



České vydání

Informace a oznámení

Ročník 66
5. dubna 2023

Obsah

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2022–2023

Dílčí zasedání od 12. do 15. září 2022

PŘIJATÉ TEXTY

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Evropský parlament

Úterý 13. září 2022

2023/C 125/01 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 s doporučeními Komisi ohledně odpovědného soukromého financování soudních sporů (2020/2130(INI)) 2

2023/C 125/02 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o nové Lesní strategii EU do roku 2030 – udržitelné obhospodařování lesů v Evropě (2022/2016(INI)) 23

2023/C 125/03 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o dopadu uzavření vzdělávacích, kulturních, mládežnických a sportovních aktivit z důvodu onemocnění COVID-19 na děti a mladé lidi v EU (2022/2004(INI)) 44

Středa 14. září 2022

2023/C 125/04 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 o Novém evropském Bauhausu (2021/2255(INI)) 56

Čtvrtek 15. září 2022

2023/C 125/05 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o porušování lidských práv v souvislosti s nucenou deportací ukrajinských civilistů do Ruska a s nucenou adopcí ukrajinských dětí v této zemi (2022/2825(RSP)) 67

2023/C 125/06 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o porušování lidských práv v Ugandě a Tanzanii v souvislosti s investicemi do projektů v oblasti fosilních paliv (2022/2826(RSP)) 72

2023/C 125/07	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o Nikaragui, zejména o zatčení biskupa Rolanda Álvareze (2022/2827(RSP))	76
2023/C 125/08	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2020 a 2021 (2021/2186(INI))	80
2023/C 125/09	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o hospodářské, sociální a územní soudržnosti v EU: osmá zpráva o soudržnosti (2022/2032(INI))	100
2023/C 125/10	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o příhraničních regionech EU: živých laboratořích evropské integrace (2021/2202(INI))	114
2023/C 125/11	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: sladění výdajů s politikou (2022/2008(INI))	124
2023/C 125/12	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o důsledcích sucha, požárů a dalších extrémních povětrnostních jevů: zvýšení úsilí EU v boji proti změně klimatu (2022/2829(RSP)) . . .	135
2023/C 125/13	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o situaci v Tchajwanském průlivu (2022/2822(RSP))	149

DOPORUČENÍ

Evropský parlament

Středa 14. září 2022

2023/C 125/14	Doporučení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o obnoveném partnerství se zeměmi jižního sousedství – nová agenda pro Středomoří (2022/2007(INI))	154

III Přípravné akty

Evropský parlament

Úterý 13. září 2022

2023/C 125/15	P9_TA(2022)0303 Jednotné postupy kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění) ***I Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o jednotných postupech kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění) (COM(2021)0483 – C9-0347/2021 – 2021/0275(COD)) P9_TC1-COD(2021)0275 Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o jednotných postupech kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění)	166
2023/C 125/16	Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření změn Mezinárodní dohody o cukru z roku 1992 (07978/2022 – C9-0181/2022 – 2022/0082(NLE))	167

2023/C 125/17	Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o prodloužení platnosti Protokolu, kterým se stanoví rybolovná práva a finanční příspěvek podle Dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o partnerství v odvětví rybolovu jménem Unie (05657/2022 – C9-0166/2022 – 2022/0014(NLE))	168
2023/C 125/18	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o postoji Rady k návrhu opravného rozpočtu Evropské unie č. 2/2022 na rozpočtový rok 2022 – zahrnutí přebytku za rozpočtový rok 2021 (11467/2022 – C9-0297/2022 – 2022/0119(BUD))	169
2023/C 125/19	P9_TA(2022)0307 Pozměňovací návrhy k nařízení o kapitálových požadavcích, pokud jde o řešení krize (návrh „daisy chain“) ***I Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a směrnice 2014/59/EU, pokud jde o obezřetnostní přístup ke skupinám globálních systémově významných institucí se strategií řešení krize ve více subjektech a metodiku nepřímého upisování nástrojů způsobilých pro splnění minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky (COM(2021)0665 – C9-0398/2021 – 2021/0343(COD)) P9_TC1-COD(2021)0343 Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/..., kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a směrnice 2014/59/EU, pokud jde o obezřetnostní přístup ke globálním systémově významným institucím se strategií řešení krize ve více subjektech a metody nepřímého upisování nástrojů způsobilých pro splnění minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky	171
2023/C 125/20	Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu přezkumu víceletého finančního rámce za rok 2021 (COM(2021)0569 – 2021/0429R(APP))	172
2023/C 125/21	Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 13. září 2022 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (COM(2021)0706 – C9-0430/2021 – 2021/0366(COD))	180
2023/C 125/22	P9_TA(2022)0312 Ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku (NAFO) ***I Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2019/833, kterým se stanoví ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku (COM(2022)0051 – C9-0046/2022 – 2022/0035(COD)) P9_TC1-COD(2022)0035 Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... , kterým se mění nařízení (EU) 2019/833, kterým se stanoví ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku	293

Úmluva o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu: opatření pro zachování a řízení zdrojů ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření pro zachování a řízení zdrojů použitelná v oblasti úmluvy o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 520/2007 (COM(2021)0198 – C9-0153/2021 – 2021/0103(COD))

P9_TC1-COD(2021)0103

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/..., kterým se stanoví opatření pro zachování a řízení zdrojů použitelná v oblasti Úmluvy o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 520/2007 294

Středa 14. září 2022

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 14. září 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti (přepracované znění) (COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD))

[Pozměňovací návrh 1, pokud není určeno jinak] 295

Přiměřené minimální mzdy v Evropské unii ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (COM(2020)0682 – C9-0337/2020 – 2020/0310(COD))

P9_TC1-COD(2020)0310

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 14. září 2022 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii 397

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 14. září 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD))

[Pozměňovací návrh 1, pokud není uvedeno jinak] 398

Čtvrtek 15. září 2022

2023/C 125/27

P9_TA(2022)0323

Mimořádná makrofinanční pomoc Ukrajině a navýšení společného rezervního fondu ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině, navýšení společného rezervního fondu o záruky ze strany členských států a zvláštní rezervy na některé finanční závazky týkající se Ukrajiny, na které se poskytuje záruka podle rozhodnutí č. 466/2014/EU, a o změně rozhodnutí (EU) 2022/1201 (COM(2022)0557 – C9-0303/2022 – 2022/0281(COD))

P9_TC1-COD(2022)0281

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 15. září 2022 k přijetí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině, navýšení společného rezervního fondu o záruky ze strany členských států a zvláštní rezervy na některé finanční závazky týkající se Ukrajiny, na které se poskytuje záruka podle rozhodnutí č. 466/2014/EU, a o změně rozhodnutí (EU) 2022/1201 462

2023/C 125/28

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o návrhu rozhodnutí Rady, kterým se podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii stanovuje, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena (2018/0902R(NLE)) 463

2023/C 125/29

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 15. září 2022 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací (přepřacované znění) (COM(2021)0734 – C9-0432/2021 – 2021/0375(COD)) 485

Vysvětlivky k použitým symbolům

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup: první čtení
- ***II Řádný legislativní postup: druhé čtení
- ***III Řádný legislativní postup: třetí čtení

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu)

Pozměňovací návrhy Parlamentu:

Nové části textu jsou označeny **tučně kurzivou**. Vypuštěné části textu jsou označeny buď symbolem ■ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí **tučně kurzivou** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtně.

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZASEDÁNÍ 2022–2023

Dílčí zasedání od 12. do 15. září 2022

PŘIJATÉ TEXTY

Úterý 13. září 2022

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2022)0308

Odpovědné soukromé financování soudních sporů

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 s doporučeními Komise ohledně odpovědného soukromého financování soudních sporů (2020/2130(INL))

(2023/C 125/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na článek 47 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na článek 5 rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu ⁽¹⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES ⁽²⁾,
- s ohledem na doporučení Komise ze dne 11. června 2013 o společných zásadách mechanismů členských států pro kolektivní odškodnění v případech zdržovacích žalob a žalob o náhradu škody, které se týkají porušení práv vyplývajících z práva Unie,
- s ohledem na studii výzkumné služby Evropského parlamentu „Odpovědné soukromé financování soudních sporů“ z března 2021;
- s ohledem na články 47 a 54 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0218/2022),

A. vzhledem k tomu, že členské státy mají v souladu s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie primární odpovědnost za zpřístupnění odpovídající právní pomoci těm, kdo nemají dostatečné prostředky k zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny; vzhledem k tomu, že veřejná právní pomoc a veřejné stíhání jsou a musí zůstat ústředními mechanismy pro zaručení základního práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 262, 7.10.2005, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 409, 4.12.2020, s. 1.

Úterý 13. září 2022

- B. vzhledem k tomu, že se šíří praxe komerčního financování soudních sporů třetí stranou (TPLF), kdy soukromí investoři („investoři do soudních sporů“), kteří nejsou stranou daného sporu, investují do soudního řízení a hradí právní a jiné výdaje výměnou za podíl na přisouzené částce; vzhledem k tomu, že kolektivní odškodnění je pouze jedním druhem sporů, v nichž je TPLF v současné době využíváno, spolu s rozhodčím řízením, úpadkovým řízením, vymáháním investic, antimonopolními pohledávkami a dalšími;
- C. vzhledem k tomu, že v případě řádné regulace by TPLF mohlo být častěji využíváno jako nástroj na podporu přístupu ke spravedlnosti, zejména v zemích, kde jsou právní náklady velmi vysoké, nebo pro ženy a marginalizované skupiny s dodatečnými překážkami financování; vzhledem k tomu, že TPLF by rovněž mohlo ve stále větší míře pomoci zajistit, aby byly případy veřejného zájmu předloženy soudu, a snížit významnou hospodářskou nerovnováhu, která existuje mezi podniky a občany, kteří usilují o nápravu, a tím zajistit řádnou odpovědnost podniků;
- D. vzhledem k tomu, že zpráva Britského institutu mezinárodního a srovnávacího práva (BIICL) o „stavu kolektivního odškodnění v EU v souvislosti s doporučením Komise“ zdůrazňuje, že v některých členských státech se financování ze strany třetích stran stalo zásadním faktorem při uplatňování kolektivního odškodnění⁽³⁾; vzhledem k tomu, že zpráva Komise (COM(2018)0040) o provádění doporučení Komise z roku 2013 o společných zásadách pro prostředky kolektivní právní ochrany zdůrazňuje, že TPLF je klíčovým aspektem kolektivního odškodnění, který má významný přeshraniční rozměr⁽⁴⁾;
- E. vzhledem k tomu, že investoři do soudních sporů se spíše než zájmy žalobců mohou řídit vlastními ekonomickými zájmy; vzhledem k tomu, že se mohou snažit ovlivňovat průběh řízení a požadovat výsledek, který by pro ně znamenal nejvyšší návratnost za co nejkratší dobu⁽⁵⁾; vzhledem k tomu, že je nezbytné zajistit, aby obětem byla vyplacena odpovídající náhrada škody;
- F. vzhledem k tomu, že ačkoli TPLF v Evropě téměř neexistuje, tento jev je v oblasti investičních arbitráží na vzestupu a znásobuje počet a objem žalob soukromých investorů vůči státům;
- G. vzhledem k tomu, že podle dostupných údajů mohou investoři do soudních sporů někdy požadovat nepřiměřený podíl na přisouzené částce, který přesahuje návratnost, jakou obvykle mají jiné druhy investic; vzhledem k tomu, že částky požadované investory do soudních sporů se obvykle pohybují v celé Unii od 20 % do 50 % přiznané náhrady škody⁽⁶⁾, avšak mimo Unii mohou tyto nároky v některých případech představovat návratnost investic až do výše 300 %; vzhledem k tomu, že by měla být zavedena pravidla, která zajistí, že odměna vyplácená investorům do soudních sporů bude přiměřená přiznané náhradě škody a že bude tato náhrada poskytnuta žalující straně předtím, než bude vyplacena uvedená odměna;
- H. vzhledem k tomu, že TPLF není jediným způsobem, jak usnadnit přístup ke spravedlnosti, a že k usnadnění tohoto přístupu jsou k dispozici další nástroje, jako je právní pomoc nebo pojištění nákladů řízení, a že existují i mimosoudní prostředky nápravy, jako je mediace, alternativní řešení sporů / řešení sporů on-line, veřejný ochránce práv nebo systémy pro stížnosti spravované společnostmi; vzhledem k tomu, že tato řešení mohou někdy vést k rychlejšímu a přiměřenějšímu odškodnění pro stěžovatele, ale ne vždy jsou dostatečně účinná při poskytování přiměřené nápravy; vzhledem k tomu, že stěžovatelé by měli mít vždy možnost domáhat se přímo soudní nápravy;

⁽³⁾ https://www.biicl.org/documents/1881_StudyontheStateofCollectiveRedress.pdf, s. 19.

⁽⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0040&from=cs,%20page%2010>

⁽⁵⁾ Australský parlament dospěl k závěru, že „při hromadných žalobách mají investoři takovou moc a vliv, že vznikají situace, kdy jejich finanční zájmy převáží nad zájmy reprezentativního žalobce a osob, které se podílejí na kolektivní žalobě“, viz Australská komise pro reformu práva (2019): Šetření ve věci řízení na základě hromadných žalob a financování soudních sporů třetí stranou, s. 19.

⁽⁶⁾ Studie EPRS (2021): Odpovědné soukromé financování sporů. Příloha – Současná situace v oblasti soukromého financování soudních sporů a platné předpisy EU upravující toto financování.

Úterý 13. září 2022

- I. vzhledem k tomu, že TPLF se vyskytuje v Austrálii, USA, Kanadě, Spojeném království a Nizozemsku a někteří je považují za klíčový faktor pro zajištění dostupnosti přístupu ke spravedlnosti ⁽⁷⁾, přičemž však rovněž panují obavy ohledně nekalých praktik v některých jurisdikcích; vzhledem k tomu, že z empirických údajů ⁽⁸⁾ vyplývá, že investoři do soudních sporů si obvykle vybírají případy, od nichž si slibují největší návratnost, a neinvestují do případů, které považují za příliš rizikové nebo málo výnosné;
- J. vzhledem k tomu, že počet investorů do soudních sporů lze jen obtížně určit, přičemž v Unii jich dnes podle dostupných informací působí pouze nejméně 45; vzhledem k tomu, že ačkoli praxe TPLF se v členských státech doposud vyskytuje jen v omezené míře, očekává se, že bude hrát čím dál tím významnější úlohu v nadcházejících letech, přičemž však v Unii zůstává do značné míry neregulována, přestože by mohla přinášet nejen přínosy, ale také podstatná rizika pro výkon spravedlnosti, která je třeba řešit;
- K. vzhledem k tomu, že v současném regulačním vakuu panuje riziko, že investoři do soudních sporů budou vykonávat svou činnost netransparentně, což by mohlo vést k tomu, že soudy přiznají žalující straně určitou náhradu škody, aniž by si byly vědomy toho, že podíl z této částky, který může být nepřiměřeně vysoký, bude následně vyplacen příslušnému investorovi na úkor žalobců; vzhledem k tomu, že tento nedostatek transparentnosti by také mohl znamenat, že i potenciální beneficiáři mají jen kusé nebo vůbec žádné informace o způsobu rozdělení přisouzené částky a o dohodách o financování, což platí zejména tam, kde existuje mechanismus pro opt-out z hromadných žalob; vzhledem k tomu, že při neexistenci společných minimálních norem na úrovni Unie existuje riziko roztržštěnosti a regulační nerovnováhy v oblasti financování soudních sporů;
- L. vzhledem k tomu, že směrnice (EU) 2020/1828 hovoří o určitých zárukách v případě financování soudního sporu třetí stranou, ovšem tyto záruky se omezují na zástupné žaloby podávané podle této směrnice jménem spotřebitelů, a nevztahují se tudíž na jiné druhy žalob, například v oblasti obchodu či lidských práv, nebo kategorie žalobců, jako jsou lidskoprávní organizace nebo zaměstnanci; vzhledem k tomu, že účinná opatření a záruky by se měly vztahovat na všechny druhy žalob;

Úvod

1. konstatuje, že ačkoli financování soudních sporů třetími stranami je doposud využíváno jen v omezené míře, jedná se o rychle se rozšiřující praxi v Unii, která hraje stále významnější úlohu v soudních systémech některých členských států, jakož i ve způsobu, jímž mají evropští občané přístup ke spravedlnosti, obzvláště v přeshraničních případech; poukazuje na to, že tato praxe na úrovni Unie z větší části nepodléhá žádné regulaci;
2. konstatuje, že regulace TPLF by měla jít ruku v ruce s politikami zlepšujícími přístup žalobců ke spravedlnosti, například snižováním právních nákladů, poskytováním odpovídajícího veřejného financování organizací občanské společnosti, včetně organizací na ochranu spotřebitelů, nebo prosazováním jiných postupů, jako je právní pomoc nebo skupinové financování; vyzývá členské státy, aby si v této věci vyměňovaly osvědčené postupy a aby při zajišťování účinného přístupu ke spravedlnosti vycházely z opatření uvedených v článku 20 směrnice (EU) 2020/1828;
3. je přesvědčen, že má-li se každému zajistit přístup ke spravedlnosti a zaručit, aby soudní systémy upřednostňovaly nápravu pro poškozené, a nikoli zájmy soukromých investorů, kteří mohou jen hledat obchodní příležitosti v souvislosti s právními spory, je nezbytné zavést na úrovni Unie minimální normy, které se budou zabývat klíčovými aspekty týkajícími se TPLF, včetně transparentnosti, spravedlivosti a proporcionality;

⁽⁷⁾ Viz https://www.biicl.org/documents/1881_StudyontheStateofCollectiveRedress.pdf, s. 269: Obecný pohled Spojeného království na financování třetími stranami byl příznivý a respondenti hodnotili dostupnost takového financování jako klíčový faktor pro své rozhodnutí účastnit se kolektivního řízení. Zkušenosti s financováním kolektivních žalob třetími stranami byly v praxi celkově pozitivní. Žádný z respondentů neměl zkušenosti s organizací, která se snaží financovat žalobu vůči konkurentovi. Žádný z respondentů neměl zkušenost, kdy se financující subjekt zjevně pokusil soudní spor kontrolovat, ačkoli jeden advokát popsal situaci, kdy finanční instituce stáhla financování v průběhu projednávání žaloby, která vedla k předčasnému urovnání věci.“

⁽⁸⁾ Viz Australská komise pro reformu práva (2019): Šetření ve věci řízení na základě hromadných žalob a financování soudních sporů třetí stranou, s. 34.

Úterý 13. září 2022

4. zdůrazňuje, že cílem takového regulačního režimu by bylo regulovat financování soudních sporů ze strany investorů do soudních sporů; upozorňuje, že tento režim by měl regulovat aktivity v oblasti financování ve vztahu ke všem typům žalob bez ohledu na jejich povahu a že by tím neměly být dotčeny stávající mezinárodní, unijní a vnitrostátní právní předpisy umožňující podávání žalob, zejména právní předpisy o ochraně kolektivních zájmů spotřebitelů a o ochraně životního prostředí a právní předpisy upravující úpadkové řízení nebo odpovědnost;

5. je přesvědčen, že vytvoření společných minimálních norem Unie pro TPLF umožní legislativním orgánům vykonávat účinnou kontrolu a adekvátně chránit zájmy žalujících stran; poukazuje na to, že dobrovolné regulační mechanismy a kodexy chování sice mohou hrát pozitivní roli, avšak většina investorů se jich zatím neúčastní, což vede k tomu, že žalující strany jsou vystaveny značným rizikům;

Regulace investorů do soudních sporů a dohled nad nimi

6. doporučuje, aby byl zaveden systém udělování povolení pro investory do soudních sporů, který by zajistil, aby byly žalujícím stranám poskytovány skutečné příležitosti využít TPLF a aby byly zavedeny přiměřené záruky, a to i prostřednictvím zavedení požadavků na správu společností a pravomocí dohledu na ochranu žalujících stran a zajištění toho, aby financování poskytovaly pouze subjekty, které přijmou závazek dodržovat minimální normy transparentnosti, nezávislosti, správy a kapitálové přiměřenosti a uplatňovat vůči žalobcům a zamýšleným beneficiářům fiduciární vztah; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby tento systém nevytvářel nadměrnou administrativní zátěž pro členské státy ani pro investory do soudních sporů;

Etické otázky

7. doporučuje, aby byla investorům do soudních sporů uložena povinnost jednat s náležitou péčí v nejlepším zájmu žalobce; domnívá se, že investoři do soudních sporů nemohou mít nepatřičnou kontrolu nad soudními řízeními, která financují; tato kontrola nad soudním řízením musí náležet žalující straně a jejím právním zástupcům; tato kontrola nad financovaným soudním řízením může být jak formální (například smluvní ujednání), tak neformální (například hrozba, že bude financování ukončeno);

8. zdůrazňuje, že v případech, kdy existují nežádoucí vztahy mezi investory do soudních sporů, oprávněnými subjekty, právními kanceláři, agregátory (včetně platform sdužujících žaloby a rozdělujících částku přiznané náhrady) a jinými subjekty zapojenými do soudního sporu, které mají zájem na jeho výsledku, může docházet ke střetu zájmů; poukazuje na to, že existuje rostoucí trend, kdy investoři do soudních sporů uzavírají dohody o financování série budoucích sporů (financování portfolia) s právními kanceláři⁽⁹⁾; doporučuje, aby byly k zamezení střetů zájmů přijaty záruky, které vymezí práva žalobců a stanoví povinnost zveřejňovat údaje o vztazích mezi investory do soudních sporů a jinými zúčastněnými stranami;

9. je přesvědčen, že s výjimkou výjimečných a přísně regulovaných okolností by investoři do soudních sporů neměli být oprávněni opustit v žádné fázi soudního řízení financovanou stranu, která by pak byla nucena sama nést veškeré náklady soudního sporu, ačkoli byl celý spor zahájen snad právě jen díky účasti investora; zdůrazňuje proto, že smluvní ujednání založená na podmíněném financování by měla být považována za neplatná;

10. je přesvědčen, že v případě prohraného sporu by odpovědnost za úhradu nákladů žalované strany (například v případě přiznání výloh protistrany) měli vedle žalobců nést i investoři; zdůrazňuje, že regulace by měla zabránit tomu, aby investoři omezovali svou odpovědnost za náklady v případě neúspěchu;

Pobídky a omezení podílu na odškodnění

11. domnívá se, že právní předpisy by měly stanovit omezení podílu odškodnění, na který mají investoři do soudních sporů nárok v případě úspěšného soudního sporu nebo vypořádání a na základě smluvního ujednání; je přesvědčen, že dohody mezi investory a žalobci by měly stanovovat, že z vyplacené hrubé částky finančního vypořádání nebo odškodnění případně nejméně 60 % žalobcům, přičemž od tohoto obecného pravidla by mělo být možné se odchýlit pouze ve výjimečných případech;

⁽⁹⁾ Studie EPRS (2021): Odpovědné financování soudních sporů. Současná situace v oblasti soukromého financování soudních sporů a platné předpisy EU upravující toto financování, s. 28-29.

Úterý 13. září 2022

Zveřejňování informací a transparentnost

12. domnívá se, že by měla panovat transparentnost, pokud jde o zapojení tzv. litigačního financování do soudních řízení, včetně povinnosti žalobců a jejich advokátů informovat soudy o dohodách o financování z podnětu soudu nebo na žádost, kterou soudu předloží žalovaný, a informovat soud o existenci komerčního financování a o totožnosti financujícího subjektu v daném případě; domnívá se, že soud by měl žalovaného informovat o existenci TPLF a o totožnosti financujícího subjektu; poukazuje na to, že v současné době soudy, správní orgány ani žalované strany často nevědí, že je daná žaloba financována komerčním subjektem;

Pravomoci orgánů dohledu a přezkum ze strany soudů a správních orgánů

13. zastává názor, že orgány dohledu, soudy a správní orgány (v závislosti na procesních pravidlech daného státu) by měly mít pravomoci k zajištění řádného prosazování právních předpisů, které budou přijaty k dosažení výše uvedených cílů; doporučuje, aby byl zaveden systém pro podávání a vyřizování stížností, který by členským státům nezpůsobil nadměrné náklady nebo nadměrnou administrativní zátěž; má za to, že orgány dohledu, soudy a správní orgány (v závislosti na procesních pravidlech daného státu) by měly mít pravomoci k tomu, aby mohly zakročit proti nekalým praktikám oprávněných investorů do soudních sporů, přičemž nesmí bránit žalobcům a zamýšleným beneficiům v přístupu ke spravedlnosti;

Závěrečné aspekty

14. žádá Komisi, aby pečlivě sledovala a analyzovala vývoj financování soudních sporů třetími stranami v členských státech, a to jak z hlediska právního rámce, tak z hlediska praxe, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat provádění směrnice (EU) 2020/1828; dále žádá Komisi, aby po uplynutí lhůty pro provedení směrnice (EU) 2020/1828, tj. 25. června 2023, a s ohledem na její účinky, předložila na základě článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie návrh směrnice, kterou se na úrovni Unie stanoví společné minimální normy pro komerční financování soudních sporů třetími stranami, a to na základě doporučení uvedených v příloze k této zprávě;

15. domnívá se, že požadovaný návrh nebude mít finanční dopady;

o

o o

16. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení a doporučení uvedená v příloze Komisi a Radě.

Úterý 13. září 2022

PŘÍLOHA K USNESENÍ:

DOPORUČENÍ K OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

Návrh

**SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
o regulaci financování soudních sporů třetími stranami**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na žádost Evropského parlamentu určenou Evropské komisi ⁽¹⁾,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru, ⁽²⁾

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Komerční financování soudních sporů třetí stranou (tzv. litigační financování) je praxí, která se v současnosti rozvíjí do podoby trhu s litigačními službami, na úrovni Unie však neexistuje žádná konkrétní právní úprava. Přestože jsou investoři do soudních sporů běžně usazeni ve více členských státech, kde také provozují svou činnost, ať už přímo na území daného státu nebo přeshraničně, vztahovaly se na ně doposud nestejné vnitrostátní předpisy a postupy na jednotném trhu, kde existují obecně roztržštěná pravidla, nebo i legislativní vakuum v této oblasti. Odlišnost pravidel a postupů v členských státech může představovat překážku fungování vnitřního trhu. Nejasnost ohledně podmínek, za nichž mohou působit vnější komerční investoři do soudních sporů (dále jen „investoři do soudních sporů“), není slučitelná s řádným fungováním vnitřního trhu, zejména s ohledem na to, že přeshraniční případy mohou být financovány pouze prostřednictvím třetí osoby a tyto případy jsou pro investory do soudních sporů obzvláště atraktivní. Rozdíly ve vnitrostátních právních úpravách v jednotlivých členských státech vytvářejí riziko, že vznikne diskriminace v přístupu ke spravedlnosti mezi žalobci z různých členských států, zejména v případech s přeshraniční dimenzí, a že investoři do soudních sporů si budou vybírat pro ně výhodné jurisdikce, což může být ovlivněno tím, že v některých státech platí určitá příznivější pravidla pro jejich usazování či právní předpisy upravující smlouvy o financování nebo procesní pravidla.
- (2) Právo Unie usiluje o rovnováhu mezi přístupem ke spravedlnosti a poskytnutím přiměřených záruk stranám soudních řízení, která je nutná k tomu, aby snaha žalobců domoci se spravedlnosti nebyla nepoctivým způsobem zneužívána. Pokud investoři nabízejí financování řízení výměnou za podíl na přiznaném odškodnění, může hrozit riziko, že dojde k nespravedlnosti. Toto riziko může zahrnovat například to, že investor využije žalobce nebo osob jím zastupovaných pro svůj prospěch, včetně případů, kdy jsou zájmy spotřebitelů zastupovány oprávněnými subjekty, aby maximalizoval svůj vlastní zisk, takže žalobci nebo zamýšlení beneficiáři ve výsledku získají menší podíl na přiznané částce. Takové riziko je zvláště vysoké ve sporech, v nichž jsou žalující stranou spotřebitelé nebo oběti porušování základních práv, kteří někdy uvítají účast investora ochotného nést náklady řízení, avšak přitom si neuvědomují, že tento investor může jednat proti jejich zájmům a sledovat vlastní prospěch.

⁽¹⁾ Úř. věst. [...]⁽²⁾ Úř. věst. [...]

Úterý 13. září 2022

- (3) Vytvoření společného unijního rámce minimálních norem pro odpovědné komerční financování soudních sporů třetí stranou může představovat účinný nástroj na podporu přístupu ke spravedlnosti a k zajištění náležité odpovědnosti podniků. Skutečně často existuje značná hospodářská nerovnováha mezi podniky a občany, kteří usilují o nápravu, a financování soudních sporů třetí stranou ji může pomoci snížit, pokud budou omezena s tím spojená rizika a toto financování se bude doplňovat s dalšími opatřeními, která odstraňují překážky přístupu ke spravedlnosti. Je proto zásadní zajistit nezbytnou rovnováhu mezi zlepšením přístupu žalobců ke spravedlnosti a vhodnými zárukami, které zabrání zneužívání soudních sporů. Odpovědné financování soudních sporů třetí stranou může snížit náklady, učinit je předvídatelnějšími, zjednodušit zbytečné postupy a poskytovat účinné služby za náklady, které jsou úměrné sporným částkám.
- (4) Vnitřní trh napomáhá rozvoji přeshraničního obchodu, soudní spory mají stále častěji přeshraniční charakter a také činnosti investorů do soudních řízení jsou svou povahou globální. S věcnými rozdíly v přístupech jednotlivých členských států k zárukám a ochraně při komerčním financování soudních sporů třetí stranou je proto spojeno potenciální riziko. Dobrovolné systémy zatím byly do určité míry úspěšné, avšak ne vždy se do nich zapojila většina subjektů působících v této oblasti. V každém případě platí, že u natolik závažných rizik by nelegislativní opatření nebyla vhodná, například u znevýhodněných kategorií občanů, a to i ze třetích zemí.
- (5) Tato směrnice stanoví pravidla upravující komerční financování soudních sporů třetí stranou, tedy praxi, kdy do určitého soudního sporu investuje třetí strana, která není jeho přímým účastníkem, s cílem dosáhnout zisku, obvykle v podobě určitého podílu na vyrovnání nebo přiznané částce (dále jen „financování soudních sporů třetí stranou“). Financování soudních sporů třetí stranou se vztahuje na situace, kdy komerční subjekt investuje za účelem zisku a jedná za účelem podpory svých obchodních zájmů. Nezahrnuje proto případy, kdy jsou prostředky na soudní spory poskytovány v rámci charitativní činnosti nebo formou daru, ani případy, kdy se investor pouze snaží získat zpět vynaložené náklady, ani obdobné činnosti prováděné *pro bono publico*. Cílem této směrnice je rovněž stanovit záruky na jedné straně k zajištění účinného přístupu ke spravedlnosti a ochrany zájmů stran sporu a na straně druhé k předcházení střetům zájmů, zneužívání soudních sporů, jakož i nepřiměřenému přidělování peněžních odměn subjektům financujícím spory.
- (6) Termínem „investor do soudních sporů“ se rozumí podniky, které nejsou účastníky určitého soudního řízení, avšak uzavírají ve vztahu k tomuto řízení dohodu o financování soudního sporu třetí stranou (dále jen „dohoda o financování třetí stranou“). Podle judikatury Soudní dvora Evropské unie zahrnuje pojem „podnik“ jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na jeho právní postavení a způsob financování, a vztahuje se tudíž na veškeré právní subjekty včetně mateřských, dceřiných a přidružených podniků a může zahrnovat i profesionální poskytovatele financování soudních sporů, poskytovatele finančních služeb, podniky působících v oblasti vyřizování nároků nebo poskytovatele jiných služeb. Pojem investor do soudních sporů nemá zahrnovat právníky zastupující jednotlivé strany v soudních řízeních ani regulované poskytovatele pojišťovacích služeb těmto stranám.
- (7) V souladu s právními tradicemi a autonomií členských států je na každém členském státu, aby určil, zda a do jaké míry by mělo být financování soudních sporů třetí stranou v jeho právním řádu povoleno. Pokud členský stát financování soudních sporů třetí stranou povolí, stanoví tato směrnice minimální normy ochrany žalobců, kteří toto financování obdrží, s cílem zajistit minimální úroveň jejich ochrany, která bude v celé Unii soudržná.
- (8) V těch členských státech, kde právní náklady představují významnou překážku v přístupu ke spravedlnosti, by však členské státy mohly zvážit přijetí právních předpisů umožňujících financování soudních sporů třetí stranou, a v tomto případě by tedy bylo vhodné stanovit jasné podmínky a záruky v souladu s touto směrnicí. Ačkoli se tato směrnice neuplatňuje jen na zástupné žaloby, členské státy by měly přijmout opatření, jejichž cílem je zajistit, aby náklady řízení související se zástupnými žalobami nebránily kvalifikovaným subjektům v účinném výkonu jejich práva domáhat se nápravy v souladu se směrnicí (EU) 2020/1828, a zejména s jejím článkem 20.

Úterý 13. září 2022

- (9) Pokud členský stát financování soudních sporů třetí stranou povolí, je nezbytné, aby existoval systém, v jehož rámci budou nezávislé správní orgány členských států vydávat povolení pro výkon činnosti investorů do soudních sporů a vykonávat nad nimi dohled v zájmu toho, aby tito investoři splňovali minimální kritéria a normy stanovené touto směrnicí. Investoři do soudních sporů by měli podléhat dohledu, který by byl analogický stávajícímu systému obezřetnostního dohledu uplatňovanému vůči poskytovatelům finančních služeb.
- (10) Aby byl dohled podle unijního a vnitrostátního práva přiměřený, měli by být investoři do soudních sporů působící v Unii povinni vykonávat svou činnost na území Unie a být držiteli povolení vydaného v Unii a měli by uzavírat dohody o financování třetí stranou podle práva členského státu, v němž dané soudní řízení probíhá, případně podle práva členského státu žalobce nebo zamýšlených beneficentů, pokud je tento stát odlišný od státu, v němž probíhá řízení.
- (11) Orgány dohledu v Unii, které udělují povolení k výkonu činnosti financování soudních sporů třetí stranou, by měly být oprávněny požadovat, aby investoři do soudních sporů splňovali minimální kritéria stanovená touto směrnicí. Tato kritéria by měla zahrnovat ustanovení týkající se důvěrnosti, nezávislosti, správy, transparentnosti, kapitálové přiměřenosti a dodržování fiduciární povinnosti vůči žalobcům a zamýšleným beneficentům. Orgány dohledu by dále měly mít pravomoc vydávat nezbytné příkazy, včetně pravomoci přijímat žádosti investorů do soudních sporů o povolení a rozhodovat o nich, shromažďovat veškeré nezbytné informace, udělovat, zamítnout, pozastavovat a odnímat povolení, ukládat investorům do soudních sporů případné podmínky, omezení nebo sankce a bezodkladně vyšetřovat stížnosti podané na investory, kteří působí v jejich jurisdikci, podané fyzickými či právními osobami, s výjimkou žalovaného. Obavy vznesené žalovaným ohledně investora do soudních sporů během probíhajícího soudního řízení by měly být řešeny příslušným soudem nebo správním orgánem.
- (12) Mezi jinými kritérii pro povolení by měly členské státy požadovat, aby investoři do soudních sporů prokázali, že mají dostatečný kapitál k plnění svých finančních závazků. Pokud by totiž nebyly stanoveny požadavky na kapitálovou přiměřenost, hrozilo by, že dohodu o financování třetí stranou uzavře investor s nedostatečným kapitálovým krytím, který poté nebude ochoten nebo schopen nést náklady řízení, které se zavázal podporovat, včetně nákladů či poplatků nezbytných k tomu, aby řízení mohlo být uzavřeno, nebo případných přiznaných výloh protistrany. V takovém případě může být žalobce, který využívá služeb investora, vystaven riziku značných, avšak neočekávaných ekonomických ztrát a může mu hrozit, že bude muset z obchodních důvodů nebo v důsledku rozhodnutí investora ukončit spor, který by měl jinak nadějí na úspěch.
- (13) Investoři do soudních sporů by měli mít povinnost jednat čestně, transparentně, efektivně a v nejlepším zájmu žalobců a zamýšlených beneficentů. Pokud by nebyla stanovena povinnost, aby byly zájmy žalobců a zamýšlených beneficentů nadřazovány zájmům investora do soudního sporu, hrozilo by, že řízení budou vedena způsobem, který bude v konečném důsledku prospěšný pro investora spíše než pro žalobce.
- (14) Aby nebyly požadavky této směrnice obcházeny, mělo by platit, že dohody uzavřené s investory do soudních sporů, kteří nejsou držiteli řádného povolení, nemají právní účinek. Protože povinnost získat nezbytné povolení by měla spočívat na samotných investorech, měli by mít žalobci a zamýšlení beneficenti nárok na odškodnění za veškerou újmu, kterou jim způsobí investor bez řádného povolení.
- (15) Tato směrnice by měla regulovat činnosti investorů do soudních sporů, avšak neměla by se dotýkat jiných případných právních povinností nebo režimů, jako jsou například platná pravidla upravující poskytování finančních služeb, s ohledem na právní tradice členských států, jejich autonomii a rozhodování o vhodnosti regulace financování soudních sporů v jejich vnitrostátních právních systémech.
- (16) V zájmu usnadnění jednotného uplatňování této směrnice by měly členské státy zajistit, aby jejich orgány ohledu tuto směrnici uplatňovaly v úzké spolupráci s orgány dohledu ostatních členských států. Na úrovni Unie by měla být mezi orgány dohledu zajištěna koordinace, aby nedocházelo k odchylkám mezi různými standardy dohledu, které by mohly ohrozit řádné fungování vnitřního trhu.
- (17) Komise by měla koordinovat činnosti orgánů dohledu a napomáhat vzniku vhodných kooperativních vazeb mezi nimi, které by koordinaci napomáhaly. Orgány dohledu by měly být oprávněny obracet se v nutných případech na Komisi s žádostmi o konzultace a Komise by měla být oprávněna adresovat orgánům dohledu pokyny, doporučení, oznámení o osvědčených postupech nebo posudky týkající se uplatňování této směrnice nebo případných zjevných nejednotností, které se při jejím uplatňování objeví. Za účelem usnadnění koordinace by měly orgány dohledu poskytovat Komisi podrobné údaje o své činnosti, včetně údajů o veškerých přijatých rozhodnutích a o investorech do soudních sporů, kterým udělily povolení.

Úterý 13. září 2022

- (18) V zájmu usnadnění přeshraničního poskytování služeb financování soudních sporů v členských státech, v nichž je tato činnost povolena podle vnitrostátního práva, by členské státy měly být schopny vzájemně spolupracovat a sdílet informace a osvědčené postupy a měly mít povinnost plně zohledňovat rozhodnutí ostatních států ve věci udělení povolení. Členské státy by měly zajistit, aby komplexní a jasné informace a pokyny ohledně toho, jaké možnosti financování žalob existují a jaké podmínky a požadavky se na toto financování vztahují, byly plně a volně přístupné všem občanům, kteří se mohou domáhat nápravy, a to i občanům z řad nejzranitelnějších skupin. V souladu s článkem 56 Smlouvy o fungování Evropské unie by členské státy měly vzájemně uznávat předchozí povolení, a proto automaticky udělovat povolení investorům do soudních sporů působícím na jejich území, kterým bylo uděleno povolení působit v jiném členském státě, pokud je toto původní povolení stále platné. V případě, že se orgán dohledu v přijímajícím členském státě dozví o nesrovnalostech při jednání investora do soudního sporu, měl by o tom přímo informovat příslušný orgán dohledu.
- (19) Členské státy by měly zajistit, aby investoři neměli nepřiměřený vliv na rozhodování v příslušných soudních řízeních, včetně rozhodnutí o vyrovnání, pokud by tento vliv byl v rozporu se zájmy žalující strany v daném řízení.
- (20) Za účelem nápravy případné nerovnováhy v informacích nebo zdrojích mezi investorem a žalobcem by měly soudy a správní orgány při posuzování přiměřenosti dohod o financování třetí stranou přihlížet k tomu, do jaké míry jsou tyto dohody jasně formulované a transparentní, do jaké míry byla žalobcům nebo jimi zastupovaným osobám transparentně vysvětlena případná rizika a přínosy a do jaké míry žalobci nebo jimi zastupované osoby tato rizika vědomě přijali.
- (21) Dohody o financování třetí stranou by měly být žalobcům předkládány v jazyce, kterému rozumí, a měly by jednoznačně a vhodným způsobem uvádět různé možné výsledky řízení a stejně tak veškerá rizika a případná omezení.
- (22) Přiměřený dohled nad investory do soudních sporů a dohodami o financování třetí stranou nebude možné zajistit, pokud nebudou pro investory platit povinnosti ohledně transparentnosti jejich činnosti. To zahrnuje transparentnost vůči soudům nebo správním orgánům, vůči žalovaným a vůči žalobcům. Proto by měla být stanovena povinnost informovat příslušný soud nebo správní orgán o existenci komerčního financování a o totožnosti financujícího subjektu, jakož i povinnost v plném rozsahu zpřístupnit dohody o financování třetí stranou soudům nebo správním orgánům, a to na jejich žádost nebo na žádost žalovaného u soudu a s výhradou příslušných omezení na ochranu nezbytné důvěrnosti. Soudy nebo správní orgány by měly mít právo přístupu k příslušným informacím o činnostech financování soudních sporů třetí stranou, které mají vztah k soudním řízením v jejich jurisdikci. Žalování by navíc měli být soudem nebo správním orgánem informováni o existenci dohody o financování třetí stranou a o totožnosti investora.
- (23) Soudy nebo správní orgány by měly mít pravomoc v případě, že je dohoda o financování třetí stranou relevantní pro případ, který jim byl předložen, posoudit, zda je dohoda o financování třetí stranou v souladu s touto směrnicí, a v souladu s článkem 16 ji v případě potřeby přezkoumat, a to buď na žádost některé ze stran řízení, nebo z podnětu soudu nebo správního orgánu, nebo v návaznosti na žalobu, která u nich byla podána proti správnímu rozhodnutí orgánu dozoru, které nabylo právní moci.
- (24) Investoři do soudních sporů by měli vypracovat interní postupy řádné správy k zamezení střetu zájmů mezi investorem a žalobci. Dodržováním požadavků na transparentnost by mělo být zajištěno, aby žalobci měli úplné informace o případných vazbách investora do soudního sporu na žalované, právní zástupce, jiné investory do soudních sporů nebo na jiné třetí strany účastníci se případu, pokud by tyto vazby mohly vést ke skutečnému nebo vnímanému střetu zájmů.
- (25) Investoři do soudních sporů by v žádném případě neměli požadovat nespravedlivou, nepřiměřenou nebo nerozumnou odměnu na úkor žalující strany. Soudy nebo správní orgány by měly mít pravomoc posuzovat dohody o financování sporů třetí stranou relevantní pro případ, který jim byl předložen, s přihlédnutím k příslušným souvislostem a okolnostem, za nichž byla dohoda uzavřena, s cílem účinně určit, zda je dohoda spravedlivá a zda je v souladu s touto směrnicí a všemi příslušnými unijními a vnitrostátními právními předpisy.

Úterý 13. září 2022

- (26) Pokud dohody o financování třetí stranou umožňují, aby investoři obdrželi jakoukoli odměnu či poplatek dříve, než soud přizná žalobci určitou částku, může se stát, že konečná částka bude tak nízká, že z ní žalobcům zůstane jen málo nebo vůbec nic. Dohody o financování třetí stranou by proto měly vždy zajistit, aby byla přiznaná částka vždy vyplacena nejdříve žalobci, což znamená, že nárok žalobce má přednost před nárokem financujícího subjektu. Nemělo by být proto povoleno, aby investoři požadovali upřednostnění vlastní odměny.
- (27) Protože v některých členských státech podíl na přiznané částce, který si nárokuje investor do soudního sporu, může snížit výši odškodnění, které obdrží žalobce, měly by soudy či správní orgány vykonávat dohled nad hodnotou a výší tohoto podílu a bránit tomu, aby investoři získávali z přiznané částky nepřiměřený podíl. Pokud by podíl, který si nárokuje investor, snížil podíl žalobce a zamýšlených beneficentů na přiznané částce, včetně odškodnění, nákladů, poplatků a jiných výloh, na 60 % nebo méně, měl by být takový nárok s výhradou výjimečných okolností považován za nespravedlivý a neplatný.
- (28) Je třeba stanovit další podmínky, které zajistí, aby investoři do soudních sporů v průběhu řízení nepatřičně neovlivňovali rozhodování žalující strany způsobem, který by byl prospěšný pouze pro ně na úkor žalující strany. Investoři by zejména neměli nepatřičně ovlivňovat rozhodnutí o tom, jakým způsobem má být případ veden, jaké zájmy mají být upřednostněny a zda by žalobce měl akceptovat určitý výsledek, odškodnění či vyrovnání.
- (29) S výjimkou určitých omezených případů uvedených v této směrnici nebo ve vnitrostátních právních předpisech přijatých na jejím základě by investoři do soudních sporů neměli mít možnost zrušit financování, které se zavázali poskytnout, aby v žádné fázi řízení nedocházelo k situacím, kdy je financování zastaveno v neprospěch žalobců nebo zamýšlených beneficentů v průběhu řízení proto, že se změnily obchodní zájmy nebo pobídky investora.
- (30) Pokud investor podporoval nebo financoval soudní spor, který skončil neúspěšně, měl by nést společnou odpovědnost s žalobci za náhradu výloh protistrany, kterou soud nebo správní orgán přiznal žalované straně. Soudy a správní orgány by měly mít přiměřené pravomoci k tomu, aby mohly zajistit účinné plnění této povinnosti, a dohody o financování třetí stranou by neměly vylučovat odpovědnost za výlohy protistrany.
- (31) Soudy a správní orgány členských států by měly být oprávněny stanovit výlohy protistrany v souladu s vnitrostátními právními předpisy, mimo jiné na základě relevantních vědeckých, statistických a technických údajů nebo s využitím služeb odborníků, znalců nebo daňových poradců, podle toho, co je v daném řízení vhodné.
- (32) Tato směrnice je v souladu se základními právy a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie. Tato směrnice by proto měla být vykládána a uplatňována v souladu s těmito právy a zásadami, mimo jiné i s právy a zásadami týkajícími se práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces a práva na obhajobu.
- (33) Tato směrnice usiluje o harmonizaci pravidel uplatňovaných členskými státy na investory do soudních sporů a jejich činnost a o umožnění přístupu ke spravedlnosti, přičemž zavádí ve všech členských státech, v nichž je financování do soudních sporů povoleno, společné minimální normy ochrany práv žalobců a zamýšlených beneficentů v řízeních, jež jsou zcela nebo zčásti financovány na základě dohod o financování třetí stranou. Tohoto cíle však nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni jednotlivých členských států, protože investoři do soudních sporů působí ve více členských státech a řídí se různými vnitrostátními pravidly a postupy. Z důvodu velikosti vznikajícího trhu s financováním soudních sporů třetí stranou a s ohledem na nutnost zamezit existenci odlišných pravidel a postupů, která by mohla představovat překážku pro řádné fungování vnitřního trhu, a zabránit tomu, aby se investoři do soudních sporů uchýlovali ke spekulativní volbě jurisdikce, lze tohoto cíle lépe dosáhnout na úrovni Unie. Unie by proto měla přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

Úterý 13. září 2022

- (34) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a účel

Cílem této směrnice je zavést minimální normy pro pravidla vztahující se na subjekty vykonávající činnost litigačního financování třetí stranou a jejich povolené činnosti a rovněž rámec pro ochranu žalobců a zamýšlených beneficentů, kteří toto financování přijímají, včetně případů, kdy zájmy těchto žalobců a zamýšlených beneficentů zastupují oprávněné subjekty, v řízeních zcela či částečně financovaných třetí stranou. Stanoví záruky pro zamezení střetu zájmů, zneužívání soudních sporů a nepřiměřenému podílu investorů na присouzené částce a zároveň zajišťuje, aby financování soudních sporů třetími stranami řádně umožňovalo žalobcům a zamýšleným beneficentům přístup ke spravedlnosti a zajišťuje odpovědnost podniků.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na komerční třetí strany financující soudní spory (dále jen „investoři do soudních sporů“) a na komerční dohody o financování třetími stranami (dále jen „dohody o financování třetími stranami“) bez ohledu na povahu souvisejících nároků. Tím nejsou dotčeny stávající mezinárodní, unijní a vnitrostátní právní předpisy umožňující podávání žalob, zejména právní předpisy o ochraně kolektivních zájmů spotřebitelů, o ochraně životního prostředí a právní předpisy upravující úpadkové řízení nebo odpovědnost.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „investorem do soudních sporů“ obchodní podnik, který uzavírá dohody o financování třetí stranou ve vztahu k soudnímu řízení, jehož sám není účastníkem a na němž se nepodílí jako právník ani jiný právní profesionální zástupce některé ze stran ani jako poskytovatel regulovaných pojišťovacích služeb některé ze stran, a jehož primárním cílem je dosáhnout návratnosti své investice při poskytnutí financování těchto řízení nebo získání konkurenční výhody na konkrétním trhu;
- b) „žalobcem“ fyzická nebo právnická osoba, která zahájí nebo hodlá zahájit řízení u soudu nebo správního orgánu;
- c) „soudem nebo správním orgánem“ příslušný soud, správní orgán, rozhodčí soud nebo jiný orgán pověřený rozhodováním ve sporech, v souladu s vnitrostátním právem;
- d) „zamýšleným beneficentem“ osoba, která je oprávněna obdržet podíl z присouzené částky a jejíž zájmy v řízení zastupuje žalobce, který je příjemcem financování třetí strany, nebo oprávněný subjekt podávající žalobu jménem této osoby v průběhu zástupných žalob;
- e) „řízením“ vnitrostátní nebo přeshraniční občanské nebo obchodní soudní řízení nebo dobrovolné rozhodčí řízení nebo řízení v rámci alternativního mechanismu řešení sporů vedené před soudem nebo správním orgánem v Unii s cílem vyřešit spor;

Úterý 13. září 2022

- f) „oprávněným subjektem“ organizace zastupující zájmy spotřebitelů, která byla určena jako oprávněný subjekt v souladu se směrnicí (EU) 2020/1828;
- g) „orgánem dohledu“ orgán veřejné moci určený členským státem, který je odpovědný za udělování, pozastavování nebo odnímání povolení investorům do soudních sporů a za dohled nad jejich činností;
- h) „dohodou o financování třetí stranou“ dohoda, v níž se investor do soudních sporů zaváže zcela nebo zčásti nést náklady řízení výměnou za získání podílu na částce přisouzené žalobci nebo na odměně za úspěch, přičemž jeho cílem je získat investorovi do soudních sporů zpět vynaložené prostředky, a případně zahrnuje odměnu za poskytnuté služby, a to zcela nebo zčásti v závislosti na výsledku řízení. Tato definice zahrnuje všechny dohody, které obsahují ustanovení o této odměně, bez ohledu na to, zda je odměna nabízena jako nezávislá služba nebo získána nákupem nebo postoupením pohledávek.

Kapitola II

Povolení k výkonu činnosti investora do soudních sporů v Unii

Článek 4

Systém udělování povolení

1. Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy určit, zda je ve vztahu k řízením probíhajícím v jejich jurisdikci nebo ve prospěch žalobců nebo zamýšlených beneficentů usazeným na jejich území povoleno nabízet dohody o financování třetí stranou.
2. Pokud jsou činnosti financování třetí stranou povoleny, členské státy zřídí systém udělování povolení k výkonu činnosti investorů do soudních sporů na jejich území a monitorování této činnosti. Tento systém zahrnuje určení nezávislého oddělení nebo orgánu ohledu pověřeného udělováním, pozastavováním nebo odnímáním povolení investorům do soudních sporů a dohledem nad jejich činností.
3. Systém udělování povolení stanovený v tomto článku se vztahuje pouze na činnosti spojené s nabízením dohod o financování třetí stranou investory do soudních sporů. Pokud investoři do soudních sporů rovněž poskytují právní nebo finanční služby nebo služby správy nároků, nad nimiž vykonává dohled jiný orgán v Unii, nemá tato směrnice vliv na jiné případné systémy dohledu a povolování ve vztahu k těmto službám.

Článek 5

Podmínky pro udělení povolení

1. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu udělily investorovi do soudních sporů povolení ve vztahu k vnitrostátnímu nebo přeshraničnímu soudnímu sporu nebo jinému řízení nebo toto povolení ponechaly v platnosti pouze tehdy, dodržuje-li tento investor tuto směrnici a splňuje-li kromě kritérií stanovených vnitrostátními právními předpisy také následující kritéria:
 - a) svou činnost provádí prostřednictvím sídla v členském státě a v témže státě podal žádost o povolení a toto povolení udržuje;
 - b) zavázal se uzavírat dohody o financování třetí stranou podle právních předpisů členského státu, v němž má dané řízení probíhat, nebo v členském státě žalobce nebo zamýšlených beneficentů, pokud se tyto státy liší;
 - c) uspokojivě orgánu dohledu prokázal, že má zavedeny postupy a správní struktury zajišťující dlouhodobý soulad s touto směrnicí a s požadavky na transparentnost a fiduciárními vztahy stanovenými touto směrnicí a že uplatňuje interní postupy pro zamezení střetům zájmu mezi ním a žalující stranou v řízeních zahrnujících investora do soudních sporů;
 - d) splňuje požadavky na kapitálovou přiměřenost podle článku 6; a

Úterý 13. září 2022

- e) uspokojivě orgánu pro dohled prokázal, že má správní struktury a postupy k zajištění plnění fiduciární povinnosti stanovené v článku 7.
2. Členské státy vzájemně uznají povolení udělené subjektu spravujícímu soudní spory v jiném členském státě, a automaticky mu tak umožní působit ve svém členském státě, dokud je platné původní povolení.
3. Systém udělování povolení podle článku 4 nemá vliv na uplatňování právních předpisů Unie upravujících poskytování finančních služeb, investiční činnosti a ochranu spotřebitele.

Článek 6

Kapitálová přiměřenost

1. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu měly pravomoc ověřovat, zda investoři do soudních sporů budou schopni mít neustále k dispozici dostatek finančních zdrojů k plnění svých závazků vyplývajících z dohod o financování třetí stranou. Orgány dohledu zejména zajistí, aby investoři do soudních sporů byli schopni:
- a) hradit všechny dluhy vyplývající z jejich dohod o financování třetí stranou, jakmile budou splatné; a
- b) financovat všechny fáze řízení, k nimž se zavázali, včetně soudního řízení a případného odvolání;
2. Členské státy zajistí, aby investoři do soudních sporů mohli v případě potřeby prokázat, že splňují kritéria stanovená v odstavci 1, a to předložením osvědčení nebo potvrzení, že systém pojištění by plně pokryl všechny náklady uvedené v odstavci 1.
3. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu byly oprávněny ověřovat, zda jsou investoři do soudních sporů schopni mít vždy přístup k minimální likviditě nezbytné k tomu, aby mohli plně hradit všechny předvídatelné výlohy protistrany ve všech řízeních, která financují. Členské státy zajistí, aby jejich soudy nebo správní orgány mohly od investorů do soudních sporů požadovat jistotu na úhradu nákladů řízení v podobě, kterou připouští vnitrostátní právní předpisy, pokud o to žalobce na základě odůvodněných konkrétních obav požádá.
4. Členské státy mohou zřídit zvláštní pojistný fond, který pokryje veškeré nezaplacené náklady žalobců, kteří se v průběhu soudního řízení účastnili soudního sporu v dobré víře, v případě, že se osoba financující soudní spory dostane do platební neschopnosti. Pokud je takový fond zřízen členským státem, zajistí tento členský stát jeho veřejnou správu a financování prostřednictvím ročních poplatků placených oprávněnými investory do soudních sporů.

Článek 7

Fiduciární povinnost

1. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu byly oprávněny ověřovat, zda investoři do soudních sporů mají zavedeny správní a vnitřní postupy k zajištění toho, aby dohody o financování třetí stranou, které uzavírají, byly založeny na fiduciárním vztahu, a aby se v těchto dohodách zavazovali, že budou jednat čestně, transparentně a dodržovat povinnosti při správě cizího majetku, jež je zavazují jednat v nejlepším zájmu žalobce.
2. Pokud má žalobce v úmyslu podat žalobu jménem jiných osob, například pokud je žalobce oprávněným subjektem zastupujícím spotřebitele, je investor do soudního sporu rovněž povinen plnit svou fiduciární povinnost také vůči těmto zamýšleným beneficiům. Investoři do soudních sporů jsou povinni jednat v průběhu celého řízení způsobem, který je v souladu s jejich fiduciární povinnostmi. Investor do soudních sporů se zaváže, že v případě střetu mezi jeho zájmy a zájmy žalobců nebo zamýšlených beneficiů nadřadí zájmy žalobců nebo zamýšlených beneficiů zájmům vlastním.

Úterý 13. září 2022

Kapitola III**Pravomoci orgánů dohledu a koordinace mezi nimi****Článek 8***Pravomoci orgánů dohledu*

1. Tam, kde jsou dohody o financování třetí stranou povoleny v souladu s článkem 4, členské státy ustanoví nezávislý veřejný orgán dohledu odpovědný za dohled nad udělováním povolení investorům do soudních sporů, kteří mají sídlo v jeho jurisdikci, investorům do soudních sporů, kteří nabízejí dohody o financování třetí stranou žalobcům a zamýšleným beneficiům v jeho jurisdikci, a investorům do soudních sporů, kteří nabízejí dohody o financování třetí stranou v souvislosti řízeními probíhajícími v jeho jurisdikci.
2. Členské státy zajistí, aby všechny fyzické nebo právnické osoby, které chtějí vyjádřit výhradu, pokud jde o to, jak investor do soudních sporů plní povinnosti podle této směrnice a použitelného vnitrostátního práva, měly k dispozici postup pro podávání stížností orgánu dohledu.
3. Bez ohledu na postup pro podávání stížností uvedený v odstavci 2 se v případě probíhajícího soudního řízení, jehož účastníkem je investor do soudních sporů, obavami vznesenými žalovaným v tomto řízení ohledně toho, zda investor do soudních sporů dodržuje povinnosti podle této směrnice a použitelného vnitrostátního práva, zabývá příslušný soud nebo správní orgán v souladu s čl. 16 odst. 2.
4. Každý orgán dohledu je zejména oprávněn a povinen:
 - a) přijímat od investorů do soudních sporů žádosti o povolení a veškeré informace, které jsou nezbytné za účelem posouzení těchto žádostí, a včas o těchto žádostech rozhodovat;
 - b) přijímat rozhodnutí nezbytná k udělení nebo zamítnutí povolení žádajícímu investorovi do soudních sporů, odnímat povolení nebo ukládat podmínky, omezení či sankce kterémukoli investorovi do soudních sporů, který je držitelem povolení;
 - c) rozhodovat o vhodnosti a způsobilosti investora do soudních sporů, mimo jiné s ohledem na jeho zkušenosti, pověst, interní postupy pro prevenci a řešení střetů zájmů nebo znalosti;
 - d) zveřejňovat na svých internetových stránkách veškerá rozhodnutí přijatá podle písmene b) s náležitým ohledem na obchodní tajemství;
 - e) nejméně jednou ročně posuzovat, zda investor do soudních sporů, který je držitelem povolení, i nadále splňuje kritéria pro povolení uvedená v čl. 5 odst. 1, a zajistit, aby v případě, že investor do soudních sporů jedno nebo více těchto kritérií již nesplňuje, mu toto povolení bylo pozastaveno nebo odňato; Tímto pozastavením nebo odnětím nejsou dotčena práva žalobců a oprávněných osob v řízení, v němž může být osoba poskytující financování zapojena, a
 - f) v rámci systému uvedeného v článku 9 přijímat a šetřit stížnosti týkající se jednání investora do soudních sporů a jeho souladu s ustanoveními uvedenými v kapitole IV této směrnice a případnými dalšími požadavky podle vnitrostátních právních předpisů.
5. Členské státy zajistí, aby investoři do soudních sporů byli povinni orgánu dohledu bez zbytečného prodlení oznamovat veškeré změny, které mají dopad na jejich soulad s kapitálovými požadavky stanovenými v čl. 6 odst. 1 a 2. Členské státy dále zajistí, aby investoři do soudních sporů každoročně osvědčovali, že tyto odstavce i nadále splňují.
6. Členské státy zajistí, aby orgány dohledu obecně dohlížely na fiduciární vztahy mezi investory do soudních sporů a žalobci a zamýšlenými beneficii a měly možnost vydávat pokyny a příkazy k zajištění ochrany zájmů žalobců a zamýšlených beneficiů.

Úterý 13. září 2022

Článek 9

Šetření a stížnosti

1. Členské státy zajistí, aby byl zaveden systém pro vyřizování stížností, který umožní přijímání a šetření stížností podle čl. 8 odst. 2.
2. V rámci systému pro vyřizování stížností uvedeného v odstavci 1 členské státy zajistí, aby orgány dohledu byly oprávněny bez zbytečného odkladu posuzovat, zda investor do soudního sporu dodržuje všechny povinnosti nebo podmínky vyplývající z jeho povolení, požadavky této směrnice a případné další požadavky podle vnitrostátních právních předpisů.
3. Členské státy zajistí, aby při výkonu dohledu nad tím, zda investoři do soudních sporů dodržují povinnosti nebo podmínky spojené s jejich povolením, byly orgány dohledu oprávněny:
 - i) prošetřovat stížnosti obdržené od jakékoli fyzické nebo právnické osoby v souladu s čl. 8 odst. 2 a s výhradou čl. 8 odst. 3;
 - ii) šetřit stížnosti kteréhokoli jiného orgánu dohledu nebo Komise;
 - iii) zahajovat šetření z moci úřední;
 - iv) zahájit šetření na základě doporučení soudu nebo správního orgánu, který je znepokojen v souvislosti s jakýmkoli řízením před takovým soudem nebo správním orgánem, pokud jde o dodržování povinností nebo podmínek spojených s povolením ze strany investora do soudních sporů.

Článek 10

Koordinace mezi orgány dohledu

1. Členské státy zajistí, aby jejich orgány dohledu tuto směrnici uplatňovaly v úzké spolupráci s orgány dohledu ostatních členských států.
2. Komise dohlíží na činnost orgánů dohledu při plnění úkolů stanovených touto směrnicí, tuto činnost koordinuje a každoročně svolává síť orgánů dohledu, které předsedá. Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 11 s cílem doplnit tuto směrnici stanovením způsobů spolupráce v rámci sítě orgánů dozoru a pravidelně je reviduje v úzké spolupráci s orgány dohledu.
3. Orgány dohledu mohou vést konzultace s Komisí o všech záležitostech souvisejících s prováděním této směrnice. Komise může orgánům dohledu vydávat pokyny, doporučení, oznámení o osvědčených postupech a posudky ohledně provádění této směrnice i v souvislosti s jakýmkoli zjevným nesouladem v tomto ohledu nebo v souvislosti s dohledem nad určitým investorem do soudních sporů. Komise může také zřídit centrum kompetencí, které bude soudu nebo správním orgánům, jež žádají o poradenství ohledně toho, jak posuzovat činnost investorů do soudních sporů v rámci Unie, poskytovat kvalifikované odborné znalosti.
4. Každý orgán dohledu vypracuje seznam investorů do soudních sporů, kterým vydal povolení, sdělí jej Komisi a tento seznam zveřejní. Orgány dohledu tento seznam aktualizují pokaždé, když dojde k jeho změně, a patřičně informují Komisi.
5. Každý orgán dohledu předá Komisi a ostatním orgánům dohledu na jejich žádost podrobnosti o rozhodnutích přijatých v souvislosti s dohledem nad investory do soudních sporů, včetně podrobností o rozhodnutích přijatých podle čl. 8 odst. 4 písm. b).
6. Pokud investor do soudních sporů podal žádost o udělení povolení jednomu orgánu dohledu a následně podal žádost o povolení jinému orgánu dohledu, tyto orgány se ve vhodném rozsahu navzájem koordinují a sdílejí informace s cílem rozhodovat jednotným způsobem při řádném zohlednění odlišných vnitrostátních pravidel.

Úterý 13. září 2022

7. Pokud je investor do soudních sporů držitelem povolení uděleného orgánem dohledu v jednom členském státě, chce však dohodu o financování třetí stranou nabídnout žalující straně nebo zamýšlenému beneficiantovi v jiném členském státě nebo v souvislosti s řízením v jiném členském státě, předloží doklad o povolení uděleném orgánem dohledu svého domovského členského státu. V případě, že se orgán dohledu v tomto jiném členském státě dozví o nesrovnalostech při jednání investora do soudních sporů, informuje o tom přímo odpovědný orgán dohledu.

Článek 11

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 10 odst. 2 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne ... [datum vstupu v platnost základního právního aktu nebo jakékoli jiné datum stanovené spolunormotvůrci].

Komise vypracuje zprávu o výkonu přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhé období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedeně v čl. 10 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 10 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě [dvou měsíců] ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o [dva měsíce].

Kapitola IV

Dohody o financování třetí stranou a činnost investorů do soudních sporů

Článek 12

Obsah dohod o financování třetí stranou

Členské státy zajistí, aby dohody o financování třetí stranou musely být předloženy písemně v jednom z úředních jazyků členského státu, v němž mají žadatel a zamýšlení beneficianti bydliště, a aby byly předloženy jasným a snadno srozumitelným způsobem a obsahovaly alespoň:

- a) různé náklady a výdaje, které bude hradit investor do soudních sporů;
- b) podíl na případné odměně nebo poplatcích, které budou vyplaceny investorovi do soudních sporů nebo jakékoli jiné třetí straně, nebo jakékoli jiné finanční náklady, které přímo či nepřímo ponesou žalobci, zamýšlení beneficianti nebo oba;
- c) odkaz na odpovědnost investora do soudních sporů, pokud jde o výlohy protistrany, v souladu s článkem 18 této směrnice;

Úterý 13. září 2022

- d) ustanovení, které stanoví, že veškeré přiznané částky, z nichž lze odečíst poplatky investorovi do soudních sporů, budou nejprve v plné výši vyplaceny žalobcům, kteří pak mohou následně vyplatit dohodnuté částky investorům do soudních sporů jako poplatky nebo provize, přičemž si ponechají alespoň minimální částky stanovené v této směrnici;
- e) rizika, jež žalobci, zamýšlení beneficianti nebo obě tyto strany přijímají, včetně:
 - i) možného růstu nákladů v průběhu sporu a jeho dopadů na finanční zájmy žalobců, beneficiantů nebo obou těchto stran;
 - ii) úzce vymezených okolností, za nichž lze dohodu o financování třetí stranou vypovědět, a rizik, která by tento scénář znamenal pro žalobce, beneficianty nebo pro obě tyto strany;
 - iii) potenciálního rizika, že bude třeba hradit výlohy protistrany, včetně okolností, za nichž se na tyto výlohy nemusí vztahovat pojištění soudních výloh nebo náhrada škody.
- f) prohlášení o vyloučení odpovědnosti ohledně nepodmíněnosti financování, pokud jde o procesní kroky;
- g) prohlášení investora do soudního sporu o neexistenci střetu zájmů.

Článek 13*Požadavky na transparentnost a předcházení střetům zájmů*

1. Členské státy od investorů do soudních sporů vyžadují, aby zavedli politiku pro prevenci a řešení střetů zájmů a uplatňovali související interní postupy. Tato politika a související interní postupy odpovídají povaze, rozsahu a složitosti podnikání investora do soudních sporů, jsou stanoveny písemně a zveřejněny na internetových stránkách investora do soudních sporů. Jsou také jasně uvedeny v příloze ke každé dohodě o financování třetí stranou.
2. Členské státy od investorů do soudních sporů požadují, aby žalobci a zamýšleným beneficiantům v dohodě o financování třetí stranou sdělili všechny informace, u nichž se lze důvodně domnívat, že by mohly vést ke střetu zájmů. K informacím, jež musí investoři do soudních sporů sdělit, patří přinejmenším:
 - a) podrobnosti o veškerých ujednáních, finančních nebo jiných, mezi investorem do soudních sporů a jakýmkoli jiným podnikem, který má k danému řízení vztah, včetně případných ujednání s příslušným oprávněným subjektem, agregátorem žalob, právními zástupci nebo jinou zúčastněnou stranou;
 - b) podrobnosti o všech relevantních vazbách mezi investorem do soudních sporů a žalovaným v řízení, zejména pokud jde o případnou hospodářskou soutěž.

Článek 14*Neplatné dohody a doložky*

1. Členské státy zajistí, aby dohody o financování třetí stranou uzavřené s fyzickými nebo právnickými osobami, které nemají povolení jednat jako investoři do soudních sporů, neměly žádný právní účinek.
2. Je třeba stanovit další podmínky, které zajistí, aby investorům do soudních sporů v průběhu řízení nebylo umožněno ovlivňovat rozhodování žalující strany způsobem, který by byl prospěšný pouze pro ně na úkor žalující strany. Ustanovení dohod o financování třetí stranou poskytující investorovi do soudních sporů pravomoc přijímat nebo ovlivňovat rozhodnutí v souvislosti se soudním řízením proto nemají právní účinek. Právní účinek nemají žádná ustanovení a ujednání, která zahrnují mimo jiné následující prvky:
 - a) udělení výslovné pravomoci investorovi do soudních sporů přijímat nebo ovlivňovat rozhodování v průběhu soudního řízení, například pokud jde o konkrétní uplatňované nároky, urovnání sporu nebo řízení výdajů souvisejících se soudním řízením;
 - b) poskytování kapitálu nebo jakéhokoli jiného zdroje s peněžní hodnotou pro účely soudního řízení, jehož zvláštní využití by bylo podmíněno souhlasem poskytovatele financování třetí stranou.

Úterý 13. září 2022

3. Členské státy stanoví, aby dohody, v nichž je investorovi do soudních sporů zaručena minimální návratnost jeho investice předtím, než žalobce nebo zamýšlený beneficiant obdrží svůj podíl, neměly právní účinek.
4. Dohoda o financování sporu, která by investorovi do soudních sporů poskytovala nárok na odměnu, po jejímž vyplacení by se podíl pro žalobce a zamýšlené beneficianty snížil na 60 % nebo méně celkové přisouzené částky, včetně náhrady škody, nákladů, poplatků a dalších výdajů, nemá s výjimkou mimořádných okolností právní účinek.
5. Členské státy zajistí, aby dohody o financování třetí stranou neobsahovaly ustanovení, jež by omezovala odpovědnost investora do soudních sporů v případě příkazu k úhradě výloh protistrany v důsledku neúspěšného soudního řízení. Ustanovení, jejichž cílem je omezit odpovědnost investora do soudních sporů za náklady, nemají právní účinek.
6. Členské státy zajistí, aby podmínky, jimiž se řídí dohody o financování třetími stranami, neumožňovaly odnětí tohoto financování, s výjimkou předepsaných okolností vymezených vnitrostátními právními předpisy v souladu s čl. 15 odst. 1.
7. Žalobci a zamýšlení beneficianti budou odškodněni za veškeré ztráty způsobené investorem do soudních sporů, který uzavřel dohodu o financování třetí stranou, jež byla posléze prohlášena za neplatnou. Práva žalobců a zamýšlených beneficiantů řízení nejsou dotčena.

Článek 15

Vypovězení dohody o financování třetí stranou

1. Členské státy stanoví, že investor do soudních sporů nesmí dohodu o financování třetí stranou jednostranně vypovědět bez informovaného souhlasu žalobce, s výjimkou případů, kdy dá soud nebo správní orgán investorovi do soudních sporů svolení k vypovězení smlouvy po posouzení, zda budou zájmy žalobce a zamýšlených beneficiantů navzdory vypovězení dohody adekvátně chráněny.
2. Výpověď dohody o financování třetí stranou musí být podána s dostatečným předstihem v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Kapitola V

Soudní nebo správní přezkum

Článek 16

Zpřístupnění dohody o financování třetí stranou

1. Členské státy zajistí, aby žalobci nebo jejich zástupci byli povinni informovat příslušný soud nebo správní orgán o existenci dohody o financování třetí stranou a o totožnosti investora do soudních sporů a na žádost soudu nebo správního orgánu nebo žalovaného poskytnout příslušnému soudu nebo správnímu orgánu úplnou a nezměněnou kopii takových dohod o financování třetí stranou, které se týkají daného řízení, a to v nejrannější fázi tohoto řízení. Členské státy zajistí, aby byli žalovaní soudem nebo správním orgánem informováni o existenci dohody o financování třetí stranou a o totožnosti investora do soudních sporů.
2. Členské státy zajistí, aby soudy nebo správní orgány byly oprávněny přezkoumat na žádost strany soudního řízení dohodu o financování třetí stranou podle článku 17, pokud má tato strana důvod se domnívat, že daná dohoda o financování třetí stranou není v souladu s touto směrnicí nebo jiným platným vnitrostátním právním předpisem, nebo z vlastního podnětu.

Článek 17

Přezkum dohod o financování třetí stranou soudy nebo správními orgány

Členské státy určí příslušný soud nebo správní orgán, který bude vykonávat jednotlivé soudní a správní úkony podle této směrnice. Toto určení zejména stanoví, že soud nebo správní orgán, u něhož je podána soukromě financovaná věc, rovněž bez zbytečného odkladu a na žádost účastníka řízení nebo z vlastního podnětu provede kontroly dopadu dohod o financování na případy, které jsou mu předloženy, a to při výkonu těchto pravomocí:

Úterý 13. září 2022

- a) pravomoci vydávat investorovi do soudních sporů závazné příkazy nebo pokyny, jako je požadavek, aby poskytl financování dohodnuté v příslušné dohodě o financování třetí stranou nebo aby provedl změny v souvislosti s příslušným financováním;
- b) pravomoci posuzovat soulad každé dohody o financování třetí stranou s ustanoveními uvedenými v této směrnici, zejména s fiduciární povinností vůči žalobcům a zamýšleným beneficiťům podle článku 7, a pokud se zjistí, že dohoda tato ustanovení nedodržuje, nařídít investorovi do soudních sporů, aby provedl nezbytné změny, nebo prohlásit ustanovení za neplatné v souladu s článkem 14;
- c) pravomoci vyhodnotit shodu každé dohody o financování třetí stranou s požadavky na transparentnost podle článku 13;
- d) pravomoci posuzovat, zda dohoda o financování třetí stranou investora do soudních sporů opravňuje k získání nespravedlivého, nepřiměřeného nebo neodůvodněného podílu na případné přisouzené částce ve smyslu čl. 14 odst. 4, a odpovídajícím způsobem tuto dohodu zrušit nebo upravit. Členské státy stanoví, že při provádění tohoto posouzení mohou příslušné soudy nebo správní orgány vzít v úvahu povahu a okolnosti zamýšleného nebo probíhajícího soudního řízení, případně včetně:
 - i) zúčastněných stran a zamýšlených beneficiťů soudního řízení, a toho, co považovali za dohodnuté, pokud jde o částku, kterou by investor do soudních sporů na základě dohody o financování obdržel, pokud by bylo dosaženo úspěšného výsledku;
 - ii) pravděpodobné výše případné přisouzené částky;
 - iii) výše finančního příspěvku investora do soudních sporů a podílu celkových nákladů žalobce financovaného investorem do soudních sporů; a
 - iv) podílu z případné přisouzené částky, který mají žalobce a zamýšlení beneficiťi obdržet;
- e) pravomoci ukládat sankce, které soud nebo správní orgán považuje za vhodné k zajištění dodržování této směrnice;
- f) pravomoci konzultovat s osobami, jež mají odpovídající znalosti a nezávislost a mohou být soudu nebo správnímu orgánu nápomocny při výkonu jejich hodnotících pravomocí, nebo vyžádání odborného poradenství, a to i od odborníků s vhodnou kvalifikací nebo od orgánů dohledu;

Článek 18*Odpovědnost za úhradu výloh protistrany*

1. Členské státy zajistí, aby v případě, že žalující strana nemá dostatečné zdroje na úhradu výloh protistrany, byly soudy nebo správní orgány oprávněny nařídít, aby náklady na neúspěšné řízení uhradil investor do soudních sporů, a to buď sám, nebo společně s žalobci. V takovém případě mohou soudy nebo správní orgány od investorů do soudních sporů žádat, aby uhradili veškeré vzniklé výlohy protistrany, s ohledem na:

- a) výši a podíl přisouzené částky, kterou by investor do soudních sporů obdržel, pokud by byla žaloba úspěšná;
- b) rozsah, v jakém by případné náklady, které neuhradil investor do soudních sporů, namísto něj nesla žalovaná strana, žalobce nebo jiný zamýšlený beneficiť;

Úterý 13. září 2022

- c) jednání investora do soudních sporů v průběhu celého soudního řízení a zejména na to, jak dodržuje tuto směrnici a zda jeho jednání přispělo k celkovým nákladům na soudní řízení a
- d) výši počáteční investice investora do soudních sporů.

Kapitola VI

Závěrečná ustanovení

Článek 19

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření [do .../neprodleně] oznámí Komisi a [neprodleně] jí oznámí všechny jejich následné změny.
2. Orgány dohledu mohou především ukládat přiměřené pokuty vypočtené na základě obratu společnosti, dočasně nebo na dobu neurčitou odnímat povolení k činnosti nebo přijímat jiné vhodné správní sankce.

Článek 20

Přezkum

1. Komise provede hodnocení této směrnice nejpozději [(...) let ode dne její použitelnosti] a předloží zprávu o hlavních zjištěních Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Toto hodnocení se provádí v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy. Ve své zprávě Komise zejména zohlední účinnost směrnice se zvláštním ohledem na výši poplatků nebo podílu, který z částky přisouzené žalobci, včetně od zamýšlených beneficiantů, případně investorovi do soudních sporů, dopad, jaký mají investoři do soudních sporů na činnost v oblasti řešení sporů, a to, v jakém rozsahu umožnilo financování soudního sporu třetí stranou lepší přístup ke spravedlnosti.
2. Poprvé do [(...) let od použitelnosti této směrnice] a poté každý rok poskytnou členské státy Komisi tyto informace nezbytné pro přípravu zprávy uvedené v odstavci 1:
 - a) název, počet a druh subjektů, které jsou uznávány jako investoři do soudních sporů, kterým bylo uděleno povolení;
 - b) veškeré změny tohoto seznamu a důvody pro tyto změny;
 - c) počet a druh soudních řízení, která jsou plně nebo zčásti financována investorem do soudních sporů;
 - d) výsledky těchto soudních řízení, pokud jde o částky získané investory do soudních sporů ve srovnání s částkami přisouzenými žalobcům a zamýšleným beneficiantům.

Článek 21

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní do ... [den/měsíc/rok] právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Použijí tyto předpisy od ... [den/měsíc/rok].

Úterý 13. září 2022

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 22

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 23

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0310

Nová Lesní strategie EU do roku 2030 – udržitelné obhospodařování lesů v Evropě**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o nové Lesní strategii EU do roku 2030 – udržitelné obhospodařování lesů v Evropě (2022/2016(INI))**

(2023/C 125/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. července 2021 nazvané „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021)0572),
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2020 o Evropské strategii v oblasti lesnictví – dalším postupu ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. dubna 2015 o nové strategii EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví ⁽²⁾,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na článek 4 této smlouvy,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019)0640) a na následné politické pokyny předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové a Komise,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima) ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU ⁽⁴⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ⁽⁵⁾ (směrnice o obnovitelných zdrojích energie),
- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o ochraně přírodních stanovišť) ⁽⁶⁾,
- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/268 ze dne 28. října 2020, kterým se mění příloha IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841, pokud jde o referenční úrovně pro lesy, které mají členské státy uplatňovat v období 2021–2025 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 395, 29.9.2021, s. 37.⁽²⁾ Úř. věst. C 346, 21.9.2016, s. 17.⁽³⁾ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.⁽⁶⁾ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.⁽⁷⁾ Úř. věst. L 60, 22.2.2021, s. 21.

Úterý 13. září 2022

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. června 2021 nazvané „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“ (COM(2021)0345),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2020 nazvané „Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň“ (COM(2020)0662),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. října 2018 nazvané „Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení vazby mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím“ (COM(2018)0673),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. března 2022 s názvem „Zajištění potravinového zabezpečení a posílení odolnosti potravinových systémů“ (COM(2022)0133),
- s ohledem na iniciativu Nový evropský Bauhaus,
- s ohledem na návrh nařízení Komise, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ⁽⁸⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 5. listopadu 2021 o nové Lesní strategii EU do roku 2030,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 8. prosince 2021 ke sdělení Komise nazvanému „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ ⁽⁹⁾,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 28. dubna 2022 ke sdělení Komise nazvanému „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“,
- s ohledem na povinnosti členských států EU podle Úmluvy OSN o boji proti rozšiřování pouští,
- s ohledem na zprávu Evropského účetního dvora z roku 2021 nazvanou „Zvláštní zpráva č. 21/2021 – Financování EU určené na biologickou rozmanitost a změnu klimatu v lesích EU: pozitivní, avšak nedostatečné výsledky“,
- s ohledem na publikaci Komise z roku 2018 nazvanou „Pokyny pro kaskádové využívání biomasy včetně vybraných příkladů osvědčených postupů ohledně dřevní biomasy“,
- s ohledem na zprávu Společného výzkumného střediska Komise z roku 2020 nazvanou „Mapování a hodnocení ekosystémů a jejich služeb: posouzení ekosystémů v EU“,

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 189, 10.5.2022, s. 1.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 169.

Úterý 13. září 2022

- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) z roku 2020 nazvanou „Stav přírody v EU – Výsledky zpráv podávaných podle směrnic o ochraně přírody za období 2013–2018“,
- s ohledem na zprávu Forest Europe z roku 2020 nazvanou „Stav evropských lesů 2020“,
- s ohledem na globální hodnotící zprávu o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách vypracovanou Mezivládní vědecko-politickou platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES),
- s ohledem na kchun-mingské prohlášení – „Ekologická civilizace: utváření společné budoucnosti pro veškerý život na Zemi“,
- s ohledem na zprávu pracovní skupiny II Mezivládního panelu pro změnu klimatu nazvanou „Změna klimatu 2022: dopady, adaptace a zranitelnost“,
- s ohledem na zvláštní zprávu IPCC o změně klimatu, desertifikaci, degradaci půdy, udržitelném hospodaření s půdou, potravinovém zabezpečení a tocích skleníkových plynů v suchozemských ekosystémech,
- s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. dubna 2018 ve věci C-441/17 *Evropská komise v. Polská republika* ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na projekty a postupy pro koordinaci informací o lesích v Evropě (Evropská národní síť inventarizací lesů (ENFIN), projekt FutMon, projekt Diabolo, Evropský atlas mapování lesních dřevin a program mapování a hodnocení ekosystémů a jejich služeb (MAES)),
- s ohledem na zprávu ze semináře IPBES a IPCC o biologické rozmanitosti a změně klimatu ze dne 10. června 2021,
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
- s ohledem na stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a Výboru pro rozvoj,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A9-0225/2022),

A. vzhledem k tomu, že EU si stanovila závazné cíle, jimiž je snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 55 % a dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality ⁽¹¹⁾; vzhledem k tomu, že EU se zavázala plnit cíle udržitelného rozvoje OSN, včetně cíle č. 15, tj. chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně obhospodařovat lesy, bojovat proti desertifikaci a zastavit a zvrátit znehodnocování půdy a zastavit úbytek biologické rozmanitosti, a Pařížskou dohodu a závazky z konference OSN o změně klimatu (COP26); vzhledem k tomu, že lesy a odvětví založená na lesnictví, jakož i majitelé a pracovníci, budou při dosahování cílů

⁽¹⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. dubna 2018, *Evropská komise v. Polská republika*, C-441/17, ECLI:EU:C:2018:255 (Nesplnění povinnosti státem – Životní prostředí – Směrnice 92/43/EHS – Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – Článek 6 odst. 1 a 3 – Článek 12 odst. 1 – Směrnice 2009/147/ES – Ochrana volně žijících ptáků – Články 4 a 5 – Lokalita Natura 2000 „Puszcza Białowieża“ – Změna lesního hospodářského plánu – Zvýšení objemu těžby dřeva – Plán nebo projekt, který není přímo nezbytný k péči o lokalitu a může mít na tuto lokalitu významný vliv – Odpovídající posouzení vlivů na lokalitu – Nepříznivý účinek na celistvost lokality – Účinné provádění ochranných opatření – Účinky na místa rozmnožování a místa odpočinku chráněných druhů).

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality.

Úterý 13. září 2022

udržitelného rozvoje a cílů Pařížské dohody hrát významnou a nenahraditelnou úlohu, a že lesní ekosystémy a jejich zásobníky uhlíku mají zásadní význam pro zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, neboť pohlcují a zadržují přibližně 10 % evropských emisí skleníkových plynů ⁽¹²⁾ a jsou významným zdrojem biologické rozmanitosti;

- B. vzhledem k tomu, že článek 4 SFEU stanoví sdílené pravomoci a odpovědnost v souvislosti s lesy, zejména v rámci politiky EU v oblasti životního prostředí, přičemž však neodkazuje na společnou politiku EU v oblasti lesnictví a ponechává tak politiku v oblasti lesnictví v pravomoci členských států; vzhledem ke značné rozmanitosti lesů EU, pokud jde o jejich biogeografii, strukturu, velikost, biologickou rozmanitost, modely vlastnictví a stávající politiky, je v případech, kdy se environmentální politika, politika v oblasti klimatu a další relevantní politiky dotýkají lesů, při vypracovávání a provádění nové Lesní strategie EU (dále jen „strategie“) a příslušných právních předpisů EU nezbytné řádně uplatňovat zásady subsidiarity a proporcionality; vzhledem k tomu, že podrobnosti týkající se hospodaření v lesích je třeba upravit na národní a regionální úrovni prostřednictvím přístupu zdola nahoru; vzhledem k tomu, že je třeba další koordinace na úrovni EU, aby se lépe dosáhlo cílů Zelené dohody pro Evropu a aby bylo možné přesněji vypočítat potenciální snížení emisí a limity využívání lesů s ohledem na důležitou úlohu lesů při plnění evropských cílů v oblasti klimatu;
- C. vzhledem k tomu, že zásada Zelené dohody pro Evropu jakožto průřezového přístupu k řešení výzev v oblasti klimatu a životního prostředí, který zajišťuje vhodnou ochranu přírody a biologické rozmanitosti, a to způsobem, který vytváří udržitelný růst a pracovní místa v plně oběhovém a konkurenceschopném uhlíkově neutrálním hospodářství účinně využívajícím zdroje a respektujícím kapacitu naší planety, by měla být vodítkem pro provádění strategie při řízení kompromisů, vytváření synergií a hledání správné rovnováhy mezi různými funkcemi lesů, včetně sociálně-ekonomických, environmentálních a klimatických funkcí; vzhledem k tomu, že „ekosystém“ je fyzické prostředí tvořené živými a neživými složkami, které se vzájemně ovlivňují; vzhledem k tomu, že díky těmto interakcím vytvářejí ekosystémy řadu přínosů pro lidi a hospodářství, tzv. „ekosystémové služby“; vzhledem k tomu, že změna klimatu a úbytek biologické rozmanitosti a souvisejících ekosystémových služeb představují pro společnost systémovou hrozbu; vzhledem k tomu, že lesy poskytují širokou škálu ekosystémových služeb, jako je poskytování dřeva, nedřevních produktů a potravin, pohlcování uhlíku, rezervoár pro biologickou rozmanitost, čistý vzduch a vodu, přínos pro místní klima a ochrana před přírodními riziky, např. lavinami, povodněmi, suchem a skalními sesuvy, a poskytují též rekreační, kulturní a historickou hodnotu; vzhledem k tomu, že cílem udržitelného obhospodařování lesů je zajistit vyvážené poskytování různých ekosystémových služeb a podporovat úsilí o přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění;
- D. vzhledem k tomu, že výrobky na bázi dřeva přispívají ke zmírnění změny klimatu tím, že ukládají uhlík a nahrazují výrobky s velkou uhlíkovou stopou, včetně stavebních a obalových materiálů, textilií, chemikálií a paliv; vzhledem k tomu, že výrobky na bázi dřeva jsou obnovitelné a do značné míry recyklovatelné, a proto mají obrovský potenciál podporovat oběhové biohospodářství; vzhledem k tomu, že lesnictví a lesní hospodářství se tak stávají klíčovými aktéry zelené ekonomiky;
- E. vzhledem k tomu, že v rámci balíčku „Fit for 55“ a cíle sladit politiku v oblasti klimatu s Pařížskou dohodou probíhá revize směrnice o obnovitelných zdrojích energie a nařízení o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví ⁽¹³⁾; vzhledem k tomu, že Komise navrhla nařízení o produktech, které nezpůsobují odlesňování; vzhledem k tomu, že s ohledem na evropskou koncepci multifunkčních lesů musí být tyto iniciativy v souladu s politickými cíli na vysoké úrovni, jako jsou Zelená dohoda, Akční plán pro biohospodářství, Strategie oběhového hospodářství, Lesní strategie, Strategie v oblasti biologické rozmanitosti a Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti;

⁽¹²⁾ Zpráva Evropské agentury pro životní prostředí č. 5/2016 nazvaná „Evropské lesní ekosystémy – stav a trendy“.

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

Úterý 13. září 2022

- F. vzhledem k tomu, že vlastnictví lesů v Evropě je různorodé z hlediska velikosti a vlastnické struktury, což vede k velké rozmanitosti modelů hospodaření; vzhledem k tomu, že přibližně 60 % lesů v EU vlastní 16 milionů soukromých vlastníků⁽¹⁴⁾, z nichž významnou část tvoří drobní vlastníci⁽¹⁵⁾, zatímco přibližně 40 % lesů v EU je v různých formách veřejného vlastnictví; vzhledem k tomu, že malý počet vlastníků lesů drží významný podíl celkové zalesněné plochy, přičemž někteří z nich vlastní hlavní dřevozpracující závody v EU; vzhledem k tomu, že před uchýlením se k ukládání postihů bude klíčové zapojit, podporovat a povzbuzovat tyto vlastníky prostřednictvím komplexního politického a legislativního rámce, který zajišťuje právní jistotu a je založen na uznání jejich vlastnických práv, zkušeností jako správců a specifických výzev, má-li se dosáhnout cílů strategie, včetně poskytování klimatických a dalších ekosystémových služeb; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu je důležité, aby byl tento rámec jasný a transparentní a aby se zabránilo nadměrné administrativní zátěži pro všechny aktéry;
- G. vzhledem k tomu, že v EU se nachází přibližně 5 % celkové světové lesní plochy, přičemž lesy představují 43 % rozlohy EU, což je o něco vyšší podíl než plocha zemědělsky využívané půdy, a 80 % její suchozemské biologické rozmanitosti⁽¹⁶⁾; vzhledem k tomu, že podle zprávy Evropské agentury pro životní prostředí nazvané „Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020: znalosti pro transformaci na udržitelnou Evropu“⁽¹⁷⁾ dochází v Evropě k masivnímu ubývání biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že téměř 23 % evropských lesů se nachází v lokalitách sítě Natura 2000, přičemž v některých členských státech tento podíl přesahuje 50 %; vzhledem k tomu, že téměř polovina přírodních stanovišť v oblastech Natura 2000 jsou lesy;
- H. vzhledem k tomu, že z nejnovějších údajů shromážděných podle článku 17 směrnice o přírodních stanovištích vyplývá, že podle stavu parametrů přírodních stanovišť se pouze 49 % lesních stanovišť nachází v dobrém stavu⁽¹⁸⁾, 29,6 % je v neznámém stavu a 21,1 % je ve špatném stavu a je třeba jej zlepšit; vzhledem k tomu, že zaměření se pouze na souhrnné údaje nemusí stačit k určení a řešení klíčových informací o nejnaléhavějších otázkách, a proto je nezbytné zvážit konkrétnější ukazatele vývoje stavu lesů a tlaků na ně a zajistit, aby chybějící údaje byly v budoucnu k dispozici; vzhledem k tomu, že tyto ukazatele nepodporují celkové negativní hodnocení stavu lesů v EU, ale vykazují pozitivní i negativní trendy⁽¹⁹⁾, které vyžadují diferencované reakce v jednotlivých případech; vzhledem k tomu, že lesy jsou stále více poškozovány dopady změny klimatu, zejména v důsledku častějšího výskytu lesních požárů; vzhledem k tomu, že kvantifikace dopadů takovýchto škodlivých činitelů na odolnost a produktivitu lesů ve velkém měřítku stále představuje vážnou výzvu;
- I. vzhledem k tomu, že doporučení pro obhospodařování lesů by se měla zakládat na lepším porozumění potenciálním přírodním škodlivým činitelům, které přináší změna klimatu v evropských lesích, což by mělo být rovněž východiskem pro politiky adaptace;
- J. vzhledem k tomu, že shromažďování a uchovávání transparentních a spolehlivých údajů vysoké kvality, výměna znalostí a osvědčených postupů a přiměřeně financovaný a dobře koordinovaný výzkum mají zásadní význam pro řešení výzev i vytváření příležitostí a pro plnění četných funkcí lesů, včetně různých přínosů, které poskytují produkty dřevozpracujícího průmyslu, ve stále složitějším prostředí; vzhledem k tomu, že údaje o lesích dostupné na úrovni EU

⁽¹⁴⁾ Sdělení Komise ze dne 16. července 2021 nazvané „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021)0572).

⁽¹⁵⁾ V celé Evropě má většina soukromých podniků rozlohu 10 ha či méně – Forest Europe, *State of Europe's Forests 2020* (Stav evropských lesů 2020), 2020; v Německu je 50 % lesů v soukromém vlastnictví menších než 20 ha, https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/bundeswaldinventur3.pdf?sessionid=972A5297B9463D98948E787D1AA78F19.live921?_blob=publicationFile&v=3; ve Francii mají přibližně dvě třetiny soukromých vlastníků méně než 1 ha, https://franceboisforet.fr/wp-content/uploads/2021/04/Brochure_chiffresClesForetPrivee_2021_PageApape_BD.pdf; ve Finsku má přibližně 45 % vlastníků méně než 10 ha, <https://www.luke.fi/en/statistics/ownership-of-forest-land>; v Lotyšsku má 50 % vlastníků méně než 5 ha, https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/MAF_parskats_Silava_privat_meza_apsaimn_monitorings.pdf

⁽¹⁶⁾ Věda pro politiku v oblasti životního prostředí, *European Forests for biodiversity, climate change mitigation and adaptation* (Evropské lesy pro biologickou rozmanitost, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně), Future Brief 25, oddělení pro vědeckou komunikaci, UWE Bristol, 2021, <https://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/>

⁽¹⁷⁾ Evropská agentura pro životní prostředí, *The European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe* (Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020: znalosti pro transformaci na udržitelnou Evropu), 11. května 2020, s. 83, <https://www.eea.europa.eu/soer-2020/>

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise ze dne 16. července 2021 nazvané „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021)0572).

⁽¹⁹⁾ Společné výzkumné středisko (JCR), *Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment* (Mapování a hodnocení ekosystémů a jejich služeb: posouzení ekosystémů v EU), 2020; pro vývoj stavu viz také zpráva *Forest Europe, State of Europe's Forests 2020* (Stav evropských lesů 2020), 2020.

Úterý 13. září 2022

jsou neúplné a mají různou kvalitu, což omezuje schopnost EU a členských států koordinovat obhospodařování a ochranu lesů; vzhledem k tomu, že je třeba zejména lépe monitorovat stav lesních ekosystémů a dopady lesnických opatření na biologickou rozmanitost a klima;

- K. vzhledem k tomu, že na mezinárodní úrovni je Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) hlavním fórem pro vypracování mezinárodně dohodnutých definic v oblasti lesů a lesnictví; vzhledem k tomu, že FAO shromažďuje a poskytuje údaje o lesích a lesnictví; vzhledem k tomu, že Komise a členské státy k činnosti FAO přispívají;
- L. vzhledem k tomu, že poskytování různých služeb lesních ekosystémů prostřednictvím lesnictví a lesního hospodářství je důležitým pilířem příjmů a zaměstnanosti zejména ve venkovských oblastech, ale také v městských oblastech díky navazujícímu využití těchto služeb; vzhledem k tomu, že při provádění strategie je třeba věnovat náležitou pozornost rozvoji příjmů a zaměstnanosti, ale také atraktivitě zaměstnání v tomto odvětví prostřednictvím kvalitních pracovních míst a sociální ochrany, zdravotních a bezpečnostních standardů, i neustálému rozvoji vhodných vzdělávacích příležitostí pro zúčastněné strany a odpovídajících vzdělávacích příležitostí pro manažery i pracovníky; vzhledem k tomu, že zaměstnanost v evropském lesnictví klesla mezi lety 2000 a 2015 o třetinu – především v důsledku zvýšené mechanizace v dřevařském a papírenském průmyslu⁽²⁰⁾; vzhledem k tomu, že lepší konstrukce lesnických strojů může přispět k ochraně pracovníků a snížit dopad na půdu a vodu; vzhledem k tomu, že těžba dřeva a dřevařský průmysl patří mezi nejnebezpečnější průmyslová odvětví a vyznačují se vysokým počtem pracovních úrazů, nemocí z povolání a předčasného odchodu do důchodu;
- M. vzhledem k tomu, že plocha a objem biomasy v evropských lesích rostou⁽²¹⁾, na rozdíl od znepokojivých trendů odlesňování v celosvětovém měřítku; vzhledem k tomu, že EU může hrát důležitou roli při řešení celosvětového odlesňování, což zdůrazňuje návrh nařízení Komise o produktech nepřispívajících k odlesňování; vzhledem k tomu, že kromě regulace dovozu by evropská lesnická strategie, která by představila osvědčené postupy pro ekonomicky životaschopné udržitelné obhospodařování lesů, mohla přispět ke zlepšení obhospodařování lesů na celém světě;
- N. vzhledem k tomu, že v současné době existují celosvětové dobrovolné systémy certifikace pro trvale udržitelné obhospodařování lesů; vzhledem k tomu, že certifikační systémy jsou základním nástrojem pro splnění požadavků nařízení o dřevu⁽²²⁾ na náležitou péči⁽²³⁾;
- O. vzhledem k tomu, že proces trvale udržitelného obhospodařování lesů v Evropě by měl zajistit dosažení správné rovnováhy mezi třemi pilíři udržitelnosti, a to ochranou životního prostředí, sociálním rozvojem a hospodářským rozvojem;
- P. vzhledem k tomu, že kritéria a ukazatele pro definici trvale udržitelného obhospodařování lesů, které se běžně používají v EU, vycházejí z celoevropské spolupráce v rámci procesu Forest Europe, jehož signatáři jsou všechny členské státy a Komise; vzhledem k tomu, že v rámci svého probíhajícího pracovního programu zahájila konference Forest Europe přehodnocení definice trvale udržitelného obhospodařování lesů; vzhledem k tomu, že Forest Europe shromažďuje a poskytuje informace o stavu a trendech v lesích a lesnictví na základě kritérií trvale udržitelného obhospodařování lesů; vzhledem k tomu, že je třeba zajistit, aby ukazatele a prahové hodnoty byly podloženy důkazy, a v tomto ohledu je třeba úzce spolupracovat s členskými státy; vzhledem k tomu, že nové transparentní ukazatele a prahové hodnoty by mohly zlepšit udržitelnost odvětví, vzhledem k jeho významu pro environmentální, hospodářské a sociální hodnoty; vzhledem k tomu, že rámec udržitelného obhospodařování lesů bude muset být jasně definován,

⁽²⁰⁾ Zpráva Forest Europe nazvaná „State of Europe's Forests 2020“ (Stav evropských lesů 2020).

⁽²¹⁾ Společné výzkumné středisko (JCR), „Mapování a hodnocení ekosystémů a jejich služeb: Posouzení ekosystémů v EU“, 2020; pro vývoj stavu viz také zpráva Forest Europe, State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů), 2020.

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 23).

⁽²³⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro životní prostředí, Studie o systémech certifikace a ověřování v odvětví lesnictví a pro výrobky ze dřeva, Úřad pro publikace Evropské unie, 2021, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/afa5e0df-fb19-11eb-b520-01aa75ed71a1/language-en>

Úterý 13. září 2022

zejména pokud jde o kritéria, ukazatele a prahové hodnoty týkající se zdraví ekosystémů, biologické rozmanitosti a změny klimatu, má-li se stát podrobnějším a užitečnějším screeningovým nástrojem pro určování a srovnávání různých přístupů obhospodařování, jejich dopadu a celkového stavu a ochrany evropských lesů; vzhledem k tomu, že udržitelné obhospodařování lesů by mělo jít ruku v ruce s podporou multifunkční úlohy lesů, aby bylo zcela v souladu s rozmanitostí lesů a specifickými vlastnostmi každého regionu;

- Q. vzhledem k tomu, že agrolesnictví, jež je definováno jako systémy využívání půdy, v jejichž rámci je stejný pozemek zároveň využíván k pěstování stromů a k zemědělské činnosti, je souborem systémů obhospodařování půdy, které mohou zvýšit celkovou produktivitu, generují více biomasy, udržují a obnovují půdu, omezují desertifikaci a poskytují řadu cenných ekosystémových služeb; vzhledem k tomu, že v EU existují dva hlavní typy agrolesnictví: lesopastvinové agrolesnictví (pastviny pro zvířata nebo krmivo pro zvířata pěstované pod stromy) a lesoorný typ agrolesnictví (plodiny jsou pěstovány pod stromy s rozstupem řádků umožňujícím provoz traktorů); vzhledem k tomu, že většina stávajících zemědělsko-lesnických systémů v EU je silvo-pastorálními systémy a rozšiřování agrolesnictví může přinést četné výhody s ohledem na tlaky na životní prostředí;
- R. vzhledem k tomu, že cílem Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 je „definovat, zmapovat, monitorovat a přísně chránit všechny zbývající primární a původní lesní porosty EU“; vzhledem k tomu, že ochrana lesů, včetně všech zbývajících původních lesů a pralesů v EU, má pro zachování biologické rozmanitosti a zmírnění změny klimatu zásadní význam; vzhledem k tomu, že podle zprávy Společného výzkumného střediska z roku 2021 ⁽²⁴⁾, v Evropě zbývá pouze 4,9 milionu hektarů pralesů a původních lesů, což představuje pouze 3 % celkové rozlohy lesů v Unii a 1,2 % rozlohy její pevniny; vzhledem k tomu, že původní lesy a pralesy mají klíčový význam pro zachování biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že oproti jiným lesům ve stejném ekologickém regionu jsou často biologicky rozmanitější, jsou druhově bohaté a jsou domovem zvláštní flóry a fauny; vzhledem k tomu, že původní lesy a pralesy rovněž poskytují širokou škálu dalších kritických ekosystémových služeb; vzhledem k tomu, že pracovní definice původních lesů a pralesů je nezbytná pro řádné koncipování, provádění a monitorování politik;
- S. vzhledem k tomu, že síť Integrate je platformou zástupců různých evropských zemí, iniciována vládami několika členských států a podporována Stálým lesnickým výborem Komise, který poskytuje vědecké poradenství, a doposud slouží jako důležitá hnací síla při hledání prostředků pro začlenění ochrany přírody do udržitelného obhospodařování lesů; vzhledem k tomu, že práce platformy hraje důležitou roli při výměně zkušeností a osvědčených postupů;
- T. vzhledem k tomu, že projekt Alterfor financovaný z programu Horizont 2020 se zabýval možnostmi optimalizace v současnosti používaných metod obhospodařování lesů a představil alternativní modely obhospodařování lesů s příležitostmi a výzvami uvedenými u každé alternativy;
- U. vzhledem k tomu, že projekt Sincere financovaný z programu Horizont 2020 rozvinul nové politiky a nové obchodní modely propojením poznatků a odborných znalostí z praxe, vědy a politiky v Evropě i mimo ni s cílem prozkoumat nové způsoby, jak zlepšit služby lesních ekosystémů způsobem, který je prospěšný pro vlastníky lesů a zároveň slouží širokým společenským potřebám;
- V. vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině bude mít velký dopad na dovoz dřeva, zejména březového dřeva, neboť 80 % jeho světové produkce pochází z Ruska, a na evropský dřevozpracující průmysl a vývoz zpracovaných výrobků; vzhledem k tomu, že legitimní sankce uvalené na Rusko vyvolávají otázku závislosti EU na dovozu dřeva z Ruska; vzhledem k tomu, že EU pokrývá přibližně 80 % své poptávky po dřevě z tuzemska, a dovoz z Ruska představuje pouze asi 2 % celkové spotřeby; vzhledem k tomu, že Finsko a Švédsko jsou hlavními dovozci nezpracované kulatiny z Ruska do EU a že se jich zákaz obchodu dotkne ⁽²⁵⁾;

⁽²⁴⁾ Společné výzkumné středisko, *Mapování a hodnocení původních lesů a pralesů v Evropě*, 2021.

⁽²⁵⁾ <https://www.wur.nl/en/research-results/research-institutes/environmental-research/show-wenr/does-the-eu-depend-on-russia-for-its-wood.htm>

Úterý 13. září 2022

W. vzhledem k tomu, že v řadě členských států je trvalým a nevyřešeným problémem nezákonná těžba dřeva, včetně těžby dřeva v chráněných oblastech, jako jsou oblasti sítě Natura 2000;

X. vzhledem k tomu, že lesy mají zásadní význam pro fyzické a duševní zdraví a pohodu lidí, jsou hnací silou přechodu na hospodářství bez fosilních paliv a hrají důležitou úlohu v životě místních komunit, zejména ve venkovských oblastech, kde významně přispívají k obživě místního obyvatelstva;

1. vítá novou lesní strategii EU a její ambici zvýšit vyvážený příspěvek multifunkčních lesů k cílům Zelené dohody i Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, zejména k cíli vytváření udržitelného zeleného růstu a zelených pracovních míst, a k dosažení uhlíkově neutrálního, environmentálně udržitelného oběhového hospodářství, které bude respektovat kapacitu naší planety, a klimatické neutrality do roku 2050; zdůrazňuje význam solidní strategie založené na vědeckých poznatcích, která integrovaným a vyváženým způsobem zohlední environmentální, sociální a hospodářský rozměr udržitelnosti, neboť kromě toho, že lesy přispívají k cílům v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, mimo jiné prostřednictvím ochrany půdy a vody, poskytují hospodářské a sociální výhody a širokou škálu služeb, od prostředků obživy až po rekreaci;

2. lituje, že nová lesní strategie EU nebyla řádně vypracována společně s Evropským parlamentem, členskými státy a zúčastněnými stranami a že postoje spoluzákonodárců nebyly dostatečně zohledněny; zdůrazňuje význam posílení spolupráce při provádění Nové lesní strategie EU do roku 2030;

3. uznává, že v souladu s udržitelným obhospodařováním lesů a s cílem zvýšit kvalitu a rozmanitost lesních ekosystémů jsou zachování, ochrana, posilování, obnova a udržitelné využívání zdravých a odolných lesů základními cíli strategie EU v oblasti lesnictví a všech aktérů v oblasti lesnictví a hodnotového řetězce založeného na lesnictví, při využití dřeva jako všestranné a obnovitelné suroviny k maximalizaci soběstačnosti v EU; dále konstatuje, že tyto cíle jsou v souladu se společenskými očekáváními a požadavky a s klíčovými prioritami lidí v EU; zdůrazňuje, že lesnictví blízké přírodě a udržitelné obhospodařování lesů mohou přinést podobné nebo lepší hospodářské přínosy a zároveň zachovat a podporovat integritu a odolnost ekosystémů a zvýšit potenciál lesů z hlediska propadu uhlíku i útočišť biologické rozmanitosti a její obnovy;

4. uznává zásadní úlohu lesů, jejich biologické rozmanitosti a jejich jedinečných ekosystémů při upevňování zdravého životního prostředí, opatření ke zmírnění změny klimatu, zajišťování stability, co se týče čistého ovzduší, vody a půdy, i úrodnosti, přičemž mnoha druhům poskytují stanoviště a mikrostanoviště, čímž podporují bohatou biologickou rozmanitost; zdůrazňuje zásadní úlohu lesů pro lidské zdraví a dobré životní podmínky, včetně městských a příměstských lesů, které jsou přístupné lidem, kterým jinak chybí kontakt s přírodou, jakož i pro poskytování služeb, pokud jde o vzdělávání a turismus; zdůrazňuje potřebu prosazovat přístup „jedno zdraví“, který uznává neoddělitelnou souvislost mezi lidským zdravím, zdravím zvířat a zdravou přírodou; zdůrazňuje, že zásadní význam pro zachování a posílení evropské biologické rozmanitosti a ekosystémů a služeb, které poskytují, má řádná správa lokalit sítě Natura 2000;

5. zdůrazňuje zásadní úlohu lesních ekosystémů při zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a při naplňování cíle EU dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality; uznává, že změna klimatu mění schopnost růstu lesů v některých oblastech a zvyšuje četnost a závažnost sucha, záplav a požárů a rovněž podporuje šíření nových škůdců a chorob, které mají vliv na lesy; konstatuje, že nedotčené ekosystémy mají větší schopnost vypořádat se s environmentálními stresovými faktory, včetně změn klimatu, než ekosystémy narušené, protože mají vnitřní vlastnosti, které jim umožňují maximalizovat svou schopnost adaptace; zdůrazňuje, že změna klimatu bude mít v nadcházejících letech ještě větší negativní dopad na evropské lesy, což se dotkne zejména oblastí s monokulturami a stejnověkými lesními porosty; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba posílit odolnost evropských lesů, zejména zvýšením strukturální a funkční rozmanitosti lesů a rozmanitosti jejich skladby; trvá na tom, že strukturálně bohaté smíšené lesy s širokou ekologickou amplitudou mají vyšší odolnost a v této souvislosti i zvýšenou adaptabilitu; poukazuje na to, že za určitých podmínek mohou stabilní smíšené lesy přirozeně obsahovat omezený počet druhů; zdůrazňuje, že lesy se svými příslušnými zásobníky uhlíku tvořenými živými stromy a mrtvým dřevem jsou klíčovým faktorem pro omezení globálního oteplování, přispívají k cílům EU v oblasti klimatické neutrality a posilují biologickou rozmanitost; domnívá se, že podpora biologicky rozmanitých lesů je nejúčinnější pojistkou proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti;

Úterý 13. září 2022

6. zdůrazňuje neustále rostoucí pokrytí a objem ⁽²⁶⁾ lesů v EU, a to i přes zpomalení v posledních letech, což je v rozporu s celosvětovým trendem odlesňování ⁽²⁷⁾; oceňuje úsilí všech aktérů v celém hodnotovém řetězci lesního hospodářství, kteří k tomuto vývoji přispívají; je znepokojen rostoucím tlakem na lesy EU a jejich stanoviště, jenž byl zesílen v důsledku dopadu změny klimatu, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné chránit a zvýšit odolnost lesů a ekosystémů, a to i prostřednictvím opatření, která zvýší kapacitu pro přizpůsobení se změně klimatu, a snížit tlak tam, kde je to možné, s přihlédnutím k charakteristikám lesa; se znepokojením konstatuje, že zranitelnost lesů EU vůči invazním škůdcům a patogenům se zřejmě zvýšila a že jejich výskyt ohrožuje pohlcování uhlíku ⁽²⁸⁾, biodiverzitu a kvalitu dřeva;

7. vyzývá členské státy k zajištění toho, aby jejich právní předpisy přinášely lesům nejlepší možnou ochranu proti znečištění a poškození; poukazuje zejména na ochranu před znečištěním – např. střelivem obsahujícím olovo nebo pesticidy – a před extrémním tlakem na půdu způsobeným nevhodným používáním strojů a na ochranu před škodlivým okusem zvířetí nebo škodami způsobenými nadměrnými stavy spárkaté zvěře;

8. zdůrazňuje specifické a rozmanité charakteristiky odvětví lesnictví v členských státech a zdůrazňuje, že lesy EU se vyznačují rozmanitými přírodními podmínkami, jako je biogeografie, velikost, struktura a biologická rozmanitost, jakož i modely vlastnictví, formami správy, výzvami a příležitostmi, a že většina z nich byla utvářena po staletí lidské interakce, zásahů a řízení, a jsou tedy formou kulturního dědictví; připomíná rovněž, že původní lesy a pralesy jsou oblastmi, které se rozvinuly bez žádných či jen minimálních lidských zásahů a obhospodařování; zdůrazňuje, že má-li být strategie prováděna ve všech typech lesů a situacích, je v některých případech zapotřebí uzpůsobených přístupů, pokud jde o obhospodařování lesů a poskytování ekosystémových služeb;

9. uznává, že typ obhospodařování lesů závisí na dané lokalitě a že různé lesní podmínky a typy lesů mohou vyžadovat různé přístupy k hospodaření založené na různých ekologických potřebách a charakteristikách lesních ploch a zohledňovat práva a zájmy pracovníků v odvětví lesnictví, vlastníků a dalších dotčených subjektů;

10. zdůrazňuje dosavadní přínos vlastníků lesů a subjektů v celém hodnotovém řetězci lesního hospodářství k úsilí o dosažení udržitelného a klimaticky neutrálního hospodářství do roku 2050 a hodnotu generačních a historických znalostí a zkušeností v oblasti lesnictví a udržitelného obhospodařování lesů;

11. uznává složitost posuzování stavu lesů, jakož i typicky rozdílnou dostupnost, diverzitu a kvalitu příslušných údajů, a zdůrazňuje proto, že je zapotřebí trvalého politického a vědeckého dialogu a lepšího financování na všech úrovních počínaje konzultacemi s členskými státy a zejména s vlastníky a správci lesů, s cílem zlepšit sběr a případně i harmonizaci údajů o stavu lesů; zdůrazňuje, že je třeba rovněž zohlednit finanční prostředky a lidské zdroje, zejména aby bylo možné včas definovat využívání lesů, jež účinně nakládá se zdroji, i omezit využívání lesů;

12. zdůrazňuje, že ačkoli se strategie a její provádění zaměřuje na lesy v EU, musí být v souladu s činností vykonávanou na celoevropské úrovni organizací Forest Europe a mezinárodními organizacemi, jako je FAO, a musí zohledňovat názory skupin odborníků a práci vykonanou na úrovni členských států; zdůrazňuje, že strategie a její provádění by neměly zdvojit práci a zvyšovat administrativní zátěž; dále se domnívá, že vzhledem k pevnému odhodlání EU podporovat biologickou rozmanitost a propady uhlíku i udržitelné získávání, produkci a využívání zdrojů v celosvětovém měřítku, jak je zdůrazněno v návrhu nařízení Komise o produktech nepřispívajících k odlesňování, by měla být tato strategie prováděna tak, aby sloužila jako vzor osvědčených postupů, při uznání rozmanitosti výchozích situací, a zároveň motivovala k podobnému přístupu v jiných regionech;

⁽²⁶⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_21/SR_Forestry_CS.pdf

⁽²⁷⁾ Forest Europe, „Stav evropských lesů 2020“, 2020.

⁽²⁸⁾ Věda pro politiku v oblasti životního prostředí, evropské lesy pro biologickou rozmanitost, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, Future Brief 25, oddělení pro vědeckou komunikaci, UWE Bristol, 2021, <https://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/>

Úterý 13. září 2022

13. zdůrazňuje, že aby bylo možné plnit různé cíle této strategie, musí být její provádění vhodné pro dané účely na regionální a místní úrovni a přihlížet k sociálně-ekonomickým dopadům, které s sebou může nést, a to mj. tím, že bude přizpůsobeno místním podmínkám a zkušenostem a tradičním znalostem a použitím, přičemž bude zohledňovat stávající vědecké poznatky a poskytovat zúčastněným stranám nezbytné dovednosti; poznamenává, že musí být založeno na plném uznání vlastnických práv, hospodářsky, environmentálně a sociálně životaschopném odvětví lesnictví a zásadě „znečišťovatel platí“ jako klíčových prvků při poskytování různých služeb v oblasti lesnictví a při zvyšování odolnosti;

14. vyzývá Komisi, aby předložila komplexní posouzení dopadů strategie s cílem určit důsledky pro podmínky na trhu, venkovské oblasti a různé potřeby financování, a to i pokud jde o výzkum a inovace, rozvoj dovedností, infrastrukturu, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a zvyšování biologické rozmanitosti;

Podpora vyvážené multifunkčnosti

15. uznává klíčovou úlohu lesů a celého hodnotového řetězce lesního hospodářství v ochraně klimatu a biologické rozmanitosti a ve zmírňování změny klimatu, tedy úsilí, jehož cílem je přispět k dosažení udržitelného a klimaticky neutrálního hospodářství do roku 2050; zdůrazňuje, že multifunkční úloha lesů zahrnuje řadu ekosystémových služeb a sociálně-ekonomických funkcí, jako je ochrana a zvyšování biologické rozmanitosti a půdy, zmírňování změny klimatu, pohlcování a ukládání uhlíku z atmosféry, předcházení degradaci půdy, poskytování obnovitelných a přírodních surovin a léčivých, jedlých a kulinářských produktů a netěžební hospodářská činnost, včetně udržitelné ekologické turistiky, které všechny vedou k vytváření pracovních míst a hospodářskému růstu ve venkovských a městských oblastech, brání vyliďňování venkova, přispívají k poskytování čisté vody a ovzduší, ochraně před přírodními riziky a nabízejí přínosy z rekreačního, zdravotního, estetického a kulturního hlediska; zdůrazňuje, že provádění této strategie musí zajistit vyvážené poskytování všech služeb a zachovat a posílit konkurenceschopnost a inovace; zdůrazňuje, že úspěšné poskytování služeb vyžaduje udržitelné aktivní řízení;

16. domnívá se, že klíčovým principem vyváženosti vícera funkcí lesa a definování cílů a opatření k dosažení všech ekosystémových služeb by měla být snaha o maximalizaci součinnosti a minimalizaci kompromisů na základě informací podložených důkazy;

17. zdůrazňuje, že lesy přispívají ke zmírňování změny klimatu pohlcováním uhlíku, ukládáním uhlíku a nahrazováním fosilních paliv a produktů, materiálů a zdrojů energie založených na fosilních palivech a dalších produktů s velkou ekologickou a uhlíkovou stopou dřevem a dřevěnými výrobky; zdůrazňuje, že dřevo je jediným významným přírodním obnovitelným zdrojem, který má potenciál nahradit některé velmi energeticky náročné materiály, jako je beton a plasty, a poptávka po něm se v budoucnu ještě zvýší; konstatuje, že se strategie zaměřuje zejména na skladování ve stavebnictví, a domnívá se, že by její provádění mělo jednoznačně podpořit širší využívání různých náhrad na bázi dřeva a mělo by vycházet z vědecky podložených a důkladných posouzení životního cyklu v souladu s environmentálními cíli EU a cíli strategie bioekonomiky a průmyslové strategie, aby mohl být plně využit potenciál lesních produktů při posilování oběhového hospodářství a v boji proti změně klimatu a při dosahování hospodářství, které již nebude založeno na fosilních palivech; zdůrazňuje úlohu výzkumu v oblasti náhrady materiálů z fosilních zdrojů a fosilních paliv; zdůrazňuje, že je třeba obecně snížit spotřebu v EU, a vítá zavedení metodiky pro vyčíslení přínosů dřevěných staveb pro klima;

18. zdůrazňuje, že by se neměl přehlížet značný význam zdravé a úrodné lesní půdy, která je nezbytná pro udržení života, zvýšení produktivity lesa⁽²⁹⁾, ukládání uhlíku a ochranu životně důležité podzemní sítě hub, která umožňuje

⁽²⁹⁾ Sdělení Komise ze dne 17. listopadu 2021 „Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“ (COM(2021)0699).

Úterý 13. září 2022

stromům sdílet zdroje, jako jsou živiny a voda, nebo obranné signály, a poskytuje jim tak větší odolnost proti škůdcům a chorobám, nebo dokonce proti suchu a extrémním povětrnostním jevům⁽³⁰⁾,⁽³¹⁾,⁽³²⁾, jejichž intenzita nebo četnost se v důsledku změny klimatu pravděpodobně zvýší;

19. zdůrazňuje, že mají-li výrobky na bázi dřeva optimálně přispívat ke zmírňování změny klimatu a oběhovému hospodářství, musí být využívány co nejúčinnějším a nejudržitelnějším způsobem; domnívá se, že pro množství dřeva, které lze vytěžit, musí být stanoveny limity udržitelnosti a že dobrým vodítkem pro jejich účinné využívání je zásada kaskádového využívání⁽³³⁾, avšak pouze tehdy, nepoužívá-li se jako statický přístup, a proto je nutné ji pravidelně upravovat tak, aby odrážela inovativní využívání, například ve stavebnictví, textilním průmyslu, biochemii, lékařských aplikacích a materiálech pro výrobu baterií; zdůrazňuje, že zdroje na bázi dřeva musí být využívány co nejúčinněji, přičemž ekonomická a provozní rozhodnutí musí zohledňovat vnitrostátní specifika, a zdůrazňuje, že dobře fungující a nenarušený trh může motivovat k účinnému a udržitelnému využívání zdrojů na bázi dřeva ve spojení s odpovídajícími opatřeními k zajištění ochrany životního prostředí;

20. zdůrazňuje význam spolehlivých a udržitelných dodávek dřeva, výrobků ze dřeva a lesní biomasy pro dosažení cílů EU v oblasti udržitelnosti, včetně cíle dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2050 a cíle Zelené dohody v oblasti zeleného růstu a zaměstnanosti; konstatuje, že se očekává, že poptávka bude i nadále růst⁽³⁴⁾, a že je třeba podporovat udržitelné využívání dřeva z místní produkce, aby se tato poptávka uspokojila; domnívá se, že velká část odvětví lesnictví v EU poskytuje suroviny z vysoce udržitelných zdrojů; vyzývá Komisi, aby zvážila účinky úniků a substituční účinky fosilních paliv a materiálů z neobnovitelných zdrojů a také dopady na konkurenceschopnost lesnictví a lesního hospodářství a sledovala veškeré dopady na dostupnost dřeva po provedení opatření v rámci této strategie;

21. poukazuje na to, že rostoucí poptávka po dřevě jako surovině, zejména pokud jde o dřevo jako zdroj energie, představuje v souvislosti s politickými krizemi, jako je válka na Ukrajině, pro lesy velkou výzvu a vyžaduje nepřetržité monitorování domácích lesních zdrojů za účelem zjišťování potenciálního nedostatku; vyzývá Komisi a členské státy, aby s ohledem na oprávněné sankce po ruské invazi na Ukrajinu posoudily závislost na dovozu dřeva z Ruska a aby v případě potřeby vypracovaly strategie na zmírnění narušení v dodavatelském řetězci, přičemž je třeba zajistit, aby na úrovni EU nedocházelo k přeměně zemědělské půdy vhodné k produkci potravin; zdůrazňuje zásadní význam bezpečnosti dodávek a vlastní produkce surovin pro EU, a to i v souvislosti s cíli Zelené dohody pro Evropu; zdůrazňuje, že zanedbávání lesů může za určitých okolností vést ke ztrátě pracovních míst ve venkovských oblastech a ke zvýšené závislosti na dovozu lesních produktů z částí světa, kde je obhospodařování lesů méně udržitelné;

22. připomíná, že v odvětvích založených na lesnictví pracuje 2,1 milionu lidí a rozšířený hodnotový řetězec založený na lesnictví nadto podporuje 4 miliony pracovních míst v zelené ekonomice, do čehož navíc nejsou započítány maloobchodní činnosti a činnosti nesouvisející se dřevem, jako jsou volnočasové aktivity spojené s lesem a vědecký výzkum lesů; konstatuje, že zaměstnanost v lesnictví se mezi lety 2000 a 2015 snížila o 33 %, zejména v důsledku rostoucí mechanizace, k níž docházelo souběžně se zvyšováním těžby dřeva; zdůrazňuje důležitou roli, kterou lesy hrají při vytváření zelených pracovních míst ve venkovských a horských oblastech; konstatuje, že nedřevní lesní produkty, jako jsou

⁽³⁰⁾ Pickles, B. J. a Simard, S. W., „Mycorrhizal Networks and Forest Resilience to Drought“ (Mykorhizní sítě a odolnost lesů proti suchu), *Mycorrhizal Mediation of Soil – Fertility, Structure, and Carbon Storage*, Elsevier, Amsterdam, 2017, s. 319–339.

⁽³¹⁾ Gorzelak, M. A. a kol., „Inter-plant communication through mycorrhizal networks mediates complex adaptive behaviour in plant communities“ (Komunikace mezi rostlinami prostřednictvím mykorhizních sítí zprostředkovává komplexní adaptivní chování v rostlinných společenstvech), *AoB Plants*, 2015.

⁽³²⁾ Usman, M. a kol., „Mycorrhizal Symbiosis for Better Adaptation of Trees to Abiotic Stress Caused by Climate Change in Temperate and Boreal Forests“ (Mykorhizní symbióza pro lepší adaptaci stromů na abiotický stres způsobený změnou klimatu v lesích mírného a severského pásma), *Frontiers in Forests and Global Change*, 2021.

⁽³³⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, „Pokyny ke kaskádovému využívání biomasy s vybranými příklady osvědčených postupů v oblasti dřevní biomasy“, Úřad pro publikace, 2019.

⁽³⁴⁾ Hetemäki, L., Palahí, M. a Nasi, R. 2020, *Seeing the wood in the forests. Knowledge to Action 1*, (Vidět dřevo v lesích. Od poznatků k činům 1), European Forest Institute, 2020; viz také zpráva WWF s názvem „Living Forests Report“, kapitola 5, https://wwf.panda.org/discover/our_focus/forests_practice/forest_publications_news_and_reports/living_forests_report/

Úterý 13. září 2022

různé potraviny na přírodní bázi, léčiva a roztoky pro základní materiály, hrají důležitou roli jako zdroj příjmů, jejichž hodnota v roce 2015 podle odhadů dosáhla přibližně 4 miliard EUR⁽³⁵⁾, a jsou hluboce zakořeněny v regionálních tradicích; vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily ekonomické přínosy přístupu „blíže k přírodě“, a to i pokud jde o přímou a nepřímou zaměstnanost;

23. vyzývá Komisi a členské státy, aby monitorovaly a posoudily dopady změny rovnováhy mezi funkcemi lesů na celkovou situaci v oblasti zaměstnanosti a na výnosnost místního dřevařského průmyslu, zejména ve venkovských a horských oblastech, a v navazujících částech dřevozpracujícího průmyslu, a zdůrazňuje, že při zvažování změn v postupech řízení je třeba zachovat nebo zvýšit atraktivitu zaměstnání v tomto odvětví a bezpečnost na pracovišti;

24. uznává, že se znovuzalesňováním a zalesňováním je spojeno několik vedlejších přínosů, jako je filtrace vody, větší dostupnost vody, zmírnění sucha, kontrola povodní, zamezení sedimentaci, vytváření přírodních stanovišť volně žijících živočichů, zvýšení půdní fauny, zvýšená úrodnost půdy a filtrace vzduchu; vítá plán znovuzalesňování a zalesňování, který počítá s tím, že do roku 2030 budou v EU vysazeny nejméně 3 miliardy dalších stromů; zdůrazňuje, že tyto iniciativy by měly být prováděny v souladu s jasnými ekologickými zásadami a měly by být plně slučitelné s cílem v oblasti biologické rozmanitosti, který upřednostňuje obnovu lesních ekosystémů; připomíná, že výsadba stromů závisí na podpoře místních subjektů a na regionálním plánování; vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost výsadbě vhodných stromů v oblastech s degradovanou půdou a v oblastech postižených dezertifikací, a opakuje, že je důležité chránit původní lesy a pralesy; poukazuje na to, že zvětšení zalesněné plochy může účinně přispět k boji proti změně klimatu a k přirozené obnově degradovaných lesních systémů, což ve střednědobém a dlouhodobém horizontu povede k hospodářskému a sociálnímu rozvoji a k vytváření nových pracovních míst; vyzývá Komisi, aby do svých zásad adicionality zahrнула stromy vysazené v rámci ekologických programů nové SZP a závazků hospodaření týkajících se oblastí životního prostředí, klimatu a jiných oblastí, jakož i stromy vysazené v rámci národních plánů pro oživení a odolnost, neboť jak nová SZP, tak Nástroj pro oživení a odolnost budou realizovány až po přijetí strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že půda je omezeným zdrojem, je třeba upřednostnit výsadbu stromů ve stávajících lesech, na okrajové půdě a v městských oblastech, zejména v nových geopolitických podmínkách, před přeměnou produktivní zemědělské půdy a přeměnou pastvin a přirozených travních porostů, protože to nevede k žádným významným změnám, pokud jde o organický uhlík v půdě⁽³⁶⁾; upozorňuje na možnost rozvoje městských lesů v této oblasti; připomíná však, že znovuzalesňování a zalesňování mohou s sebou také přinášet kompromisy pro biologickou rozmanitost, např. na biologicky rozmanitých travnatých plochách;

Ochrana, obnova, opětovné zalesňování a zalesňování a udržitelné řízení

25. uznává multifunkční úlohu lesů a význam zdravých a ekologicky udržitelných lesních ekosystémů, které společnosti poskytují širokou škálu služeb, jako je zachování biologické rozmanitosti a poskytování obnovitelných surovin, a přispívají k vytváření pracovních míst a podpoře hospodářského růstu ve venkovských oblastech; zdůrazňuje, že politiky, které chrání a obnovují biologickou rozmanitost, rovněž pomohou řešit změnu klimatu; vyzývá k udržitelnému obhospodařování lesů při provádění cílů v oblasti klimatu, neboť je to klíčové pro omezení odlesňování a znehodnocování lesů, a trvá na tom, že do udržitelného obhospodařování lesů je nezbytné zahrnout zachování biologické rozmanitosti a ochranu a zachování přírodních stanovišť;

26. zdůrazňuje, že je důležité, aby EU podporovala zachování, ochranu a obnovu lesních ekosystémů, přičemž je třeba zohlednit připravovaný akt EU o obnově přírody a zvyšovat jejich odolnost, a aby zároveň podněcovala rozvoj hospodářsky životaschopného a dynamického odvětví lesnictví a místních komunit; požaduje dlouhodobou vizi ochrany a obnovy evropských lesů;

27. bere na vědomí oznámení Komise o vypracování dalších ukazatelů a prahových hodnot pro udržitelné obhospodařování lesů, jejichž zavedení na vnitrostátní a regionální úrovni zůstane pro členské státy dobrovolné; domnívá se, že tyto ukazatele a prahové hodnoty by měly zlepšit pochopení toho, zda je les obhospodařován udržitelným způsobem na úrovni lesních porostů nebo alespoň na úrovni krajiny, a určit, jaké úsilí o obnovu bylo úspěšné; vyzývá Komisi, aby

⁽³⁵⁾ V oblasti spadající pod Forest Europe; viz Forest Europe, *State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů)*, 2020.

⁽³⁶⁾ Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 16. července 2021 nazvaný „Závazek k výsadbě 3 miliard stromů do roku 2030“ (SWD (2021)0651).

Úterý 13. září 2022

vypracovala fakticky podložené ukazatele a prahové hodnoty, které doplní rámec udržitelného obhospodařování lesů, zejména pokud jde o vypracování jasných kritérií týkajících se zdraví ekosystémů, biologické rozmanitosti a změny klimatu, tak aby vznikl účinný nástroj pro zlepšení udržitelnosti lesů v EU a zajištění toho, aby obhospodařování lesů přispívalo k cílům EU v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti; domnívá se, že tyto dodatečné ukazatele a prahové hodnoty jsou klíčovými nástroji k ochraně a obnově biologické rozmanitosti a ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně v odvětví lesnictví; zdůrazňuje skutečnost, že definice udržitelného obhospodařování lesů byla dohodnuta v rámci celoevropského procesu Forest Europe a byla v členských státech začleněna do vnitrostátních právních předpisů a dobrovolných systémů, jako jsou certifikace lesů; zdůrazňuje proto, že je třeba zajistit soudržnost mezi činnostmi Komise a činnostmi Forest Europe a FAO a zabránit zdvojování úsilí nebo nepřiměřenému zvyšování administrativní zátěže a spolupracovat s příslušnými vnitrostátními a regionálními orgány, veřejnými a soukromými správci lesů a vlastníky lesů a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami s cílem zajistit, aby ukazatele a rozmezí hodnot byly vhodné pro použití na místní a regionální úrovni s ohledem na konkrétní biogeografické podmínky; poukazuje na to, že v rámci Forest Europe se již začalo pracovat na přehodnocení definice udržitelného obhospodařování lesů a jeho nástrojů; vyzývá členské státy, aby pokračovaly ve svém úsilí a řádně prováděly vnitrostátní strategie i právní předpisy týkající se udržitelného obhospodařování lesů a aby je přizpůsobily svým celostátním, regionálním a místním podmínkám; vyzývá členské státy, aby odpovídajícím způsobem provedly a uplatňovaly právní předpisy EU a závazné cíle týkající se lesů, a vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily provádění a prosazování směrnice o ptácích a směrnice o přírodních stanovištích, včetně sítě Natura 2000;

28. zdůrazňuje, že v souvislosti se změnou klimatu se stále více zvyšuje tlak na lesy v důsledku škůdců, chorob, parazitů, přírodních katastrof, pozměněné vodní bilance, zvýšených průměrných teplot a působení jiných škodlivých činitelů a že je naléhavě nutné posílit adaptaci a odolnost lesních ekosystémů prostřednictvím udržitelného aktivního obhospodařování; bere na vědomí hospodářský dopad těchto škodlivých činitelů na odvětví lesnictví jako celek; konstatuje, že větší využívání udržitelných inovativních technologií a postupů řízení při obnově, zalesňování a opětovném zalesňování může přispět k posílení odolnosti a biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby shromažďovala a šířila mezi členskými státy poznatky o tom, jak v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobení se změně klimatu a zachování biologické rozmanitosti adaptovat lesy na současnou a očekávanou změnu klimatu; konstatuje, že udržitelné obhospodařování lesů jakožto dynamický koncept sestává z široké škály opatření a adaptačních postupů, mnohé, z nichž mohou hrát klíčovou úlohu v potenciálu lesů z hlediska zmírňování změny klimatu, a nabízí opatření mj. v podobě zavádění lépe přizpůsobených evropských druhů a lepších proveniencí, posilování přínosu lesů pro koloběh vody, provádění sanitárního kácení za účelem omezení škůdců, patogenů a invazních druhů, prevence lesních požárů a zachování ochranných funkcí, a zároveň podporuje multifunkční úlohu lesů; zdůrazňuje, že pěstování větších, odolných a rozmanitých lesů rovněž vyžaduje přístup ke genetickým zdrojům; zdůrazňuje, že je důležité podporovat vnitrostátní genofondy sazenic s cílem poskytnout místním a regionálním iniciativám v oblasti opětovného zalesňování a zalesňování dostatečný počet původních druhů stromů; poukazuje na významnou úlohu přirozené obnovy lesů pro budoucnost lesů, neboť může podpořit nenarušený rozvoj kořenů, lepší vitalitu a stabilitu stromů a nižší náklady na výsadbu, přičemž konstatuje, že přirozená obnova není vždy možná kvůli specifickým lesním podmínkám; zdůrazňuje, že rozdílné lesní a klimatické podmínky v EU vyžadují diferencované postupy udržitelného obhospodařování lesů, které by měly být dále rozvíjeny na celostátní, regionální a místní úrovni, přičemž by se mělo vycházet z pevného společného základu;

29. s velkým znepokojením konstatuje, že rozsáhlé a intenzivnější lesní požáry představují v celé Evropské unii stále větší problém, a že zejména období požárů v roce 2021 bylo v EU bezprecedentní, neboť bylo požáry zničeno přibližně 0,5 milionu hektarů lesů, zejména v regionech Evropy, které čelí největšímu nárůstu průměrné teploty, jako je Středomoří; zdůrazňuje, že intenzita a četnost rozsáhlých požárů se celosvětově zvyšuje; připomíná, že různorodá krajina s rozmanitými lesy představuje proti rozsáhlým a nekontrolovatelným lesním požárům větší ochranný val či přirozenou bariéru; zdůrazňuje, že obnova rozmanitých lesů by pomohla předcházet požárům a zamezovat jejich šíření; zdůrazňuje, že je zapotřebí více zdrojů pro vědecky podložené řízení požárů a jeho rozvoj, jakož i podpora budování kapacit prostřednictvím poradenských služeb, a to s cílem řešit dopady změny klimatu na lesy; vyzývá Komisi a členské státy, aby lépe podporovaly a využívaly koncepci integrovaného řízení požárů, a konstatuje, že to může vyžadovat lepší regulační kapacitu v členských státech, posílení veřejných služeb a specializovanou podporu a intenzivnější spolupráci v oblasti prevence katastrof a připravenosti a reakce na ně; zdůrazňuje, že je v souvislosti s lesními požáry a jinými přírodními katastrofami důležité dále rozvíjet a plně využívat mechanismus civilní ochrany EU; vyzývá Komisi, aby shromažďovala a šířila poznatky mezi členskými státy o tom, jak v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobení se změně klimatu

Úterý 13. září 2022

adaptovat lesy na současnou a očekávanou změnu klimatu; vyzývá Komisi, aby na základě zdokonalených produktů programu Copernicus, umělé inteligence a dalších údajů z dálkového průzkumu Země vypracovávala posouzení a mapy rizik lesních požárů v zájmu podpory preventivních opatření;

30. zdůrazňuje, že součástí souboru nástrojů pro udržitelné obhospodařování lesů jsou různé úrovně ochrany; zdůrazňuje, že i ochrana lesů v mnoha případech stále vyžaduje určité formy zásahů, například s cílem reagovat na přírodní rizika nebo potřeby přizpůsobení se; konstatuje, že vícegenerační a vícedruhové lesy s trvalým krytem jsou odolnější vůči klimatickým dopadům, jako jsou požáry, sucha a povětrnostní jevy netypické pro dané roční období, a to i v rámci udržitelného obhospodařování lesů, a jako takové představují významnou investici do budoucna; trvá na tom, že z finančních prostředků EU by neměly být podporovány monokultury, které jsou méně odolné vůči škůdcům a chorobám a také vůči suchu, větru, bouřkám a požárům;

31. uznává, že ne všechny postupy hospodaření přispívají k pohlcování uhlíku v lesích, zdůrazňuje však, že odborníci z praxe a postupy se mohou přizpůsobit a modernizovat, aby co nejlépe vyvážili výhody a nevýhody, optimalizovali svůj přístup k dosažení více cílů a vytvářeli synergie s cíli v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a s řadou dalších funkcí lesů; v této souvislosti poukazuje na to, že existují kompromisy a synergie mezi poptávkou po dřevu a očekáváním, že lesy budou působit jako úložiště uhlíku a poskytovat stanoviště pro flóru a faunu, a ty je nutné zohledňovat; vyzývá v tomto ohledu Komisi a její útvary, aby strategicky usilovaly o zajištění soudržnosti všech činností souvisejících s lesnictvím a posílily udržitelné obhospodařování lesů, a to při plném dodržování zásady subsidiarity; zdůrazňuje, že některé postupy hospodaření, zejména včetně dobrovolných způsobů obhospodařování, mohou pomáhat lesy obnovovat a mít pozitivní dopad na pohlcování uhlíku, biologickou rozmanitost a jejich ekologický stav; konstatuje, že lesy mohou mít velmi různou úroveň biologické rozmanitosti a schopnosti pohlcování a ukládání uhlíku v závislosti na obhospodařování, použitém strojním zařízení, intenzitě a četnosti kácení, stavu půdy, intenzitě výskytu parazitů a nemocí, stáří lesních porostů atd.; upozorňuje, že některé lesy v současnosti uvolňují více uhlíku, než kolik ho absorbují; konstatuje, že lesy by neměly být považovány výhradně za úložiště CO₂ a za řešení nedostatečného snižování emisí z jiných odvětví;

32. vítá pokračující spolupráci Komise a členských států v oblasti dobrovolných pokynů pro lesnictví „blíže k přírodě“, kterou vede pracovní skupina pro lesy a přírodu; domnívá se, že v zájmu zajištění přidané hodnoty by pokyny k této koncepci měly plně respektovat zásadu subsidiarity a měly by zahrnovat širokou škálu na výsledky orientovaných, vědecky doložených udržitelných nástrojů a postupů obhospodařování lesů, zejména s ohledem na potřeby na místní a regionální úrovni, s cílem poskytnout vlastníkům a správcům lesů nástroje a příslušné finanční pobídky ke zlepšení propojení a spolupráce s cílem lépe začlenit ochranu biologické rozmanitosti do lepších postupů hospodaření, jejichž cílem je zároveň poskytovat další ekosystémové služby a produkty, jak dokládá síť Integrate Network; zdůrazňuje, že lesy mají v rámci Unie velmi odlišné charakteristiky, a proto jsou velmi potřebné různé přístupy v oblasti politik a řízení, které budou vycházet ze silného společného základu;

33. zdůrazňuje význam původních lesů a pralesů, které obsahují bohatou biologickou rozmanitost a poskytují širokou škálu mikrostanovišť, která jsou nezbytná pro zachování vysoké úrovně biologické rozmanitosti, a jejich klíčovou úlohu pro ochranu biologické rozmanitosti, pohlcování a ukládání uhlíku a zásobování sladkou vodou; opakuje svou výzvu k zajištění přísné ochrany všech zbývajících pralesů a původních lesů v souladu se strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030; trvá na tom, že ochrana musí být zajištěna také nárazníkovým zónám, které s původními lesy a pralesy sousedí, s cílem podpořit rozvoj prvků původních lesů; zdůrazňuje, že rozšíření vhodné ochrany na nárazníkové zóny zlepší propojení stanovišť vysoké ekologické hodnoty, což významně přispěje k ochraně a zmírní negativní dopady roztržitenosti; uznává, že téměř všechny původní lesy byly ztraceny, a vyjadřuje znepokojení nad nezákonnou těžbou dřeva v některých členských státech EU; bere na vědomí různé definice původních lesů a pralesů stanovené na mezinárodní úrovni a zdůrazňuje, že před jakýmkoli dalším úsilím o jejich určení musí být mezi členskými státy, vlastníky a správci lesů a dalšími zúčastněnými stranami společně dohodnut soubor definic toho, co představuje původní lesy a pralesy; vyjadřuje politování nad tím, že Komise v roce 2021 nepřijala pokyny týkající se definice pralesů a původních lesů, jak je uvedeno ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, vítá však probíhající práci pracovní skupiny pro lesy a přírodu na těchto definicích; zdůrazňuje, že je třeba zvážit různorodý a komplexní soubor atributů, zajistit flexibilitu, aby bylo možné zohlednit zvláštní podmínky v biogeografických oblastech a typech lesů, a náležitě rozlišovat mezi starými lesy

Úterý 13. září 2022

a staršími lesními porosty obhospodařovanými pro dlouhodobé střídání; zdůrazňuje, že tyto definice musí být urychleně dohodnuty, musí být založeny na ekologických zásadách a musí zohledňovat rozmanitost evropských lesů, vlastníků, tradic obhospodařování, typů přírody a měnících se klimatických oblastí, jakož i vyhnout se nepřiměřeným požadavkům na obhospodařování přílehlých lesů a zalesněných ploch a umožňovat opatření v oblasti řízení související s otázkami, jako je prevence katastrof; poukazuje na úlohu finančních pobídek pro dobrovolný rozvoj některých pralesů na půdě vyňaté z produkce v budoucnu; zdůrazňuje, že rozdělení původních lesů a pralesů v EU je nerovnoměrné, přičemž 90 % z nich se nachází pouze ve čtyřech členských státech⁽³⁷⁾;

34. vítá skutečnost, že pokyny Komise týkající se nových chráněných oblastí uznávají potřebu určitých probíhajících činností, například řízení lovu kopytníků, aby se ochránila široká škála typů lesních stanovišť;

35. připomíná značný nedostatek v mapování původních lesů a pralesů a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné dokončit rámec pro zajištění komplexního a harmonizovaného mapování na základě jasných provozních kritérií a definic; vyzývá Komisi, aby uznala dosavadní práci na identifikaci, zmapování a hodnocení těchto lesů v některých členských státech a aby podporovala výměnu osvědčených postupů a sdílení znalostí; znovu vyzývá Komisi a členské státy, aby harmonizovaly stávající údaje, zaplnily mezery týkající se umístění původních lesů a pralesů a vytvořily databázi všech potenciálních lokalit, které splňují kritéria pro původní a původní lesy; v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily transparentní a snadno přístupnou databázi všech potenciálních lokalit, které splňují kritéria pro klasifikaci jako původní lesy a původní lesy;

36. bere na vědomí práci Komise na vypracování pokynů pro zalesňování a obnovu lesů šetrných k biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že zvláštní důraz by měl být kladen na ty členské státy, jejichž lesní porost je nízký, a tam, kde je to vhodné a které nepoškozují cíle v oblasti biologické rozmanitosti, na okrajovou a jinou půdu, která není vhodná pro produkci potravin, v blízkosti městských a příměstských oblastí a v horských oblastech, a na podporu rozvoje odolných, smíšených a zdravých lesů; zdůrazňuje, že definice a pokyny týkající se zalesňování šetrného k biologické rozmanitosti musí být vědecky podložené, musí zohledňovat rozmanitost evropských lesů, typy vlastnictví, tradice hospodaření a druhy přírody, jakož i měnící se klimatické oblasti, a musí být stanoveny v úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami; dále trvá na tom, že žádné neodvodněné mokřady nebo rašeliniště by neměly být odváděny za účelem zalesňování a že v případě historicky odvodněné půdy by nemělo být povoleno žádné další nebo dodatečné odvodňování; dále poukazuje na to, že je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby se zabránilo erozi lesů v horských oblastech;

Umožnit, aby lesy a správci lesů plnili více úkolů

37. konstatuje, že hlavními zdroji podpory pro opatření v oblasti lesnictví jsou SZP a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a ty představují 90 % celkových finančních prostředků EU na lesnictví; poukazuje na to, že Komise ve svém hodnocení opatření v oblasti lesnictví z roku 2017 dospěla k závěru, že podpora pro lesy v rámci podpory rozvoje venkova měla obecně pozitivní účinek a mohla by významně přispět k dosahování hospodářských, environmentálních a sociálních přínosů⁽³⁸⁾; konstatuje, že v letech 2014 až 2020 vynaložily členské státy pouze 49 % dostupných finančních prostředků a že Komise označila za důvody tohoto nízkého využívání prostředků administrativní zátěž, nedostatečnou atraktivitu plateb a nedostatek poradenských služeb, což by mělo být zohledněno při úpravě nových strategických plánů SZP; vyzývá členské státy, aby odstranily administrativní zátěž s cílem zefektivnit využívání EZFRV pro opatření v oblasti lesnictví; vítá cíl Komise, jímž je zvýšit využívání dostupných finančních prostředků a zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby financování a dotace nepodporovaly činnosti, které narušují vyvážené poskytování různých ekosystémových služeb; zdůrazňuje, že je třeba do strategických plánů SZP zahrnout konkrétní a dostatečně přitažlivá opatření s cílem zajistit využívání intervencí a opatření na posílení udržitelného obhospodařování lesů a multifunkční úlohy lesů v EU, zajistit, aby

⁽³⁷⁾ Společné výzkumné středisko, *Mapování a hodnocení původních lesů a pralesů v Evropě*, 2021.

⁽³⁸⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Forests,_forestry_and_logging#Employment_and_apparent_labour_productivity_in_forestry_and_logging

Úterý 13. září 2022

byla poskytována podpora iniciativám souvisejícím s lesními ekosystémy, zejména s cílem snížit úbytek biologické rozmanitosti v lesích, podpořit výsadbu vhodných původních druhů stromů, pokud jsou vhodné pro konkrétní prostředí, zlepšit obhospodařování lesů a zajistit, aby byly finanční prostředky využívány v souladu s příslušnými politickými cíli; vyjadřuje politování nad tím, že Komise nesleduje výdaje na lesnictví v rámci jiných opatření na rozvoj venkova; zdůrazňuje, že podpora dobrovolných opatření na ochranu přírody je v souladu s vlastnickými právy a zásadou subsidiarity;

38. vyzývá Komisi, aby našla nové způsoby, jak učinit kombinaci různých fondů atraktivnější a snadněji proveditelnou tak, aby odrážela a využívala multifunkční povahu lesů a lesních ekosystémových služeb a aby lépe podporovala další zdroje financování EU, jako je program LIFE, Horizont Evropa, Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti a nástroj Evropské investiční banky pro financování přírodního kapitálu; vyzývá Komisi, aby posoudila soulad různých nástrojů financování v rámci rozpočtu Unie a nástroje EU na podporu oživení, včetně vnitrostátních strategických plánů SZP, se závazky a cíli stanovenými ve strategii EU v oblasti lesnictví a ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby v rámci podpory na služby v oblasti lesního prostředí a klimatu a ochrany lesů rovněž považovala za způsobilé závazky týkající se ochrany a přísné ochrany lesů vyplývající ze strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a z nové strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030; vyzývá Komisi, aby tyto závazky prodloužila o období delší než sedm let, zejména v případě přísně chráněných lesních oblastí;

39. poukazuje na to, že odvětví lesnictví funguje především – a více než zemědělství – jako tržní odvětví bez zvláštní závislosti na dotacích, a zároveň konstatuje, že financování SZP musí být i nadále zacíleno především na produkci potravin a zabezpečení potravin v Unii; zdůrazňuje, že větší důraz na jiné ekosystémové služby by neměl vést k nepřiměřené závislosti, a podporuje Komisi a členské státy v dalším úsilí o rozvoj dobrovolných tržních plateb za systémy ekosystémových služeb, jako je ukládání uhlíku, podpora biologické rozmanitosti, ochrana půdy, vodní hospodářství a sběr a monitorování údajů; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat zásadu adicionality a navrhnout programy způsobem, který bude plně uznávat práci průkopníků a dalších účastníků a zároveň motivovat širokou škálu vlastníků lesů; dále zdůrazňuje, že specifické požadavky programů musí zohledňovat širokou škálu lesů a jejich rozmanité výzvy a příležitosti; konstatuje, že pro každý platební režim má zásadní význam dostupnost spolehlivých údajů o ekosystémových službách; vítá sdělení Komise o uhlíkovém zemědělství⁽³⁹⁾, jehož cílem je stimulovat nové obchodní modely z veřejných a soukromých zdrojů odměňováním postupů řízení zaměřených na zvýšení pohlcování uhlíku v živé biomase a půdě v souladu s ekologickými zásadami; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí iniciativy v oblasti uhlíkového zemědělství založené na spolehlivé vědecké metodice, včetně možnosti neintervenčních přístupů v souladu se strategií v oblasti biologické rozmanitosti; s ohledem na tuto iniciativu zdůrazňuje, že aktivní udržitelné obhospodařování lesů může přispívat jak ke zvýšení zásob uhlíku, tak k růstu lesů; zdůrazňuje, že odstraňování uhlíku prostřednictvím lesnictví by se mělo zaměřit na pobídky pro vlastníky a správce lesů, aby v případě potřeby investovali do aktivního a udržitelného obhospodařování lesů a jejich ochrany a aby podporovali jejich obnovu a vyšší růst; vítá plán Komise navrhnout závazný regulační rámec EU pro certifikaci odstraňování uhlíku do roku 2022, aby bylo možné správně kvantifikovat, vykazovat a certifikovat úsilí o odstranění uhlíku a zabránit riziku zkreslování a lakování nazeleno;

40. uznává důležitou úlohu stávajících tržně orientovaných systémů certifikace a jejich přínos k dalšímu zavádění udržitelného obhospodařování lesů; konstatuje, že většina těchto systémů se ukázala jako důvěryhodné a účinné nástroje při prosazování postupů udržitelného obhospodařování lesů v celé Evropě; vítá pokračující kontrolu ze strany orgánů EU, která napomáhá neustálému zlepšování; vítá oznámení Komise o vytvoření dobrovolného systému certifikace lesnictví „blíže k přírodě“; vyzývá Komisi, aby zajistila, že tyto iniciativy zlepší lesní ekosystémy, budou chránit biologickou rozmanitost a zajistí přidanou hodnotu prostřednictvím postupů obhospodařování lesů šetrných k přírodě; vybízí Komisi, aby spolupracovala se stávajícími a osvědčenými systémy certifikace, poučila se z nich a aby podporovala úsilí o zlepšení

⁽³⁹⁾ Sdělení Komise ze dne 15. prosince 2021 o udržitelných uhlíkových cyklech (COM(2021)0800).

Úterý 13. září 2022

stávajících systémů, a to i pokud jde o transparentnost pro spotřebitele a zohlednění spotřebitelské poptávky; domnívá se, že k vytvoření přidané hodnoty musí být dobrovolná certifikace „blíže k přírodě“ založena na jasném závazném rámci a musí vlastníkům lesů poskytovat dostatečnou cenovou výhodu za poskytování ekosystémových služeb, např. zavedením značky kvality EU s místně přizpůsobenými pokyny pro lesnictví blíží k přírodě s cílem podporovat postupy hospodaření, které jsou co nejpříznivější pro biologickou rozmanitost; vyzývá Evropskou komisi, aby po dokončení prací na definici systému certifikace „blíže k přírodě“ posoudila jak přidanou hodnotu, tak náklady, které by takový systém pro vlastníky lesů představoval; konstatuje, že dobrovolná certifikace je pouze jedním z nutných kroků na cestě k rozvoji udržitelnějšího obhospodařování lesů v EU;

41. vítá rozhodnutí Komise ze dne 4. června 2021 o udělování licencí na logo sítě Natura 2000⁽⁴⁰⁾; konstatuje, že systém označování Natura 2000 by měl prosazovat nejprísnejší ekologické normy EU pro ochranu nejohroženějších typů přírodních stanovišť a druhů na pevnině; připomíná, že síť Natura 2000 pokrývá přibližně 18 % rozlohy EU; zdůrazňuje, že členské státy by měly zajistit, aby nedocházelo k žádné činnosti, která by poškozovala nebo vyrušovala chráněné druhy v přírodních stanovištích sítě Natura 2000; žádá, aby byly v rámci strategie EU v oblasti lesnictví přijaty ambiciózní cíle za účelem zachování a obnovy ekologických hodnot určených lokalit s přihlédnutím k sociálním a kulturním požadavkům a regionálním a místním charakteristikám daných oblastí; konstatuje, že úsilí o ochranu lokalit sítě Natura 2000 by mělo být v plném souladu se směrnicí o přírodních stanovištích a směrnicí o ptácích a se strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030; konstatuje, že lokality sítě Natura 2000 poskytují veřejnosti cenné ekosystémové služby; zdůrazňuje, že logo Natura 2000 umístěné na jakémkoli zboží nebo službách by mělo zajišťovat, že toto zboží a služby přispívají k cílům ochrany lokality sítě Natura 2000, s níž souvisejí;

42. vítá strategický pracovní plán pro ekoznačku EU na období 2020–2024, který zveřejnila Komise; připomíná, že ekoznačka EU je dobrovolná značka excelence v oblasti životního prostředí; konstatuje, že ekoznačka podporuje oběhové hospodářství EU a přispívá k udržitelné spotřebě a udržitelným výrobním postupům; vyzývá k zavedení přísných norem a monitorování a k podpoře širšího využívání ekoznačky v odvětví lesnictví EU; zdůrazňuje, že je důležité rozšířit oblast působnosti ekoznačky pro výrobky ze dřeva tak, aby zahrnovala míru udržitelnosti těchto výrobků; vyzývá členské státy, aby povzbuzovaly producenty k širšímu využívání označení Natura 2000 u jiných lesních produktů, než je dřevo;

43. zdůrazňuje, že k dosažení cílů v oblasti biologické rozmanitosti a uvolnění plného potenciálu lesů, pokud jde o přispívání k cílům EU v oblasti klimatu a oběhového hospodářství, je zapotřebí dalšího výzkumu, inovací a vývoje v oblasti udržitelného obhospodařování lesů, zejména co se týče přizpůsobení se změně klimatu a biologických alternativ k výrobkům z fosilních paliv a jiným produktům s velkou uhlíkovou stopou, a je třeba je podporovat; vybízí k trvalé podpoře udržitelných inovací souvisejících se dřevem, jako jsou textilie na bázi dřeva, které mají vysoký potenciál jako náhrada za syntetická textilní vlákna a bavlnu, a další materiály na bázi dřeva, u nichž bylo provedeno pozitivní posouzení životního cyklu životního prostředí a klimatu; zdůrazňuje, že mají-li být tyto biologické alternativy konkurenceschopné, musí spotřebitelům nabízet výrobky za přijatelné ceny; konstatuje, že rozvojové cykly v tomto odvětví mohou trvat 10 let i déle, a zdůrazňuje, že předpokladem k přilákání investic je předvídatelné a stabilní regulační prostředí; zdůrazňuje, že mnoho inovací v tomto odvětví má vysokou přidanou hodnotu a poskytuje kvalitní pracovní místa ve venkovských oblastech i v hodnotovém řetězci lesního hospodářství a průmyslu založeném na biotechnologiích, a zdůrazňuje úlohu, kterou v tomto kontextu hrají malé a střední podniky;

44. domnívá se, že v zájmu zlepšení koordinovaného poskytování environmentálních, sociálních, společenských a hospodářských služeb lesů musí být lépe sladěny příslušné rámcové programy EU, včetně programu Horizont Evropa, programu LIFE, evropského inovačního partnerství v oblasti zemědělství (EIP-AGRI), programu LEADER a Evropského inovačního a technologického institutu; vítá návrh Komise na posílení spolupráce EU prostřednictvím návrhu partnerství pro výzkum a inovace v oblasti lesnictví a vyzývá Komisi, aby vypracovala komplexní programy zaměřené na lesnictví, které by zahrnovaly různé funkce a části hodnotového řetězce lesního hospodářství a živé laboratoře pro testování a demonstraci řešení klíčových problémů, a to na základě stávajících a osvědčených platform, jako je síť Integrate, technologická platforma pro odvětví založená na lesnictví, Evropský lesnický institut, a to včetně celoevropských a mezinárodních partnerů;

⁽⁴⁰⁾ Úř. věst. C 229, 15.6.2021, s. 6.

Úterý 13. září 2022

45. připomíná, že 60 % lesů v EU je v soukromém vlastnictví a značnou část vlastníků lesů tvoří drobní vlastníci; zdůrazňuje, že má-li být dosaženo cílů strategie, musí se její provádění zaměřit na to, aby všem typům vlastníků a správců lesů, a zejména drobným vlastníkům, bylo umožněno plnit různé funkce lesů; uznává, že vlastníci a správci lesů potřebují ve svých postupech obhospodařování lesů velkou míru flexibility, a to na základě silného společného základu, aby mohli poskytovat všechny požadované ekosystémové služby, a vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že podpůrné programy, dobrovolné režimy plateb za ekosystémové služby a financování výzkumu budou pro drobné zemědělce atraktivní, srozumitelné a snadno dostupné;

46. zdůrazňuje, že dostupnost poradenských služeb je důležitou hnací silou pro šíření postupů udržitelného obhospodařování lesů; vyzývá členské státy, aby zajistily dostupnost poradenských služeb se zvláštním důrazem na drobné vlastníky;

47. konstatuje, že přibližně 40 % lesů v EU je ve veřejném vlastnictví obcí a regionálních či národních vlád, zatímco v některých členských státech je veřejné vlastnictví lesů mnohem vyšší a v jihovýchodní Evropě dosahuje v průměru 90 %; zdůrazňuje, že veřejné lesy mohou hrát klíčovou úlohu při zachování lesních ekosystémů, zajišťování ochrany biologické rozmanitosti, zmírňování změny klimatu, posilování rozvoje venkova a dodávkách dřeva a nedřevního zboží a služeb a že státní lesnické agentury mohou hrát důležitou úlohu při poskytování tolik potřebných odborných znalostí soukromým vlastníkům lesů, pokud jde o lesnictví blízké přírodě a přizpůsobení se dopadům změny klimatu; vyzývá k tomu, aby byly v případě potřeby navýšeny lidské a finanční zdroje pro státní lesnické agentury; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby šly ve veřejném zájmu příkladem v případě lesů ve veřejném vlastnictví, pokud jde o udržitelné obhospodařování lesů, zejména co se týče environmentálních, hospodářských a sociálních aspektů;

48. vítá sdělení Komise s názvem „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“ a uznání úlohy lesů a udržitelného lesního hospodářství při zajišťování důstojné práce a živobytí ve venkovských oblastech; zdůrazňuje význam odvětví lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu jako poskytovatele pracovních míst ve venkovských komunitách a městských oblastech prostřednictvím navazujícího využití; poukazuje na význam podpory hospodářských činností nesouvisejících s lesy s cílem diverzifikovat místní hospodářství a pracovní místa a zvrátit trend vyliďňování venkovských a odlehlých oblastí; s velkým znepokojením bere na vědomí trvalý pokles zaměstnanosti v odvětví lesního hospodářství a těžby dřeva, který podle Eurostatu mezi lety 2000 a 2019 ⁽⁴¹⁾ klesl o 7 %, a vysoký počet nehod v tomto odvětví ⁽⁴²⁾; vyzývá Komisi a členské státy, aby sledovaly účinky opatření přijatých v rámci strategie pro zaměstnanost a bezpečnost práce s ohledem na měnící se postupy řízení, neboť diskutované možnosti jsou často spojeny s vyšší (fyzickou) náročností práce, která rovněž přináší různá rizika pro pracovníky a vyžaduje kvalitní odborné vzdělávání a možnosti zvyšování kvalifikace a rekvalifikace; zdůrazňuje, že za tímto účelem je důležité učinit tento typ zaměstnání atraktivním a umožnit udržitelnější hospodaření v lesích; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba přijmout opatření ke zvýšení bezpečnosti práce a odpovídajícímu proškolení pracovníků a podporovat modernizaci lesnických zařízení a nástrojů; vyzývá členské státy, aby v tomto ohledu posoudily své poradenské služby a v případě potřeby je posílily a aby upřednostňovaly pokračování vysoce kvalitního odborného vzdělávání v oblasti ekologického stavebnictví a dřevařských oborů; opětovně vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s výrobci lesnických strojů přijala iniciativy ke zlepšení ekologického designu lesnických strojů s cílem sladit vysokou úroveň ochrany pracovníků a minimální dopad na půdu a vodu v lesích;

49. zdůrazňuje, že je důležité přilákat do odvětví mladé lidi a podnikatelky, zejména v souvislosti s digitální a ekologickou transformací činností v lesnictví; poukazuje však na to, že špatné pracovní podmínky v odvětví lesnictví v některých částech Evropy v současné době nečiní z lesnictví atraktivní volbu povolání; zdůrazňuje potřebu investic do tohoto odvětví a celého hodnotového řetězce a potřebu příznivého prostředí ve venkovských oblastech, včetně digitální, dopravní a komunitní infrastruktury; vítá návrhy Komise podpořit vytvoření partnerství pro dovednosti v rámci Paktu pro dovednosti a využít Evropský sociální fond plus ke spolupráci s cílem zvýšit počet příležitostí pro zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci v lesnictví, vytvořit kvalitní pracovní místa a poskytnout pracovníkům příležitosti a odpovídající pracovní podmínky v dřevozpracujícím biohospodářství, a tím z něj učinit atraktivnější volbu povolání;

⁽⁴¹⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Forests,_forestry_and_logging#Employment_and_apparent_labour_productivity_in_forestry_and_logging

⁽⁴²⁾ Forest Europe, „*Stav evropských lesů 2020*“, 2020.

Úterý 13. září 2022

Monitorování, podávání zpráv a shromažďování údajů

50. zdůrazňuje význam přesných, integrovaných, kvalitativních, včasných, srovnatelných a aktuálních údajů o evropských lesích a bere na vědomí iniciativu týkající se legislativního návrhu rámce pro pozorování lesů a podávání zpráv a shromažďování údajů o nich, a to při plném respektování zásady subsidiarity; připomíná význam ověřených údajů, zejména těch, které jsou shromažďovány na místní úrovni, neboť mnoho charakteristik lesů lze ověřit pouze v terénu; zdůrazňuje, že široká dostupnost, vysoká kvalita, transparentnost, kompletnost a harmonizace údajů a podávání zpráv je důležitá pro dosažení cílů strategie, a domnívá se, že pro zajištění skutečné přidané hodnoty musí tento rámec vycházet ze stávajících mechanismů a procesů, jako jsou národní inventarizace lesů, Systém informací o lesích v Evropě, síť ENFIN, organizace Forest Europe a Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), a to prostřednictvím přístupu zdola nahoru, aby bylo možné co nejlépe využít odborných znalostí a zkušeností, které existují v členských státech a jež musí být docíleny v souladu s mezinárodně dohodnutými závazky a souvisejícími pravomocemi členských států, a aby se zároveň zabránilo zdvojení práce a administrativní zátěži a nákladům; zdůrazňuje, že rámec by měl zahrnovat mechanismy pro předcházení chybám, jako je dvojí započtení; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily dostatečné finanční prostředky a lidské zdroje pro operativní podporu rámce;

51. domnívá se, že má-li být zajištěna dostupnost spolehlivých, transparentních a vysoce kvalitních údajů, musí být nové inovativní přístupy, jako je technologie dálkového průzkumu, ověřovány a kombinovány s údaji získanými pozemním monitorováním a musí být vykládány v úzké spolupráci s vědeckými pracovníky a rovněž s nezávislými a místními odborníky, včetně příslušných orgánů a správců lesů; věří, že tyto přístupy mohou rovněž pomoci vyvážit multifunkčnost lesů a pomoci s rozvojem a sdílením nových přístupů a postupů a měly by zahrnovat finanční prostředky potřebné pro získání přístupu k údajům a příspěví k jejich získání; věří, že součinnost a doplňkovost mezi satelitními snímky a polohovými a lokalizačními údaji se může stát klíčovým nástrojem pro lesní hospodáře a orgány státní správy; zdůrazňuje význam programu Copernicus, který umožňuje dálkové monitorování a hodnocení zdravotního stavu lesních inventářů a odhalování problémů, jako je nezákonná těžba dřeva a odlesňování; vítá skutečnost, že v rámci systému informací o lesích v Evropě bude posíleno stávající monitorování dopadů na klima a dalších přírodních nebo člověkem způsobených rušivých vlivů na lesy; zdůrazňuje klíčovou úlohu analýzy údajů při podpoře udržitelného obhospodařování a ochrany lesů, včetně předcházení nezákonné těžbě dřeva a předvídaní a zmírňování dopadů přírodních škodlivých činitelů, jako jsou bouře, požáry a škůdci;

52. domnívá se, že údaje programu Copernicus by měly být využívány jako důkazní materiál v oblasti vymáhání práva a tvorby politik prostřednictvím certifikace údajů a z nich odvozených informačních produktů, a vyzývá k tomu, aby byla certifikace údajů programu Copernicus uskutečněna v souvislosti s připravovaným legislativním návrhem rámce pro pozorování lesů, podávání zpráv a shromažďování údajů; zdůrazňuje, že takto certifikované údaje by mohly hrát klíčovou roli při sledování různých jevů (jako je rozloha lesní půdy, nezákonná těžba, zdravotní stav lesů, charakteristika stromů, růstové vzorce a dopad lesních požárů), jakož i při sledování dodržování předpisů;

53. bere na vědomí myšlenku v rámci monitorování lesů, podávání zpráv a shromažďování údajů zavést strategické plány pro lesy; dále konstatuje, že některé členské státy již zavedly vnitrostátní strategie pro lesy, které Komise nemůže posuzovat jednotně, a že tyto strategie by měly být stanoveny nebo dále rozvíjeny způsobem, který podporuje cíle strategie EU v oblasti lesnictví; zdůrazňuje, že tento návrh by měl zabránit nadměrnému nárůstu administrativní zátěže a nákladů; zdůrazňuje, že by měl být vyjasněn přesný účel a potřeba těchto plánů, a zdůrazňuje povinnost respektovat pravomoc členských států v oblasti lesnictví; vyzývá Komisi, aby zajistila, že legislativní návrh bude plně respektovat stávající vnitrostátní strategie na úrovni členských států a případně na místní úrovni, přičemž zdůrazňuje, že strategické plánování na úrovni EU by mělo být v souladu se stávajícími vnitrostátními strategiemi a nemělo by s nimi být v rozporu nebo je zdvojit; vyzývá Komisi, aby posoudila, jak by bylo možné tento nástroj využít k podpoře zejména těch členských států, které dosud nemají zavedené vnitrostátní strategie;

Správa a provádění

54. domnívá se, že vzhledem k multifunkčnímu příspěvku lesů k různým cílům EU a k různým správním úrovním a skupinám zúčastněných stran musí být základem provádění této strategie úzká spolupráce a výměna osvědčených postupů s vnitrostátními a regionálními odborníky, zúčastněnými stranami, zejména soukromými a veřejnými vlastníky a správci lesů, vědci, systémy certifikace a občanskou společností, včetně odpovídajícího zastoupení původních obyvatel

Úterý 13. září 2022

Evropy a dodržování zásady subsidiarity; zdůrazňuje, že správa musí zohledňovat zapojení EU a členských států do organizace Forest Europe a na mezinárodní úrovni, včetně FAO, a že provádění strategie by mělo usilovat o vytvoření synergií s příspěvkem k mezinárodním závazkům a spolupráci, včetně neustálého vývoje terminologie a definic; připomíná význam přeshraniční spolupráce při zajišťování dlouhodobého přežití nejednodušších a nejohroženějších evropských druhů a stanovišť; naléhavě vyzývá zúčastněné strany v oblasti životního prostředí a lesnictví, aby prostřednictvím různých vzdělávacích nástrojů a programů oslovily širší vrstvy obyvatelstva;

55. zdůrazňuje význam Stálého lesnického výboru jakožto fóra poskytujícího komplexní odborné znalosti v oblasti lesnictví a diskuse o činnostech v rámci strategie a dalších politikách EU, které mají dopad na odvětví lesnictví; domnívá se, že v zájmu soudržnosti politik by měla Komise posílit dialog mezi Stálým lesnickým výborem a dalšími skupinami odborníků, jako je pracovní skupina pro lesy a přírodu, skupina pro občanský dialog o lesním hospodářství a zpracování korku, která hraje významnou úlohu v řádném zapojování zúčastněných stran do rozvoje a provádění politik EU v oblasti lesnictví, pracovní skupina pro lesy a přírodu koordinační skupiny pro biologickou rozmanitost a přírodu a skupina odborníků EU pro odvětví založená na lesnictví;

56. uznává, že provádění strategie může vést k významným systémovým změnám v odvětví lesnictví, a to prostřednictvím přechodu od zdrojů příjmů založených především na dřevě ke komplexnějším zdrojům příjmů, které se budou stále více opírat o poskytování dalších ekosystémových služeb, a zdůrazňuje, že je třeba sledovat a pochopit její důsledky; bere na vědomí skutečnost, že rozsáhlé a někdy i rozporuplné překrývání politik a právních předpisů a v některých případech protichůdné cíle mají dopad na lesy a odvětví lesnictví a mohlo by způsobit roztržitost právních předpisů; zdůrazňuje, že je důležité zajistit jejich soudržnost; vyzývá Komisi a členské státy, aby průběžně posuzovaly kumulativní účinky různých iniciativ v rámci strategie v kombinaci s dalšími příslušnými právními předpisy a politikami EU s cílem zajistit soudržnost všech činností souvisejících s lesnictvím a posílit udržitelné obhospodařování lesů, a to při plném dodržování zásady subsidiarity; zdůrazňuje, že v rámci těchto hodnocení musí být ve spolupráci s místními subjekty důkladně vyhodnocen dopad režimu ochrany původních lesů a pralesů na místní komunity, přičemž 90 % z nich se nachází pouze ve čtyřech členských státech⁽⁴³⁾; vyzývá Komisi, aby o tom podala zprávu v rámci své zprávy o provádění;

57. vyjadřuje vážné znepokojení nad zprávami o nezákonné těžbě dřeva a změnách ve využívání půdy v některých členských státech, včetně státních lesů a chráněných oblastí, a nad souvisejícími probíhajícími řízeními o nesplnění povinnosti⁽⁴⁴⁾; zdůrazňuje, že nezákonná těžba dřeva může mít účinky, které je obtížné nebo nemožné zvrátit, může přispět ke ztrátě biologické rozmanitosti, urychlení změny klimatu a ztrát přírodních zdrojů z lesů, na nichž jsou lesní komunity závislé, a může vést k porušování lidských práv; vyjadřuje hluboké zármutek, pokud jde o vraždy zaměstnanců lesního hospodářství, novinářů a aktivistů a násilí vůči nim v důsledku nezákonné těžby dřeva, a důrazně odsuzuje tyto vraždy a násilí vůči nim a očekává, že členské státy poženou pachatele k odpovědnosti a ukončí útlak správců lesního hospodářství; vyzývá Komisi a členské státy, aby plně a účinně prováděly příslušné vnitrostátní právní předpisy a právní předpisy EU, zejména definováním nezákonné těžby dřeva, intenzivnějším sledováním, případně vynakládáním výdajů na prosazování, bojem proti korupci a zlepšováním správy lesů a půdy; zdůrazňuje, že je důležité posílit úlohu příslušných orgánů členských států v boji proti nezákonné těžbě dřeva, a to na základě zkušeností získaných při provádění a prosazování nařízení EU o dřevu; konstatuje, že těžba dřeva v rozporu s opatřeními na ochranu přírody, včetně plánů obhospodařování lokalit sítě Natura 2000, směrnice o ptácích a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, může rovněž představovat nezákonnou těžbu dřeva; zdůrazňuje, že nezákonná těžba dřeva má velký negativní hospodářský, sociální a environmentální dopad a způsobuje místním komunitám ztráty příjmů; bere na vědomí souvislost mezi nezákonnou těžbou dřeva a špatnými životními podmínkami; vyjadřuje politování nad tím, že Komise dlouho řeší případy porušování předpisů, což s sebou nese velké riziko, že nezákonná těžba dřeva bude pokračovat a že bude pozdě zvrátit a napravit obrovské škody, které způsobí; vyzývá Komisi a členské státy, aby bezodkladně přijaly opatření s cílem zastavit nezákonnou těžbu dřeva a zpřísnit kontrolu nezákonného obchodování se dřevem, a to pečlivým sledováním a důsledným prosazováním stávajících předpisů a využíváním geoprostorových technologií a technologií dálkového průzkumu;

⁽⁴³⁾ Společné výzkumné středisko, Mapování a hodnocení původních lesů a pralesů v Evropě, 2021.

⁽⁴⁴⁾ Pět probíhajících řízení o nesplnění povinnosti proti čtyřem členským státům (ve věcech 2016/2072, 2018/2208, 2018/4076, 2020/2033 a 2021/4029).

Úterý 13. září 2022

58. vyzývá Komisi, aby prosazovala normy a ambice EU související se ochranou lesů na mezinárodní úrovni;

59. požaduje, aby Komise znovu zahájila jednání o právně závazné mezinárodní úmluvě o lesnictví, která by přispěla k obhospodařování, ochraně a udržitelnému rozvoji lesů, a aby stanovila jejich četné a doplňkové funkce a využití, včetně opatření k opětovnému a novému zalesňování a ochraně lesů, a současně zohlednila sociální, hospodářské, ekologické, kulturní a duchovní potřeby stávajících i budoucích generací, a aby uznala zásadní úlohu všech druhů lesů při zachování ekologických procesů a rovnováhy a podporovala identitu, kulturu a práva domorodých národů a jiných komunit a obyvatel lesů;

60. vyzývá Unii, aby se řídila zásadou soudržnosti politik ve prospěch rozvoje a aby zajistila soulad mezi politikami v oblasti rozvoje, obchodu, zemědělství, energetiky a klimatu; je si vědom pozitivního přínosu lesnického průmyslu pro hospodářství, společnost a životní prostředí a žádá další investice do výzkumu, inovací a technologického pokroku;

61. vyzývá Komisi, aby podporovala zrcadlové doložky na mezinárodních trzích s biohospodářstvím a využívala celoevropská a mezinárodní partnerství a zahraniční obchodní dohody k podpoře klimatických ambicí EU a udržitelnosti využívání lesů mimo EU;

o

o o

62. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0314

Dopad uzavření vzdělávacích, kulturních, mládežnických a sportovních aktivit z důvodu onemocnění COVID-19 na děti a mladé lidi v EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o dopadu uzavření vzdělávacích, kulturních, mládežnických a sportovních aktivit z důvodu onemocnění COVID-19 na děti a mladé lidi v EU (2022/2004(INI))

(2023/C 125/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2, 3 a čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na články 165, 166 a 167 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na články 14, 5 a 32 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, zejména na jeho zásady 1, 3 a 4,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2020 o zárukách pro mladé lidi ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. února 2021 o dopadu onemocnění COVID-19 na mladé lidi a sport ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. února 2022 o posílení postavení evropské mládeže: zaměstnanost a sociální oživení po pandemii ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2021 o právu Parlamentu na informace, pokud jde o průběžné posuzování národních plánů pro oživení a odolnost ⁽⁵⁾,
- s ohledem na zprávu z Evropského setkání mládeže 2021 nazvanou „Zpráva o námětech mladých lidí pro Konferenci o budoucnosti Evropy“,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roku mládeže (2022) ⁽⁶⁾,
- s ohledem na návrh doporučení Rady ze dne 10. prosince 2021 o evropském přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost (COM(2021)0770) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD (2021)0367),
- s ohledem na článek z aktualit ze dne 7. dubna 2020 nazvaný „COVID-19: jak může odborné vzdělávání a příprava reagovat?“ (COVID-19: how can VET respond?), který zveřejnilo Generální ředitelství Komise pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování ⁽⁷⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 nazvané „Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027: Nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk“ (COM(2020)0624),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. C 395, 29.9.2021, s. 101.

⁽³⁾ Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 82.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0045.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 184.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 462, 28.12.2021, s. 1.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/covid-19-how-can-vet-respond_en

Úterý 13. září 2022

- s ohledem na průzkum programu Erasmus+ a Evropského sboru solidarity o dopadu onemocnění COVID-19 na mobilitu ve vzdělávání ⁽⁸⁾,
- s ohledem na připravované sdělení Komise o dlouhodobé péči a vzdělávání a péči v dětství,
- s ohledem na studii nazvanou „Vzdělávání a mládež v Evropě po pandemii COVID-19 – dopady krize a politická doporučení“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky dne 4. května 2021 ⁽⁹⁾,
- s ohledem na studii nazvanou „Mládež v Evropě: Dopady onemocnění COVID-19 na jejich hospodářskou a sociální situaci“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky dne 24. září 2021 ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na studii nazvanou „Kulturní a tvůrčí odvětví v Evropě po pandemii COVID-19 – dopady krize a politická doporučení“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky dne 18. února 2021 ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na ad hoc zprávu organizace NESET č. 3/2021 nazvanou „Distanční vzdělávání z pohledu žáků“(Distance learning from a student perspective) ⁽¹²⁾,
- s ohledem na ad hoc zprávu organizace NESET č. 2/2021 nazvanou „Dopad onemocnění COVID-19 na výsledky učení studentů v celé Evropě: výzvy distančního vzdělávání pro všechny“ (The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all) ⁽¹³⁾,
- s ohledem na analytickou zprávu Evropské sítě odborníků pro ekonomiku vzdělávání (EENEE) a organizace NESET nazvanou „Dopad onemocnění COVID-19 na vzdělávání znevýhodněných dětí a jeho socioekonomické důsledky“(The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof) ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na technickou zprávu Společného výzkumného střediska (JRC) nazvanou „Odhad dopadu onemocnění COVID-19 na vzdělávání: pojednání založené na stávající literatuře a nedávných mezinárodních souborech údajů“ (The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets) ⁽¹⁵⁾,
- s ohledem na zprávu Evropského fóra mládeže ze dne 17. června 2021 nazvanou „Více než lockdown: „pandemická jizva“ na mladých lidech (Beyond Lockdown: the „pandemic scar“ on young people) ⁽¹⁶⁾,
- s ohledem na zprávu UNICEF ze dne 4. října 2021 nazvanou „Stav dětí ve světě 2021: v mé mysli: podpora a ochrana duševního zdraví dětí a péče o ně“ ⁽¹⁷⁾,

⁽⁸⁾ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/coronavirus-mobility-impact-results-may2020_en.pdf

⁽⁹⁾ Studie „Education and Youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations“, Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie, tematická sekce B – strukturální politika a politika soudržnosti, 4. května 2021.

⁽¹⁰⁾ Studie – „Mládež v Evropě: dopady onemocnění COVID-19 na jejich hospodářskou a sociální situaci“ Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce A – Hospodářská politika a politika v oblasti vědy a kvality života, 24. září 2021.

⁽¹¹⁾ Studie – „Kulturní a tvůrčí odvětví v Evropě po pandemii COVID-19: Dopady krize a politická doporučení“, Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce B – Strukturální politika a politika soudržnosti, 18. února 2021.

⁽¹²⁾ Diez-Palomar, J., Pulido, C. and Villarejo, B., „Distance learning from a student perspective“, NESET Ad hoc report no. 3/2021.

⁽¹³⁾ Sternadel, D., Dopad onemocnění COVID-19 na výsledky učení studentů v celé Evropě: výzvy distančního vzdělávání pro všechny“ (The impact of COVID-19 on student learning outcomes across Europe: the challenges of distance education for all), ad hoc zpráva NESET č. 2/2021.

⁽¹⁴⁾ Koehler, C., Psacharopoulos, G. and Van der Graaf, L., „The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof“, NESET-EENEE report, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022.

⁽¹⁵⁾ Di Pietro, G., Biagi, F., Costa, P., Karpiński, Z. and Mazza, J., „The likely impact of COVID-19 on education: Reflections based on the existing literature and recent international datasets“, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020.

⁽¹⁶⁾ Moxon, D., Bacaiso, C. and Şerban, A., „Beyond the pandemic: dopad COVID-19 na mladé lidi v Evropě, Evropské fórum mládeže, Brusel, 2022.

⁽¹⁷⁾ <https://www.unicef.org/press-releases/impact-covid-19-poor-mental-health-children-and-young-people-tip-iceberg>

Úterý 13. září 2022

- s ohledem na politickou zprávu OECD ze dne 12. května 2021 nazvanou „Podpora duševního zdraví mladých lidí během krize způsobené onemocněním COVID-19“⁽¹⁸⁾,
- s ohledem na průzkum mladých lidí z února 2021 nazvaný „Koronavirus: Dopad na mladé lidi s potřebami v oblasti duševního zdraví“⁽¹⁹⁾,
- s ohledem na projekt programu Horizont 2020 nazvaný „Prevence problémů s duševním zdravím dětí v jihovýchodní Evropě – adapt, optimismus, test a rozšíření rodičovství pro celoživotní zdraví“⁽²⁰⁾,
- s ohledem na zprávu nadace duševního zdraví Skotska ze září 2020 nazvanou „Dopady omezení volného pohybu osob na duševní zdraví a pohodu dětí a mladých lidí“⁽²¹⁾,
- s ohledem na výzkumnou zprávu Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) ze dne 9. listopadu 2021 nazvanou „Dopad onemocnění COVID-19 na mladé lidi v EU“⁽²²⁾,
- s ohledem na kampaň YouMoveEurope týkající se petice mezinárodních školitelů pro práci s mládeží „Responding to the impact of COVID-19 on International Youth Work Mobility“ (Reakce na dopad onemocnění COVID-19 na mezinárodní mobilitu při práci s mládeží)⁽²³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2021 o politice EU v oblasti sportu: hodnocení a další možný postup“⁽²⁴⁾,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte, zejména na její článek 12,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989, a zejména na článek 30 této úmluvy,
- s ohledem na doporučení Rady (EU) 2021/1004 ze dne 14. června 2021 o zřízení evropské záruky pro děti⁽²⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2020 o právech osob s mentálním postižením a jejich rodin během krize způsobené onemocněním COVID-19⁽²⁶⁾,
- s ohledem na evropské cíle v oblasti mládeže, a zejména cíle 5, 9 a 11,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o kulturním oživení Evropy⁽²⁷⁾
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2020 o budoucnosti evropského vzdělávání v souvislosti s onemocněním COVID-19⁽²⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. března 2021 o utváření politiky digitálního vzdělávání⁽²⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o situaci umělců a kulturním oživení v EU⁽³⁰⁾,

⁽¹⁸⁾ Takino, S., Hewlett, E., Nishina, Y. and Prinz, C., „Supporting young people’s mental health through the COVID-19 crisis“, OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19), 2021.

⁽¹⁹⁾ <https://www.youngminds.org.uk/about-us/reports-and-impact/coronavirus-impact-on-young-people-with-mental-health-needs/#main-content>

⁽²⁰⁾ <https://cordis.europa.eu/project/id/779318/results>

⁽²¹⁾ <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/2022-08/MHF-Scotland-Impacts-of-lockdown.pdf>

⁽²²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/impact-of-covid-19-on-young-people-in-the-eu>

⁽²³⁾ <https://you.wemove.eu/campaigns/responding-to-the-impact-of-covid-19-on-international-youth-work-mobility>

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C 224, 8.6.2022, s. 2.

⁽²⁵⁾ Úř. věst. L 223, 22.6.2021, s. 14.

⁽²⁶⁾ Úř. věst. C 371, 15.9.2021, s. 6.

⁽²⁷⁾ Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 152.

⁽²⁸⁾ Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 152.

⁽²⁹⁾ Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 2.

⁽³⁰⁾ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 88.

Úterý 13. září 2022

- s ohledem na projekt OECD „Studentská agentura pro rok 2030“,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání (A9-0216/2022),
- A. vzhledem k tomu, že uzavření zařízení předškolního vzdělávání a péče, škol, vysokých škol, prostor určených pro mládež a práci s mládeží, jakož i mimoškolních aktivit, kulturních prostor a sportovních zařízení odepřelo dětem a mladým lidem možnost účastnit se činností, které jsou nezbytné pro jejich celkový rozvoj, jejich pokrok v učení, jejich intelektuální, fyzické, emocionální a duševní zdraví a pohodu a jejich sociální a profesní začlenění;
- B. vzhledem k tomu, že děti a mladí lidé patří v naší společnosti k nejzranitelnějším skupinám a že na ně mělo uzavírání nejružnějších činností a prostor v souvislosti s onemocněním COVID-19 během klíčového a kritického období jejich života značný dopad; vzhledem k tomu, že duševní zdraví je jedním z předpokladů a základů zdravé společnosti a demokracie; vzhledem k tomu, že přístup ke službám v oblasti duševního zdraví je proto neoddělitelný od ostatních základních práv;
- C. vzhledem k tomu, že rušení vzdělávacích, kulturních, mládežnických a sportovních aktivit a akcí zintenzivnilo digitální transformaci do té míry, že náhle změnilo každodenní praxi, jakož i způsob, jakým děti a mladí lidé vzájemně komunikují bez sociálního nebo fyzického kontaktu; vzhledem k tomu, že uzavření škol a kulturních a sportovních zařízení, jež takové aktivity a akce pořádají, snížilo úroveň tělesné kondice mladých lidí do takové míry, že v současné době vykonává dostatečnou tělesnou aktivitu pouze jedno ze čtyř jedenáctiletých dětí; vzhledem k tomu, že to vedlo k tomu, že každé třetí dítě trpí nadváhou nebo obezitou, což zvyšuje jejich riziko zdravotního postižení a vyšší morbiditě⁽³¹⁾;
- D. vzhledem k tomu, že odvětví vzdělání se během pandemie COVID-19 umístilo mezi nejvíce emocionálně vysilujícími odvětvími⁽³²⁾ a výzkum ukazuje jasnou souvislost mezi duševním zdravím učitelů a duševním zdravím žáků a studentů⁽³³⁾; vzhledem k tomu, že distanční výuka má své přirozené limity, pokud jde o laboratorní a výtvarnou výchovu, stejně jako odbornou přípravu a tělesnou výchovu; vzhledem k tomu, že distanční vzdělávání je v mnoha případech pedagogicky nevhodné, zejména pro mladší studenty, kteří mají větší potřebu mezilidského kontaktu s učitelem, a vzhledem k nedostatku příležitostí k tomu, aby byli učitelé odpovídajícím způsobem vyškoleni k účinnému využívání digitálních nástrojů ve školách; vzhledem k tomu, že ve většině případů nezohledňovalo distanční vzdělávání potřeby žáků a studentů, kteří se vzdělávají v regionálních nebo menšinových jazycích; vzhledem k tomu, že tento přístup lze považovat za diskriminační a vyvolává v těchto žácích a studentech napětí, úzkost a pocit nejistoty;
- E. vzhledem k tomu, že jelikož v některých členských státech neexistoval pevně stanovený denní harmonogram, který by vytvářel povzbuzující „rutinu“ a zvyk docházet do školy na dlouhou dobu zmizel, zdá se, že mnoho studentů je „izolováno“, nezajímá se o školní život a má potíže s nalezením svého tempa, soustředěním, pocitem sounáležitosti a sdílením cílů školní komunity;
- F. vzhledem k tomu, že uzavření kulturních zařízení, která byla uzavřena jako první a znovuotevřena jako poslední, odepřelo mladým kulturním tvůrcům a zejména mladým interpretům možnost zahájit kariéru a rozvíjet ji v této rané klíčové fázi;
- G. vzhledem k tomu, že pandemie měla negativní důsledky pro amatérský sport, jelikož bylo mnoho sportovišť uzavřeno na dlouhou dobu; vzhledem k tomu, že se od profesionálních sportovních klubů, zejména na místní a regionální úrovni, stále očekává, že se budou muset dlouhodobě vypořádávat s vážnými problémy, pokud jde o jejich finanční oživení; vzhledem k tomu, že trvalá ztráta sportu na místní úrovni by měla na mladé sportovce přímý dopad, a to jak z hlediska jejich sociálního rozvoje, tak z hlediska jejich budoucí potenciální kariéry ve sportu;

⁽³¹⁾ WHO European Regional Obesity Report 2022.

⁽³²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2020/living-working-and-covid-19>

⁽³³⁾ <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/en/chapters/chapter1.html#ch1-1>

Úterý 13. září 2022

- H. vzhledem k tomu, že se celkový stav duševního zdraví a pohody mladých lidí během pandemie výrazně zhoršil, přičemž se v několika členských státech ve srovnání s úrovní před krizí zdvojnásobil výskyt problémů souvisejících s duševním zdravím⁽³⁴⁾, což vede k tomu, že odborníci tuto situaci nazývají „tichou pandemií“ nebo „pandemickou jizvou“; vzhledem k tomu, že pandemie odhalila nedostatečnou podporu poskytovanou mladým lidem, kteří se potýkají s problémy spojenými s duševním zdravím; vzhledem k tomu, že marginalizované skupiny, jako jsou menšiny LGBTIQ+, rasové a etnické menšiny nebo mladí lidé se zvláštními potřebami, jsou vystaveny vyššímu riziku vzniku poruch duševního zdraví; vzhledem k tomu, že skutečné důsledky problémů v oblasti duševního zdraví pro mladé lidi jsou často obtížné identifikovatelné a nejsou dosud plně viditelné;
- I. vzhledem k tomu, že nadměrný tlak vyvíjený na studenty, aby dosahovali co nejvyšších výsledků, a to i od útlého věku, duševní zdraví a pohodu studujících ještě více zatěžuje; vzhledem k tomu, že problémy s duševním zdravím jsou v našich společnostech silně stigmatizovány, což vede k tomu, že mladí lidé s problémy v oblasti duševního zdraví jsou vystaveni předsudkům, sociální izolaci, verbálnímu zneužívání nebo šikaně a vnímají školní prostředí jako nebezpečné prostředí, v němž je obtížné obdržet pomoc nebo léčbu;
- J. vzhledem k tomu, že se specifické situace různých členských států v důsledku rozdílné povahy a doby trvání zavedených opatření, jakož i rozdílů v přístupu k technologiím a digitálním nástrojům značně liší, což prohlubuje nerovnosti mezi venkovem a městy;
- K. vzhledem k tomu, že nucený přechod na virtuální učení nejen prohloubil již existující nerovnosti, ale také vytvořil nové nerovnosti tím, že opomenul děti ze sociálně znevýhodněného prostředí v důsledku podmínek přeplněného bydlení, nedostatku digitální infrastruktury nebo problémů s vybavením a konektivitou, čímž se zvýšilo riziko jejich špatných výsledků učení a následně předčasného ukončování školní docházky v případě žáků s omezenými příležitostmi;
- L. vzhledem k tomu, že uzavření vzdělávacích institucí vedlo ke snížení stávajících znalostí, ke ztrátě metodiky pro získávání nových znalostí a ke skutečným ztrátám v oblasti vzdělávání; vzhledem k tomu, že tyto ztráty, které budou mít na budoucí dobré životní podmínky dětí a mladých lidí pravděpodobně dlouhodobý negativní dopad, jsou vyšší u studentů ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných domácností, kteří měli během pandemie při studiu menší podporu;
- M. vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že 64 % mladých lidí ve věkové skupině 18–34 let bylo na jaře 2021⁽³⁵⁾ ohroženo depresí a že sebevražda je druhou hlavní příčinou úmrtí mladých lidí⁽³⁶⁾ v důsledku stresu, osamělosti, izolace, deprese, psychického strádání, nedostatku vzdělávacích, pracovních nebo finančních příležitostí a nárůstu nezaměstnanosti mladých lidí, jakož i nejistoty mezi mladými lidmi spojené s širšími sociálními a životními výhlídkami;
- N. vzhledem k tomu, že v celé EU existují značné regionální rozdíly v přístupu ke službám v oblasti duševního zdraví, zatímco přístup pacientů ze sociálně znevýhodněného prostředí, včetně dětí, je dále omezen omezeními, která existují v některých členských státech, pokud jde o proplácení nákladů na psychoterapii z rozpočtů na veřejné zdraví; vzhledem k tomu, že je velmi zapotřebí zaujmout evropský přístup k duševnímu zdraví dětí a mladých lidí se zvláštním zaměřením na vzdělávání a školní a mládežnické poradenství;
- O. vzhledem k tomu, že opatření omezující volný pohyb osob měla obzvláště negativní dopad na osoby se zdravotním postižením nebo se zvláštními potřebami; vzhledem k tomu, že veškerá opatření přijatá členskými státy za výjimečných okolností by měla vždy respektovat jejich základní práva a zajistit jim rovný a nediskriminační přístup ke zdravotní péči, sociálním službám a vzdělávání, jakož i k mládežnické, kulturní a sportovní činnosti;
- P. vzhledem k tomu, že rozdíly mezi ženami a muži mají dopad na to, jak pandemie postihla děti a mladé lidi, přičemž dívky a mladé ženy častěji trpí domácím násilím, psychomatickými onemocněními a poruchami nálady⁽³⁷⁾; vzhledem k tomu, že rozdíly v odměňování žen a mužů se během pandemie dále zhoršily, což ovlivnilo rovnováhu mezi

⁽³⁴⁾ https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1e1ecb53-en/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1e1ecb53-en&_csp_=c628cf9bcf7362d2dc28c912508045f6&itemIGO=oecd&itemContentType=book

⁽³⁵⁾ <https://www.statista.com/statistics/1287356/risk-of-depression-in-europe-2021-by-age>

⁽³⁶⁾ UNICEF, „The Mental Health Burden Affecting Europe's Children“ (4. října 2021).

⁽³⁷⁾ Bleskový eurobarometr Evropského parlamentu: Women in times of COVID-19.

Úterý 13. září 2022

pracovním a soukromým životem žen a jejich finanční závislost na partnerech, příbuzných nebo přátelích; vzhledem k tomu, že postupná omezení volného pohybu osob zvýšila zátěž pro rodiče a opatrovníky, což zvýšilo riziko zneužívání návykových látek ze strany rodičů a domácího násilí v rámci rodiny, což ovlivňovalo duševní zdraví a pohodu nejzranitelnějších osob, jakož i dětí a mladých lidí;

- Q. vzhledem k tomu, že problémy v oblasti duševního zdraví v rané fázi osobního rozvoje zvyšují pravděpodobnost výskytu problémů s duševním zdravím v dospělosti, což má dalekosáhlé důsledky pro osobní, společenský a profesní rozvoj a kvalitu života; vzhledem k tomu, že děti a mladí lidé procházejí kritickými fázemi svého neurologického vývoje a jsou obzvláště citliví na rozsáhlé využívání digitálních nástrojů pro distanční vzdělávání; vzhledem k tomu, že tato intenzivní digitalizace vzdělávání vyvolává otázky týkající se dopadu technologií na otázky učení;
- R. vzhledem k tomu, že uzavírání snížilo tělesnou kondici mladých lidí do takové míry, že v současné době vykonává dostatečnou tělesnou aktivitu pouze jedno ze čtyř jedenáctiletých dětí;
- S. vzhledem k tomu, že rok 2022 je Evropským rokem mládeže;
- T. vzhledem k tomu, že jakákoli strategie EU v oblasti duševního zdraví zaměřená na děti a mladé lidi musí v první řadě poskytnout dětem a mladým lidem příležitosti být vyslyšeny a jejich příspěvek zohledňovat při vypracovávání inkluzivních reakcí; vzhledem k tomu, že úspěšná strategie musí kromě škol a učitelů zahrnovat také rodiče, rodiny, přátele, mládežnické organizace a služby péče o mládež, pracovníky s mládeží, kulturní instituce a sportovní kluby, a to tím, že jim poskytnou odpovídající školení o tom, jak řešit problémy v oblasti duševního zdraví, s cílem zavést holistický přístup a zajistit, aby byli osloveni mladí lidé ze sociálně a ekonomicky znevýhodněného prostředí a marginalizované skupiny;
- U. vzhledem k tomu, že z vědeckých údajů vyplývá, že úroveň institucionální důvěry mezi členy mladší generace klesla; vzhledem k tomu, že je to způsobeno stresem a nejistotou spojenou se samotnou pandemií, ale také omezenou účinností oficiálních komunikačních kanálů členských států při oslovování mladší generace, jakož i nárůstem dezinformací a falešných zpráv týkajících se pandemie; vzhledem k tomu, že je třeba věnovat zvláštní pozornost opětovnému získání této důvěry, již lze dosáhnout prostřednictvím účasti přiměřené věku, mimo jiné tím, že se mladým lidem nabídne příležitost k přijetí iniciativ a rozhodnutí utvářejících svět, v němž žijí, a bude podporována mládežnická agentura s cílem umožnit mladým lidem usilovat o sebeurčení a rozvíjet odolnost;
- V. vzhledem k tomu, že pandemie nám poskytla příležitost zabývat se dlouhodobými problémy souvisejícími s duševním zdravím, které nebyly dříve řešeny uceleným způsobem; vzhledem k tomu, že duševní zdraví bylo zahrnuto do specifických cílů programu „EU pro zdraví“, což přispívá k budování evropské zdravotní unie založené na silnějších, dostupnějších a odolnějších systémech zdravotní péče, které jsou připraveny čelit možným budoucím krizím;
- W. vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině a její ničivé lidské, potravinové, energetické a finanční důsledky i další globální hrozby mohou vést k nejistotě, u níž se očekává, že bude mít další negativní dopad na duševní zdraví a pohodu dětí a mladých lidí;
- X. vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině vedla k vysídlení milionů dětí a mladých lidí a k jejich traumatizujícím zážitkům;
1. upozorňuje na úlohu, kterou hrají školy a instituce předškolního vzdělávání a péče i instituce neformálního a informálního učení při poskytování nezbytné materiální a psychologické podpory mladým lidem a jejich rodinám, a vyzývá členské státy a regiony, aby poskytovaly dostatečnou finanční podporu všeobecným vzdělávacím institucím, zejména prostřednictvím významných investic do veřejného vzdělávání, a aby přijímaly a udržovaly vysoce kvalifikované učitele a pedagogické pracovníky s cílem zajistit, aby byl stále uspokojivěji podporován pedagogický, psychologický, tělesný, emocionální, kognitivní a/nebo sociální rozvoj mladých lidí;

Úterý 13. září 2022

2. v této souvislosti naléhavě vyzývá členské státy, aby podstatně zvýšily veřejné výdaje na vzdělávání a odbornou přípravu nad průměr EU (5 % HDP v roce 2020); zdůrazňuje zejména úlohu učitelů, pedagogů a pracovníků s mládeží při přispívání k psychologické podpoře a rozvoji dětí a mladých lidí; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je třeba uznat, že je důležité podporovat duševní gramotnost učitelů, pedagogických pracovníků, správců škol, sociálních pracovníků a pracovníků s mládeží, jakož i studentů;

3. vyzývá členské státy a Komisi, aby prolomily mlčení v souvislosti s problémy v oblasti duševního zdraví a odstranily související diskriminační sociální stigmatizaci v rámci uceleného přístupu; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby zahájily celoevropskou kampaň zaměřenou na zvyšování povědomí o duševním zdraví ve vzdělávacích a odborných institucích s cílem bojovat proti stávající stigmatizaci, poskytnout mladým lidem přístup k informacím o duševním zdraví a vytvořit jasné a širší sociální chápání problematiky duševního zdraví; vyzývá členské státy, aby do učebních osnov zahrnuly povinnou psychologickou první pomoc a bez stigmatizace povinné vzdělávání v oblasti duševního zdraví, aby studenti, učitelé, profesori, školitelé a akademičtí pracovníci byli lépe připraveni reagovat na žáky a mladé lidi, kteří se potýkají s problémy v oblasti duševního zdraví, a zajistit tak stejnou podporu duševního zdraví a pohody občanů v celé EU; vyzývá členské státy, aby přizpůsobily obsah osnov, přijaly veškerá nezbytná opatření k odstranění kognitivních rozdílů vzniklých během distančního vzdělávání a zabránily možnému nárůstu neúspěchu ve škole a předčasného ukončování školní docházky; trvá na tom, aby členské státy zajistily všem dětem v Evropě přístup k inkluzivnímu a spravedlivému kvalitnímu vzdělávání;

4. zdůrazňuje, že je důležité bojovat proti nedostatečnému podávání zpráv o duševním zdraví a pohodě, jakož i proti nedostatečnému zastoupení dětí a mladých lidí ve vědeckém výzkumu v oblasti duševního zdraví; vyzývá proto Komisi, aby provedla výzkum s úplným posouzením dlouhodobých účinků všech preventivních opatření souvisejících s pandemií COVID-19, která členské státy přijaly na děti a mladé lidi, s cílem zmírnit dopady jakékoli budoucí zdravotní krize;

5. zdůrazňuje výzvy spojené s měřením duševního zdraví a pohody a vyzývá Komisi a členské státy, aby rozvíjely společné holistické chápání zdraví a bezpečnosti, které zahrnuje celkovou tělesnou, duševní a sociální pohodu a vyžaduje komplexní strategie prevence a hojení, včetně vypracování objektivních ukazatelů pro měření duševního zdraví a pohody, nástrojů pro posuzování rizik a systémů podávání zpráv, a to po konzultaci s učiteli, účastníky vzdělávání, rodiči a odborníky a vědci s příslušnou specializací, a integraci kulturních, herních a sportovních činností a podporu rozvoje tvůrčích a sociálních dovedností;

6. zdůrazňuje, že je třeba udržitelným způsobem a rychle obnovit a posílit strukturu evropské práce s mládeží, která byla v důsledku pandemie oslabena nebo dokonce zničena; zdůrazňuje, že je třeba práci s mládeží vyjádřit uznání za to, čím je, a sice podpůrný nástroj, který významně přispívá k osobnímu rozvoji, blahu a seberealizaci mladých lidí; vyzývá proto členské státy, aby provedly konkrétní zlepšení v oblasti práce s mládeží s cílem poskytnout podporu těm, kteří ji nejvíce potřebují;

7. vyzývá k uznání otevřené práce s mládeží v celé EU jako ústředního prostředku socializace mladých lidí a k tomu, aby se vědomě a ve stále větší míře vytvářely volné prostory pro mladé lidi, často pro osoby stejného věku, mimo domov rodičů a místa, kde se učí ve formálním vzdělávání, což jim otevírá příležitosti k tomu, aby se organizovali a účastnili se komunitních iniciativ;

8. vyzývá v této souvislosti členské státy, aby zlepšily a dále rozvíjely rámec pro zdraví a bezpečnost ve vzdělávacím prostředí s cílem poskytnout účastníkům vzdělávání, učitelům, mladým lidem a odborníkům podporu dostatečného počtu kvalifikovaných pracovníků, jako jsou specialisté psychologové nebo jiní odborníci na duševní zdraví, kteří mohou hrát zásadní úlohu nejen pro jednotlivce, ale také pro celkové školní klima, s cílem vytvořit bezpečné prostředí pro děti a mladé lidi ve všech typech vzdělávacích institucí, kde mohou studující hledat psychologickou pomoc v raných fázích duševních problémů; vyzývá členské státy, aby poskytly podpůrné pracovníky se zvláštními vzdělávacími potřebami, kteří mohou přispět k tomu, aby se učebny a sociální prostory staly vstřícným a atraktivním místem pro růst, učení, výměnu názorů v prostředí důvěry a konstruktivní diskusi a překonávání rozdílů; zdůrazňuje význam nízkoprahové, poloprofesionální psychologické podpory pro studenty; vyzývá k vytvoření aktivní evropské sítě pro výměnu osvědčených postupů a metod pro řešení těchto problémů;

Úterý 13. září 2022

9. uznává, že klíčem ke zlepšení účinnosti politik a programů je dát mladým lidem slovo v rozhodovacím procesu, aby mohli vyjádřit své potřeby a podílet se na jejich provádění; vyzývá proto vzdělávací instituce, aby rozšířily práva studentů a mladých lidí na účast a spolurozhodování ve školách, na univerzitách, v odborném vzdělávání, na pracovišti a v sociálních institucích a aby zapojily mladé lidi, zejména mladé ženy, do výzkumu a navrhování programů s cílem lépe pochopit jejich životní zkušenosti, priority a vnímání a lépe na ně reagovat, a zajistit tak jejich zapojení;

10. naléhavě vyzývá členské státy, aby podporovaly meziodvětvové investice do řešení duševních poruch dětí a mladých lidí a aby vypracovaly národní akční plány, které zajistí jejich provádění na regionální a místní úrovni a budou zohledňovat skutečné potřeby dětí a mladých lidí, se zvláštním ohledem na nejvíce znevýhodněné skupiny; vyzývá Komisi a členské státy, aby systematictěji a především s ohledem na jejich význam pro neformální a informální učení podporovaly práci mládežnických organizací a práci s mládeží pořádanou v samotných nevládních organizacích, a zajistily tak, aby jejich struktury přeshraniční výměny a spolupráce byly v dlouhodobém horizontu odolnější vůči krizím;

11. zdůrazňuje zásadní význam nevirtuálních interpersonálních aktivit a vztahů v každodenním životě mezi dětmi a mladými lidmi pro jejich celkovou pohodu, což je základem procesu socializace a urychluje zkušenosti s pocitem sounáležitosti, s přihlédnutím k důležité úloze socializace ve vzdělávání; vyzývá proto členské státy, aby přijaly vhodná opatření v oblasti zdraví a bezpečnosti s cílem zajistit, aby v případě budoucích pandemií nebo jiných bezprecedentních situací zůstala všechna vzdělávací prostředí, ať už formální, informální nebo neformální povahy, bezpečně otevřená;

12. vybízí členské státy, aby v případech, kdy jsou zvláštní opatření naprosto nezbytná, prováděly konzultace s odborníky v oblasti zdraví a bezpečnosti, školami, učiteli, mládežnickými organizacemi a službami sociální péče pro mladé lidi, jakož i s rodiči, s cílem náležitě zohlednit potřeby různých věkových skupin, zranitelných skupin a mladých lidí se zvláštními potřebami, problémy s mobilitou nebo jiným zdravotním postižením, jakož i znevýhodněných a marginalizovaných skupin, které nikoho neopomíjejí, a aby neuplatňovaly univerzální přístup; zdůrazňuje, že je důležité zajistit jazykovou kontinuitu s cílem umožnit studentům, kteří se vzdělávají v regionálních nebo menšinových jazycích, aby tak i nadále činili v prostředí distančního nebo smíšeného učení; vyzývá proto členské státy, aby zohlednily různé charakteristiky a potřeby vzdělávacích, kulturních, mládežnických a sportovních aktivit;

13. zdůrazňuje pozitivní úlohu mentorství, které v některých zemích hrálo během pandemie při pomoci mladým lidem při řešení problémů, čímž podporuje jejich duševní zdraví a poskytuje mezilidské spojení, které nabízí smysl pro perspektivu i psychologickou podporu v době izolace; vyzývá Komisi, aby zvážila podporu a financování těchto programů mentorování na evropské úrovni s cílem podpořit jejich rozvoj ve všech členských státech;

14. uznává, že krize způsobená onemocněním COVID-19 prohloubila již existující nerovnosti ve vzdělávání tím, že omezila příležitosti pro mnoho nejzranitelnějších dětí a mladých lidí, včetně těch, kteří žijí v chudších nebo venkovských oblastech, dívek, uprchlíků a osob se zdravotním postižením; vyzývá ke zvýšenému úsilí o identifikaci a podporu dětí, mladých lidí a rodin, které pandemie neúměrně postihla, s přihlédnutím ke kulturním a kontextovým faktorům, které je ovlivňují, s cílem identifikovat předpandemické nedostatky v poskytování služeb v oblasti duševního zdraví a lépe přizpůsobit veřejné systémy; naléhavě vyzývá členské státy, aby zvážily dopad onemocnění COVID-19 na základě genderového hlediska a zajistily pokračování sexuálního a reprodukčního vzdělávání za všech okolností;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost dětem a mladým lidem, kteří jsou obzvláště zranitelní, jako jsou například mladí lidé z komunity LGBTQ+, děti a mladí lidé zasažení rasismem a děti a mladí lidé s již existujícími potřebami v oblasti duševního zdraví;

16. zdůrazňuje, že důležitou úlohu v duševním zdraví dětí a mladých lidí hraje zdravá a vyvážená strava; trvá proto na významné sociální podpoře, kterou školy poskytují, jako je vyvážené denní stravování, které některé děti jinak nedostávají doma; vyzývá členské státy, aby provedly doporučení č. 4 o záruce pro děti, které mimo jiné požaduje bezplatný přístup k alespoň jednomu zdravému jídlu každý školní den;

Úterý 13. září 2022

17. trvá na tom, že je třeba navýšit finanční prostředky a odpovídajícím způsobem podporovat příležitosti, které nabízejí programy, jako je Erasmus+, Kreativní Evropa a Evropský sbor solidarity, s cílem posílit zkušenosti s mobilitou, které přispívají k rozvoji užitečných a nezbytných sociálních dovedností pro budoucí osobní a profesní růst mladších generací, a zlepšit jejich dostupnost pro všechny; v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly odbornou přípravu a učinily programy odolné vůči možným budoucím omezením mobility a aby zlepšily systematické sdílení výsledků projektů s cílem zvýšit jejich viditelnost, rozšíření a dlouhodobý dopad; vyzývá Komisi, aby při příští revizi víceletého finančního rámce zvýšila financování těchto programů Unie;

18. vyjadřuje znepokojení nad tím, že účinky facility na podporu oživení a odolnosti na děti a mladé lidi mohou být v mnoha případech omezené a nemusí vést k výsledkům nebo strukturálním reformám, které by dětem a mladým lidem umožnily přístup ke kvalitnímu vzdělávání nebo zmírnily negativní dopad uzavření kulturních míst v souvislosti s onemocněním COVID-19 a přístupu ke kulturním tvůrcům zejména na mladé výkonné umělce, kterým byla odepřena možnost zahájit a rozvíjet svou kariéru v klíčové rané fázi; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily řádné financování a spravedlivé smluvní a pracovní podmínky pro všechny mladé autory, výkonné umělce, umělce a všechny ostatní kulturní tvůrce, pracovníky a odborníky pracující v kulturních a tvůrčích odvětvích, včetně sociálních médií, kteří byli negativně zasaženi pandemií, aby zvýšili své celkové úsilí na podporu nově vznikajících umělců a kulturních pracovníků, na podporu mladých lidí a sociálního podnikání a aby stanovili tento cíl ve zvláštním oddíle věnovaném mladým umělcům v evropském statusu umělce; opakuje své doporučení, aby 10 % prostředků v rámci národních plánů na podporu oživení a odolnosti směřovalo do vzdělávání a 2 % do kulturního a tvůrčích odvětví; vyzývá Komisi, aby důkladně vyhodnotila projekty a reformy týkající se vzdělávání, mladých lidí a kulturních a tvůrčích odvětví, které členské státy provádějí z Nástroje pro oživení a odolnost, a opakuje, že je třeba klást větší důraz na tato témata v rámci vnitrostátních zpráv vypracovaných v rámci hodnocení evropského semestru;

19. upozorňuje na význam zkušeností s mobilitou a výměny osvědčených postupů mezi učiteli, pedagogy, profesory, školiteli, dobrovolníky i pracovníky věnujícími se práci s mládeží a s mládežnickými organizacemi, kulturními tvůrci a sportovními trenéry při rozšiřování jejich znalostí o problematice mládeže a posilování mezinárodního a mnohojazyčného rozměru, zejména s ohledem na Evropský prostor vzdělávání, jehož má být dosaženo do roku 2025;

20. vyzývá k holistickému chápání zdraví, které zahrnuje celkovou tělesnou, duševní a sociální pohodu a vyžaduje komplexní strategie prevence a uzdravování, včetně kulturních a sportovních činností, a podporu rozvoje tvůrčích a sociálních dovedností;

21. zdůrazňuje, že je třeba podporovat navrhování a poskytování cílených, mezigeneračních služeb, které spojují zkušenosti starších lidí s odvahou mladších lidí, kteří se nacházejí ve vzájemně výhodné situaci;

22. zdůrazňuje zásadní význam kultury pro rozvoj individuální identity dětí a mladých lidí i pro jejich vzdělávání, včetně jejich porozumění společnosti, stejně jako pro jejich celkový blahobyt;

23. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné vytvořit inkluzivní, kreativní, dynamické a zdravé vzdělávací prostředí od raného věku s cílem snížit riziko psychofyzických poruch v dospělosti; v této souvislosti naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily začlenění a rozšíření všech forem uměleckého vyjádření, tj. hudby, divadla, kinematografie, dokumentárních, animovaných, výtvarných umění, tanečnicků a nových forem experimentálního umění, do školních osnov a mimoškolních uměleckých a sportovních aktivit, čímž se podpoří svobodné vyjadřování a tvořivost a umožní studentům aktivní účast a zkoumání jejich talentů; zdůrazňuje, že umění může být ideálním prvkem interdisciplinárních projektů a může podporovat kritické myšlení, a proto by se nemělo omezovat na umělecké třídy;

24. naléhavě vyzývá členské státy a veřejné orgány, aby rozvíjely sportovní infrastrukturu a komplexně zvyšovaly množství tělesné výchovy a mimoškolních fyzických aktivit ve školách, včetně aktivit zaměřených na děti a mladé lidi se zdravotním postižením; zdůrazňuje, že sport, stejně jako umění, může být silným prostředkem začleňování dětí ohrožených vyloučením; připomíná, že umění a sport ve školních osnovách mohou výrazně přispět k boji proti globálním výzvám pro mládež a vzdělávání, včetně poruch učení a poruch učení, jakož i šikany, nenávistných projevů a užívání psychotropních látek;

Úterý 13. září 2022

25. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a odpovídajícím způsobem financovaly malé místní kulturní iniciativy, sportovní kluby, zařízení pro volný čas, mládežnické organizace a instituce péče o mládež s cílem provádět volnočasové, neformální a informální vzdělávací aktivity, které hrají zásadní úlohu v rozvoji a dobrých životních podmínkách mladých lidí a jejich rodin, a to tím, že poskytnou materiální a psychologické zdroje na podporu, a to i pro osoby s omezenými ekonomickými příležitostmi; zdůrazňuje skutečnost, že ve znevýhodněných, venkovských a odlehlých oblastech představují tyto činnosti jedinou příležitost pro děti a mladé lidi, aby se socializovali, zvýšili svůj pocit občanství a udrželi si dobrou úroveň duševního zdraví;

26. vyzývá k podpoře sportu na místní úrovni a mimoškolních aktivit, neboť jsou neúměrně postiženy ničivými důsledky pandemie COVID-19; zdůrazňuje, že amatérský sport je základem pro sport na profesionální úrovni a přispívá jak k osobnímu rozvoji, tak k dobrým životním podmínkám, jakož i k regionálnímu rozvoji venkovských oblastí; zdůrazňuje, že je důležité zachovat otevřenost a podporovat obnovu profesionálních sportovních klubů a sportovních organizací a podporovat sportovce; vyzývá Komisi, aby tyto kluby a organizace odpovídajícím způsobem podporovala, neboť hrají zásadní úlohu pro dobré životní podmínky a socializaci mladých lidí;

27. vyzývá k větší koordinaci na evropské úrovni mezi členskými státy, regionálními orgány a místními zástupci sportovních týmů a klubů, kulturními sdruženími, mládežnickými a studentskými organizacemi, vzdělávacími a univerzitními orgány, sociálními partnery zapojenými do vzdělávání a soukromým sektorem s cílem posílit dialog a spolupráci a vytvořit dynamickou víceúrovňovou sociální síť, která bude schopna reagovat na budoucí výzvy a přizpůsobovat se jim;

28. vyzývá Komisi, aby přijala opatření k zajištění toho, aby se EU jako celek stala silnější a soběstačnější a nikoho neopomíjela; poukazuje na to, že se musí zabývat rozsáhlými geografickými, genderovými, sociálními, věkovými a dalšími strukturálními nedostatky, které ještě zhoršuje nedostatek digitální infrastruktury, konektivity a digitálních nástrojů ve všech členských státech, zejména ve venkovských, odlehlých, ostrovních a horských oblastech, jakož i v hotspotech nebo jiných sociálně a ekonomicky znevýhodněných oblastech; vyzývá Komisi, aby rozšířila oblast působnosti a posílila nezávislé neziskové vzdělávací platformy financované EU a EU, které splňují normy EU v oblasti ochrany údajů, jako je eTwinning, EPAL, Erasmus+ a School Education Gateway, aby se státní školy, učitelé, školitelé a pedagogové v EU mohli stát v centru procesu digitálního vzdělávání, aniž by byli závislí na ziskových platformách; dále upozorňuje na to, že je třeba zohlednit možné potřeby těchto oblastí v případě budoucích pandemií nebo jiných bezprecedentních situací;

29. zdůrazňuje, že je třeba vyvinout úsilí s cílem zobecnit digitální gramotnost na všech úrovních společnosti a umožnit řádné využívání digitálních nástrojů a infrastruktur; vyzývá proto členské státy, aby začlenily digitální gramotnost do osnov všech vzdělávacích institucí a aby zajistily nezbytnou odbornou přípravu a vybavení pro učitele a pedagogy; zdůrazňuje, že zvláštní důraz by měl být kladen na osoby, které jsou digitálně vyloučeny; upozorňuje na obtížnou situaci studentů z rodin s mnoha dětmi a rodičů, kteří jsou učitelé podle povolání, pro něž povinnost pracovat, vyučovat a učit se na dálku s sebou nese nákladné a často nedostupné výdaje na nákup dalšího vybavení z jejich skromných soukromých zdrojů s cílem splnit požadavky na učení a/nebo práci na dálku;

30. zdůrazňuje, že digitální technologie mají značný potenciál pro učitele, školitele, pedagogy a účastníky vzdělávání, pokud jde o dostupné, otevřené, sociální a personalizované technologie, které mohou přinést inkluzivnější vzdělávací procesy; domnívá se, že inteligentní využívání digitálních technologií, které jsou založeny na inovativních výukových metodách a posilují postavení účastníků vzdělávání, může vybavit občany základními životními schopnostmi; poukazuje však na to, že nedostatečný dohled nad digitálním učením mladých lidí, zejména těch, kteří se nacházejí ve znevýhodněném a vzdáleném prostředí, může vést k vyššímu riziku závislosti a duševních poruch;

31. naléhavě vyzývá členské státy, aby investovaly do konkrétních politik, a to i v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, které reagují na místní potřeby, s cílem i) odstranit veškeré stávající rozdíly, včetně nerovností mezi ženami a muži, v hospodářské, technologické a sociální oblasti; ii) zajistit, aby instituce vzdělávání a odborné přípravy, mládežnické organizace a struktury, jakož i účastníci vzdělávání a mladí lidé obecně získali dostatečnou finanční podporu se zvláštním důrazem na nejzranitelnější studující, kteří zaostávají a potřebují dodatečnou podporu, aby bylo možné dosáhnout očekávaných cílů v oblasti vzdělávání, a školy sloužící vysoce chudým a vysoce menšinovým skupinám obyvatelstva; iii) zajistit, aby byly zavedeny nezbytné technologie, inovace, zařízení a nástroje na podporu učení, včetně digitálních nástrojů,

Úterý 13. září 2022

s cílem konsolidovat, dále rozvíjet a poskytovat kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu, jakož i příležitosti k informálnímu a neformálnímu učení pro všechny; a iv) podporovat kulturní iniciativy, které sblíží děti a mladé lidi v rámci kulturní obnovy místních komunit;

32. zdůrazňuje, že již existující genderové normy a očekávání mohou být důležitými faktory, které nepříznivě ovlivňují duševní a fyzické zdraví, jakož i příležitosti ke vzdělávání; poukazuje na to, že rozvoj kapacit pedagogů prostřednictvím odpovídajících zdrojů a podpory má zásadní význam pro lepší identifikaci a řešení genderových dopadů uzavření vzdělávání, kultury a sportu na širší zdraví a dobré životní podmínky dětí a mladých lidí; vyzývá členské státy, aby podporovaly odolné a spravedlivé vzdělávací systémy zohledňující genderové aspekty, které zajistí, aby byly uspokojeny genderově specifické potřeby, jako je komplexní sexuální výchova a prevence genderově podmíněného násilí a reakce na ně;

33. opakuje, že je důležité investovat do inovací a výzkumu v oblasti vzdělání, umožnit státním vzdělávacím systémům v celé EU přístup ke „kultuře inovací“ a zajistit, aby byly vysoce kvalitní učební materiály, pedagogické přístupy a nástroje přístupné a dostupné všem; v této souvislosti upozorňuje na potřebu finančního rámce, který umožní vratný nákup nebo pronájem vhodných digitálních nástrojů, včetně počítačového vybavení a přístupu k účinné internetové síti;

34. zdůrazňuje, že je třeba urychlit digitalizaci kulturních zdrojů a zdrojů kulturního dědictví, jakož i audiovizuálních knihoven, a zavést systémy slev, které umožní všeobecný přístup ke kulturním zdrojům, a to i pro marginalizované osoby a okrajové školy, které si nemohou koupit předplatné za zvýhodněné sazby;

35. zdůrazňuje, že je třeba sledovat vývoj v oblasti technologického a digitálního pokroku a jeho pedagogické, zdravotní a bezpečnostní důsledky prostřednictvím přímé spolupráce a dialogu s mladými lidmi, jakož i s odborníky, pedagogy, sociálními partnery v oblasti vzdělávání a dalšími zástupci občanské společnosti; poukazuje na to, že je naléhavě nutné kriticky přezkoumat možná nebezpečí digitálního pokroku a jeho nepředvídatelné důsledky, přičemž je třeba mít na paměti, že jejich hlavním účelem je sloužit potřebám lidí;

36. naléhavě vyzývá členské státy, aby podporovaly vědu a výzkum v oblasti duševního zdraví mladých lidí a aby posoudily dlouhodobý dopad uzavření, zejména dlouhodobého distančního vzdělávání, izolace a nejistoty, na získávání znalostí, neurologický rozvoj a sociálně-emoční dovednosti a aby vypracovaly cílená opatření na podporu těch, kteří jsou nejvíce postiženi, s cílem bojovat proti dlouhodobým problémům v oblasti duševního zdraví a předcházet jim; vyzývá Komisi a členské státy, aby systematicky shromažďovaly a porovnávaly výsledky výzkumu, zkušenosti a znalosti týkající se řešení problémů duševního zdraví mladých lidí v EU; dále vyzývá Komisi, aby usnadnila výměnu osvědčených postupů a vzájemné učení mezi členskými státy v těchto záležitostech;

37. vyzývá Komisi, aby mezi mladými lidmi zvyšovala povědomí o výhodách a rizicích spojených s digitálními technologiemi a aby zajistila nejen jejich přístup k technologickým nástrojům, ale také jejich schopnost je bezpečně a řádně využívat tak, aby sloužily jako cenné nástroje pro socializaci a demokracii;

38. zdůrazňuje, že delší období strávená v digitálním prostředí může mít dalekosáhlé dopady na duševní zdraví a bezpečnost dětí a mladých lidí, jako je únava na obrazovce nebo závislost na internetu, a také vystavení násilí a obtěžování na internetu, jakož i falešným zprávám, které mohou vést nejen k depresi, úzkosti a sociálnímu vyloučení, ale také k sebevraždám mezi mladými lidmi; vyzývá Komisi, aby podporovala intenzivnější spolupráci a systematické úsilí v oblasti prevence zaměřené na ochranu mladých lidí před takovými škodami;

39. vyzývá Komisi, aby vyhlásila Evropský rok duševního zdraví a vypracovala evropský plán na ochranu duševního zdraví ve vzdělávání, odborné přípravě a informálním a neformálním učení; je toho názoru, že každý takový plán by měl vycházet ze zjištění pracovní skupiny pro strategický rámec Evropského prostoru vzdělávání a poskytovat komplexní pokyny, navrhopvat příklady osvědčených postupů a vytvářet pobídky pro členské státy, aby zavedly specializovaná opatření

Úterý 13. září 2022

a moduly odborné přípravy, a vybavovaly tak učitele, školitele, pedagogy, pracovníky s mládeží a zaměstnavatele potřebnými dovednostmi k rozpoznání prvních známek vyhoření, stresu a psychického stresu u účastníků vzdělávání, mladých lidí a mladých stážistů nebo mladých lidí na odborné přípravě s cílem aktivovat cílená preventivní opatření;

40. domnívá se, že tento plán by měl podporovat bezplatnou a pravidelnou psychologickou podporu učitelů, pedagogů a pracovníků v oblasti péče o děti a měl by rovněž věnovat zvláštní pozornost marginalizovaným a znevýhodněným skupinám a osobám se zdravotním postižením s cílem zohlednit jejich specifické potřeby a zajistit jim rovný přístup ke všem činnostem a příležitostem; zdůrazňuje, že daný plán by měl rovněž podporovat posílení vazeb mezi vzdělávacími institucemi a kulturními, mládežnickými a sportovními organizacemi s cílem poskytovat mimoškolní činnosti, které jsou zakotveny v širší komunitě, s cílem posílit pocit sounáležitosti studujících, podpořit činnost mladých lidí a zvýšit jejich sociální angažovanost;

41. vyzývá Komisi a členské státy, aby se řídily doporučeními konference o budoucnosti Evropy ohledně minimalizace dopadu vážné krize na mladé lidi a jejich duševní zdraví a aby ve všech svých doporučeních a návrzích zohledňovaly budoucí generace;

42. vyzývá Komisi, aby v průběhu roku 2023 pokračovala ve vypracovávání zmírňujících opatření, pokud jde o negativní důsledky uzavření v souvislosti s onemocněním COVID-19 pro děti a mladé lidi, a aby tento rok využila k navržení solidního odkazu Evropského roku mládeže 2022 pro budoucnost;

43. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

Středa 14. září 2022

P9_TA(2022)0319

Nový evropský Bauhaus

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 o Novém evropském Bauhausu (2021/2255(INI))

(2023/C 125/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a cíle OSN pro udržitelný rozvoj, zejména cíl č. 4 týkající se kvalitního vzdělání, cíl č. 11 týkající se udržitelných měst a obcí a cíl č. 13 týkající se klimatických opatření,
- s ohledem na zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu OSN ze dne 4. dubna 2022 s názvem „Změna klimatu 2021: zmírnění změny klimatu,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. září 2021 „Nový evropský Bauhaus: estetika, udržitelnost, pospolitost“ (COM(2021)0573),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. června 2016 s názvem „Nová agenda dovedností pro Evropu – Společně pracovat na posílení lidského kapitálu, zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti“ (COM(2016)0381),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. května 2018 „Nová evropská agenda pro kulturu“ (COM(2018)0267),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2020 „Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň“ (COM(2020)0662),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. června 2021 „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“ (COM(2021)0345),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. července 2021 „Fit for 55: plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě“ (COM(2021)0550),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. března 2022 nazvané „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ (COM(2022)0108),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 30. listopadu 2021 o kultuře, vysoce kvalitní architektuře a zastavěném prostředí jakožto klíčových prvcích iniciativy Nový evropský Bauhaus ⁽¹⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 15. listopadu 2018 o pracovním plánu pro kulturu (2019–2022) ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o situaci umělců a kulturním oživení v EU ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 501 I, 13.12.2021, s. 13.

⁽²⁾ Úř. věst. C 460, 21.12.2018, s. 12.

⁽³⁾ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 88.

Středa 14. září 2022

- s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2022 o úloze kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o demografické budoucnosti Evropy ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o maximalizaci potenciálu energetické účinnosti fondů budov v EU ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. ledna 2021 o dosažení účinného politického odkazu Evropského roku kulturního dědictví ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2021 o Evropském prostoru vzdělávání: sdílený holistický přístup ⁽⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. března 2021 o politice soudržnosti a regionálních strategiích v oblasti životního prostředí v boji proti změně klimatu ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků ⁽¹¹⁾ (dále jen „nařízení o programu Horizont Evropa“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) ⁽¹²⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ⁽¹³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/690 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí program pro vnitřní trh, pro konkurenceschopnost podniků včetně malých a středních podniků, pro oblast rostlin, zvířat, potravin a krmiv a pro evropskou statistiku (Program pro jednotný trh) ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/694 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí program Digitální Evropa ⁽¹⁵⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport ⁽¹⁶⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/818 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) ⁽¹⁷⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/888 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Evropský sbor solidarity ⁽¹⁸⁾,
- s ohledem na dokument „New Leipzig Charter – The transformative power of cities for the common good“ (Nová lipská charta – transformační síla měst pro společné blaho), který byl přijat na neformální ministerské schůzi o městských záležitostech dne 30. listopadu 2020,
- s ohledem na zprávu pracovní skupiny odborníků členských států pro otevřenou metodu koordinace ze dne 6. října 2021 s názvem „Towards a Shared Culture of Architecture: investing in a high-quality living environment for everyone“ (Na cestě ke společné kultuře architektury: investice do vysoce kvalitního životního prostředí pro všechny),

⁽⁴⁾ Přijaté texty: P9_TA(2022)0057.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 152.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 68.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 156.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 24.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 205, 20.5.2022, s. 17.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 26.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 166, 11.5.2021, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 34.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 202, 8.6.2021, s. 32.

Středa 14. září 2022

- s ohledem na deklaraci z Davosu nazvanou „Na cestě k vysoce kvalitní stavební kultuře pro Evropu“, která byla přijata konferencí ministrů kultury dne 22. ledna 2018, a na systém kvality stavební kultury „Osm kritérií pro vysokou kvalitu stavební kultury“, který byl vytvořen v návaznosti na tuto konferenci,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu komise „Building Better, Building Beautiful“ zřízené vládou Spojeného království ze dne 30. ledna 2020 nazvanou „Život v krásě“,
 - s ohledem na článek 167 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na Listinu základních práv EU, zejména na článek 17 o právu na vlastnictví, článek 18 o právu na azyl, článek 19 o ochraně v případě vystěhování, vyhoštění nebo vydání, článek 26 o začlenění osob se zdravotním postižením, článek 34 o sociálním zabezpečení a sociální pomoci, článek 36 o přístupu ke službám obecného hospodářského zájmu a článek 37 o ochraně životního prostředí,
 - s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, zejména na kapitulu III o sociální ochraně a začlenění, zásadu 19, která se týká bydlení a pomoci pro osoby bez domova, a zásadu 20, která se týká přístupu k základním službám,
 - s ohledem na práci, kterou na Novém evropském Bauhausu vykonalo Společné výzkumné středisko Komise,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro regionální rozvoj, Rozpočtového výboru a Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,
 - s ohledem na společnou zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro kulturu a vzdělávání (A9-0213/2022),
- A. vzhledem k tomu, že se Evropa nachází v okamžiku ekologické, digitální a sociální transformace, kterou urychluje hospodářský a sociální dopad pandemie COVID-19; vzhledem k tomu, že geopolitická situace v Evropě se v důsledku ruské agrese proti Ukrajině mění; vzhledem k tomu, že jsou na vzestupu populismus, extremismus a protievropské nálady;
- B. vzhledem k tomu, že EU reaguje na problémy zhoršování stavu životního prostředí, změny klimatu a stále většího nedostatku přírodních zdrojů, což vyžaduje dalekosáhlé a ambiciózní politické kroky směřující k provedení Zelené dohody pro Evropu, která je hnací silou snahy o obnovu a inovace v mezích možností planety; připomíná, že Nový evropský Bauhaus, který je „duší“ Zelené dohody pro Evropu, má za cíl řešit územní a environmentální potřeby Evropy transdisciplinárně, udržitelným, inkluzivním a estetickým způsobem;
- C. vzhledem k tomu, že přechod na klimaticky neutrální ekonomiku do roku 2050 představuje velkou příležitost i výzvu pro Unii, její členské státy a podniky ze všech odvětví; vzhledem k tomu, že Nový evropský Bauhaus musí nově interpretovat původní Bauhaus s ohledem na klimatickou krizi, válečné konflikty, pandemii a přírodní katastrofy, jež zvyšují sociální nerovnosti;
- D. vzhledem k tomu, že kultura a svoboda umění významně přispívají k živé společnosti, která nám umožňuje spolu lépe žít a budovat demokratickou a svobodnou společnost a znovu získat smysl pro sdílenou identitu a příslušnost; vzhledem k tomu, že každý by měl mít právo na přístup ke kultuře a na účast na ní; vzhledem k tomu, že kultura má rovněž zásadní význam pro zkoumání složitých společenských problémů a kulturní zařízení jsou důležitým místem pro svobodu projevu a diskusi;
- E. vzhledem k tomu, že kultura je pro EU strategickým odvětvím, které pomáhá posilovat její hospodářství tím, že významně přispívá k HDP a zaměstnanosti a nepřímo i k dalším oblastem a odvětvím; vzhledem k tomu, že kulturní a tvůrčí odvětví a průmysly (CCSI) byly jednou z oblastí nejvíce zasažených pandemií, zotavují se pomaleji než zbytek hospodářství EU, a proto by měly být dále podporovány a propagovány; vzhledem k tomu, že Nový evropský Bauhaus může umožnit další investice do tohoto odvětví a zapojit různé aktéry do jeho provádění v praxi,

Středa 14. září 2022

- F. vzhledem k tomu, že architektura, městské a územní plánování, mobilita, design, umění, sociologie a inženýrství se vzájemně doplňují a přispívají k budování inkluzivní, udržitelné a krásné společnosti; vzhledem k tomu, že tato odvětví, která hrají klíčovou roli při podpoře výzkumu a inovací pro udržitelný rozvoj, kultury udržitelného stavebnictví a inovativních, prostorově účinných řešení v souladu s naší ekologickou a digitální transformací, byla narušena krizí COVID-19;
- G. vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné vyvinout udržitelnější ekonomické modely ve stavebnictví a energetice, které umožní zavést oběhové hospodářství a pomohou bojovat proti energetické chudobě a rovněž dosáhnout cílů Unie v oblasti klimatu;
- H. vzhledem k tomu, že budovy se v EU podílejí přibližně ze 40 % na spotřebě energie a vyprodukují 36 % emisí skleníkových plynů z energetiky ⁽¹⁹⁾;
- I. vzhledem k tomu, že cílem strategie „Renovační vlna“ je zdvojnásobit tempo renovace budov v Evropě, přičemž cílem je renovace více než 35 milionů budov a vytvoření až 160 000 pracovních míst ve stavebnictví;
- J. vzhledem k tomu, že přístup k bydlení je základním právem, vzhledem k tomu, že bezdomovectví a nedostatečný přístup ke kvalitnímu a dostupnému bydlení vytvářejí krizi v různých částech EU;
- K. vzhledem k tomu, že města jsou místem pluralismu, tvořivosti a solidarity; vzhledem k tomu, že špatné plánování a design ve veřejné oblasti i stále větší rozrůstání měst vedly ke ztrátě kvality budov v celé Evropě; vzhledem k tomu, že Nový evropský Bauhaus má potenciál prozkoumat možnosti udržitelného, estetického a inkluzivního využití omezeného prostoru ve městech, lépe propojit městské a venkovské oblasti a zajistit účast obyvatel na územním plánování a pomoci jim získat zpět město jako prostor vytvořený pro interakci a kulturní aktivity;
- L. vzhledem k tomu, že budování lepší budoucnosti začíná kvalitním vzděláváním a odbornou přípravou, včetně environmentálního vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení, mimo jiné prostřednictvím vzdělávacích příležitostí online, které by měly být přístupné všem, a také zvyšováním kvalifikace a rekvalifikací; vzhledem k tomu, že přístup ke kvalitnímu vzdělávání je základním právem; vzhledem k tomu, že vzdělávání a kultura jsou zásadní pro osobní rozvoj a hrají klíčovou úlohu v demokratické účasti občanů a jejich zapojení do života obce; vzhledem k tomu, že vysoce kvalitní zastavěné prostředí vyžaduje práci kvalifikovaných odborníků a řemeslníků a kulturních pracovníků; vzhledem k tomu, že dosažení strategické autonomie Unie závisí na její schopnosti vyniknout v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací;
- M. vzhledem k tomu, že kulturní dědictví, které odráží hodnoty dané komunity, je stále více ovlivňováno změnou klimatu a zhoršováním životního prostředí a čelí dalším problémům, jako jsou nedostatečné investice, špatné plánování a špatně řízený turistický ruch; vzhledem k tomu, že Nový evropský Bauhaus může přispět k jeho zachování, obnově, přizpůsobení a ochraně pro budoucnost; vzhledem k tomu, že odborníci ve stavebnictví musí přispívat ke společnému dobru tím, že budou respektovat kulturní dědictví;
- N. vzhledem k tomu, že projekty Nového evropského Bauhausu vyžadují jak podpůrný regulační rámec v souladu s odvětvovými právními předpisy EU, tak udržitelné postupy při zadávání veřejných zakázek;
- O. vzhledem k tomu, že válečné útoky Ruska se zaměřují vědomě na veřejnou infrastrukturu, bytový fond, kulturní dědictví a další civilní infrastrukturu na Ukrajině;

Hlavní cíle

1. připomíná, že historické hnutí Bauhaus v minulosti vytvořilo změnu paradigmatu v oblasti designu, architektury a umění, s důležitými přesahy, jako je optimalizace vztahu mezi formami a funkcí za účelem demokratizace kultury, přineslo radikální přehodnocení a inovace a odráželo skutečné kulturní a sociální změny v progresivním uměleckém a vzdělávacím kontextu v období po první světové válce, přičemž poskytlo skutečné přínosy pro život lidí; konstatuje, že stejně tak může Nový evropský Bauhaus pozitivně ovlivnit náš každodenní život tím, že vytvoří skutečné změny na místě a přispěje ke spravedlivé transformaci;

⁽¹⁹⁾ Evropská Komise, „Zaměření na energetickou účinnost budov“, 17. února 2020.

Středa 14. září 2022

2. vítá iniciativu Nový evropský Bauhaus, která usiluje o vytvoření celoevropského kulturního hnutí, jež přispěje k inteligentnějšímu, udržitelnějšímu, inkluzivnějšímu a příjemnějšímu životnímu prostředí a podpoří místní i globální znalosti; zdůrazňuje, že se musí zaměřit především na zlepšení kvality života lidí vytvářením zdravých a cenově dostupných životních prostor, přehodnocením stávajícího stavu a přeměnou prostor, budov, měst a území, v nichž lidé žijí, a to i v méně rozvinutých, příměstských, venkovských, odlehlých nebo přeshraničních oblastech a regionech, v souladu s městskou agendou EU a v návaznosti na úspěšnou práci, kterou vykonal program URBACT, a zároveň zlepšovat soužití a veřejný prostor pro sociální a územní soudržnost a demokratický život, řešit prostorovou segregaci a historické vyloučení sociálních skupin a chránit životní prostředí při plánování a výstavbě budov a okolních prostor;

3. uznává, že Nový evropský Bauhaus je tvůrčí a interdisciplinární iniciativou, která poprvé spojuje architekturu, design, umění a vědu v čele politik EU a zároveň se snaží přispět k dalším programům a iniciativám Unie, včetně její digitální a ekologické transformace, a učinit ze Zelené dohody pro Evropu hmatatelnou, pozitivní a inkluzivní zkušenost pro všechny a dát jí kreativní a kulturní rozměr, čímž se spustí další vlna inovací; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus rovněž musí chránit občany před přírodními katastrofami tím, že do svých cílů zahrne bezpečnostní složku; konstatuje, že to bude stimulovat nové způsoby výstavby a používání inovativních, vysoce kvalitních, udržitelných a odolných stavebních materiálů, včetně obnovy po katastrofách;

4. znovu potvrzuje, že Nový evropský Bauhaus má potenciál přetvořit způsob, jakým jsou politiky koncipovány, včetně zapojení komunit, podporovat politiky a legislativní vývoj, které mají dopad na zastavěné prostředí a dobré životní podmínky pracujících, a definovat prostředí budoucnosti tím, že uspokojí potřebu prostor, které jsou přístupné a přizpůsobené novým a měnícím se způsobům života, jako jsou prostory pro netradiční uspořádání domácností, vícegenerační bydlení, flexibilní pracovní prostory i pro sdílenou práci, městské prostředí vhodné pro děti a bezpečnější prostory pro ženy a zranitelné osoby; trvá na tom, že Nový evropský Bauhaus musí být dostatečně ambiciózní v souladu se závazky Unie v oblasti klimatu a vytvořit pokyny pro členské státy, včetně místních a regionálních orgánů, k jeho provádění;

5. zdůrazňuje, že aby byl Nový evropský Bauhaus úspěšný, musí být přístupný, transparentní, cenově dostupný, sociálně a geograficky spravedlivý a inkluzivní a musí aktivně zapojovat občany EU, komunitní organizace a místní obyvatele, zajišťovat sociální a územní rozmanitost a podporovat projekty ve všech měřítcích, a to způsobem zdola nahoru, od návrhu projektu až po jeho zavedení a hodnocení, a zároveň podnikat aktivní kroky, aby se předešlo jakýmkoli elitářským přístupům nebo nepříznivým účinkům gentrifikace, a posilovat konzultace a účast občanů; zdůrazňuje, že do této iniciativy je třeba zapojit mladé lidi, zejména mladé architektky, umělce a pracovníky kulturních a tvůrčích odvětví;

6. zdůrazňuje, že je důležité zajistit přístupnost pro osoby se zdravotním postižením nebo se sníženou pohyblivostí, osoby se zvláštními potřebami a znevýhodněné skupiny, a to zpřístupněním veřejných služeb, kulturního, společenského a hospodářského života všem lidem; zdůrazňuje v této souvislosti význam dobrého designu; trvá na tom, že zdroje musí být zaměřeny také na vyloučené, marginalizované a znevýhodněné komunity;

7. domnívá se, že toto inovativní kulturní hnutí může postavit Evropu do pozice globálního lídra v oblasti udržitelné architektury, územního a prostorového plánování, designu, kultury, udržitelné mobility a logistiky, technologií, oběhového hospodářství, energetické účinnosti a energií z obnovitelných zdrojů tím, že bude podporovat způsoby lepšího společného života, práce a volnočasových aktivit, které lze uplatnit i mimo EU; domnívá se, že sociální a technologické inovace musí být přiměřeně podporovány, a to i prostřednictvím veřejných a soukromých investic do výzkumu a vývoje;

8. vyzývá Komisi, aby dále rozšířila dosah Nového evropského Bauhausu zapojením přidružených a partnerských zemí mimo EU do této iniciativy, a to i prostřednictvím stálého dialogu o Novém evropském Bauhausu; uznává, že Nový evropský Bauhaus má potenciál přispět k poválečné obnově měst, společnosti a hospodářství, zejména v souvislosti s probíhající válkou na Ukrajině a za účasti ukrajinských kulturních a kreativní odvětví a průmyslu a jejich odborníků;

Středa 14. září 2022

Financování, správa a řízení

9. zdůrazňuje, že během prvních let své existence se Novému evropskému Bauhausu nepodařilo oslovit všechny země EU a zainteresované strany v nich; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily povědomí o této iniciativě a zlepšily koordinaci mezi všemi úrovněmi správy a řízení, které by měly mít včasné a rovný přístup k informacím, příležitostem a financování; vybízí Komisi, aby pořádala pravidelná setkání s členskými státy a partnerskými zeměmi a aby v členských státech zřídila kontaktní místa s cílem usnadnit provádění Nového evropského Bauhausu a přístup k financování; zdůrazňuje, že je důležité mít na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni k dispozici odpovídající zdroje na podporu provádění Nového evropského Bauhausu v praxi a přizpůsobených modelů a postupů financování, jakož i minimalizovat administrativní zátěž;

10. vybízí členské státy, aby Nový evropský Bauhaus implementovaly do svých vnitrostátních politik; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus může pomoci řešit značné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o jejich schopnost dosáhnout cílů této iniciativy, a přispět tak k vytvoření rovných podmínek; vyzývá všechny orgány veřejné správy, včetně orgánů Unie, aby začlenily zásady Nového evropského Bauhausu do řízení vlastního zastavěného prostředí a postupů zadávání veřejných zakázek;

11. vyzývá Komisi, aby vytvořila integrovaný, nediskriminační, transparentní, odpovědný a územně strukturovaný model správy a řízení Nového evropského Bauhausu, včetně zapojení veřejnosti a toho, aby veřejnost tuto iniciativu přijala za svou, a to prostřednictvím vhodného územního plánování a na základě zastřešujícího řídicího rámce;

12. žádá Komisi, aby včas podala informace o tom, jak se zapojit do Nového evropského Bauhausu, a to např. tím, že zúčastněným stranám poskytne technickou pomoc a osvědčené postupy, a aby objasnila obecná kritéria pro výběr a hodnocení projektů a iniciativ Nového evropského Bauhausu a pro přidělování finančních prostředků, zejména aby:

- podporovala provádění zásadních politických opatření, jako je Zelená dohoda pro Evropu a environmentální, průmyslová, sociální a kulturní politika,
- dodržovala hlavní zásady Nového evropského Bauhausu, pokud jde o udržitelnost, inkluzivnost a estetiku, a čerpala inspiraci z Davoského systému kvality stavební kultury,
- vytvářela nová pracovní místa s kvalitními pracovními podmínkami a obchodními příležitostmi, která zvýší ekonomickou hodnotu a lepší evropskou konkurenceschopnost, v souladu se zásadami udržitelného financování, a zvláště se přitom zaměřila na zjednodušení postupů pro podávání žádostí o značku Nového evropského Bauhausu a financování EU, na posílení životaschopnosti malých a středních podniků a na příspěvek k oběhovosti a udržitelnosti evropského hospodářství,
- podporovala přístupnost tím, že bude uplatňovat konkrétní projektová kritéria, a prosazovala cenovou dostupnost, inkluzivnost, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, rozmanitost, pluralismus, bezpečnost a rozvoj občanského sociálního kapitálu,
- podporovala účast a propojení všech zúčastněných stran, včetně místních a regionálních orgánů, občanské společnosti a komunitních organizací, zainteresovaných osob, odborníků a organizací, které je zastupují,
- zapojila kulturní a kreativní odvětví a průmysly, včetně kulturních tvůrců,
- zajistila soulad Nového evropského Bauhausu s cíli udržitelného rozvoje v souladu s ukazateli Agendy 2030, závazkem Unie podle Pařížské dohody, politikou EU v oblasti klimatu, životního prostředí, biologické rozmanitosti a energetiky, evropským pilířem sociálních práv a základními evropskými hodnotami;

13. vyzývá Komisi, aby zásady Nového evropského Bauhausu učinila nedílnou součástí všech příslušných budoucích právních předpisů, přičemž zdůrazňuje, že je zapotřebí sladit Nový evropský Bauhaus se stávajícími právními předpisy, programy a iniciativami Unie a zajistit, aby stávající regulační rámec, jako je směrnice o energetické náročnosti budov a směrnice o energetické účinnosti, podpořil cíle Nového evropského Bauhausu a jeho provádění;

Středa 14. září 2022

14. dále požaduje, aby byla vypracována zvláštní kritéria pro příslušná odvětví, zejména pro stavebnictví a architekturu, energetiku, mobilitu, design, technologie, cestovní ruch, vzdělávání a dovednosti, řemesla, kulturu, umění a kulturní dědictví, a to v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami v těchto odvětvích a s ohledem na certifikace a standardy specifické pro jednotlivá odvětví, a aby byla přijata opatření, která podpoří synergie mezi těmito odvětvími; připomíná, že je zásadně důležité zohlednit zeměpisnou rovnováhu, aby se Nový evropský Bauhaus mohl rovnoměrně rozšířit po celé EU i mimo ni; dále zdůrazňuje, že aby projekty získaly značku Nového evropského Bauhausu, nemusí být nadnárodní;

15. vyjadřuje politování nad tím, že není dostatečně jasné, jak bude Nový evropský Bauhaus financován od roku 2023; požaduje, aby během revize stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) v polovině období bylo změněno nařízení o programu Horizont Evropa s cílem vytvořit v rámci Nového evropského Bauhausu misi financovanou částkou 500 milionů EUR; zdůrazňuje, že aby měl větší dopad, měl by být tento program podporován i jinými příslušnými programy, a že na dosažení cílů Nového evropského Bauhausu se mohou podílet také stávající programy Unie; vyzývá Komisi, aby zajistila, že bude Nový evropský Bauhaus doplňovat další politická opatření EU, včetně politiky soudržnosti, a aby podporu Nového evropského Bauhausu zahrnula do dohod o partnerství a programů podporovaných strukturální politikou a politikou soudržnosti EU;

16. vyzývá Komisi, aby co nejdříve předložila návrh učinit z Nového evropského Bauhausu do příštího VFR samostatný program EU, v němž by měly být konkrétní nápady a cíle podpořeny odpovídajícím financováním; uznává úsilí Komise o zahájení prvních výzev k předkládání projektů, na něž čerpá finanční prostředky ze stávajících programů, domnívá se však, že dopad těchto projektů není úměrný ambicím tohoto programu; trvá na tom, že to bude vyžadovat nové zdroje s vlastní a stabilní rozpočtovou položkou; zdůrazňuje, že tento nový program nesmí snižovat financování jiných nedostatečně financovaných programů, jako je Kreativní Evropa, Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, bez ohledu na jeho případné vazby a součinnost s těmito programy, ani nesmí odvádět pozornost od jejich dohodnutých politických priorit; zdůrazňuje, že zdroje Nového evropského Bauhausu musí být určeny zejména na výzkum a inovace;

17. vyzývá Komisi, aby vypracovala jasný plán pro přilákání veřejných a soukromých etických investic, včetně skupinového financování, a aby se přitom zaměřila na podporu vedoucího postavení žen v oblasti rizikového kapitálu a startupů; vybízí členské státy, aby v závislosti na svých fiskálních možnostech a prostřednictvím svých plánů na podporu oživení a odolnosti a evropských strukturálních a investičních fondů přidělily odpovídající finanční prostředky na projekty, které jsou v souladu se zásadami a cíli Nového evropského Bauhausu, s cílem stimulovat udržitelný rozvoj a zahrnout partnerství mezi veřejnými a soukromými subjekty; konstatuje, že to v praxi přinese hmatatelné výsledky; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by měl rovněž přispívat k vytváření prostor a budov, které usnadňují podnikání;

18. zdůrazňuje, že je třeba jít nad rámec fáze společného návrhu, realizace a šíření výsledků a zajistit, aby se tvůrčí myšlení uplatňovalo ve všech fázích; vyzývá Komisi, aby vytvořila transparentní mechanismus monitorování a hodnocení založený na důkazech, který bude zahrnovat všechny příslušné zúčastněné strany a který by měl průběžně přezkoumávat všechny činnosti Nového evropského Bauhausu na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, včetně jejich společenského a klimatického dopadu, jejich dopadu na rozvoj regionů a skutečné hodnoty, kterou tyto činnosti v průběhu času vytvářejí, a dále Komisi vyzývá, aby pravidelně podávala zprávy Parlamentu a Radě; očekává, že první monitorovací zprávu obdrží v roce 2022;

Vývoj a oblasti zaměření

19. je přesvědčen, že hnutí Nový evropský Bauhaus by mělo podporovat udržitelnější, sociálně inkluzivnější a inovativnější způsoby života založené na nových celostních modelech plánování, výstavby a obývání našeho zastavěného prostředí, se smysluplným zapojením místních obyvatel do rozhodovacích procesů, čímž by vyhovilo nově vznikajícím potřebám, změnilo spotřební návyky a způsoby mobility a pomohlo zajistit důstojné, kvalitní a cenově dostupné bydlení pro všechny, zejména pro zranitelné skupiny, např. tím, že bude bojovat proti vyloučení z přístupu k bydlení a proti bezdomovectví;

Středa 14. září 2022

20. domnívá se, že Nový evropský Bauhaus je příležitostí k naplňování dobře navržené zelené obnovy veřejných prostor, v rámci které by se mělo dosáhnout cílů v oblasti dekarbonizace, modernizovat zastaralé budovy či pro ně najít jiné využití, přeměnit staré průmyslové oblasti na nové zelené městské a veřejné prostory a vybudovat příslušnou infrastrukturu pro usnadnění fyzické aktivity, získávání znalostí a kulturních výměn;

21. vyzývá Nový evropský Bauhaus k podpoře 15minutových měst s cílem poskytovat všechny základní služby a občanskou vybavenost v docházkové vzdálenosti, inovativním způsobem řešit rozvoj udržitelných městských oblastí a také zajistit udržitelná řešení v oblasti mobility; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus musí prezentovat cenově dostupné, sociálně inkluzivní a energeticky účinné budovy a přispívat k přechodu na veřejnou a hromadnou dopravu a méně znečišťující dopravní prostředky;

22. zdůrazňuje, že je důležité transformovat, modernizovat a dovybavit stávající fond budov, včetně špatně naprojektovaných a postavených budov, které vznikly v totalitních režimech, uplatňovat řešení inspirovaná přírodou, např. dřevo, snížit množství odpadu a posílit životnost, opětovnou použitelnost a oběhovost v zastavěném prostředí; trvá na tom, že by to tam, kde je to vhodné, mělo zahrnovat upřednostňování renovací a adaptivního znovuvyužití před demolicemi a novými stavbami, odstranění překážek pro nakládání s odpady a jejich přepravu a zvyšování povědomí občanů o uhlíku obsaženém a uloženém v materiálech, aby mohli činit informovaná rozhodnutí;

23. zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by měl rovněž podporovat iniciativy zaměřené na výstavbu a renovaci cenově dostupného, kvalitního a energeticky účinného sociálního bydlení;

24. vyzývá členské státy, aby v souladu se zásadami a cíli Nového evropského Bauhausu vypracovaly inovativní vzdělávací programy pro kulturní vzdělávání a rozvoj prostorových, kreativních, orientačních a kreslicích dovedností a začlenily klíčové zásady Nového evropského Bauhausu a ekologické a digitální dovednosti do informálního, neformálního a vysokoškolského vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení, včetně zvyšování dovedností a rekvalifikace příslušných odborníků, což rovněž pomůže naplnit cíle Evropské agendy dovedností; zdůrazňuje, že je důležité prostřednictvím vzdělávání zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí a kulturního dědictví, a to po konzultaci s Koalicí pro vzdělávání v oblasti klimatu; vyzývá EU, aby toto úsilí podporovala; vyzývá Komisi, aby nedílnou součástí Nového evropského Bauhausu učinila možnosti mobility, zejména pokud jde o studenty odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolské studenty ze souvisejících oborů a kvalifikované odborníky z kulturních a kreativních odvětví a průmyslů;

25. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby integrovaly všechny aspekty znalostního trojúhelníku – inovace, výzkum a vzdělávání – prostřednictvím podpory partnerství mezi vysokoškolskými institucemi, a to i prostřednictvím aliancí evropských univerzit, výzkumných organizací, včetně architektonických a kulturních výzkumných středisek, a průmyslu, včetně příslušných mikropodniků, malých a středních podniků, sociálních podniků a startupů, v úzké spolupráci s Evropským inovačním a technologickým institutem a Společným výzkumným střediskem; domnívá se, že znalostní a inovační společenství kulturních a kreativních odvětví a průmyslů v rámci Evropského inovačního a technologického institutu by mělo využít odborných znalostí, které má k dispozici, k dosažení cílů Nového evropského Bauhausu, a to zejména v členských státech a regionech, které nemají příliš velkou inovační kapacitu;

26. zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by mohl podporovat energetickou bezpečnost a účinnost podporou investic a pobídek pro materiály a řešení s nízkou spotřebou energie, s nulovými emisemi a nízkými emisemi uhlíku, mimo jiné prostřednictvím kooperativních a komunitních modelů výroby energie z obnovitelných zdrojů a projektů využívajících odpadní teplo a integrované energetické systémy;

27. poukazuje na naléhavý problém rostoucích cen energie a z toho vyplývajícího nárůstu energetické chudoby mezi domácnostmi v EU; zdůrazňuje, že projekty Nového evropského Bauhausu hrají v boji proti energetické chudobě a ochraně zranitelných domácností zásadně důležitou úlohu, neboť nabízejí inovativní řešení pro stavebnictví, průmysl a odvětví materiálů, a domnívá se, že to je předpokladem pro dosažení spravedlivé energetické transformace;

28. zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by mohl usnadnit digitální transformaci tím, že zlepší konektivitu s cílem zmírnit digitální propast, dosáhnout účinnějších, inkluzivnějších, přístupnějších a ekologicky udržitelnějších řešení a zlepšit využívání místních zdrojů a dovedností;

Středa 14. září 2022

29. uznává, že Nový evropský Bauhaus je katalyzátorem transformačních změn v tvůrčích, stavebních a podnikatelských ekosystémech a přináší nové chápání a standardy kvality, pokud jde o plánování, navrhování a stavbu, mimo jiné díky tomu, že uplatňuje digitální technologie v průběhu celého životního cyklu budovy a buduje kapacity pro vytváření inovativních modelů a digitálních technologií pro městské plánování, a to mimo jiné tím, že podporuje přeshraniční spolupráci při výměně údajů a provádí zásady oběhovosti a účinného využívání zdrojů při přechodu na uhlíkovou neutralitu;

30. vyzývá Nový evropský Bauhaus, aby vytvářel pobídky na podporu využívání udržitelných a odolných technologií a materiálů a podporoval inteligentní energetická a environmentální řešení a inovace v oblasti materiálů, procesů, automatizace a technik, které by měly být využívány obnovitelným, recyklovatelným a nákladově efektivním způsobem, který snižuje emise skleníkových plynů, např. aby se využívaly prefabrikované prvky obsahující udržitelné materiály, fotovoltaická nebo dobíjecí infrastruktura, materiály z biologických a geologických zdrojů a stavební techniky testované na místní úrovni; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité usnadnit dodávky nezbytné pro výrobu těchto stavebních materiálů, včetně surovin, a zároveň zaručit rovné podmínky tím, že se zabrání narušení trhu;

31. uznává, že kulturní aspekt Nového evropského Bauhausu má zásadní význam pro jeho sociální a demokratický rozměr; současně vyzývá Komisi, aby definovala a vypracovala metodiku Nového evropského Bauhausu pro návrhy založené na důkazech s cílem zajistit, aby procesy transformace prostor, budov, měst a území byly založeny na vědeckých výzkumech s cílem dosáhnout co nejlepších výsledků;

32. vítá inovativní integrovaný přístup prosazovaný Novým evropským Bauhausem, který spočívá v účinném využívání prostoru a zachování, obnově, zhodnocení, podpoře a opětovném využívání historického, kulturního a přírodního dědictví; vyzývá Komisi a členské státy, aby Nový evropský Bauhaus využily jako příležitost k lepší ochraně bohatého evropského kulturního dědictví před dopadem zhoršování stavu životního prostředí, špatně řízeného cestovního ruchu a dalších problémů; zdůrazňuje, že prostřednictvím inteligentní renovace, včetně zlepšení energetické účinnosti, transformace a adaptivního znovuvyužití, mohou kulturní lokality a památky nalézt nové či širší využití; uznává, že kulturní dědictví lze zhodnotit prostřednictvím digitalizace;

Provádění

33. vyzývá Komisi a členské státy, aby propojily Nový evropský Bauhaus s iniciativou „renovační vlna“, a využily tak inovativních řešení, která tento projekt nabízí, při komplexní, ucelené, kvalitní a nákladově optimální renovaci našeho fondu budov; zdůrazňuje, že tato renovace by měla být založena na pečlivé analýze životního cyklu budov a měla by zohledňovat specifické podmínky dané lokality, včetně místních estetických a architektonických vlastností, a jít nad rámec energetické účinnosti, tj. zabývat se zlepšením kvality vnitřního prostředí, využitím obnovitelné energie, dlouhou životností, přístupností, bezpečností a také odstraněním škodlivých látek; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly opatření k rychlému zvýšení míry renovací, mimo jiné tím, že odstraní další překážky, které renovacím brání;

34. domnívá se, že environmentální a sociální dopady všech projektů Nového evropského Bauhausu by měly být posuzovány během celého jejich životního cyklu;

35. vyzývá Komisi, aby dále začlenila nově vytvořený rámec pro udržitelné budovy (tzv. „Level(s)“) s cílem zlepšit udržitelnost v tomto odvětví; zdůrazňuje, že tento rámec je třeba optimalizovat tak, aby byl pro odborníky ve stavebnictví přístupnější; trvá na tom, aby byl tento rámec průběžně aktualizován tak, aby zahrnoval nová zjištění a závěry z projektů Nového evropského Bauhausu;

36. podporuje vytvoření značky Nového evropského Bauhausu ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami, která by se udělovala na základě jasných kritérií uplatňovaných komplexním, uceleným a inkluzivním způsobem a která by hodnotila udržitelnost a hospodářskou, environmentální a sociální hodnotu projektu a podporovala součinnost se stávajícími značkami a nástroji a jejímž cílem by bylo ocenit projekty a produkty, které dosáhly klíčových cílů Nového evropského Bauhausu, a pomoci jim získat přístup k financování; vyzývá Komisi, aby zajistila, že režimy financování EU budou motivovat k podávání žádostí o tuto značku, a to i pokud jde o občanské a komunitní projekty; vyzývá k prozkoumání toho, jak by se tato značka mohla uplatnit na trhu; zdůrazňuje, že projekty Nového evropského Bauhausu v odvětví stavebnictví by měly být založeny na pečlivé analýze životního cyklu budov a jejich nákladové analýze životního cyklu;

Středa 14. září 2022

37. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly přímé zapojení místních a regionálních orgánů do přípravy a provádění projektů, mimo jiné tím, že vypracují podrobné pokyny pro podávání žádostí a vybudují kapacity pro provádění Nového evropského Bauhausu; vyzývá regionální a místní orgány, aby prošetřily, jak mohou z uplatňování zásad Nového evropského Bauhausu těžit místní kulturní instituce, zejména pokud jde o snížení jejich klimatické stopy;

38. v této souvislosti zdůrazňuje, že přípravná akce nazvaná „Platforma řízení znalostí pro Nový evropský Bauhaus“ v rozpočtu na rok 2022 může pomoci zefektivnit pokyny a sdílet informace o možnostech financování pro potenciální žadatele a může být od roku 2023 dále rozšířena;

39. zdůrazňuje, že je důležité, aby místní a regionální orgány byly více flexibilní, pokud jde o experimentování s projekty Nového evropského Bauhausu, a poukazuje na to, že umožnění regulačního „sandboxingu“ by mohlo podpořit inovace v rámci oběhového hospodářství i v rámci této iniciativy;

40. domnívá se, že Nový evropský Bauhaus by měl být součástí širší kulturní dohody pro Evropu; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by měl zohledňovat a podporovat nevyužitý potenciál kulturních a kreativních odvětví a průmyslů, včetně kulturních tvůrců, neboť ti jsou hnací silou udržitelného hospodářského růstu a zdrojem inovativních kvalitních služeb a produktů, a to tak, že jim zaručí zapojení do projektů, podpoří je cílenými pokyny a otevře jim nové příležitosti pro spolupráci, vzájemné učení, budování kapacit a kulturní výměnu, přičemž zúčastněným stranám zajistí spravedlivé pracovní podmínky a spravedlivou odměnu; zdůrazňuje, že u kulturních akcí spojených s Novým evropským Bauhausem by měla být podporována environmentální udržitelnost;

41. vyzývá Komisi, aby Parlamentu umožnila větší zapojení do příslušných orgánů Nového evropského Bauhausu, jako je kulatý stůl na vysoké úrovni;

42. vyzývá k tomu, aby budoucí laboratoř Nového evropského Bauhausu přispívala k výzkumu a inovacím v rámci prioritních oblastí této iniciativy; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby laboratoř Nového evropského Bauhausu vydávala inovativní doporučení, spolupracovala s dalšími institucemi, vládami jednotlivých států, regionálními a místními správními orgány a zúčastněnými stranami, včetně organizací občanské společnosti a komunitních skupin, a stanovila jasná a transparentní pravidla fungování a podávání zpráv, která budou v souladu s touto iniciativou; vyzývá Komisi, aby urychlila uvedení laboratoře do provozu a poskytla jí odpovídající zdroje;

43. vítá vytvoření festivalu Nového evropského Bauhausu a každoročních cen této iniciativy, což jsou akce, které by měly odrážet bohatou kulturní rozmanitost Unie a usilovat o součinnost s dalšími příslušnými evropskými oceněními a akcemi; zdůrazňuje, že je důležité pořádat akce Nového evropského Bauhausu v celé Evropě s cílem oslovit více lidí a zvýšit povědomí o této iniciativě, a to i prostřednictvím konkrétních akcí, festivalů a vyhlášení Evropského roku Nového evropského Bauhausu;

44. vyzývá Komisi, aby naplánovala, kde se budou každoroční festivaly Nového evropského Bauhausu konat, a zohlednila přitom evropská města, která byla organizací UNESCO vybrána za „Světová hlavní města architektury“; navrhuje, aby se festival Nového evropského Bauhausu v těchto městech vybraných za Světová hlavní města architektury pořádal s cílem zlepšit propagaci evropské architektury a inovací;

45. vyzývá Komisi, aby vytvořila a pravidelně aktualizovala veřejnou, digitální a snadno přístupnou databázi projektů a akcí Nového evropského Bauhausu s cílem zviditelnit výsledky této iniciativy a dále Nový evropský Bauhaus rozvíjet na základě osvědčených postupů, a to i v rámci kulturního odvětví, a posilovat sdílení znalostí, výzkum a vývoj;

46. vyzývá ke zintenzivnění úsilí Nového evropského Bauhausu, pokud jde o komunikaci, informování a větší viditelnost, přičemž by měla být respektována mnohojazyčnost, s cílem zvýšit povědomí a podporu občanů a jejich účast v této iniciativě, zejména prostřednictvím participativních informačních činností (např. s využitím sociálních médií

Středa 14. září 2022

a digitálních publikací), jako jsou osvětové kampaně, informační platforma, osvědčené postupy projektů Nového evropského Bauhausu ze všech členských států, vzdělávací obsah, včetně modulu o Novém evropském Bauhausu, vytváření nástrojů a prostor, které usnadňují vzájemné učení, výměnu myšlenek a znalostí, a průzkumy, s cílem posoudit dopad projektů této iniciativy;

o

o o

47. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0320

Porušování lidských práv v souvislosti s nucenou deportací ukrajinských civilistů do Ruska a nucenou adopcí ukrajinských dětí v Rusku**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o porušování lidských práv v souvislosti s nucenou deportací ukrajinských civilistů do Ruska a s nucenou adopcí ukrajinských dětí v této zemi (2022/2825(RSP))**

(2023/C 125/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Ukrajině a Rusku, zejména na své usnesení ze dne 7. dubna ⁽¹⁾, 5. května ⁽²⁾ a 19. května 2022 ⁽³⁾,
- s ohledem na Chartu OSN,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
- s ohledem na Haagské úmluvy,
- s ohledem na Ženevské úmluvy a na jejich dodatkové protokoly,
- s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
- s ohledem na Mezinárodní úmluvu na ochranu všech osob před nuceným zmizením,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989 a na dodatkové protokoly k této úmluvě,
- s ohledem na Úmluvu o zabránění a trestání zločinu genocidia,
- s ohledem na závěry Evropské rady o Ukrajině ze dne 30. května 2022,
- s ohledem na zprávy Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) o porušování mezinárodního humanitárního práva a práva v oblasti lidských práv, válečných zločinech a zločinech proti lidskosti spáchaných na Ukrajině ze dne 13. dubna 2022 a 14. července 2022,
- s ohledem na zprávy komisaře pro lidská práva při ukrajinském parlamentu,
- s ohledem na jednání Rady bezpečnosti OSN o nuceném přesídlování a nucených deportacích ukrajinských občanů a o nucených adopcích ukrajinských dětí v Rusku ze dne 7. září 2022,
- s ohledem na zprávu organizace Human Rights Watch „We Had No Choice: ‚Filtration‘ and the Crime of Forcibly Transferring Ukrainian Civilians to Russia“ („Neměli jsme na vybranou: ‚Filtrace‘ a trestný čin násilného přesunu ukrajinských civilistů do Ruska“) ze dne 1. září 2022,
- s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. dubna 2022 o ochraně EU poskytované dětem a mladým lidem prchajícím před válkou na Ukrajině (Přijaté texty, P9_TA(2022)0120).

⁽²⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. května 2022 o dopadu války proti Ukrajině na ženy (Přijaté texty, P9_TA(2022)0206).

⁽³⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. května 2022 o boji proti beztrestnosti pachatelů válečných zločinů na Ukrajině (Přijaté texty, P9_TA(2022)0218).

Čtvrtek 15. září 2022

- A. vzhledem k tomu, že Ruská federace zahájila dne 24. února 2022 novou nevyprovokovanou, neoprávněnou a nezákonnou útočnou válku proti Ukrajině; vzhledem k tomu, že se Rusko od začátku totální invaze na Ukrajinu dopouští rozsáhlého závažného porušování lidských práv a válečných zločinů, včetně masového zabíjení civilistů a válečných zajatců, mučení, sexuálního násilí, násilného mizení, nucených deportací, rabování, a brání evakuaci a průjezdu humanitárních konvojů, což jsou všechno činy, které jsou podle mezinárodního práva zakázány a které je nutné stíhat;
- B. vzhledem k tomu, že podle komisaře pro lidská práva při ukrajinském parlamentu (ombudsmana) byl od 24. února 2022 z Ukrajiny do Ruské federace násilně deportován, často až do vzdálených oblastí na východě země, více než jeden milion Ukrajinců; vzhledem k tomu, že podle nejrůznějších zdrojů jsou tato čísla podhodnocena, přičemž nejvyšší odhady hovoří až o 2,5 milionu lidí, a že toto číslo stále roste; vzhledem k tomu, že nucené deportace z Ukrajiny, které usnadňují tzv. filtrační tábory, vykazují jasnou historickou paralelu s nucenými masovými deportacemi za Sovětského svazu a s koncentračními tábory gulagu; vzhledem k tomu, že násilný přesun obyvatel je válečným zločinem a může se jednat o zločin proti lidskosti;
- C. vzhledem k tomu, že rozsáhlé nucené deportace ukrajinských civilistů do Ruské federace označily mezinárodní organizace jako OBSE a OSN za jeden z nejzávažnějších případů porušování mezinárodního humanitárního práva, kterého se Ruská federace v rámci útočné války na Ukrajině dopouští;
- D. vzhledem k tomu, že Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva potvrdil existenci tzv. filtrace, která zahrnuje rozsáhlé povinné, represivní, hrubé bezpečnostní prověřování, jež vede k celé řadě případů porušování lidských práv ukrajinských občanů; vzhledem k tomu, že ukrajinští civilisté byli při čekání na tento postup, jehož délka trvala od několika hodin do téměř měsíce, v podstatě internováni; vzhledem k tomu, že při této „filtraci“ byli ukrajinští občané podrobeni podrobnému výslechu, osobní prohlídce, která někdy zahrnovala nucenou nahotu, a mučení; vzhledem k tomu, že za těchto okolností jsou ukrajinské ženy a dívky ohroženy sexuálním vykořisťováním;
- E. vzhledem k tomu, že „filtrace“ je systematický proces, který zahrnuje masové nezákonné shromažďování údajů a poskytuje ruským orgánům značné množství osobních údajů ukrajinských občanů, včetně jejich biometrických dat; vzhledem k tomu, že se jedná o jasné porušování práva na soukromí a že tento postup by mohl vést k tomu, že se ruské orgány na osoby, které mu byly podrobeny, dále zaměří v budoucnu;
- F. vzhledem k tomu, že v rámci tohoto postupu ruské orgány ve zjevné snaze změnit demografické složení Ukrajiny často zabavují ukrajinské pasy a nutí Ukrajince k tomu, aby podepsali dohodu o tom, že zůstanou v Rusku, což jim pak znemožňuje návrat domů; vzhledem k tomu, že kromě nucených deportací a adopcí provádí Rusko v rámci své geopolitické koncepce „Russkij mir“ („Ruský svět“) na okupovaných územích Ukrajiny zrychlenou rusifikaci;
- G. vzhledem k tomu, že ukrajinští občané, kteří „filtrací“ neprojdou, jsou zadrženi a převezeni do ruských detenčních středisek a trestaneckých kolonií a že jim hrozí závažná újma, včetně mučení a špatného zacházení, nebo se stanou obětí násilného zmizení; vzhledem k tomu, že Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva zdokumentoval důvěryhodné zprávy o tom, že v případě, že doprovázející rodič „filtrací“ neprojde, dochází k odtrhování dětí od rodičů;
- H. vzhledem k tomu, že dětem prchajícím před válkou, zejména jsou-li bez doprovodu, hrozí větší riziko násilí, zneužití a vykořisťování a případů, kdy se děti pohřešují a stávají se obětí obchodování s lidmi, zejména pokud přecházejí z jednoho státu do jiného, a že zejména dívkám hrozí riziko genderově podmíněného násilí;
- I. vzhledem k tomu, že ukrajinský ombudsman dne 3. září 2022 prohlásil, že do Ruské federace bylo zavlčeno více než 200 000 dětí s úmyslem nabídnout je k adopci ruským rodinám, a měl možnost ověřit okolnosti nucené deportace 7 000 z nich; vzhledem k tomu, že ruské orgány před jejich nabídnutím k adopci v Rusku úmyslně oddělují ukrajinské děti od jejich rodičů a další unášejí z dětských domovů, jiných dětských ústavů a nemocnic; vzhledem k tomu, že tato činnost Ruské federace je ve své podstatě systematická a rozsáhlá a vedle jiného porušování práv zahrnuje i vymazání osobních záznamů těchto dětí;

Čtvrtek 15. září 2022

- J. vzhledem k tomu, že Ukrajina vytvořila portál „Děti války“, který umožňuje rodičům ztracených, přemístěných nebo deportovaných dětí sdílet veškeré dostupné údaje;
- K. vzhledem k tomu, že jakmile se tyto děti ocitnou na území okupovaném Ruskem nebo v samotném Rusku, je proces odjezdu nebo shledání se se svými zákonnými zástupci neuvěřitelně složitý; vzhledem k tomu, že bez zavedení formálních postupů k navrácení ukrajinských dětí na Ukrajinu nebo k tomu, aby se znovu shledaly se svými zákonnými zástupci či pečujícími osobami, je tento postup odkázán do značné míry na jednotlivce, kterým pomáhají místní dobrovolníci a nevládní organizace, a na jednání pomocí neoficiálních kanálů;
- L. vzhledem k tomu že dne 25. a 30. května 2022 prezident Vladimir Putin podepsal dekrety, které zjednodušují postup udělení ruského občanství ukrajinským občanům, včetně dětí bez rodičovské péče, a adopci ukrajinských dětí ruskými rodinami, což dále komplikuje jejich návrat na Ukrajinu a usnadňuje proces jejich násilné asimilace; vzhledem k tomu, že od té doby získaly ruské občanství desítky ukrajinských dětí, které byly poslány ke svým novým rodičům v nejrůznějších regionech Ruska;
- M. vzhledem k tomu, že mezinárodní právo jednoznačně zakazuje deportaci osob v rámci okupovaných území nebo z okupovaného území na území okupující mocnosti, což představuje závažné porušování Ženevských úmluv a podle Římského statutu Mezinárodního trestního soudu válečný zločin; vzhledem k tomu, že mezinárodní právo a praxe zakazuje adopce v průběhu mimořádné situace či bezprostředně po ní; vzhledem k tomu, že Ukrajina přijala na začátku války moratorium na mezistátní adopce; vzhledem k tomu, že se v Úmluvě OSN o právech dítěte a ve Čtvrté ženevské úmluvě zakazuje, aby okupující mocnost měnila osobní stav dětí včetně jejich státní příslušnosti;
- N. vzhledem k tomu, že podle článku II Úmluvy OSN o zabránění a trestání zločinu genocidia představuje násilný převoz dětí z určité skupiny do jiné s úmyslem částečně nebo úplně zničit národnostní, etnickou, rasovou či náboženskou skupinu genocidu;
- O. vzhledem k tomu, že podle všeho jsou starší osoby, osoby se zdravotním postižením a další zranitelné skupiny obzvláště ohroženy tím, že zůstanou uvězněny na území okupovaném Ruskem nebo v Rusku, jelikož se často dostávají proti své vůli do zařízení, jako jsou pečovatelské domy v Rusku nebo na okupovaných územích; vzhledem k tomu, že se v případě těchto zařízení jedná o uzavřené ústavy, a umístování zranitelných osob v těchto zařízeních tak podkopává jejich právo na svobodný pohyb;
- P. vzhledem k tomu, že ukrajinští občané v Rusku nebo na Ruskem okupovaných územích čelí závažným obtížím, jako jsou nedostatečné prostředky na živobytí, nemožnost vyměnit si ukrajinské hřívny nebo si na základě bankovní karty vyzvednout peníze, nedostatek oblečení a hygienických potřeb a nemožnost kontaktovat své příbuzné; vzhledem k tomu, že ukrajinští civilisté jsou násilně umísťováni do hospodářsky oslabených nebo izolovaných oblastí Ruska, často na Sibiř, a nemají možnost se vrátit; vzhledem k tomu, že osoby, které se snaží z Ruska dostat, se na hranici často setkávají s obtížemi, protože nemají správné osobní doklady, které nechaly na Ukrajině, když prchaly před válkou, nebo které jim zabavily ruské orgány;
- Q. vzhledem k tomu, že v jádru kremelské propagandy, jež ospravedlňuje útočnou válku, kterou Rusko dnes proti Ukrajině vede, leží pokroucený výklad druhé světové války;
1. co nejdůrazněji odsuzuje útočnou válku Ruské federace proti Ukrajině i aktivní zapojení Běloruska do této války a požaduje, aby Rusko okamžitě ukončilo na Ukrajině veškeré vojenské aktivity a bezpodmínečně stáhlo všechny síly a vojenské vybavení z celého mezinárodně uznávaného území Ukrajiny; vyjadřuje bezvýhradnou solidaritu s ukrajinským lidem, plně podporuje nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznávaných hranic a zdůrazňuje, že tato válka představuje závažné porušení mezinárodního práva;
 2. důrazně odsuzuje brutální činy, které podle dostupných zpráv spáchaly ruské ozbrojené síly, jejich zástupné subjekty a různé okupační orgány, zejména nucenou deportaci ukrajinských civilistů včetně dětí do Ruska a odpudivé praktiky Ruska v tzv. „filtračních“ táborech, v nichž jsou rozdělovány rodiny a ti, kteří jsou považováni za „nespolehlivé“, mizí;

Čtvrtek 15. září 2022

3. vyzývá Rusko, aby plně dodržovalo své závazky vyplývající z mezinárodního práva a okamžitě ukončilo nucené deportace a násilné přesuny ukrajinských civilistů do Ruska a na Ruskem okupovaná území, veškeré násilné přesuny dětí na Ruskem okupovaná území a do Ruské federace a veškeré mezinárodní adopce dětí, které byly přemístěny odkudkoli z celého mezinárodně uznávaného území Ukrajiny; vyzývá Rusko, aby zrušilo všechny právní předpisy, které usnadňují adopci ukrajinských dětí;
4. zdůrazňuje, že je třeba, aby mezinárodní a evropské organizace, včetně Mezinárodního výboru Červeného kříže, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Mezinárodní organizace pro migraci a Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, měly neomezený přístup k návštěvě „filtračních“ táborů a dalších míst, kde se nacházejí ukrajinští občané poté, co byli přemístěni do Ruska a na Ruskem okupovaná území, aby tato zařízení monitorovaly a pomáhaly ukrajinským občanům, kteří se chtějí vrátit na území Ukrajiny, ale i ukrajinským občanům, kteří chtějí ve snaze získat azyl a požádat o postavení uprchlíka nebo sloučení rodiny odejít do třetí země, aniž by cestovali přes Ukrajinu;
5. požaduje, aby Ruská federace okamžitě poskytla informace o jménech, místě pobytu a životních podmínkách všech zadržovaných nebo deportovaných Ukrajinců a aby povolila a vytvořením bezpečných komunikačních kanálů a zajištěním bezpečného cestování umožnila bezpečný návrat všech ukrajinských civilistů včetně dětí, zejména pak těch, kteří byli násilně deportováni na území Ruské federace nebo na ukrajinské území, které v současné době okupuje Ruská federace;
6. vyzývá všechny státy a mezinárodní organizace, aby vyvíjely tlak na Rusko, aby dodržovalo zákaz násilných přesunů, mj. nucení civilistů k evakuaci do nechtěných destinací, a aby usnadnilo bezpečný průchod civilistů, zejména zranitelných skupin, do destinace dle svého výběru;
7. požaduje, aby Rusko plně dodržovalo své povinnosti a ukončilo systematické „filtrační“ operace, aby zastavilo veškeré probíhající shromažďování a uchovávání biometrických údajů, aby nezákonně shromážděné údaje smazalo a zajistilo, aby civilisté, pokud se tak rozhodnou, mohli bezpečně a pod mezinárodním dohledem odejít na území kontrolované Ukrajinou; vyzývá Rusko, aby upustilo od veškerých pokusů o rusifikaci Ukrajinců a o to, aby je zbavilo jejich národní identity;
8. zdůrazňuje, že děti odloučené během války nebo humanitární nouze od rodičů nelze považovat za sirotky a musí jim být povoleno a umožněno, aby se urychleně vrátily a znovu shledaly se svými rodiči či zákonnými opatrovníky;
9. naléhavě vyzývá orgány Ruské federace, aby okamžitě umožnily mezinárodním organizacím, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva a Dětský fond OSN, přístup ke všem ukrajinským dětem, které byly násilně deportovány na Ruskem okupovaná území a do Ruska; vyzývá ruské orgány, aby zajistily bezpečnost a dobré životní podmínky ukrajinských dětí v Rusku a na Ruskem okupovaných územích a aby je chránily před nebezpečím vyplývajícím z války a jejími důsledky;
10. vyzývá k okamžitému vytvoření balíčku EU na ochranu dětí s cílem chránit děti a mladé lidi prchající před válkou na Ukrajině a pomáhat jim, což by mělo zahrnovat i jejich bezpečnou cestu, ochranu před násilím, zneužíváním, vykořisťováním a obchodováním s lidmi a pomoc při mimořádných událostech, úsilí o sloučení rodiny a dlouhodobou podporu při návratu do normálního života;
11. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy, aby se ve veřejných prohlášeních EU o násilných přesunech zabývaly tíživou situací zranitelných skupin, včetně dětí, starších osob a osob se zdravotním postižením, a aby podporovaly aktivisty a nevládní organizace působící na místě, kteří se o ně snaží pečovat a usnadnit jim bezpečný návrat;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby spolupracovaly s ukrajinskými orgány, mezinárodními organizacemi a občanskou společností na vytvoření mechanismů pro dokumentaci skutečností týkajících se násilných přesunů (počet a totožnost osob, včetně dětí, místo pobytu osob, které neobstály v procesu „filtrace“, podmínky jejich pobytu v Rusku atd.), a to i s cílem zjistit místo jejich pobytu, navrátit do vlasti především všechny pohřešované děti a pomáhat při slučování rodin a jejich vyhledávání; zdůrazňuje, že je třeba shromažďovat informace, jako jsou jména osob, které během „filtrace“, nuceného zadržování nebo přesunu do Ruska zmizely;

Čtvrtek 15. září 2022

13. vyzývá členské státy, aby prostřednictvím svých diplomatických misí v Rusku podporovaly vydávání dočasných cestovních dokladů, jež by ukrajinským občanům, kteří uvízli v Rusku bez dokladů totožnosti nebo cestovních dokladů, umožnily opustit zemi, pokud si to přejí, a aby jim v případě potřeby poskytly dočasné útočiště v EU;
14. ostře odsuzuje ruské prezidentské dekrety ze dne 25. května a 30. května 2022;
15. naléhavě žádá Rusko, aby upustilo od politiky vydávání ruských pasů a umožnilo Ukrajincům ponechat si původní doklady totožnosti;
16. trvá na tom, že pachatelé válečných zločinů a zločinů proti lidskosti a případně genocidy nebo osoby s genocidními úmysly, stejně jako odpovědní vládní úředníci a vojenští vůdci, musí být pohnáni k odpovědnosti; konstatuje, že nucené přemísťování a deportace ukrajinských dětí, včetně dětí z ústavů, do Ruské federace a na Ruskem okupovaná území a jejich nucené adopce ruskými rodinami jsou v rozporu s ukrajinským i mezinárodním právem, zvláště s článkem II Úmluvy OSN o zabránění a trestání zločinu genocida; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby podpořily úsilí ukrajinských a mezinárodních orgánů při shromažďování, dokumentaci a uchovávání důkazů o porušování lidských práv, k němuž došlo v souvislosti s ruskou válkou proti Ukrajině;
17. vyzývá ukrajinskou vládu, aby v zájmu snadnějšího stíhání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, včetně nucených deportací, ratifikovala Římský statut Mezinárodního trestního soudu, a vyzývá všechny evropské země, aby podepsaly nebo ratifikovaly Mezinárodní úmluvu OSN na ochranu všech osob před nuceným zmizením;
18. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly veškeré legitimní mezinárodní i vnitrostátní procesy, a to i v rámci zásady univerzální jurisdikce, a aby vyšetřily údajné zločiny proti lidskosti a válečné zločiny s cílem pohnat všechny pachatele k odpovědnosti před soudem, včetně případů násilných přesunů, nucených adopcí a násilných zmizení; v tomto ohledu velmi vítá probíhající vyšetřování Mezinárodního trestního soudu;
19. vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytly politickou, právní, technickou, finanční a jakoukoli další podporu nezbytnou ke zřízení zvláštního tribunálu, který se bude zabývat zločinem agrese Ruské federace proti Ukrajině;
20. vítá skutečnost, že Rada rychle přijala sankce, žádá orgány EU a členské státy, aby i nadále čelily ruské agresi proti Ukrajině jednotně, a vyzývá k zajištění vysoké úrovně koordinace v rámci skupiny G7; vyzývá všechny partnery, zejména kandidátské země a potenciální kandidátské země EU, aby se přidaly k balíčkům sankcí; vyzývá k rozšíření seznamu osob, na něž se sankce vztahují, zejména na všechny subjekty a osoby odpovědné za přípravu a organizaci nucených deportací a nucených adopcí či za provoz tzv. „filtračních“ táborů;
21. bere na vědomí výrazné historické paralely mezi ruskými zločiny na Ukrajině a sovětskými zločiny napříč územími okupovanými Sovětským svazem; konstatuje, že masové sovětské deportace, nařízené, naplánované a provedené sovětským komunistickým režimem, a celý systém gulagů představují zločiny proti lidskosti; poukazuje na význam, jež má historická paměť, historický výzkum a vzdělávání o totalitní minulosti pro posílení občanského povědomí a budování odolnosti vůči dezinformacím; vyzývá k důkladnému historickému a právnímu hodnocení a k transparentní veřejné diskusi o sovětských zločinech, především v samotném Rusku, aby nebylo možné opakovat podobné zločiny v budoucnu;
22. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Mezinárodní organizaci pro migraci, Mezinárodnímu výboru Červeného kříže, Mezinárodnímu trestnímu soudu, Dětskému fondu OSN, prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny, běloruským orgánům a prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0321

Porušování lidských práv v Ugandě a Tanzanii v souvislosti s investicemi do projektů v oblasti fosilních paliv

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o porušování lidských práv v Ugandě a Tanzanii v souvislosti s investicemi do projektů v oblasti fosilních paliv (2022/2826(RSP))

(2023/C 125/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Ugandě a Tanzanii,
 - s ohledem na obecné zásady EU týkající se obránců lidských práv a na obecné zásady EU týkající se svobody projevu online a offline,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948, jíž je Uganda signatářem, a zejména na článek 9 této deklarace,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966, který Uganda ratifikovala dne 21. června 1995, a zejména na článek 9 tohoto paktu, který zaručuje právo nebýt nezákonně zatýkán a zadržován,
 - s ohledem na Deklaraci o právu a povinnosti jednotlivců, skupin a společenských orgánů prosazovat a chránit všeobecně uznávaná lidská práva, známou též jako Deklarace OSN o obráncích lidských práv, která byla přijata dne 9. prosince 1998,
 - s ohledem na Pařížskou dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži, kterou dne 22. dubna 2016 podepsaly mimo jiné všechny členské státy EU a Tanzanie a Uganda,
 - s ohledem na společnou strategii Afrika–EU,
 - s ohledem na rezoluci přijatou Valným shromážděním OSN dne 28. července 2022, kterou odhlasovalo 161 zemí včetně všech členských států EU a v níž se prohlašuje, že přístup k čistému a zdravému životnímu prostředí je všeobecným lidským právem,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že do rozvojového projektu pro oblast Albertova jezera je zapojeno několik partnerů, a to francouzská nadnárodní ropná společnost TotalEnergies (Total) jako hlavní investor a dále společnosti China National Offshore Oil Corporation, Uganda National Oil Company a Tanzania Petroleum Development Corporation; vzhledem k tomu, že produkce získaná v rámci tohoto projektu bude dodávána prostřednictvím přeshraničního Východoafrického ropovodu pro přepravu surové ropy (EACOP) do přístavu Tanga v Tanzanii; vzhledem k tomu, že výstavba ropovodu EACOP byla zahájena dne 1. února 2022 a má být dokončena do roku 2025; vzhledem k tomu, že společnost Total zahájila v Ugandě dva velké projekty průzkumu ložisek ropy, z nichž jeden je projekt Tilenga, který bude zahrnovat těžbu ropy v přírodní chráněné oblasti Murchisonových vodopádů;
- B. vzhledem k tomu, že fáze výstavby a provozu budou mít podle očekávání další závažné nepříznivé dopady na komunity v oblastech, v nichž se má těžit ropa a kudy by měl být veden ropovod, což zahrnuje mimo jiné ohrožení vodních zdrojů a nenapravitelné újmy na živobytí zemědělců, rybářů a majitelů podniků cestovního ruchu, kteří jsou závislí na bohatých přírodních zdrojích regionu; vzhledem k tomu, že zařízení ropovodu EACOP umístěná na moři při pobřeží Tanzanie budou vybudována v oblasti s vysokým rizikem vln tsunami, takže by ohrožovala chráněné mořské oblasti; vzhledem k tomu, že na tato rizika upozornila nizozemská komise pro posuzování vlivů na životní prostředí ve své zprávě „Poradní přezkum opětovně předloženého posouzení environmentálních a sociálních dopadů projektu EACOP“, v níž zejména zdůraznila, že navrhovaná metoda vedení ropovodu přes vodní toky a mokřady (otevřený výkop) může mít významné negativní dopady, zejména v mokřadech;

Čtvrtek 15. září 2022

- C. vzhledem k tomu, že rizika a dopady způsobené rozvojem infrastruktury ropných polí a ropovodů jsou již podle zpráv obrovské a byly podrobně zdokumentovány v řadě komunitních posouzení dopadů a nezávislých odborných studií; vzhledem k tomu, že se předpokládá, že tento projekt ohrozí přírodní rezervace a přírodní stanoviště; vzhledem k tomu, že partneři projektu sice oznámili, že projekt bude mít přínosy pro ekonomiku a zaměstnanost, avšak mnoho obyvatel východní Afriky a místních organizací občanské společnosti i nadále důrazně protestuje proti výstavbě ropovodu a souvisejícím projektům a tvrdí, že jejich dopad na místní společenství a životní prostředí nestojí za riziko, které je s nimi spojené;
- D. vzhledem k tomu, že většina plánované produkce z tohoto rozsáhlého ropného projektu by měla být vytěžena a prodána po roce 2030; vzhledem k tomu, že těžba ropy v Ugandě by měla za následek až 34 milionů tun emisí uhlíku ročně; vzhledem k tomu, že Mezinárodní energetická agentura (IEA) ve zprávě z roku 2021 varovala, že k omezení globálního oteplování na 1,5 °C, jehož cílem je zabránit nejničivějším dopadům změny klimatu, by bylo nutné, aby byl okamžitě zastaven rozvoj nových činností souvisejících s těžbou ropy a zemního plynu; vzhledem k tomu, že několik odborníků na životní prostředí a klima poukázalo na několik kritických nedostatků v těchto posouzeních environmentálních a sociálních dopadů, neboť se domnívají, že je nevyhnutelné, že „k unikům ropy z ropovodu EACOP bude docházet po celou dobu trvání projektu“;
- E. vzhledem k tomu, že čtyři zvláštní zpravodajové OSN pro situaci obránců lidských práv ve svém sdělení ze dne 24. ledna 2022 vyjádřili znepokojení nad zatýkáním, zastrašováním a soudním pronásledováním obránců lidských práv a nevládních organizací působících v odvětví ropy a zemního plynu v Ugandě; vzhledem k tomu, že řada obránců lidských práv, novinářů a subjektů občanské společnosti se stala obětí kriminalizace, zastrašování a pronásledování, mezi nimi Maxwell Atuhura, aktivista v oblasti práv životního prostředí a terénní pracovník nevládní organizace Africa Institute for Energy Governance v Buliise, který se stal obětí vloupání a svévolného zatčení; Federica Marsiová, italská novinářka, která byla dne 25. května 2021 svévolně zatčena; Joss Kaheero Mugisa, předseda nevládní organizace Oil and Gas Human Rights Defenders Association, který strávil 56 nocí ve vězení, aniž by byl odsouzen soudem; Robert Birimuye, zástupce osob zasažených projektem EACOP v okrese Kyotera, který byl svévolně zatčen; Yisito Kayinga Muddu, koordinátor sítě Community Transformation Foundation Network – COTFONE, do jehož domu a kanceláře se téhož dne někdo vloupal, a Fred Mwesigwa, který vypovídal v procesu proti společnosti TotalEnergies ve Francii, načež mu bylo vyhrožováno smrtí;
- F. vzhledem k tomu, že v souvislosti s projekty Tilenga a EACOP a jejich dopady na lidská práva byly na společnost Total ve Francii v roce 2019 podány žaloby na základě obvinění, že nezavedla odpovídající plán obezřetnosti týkající se rizik pro zdraví, bezpečnost, životní prostředí a lidská práva, jak to vyžadují francouzské právní předpisy upravující „povinnost obezřetnosti“; vzhledem k tomu, že francouzský kasační soud v prosinci 2021 zamítl odvolání společnosti Total a že nyní má proběhnout meritorní projednání věci, avšak žádné rozhodnutí zatím vydáno nebylo;
- G. vzhledem k tomu, že misi složené z delegace EU a zástupců francouzského, belgického, dánského, norského a nizozemského velvyslanectví byl dne 9. listopadu 2021 znemožněn vstup do oblasti ropného naleziště;
- H. vzhledem k tomu, že projekty na těžbu ropy se dotkly téměř 118 000 osob: některým byly zničeny domovy, aby se usnadnila výstavba přístupových silnic nebo zpracovatelského závodu, jiným byly zcela nebo částečně zabráněny pozemky a znemožněno jejich obhospodařování, takže ztratily zdroj živobytí, aniž by jim bylo vyplaceno spravedlivé a adekvátní odškodnění; vzhledem k tomu, že vyplácené kompenzace jsou často příliš nízké na to, aby si zemědělci mohli náhradou za vyvlastněnou půdu koupit srovnatelné pozemky, na nichž by mohli pokračovat v zemědělské činnosti, čímž se zásadně a apriori definitivně snižují jejich příjmy a životní úroveň, protože přesídlené osoby nemají dostatečné příjmy k tomu, aby mohly uživit své rodiny, poslat děti do školy nebo si dovolit zdravotní péči; vzhledem k tomu, že není dodržováno právo původních komunit na udělení svobodného předchozího souhlasu na základě poskytnutých informací v souladu s mezinárodními normami;
1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad porušováním lidských práv v Ugandě a Tanzanii ve spojitosti s investicemi do projektů těžby fosilních paliv, včetně neoprávněného věznění obránců lidských práv, svévolného pozastavování činnosti nevládních organizací, svévolného ukládání trestů odnětí svobody a vyhnání stovek osob z jejich půdy bez spravedlivého a adekvátního odškodnění; je znepokojen zatýkáním, zastrašováním a soudní šikanou obránců lidských práv a nevládních

Čtvrtek 15. září 2022

organizací působících v Ugandě v odvětví ropy a zemního plynu; vyzývá orgány, aby zajistily, aby advokáti, novináři a organizace občanské společnosti mohli svobodně vykonávat svou práci v ohrožených komunitách, a žádá okamžité propuštění všech svévolně zatčených obránců lidských práv;

2. vyzývá vládu Ugandy a Tanzanie, aby přistoupily ke konkrétním opatřením, která by zajistila, že orgány, bezpečnostní složky a politiky budou dodržovat lidskoprávní normy; trvá zejména na tom, aby EU a ostatní mezinárodní aktéři zachovali a posílili integrovaný a koordinovaný přístup k Ugandě, což zahrnuje podporu řádné správy věcí veřejných, demokracie a lidských práv i posilování soudního systému a právního státu, a naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby tyto otázky nastolovaly veřejnými a diplomatickými cestami; naléhavě vyzývá ugandskou vládu, aby obnovila povolení 54 nevládním organizacím, které byly svévolně zrušeny nebo kterým byla pozastavena činnost, a aby osobám, které byly vysídleny bez spravedlivého a adekvátního odškodnění, povolily přístup k jejich půdě;

3. připomíná, že více než 100 000 osobám bezprostředně hrozí vysídlení v důsledku výstavby ropovodu EACOP, aniž by jim byly poskytnuty náležité záruky přiměřeného odškodnění; důrazně vyzývá, aby byly bezodkladně, spravedlivě a adekvátně odškodněny osoby, které byly vysídleny nebo kterým byl znemožněn přístup k jejich půdě, jak je stanoveno v ugandské ústavě a jak přislíbily dotčené společnosti; vyzývá orgány, aby podnikly další kroky k přiměřenému odškodnění osob za ztrátu nemovitostí nebo půdy, ochraně práv místních komunit na zdraví, životní prostředí, živobytí a občanské svobody a aby poskytly kompenzace osobám, které byly činnostmi v souvislosti s těžbou a zpracováním ropy postiženy v minulých desetiletích; vyzývá vlády obou zemí, aby aktualizovaly své právní předpisy o nabývání a oceňování pozemků a přesídlování tak, aby byly v souladu s regionálními a mezinárodními normami, včetně práva na svobodný, předchozí a informovaný souhlas;

4. znovu vyzývá ugandské orgány, aby organizacím občanské společnosti, nezávislým novinářům, mezinárodním pozorovatelům a výzkumným pracovníkům povolily svobodný, smysluplný a neomezený přístup k nalezišti ropy;

5. znovu žádá přijetí robustní a ambiciózní směrnice o povinné náležité péči podniků a ambiciózního, právně závazného mezinárodního nástroje, který by podpořil dodržování lidských práv a environmentálních a klimatických závazků, jak nastínil ve svém usnesení ze dne 10. března 2021 obsahujícím doporučení Komisi k náležité péči a odpovědnosti podniků⁽¹⁾;

6. vyzývá EU a mezinárodní společenství, aby na ugandské a tanzanské orgány i na předkladatele projektů a zúčastněné strany vyvíjely maximální tlak, aby chránili životní prostředí a ukončili těžební činnosti v chráněných a křehkých ekosystémech, a to i na březích Albertova jezera, a aby se zavázali, že budou používat nejlepší dostupné metody k ochraně kultury, zdraví a budoucnosti zasažených komunit a prozkoumají alternativy v souladu s mezinárodními klimatickými a environmentálními závazky; vyzývá propagátory projektu EACOP v Ugandě a Tanzanii, aby vyřešili všechny spory, které měly být urovnány před zahájením projektu, a aby vzali v úvahu všechna výše uvedená rizika ohrožující tento projekt; naléhá na společnost TotalEnergies, aby před zahájením projektu vyhradila jeden rok na prozkoumání proveditelnosti alternativní trasy, která by lépe zachovala chráněné a křehké ekosystémy a vodní zdroje v Ugandě a Tanzanii, zmírnila zranitelnost povodí afrických Velkých jezer, která jsou pro tento region kritickým zdrojem, a aby v zájmu lepšího hospodářského rozvoje prozkoumala alternativní projekty založené na obnovitelných energiích;

7. vyjadřuje znepokojení nad rostoucím hospodářským vlivem Číny a Ruska, zejména v energetickém sektoru; v této souvislosti je znepokojen zájmem ugandských orgánů o výstavbu jaderné elektrárny za pomoci Ruska; připomíná, že demokratický svět na ruské společnosti a subjekty včetně těch, které působí v energetice, uvalil cílená omezující opatření v důsledku napadení Ukrajiny Ruskem;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 11.

Čtvrtek 15. září 2022

8. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Evropské komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, prezidentovi Ugandské republiky, prezidentce Tanzanské sjednocené republiky a předsedům ugandského a tanzanského parlamentu.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0322

Nikaragua, zejména zatčení biskupa Rolanda Álvareze

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o Nikaragui, zejména o zatčení biskupa Rolanda Álvareze (2022/2827(RSP))

(2023/C 125/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Nikaragui, zejména na usnesení ze dne 16. prosince 2021 o situaci v Nikaragui ⁽¹⁾ a ze dne 9. června 2022 o využití justice jako represivního nástroje v Nikaragui ⁽²⁾,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN, zejména na její článek 18 o svobodě přesvědčení a projevu, na Listinu základních práv Evropské unie, zejména její článek 10 o svobodě myšlení, svědomí a náboženského vyznání, a na Americkou úmluvu o lidských právech, zejména na její článek 12 o svobodě svědomí a náboženského vyznání,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na minimální pravidla OSN týkající se zacházení s vězni (pravidla Nelsona Mandely),
 - s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/1720 ze dne 14. října 2019 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Nikaragui ⁽³⁾,
 - s ohledem na prohlášení mluvčího místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 14. března 2022 o rozsudcích nad politickými vězni,
 - s ohledem na prohlášení mluvčí Úřadu OSN pro lidská práva ze dne 9. května 2022 o zásahu Nikaragui proti občanské společnosti, na zprávu vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 24. února 2022 o situaci v oblasti lidských práv v Nikaragui a na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva před 49. zasedáním Rady OSN pro lidská práva dne 7. března 2022,
 - s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva č. 49/3 ze dne 31. března 2022 o podpoře a ochraně lidských práv v Nikaragui,
 - s ohledem na Dohodu zakládající přidružení mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Střední Amerikou na straně druhé ⁽⁴⁾ (dohoda o přidružení mezi EU a Střední Amerikou),
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 19. srpna 2022 nikaragujská státní policie po dvoutýdenním obléhání násilně zaútočila na biskupství v Matagalpě s cílem svévolně zatknout biskupa Rolanda Álvareze spolu s pěti kněžími, dvěma seminaristy a jedním kameramanem, kteří jsou nyní uvězněni ve věznici El Chipote; vzhledem k tomu, že biskup Álvarez hrál důležitou úlohu jako prostředník v národním dialogu v roce 2018, neustále vyzýval k pokojnému a věcnému dialogu v Nikaragui a kritizoval uzavření sedmi katolických mediálních rozhlasových stanic provozovaných diecézí Matagalpa dne 1. srpna 2022;
- B. vzhledem k tomu, že policejní prohlášení neuvádělo důvod zatčení, ale obsahovalo informaci, že jsou součástí vyšetřování destabilizační a provokační činnosti v zemi, které bylo zahájeno dne 5. srpna 2022; vzhledem k tomu, že policie později potvrdila, že probíhá „legální vyšetřování“; vzhledem k tomu, že o několik hodin později nikaragujská viceprezidentka Rosario Murillová ve svém projevu uvedla, že policie v Matagalpě obnovuje řád a že zatčení biskupa bylo „nezbytné“;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 251, 30.6.2022, s. 134.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0238.

⁽³⁾ Úř. věst. L 262, 15.10.2019, s. 58.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 346, 15.12.2012, s. 3.

Čtvrtek 15. září 2022

- C. vzhledem k tomu, že apoštolský nuncius v Nikaragui – Monsignor Waldemar Stanisław Sommertag – byl v březnu 2022 vyhoštěn, Padre Manuel Salvador García byl v červnu 2022 zatčen, v červenci 2022 byla prohlášena za nelegální činnost Misionárek milosrdenství řádu sv. Terezy z Kalkaty a příslušnice řádu byly vyhoštěny a že státní policie údajně zakázala náboženská procesí plánovaná na 13. a 14. srpna 2022; vzhledem k tomu, že pět dalších kněží, Uriel Vallejos, Vicente Martínez, Sebastián López, Mangel Hernández a Dani García, odešlo v důsledku zatčení biskupa Álvareze do exilu; vzhledem k tomu, že biskup Silvio Báez byl v roce 2019 nucen uchýlit se do exilu ve Vatikánu poté, co mu bylo vyhrožováno smrtí; vzhledem k tomu, že dne 1. září 2022 nikaragujské orgány odsoudily monsignora Leonarda Josého Urbinu Rodrígueza ke 30 letům odnětí svobody; vzhledem k tomu, že se jedná pouze o několik příkladů represí namířených proti příslušníkům římskokatolické církve v Nikaragui;
- D. vzhledem k tomu, že od roku 2018 nikaragujský režim systematicky a opakovaně vězní, pronásleduje a zastrašuje potenciální prezidentské kandidáty, vůdce opozice a náboženské vůdce, zejména z římskokatolické církve, jakož i představitele studentů a venkova, novináře, obránce lidských práv, organizace občanské společnosti, osoby LGBTI a zástupce podniků;
- E. vzhledem k tomu, že od té doby byl v Nikaragui zaveden systém státních represí, který se vyznačuje systematickou beztrestností v případech porušování lidských práv, zhoršováním stavu institucí a právního státu a tichou spoluúčastí exekutivní a soudní pravomoci;
- F. vzhledem k tomu, že útoky na svobodu projevu, svědomí a náboženského vyznání zesílily, a vzhledem k tomu, že hrozby státního zastupitelství vůči několika novinářům, obráncům lidských práv jakožto kritikům režimu a členům římskokatolické církve, a to kvůli jejich mediačnímu úsilí v rámci celonárodních rozhovorů v roce 2018 a jejich oznámení o porušování lidských práv, k němuž došlo v souvislosti s probíhající krizí Nikaragui, donutily mnohé z nich opustit Nikaraguu, aby hledali ochranu;
- G. vzhledem k tomu, že Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva a držitelé zvláštního procesního mandátu Rady OSN pro lidská práva jasně uvedli, že uvězněné osoby byly zadržovány z důvodů neslučitelných s mezinárodními normami v oblasti lidských práv a nikaragujskou ústavou;
- H. vzhledem k tomu, že uzavření katolických rozhlasových stanic a dvou dalších komunitních rozhlasových a televizních stanic krátce poté, za použití nepřiměřené síly, je posledním z dlouhého seznamu více než 1 700 organizací občanské společnosti a nejméně 40 ženských organizací, několika politických stran, mediálních sdružení a univerzit, které nikaragujský režim napadl;
- I. vzhledem k tomu, že v letošním roce povolil nikaragujský režim ruskou vojenskou přítomnost v zemi, což je jasným důkazem pevného vztahu a společné podpory mezi režimem prezidenta Ortegy a viceprezidentky Murillové a Putinovým režimem;
- co nejdůrazněji odsuzuje represe a zatýkání členů římskokatolické církve v Nikaragui, zejména zatčení biskupa Rolanda Álvareze; naléhavě vyzývá nikaragujský režim, aby okamžitě ukončil represe a obnovil plné dodržování všech lidských práv, včetně svobody projevu, náboženského vyznání a přesvědčení; vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění všech svévolně zadržovaných osob, včetně biskupa Álvareze a osob zadržovaných společně s ním, a ke zrušení všech soudních řízení vedených proti nim, včetně rozsudků;
 - vyjadřuje politování nad pokračujícím zhoršováním situace v Nikaragui a stupňováním represí proti katolické církvi, představitelům opozice, občanské společnosti, obráncům lidských práv, novinářům, venkovanům, studentům a původním obyvatelům a dalším osobám, jakož i nad jejich svévolným zadržováním jen kvůli uplatňování jejich základních svobod, nad nelidským a ponižujícím zacházením s nimi a nad jejich zhoršujícím se zdravotním stavem;
 - odsuzuje nepatřičné zatýkání, nedostatek záruk pro spravedlivý soudní proces a nezákonná odsouzení politických vězňů, k nimž v Nikaragui dochází; zdůrazňuje, že soudní systém není nezávislý na výkonné moci; vyjadřuje znepokojení nad manipulací s trestním právem a využíváním soudního systému jako nástroje ke kriminalizaci výkonu občanských a politických práv;

Čtvrtek 15. září 2022

4. vyjadřuje znepokojení nad zhoršující se situací více než 206 politických vězňů v Nikaragui, kteří jsou podle zvláštního monitorovacího mechanismu pro Nikaraguu (MESENI) zadržováni od dubna 2018, a vyzývá k jejich okamžitému propuštění, ke zrušení soudních řízení, která jsou proti nim vedena, a k tomu, aby byl všem uprchlíkům a osobám, které odešly do exilu, umožněn bezpečný návrat do jejich domovů; naléhavě vyzývá nikaragujský režim, aby ukončil používání krutého a nelidského zacházení a aby respektoval tělesnou integritu, důstojnost, svobodu a právo uvězněných osob a jejich rodin na přístup ke zdravotní péči; zastává názor, že režim je zodpovědný za zajištění toho, aby podmínky vazby byly v souladu s jeho mezinárodními právními závazky a normami v oblasti lidských práv, jako jsou standardní minimální pravidla OSN pro zacházení s vězni;

5. vyjadřuje politování nad tím, že dne 7. září 2022 bylo uzavřeno dalších 100 nevládních organizací, čímž se celkový počet nevládních organizací, které byly v Nikaragui uzavřeny, zvýšil v letošním roce na 1 850; vyzývá nikaragujský režim, aby přestal svévolně uzavírat nevládní organizace a organizace občanské společnosti a aby obnovil právní status všech organizací, politických stran, náboženských organizací, mediálních sdružení a sdělovacích prostředků, univerzit a organizací na ochranu lidských práv, které byly svévolně uzavřeny, a aby vrátil veškerý majetek, aktiva, dokumenty a vybavení, které byly neoprávněně zabaveny, a aby obnovil jejich legitimní právní postavení;

6. odsuzuje zrušení opozičních politických stran a nedostatečnou svobodu organizovat komunální volby, které se konaly dne 6. listopadu 2022, a účastnit se jich; naléhavě vyzývá k obnovení legitimních správních orgánů v jurisdikcích El Cuá, San Sebastián de Yalí, Santa María de Pantasma, Murra a El Almendro;

7. důrazně vyzývá Nikaraguu, aby zrušila právní předpisy přijaté od roku 2018, které nepřiměřeně omezují občanský a demokratický prostor; znovu vyzývá EU, aby nadále podporovala organizace občanské společnosti, obránce lidských práv a příbuzné politických vězňů v Nikaragui i v exilu, mimo jiné včetně kněží Uriela Vallejose, Vicenta Martíneze, Sebastiáná Lópeze, Mangela Hernández a Daniho Garcíy;

8. zdůrazňuje klíčovou úlohu občanské společnosti, obránců lidských práv, novinářů a členů římskokatolické církve v Nikaragui;

9. vyzývá nikaragujský režim, aby urychleně umožnil návrat mezinárodních organizací do země, včetně Meziamerické komise pro lidská práva a Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, aby mohly monitorovat situaci v oblasti lidských práv v zemi;

10. vyzývá nikaragujský režim, aby provedl rezoluci Rady OSN pro lidská práva č. 49/3, kterou se na období jednoho roku zřizuje skupina odborníků na lidská práva s cílem dohlížet na důvěryhodné, nestranné a vyčerpávající vyšetřování, uchovávat důkazy a zajistit odpovědnost za závažná porušení, k nimž došlo od roku 2018; vyzývá nikaragujské orgány, aby zajistily, že nebude přetrvávat beztrestnost, pokud dojde k závažnému porušování a zneužívání lidských práv, a že oběti budou mít přístup ke spravedlnosti a plné nápravě;

11. vyzývá Nikaraguu, aby zahájila inkluzivní národní dialog s cílem zajistit mírové a demokratické řešení politické, sociální a lidskoprávní krize;

12. vyzývá EU, aby prostřednictvím své vnější činnosti a dialogu nadále věnovala prvořadou pozornost podpoře demokracie, právního státu, rovnosti a svobody médií a aby spolu s mezinárodním společenstvím bránila dialog, demokracii a lidská práva v Nikaragui; žádá delegaci EU v Nikaragui, aby bedlivě sledovala vývoj v zemi, včetně sledování soudních procesů a navštěvování opozičních vůdců a kritiků vlády ve vězení nebo v domácím vězení; vyzývá Komisi, aby zajistila, že její pomoc v rámci spolupráce posílí podporu občanské společnosti, zejména obránců lidských práv, a že se nebude žádným způsobem podílet na současné represivní politice nikaragujských orgánů;

13. připomíná, že s ohledem na dohodu o přidružení mezi EU a Střední Amerikou musí Nikaragua dodržovat a upevňovat zásady právního státu, demokracie a lidských práv, zejména pokud jde o ustanovení uvedená v hlavě I; opakuje svůj požadavek, aby s ohledem na stávající okolnosti byla uplatněna doložka o demokracii dohody o přidružení;

Čtvrtek 15. září 2022

14. opakuje svou výzvu, aby byli nikaragujští soudci a státní zástupci urychleně zařazeni na seznam osob, na něž se vztahují sankce EU, a aby byl rozšířen seznam osob a subjektů, na něž byly uvaleny sankce, tak aby zahrnoval Daniela Ortegu a osoby v jeho blízkém okolí;
 15. vyzývá členské státy EU a Radu bezpečnosti OSN, aby v souladu s články 13 a 14 Římského statutu a prostřednictvím Mezinárodního trestního soudu zahájily formální vyšetřování Nikaragui a Daniela Ortegy v souvislosti se zločiny proti lidskosti;
 16. opakuje svou výzvu k okamžitému vydání Alessia Casimirriho do Itálie;
 17. žádá Konferenci předsedů, aby schválila vyslání mise ke zjištění potřebných údajů, která by sledovala situaci v Nikaragui;
 18. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění, Středoamerickému parlamentu, Lidské skupině, Vatikánu a vládě a parlamentu Nikaragujské republiky.
-

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0325

Stav základních práv v EU v roce 2020 a 2021

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2020 a 2021 (2021/2186(INI))

(2023/C 125/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), který stanoví, že Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména na čl. 2 odst. 1 a články 20 a 21 této listiny,
- s ohledem na doporučení Komise (EU) 2021/1534 ze dne 16. září 2021 o zajištění ochrany, bezpečnosti a posílení postavení novinářů a dalších pracovníků sdělovacích prostředků v Evropské unii ⁽¹⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. prosince 2021 nazvané „Inkluzivnější a bezpečnější Evropa: rozšíření seznamu trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti“ (COM(2021)0777),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“ (COM(2020)0152),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. června 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti práv obětí (2020–2025)“ (COM(2020)0258),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. listopadu 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025“ (COM(2020)0698),
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2021 o prohlášení EU za zónu svobody pro LGBTIQ osoby ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 o stavu sexuálního a reprodukčního zdraví a práv v EU v rámci zdraví žen ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2021 o porušování práva EU a práv občanů z řad osob LGBTIQ v Maďarsku v důsledku legislativních změn přijatých maďarským parlamentem ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2021 o právech osob LGBTIQ v EU ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. října 2020 o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 331, 20.9.2021, s. 8.

⁽²⁾ Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 140.

⁽³⁾ Úř. věst. C 81, 18.2.2022, s. 43.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 218.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 2.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 395, 29.9.2021, s. 2.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na své usnesení ze dne 18. prosince 2019 o veřejné diskriminaci osob LGBTI a nenávistných projevech vůči nim, včetně zákazu vstupu osobám LGBTI do některých oblastí ⁽⁷⁾,
 - s ohledem na doporučení pracovní skupiny Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci pro kontrolu agentury Frontex uvedená v její zprávě ze dne 14. července 2021 o vyšetřování agentury Frontex k získání informací, která se týkají údajného porušování základních práv,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 14. října 2021 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020-2025“ ⁽⁸⁾,
 - s ohledem na diskusi ve Výboru pro současné záležitosti Kongresu místních regionálních orgánů Rady Evropy a na jeho následné zprávy nazvané „The role of local authorities with regard to the situation and rights of LGBTIQ people in Poland“ („Úloha místních orgánů s ohledem na situaci a práva LGBTIQ osob v Polsku“) ze dne 17. května 2021 a „Protecting LGBTIQ people in the context of rising anti-LGBTIQ hate speech and discrimination: the role of local and regional authorities“ („Ochrana LGBTIQ osob v kontextu rostoucích nenávistných verbálních projevů a diskriminace vůči LGBTIQ osobám: úloha místních a regionálních orgánů“) ze dne 17. června 2021,
 - s ohledem na zprávy Agentury EU pro základní práva, zejména na její zprávy o základních právech za roky 2020 a 2021,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. prosince 2020 o strategii na posílení uplatňování Listiny základních práv v EU (COM(2020)0711),
 - s ohledem na zprávu Komise ze dne 10. prosince 2021 nazvanou „Ochrana základních práv v digitálním věku – výroční zpráva o uplatňování Listiny základních práv EU za rok 2021“ (COM(2021)0819),
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Petičního výboru,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0224/2022),
- A. vzhledem k tomu, že podle článku 2 Smlouvy o EU je Unie založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin; vzhledem k tomu, že orgány EU i každý jednotlivý členský stát musejí prosazovat hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o EU ve všech svých politikách; vzhledem k tomu, že podle Smluv je Komise spolu s Parlamentem a Radou odpovědná za zaručení dodržování zásad právního státu jako základní hodnoty Unie a za zajištění toho, aby byly právo, hodnoty a zásady EU respektovány a dodržovány;
- B. vzhledem k tomu, že článek 151 Smlouvy o fungování EU odkazuje na základní sociální práva, například na ta, která jsou uvedena v Evropské sociální chartě; vzhledem k tomu, že Unie stále nepřistoupila k Evropské úmluvě o lidských právech, přestože je to podle čl. 6 odst. 2 Smlouvy o EU její povinností;
- C. vzhledem k tomu, že v letech 2020 a 2021 zasahovala restriktivní opatření v boji proti pandemii COVID-19 do široké škály základních práv, jako je právo na svobodný pohyb a shromažďování, na soukromý a rodinný život, včetně ochrany osobních údajů, a právo na vzdělávání, práci a sociální zabezpečení; vzhledem k tomu, že pandemie prohloubila stávající výzvy a nerovnosti ve všech oblastech života, zejména pokud jde o zranitelné skupiny, a vyvolala nárůst rasistických incidentů;
- D. vzhledem k tomu, že právo na rovné zacházení a nediskriminaci je jedním ze základních práv zakotvených v článku 2 a v čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU, člancích 8, 10, 19 a 157 Smlouvy o fungování EU a člancích 21 a 23 Listiny;
- E. vzhledem k tomu, že termín „Romové“ zahrnuje dospělé osoby a děti, které pocházejí ze skupin Romů, Kalè, Manušů, Lovarů, Resande/Reisende, Bojašů, Domarů, Kalderašů a Sintů; vzhledem k tomu, že nová definice Romů lépe zahrnuje i osoby hanlivě označované jako „cikáni“, ačkoli nemají odpovídající etnický původ, jako jsou Egypťané, Aškalové nebo Travellers; vzhledem k tomu, že romské komunity jsou i nadále jedněmi z nejohroženějších a nejutlačovanějších skupin v EU;

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 255, 29.6.2021, s. 7.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 61, 4.2.2022, s. 36.

Čtvrtek 15. září 2022

- F. vzhledem k tomu, že zdravotní krize byla často využívána jako záminka k útokům na menšiny, včetně migrantů, osob přistěhovaleckého původu a Romů, kteří již tak byli vystaveni rasové a etnické diskriminaci, nenávistným verbálním projevům a trestným činům z nenávisti; vzhledem k tomu, že romské ženy a děti, které jsou často vystaveny vícenásobné diskriminaci nebo diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám, patří mezi nejohroženější skupiny a jednotlivce v členských státech a v přístupujících a kandidátských zemích, neboť v obecné populaci se potýkají s ještě horšími překážkami než romští muži, neboť často žijí v chudých venkovských nebo městských – často neformálních – osadách s omezeným přístupem ke vzdělání, práci a zdravotním službám, bez hygienických zařízení a čisté vody a mají kratší střední délku života, což je situace, která se v důsledku pandemie COVID-19 ještě zhoršila;
- G. vzhledem k tomu, že Výbor ministrů Rady Evropy přijal dne 20. května 2022 doporučení o boji proti nenávistným projevům, které obsahuje nezávazné pokyny k řešení tohoto problému; vzhledem k tomu, že nově zřízený Výbor odborníků pro boj proti trestným činům z nenávisti má za úkol připravit do konce roku 2023 pro Výbor ministrů návrh doporučení týkajícího se trestných činů z nenávisti;
- H. vzhledem k tomu, že záměrné cílení na práva určitých menšin v některých členských státech vytvořilo impuls v dalších zemích, který přetrvává, jak lze doložit zhoršením situace v oblasti práv žen a LGBTIQ osob; vzhledem k tomu, že se jedná o záměrné strategie, jejichž cílem je oslabit ochranu základních práv EU zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU; vzhledem k tomu, že Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy přijal usnesení, v němž připomíná odpovědnost místních orgánů chránit práva LGBTIQ osob a vyzval je, aby jmenovaly „místního experta na rovnost a rozmanitost“; vzhledem k tomu, že Výbor regionů předložil řadu návrhů na aktivní zapojení místních a regionálních orgánů do prevence diskriminace LGBTIQ osob a jejich ochrany před ní;
- I. vzhledem k tomu, že během omezení volného pohybu osob v souvislosti s onemocněním COVID-19 byly LGBTIQ osoby, zejména mladí lidé, vystaveny nadprůměrné míře domácího násilí a genderově podmíněného násilí v důsledku diskriminace vůči LGBTIQ osobám; vzhledem k tomu, že LGBTIQ osoby jsou zranitelnější vůči bezdomovectví, což se během omezení volného pohybu osob v souvislosti s onemocněním COVID-19 ještě zhoršilo;
- J. vzhledem k tomu, že jedním z pilířů a záruk fungování demokracie a právního státu je svoboda sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že svoboda, pluralita a nezávislost sdělovacích prostředků a bezpečnost novinářů jsou klíčovými prvky práva na svobodu projevu a informací a jsou zásadně důležité pro demokratické fungování EU a jejích členských států; vzhledem k tomu, že veřejné orgány by měly přijmout právní a regulační rámec, který podpoří rozvoj svobodných, nezávislých a pluralitních sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že v některých členských státech setrvale roste počet případů internetového obtěžování, vyhrožování a soudních sporů namířených proti novinářům, zejména investigativním novinářům, ze strany významných politiků a veřejných činitelů, včetně členů vlády; vzhledem k tomu, že v řadě různých členských států byly hlášeny případy politického vměšování do sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že novináři čelí i nadále překážkám při získávání přístupu k veřejným informacím a dokumentům;
- K. vzhledem k tomu, že obzvláště závažným problémem je kriminalizace novinářů za jejich práci; vzhledem k tomu, že novináři by neměli být vězněni ani by jim nemělo být vyhrožováno trestem odnětí svobody za pomluvu; vzhledem k tomu, že členské státy by neměly ukládat trestní sankce za přečiny týkající se sdělovacích prostředků s výjimkou případů, kdy byla vážně porušena jiná základní práva, a měly by zajistit, aby tyto sankce nebyly vůči novinářům uplatňovány diskriminačním nebo svévolným způsobem;
- L. vzhledem k mimořádně znepokojivým odhalením, že několik zemí, včetně členských států EU, používá proti novinářům, politikům a jiným aktérům špiónážní software Pegasus, a vzhledem k tomu, že tato odhalení zjevně potvrzují nebezpečí zneužívání sledovacích technologií pro oslabování lidských práv a demokracie;
- M. vzhledem k tomu, že oznamování nezákonného jednání je jedním ze základních aspektů svobody projevu a plní stěžejní úlohu při odhalování a oznamování nesprávného jednání a při zvyšování demokratické odpovědnosti a transparentnosti; vzhledem k tomu, že whistleblowing představuje klíčový zdroj informací v boji proti organizovanému zločinu a při vyšetřování, odhalování a zveřejňování případů korupce v rámci veřejného i soukromého sektoru; vzhledem k tomu, že odpovídající ochrana oznamovatelů na unijní, vnitrostátní a mezinárodní úrovni a také uznání důležité role, kterou oznamovatelé ve společnosti hrají, jsou nezbytnými předpoklady zajištění efektivnosti této role;

Čtvrtek 15. září 2022

- N. vzhledem k tomu, že některé členské státy dosud nezavedly všechny požadavky směrnice o audiovizuálních mediálních službách ⁽⁹⁾, zejména požadavky týkající se nezávislosti vnitrostátních regulačních orgánů pro mediální trh;
- O. vzhledem k tomu, že Parlament přijal dne 24. června 2021 komplexní usnesení o sexuálním a reprodukčním zdraví a právech, které představuje jeho vizi v této oblasti pro členské státy; vzhledem k tomu, že Parlament v tomto usnesení uznává nedostatky, vítá pokrok a opakovaně vyzývá k zajištění přístupu k menstruačním produktům pro všechny, ke komplexní sexuální výchově, moderní antikoncepci jako strategii pro rovnost žen a mužů, k bezpečné a legální reprodukční péči, přístupu k léčbě neplodnosti a k péči v období mateřství, těhotenství a porodu pro všechny;
- P. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Agentury EU pro základní práva o násilí páchaném na ženách oznamují oběti nejzávažnější případy partnerského násilí policii ve 14 % případů a dvě třetiny obětí z řad žen úřady systematicky neinformují, buď ze strachu, nebo kvůli nedostatku informací o právech obětí, nebo z důvodu obecného přesvědčení o tom, že partnerské násilí je soukromou záležitostí, která by neměla být zveřejňována;
- Q. vzhledem k tomu, že genderově podmíněné násilí je závažným porušením základních lidských práv a představuje hlavní překážku pro dosažení rovnosti žen a mužů ve společnosti; vzhledem k tomu, že ženy a dívky jsou i nadále neúměrně vystaveny genderově podmíněnému násilí, včetně sexuálního násilí a obtěžování, mrzačení ženských pohlavních orgánů a dalších forem tohoto násilí, jakož i domácího a partnerského násilí; vzhledem k tomu, že k těmto násilným činům může docházet jak ve veřejném prostoru, tak v soukromí;
- R. vzhledem k tomu, že narůstá fenomén genderově podmíněného kybernetického násilí, přičemž každá pátá žena ve věku 18 až 29 let uvádí, že se v Evropské unii stala předmětem sexuálního obtěžování; vzhledem k tomu, že digitální veřejná sféra musí představovat bezpečné prostředí pro všechny, včetně žen a dívek; vzhledem k tomu, že v online prostředí nesmí panovat beztrestnost; vzhledem k tomu, že Parlament ve dvou legislativních zprávách z vlastního podnětu vyzval Komisi, aby předložila návrhy v oblasti boje proti genderově podmíněnému násilí a kybernetickému násilí a na doplnění genderově podmíněného násilí jako nové oblasti trestné činnosti uvedené v čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování EU;
- S. vzhledem k tomu, že omezení volného pohybu osob a opatření k omezení fyzického kontaktu během pandemie COVID-19 byla v mnoha členských státech spojena s exponenciálním nárůstem počtu a intenzity případů partnerského násilí, psychologického násilí, nátlakové kontroly a kybernetického násilí a že se o 60 % zvýšil počet tísňových volání ze strany obětí domácího násilí; vzhledem k tomu, že nutnost setrvávat doma a alarmující nárůst „stínové“ pandemie genderově podmíněného násilí znesnadnil ženám a dětem přístup k účinné ochraně, podpůrným službám a spravedlnosti a odhalil nedostatek podpůrných zdrojů a struktur, a vzhledem k tomu, že oběti měly omezený přístup k podpůrným službám a mnoho z nich zůstalo bez odpovídající a včasné ochrany; vzhledem k tomu, že členské státy by měly sdílet osvědčené postupy v oblasti zvláštních opatření s cílem poskytnout obětem včasnou a dostupnou pomoc, včetně zřízení systémů nouzového posílání textových zpráv nebo vytvoření kontaktních míst pro hledání pomoci v lékárnách a supermarketech; vzhledem k tomu, že navzdory rozšířenému výskytu tohoto jevu není partnerské násilí páchané na ženách v EU z různých důvodů dostatečně oznamováno ze strany obětí, jejich rodin, přátel, známých a sousedů, zejména během pandemie COVID-19; vzhledem k tomu, že existuje značný nedostatek komplexních, srovnatelných a genderově rozlišených údajů, což ztěžuje úplné posouzení dopadu této krize;
- T. vzhledem k tomu, že v členských státech stále dochází k porušování práv dětí v důsledku násilí, zneužívání, vykořisťování, chudoby, sociálního vyloučení a diskriminace na základě náboženství, zdravotního postižení, pohlaví, sexuální identity, věku, etnického původu, migračního statusu či statusu pobytu; vzhledem k tomu, že v EU je téměř 25 % dětí mladších 18 let ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením; vzhledem k tomu, že chudoba připravuje děti o možnost vzdělávat se, o předškolní a zdravotní péči, odpovídající stravu a bydlení, podporu rodiny a dokonce i o ochranu před násilím a může mít velmi dlouhodobé následky; vzhledem k tomu, že Agentura EU pro základní práva zdůraznila, že boj proti dětské chudobě je rovněž otázkou základních práv a zákonných povinností; vzhledem k tomu, že podpora práv dětí je jednoznačným cílem politik EU a Listiny, která stanoví, že nejvlastnější zájem dítěte musí být prvořadým hlediskem při všech činnostech EU;

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1).

Čtvrtek 15. září 2022

- U. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 vytvářela v celé EU bezprecedentní tlak na děti a jejich rodiny, zejména na ty, které již tak byly ekonomicky nebo sociálně znevýhodněny; vzhledem k tomu, že děti ze znevýhodněného socioekonomického prostředí neměly dostatečné IT vybavení, přístup k internetu a odpovídající pracovní prostor a podmínky, což během pandemie prohloubilo stávající nerovnosti v učení; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 a následná opatření zvýšila riziko násilí páchaného na dětech, včetně sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí s využitím technologií; vzhledem k tomu, že počet žádostí o azyl pro děti se sice snížil, ale podmínky přijímání dětí jsou v několika členských státech i nadále nedostatečné;
- V. vzhledem k tomu, že podle článku 47 Listiny vyžaduje základní právo na účinné prostředky nápravy přístup k nezávislému soudu; vzhledem k tomu, že politický vliv nebo kontrola soudnictví a podobné překážky nezávislosti jednotlivých soudců vedly opakovaně k tomu, že soudnictví nebylo schopno plnit svou úlohu nezávislého kontrolního systému, který dohlíží na to, aby nedocházelo ke svévolnému využívání moci výkonnými a zákonodárnými složkami státu; vzhledem k tomu, že účinný, nezávislý a nestranný soudní systém má zásadní význam pro zajištění právního státu a ochranu základních práv a občanských svobod občanů v EU;
- W. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 ukázala, že se nepodařilo vyřešit situaci osob držených ve vyšetřovací vazbě; vzhledem k tomu, že postupy spojené s využíváním vyšetřovací vazby během pandemie COVID-19 se v jednotlivých členských státech lišily, avšak zpoždění soudních jednání a vyšetřování vedla v řadě z nich k delší vyšetřovací vazbě; vzhledem k tomu, že osoby zbavené svobody byly vůči šíření onemocnění COVID-19 zranitelnější než obecná populace kvůli prostorovému omezení, v němž žily po dlouhou dobu; vzhledem k tomu, že uzavření soudů nebo průtahy při slyšeních a vyšetřování vedly k nejistotě a nejistotě pro podezřelé osoby, zejména pro zadržené osoby, které neměly žádnou nebo jen omezenou představu o tom, kdy se jejich soudní řízení uskuteční a jak dlouho budou ještě zadržovány;
- X. vzhledem k tomu, že mezinárodní právo potvrzuje, že nikoho nelze zadržovat pouze proto, že je žadatelem o azyl; vzhledem k tomu, že zajištění osob proto musí být využíváno pouze jako poslední možnost a pouze v souladu s odůvodněným účelem; vzhledem k tomu, že u osob bez státní příslušnosti *de iure* i *de facto* to znamená, že z důvodu chybějícího právního postavení nebo dokladů hrozí, že budou drženy na dobu neurčitou, což je podle mezinárodního práva nezákonné;
- Y. vzhledem k tomu, že strategie EU v oblasti práv obětí (2020–2025) musí sloužit jako rámec pro opatření, která zabrání právní a sociální beztrestnosti a zvýší tak bezpečnost všech občanů EU a ochranu základních práv všech občanů EU;
- Z. vzhledem k tomu, že ochrana biologické rozmanitosti a ekosystémů má zásadní význam pro rozvoj odolný vůči změně klimatu, a vzhledem k tomu, že období 2021–2030 bylo vyhlášeno Desetiletím OSN pro obnovu ekosystémů; vzhledem k tomu, že Komise oznámila, že přijetí klíčových legislativních iniciativ týkajících se ochrany životního prostředí, včetně stěžejního právního předpisu o obnově přírody, musí být odloženo o několik měsíců; vzhledem k tomu, že cílem Zelené dohody pro Evropu je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady; vzhledem k tomu, že řada navrhovaných legislativních iniciativ bude mít pozitivní dopad na úroveň ochrany životního prostředí, jak je uvedeno v článku 37 Listiny;

Právní stát a základní práva

1. zdůrazňuje, že základním kamenem demokracie je právní stát, jenž zachovává dělbu moci, zajišťuje odpovědnost, přispívá k důvěře ve veřejné instituce a zaručuje zásady zákonnosti, právní jistoty, nesvévolného uplatňování výkonné moci, nezávislosti soudnictví, nestrannosti a rovnosti před zákonem; zdůrazňuje, že právní stát a zvláště pak nezávislost soudnictví mají zásadní vliv na to, jak mohou občané využívat svých základních práv a svobod;
2. opakuje, že právní stát, svoboda a pluralismus sdělovacích prostředků a účinný boj proti korupci jsou základem naší společnosti a základními hodnotami EU, které ovlivňují všechna základní práva; s politováním však konstatuje, že v některých členských státech EU jsou tyto zásady i nadále porušovány, což představuje vážnou hrozbu pro spravedlivé, legální a nestranné rozdělování finančních prostředků EU;

Čtvrtek 15. září 2022

3. domnívá se, že právní stát je úzce spjat s dodržováním demokracie a základních práv, a zdůrazňuje, že zhoršení kterékoli z těchto hodnot představuje útok na pilíře Unie stanovené ve Smlouvě o EU; opakuje své četné výzvy k rozšíření oblasti působnosti výročních zpráv o právním státu tak, aby zahrnovaly všechny hodnoty podle článku 2 Smlouvy o EU a umožnily tak získat ucelený přehled o situaci ve všech členských státech; vyzývá Komisi, aby využila všech nástrojů, které má k dispozici, včetně postupu stanoveného v rámci mechanismu podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, k řešení tohoto porušování zásad právního státu, demokracie a základních práv;

4. důrazně odsuzuje závažné porušování zásad právního státu v některých členských státech, které vážně ohrožuje základní práva a svobody; domnívá se, že v některých případech jde o porušování systémové povahy; upozorňuje na souvislost mezi zhoršující se situací v oblasti norem právního státu a porušováním základních práv, k němuž dochází v soudnictví či v podobě útoků namířených proti novinářům a svobodným sdělovacím prostředkům, včetně používání nepřiměřené síly donucovacími orgány během protestů a na hranicích EU, nedostatečných záruk a nezajištění řádného procesu pro zadržované osoby, podněcování k nenávisti ze strany politických aktérů, posilování pravomocí orgánů provádět hromadné sledování a hromadný sběr údajů získávaných prostřednictvím odposlechů a včetně omezování organizací občanské společnosti, které jsou příjemci zahraničních finančních prostředků nebo jsou založeny na náboženské příslušnosti svých členů; důrazně odsuzuje snahy vlád některých členských států o oslabení dělby moci a nezávislosti soudnictví; vyjadřuje hluboké znepokojení zejména ohledně rozhodnutí, která zpochybňují nadřazenost evropského práva, a vyzývá Komisi, aby použila veškeré dostupné prostředky a proti těmto útokům zasáhla;

5. zdůrazňuje, že podle článku 2 Smlouvy o EU je EU unií založenou na právním státu a že prosazování práva EU má zásadní význam pro zajištění toho, aby občané mohli náležitě požívat svých základních práv; vyjadřuje v této souvislosti politování nad tím, že Komise stále méně využívala svého souboru nástrojů pro vymáhání práva, zejména že dávala stále méně podnětů k zahájení řízení o nesplnění povinnosti; konstatuje, že občané EU se proto musejí stále častěji uchýlovat k soudním sporům, aby mohli požívat svých základních práv; vyzývá Komisi, aby vedení těchto soudních sporů podpořila zřízením zvláštního fondu pro finanční pomoc při strategických sporech týkajících se práv vyplývajících z Listiny;

6. zdůrazňuje, že navzdory četným usnesením a zprávám Evropského parlamentu a několika řízením o nesplnění povinnosti a rozhodnutím Soudního dvora EU (dále jen „Soudní dvůr“) a Evropského soudu pro lidská práva v letech 2020 a 2021 se situace v oblasti právního státu v Evropské unii nadále zhoršuje; vyjadřuje politování nad neschopností Komise náležitě reagovat na četné obavy, jež Parlament vyjádřil ohledně demokracie, právního státu a základních práv v několika členských státech; zdůrazňuje, že je třeba komplexně sledovat a prosazovat dodržování všech hodnot podle článku 2 Smlouvy o EU; vyzývá Komisi, aby výsledky tohoto komplexního sledování zveřejňovala ve výroční zprávě o demokracii, právním státu a základních právech v rámci mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva;

7. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby soudní rozsudky byly vykonávány jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU, a odsuzuje nedodržování rozsudků Soudního dvora a vnitrostátních soudů ze strany dotčených veřejných orgánů; zdůrazňuje, že rozsudky Soudního dvora musí být provedeny včas a co nejdříve v souladu se Smlouvami, a to zejména ty soudní rozsudky, jejichž cílem je zabránit diskriminaci na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politických či jakýchkoli jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace;

8. znovu opakuje, že korupce představuje vážnou hrozbu pro demokracii, právní stát a spravedlivé zacházení se všemi občany; upozorňuje na souvislost mezi korupcí a porušováním základních práv v řadě oblastí, k nimž patří nezávislost soudnictví, svoboda sdělovacích prostředků a svoboda projevu novinářů a oznamovatelů, vazební zařízení, přístup k sociálním právům a obchodování s lidmi; vyzývá orgány EU a její členské státy, aby proti korupci rozhodně bojovaly a aby vytvořily účinné nástroje k její prevenci a jejímu potírání a stíhání, k boji proti podvodům a k pravidelnému monitorování využívání veřejných prostředků; vyzývá Komisi, aby neprodleně obnovila své každoroční monitorování korupce a podávání zpráv o tomto jevu a věnovala se přitom orgánům EU a členským státům;

9. zdůrazňuje, že nečinnost a laxní přístup ve vztahu k oligarchickým strukturám spolu se systematickým porušováním zásad právního státu oslabují celou Evropskou unii a podkopávají důvěru jejích občanů; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby peníze daňových poplatníků nikdy nekončily v kapsách těch, kteří oslabují společné hodnoty EU;

Čtvrtek 15. září 2022

10. zdůrazňuje, že mimořádná opatření, která s sebou nesou soustředění pravomocí a výjimky ze základních práv, jdou ruku v ruce s rizikem korupce; vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí o zajištění toho, aby byly v praxi účinně uplatňovány odpovídající právní předpisy a institucionální rámce pro boj proti korupci a aby vlády jednaly transparentně a odpovědně; vyzývá v této souvislosti členské státy, aby se důsledně řídily pokyny vydanými v roce 2020 Skupinou států Rady Evropy proti korupci (GRECO) s cílem předcházet rizikům korupce v souvislosti s pandemií;

11. vyjadřuje politování nad tím, že strukturální problémy týkající se nezávislosti soudnictví a autonomie státních zastupitelství v některých členských státech ztěžují přístup občanů ke spravedlnosti a mají negativní dopad na jejich práva a svobody; připomíná, že nedostatky v oblasti právního státu v jednom členském státě mají dopady na celou Unii a negativně ovlivňují práva všech osob v EU; vyzývá členské státy a orgány EU, aby chránily soudce a státní zástupce před politickými útoky a veškerými pokusy vyvíjet na ně nátlak a podřývat tak jejich práci;

12. zdůrazňuje, že podle článku 47 Listiny základní právo na účinnou právní ochranu vyžaduje přístup k nezávislému soudu; poukazuje na to, že vnitrostátní ústavní soudy a někteří politici tento princip stále více zpochybňují; trvá na tom, že členské státy musí plně dodržovat ujednání a mezinárodní právo, jakož i rozsudky Soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva, včetně těch, které se týkají nezávislosti soudnictví; odsuzuje některé členské státy, včetně Polska a Maďarska, že nedodržují celou řadu právních předpisů EU a rozsudků evropských soudů; vyzývá členské státy, aby respektovaly ústřední úlohu Soudního dvora a řídily se jeho rozsudky;

13. opětovně odsuzuje stíhání a pronásledování soudců, kteří se vyjadřují kriticky vůči polské vládě; vyzývá polskou vládu, aby v souladu s rozsudky Soudního dvora provedla zásadní reformu systému kárného řízení v oblasti soudnictví a aby opětovně jmenovala do funkce všechny soudce, kteří byli ze svých funkcí odvoláni nezákonným kárným kolegiem Nejvyššího soudu, včetně těch, kterým je i nadále bráněno ve výkonu funkce soudce, přestože soudní cestou uspěli se svým odvoláním proti rozhodnutí kolegia o zbavení funkce; žádá polské orgány, aby se řídily jednotlivými rozhodnutími Soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva, která se týkají složení a organizace nelegitimního „Ústavního tribunálu“ a kárného kolegia Nejvyššího soudu a zajistily tak dodržování standardů nezávislého soudnictví, k nimž se Polsko zavázalo;

14. vítá řízení o nesplnění povinnosti, která Komise zahájila proti Maďarsku a Polsku v rámci balíčku opatření z července 2021 týkajících se porušování právních předpisů v oblasti dodržování lidských práv LGBTIQ osob a porušování práva EU a poprvé se tak specifickou formou těchto řízení zasadila o ochranu jejich práv; bere na vědomí odůvodněné stanovisko Komise určené maďarské vládě, které se týká zákona proti LGBTIQ osobám a reakce této vlády, a vyzývá Komisi, aby pokračovala v řízení o nesplnění povinnosti a předložila věc Soudnímu dvoru; bere na vědomí rozhodnutí Vrchního soudu v Budapešti, kterým byla zrušena povinnost tisknout prohlášení o vyloučení odpovědnosti v dětských knihách v Maďarsku, a vyzývá Komisi, aby sledovala vývoj tohoto případu s cílem posoudit další nezbytné kroky v tomto případě porušení práva; je znepokojen nedostatečnými opatřeními navazujícími na řízení o nesplnění povinnosti, která se týkala tzv. zón bez LGBT v Polsku, a nedostatečnou loajální spoluprací ze strany polských orgánů a vyzývá Komisi, aby polské vládě zaslala odůvodněné stanovisko;

15. konstatuje, že v říjnu 2021 podal Parlament v souladu s článkem 265 Smlouvy o fungování EU žalobu proti Komisi u Soudního dvora z důvodu její nečinnosti a neuplatňování nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu ⁽¹⁰⁾, a to poté, co ve svých dvou usneseních z roku 2021 žádal, aby toto nařízení bylo uplatněno, a poté, co Komise podala jen neuspokojivé odpovědi a pokoušela se získat čas; vyjadřuje politování nad tím, že Komise ani do konce roku 2021 neodpověděla na výzvu Parlamentu, aby aktivovala čl. 6 odst. 1 nařízení, a že Maďarsku a Polsku zaslala pouze žádosti o informace;

16. opětovně vyjadřuje svůj postoj k nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, které vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2021 a je v celém rozsahu přímo použitelné v celé Evropské unii a ve všech jejích členských státech na všechny prostředky z rozpočtu EU, včetně zdrojů přidělených od té doby prostřednictvím dočasně zřízeného Nástroje

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

Čtvrtek 15. září 2022

pro oživení a odolnost v rámci programu NextGenerationEU s rozpočtem 800 miliard EUR; připomíná, že nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu stanoví jasnou definici právního státu, která musí být chápána ve vztahu k ostatním hodnotám Unie, včetně základních práv a zákazu diskriminace; je toho názoru, že státem podporovaná diskriminace menšin má přímý dopad na projekty, na něž se členské státy rozhodnou vynakládat či nevynakládat finanční prostředky EU, a tudíž přímo ovlivňuje ochranu finančních zájmů Unie; vyzývá Komisi, aby okamžitě zahájila postup stanovený v čl. 6 odst. 1 nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu;

17. připomíná, že dosud nebyly přijaty žádné významné kroky v souvislosti s iniciativou Parlamentu týkající se vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva, který by se řídil interinstitucionální dohodou mezi Parlamentem, Komisí a Radou; vyzývá Komisi a Radu, aby bezodkladně zahájily jednání s Parlamentem o interinstitucionální dohodě podle článku 295 Smlouvy o fungování EU;

18. uznává klíčovou úlohu organizací občanské společnosti při prosazování a ochraně hodnot EU zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU a v Listině; zdůrazňuje, že zásadním způsobem přispívají k hájení zásad právního státu v členských státech, dávají hlas zranitelným a marginalizovaným osobám a zajišťují přístup ke klíčovým sociálním službám; uznává, že zdravý občanský prostor je nedílným předpokladem demokracie, právního státu a základních práv; zdůrazňuje, že Unie by se proto měla zavázat k zachování a podporování rozvoje občanského prostoru na místní, regionální, celostátní i evropské úrovni, a to i přijetím strategie, která se této věci bude zvlášť věnovat;

19. vítá urychlené zřízení účinného, nezávislého a plně funkčního Úřadu evropského veřejného žalobce v zájmu posílení boje proti podvodům v Evropské unii; zdůrazňuje význam podpory a posílení spolupráce mezi orgány EU, členskými státy, Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadem evropského veřejného žalobce;

20. připomíná, že pandemie COVID-19 vedla zejména ve svých raných fázích k závažnému porušování svobody pohybu a svobody práce a ke zhoršení pracovních a životních podmínek, a to i pro sezónní a přeshraniční pracovníky v celé Unii; vyzývá členské státy, aby zajistily zrušení omezení základních práv, k nimž v souvislosti s pandemií došlo, jakmile to situace v oblasti veřejného zdraví dovolí, a aby všechna práva a svobody byly v plné míře obnoveny;

21. upozorňuje na nedodržování zásad právního státu, k němuž docházelo v různých obdobích v mnoha členských státech a na různých úrovních moci, počínaje mocí výkonnou, kde se uplatňovaly postupy, jako je zrychlené přijímání právních předpisů v mimořádných situacích na úrovni státu, a konče místní úrovní, kde docházelo k častému zneužívání úředních pravomocí ze strany policejních orgánů; připomíná, že uplatňování diskreční pravomoci by mělo být předmětem soudních nebo jiných nezávislých přezkumů a že použitelné opravné prostředky by měly být jasně definované a snadno dostupné, zejména v případě zneužití, včetně přístupu k veřejnému ochránci práv nebo jiné formě nesporného řízení; vyzývá členské státy, aby zavedly mechanismy pro prevenci, nápravu a trestání zneužívání diskreční pravomoci a aby svá rozhodnutí náležitě odůvodnily, zejména pokud se dotýkají práv jednotlivců;

22. je znepokojen tím, že pandemie COVID-19 a následná reakce na ni měly bezprecedentní dopad na fungování soudů a na schopnost uplatňovat práva na obhajobu, neboť byla výrazně omezena schopnost právníků konzultovat se svými klienty; zdůrazňuje, že přísně omezena byla také přístupnost policejních stanic a soudů a že mnoho soudních jednání bylo odloženo nebo přesunuto do režimu online; zdůrazňuje, že tato opatření měla vážný dopad na možnost zatčených, stíhaných nebo zadržených osob uplatňovat své právo na spravedlivý proces;

23. zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 nezbavuje donucovací orgány jejich povinnosti pečlivě vyvažovat dotčené zájmy a využívat své pravomoci způsobem, který je v souladu s jejich závazky v oblasti lidských práv; připomíná, že v případech, kdy došlo k porušování lidských práv v souvislosti s policejním dohledem a použitím síly, musí členské státy provést rychlá, důkladná, účinná a nezávislá vyšetřování a zajistit, aby se všechny odpovědné osoby zodpovídaly v rámci spravedlivých soudních řízení;

Čtvrtek 15. září 2022

24. vyjadřuje znepokojení nad dopadem krize způsobené onemocněním COVID-19 na zadržované osoby; zdůrazňuje, že některé členské státy přijaly opatření ke snížení počtu vězňů, často však pouze dočasně; zdůrazňuje, že EU dlouhodobě čelí problému přeplněnosti věznic, které dosahuje krizových rozměrů a je způsobena především nadměrným využíváním vyšetřovací vazby⁽¹¹⁾; je znepokojen rostoucími problémy v oblasti duševního zdraví u osob zadržovaných ve vazbě; připomíná, že držení z právního hlediska nevinných osob ve vyšetřovací vazbě je přijatelné pouze jako výjimečné opatření, použitelné jen v krajním případě, a vyzývá členské státy, aby využívání vyšetřovací vazby omezily a hledaly alternativní možnosti; zdůrazňuje, že by měly existovat normy EU pro vyšetřovací vazbu, které stanoví minimální trest, kdy je možné vyšetřovací vazbu uložit, aby bylo vyloučeno vazební stíhání nezletilých pachatelů; je toho názoru, že osoby čekající na soudní řízení by neměly být ve vězení zadržovány nad rámec právních předpisů a že soudní řízení musí proběhnout v přiměřené lhůtě; vyzývá Komisi, aby navrhla minimální normy pro vězeňské a vazební podmínky v EU;

Právo na rovné zacházení

25. se znepokojením zdůrazňuje, že k těmto diskriminačním praktikám dochází i nadále, a to na základě důvodů, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, etnický nebo sociální původ, genetické rysy, jazyk, náboženské vyznání nebo přesvědčení, politické názory či jakékoli jiné názory, příslušnost k národnostní menšině, majetek, narození, zdravotní postižení, věk, sexuální orientace a genderové identity; vyzývá Komisi, aby podporovala veřejné politiky zaměřené na odstranění této diskriminace a aby zajistila řádné a důsledné uplatňování rámcového rozhodnutí Rady 2008/913/SVV o boji proti rasismu a xenofobii⁽¹²⁾; domnívá se, že pokud tak členské státy neučiní, měla by Komise proti nim zahájit řízení o nesplnění povinnosti;

26. poukazuje na to, že Agentura EU pro základní práva ve svých výročních zprávách o základních právech uvádí, že mnoho členských států uplatňuje diskriminační institucionální postupy, politiky a právní předpisy; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily úplné provedení a prosazování antidiskriminačních právních předpisů, aby zahájily řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům, které ve svém vnitrostátním právu neprovádějí nebo důsledně neuplatňují antidiskriminační právní předpisy EU, a aby posílily opatření, která umožní předcházet institucionální diskriminaci, zejména ze strany donucovacích orgánů a soudního systému, jež může mít závažnější dopady na osoby příslušející ke skupinám ve zranitelném postavení; připomíná, že je naléhavě zapotřebí rozšířit ochranu před diskriminací nad rámec zaměstnání prostřednictvím horizontálního a průřezového přístupu; naléhavě vyzývá Komisi a Radu, aby bez dalšího odkladu a bez snížení standardů odblokovaly směrnici o rovném zacházení;

27. zdůrazňuje, že členské státy by v souladu se zprávou o lidských právech za rok 2021, kterou vydala Agentura EU pro základní práva, měly výrazně zlepšit účinnost svých opatření a institucionálních ujednání, aby zajistily důsledné a správné uplatňování směrnice o rasové rovnosti⁽¹³⁾ a aby za tímto účelem zejména posílily nezávislosti orgánů pro rovné zacházení, kterým by měly zajistit náležité pravomoci a financování, aby mohly účinně plnit úkoly, které jim byly svěřeny v právních předpisech EU o zákazu diskriminace;

28. naléhavě vyzývá Komisi, aby vyvíjela větší úsilí v oblasti boje proti rasismu, včetně navrzení ambiciózních právních předpisů; Komisi vyzývá rovněž k tomu, aby zajistila řádné sledování akčního plánu EU proti rasismu na období 2020–2025⁽¹⁴⁾ a aby zavedla účinné monitorovací a hodnotící mechanismy pro měření pokroku;

29. vítá skutečnost, že Komise jmenovala koordinátora pro práva obětí, přijala svou první strategii pro práva obětí a vytvořila platformu pro práva obětí; zdůrazňuje však, že v několika členských státech přetrvávají problémy s přístupem ke spravedlnosti, zejména pro oběti ve zranitelném postavení, a s nezávislostí soudnictví;

⁽¹¹⁾ Fair Trials, „Europe: Increase in pre-trial detention rates erodes rule of law“ („Evropa: častější využívání vyšetřovací vazby narušuje právní stát“), 28. dubna 2021.

⁽¹²⁾ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55).

⁽¹³⁾ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22).

⁽¹⁴⁾ Sdělení Komise ze dne 18. září 2020 nazvané „Unie rovnosti: akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025“ (COM(2020)0565).

Čtvrtek 15. září 2022

30. vyzývá k vytvoření obecného mechanismu pro spolupráci a koordinaci politik EU a členských států v oblasti rovnosti, který zajistí, aby v rámci přezkumu a přijímání politik byly zohledňovány všechny formy diskriminace, zejména ty, které se prolínají, mj. formou posuzování dopadů na rovnost, a aby se tak dělo pravidelně a transparentním způsobem, v souladu s jasnými cíli a lhůtami a na základě průkazných informací a s využitím ukazatelů výkonnosti; vyzývá k navázání úzké spolupráce s příslušnými zúčastněnými stranami, podpůrnými organizacemi, komunitami a osobami, které čelí diskriminaci, a k zajištění dostatečných zdrojů na provádění činností a sledování opatření;

31. odsuzuje nárůst útoků na osoby LGBTIQ+ a naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby přijaly opatření k ukončení těchto útoků a k zajištění účinné rovnosti osob LGBTIQ+ ve všech oblastech;

32. odsuzuje přístup některých vlád EU k přijímání právních předpisů, nebo výjimečně i ústavních změn, prostřednictvím zrychlených postupů bez veřejných konzultací s cílem legitimizovat diskriminační politiky, které by jinak zákonodárným procesem nemohly projít, jako jsou ustanovení, která se konkrétně zaměřují na LGBTIQ osoby; konstatuje, že změny schválené v maďarské ústavě nebo zákon proti LGBTIQ, který maďarský parlament přijal v červnu 2021, jsou názorným příkladem zásahu do práva na rovné zacházení a zásady nediskriminace; oceňuje, že 18 členských států zveřejnilo společné prohlášení, v němž odsoudily novelu maďarského zákona o ochraně dětí namířenou proti lesbickým, homosexuálně, bisexuálně či transsexuálně orientovaným osobám; oceňuje, že 16 členských států opětovně vyjádřilo svou podporu v boji proti diskriminaci LGBTIQ osob; zdůrazňuje, že podpora evropského projektu nezpochybnitelně zahrnuje podporu tolerance, vstřícnosti, nediskriminace a rovného zacházení;

33. je znepokojen zprávami o používání nepřiměřené síly, policejní brutalitě a pochybeních vůči Romům, které byly podle zjištění Agentury EU pro základní práva (FRA) uveřejněných v roce 2020 hlášeny v celé EU, a ukázaly se přitom i další problémy, s nimiž se Romové potýkají, jako je rozšířená chudoba, nevyhovující životní podmínky, špatný zdravotní stav, vyloučení z trhu práce a obtěžování; odsuzuje přetrvávající sociální vyloučení a protiromské smýšlení, které vedou k nepřiměřené kriminalizaci Romů, a vyzývá Komisi, aby předložila lepší právní předpisy a konkrétní politická opatření s cílem předcházet těmto incidentům a zajistit spravedlnost pro oběti, přičemž boj proti protiromskému smýšlení by měl být ústředním bodem politik EU;

34. vyjadřuje politování nad tím, že značný počet Romů v EU stále žije v marginalizovaných osadách ve velmi nejistých podmínkách a za velmi špatných sociálně-ekonomických podmínek, často bez přístupu k čisté pitné vodě, elektřině, bezpečnému a přiměřenému bydlení, vzdělávání, zaměstnání, zdravotní péči, kanalizačním zařízením a sběru odpadu; připomíná, že situace v romských osadách jednoznačně porušuje lidská práva a základní práva a má závažné důsledky, zejména pro romské děti; naléhavě vyzývá členské státy, aby se řídily doporučením Rady o rovnosti, začlenění a účasti Romů⁽¹⁵⁾ a strategickým rámcem EU pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030⁽¹⁶⁾ a aby za tímto účelem plně využívaly financování EU a členských států; vyzývá Komisi, aby zintenzivnila monitorování pokroku členských států a v souladu s tím podnikla další kroky;

35. vyjadřuje politování nad tím, že praxe segregace dětí z menšinových skupin ve školách zůstává v Evropě závažným problémem; zdůrazňuje, že tyto praktiky často vyplývají z chybné diagnostiky mentálního postižení u těchto dětí na základě jejich sociální nebo osobní situace; vyzývá členské státy, aby posílily své inkluzivní politiky s cílem předcházet těmto diskriminačním praktikám, úmyslným i neúmyslným, a aby zavedly mechanismy dohledu, které umožní přezkoumávat a v případě potřeby zvrátit diagnostická rozhodnutí;

36. vyzývá členské státy, aby zajistily řádné zapojení orgánů sociální a právní ochrany dětí a sociálního opatrovnictví v marginalizovaných romských komunitách s cílem zajistit, aby se dětem dostalo ochrany a péče nezbytné pro jejich fyzickou a psychickou pohodu a rozvoj při současném respektování jejich nejlepších zájmů, a aby zavedly postupy přizpůsobené různým potřebám marginalizovaných romských komunit, jež jim umožní plnit své povinnosti stejným způsobem, jako je tomu v případě dětí většinové populace;

⁽¹⁵⁾ Doporučení Rady ze dne 12. března 2021 o rovnosti, začlenění a účasti Romů (Úř. věst. C 93, 19.3.2021, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Sdělení Komise ze dne 7. října 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů“ (COM(2020)0620).

Čtvrtek 15. září 2022

37. zdůrazňuje, že nový strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů stanoví ambiciózní cíle v sedmi klíčových oblastech, tj. zákaz diskriminace, začleňování, účast, vzdělávání, zaměstnanost, zdraví a bydlení, a slouží jako efektivnější monitorovací rámec s řadou kvantifikovatelných a měřitelných cílů pro sledování pokroku; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila odpovídající návazná opatření, která umožní sledovat tuto strategii a dosažený pokrok; Komisi a členské státy rovněž naléhavě vyzývá k tomu, aby prosadily zákaz profilování na základě rasy nebo etnického původu při prosazování práva, protiteroristických opatřeních a imigračních kontrolách, jakož i zákaz policejního násilí, a aby zajistily vyvozování odpovědnosti;

38. je znepokojen tím, že terorismus a politiky zaměřené na jeho potírání mohly vést k diskriminaci a nepřátelství vůči určitým skupinám, včetně komunit jiné barvy pleti, muslimských komunit a protirasistických hnutí, aktivistů a organizací; vyjadřuje politování nad tím, že tyto politiky vedou v některých případech k delegitimizaci a kriminalizaci či pokusům o kriminalizaci politických, náboženských a jiných diskurzů, což může mít za následek diskriminační postupy v oblasti prosazování práva, včetně rasového a náboženského profilování, ale i širší společenské dopady, jako je autocenzura a zužování prostoru občanské společnosti;

39. vítá rozhodnutí Komise uspořádat veřejnou konzultaci o aktualizaci směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu⁽¹⁷⁾, která je součástí strategie EU v oblasti práv obětí (2020–2025), s cílem účinně posílit pomoc a ochranu poskytovanou obětem, včetně obětí terorismu, a uznat důležitost ochrany jejich důstojnosti; žádá dotčené instituce, aby poskytly záruky, které zabrání jakékoli následné viktimizaci plynoucí z ponižování obětí a útoků na jejich pověst, jež pocházejí ze sociálního okruhu útočníka;

40. znovu vyzývá všechny orgány EU a členské státy, aby účinně řešily problémy, jako je pohlavní vykořisťování dětí, dětská pornografie, ochrana migrujících dětí bez doprovodu, situace dětí se zdravotním postižením umístěných v ústavech, ochrana dětí, které byly vystaveny domácímu zneužívání a pracovnímu vykořisťování, a pohřešované děti;

41. vítá skutečnost, že Komise vyslyšela doporučení Parlamentu a přijala ambiciózní Strategii práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030⁽¹⁸⁾; znovu potvrzuje zásadní význam, který má provádění navrhovaných opatření a další rozvoj vnitrostátních opatření, jež mají za cíl zajistit, aby osoby se zdravotním postižením nebyly znevýhodněny a diskriminovány, pokud jde o zaměstnanost, vzdělávání a sociální začleňování, a aby jim byla plně zaručena jejich práva zakotvená v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením;

42. je hluboce znepokojen nárůstem chudoby a sociálního vyloučení, zejména v důsledku pandemie COVID-19, jakož i nenávisnými verbálními projevy a trestnými činy z nenávisti; vyjadřuje rovněž znepokojení nad tím, že pandemie má bezprecedentně tíživé dopady především na jednotlivce ve zranitelné situaci, včetně žen, osob příslušejících k rasově znevýhodněným skupinám, migrantů a osob se zdravotním postižením; vyjadřuje vážné obavy, že krize vyvolaná onemocněním COVID-19 byla stále větší měrou využívána jako záminka k útokům na zranitelné skupiny, včetně migrantů, osob přistěhovaleckého původu a Romů, kteří byli již tak vystaveni rasové a etnické diskriminaci, nenávisným verbálním projevům a trestným činům z nenávisti;

43. zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 odhalila velké mezery v kapacitě a připravenosti vnitrostátních systémů zdravotní péče, vzdělávání, zaměstnanosti a sociální ochrany; je pevně přesvědčen o tom, že členské státy musí výrazně zlepšit své systémy zdravotní péče, sociální péče a sociální pomoci tak, aby poskytovaly plnou podporu všem, a zejména těm zranitelnějším, a to i během krize, a odpovídajícím způsobem tak chránily zdravotní, hospodářská a sociální práva všech;

44. vyjadřuje politování nad tím, že pandemie COVID-19 měla v důsledku špatného bydlení, omezeného přístupu k vodě, elektřině a hygienickému vybavení, ale i v důsledku chybějícího internetového připojení a náležitého vybavení IT neúměrně horší dopady na marginalizované romské komunity, takže mladší generace Romů začala ještě více zaostávat ve školním vzdělávání; obzvláště znepokojen je tím, že dopady pandemie COVID-19 na Romy ještě prohloubily nerovnosti a přizpůsobily předsudky, takže v některých případech došlo i k policejnímu násilí; s politováním konstatuje, že během

⁽¹⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise ze dne 3. března 2021 nazvané „Unie rovnosti: Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030“ (COM(2021)0101).

Čtvrtek 15. září 2022

pandemie byla romská populace mnohokrát neprávem obviňována; konstatuje, že Romové byli předmětem stigmatizace, diskriminace a nenávistných verbálních projevů, které spojovaly virus s jejich etnickou příslušností; vyjadřuje politování nad tím, že některé sdělovací prostředky a sociální sítě často vykreslovaly Romy jako ohrožení veřejného zdraví odpovědné za šíření viru; vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily své politiky zaměřené na řešení chudoby a sociálního vyloučení, jimž jsou romské komunity vystaveny, a věnovaly přitom zvláštní pozornost právům romských žen a dětí;

45. zdůrazňuje, že bydlení je základní nutností a že přístup k bydlení a zvláště pak podpora na bydlení je základním právem, neboť občané, kteří jsou v bytové nouzi, se nemohou plně podílet na životě společnosti ani mít přístup ke všem svým základním právům; vyzývá členské státy, aby neprodleně akceptovaly, že by měly být vázány článkem 31 revidované Evropské sociální charty o právu na bydlení; vyjadřuje zvláštní znepokojení nad tím, že mladí lidé si kvůli obrovskému nárůstu cen, zejména v některých městských oblastech, nemohou pořídit byt;

46. uznává, že chudoba je další formou diskriminace, která vede k porušování základních práv, zejména těch skupin, jejichž práva jsou již nyní nejvíce dotčena, jako jsou ženy, migranti, černošské obyvatelstvo a další osoby jiné barvy pleti a etnické menšiny, komunita LGBTIQ a děti; zdůrazňuje zvláštní zranitelnost dětí a dopady, které na ně a na jejich tělesný a psychický vývoj má chudoba; vyzývá Komisi, Radu a členské státy, aby vypracovaly strategie zaměřené na boj proti chudobě se zvláštním zaměřením na děti; vyzývá členské státy, aby zaručily rovný přístup ke zdravotní péči, kvalitnímu vzdělání a bydlení pro všechny a aby ukončily omezování veřejných služeb, které má za následek větší chudobu a především nerovnost; připomíná, že hospodářská a sociální práva jsou základními právy; znovu vyzývá Radu a Komisi, aby při předkládání návrhů v oblasti hospodářské politiky zohledňovaly základní práva;

47. zdůrazňuje, že členské státy by měly zaručit právo na kvalitní pracovní místo, které umožní slučitelnost s osobním a rodinným životem a rozvojem, neboť je to nejlepší způsob, jak skoncovat s chudobou; uznává, že vykořisťování a zneužívání pracovní síly je jasným porušením tohoto práva; vyzývá členské státy, aby posílily inspekce práce a přijaly opatření, která zneužívání pracovní síly zamezí; vyzývá Komisi, aby posoudila, jaká opatření je třeba přijmout v zájmu přistoupení Evropské unie k Evropské sociální chartě, a aby navrhla časový rámec pro dosažení tohoto cíle;

48. je znepokojen nedostatečným pokrokem, pokud jde o nejisté pracovní podmínky v pečovatelských službách, což má dramatické důsledky pro starší osoby, které tyto služby potřebují k důstojnému životu a k tomu, aby zůstaly integrovány do společnosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby více usilovaly o potírání veškerých forem diskriminace starších lidí a aby zaručily naplňování jejich potřeb a jejich práva; zdůrazňuje význam podpory iniciativ souvisejících s aktivním stárnutím;

49. zdůrazňuje, že dostupnost online služeb v celé EU je v Evropě jedním ze základních předpokladů pro plné začlenění do společnosti; konstatuje, že v některých částech EU, nejčastěji v jejich venkovských oblastech, stále chybí přístup ke kvalitním online službám, což může vést k dalšímu prohlubování nerovnosti mezi Evropany; vybízí Komisi a členské státy, aby urychlily digitální transformaci EU, která by se měla zaměřit na dobré životní podmínky všech generací bez rozdílu a řešit bezpečnost virtuálního prostoru;

50. připomíná důležitost systematického shromažďování povinných a strukturovaných údajů o rovnosti a vytvoření ukazatelů pro měření a podávání zpráv o pokroku dosaženém v rámci strategií EU proti rasismu a diskriminaci; vyzývá Komisi a členské státy, aby v tomto ohledu zintenzivnily své snahy; vyzývá Komisi a členské státy, aby za účelem dokumentování rasismu a přípravy veřejných politik, které budou reálným a účinným způsobem naplňovat potřeby osob vystavených jeho projevům, shromažďovaly údaje o rovnosti rozdělené podle rasového a etnického původu a dalších chráněných charakteristik při důsledném respektování základního práva na soukromí, ochrany osobních údajů a příslušných evropských a vnitrostátních právních předpisů;

Strukturní rasismus

51. uznává a odsuzuje existenci strukturálního rasismu v EU založeného na stereotypch, které se šíří prostřednictvím diskurzů diskriminujících etnické menšiny ve všech oblastech jejich života; je vážně znepokojen individuálními, strukturálními a institucionálními formami rasismu a xenofobie v EU a rostoucí diskriminací Arabů, černošských Evropanů, lidí asijského původu, Židů, muslimů a Romů; naléhavě vyzývá členské státy, aby skoncovaly s diskriminačními institucionálními postupy, politikami i právními předpisy;

Čtvrtek 15. září 2022

52. zdůrazňuje, že hnutí Black Lives Matter (Na černošských životech záleží) zmobilizovalo společnost na celém světě, aby řešila rasismus a diskriminaci ze strany donucovacích orgánů; připomíná své usnesení ze dne 19. června 2020 o protestech proti rasismu po smrti George Floyd⁽¹⁹⁾, ve které znovu potvrdil, že na černošských životech záleží („Black Lives Matter“); znovu vyjadřuje svou podporu četným protestům proti rasismu a diskriminaci v evropských hlavních městech i v mnoha dalších světových městech, které následovaly po smrti George Floyd v roce 2020; podporuje výzvu demonstrantů, aby se postavili proti útlaku a strukturálnímu rasismu v Evropě; vítá jmenování koordinátora EU pro boj proti rasismu v květnu 2021, uspořádání summitu EU proti rasismu, vytvoření stálého fóra pro konzultace s občanskou společností o boji proti rasismu a závěry Rady ze dne 4. března 2022 o boji proti rasismu a antisemitismu; oceňuje rovněž, že Komise ve svém akčním plánu EU proti rasismu na období 2020–2025 poprvé uznala existenci strukturálního rasismu v EU a stanovila konkrétní opatření pro boj proti rasismu a etnické diskriminaci v EU;

53. naléhavě vyzývá orgány EU a členské státy, aby řešily základní příčiny strukturálního rasismu; vyzývá Komisi a členské státy, aby provedly opatření k řešení přetrvávajících strukturálních nerovností v klíčových oblastech, jako je systém trestního soudnictví, vzdělávání, bydlení, zaměstnanost, zdravotní péče, zboží a služby; zdůrazňuje důležitou úlohu vzdělávání a sdělovacích prostředků v boji proti rasistickým narativům a odstraňování předsudků a stereotypů; žádá Komisi a členské státy, aby propagovaly školení, jež jsou zaměřena proti rasismu;

54. vyzývá členské státy, aby do konce roku 2022 přijaly národní akční plány boje proti rasismu a aby upřednostnily opatření, která umožní řešit problém nedostatečného přístupu ke spravedlnosti a přetrvávajících socioekonomických nerovností v oblastech, jako je bydlení, zdravotní péče, zaměstnanost a vzdělávání, přičemž je třeba uznat, že se jedná o významné překážky, které jim brání v tom, aby mohly požívat v plném rozsahu základních práv, a o hlavní překážky pro začlenění do společnosti a rovnost; žádá Komisi, aby monitorovala a zajišťovala řádné monitorování těchto národních akčních plánů proti rasismu i akčního plánu EU; vyzývá rovněž Komisi, aby monitorovala a přijala opatření proti rasismu a diskriminaci v členských státech, a to i prostřednictvím zahájení řízení o nesplnění povinnosti s cílem podpořit účinné uplatňování právních předpisů;

55. poukazuje na rostoucí rasistické a xenofobní nálady vyjadřované osobami utvářejícími veřejné mínění, politiky a sdělovacími prostředky, které přispěly k vytvoření nepřátelského klimatu pro obhájce a organizace bojující proti rasismu; vyzývá členské státy, aby ve svém vnitrostátním právu plném rozsahu provedly a uplatňovaly rámcové rozhodnutí č. 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva; vybízí členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k zajištění toho, aby rasistické a xenofobní pohnutky byly považovány za přitěžující okolnost nebo aby soudy mohly k těmto pohnutkám přihlídnout při stanovení trestu;

56. je krajně znepokojen existencí a trvalým šířením extrémně pravicových hnutí v EU, zejména neofašistických a neonacistických skupin; vyzývá členské státy, aby přijaly naléhavá opatření k účinnému zákazu těchto skupin; vyzývá také k důkladnějšímu prověřování nadací, členské základny a zejména financování těchto skupin s cílem zjistit, zda nedochází k zahraničnímu vměšování; zdůrazňuje, že je třeba v osnovách pro výuku historie věnovat větší prostor objektivnímu a faktickému učení o různých rasových nebo etnických ideologiích, jako je otroctví, kolonialismus nebo fašismus, a o jejich formách a původu, včetně zneužívání vědy k jejich odůvodnění, jakož i o jejich důsledcích a možných pozůstatcích v současné době, s cílem bojovat proti opakovanému výskytu těchto ideologií;

57. připomíná, že je třeba věnovat velkou pozornost digitalizaci a potenciálu různých sociálních zkreslení, k nimž může docházet se zaváděním nových technologií; zdůrazňuje, že je třeba řešit možná rizika spojená s umělou inteligencí, zejména pro jedince z rasově profilovaných skupin, a to nikoli jako technický problém, ale jako problém společenský; vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly opatření s cílem předcházet rizikům spojeným s novými technologiemi, včetně umělé inteligence, aby tyto technologie neprohlubovaly diskriminaci, stávající nerovnosti a chudobu; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby systémy umělé inteligence byly řízeny v souladu se zásadami transparentnosti, vysvětlitelnosti, spravedlnosti a odpovědnosti a aby byly prováděny nezávislé kontroly s cílem zabránit tomu, aby tyto systémy zhoršovaly rasismus; Komisi a členské státy vyzývá rovněž k tomu, aby řešily rozdíly mezi muži a ženami a rozdíly v rozmanitosti, jež existují v odvětvích IKT a přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM), a to zejména při vývoji nových technologií, včetně umělé inteligence, ale především na pozicích s rozhodovací pravomocí;

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 63.

Čtvrtek 15. září 2022

58. naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily plné provedení směrnice o rasové rovnosti a směrnice o rovnosti v zaměstnání⁽²⁰⁾ s cílem bojovat proti přetrvávajícímu rasismu vůči osobám různého původu, etnického původu nebo barvy pleti; odsuzuje skutečnost, že rasové, etnické, jazykové a náboženské menšiny stále čelí hluboce zakořeněným strukturálním a institucionálním typům rasismu, diskriminaci, trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálními projevy, nedostatečnému přístupu ke spravedlnosti a přetrvávajícím socioekonomickým nerovnostem, které jsou hlavními překážkami, které jim brání v plném uplatňování jejich základních práv, sociálního začlenění a rovnosti občanů EU, a to ve všech oblastech života, včetně bydlení, vzdělávání, zdravotní péče a zaměstnání;

Genderově podmíněné násilí, práva žen a práva osob LGBTIQ+

59. odsuzuje skutečnost, že genderově podmíněné násilí je jednou z nejrozšířenějších forem násilí v EU, přičemž průzkumy provedené EU ukazují, že každá třetí žena v Unii – celkem tedy 62 miliony žen – byla někdy v době od svých 15 let vystavena fyzickému nebo sexuálnímu násilí a že více než polovina žen (55 %) byla předmětem sexuálního obtěžování; poukazuje na to, že genderově podmíněné násilí je formou diskriminace a porušování základních práv, jakož i důsledkem genderových stereotypů, heteropatriarchálních struktur, mocenských asymetrií a strukturálních a institucionálních nerovností; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat meziodvětvový přístup zaměřený na oběti ve všech politikách a opatřeních k řešení genderově podmíněného násilí; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily své úsilí v tomto směru;

60. zdůrazňuje, že je důležité bojovat proti genderově podmíněnému násilí ve všech jeho podobách a prosazovat rovnost žen a mužů a práva žen; vítá návrh směrnice o boji proti násilí páchanému na ženách a domácímu násilí, který předložila Komise dne 8. března 2022⁽²¹⁾ a který předkládá opatření umožňující kriminalizaci některých forem násilí, včetně kriminalizace znásilnění založeného na odepření souhlasu a včetně určitých forem kybernetického násilí, jakož i opatření na ochranu obětí a zlepšení přístupu ke spravedlnosti, podporu obětí a prevenci, a který rovněž obsahuje ustanovení týkající prolínání s různými formami diskriminace; zdůrazňuje přeshraniční rozměr genderově podmíněného násilí a trvá na tom, že genderově podmíněné násilí je třeba řešit na evropské úrovni; vyzývá Komisi, aby genderově podmíněné násilí zařadila na seznam obzvláště závažných trestných činů zakotvených v čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování EU;

61. naléhavě vyzývá Radu, aby jménem Unie bezodkladně dokončila ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (Istanbulské úmluvy); lituje, že tuto úmluvu dosud neratifikovalo Bulharsko, Česká republika, Litva, Lotyšsko, Maďarsko a Slovensko, a vyzývá tyto země, aby ji ratifikovaly; poukazuje na to, že Istanbulská úmluva by měla být chápána jako minimální standard pro vymýcení genderově podmíněného násilí; důrazně odsuzuje pokusy některých členských států, zejména Polska, o zrušení opatření, která již byla přijata v souvislosti s prováděním Istanbulské úmluvy a v boji proti násilí páchanému na ženách, a o odstoupení od této úmluvy;

62. odsuzuje činnost hnutí bojujících proti rovnosti žen a mužů a protifeministických hnutí, která systematicky napadají práva žen a osob LGBTIQ; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, aby organizace občanské společnosti, které Unie finančně i jinak podporuje, nepodněcovaly diskriminaci na základě pohlaví; vítá vůbec první strategii EU pro rovnost LGBTIQ osob a dále odsuzuje rostoucí počet případů diskriminace, trestných činů z nenávisti a násilí vůči osobám LGBTIQ; žádá Komisi, aby zajistila řádné sledování této strategie;

63. odsuzuje setrvalé odmítavý postoj některých členských států, zejména Polska, Slovenska, Chorvatska nebo Litvy, vůči právům žen, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv; připomíná, že nátlak v oblasti reprodukce a odpírání bezpečné a legální možnosti potratu je také jednou z forem genderově podmíněného násilí; zdůrazňuje, že Evropský soud pro lidská práva při několika příležitostech rozhodl, že restriktivní zákony o umělému přerušování těhotenství a jejich nedostatečné provádění porušují lidská práva žen a dívek a jejich tělesnou autonomii; odsuzuje nedostatečný přístup žen k umělému přerušování těhotenství v mnoha zemích a odsuzuje úmrtí nejméně čtyř žen v Polsku v důsledku uplatňování předpisů zakazujících potrat prakticky za všech okolností; naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly účinná opatření k nápravě těchto existujících případů porušování lidských práv a práv žen a aby zavedly potřebné mechanismy, které

⁽²⁰⁾ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16).

⁽²¹⁾ COM(2022)0105.

Čtvrtek 15. září 2022

zabrání jejich opakování v budoucnu; vyzývá Evropskou komisi, aby umělé přerušení těhotenství chápala jako základní právo, aby odstranila veškeré překážky bránící jeho užívání a aby zajistila jeho uplatňování v rámci systému veřejné zdravotní péče a aby ve svých výročních zprávách o právním státu věnovala větší pozornost sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví;

64. důrazně odsuzuje diskriminaci a segregaci romských žen v zařízeních zdravotní péče o matky; vítá skutečnost, že Česká republika přijala zákon o odškodnění obětí nucené a nezákonné sterilizace, a bere na vědomí, že vláda Slovenské republiky učila v roce 2021 krok vpřed a omluvila se, třebaže zatím nebyl navržen žádný zákon o odškodnění; domnívá se, že právo na zdravotní péči, zejména v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, patří mezi základní práva žen, která by měla být posílena a která by jim v žádném případě neměla být krácena ani odňata;

65. vyzývá všechny členské státy, aby respektovaly tělesnou autonomii všech osob, zejména zákazem mrzačení pohlavních orgánů intersexuálních osob, tzv. „konverzní terapie“ a nucené sterilizace transsexuálních osob, což je předpokladem pro dosažení právního uznání změny pohlaví; opakuje, že zákony týkající se uznávání změny pohlaví by měly být přijímány v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv, přičemž samotná změna pohlaví by měla být dosažitelná, cenově dostupná, administrativní, rychlá a založená na sebeurčení;

66. zdůrazňuje, že pro účely volného pohybu je třeba uznávat veškerá partnerství, a to i v případě osob ze třetích zemí, které jsou partnery státních příslušníků EU; je znepokojen tím, že stále ještě nebyl vykonán rozsudek Soudního dvora ve věci C-673/16 z roku 2018, Coman & Hamilton, který uznal, že pojem „manžel nebo manželka“ zahrnuje podle právních předpisů EU o volném pohybu i manžele stejného pohlaví; upozorňuje na to, že Komisi byla podána stížnost týkající se shodného případu (A.B. a K.V. v. Rumunsko – žádost č. 17816/21); zdůrazňuje, že nečinnost Komise vedla k tomu, že žalobci Coman & Hamilton předložili věc ESLP ve snaze dosáhnout právní nápravy (Coman a další v. Rumunsko – žádost č. 2663/21); znovu vyzývá Komisi, aby z důvodu nevykonání rozsudku ve věci Coman & Hamilton zahájila řízení o nesplnění povinnosti;

67. vítá závazek Komise uveřejnit v roce 2022 návrh nařízení o vzájemném uznávání rodičovství mezi členskými státy, jehož cílem je vytvoření právní jistoty pro duhové rodiny v celé EU.

68. zdůrazňuje znepokojivý nárůst genderově podmíněného násilí a domácího násilí během pandemie COVID-19; oceňuje rychlou reakci některých celostátních, regionálních a místních orgánů v podobě opatření na pomoc obětem domácího násilí, jako je zvýšení počtu linek pomoci a sdílení informací, zavedení systémů kódování v lékárnách, dočasná poradenská centra v obchodech s potravinami nebo skryté aplikace s cílem usnadnit oznamování domácího násilí a zneužívání; poukazuje však na obecný nedostatek azylových domů nebo jiných možností bezpečného ubytování pro přeživší osoby; naléhavě proto vyzývá členské státy, aby vyčlenily odpovídající finanční prostředky na stávající azylové domy, které jim pomohou zvýšit jejich kapacity, a aby usnadnily zřizování dalších azylových domů a bezpečných ubytovacích zařízení pro přeživší osoby, a to i pro doprovázející nezletilé osoby; členské státy rovněž vyzývá k tomu, aby zajistily, že služby pro přeživší osoby budou považovány za základní a že budou i nadále otevřené a k jejich doplnění bude zajištěna odpovídající odborná příprava policejních sil a cílená reakce soudnictví s cílem zlepšit budoucí připravenost;

69. vyjadřuje politování nad výrazně odmítavým postojem vůči právům žen a dívek, který je v některých členských státech provázen snahou o omezování sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv, kdy pandemie COVID-19 slouží jako záminka k omezení možností umělého přerušení těhotenství a užívání antikoncepce a gynekologických služeb; zdůrazňuje, že bez ohledu na pandemii došlo v některých členských státech k pokusům o omezení stávající právní ochrany přístupu žen k umělému přerušení těhotenství, včetně zavedení regresivních předběžných podmínek, které musí být před provedením tohoto zákroku splněny, jako je povinné a předpojaté poradenství nebo čekací lhůta; odsuzuje zejména více než 20 parlamentních pokusů o omezení přístupu k umělému přerušení těhotenství, že k nimž během tohoto období došlo na Slovensku; rozhodně zdůrazňuje, že služby v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv musí být považovány za základní a musí být dostupné i během celosvětových zdravotních krizí, protože povaha těchto služeb je časově citlivá;

Čtvrtek 15. září 2022

70. zdůrazňuje, že v souladu s tím, co se uvádí ve strategii Komise pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025, je důležité zajistit, aby reakce na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 zahrnovala genderové hledisko a genderové rozpočtování, jakož i následná posouzení dopadů na rovnost žen a mužů; naléhavě vyzývá orgány EU, aby zajistily začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech politik a opatření EU;

Svobody

71. připomíná, že je důležité hájit svobodu, pluralitu a nezávislost sdělovacích prostředků, zajistit transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků, regulovat koncentraci trhu a zabezpečit ochranu novinářů; je přesvědčen, že má-li se takovýmto nekalým praktikám zabránit, je nutné, aby na úrovni EU existovaly závazné předpisy zajišťující silnou a konzistentní ochranu nezávislých sdělovacích prostředků a novinářů před šikanózními žalobami, jejichž cílem je tato média a novináře umlčet nebo zastrašit; vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu zvýšila své úsilí, mimo jiné navržením závazných opatření a ochranou a podporou financování investigativní žurnalistiky;

72. odsuzuje používání strategických žalob proti účasti veřejnosti, které jsou podávány za účelem umlčení a zastrašování obránců lidských práv, včetně obránců práv LGBTI osob, kteří kritizují porušování lidských práv; zdůrazňuje, že strategické žaloby proti účasti veřejnosti jsou pouze jednou z hrozeb pro svobodné a pluralitní sdělovací prostředky, přičemž mezi další z nich patří komerční tlak a požadavky, politické tlaky, novinářská autocenzura v konkrétních sporných otázkách, nejistoty spojené s novinářskou profesní dráhou a velká pracovní zátěž, která na novináře doléhá, tlak, který pociťují v souvislosti s udržení přístupu k elitním zdrojům v podobě nekritického zpravodajství a očekávání, že dojde k zastavení jejich profesního postupu, budou-li porušovat nevyslovené a internalizované předpoklady týkající se správné „linie“, které se mají držet v obzvláště kontroverzních otázkách, zejména pokud jde o zahraniční politiku; vyzývá členské státy, aby chránily a rozvíjely nezávislé, pluralitní a svobodné sdělovací prostředky; odsuzuje v tomto ohledu veškerá opatření, jejichž cílem je umlčet kritické sdělovací prostředky a oslabit svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků; zdůrazňuje naléhavou potřebu bojovat proti všem strategickým žalobám proti účasti veřejnosti; vítá nedávnou iniciativu Komise, která se rozhodla vydat doporučení týkající se zajištění ochrany, bezpečnosti a posílení postavení novinářů v Evropské unii; žádá Komisi, aby bezodkladně předložila akt o svobodě sdělovacích prostředků;

73. je znepokojen zprávami o tom, že orgány některých členských států použily spyware Pegasus k politickým či jiným neoprávněným účelům, aby sledovaly novináře, politiky, právníky, aktéry občanské společnosti a další osoby, což je v rozporu s právem EU a hodnotami zakotvenými v článku 2 Smlouvy o EU a v Listině; je znepokojen používáním nástroje Pegasus proti novinářům, aktivistům v oblasti lidských práv, představitelům opozice a právníkům v EU i mimo ni; připomíná, že Pegasus je pouze jedním z mnoha příkladů programů, které státní subjekty používají k nezákonnému hromadnému sledování nevinných občanů; vítá vytvoření vyšetřovacího výboru pro Pegasus v Evropském parlamentu, který prošetří údajné zneužívání nástrojů pro sledování osob a rozsah údajného porušování práv a svobod zakotvených v Listině a v článku 2 Smlouvy o EU a navrhne pojistky a doporučení;

74. zdůrazňuje, že očeňující kampaně proti LGBTIQ osobám a obecněji občanské společnosti jsou rozšířenější v členských státech, v nichž je ohrožena svoboda sdělovacích prostředků; důrazně odsuzuje pomlouvačné kampaně, jimž jsou ve veřejných sdělovacích prostředcích neustále vystavováni soudci, novináři a politici s kritickým postojem vůči současné vládě, včetně strategických žalob proti účasti veřejnosti (SLAPP), které podávají státní úřady, vládní úředníci, státem vlastněné společnosti nebo jednotlivci s úzkými vazbami na vládní koalici po celé Evropě; naléhavě vyzývá Komisi, aby využila všech legislativních a exekutivních nástrojů, které má k dispozici, a zabránila tak tomuto zastrašování, které ohrožuje svobodu projevu; žádá Komisi, aby ve spolupráci s organizacemi zastupujícími novináře monitorovala případy útoků na novináře i žaloby, jejichž cílem je umlčet či zastrašit nezávislá média, a aby o nich podávala zprávy a zaručila přístup k řádným opravným právním prostředkům;

75. vyjadřuje politování nad tím, že bezpečnost novinářů není všeobecně zaručena; zdůrazňuje význam plurality sdělovacích prostředků a potřebu chránit novináře před hrozbami a útoky s cílem zabránit autocenzuře a zaručit svobodu projevu a právo na informace a ochranu novinářské profese; vyzývá Komisi, aby zlepšila nástroje pro posuzování opatření přijatých vládami, která mohou ohrožovat svobodu informací a pluralismus;

Čtvrtek 15. září 2022

76. odsuzuje útoky, zadržování a násilí namířené proti novinářům během protestů, které novinářům bránily v tom, aby podávali zprávy, a tudíž aby vykonávali právě a pouze svou práci; vyjadřuje hluboké znepokojení nad případy policejní brutality během protestů, zejména vůči novinářům, a naléhavě vyzývá k přijetí odpovědnosti za tyto činy; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily bezpečnost a ochranu novinářů, zejména během protestů;

77. zdůrazňuje, že podle mezinárodního práva v oblasti lidských práv mohou být v zájmu ochrany veřejného zdraví nebo jiných oprávněných zájmů zákonně stanovena určitá omezení práva na svobodu pokojného shromažďování, ale musí být stanovena zákonem a musí být nezbytná a přiměřená konkrétnímu cíli; vyjadřuje hluboké znepokojení nad zavedením plošných zákazů protestů a nad nepovolováním nebo omezováním protestů během pandemie COVID-19, přestože jiná veřejná shromáždění podobné velikosti mohla bez potíží proběhnout, jakož i používáním síly proti pokojným demonstrantům; je znepokojen skutečností, že členské státy mají různé nastavené hranice, kdy mohou donucovací orgány pro zjednání veřejného pořádku použít sílu a zbraně; vyzývá členské státy, aby v situaci, kdy přijímají restriktivní opatření a zákony týkající se svobody projevu, shromažďování a sdružování, chránily základní práva a aby usnadnily vytváření prostředí, v němž je kritika součástí zdravé diskuse o všech otázkách veřejného zájmu;

78. je hluboce znepokojen útoky, obtěžováním, násilím a výhrůžkami namířenými proti novinářům, obráncům lidských práv a dalším osobám, které odhalují zahraniční vměšování a dezinformační kampaně; naléhavě vyzývá členské státy, aby v souvislosti se prudkým nárůstem dezinformací, hoaxů a politické propagandy zahrnuly do svých osnov cílené činnosti přiměřené věku zaměřené na rozvoj kritického myšlení, mediální gramotnosti a digitálních dovedností; vyzývá k tomu, aby byl kladen větší důraz na výchovu k občanství se zaměřením na základní práva, demokracii a účast na veřejných záležitostech;

79. konstatuje, že umístění některých členských států v mezinárodním hodnocení svobody tisku se zhoršilo; zdůrazňuje nezastupitelnou úlohu veřejnoprávních sdělovacích prostředků a zdůrazňuje, že je zásadní zajistit a zachovat jejich nezávislost na politických zásadách; důrazně odsuzuje hrozby pro svobodu sdělovacích prostředků, včetně obtěžování a útoků zaměřených na novináře a oznamovatele, nedodržování jejich právní ochrany, jakož i zachycování sdělovacích prostředků nebo politicky motivovaná opatření v odvětví sdělovacích prostředků;

80. je hluboce znepokojen pokračujícím zhoršováním svobody médií v Maďarsku, Polsku a ve Slovinsku a různými reformami, které zavádí vládnoucí koalice s cílem omezit v médiích rozmanitost a umlčet kritické hlasy; je znepokojen rovněž tím, že v některých členských státech neexistuje žádný transparentní a jednoznačný soubor zásad pro celostátní, regionální a místní orgány, jimiž by se řídilo zadávání jejich reklamy ve sdělovacích prostředcích; vyjadřuje hluboké politování nad zhoršením hospodářské situace sdělovacích prostředků během pandemie COVID-19 a domnívá se, že by měla být přijata zvláštní opatření, která dopady pandemie na sdělovací prostředky zmírní;

81. je znepokojen vytvářením vládou kontrolovaných subjektů, které řídí velkou část mediálního prostředí, a ovládnutím veřejných sdělovacích prostředků, aby sloužily partikulárním zájmům; připomíná, že vysoká koncentrace vlastnictví sdělovacích prostředků, ať již ve státním vlastnictví nebo v soukromých rukou, vážně ohrožuje rozmanitost informací a názorů zastoupených v mediálním obsahu; připomíná, že svoboda projevu a informací, včetně svobodného uměleckého vyjádření, a svoboda sdělovacích prostředků mají zásadní význam pro demokracii a právní stát, a naléhá na členské státy, aby zaručily nezávislost svých úřadů pro dohled nad sdělovacími prostředky; připomíná, že právo vyhledávat, přijímat a předávat informace a myšlenky ústně, písemně nebo v tištěné podobě, prostřednictvím umění nebo jakýchkoli jiných médií je jedním ze stavebních kamenů svobody uměleckého projevu;

82. žádá Komisi, aby zajistila řádné provádění směrnice o audiovizuálních mediálních službách a věnovala přitom zvláštní pozornost nezávislosti regulačních orgánů pro sdělovací prostředky, transparentnosti v oblasti vlastnictví sdělovacích prostředků a mediální gramotnosti; žádá Komisi, aby účinně využívala řízení o nesplnění povinnosti v případech, kdy členské státy příslušná ustanovení provádějí nesprávně nebo neúplně;

Čtvrtek 15. září 2022

83. konstatuje, že některá opatření přijatá členskými státy v reakci na onemocnění COVID-19 měla závažný dopad na právo na soukromí a ochranu údajů, že nebyly plně konzultovány orgány pro ochranu údajů, že nezbytnost a přiměřenost těchto opatření nebyly vždy jasné a že v mnoha případech chyběl pevný právní základ a nebylo provedeno řádné hodnocení; vyzývá Komisi, evropského inspektora ochrany údajů a Evropský sbor pro ochranu osobních údajů, aby situaci neprodleně vyhodnotili;

84. vyjadřuje hluboké znepokojení nad nedostatečným a nerovnoměrným prosazováním obecného nařízení o ochraně osobních údajů⁽²²⁾, v jehož důsledku hrozí, že zůstane jen na papíře a nebude občanům EU poskytovat skutečnou ochranu; vyjadřuje politování nad tím, že Komise ignorovala výzvu Parlamentu k zahájení řízení o nesplnění povinnosti proti Irsku kvůli nedostatečnému prosazování obecného nařízení o ochraně osobních údajů;

85. je znepokojen interními pokyny Komise pro správu záznamů a archivy, které vycházejí z chybného výkladu nařízení (ES) č. 1049/2001 o přístupu k dokumentům⁽²³⁾, a vynětím textových zpráv z oblasti působnosti pravidel pro přístup k dokumentům, které evropská veřejná ochránkyně práv označila za „nesprávný úřední postup“; vyjadřuje politování nad skutečností, že některé členské státy zmařily účinný výkon práva občanů na přístup k dokumentům tím, že zbytečně zpožďovaly, nebo dokonce rušily lhůty pro vyřízení žádostí o přístup k dokumentům; zdůrazňuje, že důsledkem toho je nejen nedůvěra občanů EU v orgány, ale také oslabení plurality sdělovacích prostředků v EU;

Situace a porušování základních práv na vnějších hranicích EU

86. zdůrazňuje, že záchrana životů je podle mezinárodního práva i práva EU zákonnou povinností; důrazně odsuzuje trestní řízení zahájená v některých členských státech proti organizacím občanské společnosti a jednotlivcům za poskytování humanitární pomoci migrantům; vyzývá členské státy, aby zajistily, že jednotlivci a organizace občanské společnosti pomáhající migrantům z humanitárních důvodů nebudou stíháni;

87. odsuzuje skutečnost, že některé členské státy přijaly zákony, politiky a postupy, které narušují účinnou ochranu lidských práv uprchlíků, žadatelů o azyl a migrantů na souši i na moři; vyzývá Komisi a členské státy, aby do středu svých migračních a azylových politik umístily lidská práva migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků a zásadu sdílení odpovědnosti;

88. důrazně odsuzuje vytlačování osob za hranice a porušování základních práv a násilnosti, k nimž dochází na vnějších hranicích EU vůči migrantům, uprchlíkům a žadatelům o azyl a které odsoudily i instituce, jako je Mezinárodní organizace pro migraci⁽²⁴⁾, jakož i kriminalizaci humanitárních pracovníků a aktivistů a využívání finančních prostředků EU, jejichž neúměrná část posloužila k výstavbě uzavřených zařízení a posílení vnějších hranic; vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily plnohodnotný systém monitorování základních práv s cílem prošetřit veškerá obvinění z vytlačování osob za hranice a porušování základních práv a zvýšit transparentnost opatření přijatých na vnějších hranicích, jak požaduje Agentura EU pro základní práva⁽²⁵⁾; vyzývá Komisi, aby zahájila řízení o nesplnění povinnosti v případech, kdy existují náznaky vytlačování migrantů a násilí;

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽²⁴⁾ Mezinárodní organizace pro migraci, „IOM calls for end to pushbacks and violence against migrants at EU external borders“ („MOM vyzývá k zákazu vytlačování osob za hranice a násilností vůči migrantům na vnějších hranicích EU“), 9. února 2021.

⁽²⁵⁾ Agentura EU pro základní práva, *Zpráva o stavu základních práv za rok 2021*, duben 2021.

Čtvrtek 15. září 2022

89. vyjadřuje hluboké znepokojení nad informacemi uveřejněnými o Evropské agentuře pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a uznává, že agentura se podílela na vytlačování osob za hranice a byla si tohoto jednání vědoma; vyzývá agenturu Frontex, aby uplatnila článek 46 příslušného nařízení⁽²⁶⁾ a pozastavila veškeré operace v členských státech, v nichž k takovým případům dochází, a aby zajistila plnou transparentnost a přijala odpovědnost za své operativní činnosti; vyzývá Komisi, aby prošetřila a přijala nezbytná opatření s cílem tyto praktiky agentury Frontex ukončit;

90. vyzývá členské státy, aby zavedly náležité postupy, které zajistí, že osoby budou před jejich předáním do sousedního členského státu vyslechnuty a formálně vyzkoumány o přijatém rozhodnutí; odsuzuje skutečnost, že migranti a žadatelé o azyl zadržení po překročení vnitřní nebo vnější hranice EU nejsou před navrácením do sousedního členského státu systematicky vyslechnuti ani systematicky vyzkoumány o svém navrácení; připomíná členským státům jejich povinnost účinně zaručit právo na spravedlivý proces a právo všech osob na rovnost před zákonem;

91. vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že vnější hranice EU, zejména její východní a jižní hranice, překračují i nezletilé osoby bez doprovodu, a vyzývá členské státy, aby situaci nezletilých osob bez doprovodu na těchto hraničních přechodech věnovaly zvláštní pozornost;

92. je znepokojen skutečností, že na hranicích jsou ve větší míře využívány technologie, z nichž některé mohou nepřiměřeným způsobem narušovat soukromí osob; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby na hranicích zavedly nezávislé monitorovací mechanismy, které by se měly vztahovat i na sledování činností v oblasti ostrahy hranic, a aby zajistily dodržování základních práv;

Trestné činy z nenávisti a verbální projevy nenávisti

93. je znepokojen nárůstem nenávistných verbálních projevů a očerňujících kampaní v členských státech, jejichž původci jsou mnohdy i vysoce postavení veřejní činitelé nebo přední politici a jejichž konkrétním cílem jsou sdělovací prostředky, nevládní organizace a některé sociální skupiny nebo menšiny, jako jsou osoby LGBTIQ; zdůrazňuje, že jejich dopad na občanský prostor je nepopiratelný a že vytvářejí prostředí, které je nebezpečné pro občanskou společnost a obránce lidských práv; je znepokojen skutečností, že jen v roce 2021 došlo v několika členských státech k četným útokům na kanceláře a zaměstnance LGBTIQ;

94. odsuzuje všechny druhy trestných činů z nenávisti, nenávistné verbální projevy a neopodstatněná obvinění či obvinění učiněná ve zlém úmyslu, jak na internetu, tak i mimo něj, která jsou motivována diskriminací z jakéhokoli důvodu, zejména na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politických názorů či jakýchkoli jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace; vyjadřuje znepokojení nad trestnými činy z nenávisti a trestnými činy souvisejícími s podněcováním k diskriminaci nebo násilí, k nimž došlo během pandemie COVID-19, což vedlo ke stigmatizaci některých zvláště zranitelných osob; připomíná, že rasismus a xenofobie jsou zločiny, nikoli stanoviska;

95. vítá Komisi předložený návrh rozhodnutí Rady, kterým se má rozšířit seznam trestných činů EU o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti, a vyzývá Radu, aby se odpovědně zasadila o jeho jednomyslné přijetí; připomíná, že je třeba, aby Komise a členské státy spolupracovaly s internetovými společnostmi na zajištění odpovídajících záruk a na důsledném provedení kodexu chování proti nezákonným nenávistným projevům online;

Ochrana životního prostředí

96. upozorňuje na článek 37 Listiny, v němž je stanoveno, že do politik Unie je nutné začlenit opatření k dosažení vysoké míry ochrany životního prostředí a zvyšování jeho kvality;

⁽²⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

Čtvrtek 15. září 2022

97. vyzývá Komisi, aby neprodleně přijala příslušné legislativní iniciativy a přijala i další plánované právní předpisy v souladu s původním harmonogramem; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby se při rozhodování o všech oblastech politiky a všech iniciativách přihlíželo k příslušným obavám týkajícím se životního prostředí; domnívá se, že pro zajištění spravedlivého přechodu na environmentálně udržitelné hospodářství, ale i v zájmu ochrany a tvorby udržitelných pracovních míst je nutné, aby se udržitelnost stala hlavní zásadou veškeré makroekonomické politiky, neboť jedině tak bude možné odvrátit ty největší hrozby, jakým kdy lidstvo čelilo;

98. vyzývá k celoevropskému provedení Aarhuské úmluvy, která spojuje environmentální a lidská práva; zdůrazňuje, že zhoršení kvality životního prostředí a neschopnost některých orgánů veřejné moci poskytnout informace o závažných environmentálních rizicích, jimž jsou jednotlivci vystaveni, může mít závažné a nepříznivé dopady na jednotlivce; vyzývá k ochraně novinářů, aktivistů, nevládních organizací, obránců práv, oznamovatelů a veřejných strážců působících v těchto oblastech;

o

o o

99. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0326

Hospodářská, sociální a územní soudržnost v EU: osmá zpráva o soudržnosti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o hospodářské, sociální a územní soudržnosti v EU: osmá zpráva o soudržnosti (2022/2032(INI))

(2023/C 125/09)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na články 4, 162, 174 až 178 a 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky ⁽¹⁾ (nařízení o společných ustanoveních),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ⁽²⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1059 ze dne 24. června 2021 o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti ⁽⁴⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 508/2014, pokud jde o specifická opatření pro aktivaci investic do systémů zdravotní péče členských států a do jiných odvětví jejich ekonomik v reakci na šíření onemocnění COVID-19 (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus) ⁽⁶⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽⁷⁾,
- s ohledem na balíček „Fit for 55“, který Komise přijala dne 14. července 2021,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁽²⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁽³⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 5.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) ⁽⁸⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 ⁽⁹⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/562 ze dne 6. dubna 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 223/2014, pokud jde o opatření v oblasti soudržnosti pro uprchlíky v Evropě (CARE) ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1755 ze dne 6. října 2021, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 za účelem poskytnutí finanční pomoci členským státům a zemím, se kterými se jedná o jejich přistoupení k Unii, jež jsou vážně postiženy závažným ohrožením veřejného zdraví ⁽¹²⁾ (Fond solidarity EU – EUSF),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ⁽¹³⁾ (nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, který předložila Komise dne 29. května 2018, o mechanismu řešení právních a správních překážek v přeshraničním kontextu (COM(2018)0373),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. února 2022 nazvané „K osmé zprávě o soudržnosti: Soudržnost v Evropě do roku 2050“ (COM(2022)0034),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. května 2022 nazvané „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů EU“ (COM(2022)0198),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. června 2021 „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“ (COM(2021)0345),
- s ohledem na Amsterodamský pakt, kterým se zavádí městská agenda pro EU a který byl schválen dne 30. května 2016 v Amsterdamu na neformálním setkání ministrů EU odpovědných za městské záležitosti,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv vyhlášený dne 17. listopadu 2017 v Göteborgu Parlamentem, Radou a Komisí,
- s ohledem na zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu OSN s názvem „Změna klimatu 2022: zmírňování změny klimatu“,
- s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 10. prosince 2020 nazvané „Strategie EU pro oživení venkova“ ⁽¹⁴⁾,

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 109, 8.4.2022, s. 1.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 357, 8.10.2021, s. 1.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 9.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 37, 2.2.2021, s. 16.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) ze dne 18. září 2020 k tématu Úloha strukturální politiky a politiky soudržnosti EU při prosazování transformace hospodářství inovativním a inteligentním způsobem ⁽¹⁵⁾,
- s ohledem na stanovisko EHSV ze dne 25. září 2021 nazvané „Úloha politiky soudržnosti v boji proti nerovnostem v novém programovém období po krizi COVID-19: Doplnkovost a možné překrývání se s Nástrojem pro oživení a odolnost a národními plány pro oživení a odolnost“ ⁽¹⁶⁾,
- s ohledem na stanovisko EHSV ze dne 27. dubna 2021 o úloze sociální ekonomiky při vytváření pracovních míst a provádění evropského pilíře sociálních práv ⁽¹⁷⁾,
- s ohledem na doporučení Komise (EU) 2021/402 ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE) ⁽¹⁸⁾,
- s ohledem na iniciativu Komise nazvanou Nový evropský Bauhaus, která byla zahájena dne 14. října 2020,
- s ohledem na iniciativu Komise „Catching-up“ (známou také jako iniciativa pro zaostávající regiony), která byla zahájena v roce 2015,
- s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN stanovené v září 2015 v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2022 o politice soudržnosti jakožto nástroji ke snížení rozdílů ve zdravotní péči a k posílení přeshraniční spolupráce ve zdravotnictví ⁽¹⁹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2022 o úloze politiky soudržnosti při podpoře inovativní a inteligentní transformace a regionálního propojení IKT ⁽²⁰⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. února 2022 o výzvách pro městské oblasti v období po skončení pandemie COVID-19 ⁽²¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2021 o posílení partnerství s nejvzdálenějšími regiony Unie ⁽²²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2021 o genderovém rozměru v politice soudržnosti ⁽²³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2021 o zvrácení demografických trendů v regionech EU s využitím nástrojů politiky soudržnosti ⁽²⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. března 2021 k politice soudržnosti a regionálním strategiím v oblasti životního prostředí v boji proti změně klimatu ⁽²⁵⁾,

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 153.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 517, 22.12.2021, s. 1.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 286, 16.7.2021, s. 13.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 80, 8.3.2021, s. 1.

⁽¹⁹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0058.

⁽²⁰⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0059.

⁽²¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0022.

⁽²²⁾ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 18.

⁽²³⁾ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 16.

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 125.

⁽²⁵⁾ Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 26.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2018 o zaostávajících regionech v Evropské unii ⁽²⁶⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2018 o politice soudržnosti a oběhovém hospodářství ⁽²⁷⁾,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu Konference o budoucnosti Evropy a doporučení v ní obsažená,
 - s ohledem na studii s názvem „EU Lagging Regions: state of play and future challenges“ (Zaostávající regiony EU: současný stav a budoucí výzvy), kterou zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky v září 2020 ⁽²⁸⁾,
 - s ohledem na přezkum Účetního dvora č. 01/2020 na téma sledování výdajů v oblasti klimatu v rozpočtu EU,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Rozpočtového výboru a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A9-0210/2022),
- A. vzhledem k tomu, že v posledním rozpočtovém období, v letech 2014 až 2020, podpořila politika soudržnosti coby hlavní politika veřejných investic více než 1,4 milionu podniků, přispěla na 1 544 km železničních tratí a bezpečnějších silnic, pomohla 45,5 milionu lidí začlenit se na pracovním trhu a zvýšila v nejméně rozvinutých regionech HDP až o 5 %;
- B. vzhledem k tomu, že během pandemie byly rizika nezaměstnanosti, nárůstu chudoby a genderové rozdíly v méně rozvinutých regionech EU obzvláště výrazné; vzhledem k tomu, že rozdíl v zaměstnanosti žen a mužů byl oproti rozvinutějším regionům téměř dvojnásobný;
- C. vzhledem k tomu, že i přesto, že se nejedná o krizový nástroj, pomohla politika soudržnosti opakovaně a efektivně regionům účinně reagovat na asymetrické šoky, jako jsou krize způsobené onemocněním COVID-19, brexit a současná uprchlická krize způsobená ruskou invazí na Ukrajinu, a to i tím, že podpořila členské státy, které jsou nejvíce dotčeny přijímáním uprchlíků; vzhledem k tomu, že tato pomoc při mimořádných událostech by však neměla oslabovat strategický přístup celého období financování, neboť politika soudržnosti je sama o sobě dlouhodobou investiční politikou;
- D. vzhledem k tomu, že je nanejvýš důležité, aby byla budoucí politika soudržnosti formulována na základě strategie uplatňované během celého období financování, která by však mohla být během přezkumu v polovině období znovu posouzena a upravena;
- E. vzhledem k tomu, že zatímco rozvinuté východní regiony EU zbytek EU dohánějí, některé regiony se středními příjmy a méně rozvinuté regiony se potýkají s hospodářskou stagnací nebo poklesem, což naznačuje, že se ocitly v rozvojové pasti; vzhledem k tomu, že při rozdělování finančních prostředků by měl být zohledněn vývoj rozdílů nejen mezi členskými státy, ale i uvnitř těchto států;
- F. vzhledem k tomu, že konvergence je poháněna silným růstem v méně rozvinutých regionech, ale přínosy, které vyplývají z nižších nákladů, a návratnost jejich investic se časem pravděpodobně sníží; vzhledem k tomu, že méně rozvinuté regiony budou muset stimulovat vzdělávání a odbornou přípravu, zvýšit investice do výzkumu a inovací a zlepšit kvalitu svých institucí, a zároveň pokračovat v investicích do infrastruktury, aby udržely stabilní růst, zabránily tomu, že se dostanou do rozvojové pasti, odstranily rozdíly v konektivitě a zajistily přístup ke kvalitním službám a důstojným životním podmínkám;

⁽²⁶⁾ Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 24.

⁽²⁷⁾ Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 40.

⁽²⁸⁾ Studie – „EU Lagging Regions: state of play and future challenges“ (Zaostávající regiony EU: současný stav a budoucí výzvy), Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti, září 2020.

Čtvrtek 15. září 2022

- G. vzhledem k tomu, že zatímco počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením v letech 2012 až 2019 klesl, zůstává chudobou a sociálním vyloučením ohroženo 20 % obyvatel EU;
- H. vzhledem k tomu, že kvalita infrastruktury, poskytování služeb, přístup ke zdravotní péči a řešení v oblasti dopravy a mobility se mezi městskými a venkovskými regiony značně liší;
- I. vzhledem k tomu, že města a funkční vazby mezi městy a venkovem jsou důležitými hnacími silami místního a regionálního rozvoje, soudržnosti a spravedlivé transformace;
- J. vzhledem k tomu, že rostoucí náklady na suroviny a stavební materiály mají přímý negativní dopad na mnoho infrastrukturních projektů financovaných EU a ohrožují jejich provádění;
- K. vzhledem k tomu, že demografický pokles je ve venkovských oblastech výraznější a že do roku 2050 bude 50 % obyvatel EU žít v regionech s klesajícím počtem obyvatel a stárnoucí populací; vzhledem k tomu, že tento vývoj pravděpodobně ovlivní růstový potenciál a přístup ke službám ve venkovských oblastech; vzhledem k tomu, že s ohledem na stárnutí obyvatelstva je mimořádně důležité zapojit mladší generace do budoucího rozvoje jejich regionů;
- L. vzhledem k tomu, že odliv mozků neúměrně postihuje méně rozvinuté regiony, a pokud nebude tento jev řešen, bude mít dlouhodobý a trvalý dopad na budoucnost Unie;
- M. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti má zásadní význam pro veřejné kapitálové investice, neboť v některých členských státech poskytuje více než polovinu celkových prostředků na veřejné investice; vzhledem k tomu, že podpora poskytovaná z evropských strukturálních a investičních fondů (fondů ESI) by měla doplňovat veřejné výdaje členských států, a ne je nahrazovat;
- N. vzhledem k tomu, že cíl dosáhnout nejpozději do roku 2050 uhlíkově neutrální Evropy by měl být spojen s cílem spravedlivé transformace; vzhledem k tomu, že míra znečištění ovzduší a vody zůstává v mnoha méně rozvinutých regionech obecně příliš vysoká; vzhledem k tomu, že všechny regiony EU musí hrát významnou úlohu při řešení problémů spojených se změnou klimatu prostřednictvím opatření koordinovaných s okolními regiony;
- O. vzhledem k tomu, že se prohloubily regionální rozdíly v oblasti inovací a že rozdíly v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a dovedností mezi více a méně rozvinutými regiony jsou často značné; vzhledem k tomu, že potenciál dovedností je soustředěn zejména v regionech hlavních měst a že vznikl propastný rozdíl mezi městy a venkovem;
- P. vzhledem k tomu, že iniciativa Nový evropský Bauhaus propojuje prostřednictvím transformace zastavěného prostředí Zelenou dohodu pro Evropu s životními prostory v městských i venkovských oblastech;
- Q. vzhledem k tomu, že v celé Evropě přetrvávají rozdíly v rychlosti digitální transformace; vzhledem k tomu, že k velmi rychlému internetovému připojení mají přístup pouze dvě třetiny obyvatel měst a jedna šestina obyvatel venkova;
- R. vzhledem k tomu, že ceny bydlení a energií rostou, což poukazuje na potřebu levnějšího sociálního bydlení a urychlené renovace bydlení s cílem bojovat proti energetické chudobě;
- S. vzhledem k tomu, že bylo dosaženo významného pokroku ve zlepšování zaměstnanosti a sociálního začlenění, avšak regionální rozdíly zůstávají větší než před finanční krizí z roku 2008; vzhledem k tomu, že politika soudržnosti by měla poskytovat účinné reakce pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, vytvářet pracovní místa a růst, zvyšovat konkurenceschopnost a podporovat investice do vzdělávání, včetně digitálního vzdělávání, zdravotnictví, výzkumu a inovací, bojovat proti změně klimatu a řešit demografické výzvy; vzhledem k tomu, že politika soudržnosti může všechny tyto úkoly plnit pouze tehdy, bude-li mít stabilní financování;
- T. vzhledem k tomu, že regiony a oblasti uvedené v článku 174 SFEU vyžadují zvláštní pozornost; vzhledem k tomu, že zvláštní opatření a dodatečné finanční prostředky určené pro řídce osídlené nejvzdálenější a nejseverněji položené oblasti by měly pokračovat, aby se vyrovnala závažná a trvalá přírodní a demografická znevýhodnění těchto regionů;

Čtvrtek 15. září 2022

- U. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti by měla být prováděna v souladu se zásadami řádné správy věcí veřejných a při plném dodržování společných hodnot EU stanovených v článku 2 SFEU, Listině základních práv EU a evropském kodexu chování pro partnerskou spolupráci; vzhledem k tomu, že situace v oblasti právního státu se v několika členských státech postupně zhoršila; vzhledem k tomu, že politika soudržnosti by měla přispívat k posílení demokracie a právního státu;
- V. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 a současné geopolitické napětí potvrzují, že je třeba se zamyslet nad rámcem pro správu ekonomických záležitostí, včetně dočasného pozastavení (do roku 2023) a revize Paktu o stabilitě a růstu, a zvážit možnost, že veřejné výdaje členských států a regionálních a místních orgánů v rámci politiky soudržnosti z fondů ESI by neměly být považovány za vnitrostátní nebo rovnocenné strukturální výdaje ve smyslu Paktu o stabilitě a růstu;
- W. vzhledem k tomu, že rozpočet EUSF zdaleka nedostačuje k tomu, aby zajistil přiměřenou reakci na závažné přírodní katastrofy a konkretizoval evropskou solidaritu s regiony, které katastrofy postihly; vzhledem k tomu, že tento nesoulad poroste v důsledku očekávaného nárůstu přírodních katastrof zapříčiněných změnou klimatu a způsobujících drastičtější změny v životech lidí; vzhledem k tomu, že příspěvky z fondů EU pokrývají pouze obnovu předchozího stavu, pokud jde o infrastrukturu a vybavení, zatímco dodatečné náklady na přestavbu struktur, aby byly odolnější vůči změně klimatu, musí (spolu)financovat členské státy;
1. je přesvědčen, že politika soudržnosti může nadále plnit svou současnou úlohu jako prostředku pro investice a vytváření pracovních míst, nástroje pro snížení regionálních a meziregionálních rozdílů a mechanismu solidarity pro všechny regiony EU pouze tehdy, bude-li mít stabilní financování založené na zásadách partnerství a víceúrovňové správy; zdůrazňuje, že to znamená zajistit pro ni alespoň stejnou úroveň financování jako ve finančním období 2021–2027, také s ohledem na očekávanou recesi, navýšené o rozpočtové zdroje Fondu pro spravedlivou transformaci II; připomíná, že nové výzvy vyžadují nové finanční prostředky, a žádá, aby politiku soudržnosti navýšily nové rozpočtové zdroje, aby členské státy a regionální orgány mohly řešit různé výzvy a krize, které postihují Unii;
2. konstatuje, že členské státy mohou ve stávajícím rámci Paktu o stabilitě a růstu podat řádně odůvodněnou žádost o další flexibilitu veřejných nebo rovnocenných strukturálních výdajů, podporované veřejnou správou prostřednictvím spolufinancování investic aktivovaných v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu soudržnosti (FS) a Fondu pro spravedlivou transformaci (FST); připomíná, že při stanovování fiskální úpravy buď v rámci preventivní, nebo nápravné složky Paktu o stabilitě a růstu musí Komise tuto žádost pečlivě posoudit způsobem, který zohlední strategický význam investic spolufinancovaných z EFRR, FS a FST;
3. znovu potvrzuje svůj pevný závazek k politice soudržnosti, která je součástí *acquis communautaire*, je tudíž neoddělitelná od evropského projektu a opírá se o zásadu solidarity mezi členskými státy a regiony; zdůrazňuje, že politika soudržnosti prokázala, že je moderním a flexibilním nástrojem, který lze rychle použít v mimořádných situacích; zdůrazňuje, že klíčovou úlohou programů politiky soudržnosti by měl být i nadále původní cíl politiky soudržnosti, kterým je prosazovat a podporovat „celkový harmonický rozvoj“ členských států a regionů; zdůrazňuje však, že politika soudržnosti by se neměla stát zdrojem financování k nápravě nedostatků v rozpočtové flexibilitě, ani by se neměla potýkat s rozpočtovými škrty v reakci na krizi, a že politika soudržnosti by jako dlouhodobá investiční politika měla pomáhat připravit regiony na budoucí výzvy;
4. lituje toho, že prodlevy v jednání o víceletém finančním rámci (VFR) vedly ke značným zpožděním v programovém období, která mají dopad na řídicí orgány a příjemce; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby urychlily přijetí dohod o partnerství a programů, protože dlouhotrvající nedostatečné provádění politiky soudržnosti vede k abnormálnímu nahromadění nevyřízených plateb ve druhé polovině období provádění VFR, čímž by se během jednání o VFR na období po roce 2027 zvýšil tlak na platby; vyzývá proto Komisi, aby pro programové období po roce 2027 posoudila zákonnou možnost vytvoření dvou samostatných částí v nařízení o společných ustanoveních, a to části týkající se obsahu (politické

Čtvrtek 15. září 2022

části) a části týkající se VFR (finančních zdrojů); domnívá se, že část týkající se obsahu by měla být projednána a uzavřena před částí týkající se VFR, aby mohly řídicí orgány včas zahájit přípravu; v tomto rámci zdůrazňuje, že je třeba urychleně přijmout příští VFR, aby členské státy a regionální a místní orgány měly jasnou představu o svém finančním krytí a byly schopny činit politická rozhodnutí a stanovovat investiční priority;

5. vítá Nástroj pro oživení a odolnost jako důležitý nástroj pro zmírnění hospodářského a sociálního dopadu koronavirové pandemie a pro zvýšení udržitelnosti, odolnosti a připravenosti evropských ekonomik a společností na výzvy a příležitosti související s ekologickou a digitální transformací; zdůrazňuje, že je důležité zajistit jeho doplňkovost a součinnost s politikou soudržnosti; kritizuje nedostatečný územní rozměr Nástroje pro oživení a odolnost a připomíná význam zásady partnerství v rámci územních politik EU; vyjadřuje politování nad tím, že zavádění Nástroje pro oživení a odolnost je vysoce centralizované a postrádá konzultace s regiony a obcemi, a zdůrazňuje, že formulování a provádění politik a činností Unie musí zohledňovat cíle stanovené v článku 174 SFEU a přispívat k jejich dosažení; dále se domnívá, že vnitrostátní plány na podporu oživení financované z Nástroje pro oživení a odolnost by neměly mít vliv na schopnost mobilizovat fondy ESI;

6. zdůrazňuje, že Evropský účetní dvůr kritizoval nedostatečné rozlišování mezi zmírňováním změny klimatu a přizpůsobováním se této změně; zdůrazňuje, že by budoucí politika soudržnosti měla toto rozlišení zahrnout do monitorování výdajů i do tematického zaměření; zdůrazňuje, že změna klimatu představuje nejvážnější hrozbu pro lidské společnosti na celém světě a postihuje všechny regiony; zdůrazňuje proto, že je třeba zvýšit úsilí v boji proti změně klimatu a posílit její zmírňování; zdůrazňuje, že politika soudržnosti musí podporovat důrazné začleňování problematiky klimatu;

7. vítá skutečnost, že Komise zavedla na podporu regionů, které čelí problémům při přechodu na uhlíkovou neutralitu, Fond pro spravedlivou transformaci (FST); naléhavě vyzývá členské státy, které se zatím zdráhají, aby přistoupily k jeho provádění, a vyzývá Komisi, aby se z provádění FST poučila; žádá, aby byl v programovém období po roce 2027 zřízen nový fond pro spravedlivou transformaci (FST II) na úrovni NUTS 3 s revidovanou metodou přidělování; domnívá se, že fond by měl být plně začleněn do nařízení o společných ustanoveních při současném uplatnění zásad sdíleného řízení a partnerství; domnívá se, že k tomuto fondu by měly mít přístup regiony s vysokým CO₂ na obyvatele a průmyslová odvětví procházející transformací a že by měl mít k dispozici více finančních prostředků než stávající FST a širší oblast působnosti; vyzývá k tomu, aby nový FST II rozlišoval mezi zmírňováním změny klimatu a přizpůsobováním se této změně, a zdůrazňuje, že pro budoucí politiku soudržnosti je třeba navrhnout jednoduchou strukturu;

8. vítá myšlenku zavedení zásady „neškodit soudržnosti“, tedy že žádná opatření by neměla bránit procesu konvergence ani přispívat k regionálním rozdílům; domnívá se, že do koncipování této zásady by měl být zapojen Evropský výbor regionů a že by měla být stanovena v právních předpisech, aby byla jasně vymezena oblast působnosti a způsoby jejího uplatňování a mohla tak být zavedena jako průřezová zásada v politikách EU;

9. konstatuje, že ačkoli politika soudržnosti není krizovým nástrojem, měla by být až do doby po provedení přezkumu v polovině období zachována nepřidělená částka pro zajištění flexibility, a to v takové výši jako ve stávajícím období, s cílem posílit odolnost a schopnost regionů reagovat a umožnit jim řešit nové a budoucí výzvy a absorbovat asymetrické šoky; trvá na tom, že v rámci VFR na období po roce 2027 by měla být zajištěna silná politika soudržnosti s navýšením finančních prostředků, ale že by tato politika neměla být využívána k řešení každé nové výzvy; vyzývá Komisi, aby navrhla uvolnění nevyužitých přidělů v oblasti soudržnosti na rok 2021 na další flexibilitu od roku 2022 s cílem nalézt řešení zvýšených nákladů na infrastrukturní projekty financované EU (doprava, energetika, digitální oblast atd.); připomíná, že cena surovin a stavebních materiálů ohrožuje provádění mnoha infrastrukturních projektů financovaných EU;

10. zdůrazňuje, že v nadcházejících desetiletích představuje změna klimatu nejzávažnější hrozbu pro lidské společnosti na celém světě; připomíná, že nárůst počtu a intenzity přírodních katastrof a extrémních klimatických jevů (záplavy, bouře, cyklóny, sucha, vlny veder, lesní požáry atd.) je již viditelným a hmatatelným důsledkem změny klimatu; domnívá se, že náklady Unie na každou zemi a každý region v důsledku nepředvídaní změny klimatu a nepřizpůsobení se této změně

Čtvrtek 15. září 2022

budou extrémně vysoké; vyzývá k výraznému navýšení rozpočtu EUSF, který by regionům pomohl předvídat a zmírňovat dopady změny klimatu, a k rozšíření oblasti působnosti EUSF tak, aby mohl rovněž podporovat obnovu nebo výstavbu veřejné a soukromé infrastruktury odolnější vůči změně klimatu; žádá Komisi, aby posoudila, zda lze rozpočet EUSF navýšit prostřednictvím pojištění, v jehož rámci by členské státy platily roční poplatek podle počtu svých obyvatel, který by byl investován do bezpečných aktiv a zpřístupněn v případě krizí;

11. domnívá se, že míra spolufinancování u cíle „Investice pro zaměstnanost a růst“ na úrovni jednotlivých priorit by za běžných okolností neměla být vyšší než:

- a) 85 % pro méně rozvinuté a nejvzdálenější regiony;
- b) 75 % pro přechodové regiony, pokud jsou zachovány,
- c) 70 % pro rozvinutější regiony;

domnívá se, že všechny tři sazby by měly být v mimořádných situacích zvýšeny s využitím částky pro flexibilitu;

12. domnívá se, že Fond soudržnosti by měl podporovat ty členské státy, jejichž HND na obyvatele, měřený standardem kupní síly a vypočtený na základě údajů Unie za období 2025–2027, je nižší než 90 % průměrného HND na obyvatele EU za stejné referenční období;

13. zdůrazňuje, že HDP jako jediný ukazatel rozvoje nedokáže zohlednit environmentální udržitelnost, účinné využívání zdrojů, integraci a sociální pokrok; připomíná, že kromě hospodářských otázek jsou nedílnou součástí rozvojového modelu EU i zdravotnictví, vzdělávání, udržitelnost, rovnost a sociální začleňování; vyzývá k tomu, aby byl HDP doplněn o nová kritéria (např. sociální, environmentální, demografická), což by umožnilo získat lepší socioekonomický přehled o regionech, řešit současné priority Unie, jako je Zelená dohoda pro Evropu a evropský pilíř sociálních práv, a lépe zohlednit ekologickou, digitální a demografickou transformaci a dobré životní podmínky lidí;

14. navrhuje zahájit úvahy o tom, jak politika soudržnosti přispívá k dosažení dlouhodobých strategických cílů EU, zejména s ohledem na nové výzvy, které před námi stojí; domnívá se, že ekologická a digitální transformace patří i nadále k hlavním výzvám, na něž bychom měli zaměřit naše investice, abychom zabránili vzniku nových rozdílů; vyzývá Komisi, členské státy a řídicí orgány, aby posílily dialog a spojily své síly při určování strategických cílů, k nimž má budoucí soudržnost přispět;

15. konstatuje, že ve většině členských států stále existují oblasti postižené úpadkem průmyslu (někdy označované jako „rezavé pásy“); naléhavě vyzývá k průmyslové, sociální a ekologické transformaci těchto regionů a domnívá se, že v zájmu řešení potenciálně negativního dopadu transformace starých průmyslových odvětví, jako je ocelářství a výroba hliníku, a podpory těchto odvětví by zdroje z fondu FST II měly být zaměřeny na jejich modernizaci, je-li možná, na vytvoření strategií pro inteligentní specializaci, které budou přizpůsobeny potřebám každého z regionů, jež procházejí průmyslovou transformací, na podporu růstu založeného na inovacích a na zajištění toho, že se budou přínosy růstu šířit;

16. domnívá se, že zatímco některé regiony procházející průmyslovou transformací čelí specifickým výzvám, jako je deindustrializace v důsledku externalizace průmyslové výroby do rozvíjejících se ekonomik, nízká úroveň produktivity a neexistence skutečné strategie pro povolání zaměřená na budoucnost, jiné regiony mají poměrně silný potenciál, jako je tradice ve výrobě a sofistikované inovační činnosti v místních specializovaných odvětvích; konstatuje, že průmyslovější regiony jsou odolnější vůči různým hospodářským a sociálním otřesům, a vyzývá Komisi, aby vypracovala ambiciózní politiku reindustrializace regionů EU; zdůrazňuje význam místní a regionální výroby a spotřeby; dále vyzývá ke konkrétní iniciativě EU na podporu nízkého růstu a chudších regionů Unie, které se na vnitřní i vnější úrovni odchylují od průměru EU, a to na základě zkušeností získaných v rámci iniciativy „Catching Up“; znovu opakuje, že je třeba vytvářet politiky na místní úrovni prostřednictvím vhodné analýzy modelů nízkého růstu a nezbytných nástrojů k jejich řešení;

Čtvrtek 15. září 2022

17. konstatuje, že v roce 2019 žila více než čtvrtina obyvatel EU v některém z regionů, kde se reálný HDP v roce 2007 stále nevrátil na úroveň před finanční krizí, zejména v Řecku, na Kypru, v Itálii a ve Španělsku; zdůrazňuje, že tytéž země byly opět výrazněji zasaženy hospodářskou a sociální krizí způsobenou pandemií COVID-19;

18. zdůrazňuje, že je důležité podporovat venkovské oblasti využíváním jejich rozmanitosti a potenciálu, zlepšením dopravního propojení a vysokorychlostního širokopásmového připojení, poskytováním služeb, hospodářskou diverzifikací a vytvářením pracovních míst a pomocí při řešení problémů, jako je dezertifikace venkova, stárnutí obyvatelstva, vyliďňování a opouštění venkova, úpadek komunit obecně, včetně městských center, a nedostatečná zdravotní péče a nedostatek vzdělávacích příležitostí, přičemž zdůrazňuje rovněž význam propojení měst a venkova v kontextu funkčních městských oblastí; zdůrazňuje, že ve venkovských oblastech hrají významnou úlohu zejména mladé ženy, jejichž situace je obvykle nejistá; je toho názoru, že ke zvýšení atraktivity venkovských oblastí by přispěla iniciativa Nový evropský Bauhaus; konstatuje, že všechna tato opatření by rovněž pomohla rostoucím městům řešit výzvy, kterým čelí;

19. zdůrazňuje význam udržitelných řešení mobility v celé EU; vyzývá Komisi, aby podporovala inteligentní a zelenou mobilitu a postupné ukončování používání fosilních paliv s cílem přispět k Zelené dohodě pro Evropu a balíčku „Fit for 55“; zdůrazňuje význam Zelené dohody a balíčku „Fit for 55“ a konstatuje, že investice na regionální a místní úrovni jsou zásadní pro jejich úspěch; naléhavě vyzývá Komisi, aby dále podporovala výdaje související s klimatem a posílila zásadu „významně nepoškozovat“;

20. zdůrazňuje vícerozměrnou povahu rozvoje venkova, která přesahuje rámec zemědělství; trvá na tom, že je třeba zavést mechanismus prověřování venkova s cílem posoudit dopad legislativních iniciativ EU na venkovské oblasti; nicméně konstatuje, že pouze 11,5 % lidí žijících ve venkovských oblastech pracuje v zemědělství, lesnictví a rybolovu; vyzývá proto k opětovnému začlenění EZFRV do strategického rámce nařízení o společných ustanoveních jako samostatného fondu; zdůrazňuje, že skutečnost, že je tento fond součástí fondů politiky soudržnosti, posiluje možnosti a synergie – prostřednictvím integrovaného přístupu financování z více fondů – pro investice ve venkovských oblastech nad rámec zemědělství a pro regionální rozvoj; zdůrazňuje cenný přínos programu LEADER k rozvoji venkova, jehož cílem je zapojit místní aktéry do navrhování a provádění strategií, rozhodování a přidělování zdrojů pro rozvoj jejich venkovských oblastí;

21. vyzývá k posílení článků 174 a 349 SFEU ve všech politikách Unie s cílem podpořit dosažení cílů v nich stanovených; vyjadřuje politování nad tím, že osmá zpráva o soudržnosti nevěnuje zvláštní pozornost pokroku při dosahování hospodářské, sociální a územní soudržnosti v regionech, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními a demografickými podmínkami, jako jsou nejvzdálenější regiony, nejsevernější regiony s nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, horské a přeshraniční regiony; připomíná zásadní úlohu politiky soudržnosti v nejvzdálenějších regionech; zdůrazňuje, že je důležité koncipovat takové programy a opatření, které budou uzpůsobené těmto regionům, a zdůrazňuje, že je třeba zachovat všechna opatření, která jsou pro ně speciálně navržena, neboť většina nejvzdálenějších regionů stále patří mezi méně rozvinuté regiony, což představuje 6 z 30 regionů EU s nejnižším HDP na obyvatele; v této souvislosti znovu potvrzuje význam dynamické regionální spolupráce pro uvolnění potenciálu nejvzdálenějších regionů;

22. je přesvědčen, že by měla být posílena úloha malých měst a vesnic s cílem podporovat místní ekonomiku a řešit demografické a klimatické výzvy; znovu potvrzuje význam vazeb mezi městy a venkovem a rozvoje strategií založených na funkčních oblastech se zvláštním důrazem na malá a středně velká města s cílem zabránit tomu, aby se venkovské oblasti zmenšovaly; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat individuálně uzpůsobené územní přístupy a investovat zejména do iniciativy pro inteligentní vesnice s cílem oživit venkovské služby prostřednictvím digitálních a sociálních inovací; zdůrazňuje význam synergií mezi různými nástroji financování, jako je EZFRV, EFRR, ESF+ a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond, s cílem nasměrovat odpovídající úroveň financování venkovským oblastem prostřednictvím přístupu financovaného z více fondů;

23. připomíná úlohu politiky soudržnosti při harmonizaci a zlepšování životních podmínek pro všechny v celé Unii; bere však na vědomí rostoucí výskyt znevýhodněných a chudých oblastí, a to i v rámci rozvinutějších regionů a oblastí; zdůrazňuje, že ačkoli jsou města regionální hnací silou růstu a transformace a život a práce v nich má mnoho výhod, může mít vysoká koncentrace obyvatelstva a nadprůměrný růst počtu obyvatel v některých městských oblastech rovněž dopad na

Čtvrtek 15. září 2022

cenovou dostupnost bydlení, míru znečištění a kvalitu života; žádá proto Komisi, aby předložila návrh iniciativy Nový evropský Bauhaus, který by se stal programem EU pro VFR po roce 2027, se zvláštním rozpočtem založeným na nových zdrojích, který by poskytl řešení pro rozvoj udržitelných a inovativních městských oblastí; domnívá se, že by městské orgány měly mít v budoucnu přímý přístup k finančním prostředkům EU; znovu zdůrazňuje význam záruk, které by zabránily nespravedlivé penalizaci regionálních a místních orgánů v zemích, které mohou být předmětem aktivace mechanismu právního státu, a žádá Komisi, aby vytvořila cesty, kterými může poskytovat finanční prostředky přímo konečným příjemcům;

24. zdůrazňuje, že je důležité posílit přístup „zdola nahoru“ k rozvoji venkova a místnímu rozvoji, který je hnacím motorem sociální inovace a budování kapacit, což dává občanům venkova možnost převzít odpovědnost za rozvoj těchto oblastí; požaduje proto, aby byly místní a regionální orgány, jakož i nevládní organizace a občané více zapojeni do procesu rozhodování a provádění, aby bylo zajištěno řádné řešení jejich potřeb; konstatuje, že potenciál, který existuje na místní úrovni, by mohl být lépe mobilizován posílením a usnadněním komunitně vedeného místního rozvoje; zastává názor, že komunitně vedený místní rozvoj by měl být pro členské státy povinný;

25. zdůrazňuje, že společnosti a ekonomiky by měly uvolnit svůj tvůrčí potenciál a zároveň řešit výzvy spojené s přechodem na uhlíkovou neutralitu, jako je tomu v případě starých průmyslových regionů, které by měly využívat tvůrčí odvětví jako multidisciplinární katalyzátor procesů transformace a začleňovat podněty z kulturních a tvůrčích odvětví do správních procesů; domnívá se, že řídicí orgány mohou pomoci starým průmyslovým regionům; zdůrazňuje proto, že je třeba podporovat multidisciplinární spolupráci; dále zdůrazňuje význam kultury v politice soudržnosti, neboť přispívá k ožívání regionů a zvyšování jejich přitažlivosti, podněcuje kulturní výměny a podporuje rozmanitost a solidaritu;

26. se znepokojením bere na vědomí demografické výzvy, jimž EU zejména v některých regionech čelí, jako je stárnutí obyvatelstva, vylidňování venkovských a odlehklých oblastí, demografický tlak na jiné oblasti, jako jsou pobřežní a městské oblasti, a migrační toky a příchod uprchlíků; trvá na tom, že je nezbytné připravit okamžitou reakci na příchod uprchlíků s cílem zajistit jejich rychlou a snadnou integraci; vybízí dále členské státy, aby navrhly a zavedly konkrétní opatření na podporu vzdělávání a zaměstnávání a na ochranu jejich základních práv; zdůrazňuje, že místní a regionální orgány, profesní sdružení a nevládní organizace mají zásadní význam pro určení a posouzení konkrétních investičních potřeb a základních služeb pro mobilitu a územní dostupnost ve venkovských a městských oblastech a že by měly hrát rozhodující úlohu jako aktivní účastníci rozvoje územních strategií vycházejících z místních komunit; zdůrazňuje, že je důležité zahrnout do příslušných programů EU zvláštní rozpočtovou reakci pro venkovské oblasti, a to i za účelem zvrácení negativních demografických trendů;

27. zdůrazňuje, že je třeba zlepšit vztah mezi politikou soudržnosti a správou ekonomických záležitostí EU a zároveň se vyhnout represivnímu přístupu; zdůrazňuje, že evropský semestr by měl být v souladu s cíli politiky soudržnosti podle článků 174 a 175 SFEU; vyzývá k zapojení regionů do plnění těchto cílů a k uplatňování důraznějšího územního přístupu; vyzývá k úvahám nad koncepcí makroekonomické podmíněnosti a k prozkoumání možnosti nahradit tuto koncepci novými formami podmíněnosti s cílem lépe zohlednit nové výzvy, které před námi stojí; domnívá se, že socioekonomická situace EU, kterou zhoršují důsledky krize COVID-19 a agrese Ruska vůči Ukrajině, vyzývá k pozastavení platnosti Paktu o stabilitě do roku 2023 a k jeho přezkumu;

28. konstatuje, že některé regiony se středními příjmy čelí „pasti středního příjmu“ a často trpí snižováním počtu obyvatelstva a stárnutím populace, slabými výrobními odvětvími, nízkým růstem, nízkou mírou inovací, konkurenceschopnosti a produktivity, nízkou kvalitou institucí a vlády a nedostatečným pokrokem směrem ke spravedlivému přechodu a zranitelností vůči šokům způsobeným globalizací; upozorňuje na znepokojivé zhoršení tohoto trendu a naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby uskutečnily spolehlivé kroky k řešení tohoto problému a k nalezení řešení pro tyto regiony, aby nebyly v dlouhodobém horizontu opomenuty, nýbrž podporovány v tom, aby rozvíjely své silné stránky;

Čtvrtek 15. září 2022

29. konstatuje, že mnoho hnacích sil růstu je i nadále soustředěno v rozvinutějších regionech a městských oblastech; je přesvědčen, že hlavní výzvou budoucí politiky soudržnosti bude nabídnout vhodnou podporu nedostatečně rozvinutým regionům a že politika soudržnosti by měla zároveň snižovat nerovnosti a zabránit tomu, aby tyto regiony zaostávaly, a to zohledněním různých trendů a dynamiky a poskytováním specifické rozpočtové podpory venkovským oblastem, včetně podpory na zvrácení negativních demografických trendů v příslušných programech EU;

30. se znepokojením konstatuje, že v posledních letech poskytl členské státy svým chudším regionům výrazně méně finančních prostředků; připomíná, že je důležité dodržovat zásadu adicionality EU; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby vnitrostátní orgány při přípravě a provádění projektů strukturálních a investičních fondů řádně zohledňovaly vnitřní soudržnost;

31. zdůrazňuje, že regiony, které se nacházejí v pasti středního příjmu nebo kterým hrozí, že se v ní ocitnou, mají odlišné rysy a potřebují řešení uzpůsobená na míru, která podpoří investice do kvalitního vzdělávání, lidského kapitálu, výzkumu a vývoje, odborné přípravy pracovní síly, sociálních služeb a strategií zmírňování změny klimatu; naléhavě vyzývá Komisi, aby definovala tyto regiony s cílem lépe porozumět strukturálním faktorům, které k pasti středního příjmu vedou, aby je podpořila diferencovaným a místně orientovaným přístupem a aby jim v příštím programovém období přidělila v rámci ESF+ vyšší částky;

32. je toho názoru, že jednou z hlavních hnacích sil budoucí politiky soudržnosti by mělo být zjednodušení; žádá Komisi a členské státy, aby řídicím orgánům neukládaly další administrativní zátěž, a připomíná, že je třeba minimalizovat administrativní zátěž regionálních a místních orgánů a příjemců; vyzývá členské státy, aby se vyvarovaly nadměrné regulace, zajistily, že programy budou strategické a stručné a nástroje flexibilní a aby z dohod o financování mezi řídicími orgány a příjemci učinily nástroj pro zjednodušení; nabádá k pokračujícímu využívání zjednodušeného vykazování nákladů, a to i zvýšením prahových hodnot, pod jejichž úrovní by mělo být používání zjednodušeného vykazování nákladů povinné; vyzývá členské státy, aby urychlily zavádění elektronické soudržnosti; zdůrazňuje potenciál digitalizace, pokud jde o činnosti v oblasti monitorování a podávání zpráv; dále vyzývá Komisi, aby zlepšila transparentnost svých auditních pravidel a rozšířila používání zásady jednotného auditu s cílem zabránit zdvojení auditů a ověřování týchž výdajů ze strany řídicích orgánů; domnívá se, že vztah mezi Komisí a řídicími orgány by se měl vyvíjet směrem k „smlouvě o důvěře“ založené na vypracování a stanovení objektivních kritérií, a považuje za nezbytné zavést označení, které by odměňovalo řídicí orgány, jež prokázaly, že jsou schopny dodržovat pravidla a snižovat míru chyb;

33. domnívá se, že zachování náležitého a přiměřeného přidělování finančních prostředků z Fondu soudržnosti je nezbytné zejména pro členské státy s velkým nedostatkem dopravní a environmentální infrastruktury, za předpokladu, že fond bude předmětem sdíleného řízení;

34. domnívá se, že unijní, celostátní a strukturální politiky by měly jít ruku v ruce s přístupem založeným na místních podmínkách s cílem přispívat k územní soudržnosti, zabývat se otázkami na různých úrovních správy, zajišťovat spolupráci a koordinaci a uvolňovat jedinečný potenciál regionů – a přitom zohledňovat potřebu individuálně uzpůsobených řešení; dále se domnívá, že politika soudržnosti by měla být více zaměřena na investice do lidí, neboť hospodářství regionů lze podpořit účinnou kombinací investic do inovací, lidského kapitálu, řádné správy věcí veřejných a institucionální kapacity;

35. konstatuje, že evropská územní spolupráce je klíčovým cílem politiky soudržnosti; zdůrazňuje přidanou hodnotu územní spolupráce obecně, a zejména přeshraniční spolupráce; konstatuje, že příhraniční regiony byly obzvláště zasaženy pandemií a že jejich oživení je obvykle pomalejší než v metropolitních regionech; zdůrazňuje proto, že je důležité odstranit překážky přeshraniční spolupráce a že mechanismus řešení právních a správních překážek (ECBM) navržený Komisí by přispěl k odstranění více než 50 % stávajících překážek; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že Rada zablokovala legislativní postup týkající se ECBM; vyzývá Komisi, aby přijala veškeré nezbytné iniciativy, včetně obnovení ECBM, s cílem učinit tuto spolupráci dynamičtější a účinnější ve prospěch občanů; zdůrazňuje význam navýšení finančních prostředků pro iniciativu Interreg na podporu přeshraniční spolupráce regionů; zdůrazňuje proto význam malých a přeshraničních projektů pro sblížení lidí; zdůrazňuje význam přeshraničních investic do podpory inovací, přenosu technologií, společných řešení a synergií;

36. zdůrazňuje zásadní úlohu, kterou hrají investice do kvalitních veřejných služeb při budování sociální odolnosti a při zvládání hospodářských, zdravotních a sociálních krizí;

37. konstatuje, že reforma politiky soudržnosti na finanční období 2021–2027 přispěla ke zjednodušenému a flexibilnímu využívání finančních prostředků pro příjemce a řídicí orgány; vítá flexibilitu navrženou v návrzích Akce soudržnosti pro uprchlíky v Evropě (CARE) a investiční iniciativy pro reakci na koronavirus plus (CRII+), které prokázaly, že politika soudržnosti je v krizových situacích vynikajícím nástrojem; připomíná však, že politika soudržnosti je dlouhodobou investiční politikou, a proto by měl být v příštím VFR vytvořen zvláštní mechanismus reakce na krize; vyzývá Komisi, aby prozkoumala praktické účinky zjednodušujících opatření a prosazovala další zjednodušení, včetně formou digitalizace, flexibility a zapojení občanů; žádá proto členské státy, aby pomáhaly příjemcům, zejména příjemcům malých projektů, podporovaly soukromé iniciativy jako tvůrce pracovních míst a výzkumu, vývoje a inovací a přiblížily politiku soudržnosti všem občanům EU;

38. zdůrazňuje, že nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu stanoví jako podmínku pro financování politiky soudržnosti dodržování zásad právního státu; považuje za nezbytné posílit dodržování zásad právního státu a základních práv při provádění politiky soudržnosti; vyzývá proto Komisi, aby využila všech nástrojů, které má k dispozici, a stanovila způsoby, jak zajistit, aby občané členských států, vůči nimž byl aktivován čl. 7 odst. 1 SFEU, nebyli zbaveni výhod finančních prostředků EU v důsledku činnosti jejich vlád, a aby regionální a místní orgány těchto členských států nebyly v případě aktivace mechanismu právního státu penalizovány; očekává proto, že Komise plně zohlední aspekty právního státu během celého procesu přípravy a provádění programů politiky soudržnosti;

39. vyzývá členské státy, aby přijaly odvážné strategie zaměřené na uvolnění veřejných a soukromých investic do ekologické, digitální a demografické transformace s cílem restrukturalizovat svůj model sociálně tržního hospodářství způsobem, který bude pozitivní pro společnost;

40. vybízí ke snížení počtu zprostředkujících subjektů zapojených do řízení a kontroly fondů soudržnosti posílením koordinace a pravomocí zprostředkujících subjektů, které mají kritickou velikost, a pokud možno určením jednotných kontaktních míst pro příjemce;

41. trvá na nutnosti vytvořit rámec, který zajistí právní stabilitu prostřednictvím jednoduchých, jasných a předvídatelných předpisů, a to zejména v oblasti řízení a kontrol; žádá, aby se co nejvíce zabránilo zpětnému uplatňování a výkladu pravidel; navrhuje zahájit úvahy o prahu celkové míry chyb pro každý rok, v jehož rámci se má za to, že řídicí a kontrolní systém programu funguje účinně, a o schopnosti řídicích orgánů dodržovat toto ustanovení nařízení, aniž by byli příjemci penalizováni; je toho názoru, že tato prahová hodnota by měla být zvýšena na 5 %;

42. vyjadřuje politování nad tím, že cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje podle všeho postupně ztratily místo v narativu EU, zejména pokud jde o úsilí o zmírnění krizí, což ohrožuje jejich šance na provedení do roku 2030; vybízí k pokračujícímu pevnému závazku, aby fondy politiky soudržnosti EU přispívaly k provádění cílů udržitelného rozvoje na regionální a místní úrovni, např. pokud jde o oběhové hospodářství; v této souvislosti zdůrazňuje, že aspekty rovnosti a začleňování by měly být v rámci regionálního rozvoje ještě více posíleny; připomíná význam začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do politiky soudržnosti a zdůrazňuje zvláštní úlohu žen, zejména v odlehklých venkovských oblastech, neboť ženy hrají významnou úlohu v občanské společnosti a udržitelném hospodářském růstu, ale zároveň čelí obtížím při přístupu na trh práce, jakož i rovnému odměňování a veřejným službám, jako je zdravotnictví a péče o děti;

43. podporuje navýšení rozpočtu přiděleného na období 2021–2027 na novou politiku soudržnosti, která v souladu se silným zaměřením na inteligentní, ekologická a sociální opatření poskytne dostatečnou důvěru pro nové inovativní projekty; vyzývá k silné koordinaci mezi těmito fondy a programy a programy a opatřeními Nového evropského Bauhausu;

44. zdůrazňuje, že investice do lidí mají zásadní význam pro rozvoj jejich dovedností a podporu jejich kreativity a stimulaci inovací, k čemuž by jistě přispěla dobrovolnická činnost; domnívá se, že by měla být zachována a vytvářena kvalitní, dobře placená pracovní místa a podporována odborná příprava a rekvalifikace s cílem bojovat proti chudobě a podporovat integraci migrantů a uprchlíků a zároveň posílit sociální soudržnost a zajistit, aby nikdo nebyl opomenut;

Čtvrtek 15. září 2022

45. zdůrazňuje, že je důležité prosazovat zásadu partnerství při veškerém programování, provádění a monitorování politiky soudržnosti EU a navázat úzkou spolupráci mezi regionálními a místními orgány, nevládními organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami; zdůrazňuje, že Komise by měla aktivněji chránit fondy politiky soudržnosti před hrozbami vyplývajícími z tlaku na demokracii a její hodnoty v některých členských státech;

46. připomíná, že dopad brexitu přispěl k narušení hospodářství, meziregionální spolupráce, výzkumných ekosystémů a systémů vzdělávání a odborné přípravy pro regiony EU; vyzývá všechny zúčastněné strany, aby nadále podporovaly regionální a místní orgány, které se potýkají s důsledky vystoupení Spojeného království z EU; domnívá se, že úvahy o politice soudržnosti po roce 2027 vyžadují, aby se i nadále zohledňovaly trvalé hospodářské a sociální důsledky brexitu pro regiony EU; dále vyzývá vládu Spojeného království, aby financovala účast Spojeného království v programech Interreg;

47. připomíná, že článek 175 SFEU stanoví, že Komise podává každé tři roky zprávu o pokroku dosaženém při dosahování hospodářské, sociální a územní soudržnosti; domnívá se, že kombinovaný dopad krize COVID-19 a války na Ukrajině bude třeba podrobně posoudit nejpozději v 9. zprávě o soudržnosti, která má být vypracována v květnu 2025;

48. vyzývá k lepšímu přístupu k financování s cílem umožnit investice do místní transformace energetiky, včetně energetické účinnosti, decentralizované distribuce energie a silného zaměření na energii z obnovitelných zdrojů; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je třeba, aby politika soudržnosti podporovala energeticky účinné renovace s cílem ušetřit zdroje a zajistit bydlení pro všechny; dále zdůrazňuje, že je třeba zachovat a transformovat budovy významné z historického a sociálně-ekonomického hlediska;

49. vyzývá Komisi, aby zvážila možnost, aby veřejné výdaje členských států a regionálních a místních orgánů v rámci politiky soudržnosti z fondů ESI nebyly považovány za vnitrostátní nebo rovnocenné strukturální výdaje ve smyslu Paktu o stabilitě a růstu, zejména pokud se neodchylují od plnění cílů Pařížské dohody;

50. zdůrazňuje, že pravidla státní podpory by měla být sladěna s politikami EU, aby programy politiky soudržnosti, které se musí řídit všemi pravidly státní podpory, nebyly znevýhodněny ve srovnání s ostatními politikami EU, které jsou z ní vyňaty; dále vyzývá k tomu, aby byl tam, kde je to možné, zaveden předpoklad shody s režimem státní podpory s cílem postavit všechny investiční politiky EU na stejnou úroveň a zabránit hospodářské soutěži mezi nimi;

51. vyzývá Komisi a členské státy, aby nadále vyvíjely úsilí v oblasti komunikace a viditelnosti zlepšováním výměny informací o operacích strategického významu a nadcházejících výzvách k předkládání návrhů; vítá spuštění nové databáze Kohesio a žádá, aby byly tyto internetové stránky co nejdříve k dispozici ve všech úředních jazycích EU; zdůrazňuje, že databáze Kohesio by měla poskytovat údaje o všech projektech soudržnosti a územních projektech, včetně projektů souvisejících s rozvojem venkova, spolufinancovaných z EZFRV a v rámci programu Leader, a umožnit uživatelům vyhledávat projekty týkající se jejich tematických oblastí s cílem poskytnout platformu, na níž budou sdíleny osvědčené postupy a podporovány projekty excelence;

52. zdůrazňuje, že jiné politiky EU mohou soudržnost oslabovat; vítá proto názor Komise, že by horizontální politiky měly zahrnovat regionální prověřování, a vyzývá Komisi, aby rovněž posoudila dopad jiných politik na účinnost politiky soudržnosti;

53. zdůrazňuje, že výdaje v rámci politiky soudržnosti jsou, jak je tomu u veškerých dalších výdajů EU, stále předmětem nezákonných činností souvisejících s korupcí a podvodů; vyzývá k odpovídajícímu financování a personálnímu obsazení příslušných agentur a subjektů, zejména Úřadu evropského veřejného žalobce a Evropského úřadu pro boj proti podvodům, aby mohly řádně provádět vyšetřování a získávat zpět chybně použité finanční prostředky; vyzývá Komisi, aby provedla hloubkové posouzení s cílem zabránit jakémukoli zneužívání finančních prostředků EU a porušování zásad právního státu a aby před schválením dohod o partnerství a programů politiky soudržnosti zajistila dodržování Listiny základních práv;

54. vyjadřuje znepokojení nad tím, že návrh plánu REPowerEU předložený Komisí zahrnuje větší prostor pro převod rozpočtových prostředků z politiky soudržnosti do Nástroje pro oživení a odolnost; zdůrazňuje, že do roku 2030 bude do transformace energetiky, dekarbonizace a obnovitelných zdrojů investováno více než 100 miliard EUR ze zdrojů politiky soudržnosti; vyzývá proto k urychlenému provádění politiky soudržnosti;

Čtvrtek 15. září 2022

55. upozorňuje, že je nutné, aby byl na úrovni EU účinně a harmonizovaným způsobem prováděn plán pro nepředvídané události pro zajištění dodávek potravin a potravinového zabezpečení v dobách krize, vytyčený ve sdělení Komise k tomuto tématu (COM(2021)0689);

56. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a vnitrostátním a regionálním parlamentům členských států.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0327

Příhraniční regiony EU: živé laboratoře evropské integrace

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o příhraničních regionech EU: živých laboratořích evropské integrace (2021/2202(INI))

(2023/C 125/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 3 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na články 4, 162, 174, 175, 176, 177, 178 a 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ⁽¹⁾ (směrnice o ochraně přírodních stanovišť),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik ⁽²⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků ⁽³⁾ (směrnice o ochraně ptáků),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 8. února 2017 „Chybějící dopravní spojení v příhraničních regionech“ ⁽⁵⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. září 2017 „Podpora růstu a soudržnosti v příhraničních regionech EU“ (COM(2017)0534),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. května 2018 o mechanismu řešení právních a správních překážek v přeshraničním kontextu (evropský přeshraniční mechanismus), který předložila Komise (COM(2018)0373),
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2018 o politice soudržnosti a oběhovém hospodářství ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. září 2018 o podpoře růstu a soudržnosti v příhraničních regionech EU ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27.

⁽³⁾ Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 19.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 40.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 24.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. dubna 2020 „Pokyny pro mimořádnou pomoc EU při přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotní péče v souvislosti s krizí COVID-19“ (C(2020)2153),
- s ohledem na veřejnou konzultaci Komise o překonání přeshraničních překážek, jež se konala od 22. července do 11. října 2020 ⁽⁸⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 „Vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025“ (COM(2020)0625),
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2228 ze dne 23. prosince 2020 o Evropském roku železnice (2021) ⁽⁹⁾,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 5. února 2021 „Přeshraniční veřejné služby v Evropě“ ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. června 2021 „Strategie pro zajištění plně funkčního a odolného schengenského prostoru“ (COM(2021)0277),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1059 ze dne 24. června 2021 o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti ⁽¹²⁾ (nařízení Interreg),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. července 2021 „Příhraniční regiony EU: Živé laboratoře evropské integrace“ (COM(2021)0393),
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) „Climate Change 2021: the Physical Science Basis. Working Group I contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change“ (Změna klimatu 2021: fyzikální základy. Příspěvek pracovní skupiny I k šesté hodnotící zprávě Mezivládního panelu pro změnu klimatu) zveřejněnou dne 7. srpna 2021 ⁽¹³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1755 ze dne 6. října 2021, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu ⁽¹⁴⁾,
- s ohledem na usnesení Evropského výboru regionů ze dne 29. října 2021 „Vize pro Evropu: Budoucnost přeshraniční spolupráce“ ⁽¹⁵⁾,

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/consultations/border-2020/

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 108.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 106, 26.3.2021, s. 12.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁽¹³⁾ <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-i/> IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/>

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 357, 8.10.2021, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 440, 29.10.2021, s. 6.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na tři tematické publikace Komise a Sdružení evropských příhraničních regionů ze dne 9. prosince 2021 o překážkách a řešeních v oblasti přeshraniční spolupráce v EU „More and better cross-border public services“ (Četnější a kvalitnější přeshraniční veřejné služby) ⁽¹⁶⁾, „Vibrant cross-border labour markets“ (Pulzující přeshraniční trhy práce) ⁽¹⁷⁾ a „Border regions for the European Green Deal“ (Příhraniční regiony pro Zelenou dohodu pro Evropu) ⁽¹⁸⁾,
 - s ohledem na zprávu Komise a Sdružení evropských příhraničních regionů ze dne 9. prosince 2021 „B-solutions: Solving Border Obstacles. A Compendium 2020-2021“ (B-solutions: řešení překážek souvisejících s hranicemi. Přehled za roky 2020–2021) ⁽¹⁹⁾,
 - s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 14. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob, který předložila Komise (COM(2021)0891),
 - s ohledem na zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu ze dne 4. dubna 2022 „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change“ (Změna klimatu 2022: Zmírňování změny klimatu),
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A9-0222/2022),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie a její bezprostřední sousedé v Evropském sdružení volného obchodu mají 40 vnitřních pozemních hranic a vnitřních příhraničních regionů, a vzhledem k tomu, že tyto regiony pokrývají 40 % území EU, jsou domovem 30 % obyvatelstva EU, produkují téměř jednu třetinu jejího HDP a mají značný potenciál ještě více posílit její hospodářství;
- B. vzhledem k tomu, že příhraniční regiony, a zejména ty, které se vyznačují nízkou hustotou obyvatelstva, což platí zejména pro venkovské oblasti, se potýkají s méně příznivými podmínkami pro rozvoj a obecně dosahují horších hospodářských výsledků než ostatní regiony ve členských státech, a vzhledem k tomu, že jejich hospodářský potenciál není plně využíván;
- C. vzhledem k tomu, že navzdory vynaloženému úsilí přetrvává řada správních, jazykových a právních překážek, které brání udržitelnému růstu, socioekonomickému rozvoji a soudržnosti mezi příhraničními regiony i uvnitř nich; vzhledem k tomu, že je třeba posílit a prohloubit spolupráci mezi orgány sousedních členských států; vzhledem k tomu, že příhraniční regiony by měly prospěch z nadnárodního právního nástroje, který by dokázal obcházet negativní důsledky, jež by mohly vyplýnout z kroků členských států, které tříští jednotný trh;
- D. vzhledem k tomu, že se uznává, že v evropské politice soudržnosti je třeba ještě posílit skutečný přístup zdola nahoru a že instituce a subjekty, které mají blízko k občanům, jako jsou evropská seskupení pro územní spolupráci, by měly být pověřeny přímější správou finančních prostředků z rozpočtu politiky soudržnosti EU; vzhledem k tomu, že malé a přeshraniční projekty hrají v tomto ohledu důležitou úlohu při sbližování lidí, a tím otevírají nové možnosti pro udržitelný místní rozvoj a přeshraniční spolupráci;
- E. vzhledem k tomu, že některá odvětví čelí velmi specifickým překážkám, které vyžadují lepší koordinaci na úrovni EU, jako například odvětví vína a lihovin, která jsou vystavena značné byrokratické zátěži pro obchod v sousedních zemích; vzhledem k tomu, že je-li to možné, musí být hospodářským subjektům zpřístupněna praktická řešení, jako je přístup k jednotným kontaktním místům;

⁽¹⁶⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Brustia, G., Dellagiocoma, A., Cordes, C., et al., „More and better cross-border public services: obstacles and solutions to cross-border cooperation in the EU“ (Četnější a kvalitnější přeshraniční veřejné služby: překážky a řešení v oblasti přeshraniční spolupráce v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/912236>

⁽¹⁷⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Brustia, G., Dellagiocoma, A., Cordes, C., et al., „Vibrant cross-border labour markets: obstacles and solutions to cross-border cooperation in the EU“ (Pulzující přeshraniční trhy práce: překážky a řešení v oblasti přeshraniční spolupráce v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/094950>

⁽¹⁸⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Brustia, G., Dellagiocoma, A., Cordes, C., et al., „Border regions for the European Green Deal: obstacles and solutions to cross-border cooperation in the EU“ (Příhraniční regiony pro Zelenou dohodu pro Evropu: překážky a řešení v oblasti přeshraniční spolupráce v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/475773>

⁽¹⁹⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Brustia, G., Dellagiocoma, A., Cordes, C., et al., „B-solutions, solving border obstacles: a compendium 2020-2021“ (B-solutions, řešení překážek souvisejících s hranicemi: přehled za roky 2020–2021), Úřad pro publikace Evropské unie, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/625110>

Čtvrtek 15. září 2022

- F. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 překonávání těchto překážek ještě ztížila, a k tomu, že přeshraniční pracovníci se denně setkávají se situací, kdy na obou stranách příslušných hranic platí odlišné a kontraproduktivní zdravotní předpisy;
- G. vzhledem k tomu, že uzavření státních hranic v důsledku pandemie COVID-19 odhalilo jedinečnou zranitelnost a vzájemnou závislost evropských přeshraničních regionů; vzhledem k tomu, že narušení volného pohybu zboží, služeb, osob a základního zdravotnického vybavení mělo neblahé hospodářské důsledky;
- H. vzhledem k tomu, že dočasné uzavření přeshraničních veřejných a zdravotnických služeb ohrozilo živobytí přeshraničních pracovníků a způsobilo finanční potíže malým a středním podnikům v příhraničních regionech; vzhledem k tomu, že krize COVID-19 zapříčinila vznik nových právních a správních problémů v příhraničních regionech, například co se týče práce na dálku, a vzhledem k tomu, že pracovníci na dálku čelí problémům v oblasti sociální ochrany a daňových zákonů;
- I. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 rovněž vedla k pozoruhodným projevům solidarity mezi sousedními členskými státy jak na celostátní, tak na místní úrovni;
- J. vzhledem k tomu, že některé příhraniční regiony čelí nebývalým výzvám v oblasti kritické infrastruktury v souvislosti s uprchlickou krizí způsobenou pokračující vojenskou agresí Ruska na Ukrajině; vzhledem k tomu, že k jejich zranitelnosti přispívá i nová situace po skončení pandemie COVID-19;
- K. vzhledem k tomu, že státní hranice příliš často rozděľují přírodní území, což snižuje účinnost jejich ochrany a správy, zejména s ohledem na skutečnost, že se tam uplatňují různé právní rámce;
- L. vzhledem k tomu, že hromadné odchody z příhraničních regionů, zejména mladých lidí a kvalifikované pracovní síly, dokládají nedostatek ekonomických příležitostí v těchto regionech a způsobují, že tyto regiony jsou z hlediska zaměstnanosti a udržitelného hospodářského rozvoje ještě méně atraktivní; vzhledem k tomu, že je nedostatek příležitostí k jazykovému vzdělávání a chybí iniciativy, které by zvyšovaly povědomí o tom, jaké přínosy má pro obyvatele pohraniční oblasti učení se jazyku sousední země; vzhledem k tomu, že ne všechny správní dokumenty byly přeloženy do jazyků příhraničních členských států; vzhledem k tomu, že členské státy by měly přijmout opatření k nápravě tohoto stavu a Komise by jim v tomto procesu měla radit;
- M. vzhledem k tomu, že díky novému nařízení Interreg na období 2021–2027 mají nyní příhraniční regiony jasný rámec finanční podpory pro lepší přeshraniční správu, aby mohly nastartovat hospodářské oživení, vytvářet společné environmentální iniciativy a zmírňovat dopady změny klimatu;
- N. vzhledem k tomu, že uzavírání dohod o partnerství v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027 zaostává, což brání přidělování životně důležitých zdrojů na územích v nouzi;
- O. vzhledem k tomu, že roztržitá a nedostatečná přeshraniční spolupráce může vést ke zvýšené zranitelnosti vůči přírodním katastrofám a extrémním povětrnostním jevům v příhraničních regionech;
- P. vzhledem k tomu, že EU rovněž zahrnuje pobřežní přeshraniční regiony, zejména prostřednictvím ostrovů ve Středozemním moři, ale také prostřednictvím nejvzdálenějších regionů v Atlantském a Indickém oceánu; vzhledem k tomu, že zeměpisná odlehlost některých evropských ostrovů spolu s jejich postavením příhraničních regionů je vystavuje kombinaci omezení na trhu práce a v oblasti dopravy a zdravotní péče, která vážně narušují jejich růstový potenciál;
- Q. vzhledem k tomu, že se uznává, že jedinečná zranitelnost příhraničních regionů vyžaduje změny v metodách financování v těchto regionech, aby byly pro příhraniční regiony konečně vytvořeny rovné podmínky s centrálními oblastmi; vzhledem k tomu, že se dále doporučuje, aby tyto změny zahrnovaly odečtení „miliardy pro pohraničí“ (borderland billion) upravené o inflaci z rozpočtu Unie na soudržnost a její vyhrazení speciálně pro příhraniční regiony;
- R. vzhledem k tomu, že se odhaduje, že přijetí návrhu nařízení o evropském přeshraničním mechanismu (ECBM), který Komise zveřejnila v květnu 2018 na doporučení bývalého lucemburského předsednictví Rady, by pomohlo překonat nejméně 30 %, a pravděpodobně dokonce 50 % zjištěných překážek přeshraniční spolupráce;

Čtvrtek 15. září 2022

1. vítá sdělení Komise zveřejněné v roce 2021 „Příhraniční regiony EU: živé laboratoře evropské integrace“, které obsahuje podrobné informace o překážkách, s nimiž se příhraniční regiony EU potýkají;

Zvláštní charakteristiky příhraničních regionů

2. poukazuje na to, že článek 174 SFEU uznává obtíže, jimž čelí příhraniční regiony, a uvádí, že by EU měla těmto regionům při posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti věnovat zvláštní pozornost;

3. zdůrazňuje, že problémy, s nimiž se potýkají příhraniční regiony, a zejména ty, které mají pouze námořní hranice, jakožto specifické hranice s vlastními potřebami, stejně jako venkovské oblasti a oblasti s nízkou hustotou osídlení, se v jednotlivých regionech liší v závislosti na právních, správních, jazykových, kulturních, socioekonomických, environmentálních, demografických a zeměpisných podmínkách daného regionu; zdůrazňuje, že je třeba účinně využívat a lépe koordinovat finanční prostředky EU s cílem zajistit komplexnější přístup k výše uvedeným problémům; požaduje zapojení místních orgánů a komunit a využívání individuálních přístupů, které by byly integrované, šité na míru a specifické pro daný region, jako součást rámce víceúrovňové správy; zdůrazňuje, že je třeba se zamyslet nad problémy, jimž čelí některé příhraniční regiony v souvislosti s pokračující agresí Ruska na Ukrajině;

4. doporučuje zahájit iniciativu EU zaměřenou na poskytování jazykových kurzů jazyků sousedních států za nízkou cenu pro účastníky ve všech regionech NUTS-3, jejichž území sousedí se sousedním členským státem; naléhavě žádá, aby tato iniciativa EU byla rovněž pověřena zvyšováním povědomí o přínosech učení se jazyku sousedního státu;

5. zdůrazňuje, že neúměrná zátěž, jako jsou inherentní strukturální nevýhody, jimž čelí všechny příhraniční regiony, by měla být kompenzována zvláštním režimem regionální podpory, určeným speciálně pro příhraniční regiony;

6. požaduje, aby na začátku každého nového programového období počínaje obdobím 2028–2034 bylo 0,26 % rozpočtu politiky soudržnosti EU vyčleněno výhradně na rozvoj příhraničních regionů („miliarda pro pohraničí“); dále navrhuje, aby v případě, že tyto prostředky nebudou využity v příhraničních regionech, byla zbývající částka vrácena do rozpočtu politiky soudržnosti EU;

7. navrhuje, aby byla tato „miliarda pro pohraničí“ svěřena evropským seskupením pro územní spolupráci (ESÚS) nebo příhraničním regionům, kde existují srovnatelné struktury; požaduje, aby ESÚS nebo srovnatelné struktury obdržely vysokou míru autonomie, pokud jde o využívání finančních prostředků a výběr projektů;

8. žádá, aby členské státy odstranily stávající překážky a poskytly ESÚS větší míru autonomie, pokud jde o výběr projektů a využívání finančních prostředků, zejména tím, že určí ESÚS jako řídicí orgány programů Interreg v souladu s čl. 45 odst. 4 nařízení Interreg, posílí institucionální a finanční kapacitu ESÚS v souladu s čl. 14 odst. 4 nařízení Interreg nebo ustanoví ESÚS za příjemce spravující fondy malých projektů v souladu s čl. 25 odst. 2 nařízení Interreg; navrhuje, aby Komise vytvořila pro členské státy pobídky k tomu, aby využily výše uvedené možnosti a přisoudily ESÚS významnější úlohu, a skutečně tak realizovaly politický cíl 5 politiky soudržnosti EU na období 2021–2027: Evropa bližší občanům;

9. doporučuje, aby byly provedeny změny v pokynech EU k regionální podpoře; navrhuje, aby vzhledem k tomu, že regionální podporu může získat současně méně než polovina celkového obyvatelstva EU, byly v rámci tohoto pravidla upřednostněny příhraniční regiony;

Odolnost prostřednictvím užší spolupráce institucí

10. vítá pokrok, kterého Komise dosud dosáhla při provádění svého akčního plánu z roku 2017, zejména prostřednictvím iniciativy „b-solutions“, která umožnila poskytnout orgánům v příhraničních regionech právní a správní podporu a vyřešit 90 případů překážek jejich interakcí, ale také prostřednictvím podpory poskytované na usnadnění přístupu k zaměstnání, podporu mnohojazyčnosti v příhraničních oblastech a sdružování zdravotnických zařízení;

Čtvrtek 15. září 2022

11. vyzývá orgány EU a členské státy, aby mezi přeshraničními regiony zvyšovaly povědomí o možnosti získat podporu Komise v rámci iniciativy b-solutions; zdůrazňuje, že sdílení znalostí o úspěšných řešeních typu b-solutions by mohlo přispět k řešení nových správních a právních překážek a k předcházení vzniku těchto překážek;

12. zdůrazňuje však, že b-solutions sama o sobě nemohou představovat vhodnou a účinnou reakci na právní a správní překážky, které mají dopad na příhraniční regiony;

13. uznává důležitou úlohu, kterou hrají při prosazování společných zájmů a v oblasti přeshraniční spolupráce makroregiony, euroregiony, neziskové organizace a sdružení; vyzývá Komisi, aby zahájila hloubkové posouzení makroregionálních strategií s cílem vyhodnotit jejich soulad s obnovenými environmentálními a digitálními prioritami EU;

14. poukazuje na to, že navzdory vynaloženému úsilí stále existuje mnoho správních, právních a jazykových překážek, které brání udržitelnému růstu, socioekonomickému rozvoji a soudržnosti mezi příhraničními regiony i uvnitř nich;

15. konstatuje, že většina překážek bránících přeshraniční spolupráci je právní povahy a vyplývá z rozdílných vnitrostátních právních předpisů nebo obecných právních předpisů EU; připomíná proto, že Komise v roce 2018 vydala návrh nařízení o evropském přeshraničním mechanismu (COM(2018)0373);

16. poukazuje na to, že pro 150 milionů obyvatel vnitřních přeshraničních oblastí je zásadní přístup k veřejným službám, kterému však často brání množství právních a správních překážek; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby maximalizovaly své úsilí o odstranění těchto překážek, zejména pokud jde o zdravotní služby, dopravu, vzdělávání, mobilitu pracovních sil a životní prostředí;

17. zdůrazňuje, že evropský přeshraniční mechanismus, jak jej navrhla Komise, by pomohl odstranit více než 50 % těchto překážek, včetně překážek vyplývajících z nedostatku přeshraniční veřejné dopravy a omezeného přístupu k zaměstnání, vzdělávání a kulturním a volnočasovým službám; vyjadřuje v této souvislosti hluboké politování nad tím, že legislativní proces týkající se evropského přeshraničního mechanismu byl zmrazen Radou; připomíná, že cílem tohoto mechanismu je usnadnit spolupráci mezi přeshraničními regiony na společných projektech v různých oblastech (infrastruktura, zdravotní péče, pracovní síla atd.) tím, že jednomu z nich umožní uplatňovat právní předpisy sousedního členského státu, pokud uplatňování jeho vlastních právních předpisů představuje právní překážky;

18. konstatuje, že návrh nařízení o evropském přeshraničním mechanismu byl v únoru 2019 v Parlamentu podpořen velkou většinou a stejně tomu bylo i při rozpravě na plenárním zasedání v návaznosti na otázku k ústnímu zodpovězení položené Radě v říjnu 2021; připomíná, že postoj Parlamentu k tomuto nařízení v prvním čtení obsahoval konkrétní formulace, které by zajistily jeho dobrovolné uplatňování, a rozptýlily tak obavy členských států;

19. vyzývá Komisi, aby stávající návrh pozměnila a zohlednila přitom závěry právních služeb Rady a Parlamentu s cílem nalézt rovnováhu mezi postoji spolunormotvůrců; vyzývá Komisi, aby zajistila, že tento návrh zohlední posílení přeshraničních regionů a bude počítat se škodami, které lze předvídat v regionech, jež budou nejvíce postiženy důsledky ruské agrese proti Ukrajině; vyzývá Komisi, aby obnovila jednání s členskými státy s cílem urychleně přijmout systém pro odstraňování právních nebo správních překážek na hranicích a usnadnit tak život obyvatelům přeshraničních regionů;

20. vítá přijetí pilotního projektu Integrovaná iniciativa pro přeshraniční reakci na krize (CB-CRII), jehož cílem je posílit odolnost příhraničních regionů vůči budoucím krizím; naléhavě vyzývá Generální ředitelství Komise pro regionální a městskou politiku, aby tento projekt realizovalo ⁽²⁰⁾;

⁽²⁰⁾ <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/214920/budg2021-doc6-tab-en.pdf>

Čtvrtek 15. září 2022

21. zdůrazňuje, že vedle škod způsobených pandemií COVID-19, zejména v souvislosti s uzavřením hranic, jež vyvolala, se příhraniční regiony potýkají také s důsledky brexitu, které vytvářejí nové překážky volného obchodu a způsobují vážné narušení přeshraničního obchodu mezi EU a Spojeným královstvím, a ztěžují tak existenci podniků a život občanů v příhraničních regionech; vítá v tomto ohledu dohodu o rezervě na vyrovnání se s důsledky brexitu, jež umožňuje poskytovat finanční a právní podporu členským státům a regionům postiženým brexitem;

Četnější a kvalitnější přeshraniční veřejné služby

22. se zájmem bere na vědomí, že veřejná konzultace o překonání přeshraničních překážek, kterou provedla Komise v roce 2020, ukázala, že hlavními problémy obyvatel příhraničních oblastí jsou mimo jiné nedostatek spolehlivých přeshraničních služeb veřejné dopravy, nedostatek digitálních služeb a jejich omezená přeshraniční interoperabilita, překážky způsobené přímo jazykovými rozdíly a překážky související s legislativními procesy a hospodářskými rozdíly;

23. konstatuje, že atraktivita přeshraničních oblastí pro život a investice značně závisí na kvalitě života, dostupnosti veřejných a obchodních služeb pro občany a podniky a na kvalitě dopravy, což jsou podmínky, které lze splnit a udržovat pouze v úzké spolupráci mezi celostátními, regionálními a místními orgány a podniky na obou stranách hranice;

24. zdůrazňuje zásadní úlohu, kterou hrají investice do vysoce kvalitních veřejných služeb při budování sociální odolnosti a zvládání hospodářských, zdravotních a sociálních krizí;

25. poukazuje na to, že zavedení lepších přeshraničních veřejných služeb by nejen pomohlo zlepšit kvalitu života obyvatel příhraničních oblastí, ale také by to způsobilo, že by tyto služby byly nákladově efektivnější;

26. zdůrazňuje, že koordinace dopravních služeb v přeshraničních regionech je stále nedostatečná, zčásti kvůli chybějícím nebo již nevyužívaným spojům, což omezuje mobilitu a ztěžuje vyhlídky na přeshraniční rozvoj; zdůrazňuje rovněž, že rozvoji udržitelné přeshraniční dopravní infrastruktury brání složité právní a správní předpisy;

27. zdůrazňuje, že vytváření další přeshraniční dopravní infrastruktury, které je nákladné a z hlediska životního prostředí problematické, nemusí být vždy nejlepším řešením, a proto vyzdvihuje potenciál, který k posílení přeshraničních dopravních spojení nabízejí měkká opatření, jako je lepší koordinace jízdních řádů veřejné dopravy, inkluzivní plánování a využívání na míru uzpůsobených inovací přeshraničními místními a regionálními orgány, které mají dostatečnou autonomii ke sledování společných cílů; zdůrazňuje, že rozvoj nové infrastruktury veřejné dopravy by měl být v souladu s požadavky udržitelnosti a nákladové efektivnosti; vyzývá proto k včasnému přidělení prostředků z Fondu pro spravedlivou transformaci s cílem zajistit aktivní úlohu příhraničních regionů při dosahování cílů Zelené dohody pro Evropu;

28. zdůrazňuje úlohu politiky soudržnosti při řešení hlavních výzev, před nimiž stojí odvětví dopravy Unie, včetně rozvoje dobře fungujícího jednotného evropského dopravního prostoru, propojení Evropy prostřednictvím moderních, multimodálních a bezpečných sítí dopravní infrastruktury a přechodu na nízkoemisní mobilitu, mimo jiné prostřednictvím podpory dokončení chybějících malých přeshraničních železničních spojení, čímž se přispěje k evropské integraci příhraničních regionů;

29. vyzývá členské státy, aby zavedly pevnější a jasnější právní rámec s cílem zlepšit kvalitu a účinnost veřejných služeb; zdůrazňuje, že zmapování chybějících železničních spojení ze strany Komise je klíčovým nástrojem, který umožní v tomto ohledu dosáhnout pokroku;

Čtvrtek 15. září 2022

30. zdůrazňuje, že je třeba vybudovat účinný politický odkaz Evropského roku železnice, zejména v přeshraničních regionech; poukazuje na to, že evropský a přeshraniční aspekt železniční dopravy sblíží lidi, umožňuje jim objevovat EU v celé její rozmanitosti a podporuje socioekonomickou a územní soudržnost, zejména tím, že zlepšuje propojení v rámci zeměpisných okrajových oblastí EU a s nimi, a to i prostřednictvím přeshraničních regionálních spojení; vítá vytvoření partnerství pro rozvoj společných služeb a harmonizaci jízdních řádů a prodeje jízdenek v některých přeshraničních regionech; vyzývá Komisi, aby i nadále podporovala tento druh iniciativy, a žádá ji, aby podporovala přepravu jízdních kol v přeshraničních vlacích;

31. vyzývá k větší digitalizaci veřejných služeb a k posílení politik interoperability s cílem zajistit, aby digitální veřejné služby byly standardně interoperabilní a přeshraniční; zdůrazňuje význam podpory digitálních inovací mezi veřejnými službami a podniky v přeshraničních regionech a vítá v tomto ohledu evropská centra pro digitální inovace (EDIH);

Dynamické přeshraniční trhy práce

32. vítá řadu důležitých opatření přijatých k řešení socioekonomických asymetrií v příhraničních oblastech; vyjadřuje však politování nad tím, že zde chybí konkrétní posouzení a srovnávací statistiky, které by poskytly přehled o socioekonomické situaci přeshraničních malých a středních podniků, což je ještě více politováníhodné vzhledem k tomu, že malé a střední podniky se podílejí 67 % na celkovém počtu pracovních míst a téměř 60 % na přidané hodnotě v EU;

33. vyzývá Komisi, aby provedla hloubkovou analýzu socioekonomické situace přeshraničních malých a středních podniků a shromáždila konkrétní posouzení a srovnávací statistiky;

34. poukazuje na to, že podle osmé zprávy Komise o soudržnosti ⁽²¹⁾ z ukazatelů Interreg vyplývá, že do konce roku 2020 bylo dosaženo pouze 68 % cílů pro rok 2023 v oblasti přeshraniční mobility pracovních sil, zatímco v jiných oblastech bylo cílů dosaženo až do výše 495 %; vybízí členské státy, aby v této cestě pokračovaly, aby mohlo být dosaženo cílů pro rok 2023;

35. uznává, že je důležité, aby členské státy zajišťovaly daňové příjmy, systémy sociálního zabezpečení a celou škálu vnitrostátních daní; podporuje a zavazuje se pozorně sledovat provádění daňového balíčku Komise ze dne 15. července 2020, který je zaměřen na zajištění spravedlivého, účinného, udržitelného a digitálně přívětivého zdanění;

36. zdůrazňuje však, že bez dostatečné nabídky pracovních míst nebo jiných hospodářských příležitostí a vzhledem k nízké úrovni mezd má vzdělaná pracovní síla tendenci migrovat do regionů, kde je takových příležitostí dostatek, což situaci v odlehlých příhraničních oblastech ještě více ztěžuje;

37. je přesvědčen, že politika soudržnosti by měla být více zaměřena na investice do lidských zdrojů, neboť ekonomiky příhraničních regionů mohou být posíleny prostřednictvím účinné kombinace investic do inovací, lidského kapitálu, řádné správy věcí veřejných a institucionální kapacity;

38. je přesvědčen, že příhraniční regiony, které se potýkají se zvláštními problémy, by měly obdržet na míru uzpůsobenou podporu (např. prostřednictvím větší součinnosti mezi Evropským fondem pro regionální rozvoj, Fondem soudržnosti, Evropským sociálním fondem plus a Evropským fondem pro přizpůsobení se globalizaci) za účelem rozvoje a provádění dlouhodobých strategií založených na hospodářské diverzifikaci a politikách změny kvalifikace propuštěných pracovníků;

39. naléhavě vyzývá členské státy, aby se plně zapojily do úsilí Komise o dokončení Evropského prostoru vzdělávání, který v součinnosti s Evropskou agendou dovedností a Evropským výzkumným prostorem zajistí přístup k cílenému vzdělávání a odborné přípravě na obou stranách hranic tím, že bude poskytovat společné vzdělávací služby, zajišťovat vzájemné uznávání diplomů, dovedností a kvalifikací a podporovat učení;

⁽²¹⁾ Evropská komise, *Soudržnost v Evropě do roku 2050 – Osmá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti*, 9. února 2022.

Čtvrtek 15. září 2022

40. vybízí k pokroku v programech spolupráce mezi příhraničními regiony EU na vnějších hranicích Unie a příhraničními regiony sousedních zemí; uznává výzvy této spolupráce vzhledem k rozdílům v právních předpisech mezi těmito regiony; považuje tuto spolupráci za důležitý nástroj pro podporu politiky rozšíření EU; zdůrazňuje, že podpora přeshraniční spolupráce mezi sousedními regiony může zásadním způsobem přispět k řešení hlavních výzev, které se týkají Unie (např. zajištění udržitelné budoucnosti Středomoří, oblasti Baltského moře a dalších přímořských oblastí, zajištění udržitelné budoucnosti pro Alpy, Pyreneje, Karpaty a další horské oblasti a zajištění udržitelné budoucnosti pro povodí velkých řek, jako je Rýn, Dunaj a Máza);

41. vyzývá Komisi a členské státy, aby bezodkladně zajistily řádné provádění a prosazování příslušných právních předpisů EU, pokud jde o práva přeshraničních a příhraničních pracovníků, zlepšily jejich podmínky zaměstnávání, pracovní podmínky a podmínky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a zabývaly se potřebou revidovat stávající legislativní rámec, včetně nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení⁽²²⁾, s cílem posílit přenositelnost práv a zajistit odpovídající koordinaci sociálního zabezpečení, a přezkoumat úlohu agentur práce, náborových agentur, dalších zprostředkovatelů a subdodavatelů za účelem zjištění nedostatků v ochraně s ohledem na zásadu rovného zacházení; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby uznaly nárůst práce na dálku a obtíže s ním spojené a zaručily osobám pracujícím na dálku ze země jejich bydliště přístup k právům na sociální zabezpečení, pracovním právům a daňovým režimům a jistotu, pokud jde o orgán příslušný k jejich pokrytí;

42. uznává, že v příhraničních regionech je zapotřebí rychlejší a komplexnější uznávání diplomů a jiných dokladů o kvalifikaci získaných po odborné přípravě, lepší zdravotní péče, rozšíření místní a dálkové dopravy a lepší přístup k informacím o volných pracovních místech; zdůrazňuje, že je třeba navýšit finanční prostředky na zajištění lepší koordinace mezi právními a správními systémy sousedních států, zejména pokud jde o výměnu informací o právních předpisech vztahujících se na pracovníky a shromažďování údajů o přeshraničních pracovnících, s cílem překlenout mezery ve vnitrostátních postupech, získat lepší přístup k dostupným informacím a vytvořit předvídatelný a přístupný vnitřní trh práce; zdůrazňuje, že tyto problémy představují ještě větší hrozbu pro přeshraniční pracovníky přicházející do zemí mimo EU a z nich;

43. je přesvědčen, že digitalizace poskytuje nebyvalou příležitost ke zjednodušení mobility pracovních sil a zároveň urychluje dosažení souladu s platnými předpisy EU a usnadňuje jeho kontrolu; vyzývá Komisi, aby v úzké spolupráci s Evropským orgánem pro pracovní záležitosti předložila bez dalšího odkladu legislativní návrh evropského průkazu sociálního zabezpečení pro všechny mobilní pracovníky a státní příslušníky třetích zemí, na něž se vztahují pravidla EU pro mobilitu v rámci EU, který by příslušným vnitrostátním orgánům a sociálním partnerům poskytl nástroj k zajištění účinné identifikace, sledovatelnosti, sdružování a přenositelnosti práv na sociální zabezpečení a k lepšímu prosazování pravidel EU v oblasti mobility pracovních sil a koordinace sociálního zabezpečení na trhu práce spravedlivým a účinným způsobem s cílem zajistit rovné podmínky v EU;

44. poukazuje na to, že v současné době neexistuje vzájemné uznávání statusu osoby se zdravotním postižením mezi členskými státy EU, což vytváří pro osoby se zdravotním postižením potíže, neboť jejich vnitrostátní průkaz osob se zdravotním postižením nemusí být uznáván v jiných členských státech; je přesvědčen, že toto selhání omezuje zejména přeshraniční pracovníky a studenty se zdravotním postižením, neboť podkopává jejich právo na kvalitní služby; uznává hodnotu evropského průkazu osob se zdravotním postižením, který umožňuje vzájemné uznávání statusu osoby se zdravotním postižením ve všech členských státech, které se v současné době účastní tohoto systému; vítá skutečnost, že Komise navrhne, aby byl evropský průkaz osob se zdravotním postižením do konce roku 2023 zaveden jako doklad, který by byl uznáván ve všech členských státech;

Příhraniční regiony pro Zelenou dohodu pro Evropu

45. poukazuje na to, že již existuje důležitý právní rámec EU, do něhož patří zejména směrnice o ochraně ptáků, směrnice o ochraně přírodních stanovišť, rámcová směrnice o vodě⁽²³⁾ a Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a který musí být členskými státy v přeshraničních regionech plně, systematicky a společně prováděn; poukazuje na to, že příroda, klima, přírodní katastrofy a nemoci se nezastavují na státních hranicích, a vyzývá ke koordinované a soudržné ochraně lokalit sítě Natura 2000 s cílem zajistit integrovanější prováděcí opatření; naléhavě vyzývá vlády členských států, aby podnikly kroky k další harmonizaci a koordinaci při uplatňování těchto a dalších směrnic; zdůrazňuje,

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

Čtvrtek 15. září 2022

že zvládání rizik katastrof a související plánování je oblastí, v níž má přeshraniční spolupráce zásadní význam; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala přeshraniční složku celostátních a regionálních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu tím, že stanoví konkrétní opatření na podporu vhodných řešení;

46. poukazuje na to, že změna klimatu má vážný dopad i na příhraniční regiony, mimo jiné tím, že je nutí vyvíjet společná přeshraniční na míru uzpůsobená preventivní opatření proti přírodním katastrofám; připomíná, že přírodní katastrofy, k nimž došlo v roce 2021, postihly několik příhraničních regionů v Belgii, Francii, Lucembursku, Nizozemsku a Německu; zdůrazňuje povinnost členských států v rámci mechanismu civilní ochrany Unie pravidelně provádět posouzení rizik a analýzy scénářů katastrof, které zahrnují přeshraniční spolupráci a podávání zpráv o klíčových rizicích s přeshraničním dopadem; vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily spolupráci a sdílení informací v oblasti zvládání rizik katastrof, a to i s cílem zlepšit systémy včasného varování v příhraničních regionech; v tomto ohledu vítá projekty Interreg Rýn-Máza týkající se veřejné bezpečnosti, shromažďování údajů, přeshraniční správy řek a správní spolupráce v oblasti územního plánování pro snižování povodňových rizik;

47. domnívá se, že pro překonávání překážek a pro podporu udržitelného růstu a rozvoje v příhraničních regionech je zásadní vzájemná důvěra, politická vůle a flexibilní přístup zúčastněných stran na více úrovních, včetně občanské společnosti; vyzývá proto k lepší koordinaci a dialogu a k další výměně osvědčených postupů mezi orgány; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby tuto spolupráci zlepšily; dále vyzývá členské státy, aby zajistily přiměřenou funkční a finanční autonomii příslušných místních a regionálních orgánů; dále zdůrazňuje, že všechny příhraniční regiony musí hrát rozhodující úlohu při řešení problémů spojených se změnou klimatu, a to v rámci koordinovaných opatření s okolními regiony;

48. konstatuje, že příhraniční regiony mají příliš malý prospěch ze zavádění opatření v oblasti oběhového hospodářství, energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti; vyzývá Komisi, aby navázala na již dosažené pokroky v oblasti regulace a financovala více přeshraničních projektů na výrobu, sdružování a skladování energie z obnovitelných zdrojů; je přesvědčen, že je třeba plně využít příležitosti ke spolupráci, které již existují v platném právním rámci EU, a vyzývá členské státy, aby posílily koordinaci v přeshraničních regionech za účelem provádění Strategie EU pro integraci energetického systému; zdůrazňuje potenciál méně obydlených příhraničních oblastí rozvíjet udržitelné a ekologické hospodářství, a tím přinášet přidanou hodnotu místnímu rozvoji prostřednictvím vytváření nových zelených pracovních míst;

49. zdůrazňuje, že spolupráce mezi sousedními členskými státy bude ústředním prvkem při dosahování cílů Zelené dohody pro Evropu, a vyzývá členské státy, aby co nejlépe využily stávajících možností spolupráce v rámci platného právního rámce EU;

o

o o

50. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a celostátním a regionálním parlamentům členských států.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0329

Provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: sladění výdajů s politikou

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: sladění výdajů s politikou (2022/2008(INI))

(2023/C 125/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, zejména na články 9, 151, 152, čl. 153 odst. 1 a 2 této smlouvy, jakož i na článek 173, který se týká průmyslové politiky EU a mimo jiné odkazuje na konkurenceschopnost průmyslu Unie,
- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, zejména na čl. 5 odst. 3 této smlouvy a na protokol č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2020 nazvané „Formování digitální budoucnosti Evropy“ (COM(2020)0067),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané „Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky“ (COM(2020)0103),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 nazvané „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020)0098),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. července 2020 nazvané „Vodíková strategie pro klimaticky neutrální Evropu“ (COM(2020)0301),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. května 2021 nazvané „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ (COM(2021)0350),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. července 2021 nazvané „Fit for 55: plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě“ (COM(2021)0550),
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 19. ledna 2022 nazvané „Průmyslové ekosystémy, strategická autonomie a dobré životní podmínky“,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 2. prosince 2021 nazvané „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ ⁽¹⁾,
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 5. května 2021 nazvaný „Výroční zpráva o jednotném trhu za rok 2021“ (SWD(2021)0351),
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 5. května 2021 nazvaný „Strategické závislosti a kapacity“ (SWD(2021)0352),
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 5. května 2021 nazvaný „Směrem ke konkurenceschopnému a ekologickému evropskému ocelářství“ (SWD(2021)0353),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 97, 28.2.2022, s. 43.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na zprávu skupiny Komise na vysoké úrovni pro energeticky náročná průmyslová odvětví z roku 2019 nazvanou „Hlavní plán pro konkurenceschopnou transformaci energeticky náročných průmyslových odvětví EU umožňující dosažení klimaticky neutrálního oběhového hospodářství do roku 2050“,
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezinárodní energetické agentury z roku 2021 nazvanou „Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector“ (Čistá nula do roku 2050: plán pro globální energetické odvětví),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 21. listopadu 2018 o strategii pro budoucnost průmyslové politiky EU,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 27. května 2019 o strategii průmyslové politiky EU: vize pro rok 2030,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 16. listopadu 2020 o oživení podporujícím přechod k dynamičtějším, odolnějším a konkurenceschopnějším evropskému průmyslu,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 17. prosince 2020 o zajištění oběhového a ekologického oživení,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2020 o nové průmyslové strategii pro Evropu ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. prosince 2020 o nové strategii pro evropské malé a střední podniky ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. února 2021 o novém akčním plánu pro oběhové hospodářství ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2021 o evropské vodíkové strategii ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2021 o Evropské strategii pro integraci energetického systému ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2021 o evropské strategii pro kritické suroviny ⁽⁹⁾,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 nazvané „Nový EVP pro výzkum a inovace“ (COM(2020)0628),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. listopadu 2020 nazvané „Farmaceutická strategie pro Evropu“ (COM(2020)0761),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. ledna 2022 o Evropském prohlášení o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu (COM(2022)0027),

⁽²⁾ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 425, 20.10.2021, s. 43.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 2.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 11.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 56.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 45.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 224, 8.6.2022, s. 22.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 8. dubna 2019 nazvaný „Technologická infrastruktura“ (SWD (2019)0158),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2016 o soudržné politice EU pro kulturní a kreativní odvětví ⁽¹⁰⁾,
 - s ohledem na doporučení Komise (EU) 2021/1749 ze dne 28. září 2021 k zásadám „energetická účinnost v první řadě“: od principů k praxi – pokyny k uplatňování zásady při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj,
 - s ohledem na zprávu Mezivládního panelu OSN pro změnu klimatu ze dne 4. dubna 2022 s názvem „Změna klimatu 2022: zmírnění změny klimatu“,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod, Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro regionální rozvoj,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A9-0214/2022),
- A. vzhledem k tomu, že je zásadní umožnit průmyslu uskutečnit souběžnou transformaci, při které vzniknou kvalitní pracovní místa a bude zajištěna jeho konkurenceschopnost a schopnost vyvíjet a poskytovat čisté produkty, služby a výrobní postupy;
- B. vzhledem k tomu, že cílem průmyslové strategie musí být rovněž posílení jednotného trhu a podpora průlomových technických objevů, aby se EU stala světovým lídrem v oblasti ekologických a digitálních technologií;
- C. vzhledem k tomu, že průmyslové a výrobní procesy představují základ trhu práce EU a měly by podporovat vytváření kvalitních pracovních míst;
- D. vzhledem k tomu, že v měnícím se geopolitickém světě je mimořádně důležité posilovat strategickou autonomii a snížit závislost EU na kriticky důležitých materiálech, výrobcích, energii, výrobních kapacitách a technologiích a zachovat přitom ekonomiku maximálně otevřenou a zároveň v nezbytné míře uzavřenou;
- E. vzhledem k tomu, že ruská agrese proti Ukrajině znovu ukázala, že EU je velmi závislá na dodávkách energie ze třetích zemí; vzhledem k tomu, že EU musí změnit zaměření své průmyslové a energetické politiky s cílem co nejrychleji diverzifikovat své zdroje energie, dosáhnout vyšších úspor energie, zintenzivnit opatření v oblasti energetické účinnosti, zapojit značné objemy obnovitelných zdrojů a zaujmout v rámci všech odvětví mnohem důslednější přístup k oběhovému hospodářství, který by byl založen na odolných a udržitelných dodavatelských řetězcích;
- F. vzhledem k tomu, že vysoká míra závislosti na dodávkách energie, například na Rusku, a vysoké ceny energií mohou mít negativní dopad na výrobní kapacity evropských společností; vzhledem k tomu, že dostupnost materiálů, součástek a výrobních kapacit v Evropě má zásadní význam, abychom se vyhnuli situaci, kdy závislost EU na dovozu energie z jedné země bude nahrazena větší závislostí na dodávkách minerálů vzácných zemin, jiných kritických kovů, zařízení nebo výrobních kapacit;
- G. vzhledem k tomu, že EU je domovem špičkových výzkumných ústavů, podniků a kvalifikovaných odborníků a má potenciál stát se světovým lídrem v průmyslových inovacích;
- H. vzhledem k tomu, že Komise poté, co zjistila strategickou závislost v nejcitlivějších průmyslových ekosystémech, oznámila, že navrhne konkrétní systémová (hospodářská a regulační) opatření ke snížení této závislosti, mimo jiné zajištěním výroby a podporou investic v Evropě;

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 238, 6.7.2018, s. 28.

Čtvrtek 15. září 2022

- I. vzhledem k tomu, že EU musí řešit problematiku odolnosti dodavatelských řetězců a zároveň vytvořit atraktivní a inovativní hodnotný ekosystém výroby a dodávek, který by byl v souladu s evropskými cíli v oblasti výzkumu a vývoje, inovací, klimatu a životního prostředí;
- J. vzhledem k tomu, že průmyslová odvětví zaznamenala od roku 1990 pokles emisí CO₂ o 35 % a že část tohoto poklesu byla způsobena přesunutím závodů;
- K. vzhledem k tomu, že odhadovaný hospodářský potenciál snížení konečné spotřeby energie do roku 2030 ve srovnání se současným stavem činí v případě evropského průmyslu 23,5 % ⁽¹¹⁾;
- L. vzhledem k tomu, že Komise uznává, že pro dosažení strategické autonomie EU má zásadní význam více hospodářských odvětví, například zdravotnictví, zemědělsko-potravinářské odvětví, těžební průmysl a odvětví těžby surovin a digitální technologie;
- M. vzhledem k tomu, že Komise v nové aktualizované průmyslové strategii uznává, že neudržitelná tržní politika, mimo jiné v oblasti zadávání veřejných zakázek, by mohla vést ke konsolidaci trhu;

1. vítá aktualizaci průmyslové strategie; poukazuje na to, že má-li být Zelená dohoda skutečně udržitelnou a transformační strategií růstu a má-li snížit závislost a zachovat rovné podmínky pro evropský průmysl během souběžné ekologické a digitální transformace, musí být doprovázena ambiciózní průmyslovou politikou, aby se stala konkurenceschopným průkopníkem v oblasti nulových čistých emisí skleníkových plynů a udržitelného hospodářství a musí vytvářet synergie mezi podniky, malými a středními podniky a začínajícími podniky, a že je třeba ji podpořit ambiciózní politikou v oblasti výzkumu a vývoje a rámcem vstřícným k malým a středním podnikům; zdůrazňuje, že v důsledku probíhající klimatické a energetické krize a ruské válečné agrese proti Ukrajině se tato potřeba výrazně zvýšila; v této souvislosti poukazuje na to, že je třeba přijmout cílená opatření na pomoc zranitelným zákazníkům v průmyslovém kontextu, zejména zranitelným malým a středním podnikům a mikropodnikům, které byly rovněž silně zasaženy dopady pandemie COVID-19;

2. vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci současných i budoucích iniciativ a cílů zvažily dopad ruské válečné agrese proti Ukrajině na evropský průmysl a jeho kapacity a aby při vytváření pobídek na podporu strategických průmyslových odvětví a jejich dodavatelských řetězců, které čelí prudkému nárůstu nákladů na energii, dopravu a suroviny, zaujaly holistický přístup; uznává, že existuje řada opatření, která mohou přispět ke snížení těchto dopadů a zároveň také snižovat emise skleníkových plynů a znečištění ovzduší;

3. zdůrazňuje, že fungující evropský jednotný trh je důležitým přínosem při zvyšování odolnosti průmyslu, přitažlivosti Evropy jako investiční destinace a konkurenceschopnosti EU a při posilování souběžné ekologické a digitální transformace jako základu pro nový růst v průmyslových odvětvích;

4. zdůrazňuje, že EU nemůže být závislá na třetích zemích, pokud jde o výroby, energii, výrobní kapacity a technologie, které jsou zásadní pro naše hospodářství a pro naši společnost v budoucnosti; poukazuje na to, že EU musí znovu získat silnou pozici v klíčových globálních hodnotových řetězcích a zajistit dodávky kriticky důležitých surovin v dobách krize mj. tím, že bude více využívat zásad oběhového hospodářství; zdůrazňuje přínos kratších dodavatelských řetězců pro odolnost našeho hospodářství a pro naplnění ambicí EU v oblasti klimatu;

5. poukazuje na význam mezinárodní spolupráce, rovnoprávného partnerství a otevřeného celosvětového obchodu pro evropské hospodářství a konstatuje, že jedním z nejúčinnějších způsobů, jak posílit odolnost evropského průmyslu a snížit závislost, je diverzifikace dodavatelských řetězců prostřednictvím ambiciózních opatření obchodní politiky, včetně strategických obchodních a investičních dohod;

6. vyzývá Komisi, aby co nejdříve představila jasné a vědecky podložené způsoby transformace průmyslového ekosystému, včetně určení toho, co je pro úspěšnou transformaci zapotřebí, pokud jde o infrastrukturu, technologie a dovednosti; vyzývá Komisi, aby zajistila soudržnost, koordinaci a synergie všech iniciativ, cílů, financování a regulačních nástrojů, které podpoří průmysl v průběhu transformace; zdůrazňuje potřebu souladu mezi způsoby transformace, průmyslovými technologickými plány a strategickým programem výzkumu a inovací evropských partnerství v rámci

⁽¹¹⁾ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora 02/2022: „Energetická účinnost v podnicích – Dílčí úspory energie, ale nedostatky v plánování a výběru projektů“ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_02/SR_Energy-effic-enterpr_CS.pdf

Čtvrtek 15. září 2022

programu Horizont Evropa; požaduje každoroční monitorování konkurenceschopnosti, technologického pokroku, zaměstnatelnosti a odolnosti našich průmyslových ekosystémů a pokroku dosaženého při transformaci jednotlivých odvětví, včetně souladu s klimatickými cíli EU, a podávání zpráv o nich, aby bylo možné nástroje v případě potřeby rychle přizpůsobit situaci; zdůrazňuje, že všechny zúčastněné strany v hodnotovém řetězci, včetně občanské společnosti, akademické obce, spotřebitelských organizací, odborů a Evropského vědeckého poradního výboru pro změnu klimatu, by měly být transparentním způsobem zapojeny do procesu transformace, který zajistí průběžné a vědecky podložené monitorování pokroku;

7. vyzývá Komisi, aby předložila strategii zaměřenou na transformaci energeticky nejnáročnějších průmyslových odvětví, která by jim umožnila zachovat si konkurenceschopnost a zároveň podpořila větší strategickou autonomii EU, neboť tato odvětví mají často strategický význam;

8. připomíná, že konkurenceschopnost evropského průmyslu do značné míry závisí na jeho inovačních schopnostech; konstatuje, že pokud jde o výdaje na výzkum a vývoj vyjádřené v procentech HDP, EU předstihují jiné hospodářské mocnosti; opětovně zdůrazňuje význam ambiciózní úrovně investic do výzkumu a vývoje s cílem zlepšit konkurenční postavení EU ve světě; vyjadřuje politování nad tím, že v naprosté většině členských států stále nebylo dosaženo cíle investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP; vyzývá Komisi, aby koordinovala úsilí členských států o další závazky ke zvýšení vnitrostátních investičních cílů v oblasti výzkumu a vývoje, zejména pokud jde o vnitrostátní veřejné a soukromé financování průmyslových inovací a výzkumu, které umožní přechod k výzkumu založenému na zvědavosti a nízké úrovni technologické připravenosti s cílem zachovat a zlepšit znalostní základnu, která živí průmyslové inovace v Evropě; zdůrazňuje v tomto ohledu úlohu, kterou mohou hrát partnerství v oblasti otevřené vědy; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby investice do výzkumu a vývoje byly také zaměřeny na účast mikropodniků;

9. poukazuje na to, že je třeba, aby pracovní programy programu Horizont Evropa a partnerství veřejného a soukromého sektoru zohledňovaly nové okolnosti vyplývající z ruské invaze na Ukrajinu, zejména klustry 4 a 5 „Průmysl, digitální oblast a vesmír“ a „Klima, energetika a mobilita“, a aby se průmyslový výzkum a vývoj zaměřil na nahrazení fosilních paliv a snížení závislosti průmyslových odvětví EU na dovozu energie;

10. vyzývá Komisi, aby přispěla k odstranění rozdílů ve výši investic ve srovnání s globálními konkurenty, pokud jde o klíčové základní technologie; vítá v tomto ohledu návrh Komise týkající se evropského aktu o čípech a zřízení Evropské aliance pro průmyslová data, edge a cloud; vyzývá Komisi, aby urychleně zahájila zpožděnou práci Evropské průmyslové aliance pro procesory a polovodičové technologie; vyzývá Komisi, aby tyto iniciativy urychleně rozšířila na další nástroje výzkumu, vývoje a inovací a na klíčové základní technologie, jako jsou baterie, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, automatizace a robotika, biotechnologie, edge computing, fotonika a kvantová výpočetní technika a technologie;

11. vítá úsilí Komise v souvislosti s evropským ekosystémem polovodičů, zahrnující zvýšení místní výrobní kapacity, pilotních linek a výrobních zařízení prvních svého druhu pro pokročilé čipové technologie, navrhování čipů a systémů; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby financování evropského aktu o čípech nevedlo ke snížení financování jiných, již existujících souvisejících programů EU; vítá pracovní dokument útvarů Komise doprovázející evropský akt o čípech (SWD (2022)0147); vyzývá nicméně Komisi, aby vypracovala posouzení dopadů, včetně dopadu na životní prostředí, a komplexní analýzu budoucích potřeb čipů, konkurenční výhody různých typů a potenciálu výroby čipů v Evropě;

12. poukazuje na to, že je důležité plně provádět stávající strategický program výzkumu a inovací společného podniku pro klíčové digitální technologie, neboť tato agenda je zásadní pro strategickou autonomii Unie v oblasti několika klíčových základních technologií; domnívá se, že přesměrování finančních prostředků společného podniku pro klíčové digitální technologie na výzkum zaměřený na čipy by mělo probíhat především v rámci stávajícího strategického programu;

Čtvrtek 15. září 2022

13. zdůrazňuje, že je třeba posílit iniciativu „Made in EU“ a urychlit zavádění technologií průmyslu úrovně 4.0, zejména malými a středními podniky; vyzývá Komisi, aby partnerství „Made in Europe“ pevně začlenila do programu Horizont Evropa a aby podpořila spolupráci malých a středních podniků s univerzitami a organizacemi pro výzkum a technologie; poukazuje na to, že „Made in Europe“ by mělo znamenat nejen kvalitu a inovace, ale také vysoce udržitelné a sociálně spravedlivé průmyslové výrobky, procesy a služby a mělo by podporovat obnovu kvalitních pracovních míst a výrobních příležitostí v celé Unii s cílem přispět k vyváženému a udržitelnému rozvoji všech regionů EU;

14. zdůrazňuje význam průmyslového fóra zřízeného v rámci průmyslové strategie a konstatuje, že z pěti pracovních skupin, které byly vytvořeny, je jedna přímo relevantní pro jednotný trh a analyzuje horizontální aspekty jednotného trhu a odstranění překážek a druhá se konkrétně zaměřuje na pokročilou výrobu jako horizontální faktor umožňující širokou škálu ekosystémů;

15. poukazuje na význam ambice Unie dosáhnout nulového znečišťování a plně integrovaného oběhového hospodářství pro vytvoření účinného a dekarbonizovaného průmyslu; vyzývá Komisi, aby provedla analýzy toho, jak lze výrobky recyklovat a opětovně začlenit do produktového cyklu; žádá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost možnostem financování a nabídkových řízení pro projekty společností, které jsou inovativními průkopníky oběhového hospodářství, jakož i potřebě stimulovat rozvoj rozhodujících trhů; domnívá se, že pro oběhové hospodářství je nezbytné předcházet vzniku odpadů a snižovat spotřebu energie a zdrojů související s odpady, jakož i zavést recyklaci v uzavřeném cyklu v rámci celého průmyslového odvětví; dále zdůrazňuje význam norem, pověření k nákupu, kvót, udržitelnosti a opravitelnosti již od návrhu, které zajistí recyklaci a opětovné použití důležitých (kritických) surovin, jakož i lepší využívání a delší životní cyklus výrobků;

16. vítá oznámení Komise o vydání pokynů k zadávání veřejných zakázek a její úsilí o podporu reciprocitu v přístupu na trhy s veřejnými zakázkami; poukazuje na to, že zadávání veřejných zakázek je zásadním nástrojem pro vnitrostátní a hospodářskou bezpečnost, průmyslovou politiku, sociální a ekologickou udržitelnost a pro podporu zavádění udržitelných výrobků a služeb a poptávky po nich; zdůrazňuje, že mechanismy zadávání veřejných zakázek by měly dále podporovat transformaci evropského průmyslu tím, že podpoří výrobu ekologicky inovativního, nákladově efektivního a udržitelného zboží a služeb a zvýší poptávku po druhotných surovinách vyplývající ze zavádění oběhových výrobních procesů; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby v případě potřeby přezkoumala pravidla pro zadávání veřejných zakázek a pravidla hospodářské soutěže a zároveň zajistila řádné fungování jednotného trhu; připomíná význam pokynů vypracovaných Komisí ohledně toho, jak by členské státy měly zahrnout výkonnostní cíle a kritéria kvality, jakož i kritérium ekonomicky nejvýhodnější nabídky (MEAT) do zadávaných zakázek; vyzývá Komisi, aby zajistila přístup malých a středních podniků a bojovala proti kritériím pro zadávání veřejných zakázek, která stanoví požadavky nebo kvalifikace nad rámec základních prvků zakoupené služby nebo zboží, aby malé a střední podniky měly spravedlivou šanci podílet se na významném trhu veřejných zakázek; vyzývá k nejvyšší obezřetnosti, pokud jde o mimoevropské subjekty, které získávají kritickou infrastrukturu;

17. připomíná úlohu udržitelných postupů zadávání veřejných zakázek, které mají zabránit nedostatku léčivých přípravků, zajistit bezpečnost dodávek a investice do výroby; naléhavě vyzývá Komisi, aby podpořila členské státy tím, že vypracuje pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek na léčivé přípravky v souladu se stávající směrnici o zadávání veřejných zakázek, jejichž cílem bude zajistit dlouhodobou udržitelnost, hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek a stimulovat investice do výroby;

18. vyzývá Komisi, aby posoudila společná zadávací řízení zahájená během pandemie COVID-19, porovнала je s předběžnou smlouvou o nákupu a využila získané zkušenosti ke zlepšení tohoto nástroje a zabránění narušení vnitřního trhu;

19. zdůrazňuje, že je důležité zahrnout vzdělávání, prohlubování dovedností a rekvalifikaci do způsobů transformace jako důležité nástroje při transformaci průmyslu EU a v úsilí o dosažení vyšší produktivity, s přihlédnutím k potřebám regionálních trhů práce v procesu hospodářské revitalizace, aby se zabránilo chudnutí regionů; vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly strategii pro partnerství v oblasti odborného vzdělávání a rozvíjely partnerství mezi podniky a vzdělávacími institucemi spolu se sociálními partnery, zejména v rámci regionálních průmyslových seskupení, s cílem podpořit dovednosti a zavádění inovací připravených k uvedení na trh malými a středními podniky, a tím, že zavedou

Čtvrtek 15. září 2022

pobídky pro malé a střední podniky, aby školily své zaměstnance a pracovníky a zlepšovaly jejich dovednosti, zejména pokud jde o digitální dovednosti; poukazuje na to, že je třeba posílit spolupráci mezi výzkumem a vývojem a průmyslem, zejména v podobě přenosu technologií do malých a středních podniků; zdůrazňuje, že by měla být zajištěna podpora rovnosti žen a mužů, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, rovných příležitostí a účasti žen na trhu práce a v podnikatelském prostředí;

20. poukazuje na význam aktivních politických opatření v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, která podporují nábor a udržení talentů v EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly výzkumné pracovníky a učitele světové úrovně v EU, kteří budou vést program vzdělávání, výzkumu, vývoje a odborné přípravy budoucí pracovní síly, a aby posílily spolupráci mezi vzděláváním a odbornou přípravou, výzkumem a podnikatelským odvětvím;

21. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy prováděly Pakt pro dovednosti a další iniciativy Unie zaměřené na vytváření příležitostí k rekvalifikaci a prohlubování dovedností pracovní síly, vybavily jednotlivce požadovanými dovednostmi vedoucími k profesní diverzifikaci a řešily nedostatek pracovních sil a dovedností a urychlily rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace pracovníků a nezaměstnaných, zejména pracovníků, kteří jsou z hlediska transformace nejzranitelnější; poukazuje na to, že je třeba provádět iniciativy zaměřené na posílení Evropského výzkumného prostoru, Evropského prostoru vzdělávání a evropských inovačních ekosystémů s cílem vybudovat silný evropský vnitřní trh pro výzkum a inovace;

22. poukazuje na to, že pracovníci s nejnižší kvalifikací jsou zvláště zranitelní; zdůrazňuje, že v tomto ohledu je velmi důležitý Fond pro spravedlivou transformaci, a to i přes omezenou působnost;

23. zdůrazňuje, že malé a střední podniky a začínající podniky hrají ústřední úlohu v průmyslových ekosystémech EU, zejména v digitalizaci EU, a jsou klíčovým zdrojem udržitelných a sociálně odpovědných obchodních modelů a inovací produktů; poukazuje na to, že je třeba zlepšit jejich přístup k finančním prostředkům EU, zejména v tradičních odvětvích, kde se digitalizace dosud nerozvinula; vyjadřuje politování nad rozdíly ve financování podnikatelů kvůli pohlaví, sexuální orientaci nebo původu; zdůrazňuje úlohu Evropské rady pro inovace při podpoře evropského začínajícího a investičního ekosystému, který bude příznivější pro rozvoj špičkových technologických inovací s vysokým rizikem a vysokým přínosem;

24. je toho názoru, že iniciativy k dosažení digitální dekády přispějí k digitální transformaci podniků, zejména malých a středních podniků, které stále zaostávají za velkými společnostmi, pokud jde o digitální dovednosti a digitalizaci jejich činností;

25. poukazuje na to, že je třeba řešit stávající překážky na jednotném trhu, které brání růstu malých a středních podniků (MSP) a začínajících podniků v Evropě, jakož i potřebu lepšího právního a regulačního rámce, a že je tudíž třeba zavést politiky, které budou vstřícné vůči MSP;

26. zdůrazňuje, že je třeba modernizovat regulační rámec, který ob stojí i v budoucnu, aby byla zajištěna regulační stabilita a předvídatelnost, což usnadní inovace, investice a schvalování inovativních výrobků a služeb a umožní přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi skleníkových plynů a zajistí konkurenceschopnost Evropy a vysoce kvalitní pracovní místa, přičemž je třeba zohlednit hospodářské, environmentální, genderové a sociální aspekty; vyzývá Komisi, aby do cest transformace zahrнула konkrétní plány s kvalitativními a kvantitativními cíli vycházejícími z příslušného hodnocení dopadů a aby snížila zbytečnou administrativní zátěž evropských podniků, zejména MSP; zdůrazňuje zásadu „jeden předpis přijmout, jeden zrušit“;

27. upozorňuje, že je třeba snížit zbytečnou administrativní zátěž, zejména pro MSP a začínající podniky, aniž by tím však byla dotčena platnost nejpřísnějších norem pro spotřebitele, pracovníky a ochranu zdraví a životního prostředí; zdůrazňuje, že Evropa zažívá zlomový bod v důsledku ruské útočné války proti Ukrajině a důsledků pandemie COVID-19; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda by nové legislativní návrhy nepředstavovaly nepřiměřenou regulační nebo administrativní zátěž pro společnosti;

28. připomíná úlohu veřejné správy pro zajišťování hospodářského prostředí příznivého pro podnikání a pro snižování zbytečné administrativní zátěže pro podniky při současném zajištění nejpřísnějších norem transparentnosti a bezpečnosti pracovníků; domnívá se, že v rámci veřejného sektoru a mezi jeho zaměstnanci by měly být podporovány nástroje elektronické veřejné správy, politika v oblasti digitálních inovací a digitální dovednosti;

Čtvrtek 15. září 2022

29. zdůrazňuje celostátní a regionální rozměr průmyslové politiky a úlohu inteligentních strategií specializace, zejména pokud jde o zaměstnanost a hospodářský a průmyslový rozvoj na celém území členských států; vyzývá v této souvislosti k analýze úspěchů strategií inteligentní specializace jako platformy pro budoucí opatření na regionální úrovni; zdůrazňuje, že se do přípravy a provádění regionálních strategií inteligentní specializace musí transparentně zapojit všechny místní zúčastněné subjekty, včetně zástupců občanské společnosti a komunit; vyzývá Komisi, aby začlenila nástroje ke zvýšení využívání označení „Made in EU“ na regionální úrovni;

30. vyzývá Komisi, aby stavěla na regionálních ekosystémech, které zahrnují vlastní inteligentní specializaci, pomáhají překlenout regionální rozdíly a zapojují veřejnou správu, vysokoškolské instituce, vědce, občanskou společnost a průmysl s cílem kombinovat jejich znalosti a společně vytvářet obsah, kontext a vzdělávací zkušenosti;

31. trvá na tom, že je třeba zajistit sociální spravedlnost průmyslové transformace a vypracovat vhodná opatření na podporu reindustrializace regionů, v nichž transformace probíhá, prostřednictvím strategických meziregionálních investičních projektů a plánů obnovy pro zranitelné regiony, zejména venkovské a vzdálené oblasti;

32. zdůrazňuje, že je třeba zásadně změnit orientaci naší evropské energetické politiky v reakci na násilnou invazi Ruska na Ukrajinu; vyzývá k výraznému snížení energetické závislosti EU, zejména na ruském plynu, ropě, uhlí a jaderném palivu; vyzývá Komisi a členské státy, aby urychlily rozvoj výrobních kapacit udržitelné, cenově dostupné, bezpečné a hojně obnovitelné a přechodné nízkouhlíkové energie a aby zvýšily úspory energie a opatření v oblasti energetické účinnosti; vyzývá Komisi, aby účinněji podporovala rozvoj zdrojů energie umožňujících uspokojit rostoucí poptávku po elektřině a lépe koordinovat plánování a financování nezbytné infrastruktury, zejména v oblasti potřebné elektřiny, energie, inteligentních rozvodných sítí, vodíku, CO₂ a vytápění a chlazení;

33. zdůrazňuje, že dobře fungující evropský průmyslový ekosystém vyžaduje stabilní dodávky energie; varuje před nepříznivými důsledky nedostatku energie pro výrobní zařízení; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zavést koordinační systém, který by systematicky sledoval dostupnost plynu v krizových obdobích s cílem usnadňovat realizaci společných evropských strategií při řešení krize;

34. poukazuje na skutečnost, že jedním z nejvýznamnějších způsobů využívání energie v průmyslu zůstávají procesy vytápění a chlazení; zdůrazňuje, že aby se urychlilo snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu, je třeba plně využít potenciál energetické účinnosti u průmyslového vytápění a chlazení; zdůrazňuje, že je třeba lépe využívat nevyhnutelné odpadní teplo a chlad, jakož i průmyslové klastry a symbiózy, které nabízejí významné synergie a možné úspory energie v mnoha odvětvích, včetně textilního a chemického průmyslu, potravinářství a strojírenství;

35. vyzývá Komisi, aby posílila své úsilí směřující k realizaci potenciálu oběhového biohospodářství, kde jsou využívány udržitelné a obnovitelné zdroje, s cílem dlouhodobě podporovat konkurenceschopná a odolná průmyslová odvětví; v této souvislosti zdůrazňuje, že využívání odpadu z biomasy může účinně nahradit fosilní paliva a zároveň snížit uhlíkové stopy; naléhavě proto vyzývá orgány EU a vnitrostátní a místní orgány, aby tento oběhový přístup podporovaly ve všech politikách;

36. vyzývá Komisi a členské státy, aby podstatně zkrátily dobu potřebnou k vydávání povolení a vytvořily zrychlené povoloovací postupy pro infrastrukturu, která podpoří průmysl při jeho přechodu na klimaticky neutrální oběhové hospodářství, aniž by tím byla dotčena transparentnost, legitimita a zákonnost stávajících postupů; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet páteří vodíkovou síť v Evropě, dále rozvíjet propojení na celém našem kontinentu a podporovat rozsáhlé zavádění energeticky úsporných technologií, jako je instalace vysoce účinných místních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, zejména pro MSP;

37. opakuje, že je třeba vytvořit příznivý rámec pro rozvoj udržitelné mobility a podporu propojování odvětví;

Čtvrtek 15. září 2022

38. vyzývá členské státy a Komisi, aby urychlily provádění všech programů a nástrojů EU v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, infrastruktury a digitálních programů a nástrojů, a to inteligentním a selektivním způsobem, včetně důležitých projektů společného evropského zájmu zaměřených na selhání trhu a průmyslových aliancí, jakož i technologických infrastruktur pro testování, povolování a rozšiřování nových technologických řešení, zejména těch, která vyvíjejí inovativní technologie potřebné pro souběžnou transformaci, zejména ty, které souvisejí s výrobou energie, palivy a klíčovými základními technologiemi, a pro provádění účinného oběhového hospodářství, jako je čistá ocel, čisté letectví, e-paliva, čistá hnojiva a elektronické krakování;

39. zdůrazňuje, že rychlé posouzení žádostí o významné projekty společného evropského zájmu ze strany Komise má zásadní význam pro odolnost evropského průmyslu; vyzývá Komisi, aby stanovila jasné, účinné, jednoduché a komplexní pokyny týkající se významných projektů společného evropského zájmu; opět zdůrazňuje, že je důležité snížit riziko financování, například prostřednictvím programu InvestEU nebo Inovačního fondu, což má zásadní význam pro posílení výrobních kapacit EU v klíkových strategických odvětvích, jako je solární průmysl, a umožní obnovit solidní evropskou výrobní základnu;

40. zdůrazňuje velký potenciál rozdílových smluv o uhlíku jakožto klíčového nástroje k podnícení snižování emisí a snížení závislosti na fosilních palivech v průmyslu; domnívá se, že jsou důležité zejména pro těžko dekarbonizovatelná odvětví, pro široké zavádění technologií a pro podporu jejich šíření v rámci jednotlivých odvětví; zdůrazňuje, že rozdílové smlouvy o uhlíku by měly být přiměřené a v souladu s právními předpisy EU a pravidly WTO a neměly by vést k nepatřičnému narušení vnitřního trhu EU;

41. vítá analýzu Komise týkající se strategických závislostí a kapacit v souladu s cílem strategické autonomie; vyzývá Komisi, aby co nejdříve dokončila analýzy a plány zavádění průmyslových technologií a navrhla opatření ke snížení závislosti na určených kritických produktech, včetně opatření v oblasti recyklace a účinného využívání zdrojů, a dodávkách, včetně dodavatelů energie; zdůrazňuje, že je důležité zajistit nepřerušovaný přístup klíčového lékařského a zdravotnického vybavení na společný trh EU v návaznosti na zkušenosti s počátečním nedostatkem na začátku pandemie COVID-19; zdůrazňuje, že je třeba přijmout strategii, která bude založena na další hloubkové analýze vzájemných závislostí, s cílem posílit kapacitu EU v kritických hodnotových řetězcích a ve výrobě; současně je i nadále odhodlán prosazovat multilateralismus a volný obchod;

42. vyzývá Komisi, aby při analýze strategických závislostí napříč 14 kritickými průmyslovými ekosystémy, které určila ve své výroční zprávě o jednotném trhu za rok 2021, uplatňovala holistický přístup k hodnotovému řetězci; doporučuje, aby tyto hloubkové přezkumy byly rozšířeny na všechna odvětví, která jsou považována za strategická; žádá Komisi, aby zohlednila dopad exteritoriálních opatření třetích zemí na průmysl EU, zejména pokud jde o kontroly vývozu; poukazuje na skutečnost, že aktualizovaná nová průmyslová strategie by měla vycházet z evropských zdrojů a technologických schopností, aby se zabránilo vzniku nových závislostí a zranitelných míst;

43. zdůrazňuje, že recyklace musí hrát zásadní úlohu při zvyšování dodávek surovin a druhotných materiálů, čímž se sníží závislost EU na dovozu ze třetích zemí; vyzývá Komisi, aby dále podporovala opatření k omezení nárůstu poptávky po primárních surovinách, jako je prosazování oběhového hospodářství, podpora výzkumu a inovací v oblasti nahrazování materiálů, začleňování otázky udržitelných dodávek do obchodních dohod a navazování strategických partnerství v oblasti surovin;

44. vyzývá Komisi, aby rozšířila oblast působnosti Observatoře EU pro kritické technologie tak, aby zahrnovala průběžné monitorování a hodnocení ukazatelů odolnosti průmyslových odvětví EU, jako jsou vzájemná závislost v klíkových technologiích, výrobní kapacity, systém včasného varování před případným nedostatkem, strategická závislost a zahraniční dotace ve strategických odvětvích, a podávání zpráv o těchto ukazatelích;

45. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily pobídky *ad hoc* pro investice do výroby kritického zboží, jako jsou základní léčivé přípravky, s cílem dosáhnout otevřené strategické autonomie, jakož i pro výrobní technologie s ohledem na všechny druhy krizí, včetně války, a zároveň zajistily dlouhodobé odolné dodavatelské řetězce;

Čtvrtek 15. září 2022

46. vyzývá Komisi, aby zajistila, že opatření navržená ve Farmaceutické strategii EU zaručí úlohu EU jakožto inovátora ve výzkumu a vývoji a její konkurenceschopnost, zajistí spolehlivé a cenově dostupné dodávky a přístup k moderním léčivým přípravkům a budou podněcovat inovace a investice do výzkumu a vývoje; konstatuje, že přilákání silného farmaceutického průmyslu založeného na výzkumu do EU rovněž podpoří odolnost EU; zdůrazňuje, že je třeba podpořit specializované investice do výzkumu a inovací, výroby léčivých přípravků a účinných látek v EU a udržování dynamických výzkumných a výrobních zařízení na svém území;

47. je hluboce znepokojen nekalou hospodářskou soutěží, investicemi a převzetími ze strany státem financovaných společností ze třetích států na jednotném trhu, zejména ve strategických odvětvích, jako jsou dodávky energie potřebné k zajištění nezávislosti Unie a energetické bezpečnosti; vyzývá Komisi, aby tyto zásahy analyzovala, zaručila rovné podmínky, zejména pro MSP a vypracovala vhodná a právně důsledná opatření, která by zásahům zabránila, a aby obecně zajistila, aby nebyl narušován řádně zavedený rámec politiky EU v oblasti hospodářské soutěže a aby byla podporována spravedlivá hospodářská soutěž mezi společnostmi z třetích zemí i ze zemí EU, které působí na jednotném trhu EU;

48. vítá návrhy Komise usilující o zavedení rovných podmínek pro evropské a mimoevropské podniky; zdůrazňuje, že v souvislosti s těmito návrhy je třeba zachovat konkurenceschopnost vývozu evropských podniků;

49. vyzývá Komisi, aby v rámci příštího přezkumu rozšířila oblast působnosti a definice rámce pro přímé zahraniční investice s cílem řešit dopad zahraničních dotací na hospodářskou bezpečnost v EU a přenos technologií ze strany společností z EU ve strategických odvětvích ve třetích zemích;

50. vyzývá Komisi, aby podporovala přenos klíčových environmentálních technologií do rozvojových zemí s cílem usnadnit zelenou transformaci v celosvětovém měřítku;

51. je znepokojen rostoucí závislostí na výrobních podnicích ze třetích zemí, pokud jde o bezpečnostní vybavení v klíčových a citlivých částech naší společnosti, jako je bezpečnost hranic, kybernetická bezpečnost a obrana; zdůrazňuje, že je třeba označit bezpečnostní technologie a vybavení za strategické odvětví; požaduje přijetí akčního plánu na podporu tohoto průmyslu EU, a to i prostřednictvím upravených pravidel pro zadávání veřejných zakázek;

52. poukazuje na závěry zprávy Evropského účetního dvora týkající se zpoždění při zavádění sítí 5G a rizik spojených s prodeji ze třetích zemí ⁽¹²⁾; vyzývá Komisi, aby podporovala koordinované zavádění sítí 5G v EU a snížila vnější závislost a riziko zásahů v oblasti komunikačních technologií 5G a 6G prostřednictvím koordinované podpory s cílem umožnit evropským aktérům vybudovat kapacity pro výzkum a vývoj systémů 6G a rozvíjet hlavní trhy pro infrastrukturu 5G jako základ pro digitální a zelenou transformaci; vyzývá Komisi, aby zajistila odpovídající úroveň konkurenceschopnosti v oblasti technologií 5G a zároveň zaručila bezpečnost sítí 5G;

53. zdůrazňuje, že kulturní a kreativní odvětví a průmysl mají zásadní význam pro hnutí Nový evropský Bauhaus, které bude klíčovou iniciativou; vzhledem k tomu, že kulturní a kreativní odvětví jsou hnacím motorem inovací a rozvoje v Evropě; vyzývá Komisi, aby vypracovala komplexní, soudržný a dlouhodobý rámec průmyslové politiky pro kulturní a kreativní odvětví;

54. vítá návrh aktu o datech, který předložila Komise, a iniciativu týkající se evropských datových prostorů; zdůrazňuje úlohu, kterou budou mít interoperabilní, konkurenceschopné a celoevropské datové prostory pro řadu průmyslových odvětví, včetně rozvoje umělé inteligence, mobility, životního prostředí, zdraví a inteligentní výroby; zdůrazňuje, že je třeba zaujmout diferencovaný přístup, který zohlední typické vlastnosti každého odvětví; je přesvědčen, že vedoucí úloha společností ze zemí mimo EU nebo EHP na iniciativách EU v oblasti datových prostorů může podkopávat cíl spočívající v posílení technologické suverenity EU; zdůrazňuje význam ekonomiky založené na datech a žádá Komisi, aby urychlila všechny iniciativy týkající se dat a podpořila zavádění evropského ekosystému datových prostorů založeného na důvěryhodnosti, hospodářské soutěži a interoperabilitě a aby podpořila budování sdílených evropských infrastruktur s cílem usnadnit využívání a výměnu dat napříč průmyslovými odvětvími, posílila datové, cloudové a edgeové ekosystémy a zvýšila investice do vysokorychlostních komunikací; v tomto ohledu zdůrazňuje význam právní jistoty, která je klíčová pro inovační kapacitu společností z EU;

⁽¹²⁾ Evropský účetní dvůr, zvláštní zpráva č. 03/2022 nazvaná „Spouštění sítí 5G v EU: při zavádění sítí dochází ke zpoždění a bezpečnostní problémy zůstávají nevyřešeny“, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2022.

Čtvrtek 15. září 2022

55. zdůrazňuje, že je třeba zajistit odolnost komunikačních sítí a bezpečnost datových prostorů, a podpořit tak rychlé zavádění optických sítí, které by mohly zajistit více přenosových cest a odolnost vůči fyzickým a kybernetickým útokům;
56. vyzývá Komisi, aby zajistila, že digitální transformace bude využívat nejmodernější metody a osvědčené postupy ke snižování emisí skleníkových plynů a složitosti výpočtů a ke zvyšování energetické účinnosti a účinnosti údajů systémů při produktivním využití; v této souvislosti zdůrazňuje, že je nezbytné nalézt metodu, jak do digitální transformace zahrnout posouzení environmentální udržitelnosti, a to i pokud jde o využívání energie, během celého životního cyklu výrobků a systémů;
57. vyzývá Komisi, aby zavedla opatření, která zabrání tomu, aby oznámené subjekty EU, které jsou jmenovány zemí EU k posuzování shody určitých výrobků před uvedením na trh, byly vlastněny subjekty ze zemí mimo EU;
58. vítá iniciativu Komise týkající se evropské strategie normalizace, jejímž cílem je podpořit digitální a zelenou transformaci, a sdílí ambici zaujmout proaktivnější přístup k přijímání strategií týkajících se norem, a to i na mezinárodní úrovni, s klíčovými obchodními partnery;
59. konstatuje, že má-li EU dosáhnout strategické autonomie, musí rozvíjet své obranné kapacity; zdůrazňuje, že je důležité zajistit politické vedení a vypracovat ambiciózní veřejné programy na podporu a posílení investic do kosmického a obranného průmyslu; domnívá se, že je nanejvýš důležité uvést do provozu spolehlivý, skromný a účinný evropský trh s obranným vybavením, včetně vysokého stupně technologické suverenity;
60. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.
-

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0330

Důsledky sucha, požárů a dalších extrémních povětrnostních jevů: zvýšení úsilí EU v boji proti změně klimatu**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o důsledcích sucha, požárů a dalších extrémních povětrnostních jevů: zvýšení úsilí EU v boji proti změně klimatu (2022/2829(RSP))**

(2023/C 125/12)

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze ⁽¹⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640) a usnesení Parlamentu na toto téma ze dne 15. ledna 2020 ⁽²⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) ⁽³⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380) a usnesení Parlamentu na toto téma ze dne 9. června 2021 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy (COM(2020)0381) a na své usnesení ze dne 20. října 2021 na toto téma ⁽⁵⁾,
- s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC), a zejména na Pařížskou dohodu z roku 2015, která vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016,
- s ohledem na Globální hodnotící zprávu o snižování rizika katastrof (GAR) – Zvláštní zprávu o suchu za rok 2021, kterou vypracoval Úřad OSN pro snižování rizika katastrof,
- s ohledem na cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje dohodnuté v roce 2015, a zejména na cíl č. 15,
- s ohledem na Úmluvu OSN o boji proti desertifikaci (UNCCD),
- s ohledem na zvláštní vydání Globálního výhledu mokřadů za rok 2021, který zveřejnil sekretariát Úmluvy o mokřadech,
- s ohledem na zprávu Společného výzkumného střediska Komise nazvanou „Sucho v Evropě – srpen 2022“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. července 2021 nazvané „Nová Lesní strategie EU do roku 2030“ (COM(2021)0572),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 232, 16.6.2021, s. 28.

⁽²⁾ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 2.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380),
- s ohledem na zprávu Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby z května 2019 o globálním posouzení biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu ⁽⁶⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. listopadu 2021 nazvané „Strategie pro půdu do roku 2030: Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“ (COM(2021)0699) a na usnesení Parlamentu ze dne 28. dubna 2021 o ochraně půdy ⁽⁷⁾,
- s ohledem na Evropskou chartu vodních zdrojů,
- s ohledem na zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) s názvem „Změna klimatu 2022: dopady, přizpůsobení a zranitelnost“,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 64/292 ze dne 28. července 2010, která uznává lidské právo na vodu a odpovídající hygienické podmínky,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 o opatřeních navazujících na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu („Right2Water“) ⁽⁸⁾,
- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) č. 17/2020 nazvanou „Voda a zemědělství: za udržitelná řešení“,
- s ohledem na zprávu Institutu pro světové zdroje ze dne 21. ledna 2020 nazvanou „Dosažení hojnosti: pochopení nákladů na udržitelnou vodní budoucnost“,
- s ohledem na zprávu EEA ze dne 14. října 2021 s názvem „Vodní zdroje v Evropě – čelíme nedostatku vody: aktualizované posouzení“,
- s ohledem na kontrolu účelnosti rámcové směrnice o vodě, směrnice o podzemních vodách, směrnice o normách environmentální kvality a směrnice o povodních, kterou provedla Komise za rok 2019 (SWD(2019)0439),
- s ohledem na hodnotící zprávy a zvláštní zprávy IPCC,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. února 2021 nazvané „Vytvoření Unie odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu“ (COM(2021)0082),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky ⁽⁹⁾ (nařízení o společných ustanoveních),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ⁽¹⁰⁾,

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 156.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 506, 15.12.2021, s. 38.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 99.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60.

Čtvrtek 15. září 2022

- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1212/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že podle Evropské observatoře pro sledování sucha bylo v srpnu 2022 pro 64 % kontinentu vyhlášeno varování před suchem (a pro 17 % jeho území byl vyhlášen v souvislosti se suchem stav pohotovosti); vzhledem k tomu, že podle předběžných údajů je současné sucho nejhorší za posledních nejméně 500 let; vzhledem k tomu, že průměrná teplota v Evropě byla v roce 2022 nejvyšší v historii jak v srpnu, tak v období od června do srpna ⁽¹²⁾; vzhledem k tomu, že podle předpovědí bude v nadcházejících měsících ve velké části Evropy sucho, které bude horší než obvykle, přetrvávat, a vzhledem k tomu, že vlny veder a sucha se vzájemně posilují;
- B. vzhledem k tomu, že podle Mezivládního panelu pro změnu klimatu je zřejmé, že v důsledku klimatické krize jsou extrémní povětrnostní jevy, jako jsou povodně, bouře a vlny veder, častější a intenzivnější; což znamená, že srážky a bouře se stávají silnějšími, rostou teploty ve vlnách veder a sucha jsou delší a závažnější;
- C. vzhledem k tomu, že změna klimatu již má dramatické dopady na ekosystémy, lidskou populaci a obživu lidí; vzhledem k tomu, že evropský kontinent se podle IPCC otepluje rychleji než ostatní části světa, přičemž v roce 2019 na něm byla teplota vyšší o 2 °C ve srovnání s předindustriální érou, zatímco celosvětový průměrný nárůst teploty činil 1,1 °C; vzhledem k tomu, že letošní rekordní sucho je posledním z řady extrémních klimatických jevů, které se stávají novým normálem a jejichž rozsah a intenzita narůstá; vzhledem k tomu, že v důsledku změny klimatu se zintenzivňuje koloběh vody a bude docházet k častějším a intenzivnějším suchům, bouřím a povodním;
- D. vzhledem k tomu, že je třeba přijmout naléhavá opatření ke zmírnění změny klimatu snížením emisí skleníkových plynů v souladu s nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky a zároveň výrazně zintenzivnit opatření v oblasti přizpůsobení a odolnosti ve všech odvětvích, aby se snížily a kontrolovaly krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé dopady na hospodářství, životní prostředí a blahobyt a zdraví;
- E. vzhledem k tomu, že Institut pro světové zdroje zjistil, že šest zemí EU (Kypr, Belgie, Řecko, Španělsko, Portugalsko a Itálie) se potýká s vysokou mírou nedostatku vody, a předpokládá, že do roku 2030 bude existovat 56 % rozdíl mezi obnovitelnou celosvětovou nabídkou vody a poptávkou po ní ⁽¹³⁾; vzhledem k tomu, že Evropská agentura pro životní prostředí odhaduje, že nedostatek vody se již týká 20 % evropského území a 30 % jeho obyvatel, a odhaduje náklady, jež sucho v Evropě přináší, na 2 až 9 miliard EUR ročně ⁽¹⁴⁾;
- F. vzhledem k tomu, že změna klimatu změnila charakter větru a počasí v Evropě tak, že přetrvávají systémy vysokého tlaku vzduchu, což vede k dlouhým obdobím s malým množstvím srážek nebo bez nich, v důsledku čehož panuje větší sucho během vegetačního období plodin; vzhledem k tomu, že půdní vlhkost přispívá k doplňování podzemních vod, strukturně půdy a biotě i příznivé teplotě půdy a že nedostatek vody vede mimo jiné k erozi půdy a nižší produkci plodin; vzhledem k tomu, že anomálie půdní vlhkosti se na většině území Evropy nadále projevují výrazně negativně v důsledku nedostatku srážek a vln veder, které se vyskytly v posledních měsících, ve srovnání s červnem 2022;
- G. vzhledem k tomu, že nejvíce jsou ovlivněny prognózy výnosů kukuřice na zrna, sóji a slunečnice v EU, přičemž snížení oproti průměru za posledních pět let se odhaduje na - 16 % u kukuřice, - 15 % u sóji a - 12 % u slunečnice; vzhledem k tomu, že budou pravděpodobně silně postiženy i ostatní plodiny, zejména krmiva; vzhledem k tomu, že závažnost dopadů sucha a vln veder na zemědělskou produkci se za posledních 50 let zhruba ztrojnásobila ⁽¹⁵⁾; vzhledem k tomu, že tyto nižší úrovně produkce jsou obzvláště znepokojivé s ohledem na dopady probíhajícího konfliktu na Ukrajině na trh s potravinami a krmivy;

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁽¹²⁾ Služba programu Copernicus v oblasti změny klimatu, „Surface air temperature for August 2022“ („Povrchové teploty vzduchu v srpnu 2022“).

⁽¹³⁾ Institut pro světové zdroje, „Achieving abundance: understanding the cost of a sustainable water future“ („Dosáhnout hojnosti: pochopit cenu udržitelné budoucnosti, pokud jde o vodu“, 21. ledna 2020.

⁽¹⁴⁾ European Environment Agency, „Water resources across Europe — confronting water stress: an updated assessment“ („Vodní zdroje v Evropě – bojovat s nedostatkem vody: aktualizované posouzení“, 14. října 2021.

⁽¹⁵⁾ Mekonen, Zelalem A. a kolektiv, „Wildfire exacerbates high-latitude soil carbon losses from climate warming“, *Environment Research Letters*, svazek 17, č. 9, září 2022.

Čtvrtek 15. září 2022

- H. vzhledem k tomu, že neudržitelné zemědělské postupy, odlesňování a intenzivní urbanizace zvyšují riziko výskytu přírodních katastrof i jejich závažnost;
- I. vzhledem k tomu, že podle nejnovějšího Světového atlasu desertifikace je desertifikací zasaženo již více než 75 % rozlohy Země a do roku 2050 by to mohlo být více než 90 %; vzhledem k tomu, že na úrovni EU je desertifikací postiženo 8 % území, většinou v jižní, východní a střední Evropě, a to na ploše 14 milionů hektarů; vzhledem k tomu, že 13 členských států se prohlásilo za postižené desertifikací ve smyslu Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci (UNCCD); vzhledem k tomu, že desertifikace je mimo jiné způsobena erozí půdy, nadměrným spásáním a úbytkem vegetačního pokryvu, zejména stromů, zasolováním, úbytkem organické hmoty v půdě a bioty a degradací biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že v roce 2015 se EU a členské státy zavázaly dosáhnout do roku 2030 neutrality, pokud jde o znehodnocování půdy v EU;
- J. vzhledem k tomu, že rámcová směrnice o vodě (WFD) ⁽¹⁶⁾ v čl. 4 odst. 1 stanoví, že „členské státy zajistí ochranu, zlepšení stavu a obnovu všech útvarů podzemních vod a zajišťují vyvážený stav mezi odběrem podzemních vod a jejich doplňováním s cílem dosáhnout dobrého stavu podzemních vod nejpozději do 15 let ode dne vstupu této směrnice v platnost“; vzhledem k tomu, že o 22 let později pouze 40 % sledovaných jezer, ústí řek, řek a pobřežních vod je v „dobrém“ nebo „velmi dobrém“ ekologickém stavu, který rámcová směrnice o vodě požaduje; vzhledem k tomu, že kontrola účelnosti podle rámcové směrnice o vodě ukázala, že na téměř 50 % vodních útvarů se vztahuje výjimka, což je neuspokojivé; vzhledem k tomu, že v minulosti byly uplatňovány špatné postupy a opatření v oblasti řízení, které měly ničivý dopad na zadržování vody v půdě, například narovnávání koryt řek a/nebo betonování říčního dna, intenzivnější využívání půdy a vysoušení rybníků a mokřadů;
- K. vzhledem k tomu, že voda je nezbytnou součástí potravinového cyklu; vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby podzemní a povrchová voda byla kvalitní a dostupná v dostatečném množství, aby bylo možné dosáhnout spravedlivého, zdravého, ekologického a udržitelného potravinového systému, jak je popsáno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“; vzhledem k tomu, že dostatečné množství čisté vody je zásadní součástí provádění skutečného oběhového hospodářství v EU a předpokladem jeho dosažení; vzhledem k tomu, že nařízení o strategických plánech společné zemědělské politiky (SZP) ⁽¹⁷⁾ stanoví cíl „podporovat udržitelný rozvoj a účinné hospodaření s přírodními zdroji, jako je voda, půda a ovzduší, a to i snížením závislosti na chemických látkách“;
- L. vzhledem k tomu, že zemědělství je závislé na dostupnosti vody; vzhledem k tomu, že zavlažování pomáhá chránit zemědělce před proměnlivostí klimatu a zvyšuje výnosy, ale zároveň vytváří značný tlak na vodní zdroje; vzhledem k tomu, že v roce 2016 bylo zavlažováno pouze 6 % zemědělské půdy v EU ⁽¹⁸⁾, což ovšem představovalo 24 % veškerého odběru vody v EU; vzhledem k tomu, že podle zvláštní zprávy Evropského účetního dvora (EÚD) o udržitelném využívání vody v zemědělství nebylo provádění SZP důsledně sladěno s vodní politikou EU a pokud se tento stav nezlepší, může to vést ke zvýšení tlaku na vodní zdroje;
- M. vzhledem k tomu, že nová SZP, která vstoupí v platnost v roce 2023, omezuje investice do rozšiřování zavlažovaných ploch v oblastech, kde je stav vodních útvarů „méně než dobrý“;
- N. vzhledem k tomu, že odběr vody z otevřených vodních ploch a podzemních vod pro pitné účely, průmysl a zemědělství, v kombinaci s extrémně vysokými teplotami a nedostatkem srážek, vede ke zvýšené koncentraci znečišťujících látek a živin, a tím i výskytu toxických řas a patogenů, jak se tomu stalo v evropských říčních systémech, ústích řek a vodních nádržích, kde došlo k masovému úhynu sladkovodních živočichů a ryb, zhroucení rybolovu

⁽¹⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora 20/2021 na téma „Udržitelné využívání vody v zemědělství: finanční prostředky v rámci SZP pravděpodobněji podporují větší, ale ne efektivnější využívání vody“, 2021.

Čtvrtek 15. září 2022

a zániku zdrojů obživy; vzhledem k tomu, že vysoké teploty vody rovněž snižují obsah kyslíku, což má dramatické dopady na ryby; vzhledem k tomu, že snížený průtok řek spolu s bagrováním uvolňuje koncentrované toxiny, které se nahromadily v sedimentech, což má zásadní dopady na vodní život a rybolov v dolním toku řeky;

- O. vzhledem k tomu, že 60 % povodí se nachází v nadnárodních regionech, a proto je účinná přeshraniční spolupráce klíčová; vzhledem k tomu, že 20 evropských zemí je závislých na jiných zemích, pokud jde o více než 10 % jejich vodních zdrojů, přičemž pět zemí je závislých do té míry, že 75 % jejich vodních zdrojů pochází z řek tekoucích ze zahraničí⁽¹⁹⁾; vzhledem k tomu, že nedodržování směrnice o čištění městských odpadních vod⁽²⁰⁾ v příhraničních regionech způsobuje zhoršení stavu přeshraničních vodních útvarů, což znemožňuje dosáhnout cílů rámcové směrnice o vodě v přijímajícím členském státě; vzhledem k tomu, že ačkoli rámcová směrnice o vodě zmiňuje „odpovídající ekoregiony“, v praxi je spolupráce v oblasti vody slabá; vzhledem k tomu, že v důsledku nedostatku zdrojů se očekává, že složitost problematiky sdílených povodí z hlediska vodní politiky se bude zvyšovat;
- P. vzhledem k tomu, že obnovitelné zdroje vody na obyvatele se v EU za posledních 60 let snížily o 17 %; vzhledem k tomu, že několik zemí EU muselo v posledních měsících kvůli suchu omezit přísun pitné vody, přičemž do některých obcí musela být pitná voda dovážena v cisternách; vzhledem k tomu, že úniky vody představují 24 % celkové spotřeby vody v Unii;
- Q. vzhledem k tomu, že 20–40 % vody, která je v Evropě k dispozici, se vyplývá mimo jiné v důsledku prosakování v rozvodném systému, nedostatečné instalace technologií na úsporu vody, kvůli nadměrnému a zbytečnému zavlažování a netěsnícím kohoutkům;
- R. vzhledem k tomu, že roční průtoky řek v jižní a jihovýchodní Evropě klesají a v severní a severovýchodní Evropě rostou; vzhledem k tomu, že to závažně ovlivňuje výrobu elektřiny z vodní energie a chladicí systémy elektráren; vzhledem k tomu, že projekt AMBER (Adaptive Management of Barriers in European Rivers, tj. Adaptivní řízení přehrazujících prvků na evropských řekách) prokázal, že evropské řeky jsou přehrazeny na více než 1 milionu míst, přičemž více než 85 % malých staveb je ve špatném stavu nebo mimo provoz; vzhledem k tomu, že všechny přehrazující stavby mají dopad na zdraví řek a koloběh vody, mění přirozený tok řeky a blokují migrační trasy ryb;
- S. vzhledem k tomu, že snížení hladiny a objemu vody mělo závažné dopady na odvětví energetiky využívající fosilní, jaderné i vodní zdroje a na chladicí systémy; vzhledem k tomu, že období sucha letošního léta ještě více prohloubila vážné problémy na trhu s energií, které Evropa zažívá; vzhledem k tomu, že následné dopady mohou dále ovlivnit vodní ekosystémy, které již tak trpí vlnami veder;
- T. vzhledem k tomu, že řada turistických aktivit je závislá na řekách; vzhledem k tomu, že nedostatek vody v současné době postihuje 17 % území EU, přičemž situace je znepokojivější v oblasti Středomořího moře, kde v létě čelí přibližně 50 % obyvatel stálému nedostatku vody a mnoho turistických oblastí muselo kvůli suchu pozastavit svou činnost;
- U. vzhledem k tomu, že nedostatek srážek a masivní odběry vody pro zavlažování mají dopad na říční dopravu, což způsobuje potíže se zásobováním těžkými materiály, zejména v údolí Rýna, a má negativní dopad na mnoho odvětví činnosti; vzhledem k tomu, že hlavní evropské vodní cesty, zejména Rýn, Dunaj a Pád, zaznamenaly kriticky nízkou hladinu vody, což mělo dopad na zemědělství, dodávky pitné vody, ekosystémy a obchod;
- V. vzhledem k tomu, že lesy jsou stále více poškozovány v důsledku změny klimatu, zejména v důsledku stále častějšího výskytu lesních požárů; vzhledem k tomu, že léta sucha a degradace vytvořila ideální podmínky pro šíření lesních požárů; vzhledem k tomu, že Evropa zažívá lesní požáry dramatických rozměrů;

⁽¹⁹⁾ Baranyai, G., „Transboundary water governance in the European Union: the (unresolved) allocation question“, Úřední věstník Světové rady pro vodu, svazek 21, č. 3, 2019.

⁽²⁰⁾ Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L 135, 30.5.1991, s. 40).

Čtvrtek 15. září 2022

- W. vzhledem k tomu, že za deset let – mezi lety 2011 a 2021 – shořelo více než 5 milionů hektarů lesa, a to především v důsledku sucha; vzhledem k tomu, že jen v období od 4. června do 3. září 2022 zasáhly lesní požáry celkovou plochu 500 000 hektarů⁽²¹⁾, což zcela naplnilo kapacitu EU proti lesním požárům bojovat; vzhledem k tomu, že požáry na celém území Unie ničily cenné lokality, jako jsou přírodní parky a geoparky UNESCO, a způsobily úbytek biologické rozmanitosti a ztráty plodin a pastvin;
- X. vzhledem k tomu, že sucha a vlny veder spojené se změnou klimatu ztížily šance proti požárům bojovat, neboť v těchto podmínkách se požáry šíří rychleji a jejich závažnost vzrůstá; vzhledem k tomu, že změna klimatu povede k častějším lesním požárům a zvýší jejich destruktivní potenciál a že evropská sezóna lesních požárů pravděpodobně začne dříve a skončí později v průběhu roku; vzhledem k tomu, že tyto bezprecedentní změny by měly být zohledněny v postupech členských států pro zvládání požárů;
- Y. vzhledem k tomu, že souvislý pokryv stabilními, smíšenými, vícegeneračními, vícedruhovými a biologicky rozmanitými lesy má mnoho vedlejších přínosů, zejména pokud jde o zmírnění dopadů sucha a horka; vzhledem k tomu, že agrolesnické systémy a stromy začleněné do zemědělských ekosystémů rovněž přinášejí mnoho výhod, a to i pokud jde o produktivitu a odolnost;
- Z. vzhledem k tomu, že vlny veder a období sucha mají nepříznivý dopad na příjmy zemědělců, což může vést k opouštění zemědělských podniků; vzhledem k tomu, že opouštění zemědělských podniků může navíc vytvořit podmínky příznivé pro vznik přírodních požárů;
- AA. vzhledem k tomu, že podle odhadů OSN zmizelo od roku 1970 celosvětově 35 % mokřadů, rychlostí třikrát vyšší než v případě lesů, a to navzdory mnoha přínosům, které mokřady mají; vzhledem k tomu, že pobřežní mokřady, jako jsou mangrovy, pohlcují uhlík až 55krát rychleji než tropické deštné pralesy; vzhledem k tomu, že rašeliniště, která pokrývají pouze 3 % zemského povrchu, mohou, ovšem pouze jsou-li mokrá, být úložištěm pro 30 % veškerého uhlíku pocházejícího z pevniny a absorbovat přebytečnou vodu, čímž pomáhají čelit povodním a suchu; vzhledem k tomu, že podle Komise ztratila EU přibližně dvě třetiny svých mokřadů, které zde existovaly před 100 lety;
- AB. vzhledem k tomu, že Valné shromáždění OSN dne 28. července 2010 uznalo právo na vodu a odpovídající hygienické podmínky jako lidské právo; vzhledem k tomu, že čistá pitná voda má zásadní význam z hlediska všech lidských práv; vzhledem k tomu, že v roce 2013 podepsalo evropskou občanskou iniciativu nazvanou „Right2Water“ týkající se práva na vodu a odpovídající hygienické podmínky 1 884 790 občanů; vzhledem k tomu, že v současné době nemá přístup k vodě 1 milion občanů EU a 8 milionů jich nemá přístup k hygienickým zařízením;
- AC. vzhledem k tomu, že sucho v důsledku horka a nedostatku vody zhoršuje životní podmínky lidí; vzhledem k tomu, že neúměrně více jsou zasaženi nejchudší lidé; vzhledem k tomu, že v evropských zemích, které jsou nejvíce postiženy suchem, panuje nadměrně vysoká úmrtnost; vzhledem k tomu, že sucho poškozuje nejméně kvalitní budovy, což zhoršuje kvalitu života jejich obyvatel;
- AD. vzhledem k tomu, že sucho a další vlivy změny klimatu mají dopad na duševní zdraví a zvyšují výskyt úzkostí, zejména u mladých lidí;
- AE. vzhledem k tomu, že rozpočet Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) nedostačuje k tomu, aby zajistil přiměřenou reakci na závažné přírodní katastrofy a konkretizoval evropskou solidaritu s regiony, které katastrofy postihly;

⁽²¹⁾ Služba monitorování atmosféry programu Copernicus „Nejvyšší emise z letních přírodních požárů v Evropě za 15 let“, 6. září 2022.

Čtvrtek 15. září 2022

- AF. vzhledem k tomu, že sucho může způsobit řetězovou reakci, přičemž ztráty způsobené suchem mohou v EU podle odhadů dosáhnout 9 miliard EUR ročně; vzhledem k tomu, že z analýzy Společného výzkumného střediska vyplývá, že sucho by do roku 2100 mohlo evropské hospodářství každý rok připravit o více než 65 miliard EUR ⁽²²⁾; vzhledem k tomu, že pokud globální teploty překročí teplotní cíle Pařížské dohody, očekává se, že k suchu bude docházet dvakrát častěji a absolutní roční ztráty v důsledku sucha v Evropě se zvýší na 40 miliard EUR ročně ⁽²³⁾; vzhledem k tomu, že náklady spojené s nečinností dnes zdaleka převyšují náklady na investice do ambiciózních opatření v oblasti klimatu ⁽²⁴⁾;
- AG. vzhledem k tomu, že klimatická krize prohlubuje stávající nerovnosti; vzhledem k tomu, že obzvláště jsou klimatickou krizí zasaženy nízkopříjmové domácnosti a zranitelné osoby, které vyžadují zvláštní podporu, aby se mohly měnit címu se klimatu přizpůsobit; vzhledem k tomu, že je nezbytné chránit pracovníky před nepříznivými dopady klimatické krize na pracovišti;
1. vyjadřuje svou nejhlubší soustrast rodinám těch, kteří se stali obětmi nedávných extrémních povětrnostních událostí, a obyvatelům zničených oblastí a vyjadřuje jim svou solidaritu a oceňuje odhodlání profesionálních i dobrovolných hasičů, záchranářů, vnitrostátních, regionálních a místních orgánů zapojených do poskytování pomoci a občanů, kteří se snažili zachraňovat lidi a bránit šíření požárů, přičemž často nasazovali vlastní život;
2. zdůrazňuje význam udržitelného hospodaření s vodou pro zajištění potravinového zabezpečení a vyzývá Komisi, aby nenavrhovala žádné další právní předpisy EU, které by ohrozily nebo mohly ohrozit naše potravinové zabezpečení;
3. domnívá se, že tyto extrémní povětrnostní podmínky jsou dokladem toho, že je zapotřebí přijmout ambicióznější opatření v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně; domnívá se, že EU by v tomto procesu měla hrát vedoucí úlohu a zintenzivnit své úsilí ve všech odvětvích; připomíná, že v souladu s právním rámcem EU pro klima, Pařížskou dohodou a nejnovějšími vědeckými poznatky by EU měla posílit svá klimatická opatření, a to jak opatření mitigační v zájmu omezení globálního oteplování pod úroveň 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí, tak opatření adaptační s cílem posílit odolnost; vyzývá EU, aby do 27. zasedání konference smluvních stran UNFCCC (COP27) aktualizovala svůj vnitrostátně stanovený příspěvek v rámci Pařížské dohody a zvýšila svůj cíl v oblasti snížení emisí skleníkových plynů, a to v souladu s nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky; vyzývá ke stanovení co nejvyšších ambicí, pokud jde o balíček „Fit for 55“;
4. vyjadřuje znepokojení nad zjištěními zprávy Programu OSN pro životní prostředí z roku 2021 o nedostatečném úsilí při snižování emisí, zejména nad tím, že navzdory ambicióznějším závazkům v oblasti klimatu, které byly učiněny v minulém roce, předpokládané množství emisí způsobí nárůst teploty ve světě o 2,7 °C, a to i pokud členské státy svým závazkům naplno dostojí, což bude mít závažné globální dopady; naléhavě proto vyzývá Komisi a členské státy, aby i nadále důsledně plnily závazky Zelené dohody pro Evropu, posílily opatření EU v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a odolnosti vůči ní a věnovaly přitom zvláštní pozornost extrémním povětrnostním jevům;
5. očekává, že návrh Komise týkající se právního předpisu EU pro obnovu přírody ⁽²⁵⁾ bude příležitostí ke zlepšení součinnosti mezi zmírňováním změny klimatu, přizpůsobováním se této změně, prevencí katastrof a obnovou přírody; očekává, že tento právní předpis poskytne rámec pro obnovu ekosystémů odolných vůči suchu, a to i pokud jde o obnovu vícegeneračních, vícedruhových a biologicky rozmanitých lesů se souvislým pokryvem, mokřadů a přirozeného vegetačního pokryvu, o dynamiku záplavového území, prostupování přírody celou krajinou a zlepšení odolnosti povodí;

⁽²²⁾ Aktuality Společného výzkumného střediska, „Global warming could more than double costs caused by drought in Europe, study finds“ (Globální oteplování by v Evropě podle studie mohlo více než zdvojnásobit náklady způsobené suchem), 10. května 2021.

⁽²³⁾ Zjištění Společného výzkumného střediska o prognózách hospodářských dopadů změny klimatu v odvětvích EU, které byly vypracovány na základě analýzy zdola nahoru.

⁽²⁴⁾ Sdělení Komise ze dne 17. září 2020 s názvem „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ (COM(2020)0562).

⁽²⁵⁾ Sdělení Komise ze dne 22. června 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o obnově přírody (COM(2022)0304).

Čtvrtek 15. září 2022

6. podporuje záměr Komise přispět k celkovému ochlazení vytvořením platformy EU pro ozeleňování měst; žádá Komisi, aby stanovila ambiciózní a konkrétní závazné cíle v oblastech městské biologické rozmanitosti, řešení inspirovaných přírodou, přístupů založených na ekosystémech a zelené infrastruktury, přičemž tyto cíle by měly být ku prospěchu lidem i přírodě a měly by přispět k dosažení obecných cílů v oblasti biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že je třeba zahrnout opatření, jako je minimální podíl zelených střech na nových budovách, která případně podpoří městské zemědělství, včetně využívání produktivních stromů, zajistí, aby v městských zelených oblastech v EU nebyly používány chemické pesticidy a bylo omezeno používání hnojiv, a zvýší počet zelených ploch ve městech v závislosti na počtu obyvatel;

7. vyzývá členské státy, aby upřednostňovaly a určily krátkodobá, střednědobá a dlouhodobá opatření na obnovu ekosystémů, které byly poškozeny v důsledku extrémních povětrnostních jevů; dále vyzývá k tomu, aby byly vypracovány pokyny EU pro plány obnovy po odeznění mimořádných událostí, jejichž cílem bude určit prioritní oblasti pro fáze obnovy, renovace a rekonstrukce po katastrofách způsobených povodněmi, lesními požáry, vlnami veder nebo suchem, a aby byla vypracována doporučení ke zvýšení odolnosti a revitalizaci postižených zdrojů obživy, hospodářství a zasaženého životního prostředí;

8. žádá Komisi, aby poskytla pokyny, které mohou zúčastněné strany využít k posílení odolnosti lidí i ekosystémů vůči suchu; poukazuje na to, že koordinovaná činnost na evropské úrovni je zapotřebí také v oblasti výzkumu a sledování sucha mezi již existujícími subjekty, jako je Evropská observatoř pro sledování sucha, Evropská agentura pro životní prostředí, služba programu Copernicus pro podporu krizového řízení a další příslušné zúčastněné strany; zdůrazňuje, že pokud jde o financování, je nutné nalézt vhodnou finanční podporu v rámci SZP, národních plánů pro oživení a odolnost a dalších regionálních fondů;

9. je si vědom toho, že mezi nejzranitelnější patří středomořské státy a že je důležité zavést konkrétní mechanismy a zdroje, které by reagovaly na rizika a dopady extrémních povětrnostních událostí na území těchto států; zdůrazňuje, že sucha a další povětrnostní jevy související s klimatickou krizí mají nejen dopady na životní prostředí, ale také sociální, kulturní, hospodářské a politické dopady, a zvyšují tak riziko prohlubování sociálních nerovností;

10. poukazuje na negativní vliv přírodních katastrof na hospodářskou, sociální a územní soudržnost v EU, což brání provádění politiky soudržnosti Unie; v tomto ohledu připomíná, že do roku 2030 bude do transformace energetiky, dekarbonizace a obnovitelných zdrojů ze zdrojů politiky soudržnosti investováno více než 100 miliard EUR; uznává zvláštní zranitelnost území uvedených v článku 174 Smlouvy o fungování Evropské unie, zejména ostrovů a horských regionů, a v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie;

11. opakuje, že podporuje strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu; vyjadřuje však politování nad tím, že tato strategie nestanoví konkrétní, měřitelné a časově vymezené cíle, po jejichž dosažení by se EU a její členské státy mohly stát odolnými vůči změně klimatu, a připomíná výzvu Parlamentu, aby byly stanoveny závazné a vyčíslitelné cíle; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby navrhla komplexní, ambiciózní a právně závazný evropský rámec pro přizpůsobení se změně klimatu, včetně vhodných legislativních nástrojů, se zvláštním důrazem na nejzranitelnější regiony;

12. vyzývá Komisi, aby urychleně vypracovala komplexní celounijní posouzení klimatických rizik a zvláště se přitom zaměřila na rizika sucha, lesních požárů, zdravotních hrozeb, zranitelnosti ekosystémů a dopadu na kritické infrastruktury a síťové hotspoty, což jí umožní řídit a upřednostňovat krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé úsilí o přizpůsobení se změně klimatu a dosažení odolnosti; vyzývá zejména k tomu, aby byl do léta 2023 dokončen zátěžový test EU týkající se odolnosti klíčové infrastruktury vůči změně klimatu;

13. poukazuje na to, že klimatická krize prohlubuje stávající nerovnosti; zdůrazňuje, že obzvláště jsou klimatickou krizí zasaženy nízkopříjmové domácnosti a zranitelné osoby, které vyžadují zvláštní podporu, aby se mohly měnícímu se klimatu přizpůsobit; vítá sociální politiku ve všech členských státech, která chrání pracovníky před nepříznivými dopady klimatické krize na pracovišti, a vybízí členské státy, aby opatření pro přizpůsobení se změně klimatu začlenily do svých právních předpisů v oblasti práce a sociálních věcí;

Čtvrtek 15. září 2022

Civilní ochrana a reakce na mimořádné situace

14. zdůrazňuje, že v souvislosti s lesními požáry a jinými přírodními katastrofami je důležité dále rozvíjet a plně využívat mechanismus civilní ochrany Unie; vyzývá Komisi, aby shromažďovala a šířila poznatky mezi členskými státy o tom, jak v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobení se změně klimatu adaptovat lesy na současnou a očekávanou změnu klimatu; vyzývá Komisi, aby na základě zdokonalených produktů programu Copernicus a dalších údajů z dálkového průzkumu Země vypracovávala posouzení a mapy rizik lesních požárů, a podpořila tak preventivní opatření; zdůrazňuje, že je důležité posílit evropský mechanismus civilní ochrany s cílem zajistit odpovídající kapacity pro boj s lesními požáry v EU;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby urychlily zřizování nové stálé flotily rescEU, a naléhavě je vyzývá, aby pro tento účel zajistily dostatečné finanční prostředky a co nejdříve rozšířily již existující sezónní evropskou bezpečnostní síť;

16. se znepokojením bere na vědomí omezení stávajícího rámce pro reakci na katastrofy na úrovni EU, který je založen na souboru zdrojů pro reakci, které předem dobrovolně vyčlenily členské státy; vyzývá Komisi a členské státy, aby prozkoumaly, zda by bylo možné rozšířit schopnosti a pravomoci EU, pokud jde o reakci na katastrofy s ohledem na stále častější a závažnější klimatické katastrofy, zejména vytvořením stálých jednotek civilní ochrany EU;

17. vyzývá k rozšíření stávající dobrovolné rezervy pro boj proti požárům v rámci kapacit rescEU a vyzývá všechny členské státy, aby zvážily zařazení části svých vnitrostátních hasičských sborů do evropské rezervy; žádá Komisi, aby předložila akční plán na zvýšení schopnosti EU v oblasti reakce;

18. podporuje modernizaci prostředků civilní ochrany prostřednictvím nových společných veřejných zakázek, aby vybavení a pozemní a vzdušné prostředky lépe odpovídaly zeměpisným podmínkám různých území EU;

19. vyzývá k posílení sezónního předběžného umístování hasičů v ohniscích požárů, a to na základě úspěchu pilotního programu, který byl letos uveden do provozu v Řecku;

20. vyzývá členské státy, aby zvýšily investice do výzkumu a inovací a podpořily vytvoření evropského střediska excelence v oblasti civilní ochrany, zejména s cílem podporovat odbornou přípravu pracovníků v boji proti požárům a řešení krizí a podporovat výměnu osvědčených postupů;

21. připomíná, že FSEU byl několikrát pozměněn s cílem rozšířit jeho oblast působnosti a že rozpočtová položka na rok 2022 již byla plně uvolněna z důvodu nárůstu přírodních katastrof; vyzývá k výraznému navýšení rozpočtu EUSF, který by regionům pomohl předvídat a zmírňovat dopady změny klimatu, a k rozšíření oblasti působnosti EUSF tak, aby mohl být rovněž využit na podporu obnovy nebo nové výstavby veřejné a soukromé infrastruktury odolnější vůči změně klimatu; upozorňuje, že závažnost některých přírodních katastrof je v některých případech rovněž důsledkem lidských faktorů, včetně nevhodného územního plánování, které vede k výstavbě domů a infrastruktury v záplavových oblastech řek nebo na územích náchylných k sesuvu půdy; znovu v této souvislosti opakuje, že prostředky z Fondu solidarity EU by měly být používány přednostně na podporu větší odolnosti a udržitelnosti a k financování ekosystémových řešení (např. opětovného zalesňování, obnovu přírodních stanovišť, nebo rekonstrukcí zajišťujících ochranu před zemětřesením);

22. připomíná, že je nezbytné, aby pomoc a finanční prostředky směřovaly co nejrychleji, nejsnadněji a nejpružněji do postižených regionů, a zdůrazňuje, že součinnost mezi EUSF a mechanismem civilní ochrany EU, složkou Evropského fondu pro regionální rozvoj pro přizpůsobení se změně klimatu a programy územní spolupráce je pro vytvoření komplexního mechanismu reakce a odolnosti zcela zásadní;

23. vyzývá Komisi, aby podporovala zapojení občanské společnosti do prevence a zvládání následků sucha a změny klimatu; vyzývá Komisi, aby navrhla evropskou iniciativu pro občanskou angažovanost a aby podporovala dobrovolné iniciativy v oblasti reakce na katastrofy;

Čtvrtek 15. září 2022

Zemědělství

24. vyzývá Komisi, aby provedla důkladnou analýzu dopadu přetrvávajícího sucha na produkci potravin EU v tomto roce a na zásoby potravin pro obyvatelstvo na nadcházející zimu; vyzývá navíc Komisi a Radu, aby zvážily možnosti nápravy a podpory, aby bylo zajištěno, aby mohli primární producenti potravin, kteří utrpěli v důsledku škod způsobených teplem a suchem ztráty při produkci, neprodleně zahájit nový cyklus produkce základních potravinových dodávek;

25. zdůrazňuje, že je důležité jít nad rámec krátkodobých opatření a zmírnit současnou krizi; zdůrazňuje, že EU musí pokračovat v přizpůsobování svých potravinových systémů, aby byly v dlouhodobém horizontu odolnější;

26. vyzývá EU a její členské státy, aby investovaly do výzkumu a inovací s cílem usnadnit zavádění odrůd a postupů, které jsou odolnější vůči suchu a změně klimatu;

27. vyzývá Komisi, aby zajistila provádění vnitrostátních strategických plánů SZP s cílem učinit evropské zemědělství více účinné v oblasti zavlažování s cílem snížit používání vody a podpořit větší odolnost vůči suchu a zároveň celkově snížit hydromorfologické tlaky, a to s ohledem na zjištění obsažená ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora o udržitelném využívání vody v zemědělství; vítá zavedení nových ekorežimů, které by měly usnadnit přechod na odolnější a ekologičtější zemědělství;

28. vyzývá EU a členské státy, aby zvýšily podíl zemědělské podpory určené na prevenci a řízení rizik v zemědělství a aby zvážily rozšíření veřejných systémů pojištění proti změně klimatu; vyzývá Komisi, aby podporovala výměnu osvědčených postupů v této oblasti a o dalších zmírňujících opatřeních;

29. vyzývá Komisi dále k tomu, aby našla finanční zdroje na pomoc farmářům, které by jim kompenzovaly ztráty, k nimž došlo v důsledku škod způsobených suchem a dalšími povětrnostními vlivy, jež jsou důsledkem mimořádné klimatické situace, aby stimulovala zajištění odolnosti vůči klimatu a větší udržitelnosti a aby zajistila, aby tato krize nevyústila v definitivní ukončení činnosti farem;

30. vyzývá Komisi a členské státy, aby považovaly za prioritu vytvoření bezpečnostní rezervy strategických potravin a krmiv jako jeden ze způsobů, jak omezit neškodlivější dopady sucha, jako jsou například značné rozdíly ve výnosech mezi jednotlivými roky, a vyzývá Komisi, aby se tomuto problému věnovala na mezinárodní úrovni tím, že by vzhledem k dopadu změny klimatu na zemědělství a zásoby potravin vytvořila možnosti jejich skladování, což by působilo jako jeden ze stabilizačních nástrojů;

31. zdůrazňuje potřebu účinnějších a cílenějších zavlažovacích systémů v zemědělství, jakož i kapacity pro uchovávání vody a celkové rekalibrace zavlažování, aby bylo dosaženo udržitelného využívání vodních zdrojů; připomíná, že investice do zavlažování a kapacity pro skladování vody jsou podporovány pouze tehdy, pokud vedou k úsporám vody; zdůrazňuje, že prioritou by měly být investice do obnovy ekosystémů a výrobních metod v rámci přechodu na agroekologii;

32. bere na vědomí rozhodnutí přijaté v rámci nové reformy SZP týkající se investic do zavlažování v oblastech, kde je stav vodních útvarů „méně než dobrý“; vyzývá členské státy, aby podporovaly investice do těchto oblastí, které vedou k úsporám vody způsobem, který řeší strukturální nedostatek vody a snižuje dopad na vody;

33. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby podpořily zavedení zavlažovacích systémů, které nevyužívají povrchové ani podzemní vody, jako je skladování dešťové vody a recyklace odpadních vod, v kombinaci s úsilím o snížení celkové spotřeby vody; žádá Komisi, aby co nejdříve objasnila výklad nových ustanovení EU týkajících se investic do zavlažování v rámci SZP s cílem odstranit veškeré nejistoty; žádá Komisi, aby zlepšila stávající pokyny pro členské státy týkající se investic do zavlažování v rámci nových strategických plánů SZP;

Čtvrtek 15. září 2022

34. zdůrazňuje pozitivní úlohu, kterou hrají agroekologie, agrolesnictví a systémy ekologické produkce při ochraně množství a kvality vody tím, že zvyšují účinnost využívání zdrojů a oběhovost, zvyšují odolnost zemědělských podniků snižováním vstupů a diverzifikací produkce, a tudíž rozptylují rizika, což je obzvláště důležité pro to, aby se zabránilo úplnému výpadku plodin; připomíná užitečnost, kterou má pro zemědělce výsadba živých plotů a stromů, zajištění půdního pokryvu, zamezení nadměrnému spásání, omezení zhutňování a vytváření organické hmoty a humusu v půdě;

35. zdůrazňuje, že vzhledem k extrémním klimatickým jevům posledních měsíců je třeba urychleně provést strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ a strategie v oblasti biologické rozmanitosti s cílem splnit ambici, pokud jde o zelenější a udržitelnější zemědělství, s přihlédnutím k různým dopadům různých druhů zemědělské produkce na klima; naléhavě proto vyzývá Komisi a členské státy, aby se i nadále pevně angažovaly v Zelené dohodě pro Evropu a aby posílily opatření EU v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a odolnosti vůči ní, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat extrémním povětrnostním jevům;

36. podtrhuje význam zdraví půdy pro zadržování a filtraci vody; vyzývá Komisi, aby schopnost filtrování a čištění vody a půdní vlhkost učinila klíčovými pilíři návrhu zákona EU o zdraví půdy, který bude zveřejněn v roce 2023; zdůrazňuje, že rašeliniště mají obrovský potenciál jako úložiště uhlíku a hrají významnou úlohu při filtrování vody a zmírňování povodní, sucha a požárů;

37. vyzývá k tomu, aby byl stanoven cíl EU spočívající v neutralitě degradace půdy v EU do roku 2030 s cílem zajistit, aby byl v EU plně splněn odpovídající cíl v rámci cílů udržitelného rozvoje OSN, vzhledem k tomu, že EU v současné době není na dobré cestě ke splnění cíle udržitelného rozvoje, jak je zdůrazněno ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora o desertifikaci z roku 2018;

38. zdůrazňuje odpovědnost zemědělců za udržování půdy a vodních zdrojů v dobrém stavu, jakož i potřebu posílit postupy hospodaření s uhlíkem; naléhavě proto vyzývá členské státy a Komisi, aby tyto postupy propagovaly prostřednictvím nových ekorežimů a prostřednictvím rozvoje nízkouhlíkového zemědělství, které bude muset zahrnovat i další environmentální prvky, jako je hospodaření s vodou, s cílem zvýšit pobídky pro výrobce; vítá záměr Komise předložit návrh na certifikaci udržitelných uhlíkových cyklů;

39. zdůrazňuje, že je třeba urychlit snižování kontaminace podzemních a povrchových vod, zejména dusičnany a pesticidy;

40. vyzývá k tomu, aby všechny iniciativy a opatření týkající se prevence a zmírňování sucha, povodní a vln veder a jejich dopadů plně zohledňovaly přírodní prostředí, zejména lesy, biologickou rozmanitost a ekosystémové služby;

Lesní požáry

41. vyzývá k integrované reakci na lesní požáry s cílem chránit lesy EU před zničením způsobeným extrémními klimatickými jevy; zdůrazňuje, že intenzita a četnost rozsáhlých požárů se celosvětově zvyšuje; je znepokojen předpokládaným rozšířením oblastí ohrožených požáry a prodloužením období s vysokým rizikem požárů ve většině evropských regionů, zejména v případě scénářů, které počítají s vysokými emisemi; připomíná, že různorodá krajina s biologicky rozmanitými lesy představuje proti rozsáhlým a nekontrolovatelným lesním požárům větší ochranný val či přirozenou bariéru;

42. zdůrazňuje, že obnova a opětovné zalesňování rozmanitých lesů by pomohla předcházet požárům a zamezovat jejich šíření; zdůrazňuje, že je zapotřebí více zdrojů pro vědecky podložené řízení požárů a jeho rozvoj, jakož i podpora budování kapacit prostřednictvím poradenských služeb, a to s cílem řešit dopady změny klimatu na lesy; vyzývá Komisi a členské státy, aby lépe podporovaly a využívaly koncepci integrovaného řízení požárů, a konstatuje, že to může vyžadovat lepší regulační kapacitu v členských státech, posílení veřejných služeb a specializovanou podporu a intenzivnější spolupráci v oblasti prevence katastrof a připravenosti a reakce na ně;

Čtvrtek 15. září 2022

43. je znepokojen rizikem vzniku mraku typu pyro-cumulonimbus v důsledku lesních požárů a negativního dopadu na stratosféru a ozonovou vrstvu; vyzývá proto k co největšímu úsilí o omezení záměrných požárů a spalování stromů v lesích;

44. upozorňuje na zdravotní dopady přírodních požárů a s nimi spojeného znečištění ovzduší a vyjadřuje znepokojení nad předpovědí Světové meteorologické organizace, která očekává nárůst požárů, a to i v případě, že bude vznikat jen málo emisí⁽²⁶⁾; konstatuje, že vzhledem k tomu, že planeta se ohřívá, k přírodním požárům a souvisejícímu znečištění ovzduší bude podle očekávání docházet stále častěji, a to i v případě, že bude vznikat jen málo emisí, a konstatuje, že kromě dopadů na lidské zdraví to bude mít dopad také na ekosystémy, neboť látky znečišťující ovzduší se z atmosféry usazují na zemský povrch; poukazuje na to, že klimatická krize má dopad na biologickou rozmanitost a snížení odolnosti ekosystémů a tedy i na veřejné zdraví, a proto trvá na tom, že je důležité přijmout přístup „jedno zdraví“;

45. vyzývá členské státy, aby zajistily trvalou ochranu našich lesů a chránily půdu před tím, aby byla následně po lesním požáru překlasifikována jako půda nezalesněná, neboť by to mohlo napomoci úmyslným požárům s cílem využít půdu k jiným účelům, které nebyly před požárem povoleny; vyzývá Výbor regionů a útvary Komise, aby zajistily spolupráci s místními orgány a prozkoumaly historii reklasifikace půdy následně po lesních požárech;

46. žádá, aby směrnice Rady 2003/96/ES o zdanění energetických produktů a elektřiny⁽²⁷⁾ byla zrevidována tak, aby zahrnovala osvobození od vnitřní spotřební daně u energetických produktů pro požárníky při plnění svých povinností;

Voda

47. vyzývá Komisi, aby předložila komplexní vodohospodářskou strategii EU, včetně uspořádání evropské konference s členskými státy o vodě, s cílem urychleně vypracovat pokyny pro řízení nadnárodních sdílených povodí, zejména v případě víceletého sucha, a zajistit vyvážené upřednostňování způsobů využívání vody;

48. vyzývá Komisi, aby koordinovala vypracování komplexních regionálních nebo vnitrostátních plánů „od studny až po konečné využití“ s cílem řešit únik vody a její prosakování kvůli špatné kvalitě nebo nedostatečné údržbě infrastruktury, a to i na úrovni povodí, a městských a zemědělských rozvodů, a aby se za tímto účelem vyměňovaly osvědčené postupy;

49. vyzývá Komisi, aby podpořila zvýšené úsilí členských států o větší využívání technik opětovného využívání vody, úsporných zavlažovacích technologií a postupů, technologií zelených střech, inteligentních sprch a toalet ve vodohospodářství, a to i pokud jde o dodávky, čištění a hospodaření s vodou z přívalových dešťů, a to u všech vodních cyklů a použití v oblasti průmyslu, bydlení a komerce; vyzývá ke změně stávajících právních předpisů s cílem podpořit opětovné využívání vody v odvětvích, která využívají velké množství vody, při dodržení nejpřísnějších kritérií kvality, jakož i v kancelářích a domácnostech, kde je třeba podpořit opětovné použití šedé vody; připomíná, že hospodaření s vodou má zásadní význam pro minimalizaci negativních dopadů změny klimatu, ochranu vody a potravin i biologické rozmanitosti a podporu zdravé půdy;

50. poukazuje na to, že odvětví energetiky je velkým spotřebitelem vody v Evropě a že samotné vodohospodářské odvětví spotřebovává značné množství energie pro odběr vody, čerpání, vytápění, chlazení, čištění a odsolování; poukazuje na dopad nízkých hladin vod na odvětví energetiky a na některá průmyslová odvětví; zdůrazňuje, že účinnější využívání vody může mít přímý dopad na snížení spotřeby energie a změnu klimatu;

⁽²⁶⁾ Světová meteorologická organizace, „Věstník WMO o kvalitě ovzduší a klimatu zdůrazňuje dopady přírodních požárů!“, 7. září 2022.

⁽²⁷⁾ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

Čtvrtek 15. září 2022

51. zdůrazňuje, že je třeba do vodohospodářství zapojit občany; vybízí členské státy, aby přijaly opatření, jež zajistí přístup k vodě určené zranitelným a marginalizovaným skupinám, v souladu s příslušnou směrnicí, a aby přijaly další opatření k zajištění dodávek vody z kohoutku; připomíná, že státy mají povinnost zajistit lidské právo na pitnou vodu, zejména během vln veder a období sucha, což zahrnuje například vytvoření mechanismu účasti, včetně uplatňování svobodného, předchozího a informovaného souhlasu pro rozsáhlou energetickou infrastrukturu a těžební průmysl; zdůrazňuje význam systematického uznávání obyčejových práv na pitnou vodu a poskytování opravných prostředků (prostřednictvím mechanismu pro podávání stížností) v případech porušování lidských práv;

52. zdůrazňuje, že je důležité zabránit spekulacím s vodou, a zajistit tak spravedlivý přístup ke zdrojům a řádné hospodaření se zdroji; vyzývá k zákazu obchodování s vodou jako komoditou na finančních trzích;

Mezinárodní a sociální rozměr

53. zdůrazňuje, že v celé Evropě žije mnoho lidí v zastaralých a zchátralých bytech a domech a v neuspokojivých životních podmínkách, čímž jsou vůči dopadům extrémního počasí zranitelnější; připomíná, že přístup k přiměřenému bydlení je základním právem; vyzývá k urychlenému přijetí ambiciózního sociálního klimatického fondu s cílem podpořit nejvíce znevýhodněné skupiny, zejména zvýšit energetickou účinnost jejich domovů, dekarbonizovat jejich systémy vytápění a chlazení, a to i prostřednictvím integrace energie z obnovitelných zdrojů, což jim umožní snížit účty za energii a dosáhnout lepší kvality života;

54. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zintenzivnit globální opatření s cílem snížit emise skleníkových plynů a zvýšit adaptační kapacitu, posílit odolnost a snížit zranitelnost vůči změně klimatu, jak je zdůrazněno v Klimatickém paktu z Glasgow, jenž byl přijat v roce 2022; vyzývá EU, aby hrála aktivní úlohu při dalším definování globálního cíle v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a při zajišťování toho, aby byl splněn cíl mezinárodního financování opatření v oblasti klimatu, včetně zajištění rovnováhy mezi financováním, jež se věnuje zmírňování změny klimatu, a financováním, které je cíleno na přizpůsobení se této změně; dále vyzývá EU, aby se aktivně zapojila do sendajského rámce pro snižování rizika katastrof s cílem přijmout konkrétní opatření na ochranu přínosů rozvoje před riziky přírodních katastrof;

55. připomíná, že zdraví a bezpečnost pracovníků spadá do pravomoci EU a že v souladu se směrnicí 89/391/EHS ⁽²⁸⁾ by zaměstnanci měli být chráněni před veškerými riziky, včetně rizik nově se objevujících; vyzývá Komisi, aby důkladně a naléhavě posoudila nová a vznikající rizika změny klimatu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci s cílem lépe chránit pracovníky před tím, aby byli vystaveni vyšším teplotám, přírodnímu ultrafialovému záření a dalším souvisejícím a bezpečnostním rizikům, zejména v odvětví stavebnictví, zemědělství a veřejných služeb; upozorňuje na to, že genderově odlišené role rovněž vedou k tomu, že ženy a muži jsou v rozdílné míře zranitelní vůči účinkům změny klimatu, a dopady změny klimatu tak zhoršují genderové nerovnosti;

56. připomíná, že je třeba, aby členské státy usilovaly o přístup „vize nula“ k úmrtím souvisejícím s prací v souladu se strategickým rámcem EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci u všech pohotovostních pracovníků, včetně požárních, kteří jsou při své práci obzvláště vystaveni karcinogenům; zdůrazňuje, že je důležité zahrnout do vnitrostátních strategií členských států v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pravidelnou odbornou přípravu v oblasti bezpečnosti a řízení rizik pro osoby reagující na mimořádné události a poskytovat vhodné ochranné prostředky a materiály; vyzývá Komisi, aby na uplatňování těchto opatření dohlédla;

57. vyjadřuje svou nejhlubší účast obyvatelům Pákistánu, kteří jsou postiženi smrtícími dopady klimatické krize, a uznává, že Pákistán přispívá ke klimatické krizi jen velmi málo; konstatuje, že EU vyčlenila počáteční částku 1,8 milionu EUR na humanitární pomoc obětem povodní, uznává však, že tato částka není odpovídající pro náležité řešení potřeb lidí a komunit, kteří byli katastrofou zasaženi;

⁽²⁸⁾ Směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1).

Čtvrtek 15. září 2022

58. zdůrazňuje, že je důležité pokročit v plném provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030; vítá prohlášení ministrů, jež bylo přijato letos v létě na politickém fóru na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji, v němž se konstatuje, že sucha a záplavy představují výzvy globálního rozměru, které nejvíce pociťují rozvojové země i lidé ve zranitelném postavení, zejména původní obyvatelstvo a místní komunity; připomíná rozvinutým zemím, že je třeba projevit solidaritu s rozvojovými zeměmi, a zejména s těmi nejzranitelnějšími;

59. připomíná, že období 2021–2030 je Desetiletím OSN pro obnovu ekosystémů, a očekává, že obnova přírody bude v EU charakteristickým rysem tohoto desetiletí; vybízí všechny strany Úmluvy o biologické rozmanitosti, aby na svém území urychleně provedly opatření na obnovu přírody;

60. konstatuje, že země na celém světě byly rovněž zasaženy vážným a rekordním suchem, včetně rekordního sucha v Číně; vyzývá k užší spolupráci s mezinárodními partnery v otázce sucha, přírodních požárů a dalších dopadů změny klimatu; vyzývá EU, aby usilovala o posílení dialogu v této oblasti, a to i na konferenci COP27, s cílem vyměňovat si znalosti a vzájemně zlepšovat zvládání sucha;

61. zdůrazňuje, že systémy včasného varování jsou rozhodující pro účinné přizpůsobení, zejména v souvislosti s přírodními požáry a povodněmi, ale pro velkou část světa jsou nedostupné; podporuje iniciativu Světové meteorologické organizace v oblasti služeb včasného varování a doufá, že bude urychleně provedena, aby se co nejdříve zachránilo co nejvíce životů před dopady klimatické krize; vybízí členské státy, aby sdílely technologii systému včasného varování;

62. zdůrazňuje, že sucho v oblasti Afrického rohu vystavilo podle OSN 22 milionům lidí riziku hladovění; konstatuje, že problémy s přístupem k potravinám a hladem v zemích mimo EU zhoršuje klimatická krize i geopolitické síly; vyzývá EU, aby upřednostňovala soudržné politiky zajišťování potravin a výživy založené na lidských právech; poukazuje na to, že klimatická krize zhoršuje humanitární krize na celém světě, zejména v Afghánistánu, kde sucho přispívá k tomu, že 20 milionů Afghánců postrádá potraviny;

63. zdůrazňuje, že EU musí být připravena na vysídlování vyvolané změnou klimatu, a uznává, že je třeba přijmout odpovídající opatření na ochranu lidských práv populací ohrožených dopadem změny klimatu; domnívá se, že takové vysídlování by se mělo řešit na mezinárodní úrovni; vyzývá Komisi a členské státy, aby na mezinárodních fórech i ve vnější činnosti EU spolupracovaly na vytvoření mezinárodního rámce pro řešení vysídlování a migrace způsobených změnou klimatu; vybízí Komisi a členské státy, aby spolupracovaly na podpoře lidí, kteří byli vysídleni v důsledku změny klimatu a kteří již nemohou žít v místě svého bydliště; zdůrazňuje, že Výbor OSN pro lidská práva stanovil, že při zvažování vyhoštění žadatelů o azyl musí státy brát v úvahu dopady klimatické krize v zemi původu na lidská práva;

64. vyzývá ke zvýšení investic do vzdělávání a zvyšování povědomí evropských občanů o přírodních katastrofách; vyzývá k tomu, aby byl prostřednictvím viditelných iniciativ EU propagován Mezinárodní den omezení výskytu přírodních katastrof;

o

o o

65. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0331

Situace v Tchajwanském průlivu**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o situaci v Tchajwanském průlivu (2022/2822(RSP))**

(2023/C 125/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na své doporučení ze dne 21. října 2021 adresované místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a týkající se politických vztahů a spolupráce mezi EU a Tchaj-wanem ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. června 2022 o EU a bezpečnostních výzvách v indicko-tichomořském regionu ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2022 o strategii pro indicko-tichomořský region v oblasti obchodu a investic ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. září 2021 o nové strategii EU-Čína ⁽⁴⁾,
- s ohledem na summit EU a Číny, který se konal dne 1. dubna 2022,
- s ohledem na politiku „jedné Číny“, kterou zastává EU,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 16. dubna 2021 o strategii EU pro spolupráci v indicko-tichomořském regionu,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 16. září 2021 o strategii EU pro spolupráci v indicko-tichomořském regionu (JOIN(2021)0024),
- s ohledem na Strategický kompas pro bezpečnost a obranu, který Rada přijala dne 21. března 2022,
- s ohledem na strategickou koncepci aliance NATO z roku 2022,
- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 1. prosince 2021 o strategii Global Gateway (JOIN(2021)0030),
- s ohledem na prohlášení ministrů zahraničních věcí skupiny G7 ze dne 3. srpna 2022 o zachování míru a stability v Tchajwanském průlivu,
- s ohledem na projev, který místopředseda Komise, vysoký představitel Josep Borrell přednesl na 29. regionálním fóru sdružení ASEAN dne 5. srpna 2022,
- s ohledem na třístranný strategický dialog mezi USA, Austrálií a Japonskem, který se uskutečnil dne 5. srpna 2022,
- s ohledem na prohlášení generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga ze dne 4. srpna 2022,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že EU a Tchaj-wan jsou podobně smýšlející partneři, kteří sdílejí společné hodnoty svobody, demokracie, lidských práv a právního státu; vzhledem k tomu, že EU i nadále zastává svou zásadovou politiku „jedné Číny“;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 170.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0224.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0276.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 40.

Čtvrtek 15. září 2022

- B. vzhledem k tomu, že poté, co Tchaj-wan ve dnech 2. a 3. srpna 2022 navštívila předsdkyně Sněmovny reprezentantů USA Nancy Pelosiová, vystupňovala Čínská lidová republika (ČLR) mezi 4. a 10. srpnem 2022 dlouhodobé vojenské zastrašování Tchaj-wanu na nebývalou úroveň a zahájila rozsáhlá vojenská cvičení za použití ostré munice v sedmi oblastech kolem Tchaj-wanu; vzhledem k tomu, že při cvičeních bylo použito až 11 balistických raket, z nichž nejméně pět prolétlo nad Tchaj-wanem; vzhledem k tomu, že tato vojenská cvičení doslova zablokovala tchajwanský námořní a vzdušný prostor;
- C. vzhledem k tomu, že pět balistických raket ČLR dopadlo do výlučné ekonomické zóny Japonska;
- D. vzhledem k tomu, že vojenská cvičení vedená s plným nasazením byla spojena s intenzivními kybernetickými útoky na tchajwanské orgány a tchajwanský soukromý sektor; vzhledem k tomu, že pokračující vojenská agresivita ČLR vážně ohrožuje nynější status quo a může vést k nebezpečné, třeba i neúmyslné, eskalaci se závažným dopadem na celosvětovou stabilitu a mír, včetně dopadu na EU;
- E. vzhledem k tomu, že ČLR zřejmě usiluje o pokračování svých jednoznačně agresivních kroků a snaží se narušit status quo v Tchajwanském průlivu;
- F. vzhledem k tomu, že ČLR od roku 2019 stále častěji narušuje tchajwanské identifikační pásmo protivzdušné obrany; vzhledem k tomu, že ČLR jedná agresivně v rozsáhlých oblastech indicko-tichomořského regionu a vyvíjí vojenský nebo ekonomický nátlak různého stupně, což vyvolalo spory se sousedními zeměmi, jako jsou Japonsko, Indie, Filipíny a Austrálie;
- G. vzhledem k tomu, že Tchaj-wan v reakci na nové provokace ČLR oznámil, že meziročně zvýší svůj vojenský rozpočet o 13,9 % na rekordní 586,3 miliardy TWD (19,5 miliardy EUR);
- H. vzhledem k tomu, že Austrálie a Japonsko společně se Spojenými státy vyjádřily ve společném prohlášení „znepokojení nad nedávnými kroky [ČLR], které mají vážný dopad na mezinárodní mír a stabilitu“, a naléhavě vyzvaly ČLR, aby „okamžitě ukončila vojenská cvičení“; vzhledem k tomu, že ministři zahraničních věcí skupiny G7 důrazně kritizovali agresivní kroky ČLR;
- I. vzhledem k tomu, že po návštěvě delegace Kongresu USA vedené předsdkyní Pelosiovou pozastavila ČLR rozhovory a spolupráci se Spojenými státy v osmi různých oblastech, včetně dialogů o vojenských záležitostech a změně klimatu;
- J. vzhledem k tomu, že Tchaj-wan navštívila v posledních letech řada zákonodárců, a to i z členských států EU, a jedna místopředsdkyně Evropského parlamentu; vzhledem k tomu, že tyto návštěvy pořádané v rámci parlamentní diplomacie jsou v demokraciích běžnou praxí;
- K. vzhledem k tomu, že prezident ČLR Si Ťin-pching dne 9. října 2021 přislíbil, že bude usilovat o „znovusjednocení“ s Tchaj-wanem údajně mírovými prostředky, ale nepravdivě tvrdil, že největší překážkou, která tomu brání, je takzvané prosazování „nezávislosti Tchaj-wanu“; vzhledem k tomu, že jednání ČLR nesvědčí o pravdivosti této rétoriky; vzhledem k tomu, že někteří diplomaté ČLR dokonce hrozili takzvanou „převýchovou“ tchajwanského obyvatelstva po „znovusjednocení“;
- L. vzhledem k tomu, že nedávno zveřejněná bílá kniha ČLR s názvem „Tchajwanská otázka a znovusjednocení Číny v nové éře“ neobsahuje předchozí ujištění, která byla Tchaj-wanu poskytnuta ohledně jeho budoucího statusu po „znovusjednocení“, jako je nerozmísťování jednotek nebo pracovníků správy ČLR na ostrově;
- M. vzhledem k tomu, že ČLR uvalila rozsáhlé hospodářské sankce a vyvinula nátlak na Litvu poté, co Litva souhlasila s otevřením tchajwanského zastupitelského úřadu a oznámila, že má v úmyslu otevřít v Tchaj-peji litevské obchodní zastoupení; vzhledem k tomu, že Parlament je velkým zastáncem práva všech členských států EU na udržování takových vztahů s Tchaj-wanem;

Čtvrtek 15. září 2022

- N. vzhledem k tomu, že Tchaj-wan se připojil k sankcím EU vůči Rusku, a vzhledem k tomu, že tchajwanské orgány i občané Tchaj-wanu poskytli ukrajinským uprchlíkům značné dary;
- O. vzhledem k tomu, že Tchaj-wan má z hlediska obchodování strategickou polohu; vzhledem k tomu, že Tchajwanským průlivem vede hlavní trasa lodí, které plují z Číny, Japonska, Jižní Koreje a Tchaj-wanu do Evropy; vzhledem k tomu, že EU je i nadále největším zdrojem přímých zahraničních investic na Tchaj-wanu; vzhledem k tomu, že existuje značný potenciál pro zvýšení přímých zahraničních investic Tchaj-wanu v EU; vzhledem k tomu, že Tchaj-wan dominuje trhům s výrobou polovodičů, neboť jeho výrobci vyrábějí přibližně 50 % všech polovodičů na světě; vzhledem k tomu, že strategie EU pro indicko-tichomořský region prosazuje posílení obchodní a investiční spolupráce s Tchaj-wanem a urovnání napětí v Jihočínském moři a v Tchajwanském průlivu;
- P. vzhledem k tomu, že na summitu EU a Číny, který proběhl dne 1. dubna 2022, připomněla EU, že Čína je jakožto globální aktér a stálý člen Rady bezpečnosti Organizace spojených národů odpovědná za prosazování míru a stability v regionu a zejména v Tchajwanském průlivu;
- Q. vzhledem k tomu, že EU se zavázala využít všech dostupných způsobů, kterými by mohla podněcovat iniciativy zaměřené na podporu dialogu, spolupráce a budování důvěry na obou stranách Tchajwanského průlivu; vzhledem k tomu, že v důsledku tohoto nového vývoje je zapojení EU ještě potřebnější v zájmu snížení regionálního napětí jakožto faktoru nestability;
1. důrazně odsuzuje vojenská cvičení ČLR, která v Tchajwanském průlivu začala dne 2. srpna 2022 a dosáhla nebývalé intenzity, a vyzývá vládu ČLR, aby se zdržela jakýchkoli opatření, která by mohla destabilizovat Tchajwanský průliv a regionální bezpečnost;
 2. zdůrazňuje, že status quo v Tchajwanském průlivu nesmí být jednostranně měněn, a trvá na tom, že je proti použití či hrozbám síly;
 3. znovu potvrzuje, že mezinárodní společenství je odhodláno zachovat mezinárodní řád založený na pravidlech, míru a stabilitě v celém Tchajwanském průlivu a v tomto regionu; připomíná závazek EU uplatňovat politiku „jedné Číny“ jakožto politický základ pro vztahy mezi EU a Čínou; připomíná, že strategie EU týkající se Číny podtrhuje, že konstruktivní vztahy mezi oběma stranami Tchajwanského průlivu jsou součástí prosazování míru a bezpečnosti v celém asijsko-tichomořském regionu a že EU podporuje iniciativy zaměřené na dialog a budování důvěry; je přesvědčen o tom, že z provokativních kroků ČLR vůči Tchaj-wanu a v Jihočínském moři je nutné vyvodit důsledky pro vztahy mezi EU a Čínou a že je třeba zvážit možnost vytvoření plánů pro nepředvídané události;
 4. vyjadřuje svou pevnou solidaritu s tchajwanským lidem; oceňuje tchajwanskou vládu a politické představitele za jejich umírněné a odpovědné reakce na provokace ze strany ČLR;
 5. zdůrazňuje, že pokud jde o demokratický ostrov Tchaj-wan, je na jeho obyvatelích, aby se rozhodli, jak chtějí žít;
 6. opakuje, že je důležité dodržovat mezinárodní právo, zejména Úmluvu OSN o mořském právu a její ustanovení o povinnosti řešit spory mírovými prostředky a o zachovávání svobody plavby a přeletu;
 7. vítá jasné odsouzení vojenských cvičení ČLR za strany členských států EU i partnerů v regionu a zdůrazňuje, že naše jednota je klíčová pro odrazení jakékoli agrese ČLR a k zachování míru a stability v Tchajwanském průlivu;
 8. je mimořádně znepokojen skutečností, že byly přes Tchaj-wan odpáleny balistické rakety, které dopadly do výlučné ekonomické zóny Japonska, čímž byla ohrožena stabilita v regionu a národní bezpečnost Japonska; vítá prohlášení mluvčího japonské vlády, v nichž vyzval ke skutečnému dialogu s cílem vyřešit otázky týkající se Tchaj-wanu mírovými prostředky; vyjadřuje Japonsku svou solidaritu a plnou podporu a zdůrazňuje v tomto ohledu, že je třeba, aby demokratické státy v tomto regionu i nadále podporovaly Tchaj-wan tvář v tvář hrozbám vojenskou silou ze strany ČLR, neboť mír a stabilita v tomto regionu jsou v zájmu všech;
 9. naléhavě vyzývá ČLR, aby okamžitě zastavila veškeré operace v tchajwanském identifikačním pásmu protivzdušné obrany a pronikání do něj, jakož i narušování vzdušného prostoru nad vnějšími ostrovy Tchaj-wanu, obnovila plné respektování střední linie v Tchajwanském průlivu a zastavila všechny ostatní vojenské akce v šedé zóně včetně kybernetických a dezinformačních kampaní;

Čtvrtek 15. září 2022

10. odsuzuje rozhodnutí ČLR pozastavit různé politické dialogy se Spojenými státy, a to i v otázkách klimatu a bezpečnosti, a naléhavě vyzývá vedení ČLR, aby opět začalo dodržovat diplomatické standardy, a předešlo tak riziku špatného odhadu situace a chyb, které by mohly mít katastrofální důsledky;

11. důrazně odsuzuje ekonomický nátlak ČLR vůči Tchaj-wanu a dalším demokratickým státům v tomto regionu i vůči členským státům EU a zdůrazňuje, že takovéto postupy jsou nejen nelegální podle pravidel Světové obchodní organizace, ale mají navíc ničivý dopad na reputaci ČLR po celém světě a povedou k další ztrátě důvěry v ČLR jako partnera;

12. vyzývá EU, aby s ohledem na situaci v Tchajwanském průlivu a v celém indicko-tichomořském regionu přijala silnější úlohu v souladu se svou strategií pro tento region; vyzývá k dalšímu prohloubení našich strategických vztahů s podobně smýšlejícími partnery v tomto regionu, zejména s Japonskem a Austrálií;

13. vyzývá členské státy EU, aby posílily svou ekonomickou a diplomatickou přítomnost v celém indicko-tichomořském regionu, včetně Tchaj-wanu, a připomíná, že světové strategické a ekonomické těžiště se přesouvá do tohoto regionu, a EU má tudíž jasný zájem na tom, aby si vytvořila jasný a důvěryhodný přístup k indicko-tichomořskému regionu na úrovni EU;

14. znovu EU vyzývá, aby posílila stávající partnerství s Tchaj-wanem s cílem prosazovat společné hodnoty a zásady, mimo jiné prací na dohodě o odolném dodavatelském řetězci a na dvoustranné dohodě o investicích, jež by pomohly chránit zájmy EU jako celku a jejích členských států;

15. vítá nedávno ohlášené plány Litvy, která chce na podzim 2022 otevřít v Tchaj-peji obchodní zastoupení; vyzývá další členské státy, které zatím nemají na Tchaj-wanu obchodní zastoupení, aby následovaly tento příklad a posílily své vztahy s Tchaj-wanem; vyzývá ČLR, aby zrušila bezdůvodné sankce, které uvalila na litevské představitele; odsuzuje obchodní omezení přijatá ČLR;

16. vyzývá Komisi, aby změnila název Evropské hospodářské a obchodní kanceláře v Tchaj-peji tak, aby odrážel široký rozsah našich vazeb;

17. zdůrazňuje, že Tchaj-wan má zásadní význam pro globální dodavatelské řetězce klíčových odvětví vyspělých technologií, zejména polovodičů, a vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby vypracovaly strategii pro odolnost a urychleně zahájily práci na dohodě o odolném dodavatelském řetězci s Tchaj-wanem s cílem vzájemně prospěšným způsobem řešit příslušná slabá místa a usilovat o zachování bezpečnosti Tchaj-wanu posílením jeho „křemíkového štítu“;

18. vybízí k posílení hospodářských, vědeckých, kulturních a politických kontaktů mezi EU a Tchaj-wanem, a to i na nejvyšší možné úrovni, s cílem plně zohledňovat dynamickou, mnohostrannou a úzkou spolupráci mezi EU a Tchaj-wanem coby podobně smýšlejícími partnery;

19. vyzývá ESVČ a Komisi, aby zvážily projekty konektivity s tichomořskými ostrovními státy a společné investice do partnerství mezi strategií EU „Global Gateway“ a novou politikou Tchaj-wanu zaměřenou na jih s cílem podpořit obchodní a politické vztahy a stabilitu v indicko-tichomořském regionu;

20. opakuje svou předchozí výzvu Komisi, aby v rámci přípravy na jednání o prohloubení dvoustranných ekonomických vazeb bezodkladně zahájila práce na posouzení dopadu, veřejnou konzultaci a analýzu rozsahu působnosti v souvislosti s dvoustrannou dohodou o investicích s tchajwanskými orgány;

21. doporučuje, aby byla mezi EU a Tchaj-wanem dále prohloubena spolupráce, aby se posílila strukturální spolupráce v boji proti dezinformacím a zahraničnímu vměšování; doporučuje, aby byl do Evropské hospodářské a obchodní kanceláře vyslán styčný úředník, který bude koordinovat společné úsilí v boji proti dezinformacím a vměšování;

Čtvrtek 15. září 2022

22. je si vědom toho, že gesta, jež vyjadřují podporu, jako jsou návštěvy poslanců, jsou hodnotná, a domnívá se, že pokud jsou spojena s podstatnou spoluprací v dalších oblastech, mohou přispět k odstrašení; zdůrazňuje svůj záměr vysílat v budoucnu na Tchaj-wan oficiální parlamentní delegace; vítá skutečnost, že během nedávné návštěvy místopředsedkyně Evropského parlamentu Beerové na Tchaj-wanu bylo tchajwanskému zákonodárnému sboru Yuan předáno oficiální pozvání k návštěvě Evropského parlamentu; má v úmyslu podnikat kroky, jako je pořádání parlamentního týdne EU–Tchaj-wan;
23. vítá závazek Tchaj-wanu stát tváří v tvář brutální a neodůvodněné agresi ze strany Ruska po boku Ukrajiny;
24. připomíná důležitost posílení dialogu mezi EU a Tchaj-wanem prostřednictvím prohloubení vztahů s místními subjekty včetně občanské společnosti i podpory výměn s tchajwanskými mediálními organizacemi a zdůrazňuje, že takto posílené kontakty pomohou zlepšit profil a viditelnost EU na Tchaj-wanu a přispějí ke společným snahám o řešení hrozby dezinformací, s nimiž se obě strany stále více potýkají;
25. důrazně podporuje plnou účast Tchaj-wanu jako pozorovatele na zasedáních, v mechanismech a činnostech mezinárodních orgánů, jako je Světová zdravotnická organizace, Mezinárodní organizace pro civilní letectví, Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol) a Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu;
26. pověřuje svou předsedkyni, aby toto usnesení předala Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a zákonodárným sborům Tchaj-wanu, Čínské lidové republiky, Spojených států amerických, Japonska, Jižní Koreje, Austrálie, Indie, Filipín, Ruska a Ukrajiny a vládám a parlamentům členských států.
-

Středa 14. září 2022

DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2022)0318

Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství – nová agenda pro Středomoří

Doporučení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o obnoveném partnerství se zeměmi jižního sousedství – nová agenda pro Středomoří (2022/2007(INI))

(2023/C 125/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedy Komise ze dne 9. února 2021 s názvem „Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství – Nová agenda pro Středomoří“ (JOIN(2021)0002),
- s ohledem na Barcelonské prohlášení přijaté na evropsko-středomořské konferenci ve dnech 27.–28. listopadu 1995, na jehož základě bylo vytvořeno evropsko-středomořské partnerství, doplněné podrobným pracovním programem,
- s ohledem na článek 8 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na rezoluci OSN 70/1 nazvanou „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ (Agenda pro udržitelný rozvoj 2030) přijatou na summitu OSN o udržitelném rozvoji, který se konal dne 25. září 2015 v New Yorku, a stanovující cíle udržitelného rozvoje,
- s ohledem na cíl udržitelného rozvoje 14: „Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje“;
- s ohledem na Pařížskou dohodu přijatou rozhodnutím 1/CP.21 na 21. konferenci smluvních stran (COP 21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) a na 11. konferenci smluvních stran (COP 11);
- s ohledem na 26. konferenci smluvních stran (COP 26) UNFCCC, jež se konala ve dnech 31. října až 13. listopadu 2021 v Glasgow ve Spojeném království,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019)0640),
- s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW),
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (dále jen „Istanbulská úmluva“),

Středa 14. září 2022

- s ohledem na osm základních úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP), jimiž jsou: Úmluva o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat z roku 1948, Úmluva o právu organizovat se a kolektivně vyjednávat z roku 1949, Úmluva o nucené nebo povinné práci z roku 1930 a její protokol z roku 2014, Úmluva o odstranění nucené práce z roku 1957, Úmluva o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání z roku 1973, Úmluva o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce z roku 1999, Úmluva o stejném odměňování pracujících mužů a žen za práci stejné hodnoty z roku 1951 Úmluva o diskriminaci v zaměstnání a povolání z roku 1958,
 - s ohledem na Úmluvu o ochraně mořského prostředí a pobřežní oblasti Středomoří (Barcelonská úmluva) a související protokoly a rozhodnutí EU,
 - s ohledem na ministerské prohlášení středomořských pobřežních států (prohlášení MedFish4Ever) přijaté ve Vallettě na Maltě dne 30. března 2017,
 - s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise ze dne 9. února 2021 nazvaný „Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství – hospodářský a investiční plán pro jižní sousedy“ (SWD(2021)0023),
 - s ohledem na závěry Rady ze dne 16. dubna 2021 s názvem „Obnovené partnerství se zeměmi jižního sousedství – nová agenda pro Středomoří“,
 - s ohledem na závěry zasedání Evropské rady, které se uskutečnilo ve dnech 10. a 11. prosince 2020,
 - s ohledem na prohlášení členů Evropské rady ze dne 26. února 2021,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů nazvané „Obnovené partnerství EU se zeměmi jižního sousedství – Nová agenda pro Středomoří“ přijaté u příležitosti 145. plenárního zasedání Výboru regionů ve dnech 30. června až 1. července 2021,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 27. března 2019 s názvem „Období po arabském jaru: další postup pro oblast Blízkého východu a severní Afriky“⁽¹⁾,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod ve formě dopisu,
 - s ohledem na článek 118 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0220/2022),
- A. vzhledem k tomu, že v listopadu 1995 podepsalo tehdejší Evropské společenství Barcelonské prohlášení s 12 zeměmi jižního Středomoří podporující vznik společného prostoru, jehož konečným cílem je mír, stabilita a prosperita;
- B. vzhledem k tomu, že v roce 2004 se EU v důsledku rozšíření EU o nové členské státy z východu a jihu rozhodla zahájit evropskou politiku sousedství, která zahrnuje jak východní, tak jižní rozměr EU a usiluje o pokrok v dialogu a spolupráci se sousedními zeměmi; vzhledem k tomu, že evropská politika sousedství byla následně v roce 2015 aktualizována; vzhledem k tomu, že tato politika byla po mnoho let doplňována zvláštním finančním nástrojem pro vnější činnost EU, který poskytuje zdroje a celkové cíle, a pověřením Komise navrhopvat víceleté a roční programy pomoci EU; vzhledem k tomu, že finanční nástroj EU pro evropskou politiku sousedství byl nyní nahrazen Nástrojem pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spoluprací – Globální Evropa (NDICI);
- C. vzhledem k tomu, že v roce 2008 byla zahájena činnost Unie pro Středomoří, mezivládní organizace, která byla vytvořena jako pokračování barcelonského procesu a představuje důležitý prostor pro dialog a spolupráci na politické úrovni a na úrovni organizací občanské společnosti a příslušných politických subjektů; vzhledem k tomu, že Unii pro Středomoří doplňuje parlamentní shromáždění (UfM-PA), které poskytuje zásadní příležitost pro politický dialog a sbližování, jakož i pro mnohostrannou spolupráci mezi zvolenými zástupci EU a jejich partnerských zemí jižního Středomoří;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 108, 26.3.2021, s. 90.

Středa 14. září 2022

- D. vzhledem k tomu, že dne 9. února 2021 Evropská komise a místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku schválili společné sdělení o ambiciózním a obnoveném partnerství se zeměmi jižního sousedství o nové agendě pro Středomoří a společný pracovní dokument útvarů Komise ustanovující hospodářský a investiční plán, který se mimo jiné zaměřuje na pět priorit: lidský rozvoj, řádnou správu věcí veřejných a zásady právního státu, odolnost, prosperitu a digitální transformaci; mír a bezpečnost; migraci a mobilitu; zelenou transformaci; odolnost vůči změně klimatu, energetiku a životní prostředí; vzhledem k tomu, že tato nová agenda pro Středomoří je pozitivním krokem správným směrem k další hospodářské a politické integraci se zeměmi jižního sousedství; vzhledem k tomu, že prohlášení o Abrahámovských dohodách znovu potvrzuje Abrahámovské dohody podepsané v srpnu 2020 a odkazuje na dohody, které následovaly, a má za cíl normalizovat vztahy mezi Izraelem a dalšími arabskými státy;
- E. vzhledem k tomu, že oblast Středomoří má pro EU zásadní a doplňující se strategický význam; vzhledem k tomu, že takzvaný barcelonský proces zahájený v roce 1995 zahrnoval cíl vytvořit společný prostor míru, stability a sdílené prosperity, zahájit fungování evropsko-středomořské zóny volného obchodu, usilovat o posílení demokracie a dodržování lidských práv a navázat evropsko-středomořské partnerství pro lepší porozumění a sblížení národů; vzhledem k tomu, že více než 25 let po barcelonském prohlášení nebylo většiny jeho cílů plně dosaženo; vzhledem k tomu, že je třeba oživit vztahy mezi EU a jejími středomořskými partnery, aby bylo možné řešit společné výzvy, využívat sdílených příležitostí a uvolnit potenciál našeho společného regionu; vzhledem k tomu, že země jižního sousedství čelí společným výzvám, ačkoli každá z nich se nachází ve specifické politické a hospodářské situaci a má zvláštní problémy, které musí být uznány v politikách EU vůči těmto příslušným regionům;
- F. vzhledem k tomu, že nová agenda pro Středomoří má vymezit zastřešující politický rámec, který usnadní přípravu dvoustranných politických rámců, kterými mohou být společné dokumenty, priority partnerství nebo rovnocenné dokumenty, a vytvořit společně dohodnuté programy politických a hospodářských reforem a související prováděcí nástroje; vzhledem k tomu, že soudržnost politik členských států s politikou jižního sousedství má zásadní význam pro dosažení cílů zahraniční politiky EU v tomto regionu;
- G. vzhledem k tomu, že EU a její partneři ze zemí jižního sousedství sdílejí společný zájem na podpoře revitalizovaného mnohostranného systému vhodného pro daný účel, jehož jádrem je OSN, s cílem řešit společné výzvy, jako je řešení konfliktů a jejich předcházení, budování míru, změna klimatu, korupce, organizovaná trestná činnost a terorismus a násilí na ženách;
- H. vzhledem k tomu, že EU musí přednostně investovat do svého jižního sousedství; vzhledem k tomu, že bezpečnost, stabilita, prosperita a odolnost vůči změně klimatu v zemích jižního sousedství EU posílí bezpečnost, stabilitu, prosperitu a odolnost EU vůči změně klimatu; vzhledem k tomu, že obnovené investice v jižním sousedství a intenzivnější politický a politický dialog mezi EU a zeměmi jižního sousedství poskytnou cennou příležitost pro úzkou spolupráci a politickou součinnost ve prospěch EU a jejích členských států na jedné straně a zemí jižního sousedství na straně druhé; vzhledem k tomu, že jižní sousedství by nemělo být vnímáno odděleně, ale v úzké souvislosti s východním sousedstvím a širší evropskou politikou sousedství (EPS) vymezenou v přezkumu EPS z roku 2015 a v rámci celkové strategické reflexe týkající se toho, jak pokračovat v užších a současně vzájemně prospěšných a vyvážených vztazích mezi EU a jejími sousedy; vzhledem k tomu, že jižní a východní sousedství EU jsou pro EU strategická v různých oblastech, jako je stabilita a bezpečnost, energetická bezpečnost, řešení konfliktů a rizika terorismu, boj proti změně klimatu, obchod, bezpečnost dodavatelských řetězců a diverzifikovaný přístup na trhy, řízení migrace a další oblasti, neboť mohou prosazovat lidská práva a demokratické reformy, a zajistit tak bezpečnější a účinnější prostor pro hospodářské vztahy a investice, např. kratší dodavatelské řetězce; vzhledem k tomu, že EU by měla usilovat o společný regulační prostor zahrnující její jižní a východní sousedství, a zajistit tak sousedním zemím přístup k nejprísnějším politickým, protikorupčním a lidskoprávním normám jakožto nejen multiplikátorům hospodářských investic a spravedlivého a udržitelného hospodářského růstu, ale rovněž i zásadním předpokladům pro lepší bezpečnost a politickou stabilitu zemí jižního a východního sousedství i EU a pro ochranu životního prostředí;

Středa 14. září 2022

- I. vzhledem k tomu, že krize COVID-19 a dopady války na Ukrajině na potravinové zabezpečení zvýšily riziko další destabilizace, neboť jejich socioekonomické důsledky jsou pro země jižního sousedství závažné; vzhledem k tomu, že EU by měla uznat rozmanitost a různorodost regionu a přizpůsobit své vztahy jednotlivé situaci každého státu;
- J. vzhledem k tomu, že politika jižního sousedství by měla poskytnout zemím jižního sousedství účinný politický rámec a přístup ke zdrojům a investicím s cílem podpořit skutečnou sociálně-ekonomickou integraci obecně, hospodářský rozvoj, zaměstnanost a proces budování kapacit, a to i pokud jde o demokracii, pro příslušné instituce; vzhledem k tomu, že politika jižního sousedství by měla v krátkodobém a střednědobém horizontu přispět ke zklidnění konfliktů v evropském sousedství a k jejich předcházení v budoucnu; vzhledem k tomu, že ženy a děti jsou konflikty ve středomořských zemích obzvláště tvrdě zasaženy;
- K. vzhledem k tomu, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v roce 2021 zemřelo nebo zmizelo 1 924 osob na trase přes centrální a západní Středomoří a dalších 1 153 osob zahynulo nebo zmizelo na námořní trase v severozápadní Africe na Kanárské ostrovy; vzhledem k tomu, že v roce 2020 na těchto třech trasách zemřelo nebo bylo pohřešováno 1 776 osob; vzhledem k tomu, že podle projektu pro pohřešované migranty, který od roku 2014 provádí Mezinárodní organizace pro migraci, ve Středomoří od roku 2014 zemřelo nebo se pohřešovalo 23 000 lidí;
- L. vzhledem k tomu, že EU usiluje o komplexní přístup k migraci a azylu založený na hodnotách solidarity a ochrany lidských práv a právního státu;
- M. vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině má v mnoha zranitelných zemích dramatické důsledky, pokud jde o ceny, produkci a dodávky obilovin a přístup k nim, a to zejména pšenice; vzhledem k tomu, že partneři ze zemí jižního sousedství jsou strukturálně závislí na dovozu obilovin a válka na Ukrajině má značný dopad na dodavatelské řetězce komodit pšenice a kuchyňského oleje, což má vliv na potravinové zabezpečení; vzhledem k tomu, že dne 24. března 2022 byla ve spolupráci s EU, skupinou G7 a Africkou unií zahájena Mise na posílení odolnosti v oblasti potravin a zemědělství (FARM) s cílem zabránit katastrofálním dopadům války vedené Ruskem na Ukrajině na celosvětové potravinové zabezpečení;
- N. vzhledem k tomu, že ruská agresivní válka proti Ukrajině má a bude mít na tento region další ničivý dopad, pokud jde o potravinové zabezpečení; vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině zdůraznila hrozbu, kterou představují třetí země, jež usilují o politickou a hospodářskou kontrolu v regionu Středomoří a v sousedství EU na úkor demokratických aspirací a územní celistvosti cílových zemí, a představuje nejnovější příklad této hrozby; vzhledem k tomu, že jižní sousedství EU bylo hřištěm hlavních velmocí, včetně mimo jiné Ruska, Číny a Íránu, které usilují o zvýšení své schopnosti a kapacity uplatňovat politickou a/nebo hospodářskou hegemonii v určitých zemích jižního sousedství, což proto představuje vážnou výzvu pro EU, její členské státy a země jižního sousedství při budování kapacit pro boj proti dezinformacím a prosazování demokratických hodnot, jako je svoboda tisku, svoboda sdružování a shromažďování a pluralita sdělovacích prostředků, což jsou zásadní a klíčové složky právního státu, které je třeba rozšířit; vzhledem k tomu, že svobodná, silná a nezávislá občanská společnost má zásadní význam pro rozvoj každé země v regionu;
- O. vzhledem k tomu, že snahy EU bojovat proti pokusům třetích stran o destabilizaci regionu pokračují; vzhledem k tomu, že EU musí znovu potvrdit svou úlohu privilegovaného partnera a hlavního politického, hospodářského a demokratického ukotvení pro země jižního sousedství v oblastech, jako jsou lidská práva, demokracie a právní stát, bezpečnost, migrace, boj proti změně klimatu, výzkum a vývoj; vzhledem k tomu, že tato základní úloha EU se odráží a měla by se i nadále odrážet v míře závazku a politickém postoji na úrovni EU ve vztahu k jižnímu sousedství;
- P. vzhledem k tomu, že boj proti organizované trestné činnosti a všem formám terorismu, včetně islámského terorismu, zůstává prioritou; vzhledem k tomu, že boj proti Islámskému státu v této oblasti trvá již od roku 2015; vzhledem k tomu, že některé z hlavních příčin radikálních hnutí, včetně sociální a politické marginalizace, zůstávají dodnes nevyřešeny;

Středa 14. září 2022

- Q. vzhledem k tomu, že válka na Ukrajině a z ní vyplývající potřeba dále diverzifikovat a dekarbonizovat dodávky energie do EU ukázaly zásadní úlohu jižního sousedství, pokud jde o to, aby se stalo klíčovým partnerem EU při dosahování Zelené dohody pro Evropu, ale i o zajišťování dostatečných dodávek plynu a ropy do EU v krátkodobém horizontu, a to se vzájemným přínosem jak pro EU, tak pro země jižního sousedství; vzhledem k tomu, že objevení významných zásob zemního plynu a množství obnovitelných zdrojů energie v zemích jižního a východního sousedství, zejména na Sahaře s jejím značným potenciálem pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, poskytuje jedinečnou příležitost pro hospodářský rozvoj v dotčených zemích a ke spolupráci s EU v oblasti čisté energie, včetně vodíku z obnovitelných zdrojů; vzhledem k tomu, že příjmy z přírodních zdrojů by měly být spravedlivě rozděleny a použity ve prospěch místního obyvatelstva; vzhledem k tomu, že tyto rezervy a zásoby plynu vyžadují partnerství, investice a sdílení know-how mezi zeměmi jižního Středomoří a EU a jejími členskými státy; vzhledem k tomu, že toto partnerství je již nyní příležitostí k dialogu a spolupráci mezi všemi dotčenými zeměmi jižního Středomoří, což vede k větší stabilitě v regionu; vzhledem k tomu, že jižní sousedství je proto nezbytné nejen z důvodu regionální bezpečnosti a stability, ale jako hlavní partner pro přístup ke spolehlivým energetickým zdrojům, včetně obnovitelných zdrojů; vzhledem k tomu, že skutečné partnerství se vzájemnými přínosy, zejména pro lidi v zemích jižního sousedství, je klíčem k inkluzivnímu zajištění jejich přístupu k obnovitelné, cenově dostupné a místní energii;
- R. vzhledem k tomu, že dopady změny klimatu budou mít za následek další vysídlování obyvatelstva žijícího na Blízkém východě a v severní Africe; vzhledem k tomu, že v listopadu 2022 se v Egyptě koná 27. konference OSN o klimatu (COP 27); vzhledem k tomu, že podle Programu OSN pro životní prostředí se Středomoří otepluje o 20 % rychleji, než je světový průměr; vzhledem k tomu, že se očekává, že dešťové srážky na jaře a v létě se do roku 2080 sníží o 30 %;
- S. vzhledem k tomu, že oblast Středomoří je domovem 510 milionů lidí a je nejznečištěnějším velkým mořem na světě s 1,25 milionu plastových fragmentů na km²; vzhledem k tomu, že odpad v moři je zásadním faktorem v rámci krize v oblasti biologické rozmanitosti a stojí cestovní ruch, rybolov a námořní odvětví přibližně 641 milionů EUR ročně; vzhledem k tomu, že podle zprávy Světového fondu na ochranu přírody za rok 2019 se do Středozemního moře každoročně dostane 0,57 milionu tun plastů a tento objem se do roku 2050 zčtyřnásobí; vzhledem k tomu, že podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství je 75 % populací ve Středozemním moři, pro něž jsou k dispozici spolehlivá posouzení, loveno na biologicky neudržitelné úrovni;
- T. vzhledem k tomu, že rozvoj, bezpečnost, stabilita a demokracie v jižním sousedství úzce souvisí se skutečnou socioekonomickou integrací žen, mladých lidí a diskriminovaných skupin, jako jsou osoby LGBTQI+, se základními právy náboženských, kulturních a etnických menšin a otevřenými prostory pro občany a nezávislou občanskou společnost, kde se mohou svobodně vyjadřovat, jednat a sdílet myšlenky a názory; vzhledem k tomu, že studie ukázaly, že jejich schopnost získat přístup ke vzdělání, k odborné přípravě, zaměstnání a odpovídajícímu dlouhodobějšímu profesnímu rozvoji je naprosto klíčová; vzhledem k tomu, že občanská, politická, sociální a hospodářská práva žen a jejich prosazování v jižním sousedství by mělo být prioritou nové agendy pro Středomoří; vzhledem k tomu, že integrace žen na trhu práce zůstává výrazně nižší než v jiných částech světa, přičemž podle zprávy UN Women, která poskytuje analýzu situace žen v regionu Blízkého východu a severní Afriky, z roku 2020 dosahuje v průměru 19 %;
1. doporučuje, aby při provádění obnoveného partnerství se zeměmi jižního sousedství, nové Agendy pro Středomoří, Komise a místopředseda Komise, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku:
- a) zajistili odpovídající zdroje pro včasné a účinné provádění nové Agendy pro Středomoří na základě společně stanovených cílů a priorit s partnerskými zeměmi jižního sousedství, a to na základě cenných synergií prostřednictvím transparentní spolupráce a plánování vnější činnosti pro tento region v rámci nástroje NDICI, a usilovali o úzkou koordinaci s vytvářením programů společně s členskými státy, jakož i co největšího usnadnění poskytování příležitostí pro kombinování zdrojů prostřednictvím partnerství mezi Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a dalšími příslušnými mezinárodními finančními institucemi; zastávali názor, že nová Agenda pro Středomoří může zavést pozitivní podmíněnost, kdy aktivní podpora užšího a úspěšného politického rozhraní ze

Středa 14. září 2022

strany EU se zeměmi jižního sousedství může vést k dalšímu partnerství a sbližování v oblasti dalších politických priorit ve prospěch EU i zemí jižního sousedství a jejich občanů; každoročně předkládali aktuální informace o provádění nové agendy pro Středomoří a zajistili viditelnost EU, pokud jde o veškeré finanční zdroje EU přidělené tomuto regionu přímo či nepřímo prostřednictvím partnerství s OSN, jinými mezinárodními organizacemi a dalšími tradičními i netradičními partnery v rámci přístupu „tým Evropa“ a zároveň zaručili finanční odpovědnost na základě stávající metodologie řízení výkonnosti a systému vykazování pro programy EU, včetně přístupu založeného na pobídkách; zahrnuli obecný režim podmíněnosti pro ochranu rozpočtu Unie; zdůraznili, že občanské společnosti zemí jižního sousedství mají vysoká očekávání od EU a jejích členských států jako důležité politické, hospodářské a kulturní opory politických a hospodářských reforem a dlouhodobé prosperity; varovali, že vzhledem ke strategickému významu a hospodářskému potenciálu tohoto regionu je schopnost EU být hlavním partnerem spojena i s určitými výzvami, a proto je nezbytné, aby EU náležitě zviditelnila svůj závazek vůči tomuto regionu jako celku, a to jak přímo, tak prostřednictvím finančních prostředků přidělených jiným organizacím, jako je OSN;

- b) posílili dialog a spolupráci EU se zeměmi jižního sousedství v příslušných oblastech politik a podporovali předcházení konfliktům a budování míru, boj proti pirátství, námořní bezpečnost a boj proti terorismu, radikalizaci a extremismu;
- c) přednostně vypracovali a uzavřeli společné dokumenty nebo priority partnerství, které nahradí předchozí dokumenty, a to na základě pěti klíčových priorit Agendy pro Středomoří, zejména priorit týkajících se lidského rozvoje, lidské bezpečnosti, řádné správy věcí veřejných a právního státu;
- d) obnovili funkci zvláštního zástupce EU pro jižní sousedství, který by podléhal jak vysokému představiteli, místopředsedovi, tak komisaři pro sousedství a rozšíření (NEAR), s cílem posílit jednotu a činnost EU v regionu a prosazovat a bránit naše společné hodnoty a zájmy;
- e) zintenzivnili diplomatický kontakt a dialog se státy jižního sousedství, a to i v rámci Valného shromáždění OSN a přednostně řešili dopad ruské agrese vůči Ukrajině na země jižního sousedství, pokud jde o potravinové zabezpečení, a to se zvláštním zřetelem na nejzranitelnější země z důvodu závislosti na dovozu potravin, nedostatečného sociálního zabezpečení nebo hospodářského modelu; spolupracovali s Parlamentem na způsobech, jak zajistit potravinové zabezpečení pro určité země v jižním Středomoří, které čelí v tomto ohledu těžkostem, a aby za tímto účelem bez dalšího odkladu vypracovali stabilní, odolnou a udržitelnou politiku a pomoc, a to i na základě Nástroje pro zajišťování potravin a odolnosti, tak aby se řešilo potravinové zabezpečení v regionu, s cílem mimo jiné podporovat udržitelné místní zemědělské systémy a zemědělské postupy méně náročné na výstupy a citlivější vůči klimatu; připomněli, že nedostatek potravin v regionu zhoršují důsledky klimatické krize, zejména sucha a nárůst extrémních teplot; připomněli, že je důležité náležitě zviditelnit úsilí a zdroje EU při poskytování pomoci prostřednictvím jiných organizací, jako je Světový potravinový program, a neustále sledovat činnosti a zdroje s cílem přezkoumávat dosažený pokrok;
- f) uznali, že region čelí četným výzvám, jako je změna klimatu, hospodářská krize a teroristické útoky; zdůraznili, že nedostatek vody způsobený zvýšenou potřebou sladké vody spolu se strategickou kontrolou řek může vést k nejzávažnějším konfliktům; vytvořili politickou strategii, která usnadní řešení v oblastech s vysokým potenciálem destabilizace;
- g) prioritně prováděli strategie ke zmírnění chudoby, strategie zaměřené na programování pro širší přístup mládeže a žen ke vzdělávání a vysokoškolskému vzdělávání spolu s odpovídajícími finančními prostředky na přístup ke vzdělání pro širokou populaci a strategie na podporu zřizování a rozvoje účinných struktur vysokoškolského nebo odborného vzdělávání v zemích jižního sousedství; spolupracovali s partnerskými zeměmi na tom, aby jejich školní osnovy dodržovaly standardy UNESCO týkající se míru, tolerance a nenásilí; usilovali o odstranění a odrazování od nenávistných verbálních projevů podněcujících diskriminaci a násilí a podporovali politiky a iniciativy zaměřené na ochranu menšin a boj proti projevům nesnášenlivosti, rasismu, homofobie, xenofobie a různým formám náboženské nesnášenlivosti; zdůraznili, že rozvoj učebních osnov má zásadní význam pro podporu tolerantních společností;

Středa 14. září 2022

připomněli, že migrace mladých lidí a profesionální odliv mozků jsou pro naše partnery v regionu zdrojem vážných obav a také vážnou hrozbou pro dlouhodobou schopnost hospodářského růstu a hospodářskou životaschopnost zemí jižního sousedství; zdůraznili proto, že je důležité podporovat investice a hospodářský růst v regionu souběžně s širším přístupem ke vzdělání, odborné přípravě a pracovním příležitostem, aby mladí lidé ze zemí jižního sousedství mohli získat skutečné vyhlídky na přístup k zaměstnání a na skutečnou sociálně-ekonomickou integraci; zdůraznili, že je důležité rozšířit přístup k programům Erasmus a Erasmus+ pro účastníky ze zemí jižního sousedství, včetně těch, kteří uprchli z Ukrajiny, a navýšit financování těchto výměn; zabránili tomu, aby tyto politiky měly negativní dopad na země jižního sousedství prostřednictvím odlivu mozků; připomněli význam oběhové mobility, včetně výměn jih-jih a partnerství v oblasti mobility, aby odborníci ze zemí jižního sousedství mohli mít konkrétní příležitosti k dalšímu obohacení a rozšíření svého odborného vzdělávání a dovedností v EU a k návratu do země původu za účelem sdílení znalostí a budování znalostí;

- h) věnovali pozornost stávající metodologii řízení výkonnosti a systému vykazování pro programy EU, včetně přístupu založeného na pobídkách, při začleňování socioekonomické integrace žen v regionu a rovnosti žen a mužů do všech oblastí politiky EU, kdykoli je to možné; cílili podporu EU na ženy s cílem zajistit a zlepšit jejich přístup ke vzdělání, odborné přípravě a zaměstnání a obecněji podporovali rovné profesní a socioekonomické příležitosti, a tím hájili jejich finanční nezávislost a prosazovali rovná práva; podněcovali dvoustranná a třístranná partnerství mezi univerzitami v jižním sousedství a univerzitami v EU, a to i prostřednictvím širších možností distančního vzdělávání pro studenty ze zemí jižního sousedství a širších možností výměny akademických pracovníků; zajistili širší přístup k on-line médiím se sídlem v EU, a to i prostřednictvím veřejných digitálních center, a ke kulturnímu obsahu EU pro zainteresované publikum v zemích jižního sousedství;
- i) podpořili provádění a ratifikaci mezinárodních úmluv o boji proti násilí páchanému na ženách; usilovali o to, aby všechny členské státy EU a země jižního sousedství podepsaly, ratifikovaly a provedly Istanburskou úmluvu, jakož i úmluvu CEDAW; s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. listopadu 2020 o Akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů III (JOIN(2020)0017) a akční plán EU pro ženy, mír a bezpečnost vybízeli všechny partnery ze zemí jižního sousedství, aby vymýtili násilí a diskriminaci na základě pohlaví, vyšetřili je a předcházeli jim a zároveň zajistili smysluplnou a rovnou aktivní účast žen ve všech oblastech veřejného života a rozhodování, jakož i prosazování práv žen; zasazovali se o to, aby všechny partnerské země jižního sousedství úplně provedly rezoluci Rady bezpečnosti OSN 1325 (2000) o agendě žen, míru a bezpečnosti, která analyzuje nepřiměřený dopad konfliktů na ženy a dívky a je vodítkem pro činnost a opatření na podporu rovnosti žen a mužů a posílení účasti žen, jejich ochrany a práv v průběhu celého cyklu konfliktu, od předcházení konfliktům až po obnovu po jejich skončení;
- j) uznali význam legální migrace mezi zeměmi jižního sousedství a Evropy, která je řízena na základě zásad solidarity, vyváženosti a sdílené odpovědnosti, a zároveň bojovali proti převaděčství a obchodování s lidmi;
- k) zajistili, aby EU, její členské státy a její partneři ze zemí jižního sousedství prováděli migrační politiky, které plně respektují lidská práva migrantů a uprchlíků zakotvená v mezinárodních, regionálních a vnitrostátních právních předpisech; zintenzivnili zapojení EU v zemích, ve kterých jsou obránci lidských práv, organizace občanské společnosti a komunitní organizace, včetně těch, kteří chrání životy migrantů a žadatelů o azyl, ohrožení; uznali a odpovídajícím způsobem financovali důležitou a nepostradatelnou práci humanitárních agentur a zajistili, aby financování EU za tímto účelem bylo dostatečně viditelné;
- l) zaručili, aby finanční prostředky z nástroje NDICI určené na migraci v jižním sousedství byly přednostně přiděleny na programy zaměřené na řešení základních příčin nucené migrace mimo jiné zvyšováním životní úrovně v regionu;

Středa 14. září 2022

- m) požadovali, aby EU a její partneři v jižním sousedství zaujali koordinovanější, ucelenější a strukturovanější přístup k migraci s přihlédnutím k významu řešení základních příčin nuceného vysídlování; usilovali o snížení nedovolených vstupů na území členských států; kladli ve vztazích se třetími zeměmi prioritu na zpětné přebírání migrantů bez práva zůstat v EU, a to při náležitém dodržování závazků nenavracení a mezinárodního práva; připomněli, že pokroku lze dosáhnout pouze spojením místního lidského kapitálu a vnější rozvojové podpory, že migrace by neměla vést k odlivu mozků a že migrace je výzvou, která ovlivňuje stabilitu v zemích jižního Středomoří; zdůraznili, že „uprchlík“ není totéž co „ekonomický emigrant“ a že EU by proto měla k těmto dvěma kategoriím zaujmout odlišný přístup; zdůraznili, že EU by měla žadatelům o azyl a uprchlíkům umožnit bezpečné cesty do EU; požadovali pokračující spolupráci s partnery jižního sousedství s cílem zajistit udržitelná řešení pro uprchlíky; připomněli, že v jižním Středomoří a jeho mladých demokratických systémech vládne silné napětí vyvolané nedostatečným hospodářským rozvojem, konflikty, nedostatkem příležitostí pro mladé lidi, strukturální nezaměstnaností a navíc výzvami v podobě přistěhovalectví ze vnitroafrické oblasti a dopadů změny klimatu; zohlednili všechny tyto faktory v rámci stálého dialogu EU s místními aktéry;
- n) naléhavě posílili a prosazovali partnerství a spolupráci s příslušnými zeměmi jižního sousedství s cílem vypořádat ses bezprostředními a dlouhodobými nepříznivými dopady změny klimatu a bojovat proti nim, podporovat ochranu životního prostředí a navrhopvat řešení nedostatku vody se zaměřením na úsilí o budování odolnosti a usilovali o pokrok a urychlení ekologické transformace v souladu s Pařížskou dohodou, Zelenou dohodou pro Evropu a Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 začleněním vhodných klimatických podmínek do veškeré pomoci EU třetím zemím v souladu se závazky EU v oblasti klimatu; připomínali, že strategie EU pro opatření v oblasti klimatu a zmírňování změny klimatu nebude tak účinná bez značných investic a zlepšení v sousedství EU; podpořili stěžejní iniciativy související s ochranou klimatu v rámci hospodářského a investičního plánu pro jižní sousedství; varovali před dopadem změny klimatu, zejména v subsaharské Africe, na oblast Maghrebu a před problémem omezení přístupu k vodě v regionech Maghrebu a Mašreku; připomněli, že přístup k vodě, opětovné zalesňování, dekarbonizace, oběhové hospodářství, přijetí obchodního modelu založeného na obnovitelných zdrojích energie a přístup k těmto zdrojům budou mít zásadní význam pro klimatickou neutralitu jižního sousedství a jeho ochranu před dopady změny klimatu; dále připomněli, že to zase zvýší schopnost EU dosáhnout svých cílů klimatické neutrality; podpořili regionální dialog a spolupráci v oblasti udržitelného vodního hospodářství, technologií a přístupu k vodě, jako je šetření vodou, recyklovaná odpadní voda a plány na odsolování vody, prostřednictvím obnovitelných zdrojů energie a podpořili další investice do obnovitelných zdrojů energie, jako je vítr, slunce a zelený vodík v regionu; zdůraznili význam partnerství s příslušnými zeměmi jižního sousedství v oblasti opětovného zalesňování a udržitelných zemědělských postupů vedoucích ke snížené spotřebě vody; zdůraznili, že osvědčené postupy v oblasti zemědělství existují nejen v EU, ale i v jižním sousedství, a zaujali proto postoj, že by EU mohla hrát důležitou úlohu při podpoře a rozvíjení dialogu, spolupráce a partnerství jih-jih při výměně těchto postupů;
- o) aktivně podporovali společná opatření k zachování, ochraně, obnově a udržitelnému využívání bohaté biologické rozmanitosti ve středomořské oblasti, jedinečného střediska rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů, zajištění udržitelného hospodaření se zdroji, včetně vody, a posilovali udržitelné potravinové systémy; pomohli zlepšit monitorování a kontrolu účinné regionální spolupráce v oblasti řízení biologických mořských zdrojů;
- p) připravili analýzu pozitivní úlohy, kterou může EU a hlubší vztahy EU se zeměmi jižního sousedství sehrát při snižování jejich emisí uhlíku, a společného úsilí, které mohou vynaložit při diverzifikaci svých zdrojů energie a zvyšování dodávek energie z obnovitelných a udržitelných zdrojů; včas předložili strategii pro další posílení úlohy jižního sousedství při rozvíjení provádění Zelené dohody pro Evropu způsobem, který je v souladu se závazky Pařížské dohody; podpořili země jižního sousedství technicky a finančně v jejich úsilí diverzifikovat své dodávky energie zintenzivněním výroby energie z obnovitelných zdrojů, se zvláštním zřetelem na solární a větrnou energii; zdůraznili, že rozvoj trhu se zelenou energií má potenciál přispět k vytváření nových pracovních míst, a tím i zvýšit míru zaměstnanosti v zemích realizujících transformaci energetiky;

Středa 14. září 2022

- q) usilovali o aktivní úlohu EU při usnadňování dialogu a spolupráce mezi všemi zeměmi jižního a východního Středomoří v oblasti energetiky a v případě potřeby podporovali schopnost porozumění, dialogu a konečného řešení, co se týče vymezení námořních hranic v souladu s mezinárodním právem, včetně Úmluvy OSN o mořském právu (UNCLOS); pokračovali v aktivní úloze EU při usnadňování dialogu a spolupráce v tomto ohledu s cílem chránit územní celistvost a výlučnou ekonomickou zónu dotčených zemí a prosazovali dodržování mezinárodního práva a vyjednaných konečných dohod o vymezení námořních hranic;
- r) dále podporovali kapacitu propojení mezi EU a zeměmi jižního a východního Středomoří, které produkují zemní plyn a další druhy energie, a to prostřednictvím příslušných uzlů EU, a rovněž urychleně přijali opatření k posílení této kapacity; zvážili zejména odpovídající infrastrukturu a technologie pro plynovody, přístavy a další, které jsou připraveny na zelený vodík, aby se zabránilo technologickému ustrnutí v EU i v zemích jižního sousedství ve prospěch všech producentů zemí a všech členských států EU; znovu potvrdili, že závislost na ropě a zemním plynu by měla být včas snížena prostřednictvím komplexní ekologické transformace v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, a podpořili ekologickou transformaci i v zemích jižního sousedství; konstatovali, že Fórum východního Středomoří pro zemní plyn (EMGF) slouží jako platforma pro pozitivní regionální spolupráci;
- s) podporovali rovněž propojení elektrických sítí v rámci diverzifikace energetických zdrojů EU a zvyšování jejich dodávek energie z obnovitelných zdrojů;
- t) vzali v úvahu potenciál modré ekonomiky podpořit udržitelný rozvoj a hospodářské příležitosti na obou stranách Středozemního moře a řádně ji začleňovali do plánování hospodářského rozvoje;
- u) vycházeli z velmi pozitivních zkušeností některých členských států s podporou začínajících podniků a dalším pokrokem v jejich práci prostřednictvím specializovaných inkubátorů nebo urychlovačů, zejména v klíkových odvětvích, jako je zdravotnictví, obnovitelná energie, umělá inteligence, nové technologie a vzdělávání; zřídili a podporovali v příslušných zemích jižního sousedství inkubátory nebo urychlovače a zakládání místních začínajících podniků a zvyšovali jejich digitální a zelené kapacity; souhlasili s tím, že je důležité dále rozvíjet digitální infrastrukturu příslušných zemí jižního sousedství a začlenit tyto země do digitální agendy EU; poukázali na to, že to je předpokladem pro hospodářský rozvoj a sociálně-ekonomickou integraci a širší přístup ke vzdělání; stáli v čele při podpoře investic a partnerství mezi telekomunikačními společnostmi EU a telekomunikačními společnostmi z příslušných zemí jižního sousedství, pokud jde o přístup k moderní digitální infrastruktuře, zejména mobilním sítím 5G, založené na technologiích EU, a varuje, že pokud tak neučiní, poskytne to konkurenční výhodu, a to i z politického hlediska, třetím zemím, které usilují o dosažení pákového efektu a hospodářské a politické přítomnosti v regionu; připomněli význam úzkého politického dialogu a spolupráce mezi EU a zeměmi jižního sousedství s cílem vytvořit odpovídající politiky kybernetické bezpečnosti, které chrání základní práva a svobody všech uživatelů v souladu s hodnotami EU, a partnerství na mezinárodních fórech o normách kybernetické bezpečnosti, a to s cílem dosáhnout otevřeného, bezpečného a spolehlivého kybernetického prostoru; navázali na pracovní skupinu StratCom South s cílem dále rozvíjet konkrétní strategii pro boj proti dezinformacím, falešným zprávám a propagandě z Ruska, Číny a dalších regionálních mocností v zemích jižního sousedství, jakož i v EU; vyjádřili hluboké znepokojení nad domácím dopadem dezinformačních kampaní vedených Ruskem a Čínou na platformách sociálních médií a v konvenčních sdělovacích prostředcích v členských státech EU; naléhavě vyzvali vlády jižních sousedů, aby umožnily neomezený přístup k internetu a zasazovaly se o svobodu projevu pro vyjádření nesouhlasu bez obav z odvetných opatření; vyzvali vlády jižních sousedů, aby respektovaly a chránily svobodu projevu a informací a svobodu tisku na internetu i mimo něj; financovali programy na podporu svobody projevu a soukromí, přístupu k internetu a etiky na internetu;
- v) zajistili odpovídající zdroje pro včasné a účinné provádění nové Agendy pro Středomoří, a to i jako způsob podpory dlouhodobějších investic a partnerství společností se sídlem v EU v jižním sousedství; poukázali na skutečnost, že v důsledku pandemie a války na Ukrajině mnoho společností se sídlem v EU své dodavatelské a výrobní linky přemisťuje zpět do zemí původu nebo do bližších zemí; uznali, že díky včasnému a plnému provedení nové Agendy

Středa 14. září 2022

pro Středomoří a hospodářského a investičního plánu to představuje jedinečnou příležitost jak pro EU, tak pro jižní sousedství k zajištění prostředí schopného podpořit ty společnosti se sídlem v EU, které se chtějí přemístit blíže, a podpořit dlouhodobé investice v jižním sousedství, čímž se vytvoří užší politické vazby a užší spolupráce se zeměmi jižního sousedství;

- w) zahrnuli hospodářská a pracovní práva do nové Agendy, inovovali a podporovali strategie založené na hloubkové analýze toho, co se děje na jižní hranici, a zaměřili se na důstojnou práci, udržitelný rozvoj a mezinárodní pracovní normy; účinně zapojili odborové hnutí do vnitrostátních konzultací a podporovali sociální dialog; usilovali o ukončení dětské práce a zaručení práva na plat a náhradu a svobody sdružovat se v odborech a skoncování se všemi podobami otroctví a diskriminace a zaměřili se rovněž na potřebu poskytnout uprchlíkům v regionu odpovídající ochranu; podněcovali sociální dialog a kolektivní vyjednávání a podporovali začleňování žen a mladých lidí do odborových struktur a politických subjektů;
- x) podporovali regionální, subregionální a dvoustrannou integraci v jižním Středomoří, zejména s ohledem na odstranění veškerých hranic, dopravních nebo obchodních překážek mezi různými zeměmi regionu a aktivní podporu užších vazeb a partnerství; stanovili jako strategickou prioritu zlepšení obchodních vztahů mezi EU a zeměmi jižního sousedství usilováním o evropsko-středomořskou zónu volného obchodu se zbožím a službami; zachovali zaměření na usnadnění investic, služeb a udržitelného rozvoje;
- y) zopakovali dlouhodobý závazek EU směrem k příslušným rezolucím OSN, konkrétněji rezoluci Rady bezpečnosti OSN z ledna 2022, a připomněli usnesení Parlamentu ze dne 17. února 2022 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky v souvislosti s mírovým procesem na Blízkém východě založené na dvoustátním řešení, s bezpečným státem Izrael a nezávislým, demokratickým, sousedícím, svrchovaným a životaschopným státem Palestina, fungujícími vedle sebe v míru a bezpečí na základě linií z roku 1967 a vzájemně dohodnutých výměnách půdy, kdy hlavním městem obou států bude Jeruzalém; připomněli, že izraelské osady na okupovaných palestinských územích jsou podle mezinárodního práva nezákonné; vyzvali k ukončení akcí, které by mohly narušit realizovatelnost dvoustátního řešení na místě, a k nepokračování v osidlování a terorismu, jelikož představují porušení mezinárodního práva a nepřispívají k trvalému a všeobecnému míru; varovali, že v současném geopolitickém kontextu může mírový proces na Blízkém východě pokročit pouze se silným politickým závazkem a odhodláním ze strany EU a USA; podporovali přímá jednání mezi Izraelem a Palestinci;
- z) nadále politicky i finančně podporovali činnost příslušných orgánů OSN, jako je Agentura OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků, a zajistili náležitou viditelnost pro financování a podporu EU za tímto účelem a v souladu s cíli EU;
- aa) uznali význam finanční pomoci EU pro Palestinskou národní správu a palestinskou místní občanskou společnost, zejména při poskytování podpory lidem v dobách vážných potravinových krizí a nedostatku energie, a podporovali ty správné podmínky ke zmírnění následků ruské agrese vůči Ukrajině, jak zdůraznila předsedkyně Ursula von der Leyenová během své poslední návštěvy Ramalláhu dne 14. června 2022; zdůraznili, že financování organizací občanské společnosti nesmí být pozastaveno bez důkazů o zneužívání;
- ab) pokračovali v podpoře spolupráce v celém regionu; vzali na vědomí Abrahámovské dohody, které vedly ke vzájemnému uznání Izraele, Bahrajnu, Spojených arabských emirátů, Maroka a Súdánu, a skutečnost, že poskytují příležitost k posílení spolupráce mezi těmito státy;
- ac) povzbuzovali regionální spolupráci a podporovali normalizaci vztahů mezi Izraelem a arabskými státy a podporovali plné začlenění Palestinské národní správy v souladu s úsilím EU a USA o dosažení míru, bezpečnosti a stability v regionu a v souladu s rámcem OSN, arabskou mírovou iniciativou a dohodami z Osla; využili této dynamiky k pokročení v dialogu a spolupráci v regionu, pokud jde o podporu mírového procesu na Blízkém východě a dvoustátního řešení, jakož i dodržování mezinárodního práva;

Středa 14. září 2022

- ad) aktivně podporovali v rámci své strategie „Globální brána“ v součinnosti s hospodářským a investičním plánem pro jižní sousedství počáteční plány na vytvoření bezproblémového obchodního spojení prostřednictvím železničních a námořních propojovacích vedení mezi jihovýchodní Asií a zeměmi Rady pro spolupráci v Zálivu, Jordánskem, Izraelem, Palestinou a Řeckem jakožto vstupních míst pro obchodované zboží a zdroje energie do EU a alternativy k iniciativě „Jeden pás, jedna cesta“; připomněli, že tato alternativní trasa by dále diverzifikovala dodavatelské řetězce EU, přispěla k energetické bezpečnosti EU a posílila potenciál jižního sousedství pro hospodářský růst, jakož i posílila proces regionální integrace a regionálního dialogu a podpořila dlouhodobé partnerství, spolupráci a mír mezi všemi zeměmi v regionu;
- ae) prováděli novou Agendu pro Středomoří posílením podpory EU pro svobodnou, silnou a nezávislou občanskou společnost ve Středomoří a prostřednictvím cíleného dialogu a konzultací s místními a regionálními orgány a komunitami; posílili vazby mezi delegacemi EU a Evropsko-středomořským shromážděním zástupců regionů a měst (ARLEM); připomněli, že se jedná o důležitou a zásadní hnací sílu pro udržitelný a spravedlivý hospodářský a lidský rozvoj a o přibližování se občanům, aby se strategie provádění mohly dostat ke všem komunitám, včetně těch, které jsou ze zeměpisného i sociálně ekonomického hlediska nejvíce znevýhodněny, jakož i k obráncům lidských práv; trvali na tom, že podpora organizací občanské společnosti ze strany EU by neměla být podmiňována schválením vnitrostátních orgánů a že má zásadní význam ve všech zemích tohoto regionu bez výjimky; uložili delegacím v jižním sousedství, aby posílily kontakty s místními a regionálními orgány a všemi vrstvami společnosti jakožto hnací silou územního rozvoje, zejména při konzultacích o prioritách EU v oblasti partnerství a investic v zemích jižního sousedství; dále uložili delegacím EU v zemích jižního sousedství, aby zřídily poradní sbory na vysoké úrovni, které by odrážely sociální, hospodářskou a politickou rozmanitost dotčených zemí a byly by složeny z hospodářských, mediálních, kulturních, akademických, občanských společností a předních představitelů mládeže, jakož i sociálních partnerů a předních obránců lidských práv z dotčených zemí, a aby poskytovaly reflexi klíčových zúčastněných stran, pokud jde o politické priority EU a politickou strukturu, kterou EU navrhla;
- af) řešili situaci v oblasti lidských práv a výzvy, jimž čelí občanská společnost, a podpořili konkrétní iniciativy, které posilují organizace občanské společnosti, obránce lidských práv a nezávislé sdělovací prostředky; zajistili, aby partnerské země účinně prováděly pracovní normy a řešily porušování norem MOP;
- ag) podněcovali a podporovali prostřednictvím politiky jižního sousedství reformy v oblasti demokracie, právního státu a lidských práv, řádné správy věcí veřejných a boje proti korupci ve prospěch občanů a stability v regionu;
- ah) vyzvali všechny země jižního Středomoří, aby poskytly svobodný, bezpečný a nadnárodní prostor pro vědecké organizace a organizace občanské společnosti před tím, než Egypt uspořádá konferenci COP 27;
- ai) předložili ambiciózní akční plán EU proti beztrestnosti za zločiny proti lidskosti, jak požadoval Evropský parlament v březnu 2021, jehož bezprostřední prioritou bude Sýrie jakožto dějiště nejsmrtečnějšího konfliktu v regionu za poslední desetiletí, a zdůraznili, že je třeba pracovat na dosažení stabilní, bezpečné, jednotné a prosperující Libye, která je v zájmu všech;
- aj) každoročně předložili aktuální informace o provádění nové Agendy pro Středomoří, zejména pokud jde o vyplácení finančních zdrojů, které jsou k dispozici pro hospodářský a investiční plán; pravidelně konzultovali s Parlamentem roční a víceleté plánování týkající se provádění nové Agendy pro Středomoří a hospodářského a investičního plánu; pravidelně informovali Evropský parlament o aktuálním stavu nové Agendy pro Středomoří, zejména pokud jde o provádění jejích pěti priorit a uzavření a provádění společných dokumentů a priorit v rámci partnerství, a rovněž jej informovali o příslušném provádění a reakci na jeho doporučení ve všech oblastech politik EU, jakož i o dalších projektech a programech, které posílí schopnost EU spolupracovat se zeměmi jižního sousedství;

Středa 14. září 2022

- ak) vynaložili příslušné úsilí na rozvoj mezikulturního a mezináboženského dialogu jakožto cenné příležitosti k prosazování lidských práv a svobod, společně se zabývali náboženským fundamentalismem, diskriminací, nenávistí vůči muslimům, antisemitismem a společně bojovali proti radikalizaci, podněcování k nenávisti a násilí a terorismu; připomněli záměr předsedkyně Parlamentu jmenovat vyslance pro mezináboženský dialog a úzce zapojit stávající vyslance Komise a Parlamentu pro mezináboženský dialog do společného úsilí o mezináboženský dialog se zeměmi jižního sousedství;
 - al) využili příležitost v podobě nové Agendy pro Středomoří k vytvoření pevného rámce pro dialog a spolupráci napříč Středomořím v zájmu zachování a podpory kulturního dědictví a zvyšování povědomí o jeho hodnotě, a to i s cílem dále podporovat cestovní ruch a hospodářské příležitosti; zlepšili ochranu a podporu evropských kulturních stezek Rady Evropy, k nimž se mohou připojovat i země jižního sousedství, včetně andaluských historických stezek, stezky Aeneas Route, olivovníkových stezek, stezky Iter Vitis Route a stezky Féničanů;
 - am) využili příležitosti k dalšímu rozšiřování informačních kapacit a dialogu EU s vládami a parlamenty zemí jižního sousedství prostřednictvím dlouhodobé a účinné kapacity meziparlamentního dialogu, demokratické podpory a parlamentní diplomacie, zejména pokud jde o meziparlamentní delegace Parlamentu a jejich schopnost rozvíjet v úzké koordinaci s příslušnými výbory Evropského parlamentu demokratický a politický dialog v užší spolupráci se zeměmi jižního sousedství;
 - an) zajistili pozitivní vazbu mezi novou Agendou pro Středomoří a schopností EU a jejích členských států vybudovat koalici podobně smýšlejících zemí na podporu účinného mnohostranného systému založeného na pravidlech, který bude schopen posílit schopnost mezinárodního společenství řešit globální výzvy; zahrnuli do nové Agendy pro Středomoří posílený dialog o hodnotě pro země jižního sousedství, pokud jde o sbližování s EU nejen o politickém dialogu, stabilitě a hospodářském růstu, ale také o schopnosti prosazovat mír a stabilitu, prosazovat zásady mezinárodního práva a respektovat ho, jako v případě agresivní války proti Ukrajině, bojovat proti extremismu, podporovat demokratické hodnoty, základní svobody a lidská práva v rámci systému OSN a příslušných mnohostranných fór;
 - ao) spolupracovali se všemi partnery ze zemí jižního sousedství na vypracování politik založených na Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 a jejích cílech udržitelného rozvoje a zaměřených na posílení právního státu, řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv a mezinárodního práva;
 - ap) vybízeli Radu, aby v případě závažného porušování lidských práv v regionu plně využívala globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv; pracovali na rozšíření oblasti působnosti tohoto důležitého nástroje tak, aby zahrnoval korupční jednání;
 - aq) ještě jednou odsoudili uplatňování trestu smrti; vyzývali partnerské země jižního sousedství, aby okamžitě zavedly moratorium na trest smrti jako první krok k jeho zrušení a aby všechny rozsudky smrti změnily na mírnější tresty;
2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto doporučení Radě, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, Výboru regionů, generálnímu sekretariátu Unie pro Středomoří a jeho parlamentnímu shromáždění, jakož i vládám a parlamentům členských států Evropské unie a státům, které jsou členy Unie pro Středomoří a její parlamentní dimenze.
-

Úterý 13. září 2022

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ PARLAMENT

P9_TA(2022)0303

Jednotné postupy kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění) *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o jednotných postupech kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění) (COM(2021)0483 – C9-0347/2021 – 2021/0275(COD))

(Řádný legislativní postup – kodifikace)

(2023/C 125/15)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0483),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 91 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0347/2021),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 20. října 2021 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 20. prosince 1994 – zrychlená pracovní metoda pro úřední kodifikaci právních předpisů ⁽²⁾,
 - s ohledem na články 109 a 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A9-0228/2022),
- A. vzhledem k tomu, že poradní skupina složená z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise došla jednomyslně k závěru, že návrh je prostou kodifikací stávajících znění bez jakékoli změny jejich věcného obsahu;
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2021)0275

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o jednotných postupech kontroly při silniční přepravě nebezpečných věcí (kodifikované znění)

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2022/1999.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 105, 4.3.2022, s. 148.

⁽²⁾ Úř. věst. C 102, 4.4.1996, s. 2.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0304

Uzavření změn Mezinárodní dohody o cukru z roku 1992 *****Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření změn Mezinárodní dohody o cukru z roku 1992 (07978/2022 – C9-0181/2022 – 2022/0082(NLE))****(Souhlas)**

(2023/C 125/16)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (07978/2022),
 - s ohledem na návrh změn Mezinárodní dohody o cukru z roku 1992 (07978/2022),
 - s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 4 prvním pododstavcem a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) Smlouvy o fungování Evropské unie (C9-0181/2022),
 - s ohledem na čl. 105 odst. 1 a 4 a čl. 114 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro mezinárodní obchod (A9-0229/2022),
1. uděluje souhlas s uzavřením změn dohody;
 2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0305

Dohoda mezi EU a Mauriciem o partnerství v odvětví rybolovu: rybolovná práva a finanční příspěvek na roky 2017-2021– prodloužení platnosti Protokolu***

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o prodloužení platnosti Protokolu, kterým se stanoví rybolovná práva a finanční příspěvek podle Dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o partnerství v odvětví rybolovu jménem Unie (05657/2022 – C9-0166/2022 – 2022/0014(NLE))

(Souhlas)

(2023/C 125/17)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (05657/2022),
 - s ohledem na návrh Dohody ve formě výměny dopisů mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o prodloužení platnosti Protokolu o provádění Dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o partnerství v odvětví rybolovu (05658/2022),
 - s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s článkem 43 a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) Smlouvy o fungování Evropské unie (C9-0166/2022),
 - s ohledem na čl. 105 odst. 1 a 4 a čl. 114 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Rozpočtového výboru,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro rybolov (A9-0211/2022),
1. uděluje souhlas s uzavřením dohody;
 2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států a Mauricijské republiky.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0306

Návrh opravného rozpočtu č. 2/2022: zahrnutí přebytku za rozpočtový rok 2021

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o postoji Rady k návrhu opravného rozpočtu Evropské unie č. 2/2022 na rozpočtový rok 2022 – zahrnutí přebytku za rozpočtový rok 2021 (11467/2022 – C9-0297/2022 – 2022/0119(BUD))

(2023/C 125/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 314 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ⁽¹⁾, a zejména na článek 44 tohoto nařízení,
 - s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2022 přijatý s konečnou platností dne 24. listopadu 2021 ⁽²⁾,
 - s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ⁽³⁾,
 - s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na návrh opravného rozpočtu č. 2/2022, který Komise přijala dne 12. dubna 2022 (COM(2022)0250),
 - s ohledem na postoj k návrhu opravného rozpočtu č. 2/2022, který Rada přijala dne 18. července 2022 a postoupila Evropskému parlamentu dne 16. srpna 2022 (11467/2022 – C9-0297/2022),
 - s ohledem na články 94 a 96 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0226/2022),
- A. vzhledem k tomu, že cílem návrhu opravného rozpočtu č. 2/2022 je zapsat do rozpočtu na rok 2022 přebytek z rozpočtového roku 2021, který činí 3 227,1 milionu EUR;
- B. vzhledem k tomu, že hlavními složkami tohoto přebytku jsou kladný zůstatek na straně příjmů ve výši 2 574,8 milionu EUR a nevyčerpané prostředky na straně výdajů ve výši 652,3 milionu EUR;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 45, 24.2.2022, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.

Úterý 13. září 2022

- C. vzhledem k tomu, že na straně příjmů je přebytek způsoben především vyšší než očekávanou částkou cel (o 1 688,7 milionu EUR) a vyšší než předpokládanou výší výnosů z finančních činností, úroků z prodlení a pokut (o 1 110,8 milionu EUR), které byly poskytnuty do rozpočtu Unie v posledních měsících roku;
- D. vzhledem k tomu, že na straně výdajů dosahují nevyčerpané prostředky Komise na platby částky 81 milionů EUR za rok 2021 a prostředky přenesené z roku 2020 částky 250 milionů EUR (z toho bylo 183 milionů EUR vynaloženo v souvislosti s nástrojem pro mimořádnou podporu) a že ostatní orgány a instituce vykazují nevyčerpané prostředky ve výši 117 milionů EUR za rok 2021 a přenesené prostředky ve výši 77 milionů EUR;
1. bere na vědomí návrh opravného rozpočtu č. 2/2022 předložený Komisí, jehož jediným účelem je zapsání přebytku z roku 2021 ve výši 3 227,1 milionu EUR do rozpočtu v souladu s čl. 18 odst. 3 finančního nařízení; konstatuje, že přebytek z roku 2021 ve výši 3 227,1 milionu EUR je obzvláště vysoký; v této souvislosti opakuje, že Komise musí při plnění rozpočtu dodržovat zásady řádného finančního řízení v souladu s článkem 317 SFEU a článkem 33 finančního nařízení;
 2. vyjadřuje politování nad tím, že 183 milionů EUR určených na nákup očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 v roce 2021 nebylo vynaloženo podle plánu Komise ani přeměřováno na jiné potřeby;
 3. opakuje svůj postoj, že by měly být uplatněny všechny dostupné rozpočtové nástroje Unie včetně přebytku, aby bylo množné nadále poskytovat co největší hospodářskou a finanční podporu Ukrajině a dále posilovat kapacity Unie v oblasti solidarity k řešení sociálních, energetických, zemědělských a hospodářských dopadů, které má na Unii a její občany ruská válka na Ukrajině; varuje, že tyto naléhavé potřeby budou vyžadovat z rozpočtu Unie dodatečnou podporu, je připraven podpořit příslušná navýšení unijního rozpočtu na rok 2022 prostřednictvím budoucích opravných rozpočtů a vyzývá Komisi, aby v případě potřeby předložila opravné rozpočty uvolňující nové finanční prostředky na tyto výzvy; v této souvislosti žádá členské státy, aby prostředky plynoucí z významného snížení jejich příspěvků založených na HND, které je očekáváno v důsledku přebytku z roku 2021, věnovaly na financování opatření souvisejících s řešením katastrofálních důsledků této nezákonné, nevyprovokované a neodůvodněné války proti Ukrajině;
 4. konstatuje, že podle Komise dosáhly v roce 2021 pokuty uložené za porušení pravidel hospodářské soutěže částky 957 milionů EUR; opětovně vyjadřuje svůj názor, že kromě přebytku vzniklého v důsledku nevyčerpání prostředků by mělo být v rámci rozpočtu Unie umožněno opětovné použití veškerých příjmů získaných z pokut nebo v souvislosti s pozdními platbami, aniž by byly příspěvky založené na HND odpovídajícím způsobem sníženy;
 5. schvaluje postoj Rady k návrhu opravného rozpočtu č. 2/2022;
 6. pověřuje svého předsedu, aby prohlásil opravný rozpočet č. 3/2022 za přijatý s konečnou platností a aby zajistil jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*;
 7. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, ostatním dotčeným orgánům a institucím, jakož i vnitrostátním parlamentům.
-

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0307

Pozměňovací návrhy k nařízení o kapitálových požadavcích, pokud jde o řešení krize (návrh „daisy chain“) *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a směrnice 2014/59/EU, pokud jde o obezřetnostní přístup ke skupinám globálních systémově významných institucí se strategií řešení krize ve více subjektech a metodiku nepřímého upisování nástrojů způsobilých pro splnění minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky (COM(2021)0665 – C9-0398/2021 – 2021/0343(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/19)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0665),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0398/2021),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ze dne 13. ledna 2022 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 9. prosince 2021 ⁽²⁾,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 15. června 2022 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0020/2022),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2021)0343

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/..., kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a směrnice 2014/59/EU, pokud jde o obezřetnostní přístup ke globálním systémově významným institucím se strategií řešení krize ve více subjektech a metody nepřímého upisování nástrojů způsobilých pro splnění minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2022/2036.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 122, 17.3.2022, s. 33.

⁽²⁾ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 111.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0309

Průběžná zpráva o návrhu přezkumu víceletého finančního rámce za rok 2021

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu přezkumu víceletého finančního rámce za rok 2021 (COM(2021)0569 – 2021/0429R(APP))

(2023/C 125/20)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 310, 311, 312 a 323 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),
- s ohledem na návrh nařízení Rady, jímž se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, předložený Komisí dne 22. prosince 2021 (COM(2021)0569),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Sociální fond pro klimatická opatření, předložený Komisí dne 14. července 2021 (COM(2021)0568),
- s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ⁽¹⁾ (dále jen „interinstitucionální dohoda“),
- s ohledem na čl. 105 odst. 5 jednacího řádu,
- s ohledem na průběžnou zprávu Rozpočtového výboru (A9-0227/2022),
- A. vzhledem k tomu, že návrhy Komise ze dne 22. prosince 2021 na vytvoření příští generace vlastních zdrojů pro rozpočet Unie a revizi víceletého finančního rámce (dále jen „VFR“) na období 2021–2027 jsou neoddtělitelně spjaty s balíčkem „Fit for 55“ předložený dne 14. července 2021;
- B. vzhledem k tomu, že článek 311 Smlouvy o fungování EU stanoví, že Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro úspěšné provádění svých politik;
- C. vzhledem k tomu, že v souladu s dlouhodobým postojem Parlamentu musí být na nové závazky a cíle v oblasti politik vyčleněny nové finanční prostředky a jejich financování nesmí probíhat na úkor jiných programů a priorit Unie;
- D. vzhledem k tomu, že plné začlenění Sociálního fondu pro klimatická opatření do rozpočtu Unie je požadavkem vyplývajícím ze Smlouvy v souladu s čl. 310 odst. 1 Smlouvy o fungování EU a předpokladem pro to, aby byla mimo jiné respektována metoda Společenství, zaručena parlamentní odpovědnost, dohled a kontrola, zajištěna předvídatelnost financování a víceletého programování a zabezpečena transparentnost rozpočtových rozhodnutí přijatých na úrovni Unie;
- E. vzhledem k tomu, že v případě zvýšení ceny uhlíku oproti původnímu předpokladu by měl být Sociálnímu fondu pro klimatická opatření každoročně k dispozici dodatečný příděl odpovídající míře růstu ceny uhlíku, aby byly dále podpořeny zranitelné domácnosti a uživatelé dopravy při přechodu na klimatickou neutralitu; vzhledem k tomu, že tato roční navýšení by měla být zohledněna ve VFR prostřednictvím automatické úpravy výkyvů cen uhlíku v rámci stropu okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a stropu plateb;
- F. vzhledem k tomu, že podle čl. 312 odst. 5 Smlouvy o fungování EU, a jak je dále definováno v interinstitucionální dohodě, musí Evropský parlament, Rada a Komise přijmout veškerá opatření nezbytná k usnadnění přijetí nového nebo revidovaného VFR;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

Úterý 13. září 2022

1. vyjadřuje svůj postoj pouze k návrhu Komise ze dne 22. prosince 2021 na revizi VFR na období 2021–2027, tudíž volí cílený přístup omezený na svůj postoj k balíčku „Fit for 55“ a v plném souladu s ním;
2. uvádí však, že je třeba provést širší revizi stávajícího VFR, neboť již v prvním roce svého provádění dosahoval tento rámec svých limitů; poukazuje na řadu krizí a problémů, které Unie řeší, zejména válku na Ukrajině a její dopady, a na značné finanční potřeby, které z toho vyplývají; žádá tudíž Komisi, aby provedla důkladný přezkum fungování stávajícího VFR a předložila legislativní návrh na komplexní revizi VFR co nejdříve, ale nejpozději v prvním čtvrtletí roku 2023; má v úmyslu podrobněji své požadavky týkající se této revize rozvést ve zvláštní zprávě;
3. plně podporuje začlenění Sociálního fondu pro klimatická opatření do rozpočtu Unie a VFR v rámci svého dlouhodobého postojů, podle něž mají být veškeré programy a fondy Unie začleněny do rozpočtu; vítá tudíž návrh Komise jako výchozí bod, pokud jde o zvýšení stropu prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a strop prostředků na platby, jelikož je nezbytným předpokladem toho, aby financování Sociálního fondu pro klimatická opatření nezpůsobovalo problémy jiným programům a prioritám Unie;
4. zdůrazňuje však, že je třeba provést určité změny, které by odrážely postoj Parlamentu k balíčku „Fit for 55“, např. pokud jde o revidované finanční krytí Sociálního fondu pro klimatická opatření, které odráží příslušná ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽²⁾ v platném znění;
5. podporuje návrh na zvláštní roční úpravu založenou na nových vlastních zdrojích; domnívá se, že to je v souladu se zásadou stanovenou v interinstitucionální dohodě, která uvádí, že výdaje z rozpočtu Unie související se splácením Nástroje Evropské unie na podporu oživení by neměly vést k nepřiměřenému snížení výdajů na programy nebo investičních nástrojů v rámci VFR, přičemž má být respektována rozpočtová zásada univerzality příjmů; znovu tudíž potvrzuje, že tato roční úprava závisí na zavedení nových vlastních zdrojů v souladu s plánem uvedeným v interinstitucionální dohodě;
6. žádá Radu a Komisi, aby zohlednily následující doporučení a změny:
 - i) dopad revidovaného finančního krytí Sociálního fondu pro klimatická opatření by měl být zřejmý v celém tomto nařízení, včetně jeho přílohy;
 - ii) měla by být zavedena automatická technická úprava stropů prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a stropu prostředků na platby s cílem zajistit, aby byly Sociálnímu fondu pro klimatická opatření k dispozici dodatečné přírůsky v případě zvýšení ceny uhlíku na úroveň přesahující původní předpoklad;
 - iii) zvláštní roční úprava založená na nových vlastních zdrojích by měla být změněna tak, aby mohla být prodloužena v případě opožděného přijetí následujícího VFR, v souladu s čl. 312 odst. 4 Smlouvy o fungování EU;
 - iv) návrh nařízení Rady by měl být změněn takto:

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

Úterý 13. září 2022

Změna 1

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 3

Znění navržené Komisí

- (3) Zavedení systému EU pro obchodování s emisemi pro odvětví budov a silniční dopravy, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽¹⁴⁾, může mít krátkodobé sociální dopady. Za účelem řešení tohoto problému zřídilo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX] final ⁽¹⁵⁾ Sociální fond pro klimatická opatření, který má být financován ze souhrnného rozpočtu Unie v rámci víceletého finančního rámce. Strop prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a strop prostředků na platby by proto měly být upraveny pro roky 2025, 2026 a 2027.

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. [...], [...], s. [...].

Změna

- (3) Zavedení systému EU pro obchodování s emisemi pro odvětví budov a silniční dopravy, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽¹⁴⁾, může mít krátkodobé sociální dopady. Za účelem řešení tohoto problému zřídilo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX] final ⁽¹⁵⁾ Sociální fond pro klimatická opatření, který má být financován ze souhrnného rozpočtu Unie v rámci víceletého finančního rámce. Strop prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a strop prostředků na platby by proto měly být upraveny pro roky 2024, 2025, 2026 a 2027. **V případě vyšší ceny uhlíku oproti původnímu předpokladu by měl být Sociálnímu fondu pro klimatická opatření každoročně k dispozici dodatečný přiděl odpovídající míře růstu ceny uhlíku, aby byly dále podpořeny zranitelné domácnosti a uživatelé dopravy při přechodu na klimatickou neutralitu. Tato roční navýšení by měla být zohledněna ve víceletém finančním rámci prostřednictvím automatické úpravy výkyvů cen uhlíku v rámci stropu prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a stropu prostředků na platby.**

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. [...], [...], s. [...].

Úterý 13. září 2022

Změna 2

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Změna

- (3a) Komise by měla předložit návrh nového víceletého finančního rámce před 1. červencem 2025, aby orgánům umožnila jeho přijetí v dostatečném časovém předstihu před začátkem následujícího víceletého finančního rámce. V souladu s čl. 312 odst. 4 Smlouvy o fungování EU stropy a ostatní ustanovení, včetně úprav víceletého finančního rámce stanovených v kapitole 2, odpovídající poslednímu roku víceletého finančního rámce stanoveného v tomto nařízení nadále platí v případě, že před skončením platnosti víceletého finančního rámce stanoveného v tomto nařízení není přijat nový víceletý finanční rámec.

Změna 3

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Změna

- 1) V článku 4 se odstavec 4 nahrazuje tímto:

- 1) Článek 4 se mění takto:

- a) v odstavci 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„f) výpočet dodatečných přidělů na základě kolísání cen uhlíku a výsledek roční úpravy podle čl. 4b“;

- b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Aniž jsou dotčeny články 4a, 6 a 7, žádné další technické úpravy nesmějí být provedeny ani během daného roku, ani v podobě dodatečných korekcí v následujících letech.“;

„4. Aniž jsou dotčeny články 4a, **4b**, 6 a 7, žádné další technické úpravy nesmějí být provedeny ani během daného roku, ani v podobě dodatečných korekcí v následujících letech.“;

Úterý 13. září 2022

Změna 4
Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2) Vkládá se nový článek 4a, který zní:

„Článek 4a

Zvláštní roční úprava založená na nových vlastních zdrojích

1. Počínaje rokem 2024 se po předložení předběžné účetní závěrky za rok n-1 v souladu s čl. 245 odst. 3 finančního nařízení provede úprava směrem nahoru výdajového stropu prostředků na závazky podokruhu 2b a stropu prostředků na platby pro běžný rok.

2. Tato roční úprava se provede v této výši:

a) pro roky 2024, 2025 a 2026 bude odpovídat částce, jež se rovná příjmům, které byly zaúčtovány v předběžné účetní závěrce uvedené v odstavci 1 a pocházejí ze zdrojů stanovených v čl. 2 odst. 1 písm. e), f) a g) rozhodnutí o vlastních zdrojích.

b) pro rok 2027 bude odpovídat částce, jež se rovná příjmům, které byly zaúčtovány v předběžné účetní závěrce uvedené v odstavci 1 a pocházejí ze zdrojů stanovených v čl. 2 odst. 1 písm. e), f) a g) rozhodnutí o vlastních zdrojích, přičemž tato částka bude snížena o pevnou částku ve výši **8 000** mil. EUR (v cenách roku 2018).

Roční úpravy uvedené v prvním pododstavci nesmějí v letech 2024 až 2027 ročně překročit 15 000 mil. EUR (v cenách roku 2018).

3. Komise informuje o výsledcích ročních úprav uvedených v odstavci 2 Evropský parlament a Radu do 15 dnů od předložení předběžné účetní závěrky za rok n-1 v souladu s čl. 245 odst. 3 finančního nařízení.“

Změna

2) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 4a

Zvláštní roční úprava založená na nových vlastních zdrojích

1. Počínaje rokem 2024 se po předložení předběžné účetní závěrky za rok n-1 v souladu s čl. 245 odst. 3 finančního nařízení provede úprava směrem nahoru výdajového stropu prostředků na závazky podokruhu 2b a stropu prostředků na platby pro běžný rok.

2. Tato roční úprava se provede v této výši:

a) pro roky 2024, 2025 a 2026 bude odpovídat částce, jež se rovná příjmům, které byly zaúčtovány v předběžné účetní závěrce uvedené v odstavci 1 a pocházejí ze zdrojů stanovených v čl. 2 odst. 1 písm. e), f) a g) rozhodnutí o vlastních zdrojích.

b) pro rok 2027 bude odpovídat částce, jež se rovná příjmům, které byly zaúčtovány v předběžné účetní závěrce uvedené v odstavci 1 a pocházejí ze zdrojů stanovených v čl. 2 odst. 1 písm. e), f) a g) rozhodnutí o vlastních zdrojích, přičemž tato částka bude snížena o pevnou částku ve výši **2 800** mil. EUR (v cenách roku 2018).

Roční úpravy uvedené v prvním pododstavci nesmějí v letech 2024 až 2027 ročně překročit 15 000 mil. EUR (v cenách roku 2018).

3. Komise informuje o výsledcích ročních úprav uvedených v odstavci 2 Evropský parlament a Radu do 15 dnů od předložení předběžné účetní závěrky za rok n-1 v souladu s čl. 245 odst. 3 finančního nařízení.“

Článek 4b**Zvláštní roční úprava založená na kolísání cen uhlíku**

1. Počínaje rokem 2024 se u výdajového stropu prostředků na závazky v okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a stropu prostředků na platby pro běžný rok provede roční úprava směrem nahoru v případě, že průměrná cena uhlíku vypočítaná v roce n-1 je vyšší než původní předpoklad.

2. Tato roční úprava směrem nahoru uvedená v odstavci 1 tohoto článku odpovídá částce vypočítané vynásobením ročního přídelu vyplývajícího z finančního krytí stanoveného v článku 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX], kterým se zřizuje Sociální fond pro klimatická opatření, a procenta, o které průměrná cena uhlíku vypočítaná v roce n-1 překročila původní předpoklad.“

Úterý 13. září 2022

Změna 5**Návrh nařízení****Čl. 1 – odst. 3***Znění navržené Komisí*

3) V čl. 11 odst. 3 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Částky odpovídající úpravám směrem nahoru uvedeným v čl. 4a odst. 1 a ve druhém pododstavci čl. 5 odst. 2 jsou dodatečné k maximálním částkám uvedeným v prvním pododstavci tohoto odstavce.“;

Změna

3) V čl. 11 odst. 3 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Částky odpovídající úpravám směrem nahoru uvedeným v čl. 4a odst. 1, **v článku 4b** a ve druhém pododstavci čl. 5 odst. 2 jsou dodatečné k maximálním částkám uvedeným v prvním pododstavci tohoto odstavce.“;

Změna 6**Návrh nařízení****Čl. 1 – odst. 4***Znění navržené Komisí*

4) Příloha I se nahrazuje **zněním uvedeným v příloze tohoto nařízení.**

Změna

4) Příloha I se nahrazuje **tímto:**

„PŘÍLOHA I
VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC (EU-27)

(v milionech EUR – v cenách roku 2018)

PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem 2021–2027
1. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	19 712		19 133	18 633	18 518	18 646	18 473	133 326
2. Soudržnost, odolnost a hodnoty	49 741	51 920	52 194	53 954	55 182	56 787	58 809	378 587
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	45 411	45 951	46 493	47 130	47 770	48 414	49 066	330 235
2b. Odolnost a hodnoty	4 330	5 969	5 701	6 824	7 412	8 373	9 743	48 352
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	55 242	52 214	51 489	[50 617]	[51 895]	[58 064]	[56 947]	[376 468]
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	38 040	37 544	37 604	36 983	36 373	35 772	35 183	257 499
4. Migrace a správa hranic	2 324	2 947	3 164	3 282	3 672	3 682	3 736	22 807
5. Bezpečnost a obrana	1 700	1 725	1 737	1 754	1 928	2 078	2 263	13 185
6. Sousedství a svět	15 309	15 522	14 789	14 056	13 323	12 592	12 828	98 419
7. Evropská veřejná správa	10 021	10 215	10 342	10 454	10 554	10 673	10 843	73 102
z toho: Správní výdaje orgánů	7 742	7 878	7 945	7 997	8 025	8 077	8 188	55 852
PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY CELKEM	154 049	154 754	152 848	[152 750]	[155 072]	[162 522]	[163 899]	[1 095 894]
PROSTŘEDKY NA PLATBY CELKEM	156 557	156 322	149 936	[149 936]	[152 112]	[159 068]	[158 722]	[1 082 652]“

Úterý 13. září 2022

7. je připraven zahájit jednání s cílem návrh Komise vylepšit;
- o
- o o
8. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.
-

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0311

Nařízení o odlesňování *I**

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 13. září 2022 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (COM(2021)0706 – C9-0430/2021 – 2021/0366(COD)) ⁽¹⁾

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/21)

Pozměňovací návrh 1**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 1***Znění navržené Komisí*

- (1) Lesy zajišťují širokou škálu ekologických, hospodářských a sociálních přínosů, včetně dřevařských a jiných výrobků a ekologických služeb, a mají pro lidstvo zásadní význam, neboť se v nich nachází většina suchozemské biologické rozmanitosti Země. Udržují funkce ekosystému, pomáhají chránit klimatický systém, zajišťují čistý vzduch a hrají zásadní roli při čištění vod a půd, jakož i při zadržování vody. Lesy navíc poskytují obživu a příjmy asi jedné třetině světové populace a jejich ničení má vážné důsledky pro živobytí nejzranitelnějších lidí, včetně původních obyvatel a místních komunit, které jsou na lesních ekosystémech silně závislé ⁽¹⁸⁾. Kromě toho odlesňování a **znehodnocování lesů** redukuje naprosto nezbytná úložiště uhlíku a zvyšují pravděpodobnost šíření nových chorob **ze zvířat na lidi**.

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise ze dne 27. července 2019, Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů, (COM(2019)0352) final.

Pozměňovací návrh

- (1) Lesy zajišťují širokou škálu ekologických, hospodářských a sociálních přínosů, včetně dřevařských a jiných výrobků a ekologických služeb, a mají pro lidstvo zásadní význam, neboť se v nich nachází většina suchozemské biologické rozmanitosti Země. Udržují funkce ekosystému, pomáhají chránit klimatický systém, zajišťují čistý vzduch a hrají zásadní roli při čištění vod a půd, jakož i při zadržování vody **a doplňování jejich zásob, přičemž více než čtvrtina moderních léčivých přípravků se získává z rostlin tropických lesů. Rozsáhlé lesní plochy slouží jako zdroj vláhy a pomáhají předcházet dezertifikaci kontinentálních oblastí.** Lesy navíc poskytují obživu a příjmy asi jedné třetině světové populace a jejich ničení má vážné důsledky pro živobytí nejzranitelnějších lidí, včetně původních obyvatel a místních komunit, které jsou na lesních ekosystémech silně závislé ⁽¹⁸⁾. Kromě toho odlesňování, **znehodnocování lesů a jejich přeměna** redukuje naprosto nezbytná úložiště uhlíku. **Odlesňování a znehodnocování a přeměna lesů rovněž zvyšují kontakt mezi volně žijícími a domestikovanými zvířaty a lidmi, a tak zvyšují pravděpodobnost šíření nových chorob a rizika nových epidemií a pandemií.**

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise ze dne 27. července 2019, Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů, (COM(2019)0352) final.

⁽¹⁾ Věc byla vrácena příslušnému výboru pro účely interinstitucionálních jednání podle čl. 59 odst. 4 čtvrtého pododstavce (A9-0219/2022).

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 2

Znění navržené Komisí

- (2) K odlesňování a znehodnocování lesů dochází alarmujícím tempem. Organizace OSN pro výživu a zemědělství odhaduje, že v letech 1990 až 2020 na celém světě ubylo 420 milionů hektarů lesa – což znamená přibližně 10 % lesů zbývajících na světě a plochu větší než Evropská unie ⁽¹⁹⁾. Odlesňování a **znehodnocování lesů** jsou pak důležitými faktory globálního oteplování a úbytku biologické rozmanitosti – dvou nejdůležitějších ekologických problémů naší doby. Přesto svět nadále každoročně přichází o 10 milionů hektarů lesa.

⁽¹⁹⁾ FAO, Global Forest Resource Assessment 2020 (Posouzení celosvětových lesních zdrojů), s. XII, <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.

Pozměňovací návrh

- (2) K odlesňování a znehodnocování **a přeměně** lesů dochází alarmujícím tempem. Organizace OSN pro výživu a zemědělství odhaduje, že v letech 1990 až 2020 na celém světě ubylo 420 milionů hektarů lesa – což znamená přibližně 10 % lesů zbývajících na světě a plochu větší než Evropská unie ⁽¹⁹⁾. Odlesňování, **znehodnocování lesů a jejich přeměna** jsou pak důležitými faktory globálního oteplování a úbytku biologické rozmanitosti – dvou nejdůležitějších ekologických problémů naší doby. Přesto svět nadále každoročně přichází o 10 milionů hektarů lesa. **Na lesy rovněž silně doléhá změna klimatu a má-li se zajistit jejich přizpůsobivost a odolnost v nadcházejících desetiletích, bude třeba se zabývat mnoha výzvami.**

⁽¹⁹⁾ FAO, Global Forest Resource Assessment 2020 (Posouzení celosvětových lesních zdrojů), s. XII, <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 3

Znění navržené Komisí

- (3) Odlesňování **a** znehodnocování lesů **příspěvá** ke globální klimatické krizi mnoha způsoby. A co je nejdůležitější, **zvyšuje** emise skleníkových plynů prostřednictvím souvisejících lesních požárů, trvale **odstraňuje** kapacity pro ukládání uhlíku, **snižuje** odolnost dotčené oblasti vůči změně klimatu a podstatně **omezuje** její biologickou rozmanitost. Odlesňování je odpovědné za 11 % emisí skleníkových plynů ⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ IPCC, Climate Change and Land (Změna klimatu a půda): zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu o změně klimatu, desertifikaci, znehodnocování půdy, udržitelném hospodaření s půdou, potravinovém zabezpečení a tocích skleníkových plynů v suchozemských ekosystémech <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

Pozměňovací návrh

- (3) Odlesňování, znehodnocování lesů **a jejich přeměna** **příspěvají** ke globální klimatické krizi mnoha způsoby. A co je nejdůležitější, **zvyšují** emise skleníkových plynů prostřednictvím souvisejících lesních požárů, trvale **odstraňují** kapacity pro ukládání uhlíku, **snižují** odolnost dotčené oblasti vůči změně klimatu a podstatně **omezují** její biologickou rozmanitost **a odolnost vůči chorobám a škůdcům**. Odlesňování je odpovědné za 11 % emisí skleníkových plynů ⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ IPCC, Climate Change and Land (Změna klimatu a půda): zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu o změně klimatu, desertifikaci, znehodnocování půdy, udržitelném hospodaření s půdou, potravinovém zabezpečení a tocích skleníkových plynů v suchozemských ekosystémech <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4

Znění navržené Komisí

- (4) Klimatická krize celosvětově vyvolává úbytek biologické rozmanitosti, úbytek biologické rozmanitosti prohlubuje změnu klimatu a tyto jevy jsou neoddělitelně spojeny, jak potvrdily nedávné studie. Biologická rozmanitost **pomáhá zmírňovat změnu** klimatu. Hmyz, ptáci a savci působí jako opylovači, roznášejí semena a mohou přímo nebo nepřímo napomáhat efektivnějšímu ukládání uhlíku. Lesy také zajišťují nepřetržité doplňování vodních zdrojů a předcházení obdobím sucha a jejich škodlivým dopadům na místní komunity, včetně původních obyvatel. Drastické omezení odlesňování a **znehodnocování** lesů a systematická obnova lesů a ostatních ekosystémů představuje jedinou a největší příležitost ke zmírnění změny klimatu na základě přírodních zdrojů.

Pozměňovací návrh

- (4) Klimatická krize celosvětově vyvolává úbytek biologické rozmanitosti, úbytek biologické rozmanitosti prohlubuje změnu klimatu a tyto jevy jsou neoddělitelně spojeny, jak potvrdily nedávné studie. Biologická rozmanitost **a ekosystémy jsou zásadní pro rozvoj odolný vůči změně** klimatu ^(1a). Hmyz, ptáci a savci působí jako opylovači, roznášejí semena a mohou přímo nebo nepřímo napomáhat efektivnějšímu ukládání uhlíku. Lesy také zajišťují nepřetržité doplňování vodních zdrojů a předcházení obdobím sucha a jejich škodlivým dopadům na místní komunity, včetně původních obyvatel. Drastické omezení odlesňování **a znehodnocování a přeměny** lesů a systematická obnova lesů a ostatních ekosystémů představuje jedinou a největší příležitost ke zmírnění změny klimatu na základě přírodních zdrojů.

^(1a) IPCC Report-Summary for policy makers (Zpráva IPCC – shrnutí pro tvůrce politik), únor 2022 https://report.ipcc.ch/ar6wg2/pdf/IPCC_AR6_WGII_SummaryForPolicymakers.pdf

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 5

Znění navržené Komisí

- (5) Biologická rozmanitost je nezbytná pro odolnost ekosystémů a jejich služby na místní i globální úrovni. Více než polovina celosvětového hrubého domácího produktu závisí na přírodě a službách, které příroda poskytuje. Každé ze tří zásadních hospodářských odvětví (stavebnictví, zemědělství, výroba potravin a nápojů) je vysoce závislé na přírodě. Úbytek biologické rozmanitosti ohrožuje udržitelné vodní cykly a naše potravinové systémy, což znamená riziko pro naše potravinové zabezpečení a výživu. Více než 75 % druhů potravinářských plodin je závislých na opylování živočichy. Několik průmyslových odvětví se také opírá o genetickou rozmanitost a ekosystémové služby **jakožto** kritické vstupy pro výrobu, zejména léčivých přípravků.

Pozměňovací návrh

- (5) Biologická rozmanitost je nezbytná pro odolnost ekosystémů a jejich služby na místní i globální úrovni. Více než polovina celosvětového hrubého domácího produktu závisí na přírodě a službách, které příroda poskytuje. Každé ze tří zásadních hospodářských odvětví (stavebnictví, zemědělství, výroba potravin a nápojů) je vysoce závislé na přírodě. Úbytek biologické rozmanitosti ohrožuje udržitelné vodní cykly a naše potravinové systémy, což znamená riziko pro naše potravinové zabezpečení a výživu. Více než 75 % druhů potravinářských plodin je závislých na opylování živočichy. Několik průmyslových odvětví se také opírá o genetickou rozmanitost a ekosystémové služby **přítomné v komplexních, přirozeně se obnovujících lesích s trvalými spleťnými symbiotickými vztahy, které představují** kritické vstupy pro výrobu, zejména léčivých přípravků **včetně antimikrobik. Kromě toho transpirace, při níž stromy odebírají vodu ze země a uvolňují ji z listů do atmosféry, je hlavním zdrojem vody pro atmosféru a odhaduje se, že způsobuje přibližně polovinu všech srážek. Odlesňování proto silně ovlivňuje režim srážek a přirozenou regulaci vodních toků, a to jak v lesích, tak v okolních oblastech. Dopad odlesňování na systém recyklace vody na Zemi může být stejně ničivý jako jeho dopad na změnu klimatu.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 6

Znění navržené Komisí

- (6) Změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti a odlesňování jsou celosvětově nanejvýš závažné problémy, které ovlivňují přežití lidstva a trvalé podmínky života na Zemi. Urychlení změny klimatu, úbytku biologické rozmanitosti a znehodnocování životního prostředí spolu s hmatatelnými příklady jejich ničivých dopadů na přírodu, životní podmínky člověka a místní ekonomiky vedly k uznání zelené transformace jako určujícího cíle naší doby a záležitosti mezigenerační rovnosti.

Pozměňovací návrh

- (6) Změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti a odlesňování jsou celosvětově nanejvýš závažné problémy, které ovlivňují přežití lidstva a trvalé podmínky života na Zemi. Urychlení změny klimatu, úbytku biologické rozmanitosti a znehodnocování životního prostředí spolu s hmatatelnými příklady jejich ničivých dopadů na přírodu, životní podmínky člověka a místní ekonomiky vedly k uznání zelené transformace jako určujícího cíle naší doby a záležitosti **genderové rovnosti a** mezigenerační rovnosti.

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 6 a (nový)

Znění navržené Komisí

- (7) Spotřeba v Unii je významnou hybnou silou odlesňování a znehodnocování lesů v celosvětovém měřítku. Posouzení dopadu iniciativy odhadovalo, že bez vhodného regulačního zásahu se unijní spotřeba a produkce šesti komodit zahrnutých do oblasti působnosti (dřevo, skot, sója, palmový olej, kakao a káva) do roku 2030 ročně zvýší na přibližně 248 000 hektarů plochy zasažených odlesňováním.

Pozměňovací návrh

- (6a) **V případě 227 smrtelných útoků proti obráncům životního prostředí a půdy zaznamenaných v roce 2020 se 70 % zavražděných snažilo bránit světové lesy před odlesňováním a rozvojem průmyslu. Tyto útoky se neúměrně zaměřují na původní obyvatele, kteří se stali obětí jedné třetiny vražd zaznamenaných v roce 2020.**

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 7

Znění navržené Komisí

- (7) Spotřeba v Unii je významnou hybnou silou odlesňování a znehodnocování lesů v celosvětovém měřítku. Posouzení dopadu iniciativy odhadovalo, že bez vhodného regulačního zásahu se unijní spotřeba a produkce šesti komodit zahrnutých do oblasti působnosti (dřevo, skot, sója, palmový olej, kakao a káva) do roku 2030 ročně zvýší na přibližně 248 000 hektarů plochy zasažených odlesňováním.

Pozměňovací návrh

- (7) Spotřeba v Unii je významnou hybnou silou odlesňování, **přeměny přírodních ekosystémů**, znehodnocování lesů **a přírodních ekosystémů a přeměny lesů** v celosvětovém měřítku. Posouzení dopadu iniciativy odhadovalo, že bez vhodného regulačního zásahu se unijní spotřeba a produkce **pouze** šesti komodit zahrnutých do oblasti působnosti (dřevo, skot, sója, palmový olej, kakao a káva) do roku 2030 ročně zvýší na přibližně 248 000 hektarů plochy zasažených odlesňováním.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 8

Znění navržené Komisí

- (8) Pokud jde o stav lesů v EU, zpráva State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů 2020) ⁽²¹⁾ uvádí, že mezi lety 1990 a 2020 rozloha lesů v Evropě vzrostla o 9 %, objem uhlíku uloženého v biomase se zvýšil o 50 % a dodávky dřeva vzrostly o 40 %. **Podle zprávy Evropské agentury pro životní prostředí o stavu životního prostředí za rok 2020** ⁽²²⁾ je **však** méně než 5 % evropských lesních oblastí považováno za nenarušené nebo původní.

⁽²¹⁾ Forest Europe – Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě, State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů 2020), <https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/>.

⁽²²⁾ Evropská agentura pro životní prostředí, State of the Environment 2020 (Stav životního prostředí 2020), <https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020>.

Pozměňovací návrh

- (8) Pokud jde o stav lesů v EU, zpráva State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů 2020) ⁽²¹⁾ uvádí, že mezi lety 1990 a 2020 rozloha lesů v Evropě vzrostla o 9 %, objem uhlíku uloženého v biomase se zvýšil o 50 % a dodávky dřeva vzrostly o 40 %. **Nicméně původní a staré lesy jsou rovněž vystaveny intenzifikaci hospodaření a jejich jedinečná biologická rozmanitost a strukturální vlastnosti jsou ohroženy. Mimoto je méně než 5 % evropských lesních oblastí nyní považováno za nenarušené nebo původní, přičemž změna klimatu vede k hrozbám sahajícím od extrémních meteorologických jevů až po nemoci přenášené hmyzem. Lesní ekosystémy se musí vyrovnávat s četnými tlaky způsobenými lidskou činností. Patří mezi ně činnosti, které přímo ovlivňují ekosystémy a stanoviště, jako jsou určité způsoby lesního hospodaření. Zejména intenzivně obhospodařované rovnovážné lesy mohou mít v důsledku kácení a odstraňování mrtvého dřeva vážný dopad na celá stanoviště** ⁽²²⁾.

⁽²¹⁾ Forest Europe – Ministerská konference o ochraně lesů v Evropě, State of Europe's Forests 2020 (Stav evropských lesů 2020), <https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/>.

⁽²²⁾ Evropská agentura pro životní prostředí, State of the Environment 2020 (Stav životního prostředí 2020), <https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020>.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 9

Znění navržené Komisí

- (9) V roce 2019 přijala Komise několik iniciativ k řešení globálních ekologických krizí, včetně konkrétních opatření týkajících se odlesňování. Ve svém sdělení „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“⁽²³⁾ Komise určila jako prioritu snížení dopadu spotřeby v Unii na půdu a podporu spotřeby produktů v Unii z dodavatelských řetězců nezpůsobujících odlesňování. Ve svém sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“⁽²⁴⁾ ze dne 11. prosince 2019 Komise vytyčila novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů, ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů a nebude opomenut žádný člověk ani žádné místo. Jejím cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů a budoucích generací před environmentálními riziky a dopady. Zelená dohoda pro Evropu má také občanům a budoucím generacím zajistit mimo jiné čistý vzduch, čistou vodu, zdravou půdu a biologickou rozmanitost. Za tímto účelem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030⁽²⁵⁾, strategie „Od zemědělece ke spotřebiteli“⁽²⁶⁾, strategie EU v oblasti lesnictví⁽²⁷⁾, unijní akční plán nulového znečištění⁽²⁸⁾ a další příslušné strategie⁽²⁹⁾ vypracované v rámci Zelené dohody pro Evropu dále upozorňují na význam opatření pro ochranu a odolnost lesů. Zejména strategie EU pro biologickou rozmanitost si klade za cíl chránit přírodu a zvrátit degradaci ekosystémů. A konečně strategie EU pro biohospodářství⁽³⁰⁾ posiluje ochranu životního prostředí a ekosystémů a zároveň řeší rostoucí poptávku po potravinách, krmivech, energii, materiálech a produktech hledáním nových metod výroby a spotřeby.

Pozměňovací návrh

- (9) V roce 2019 přijala Komise několik iniciativ k řešení globálních ekologických krizí, včetně konkrétních opatření týkajících se odlesňování. Ve svém sdělení „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“⁽²³⁾ Komise určila jako prioritu snížení dopadu spotřeby v Unii na půdu a podporu spotřeby produktů v Unii z dodavatelských řetězců nezpůsobujících odlesňování. Ve svém sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“⁽²⁴⁾ ze dne 11. prosince 2019 Komise vytyčila novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje **a založenou na udržitelném volném obchodu podléhajícím pravidlům**, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů, ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů a nebude opomenut žádný člověk ani žádné místo. Jejím cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů a budoucích generací před environmentálními riziky a dopady. Zelená dohoda pro Evropu má také občanům a budoucím generacím zajistit mimo jiné čistý vzduch, čistou vodu, zdravou půdu a biologickou rozmanitost. Za tímto účelem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030⁽²⁵⁾, strategie „Od zemědělece ke spotřebiteli“⁽²⁶⁾, strategie EU v oblasti lesnictví⁽²⁷⁾, unijní akční plán nulového znečištění⁽²⁸⁾ a další příslušné strategie⁽²⁹⁾ vypracované v rámci Zelené dohody pro Evropu dále upozorňují na význam opatření pro ochranu a odolnost lesů. Zejména strategie EU pro biologickou rozmanitost si klade za cíl chránit přírodu a zvrátit degradaci ekosystémů. A konečně strategie EU pro biohospodářství⁽³⁰⁾ posiluje ochranu životního prostředí a ekosystémů a zároveň řeší rostoucí poptávku po potravinách, krmivech, energii, materiálech a produktech hledáním nových metod výroby a spotřeby.

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (²³) (COM(2019)0352) final.
- (²⁴) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Zelená dohoda pro Evropu, (COM(2019)0640) final.
- (²⁵) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života, (COM(2020)0380) final.
- (²⁶) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy, (COM(2020)0381) final.
- (²⁷) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví, (COM(2013)0659) final.
- (²⁸) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“, (COM(2021)0400) final.
- (²⁹) Např. sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040, (COM(2021)0345) final.
- (³⁰) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení vazby mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím: aktualizovaná strategie pro biohospodářství, (COM(2018)0273) final.

- (²³) (COM(2019)0352) final.
- (²⁴) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Zelená dohoda pro Evropu, (COM(2019)0640) final.
- (²⁵) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života, (COM(2020)0380) final.
- (²⁶) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy, (COM(2020)0381) final.
- (²⁷) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví, (COM(2013)0659) final.
- (²⁸) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“, (COM(2021)0400) final.
- (²⁹) Např. sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040, (COM(2021)0345) final.
- (³⁰) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Udržitelné biohospodářství pro Evropu: posílení vazby mezi hospodářstvím, společností a životním prostředím: aktualizovaná strategie pro biohospodářství, (COM(2018)0273) final.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 10

Znění navržené Komisí

- (10) Členské státy opakovaně vyjádřily své obavy týkající se přetrvávajícího odlesňování. Zdůraznily, že vzhledem k tomu, že současné politiky a opatření na celosvětové úrovni v oblasti ochrany, obnovy a udržitelného hospodaření v lesích nepostačují k zastavení odlesňování a **znehodnocování lesů**, je zapotřebí posílené opatření Unie, které účinněji přispěje k dosažení cílů v oblasti udržitelného rozvoje v rámci Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj, kterou přijaly všechny členské státy Organizace spojených národů v roce 2015. Rada konkrétně podpořila oznámení Komise uvedené ve sdělení „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, že Komise posoudí další regulační a neregulační opatření a předloží příslušné návrhy ⁽³¹⁾.

⁽³¹⁾ Závěry Rady týkající se sdělení o posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů (16. prosince 2019) 15151/19. K dispozici na adrese <https://www.consilium.europa.eu/media/41860/st15151-en19.pdf>.

Pozměňovací návrh

- (10) Členské státy opakovaně vyjádřily své obavy týkající se přetrvávajícího odlesňování. Zdůraznily, že vzhledem k tomu, že současné politiky a opatření na celosvětové úrovni v oblasti ochrany, obnovy a udržitelného hospodaření v lesích nepostačují k zastavení odlesňování, **znehodnocování lesů a jejich přeměny a úbytku biologické rozmanitosti**, je zapotřebí posílené opatření Unie, které účinněji přispěje k dosažení cílů v oblasti udržitelného rozvoje v rámci Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj, kterou přijaly všechny členské státy Organizace spojených národů v roce 2015. **Komise a členské státy se rovněž zavázaly k Desetiletí opatření OSN pro dosažení cílů udržitelného rozvoje, Desetiletí OSN pro obnovu ekosystémů a Desetiletí OSN pro rodinné farmaření.** Rada konkrétně podpořila oznámení Komise uvedené ve sdělení „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, že Komise posoudí další regulační a neregulační opatření a předloží příslušné návrhy ⁽³¹⁾.

⁽³¹⁾ Závěry Rady týkající se sdělení o posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů (16. prosince 2019) 15151/19. K dispozici na adrese <https://www.consilium.europa.eu/media/41860/st15151-en19.pdf>.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí

- (11) Evropský parlament zdůraznil, že pokračující ničení světových lesů **je** do značné míry **spojeno** s rozšiřováním zemědělské produkce – zejména s přeměnou lesů na zemědělskou půdu určenou k produkci řady vysoce žádaných produktů a komodit. Dne 22. října 2020 Evropský parlament přijal usnesení⁽³²⁾ v souladu s článkem 225 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), v němž Komisi požádal, aby na základě čl. 192 odst. 1 SFEU předložila návrh „právního rámce EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU“.

⁽³²⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. října 2020 k doporučení Komise k právnímu rámci EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU (2020/2006(INL)). K dispozici na adrese https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_CS.html.

Pozměňovací návrh

- (11) Evropský parlament zdůraznil, že pokračující ničení **a znehodnocování a přeměna** světových lesů **a přírodních ekosystémů, jakož i porušování lidských práv jsou** do značné míry **spojeny** s rozšiřováním zemědělské produkce – zejména s přeměnou lesů na zemědělskou půdu určenou k produkci řady vysoce žádaných produktů a komodit. Dne 22. října 2020 Evropský parlament přijal usnesení⁽³²⁾ v souladu s článkem 225 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), v němž Komisi požádal, aby na základě čl. 192 odst. 1 SFEU předložila návrh „právního rámce EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU“, **který by se zakládal na povinné náležitě péči**.

⁽³²⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. října 2020 k doporučení Komise k právnímu rámci EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU (2020/2006(INL)). K dispozici na adrese https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_CS.html.

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 12

Znění navržené Komisí

- (12) Boj proti odlesňování **a** znehodnocování lesů tvoří důležitou součást balíčku opatření nutných ke snížení emisí skleníkových plynů a ke splnění závazku Unie v rámci Zelené dohody pro Evropu, jakož i Pařížské dohody o změně klimatu z roku 2015⁽³³⁾ a právně závazného závazku podle právního rámce EU pro klima dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality a do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů alespoň o 55 % v porovnání s rokem 1990.

⁽³³⁾ Dohoda byla ratifikována EU dne 5. října 2016 a vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016.

Pozměňovací návrh

- (12) Boj proti odlesňování, **přeměně přírodních ekosystémů, znehodnocování přírodních ekosystémů a lesů a přeměně** lesů tvoří důležitou součást balíčku opatření nutných ke snížení emisí skleníkových plynů a ke splnění závazku Unie v rámci Zelené dohody pro Evropu, jakož i Pařížské dohody o změně klimatu⁽³³⁾ z roku 2015³³, **8. akčního programu pro životní prostředí přijatého rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591^(33a)** a právně závazného závazku podle právního rámce EU pro klima dosáhnout **nejpozději** do roku 2050 klimatické neutrality a do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů alespoň o 55 % v porovnání s rokem 1990.

⁽³³⁾ Dohoda byla ratifikována EU dne 5. října 2016 a vstoupila v platnost dne 4. listopadu 2016.

^(33a) **Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030, Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22).**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 14**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 12 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (12a) *Boj proti odlesňování a znehodnocování a přeměně lesů je rovněž důležitou součástí balíčku opatření potřebných k boji proti ztrátě biologické rozmanitosti a k plnění závazků Unie v rámci Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti, Zelené dohody pro Evropu, strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a cílů EU v oblasti obnovy přírody.*

Pozměňovací návrh 15**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 12ba (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (12b) *Původní lesy jsou jedinečné a nenahraditelné. Lesní plantáže a vysázené lesy jsou méně bohaté na biologickou rozmanitost a méně chrání životní prostředí než původní a přirozené lesy. Je proto vhodné, aby se v souvislosti s prováděním tohoto nařízení jasně rozlišovalo mezi různými typy lesů.*

Pozměňovací návrh 16**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 13 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (13a) *Boj proti odlesňování, znehodnocování a přeměně lesů a přeměně a znehodnocování jiných ekosystémů zahrnuje také zvyšování informovanosti spotřebitelů o lepších vzorcích spotřeby s menší ekologickou stopou.*

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 17

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 13 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (13b) *K odlesňování a znehodnocování a přeměně lesů a přeměně jiných ekosystémů na celém světě významně přispívají rostlinné bílkoviny určené ke krmení hospodářských zvířat. Odlesňování a přeměně jiných ekosystémů lze čelit zejména snížením závislosti Unie na dovozu rostlinných bílkovin a podporou rostlinných bílkovin místního a udržitelného původu. Je třeba, aby dosažení cílů tohoto nařízení bylo doprovázeno zvýšením soběstačnosti v oblasti bílkovin a zavedením strategie EU pro rostlinné bílkoviny.*

Pozměňovací návrh 18

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 14

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (14) V letech 1990 až 2008 Unie dovezla a spotřebovala jednu třetinu celosvětově obchodovaných zemědělských produktů spojených s odlesňováním. V uvedeném období na spotřebu v Unii připadalo 10 % celosvětového odlesňování spojeného s výrobou zboží nebo služeb. Přestože relativní podíl spotřeby EU klesá, spotřeba EU je neúměrně velkým činitelem odlesňování. Unie by proto měla přijmout opatření k minimalizaci celosvětového odlesňování a znehodnocování lesů **vyvolaného** spotřebou určitých komodit a produktů, a tím usilovat o snížení svého příspěvku k emisím skleníkových plynů a celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti, jakož i podpořit udržitelné modely produkce a spotřeby v Unii a na celém světě. Aby měla co největší dopad, měla by se politika Unie zaměřit na ovlivňování celosvětového trhu, nikoli pouze na dodavatelské řetězce Unie. V tomto ohledu jsou zásadní partnerství a účinná mezinárodní spolupráce s producenty a spotřebiteli zeměmi.

- (14) V letech 1990 až 2008 Unie dovezla a spotřebovala jednu třetinu celosvětově obchodovaných zemědělských produktů spojených s odlesňováním. V uvedeném období na spotřebu v Unii připadalo 10 % celosvětového odlesňování spojeného s výrobou zboží nebo služeb. Přestože relativní podíl spotřeby EU klesá, spotřeba EU je neúměrně velkým činitelem odlesňování. Unie by proto měla přijmout opatření k minimalizaci celosvětového odlesňování a znehodnocování **a přeměny** lesů **vyvolaných** spotřebou určitých komodit a produktů, a tím usilovat o snížení svého příspěvku k emisím skleníkových plynů a celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti, jakož i podpořit udržitelné modely produkce a spotřeby v Unii a na celém světě. Aby měla co největší dopad, měla by se politika Unie zaměřit na ovlivňování celosvětového trhu, nikoli pouze na dodavatelské řetězce Unie. V tomto ohledu jsou zásadní partnerství a účinná mezinárodní spolupráce, **včetně dohod o volném obchodu**, s producenty a spotřebiteli zeměmi.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 19

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 15

Znění navržené Komisí

- (15) Zastavení odlesňování a znehodnocování lesů je nezbytnou součástí cílů v oblasti udržitelného rozvoje. Toto nařízení by mělo přispět zejména ke splnění cílů týkajících se života na souši (cíl 15), klimatických opatření (cíl 13), odpovědné spotřeby a výroby (cíl 12), vymýcení hladu (cíl 2) a zdraví a kvality života (cíl 3). Příslušný dílčí cíl 15.2, kterým je zastavit odlesňování do roku 2020, není splněn, což zdůrazňuje naléhavost ambiciózních a účinných opatření.

Pozměňovací návrh

- (15) Zastavení odlesňování a znehodnocování **a přeměny lesů a přeměny a znehodnocování dalších ekosystémů** je nezbytnou součástí cílů v oblasti udržitelného rozvoje. Toto nařízení by mělo přispět zejména ke splnění cílů týkajících se života na souši (cíl 15), klimatických opatření (cíl 13), odpovědné spotřeby a výroby (cíl 12), vymýcení hladu (cíl 2) a zdraví a kvality života (cíl 3). Příslušný dílčí cíl 15.2, kterým je zastavit odlesňování do roku 2020, není splněn, což zdůrazňuje naléhavost ambiciózních a účinných opatření.

Pozměňovací návrh 20

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 17

Znění navržené Komisí

- (17) Toto nařízení by také mělo reagovat na deklaraci světových lídrů o lesích a využívání půdy z Glasgowa z roku 2021 ⁽³⁷⁾, která uznává, že „ke splnění našich cílů v oblasti využívání půdy, klimatu, biologické rozmanitosti a udržitelného rozvoje na globální i vnitrostátní úrovni budou zapotřebí další transformační opatření v propojených oblastech udržitelné výroby a spotřeby; rozvoje infrastruktury; obchodu, financí a investic a podpory pro drobné zemědělce, původní obyvatelstvo a místní komunity“. Signatáři **v této deklaraci rovněž** zdůraznili, že zesílí své společné úsilí o usnadnění politik v oblasti obchodu a rozvoje na mezinárodní i domácí úrovni, které podpoří udržitelný rozvoj a udržitelnou produkci a spotřebu komodit, přinesou zemím vzájemný prospěch **a nepovedou k odlesňování a znehodnocování půdy**.

Pozměňovací návrh

- (17) Toto nařízení by také mělo reagovat na deklaraci světových lídrů o lesích a využívání půdy z Glasgowa z roku 2021 ⁽³⁷⁾, která uznává, že „ke splnění našich cílů v oblasti využívání půdy, klimatu, biologické rozmanitosti a udržitelného rozvoje na globální i vnitrostátní úrovni budou zapotřebí další transformační opatření v propojených oblastech udržitelné výroby a spotřeby; rozvoje infrastruktury; obchodu, financí a investic a podpory pro drobné zemědělce, původní obyvatelstvo a místní komunity“. Signatáři **se zavázali k zastavení a zvrácení úbytku lesů a znehodnocování půdy do roku 2030 a** zdůraznili, že zesílí své společné úsilí o usnadnění politik v oblasti obchodu a rozvoje na mezinárodní i domácí úrovni, které podpoří udržitelný rozvoj a udržitelnou produkci a spotřebu komodit, přinesou zemím vzájemný prospěch.

⁽³⁷⁾ <https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/>.

⁽³⁷⁾ <https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/>.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 21

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 18

Znění navržené Komisí

- (18) Jako člen Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“) se Unie zavázala prosazovat celosvětový, na pravidlech založený, otevřený, transparentní, předvídatelný, inkluzivní, nediskriminační a spravedlivý mnohostranný obchodní systém v rámci WTO, jakož i otevřenou, udržitelnou a sebevědomou obchodní politiku. Oblast působnosti tohoto nařízení proto bude zahrnovat komodity a produkty produkované v Unii i komodity a produkty dovážené do Unie.

Pozměňovací návrh

- (18) Jako člen Světové obchodní organizace (dále jen „WTO“) se Unie zavázala prosazovat celosvětový, na pravidlech založený, otevřený, transparentní, předvídatelný, inkluzivní, nediskriminační a spravedlivý mnohostranný obchodní systém v rámci WTO, jakož i otevřenou, udržitelnou a sebevědomou obchodní politiku. **Veškerá opatření zavedená Unií, která ovlivňují obchod, musí být v souladu s pravidly WTO. Mimoto musí veškerá opatření zavedená Unií, která ovlivňují obchod, zohledňovat také možnou reakci obchodních partnerů Unie a zajistit, aby prosazování opatření nebylo nepřiměřeně omezující pro obchod a aby jej nenarušovalo, přičemž je rovněž nutné mít na paměti to, že prvořadým zájmem je zachování vyčerpatelných přírodních zdrojů.** Oblast působnosti tohoto nařízení proto bude zahrnovat komodity a produkty produkované v Unii i komodity a produkty dovážené do Unie **a zaměří se i na komodity a produkty, u nichž existuje největší riziko, že povedou k odlesňování a znehodnocování a přeměně lesů.**

Pozměňovací návrh 22

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 18 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (18a) Výzvy, kterým svět čelí v souvislosti se změnou klimatu a ztrátou biologické rozmanitosti, lze řešit pouze pomocí globálních opatření. Unie by měla být silným globálním hráčem, který nejen půjde příkladem, ale také převezme vedoucí úlohu v oblasti mezinárodní spolupráce s cílem vytvořit otevřený a spravedlivý mnohostranný systém, v němž bude udržitelný obchod fungovat jako klíčový faktor umožňující ekologickou transformaci za účelem boje proti změně klimatu i zvrácení ztráty biologické rozmanitosti.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 23

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 19

Znění navržené Komisí

- (19) Toto nařízení také navazuje na sdělení Komise „Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“⁽³⁸⁾, které uvedlo, že v souvislosti s novými vnitřními a vnějšími výzvami, a zejména s novým, udržitelnějším modelem růstu, jak jej definuje Zelená dohoda pro Evropu a evropská digitální strategie, potřebuje EU novou strategii obchodní politiky, která bude podporovat dosažení jejích cílů v oblasti vnitřní a vnější politiky a prosazovat větší udržitelnost v souladu se svým závazkem plně provádět cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje. **Obchodní politika musí zcela plnit svoji úlohu při oživení po pandemii COVID-19 a při zelené a digitální transformaci ekonomiky a vstříc budování odolnější Evropy ve světě.**

⁽³⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika, (COM(2021)0066) final, 18. února 2021.

Pozměňovací návrh

- (19) Toto nařízení také navazuje na sdělení Komise „Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“⁽³⁸⁾, které uvedlo, že v souvislosti s novými vnitřními a vnějšími výzvami, a zejména s novým, udržitelnějším modelem růstu, jak jej definuje Zelená dohoda pro Evropu a evropská digitální strategie, potřebuje EU novou strategii obchodní politiky, která bude podporovat dosažení jejích cílů v oblasti vnitřní a vnější politiky a prosazovat větší udržitelnost v souladu se svým závazkem plně provádět cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje. **Obchod a mezinárodní spolupráce mohou být důležitými nástroji pro sjednocení přísnějších norem udržitelnosti, zejména v odvětvích spojených s lesy a hodnotových řetězcích na ně navazujících. Hodnocení stávajících dohod o volném obchodu však ukázalo, že v některých případech existují nedostatky v provádění a prosazování stávajících obchodních dohod a že obchodní a investiční politiky Unie je třeba zefektivnit, aby bylo možné řešit globální problém odlesňování účinnějším způsobem.**

⁽³⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika, (COM(2021)0066) final, 18. února 2021.

Pozměňovací návrh 24

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 19 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (19a) **S cílem oživit práci Unie na dohodách o volném obchodu, zajistit rovné podmínky pro podniky v Unii a splnit závazky Unie podle Pařížské dohody a Úmluvy o biologické rozmanitosti, které vyzývají k ochraně lesů, by se obchodní politika Unie měla zaměřit na provádění a prosazování stávajících obchodních dohod, jakož i na vedení jednání a uzavírání nových obchodních dohod, které obsahují silná, závazná a vymahatelná ustanovení o udržitelném rozvoji.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 25**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 19 b (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (19b) *Do mandátů pro jednání by měly být zahrnuty silné doložky týkající se odlesňování, znehodnocování a přeměny lesů a přeměny a znehodnocování jiných ekosystémů a v případě poskytování nových obchodních preferencí by měly být zahrnuty udržitelné referenční hodnoty pro příslušné suroviny.*

Pozměňovací návrh 26**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 19 c (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (19c) *V rámci každého partnerství nebo spolupráce s obchodním partnerem by se vždy mělo umožnit plné zapojení všech zúčastněných stran, včetně občanské společnosti, původních obyvatel, místních komunit, místních úřadů a soukromého sektoru, včetně malých a středních podniků a drobných zemědělců, přičemž musí být zohledněna autonomie sociálních partnerů.*

Pozměňovací návrh 27**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 19 d (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (19d) *Ustanovení o zadávání veřejných zakázek v dohodách o volném obchodu by měla zohledňovat sociální, environmentální a odpovědné chování podniků.*

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 28

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 19 e (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (19e) *Toto nařízení by mělo být doprovázeno pevnými dohodami o partnerství založenými na obchodu a spolupráci s hlavními producenty zeměmi příslušných komodit a produktů, s přihlédnutím ke zvláštním zájmům drobných zemědělců a místních komunit.*

Pozměňovací návrh 29

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 20

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (20) Toto nařízení by mělo doplnit ostatní opatření navržená ve sdělení Komise „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“⁽³⁹⁾, a to zejména: 1) spolupracovat s producenty zeměmi a podpořit je při řešení základních příčin odlesňování, jako je nedostatečná správa, neúčinné vymáhání práva a korupce, a 2) posílit mezinárodní spolupráci s hlavními spotřebitelskými zeměmi **s cílem podpořit** přijímání obdobných opatření, aby v těchto zemích nebyly uváděny na trh produkty pocházející z dodavatelských řetězců spojených s odlesňováním nebo znehodnocováním lesů.

⁽³⁹⁾ (COM(2019)0352) final.

- (20) Toto nařízení by mělo doplnit ostatní opatření navržená ve sdělení Komise „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“⁽³⁹⁾, a to zejména: 1) spolupracovat s producenty zeměmi a podpořit je při řešení základních příčin odlesňování, jako je nedostatečná správa, neúčinné vymáhání práva a korupce, a 2) posílit mezinárodní spolupráci s hlavními spotřebitelskými zeměmi **mimo jiné podporou obchodních dohod, které zahrnují ustanovení o ochraně lesů a podporují obchod se zemědělskými a lesnickými produkty, jež nezpůsobují odlesňování, a** přijímání obdobných opatření, aby v těchto zemích nebyly uváděny na trh produkty pocházející z dodavatelských řetězců spojených s odlesňováním nebo znehodnocováním **a přeměnou** lesů.

⁽³⁹⁾ (COM(2019)0352) final.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 30**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 20 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (20a) *Toto nařízení by mělo dodržovat zásadu soudržnosti politik ve prospěch rozvoje, a sloužit tak k podpoře a usnadňování spolupráce s rozvojovými zeměmi, zejména s nejméně rozvinutými zeměmi, prostřednictvím poskytování technické a finanční pomoci a výměny informací a osvědčených postupů týkajících se zachování, ochrany a udržitelného využívání lesů, se zvláštním uznáním iniciativ v oblasti udržitelnosti prováděných soukromých sektorem.*

Pozměňovací návrh 31**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 20 b (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (20b) *V závislosti na dané rozvojové zemi a její obecné environmentální, sociální a ekonomické situaci je třeba zvážit ucelený přístup k udržitelnosti, který zohlední environmentální i sociální a ekonomický rozměr, zejména s ohledem na nejméně rozvinuté země. Opatření Unie by neměla vést k vyčerpávání příjmů zranitelných populací, ztrátě pracovních míst nebo k regresi v oblasti úspěchů, kterých rozvojové země dosáhly, a neměla by podněcovat nezákonné činnosti, z nichž řada je spojena s přeshraniční organizovanou trestnou činností, jejíž důsledky jsou pro životní prostředí a společnost ještě katastrofálnější. Je třeba také odpovídajícím způsobem zohlednit negativní dopad pandemie COVID-19 na pokrok při plnění cílů udržitelného rozvoje, zejména její nepřiměřený dopad na chudé a zranitelné obyvatelstvo a také na zaměstnanost a nerovnosti.*

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 32

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 21

Znění navržené Komisí

- (21) **Komise** by měla nadále spolupracovat s producentními zeměmi a obecněji s mezinárodními organizacemi a orgány a měla by posilovat svou podporu a pobídky, pokud jde o ochranu lesů a přechod k produkci nezpůsobující odlesňování, uznání úlohy **původních** obyvatel, zlepšení správy a držby půdy, posílení vymáhání práva a prosazování udržitelného obhospodařování lesů, zemědělství odolné vůči změně klimatu, agroekologii a agrolesnictví. Při těchto činnostech by měla uznat roli původních obyvatel při ochraně lesů. Unie a členské státy by měly na základě zkušeností a poznatků získaných v rámci již existujících iniciativ spolupracovat s producentními zeměmi, které o to požádají, s cílem využívat multifunkčnost lesa a podporovat tyto země při přechodu k udržitelnému obhospodařování lesů, řešit globální výzvy a zároveň uspokojovat místní potřeby a věnovat pozornost problémům, kterým čelí drobní zemědělci, a to v souladu se sdělením o posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů. Partnerský přístup by měl producentním zemím pomoci při ochraně, obnově a udržitelném využívání lesů, a tím přispět k cíli tohoto nařízení, kterým je omezit odlesňování a znehodnocování lesů.

Pozměňovací návrh

- (21) **V koordinaci s členskými státy** by **Komise** měla nadále spolupracovat s producentními zeměmi a obecněji s mezinárodními organizacemi a orgány, **jakož i příslušnými zúčastněnými aktéry působícími v daném místě**, a měla by posilovat svou podporu a pobídky, pokud jde o ochranu **a obnovu** lesů a přechod k produkci nezpůsobující odlesňování, uznání **a posílení** úlohy **a práv domorodých** obyvatel **a místních komunit**, zlepšení správy a držby půdy, **právo na svobodný, předběžný a informovaný souhlas**, posílení vymáhání práva a prosazování udržitelného obhospodařování lesů **blízkého přírodě, které se bude zakládat na ukazatelích a prahových hodnotách, ekoturistiku**, zemědělství odolné vůči změně klimatu, udržitelnou intenzifikaci a diverzifikaci, agroekologii a agrolesnictví. Při těchto činnostech by měla **plně** uznat roli **a práva** původních obyvatel **a místních komunit** při ochraně lesů. Unie a členské státy by měly na základě zkušeností a poznatků získaných v rámci již existujících iniciativ spolupracovat s producentními zeměmi, které o to požádají, s cílem využívat multifunkčnost lesa a podporovat tyto země při přechodu k udržitelnému obhospodařování lesů, řešit globální výzvy a zároveň uspokojovat místní potřeby a věnovat pozornost problémům, kterým čelí drobní zemědělci, a to v souladu se sdělením o posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů. **Veškerá pravidla a požadavky by měly usilovat o to, aby minimalizovaly zátěž pro drobné zemědělce ve třetích zemích a zabránily překážkám v jejich přístupu na trh Unie a k mezinárodnímu obchodu.** Partnerský přístup by měl producentním zemím pomoci při ochraně, obnově a udržitelném využívání lesů, a tím přispět k cíli tohoto nařízení, kterým je omezit odlesňování a znehodnocování **a přeměnu** lesů, **jakož i podporovat obnovu lesů, a to i prostřednictvím používání digitálních technologií a geoprostorových informací.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 33

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 21 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (21a) Toto nařízení uznává hospodářský význam vývozu komodit pro třetí země, jakož i specifické výzvy, jimž mohou čelit drobní zemědělci, zejména ženy. Vzhledem k tomu, že podíl drobných zemědělců na produkci dotčených komodit může být velmi vysoký, je třeba věnovat zvláštní pozornost výzvám, kterým budou drobní zemědělci čelit při provádění tohoto nařízení. Má zásadní význam, aby hospodářské subjekty nakupující od drobných zemědělců poskytly včasnou finanční a technickou podporu, která drobným zemědělcům pomůže splnit nové požadavky Unie na přístup na trh. V zájmu podpory udržitelných postupů, jako je agroekologie a komunitní obhospodařování lesů, by se Unie měla zabývat přímými a nepřímými příčinami odlesňování, včetně chudoby, a to prosazováním životního minima pro drobné zemědělce produkující zboží vyvážené do Unie a zajištěním dostatečných zdrojů pro konkrétní podporu drobných zemědělců ve třetích zemích, která jim umožní splnit požadavky tohoto nařízení a usnadní přístup na trh Unie. Zavedení důvěryhodného systému sledovatelnosti může zároveň posílit postavení drobných zemědělců, protože může zabránit nevyplacení slíbených odměn za udržitelnost, umožnit elektronické platby producentům pomocí vnitrostátního systému sledovatelnosti, a tím bojovat proti podvodům, a může místním orgánům umožnit shromažďovat informace o počtu pozemků producentů a kontrolovat počet zemědělců.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 34

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 22

Znění navržené Komisí

- (22) Dalším důležitým opatřením oznámeným ve sdělení je zřízení střediska EU pro sledování odlesňování, znehodnocování lesů, změn světového lesního porostu a s nimi spojených faktorů (dále jen „středisko EU pro sledování“), jehož činnost Komise zahájila za účelem lepšího sledování změn světového lesního porostu a souvisejících faktorů. Kromě toho středisko EU pro sledování na základě již existujících monitorovacích nástrojů, včetně produktů programu Copernicus, usnadní veřejným subjektům, spotřebitelům a podnikům přístup k informacím o dodavatelských řetězcích a poskytne snadno srozumitelné údaje a informace spojující odlesňování, znehodnocování lesů a změny světového lesního porostu s poptávkou/obchodem EU s komoditami a produkty. Středisko EU pro sledování tak bude přímo podporovat provádění tohoto nařízení poskytováním vědeckých důkazů o celosvětovém odlesňování a znehodnocování lesů a souvisejícím obchodu. Bude úzce spolupracovat s příslušnými mezinárodními organizacemi, výzkumnými ústavy a třetími zeměmi.

Pozměňovací návrh

- (22) Dalším důležitým opatřením oznámeným ve sdělení je zřízení střediska EU pro sledování odlesňování, znehodnocování lesů, změn světového lesního porostu a s nimi spojených faktorů (dále jen „středisko EU pro sledování“), jehož činnost Komise zahájila za účelem lepšího sledování změn světového lesního porostu a souvisejících faktorů. Kromě toho středisko EU pro sledování na základě již existujících monitorovacích nástrojů, včetně produktů programu Copernicus **a dalších dostupných veřejných či soukromých zdrojů**, usnadní veřejným subjektům, spotřebitelům a podnikům přístup k informacím o dodavatelských řetězcích a poskytne snadno srozumitelné údaje a informace spojující odlesňování, znehodnocování lesů a změny světového lesního porostu s poptávkou/obchodem EU s komoditami a produkty. Středisko EU pro sledování tak bude přímo podporovat provádění tohoto nařízení poskytováním vědeckých důkazů o celosvětovém odlesňování a znehodnocování lesů a souvisejícím obchodu. **Středisko EU pro sledování by mělo mít stabilní a dostatečné zdroje a mělo by se podílet na vytvoření systému rychlého varování pro hospodářské subjekty, obchodníky, občanskou společnost a příslušné orgány v případech, kdy analýza lesního porostu odhalí odlesňování nebo znehodnocování lesů. Aby se usnadnilo provádění tohoto nařízení, měla by Komise rovněž prozkoumat, jak může středisko EU pro sledování přispět k analýze příslušných právních předpisů v producentských zemích, včetně práva na držbu a procesního práva na svobodný, předchozí a informovaný souhlas. Středisko EU pro sledování bude úzce spolupracovat s příslušnými mezinárodními organizacemi, výzkumnými ústavy, nevládními organizacemi, hospodářskými subjekty a třetími zeměmi. Bude rovněž spolupracovat s příslušnými orgány členských států s cílem centralizovat údaje a výsledky kontrol, které provádějí na místě.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 35

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 23

Znění navržené Komisí

- (23) **Stávající legislativní rámec** EU se zaměřuje na řešení nezákonné těžby dřeva a souvisejícího obchodu a nezabývá se přímo odlesňováním. Tento rámec tvoří nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky⁽⁴⁰⁾, a nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 o zavedení režimu licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství⁽⁴¹⁾. **Obě nařízení byla zhodnocena v rámci kontroly účelnosti**, která zjistila, že ačkoli **tyto právní předpisy měly pozitivní dopad na správu lesů**, cílů obou nařízení, **jmenovitě omezit nezákonnou těžbu dřeva a související obchod a snížit spotřebu nezákonně vytěženého dřeva v EU, nebylo dosaženo⁽⁴²⁾**, a bylo konstatováno, že zaměřit se pouze na zákonnost těžby dřeva ke splnění stanovených cílů nestačí.

⁽⁴⁰⁾ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 23.

⁽⁴¹⁾ Úř. věst. L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁽⁴²⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Kontrola-ucelnosti-predpisu-EU-tykajicich-se-nezakonne-tezby-dreva_cs

Pozměňovací návrh

- (23) **Stávajícím rámcem EU v oblasti lesnictví je akční plán EU pro prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví, který** se zaměřuje na řešení nezákonné těžby dřeva a souvisejícího obchodu a nezabývá se přímo odlesňováním. Tento rámec tvoří nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky⁽⁴⁰⁾, a nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 o zavedení režimu licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství⁽⁴¹⁾, **které uvádí do praxe dobrovolné dohody o partnerství. Výkonnost a provádění obou nařízení prošly kontrolou účelnosti**, která zjistila, že ačkoli **obě nařízení dosáhla určitých úspěchů, řada problémů s jejich prováděním zpomaluje pokrok při úplném dosahování jejich cílů. Uplatňování a fungování systému náležitě péče podle nařízení (EU) č. 995/2010 na jedné straně a omezený počet zemí zapojených do procesu dobrovolných dohod o partnerství, kdy dosud pouze jediná země (Indonésie) zavedla systém provozních licencí, na straně druhé omezily účinnost při plnění cíle spotřeby nezákonně vytěženého dřeva v EU.**

⁽⁴⁰⁾ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 23.

⁽⁴¹⁾ Úř. věst. L 347, 30.12.2005, s. 1.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 36

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 24

Znění navržené Komisí

- (24) Dostupné zprávy potvrzují, že značná část probíhajícího odlesňování je podle zákonů producentské země zákonná. Nedávná zpráva ⁽⁴³⁾ odhaduje, že v letech 2013 až 2019 bylo přibližně 30 % odlesňování za účelem komerčního zemědělství v tropických zemích v souladu se zákonem. Údaje, které jsou k dispozici, se zpravidla zaměřují na země se slabou správou věcí veřejných – celosvětový podíl nezákonného odlesňování by mohl být nižší, existují však jasné údaje, které naznačují, že nezahrnout do opatření odlesňování, které je v zemi produkce zákonné, narušuje účinnost opatření **politiky**.

⁽⁴³⁾ https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

Pozměňovací návrh

- (24) Dostupné zprávy potvrzují, že značná část probíhajícího odlesňování je podle zákonů producentské země zákonná. Nedávná zpráva ⁽⁴³⁾ odhaduje, že v letech 2013 až 2019 bylo přibližně 30 % odlesňování za účelem komerčního zemědělství v tropických zemích v souladu se zákonem. Údaje, které jsou k dispozici, se zpravidla zaměřují na země se slabou správou věcí veřejných – celosvětový podíl nezákonného odlesňování by mohl být nižší, existují však jasné údaje, které naznačují, že nezahrnout do opatření odlesňování, které je v zemi produkce zákonné, narušuje účinnost opatření **v této oblasti**.

⁽⁴³⁾ https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

Pozměňovací návrh 37

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 25

Znění navržené Komisí

- (25) Posouzení dopadu možných opatření politiky týkajících se řešení odlesňování a znehodnocování lesů vyvolaného Unií, závěry Rady a usnesení Evropského parlamentu z roku 2020 jasně konstatují potřebu stanovit odlesňování a znehodnocování lesů jakožto určující kritéria budoucích opatření Unie. Nový právní rámec Unie by se proto měl zaměřit na zákonnost i na otázku toho, zda produkce příslušných komodit a produktů nezpůsobuje odlesňování.

Pozměňovací návrh

- (25) Posouzení dopadu možných opatření politiky týkajících se řešení odlesňování a znehodnocování lesů vyvolaného Unií, závěry Rady a usnesení Evropského parlamentu z roku 2020 jasně konstatují potřebu stanovit odlesňování a znehodnocování lesů jakožto určující kritéria budoucích opatření Unie. **Pokud by se kladl důraz pouze na zákonnost, mohlo by to podpořit závod o co nejnižší úroveň ochrany v zemích, které jsou vysoce závislé na vývozu zemědělských produktů. Tyto země by mohly být pokušeny snižovat svou ochranu životního prostředí, aby tak usnadnily přístup svých výrobců na trh Unie.** Nový právní rámec Unie by se proto měl zaměřit na zákonnost i na otázku toho, zda produkce příslušných komodit a produktů nezpůsobuje odlesňování **a zda byla zachována ochrana v oblasti práv držby domorodého a místního obyvatelstva.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 38

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 26

Znění navržené Komisí

- (26) Definice výrazu „nezpůsobující odlesňování“ by měla být dostatečně široká, aby zahrnovala odlesňování i znehodnocování lesů, měla by poskytovat právní jasnost a měla by být měřitelná na základě kvantitativních, objektivních a mezinárodně uznávaných údajů.

Pozměňovací návrh

- (26) Definice výrazu „nezpůsobující odlesňování“ by měla být dostatečně široká, aby zahrnovala odlesňování i znehodnocování **a přeměny** lesů, měla by poskytovat právní jasnost a měla by být měřitelná na základě kvantitativních, objektivních a mezinárodně uznávaných údajů.

Pozměňovací návrh 39

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 27

Znění navržené Komisí

- (27) Nařízení by se mělo vztahovat na ty komodity, jejichž spotřeba v Unii je nejdůležitější z hlediska faktorů globálního odlesňování a znehodnocování lesů a u nichž by intervence formou politiky Unie mohla zajistit nejvyšší přínosy na jednotku hodnoty obchodu. V rámci studie na podporu posouzení dopadů byl proveden rozsáhlý přezkum vědecké literatury, jmenovitě primárních zdrojů, které odhadují dopad spotřeby EU na celosvětové odlesňování a spojují tuto stopu s konkrétními komoditami, jež byl podroben křížové kontrole prostřednictvím rozsáhlých konzultací se zúčastněnými stranami. **Tento proces přinesl první seznam osmi komodit.** Dřevo bylo do oblasti působnosti zahrnuto přímo, neboť se na ně již vztahovalo nařízení o dřevu. **Seznam komodit byl poté dále zúžen pomocí analýzy efektivnosti v posouzení dopadů. Tato analýza efektivnosti srovnávala hektary odlesňování spojeného se spotřebou EU na základě odhadu v nedávné výzkumné zprávě⁽⁴⁴⁾ pro každou z komodit s průměrnou hodnotou dovozu dané komodity do EU. Podle výzkumné zprávy použité pro analýzu efektivnosti představuje z celkového počtu osmi komodit analyzovaných ve výzkumné zprávě největší podíl na odlesňování vyvolaném EU šest komodit: palmový olej (33,95 %), sója (32,83 %), dřevo (8,62 %), kakao (7,54 %), káva (7,01 %) a hovězí maso (5,01 %).**

Pozměňovací návrh

- (27) Nařízení by se mělo vztahovat na ty komodity, jejichž spotřeba v Unii je nejdůležitější z hlediska faktorů globálního odlesňování a znehodnocování **a přeměny** lesů a u nichž by intervence formou politiky Unie mohla zajistit nejvyšší přínosy na jednotku hodnoty obchodu. V rámci studie na podporu posouzení dopadů byl proveden rozsáhlý přezkum vědecké literatury, jmenovitě primárních zdrojů, které odhadují dopad spotřeby EU na celosvětové odlesňování a spojují tuto **environmentální** stopu s konkrétními komoditami, jež byl podroben křížové kontrole prostřednictvím rozsáhlých konzultací se zúčastněnými stranami. Tento proces přinesl první seznam komodit. Dřevo bylo do oblasti působnosti zahrnuto přímo, neboť se na ně již vztahovalo nařízení o dřevu. **Podle poslední** výzkumné⁽⁴⁴⁾ zprávy použité pro analýzu efektivnosti představuje z celkového počtu osmi komodit analyzovaných ve výzkumné zprávě největší podíl na odlesňování vyvolaném EU šest komodit: palmový olej (33,95 %), sója (32,83 %), dřevo (8,62 %), kakao (7,54 %), káva (7,01 %) a hovězí maso (5,01 %). **Na maso dovážené do Unie by se měla vztahovat stejná pravidla jako na maso vyprodukované v Unii. Toto nařízení by se proto mělo vztahovat na vepřové, drůbeží, skopové a kozí maso, aby se zajistilo, že zvířata chovaná mimo Unii a poté dovezená byla krmena komoditami nebo produkty, které nezpůsobují odlesňování. Toto nařízení by se vzhledem k jejich dopadu na celosvětové odlesňování mělo vztahovat i na kaučuk a kukuřici. Komise by měla být oprávněna přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem rozšíření oblasti působnosti přílohy I.**

⁽⁴⁴⁾ Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

⁽⁴⁴⁾ Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 40

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 27 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (27a) *Toto nařízení by se mělo vztahovat na finanční instituce, protože jejich služby by mohly vést k podpoře činností přímo či nepřímo spojených s odlesňováním a znehodnocováním a přeměnou lesů. Do oblasti působnosti tohoto nařízení by proto měly být zahrnuty veškeré bankovní, investiční a pojišťovací činnosti finančních institucí, aby se zabránilo tomu, že budou podporovat projekty přímo či nepřímo spojené s odlesňováním nebo znehodnocováním či přeměnou lesů.*

Pozměňovací návrh 41

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 29

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (29) Toto nařízení by mělo stanovit povinnosti týkající se příslušných komodit a produktů, aby bylo možné účinně bojovat proti odlesňování a znehodnocování lesů a podporovat dodavatelské řetězce nezpůsobující odlesňování.
- (29) Toto nařízení by mělo stanovit povinnosti týkající se příslušných komodit a produktů, aby bylo možné účinně bojovat proti odlesňování a znehodnocování **a přeměně** lesů a podporovat dodavatelské řetězce nezpůsobující odlesňování **a také prosazovat ochranu lidských práv, práv původních a místních obyvatel a místních komunit, a to jak v Unii, tak i ve třetích zemích.**

Pozměňovací návrh 42

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 29 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (29a) *Při posuzování rizika nesouladu příslušných komodit a produktů určených k uvedení na trh Unie nebo k vývozu z něj s požadavky tohoto nařízení by mělo být zohledněno porušování lidských práv spojené s odlesňováním a znehodnocováním a přeměnou lesů, včetně práv původních obyvatel, místních komunit a držitelů zvykových vlastnických práv.*

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 43

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 30

Znění navržené Komisí

- (30) Mnoho mezinárodních organizací a subjektů (např. Organizace OSN pro výživu a zemědělství, Mezivládní panel pro změnu klimatu, Program OSN pro životní prostředí, Pařížská dohoda, Mezinárodní unie pro ochranu přírody, Úmluva o biologické rozmanitosti) se ve své práci věnovalo oblasti odlesňování a znehodnocování lesů a definice v tomto nařízení z této práce vycházejí.

Pozměňovací návrh

- (30) Mnoho mezinárodních organizací a subjektů (např. Organizace OSN pro výživu a zemědělství, Mezivládní panel pro změnu klimatu, Program OSN pro životní prostředí, Pařížská dohoda, Mezinárodní unie pro ochranu přírody, Úmluva o biologické rozmanitosti) se ve své práci věnovalo oblasti odlesňování a znehodnocování lesů a **rovněž přeměně a znehodnocování jiných ekosystémů** a definice v tomto nařízení z této práce vycházejí.

Pozměňovací návrh 44

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 31

Znění navržené Komisí

- (31) Mělo by být stanoveno rozhodné datum, které poskytne základ pro hodnocení toho, zda byla dotčená půda vystavena odlesňování nebo znehodnocování lesů, což znamená, že žádné komodity a produkty spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení by nesměly vstoupit na trh Unie nebo být vyvezeny, pokud byly vyprodukovány na půdě, kde po tomto datu došlo k odlesňování nebo znehodnocování lesů. Datum by mělo umožňovat náležité ověřování a monitorování **v souladu se stávajícími mezinárodními závazky**, jako jsou cíle v oblasti udržitelného rozvoje a newyorská deklarace o lesích, což by minimalizovalo náhlé narušení dodavatelských řetězců a zároveň by se odstranily veškeré pobídky k urychlení činností vedoucích k odlesňování a **znehodnocování** lesů s ohledem na den vstupu tohoto nařízení v platnost.

Pozměňovací návrh

- (31) Mělo by být stanoveno rozhodné datum, které poskytne základ pro hodnocení toho, zda byla dotčená půda vystavena odlesňování nebo znehodnocování **či přeměně** lesů, což znamená, že žádné komodity a produkty spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení by nesměly vstoupit na trh Unie nebo být vyvezeny, pokud byly vyprodukovány na půdě, kde po tomto datu došlo k odlesňování nebo znehodnocování **či přeměně** lesů. Datum by mělo umožňovat náležité ověřování a monitorování, **a to při zohlednění stávajících mezinárodních závazků**, jako jsou cíle v oblasti udržitelného rozvoje a newyorská deklarace o lesích, což by minimalizovalo náhlé narušení dodavatelských řetězců a zároveň by se odstranily veškeré pobídky k urychlení činností vedoucích k odlesňování a **znehodnocování a přeměně** lesů s ohledem na den vstupu tohoto nařízení v platnost.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 45

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 32

Znění navržené Komisí

- (32) Aby se posílil příspěvek Unie k zastavení odlesňování a **znehodnocování** lesů a aby se zajistilo, že komodity a produkty z dodavatelských řetězců souvisejících s **odlesňováním a znehodnocováním** lesů nebudou uváděny na trh Unie, neměly by být příslušné komodity a produkty uváděny nebo dodávány na trh Unie ani vyváženy z trhu Unie, pokud způsobují odlesňování a nejsou vyrobeny v souladu s **příslušnými** právními předpisy **země produkce**. K potvrzení toho, že uvedená podmínka je splněna, by mělo být ke komoditám a produktům vždy připojeno prohlášení o náležité péči.

Pozměňovací návrh

- (32) Aby se posílil příspěvek Unie k zastavení odlesňování a **znehodnocování a přeměny** lesů a aby se zajistilo, že komodity a produkty z dodavatelských řetězců souvisejících s **odlesňováním a znehodnocováním a přeměnou** lesů nebudou uváděny na trh Unie **ani z něj vyváženy**, neměly by být příslušné komodity a produkty uváděny nebo dodávány na trh Unie ani vyváženy z trhu Unie, pokud způsobují odlesňování a nejsou vyrobeny v souladu s **příslušnými vnitrostátními a mezinárodními** právními předpisy **a standardy**. K potvrzení toho, že uvedená podmínka je splněna, by mělo být ke komoditám a produktům vždy připojeno prohlášení o náležité péči.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 46

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 33

Znění navržené Komisí

- (33) Na základě systémového přístupu by hospodářské subjekty měly přijmout vhodná opatření, aby se ujistily, že příslušné komodity a produkty, které hodlají uvést na trh Unie, splňují požadavky tohoto nařízení týkající se požadavků na původ nezpůsobující odlesňování a zákonnost. Za tímto účelem by hospodářské subjekty měly stanovit a zavést postupy náležité péče. Postup náležité péče vyžadovaný tímto nařízením by měl zahrnovat **tři** prvky: požadavky na informace, posouzení rizik **a** opatření ke zmírnění rizik. Postupy náležité péče by měly být navrženy tak, aby poskytovaly přístup k informacím o zdrojích a dodavatelích komodit a produktů uváděných na trh Unie, včetně informací, které prokazují, že nedošlo k odlesňování **a znehodnocování** lesů a jsou splněny požadavky na zákonnost, mimo jiné na základě identifikace země **a oblasti produkce** včetně souřadnic pro geografickou lokalizaci příslušných pozemků. Tyto souřadnice pro geografickou lokalizaci, které vycházejí z určení času, polohy a/nebo pozorování Země, by mohly využívat družicová data a služby poskytované v rámci kosmického programu Unie (EGNOS/Galileo a Copernicus). Na základě těchto informací by hospodářské subjekty měly provádět posouzení rizik. Pokud je zjištěno riziko, měly by hospodářské subjekty toto riziko zmírnit, aby dosáhly žádného nebo jen zanedbatelného rizika. Teprve poté, co dokončí požadované kroky postupu náležité péče a dojde k závěru, že neexistuje žádné nebo jen zanedbatelné riziko, že příslušná komodita nebo příslušný produkt není v souladu s tímto nařízením, by mělo být hospodářskému subjektu povoleno uvést příslušnou komoditu nebo příslušný produkt na trh Unie nebo ji/jej vyvézt.

Pozměňovací návrh

- (33) Na základě systémového přístupu by hospodářské subjekty měly přijmout vhodná opatření, aby se ujistily, že příslušné komodity a produkty, které hodlají uvést na trh Unie, splňují požadavky tohoto nařízení týkající se požadavků na původ nezpůsobující odlesňování a zákonnost. Za tímto účelem by hospodářské subjekty měly stanovit a zavést postupy náležité péče. Postup náležité péče vyžadovaný tímto nařízením by měl zahrnovat **čtyři** prvky: požadavky na informace, posouzení rizik opatření ke zmírnění rizik **a oznamovací povinnosti**. Postupy náležité péče by měly být navrženy tak, aby poskytovaly přístup k informacím o zdrojích a dodavatelích komodit a produktů uváděných na trh Unie, včetně informací, které prokazují **splnění požadavku**, že nedošlo k odlesňování, **znehodnocování a přeměně** lesů a jsou splněny požadavky na zákonnost **a že země produkce splnila požadavek na zákonnost a dodržela mezinárodní právo v oblasti lidských práv, včetně práva na předchozí, svobodný a informovaný souhlas**, mimo jiné na základě identifikace země **produkce nebo její části** včetně souřadnic pro geografickou lokalizaci příslušných pozemků. Tyto souřadnice pro geografickou lokalizaci, které vycházejí z určení času, polohy a/nebo pozorování Země, by mohly využívat družicová data a služby poskytované v rámci kosmického programu Unie (EGNOS/Galileo a Copernicus). **Uplatňování požadavku na geolokalizaci v odvětvích, v nichž malí zemědělci představují významný podíl producentů, by mohlo být obzvláště náročné a v případě potřeby by měly být poskytnuty pokyny, jakož i technická a finanční podpora.** Na základě těchto informací by hospodářské subjekty měly provádět posouzení rizik. Pokud je zjištěno riziko, měly by hospodářské subjekty toto riziko zmírnit, aby dosáhly žádného nebo jen zanedbatelného rizika. Teprve poté, co dokončí požadované kroky postupu náležité péče a dojde k závěru, že neexistuje žádné nebo jen zanedbatelné riziko, že příslušná komodita nebo příslušný produkt není v souladu s tímto nařízením, by mělo být hospodářskému subjektu povoleno uvést příslušnou komoditu nebo příslušný produkt na trh Unie nebo ji/jej vyvézt. **Aby se podpořila transparentnost a usnadnilo vymáhání, měly by hospodářské subjekty každoročně veřejně podávat zprávy o svém systému náležité péče, včetně kroků přijatých k plnění jejich povinností.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 47

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 33 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (33a) *Hospodářské subjekty by měly vynaložit přiměřené úsilí s cílem zajistit, aby se producentům, kteří jsou jejich dodavateli, a zejména drobným zemědělcům, platila spravedlivá cena, čímž jim zajistí životní minimum a umožní účinně řešit chudobu, která je hlavní příčinou odlesňování.*

Pozměňovací návrh 48

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 33 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (33b) *Hospodářské subjekty a obchodníci a příslušné orgány členských států by měly mít možnost využívat nástroje poskytnuté Uníí při shromažďování a přepisu informací požadovaných pro postup náležité péče. Agentury odpovědné za program EGNOS/Galileo a Copernicus by měly posílit svou součinnost, aby se tak umožnil holistický přístup. Hospodářské subjekty a obchodníci by měli ve spolupráci s Komisí podporovat zemědělce, zejména drobné zemědělce, původní obyvatelstvo a místní komunity, aby mohli pořizovat a vhodným způsobem využívat nezbytné nástroje ke shromažďování informací, včetně geolokalizace, a k převzetí vlastní odpovědnosti udržitelným způsobem.*

Pozměňovací návrh 49

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 34

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (34) Hospodářské subjekty by měly formálně převzít odpovědnost za soulad příslušných komodit nebo produktů, které hodlají uvést na trh Unie nebo vyvézt, s právními předpisy tak, že zpřístupní prohlášení o náležité péči. Toto nařízení by mělo stanovit vzor takových prohlášení. Předpokládá se, že se tím usnadní prosazování tohoto nařízení prostřednictvím příslušných orgánů a soudů a rovněž se zvýší jeho dodržování ze strany hospodářských subjektů.

- (34) Hospodářské subjekty, **kteří dotčenou komoditu nebo produkt uvádějí na trh Unie nebo které produkt nebo komoditu vyvážejí do třetí země**, by měly formálně převzít odpovědnost za soulad příslušných komodit nebo produktů, které hodlají uvést na trh Unie nebo vyvézt, s právními předpisy tak, že zpřístupní prohlášení o náležité péči. Toto nařízení by mělo stanovit vzor takových prohlášení. Předpokládá se, že se tím usnadní prosazování tohoto nařízení prostřednictvím příslušných orgánů a soudů a rovněž se zvýší jeho dodržování ze strany hospodářských subjektů.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 50

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 36

Znění navržené Komisí

- (36) Obchodníci by měli nést odpovědnost za shromažďování a uchovávání informací zajišťujících transparentnost dodavatelského řetězce příslušných komodit a produktů, které dodávají na trh. Velcí obchodníci, kteří nejsou malými a středními podniky, mají významný vliv na dodavatelské řetězce a hrají důležitou roli při zajišťování toho, aby **tyto** řetězce nebyly spojeny s odlesňováním, a proto by měli mít stejné povinnosti jako hospodářské subjekty.

Pozměňovací návrh

- (36) Obchodníci by měli nést odpovědnost za shromažďování a uchovávání informací zajišťujících transparentnost dodavatelského řetězce příslušných komodit a produktů, které dodávají na trh. Velcí obchodníci, kteří nejsou malými a středními podniky, mají významný vliv na dodavatelské řetězce a hrají důležitou roli při zajišťování toho, aby **dodavatelské** řetězce nebyly spojeny s odlesňováním, a proto by měli mít stejné povinnosti jako hospodářské subjekty.

Pozměňovací návrh 51

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 37

Znění navržené Komisí

- (37) Aby se podpořila transparentnost a usnadnilo vymáhání, měly by hospodářské subjekty, **které nejsou malými a středními podniky**, každoročně veřejně podávat zprávy o svém systému náležité péče, včetně kroků přijatých k plnění jejich povinností.

Pozměňovací návrh

- (37) Aby se podpořila transparentnost a usnadnilo vymáhání, měly by hospodářské subjekty každoročně veřejně podávat zprávy o svém systému náležité péče, včetně kroků přijatých k plnění jejich povinností.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 52

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 38

Znění navržené Komisí

- (38) Ostatní legislativní nástroje EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci, pokud jde o nepříznivé dopady na lidská práva nebo životní prostředí, by se měly použít, pokud v tomto nařízení nejsou obsažena zvláštní ustanovení se stejným cílem, povahou a účinkem, která mohou být upravena podle budoucích legislativních změn. Existence tohoto nařízení by neměla vylučovat použití jiných legislativních nástrojů EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci. Pokud takové jiné právní nástroje EU obsahují konkrétnější ustanovení nebo doplňují ustanovení tohoto nařízení o další požadavky, měla by se tato ustanovení použít ve spojení s ustanoveními tohoto nařízení. Kromě toho, pokud toto nařízení obsahuje konkrétnější ustanovení, neměla by být tato ustanovení vykládána způsobem, který narušuje účinné uplatňování ostatních legislativních nástrojů EU týkajících se náležité péče nebo dosažení jejich obecného cíle.

Pozměňovací návrh

- (38) Ostatní legislativní nástroje EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci, pokud jde o nepříznivé dopady na lidská práva nebo životní prostředí, **jako je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ^(1a) a [připravovaná směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti] ^(1b)**, by se měly použít, pokud v tomto nařízení nejsou obsažena zvláštní ustanovení se stejným cílem, povahou a účinkem, která mohou být upravena podle budoucích legislativních změn. **Cílem tohoto nařízení je zajistit soulad komodit a produktů s požadavky na udržitelnost a zákonnost. Uplatňuje se ex ante před uvedením komodit nebo produktů na trh EU nebo před jejich vývozem z trhu EU.** Existence tohoto nařízení **vztahujícího se na určité komodity** by neměla vylučovat použití jiných legislativních nástrojů EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci. Pokud takové jiné právní nástroje EU obsahují konkrétnější ustanovení nebo doplňují ustanovení tohoto nařízení o další požadavky, měla by se tato ustanovení použít ve spojení s ustanoveními tohoto nařízení. Kromě toho, pokud toto nařízení obsahuje konkrétnější ustanovení, neměla by být tato ustanovení vykládána způsobem, který narušuje účinné uplatňování ostatních legislativních nástrojů EU týkajících se náležité péče nebo dosažení jejich obecného cíle. **Komise by měla vydat jasné a srozumitelné pokyny, které hospodářským subjektům a obchodníkům, zejména malým a středním podnikům, pomohou splnit požadavky tohoto nařízení s cílem minimalizovat administrativní a finanční zátěž. Tyto pokyny by rovněž měly hospodářským subjektům poskytovat podporu, aby efektivně plnily požadavky v oblasti náležité péče, pokud spadají do oblasti působnosti jiných překrývajících se legislativních nástrojů, které stanoví další požadavky náležité péče.**

^(1a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

^(1b) (COM(2022)0071) final.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 53

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 38 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (38a) *Mezi odlesňováním a přeměnou ekosystémů a porušováním lidských práv existuje přímá souvislost, zejména pokud jde o práva původních obyvatel a místních komunit. Jejich potřebám a jejich plnému začlenění do provádění tohoto nařízení by měla být věnována zvláštní pozornost. Mělo by být zajištěno plné dodržování mezinárodních textů a norem, včetně Deklarace OSN o právech původních obyvatel, obyčejových vlastnických práv a práva na svobodný, předchozí a informovaný souhlas. Měla by být rovněž prosazována pracovní práva zakotvená v základních úmluvách Mezinárodní organizace práce, práva žen, práva na ochranu životního prostředí a právo na obranu lidských práv a životního prostředí.*

Pozměňovací návrh 54

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 40

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (40) Odpovědnost za vymáhání tohoto nařízení by měla spočívat na členských státech a jejich příslušné orgány by měly být povinny zajistit, aby se toto nařízení plně dodržovalo. Jednotného vymáhání tohoto nařízení, pokud jde o příslušné komodity a produkty, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, lze dosáhnout pouze prostřednictvím systematické výměny informací a spolupráce mezi příslušnými orgány, celními orgány a Komisí.
- (40) Odpovědnost za vymáhání tohoto nařízení by měla spočívat na členských státech a jejich příslušné orgány by měly být povinny zajistit, aby se toto nařízení plně dodržovalo. Jednotného vymáhání tohoto nařízení, pokud jde o příslušné komodity a produkty, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, lze dosáhnout pouze prostřednictvím systematické výměny informací a spolupráce mezi příslušnými orgány, celními orgány a Komisí. **Komise by měla zejména provést analýzu sankcí uplatňovaných členskými státy a vést s nimi výměnu názorů s cílem podpořit harmonizované provádění tohoto nařízení.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 55

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 40 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (40a) Pro účely účinného prosazování tohoto nařízení a jeho dodržování příslušnými orgány, hospodářskými subjekty a obchodníky by osoby z řad dotčené veřejnosti měly mít možnost přijmout opatření k zajištění souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí, a chránit tak životní prostředí.

Pozměňovací návrh 56

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 40 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (40b) Právo na účinnou právní ochranu je mezinárodně uznávaným lidským právem zakotveným v článku 8 Všeobecné deklarace lidských práv, v čl. 9 odst. 3 Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí a v čl. 2 odst. 3 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a je rovněž základním právem Unie ve smyslu článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, a proto by členské státy měly zajistit, aby osoby z řad dotčené veřejnosti nebo osoby, na které má porušení tohoto nařízení dopad, měly přístup k účinné právní ochraně.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 57

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 41

Znění navržené Komisí

- (41) Účinné a efektivní provádění a vymáhání tohoto nařízení má zásadní význam pro dosažení jeho cílů. Za tímto účelem by Komise měla zřídit a spravovat informační systém na podporu hospodářských subjektů a příslušných orgánů, pokud jde o předkládání nezbytných údajů o příslušných komoditách a produktech uváděných na trh a přístup k těmto údajům. Hospodářské subjekty by měly do informačního systému odesílat prohlášení o náležité péči. Informační systém by měl být přístupný příslušným orgánům a celním orgánům, aby se usnadnilo plnění jejich povinností podle tohoto nařízení. **Informační systém by měl být přístupný i širší veřejnosti, přičemž anonymizované údaje by měly být poskytovány v otevřeném a strojově čitelném formátu v souladu s unijní politikou otevřených dat.**

Pozměňovací návrh

- (41) Účinné a efektivní provádění a vymáhání tohoto nařízení má zásadní význam pro dosažení jeho cílů. Za tímto účelem by Komise měla zřídit a spravovat informační systém na podporu hospodářských subjektů a příslušných orgánů, pokud jde o předkládání nezbytných údajů o příslušných komoditách a produktech uváděných na trh a přístup k těmto údajům. Hospodářské subjekty by měly do informačního systému odesílat prohlášení o náležité péči. Informační systém by měl být přístupný příslušným orgánům a celním orgánům, aby se usnadnilo plnění jejich povinností podle tohoto nařízení, **a měl by usnadňovat předávání informací mezi členskými státy, příslušnými orgány a celními úřady. Údaje citlivé z jiného než obchodního hlediska by měly být přístupné širší veřejnosti, přičemž údaje musí být anonymizované – s výjimkou informací týkajících se seznamu hospodářských subjektů a obchodníků, kteří nedodržují předpisy – a poskytovány v otevřeném a strojově čitelném formátu v souladu s unijní politikou otevřených dat.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 58

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 42

Znění navržené Komisí

- (42) U příslušných komodit, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, jsou příslušné orgány pověřeny ověřováním souladu příslušných komodit a produktů s povinnostmi podle tohoto nařízení, zatímco úlohou celních orgánů je zajistit, aby odkaz na prohlášení o náležité péči byl případně uveden v celním prohlášení, a kromě toho od okamžiku, kdy bude zavedeno elektronické rozhraní pro výměnu informací mezi celními orgány a příslušnými orgány, po úvodní analýze rizik provedené příslušnými orgány kontrolovat status prohlášení o náležité péči v informačním systému a přijmout příslušné kroky (tj. pozastavit nebo odmítnout komoditu nebo produkt, pokud o to budou požádány prostřednictvím statusu v informačním systému). Tato zvláštní organizace kontrol vylučuje použití kapitoly VII nařízení (EU) 2019/1020, pokud jde o uplatňování a prosazování tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

- (42) U příslušných komodit **a produktů**, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, jsou příslušné orgány pověřeny ověřováním souladu příslušných komodit a produktů s povinnostmi podle tohoto nařízení, **a to mimo jiné na základě prohlášení o náležité péči a výroční zprávy o auditu, které předloží hospodářské subjekty**, zatímco úlohou celních orgánů je zajistit, aby odkaz na prohlášení o náležité péči byl případně uveden v celním prohlášení, a kromě toho od okamžiku, kdy bude zavedeno elektronické rozhraní pro výměnu informací mezi celními orgány a příslušnými orgány, po úvodní analýze rizik provedené příslušnými orgány kontrolovat status prohlášení o náležité péči v informačním systému a přijmout příslušné kroky (tj. pozastavit nebo odmítnout komoditu nebo produkt, pokud o to budou požádány prostřednictvím statusu v informačním systému). Tato zvláštní organizace kontrol vylučuje použití kapitoly VII nařízení (EU) 2019/1020, pokud jde o uplatňování a prosazování tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 59

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 42 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (42a) **Kontroly prováděné příslušnými orgány by měly být prováděny způsobem, který co nejméně narušuje obchod a činnost hospodářských subjektů a obchodníků.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 60

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 43 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (43a) *Komise by měla zajistit odpovídající a dostatečné finanční zdroje, konkrétně i na technickou podporu, mimo jiné prostřednictvím Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, s cílem pomoci partnerským zemím při plnění požadavků stanovených tímto nařízením. Tyto zdroje by měly být k dispozici již před vstupem tohoto nařízení v platnost a jeho plným provedením, aby byla posílena adaptační kapacita dotčených komunit, přičemž je nutné věnovat zvláštní pozornost drobným zemědělcům*

Pozměňovací návrh 61

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 45

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (45) Za účelem optimalizace kontrolního procesu u příslušných komodit a produktů, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, a pro snížení zátěže spojené s tímto procesem je nutné zřídit elektronická rozhraní, která umožní automatický přenos dat mezi celními systémy a informačním systémem příslušných orgánů. Přírozeným kandidátem na podporu takovýchto přenosů dat je jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví. Rozhraní by měla být vysoce automatizovaná a snadno použitelná a měla by **být omezena další zátěž pro celní orgány**. Kromě toho je s ohledem na omezené rozdíly mezi údaji, které mají být uvedeny v celním prohlášení a v prohlášení o náležité péči, vhodné navrhnout rovněž přístup na základě přímého vztahu mezi podniky a veřejnou správou, kdy obchodníci a hospodářské subjekty zpřístupní prohlášení o náležité péči pro příslušnou komoditu nebo příslušný produkt prostřednictvím vnitrostátního jednotného portálu pro oblast celnictví a toto prohlášení bude automaticky předáno do informačního systému používaného příslušnými orgány. Celní orgány a příslušné orgány by měly přispět k určení údajů, které mají být předány, a případných dalších technických požadavků.

- (45) Za účelem optimalizace kontrolního procesu u příslušných komodit a produktů, které vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí, a pro snížení zátěže spojené s tímto procesem je nutné zřídit **interoperabilní** elektronická rozhraní, která umožní automatický přenos dat mezi celními systémy a informačním systémem příslušných orgánů. Přírozeným kandidátem na podporu takovýchto přenosů dat je jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví. Rozhraní by měla být vysoce automatizovaná a snadno použitelná a měla by **celním orgánům proces usnadnit a rovněž omezit náklady a zátěž pro hospodářské subjekty**. Kromě toho je s ohledem na omezené rozdíly mezi údaji, které mají být uvedeny v celním prohlášení a v prohlášení o náležité péči, vhodné navrhnout rovněž přístup na základě přímého vztahu mezi podniky a veřejnou správou, kdy obchodníci a hospodářské subjekty zpřístupní prohlášení o náležité péči pro příslušnou komoditu nebo příslušný produkt prostřednictvím vnitrostátního jednotného portálu pro oblast celnictví a toto prohlášení bude automaticky předáno do informačního systému používaného příslušnými orgány. Celní orgány a příslušné orgány by měly přispět k určení údajů, které mají být předány, a případných dalších technických požadavků.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 62

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 46

Znění navržené Komisí

- (46) Riziko spojené s uvedením nevyhovujících komodit a produktů na trh Unie se liší v závislosti na komoditě a produktu a také na zemi jejich původu a produkce. Hospodářské subjekty, které získávají komodity a produkty ze zemí nebo jejich částí představujících nízké riziko pěstování, sklizně nebo produkce příslušných komodit v rozporu s tímto nařízením, by měly mít méně povinností, a tím by se snížily náklady na dodržování předpisů a administrativní zátěž. Komodity a produkty z vysoce rizikových zemí nebo jejich částí by měly podléhat zesílené kontrole ze strany příslušných orgánů.

Pozměňovací návrh

- (46) Riziko spojené s uvedením nevyhovujících komodit a produktů na trh Unie se liší v závislosti na komoditě a produktu a také na zemi jejich původu a produkce **nebo jejich částech**. Hospodářské subjekty, které získávají komodity a produkty ze zemí nebo jejich částí představujících nízké riziko pěstování, sklizně nebo produkce příslušných komodit v rozporu s tímto nařízením, by měly mít méně povinností, a tím by se snížily náklady na dodržování předpisů a administrativní zátěž, **ledaže by hospodářský subjekt měl informace o tom, že existuje riziko nedodržování tohoto nařízení, nebo důvod se domnívat, že takovéto riziko existuje. Pokud příslušný orgán získá informace o tom, že existuje riziko obcházení požadavků tohoto nařízení, například pokud je příslušná komodita nebo produkt vyrobený ve vysoce rizikové zemi následně zpracován Unii nebo vyvezen do Unie ze země s nízkým rizikem, přičemž celní prohlášení nebo prohlášení o náležité péči uvádí, že daná komodita nebo produkt byly vyrobeny v zemi s nízkým rizikem, měl by prostřednictvím dalších kontrol ověřit, zda došlo k porušení, a případně přijmout vhodná opatření, jako je zabavení a pozastavení uvádění příslušné komodity nebo produktu na trh, jakož i provést další kontroly.** Komodity a produkty z vysoce rizikových zemí nebo jejich částí by měly podléhat zesílené kontrole ze strany příslušných orgánů.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 63

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 47

Znění navržené Komisí

- (47) Z tohoto důvodu by Komise měla posoudit riziko odlesňování a **znehodnocování** lesů na úrovni země nebo jejích částí podle řady kritérií, která odrážejí kvantitativní, objektivní a mezinárodně uznávané údaje, jakož i znaky toho, že země se aktivně zapojují do boje proti odlesňování a znehodnocování lesů. Tyto srovnávací informace by měly hospodářským subjektům v Unii usnadnit výkon náležité péče a příslušným orgánům monitorování a vymáhání souladu s právními předpisy a zároveň by měly producentům zemím poskytnout pobídku ke zvýšení udržitelnosti jejich systémů zemědělské produkce a snížení jejich dopadu na odlesňování. To by mělo napomoci větší transparentnosti a udržitelnosti dodavatelských řetězců. Tento systém referenčního srovnávání by měl být založen na tříступňové klasifikaci zemí, které mají být považovány za země s nízkým, standardním nebo vysokým rizikem. Aby byla zajištěna náležitá transparentnost a jasnost, měla by Komise zejména zpřístupnit veřejnosti údaje používané pro referenční srovnávání, důvody navrhované změny klasifikace a odpověď dotčené země. U příslušných komodit a produktů ze zemí s nízkým rizikem nebo částí zemí určených jako země s nízkým rizikem by mělo být hospodářským subjektům umožněno uplatňovat zjednodušenou náležitou péči, zatímco příslušné orgány by měly mít povinnost uplatňovat zesílenou kontrolu příslušných komodit a produktů z vysoce rizikových zemí nebo částí zemí označených jako vysoce rizikové. Komise by měla být zmocněna přijímat prováděcí opatření k určení zemí nebo jejích částí, které představují nízké nebo vysoké riziko spojené s produkcí příslušných komodit a produktů, které nejsou v souladu s tímto nařízením.

Pozměňovací návrh

- (47) Z tohoto důvodu by Komise měla posoudit riziko odlesňování a **znehodnocení či přeměny** lesů na úrovni země nebo jejích částí podle řady kritérií, která odrážejí kvantitativní, objektivní a mezinárodně uznávané údaje, jakož i znaky toho, že země se aktivně zapojují do boje proti odlesňování a znehodnocování **a přeměny** lesů **a zabývají se právy původních obyvatel a místních komunit**. Tyto srovnávací informace by měly hospodářským subjektům v Unii usnadnit výkon náležité péče a příslušným orgánům monitorování a vymáhání souladu s právními předpisy a zároveň by měly producentům zemím poskytnout pobídku ke zvýšení udržitelnosti jejich systémů zemědělské produkce a snížení jejich dopadu na odlesňování. To by mělo napomoci větší transparentnosti a udržitelnosti dodavatelských řetězců. Tento systém referenčního srovnávání by měl být založen na tříступňové klasifikaci zemí, které mají být považovány za země s nízkým, standardním nebo vysokým rizikem. Aby byla zajištěna náležitá transparentnost a jasnost, měla by Komise zejména zpřístupnit veřejnosti údaje používané pro referenční srovnávání, důvody navrhované změny klasifikace a odpověď dotčené země. U příslušných komodit a produktů ze zemí s nízkým rizikem nebo částí zemí určených jako země s nízkým rizikem by mělo být hospodářským subjektům umožněno uplatňovat zjednodušenou náležitou péči, zatímco příslušné orgány by měly mít povinnost uplatňovat zesílenou kontrolu příslušných komodit a produktů z vysoce rizikových zemí nebo částí zemí označených jako vysoce rizikové. Komise by měla být zmocněna přijímat prováděcí opatření k určení zemí nebo jejích částí, které představují nízké nebo vysoké riziko spojené s produkcí příslušných komodit a produktů, které nejsou v souladu s tímto nařízením.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 64

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 47 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (47a) *Má-li se předejít tomu, aby toto nařízení vytvářelo zbytečná omezení obchodu, měla by Komise spolupracovat se zeměmi, které byly označeny jako země se standardním nebo vysokým rizikem, a s příslušnými zúčastněnými stranami v těchto zemích s cílem míru tohoto rizika snížit.*

Pozměňovací návrh 65

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 48

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (48) Příslušné orgány by měly vykonávat v pravidelných intervalech kontroly hospodářských subjektů s cílem ověřit, že subjekty skutečně plní povinnosti stanovené v tomto nařízení. Příslušné orgány by dále měly provádět kontroly v případě, že mají k dispozici a využívají významné informace, včetně opodstatněných obav vyjádřených třetími osobami. Pro komplexní pokrytí příslušných komodit a produktů, příslušných hospodářských subjektů a obchodníků a objemů jejich podílu na komoditách a produktech by se měl uplatňovat dvou-složkový přístup. Příslušné orgány by tudíž měly být povinny kontrolovat určité procento hospodářských subjektů a obchodníků a současně pokrýt i určitou procentní část příslušných komodit a produktů. Tyto procentní části by měly být vyšší u příslušných komodit a produktů z vysoce rizikových zemí nebo jejich částí.

- (48) Příslušné orgány by měly vykonávat v pravidelných intervalech kontroly hospodářských subjektů s cílem ověřit, že subjekty skutečně plní povinnosti stanovené v tomto nařízení. Příslušné orgány by dále měly provádět kontroly v případě, že mají k dispozici a využívají významné informace, včetně opodstatněných obav vyjádřených třetími osobami. Pro komplexní pokrytí příslušných komodit a produktů, příslušných hospodářských subjektů a obchodníků a objemů jejich podílu na komoditách a produktech by se měl uplatňovat dvou-složkový přístup. Příslušné orgány by tudíž měly být povinny kontrolovat určité procento hospodářských subjektů a obchodníků a současně pokrýt i určitou procentní část příslušných komodit a produktů. Tyto procentní části by měly být vyšší u příslušných komodit a produktů z vysoce rizikových zemí nebo jejich částí, **zatímco v případě zemí s nízkým rizikem nebo jejich částí mohou být nižší.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 66

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 49

Znění navržené Komisí

- (49) Kontroly hospodářských subjektů a obchodníků prováděné příslušnými orgány by měly zahrnovat systémy náležité péče a soulad příslušných komodit a produktů s ustanoveními tohoto nařízení. Kontroly by měly vycházet z plánu kontrol založeného na riziku. Plán by měl obsahovat kritéria rizik, která příslušným orgánům umožní provést analýzu rizik u prohlášení o náležité péči předložených hospodářskými subjekty a obchodníky. Kritéria rizik by měla zohledňovat riziko odlesňování spojené s příslušnými komoditami a produkty v zemi produkce, historii dodržování povinností hospodářských subjektů a obchodníků podle tohoto nařízení a jakékoli další významné informace, které mají příslušné orgány k dispozici. Analýza rizik u prohlášení o náležité péči by měla příslušným orgánům umožnit kontrolu identifikace hospodářských subjektů, obchodníků a příslušných komodit a produktů a měla by být prováděna pomocí technik elektronického zpracování dat v informačním systému, který shromažďuje prohlášení o náležité péči.

Pozměňovací návrh

- (49) Kontroly hospodářských subjektů a obchodníků prováděné příslušnými orgány by měly zahrnovat systémy náležité péče a soulad příslušných komodit a produktů s ustanoveními tohoto nařízení. Kontroly by měly vycházet z plánu kontrol založeného na riziku. Plán by měl obsahovat kritéria rizik, která příslušným orgánům umožní provést analýzu rizik u prohlášení o náležité péči předložených hospodářskými subjekty a obchodníky. Kritéria rizik by měla zohledňovat riziko odlesňování spojené s příslušnými komoditami a produkty v zemi produkce, historii dodržování povinností hospodářských subjektů a obchodníků podle tohoto nařízení a jakékoli další významné informace, které mají příslušné orgány k dispozici. Analýza rizik u prohlášení o náležité péči by měla příslušným orgánům umožnit kontrolu identifikace hospodářských subjektů, obchodníků a příslušných komodit a produktů a měla by být prováděna pomocí technik elektronického zpracování dat v informačním systému, který shromažďuje prohlášení o náležité péči. **Pokud je to nezbytné a technicky možné, měly by příslušné orgány v úzké spolupráci s orgány ve třetích zemích provádět také kontroly na místě.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 67

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 50

Znění navržené Komisí

- (50) V případě, že analýza rizik provedená u prohlášení o náležité péči odhalí vysoké riziko nedodržení právních předpisů týkající se konkrétních relevantních komodit a produktů, měly by mít příslušné orgány možnost přijmout okamžitá předběžná opatření, aby zabránily jejich uvedení nebo dodání na trh Unie. V případě, že by takové příslušné komodity a produkty vstupovaly na trh Unie nebo tento trh opouštěly, měly by příslušné orgány požádat celní orgány o pozastavení propuštění do volného oběhu nebo vývozu, aby příslušné orgány mohly provést nezbytné kontroly. Tato žádost by měla být sdělena prostřednictvím systému rozhraní mezi celními a příslušnými orgány. Pozastavení uvedení nebo dodání na trh Unie, propuštění do volného oběhu nebo vývozu by mělo být omezeno na **tři pracovní dny**, s výjimkou případů, kdy příslušné orgány vyžadují dodatečnou lhůtu k posouzení souladu příslušných komodit a produktů s tímto nařízením. V takovém případě by příslušné orgány měly přijmout dodatečná předběžná opatření k prodloužení doby pozastavení nebo by měly o takové prodloužení požádat celní orgány v případě, že příslušné komodity a produkty vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí.

Pozměňovací návrh

- (50) V případě, že analýza rizik provedená u prohlášení o náležité péči odhalí vysoké riziko nedodržení právních předpisů týkající se konkrétních relevantních komodit a produktů, měly by mít příslušné orgány možnost přijmout okamžitá předběžná opatření, aby zabránily jejich uvedení nebo dodání na trh **Unie nebo jejich vývozu** z Unie. V případě, že by takové příslušné komodity a produkty vstupovaly na trh Unie nebo tento trh opouštěly, měly by příslušné orgány požádat celní orgány o pozastavení propuštění do volného oběhu nebo vývozu, aby příslušné orgány mohly provést nezbytné kontroly. Tato žádost by měla být sdělena prostřednictvím systému rozhraní mezi celními a příslušnými orgány. Pozastavení uvedení nebo dodání na trh Unie, propuštění do volného oběhu nebo vývozu by mělo být omezeno na **pět pracovních dnů nebo na 72 hodin u čerstvých komodit a produktů, u nichž hrozí znehodnocení**, s výjimkou případů, kdy příslušné orgány vyžadují dodatečnou lhůtu k posouzení souladu příslušných komodit a produktů s tímto nařízením. V takovém případě by příslušné orgány měly přijmout dodatečná předběžná opatření k prodloužení doby pozastavení nebo by měly o takové prodloužení požádat celní orgány v případě, že příslušné komodity a produkty vstupují na trh Unie nebo jej opouštějí.

Pozměňovací návrh 68

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 50 a (nový)

Znění navržené Komisí

- (50a) **Hospodářské subjekty by měly podporovat, aby jejich dodavatelé, kteří jsou drobnými zemědělci, dodržovali toto nařízení, a to i prostřednictvím investic a budování kapacit, jakož i mechanismů stanovování cen, které producentům, kteří jsou dodavateli subjektů, zajistí životní minimum.**

Pozměňovací návrh

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 69**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 51***Znění navržené Komisí*

- (51) Plán kontrol by měl být pravidelně aktualizován na základě výsledků jeho provádění. Hospodářské subjekty, které dlouhodobě dodržují předpisy, by **měly** podléhat kontrolám s nižší četností.

Pozměňovací návrh

- (51) Plán kontrol by měl být pravidelně aktualizován na základě výsledků jeho provádění. Hospodářské subjekty, které dlouhodobě dodržují předpisy, by **mohly** podléhat kontrolám s nižší četností.

Pozměňovací návrh 70**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 51 a (nový)***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

- (51a) *Má-li Komise důvod se domnívat, že členský stát neprovádí dostatečné kontroly k zajištění prosazování tohoto nařízení, měla by být poté, co v této věci naváže dialog s tímto členským státem, pověřena provedením změn v plánu kontrol v tomto členském státě s cílem zajistit nápravu situace.*

Pozměňovací návrh 71**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 52***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

- (52) Aby bylo zajištěno provádění a účinné vymáhání tohoto nařízení, měly by mít členské státy pravomoc stáhnout nevyhovující příslušné komodity a produkty z trhu a oběhu a přijmout vhodná nápravná opatření. Měly by také zajistit, aby porušování tohoto nařízení, zejména ze strany hospodářských subjektů a obchodníků, bylo trestáno účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi.

- (52) Aby bylo zajištěno provádění a účinné vymáhání tohoto nařízení, měly by mít členské státy pravomoc stáhnout nevyhovující příslušné komodity a produkty z trhu a oběhu a přijmout vhodná nápravná opatření. Měly by také zajistit, aby porušování tohoto nařízení, zejména ze strany hospodářských subjektů a obchodníků, bylo trestáno účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi **a aby hospodářské subjekty, které nedodržují povinnosti vyplývající z tohoto nařízení, nesly odpovědnost a byly povinny nahradit škodu, které by uplatňování náležité péče bývalo zabránilo.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 72

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 52 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (52a) *Komise by měla zveřejňovat jména hospodářských subjektů a obchodníků, kteří nejednají v souladu s tímto nařízením. To by mohlo ostatním hospodářským subjektům a obchodníkům pomoci při posuzování rizik a zvýšit tlak spotřebitelů a občanské společnosti na subjekty a obchodníky, kteří nedodržují předpisy, aby získávali zdroje z dodavatelských řetězců, jež nezpůsobují odlesňování.*

Pozměňovací návrh 73

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 53

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (53) S ohledem na mezinárodní povahu odlesňování **a** znehodnocování lesů a souvisejícího obchodu by příslušné orgány měly spolupracovat navzájem, s celními orgány členských států, s Komisí, jakož i se správními orgány třetích zemí. Příslušné orgány by rovněž měly spolupracovat s příslušnými orgány při dohledu a prosazování ostatních legislativních nástrojů EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci, pokud jde o na nepříznivé dopady na lidská práva nebo životní prostředí.

- (53) S ohledem na mezinárodní povahu odlesňování, znehodnocování **lesů, přeměnu** lesů a souvisejícího obchodu by příslušné orgány měly spolupracovat navzájem, s celními orgány členských států, s Komisí, jakož i se správními orgány třetích zemí. Příslušné orgány by rovněž měly spolupracovat s příslušnými orgány při dohledu a prosazování ostatních legislativních nástrojů EU, které stanoví požadavky na náležitou péči v hodnotovém řetězci, pokud jde o na nepříznivé dopady na lidská práva nebo životní prostředí.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 74

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 53 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (53a) S cílem usnadnit hospodářským subjektům, orgánům členských států a zainteresovaným orgánům třetích zemí přístup k faktickým, spolehlivým a aktualizovaným informacím o odlesňování a usnadnit hospodářským subjektům dodržování požadavků tohoto nařízení, by Komise měla zřídit platformu, jež by pokrývala lesní oblasti po celém světě a obsahovala soubor nástrojů, který by všem stranám umožňoval rychle přejít k „nulovému odlesňování“ napříč dodavatelskými řetězci. Tato platforma by měla zahrnovat tematické mapy, mapu krajinného pokryvu s časovými řadami od rozhodného data stanoveného tímto nařízením a řady tříd umožňujících zkoumat složení krajiny. Platforma by měla rovněž zahrnovat systém varování založený na měsíčním monitorování změny lesního porostu a řadu analýz a uživatelsky vstřícných a zabezpečených výstupů, které by znázorňovaly, jak jsou dodavatelské řetězce spojeny s odlesňováním. Platforma by měla být zpřístupněna všem hospodářským subjektům, orgánům členských států a zainteresovaným orgánům třetích zemí s cílem podpořit využívání co nejpřesnějších a nejaktuálnějších informací, vypracovat posouzení a analýzy rizik, zlepšit kontroly prohlášení a referenční srovnávání zemí a rozvíjet přístup založený na spolupráci. Platforma by měla využívat družicové snímky, včetně družic Sentinel programu Copernicus, které jsou schopny poskytovat požadované věcné, spolehlivé a aktualizované informace.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 75

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 54

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (54) *Jakkoli se toto nařízení zabývá odlesňováním a znehodnocováním lesů, jak se předpokládá ve sdělení z roku 2019 „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, ochrana lesů by neměla vést k přeměně nebo znehodnocování jiných přírodních ekosystémů. Ekosystémy, jako jsou mokřady, savany a rašeliniště, jsou velmi důležité pro celosvětové úsilí v boji proti změně klimatu, jakož i pro další cíle v oblasti udržitelného rozvoje, a jejich přeměna nebo znehodnocení vyžadují zvláštní naléhavou pozornost. Aby tento problém vyřešila, měla by Komise dva roky po vstupu nařízení v platnost posoudit nezbytnost a proveditelnost rozšíření oblasti působnosti na další ekosystémy a další komodity. Zároveň by Komise měla prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci provést i přezkum příslušných produktů vyjmenovaných v příloze I tohoto nařízení.*

vypouští se

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 76

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 55

Znění navržené Komisí

- (55) Aby bylo zajištěno, že požadavky na informace, které musí hospodářské subjekty dodržet a které jsou stanoveny v tomto nařízení, budou i nadále relevantní a v souladu s vědeckým a technologickým vývojem, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o doplnění požadavků na informace nezbytných pro postup náležité péče, informace a kritéria pro posuzování rizik a zmírňování rizik, které musí hospodářské subjekty splňovat a které jsou stanoveny v tomto nařízení a v seznamu zboží v příloze I tohoto nařízení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Evropský parlament a Rada měly obdržet veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci by měli mít automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

Pozměňovací návrh

- (55) Aby bylo zajištěno, že požadavky na informace, které musí hospodářské subjekty dodržet a které jsou stanoveny v tomto nařízení, budou i nadále relevantní a v souladu s vědeckým a technologickým vývojem, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o doplnění požadavků na informace nezbytných pro postup náležité péče, informace a kritéria pro posuzování rizik a zmírňování rizik, které musí hospodářské subjekty splňovat a které jsou stanoveny v tomto nařízení a v seznamu zboží v příloze I tohoto nařízení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni a **se zúčastněnými stranami**, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Evropský parlament a Rada měly obdržet veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci by měli mít automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 77

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 57

Znění navržené Komisí

- (57) Nařízení (ES) č. 2173/2005 stanoví postupy Unie pro provádění režimu licencí FLEGT prostřednictvím dvoustranných dobrovolných dohod o partnerství se zeměmi produkujícími dřevo. Aby byly dodrženy dvoustranné závazky, které Evropská unie přijala, a zachován pokrok dosažený s partnerskými zeměmi, které mají zaveden funkční systém (fáze udělování licencí FLEGT), mělo by toto nařízení obsahovat ustanovení, které deklaruje, že dřevo a výrobky na bázi dřeva, na které se vztahuje licence FLEGT, splňují požadavek zákonnosti podle tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

- (57) Nařízení (ES) č. 2173/2005 stanoví postupy Unie pro provádění režimu licencí FLEGT prostřednictvím dvoustranných dobrovolných dohod o partnerství se zeměmi produkujícími dřevo. **Účelem dobrovolných dohod o partnerství jsou systémové změny v lesnictví, jejichž cílem je udržitelná správa lesů, vymýcení nezákonné těžby dřeva a podpora celosvětového úsilí o zastavení odlesňování. Dobrovolné dohody o partnerství představují pro Unii i partnerské země důležitý právní rámec, který se podařilo vytvořit díky dobré spolupráci a angažovanosti těchto zemí. Podporovány by měly být i nové dobrovolné dohody o partnerství s dalšími partnery. Toto nařízení by mělo vycházet z činnosti vykonané v rámci nařízení (ES) č. 2173/2005, které i nadále zůstává důležitým mechanismem na ochranu lesů ve světě.** Aby byly dodrženy dvoustranné závazky, které Evropská unie přijala, a zachován pokrok dosažený s partnerskými zeměmi, které mají zaveden funkční systém (fáze udělování licencí FLEGT), **a aby byli další partneři motivováni k dosažení této fáze,** mělo by toto nařízení obsahovat ustanovení, které deklaruje, že dřevo a výrobky na bázi dřeva, na které se vztahuje licence FLEGT, splňují požadavek zákonnosti podle tohoto nařízení, **čímž se zajistí, že splnění této části požadavku na náležitou péči bude snadno ověřitelné. Partnerství v rámci dobrovolné dohody o partnerství by měla být podporována odpovídajícími zdroji a také by jim měla být poskytována specifická podpora v oblasti administrativy a budování kapacit. Nařízení (ES) č. 2173/2005 také zůstane důležitým systémem poskytujícím rámec pro mnohostranné konzultace.**

Pozměňovací návrh 78

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 57 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (57a) Komise by měla pomáhat nejméně rozvinutým zemím a malým a středním podnikům pochopit, provádět a dodržovat normy stanovené v tomto nařízení, přičemž by měla udržovat otevřenou spolupráci za účelem budování kapacit s vnitrostátními, regionálními a místními vládami, organizacemi občanské společnosti a producenty, zejména malými producenty.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 79

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 58

Znění navržené Komisí

- (58) Jakkoli se toto nařízení zabývá odlesňováním a **znehodnocováním** lesů, jak se předpokládá ve sdělení z roku 2019 „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, ochrana lesů by neměla vést k přeměně nebo znehodnocování jiných přírodních ekosystémů. Ekosystémy, jako jsou mokřady, savany a rašeliniště, jsou velmi důležité pro celosvětové úsilí v boji proti změně klimatu, jakož i pro další cíle v oblasti udržitelného rozvoje, a jejich přeměna nebo znehodnocení vyžadují zvláštní **naléhavou pozornost**. Do **dvou let** od vstupu tohoto nařízení v platnost **by proto mělo být provedeno zhodnocení potřeby a proveditelnosti** rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další ekosystémy vedle lesů.

Pozměňovací návrh

- (58) Jakkoli se toto nařízení zabývá odlesňováním, **znehodnocováním lesů a přeměnou** lesů, jak se předpokládá ve sdělení z roku 2019 „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“, ochrana lesů by neměla vést k přeměně nebo znehodnocování jiných přírodních ekosystémů. Ekosystémy, jako jsou mokřady, savany a rašeliniště, jsou velmi důležité pro celosvětové úsilí v boji proti změně klimatu **a krizi biologické rozmanitosti**, jakož i pro další cíle v oblasti udržitelného rozvoje, a jejich přeměna nebo znehodnocení vyžadují zvláštní **naléhavá opatření a prevenci**. **Není pochyb o tom, že spotřeba v Unii je významnou hnací silou přeměny a degradace biologicky rozmanitých a nelesních ekosystémů bohatých na uhlík po celém světě. Aby se snížila stopa Unie na všech přírodních ekosystémech, mělo by být nejpozději do jednoho roku od vstupu tohoto nařízení v platnost provedeno hodnocení a vypracován legislativní návrh na rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další ekosystémy vedle lesů a jiných zalesněných ploch, přičemž přípravy by měly být zahájeny nejpozději v den vstupu tohoto nařízení v platnost. Další zpoždění při zahrnování ostatních ekosystémů do tohoto nařízení by mohlo způsobit přesun zemědělské produkce z lesů do nelesních ekosystémů. Ty jsou také stále více pod tlakem přeměny a znehodnocování v důsledku produkce komodit pro trh Unie. Komise by měla dva roky po vstupu toho nařízení v platnost také posoudit nezbytnost a proveditelnost rozšíření oblasti působnosti na další komodity. Zároveň by Komise měla prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci provést i přezkum příslušných produktů vyjmenovaných v příloze I tohoto nařízení.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 80

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 58 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (58a) *S ohledem na žádost Evropského parlamentu uvedenou v jeho usnesení „Právní rámec EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU“ ze dne 22. října 2020 a na převážnou většinu téměř 1,2 milionu účastníků veřejné konzultace Komise o odlesňování, znehodnocování lesů a přeměně lesů z důvodu poptávky, kteří se vyslovili pro to, aby do tohoto nařízení byly zahrnuty nelesní ekosystémy, by Komise měla založit své hodnocení a legislativní návrh na rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další ekosystémy na definicích „přírodních ekosystémů“, „přeměny přírodního ekosystému“ a „znehodnocování lesů a přírodních ekosystémů“ a nejzazším termínu 31. prosince 2019, jak je stanoveno v tomto nařízení.*

Pozměňovací návrh 81

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 60

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (60) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž bojovat proti odlesňování a **znehodnocování** lesů omezením příspěvku spotřeby v Unii, nemůže být dosaženo na úrovni jednotlivých členských států, a proto jej může být z důvodu jeho rozsahu lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

- (60) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž bojovat proti odlesňování, **znehodnocování lesů** a **přeměně** lesů omezením příspěvku spotřeby v Unii **a motivací k omezení odlesňování v producentských zemích**, nemůže být dosaženo na úrovni jednotlivých členských států, a proto jej může být z důvodu jeho rozsahu lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 82

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 61

Znění navržené Komisí

- (61) **Hospodářským subjektům, obchodníkům a příslušným orgánům** by měla být poskytnuta přiměřená doba, aby se **připravily** na plnění požadavků uvedených v tomto nařízení,

Pozměňovací návrh

- (61) **Aby nedošlo k narušení dodavatelského řetězce a omezily se negativní dopady na třetí země, měla by být obchodním partnerům, a zejména drobným zemědělcům, hospodářským subjektům, obchodníkům a příslušným orgánům** poskytnuta přiměřená doba, aby se **připravili** na plnění požadavků uvedených v tomto nařízení,

Pozměňovací návrh 83

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – návětí

Znění navržené Komisí

Toto nařízení stanoví pravidla pro uvádění na trh Unie a vývoz z Unie týkající se skotu, kakaa, kávy, palmy olejná, sóji a dřeva (dále jen „příslušné komodity“) a **produktů** vyjmenovaných v příloze I, které příslušné komodity obsahují, byly jimi krmeny nebo byly vyrobeny za použití příslušných komodit (dále jen „příslušné produkty“), a to s cílem

Pozměňovací návrh

Toto nařízení stanoví pravidla pro uvádění na trh Unie a vývoz z Unie týkající se skotu, **prasat, ovcí a koz, drůbeže**, kakaa, kávy, palmy olejná **a derivátů na bázi palmového oleje**, sóji, **kukuřice, kaučuku** a dřeva (dále jen „příslušné komodity“) a **produktů, včetně dřevěného uhlí a tištěného papíru**, vyjmenovaných v příloze I, které příslušné komodity obsahují, byly jimi krmeny nebo byly vyrobeny za použití příslušných komodit (dále jen „příslušné produkty“), a to s cílem

Pozměňovací návrh 84

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – písm. a

Znění navržené Komisí

- a) minimalizovat příspěvek Unie k odlesňování a **znehodnocování** lesů na celém světě;

Pozměňovací návrh

- a) minimalizovat příspěvek Unie k odlesňování, **znehodnocování lesů a přeměně** lesů na celém světě;

Pozměňovací návrh 85

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – písm. b

Znění navržené Komisí

- b) snížit příspěvek Evropské unie k emisím skleníkových plynů a celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti.

Pozměňovací návrh

- b) snížit příspěvek Evropské unie k emisím skleníkových plynů a celosvětovému úbytku biologické rozmanitosti;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 86

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 – písm. b a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ba) přispět k omezení globálního odlesňování.

Pozměňovací návrh 87

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Toto nařízení rovněž stanoví povinnosti finančních institucí se sídlem v Unii nebo působících v Unii, které poskytují finanční služby fyzickým nebo právnickým osobám, jejichž hospodářskou činností je výroba, dodávání, uvádění na trh Unie nebo vývoz příslušných komodit a produktů z trhu Unie ve smyslu tohoto článku.

Pozměňovací návrh 88

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1) „odlesňováním“ přeměna **lesa na plochy k zemědělskému využití**, ať již je způsobena člověkem, či nikoli;

1) „odlesňováním“ přeměna, ať již je způsobena člověkem, či nikoli, **lesa nebo jiné zalesněné plochy na plochy k zemědělskému využití nebo na pěstovaný les;**

Pozměňovací návrh 89

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1a) „**přeměnou ekosystému**“ změna přírodního ekosystému na jiné využití půdy nebo změna druhového složení, struktury nebo funkce přírodního ekosystému; to zahrnuje závažné znehodnocení nebo zavedení postupů hospodaření, které vedou k podstatné a trvalé změně druhového složení, struktury nebo funkce ekosystému;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 90

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 2a) „zemědělským využitím“ využívání půdy k jednomu nebo více z těchto účelů: pěstování dočasných nebo jednoletých plodin, jejichž vegetační cyklus je jeden rok nebo kratší; pěstování trvalých nebo víceletých plodin, jejichž vegetační cyklus je delší než jeden rok, včetně stromů; obhospodářování trvalých nebo dočasných luk nebo pastvin i chov hospodářských zvířat; a půda dočasně ležící ladem;

Pozměňovací návrh 91

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 2 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 2b) „jinou zalesněnou plochou“ půda neklasifikovaná jako les o rozloze více než 0,5 hektaru se stromy vyššími než pět metrů a korunovým zápojem mezi 5 % a 10 % nebo se stromy schopnými dosáhnout těchto prahových hodnot in situ nebo s kombinovaným porostem zákrsků, keřů a stromů nad 10 % s výjimkou půdy v převážně zemědělském nebo městském využití;

Pozměňovací návrh 92

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 5 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 5a) „přírodním ekosystémem“ ekosystém, včetně ekosystémů spravovaných lidmi, který se v podstatných rysech podobá – pokud jde o druhové složení, strukturu a ekologickou funkci – ekosystému, jenž se v dané oblasti nachází nebo by se nacházel, pokud by nedošlo k významným lidským vlivům; k němu patří zejména půda s vysokými zásobami uhlíku a půda s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 93

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 6

Znění navržené Komisí

- 6) „znehodnocováním **lesů**“ **těžební postupy, které nejsou udržitelné a způsobují** snížení nebo **ztrátu** biologické nebo ekonomické produktivity a komplexnosti **lesních** ekosystémů, **což má za následek dlouhodobé snížení celkové nabídky prospěchu z lesa, který zahrnuje dřevo, biologickou rozmanitost a další produkty** nebo služby;

Pozměňovací návrh

- 6) „znehodnocováním **lesů a jiných přírodních ekosystémů**“ snížení nebo **ztráta** biologické nebo ekonomické produktivity a komplexnosti **lesů a dalších zalesněných ploch a jiných přírodních** ekosystémů **ovlivňující jejich druhové složení, strukturu nebo funkci, bez ohledu na to, zda jsou přímo způsobeny člověkem, či nikoli; to zahrnuje nezákonné využívání lesů, dalších zalesněných ploch nebo jiných přírodních ekosystémů, jakož používání postupů obhospodařování, které mají významný nebo trvalý dopad na jejich schopnost podporovat biologickou rozmanitost nebo poskytovat ekosystémové služby;**

Pozměňovací návrh 94

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 7

Znění navržené Komisí

- 7) „**udržitelnými těžebními postupy**“ **těžba, která se provádí s ohledem na zachování kvality půdy a biologické rozmanitosti s cílem minimalizovat negativní dopady tak, aby se zabránilo těžbě pařezů a kořenů, znehodnocení původních lesů nebo jejich přeměně na pěstované lesy a těžbě na citlivých půdách; minimalizuje rozsáhlé holoseče a zajišťuje místně vhodné prahové hodnoty pro těžbu mrtvé dřevní hmoty a požadavky na používání systémů těžby dřeva, které minimalizují dopady na kvalitu půdy, včetně zhutňování půdy, a na prvky biologické rozmanitosti a stanoviště;**

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 95

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 8

Znění navržené Komisí

- 8) výrazem „nezpůsobující odlesňování“

Pozměňovací návrh

- 8) výrazem „nezpůsobující odlesňování“ **popis toho, že příslušné komodity a produkty včetně těch, které se používají pro příslušné produkty nebo jsou v nich obsaženy, byly vyprodukovány na půdě, na níž nedošlo k odlesňování, a nevedly nebo nepřispěly ke znehodnocování lesů nebo přeměně lesů po 31. prosinci 2019;**

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

- a) popis toho, že příslušné komodity a produkty včetně těch, které se používají pro příslušné produkty nebo jsou v nich obsaženy, byly vyprodukovány na půdě, na níž po 31. prosinci 2020 nedošlo k odlesňování, a
- b) že dřevo bylo z lesa vytěženo, aniž by po 31. prosinci 2020 těžba vyvolala znehodnocování lesa;

Pozměňovací návrh

Pozměňovací návrh 240

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 9

Znění navržené Komisí

- 9) „vyprodukovaným“ vypěstovaný, sklizený či vytěžený, **odchovaný, krmený** nebo získaný na příslušném pozemku;

Pozměňovací návrh

- 9) „vyprodukovaným“ vypěstovaný, sklizený či vytěžený nebo získaný na příslušném pozemku, **nebo v případě hospodářských zvířat se tím rozumí na všech příslušných pozemcích, které jsou součástí procesu chovu hospodářských zvířat;**

Pozměňovací návrh 96

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 16

Znění navržené Komisí

- 16) „zanedbatelným rizikem“ **úplné posouzení pro daný produkt specifických i obecných údajů o souladu s čl. 3 písm. a) a b) u příslušných komodit nebo produktů, z něhož nevyplývá žádný důvod k obavám;**

Pozměňovací návrh

- 16) „zanedbatelným rizikem“ **úroveň rizika, která se vztahuje na příslušné komodity a produkty, které mají být uvedeny na trh Unie nebo z něj vyvezeny, pokud tyto komodity nebo produkty nevykazují žádné důvody k obavám na základě úplného posouzení specifických i obecných údajů o souladu s článkem 3 a uplatňování vhodných zmírňujících opatření;**

Pozměňovací návrh 97

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 16 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 16a) „smysluplným zapojením zúčastněných stran“ **pochopení obav a zájmů příslušných zúčastněných stran, zejména nejzranitelnějších skupin, jako jsou drobní zemědělci, původní obyvatelé a místní komunity, včetně žen, na základě přímých konzultací vedených způsobem, který zohledňuje případné překážky bránící účinnému zapojení;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 98

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 18

Znění navržené Komisí

- 18) „nevyhovujícími produkty“ příslušné komodity a produkty, které nebyly vyrobeny způsobem „nezpůsobujícím odlesňování“ nebo nebyly vyrobeny v souladu s příslušnými právními předpisy země produkce nebo **vykazují obě tyto charakteristiky**;

Pozměňovací návrh

- 18) „nevyhovujícími produkty“ příslušné komodity a produkty, které nebyly vyrobeny způsobem „nezpůsobujícím odlesňování“ nebo nebyly vyrobeny v souladu s příslušnými právními předpisy **a normami, včetně těch, které se týkají práv původního obyvatelstva, vlastnických práv místních komunit a práva na svobodný, předběžný a informovaný souhlas a které nebyly zahrnuty do vhodného prohlášení o náležité péči**;

Pozměňovací návrh 99

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 21

Znění navržené Komisí

- 21) „opodstatněnou obavou“ **řádně podložené** tvrzení vycházející z objektivních a ověřitelných údajů o nedodržování tohoto nařízení, které může vyžadovat intervenci příslušných orgánů;

Pozměňovací návrh

- 21) „opodstatněnou obavou“ tvrzení vycházející z objektivních a ověřitelných údajů o nedodržování tohoto nařízení, které může vyžadovat intervenci příslušných orgánů;

Pozměňovací návrh 100

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 28

Znění navržené Komisí

- 28) „příslušnými právními předpisy **země produkce**“ pravidla použitelná v zemi produkce týkající se právního statusu oblasti produkce, pokud jde o práva k využívání půdy, ochranu životního prostředí, práva třetích stran a příslušné obchodní a celní předpisy podle legislativního rámce použitelného v zemi produkce.

Pozměňovací návrh

- 28) „příslušnými právními předpisy **a normami**“ se **rozumí**;

- a) pravidla použitelná v zemi produkce týkající se právního statusu oblasti produkce, pokud jde o práva k využívání půdy, ochranu životního prostředí, práva třetích stran a příslušné obchodní a celní předpisy podle legislativního rámce použitelného v zemi produkce;

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- b) lidská práva chráněná mezinárodním právem, zejména nástroje na ochranu zvykových práv a práva na svobodný, předchozí a informovaný souhlas, jak je stanoveno mimo jiné v Deklaraci OSN o právech původních obyvatel, ve Stálém fóru OSN pro otázky původních obyvatel a ve stávajících závazných mezinárodních dohodách, v Úmluvě o domorodém a kmenovém obyvatelstvu (č. 169, 1989), které se týkají práva na ochranu životního prostředí, práva na ochranu životního prostředí bez jakékoli formy pronásledování a obtěžování a dalších mezinárodně uznávaných lidských práv souvisejících s využíváním půdy, přístupem k půdě nebo vlastnictvím půdy;

Pozměňovací návrh 101

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 28 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 28a) „svobodným, předchozím a informovaným souhlasem“ kolektivní lidské právo původních obyvatel a místních společenství udělit a odmítnout souhlas před zahájením jakékoli činnosti, která může mít vliv na jejich práva, půdu, zdroje, území, obživu a zajišťování potravin; jedná se o právo vykonávané prostřednictvím zástupců podle vlastního výběru a způsobem, který je v souladu s jejich vlastními zvyky, hodnotami a normami;

Pozměňovací návrh 102

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 28 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 28b) „obránci lidských práv“ osoby, skupiny a společenské orgány, které podporují a chrání všeobecně uznávaná lidská práva a základní svobody; obránci lidských práv usilují rovněž o prosazování a ochranu občanských a politických práv, jakož i o prosazování, ochranu a uplatňování hospodářských, sociálních a kulturních práv. Obránci lidských práv také prosazují a chrání práva příslušníků skupin, jako jsou původní obyvatelé.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 103

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 28 c (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

28c) „*obránci lidských práv v oblasti životního prostředí“ osoby a skupiny, které samy za sebe nebo v rámci profesní činnosti a mírovou cestou usilují o ochranu a podporu lidských práv týkajících se životního prostředí, včetně vody, ovzduší, půdy, flóry a fauny;*

Pozměňovací návrh 104

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 1 – písm. b

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

b) byly vyrobeny v souladu s příslušnými právními předpisy **země produkce a**

b) byly vyrobeny v souladu s příslušnými právními předpisy **a normami definovanými v čl. 2 bodu 28; a**

Pozměňovací návrh 105

Návrh nařízení

Článek 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 3a

Finanční instituce poskytují finanční služby zákazníkům pouze tehdy, pokud dospějí k závěru, že existuje pouze zanedbatelné riziko, že by dotyčné služby mohly přímo či nepřímo podporovat činnosti, které vedou k odlesňování, znehodnocování lesů nebo přeměně lesů.

Pozměňovací návrh 106

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem z trhu Unie vykonávají hospodářské subjekty náležitou péči, aby zajistily soulad těchto komodit a produktů s **čl. 3 písm. a) a b)**. Za tímto účelem použijí rámec postupů a opatření vymezený v článku 8 (dále jen „náležitá péče“).

1. Před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem z trhu Unie vykonávají hospodářské subjekty náležitou péči, aby zajistily soulad těchto komodit a produktů s **článkem 3**. Za tímto účelem použijí rámec postupů a opatření vymezený v článku 8 (dále jen „náležitá péče“).

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 107

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Hospodářské subjekty, které při výkonu náležité péče podle článku 8 dospěly k závěru, že příslušné komodity a produkty splňují požadavky tohoto nařízení, zpřístupní před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem příslušným orgánům prostřednictvím informačního systému podle článku 31 prohlášení o náležité péči. Toto prohlášení potvrzuje, že byl vykonán postup náležité péče a nebylo zjištěno žádné nebo bylo zjištěno pouze zanedbatelné riziko, **příčemž** prohlášení musí obsahovat údaje stanovené v příloze II pro příslušné komodity a produkty.

Pozměňovací návrh

2. Hospodářské subjekty, které při výkonu náležité péče podle článku 8 dospěly k závěru, že příslušné komodity a produkty splňují požadavky tohoto nařízení, zpřístupní před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem příslušným orgánům prostřednictvím informačního systému podle článku 31 prohlášení o náležité péči. Toto **elektronicky dostupné, přenosné a certifikované** prohlášení potvrzuje, že byl vykonán postup náležité péče, a **uvádí opatření, která byla podniknuta k ověření souladu příslušných komodit a produktů s tímto nařízením, a vysvětluje, proč** nebylo zjištěno žádné nebo bylo zjištěno pouze zanedbatelné riziko. Prohlášení musí **rovněž** obsahovat údaje stanovené v příloze II pro příslušné komodity a produkty. **Hospodářské subjekty bez zbytečného odkladu zveřejní a zpřístupní prohlášení a osvědčení pro správní, občanskou a vědeckou kontrolu, přičemž zohlední pravidla pro ochranu údajů.**

Pozměňovací návrh 108

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. **Zpřístupněním prohlášení o náležité péči přejímá hospodářský** subjekt odpovědnost za soulad příslušné komodity nebo příslušného produktu s požadavky tohoto nařízení. Hospodářské subjekty uchovávají záznamy o prohlášeních o náležité péči po dobu pěti let ode dne jejich zpřístupnění prostřednictvím informačního systému podle článku 31.

Pozměňovací návrh

3. **Hospodářský** subjekt **přijímá** odpovědnost za soulad příslušné komodity nebo příslušného produktu s požadavky tohoto nařízení. Hospodářské subjekty **proto vynaloží přiměřené a zdokumentované úsilí na podporu toho, aby drobní zemědělci dodržovali ustanovení a požadavky uvedené v tomto nařízení.** Uchovávají záznamy o prohlášeních o náležité péči po dobu pěti let ode dne jejich zpřístupnění prostřednictvím informačního systému podle článku 31 **a sdílejí prohlášení o náležité péči s dalšími hospodářskými subjekty a obchodníky v dodavatelském řetězci.**

Pozměňovací návrh 109

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 5 – písm. a

Znění navržené Komisí

a) příslušné komodity a produkty nejsou v souladu s **čl. 3 písm. a) nebo b);**

Pozměňovací návrh

a) příslušné komodity a produkty nejsou v souladu s **článkem 3;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 110

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 5 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) postup náležité péče odhalil nezanedbatelné riziko, že příslušné komodity a produkty nejsou v souladu s **čl. 3 písm. a) nebo b)**;

Pozměňovací návrh

b) postup náležité péče odhalil nezanedbatelné riziko, že příslušné komodity a produkty nejsou v souladu s **článkem 3**;

Pozměňovací návrh 111

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 5 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

5a. Hospodářské subjekty zavedou systém, v jehož rámci budou moci zúčastněné strany oznamovat své opodstatněné obavy, a veškeré opodstatněné obavy oznámené v souladu s tímto systémem důkladně prošetří.

Pozměňovací návrh 112

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Hospodářské subjekty, které obdržely nové informace, včetně opodstatněných obav, že příslušná komodita nebo příslušný produkt, který již uvedly na trh, **nejsou v** souladu s požadavky tohoto nařízení, neprodleně uvědomí příslušné orgány členských států, v nichž příslušnou komoditu nebo příslušný produkt uvedly na trh. V případě vývozu z trhu Unie hospodářské subjekty informují příslušný orgán členského státu, který je zemí produkce.

Pozměňovací návrh

6. Hospodářské subjekty, které obdržely **nebo zjistily** nové informace, včetně opodstatněných obav, **nebo informace poskytnuté prostřednictvím mechanismů včasného varování, které poukazují na nezanedbatelné riziko,** že příslušná komodita nebo příslušný produkt, který již uvedly na trh, **by nemusely být v** souladu s požadavky tohoto nařízení, neprodleně uvědomí příslušné orgány členských států, v nichž příslušnou komoditu nebo příslušný produkt uvedly na trh, **jakož i obchodníky, kterým příslušnou komoditu nebo produkt dodaly, s cílem zabránit jejich dalšímu oběhu na trhu Unie nebo vývozu z něj.** V případě vývozu z trhu Unie hospodářské subjekty informují příslušný orgán členského státu, který je zemí produkce.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 113

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 7

Znění navržené Komisí

7. **Hospodářské** subjekty poskytnou příslušným orgánům veškerou pomoc nezbytnou pro snazší provádění kontrol podle článku 15, a to i pokud se týká přístupu do provozoven a předkládání dokumentace nebo záznamů.

Pozměňovací návrh

7. **Příslušné orgány každoročně ověřují systém náležité péče hospodářských subjektů. Hospodářské** subjekty **také** poskytnou příslušným orgánům veškerou pomoc nezbytnou pro snazší provádění kontrol podle článku 15, a to i pokud se týká přístupu do provozoven a předkládání dokumentace nebo záznamů.

Pozměňovací návrh 114

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 7 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

7a. Hospodářské subjekty přijmou nezbytná opatření:

- a) **smysluplně do svého dodavatelského řetězce** zapojí zranitelné zúčastněné strany, jako jsou drobní zemědělci, původní obyvatelé a místní komunity;
- b) **zajistí, aby tyto zranitelné zúčastněné strany dostávaly přiměřenou pomoc a spravedlivou odměnu, aby jejich komodity a produkty mohly splňovat pravidla, zejména pokud jde o požadavky v oblasti geografické lokalizace, a aby náklady na provádění tohoto nařízení byly spravedlivě rozděleny mezi jednotlivé subjekty v hodnotovém řetězci; a**
- c) **pokračují v plnění dohodnutých závazků, čímž se zajistí řešení nepříznivých dopadů na dotčené a potenciálně dotčené zúčastněné strany.**

Pozměňovací návrh 115

Návrh nařízení

Článek 4 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 4a

Povinnosti obchodníků a výjimky pro obchodníky z řad malých a středních podniků

1. **Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, mohou na trh dodávat příslušné komodity a produkty pouze tehdy, pokud mají k dispozici údaje požadované podle odstavce 3.**

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Obchodníci, kteří nejsou malými a středními podniky, se považují za hospodářské subjekty a vztahují se na ně povinnosti a ustanovení článků 3, 4, 5, 8 až 12, čl. 14 odst. 9, 15 a 20 tohoto nařízení, pokud jde o příslušné komodity a produkty, které dodávají na trh Unie.
3. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, shromažďují a uchovávají tyto údaje týkající se příslušných komodit a produktů, které hodlají dodat na trh:
 - a) název, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka, poštovní adresa, elektronická a případně internetová adresa hospodářských subjektů nebo obchodníků, kteří jim dodali příslušné komodity a produkty;
 - b) název, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka, poštovní adresa, elektronická a případně internetová adresa obchodníků, kterým dodali příslušné komodity a produkty.
4. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, uchovávají informace uvedené v tomto článku po dobu nejméně pěti let a na požádání poskytnou tyto informace příslušným orgánům.
5. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky a obdrželi nebo zjistili nové informace, včetně opodstatněných obav, které ukazují na nezanedbatelné riziko, že příslušná komodita nebo příslušný produkt, který již dodali na trh, nejsou v souladu s požadavky tohoto nařízení, neprodleně uvědomí příslušné orgány členských států, v nichž příslušnou komoditu nebo příslušný produkt dodali na trh.
6. Obchodníci, ať již jsou, nebo nejsou malými a středními podniky, poskytnou příslušným orgánům veškerou pomoc nezbytnou pro snazší provádění kontrol podle článku 16, a to i pokud se týká přístupu do provozoven a předkládání dokumentace nebo záznamů.
7. Komise může malým a středním podnikům, které nemají prostředky k plnění požadavků podle tohoto článku, poskytnout technickou pomoc.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 116**Návrh nařízení****Čl. 5 – odst. 2***Znění navržené Komisí*

2. Zplnomocněný zástupce na požádání poskytne kopii pověření v úředním jazyce Evropské unie příslušným orgánům.

Pozměňovací návrh

2. Zplnomocněný zástupce na požádání poskytne kopii pověření v úředním jazyce Evropské unie příslušným orgánům **a kopii v jazyce členského státu, v němž se prohlášení o náležité péči zpracovává, nebo pokud to není možné, v angličtině.**

Pozměňovací návrh 117**Návrh nařízení****Článek 6***Znění navržené Komisí***Článek 6***Pozměňovací návrh***vypouští se****Povinnosti obchodníků**

1. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, mohou na trh dodávat příslušné komodity a produkty pouze tehdy, pokud mají k dispozici údaje požadované podle odstavce 2.

2. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, shromažďují a uchovávají tyto údaje týkající se příslušných komodit a produktů, které hodlají dodat na trh:

a) jméno, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka, poštovní adresa, elektronická a případně internetová adresa hospodářských subjektů nebo obchodníků, kteří jim dodali příslušné komodity a produkty;

b) jméno, zapsaný obchodní název nebo zapsaná ochranná známka, poštovní adresa, elektronická a případně internetová adresa obchodníků, kterým dodali příslušné komodity a produkty.

3. Obchodníci, kteří jsou malými a středními podniky, uchovávají informace uvedené v tomto článku po dobu nejméně pěti let a na požádání poskytnou tyto informace příslušným orgánům.

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4. Obchodníci, kteří obdrželi nové informace, včetně opodstatněných obav, že příslušná komodita nebo příslušný produkt, který již dodali na trh, nejsou v souladu s požadavky tohoto nařízení, neprodleně uvědomí příslušné orgány členských států, v nichž příslušnou komoditu nebo příslušný produkt dodali na trh.

5. Obchodníci, kteří nejsou malými a středními podniky, se považují za hospodářské subjekty a vztahují se na ně povinnosti a ustanovení článků 3, 4, 5, 8 až 12, čl. 14 odst. 9, 15 a 20 tohoto nařízení, pokud jde o příslušné komodity a produkty, které dodávají na trh Unie.

6. Obchodníci poskytnou příslušným orgánům veškerou pomoc nezbytnou pro snazší provádění kontrol podle článku 16, a to i pokud se týká přístupu do provozoven a předkládání dokumentace nebo záznamů.

Pozměňovací návrh 118

Návrh nařízení

Čl. 7 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 7

Článek 7

Uvedení na trh hospodářskými subjekty usazenými v třetích zemích

Uvedení na trh hospodářskými subjekty usazenými v třetích zemích

V případě, že příslušné komodity a produkty uvádí na trh Unie fyzická nebo právnická osoba usazená mimo Unii, považuje se za hospodářský subjekt ve smyslu tohoto nařízení první fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která tyto příslušné komodity a produkty nakupuje nebo přebírá do svého držení.

V případě, že příslušné komodity a produkty uvádí na trh Unie fyzická nebo právnická osoba, **bez ohledu na její velikost**, usazená mimo Unii, považuje se za hospodářský subjekt ve smyslu tohoto nařízení první fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která tyto příslušné komodity a produkty nakupuje nebo přebírá do svého držení.

Pokud v Unii není usazen žádný výrobce nebo dovozce, plní internetová tržiště povinnosti stanovené v člácích 8 až 11 pro produkty a komodity, jejichž prodej zprostředkovávají.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 119**Návrh nařízení****Čl. 8 – odst. 2 a (nový)***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

2a. Složky výrobků, které již splnily požadavky náležité v souladu s čl. 4 odst. 1, nevyžadují další postup náležité péče. Na složky, na které se nevztahuje postup náležité péče, se požadavky náležité péče nadále uplatňují.

Pozměňovací návrh 120**Návrh nařízení****Čl. 9 – odst. 1 – návětí***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

Hospodářské subjekty shromažďují informace, doklady a údaje, které prokazují, že příslušné komodity a produkty jsou v souladu s článkem 3. Za tímto účelem hospodářský subjekt shromažďuje, uspořádává a po dobu pěti let uchovává tyto údaje týkající se příslušných komodit nebo produktů a doložené důkazy:

Hospodářské subjekty shromažďují informace, doklady a údaje, které prokazují, že příslušné komodity a produkty jsou v souladu s článkem 3. Za tímto účelem hospodářský subjekt shromažďuje, uspořádává a po dobu pěti let uchovává tyto údaje týkající se **jednotlivých** příslušných komodit nebo produktů **uvedených na trh Unie nebo vyvezených z Unie** a doložené důkazy:

Pozměňovací návrh 121**Návrh nařízení****Čl. 9 – odst. 1 – písm. a***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

a) popis, včetně obchodního názvu a druhu příslušných komodit a produktů a případně i obecný název druhu a jeho úplný vědecký název;

a) popis, včetně obchodního názvu a druhu příslušných komodit a produktů a případně i obecný název druhu a jeho úplný vědecký název; **popis produktu zahrnuje seznam komodit v něm obsažených nebo použitých k jeho výrobě; u produktů živočišného původu zahrnuje popis seznam komodit použitých ke krmení zvířat;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 122

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 – písm. c

Znění navržené Komisí

c) identifikaci země produkce;

Pozměňovací návrh

c) identifikaci země produkce **nebo její části**;

Pozměňovací návrh 123

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 – písm. d

Znění navržené Komisí

d) souřadnice pro geografickou lokalizaci, zeměpisnou šířku a délku všech pozemků, kde byly příslušné komodity a produkty vyprodukovány, **jakož i** datum nebo časové rozmezí produkce;

Pozměňovací návrh

d) souřadnice pro geografickou lokalizaci, zeměpisnou šířku a délku všech pozemků, kde byly příslušné komodity a produkty vyprodukovány, **nebo souřadnice pro geografickou lokalizaci, zeměpisnou šířku a délku všech bodů polygonu pro pozemky, kde byly příslušné komodity a produkty vyprodukovány; jakékoli odlesnění nebo znehodnocení lesů na daných pozemcích, které jsou buď označeny jediným bodem zeměpisné šířky a délky, nebo polygonem, automaticky vylučuje, aby byly jakékoli produkty nebo komodity z těchto pozemků uváděny a dodávány na trh nebo z něj vyváženy; hospodářské subjekty poskytnou datum nebo časové rozmezí nebo období sklizně produkce komodity nebo produktu; Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení, pokud jde o velikost pozemků, nad kterou jsou společnosti povinny poskytovat polygony jako jediný způsob geografické lokalizace příslušných komodit a produktů;**

Pozměňovací návrh 124

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 – písm. h

Znění navržené Komisí

h) přiměřené a ověřitelné informace o tom, že produkce byla provedena v souladu s příslušnými právními předpisy země produkce, **včetně jakéhokoli ujednání, které uděluje právo využívat příslušnou plochu pro účely produkce příslušné komodity.**

Pozměňovací návrh

h) přiměřené a ověřitelné informace o tom, že produkce byla provedena v souladu s příslušnými právními předpisy země produkce, **jakož i s příslušnými právními předpisy a normami stanovenými v článku 2 bodu 28;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 125

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 – písm. h a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ha) *přiměřené a ověřitelné informace získané prostřednictvím nezávislých auditů a vhodných konzultačních postupů o tom, že oblast využívaná pro účely výroby příslušných komodit a produktů nepodléhá žádným nárokům na základě práv původních obyvatel, zvykových nebo jiných legitimních vlastnických práv ani není předmětem jakéhokoli sporu týkajícího se jejich užívání, vlastnictví nebo obsazení;*

Pozměňovací návrh 126

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 – písm. h b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

hb) *přiměřené a ověřitelné informace o názorech všech původních obyvatel, místních komunit a dalších skupin, které uplatňují vlastnická práva na oblast využívanou pro účely výroby příslušných komodit a produktů, pokud jde o produkci těchto příslušných komodit a produktů.*

Pozměňovací návrh 127

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1a. *Finanční instituce shromažďují informace, dokumenty a údaje prokazující, že poskytování finančních služeb zákazníkům je v souladu s čl. 11a. Informace, dokumenty a údaje zahrnují přinejmenším:*

- a) *popis hospodářských činností zákazníka, činností subjektů, které jsou jím ovládány, popis hospodářských činností dodavatelů zákazníka;*
- b) *informace o příslušných komoditách a produktech, které jsou uváděny na trh Unie, dodávány na něj nebo z něj vyváženy, a o souvisejícím provádění náležité péče podle tohoto nařízení;*

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- c) použití příslušných komodit a produktů pro činnosti podle písmene a), včetně informací o skutečně používaných příslušných komoditách a produktech a o souvisejícím provádění náležité péče podle tohoto nařízení;
- d) politiky přijaté a prováděné zákazníkem a subjekty a dodavateli uvedenými v písmeni a) s cílem zajistit, aby jejich činnosti nezpůsobovaly odlesňování, znehodnocování lesů nebo přeměnu lesů;
- e) určení země produkce a souřadnic pro geografickou lokalizaci, zeměpisné šířky a délky všech pozemků, na nichž se mají příslušné komodity a produkty produkovat.

Pozměňovací návrhy 128 a 253

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Komise může přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 33, kterými doplní odstavec 1, pokud jde o další relevantní údaje, které je třeba získat a které mohou být nezbytné k zajištění účinnosti systému náležité péče.

vypouští se

Pozměňovací návrh 129

Návrh nařízení

Čl. 9 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3a. Komise může přijmout akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 33, kterými doplní odstavec 1 a odstavec 1a, pokud jde o další relevantní údaje, které je třeba získat a které mohou být nezbytné k zajištění účinnosti systému náležité péče.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 130

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Hospodářské subjekty provedou ověření a analýzu údajů shromážděných v souladu s článkem 9 a jakékoli další příslušné dokumentace a na tomto základě pak posouzení rizik, aby zjistily, zda existuje riziko, že příslušné komodity a produkty, které mají být uvedeny na trhu Unie nebo tohoto trhu vyvezeny, nesplňují požadavky tohoto nařízení. Pokud hospodářské subjekty nejsou schopny prokázat, že riziko nedodržení je zanedbatelné, neuvedou příslušnou komoditu nebo příslušný produkt na trh Unie ani je nevyvezou.

Pozměňovací návrh

1. Hospodářské subjekty **a finanční instituce** provedou ověření a analýzu údajů shromážděných v souladu s článkem 9 a jakékoli další příslušné dokumentace a na tomto základě pak posouzení rizik, aby zjistily, zda existuje riziko, že příslušné komodity a produkty, které mají být uvedeny na trhu Unie nebo tohoto trhu vyvezeny, nesplňují požadavky tohoto nařízení. **Pokud hospodářský subjekt není schopen odpovídajícím způsobem shromáždit informace požadované tímto nařízením, má právo požádat příslušný orgán o objasnění nebo pomoc při provádění. Pokud** hospodářské subjekty nejsou schopny prokázat, že riziko nedodržení je zanedbatelné, neuvedou příslušnou komoditu nebo příslušný produkt na trh Unie ani je nevyvezou. **Pokud finanční instituce nemohou dospět k závěru, že riziko nedodržování předpisů je zanedbatelné, neposkytnou dotyčným zákazníkům finanční služby.**

Pozměňovací návrh 131

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. b a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ba) přítomnost zranitelných obyvatel, původních obyvatel, místních komunit a dalších držitelů zvykových vlastnických práv v zemi a její části produkce příslušné komodity nebo produktu;

Pozměňovací návrh 132

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. b b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

bb) existence nároků nebo sporů ohledně užívání, vlastnictví nebo výkonu zvykových vlastnických práv v oblasti využívané pro účely produkce příslušné komodity nebo produktu, ať již formálně registrovaných, či nikoli;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 133

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. c

Znění navržené Komisí

- c) rozšířenost odlesňování nebo **znehodnocování** lesů v zemi, regionu a oblasti produkce příslušné komodity nebo příslušného produktu;

Pozměňovací návrh

- c) rozšířenost odlesňování, **znehodnocování lesů** nebo **přeměny** lesů v zemi, regionu a oblasti produkce příslušné komodity nebo příslušného produktu;

Pozměňovací návrh 134

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. e

Znění navržené Komisí

- e) obavy ve vztahu k zemi produkce a původu, jako je míra korupce, rozšířené padělání dokumentů a údajů, nedostatečné vymáhání práva, ozbrojený konflikt nebo existence sankcí uvalených Radou bezpečnosti OSN nebo Radou Evropské unie;

Pozměňovací návrh

- e) obavy ve vztahu k zemi produkce **nebo její části v souladu s článkem 27** a původu, jako je míra korupce, rozšířené padělání dokumentů a údajů, nedostatečné vymáhání práva **nebo jeho porušování v případě vlastnických práv a práv původního obyvatelstva a místních komunit**, ozbrojený konflikt nebo existence sankcí uvalených Radou bezpečnosti OSN nebo Radou Evropské unie;

Pozměňovací návrh 135

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. f

Znění navržené Komisí

- f) složitost příslušného dodavatelského řetězce, zejména potíže s propojováním komodit a/nebo produktů s pozemkem, na němž byly vyprodukovány;

Pozměňovací návrh

- f) složitost příslušného dodavatelského řetězce, zejména potíže s propojováním komodit a/nebo produktů s pozemkem, na němž byly vyprodukovány, **nebo vnitrostátní pravidla pro ochranu údajů, jež zakazují předávání těchto údajů;**

Pozměňovací návrh 136

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. g

Znění navržené Komisí

- g) riziko smísení s produkty neznámého původu nebo vyprodukovanými v oblastech, kde došlo nebo dochází k odlesňování nebo **znehodnocování** lesů;

Pozměňovací návrh

- g) riziko smísení s produkty neznámého původu nebo vyprodukovanými v oblastech, kde došlo nebo dochází k odlesňování, **znehodnocování lesů** nebo **přeměně** lesů **a porušování příslušných právních předpisů;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 137

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. h a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ha) výsledek mnohostranných dialogů, do nichž byly aktivně zapojeny dotčené strany, jako jsou drobní zemědělci, malé a střední podniky, původní obyvatelé a místní komunity;

Pozměňovací návrh 138

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 2 – písm. i a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ia) informace poskytnuté prostřednictvím mechanismu včasného varování;

Pozměňovací návrh 245

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Výrobky ze dřeva, které spadají do oblasti působnosti nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 a vztahuje se na ně platná licence FLEGT v rámci funkčního režimu licencí, se považují za výrobky v souladu s čl. 3 písm. b) tohoto nařízení.

3. Výrobky ze dřeva, které spadají do oblasti působnosti nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 a vztahuje se na ně platná licence FLEGT v rámci funkčního režimu licencí, se považují za výrobky v souladu s **pravidly platnými v zemi produkce, jak jsou stanovena v čl. 3 písm. b) a definována v čl. 2 bodě 28 písm. a)** tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 140

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 4

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4. S výjimkou případů, kdy analýza provedená v souladu s odstavcem 1 umožňuje hospodářskému subjektu zjistit, že neexistuje žádné riziko nebo existuje jen zanedbatelné riziko, že příslušné komodity nebo produkty nejsou v souladu s požadavky tohoto nařízení, hospodářský subjekt před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem přijme postupy a opatření ke zmírnění rizik přiměřené pro účely dosažení žádného nebo jen zanedbatelného rizika. To může zahrnovat vyžádání dalších informací, údajů nebo dokumentů, provedení nezávislých průzkumů nebo auditů nebo jiná opatření týkající se požadavků na informace stanovených v článku 9.

4. S výjimkou případů, kdy analýza provedená v souladu s odstavcem 1 umožňuje hospodářskému subjektu zjistit, že neexistuje žádné riziko nebo existuje jen zanedbatelné riziko, že příslušné komodity nebo produkty nejsou v souladu s požadavky tohoto nařízení, hospodářský subjekt před uvedením příslušných komodit a produktů na trh Unie nebo před jejich vývozem přijme postupy a opatření ke zmírnění rizik přiměřené pro účely dosažení žádného nebo jen zanedbatelného rizika. To může zahrnovat vyžádání dalších informací, údajů nebo dokumentů, provedení nezávislých průzkumů nebo auditů, **budování kapacit a finanční investice pro drobné zemědělce** nebo jiná opatření týkající se požadavků na informace stanovených v článku 9.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 141

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 4 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4a. Hospodářské subjekty v příslušných případech zajistí, aby byla provedena posouzení rizik a přijata opatření ke zmírnění rizik, která zajistí účast a konzultaci původních obyvatel, místních komunit a dalších držitelů zvykových vlastnických práv, kteří se nacházejí v oblasti produkce příslušných komodit a produktů.

Pozměňovací návrh 142

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 6 – písm. a

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

a) vzorové postupy řízení rizik, podávání zpráv, vedení záznamů, vnitřní kontrolu a řízení souladu, včetně jmenování osoby pověřené výkonem činnosti compliance na úrovni řízení u hospodářských subjektů, které nejsou malými a středními podniky;

a) vzorové postupy řízení rizik, podávání zpráv, vedení záznamů, vnitřní kontrolu a řízení souladu, včetně jmenování osoby pověřené výkonem činnosti compliance na úrovni řízení u hospodářských subjektů, které nejsou malými a středními podniky, **s uvedením kontaktních údajů nebo aktuální kontaktní e-mailové adresy;**

Pozměňovací návrh 143

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 7

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

7. Posouzení rizik musí být **zdokumentováno**, alespoň jednou ročně **přezkoumáno** a na požádání **zpřístupněno** příslušným orgánům.

7. Posouzení rizik **a v případě potřeby také přijatá rozhodnutí o zmírnění rizik** musí být **zdokumentovány**, alespoň jednou ročně **přezkoumány** a na požádání **zpřístupněny** příslušným orgánům.

Pozměňovací návrh 144

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Za účelem provádění náležitě péče v souladu s článkem 8 hospodářské subjekty zavedou a budou průběžně aktualizovat systém náležitě péče, aby zajistily, že budou schopny zaručit soulad s požadavky stanovenými v **čl. 3 písm. a) a b)**. Systém náležitě péče se nejméně jednou ročně přezkoumává a **v případě potřeby se** přizpůsobuje a zohledňuje nový vývoj, který může ovlivnit výkon náležitě péče. Hospodářské subjekty uchovávají záznamy o aktualizacích v systému (systémech) náležitě péče po dobu pěti let.

1. Za účelem provádění náležitě péče v souladu s článkem 8 hospodářské subjekty zavedou a budou průběžně aktualizovat systém náležitě péče, aby zajistily, že budou schopny zaručit soulad s požadavky stanovenými v **článku 3**. Systém náležitě péče se nejméně jednou ročně přezkoumává a přizpůsobuje a zohledňuje nový vývoj, který může ovlivnit výkon náležitě péče, **jakmile se o něm hospodářské subjekty dozvědí**. Hospodářské subjekty uchovávají záznamy o aktualizacích v systému (systémech) náležitě péče po dobu pěti let.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 145

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. **Nestanoví-li jinak ostatní legislativní nástroje EU, které určují požadavky týkající se náležité péče v oblasti udržitelnosti v rámci hodnotového řetězce, hospodářské subjekty, které nejsou malými a středními podniky,** podávají každoročně v co nejširší míře, a to i na internetu, zprávy o svém systému náležité péče včetně opatření, která přijaly k plnění svých povinností stanovených v **článku 8**. Hospodářské subjekty, které spadají i do oblasti působnosti jiných legislativních nástrojů EU, které stanoví požadavky týkající se náležité péče v oblasti udržitelnosti v rámci hodnotového řetězce, mohou plnit své oznamovací povinnosti podle tohoto odstavce tím, že požadované informace zahrnou do zpráv podávaných v souvislosti s jinými legislativními nástroji EU.

Pozměňovací návrh

2. Hospodářské subjekty podávají každoročně v co nejširší míře, a to i na internetu, zprávy o svém systému náležité péče včetně opatření, která přijaly k plnění svých povinností stanovených v **článcích 8, 9 a 10, jakož i o provádění a výsledcích své náležité péče a o opatřeních, která přijaly na podporu dodržování předpisů ze strany drobných zemědělců, mimo jiné prostřednictvím investic a budování kapacit.** Hospodářské subjekty, které spadají i do oblasti působnosti jiných legislativních nástrojů Unie, které stanoví požadavky týkající se náležité péče v oblasti udržitelnosti v rámci hodnotového řetězce, mohou plnit své oznamovací povinnosti podle tohoto odstavce tím, že požadované informace zahrnou do zpráv podávaných v souvislosti s jinými legislativními nástroji Unie.

Pozměňovací návrh 146

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Zprávy týkající se příslušných komodit a produktů dodávaných jednotlivými dodavateli:

- a) poskytují veškeré informace stanovené v článku 9;
- b) popisují informace a důkazy získané a použité k posouzení souladu příslušných komodit a produktů s článkem 3;
- c) uvádí závěry posouzení rizik provedeného podle čl. 10 odst. 1 a popíše veškeré postupy nebo opatření ke zmírnění rizika přijaté podle čl. 10 odst. 4;
- d) upřesňují datum a místo, kde byly příslušné komodity a produkty uvedeny na trh Unie nebo z něj vyvezeny; a
- e) poskytují důkazy o konzultacích s původními obyvateli, místními společenstvími a dalšími držiteli zvykových vlastnických práv, kteří jsou přítomni v oblasti produkce příslušných komodit a produktů.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 147

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Hospodářské subjekty uchovávají veškerou dokumentaci související s náležitou péčí, jako jsou všechny příslušné záznamy, opatření a postupy podle článku 8, po dobu nejméně pěti let. Na požádání **je zpřístupní příslušným orgánům.**

Pozměňovací návrh

3. Hospodářské subjekty uchovávají veškerou dokumentaci související s náležitou péčí, jako jsou všechny příslušné záznamy, opatření a postupy podle článku 8, po dobu nejméně pěti let, **které umožňují určit nade vší pochybnost každý produkt nebo komoditu uvedenou na trh, provedenou analýzu rizik a dosažený výsledek. Tuto dokumentaci na požádání poskytnou příslušnému orgánu.**

Pozměňovací návrh 148

Návrh nařízení

Článek 11 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 11a

Povinnosti finančních institucí

1. Za účelem dosažení souladu s článkem 3 provádějí finanční instituce před poskytnutím finančních služeb zákazníkům, jejichž hospodářské činnosti spočívají v obchodování s příslušnými komoditami a produkty, v jejich uvádění na trh nebo jejichž hospodářské činnosti jsou s těmito komoditami a produkty spojeny, náležitou péči.

2. Náležitá péče zahrnuje:

a) shromažďování informací a dokumentů podle čl. 9 odst. 1 a, které jsou nezbytné ke splnění požadavku stanoveného v odstavci 1 tohoto článku;

b) posouzení rizik a opatření ke zmírnění rizik stanovených v článku 10;

3. Finanční instituce neposkytují finanční služby zákazníkům, kteří předtím příslušným orgánům nedodali prohlášení o náležité péči.

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4. Pokud finanční instituce navázaly trvalý obchodní vztah se zákazníky před... [datum vstupu tohoto nařízení v platnost] dokončí finanční instituce příslušnou hloubkovou kontrolu do... [Úřad pro publikace: vložte prosím datum dva roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Pozměňovací návrh 149

Návrh nařízení

Článek 11 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 11b

1. Finanční instituce ověří a analyzují informace shromážděné v souladu s čl. 9 odst. 1 písm. a) a veškerou další relevantní dokumentaci a na tomto základě provedou posouzení rizik, aby zjistily, zda existuje riziko, že poskytování finančních služeb zákazníkovi nebude v souladu s čl. 12a odst. 1. Pokud finanční instituce nemohou prokázat, že riziko nesouladu je zanedbatelné, neposkytují dotyčnému zákazníkovi finanční služby.

Pozměňovací návrh 150

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Při uvádění příslušných komodit nebo produktů na trh Unie nebo při jejich vývozu z tohoto trhu hospodářské subjekty nemusí plnit povinnosti podle **článku** 10, pokud jsou schopny zjistit, že všechny příslušné komodity a produkty byly vyrobeny v zemích nebo jejich částech, které byly určeny jako země nebo jejich části s nízkým rizikem v souladu s článkem 27.

1. Při uvádění příslušných komodit nebo produktů na trh Unie nebo při jejich vývozu z tohoto trhu hospodářské subjekty nemusí plnit povinnosti podle **čl. 10 odst. 2 písm. a), b), ba), bb), c), d), e), h), ha) nebo j) nebo čl. 10 odst. 6**, pokud jsou schopny zjistit, že všechny příslušné komodity a produkty byly vyrobeny v zemích nebo jejich částech, které byly určeny jako země nebo jejich části s nízkým rizikem v souladu s článkem 27.

Pozměňovací návrh 151

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Pokud však hospodářský subjekt získá informace nebo povědomí o jakýchkoli informacích, které by poukazovaly na riziko, že příslušné komodity a produkty možná nesplňují požadavky tohoto nařízení, musí být splněny všechny povinnosti podle článků 9 a 10.

2. Pokud však hospodářský subjekt získá informace nebo povědomí o jakýchkoli **příslušných** informacích, které by poukazovaly na riziko, že příslušné komodity a produkty možná nesplňují požadavky tohoto nařízení, musí být splněny všechny povinnosti podle článků 9 a 10. **Provozovatel neprodleně sdělí veškeré relevantní informace příslušnému orgánu.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 152

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Pokud příslušný orgán obdrží jakékoli informace, které by poukazovaly na riziko možného obcházení požadavků tohoto nařízení, včetně případů, kdy jsou příslušné komodity nebo produkty vyráběny v zemi se standardním nebo vysokým rizikem a následně zpracovávány v Unii nebo dovezeny do Unie ze země s nízkým rizikem, přistoupí příslušný orgán ke kontrolám v souladu s čl. 14 odst. 6 a v případě potřeby přijme prozatímní opatření v souladu s článkem 21. Je-li zjištěn nesoulad s tímto nařízením, přijmou orgány členského státu další opatření v souladu s články 22 a 23.

Pozměňovací návrh 153

Návrh nařízení

Článek 12 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 12a

Pokyny

1. Do... [datum 12 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost] vydá Komise uživatelsky vstřicné pokyny pro jednotlivé komodity s cílem objasnit povinnosti hospodářských subjektů v oblasti náležité péče a pravidla sledovatelnosti přizpůsobená příslušným dodavatelským řetězcům. Komise zohlední ostatní požadavky v oblasti náležité péče vyplývající z práva Unie, zejména [chystanou směrnici o udržitelné náležité péči v oblasti správy a řízení společností].

2. Pokyny zohlední zejména potřeby malých a středních podniků a informují je o různých možnostech přístupu ke správním a finančním pomocím a poskytnou informace, jak co nejúčinněji provádět požadavky vyplývající z překrývajících se pravidel v oblasti náležité péče podle různých aktů Unie.

3. Pokyny budou vypracovány po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně třetích zemí, a případně s ohledem na osvědčené postupy mezinárodních subjektů s odbornými znalostmi v oblasti náležité péče.

4. Komise tyto pokyny pravidelně přezkoumává a aktualizuje s ohledem na nejnovější vývoj v dotčených odvětvích.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 154

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Komise **zveřejní** seznam příslušných orgánů na svých internetových stránkách. Komise seznam pravidelně aktualizuje na základě příslušných aktualizací obdržených od členských států.

Pozměňovací návrh

3. Komise seznam příslušných orgánů **neprodleně zveřejní** na svých internetových stránkách. Komise seznam pravidelně aktualizuje na základě příslušných aktualizací obdržených od členských států.

Pozměňovací návrh 155

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány měly **dostatečné** pravomoci a zdroje k plnění povinností stanovených v kapitole 3 tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

4. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány měly **odpovídající** pravomoci, **funkční nezávislost** a zdroje k plnění povinností stanovených v kapitole 3 tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 156

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Členské státy **mohou usnadnit** výměnu a šíření příslušných informací, zejména s cílem pomoci hospodářským subjektům při posuzování rizik podle článku 9 a v oblasti osvědčených postupů při provádění tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

6. Členské státy **usnadní** výměnu a šíření příslušných informací, zejména s cílem pomoci hospodářským subjektům při posuzování rizik podle článku 9 a v oblasti osvědčených postupů při provádění tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 157

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 7 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

7a. S cílem zajistit jednotné uplatňování povinností uvedených v této kapitole, zejména kontrol hospodářských subjektů a obchodníků, vydá Komise pokyny pro všechny příslušné orgány nejpozději do ... [Úřad pro publikace: vložte prosím datum šest měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 158

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 7 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

7b. Příslušné orgány sledují, zda finanční instituce dodržují požadavky tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 159

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. K provádění kontrol podle odstavce 1 vypracují příslušné orgány plán za použití přístupu založeného na riziku. Plán **musí obsahovat** alespoň kritéria rizik pro provedení analýzy rizik podle odstavce 4, a tím **poskytovat informace** pro rozhodnutí o kontrolách. Při stanovování a přezkumu kritérií rizik vezmou příslušné orgány v úvahu **zejména přiřazení rizik zemím nebo jejich částem podle článku 27, historii dodržování tohoto nařízení ze strany hospodářského subjektu nebo obchodníka** a veškeré další významné informace. Na základě výsledků kontrol a zkušeností s prováděním plánů příslušné orgány tyto plány a kritéria rizik pravidelně přezkoumávají, aby zlepšily jejich účinnost. Při přezkumu plánů příslušné orgány **stanoví** sníženou četnost kontrol pro ty hospodářské subjekty a obchodníky, kteří soustavně prokazují úplný soulad s požadavky tohoto nařízení.

3. K provádění kontrol podle odstavce 1 vypracují příslušné orgány plán za použití přístupu založeného na riziku. Plán, **který se v souladu s článkem 19 zveřejní, obsahuje** alespoň kritéria rizik pro provedení analýzy rizik podle odstavce 4, a tím **i** pro rozhodnutí o kontrolách. Při stanovování a přezkumu kritérií rizik vezmou příslušné orgány v úvahu **předchozí porušení tohoto nařízení ze strany hospodářského subjektu nebo obchodníka, množství příslušných komodit a produktů, které hospodářský subjekt nebo obchodník uvádí nebo dodává na trh Unie nebo z tohoto trhu vyváží, dobu od dokončení posouzení rizik pro příslušné komodity nebo produkty, vzdálenost pozemků nebo polygonů, na nichž byly příslušné komodity a produkty vyprodukovány, od lesů** a veškeré další významné informace. Na základě výsledků kontrol a zkušeností s prováděním plánů příslušné orgány tyto plány a kritéria rizik pravidelně přezkoumávají, aby zlepšily jejich účinnost. Při přezkumu plánů **mohou** příslušné orgány **stanovit** sníženou četnost kontrol pro ty hospodářské subjekty a obchodníky, kteří soustavně prokazují úplný soulad s požadavky tohoto nařízení.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 160

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 7

Znění navržené Komisí

7. Pozastavení podle odstavce 6 skončí do **tří** pracovních dnů, pokud příslušné orgány na základě výsledků kontrol provedených v této lhůtě nedojdou k závěru, že potřebují dodatečnou dobu k určení toho, zda příslušné komodity a produkty splňují požadavky tohoto nařízení. V takovém případě příslušné orgány prodlouží dobu pozastavení prostřednictvím dodatečných předběžných opatření přijatých podle článku 21 nebo v případě příslušných komodit nebo produktů vstupujících na trh Unie nebo opouštějících trh Unie prostřednictvím oznámení celním orgánům o nutnosti zachovat pozastavení podle čl. 24 odst. 6.

Pozměňovací návrh

7. Pozastavení podle odstavce 6 skončí do **pěti** pracovních dnů **nebo 72 hodin u čerstvých komodit a produktů, u nichž hrozí znehodnocení**, pokud příslušné orgány na základě výsledků kontrol provedených v této lhůtě nedojdou k závěru, že potřebují dodatečnou dobu k určení toho, zda příslušné komodity a produkty splňují požadavky tohoto nařízení. V takovém případě příslušné orgány prodlouží dobu pozastavení prostřednictvím dodatečných předběžných opatření přijatých podle článku 21 nebo v případě příslušných komodit nebo produktů vstupujících na trh Unie nebo opouštějících trh Unie prostřednictvím oznámení celním orgánům o nutnosti zachovat pozastavení podle čl. 24 odst. 6.

Pozměňovací návrh 161

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 9

Znění navržené Komisí

9. Každý členský stát zajistí, aby se roční kontroly prováděné jeho příslušnými orgány týkaly alespoň **5 %** hospodářských subjektů, které uvádějí nebo dodávají na trh Unie nebo z tohoto trhu vyvážejí každou z příslušných komodit na trhu členského státu, jakož i **5 %** množství každé z příslušných komodit uvedených nebo dodaných na trh členského státu nebo vyvezených z tohoto trhu.

Pozměňovací návrh

9. Každý členský stát zajistí, aby se roční kontroly prováděné jeho příslušnými orgány týkaly alespoň **10 %** hospodářských subjektů, které uvádějí nebo dodávají na trh Unie nebo z tohoto trhu vyvážejí každou z příslušných komodit **a produktů** na trhu členského státu, jakož i **10 %** množství každé z příslušných komodit **a produktů** uvedených nebo dodaných na trh členského státu nebo vyvezených z tohoto trhu. **U komodit nebo produktů ze zemí nebo jejich částí, které jsou v souladu s článkem 27 zařazeny do kategorie zemí s nízkým rizikem, může členský stát snížit roční kontroly na 5 %.**

Pozměňovací návrh 162

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 11

Znění navržené Komisí

11. Aniž jsou dotčeny kontroly podle odstavců 5 a 6, provádějí příslušné orgány kontroly podle odstavce 1, mají-li k dispozici důkazy nebo jiné významné informace, **včetně** odůvodněných **obav** vyjádřených třetími stranami podle článku 29, pokud jde o potenciální nesoulad s tímto nařízením.

Pozměňovací návrh

11. Aniž jsou dotčeny kontroly podle odstavců 5 a 6, provádějí příslušné orgány kontroly podle odstavce 1 **bez zbytečného prodloužení**, mají-li k dispozici důkazy nebo jiné významné informace, **které by se zakládaly mj. na mechanis-mech rychlého varování nebo na** odůvodněných **obavách** vyjádřených třetími stranami podle článku 29, pokud jde o potenciální nesoulad s tímto nařízením.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 163

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 12

Znění navržené Komisí

12. Kontroly se provádějí bez předchozího upozornění hospodářského subjektu nebo obchodníka, s výjimkou případů, kdy je předběžné oznámení hospodářskému subjektu nebo obchodníkovi nezbytné, aby byla zajištěna účinnost kontrol.

Pozměňovací návrh

12. Kontroly se provádějí bez předchozího upozornění hospodářského subjektu nebo obchodníka, s výjimkou případů, kdy je předběžné oznámení hospodářskému subjektu nebo obchodníkovi nezbytné, aby byla zajištěna účinnost kontrol. **Orgány tato předběžná oznámení odůvodní ve svých kontrolních zprávách, včetně informace o počtu předchozích oznámení.**

Pozměňovací návrh 164

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 13

Znění navržené Komisí

13. Příslušné orgány vedou záznamy o kontrolách uvádějící zejména povahu a výsledky kontrol, jakož i opatření přijatá v případě nesouladu s **požadavky**. Záznamy o všech kontrolách se uchovávají po dobu nejméně **pěti** let.

Pozměňovací návrh

13. Příslušné orgány vedou záznamy o kontrolách uvádějící zejména povahu a výsledky kontrol, jakož i opatření přijatá v případě nesouladu s **požadavky, včetně sankcí uložených v případě nesouladu s tímto nařízením**. Záznamy o všech kontrolách se uchovávají po dobu nejméně **deseti** let.

Pozměňovací návrh 165

Návrh nařízení

Čl. 14 – odst. 13 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

13a. Aniž jsou dotčeny povinnosti příslušných orgánů, může Komise členským státům na žádost poskytnout technickou podporu, aby jim pomohla při plnění požadavků stanovených v tomto nařízení.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 166**Návrh nařízení****Čl. 14 – odst. 13 b (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

13b. Pokud Komise obdrží informace, že některý členský stát neprovádí dostatečné kontroly k zajištění toho, aby příslušné komodity a produkty dodávané na trh Unie nebo z něj vyvážené splňovaly požadavky tohoto nařízení, je po projednání s dotčeným členským státem pověřena zavést změny plánu stanoveného v odstavci 3, který vypracoval dotčený členský stát, s cílem zajistit nápravu situace.

Pozměňovací návrh 167**Návrh nařízení****Čl. 14 – odst. 13 c (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

13c. Záznamy o kontrolách provedených podle tohoto nařízení a zprávy o jejich výsledcích a závěrech představují informace o životním prostředí pro účely směrnice 2003/4/ES ^(1a) a jsou zpřístupněny na požádání.

^(1a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

Pozměňovací návrh 168**Návrh nařízení****Čl. 15 – název**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Kontroly hospodářských subjektů

Kontroly hospodářských subjektů **a obchodníků, kteří nejsou malými a středními podniky****Pozměňovací návrh 169****Návrh nařízení****Čl. 15 – odst. 1 – písm. d a (nové)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

da) prověření předběžných opatření přijatých podle článku 21 a nápravných opatření přijatých podle článku 22;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 170

Návrh nařízení

Čl. 15 – odst. 1 – písm. f

Znění navržené Komisí

f) veškeré technické a vědecké prostředky vhodné k určení přesného místa, kde byly příslušná komodita nebo příslušný produkt vyrobeny, včetně **izotopových zkoušek**;

Pozměňovací návrh

f) veškeré technické a vědecké prostředky vhodné k určení přesného místa, kde byly příslušná komodita nebo příslušný produkt vyrobeny, včetně **anatomické a chemické analýzy a analýzy DNA**;

Pozměňovací návrh 171

Návrh nařízení

Čl. 15 – odst. 1 – písm. f a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

fa) veškeré technické a vědecké prostředky, které jsou vhodné k určení biologických druhů dotčených tímto nařízením a obsažených v příslušné komoditě nebo produktu, včetně anatomické a chemické analýzy a analýzy DNA;

Pozměňovací návrh 172

Návrh nařízení

Čl. 15 – odst. 1 – písm. g

Znění navržené Komisí

g) veškeré technické a vědecké prostředky vhodné k určení toho, zda příslušná komodita nebo příslušný produkt nezpůsobuje odlesňování, včetně údajů o pozorování Země, jako jsou údaje a nástroje z programu Copernicus, a

Pozměňovací návrh

g) veškeré technické a vědecké prostředky vhodné k určení toho, zda příslušná komodita nebo příslušný produkt nezpůsobuje odlesňování, včetně údajů o pozorování Země, jako jsou údaje a nástroje z programu Copernicus **nebo z jiných veřejně nebo soukromě dostupných zdrojů**, a

Pozměňovací návrh 173

Návrh nařízení

Čl. 16 – název

Znění navržené Komisí

Kontroly obchodníků

Pozměňovací návrh

Kontroly obchodníků, **kterí jsou malými a středními podniky**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 174

Návrh nařízení

Čl. 17 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Náklady uvedené v odstavci 1 mohou zahrnovat náklady na provedení zkoušek, náklady na skladování a náklady na činnosti týkající se produktů, u nichž se zjistilo, že jsou nevyhovující, a podléhají nápravným opatřením **před svým propuštěním do volného oběhu, uvedením na trh Unie nebo vývozem z trhu Unie.**

Pozměňovací návrh

2. Náklady uvedené v odstavci 1 mohou zahrnovat **mj.** náklady na provedení zkoušek, náklady na skladování a náklady na činnosti týkající se produktů, u nichž se zjistilo, že jsou nevyhovující, a podléhají nápravným opatřením.

Pozměňovací návrh 175

Návrh nařízení

Čl. 18 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Příslušné orgány spolupracují navzájem, s orgány jiných členských států, s Komisí a v případě potřeby se správními orgány třetích zemí, aby zajistily dodržování tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

1. Příslušné orgány spolupracují navzájem, s orgány jiných členských států, s Komisí a v případě potřeby se správními orgány třetích zemí, aby zajistily dodržování tohoto nařízení, **mj. pokud jde o uplatňování auditů na místě.**

Pozměňovací návrh 176

Návrh nařízení

Čl. 18 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Příslušné orgány si vyměňují informace nezbytné k prosazování tohoto nařízení. To zahrnuje poskytování přístupu k údajům o hospodářských subjektech a obchodnících a výměnu těchto údajů, včetně prohlášení o náležité péči, s příslušnými orgány jiných členských států, aby se usnadnilo prosazování tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

3. Příslušné orgány si vyměňují informace nezbytné k prosazování tohoto nařízení. To zahrnuje poskytování přístupu k údajům o hospodářských subjektech a obchodnících a výměnu těchto údajů, včetně prohlášení o náležité péči, **povahy a výsledků provedených kontrol a uvalených sankcí, s příslušnými orgány jiných členských států, aby se usnadnilo prosazování tohoto nařízení. Příslušné orgány při výměně informací uplatňují přísná pravidla pro ochranu údajů v souladu se stávajícími právními předpisy o ochraně údajů.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 177

Návrh nařízení

Čl. 18 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Příslušné orgány okamžitě upozorní příslušné orgány ostatních členských států a Komisi, pokud zjistí porušení tohoto nařízení a závažné nedostatky, které mohou ovlivnit více než jeden členský stát. Příslušné orgány zejména informují příslušné orgány ostatních členských států, pokud na trhu zjistí příslušnou komoditu nebo příslušný produkt, která/ý není v souladu s tímto nařízením, aby umožnily stažení takové komodity z trhu či oběhu nebo stažení produktu z prodeje ve všech členských státech.

Pozměňovací návrh

4. Příslušné orgány okamžitě upozorní příslušné orgány ostatních členských států a Komisi, pokud zjistí **skutečné nebo možné** porušení tohoto nařízení a závažné nedostatky, které mohou ovlivnit více než jeden členský stát. Příslušné orgány zejména informují příslušné orgány ostatních členských států, pokud na trhu zjistí příslušnou komoditu nebo příslušný produkt, která/ý není **nebo nemusí být** v souladu s tímto nařízením, aby umožnily stažení takové komodity z trhu či oběhu nebo stažení produktu z prodeje ve všech členských státech **nebo podpořily donucovací opatření těchto příslušných orgánů**.

Pozměňovací návrh 178

Návrh nařízení

Článek 18 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 18a

Satelitní snímky a přístup k údajům o lesích

Komise zřídí platformu využívající satelitní snímky, včetně těch z družice Sentinel programu Copernicus, které pokrývají lesní oblasti po celém světě, a poskytující nástroje, které všem stranám umožní rychlý přechod k nulovému odlesňování napříč dodavatelskými řetězci. Platforma zajistí:

- a) tematické mapy, včetně mapy krajinného pokryvu s časovými řadami od rozhodného data stanoveného v čl. 2 odst. 8, spolu se škálou tříd umožňujících zkoumat skladbu krajiny,
- b) systém varování založený na měsíčním monitorování změn lesního porostu;
- c) řadu analýz a uživatelsky vstřícných a zabezpečených výstupů, které znázorňují, jak jsou dodavatelské řetězce spojeny s odlesňováním.

Platforma se zpřístupní orgánům členských států, orgánům zúčastněných třetích zemí, hospodářským subjektům a obchodníkům.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 179

Návrh nařízení

Čl. 19 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Do 30. dubna každého roku zpřístupní členské státy veřejnosti a Komisi informace o uplatňování tohoto nařízení během předchozího kalendářního roku. Tyto informace zahrnují jejich plány kontrol, **počet a výsledky** kontrol provedených u hospodářských subjektů a obchodníků, **včetně obsahu těchto kontrol**, objemu zkontrolovaných příslušných komodit a produktů ve vztahu k celkovému množství příslušných komodit a produktů uváděných na trh, země původu a produkce příslušných komodit a produktů, jakož i opatření přijatá v případě nesouladu s předpisy a **vymozžené náklady na kontroly**.

Pozměňovací návrh

1. Do 30. dubna každého roku zpřístupní členské státy veřejnosti a Komisi informace o uplatňování tohoto nařízení během předchozího kalendářního roku. Tyto informace zahrnují jejich plány kontrol **a kritéria pro posouzení rizika, na nichž jsou založeny, včetně počtu a výsledků** kontrol provedených u hospodářských subjektů a obchodníků **a u příslušných komodit a produktů**, objemu zkontrolovaných příslušných komodit a produktů ve vztahu k celkovému množství příslušných komodit a produktů uváděných na trh, země původu a produkce příslušných komodit a produktů, jakož i opatření **dozoru nad trhem** přijatá **v souladu s článkem 22** v případě nesouladu s předpisy a **sankce uložené v souladu s článkem 23**.

Pozměňovací návrh 180

Návrh nařízení

Čl. 20 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pokud byly příslušné komodity nebo produkty vyrobeny v zemi nebo její části, která je podle článku 27 uvedena jako vysoce riziková, nebo pokud existuje riziko, že příslušné komodity nebo produkty vyrobené v těchto zemích nebo jejich částech vstoupí do příslušného dodavatelského řetězce, každý členský stát zajistí, aby se roční kontroly prováděné jeho příslušnými orgány týkaly alespoň **15 %** hospodářských subjektů, které uvádějí nebo dodávají trh Unie nebo z tohoto trhu vyvážejí každou z příslušných komodit na trhu členského státu, jakož i **15 %** množství každé z příslušných komodit uvedených nebo dodaných na trh členského státu nebo vyvezených z tohoto trhu.

Pozměňovací návrh

Pokud byly příslušné komodity nebo produkty vyrobeny v zemi nebo její části, která je podle článku 27 uvedena jako vysoce riziková, nebo pokud existuje riziko, že příslušné komodity nebo produkty vyrobené v těchto zemích nebo jejich částech vstoupí do příslušného dodavatelského řetězce, každý členský stát zajistí, aby se roční kontroly prováděné jeho příslušnými orgány týkaly alespoň **20 %** hospodářských subjektů, které uvádějí nebo dodávají trh Unie nebo z tohoto trhu vyvážejí každou z příslušných komodit **a produktů** na trhu členského státu, jakož i **20 %** množství každé z příslušných komodit **a produktů** uvedených nebo dodaných na trh členského státu nebo vyvezených z tohoto trhu. **Příslušné orgány zajistí, aby každoroční kontroly prováděné na základě tohoto článku zahrnovaly všechny prvky uvedené v článku 15.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 181

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pokud **byly po kontrolách** podle článků 15 a 16 **zjištěny možné závažné nedostatky** nebo byla zjištěna rizika podle čl. 14 odst. 6, mohou příslušné orgány přijmout okamžitá předběžná opatření, včetně zabavení nebo pozastavení uvedení nebo dodání příslušných komodit a produktů na trh Unie a vývozu z tohoto trhu.

Pozměňovací návrh

Pokud **na základě posouzení důkazů nebo jiných relevantních informací, a to i na základě informací vyměněných podle článku 18 a na základě opodstatněných obav třetích stran podle článku 29, nebo na základě kontrol uvedených v člincích 15 a 16 byla zjištěna možná porušení tohoto nařízení** nebo byla zjištěna rizika podle čl. 14 odst. 6, mohou příslušné orgány přijmout okamžitá předběžná opatření, včetně zabavení nebo pozastavení uvedení nebo dodání příslušných komodit a produktů na trh Unie a vývozu z tohoto trhu. **Členské státy o těchto opatřeních neprodleně informují Komisi a příslušné orgány ostatních členských států.**

Pozměňovací návrh 182

Návrh nařízení

Čl. 22 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Aniž je dotčen článek 23, pokud příslušné orgány zjistí, že hospodářský subjekt nebo obchodník nedodržel své povinnosti podle tohoto nařízení nebo že příslušná komodita nebo příslušný produkt nesplňuje **toto** nařízení, požádají neprodleně příslušný hospodářský subjekt nebo obchodníka, aby přijal **vhodná a přiměřená** nápravná opatření k ukončení tohoto nesouladu s předpisy.

Pozměňovací návrh

1. Aniž je dotčen článek 23, pokud příslušné orgány zjistí, že hospodářský subjekt nebo obchodník nedodržel své povinnosti podle tohoto nařízení nebo že příslušná komodita nebo příslušný produkt nesplňuje **požadavky stanovené v tomto** nařízení, požádají neprodleně příslušný hospodářský subjekt nebo obchodníka, aby přijal nápravná opatření k ukončení tohoto nesouladu s předpisy **ve stanovené a přiměřené lhůtě.**

Pozměňovací návrh 183

Návrh nařízení

Čl. 22 – odst. 2 – písm. d

Znění navržené Komisí

d) **zničení** příslušné komodity nebo **příslušného** produktu **nebo jejich darování** pro dobročinné účely nebo účely veřejného zájmu.

Pozměňovací návrh

d) **darování** příslušné komodity nebo produktu, **je-li to možné**, pro dobročinné účely nebo účely veřejného zájmu, **případně jejich recyklace nebo, jako poslední možnost, jejich zničení;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 184

Návrh nařízení

Čl. 22 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Bez ohledu na nápravná opatření přijatá podle odstavce 2 a s cílem zabránit riziku dalšího porušování předpisů hospodářský subjekt nebo obchodník řeší veškeré nedostatky v systému náležité péče, které mohly vést k nesouladu s tímto nařízením.

Pozměňovací návrh 185

Návrh nařízení

Čl. 22 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Pokud hospodářský subjekt nebo obchodník nepřijme nápravná opatření uvedená v odstavci 2 **nebo nadále trvá nesoulad s předpisy** podle odstavce 1, příslušné orgány zajistí, aby **byl produkt stažen** z trhu nebo z oběhu nebo aby **bylo zakázáno či omezeno jeho dodávání** na trh Unie **či vývoz** z tohoto trhu.

3. Pokud hospodářský subjekt nebo obchodník nepřijme nápravná opatření uvedená v odstavci 2 **ve lhůtě stanovené příslušným orgánem** podle odstavce 1, příslušné orgány zajistí, aby **byly příslušná komodita nebo příslušný produkt staženy** z trhu nebo z oběhu nebo aby **nebyly dodávány** na trh Unie **ani** z tohoto trhu **vyváženy**.

Pozměňovací návrh 186

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. **Členské státy stanoví předpisy pro sankce použitelné v případě** porušení tohoto nařízení hospodářskými subjekty a obchodníky **a přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění jejich provádění. Členské státy oznámí tato ustanovení Komisi a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.**

1. **Komise do šesti měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost přijme akt v přenesené pravomoci, kterým doplní toto nařízení o jednotné sankce za porušení ustanovení** tohoto nařízení hospodářskými subjekty a obchodníky **s cílem zajistit uplatňování harmonizovaných norem v celé Unii. Členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění jejich provádění.**

Pozměňovací návrh 187

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – návrh

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. **Stanovené sankce** musí být účinné, přiměřené a **odrazující**. Sankce zahrnují nejméně:

2. **Sankce** musí být účinné, přiměřené, **odrazující a jednotné ve všech členských státech**. Sankce zahrnují nejméně:

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 188

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – písm. a

Znění navržené Komisí

- a) pokuty přiměřené škodám na životním prostředí a hodnotě dotčených příslušných komodit nebo produktů, přičemž výše pokut je vypočítána tak, aby bylo zajištěno, že odpovědné osoby budou skutečně připraveny o hospodářský zisk plynoucí ze závažného porušení předpisů, jehož se dopustily, a v případě opakovaného závažného porušení předpisů se sankce budou postupně zvyšovat; maximální výše těchto pokut činí nejméně **4 %** ročního obratu hospodářských subjektů nebo obchodníků v *dotčeném členském státě nebo členských státech*;

Pozměňovací návrh

- a) pokuty přiměřené škodám na životním prostředí, **hospodářským škodám vzniklým místním komunitám** a hodnotě dotčených příslušných komodit nebo produktů, přičemž výše pokut je vypočítána tak, aby bylo zajištěno, že odpovědné osoby budou skutečně připraveny o hospodářský zisk plynoucí ze závažného porušení předpisů, jehož se dopustily, a v případě opakovaného závažného porušení předpisů se sankce budou postupně zvyšovat; maximální výše těchto pokut činí nejméně **8 %** ročního obratu hospodářských subjektů nebo obchodníků v **Unii, vypočteného v souladu s čl. 5 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 139/2004^(1a)**; a zvyšuje se s cílem zajistit, aby sankce překračovala potenciální hospodářskou výhodu a byla odrazující;

^(1a) Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) (Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1).

Pozměňovací návrh 189

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – písm. b a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- ba) **povinnost uvést prostředí do původního stavu;**

Pozměňovací návrh 190

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – písm. b b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- bb) **povinnost nahradit škodu, která byla způsobena jakékoli fyzické nebo právnické osobě a která by v případě provádění náležité péče nevznikla;**

Pozměňovací návrh 191

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – písm. d

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- d) dočasné vyloučení ze zadávání veřejných zakázek.

- d) dočasné vyloučení ze zadávání veřejných zakázek **a z přístupu k veřejnému financování, včetně nabídkových řízení, grantů a koncesí;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 192**Návrh nařízení****Čl. 23 – odst. 2 – písm. d a (nové)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

da) v případě závažného nebo opakovaného porušení nařízení dočasný nebo trvalý zákaz uvádět nebo dodávat příslušné komodity a produkty na trh Unie nebo je vyvážet;

Pozměňovací návrh 193**Návrh nařízení****Čl. 23 – odst. 2 – písm. d b (nové)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

db) v případě závažného nebo opakovaného porušení nařízení zákaz používat zjednodušený postup náležité péče stanovený v článku 12;

Pozměňovací návrh 194**Návrh nařízení****Čl. 23 – odst. 2 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Členské státy oznámí Komisi hospodářské subjekty a obchodníky, kteří nesplnili své povinnosti podle tohoto nařízení, a sankce, které jim byly uloženy, prostřednictvím informačního systému uvedeného v článku 31 do 30 dnů od příslušného zjištění nesouladu, přičemž náležitě zohlední příslušná pravidla pro ochranu údajů. Komise zveřejní seznam dotčených hospodářských subjektů a obchodníků. Ti jsou informováni o svém zařazení na seznam.

Tento seznam hospodářských subjektů a obchodníků, kteří nedodržují předpisy, obsahuje:

a) název hospodářského subjektu nebo obchodníka;

b) datum prvního zařazení na seznam a datum, k němuž byla přijata dostatečná nápravná opatření;

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

c) shrnutí činnosti odůvodňující zařazení hospodářského subjektu nebo obchodníka na seznam; a

d) povahu a případně finanční výši uložené sankce.

Seznam se zveřejní na internetových stránkách Komise a pravidelně se aktualizuje.

Komise zveřejní seznam v Úředním věstníku Evropské unie a v systému Register uvedeném v článku 31.

Pozměňovací návrh 195

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2b. Členské státy oznámí Komisi, že hospodářský subjekt nebo obchodník nedodržující předpisy uvedený v odstavci 1 přijal dostatečná nápravná opatření, včetně úplného zaplacení sankcí nebo zlepšení svého systému náležité péče, a že nebyla oznámena žádná jiná sankce nebo postup týkající se údajného porušení předpisů.

Jakmile bude přijato nápravné opatření, Komise dotčený hospodářský subjekt nebo dotčeného obchodníka ze seznamu vyjme. Komise každých šest měsíců seznam dotčených hospodářských subjektů a obchodníků aktualizuje.

Komise bez zbytečného odkladu oznámí příslušným orgánům vynětí hospodářského subjektu nebo obchodníka ze seznamu a aktualizuje informační systém Register uvedený v článku 31.

Pozměňovací návrh 196

Návrh nařízení

Čl. 24 – odst. 7 – pododstavec 1 – písm. b

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

b) pokud je pozastaveno propuštění do volného oběhu nebo vývoz v souladu s odstavcem 6, příslušné orgány do **tří** pracovních dnů podle čl. 14 odst. 7 nepožádaly o nutnost zachovat pozastavení propuštění do volného oběhu nebo vývozu této příslušné komodity nebo příslušného produktu;

b) pokud je pozastaveno propuštění do volného oběhu nebo vývoz v souladu s odstavcem 6, příslušné orgány do **pěti** pracovních dnů **nebo 72 hodin u čerstvých komodit a produktů, u nichž hrozí znehodnocení,** podle čl. 14 odst. 7 nepožádaly o nutnost zachovat pozastavení propuštění do volného oběhu nebo vývozu této příslušné komodity nebo příslušného produktu;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 197

Návrh nařízení

Čl. 24 – odst. 8 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Po oznámení **tohoto** statusu celní orgány nepovolí u příslušné komodity nebo příslušného produktu propuštění do volného oběhu nebo vývoz. Rovněž v systému zpracování celních údajů a případně i na obchodní faktuře přiložené k příslušné komoditě nebo příslušnému produktu a na jakémkoli jiném příslušném průvodním dokladu uvedou tuto poznámku: „Nevyhovující komodita nebo produkt – propuštění do volného oběhu není povoleno – nařízení (EU) 2021/XXXX.“ [Úřad pro publikace uvede odkaz na toto nařízení]

Pozměňovací návrh

Po oznámení **o** statusu **nevyhovujícího zboží** celní orgány nepovolí u příslušné komodity nebo příslušného produktu propuštění do volného oběhu nebo vývoz. Rovněž v systému zpracování celních údajů a případně i na obchodní faktuře přiložené k příslušné komoditě nebo příslušnému produktu a na jakémkoli jiném příslušném průvodním dokladu uvedou tuto poznámku: „Nevyhovující komodita nebo produkt – propuštění do volného oběhu není povoleno – nařízení (EU) 2021/XXXX.“ [Úřad pro publikace uvede odkaz na toto nařízení]

Pozměňovací návrh 198

Návrh nařízení

Čl. 24 – odst. 10

Znění navržené Komisí

10. Na žádost příslušných orgánů nebo tam, kde to považují za nezbytné a přiměřené, mohou celní orgány nevyhovující příslušnou komoditu nebo příslušný produkt **zničit. Náklady na takové opatření nese fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem příslušné komodity nebo příslušného produktu. Články 197 a 198 nařízení (EU) č. 952/2013 se použijí obdobně. Na žádost příslušných orgánů mohou alternativně celní orgány nevyhovující příslušné komodity a produkty konfiskovat a dát k dispozici příslušným orgánům.**

Pozměňovací návrh

10. Na žádost příslušných orgánů nebo tam, kde to považují za nezbytné a přiměřené, mohou celní orgány nevyhovující příslušnou komoditu nebo příslušný produkt **darovat pro dobročinné účely nebo účely veřejného zájmu a pouze v případě, že darování není možné, příslušnou komoditu či produkt recyklovat nebo, a to jako poslední možnost, zničit. Náklady na takové opatření nese fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem příslušné komodity nebo příslušného produktu.**

Pozměňovací návrh 199

Návrh nařízení

Čl. 25 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Pokud celní orgány na prvním místě vstupu mají důvod se domnívat, že příslušné komodity a produkty podléhající tomuto nařízení, které se buď nacházejí v dočasném uskladnění, nebo jsou propuštěny do jiného celního režimu než „propuštění do volného oběhu“, nevyhovují tomuto nařízení, předají veškeré relevantní informace příslušnému celnímu úřadu určení.

Pozměňovací návrh

4. Pokud celní orgány na prvním místě vstupu mají důvod se domnívat, že příslušné komodity a produkty podléhající tomuto nařízení, které se buď nacházejí v dočasném uskladnění, nebo jsou propuštěny do jiného celního režimu než „propuštění do volného oběhu“, nevyhovují tomuto nařízení, předají veškeré relevantní informace příslušnému celnímu úřadu určení **a příslušným orgánům odpovědným za plnění povinností plynoucích z tohoto nařízení.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 200

Návrh nařízení

Čl. 26 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Komise vyvine elektronické rozhraní založené na prostředí jednotného portálu Evropské unie pro oblast celnictví, které umožní přenos údajů, zejména oznámení a žádostí podle čl. 24 odst. 5 až 8, mezi vnitrostátními celními systémy a informačním systémem podle článku 31. Toto elektronické rozhraní bude zavedeno nejpozději **čtyři roky** ode dne přijetí příslušného prováděcího aktu uvedeného v odstavci 3.

Pozměňovací návrh

1. Komise vyvine elektronické rozhraní založené na prostředí jednotného portálu Evropské unie pro oblast celnictví, které umožní přenos údajů, zejména oznámení a žádostí podle čl. 24 odst. 5 až 8, mezi vnitrostátními celními systémy a informačním systémem podle článku 31. Toto elektronické rozhraní bude zavedeno nejpozději **jeden rok** ode dne přijetí příslušného prováděcího aktu uvedeného v odstavci 3.

Pozměňovací návrh 201

Návrh nařízení

Čl. 26 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí

2. Komise **může vyvinout** elektronické rozhraní založené na prostředí jednotného portálu Evropské unie pro oblast celnictví, aby umožnila:

Pozměňovací návrh

2. Komise **vyvine** elektronické rozhraní založené na prostředí jednotného portálu Evropské unie pro oblast celnictví, aby umožnila:

Pozměňovací návrh 202

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Toto nařízení zavádí třístupňový systém posuzování zemí nebo jejich částí. Pokud nejsou v souladu s tímto článkem identifikovány jako země představující nízké nebo vysoké riziko, má se za to, že země představují standardní riziko. Komise **může určit** země nebo jejich části, které představují nízké nebo vysoké riziko spojené s produkcí příslušných komodit a produktů, které nejsou v souladu s čl. 3 písm. a). Seznam zemí nebo jejich částí, které představují nízké nebo vysoké riziko, se zveřejní prostřednictvím prováděcích aktů, které budou přijaty přezkumným postupem podle čl. 34 odst. 2. Tento seznam se podle potřeby aktualizuje s ohledem na nové důkazy.

Pozměňovací návrh

1. Toto nařízení zavádí třístupňový systém posuzování zemí nebo jejich částí. Pokud nejsou v souladu s tímto článkem identifikovány jako země představující nízké nebo vysoké riziko, má se za to, že země představují standardní riziko. Komise **určí** země nebo jejich části, které představují nízké nebo vysoké riziko spojené s produkcí příslušných komodit a produktů, které nejsou v souladu s čl. 3 písm. a). Seznam zemí nebo jejich částí, které představují nízké nebo vysoké riziko, se zveřejní prostřednictvím prováděcích aktů, které budou přijaty přezkumným postupem podle čl. 34 odst. 2 **do ... [ÚŘAD PRO PUBLIKACE: vložte prosím datum 6 měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost]**. Tento seznam se podle potřeby aktualizuje s ohledem na nové důkazy.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 203**Návrh nařízení****Čl. 27 – odst. 2 – návětí***Znění navržené Komisí*

Určení zemí nebo jejich částí s nízkým a vysokým rizikem podle odstavce 1 **zohlední** informace poskytnuté dotčenou zemí a bude založeno na těchto kritériích posuzování:

Pozměňovací návrh

Určení zemí nebo jejich částí s nízkým a vysokým rizikem podle odstavce 1 **se řídí transparentním a objektivním postupem hodnocení, který zohledňuje** informace poskytnuté dotčenou zemí a **dotčenými regionálními orgány, hospodářskými subjekty a nevládními organizacemi a třetími stranami, včetně původního obyvatelstva, místních komunit a organizací občanské společnosti, a** bude založeno na těchto kritériích posuzování:

Pozměňovací návrh 204**Návrh nařízení****Čl. 27 – odst. 2 – písm. a***Znění navržené Komisí*

a) míra odlesňování **a** znehodnocování lesů;

Pozměňovací návrh

a) míra odlesňování, znehodnocování lesů **a přeměny lesů,**

Pozměňovací návrh 205**Návrh nařízení****Čl. 27 – odst. 2 – písm. d***Znění navržené Komisí*

d) zda vnitrostátně stanovený příspěvek k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu zahrnuje emise a pohlcování emisí ze zemědělství, lesnictví a využívání půdy, což zaručuje, že emise z odlesňování a **znehodnocování** lesů jsou započteny do závazku dané země ke snížení nebo omezení emisí skleníkových plynů, jak je uvedeno ve vnitrostátně stanoveném příspěvku;

Pozměňovací návrh

d) zda vnitrostátně stanovený příspěvek k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu zahrnuje emise a pohlcování emisí ze zemědělství, lesnictví a využívání půdy, což zaručuje, že emise z odlesňování, **znehodnocování lesů a přeměny** lesů jsou započteny do závazku dané země ke snížení nebo omezení emisí skleníkových plynů, jak je uvedeno ve vnitrostátně stanoveném příspěvku;

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 206

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – písm. e

Znění navržené Komisí

- e) dohody a další nástroje uzavřené mezi dotčenou zemí a Unií, které se zabývají odlesňováním nebo **znehodnocováním** lesů a usnadňují soulad příslušných komodit a produktů s požadavky tohoto nařízení a **účinné uplatňování těchto požadavků**;

Pozměňovací návrh

- e) dohody a další nástroje uzavřené mezi dotčenou zemí a Unií, které se zabývají odlesňováním, **znehodnocováním lesů** nebo **přeměnou** lesů a usnadňují soulad příslušných komodit a produktů s požadavky tohoto nařízení, **pokud bylo na základě objektivního a transparentního posouzení zjištěno jejich včasné a účinné provádění**;

Pozměňovací návrh 207

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – písm. f

Znění navržené Komisí

- f) zda má dotčená země zavedeny právní předpisy s celostátní nebo místní oblastí působnosti, a to i v souladu s článkem 5 Pařížské dohody, a zda přijímá účinná donucovací opatření, **aby předešla** činností vedoucím k odlesňování a znehodnocování lesů a **tyto činnosti sankcionovala**, a zejména zda jsou uplatňovány dostatečně přísné sankce, které připravují o zisk plynoucí z odlesňování nebo **znehodnocování lesů**.

Pozměňovací návrh

- f) zda má dotčená země zavedeny právní předpisy s celostátní nebo místní oblastí působnosti, a to i v souladu s článkem 5 Pařížské dohody **a s příslušnými právními předpisy a normami vymezenými v čl. 2 odst. 28 tohoto nařízení**, a zda přijímá účinná donucovací opatření **s cílem zajistit provádění těchto právních předpisů a zabránit** činnostem vedoucím k odlesňování, znehodnocování lesů a **přeměně lesů**, a zejména zda jsou uplatňovány dostatečně přísné sankce, které připravují o zisk plynoucí z odlesňování, **znehodnocování lesů či přeměny lesů** nebo **nedodržování příslušných právních předpisů a norem vymezených v čl. 2 odst. 28**.

Pozměňovací návrh 208

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – písm. f a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- fa) **zda jurisdikce na celostátní a nižší než celostátní úrovni vyvinula jurisdikční přístupy se smysluplným zapojením všech příslušných zúčastněných stran, včetně občanské společnosti, původních obyvatel a místních komunit, soukromého sektoru, včetně mikropodniků a jiných malých a středních podniků, a drobných zemědělců, s cílem řešit odlesňování, znehodnocování lesů a přeměnu lesů, porušování pozemkových práv a nezákonnou produkci;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 209

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – písm. f b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

fb) zda dotčená země poskytuje příslušné údaje transparentně;

Pozměňovací návrh 210

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – písm. f c (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

fc) případně existence, dodržování a účinné prosazování právních předpisů na ochranu práv původního obyvatelstva, místních komunit a dalších držitelů zvykových vlastnických práv;

Pozměňovací návrh 211

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 3 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Komise oznámí dotčeným zemím svůj úmysl provést změnu **stávající** kategorie rizika a vyzve je, aby poskytly veškeré informace, které v tomto ohledu považují za užitečné. Komise poskytne zemím přiměřený čas na odpověď, která může zahrnovat informace o opatřeních přijatých danou zemí k nápravě situace v případě, že by status země nebo status jejích částí mohl být změněn na kategorii vyššího rizika.

Komise oznámí dotčeným zemím, **regionálním orgánům a hospodářským subjektům a obchodníkům** svůj úmysl provést změnu kategorie rizika **u určité země nebo její části** a vyzve je, aby poskytly veškeré informace, které v tomto ohledu považují za užitečné. Komise **rovněž provede veřejnou konzultaci s cílem shromáždit informace a názory zúčastněných stran, zejména původních obyvatel, místních komunit, drobných zemědělců a organizací občanské společnosti.** Komise poskytne zemím **a regionálním orgánům** přiměřený čas na odpověď, která může zahrnovat informace o opatřeních přijatých danou zemí **nebo regionálním orgánem** k nápravě situace v případě, že by status země nebo status jejích částí mohl být změněn na kategorii vyššího rizika.

Pozměňovací návrh 212

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 3 – pododstavec 2 – návětí

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

V oznámení uvede tyto informace:

V oznámení **a při konzultaci** uvede tyto informace:

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 213

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. **Komise naváže** kontakt s producenty zeměmi dotčenými tímto nařízením **za účelem rozvoje** partnerství a **spolupráce** s cílem společně řešit otázku odlesňování a **znehodnocování** lesů. Tato partnerství a mechanismy spolupráce **se zaměří** na **ochranu**, obnovu a udržitelné využívání lesů, odlesňování, znehodnocování lesů a přechod **na udržitelnou** produkci komodit, spotřebu, zpracování a obchodní metody. Mechanismy partnerství a spolupráce mohou zahrnovat strukturované dialogy, **podpůrné** programy a akce, **správní ujednání** a **ustanovení ve stávajících dohodách nebo dohodách, které** producenty zemím umožňují přechod na zemědělskou produkci usnadňující soulad příslušných komodit a produktů s požadavky tohoto nařízení. **Tyto dohody a jejich účinné provádění budou zohledněny v rámci referenčního srovnávání podle článku 27** tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

1. **V rámci koordinovaného přístupu Komise a členské státy navážou** kontakt s producenty zeměmi dotčenými tímto nařízením, **místními vládami a zúčastněnými stranami, zejména s těmi, které vyvážejí významné objemy komodit uvedených v příloze I, mimo jiné s využitím stávajících a budoucích partnerství a dohod o volném obchodu a sladěním stávajících nástrojů podpory**, s cílem společně řešit otázku **základních příčin** odlesňování, **znehodnocování lesů a přeměny** lesů. Tato partnerství a mechanismy spolupráce **jsou podporovány odpovídajícími zdroji a zaměřují se na zachování**, obnovu a udržitelné využívání lesů, odlesňování, znehodnocování lesů a **přeměnu lesů ekosystémů, ochranu lidských práv** a přechod **k udržitelné** produkci komodit, spotřebu, zpracování a obchodní metody, **řádnou správu věcí veřejných, jakož i ochranu práv, existenční jistoty a obživy společenství závislých na lese, včetně původních obyvatel, místních komunit, dalších držitelů zvykových vlastnických práv a drobných zemědělců**. Mechanismy partnerství a spolupráce mohou **mimo jiné** zahrnovat strukturované dialogy, programy a akce **finanční a technické podpory, správní ujednání, která** producenty zemím **a jejich částem** umožňují přechod na zemědělskou produkci usnadňující soulad příslušných komodit a produktů s požadavky tohoto nařízení. **Komise zajistí, aby byli do vytváření společných plánů zapojeni původní obyvatelé, místní komunity a občanská společnost. Společné plány vycházejí z milníků dohodnutých s místními zúčastněnými stranami. Komise bude zejména spolupracovat s producenty zeměmi na odstranění právních překážek, které jim brání v dodržování předpisů, včetně vnitrostátních právních předpisů o držení půdy a ochraně údajů. Cílem těchto partnerství je vytváření společných plánů, včetně trvalého dialogu a spolupráce, zejména se zeměmi a jejich částmi, které byly označeny za vysoce rizikové, s cílem podpořit jejich neustálé zlepšování směrem ke standardní kategorii rizika uvedené v článku 27. Partnerství a mechanismy spolupráce věnují zvláštní pozornost drobným zemědělcům s cílem umožnit jim přechod na udržitelné zemědělské a lesnické postupy a splnit požadavky tohoto nařízení, a to i prostřednictvím dostatečných a uživatelsky přívětivých informací. K uspokojení potřeb drobných zemědělců musí být k dispozici dostatečné finanční zdroje.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 265

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1a. Komise a Rada více usilují o provádění a prosazování obchodních dohod, jakož i uzavírání nových dohod o volném obchodu, které obsahují přísná ustanovení o udržitelnosti, zejména pokud jde o lesy, a povinnosti účinně prosazovat mnohostranné dohody o životním prostředí, jako je Pařížská dohoda a Úmluva o biologické rozmanitosti.

Pozměňovací návrhy 214 a 266

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Partnerství a spolupráce **by měly** umožnit plnou účast všech zúčastněných stran, včetně občanské společnosti, **původních obyvatel**, místních komunit a soukromého sektoru, malých a středních podniků a drobných zemědělců.

2. Partnerství a spolupráce **mají odpovídající finanční zdroje a plně zohledňují informace a výstrahy poskytované střediskem EU pro sledování. Měly by** umožnit plnou účast všech zúčastněných stran, včetně občanské společnosti, **původního obyvatelstva**, místních komunit, **žen** a soukromého sektoru, včetně mikropodniků a jiných malých a středních podniků a drobných zemědělců. **Partnerství a spolupráce rovněž podporují nebo iniciují inkluzivní a participativní dialog zaměřený na vnitrostátní právní a správní reformní procesy s cílem posílit správu lesů a řešit domácí faktory přispívající k odlesňování.**

Pozměňovací návrh 215

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. V zájmu zajištění toho, aby prosazování tohoto nařízení nebylo nepřiměřeně omezující nebo nenarušovalo obchod, zejména s nejméně rozvinutými zeměmi, poskytne Komise zvláštní administrativní podporu a podporu při budování kapacit vládám, místním samosprávám, organizacím občanské společnosti, včetně odborů, a producentům, zejména drobným producentům, ve třetích zemích zaměřenou na to, aby jim pomohla splnit administrativní požadavky tohoto nařízení.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 216

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Partnerství a spolupráce podpoří rozvoj procesů integrovaného územního plánování, příslušných právních předpisů, fiskálních pobídek a dalších příslušných nástrojů s cílem zlepšit ochranu lesů a biologickou rozmanitost, udržitelné hospodaření v lesích a obnovu lesů, řešit přeměnu lesů a zranitelných ekosystémů na jiné způsoby využití půdy, optimalizovat přínosy pro krajinu, jistotu držby, produktivitu a konkurenceschopnost zemědělství, transparentní dodavatelské řetězce, posílit práva komunit závislých na lesích včetně drobných zemědělců, původních obyvatel a místních komunit a zajistit veřejný přístup k dokumentům o hospodaření v lesích a dalším významným informacím.

Pozměňovací návrh

3. Partnerství a spolupráce podpoří rozvoj procesů integrovaného územního plánování, příslušných právních předpisů, **včetně procesů se zapojením mnoha zúčastněných stran za účelem definování rozsahu působnosti příslušných právních předpisů**, fiskálních **či obchodních** pobídek a dalších příslušných nástrojů s cílem zlepšit ochranu lesů a biologickou rozmanitost, udržitelné hospodaření v lesích a obnovu lesů, řešit přeměnu lesů a zranitelných ekosystémů na jiné způsoby využití půdy, optimalizovat přínosy pro krajinu, jistotu držby, produktivitu a konkurenceschopnost zemědělství, transparentní dodavatelské řetězce **a sledovatelnost, chránit vlastnická práva, práva držby a přístupu k půdě, včetně práv na držbu stromů pro místní a původní komunity, a práva na poskytnutí či zrušení svobodného, předchozího a informovaného souhlasu**, posílit práva komunit závislých na lesích včetně drobných zemědělců, původních obyvatel a místních komunit, **posílit vnitrostátní systémy správy a vymáhání právních předpisů** a zajistit veřejný přístup k dokumentům o hospodaření v lesích a dalším významným informacím. **Komise usiluje o začlenění monitorování práv k půdě a vlastnických práv mezi činnosti střediska EU pro sledování.**

Pozměňovací návrh 217

Návrh nařízení

Čl. 28 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Komise se zapojí do mezinárodních dvoustranných a mnohostranných debat o politikách a opatřeních k zastavení odlesňování a **znehodnocování** lesů, a to i v rámci mnohostranných fór, jako je Úmluva o biologické rozmanitosti, Organizace OSN pro výživu a zemědělství, Úmluva OSN o boji proti desertifikaci, Řídící rada Programu OSN pro životní prostředí, Fórum OSN pro lesy, Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu, Světová obchodní organizace, skupiny zemí G7 a G20. Tato angažovanost bude zahrnovat podporu přechodu k udržitelné zemědělské produkci a udržitelnému obhospodařování lesů, jakož i rozvoj transparentních a udržitelných dodavatelských řetězců a pokračující snahy o určení a schválení robustních standardů a definic, které zajistí vysokou úroveň ochrany **lesních** ekosystémů.

Pozměňovací návrh

4. Komise se zapojí do mezinárodních dvoustranných a mnohostranných debat o politikách a opatřeních k zastavení odlesňování, **znehodnocování lesů a přeměny** lesů, a to i v rámci mnohostranných fór, jako je Úmluva o biologické rozmanitosti, Organizace OSN pro výživu a zemědělství, Úmluva OSN o boji proti desertifikaci, Řídící rada Programu OSN pro životní prostředí, Fórum OSN pro lesy, Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu, Světová obchodní organizace, skupiny zemí G7 a G20. Tato angažovanost bude zahrnovat podporu přechodu k udržitelné zemědělské produkci a udržitelnému obhospodařování lesů, jakož i rozvoj transparentních a udržitelných dodavatelských řetězců a pokračující snahy o určení a schválení robustních standardů a definic, které zajistí vysokou úroveň ochrany **lesů a jiných přírodních ekosystémů a souvisejících lidských práv.**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 218

Návrh nařízení

Čl. 29 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Příslušné orgány pečlivě a nestranně posoudí opodstatněné obavy a přijmou nezbytná opatření, včetně kontrol a slyšení hospodářských subjektů a obchodníků, s cílem odhalit možná porušení ustanovení tohoto nařízení a případně předběžných opatření podle článku 21, aby zabránily uvádění a dodávání příslušných komodit a produktů, které jsou předmětem šetření, na trh Unie a jejich vývozu z tohoto trhu.

Pozměňovací návrh

2. Příslušné orgány **bez zbytečného odkladu** pečlivě a nestranně posoudí opodstatněné obavy a přijmou nezbytná opatření, včetně kontrol a slyšení hospodářských subjektů a obchodníků, s cílem odhalit možná porušení ustanovení tohoto nařízení a případně předběžných opatření podle článku 21, aby zabránily uvádění a dodávání příslušných komodit a produktů, které jsou předmětem šetření, na trh Unie a jejich vývozu z tohoto trhu, **a o zavedených opatřeních včas informují Komisi.**

Pozměňovací návrh 219

Návrh nařízení

Čl. 29 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Příslušný orgán **co nejdříve** a v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva, informuje fyzické nebo právnické osoby uvedené v odstavci 1, které předložily **svá vyjádření** tomuto orgánu, o svém rozhodnutí přijmout nebo zamítnout danou žádost o opatření a toto rozhodnutí zdůvodní.

Pozměňovací návrh

3. Příslušný orgán **do 30 dnů od obdržení opodstatněné obavy** a v souladu s příslušnými ustanoveními vnitrostátního práva informuje fyzické nebo právnické osoby uvedené v odstavci 1, které předložily **své opodstatněné obavy** tomuto orgánu, o svém **posouzení jejich opodstatněné obavy v souladu s odstavcem 2 a o** rozhodnutí přijmout nebo zamítnout danou žádost o opatření a toto rozhodnutí zdůvodní. **Pokud jsou přijata další opatření podle odstavce 2, příslušný orgán bez zbytečného odkladu informuje fyzické nebo právnické osoby o povaze a harmonogramu opatření, která mají být přijata.**

Pozměňovací návrh 220

Návrh nařízení

Čl. 29 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3a. S cílem usnadnit předávání opodstatněných obav od fyzických nebo právnických osob z producentských zemí, a zejména od místních komunit, zavede Komise centralizovaný komunikační postup, který bude tyto obavy směřovat do příslušných členských států. Uvedený postup doplňuje postupy stanovené příslušnými orgány.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 221

Návrh nařízení

Čl. 29 – odst. 3 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3b. Členské státy stanoví opatření na ochranu totožnosti fyzických nebo právnických osob, které předkládají opodstatněné obavy nebo které provádějí šetření s cílem ověřit, zda hospodářské subjekty nebo obchodníci dodržují toto nařízení.

Pozměňovací návrh 222

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Přístup k soudu nebo jinému nezávislému a nestrannému veřejnému orgánu podle odstavce 1 musí být spravedlivý, nestranný, včasný a nesmí být nepřiměřeně nákladný a musí poskytovat přiměřené a účinné opravné prostředky, včetně případných zdržovacích žalob. Členské státy zajistí, aby byly veřejnosti poskytnuty praktické informace o přístupu ke správnímu a soudnímu přezkumu.

Pozměňovací návrh 223

Návrh nařízení

Čl. 31 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Do data stanoveného v čl. 36 odst. 2 Komise zřídí a bude udržovat informační systém („Register“), který obsahuje prohlášení o náležité péči zpřístupněná podle čl. 4 odst. 2.

1. Do data stanoveného v čl. 36 odst. 2 Komise zřídí a bude udržovat informační systém („Register“), který obsahuje prohlášení o náležité péči zpřístupněná podle čl. 4 odst. 2 **a seznam hospodářských subjektů a obchodníků, kteří nedodržují předpisy, uvedený v článku 23.**

Pozměňovací návrh 224

Návrh nařízení

Čl. 31 – odst. 2 – písm. c

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

c) registraci výsledku kontrol prohlášení o náležité péči;

c) registraci výsledku kontrol prohlášení o náležité péči **a uložených sankcích;**

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 225

Návrh nařízení

Čl. 31 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Komise poskytne přístup k tomuto informačnímu systému celním orgánům, příslušným orgánům, hospodářským subjektům a obchodníkům v souladu s jejich příslušnými povinnostmi podle tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh

4. Komise poskytne přístup k tomuto informačnímu systému celním orgánům, příslušným orgánům, hospodářským subjektům a obchodníkům **nebo jejich právním zástupcům a dotčeným dodavatelům** v souladu s jejich příslušnými povinnostmi podle tohoto nařízení. **Dotčení dodavatelé mají právo na přístup ke všem informacím, které se jich týkají.**

Pozměňovací návrh 226

Návrh nařízení

Čl. 31 – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. V souladu s politikou EU pro otevřená data, a zejména se směrnicí (EU) 2019/1024⁽⁵¹⁾ poskytne Komise veřejnosti přístup k úplným anonymizovaným datovým souborům informačního systému v otevřeném formátu, který může být strojově čitelný a zajišťuje interoperabilitu, opakované použití a dostupnost.

⁽⁵¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

Pozměňovací návrh

5. **Aniž je dotčen článek 23, a v** souladu s politikou EU pro otevřená data, a zejména se směrnicí (EU) 2019/1024⁽⁵¹⁾, poskytne Komise veřejnosti přístup k úplným anonymizovaným datovým souborům informačního systému v otevřeném formátu, který může být strojově čitelný a zajišťuje interoperabilitu, opakované použití a dostupnost, **s výjimkou informací uvedených v odst. 2 písm. e) tohoto článku.**

⁽⁵¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

Pozměňovací návrh 227

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. **Nejpozději dva roky po** vstupu tohoto nařízení v platnost Komise **provede obecný přezkum nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, případně společně s legislativním návrhem. Zpráva se zaměří zejména na zhodnocení potřeby a proveditelnosti rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další ekosystémy, včetně půdy s vysokými zásobami uhlíku a půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti, jako jsou travnaté porosty, rašeliniště a mokřady, a další komodity.**

Pozměňovací návrh

1. **Po vstupu tohoto nařízení v platnost Komise průběžně přezkoumává jeho uplatňování. Komise:**

Úterý 13. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- a) předloží nejpozději do... [ÚŘAD PRO PUBLIKACE: vložte datum jeden rok ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost], posouzení dopadů, k němuž je případně připojen legislativní návrh na rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další přírodní ekosystémy, včetně půdy s vysokými zásobami uhlíku a půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti, jako jsou travní porosty, rašeliniště a mokřady, spolu s lesy a jinými zalesněnými plochami v souladu s rozhodným datem a definicemi uvedenými v článku 2,
- b) vyhodnotí nejpozději do... [ÚŘAD PRO PUBLIKACE: vložte prosím datum dva roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].
- i) potřebu a proveditelnost rozšíření oblasti působnosti tohoto nařízení na další komodity a produkty, zejména na další produkty odvozené z komodit uvedených v příloze I, jakož i na další komodity a produkty, konkrétně na cukrovou třtinu, ethanol a těžební produkty;
- ii) dopad tohoto nařízení na zemědělce, zejména drobné zemědělce, původní obyvatelstvo a místní komunity, a možnou potřebu dodatečné podpory při přechodu k udržitelným dodavatelským řetězcům a pro drobné zemědělce, aby splnili požadavky tohoto nařízení;
- iii) potřebu a proveditelnost dodatečných nástrojů pro usnadnění obchodu, zejména v případě nejméně rozvinutých zemí, na něž má toto nařízení velký dopad, a zemí označených za země se standardním nebo vysokým rizikem, a to na podporu dosažení cílů nařízení;
- c) do jednoho roku od přijetí [připravované směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti] analyzuje, zda jsou zapotřebí nějaké pokyny, které usnadní provádění tohoto nařízení a zajistí soudržnost mezi tímto nařízením a [chystanou směrnicí o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti] a zabrání nepřiměřené administrativní zátěži.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 228

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí

Nejpozději pět let po vstupu tohoto nařízení v platnost a nejméně každých pět let poté Komise provede obecný přezkum nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, případně společně s legislativním návrhem. **První ze zpráv bude na základě konkrétních studií obsahovat zejména hodnocení:**

Pozměňovací návrh

Aniž jsou dotčeny přezkumy prováděné podle odstavce 1, bude Komise provádět v pravidelných intervalech přezkum přílohy I s cílem posoudit, zda je vhodné změnit nebo rozšířit seznam příslušných produktů uvedený v příloze I, aby se zajistilo, že tento seznam zahrnuje všechny produkty, které příslušné komodity obsahují, byly jimi krmeny nebo byly vyrobeny za jejich použití, ledaže má poptávka po těchto produktech zanedbatelný vliv na odlesňování. Tyto přezkumy jsou založeny na posouzení vlivu příslušných komodit a produktů na odlesňování, znehodnocování lesů a přeměnu lesů a zohledňují změny spotřeby, včetně podrobného posouzení změn ve struktuře obchodování v odvětvích, na něž se vztahuje toto nařízení, a to na základě vědeckých důkazů.

Pozměňovací návrh 229

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 2 – písm. a

Znění navržené Komisí

a) **potřeby a proveditelnosti dodatečných nástrojů pro usnadnění obchodu na podporu dosažení cílů nařízení, včetně uznávání certifikačních systémů;**

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 230

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 2 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) **dopadu nařízení na zemědělce, zejména drobné zemědělce, původní obyvatelstvo a místní komunity, a možné potřeby dodatečné podpory při přechodu k udržitelným dodavatelským řetězcům.**

Pozměňovací návrh

vypouští se

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 231

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Aniž je dotčen obecný přezkum podle odstavce 1, Komise provede první přezkum přílohy I nejpozději dva roky po vstupu tohoto nařízení v platnost a následně jej bude provádět v pravidelných intervalech s cílem posoudit, zda je vhodné změnit nebo rozšířit příslušné produkty uvedené v příloze I, aby se zajistilo, že na tomto seznamu jsou uvedeny všechny produkty, které obsahují příslušné komodity, byly jimi krmeny nebo byly vyrobeny za použití příslušných komodit, ledaže má poptávka po těchto produktech na odlesňování zanedbatelný vliv. Přezkumy jsou založeny na posouzení vlivu příslušných komodit a produktů na odlesňování a znehodnocování lesů a zohledňují změny spotřeby, jak vyplývají z vědeckých důkazů.

Pozměňovací návrh

3. Komise průběžně sleduje dopady tohoto nařízení na zranitelné zúčastněné strany, jako jsou drobní zemědělci, původní obyvatelé a místní komunity, zejména ve třetích zemích, přičemž věnuje zvláštní pozornost také situaci žen. Monitorování je založeno na vědecké a transparentní metodice a zohledňuje informace poskytnuté zúčastněnými stranami.

Pozměňovací návrh 232

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

3a. Komise neustále monitoruje změny ve struktuře obchodování s produkty a komoditami, na které se vztahuje toto nařízení. Pokud se ukáže, že změny ve struktuře obchodu nemají dostatečné opodstatnění nebo hospodářský důvod kromě vyhýbání se povinností stanoveným v tomto nařízení, včetně nahrazení těchto produktů a komodit jinými produkty a komoditami, které nejsou uvedeny na seznamu produktů a komodit v příloze I, ale mají podobné vlastnosti, je třeba to považovat za praktiku obcházení. Zúčastněné strany mohou informovat Komisi o veškerých případech obcházení a Komise prošetří všechna odůvodněná tvrzení zúčastněných stran.

Pozměňovací návrh

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 233

Návrh nařízení

Čl. 32 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Po přezkumu podle **odstavce 3 může Komise přijmout** akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 33 za účelem **změny přílohy I tak, aby zahrnovala příslušné produkty, které obsahují příslušné komodity nebo byly vyrobeny s jejich použitím.**

Pozměňovací návrh

4. V návaznosti na jakýkoli z přezkumů podle **odstavců 1 až 4 je Komisi svěřena pravomoc přijímat** akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 33 za účelem **doplnění seznamu v příloze I, nebo případně předložit legislativní návrh na změnu tohoto nařízení.**

Pozměňovací návrh 234

Návrh nařízení

Čl. 33 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace **s** odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

Pozměňovací návrh

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace **se zúčastněnými stranami a** odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

Pozměňovací návrh 235

Návrh nařízení

Článek 35 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 35a

Změna směrnice 2003/35/ES

Do přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/EC ^(1a) se doplňuje následující písmeno:

ga) Čl. 14 odst. 3 [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. XXXX/XXX ze dne ... o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010] (*).

^(1a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnic Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně (Úř. věst. L 156, 25.6.2003, s. 17).

(*) Úř. věst.: Vložte prosím číslo a datum tohoto nařízení a poznámku pod čarou obsahující odkaz na jeho vyhlášení.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 236

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Články uvedené v odstavci 2 se použijí 24 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost pro hospodářské subjekty, které jsou mikropodniky ⁽⁵³⁾ zřízenými do 31. prosince 2020, s výjimkou produktů uvedených v příloze nařízení (EU) č. 995/2010.

⁽⁵³⁾ Definované v čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Pozměňovací návrh

3. Články uvedené v odstavci 2 se použijí 24 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost pro hospodářské subjekty, které jsou mikropodniky **a malými podniky** ⁽⁵³⁾ zřízenými do 31. prosince 2020, s výjimkou produktů uvedených v příloze nařízení (EU) č. 995/2010.

⁽⁵³⁾ Definované v čl. 3 odst. 1 **a 2** směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Pozměňovací návrhy 237 a 246

Návrh nařízení

Příloha I

Znění navržené Komisí

Skot

ex 0102 Živý skot

ex 0201 Hovězí maso, čerstvé nebo chlazené

ex 0202 Hovězí maso, zmrazené

ex 0206 10 Jedlé droby hovězí, čerstvé nebo chlazené

ex 0206 22 Jedlá játra hovězí, zmrazená

ex 0206 29 Jedlé droby hovězí (kromě jazyků a jater), zmrazené

ex 4101 Surové kůže a kožky z hovězího dobytka (čerstvé nebo solené, sušené, vápněné, piklované nebo jinak konzervované, avšak nevyčiněné, nezpracované na pergamen ani jinak neupravené), též odchlupené nebo štípané

ex 4104 Kůže a kožky vyčiněné nebo zpracované na crust, odchlupené, též štípané, avšak dále neupravené

ex 4107 Usně z hovězího dobytka dále upravené po vyčinění nebo zpracování na crust, včetně kůží zpracovaných na pergamen, odchlupené, též štípané

Úterý 13. září 2022

Kakao	1801 00 00 Kakaové boby, též ve zlomcích, surové nebo pražené 1802 00 00 Kakaové skořápky, slupky a ostatní kakaové odpady 1803 Kakaová hmota, též odtučněná 1804 00 00 Kakaové máslo, kakaový tuk a kakaový olej 1805 00 00 Kakaový prášek neobsahující přidaný cukr ani jiná sladidla 1806 Čokoláda a ostatní potravinové přípravky obsahující kakao
Káva	0901 Káva, též pražená nebo bez kofeinu; kávové slupky a pulpy; kávové náhražky s jakýmkoliv obsahem kávy
Palma olejná	1511 Palmový olej a jeho frakce, též rafinovaný, ale chemicky neupravený 1207 10 Palmové ořechy a jádra 1513 21 Surový olej z palmových jader nebo babassuový olej a jejich frakce 1513 29 Olej z palmových jader, babassuový olej a jejich frakce, též rafinované, ale chemicky neupravené (jiné než surové) 2306 60 Pokrutiny a jiné pevné zbytky z palmových ořechů nebo jader, též rozdrcené nebo ve tvaru pelet, po extrakci rostlinných tuků nebo olejů z palmových ořechů nebo jader
Sója	1201 Sójové boby, též drcené 1208 10 Mouka a krupice ze sójových bobů 1507 Sójový olej a jeho frakce, též rafinovaný, ale chemicky neupravený 2304 Pokrutiny a jiné pevné zbytky, též rozdrcené nebo ve tvaru pelet, po extrakci sójového oleje

Úterý 13. září 2022

Dřevo

4401 Palivové dřevo v polenech, špalcích, větvích, otepích nebo v podobných tvarech; dřevěné štěpky nebo třísky; piliny a dřevěné zbytky a dřevěný odpad, též aglomerované do polen, briket, pelet nebo podobných tvarů

4403 Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované

4406 Dřevěné železniční nebo tramvajové pražce (příčné pražce)

4407 Dřevo rozřezané nebo štípané podélně, krájené nebo loupané, též hoblované, broušené nebo na koncích spojované, o tloušťce převyšující 6 mm

4408 Listy na dýhování (včetně listů získaných krájením vrstveného dřeva na plátky), na překližky nebo na podobné vrstvené dřevo a ostatní dřevo, rozřezané podélně, krájené nebo loupané, též hoblované, broušené nebo sesazované nebo na koncích spojované, o tloušťce nepřesahující 6 mm

4409 Dřevo (včetně nesestavených pruhů a vlysů pro parketové podlahy) souvisle profilované (s pery, drážkované, polodrážkové, zkosené, spojované do V, vroubkované, lištované, zaoblené nebo podobně profilované) podél jakékoliv z jeho hran, konců nebo ploch, též hoblované, broušené nebo na koncích spojované

4410 Třískové desky, z orientovaných plochých třísek, tzv. „oriented strand board“ (OSB) a podobné desky (například třískové desky, tzv. „waferboard“) ze dřeva nebo z jiných dřevitých materiálů, též aglomerované s pryskyřicemi nebo jinými organickými pojivy

4411 Dřevovláknité desky a podobné desky z jiných dřevitých materiálů, též pojené pryskyřicemi nebo jinými organickými látkami

4412 Překližky, dýhované desky a podobné vrstvené dřevo

4413 00 00 Zhutněné dřevo, ve tvaru špalků, desek, pruhů nebo profilů

4414 00 Dřevěné rámy na obrazy, fotografie, zrcadla nebo podobné předměty

4415 Bedny, krabice, laťové bedny, bubny a podobné dřevěné obaly; dřevěné kabelové bubny; jednoduché palety, skříňové palety a jiné nakládací plošiny ze dřeva; nástavce palet ze dřeva

(vyjma materiálu používaného pro balení, použitého výhradně jako balicí materiál na podporu, ochranu nebo převoz jiného výrobku umístěného na trhu)

4416 00 00 Sudy, džbery, kádě, nádrže, vědra a jiné bednářské výrobky a jejich části a součásti, ze dřeva, včetně dužin (dílů pláště) sudu

4418 Výrobky stavebního truhlářství a tesařství, včetně dřevěných voštinových desek, sestavených podlahových desek a šindelů („shingles“ a „shakes“) ze dřeva

Buničina a papír uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinované nomenklatury, s výjimkou výrobků na bázi bambusu a sběrových výrobků (odpad a výmět)

9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 a 9403 90 30 Dřevěný nábytek

9406 10 00 Montované stavby ze dřeva

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh

Skot	ex 0102 Živý skot ex 0201 Hovězí maso, čerstvé nebo chlazené ex 0202 Hovězí maso, zmrazené ex 0206 10 Jedlé droby hovězí, čerstvé nebo chlazené ex 0206 22 Jedlá játra hovězí, zmrazená ex 0206 29 Jedlé droby hovězí (kromě jazyků a jater), zmrazené ex 0206 10 Jedlé droby hovězí, čerstvé nebo chlazené ex 0206 21 Jedlé jazyky hovězího dobytka, zmrazené ex 0210 20 Hovězí maso, solené, ve slaném nálevu, sušené nebo uzené ex 1602 50 Hovězí maso nebo droby, upravené nebo konzervované ex 4101 Surové kůže a kožky z hovězího dobytka (čerstvé nebo solené, sušené, vápněné, piklované nebo jinak konzervované, avšak nevyčiněné, nezpracované na pergamen ani jinak neupravené), též odchlupené nebo štípané ex 4104 Kůže a kožky vyčiněné nebo zpracované na crust, odchlupené, též štípané, avšak dále neupravené ex 4107 Usně z hovězího dobytka dále upravené po vyčinění nebo zpracování na crust, včetně kůží zpracovaných na pergamen, odchlupené, též štípané
Prasata	0103 Živá prasata 0203 Vepřové maso, čerstvé, chlazené nebo zmrazené 0210 11 Kýty, plece a kusy z nich, nevykostěné, z domácích prasat 0210 12 Bůčky (prorostlé) a kusy z nich, z domácích prasat 0210 19 Ostatní maso z domácích prasat 209 10 Vepřový tuk neprorostlý libovým masem, neškvařený nebo jinak neextrahovaný, čerstvý, chlazený, zmrazený, solený, ve slaném nálevu, sušený nebo uzený
Ovce a kozy	0104 Živé ovce a kozy 0204 Skopové nebo kozí maso, čerstvé, chlazené nebo zmrazené

Úterý 13. září 2022

Drůbež	0105 Živá drůbež, to znamená kohouti a slepice druhu <i>Gallus domesticus</i>, kachny, husy, krůty a perličky 0207 Maso a jedlé droby z drůbeže čísla 0105, čerstvé, chlazené nebo zmrazené 0209 90 Drůbeží tuk, neškvařený ani jinak neextrahovaný, čerstvý, chlazený, zmrazený, solený, ve slaném nálevu, sušený nebo uzený 0210 99 39 Solené drůbeží maso 1602 31 – 1602 32 – 1602 39 Přípravky a konzervy z drůbeže
Kakao	1801 00 00 Kakaové boby, též ve zlomcích, surové nebo pražené 1802 00 00 Kakaové skořápky, slupky a ostatní kakaové odpady 1803 Kakaová hmota, též odtučněná 1804 00 00 Kakaové máslo, kakaový tuk a kakaový olej 1805 00 00 Kakaový prášek neobsahující přidaný cukr ani jiná sladidla 1806 Čokoláda a ostatní potravinové přípravky obsahující kakao
Káva	0901 Káva, též pražená nebo bez kofeinu; kávové slupky a pulpy; kávové náhražky s jakýmkoliv obsahem kávy
Palma olejná	1511 Palmový olej a jeho frakce, též rafinovaný, ale chemicky neupravený 1207 10 Palmové ořechy a jádra 1513 21 Surový olej z palmových jader nebo babassuový olej a jejich frakce 1513 29 Olej z palmových jader, babassuový olej a jejich frakce, též rafinované, ale chemicky neupravené (jiné než surové) 2306 60 Pokrutiny a jiné pevné zbytky z palmových ořechů nebo jader, též rozdrcené nebo ve tvaru pelet, po extrakci rostlinných tuků nebo olejů z palmových ořechů nebo jader 2905 17 1-Dodekanol (laurylalkohol), 1-hexadekanol (cetylalkohol) a 1-oktadekanol (stearylalkohol) 2905 45 Alkoholy; polyhydriky, glycerol 2915 70 Kyselina palmitová, kyselina stearová, jejich soli a estery 2915 90 Kyseliny; nasycené acyklické monokarboxylové kyseliny; anhydridy, halogenidy, peroxidy, peroxykyseliny a halogen-, sulfo-, nitro- nebo nitrosodriváty, j. n. v čísle 2915 Skupiny a podokruhy kódu HS 1517..., 3401..., 3823..., 3824..., 3826 Palmový olej a deriváty na bázi palmojádřového oleje

Úterý 13. září 2022

Sója	1201 Sójové boby, též drcené 1208 10 Mouka a krupice ze sójových bobů 1507 Sójový olej a jeho frakce, též rafinovaný, ale chemicky neupravený 2304 Pokrutiny a jiné pevné zbytky, též rozdrcené nebo ve tvaru pelet, po extrakci sójového oleje
Kukuřice	1005 Kukuřice 1102 20 Kukuřičná mouka 1103 13 Krupice a krupička z kukuřice 1103 29 40 Pelety z kukuřice 1104 19 50 Obilná zrna jinak zpracovaná z kukuřice 1104 23 Jinak zpracovaná zrna z kukuřice 1108 12 00 Kukuřičný škrob 1515 21 Kukuřičný olej a jeho frakce: Surový olej 1904 10 10 Výrobky získané bobtnáním nebo pražením obilovin nebo výrobků z obilovin získaných z kukuřice 2302 10 Otruby, vedlejší mlýnské produkty a jiné zbytky, též ve tvaru pelet, získané po prosévání, mletí nebo jiném zpracování obilí nebo luštěnin: kukuřičné 1515 29 Kukuřičný olej a jeho frakce, též rafinovaný, ale chemicky neupravený (jiný než surový) 2306 90 05 Pokrutiny a jiné pevné zbytky, též rozdrcené nebo ve tvaru pelet, po extrakci oleje z kukuřičných klíčků

Úterý 13. září 2022

Dřevo

4401 Palivové dřevo v polenech, špalcích, větvích, otepích nebo v podobných tvarech; dřevěné štěpky nebo třísky; piliny a dřevěné zbytky a dřevěný odpad, též aglomerované do polen, briket, pelet nebo podobných tvarů

4402 Dřevěné uhlí, včetně uhlí ze skořápek nebo z ořechů, též aglomerované (jiné než uhlí z bambusu, dřevěné uhlí používané jako léčivo, dřevěné uhlí smíšené s kadidlem, aktivní dřevěné uhlí a dřevěné uhlí ve tvaru pastelek)

4403 Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované

4406 Dřevěné železniční nebo tramvajové pražce (příčné pražce)

4407 Dřevo rozřezané nebo štípané podélně, krájené nebo loupané, též hoblované, broušené nebo na koncích spojované, o tloušťce převyšující 6 mm

4408 Listy na dýhování (včetně listů získaných krájením vrstveného dřeva na plátky), na překližky nebo na podobné vrstvené dřevo a ostatní dřevo, rozřezané podélně, krájené nebo loupané, též hoblované, broušené nebo sesazované nebo na koncích spojované, o tloušťce nepřesahující 6 mm

4409 Dřevo (včetně nesestavených pruhů a vlysů pro parketové podlahy) souvisle profilované (s pery, drážkované, polodrážkové, zkosené, spojované do V, vroubkované, lištované, zaoblené nebo podobně profilované) podél jakékoliv z jeho hran, konců nebo ploch, též hoblované, broušené nebo na koncích spojované

4410 Třískové desky, z orientovaných plochých třísek, tzv. „oriented strand board“ (OSB) a podobné desky (například třískové desky, tzv. „waferboard“) ze dřeva nebo z jiných dřevitých materiálů, též aglomerované s pryskyřicemi nebo jinými organickými pojivy

4411 Dřevovláknité desky a podobné desky z jiných dřevitých materiálů, též pojené pryskyřicemi nebo jinými organickými látkami

4412 Překližky, dýhované desky a podobné vrstvené dřevo

4413 00 00 Zhutněné dřevo, ve tvaru špalků, desek, pruhů nebo profilů

4414 00 Dřevěné rámy na obrazy, fotografie, zrcadla nebo podobné předměty

4415 Bedny, krabice, laťové bedny, bubny a podobné dřevěné obaly; dřevěné kabelové bubny; jednoduché palety, skříňové palety a jiné nakládací plošiny ze dřeva; nástavce palet ze dřeva

(vyjma materiálu používaného pro balení, použitého výhradně jako balicí materiál na podporu, ochranu nebo převoz jiného výrobku umístěného na trhu)

4416 00 00 Sudy, džbery, kádě, nádrže, vědra a jiné bednářské výrobky a jejich části a součásti, ze dřeva, včetně dužin (dílů pláště) sudu

4418 Výrobky stavebního truhlářství a tesařství, včetně dřevěných voštinových desek, sestavených podlahových desek a šindelů („shingles“ a „shakes“) ze dřeva

Buničina a papír uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinované nomenklatury, s výjimkou výrobků na bázi bambusu a sběrových výrobků (odpad a výmět)

4900 Tištěné knihy, noviny, obrazy a jiné výrobky polygrafického průmyslu, rukopisy, strojopisy a plány

9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 a 9403 90 30 Dřevěný nábytek

9406 10 00 Montované stavby ze dřeva

Úterý 13. září 2022

Kaučuk	4001 Přírodní kaučuk, balata, gutaperča, guajal, číkl a podobné gumy; v primárních formách nebo v deskách, listech nebo pásech 4005 Směsný kaučuk, nevulkanizovaný, v primárních formách nebo v deskách, listech nebo pásech 4006 Ostatní formy (například tyče, trubky a profily) a výrobky (například kotouče a kroužky), z nevulkanizovaného kaučuku 4007 Nitě a šňůry, z vulkanizovaného kaučuku 4008 Desky, listy, pásy, tyče a profily, z vulkanizovaného kaučuku, jiného než tvrdého kaučuku 4010 Dopravníkové nebo převodové pásy nebo řemeny z vulkanizovaného kaučuku 4011 Nové pneumatiky z kaučuku (ostatní) 4012 Protektorované nebo použité pneumatiky z kaučuku; komorové (plné) obruče nebo nízkotlaké pláště, vyměnitelné běhouny pláště pneumatiky a ochranné vložky do ráfku pneumatiky, z kaučuku 4013 Kaučukové duše 4015 Oděvní výrobky a oděvní doplňky (včetně prstových rukavic, palčáků a rukavic bez prstů), z vulkanizovaného kaučuku, jiného než tvrdého kaučuku, pro jakékoliv účely 4016 Ostatní výrobky z vulkanizovaného kaučuku, jiného než tvrdého kaučuku, j. n. v kapitole 40 4017 Tvrdý kaučuk (například ebonit), ve všech formách, včetně odpadů a odřezků; výrobky z tvrdého kaučuku

Pozměňovací návrh 238

Návrh nařízení

Příloha II – odst. 1 – bod 2

Znění navržené Komisí

2. Kód harmonizovaného systému, volný popis a množství ⁽⁷⁰⁾ dotčené komodity nebo výrobku, které hospodářský subjekt hodlá uvést na trh Unie;

⁽⁷⁰⁾ Množství se vyjadřuje v kilogramech čisté hmotnosti a případně v doplňkové jednotce stanovené v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 vůči uvedenému kódu harmonizovaného systému. Doplňková jednotka se použije, je-li jednotně definována pro všechny možné položky kódu harmonizovaného systému uvedeného v prohlášení o náležité péči.

Pozměňovací návrh

2. Kód harmonizovaného systému, volný popis, **včetně obchodního názvu a případně úplného vědeckého názvu**, a množství ⁽⁷⁰⁾ dotčené komodity nebo výrobku, které hospodářský subjekt hodlá uvést na trh Unie **nebo z něj vyvézt**.

⁽⁷⁰⁾ Množství se vyjadřuje v kilogramech čisté hmotnosti **s uvedením odhadu v procentech nebo odchylky** a případně **také** v doplňkové jednotce stanovené v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 vůči uvedenému kódu harmonizovaného systému. Doplňková jednotka se použije, je-li jednotně definována pro všechny možné položky kódu harmonizovaného systému uvedeného v prohlášení o náležité péči.

Úterý 13. září 2022

Pozměňovací návrh 239

Návrh nařízení

Příloha II – odst. 1 – bod 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

-
3. Země produkce a **všechny plochy pozemků produkce, včetně geolokalizačních souřadnic, zeměpisné šířky a délky**. Pokud produkt nebo komodita obsahuje materiály, součásti nebo složky vyrobené na různých pozemcích, uvedou se zeměpisné souřadnice všech různých pozemků.

-
3. Země produkce a **její části a všechny geolokalizační souřadnice, zeměpisná šířka a délka všech pozemků uvedených v čl. 9 odst. 1 písm. d)**. Pokud produkt nebo komodita obsahuje materiály, součásti nebo složky vyrobené na různých pozemcích **nebo polygonech**, uvedou se zeměpisné souřadnice všech různých pozemků **nebo polygonů**.
-

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0312

Ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku (NAFO) *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2019/833, kterým se stanoví ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku (COM(2022)0051 – C9-0046/2022 – 2022/0035(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/22)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2022)0051),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0046/2022),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 24. března 2022 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 13. července 2022 zavázal schválit postoj Parlamentu podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0198/2022),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2022)0035

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... , kterým se mění nařízení (EU) 2019/833, kterým se stanoví ochranná a donucovací opatření v oblasti upravené předpisy Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2022/2037.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 290, 29.7.2022, s. 149.

Úterý 13. září 2022

P9_TA(2022)0313

Úmluva o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu: opatření pro zachování a řízení zdrojů *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. září 2022 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření pro zachování a řízení zdrojů použitelná v oblasti úmluvy o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 520/2007 (COM(2021)0198 – C9-0153/2021 – 2021/0103(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/23)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2021)0198),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0153/2021),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 9. června 2021 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 30. června 2022 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0009/2022),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2021)0103

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 13. září 2022 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/..., kterým se stanoví opatření pro zachování a řízení zdrojů použitelná v oblasti Úmluvy o rybolovu v západním a středním Tichém oceánu a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 520/2007

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2022/2056.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 341, 24.8.2021, s. 108.

Středa 14. září 2022

P9_TA(2022)0315

Energetická účinnost (přepracované znění) *I**

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 14. září 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti (přepracované znění) (COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD)) ⁽¹⁾

(Řádný legislativní postup – přepracování)

[Pozměňovací návrh 1, pokud není určeno jinak]

(2023/C 125/24)

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY EVROPSKÉHO PARLAMENTU (*)

k návrhu Komise

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o energetické účinnosti (přepracované znění)**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ⁽³⁾ byla několikrát podstatně změněna ⁽⁴⁾. Vzhledem k tomu, že je třeba provést další změny, měla by být uvedena směrnice z důvodu přehlednosti přepracována.
- (2) V rámci plánu dosažení cíle v oblasti klimatu ⁽⁵⁾ navrhla Komise zintenzivnit ambice Unie zvýšením cíle v oblasti emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň na 55 % oproti úrovni z roku 1990. Oproti stávajícímu cíli ve výši 40 % se jedná o podstatné zvýšení. Návrh splnil závazek přijatý ve sdělení o Zelené dohodě pro Evropu ⁽⁶⁾, tj. předložit komplexní plán na odpovědné zvýšení cíle Unie pro rok 2030 na 55 %. Je rovněž v souladu s cíli 21.

⁽¹⁾ Věc byla vrácena příslušnému výboru pro účely interinstitucionálních jednání podle čl. 59 odst. 4 čtvrtého pododstavce (A9-0221/2022).

^(*) Pozměňovací návrhy: nový text či pozměněné znění je označeno tučnou kurzivou; vypuštění textu je označeno symbolem ■.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 152, 6.4.2022, s. 134.

⁽²⁾ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Viz Příloha XV, část A.

⁽⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů (COM(2020)0562 final).

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu (COM(2019)0640 final).

Středa 14. září 2022

konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (dále jen „Pařížská dohoda“), tj. udržet globální nárůst teploty výrazně pod úrovní 2 °C a usilovat o to, aby tento nárůst nepřesáhl 1,5 °C.

- (3) V prosinci 2020 potvrdila Evropská rada závazný cíl Unie, jímž je čisté snížení domácích emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % oproti roku 1990 ⁽⁷⁾. Evropská rada dospěla k závěru, že ambice v oblasti klimatu je třeba zvýšit tak, aby stimulovaly udržitelný hospodářský růst, vytvářely pracovní místa, zajistily občanům Unie přínosy v oblasti zdraví a životního prostředí a přispívaly k dlouhodobé globální konkurenceschopnosti hospodářství Unie podporou inovací v oblasti zelených technologií.
- (4) Za účelem uskutečnění uvedených cílů oznámil pracovní program Evropské komise pro rok 2021 ⁽⁸⁾ balíček „Fit for 55“, jehož cílem je snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů alespoň o 55 % a dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropské unie. Tento balíček se týká široké škály oblastí politiky, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů, využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví, zdanění energie, sdílení úsilí a obchodování s emisemi.
- (4a) ***Balíček „Fit for 55“ by měl chránit a vytvářet pracovní místa v Unii a Unii umožnit, aby se stala světovým lídrem ve vývoji a zavádění čistých technologií v rámci globální transformace energetiky, se zvláštním ohledem na řešení v oblasti energetické účinnosti.***
- (5) Z odhadů vyplývá, že pokud budou stávající politiky plně provedeny, emise skleníkových plynů by se do roku 2030 snížily přibližně o 45 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990, pokud se vyloučí emise a absorpce spojené s využíváním půdy, a přibližně o 47 %, pokud se zahrnou výše uvedené faktory. Plán dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030 proto počítá se souborem opatření, která jsou zapotřebí ve všech hospodářských odvětvích, a s revizí klíčových legislativních nástrojů k dosažení uvedeného zvýšeného cíle.
- (6) Energetická účinnost je klíčovou oblastí činnosti, bez níž nelze dosáhnout úplné dekarbonizace hospodářství Unie ⁽⁹⁾. Potřeba využít příležitosti k nákladově efektivním úsporám energie vedla k současné politice Unie v oblasti energetické účinnosti. V prosinci 2018 byl do balíčku opatření nazvaného „Čistá energie pro všechny Evropany“ zahrnut nový hlavní cíl Unie v oblasti energetické účinnosti do roku 2030 ve výši nejméně 32,5 % (ve srovnání s předpokládanou spotřebou energie v roce 2030).
- (7) Z posouzení dopadů doprovázejícího plán dosažení cíle v oblasti klimatu vyplynulo, že aby byl splněn zvýšený cíl v oblasti klimatu, bude třeba zvyšování energetické účinnosti oproti současnému cíli ve výši 32,5 % výrazně zintenzivnit. ***Větší ambice cíle Unie v oblasti energetické účinnosti do roku 2030 může snížit ceny energie a být zásadní pro snižování emisí skleníkových plynů, doprovázené zvýšením a zaváděním elektrifikace, vodíku, e-paliv a dalších relevantních technologií nezbytných pro ekologickou transformaci, včetně v odvětví dopravy. I s rychlým růstem výroby zelené elektřiny může energetická účinnost snížit potřebu nových kapacit na výrobu elektřiny. Vyšší energetická účinnost je rovněž velmi důležitá pro zabezpečení dodávek energie do Unie tím, že se sníží její závislost na dovozu paliv ze třetích zemí. Energetická účinnost je jedním z nejčistších a nákladově nejefektivnějších opatření, jak tuto závislost řešit.***
- (8) Součet vnitrostátních příspěvků sdělených členskými státy v jejich vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu nedosahuje cíle Unie ve výši 32,5 %. Společné příspěvky by vedly ke snížení konečné spotřeby energie o 29,4 % a snížení spotřeby primární energie o 29,7 % ve srovnání s projekcemi z referenčního scénáře z roku 2007 pro rok 2030. To by znamenalo souhrnný nedostatek ve výši 2,8 procentního bodu u spotřeby primární energie a 3,1 procentního bodu u konečné spotřeby energie pro EU-27. ***Pokud jde o údaje týkající se spotřeby primární***

⁽⁷⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

⁽⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Pracovní program Komise na rok 2021 – Vitální Unie v křehkém světě (COM(2020)0690 final).

⁽⁹⁾ Sdělení s názvem „Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ (COM(2018)0773 final), v němž se posuzuje úloha energetické účinnosti jakožto nezbytného předpokladu pro všechny scénáře v oblasti dekarbonizace.

Středa 14. září 2022

energie a konečné spotřeby energie pro rok 2020 a dosažení cíle Unie, je třeba je vnímat v kontextu dočasných účinků opatření přijatých v roce 2020 v souvislosti s pandemií COVID-19, která výrazně zpomalila hospodářskou činnost a zejména dopravu. Uváděné úrovně spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie pro rok 2020 vyžadují pečlivou analýzu.

- (9) Ačkoli potenciál úspor energie je stále velký ve všech odvětvích, zvláštní problém představuje doprava, jelikož je odpovědná za více než 30 % konečné spotřeby energie, a budovy, jelikož 75 % fondu budov v Unii vykazuje vysokou energetickou náročnost. Dalším stále důležitějším odvětvím je odvětví informačních a komunikačních technologií (IKT), které je odpovědné za 5–9 % celosvětové spotřeby elektrické energie a více než 2 % všech emisí. V roce 2018 představovala datová centra 2,7 % poptávky po elektřině v EU-28 ⁽¹⁰⁾. V této souvislosti zdůraznila digitální strategie Unie ⁽¹¹⁾ potřebu vysoce energeticky účinných a udržitelných datových center a opatření k zajištění transparentnosti pro telekomunikační operátory, pokud jde o jejich environmentální stopu. Dále by mělo být zohledněno možné zvýšení poptávky průmyslu po energii, které může vyplynout z jeho dekarbonizace, zejména u energeticky náročných procesů.
- (10) Vyšší cíl vyžaduje větší podporu nákladově efektivních opatření ke zlepšení energetické účinnosti ve všech oblastech energetického systému a ve všech příslušných odvětvích, kde činnost ovlivňuje poptávku po energii, jako je doprava, vodohospodářství a zemědělství. Zvýšení energetické účinnosti v celém energetickém řetězci, včetně výroby, přenosu a distribuce energie a konečného využití, prospěje životnímu prostředí, zlepší kvalitu ovzduší a veřejné zdraví, sníží emise skleníkových plynů, zvýší energetickou bezpečnost **tím, že sníží potřebu dovozu energie zejména u fosilních paliv**, sníží náklady na energie pro domácnosti a podniky, pomůže zmírnit energetickou chudobu a povede ke zvýšení konkurenceschopnosti, vyšší zaměstnanosti a zintenzivnění hospodářské aktivity v celé ekonomice, což v konečném důsledku zlepší kvalitu života občanů. To je v souladu se závazky Unie přijatými v rámci energetické unie a globálního akčního plánu v oblasti klimatu stanoveného Pařížskou dohodou z roku 2015.
- (10a) ***Snižování energetické náročnosti různých odvětví, včetně dopravy a bydlení, může pomoci revitalizovat městské oblasti, zvýšit zaměstnanost, zlepšit stav budov a změnit vzorce mobility a dostupnosti. Je proto nezbytné podporovat účinnější, udržitelnější a cenově dostupnější možnosti.***
- (11) Tato směrnice je krokem vpřed směrem ke klimatické neutralitě do roku 2050, v jejímž rámci má být energetická účinnost považována za samostatný zdroj energie. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ je zastřešující zásada, která by měla být zohledněna ve všech odvětvích, která přesahují rámec energetického systému, a na všech úrovních, včetně finančního sektoru. Řešení v oblasti energetické účinnosti by měla být považována za první možnost při rozhodování o politikách, plánování a investicích při stanovování nových pravidel pro stranu nabídky a jiné oblasti politiky, **pokud to nepovede ke zvýšení emisí skleníkových plynů**. Uplatňováním zásady „energetická účinnost v první řadě“ by sice neměly být dotčeny jiné právní povinnosti, cíle a zásady, ale ty by rovněž neměly bránit jejímu uplatňování nebo umožňovat výjimky z jejího uplatňování. Komise by měla zajistit, aby energetická účinnost a reakce na straně poptávky mohly soutěžit za rovných podmínek s výrobní kapacitou. Opatření ke zvýšení energetické účinnosti musí být realizována pokaždé, když jsou nákladově efektivnější než rovnocenná řešení na straně nabídky. To by mělo pomoci využívat četných výhod energetické účinnosti pro Unii, zejména pro občany a podniky. Provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti by rovněž mělo být prioritou při zmírňování energetické chudoby.
- (12) Energetická účinnost by měla být považována za klíčový prvek a prioritu při zvažování rozhodnutí o budoucích investicích do energetické infrastruktury Unie. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by se měla uplatňovat primárně s přihlédnutím k přístupu založenému na účinnosti systému a **ke společenským a zdravotním hlediskům, přičemž je třeba věnovat pozornost bezpečnosti dodávek, integraci energetického systému a přechodu na klimatickou neutralitu**. V důsledku toho by měla přispět ke zvýšení účinnosti jednotlivých odvětví konečné

⁽¹⁰⁾ Viz též Evropská komise, závěrečná zpráva o studii, Energeticky účinné cloudové technologie a politiky pro ekologicky šetrný trh v oblasti cloud computingu, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

⁽¹¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Formování digitální budoucnosti Evropy (COM(2020)0067 final).

Středa 14. září 2022

spotřeby a celého energetického systému. Uplatňování této zásady by mělo rovněž podporovat investice do energeticky účinných řešení přispívajících k environmentálním cílům uvedeným v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ⁽¹²⁾.

- (13) Zásada „energetická účinnost v první řadě“ byla formulována v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ⁽¹³⁾ a je základem strategie pro integraci energetického systému ⁽¹⁴⁾. Ačkoli je tato zásada založena na nákladové efektivnosti, její uplatňování má z **celospolečenského hlediska** širší dopady, které **by měly být pečlivě vyhodnoceny prostřednictvím spolehlivých metodik hodnocení nákladů a přínosů, jež zohledňují mnohostranné přínosy energetické účinnosti**. Komise vypracovala zvláštní pokyny pro fungování a uplatňování této zásady, v nichž navrhla konkrétní nástroje a příklady jejího uplatňování v různých odvětvích. Komise rovněž vydala doporučení členským státům, které vychází z požadavků této směrnice, a vyzývá k přijetí konkrétních opatření v souvislosti s uplatňováním této zásady. **Členské státy by měly dané doporučení co nejvíce zohlednit a řídit se jím při uplatňování zásady energetické účinnosti v praxi.**
- (13a) **Zásada „energetická účinnost v první řadě“ znamená přijetí holistického přístupu, který zohledňuje celkovou účinnost integrovaného energetického systému, bezpečnost dodávek a nákladovou efektivnost a podporuje nejúčinnější řešení v oblasti klimatické neutrality v celém hodnotovém řetězci od výroby energie, síťové přepravy až po konečnou spotřebu energie s cílem dosáhnout účinnosti ve spotřebě primární energie i konečné spotřebě. Tento přístup by se měl zaměřit na výkonnost systému a dynamické využívání energie, kde jsou zdroje na straně poptávky a pružnost systému považovány za řešení v oblasti energetické účinnosti. Současně lze tuto zásadu uplatňovat také na nižší úrovni aktiv, když má být určena energetická účinnost konkrétních řešení a kdy jsou řešení upravena tak, aby upřednostňovala řešení s vyšší účinností, pokud rovněž představují nákladově efektivnější cestu dekarbonizace.**
- (14) Má-li mít zásada „energetická účinnost v první řadě“ dopad, musí ji **vnitrostátní, regionální, místní a odvětvové** subjekty s rozhodovací pravomocí důsledně uplatňovat ve všech příslušných **scénářích a rozhodnutích o politikách, plánování a významných investicích** (tj. o rozsáhlých investicích v hodnotě více než 50 milionů EUR na jeden projekt nebo 75 milionů EUR na projekty dopravní infrastruktury), která mají vliv na spotřebu, **přenos, distribuci, skladování** nebo dodávky energie. Řádné uplatňování této zásady vyžaduje použití správné metodiky analýzy nákladů a přínosů, stanovení příznivých podmínek pro energeticky účinná řešení a řádné monitorování. **Analýzy nákladů a přínosů by měly být vždy založeny na nejaktuálnějších informacích o cenách energie a měly by zahrnovat scénáře pro rostoucí ceny, např. kvůli snížení počtu povolenek ETS, s cílem motivovat k uplatňování opatření v oblasti energetické účinnosti, a měly by být systematicky rozvíjeny, prováděny a zveřejňovány. Přednost by měla mít řešení na straně poptávky, pokud jsou z hlediska plnění politických cílů nákladově efektivnější než investice do infrastruktury pro dodávky energie.** Flexibilita na straně poptávky může přinést **širší ekonomické, environmentální a společenské** výhody spotřebitelům i **místním komunitám** a může zvýšit účinnost energetického systému a snížit náklady na energii, například snížením nákladů na provoz soustavy, což povede k nižším tarifům pro všechny spotřebitele. Členské státy by při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ měly zohlednit potenciální přínosy flexibility na straně poptávky a případně zvážit reakci na straně poptávky **na centralizované i decentralizované úrovni**, skladování energie a inteligentní řešení jako součást svých snah o zvýšení účinnosti integrovaného energetického systému.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013, PE/55/2018/REV/1 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Strategie EU pro integraci energetického systému (COM(2020)0299 final).

Středa 14. září 2022

- (15) Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by měla být vždy uplatňována úměrným způsobem a požadavky této směrnice by neměly obnášet překrývající se nebo protichůdné povinnosti členských států, pokud je uplatňování této zásady zajištěno přímo jinými právními předpisy. Tak tomu může být v případě projektů společného zájmu zařazených na unijní seznam podle **článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869** ⁽¹⁵⁾, který zavádí požadavky na zohlednění zásady „energetická účinnost v první řadě“ při vypracovávání a posuzování uvedených projektů.
- (16) Spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální Unii do roku 2050 je ústředním prvkem Zelené dohody pro Evropu. Energetická chudoba je klíčovou koncepcí konsolidovanou v legislativním balíčku nazvaném „Čistá energie pro všechny Evropany“ a má usnadnit spravedlivou transformaci energetiky. Podle nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ⁽¹⁶⁾ poskytla Komise orientační pokyny týkající se vhodných ukazatelů pro měření energetické chudoby a definice „značného počtu domácností trpících energetickou chudobou“ ⁽¹⁷⁾. Směrnice (EU) 2019/944 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ⁽¹⁸⁾ vyžadují, aby členské státy přijaly vhodná opatření s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, včetně opatření pro řešení širšího kontextu chudoby. **To je obzvláště důležité v souvislosti s rostoucími cenami energie a inflačním tlakem, kdy by měla být provedena krátkodobá i dlouhodobá opatření k řešení systémových problémů energetického systému Unie.**
- (17) Z uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ by měly mít prospěch domácnosti s nízkými a středními příjmy, zranitelní zákazníci včetně konečných uživatelů, lidé postižení nebo ohrožení energetickou chudobou a lidé žijící v sociálním bydlení, **jakož i malé a střední podniky a mikropodniky**. Opatření v oblasti energetické účinnosti by se měla provádět přednostně s cílem zlepšit situaci těchto jednotlivců a domácností a zmírnit energetickou chudobu **a neměla by podněcovat žádné nepřiměřené zvyšování nákladů na bydlení, mobilitu nebo energii**. Holistický přístup k tvorbě politik a provádění politik a opatření vyžaduje, aby členské státy zajistily, že ostatní politiky a opatření nebudou mít na tyto jednotlivce a domácnosti žádný nepříznivý dopad.
- (18) Tato směrnice je součástí širšího rámce politik v oblasti energetické účinnosti, který se zabývá potenciálem energetické účinnosti v konkrétních oblastech politiky, včetně budov (směrnice 2010/31/EU ⁽¹⁹⁾), výrobků (směrnice 2009/125/ES, nařízení (EU) 2017/1369 a nařízení (EU) 2020/740 ⁽²⁰⁾) a mechanismu správy (nařízení (EU) 2018/1999). Uvedené politiky hrají velmi důležitou úlohu při dosahování úspor energie při výměně výrobků nebo výstavbě či renovaci budov ⁽²¹⁾.
- (19) Dosažení ambiciózního cíle v oblasti energetické účinnosti vyžaduje odstranění překážek, aby bylo snazší investovat do opatření v této oblasti. Dílčí program programu LIFE „Přechod na čistou energii“ vyčlení financování na podporu rozvoje evropských osvědčených postupů při provádění politiky v oblasti energetické účinnosti s cílem řešit překážky související s chováním, překážky na trhu a regulační překážky, jež brání energetické účinnosti.

⁽¹⁵⁾ **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013** (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).

⁽¹⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh se elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽¹⁷⁾ Doporučení Komise týkající se energetické chudoby (C(2020)9600 final).

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie; nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/740 ze dne 25. května 2020 o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné parametry.

⁽²¹⁾ Kromě toho bude významným příspěvkem k dosažení cíle v oblasti úspor energie pro rok 2030 také posuzování produktů podle pracovního plánu v oblasti ekodesignu na období 2020–2024 a akčního plánu „Renovační vlna“, společně s revizí směrnice o energetické náročnosti budov.

Středa 14. září 2022

- (20) Evropská rada na zasedání ve dnech 23. a 24. října 2014 podpořila 27 % cíl energetické účinnosti na úrovni Unie pro rok 2030, který bude přezkoumán do roku 2020 se zohledněním možnosti cíle na úrovni Unie ve výši 30 %. Ve svém usnesení ze dne 15. prosince 2015 nazvaném „Směrem k evropské energetické unii“ vyzval Evropský parlament Komisi, aby navíc posoudila realističnost 40 % cíle energetické účinnosti ve stejném časovém rámci.
- (21) Předpokládá se, že cíl Unie v oblasti energetické účinnosti ve výši 32,5 % do roku 2030 a další politické nástroje stávajícího rámce povedou do roku 2030 ke snížení emisí skleníkových plynů přibližně o 45 % ⁽²²⁾. V zájmu zvýšení cíle v oblasti klimatu, tj. snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030, se posouzení dopadů plánu dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030 zabývalo tím, jaká míra úsilí bude zapotřebí v různých oblastech politiky. Posouzení dopadů dospělo k závěru, že ve srovnání s výchozím scénářem dosažení cíle v oblasti emisí skleníkových plynů nákladově optimálním způsobem znamená, že konečná spotřeba energie se musí snížit nejméně o 36–37 % a spotřeba primární energie nejméně o 39–41 %.
- (22) Výchozí cíl Unie v oblasti energetické účinnosti byl původně stanoven a vypočten na základě projekcí referenčního scénáře z roku 2007 pro rok 2030. Změna metodiky Eurostatu pro výpočet energetické bilance a zlepšení následných modelovacích projekcí vyžadují změnu výchozích hodnot. Při použití stejného přístupu k vymezení cíle, tj. jeho srovnání s budoucími základními projekcemi, je tedy cíl Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 stanoven ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře z roku 2020 pro rok 2030, které odrážejí vnitrostátní příspěvky z vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. V důsledku aktualizace uvedených výchozích hodnot bude muset Unie dále zvýšit svůj cíl v oblasti energetické účinnosti **■**. Nový způsob vyjádření výše cílů Unie nemá vliv na skutečnou míru potřebného úsilí **■**.
- (23) Metodika výpočtu konečné spotřeby energie a spotřeby primární energie je sladěna s novou metodikou Eurostatu, ale ukazatele používané pro účely této směrnice mají odlišný rozsah, tj. pro účely cíle v konečné spotřebě energie nezahrnují teplo z okolního prostředí a naopak zahrnují spotřebu energie v mezinárodní letecké dopravě. Použití nových ukazatelů rovněž znamená, že veškeré změny ve spotřebě energie ve vysokých pecích se nyní odrážejí pouze ve spotřebě primární energie.
- (24) Potřeba, aby Unie zlepšila svou energetickou účinnost, by měla být vyjádřena ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie, kterých má být dosaženo do roku 2030, s uvedením míry dodatečného úsilí nutného ve srovnání se zavedenými opatřeními nebo opatřeními plánovanými ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Referenční scénář z roku 2020 předpokládá konečnou spotřebu energie ve výši 864 Mtoe a spotřebu primární energie ve výši 1 124 Mtoe, kterých má být dosaženo v roce 2030 (s vyloučením tepla z okolního prostředí a se zahrnutím mezinárodní letecké dopravy). Výsledkem dodatečného snížení o **14,5 %** bude v roce 2030 celkem 740 Mtoe, resp. **960 Mtoe. To odpovídá snížení konečné spotřeby energie o 40 % a spotřeby primární energie o 42,5 % ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře z roku 2007 pro rok 2030.** Na úrovni členských států se **pro dosažení cíle energetické účinnosti do roku 2020** závazné cíle nestanoví. **Pro cíl do roku 2030 by se vnitrostátní příspěvky měly stát závaznými a** členské státy by měly stanovit své příspěvky k dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti **podle vzorce uvedeného** v této směrnici. Členské státy by měly mít možnost stanovovat své vnitrostátní cíle na základě spotřeby primární energie nebo konečné spotřeby energie, úspor primární energie nebo úspor v konečné spotřebě energie nebo energetické náročnosti. Touto směrnicí se mění způsob, jakým by členské státy měly vyjadřovat své **závazné** vnitrostátní příspěvky k plnění **závazného** cíle Unie. **Závazné** příspěvky členských států k plnění cíle Unie by se měly vyjadřovat v konečné spotřebě energie a spotřebě primární energie, aby se zajistila jednotnost a monitorování pokroku. Je nezbytné pravidelně hodnotit pokrok při dosahování cílů Unie pro rok 2030, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2018/1999.
- (25) Cíl zvýšit energetickou účinnost **by měl být** splněn v důsledku souhrnného provádění konkrétních **místních, regionálních, vnitrostátních a evropských** opatření podporujících energetickou účinnost v různých oblastech. Od členských států by mělo být vyžadováno, aby stanovily vnitrostátní politiky a opatření ke zvyšování energetické účinnosti. Tyto politiky a opatření a individuální úsilí každého členského státu, spolu s údaji o dosaženém pokroku by měla zhodnotit Komise, aby posoudila pravděpodobnost dosažení celkového cíle Unie a to, do jaké míry je individuální úsilí ke splnění společného cíle dostatečné.

⁽²²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky (COM(2018)0773 final).

Středa 14. září 2022

- (26) Veřejný sektor odpovídá přibližně za 5 až 10 % celkové konečné spotřeby energie v Unii. Veřejné orgány utratí ročně přibližně 1,8 bilionu EUR. To představuje přibližně 14 % hrubého domácího produktu Unie. Veřejný sektor proto představuje důležitou hybnou sílu pro stimulaci přeměny trhu směrem k účinnějším výrobkům, budovám a službám, jakož i k odstartování změn v chování občanů a podniků při spotřebě energie. Snižování spotřeby energie na základě opatření zaměřených na zlepšení energetické účinnosti dále může uvolnit veřejné zdroje pro jiné účely. Veřejné subjekty na vnitrostátní, regionální a místní úrovni by měly, pokud jde o energetickou účinnost, jít příkladem.
- (27) Veřejný sektor by měl jít příkladem a měl by si stanovit vlastní cíle v oblasti dekarbonizace a energetické účinnosti. Zvyšování energetické účinnosti ve veřejném sektoru by mělo odrážet úsilí požadované na úrovni Unie. Povinnost dosáhnout ročního snížení spotřeby energie ve veřejném sektoru alespoň o 2 % by měla zajistit, že veřejný sektor bude plnit svou příkladnou úlohu. Členské státy si ponechávají plnou flexibilitu, pokud jde o volbu opatření ke zvýšení energetické účinnosti s cílem dosáhnout snížení konečné spotřeby energie. Požadavek ročního snížení konečné spotřeby energie obnáší nižší administrativní zátěž než stanovení metod měření úspor energie.
- (28) Aby členské státy splnily svou povinnost, měly by se zaměřit na konečnou spotřebu energie všech veřejných služeb a zařízení veřejných subjektů. Pro určení rozsahu adresátů by členské státy měly použít definici veřejných zadavatelů stanovenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU⁽²³⁾. Tuto povinnost lze splnit snížením konečné spotřeby energie ve všech oblastech veřejného sektoru, včetně dopravy, veřejných budov, zdravotní péče, územního plánování, vodohospodářství a čištění odpadních vod, úpravy vody, nakládání s odpady, dálkového vytápění a chlazení, distribuce, dodávek a skladování energie, veřejného osvětlení a plánování infrastruktury. Aby se snížila administrativní zátěž pro veřejné subjekty, měly by členské státy zřídit digitální platformy nebo nástroje pro shromažďování souhrnných údajů o spotřebě od veřejných subjektů, jejich zveřejňování a jejich hlášení Komisi.
- (29) Členské státy by měly hrát příkladnou úlohu tím, že zajistí, aby všechny smlouvy o energetických službách, **energetické audit** a systémy hospodaření s energií byly realizovány ve veřejném sektoru v souladu s evropskými nebo mezinárodními normami nebo aby byly energetické audity do značné míry využívány v těch částech veřejného sektoru, které intenzivně spotřebovávají energii. **Členské státy by měly poskytnout jasné pokyny a postupy pro používání těchto nástrojů.**
- (30) Veřejné orgány se vyzývají, aby získaly podporu od subjektů, jako jsou agentury pro udržitelnou energetiku, které jsou případně zřízeny na regionální nebo místní úrovni. Organizace uvedených agentur obvykle odráží individuální potřeby veřejných orgánů v určitém regionu nebo působících v určité oblasti veřejného sektoru. Centralizované agentury mohou lépe sloužit daným potřebám a pracovat efektivněji v jiných ohledech, například v menších nebo centralizovaných členských státech nebo v souvislosti se složitými či meziregionálními aspekty, jako je dálkové vytápění a chlazení. Agentury pro udržitelnou energetiku mohou sloužit jako jednotná kontaktní místa podle článku 21. Uvedené agentury jsou často odpovědné za vypracovávání místních nebo regionálních plánů dekarbonizace, které mohou zahrnovat i jiná opatření v oblasti dekarbonizace, jako je výměna kotlů na fosilní paliva, a za pomoc veřejným orgánům s prováděním politik souvisejících s energetikou. Agentury pro udržitelnou energetiku nebo jiné subjekty, které pomáhají regionálním a místním orgánům, mohou mít jasné pravomoci, cíle a zdroje v oblasti udržitelné energetiky. Agentury pro udržitelnou energetiku by mohly být vybízeny k tomu, aby zvážily iniciativy přijaté v rámci Paktu starostů a primátorů, který sdružuje místní samosprávy, které se dobrovolně zavázaly k provádění cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky, a další již existující iniciativy s tímto účelem. Plány dekarbonizace by měly být propojeny s plány územního rozvoje a měly by zohledňovat komplexní posouzení, které by členské státy měly provést.
- (31) Členské státy by měly podporovat veřejné orgány při plánování a zavádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti, a to i na regionální a místní úrovni, a to tím, že poskytnou **finanční a technickou podporu a předloží plány řešící nedostatek pracovní síly a kvalifikovaných odborníků potřebných pro všechny fáze ekologické transformace, včetně řemeslníků, vysoce kvalifikovaných odborníků na zelené technologie, vědců působících**

(23) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

Středa 14. září 2022

v oblasti aplikované vědy a inovátorů. Členské státy by měly podporovat veřejné subjekty, aby kromě úspor energie braly v úvahu i širší přínosy, jako je lepší kvalita vnitřního ovzduší a zdravější vnitřní prostředí, jakož i zlepšení kvality života lidí, zejména ve školách, zařízeních denní péče, pečovatelských domech, chráněném bydlení a nemocnicích. Členské státy by měly poskytnout pokyny na podporu budování kompetencí a příležitostí k odborné přípravě a podporovat spolupráci mezi veřejnými subjekty, a to i mezi agenturami. Za tímto účelem by členské státy mohly zřídit vnitrostátní a regionální centra kompetencí pro složité otázky, jako je poskytování poradenství místním nebo regionálním energetickým agenturám ohledně dálkového vytápění nebo chlazení.

- (31a) *V situaci energetické bezpečnostní krize a prudkého nárůstu cen energie by se členskými státy měly poskytnout stimuly k upřednostnění investic do úspor energie. Za tímto účelem by členské státy, které v kterémkoli roce v období 2024–2026 renovují více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov, měly mít možnost započítat nadbytek do ročního podílu renovace v jakémkoliv ze tří následujících let. Členský stát, který renovuje více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov od 1. ledna 2027, může započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v následujících dvou letech. Tato možnost by neměla být využívána pro účely, které nejsou v souladu s obecnými cíli a úrovní ambicí této směrnice.*

- (32) Budovy a doprava jsou vedle průmyslu hlavními uživateli energie a hlavním zdrojem emisí⁽²⁴⁾. Budovy jsou v Unii odpovědné přibližně za 40 % celkové spotřeby energie a za 36 % emisí skleníkových plynů z energie⁽²⁵⁾. Sdělení Komise nazvané „Renovační vlna“⁽²⁶⁾ se zabývá dvojím problémem, kterým je energetická účinnost a účinné využívání zdrojů a jejich dostupnost ve stavebnictví, a jeho cílem je zdvojnásobit podíl renovace. Zaměřuje se na budovy s nejhorší energetickou náročností, energetickou chudobu a veřejné budovy. Budovy mají navíc zásadní význam pro dosažení cíle Unie dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. Budovy ve vlastnictví veřejných subjektů a budovy, v nichž jsou poskytovány služby obecného zájmu, jako je vzdělávání (např. zařízení denní péče, školy a univerzity), zdravotnictví (např. nemocnice a pečovatelské domy pro seniory) a sociální služby (komunitní centra sloužící mladým lidem, seniorům nebo lidem žijícím v domácnostech s nízkými příjmy) nebo sociální bydlení, tvoří značnou část fondu budov a jsou velmi dobře viditelné ve veřejném životě. Je proto vhodné stanovit roční podíl renovace budov ve vlastnictví veřejných subjektů a budov pro sociální účely na území členského státu s cílem snížit jejich energetickou náročnost a přeměnit je na budovy s téměř nulovou spotřebou energie nebo budovy s nulovými emisemi. Členské státy se vyzývají, aby stanovily vyšší podíl renovace tam, kde je to nákladově efektivní, v rámci renovace svého fondu budov v souladu se svými dlouhodobými strategiemi renovací nebo vnitrostátními programy renovací. Podílem renovace by neměly být dotčeny povinnosti týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU⁽²⁷⁾. Členské státy by měly mít možnost uplatňovat méně přísné požadavky na některé budovy, jako jsou budovy se zvláštní architektonickou nebo historickou hodnotou. Během příštího přezkumu směrnice 2010/31/EU by Komise měla posoudit pokrok, kterého členské státy dosáhly při renovaci budov veřejných subjektů. Komise by měla zvážit předložení legislativního návrhu na revizi podílu renovace a zároveň zohlednit pokrok dosažený členskými státy, významný hospodářský nebo technický vývoj či v případě potřeby závazky Unie v oblasti dekarbonizace a nulového znečištění. Povinnost renovovat budovy veřejných subjektů stanovená touto směrnicí doplňuje uvedenou směrnici, která vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby u stávajících budov, kde probíhá větší renovace, byla snížena jejich energetická náročnost tak, aby splňovaly požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Komise a členské státy by měly poskytnout další pokyny pro rozsáhlou renovaci budov s historickou hodnotou.

⁽²⁴⁾ COM(2020)0562 final.

⁽²⁵⁾ Viz IRP, Účinné využívání zdrojů a změna klimatu, 2020, a zpráva OSN o nedostatečném úsilí při snižování emisí nazvaná „Environment Emissions Gap Report“, 2019. Tato čísla odkazují na využívání a provoz budov, včetně přímých emisí v odvětví elektřiny a tepla, nikoli na jejich celý životní cyklus. Odhaduje se, že uhlík vázaný ve stavebnictví představuje asi 10 % celkových každoročních emisí skleníkových plynů celosvětově.

⁽²⁶⁾ COM(2020)0662 final.

⁽²⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

Středa 14. září 2022

- (33) Aby bylo možné určit podíl renovace, musí mít členské státy přehled o budovách, které nedosahují úrovně budov s téměř nulovou spotřebou energie. Členské státy by proto měly zveřejnit a průběžně aktualizovat soupis veřejných budov, **včetně sociálního bydlení**, jako součást celkové databáze certifikátů energetické náročnosti. Uvedený soupis by měl umožnit i soukromým subjektům, včetně společností poskytujících energetické služby, navrhovat renovační řešení, která může shromažďovat středisko Unie pro sledování fondu budov.
- (34) V roce 2020 žila více než polovina světové populace v městských oblastech. Očekává se, že tento údaj do roku 2050 dosáhne 68 % ⁽²⁸⁾. Kromě toho musí být do roku 2050 ještě vybudována polovina městských infrastruktur ⁽²⁹⁾. Města a metropolitní oblasti jsou centry hospodářské činnosti, vytváření znalostí, inovací a nových technologií. Města ovlivňují kvalitu života občanů, kteří v nich žijí nebo pracují. Členské státy by měly obce technicky a finančně podporovat. Některé obce a další veřejné subjekty v členských státech již zavedly integrované přístupy k úsporám energie a zásobování energií **a k udržitelné mobilitě**, například pomocí akčních plánů pro udržitelnou energetiku **a plánů pro udržitelnou městskou mobilitu**, jako jsou plány vypracované v rámci iniciativy Pakt starostů a primátorů, a integrované přístupy k městům, které přesahují rámec individuálních zásahů do budov nebo druhů dopravy. **Další úsilí je třeba vyvinout v oblasti zlepšování energetické účinnosti městské mobility, a to jak v osobní, tak v nákladní dopravě, neboť tato doprava využívá přibližně 40 % veškeré energie v silniční dopravě. Nařízení ... [revidované nařízení o TEN-T – COD 2021/420] by mělo významně přispět k řešení energetické účinnosti městské dopravy konzistentním, integrovaným a multimodálním přístupem prostřednictvím požadavku na přijetí plánů udržitelné městské mobility, jak je vymezeno v daném nařízení. Kromě toho by členské státy v zájmu dosažení cílů této směrnice měly důrazně povzbuzovat co největší počet místních orgánů, aby přijaly plány udržitelné městské mobility s cílem přispět ke snížení spotřeby energie a podle možnosti vyhnout se zbytečné dopravě v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“.**
- (35) Pokud jde o nákup určitých výrobků a služeb a o nákup a nájem budov, měli by veřejní zadavatelé a zadavatelé, kteří uzavírají smlouvy o veřejných pracích, dodávkách nebo službách, jít příkladem a při rozhodování o nákupech vycházet z energetické účinnosti a uplatňovat zásadu „energetická účinnost v první řadě“, mimo jiné i pro veřejné zakázky a koncese, pro něž nejsou v příloze IV stanoveny žádné specifické požadavky. To by mělo platit pro správní útvary, které jsou příslušné pro celé území členského státu. Pokud v daném členském státě a pro danou pravomoc neexistuje správní útvar příslušný pro celé území, měla by se tato povinnost vztahovat na ty správní útvary, jejichž pravomoci dohromady pokrývají celé území státu. Neměla by tím však být dotčena ustanovení směrnic Unie týkajících se veřejných zakázek. Členské státy by měly odstranit překážky, které brání společnému zadávání zakázek v rámci jednoho členského státu nebo přes hranice, pokud toto společné zadávání zakázek může snížit náklady a zlepšit přínosy pro vnitřní trh vytvořením obchodních příležitostí pro dodavatele a poskytovatele energetických služeb.
- (36) Všechny veřejné subjekty, které investují veřejné zdroje prostřednictvím zadávání veřejných zakázek, by měly jít příkladem při zadávání zakázek a udělování koncesí tak, že budou vybírat výrobky, stavební práce a budovy s nejvyšší energetickou účinností, a to i ve vztahu k těm veřejným zakázkám, které nepodléhají zvláštním požadavkům podle směrnice 2009/30/ES. V této souvislosti musí všechna zadávací řízení na veřejné zakázky a koncese, jejichž hodnota přesahuje finanční limity stanovené v článcích 6 a 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ⁽³⁰⁾, v čl. 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ⁽³¹⁾ a v článcích 3 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU, zohlednit energetickou účinnost výrobků, budov a služeb podle práva Unie nebo vnitrostátního práva tím, že ve svých postupech zadávání veřejných zakázek přednostně zohlední zásadu „energetická účinnost v první řadě“.

⁽²⁸⁾ <https://www.unfpa.org/world-population-trends>

⁽²⁹⁾ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

⁽³⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁽³¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

Středa 14. září 2022

- (37) Je rovněž důležité, aby členské státy sledovaly, jak veřejní zadavatelé a zadavatelé zohledňují požadavky na energetickou účinnost při zadávání zakázek na výrobky, budovy, stavební práce a služby, a to tak, že zajistí, aby informace o dopadu vítězných nabídek, které překračují finanční limity uvedené ve směrnici o zadávání veřejných zakázek, na energetickou účinnost byly veřejně dostupné. To umožní zúčastněným stranám a občanům transparentním způsobem posoudit úlohu veřejného sektoru při zajišťování energetické účinnosti v první řadě při zadávání veřejných zakázek.
- (38) Zelená dohoda pro Evropu uznává úlohu oběhového hospodářství při přispívání k celkovým cílům Unie v oblasti dekarbonizace. Veřejný sektor **by měl** k uvedeným cílům přispět využitím své kupní síly k případnému výběru výrobků, budov, služeb a stavebních prací šetrných k životnímu prostředí, a sice prostřednictvím nástrojů dostupných pro zadávání zelených veřejných zakázek, a tím významně přispět ke snížení spotřeby energie a omezení dopadů na životní prostředí.
- (39) Je důležité, aby členské státy poskytovaly veřejným subjektům nezbytnou podporu při zavádění požadavků na energetickou účinnost při zadávání veřejných zakázek a **■** při využívání zelených veřejných zakázek tím, že poskytnou nezbytné pokyny a metodiky pro posuzování nákladů životního cyklu a dopadů na životní prostředí a souvisejících nákladů. Očekává se, že dobře navržené nástroje, zejména digitální nástroje, usnadní zadávání veřejných zakázek a sníží administrativní náklady, zejména v menších členských státech, které nemusí mít dostatečnou kapacitu pro přípravu zadávacích řízení. V tomto ohledu by členské státy měly aktivně podporovat využívání digitálních nástrojů a spolupráci mezi veřejnými zadavateli, a to i přeshraničně, za účelem výměny osvědčených postupů.
- (40) Vzhledem k tomu, že budovy jsou odpovědné za emise skleníkových plynů před svou životností a po jejím skončení, měly by členské státy rovněž zvážit celý životní cyklus emisí uhlíku z budov. K tomu dochází v souvislosti se snahou věnovat zvýšenou pozornost energetické náročnosti během celého životního cyklu, aspektům oběhového hospodářství a dopadům na životní prostředí, což je součástí příkladné úlohy veřejného sektoru. Zadávání veřejných zakázek tak může sloužit jako příležitost k řešení uhlíku vázaného v budovách v průběhu jejich životního cyklu. V tomto ohledu jsou veřejní zadavatelé důležitými aktéry, kteří **by měli** v rámci zadávacích řízení působit tak, že budou nakupovat nové budovy, které řeší potenciál globálního oteplování během celého životního cyklu.
- (41) Potenciál globálního oteplování během celého životního cyklu měří emise skleníkových plynů spojené s budovou v různých fázích jejího životního cyklu. Měří proto celkový příspěvek budovy k emisím, jež vedou ke změně klimatu. To se někdy označuje jako „hodnocení uhlíkové stopy“ nebo „měření uhlíku vyprodukovaného za celou dobu životnosti“. Spojuje emise uhlíku vázané ve stavebních materiálech s přímými a nepřímými emisemi uhlíku z fáze používání. Budovy jsou významnými zdroji materiálů, ve kterých jsou zdroje s vysokými emisemi uhlíku uloženy po mnoho desetiletí, a proto je důležité hledat návrhy, které usnadní budoucí opětovné použití a recyklaci na konci životnosti **v souladu s novým akčním plánem pro oběhové hospodářství. Členské státy by měly podporovat oběhovitost, trvanlivost a přizpůsobivost stavebních materiálů s cílem řešit udržitelnost stavebních výrobků a zároveň stanovit konkurenceschopné a atraktivní náklady, a to využitím všech dostupných finančních nástrojů k zajištění pobídek k používání oběhových materiálů.**
- (42) Potenciál globálního oteplování je vyjádřen jako číselný ukazatel v kg CO₂e/m² (užitné vnitřní podlahové plochy) pro každou fázi životního cyklu zprůměrovanou na jeden rok referenčního období studie v délce 50 let. Výběr údajů, vymezení scénářů a výpočty se provádějí v souladu s normou EN 15978. Rozsah prvků budov a technického vybavení je stanoven v ukazateli 1,2 společného rámce Unie. Pokud existuje vnitrostátní nástroj pro výpočet nebo je-li vyžadován pro zveřejnění informací nebo pro získání stavebních povolení, mělo by být možné použít tento vnitrostátní nástroj k poskytnutí požadovaných informací. Mělo by být možné použít jiné nástroje pro výpočet, pokud splňují minimální kritéria stanovená společným rámcem Unie.
- (43) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽³²⁾ se vztahuje na zařízení, která přispívají k výrobě energie nebo energii využívají pro výrobní účely, a informace o energii, která je v zařízení používána anebo jím produkována, musí být zahrnuty do žádostí o integrovaná povolení (čl. 12 odst. 1 písm. b)). Kromě toho je v článku

(32) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

Středa 14. září 2022

11 uvedené směrnice specifikováno, že účinné využívání energie je jednou z obecných zásad základních povinností provozovatele a jedním z kritérií pro určení nejlepších dostupných technik podle přílohy III směrnice 2010/75/EU. Průběžnou provozní účinnost energetických systémů ovlivňují možnosti plynulých a flexibilních dodávek energie do sítě vyráběné z různých zdrojů, které mají různou dobu setrvačnosti a náběhu. Zlepšení účinnosti umožní lépe využít energii z obnovitelných zdrojů.

- (44) Zlepšení energetické účinnosti může přispět k vyšší hospodářské výkonnosti. Členské státy a Unie by se měly zaměřit na snížení spotřeby energie bez ohledu na úroveň hospodářského růstu.
- (45) Povinné úspory energie stanovené touto směrnicí by měly být zvýšeny a měly by se uplatnit i po roce 2030. To zajistí stabilitu pro investory, a tím se podpoří dlouhodobé investice a dlouhodobá opatření v oblasti energetické účinnosti, jako je důkladná renovace budov s dlouhodobým cílem usnadnit nákladově efektivní transformaci stávajících budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. **Důkladné renovace, které snižují energetickou náročnost budovy alespoň o 60 %, se v současnosti každoročně provádějí pouze u 0,2 % fondu budov a energetická účinnost se výrazně zlepšuje pouze v pětině případů.** Povinné úspory energie hrají důležitou úlohu při vytváření růstu, pracovních míst na místní úrovni, hospodářské soutěži a zmírňování energetické chudoby. Tyto úspory by měly zajišťovat, že Unie bude moci dosáhnout svých energetických a klimatických cílů na základě vytváření nových možností a přerušit spojitost mezi spotřebou energie a růstem. Při posuzování podmínek, za jakých je možné uvolnit soukromé investice do projektů energetické účinnosti, a při sestavování nových příjmových modelů pro inovace v oblasti energetické účinnosti je důležitá spolupráce se soukromým sektorem.
- (46) Opatření ke zlepšení energetické účinnosti rovněž příznivě ovlivní kvalitu ovzduší, protože vyšším počtem energeticky účinných budov se přispěje ke snížení poptávky po topných palivech, včetně pevných. Opatření v oblasti energetické účinnosti tudíž přispívají ke zlepšení kvality vnitřního i vnějšího ovzduší a pomáhají dosahovat nákladově efektivním způsobem cílů politiky Unie v oblasti kvality ovzduší, zejména cílů stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ⁽³³⁾.
- (47) Vyžaduje se, aby členské státy dosahovaly kumulativních úspor v konečném využití energie po celé období až do roku 2030, po které povinnost platí, odpovídajících novým úsporám ve výši nejméně 0,8 % konečné spotřeby energie ročně do 31. prosince 2023 a nejméně 2 % od 1. ledna 2024. Tento požadavek by mohl být splněn prostřednictvím nových politických opatření, která budou přijata během období, po které povinnost platí, od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, nebo pomocí nových individuálních opatření vedoucích k úsporám energie, která vycházejí z politických opatření přijatých během předchozího období nebo před ním, pokud jsou uvedena individuální opatření zaváděna během následujícího období. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost využít systémů povinného zvyšování energetické účinnosti nebo alternativních politických opatření či obojího.
- (48) Během období od roku 2021 do 31. prosince 2023 by Kypr a Malta měly mít povinnost dosáhnout pouze v období let 2021 až 2030 kumulativních úspor v konečném využití energie odpovídajících novým úsporám ve výši 0,24 % konečné spotřeby energie. Uvedená individuální míra úspor by přestala platit od 1. ledna 2024.
- (49) Použijí-li členské státy systém povinného zvyšování energetické účinnosti, měly by na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určit povinné strany mezi provozovateli přenosových soustav, **provozovateli distribučních soustav**, distributory energie nebo maloobchodními prodejci energie a distributory pohonných hmot nebo maloobchodními prodejci pohonných hmot. Určení nebo neurčení určitých kategorií takových distributorů nebo maloobchodních prodejců by se nemělo chápat jako neslučitelné se zásadou nediskriminace. Členské státy si proto mohou zvolit, zda mají být za povinné strany určení všichni takoví provozovatelé přenosových soustav, **provozovatelé distribučních soustav**, distributoři nebo maloobchodní prodejci, nebo jen

⁽³³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

Středa 14. září 2022

některé jejich kategorie. Pro posílení postavení a ochranu zranitelných zákazníků **a domácností s nízkými příjmy**, osob postižených energetickou chudobou a lidí žijících v sociálním bydlení a pro přednostní provedení politických opatření u těchto lidí by členské státy mohly požadovat, aby povinné strany dosáhly úspor energie u zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a lidí žijících v sociálním bydlení. Za tímto účelem mohou členské státy rovněž stanovit cíle snížení nákladů na energii. Povinné strany by mohly těchto cílů dosáhnout podporou instalace opatření, která povedou k úsporám energie a finančním úsporám na účtech za energii, jako je instalace izolačních a topných opatření, **a podporou iniciativ společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, jejichž účelem jsou úspory energie. Daná opatření mohou být obzvláště přínosná pro zranitelné zákazníky, osoby postižené energetickou chudobou a osoby žijící v sociálním bydlení, neboť tyto lidé obvykle žijí v budovách s větší energetickou náročností, a mohou tak mít ze zlepšení energetické účinnosti největší prospěch.**

- (50) Při navrhování politických opatření ke splnění povinných úspor energie by členské státy měly dodržovat klimatické a environmentální normy a priority Unie a dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu nařízení (EU) 2020/852⁽³⁴⁾. Členské státy by neměly podporovat činnosti, které nejsou environmentálně udržitelné, jako je využívání fosilních paliv. Cílem povinných úspor energie je posílit reakci na změnu klimatu podporou pobídek pro členské státy, aby realizovaly kombinaci udržitelných a čistých politik, které jsou odolné a zmírňují změnu klimatu. Úspory energie dosažené díky politickým opatřením týkajícím se přímého spalování fosilních paliv proto **mohou být za určitých podmínek a po určitou dobu** od provedení této směrnice způsobitelnými úsporami energie v rámci povinných úspor energie **v souladu s přílohou V**. Tím se umožní sladění povinných úspor energie s cíli Zelené dohody pro Evropu, plánem dosažení cíle v oblasti klimatu a strategií „Renovační vlna“ a zohlední se potřeba opatření, jak stanovila IEA ve své zprávě o nulové energetické bilanci⁽³⁵⁾. Cílem tohoto omezení je motivovat členské státy k tomu, aby veřejné prostředky vynakládaly pouze na udržitelné technologie, které obstojí i v budoucnosti. Je důležité, aby členské státy poskytly účastníkům trhu jasný politický rámec a investiční jistotu. Provádění metodiky výpočtu v rámci povinných úspor energie by mělo umožnit všem účastníkům trhu přizpůsobit své technologie v přiměřeném časovém rámci. Pokud členské státy podporují zavádění účinných technologií v oblasti fosilních paliv nebo jejich včasné nahrazení, například prostřednictvím dotačních režimů nebo režimů povinného zvyšování energetické účinnosti, úspory energie již nemusí být v rámci povinných úspor energie způsobitelné. Zatímco úspory energie vyplývající například z podpory kombinované výroby tepla a elektřiny založené na zemním plynu by nebyly způsobitelné, toto omezení by se nevztahovalo na nepřímé využívání fosilních paliv, například pokud výroba elektřiny zahrnuje výrobu fosilních paliv. Politická opatření zaměřená na změny chování s cílem snížit spotřebu fosilních paliv, například prostřednictvím informačních kampaní a ekologické jízdy, by měla zůstat způsobitelná. Úspory energie dosažené díky politickým opatřením zaměřeným na renovaci budov mohou zahrnovat opatření, jako je nahrazení systémů vytápění pomocí fosilních paliv spolu se zlepšením konstrukcí budov, které by se mělo omezit na technologie, které umožňují dosáhnout požadovaných úspor energie v souladu s vnitrostátními stavebními předpisy stanovenými v daném členském státě. Členské státy by nicméně měly podporovat modernizaci systémů vytápění jako součást rozsáhlých renovací v souladu s dlouhodobým cílem uhlíkové neutrality, tj. snížit poptávku po vytápění a pokrýt zbývající poptávku po vytápění pomocí bezuhlíkového zdroje energie. **Při započítávání úspor potřebných k dosažení podílu povinných úspor energie u osob postižených energetickou chudobou mohou členské státy zohlednit své klimatické podmínky.**

- (51) Opatření členských států ke zvyšování energetické účinnosti v dopravě se počítají za způsobitelná pro plnění povinné úspory v konečném využití energie. Tato opatření zahrnují politiky, které mimo jiné podpoří účinnější vozidla, **včetně dopravních prostředků poháněných bateriemi**, přechod na cyklistickou, pěší a hromadnou dopravu, nebo dopravní a územní plánování, které sníží poptávku po dopravě. Přihlížet lze i k systémům, které uspisí zavádění

⁽³⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁽³⁵⁾ IEA (Mezinárodní energetická agentura) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector (Čistá nula do roku 2050: Plán pro světové energetické odvětví), <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

Středa 14. září 2022

nových, účinnějších vozidel, nebo k politikám podporujícím přechod na paliva se sníženými úrovněmi emisí **skleníkových plynů**, kromě politických opatření týkajících se přímého spalování fosilních paliv, která sníží spotřebu energie na kilometr, jsou-li dodržena pravidla týkající se významnosti a adicionality stanovená v příloze V této směrnice. Politická opatření podporující zavádění nových vozidel na fosilní paliva by neměla být v rámci povinných úspor energie způsobilá.

- (52) Opatření přijatá členskými státy na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ⁽³⁶⁾, která vyústí v ověřitelná a měřitelná nebo odhadnutelná zlepšení energetické účinnosti, lze považovat za nákladově efektivní způsob, jímž členské státy plní své povinné úspory energie podle této směrnice.
- (53) Jako alternativa k požadavku, aby povinné strany dosahovaly objemu kumulativních úspor v konečném využití energie podle čl. 8 odst. 1 této směrnice, by členské státy v systémech povinného zvyšování energetické účinnosti měly mít možnost povinným stranám umožnit či od nich vyžadovat příspěvky do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, který by mohl být využit k přednostnímu provádění politických opatření u zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a osob žijících v sociálním bydlení.
- (54) Členské státy a povinné strany by měly využít všech dostupných prostředků a technologií, kromě využívání technologií přímého spalování fosilních paliv, aby dosáhly povinných kumulativních úspor v konečném využití energie, a to i prostřednictvím podpory inteligentních a udržitelných technologií v soustavách účinného dálkového vytápění a chlazení, infrastruktury pro účinné vytápění a chlazení, **účinných a inteligentních budov, elektrických vozidel a elektroenergetických odvětví** a energetických auditů nebo rovnocenných systémů hospodaření, za předpokladu, že započítávané úspory energie splňují požadavky stanovené v článku 8 a v příloze V této směrnice. Členské státy by měly usilovat o vysokou míru pružnosti při vytváření a provádění alternativních politických opatření. Členské státy by měly propagovat činnosti směřující k úsporám energie během **celého životního cyklu**.
- (55) Dlouhodobá opatření v oblasti energetické účinnosti budou přinášet úspory energie i po roce 2020, v zájmu přispění k cíli Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 by však měla po roce 2020 přinášet nové úspory. Na druhou stranu, energetické úspory dosažené po 31. prosinci 2020 by se neměly započítávat do povinných kumulativních úspor v konečném využití energie pro období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020.
- (56) Nové úspory by měly překračovat rámec běžné činnosti, tak aby úspory, k nimž by došlo v každém případě, nebyly započítávány na splnění požadavků v oblasti energetických úspor. Za účelem výpočtu dopadu zavedených opatření by se měly započítat pouze čisté úspory měřené jako změna spotřeby energie, kterou lze přímo připsat danému opatření v oblasti energetické účinnosti prováděnému pro účely článku 8 této směrnice. Za účelem výpočtu čistých úspor by členské státy měly vytvořit výchozí scénář obsahující variantu, jak by se situace vyvíjela při neexistenci daného opatření. Dané politické opatření by mělo být posuzováno podle tohoto výchozího scénáře. Členské státy by měly vzít v úvahu minimální požadavky stanovené příslušným legislativním rámcem na úrovni Unie a to, že ve stejném časovém rámci mohou být provedena jiná politická opatření, která mohou mít rovněž dopad na objem úspor energie, takže ne všechny změny pozorované od zavedení hodnoceného politického opatření mohou být přičteny pouze danému politickému opatření. Aby bylo zajištěno splnění požadavku významnosti, měla by opatření povinné, zúčastněné nebo pověřené strany skutečně přispívat k dosažení započítávaných úspor energie.
- (57) Při výpočtu úspor energie je tam, kde je to relevantní, nutné zohlednit všechny kroky v energetickém řetězci s cílem zvýšit potenciál úspor energie při přenosu a distribuci elektřiny. Uskutečněné studie a konzultace se zúčastněnými stranami odhalily významný potenciál. Fyzické a hospodářské podmínky se však mezi členskými státy a často i v rámci jednotlivých členských států značně liší a existuje velký počet provozovatelů soustav. Tyto okolnosti poukazují na decentralizovaný přístup v souladu se zásadou subsidiarity. Vnitrostátní regulační orgány mají požadované znalosti, právní způsobilost a správní kapacitu na podporu rozvoje energeticky účinné rozvodné sítě.

⁽³⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26).

Středa 14. září 2022

Užitečné příspěvky mohou poskytnout také subjekty jako Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) a Evropský subjekt pro provozovatele distribučních soustav (subjekt EU DSO), které by měly podporovat své členy při přijímání opatření v oblasti energetické účinnosti.

- (58) Podobné úvahy platí i pro velmi vysoký počet provozovatelů plynárenských soustav. Úloha zemního plynu a míra dodávek a pokrytí území se mezi členskými státy značně liší. V uvedených případech mají vnitrostátní regulační orgány nejlepší předpoklady k tomu, aby sledovaly a řídily vývoj soustavy směrem ke zvýšení účinnosti, a subjekty, jako je Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (ENTSOG), mohou poskytnout užitečné příspěvky a měly by podporovat své členy při přijímání opatření v oblasti energetické účinnosti.
- (58a) *Společnosti poskytující energetické služby jsou důležité při vývoji, projektování, výstavbě a zajišťování financování projektů, které šetří energii, snižují náklady na energii a náklady na provoz a údržbu v odvětvích, jako je stavebnictví, průmysl a doprava.*
- (59) *Zohlednění vztahu mezi vodou a energií je zvláště důležité pro řešení vzájemné závislosti mezi spotřebou energie a vody a rostoucího tlaku na oba zdroje. K úsporám energie může výrazně přispět účinné hospodaření s vodou, které má nejen přínosy pro klima, ale také hospodářské a sociální přínosy. Vodohospodářství a odvětví odpadních vod využívá 3,5 % elektrické energie v Unii a očekává se, že tento podíl poroste. Přitom úniky vody představují 24 % celkového množství vody spotřebované v Unii a největším konzumentem vody je odvětví energetiky, jež se na spotřebě podílí 44 %. Měl by být zevrubně prozkoumán potenciál úspor energie použitím inteligentních technologií a procesů ve všech vodních cyklech a využitích vody v průmyslovém, obytném nebo komerčním prostředí a měl by se uplatňovat vždy, kdy je třeba zohlednit zásadu nákladové efektivnosti a zásadu „energetická účinnost v první řadě“. Navíc i pokročilé zavlažovací technologie, technologie pro sběr dešťové vody a technologie pro opakované využívání vody by mohly podstatně snížit spotřebu vody v zemědělství, budovách a průmyslu a energii používanou k jejímu čištění a přepravě.*
- (60) V souladu s článkem 9 Smlouvy by politiky Unie v oblasti energetické účinnosti měly být inkluzivní, a zajišťovat tak rovný přístup k opatřením na zvýšení energetické účinnosti pro všechny spotřebitele čelící energetické chudobě. Zlepšení energetické účinnosti by se mělo přednostně provádět u zranitelných zákazníků a končených uživatelů, lidí čelících energetické chudobě, a u domácností s nízkými a středními příjmy a lidí žijících v sociálním bydlení, starších osob a osob žijících ve venkovských a odlehlých oblastech a v nejvzdálenějších regionech. V této souvislosti by zvláštní pozornost měla být věnována konkrétním skupinám, které jsou více ohroženy energetickou chudobou nebo jsou zranitelnější vůči nepříznivým dopadům energetické chudoby, jako jsou ženy, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, děti a osoby menšinového rasového nebo etnického původu. Členské státy mohou vyžadovat po povinných stranách, aby do opatření na úsporu energie zahrnuly sociální cíle ve vztahu k energetické chudobě. Tato možnost již byla dále rozšířena na alternativní politická opatření a vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost. To by se mělo změnit na povinnost chránit zranitelné zákazníky a konečné uživatele a posilovat jejich postavení a zmírňovat energetickou chudobu, přičemž by členským státům měla být ponechána plná pružnost, pokud jde o typy politických opatření, jejich velikost, rozsah a obsah. Neumožňuje-li systém povinného zvyšování energetické účinnosti měření vztahující se na jednotlivé spotřebitele energie, může členský stát učinit opatření ke zmírnění energetické chudoby i jen alternativními politickými opatřeními. V rámci kombinace svých politik by členské státy měly zajistit, aby jiná politická opatření neměla nepříznivý dopad na zranitelné zákazníky, konečné uživatele, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení. Členské státy by měly co nejlépe využít veřejných finančních investic do opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně financování a finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie.
- (61) Tato směrnice odkazuje na pojem zranitelných zákazníků, který mají členské státy zavést podle směrnice (EU) 2019/944. Kromě toho podle směrnice 2012/27/EU pojem „koneční uživatelé“ vedle pojmu „konečný zákazník“ objasňuje, že práva na informace o vyúčtování a spotřebě se vztahují i na spotřebitele bez individuálních nebo přímých smluv s dodavatelem energie používané pro systémy společného vytápění, chlazení nebo přípravy teplé

Středa 14. září 2022

vody v budovách s více uživateli. Pojem zranitelných zákazníků nutně nezajišťuje zacílení na konečné uživatele. Aby se tedy zajistilo, že se opatření stanovená v této směrnici dostanou ke všem jednotlivcům a domácnostem, kteří se nacházejí ve zranitelné situaci, měly by členské státy do definice zranitelných zákazníků zahrnout nejen zákazníky v pravém slova smyslu, ale i konečné uživatele.

- (62) Kolem 34 milionů domácností v Unii nebylo v roce 2019 schopno mít doma přiměřené teplo ⁽³⁷⁾. Zelená dohoda pro Evropu upřednostňuje sociální rozměr transformace tím, že se zavázala k dodržování zásady, že „nikdo nebude opomenut“. Ekologická transformace, včetně přechodu na čistou energii, ovlivňuje odlišně ženy a muže a může mít obzvláštní dopad na některé znevýhodněné skupiny, včetně osob se zdravotním postižením. Opatření v oblasti energetické účinnosti musí proto zaujímat ústřední místo v jakékoli nákladově efektivní strategii řešení energetické chudoby a zranitelnosti spotřebitelů a doplňují politiky sociálního zabezpečení na úrovni členských států. K zajištění toho, aby opatření v oblasti energetické účinnosti udržitelným způsobem snižovala energetickou chudobu nájemců, je nutné zohledňovat jejich nákladovou efektivitu a cenovou dostupnost pro vlastníky a nájemce nemovitostí a zaručit pro ně odpovídající finanční a technickou podporu na úrovni členských států. Členské státy by měly poskytovat podporu na místní a regionální úrovni při odhalování a zmírňování energetické chudoby. **To zahrnuje odhalování a řešení specifických potřeb konkrétních skupin ohrožených energetickou chudobou nebo více náchylných vůči jejím dopadům. Za účelem ochrany osob ohrožených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení by členské státy měly vybičdnout povinné strany, aby prováděly opatření, jako je renovace budov, včetně sociálního bydlení, nahrazování spotřebičů, finanční podpora a pobídky pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souladu s vnitrostátními systémy financování a podpory, nebo energetické audity. Členské státy by měly od povinných stran vyžadovat, aby spolupracovaly s regionálními a místními orgány a zapojily se do sociálních služeb a organizací občanské společnosti (jako jsou organizace spotřebitelů, nevládní organizace působící v sociální oblasti a bytová družstva) s cílem vytvořit platformu pro zapojení zaměřenou na zmírnění energetické chudoby.** V souladu s cíli Pařížské dohody bude třeba, aby byl fond budov v Unii v dlouhodobém výhledu přeměněn na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Současná míra renovace budov je nedostatečná, přičemž obzvláště obtížné je dosáhnout renovace v případě budov obývaných občany s nízkými příjmy čelícími energetické chudobě. Opatření stanovená v této směrnici, která se týkají povinných úspor energie, systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativních politických opatření, jsou proto obzvláště důležitá.
- (63) Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde obecně nejsou komerčně nabízeny energetické audity (například v malých a středních podnicích), měly by členské státy vypracovat programy, které podpoří provádění energetických auditů v malých a středních podnicích **a povzbudí je k tomu, aby provedly doporučení z energetických auditů, například vytvořením režimů podpory – jako jsou střediska energetického auditu pro malé a střední podniky a mikropodniky – na pokrytí nákladů na energetický audit. Tato střediska by se mohla nacházet na univerzitách a mít centrální databázi pro shromažďování a sdělování výsledků auditu.** Energetické audity by měly být pro velké podniky povinné a pravidelné, neboť úspory energie mohou být značné. Energetické audity by měly zohledňovat příslušné evropské nebo mezinárodní normy, jako například EN ISO 50001 (systémy managementu hospodaření s energií), **EN ISO 50005 (systémy managementu hospodaření s energií)**, EN 16247-1 (energetické audity), **ISO 50002 (energetické audity)** nebo normu EN ISO 14000 (systémy environmentálního managementu), zahrnuje-li systém energetický audit, čímž by byly rovněž v souladu s přílohou VI této směrnice, neboť tato ustanovení nepřekračují požadavky uvedených příslušných norem. V současné době se pracuje na zvláštní evropské normě pro energetické audity. Energetické audity mohou být prováděny samostatně nebo mohou být součástí širšího systému environmentálního řízení nebo smlouvy o energetických službách. Ve všech těchto případech by uvedené systémy měly splňovat minimální požadavky přílohy VI. Kromě toho mohou být zvláštní mechanismy a systémy zavedené za účelem monitorování emisí a spotřeby paliva některými provozovateli dopravy, například EU ETS podle práva EU, považovány za slučitelné s energetickými audity, a to i v systémech hospodaření s energií, pokud splňují minimální požadavky stanovené v příloze VI.
- (63a) **Členské státy by měly zajistit, aby podniky byly povinny provést doporučení energetických auditů. Neexistence povinnosti provádět doporučení auditu je hlavním důvodem, proč podniky tato doporučení neberou dostatečně v úvahu.**

⁽³⁷⁾ Doporučení Komise ze dne 14. října 2020 týkající se energetické chudoby (C(2020)9600 final).

Středa 14. září 2022

- (64) Kritériem pro definování používání systémů hospodaření s energií a energetických auditů by měla být průměrná spotřeba podniku, aby se zvýšila citlivost uvedených mechanismů při určování relevantních příležitostí pro nákladově efektivní úspory energie. Podniky, které nedosahují prahových hodnot spotřeby stanovených pro systémy hospodaření s energií a energetické auditů, by měly být vybízeny **a měla by jim být poskytnuta technická podpora** k tomu, aby se podrobily energetickým auditům a prováděly doporučení vyplývající z těchto auditů.
- (65) V případě, že energetické auditů provádějí vnitropodnikoví odborníci, zajištění nezbytné nezávislosti by vyžadovalo, aby se tito odborníci přímo nezabývali činností, která je předmětem auditu.
- (66) Odvětví informačních a komunikačních technologií (IKT) je dalším důležitým odvětvím, kterému je věnována zvýšená pozornost. V roce 2018 činila spotřeba energie datových center v EU 76,8 TWh. Očekává se, že se do roku 2030 zvýší na 98,5 TWh, tj. o 28 %. Tento nárůst v absolutních číslech lze pozorovat i v relativních číslech: v rámci EU představovala v roce 2018 datová centra 2,7 % poptávky po elektřině a do roku 2030 dosáhnou 3,21 %, pokud bude vývoj pokračovat stávajícím tempem ⁽³⁸⁾. Evropská digitální strategie již zdůraznila potřebu vysoce energeticky účinných a udržitelných datových center a vyzývá k opatřením k zajištění transparentnosti pro telekomunikační operátory, pokud jde o jejich environmentální stopu. V zájmu podpory udržitelného rozvoje v odvětví IKT, zejména datových center, by členské státy měly shromažďovat a zveřejňovat údaje, které jsou důležité pro energetickou náročnost, vodní stopu **a flexibilitu na straně poptávky** datových center, **a to na základě společné šablony Unie**. Členské státy by měly shromažďovat a zveřejňovat údaje pouze o datových centrech **s instalovaným příkonem IT nejméně 100 kW**, u nichž mohou vhodné zásahy v oblasti návrhu nebo účinnosti u nových nebo stávajících zařízení vést ke značnému snížení spotřeby energie a vody, **ke zvýšení účinnosti systémů podporující dekarbonizaci sítě** nebo k opětovnému použití odpadního tepla v blízkých zařízeních a tepelných sítích. Na základě uvedených shromážděných údajů by měly být stanoveny **ukazatele udržitelnosti datových center, a to i s přihlédnutím k již existujícím iniciativám v tomto odvětví. S cílem usnadnit zveřejňování informací by Komise měla vypracovat pokyny týkající se monitorování a zveřejňování informací o energetické náročnosti datových center, a to po provedení konzultací s příslušnými zúčastněnými stranami a po zvážení stávajících standardizované metriky. Je naprosto nezbytné zavést ve všech členských státech harmonizovaný přístup, aby se zabránilo rozdílným v systémech podávání zpráv a klíčových ukazatelích výkonnosti mezi členskými státy.**
- (67) Ukazatele udržitelnosti datových center **by měly být používány** k měření čtyř základních rozměrů udržitelného datového centra, konkrétně toho, jak účinně využívá energii, kolik této energie pochází z obnovitelných zdrojů, opětovného využívání odpadního tepla, které produkuje, **účinnosti chlazení, účinnosti využívání uhlíku** a využívání sladké vody. Ukazatele udržitelnosti datových center by měly zvýšit informovanost **provozovatelů soustav**, vlastníků a provozovatelů datových center, výrobců zařízení, vývojářů softwaru a služeb, uživatelů služeb datových center na všech úrovních, jakož i subjektů a organizací, které zavádějí, využívají nebo pořizují cloudové služby a služby datových center. Tyto ukazatele by rovněž měly zajistit důvěru pro skutečná zlepšení v návaznosti na úsilí a opatření ke zvýšení udržitelnosti v nových nebo stávajících datových centrech. V neposlední řadě by se měly použít jako základ pro transparentní plánování a rozhodování založené na důkazech. Používání ukazatelů udržitelnosti datových center by mělo být pro členské státy **povinné**. Používání ukazatele udržitelnosti datových center by mělo být pro členské státy dobrovolné. **Komise by měla posuzovat účinnost datových center na základě informací podaných členskými státy.**
- (67a) **Komise by měla v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ⁽³⁹⁾ vytvořit odvětvová partnerství pro energetickou účinnost tím, že v odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, doprava, finančníctví a stavebnictví, inkluzivním a reprezentativním způsobem propojí klíčové zúčastněné strany, včetně nevládních organizací a sociálních partnerů.**

⁽³⁸⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

⁽³⁹⁾ **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)** (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

Středa 14. září 2022

- (68) Nižších spotřebitelských výdajů na energii by mělo být dosaženo tím, že spotřebitelům bude poskytnuta pomoc při snižování spotřeby energie prostřednictvím snížení energetických potřeb budov a zlepšení účinnosti spotřebičů, což by mělo být kombinováno s dostupností nízkoenergetických dopravních prostředků a paliv využívaných společně s veřejnou dopravou, **sdílenou mobilitou** a cyklistikou. Členské státy by rovněž měly zvážit zlepšení propojení ve venkovských a odlehlých oblastech.
- (69) Je nanejvýše důležité zvyšovat informovanost všech občanů Unie o výhodách vyšší energetické účinnosti a poskytovat jim přesné informace o tom, jak je jí možné dosáhnout. Občané všech věkových skupin by se měli také zapojit do transformace energetiky, a to prostřednictvím evropského klimatického paktu a Konference o budoucnosti Evropy. Vyšší energetická účinnost je rovněž velmi důležitá pro zabezpečení dodávek energie do Unie tím, že se sníží její závislost na dovozu paliv ze třetích zemí.
- (70) Náklady a přínosy všech přijatých opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně doby návratnosti, by měly být pro spotřebitele plně transparentní.
- (71) Při provádění této směrnice a uskutečňování dalších opatření v oblasti energetické účinnosti by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost synergii mezi opatřeními v oblasti energetické účinnosti a účinným využíváním přírodních zdrojů v souladu se zásadami oběhového hospodářství.
- (72) Členské státy by měly využívat nové obchodní modely a technologie a pokusit se podporovat a usnadňovat uplatňování opatření v oblasti energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím inovativních energetických služeb pro velké i malé zákazníky.
- (73) Je nezbytné poskytovat častou a rozšířenou zpětnou vazbu o spotřebě energie, pokud je to s ohledem na instalovaná měřicí zařízení technicky proveditelné a nákladově efektivní. Tato směrnice vyjasňuje, že to, zda je dílčí měření nákladově efektivní, či nikoliv, závisí na tom, zda jsou související náklady úměrné potenciálním úsporám energie. Při posuzování, zda je dílčí měření nákladově efektivní, je možno vzít v úvahu dopad dalších konkrétních plánovaných opatření v dané budově, jako je případná připravovaná renovace. **Pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, měly by členské státy zajistit, aby byli koneční zákazníci odebírající zemní plyn, vytápění, chlazení, teplou užitkovou vodu a elektřinu vybaveni cenově konkurenceschopnými individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie konečného zákazníka a poskytují informace o skutečném čase použití.**
- (74) Tato směrnice rovněž objasňuje, že by se práva týkající se vyúčtování a informací o vyúčtování či o spotřebě měla vztahovat na spotřebitele vytápění, chlazení nebo teplé užitkové vody dodávaných z ústředního zdroje, i když nemají přímý, individuální smluvní vztah s dodavatelem energie.
- (75) Aby členské státy dosáhly transparentnosti započítávání individuální spotřeby tepelné energie a usnadnily tak provádění dílčího měření, měly by zajistit zavedení transparentních, veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na spotřebu vytápění, chlazení a teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách. Vedle zajištění transparentnosti by členské státy mohly zvážit přijetí opatření k posílení hospodářské soutěže při poskytování služeb v oblasti dílčího měření, a napomoci tak k zajištění přiměřenosti veškerých nákladů nesených konečnými uživateli.
- (76) Nově instalované měřiče tepla a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění by měly být dálkově odečitatelné za účelem zajištění nákladově efektivního a častého poskytování informací o spotřebě **a měly by být schopny poskytovat informace, jako jsou detailní údaje o teplotě a fázovém zatížení. Všechny údaje by měly být pro konečného odběratele energie snadno dostupné v reálném čase a měl by mít možnost je sdílet. Měřiče a dílčí měřiče by měly zobrazovat spotřebu energie formou, která je srozumitelná a uživatelsky vstřícná.** Ustanovení této směrnice vztahující se k měření týkajícímu se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody; dílčího měření a rozdělení nákladů, pokud jde o vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu; požadavku dálkového odečtu; informací o vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody; nákladů na přístup k informacím o měření, vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody a minimálních požadavků na informace o vyúčtování a o spotřebě pro vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu se mají použít pouze na dodávky vytápění, chlazení a teplé užitkové vody z ústředního zdroje. Členské státy mohou samy rozhodnout, zda se technologie umožňující provádět odečet pochůzkovým způsobem nebo z projíždějícího automobilu mají považovat za dálkově odečitatelné, či nikoliv. U dálkově odečitatelných zařízení není k provedení odečtu nutný přístup do jednotlivých bytů nebo jednotek.

Středa 14. září 2022

- (77) Členské státy by měly vzít v úvahu skutečnost, že úspěšné využívání nových technologií pro měření spotřeby energie vyžaduje vyšší investice do vzdělávání a dovedností uživatelů i dodavatelů energie.
- (78) Důležitým prostředkem pro informování zákazníků o jejich spotřebě energie jsou informace o vyúčtování a roční přehledy. Součástí údajů o spotřebě a nákladech mohou být i další informace, které spotřebitelům pomohou srovnat jejich stávající smlouvu s dalšími nabídkami a využít mechanismy pro podávání stížností a alternativní řešení sporů. Protože však spory související s vyúčtováním jsou častým zdrojem stížností spotřebitelů a přispívají k trvale nízkým mírám spokojenosti spotřebitelů a jejich komunikaci s poskytovateli energie, je třeba zajistit, aby informace o vyúčtování byly jednodušší, jasnější a snadněji pochopitelné a aby byly vytvořeny samostatné nástroje, jako jsou informace o vyúčtování, informační nástroje a roční přehledy, které by spotřebitelům poskytovaly všechny potřebné informace, a umožňovaly jim tak regulovat svou spotřebu energie, srovnávat nabídky a přecházet k jiným dodavatelům.
- (79) Při navrhování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by členské státy měly náležitě zohlednit potřebu zajištění správného fungování vnitřního trhu a jednotného uplatňování *acquis* v souladu se Smlouvou o fungování EU.
- (80) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny a účinné dálkové vytápění a chlazení mají značný potenciál z hlediska úspory primární energie v Unii. Členské státy by měly provést komplexní posouzení potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení. Tato posouzení by **měla vycházet z výchozího scénáře vedoucího k vytvoření vnitrostátního odvětví vytápění a chlazení založeného na obnovitelných zdrojích energie v časovém rámci slučitelném s dosažením cíle klimatické neutrality** a měla by být v souladu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a dlouhodobými strategiemi renovací. Nová zařízení na výrobu elektřiny a stávající zařízení, která procházejí podstatnou rekonstrukcí nebo jim jsou obnovována povolení či licence, by měla být – za předpokladu provedení analýzy nákladů a přínosů, z níž vyplývá čistý přínos – vybavena vysoce účinnými kogeneračními jednotkami umožňujícími zpětné získávání odpadního tepla pocházejícího z výroby elektřiny. Podobně i jiná zařízení s významným průměrným ročním energetickým příkonem by měla být vybavena technickými řešeními pro využívání odpadního tepla ze zařízení, pokud z analýzy nákladů a přínosů vyplývá čistý přínos. Toto odpadní teplo by mohlo být dopravováno do místa potřeby sítěmi dálkového vytápění. Případy, které vyžadují uplatnění kritérií pro vydání povolení, budou obecně ty, které rovněž vyžadují povolení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽⁴⁰⁾ a povolení podle směrnice (EU) 2019/944.
- (80a) **Při posuzování potenciálu účinného vytápění a chlazení by členské státy měly zohledňovat širší environmentální, zdravotní a bezpečnostní aspekty. Vzhledem k tomu, že tepelná čerpadla jsou nepostradatelným nástrojem pro dosažení energetické účinnosti při vytápění a chlazení, měly by být veškeré potenciální dopady chladiv na životní prostředí plně posouzeny a odstraněny.**
- (81) Zařízení na výrobu elektřiny, u nichž se plánuje využití geologického ukládání povoleného podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ⁽⁴¹⁾, může být vhodné umístit do lokalit, kde není nákladově efektivní zpětné získávání odpadního tepla prostřednictvím vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo dodávkami do sítě dálkového vytápění nebo chlazení. Členské státy by proto měly mít možnost osvobodit tato zařízení od povinnosti provádět analýzu nákladů a přínosů za účelem jejich vybavení zařízeními umožňujícím zpětné získávání odpadního tepla pomocí vysoce účinné kogenerační jednotky. Od požadavku, aby také poskytovala teplo, by rovněž mělo být možné osvobodit zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1 500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let.
- (82) V zájmu podpory decentralizované výroby energie je vhodné, aby členské státy podněcovaly k zavádění opatření a postupů na podporu zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny s celkovým jmenovitým tepelným příkonem nižším než 5 MW.
- (83) Za účelem provádění vnitrostátních komplexních posouzení by členské státy měly podporovat posuzování potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, **výroby elektřiny z odpadního tepla pro vlastní spotřebu** a účinného dálkového vytápění a chlazení na regionální a místní úrovni. Členské státy by měly přijmout opatření na podporu a usnadnění zavádění určeného nákladově efektivního potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení.

⁽⁴⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽⁴¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).

Středa 14. září 2022

- (84) Požadavky na účinné dálkové vytápění a chlazení by měly být v souladu s dlouhodobými cíli politiky v oblasti klimatu, klimatickými a environmentálními normami a prioritami Unie a měly by dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“ ve smyslu nařízení (EU) 2020/85. Všechny systémy dálkového vytápění a chlazení by měly usilovat o lepší schopnost interakce s jinými částmi energetického systému, aby bylo možné optimalizovat spotřebu energie a předcházet jejímu plýtvání využitím plného potenciálu budov ke skladování tepla nebo chladu, včetně přebytkového tepla ze zařízení služeb a blízkých datových center. Z tohoto důvodu by měl účinný systém dálkového vytápění a chlazení zajistit zvýšení primární energetické účinnosti a postupnou integraci energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, ***jak je definováno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001*** ⁽⁴²⁾, nebo chladu. Tato směrnice proto postupně zavádí přísnější požadavky na dodávky vytápění a chlazení, které by měly být použitelné v konkrétních stanovených časových obdobích a měly by být trvale použitelné od 1. ledna 2050.
- (85) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny byla definována úsporami energie dosaženými kombinovanou výrobou namísto oddělené výroby tepla a elektřiny. Požadavky na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny by měly být v souladu s dlouhodobými cíli politiky v oblasti klimatu. Definice kombinované výroby tepla a elektřiny a vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny používanými v právních předpisech Unie by nemělo být dotčeno používání odlišných definic ve vnitrostátních právních předpisech vydaných pro jiné účely, než jsou účely uvedené v dotyčných právních předpisech Unie. S cílem maximalizovat úspory energie a předejít nevyužití příležitosti k úsporám energie je třeba věnovat největší pozornost provozním podmínkám kogeneračních jednotek.
- (86) K zajištění transparentnosti a umožnění konečnému zákazníkovi, aby si mohl vybrat mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a elektřinou vyráběnou pomocí jiných technologií, by měl být původ vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny zaručen na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti. Systémy záruky původu samy o sobě nezakládají právo na podporu z vnitrostátních mechanismů podpory. Je důležité, aby na všechny formy elektřiny vyrobené vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny mohly být vydávány záruky původu. Záruky původu by měly být odlišné od výměnných certifikátů.
- (87) Je třeba brát v úvahu konkrétní strukturu odvětví kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení, která zahrnuje mnoho malých a středních výrobců, a to zejména při přezkumu správních postupů pro udělování povolení k výstavbě nové kapacity pro kombinovanou výrobu nebo s ní spojených sítí, podle zásady „zelenou malým a středním podnikům“.
- (88) Většinu podniků v Unii tvoří malé a střední podniky. Pro Unii představují obrovský potenciál úspor energie. Aby se jim pomohlo se zaváděním opatření v zájmu energetické účinnosti, měly by členské státy vytvořit příznivý rámec zaměřený na poskytování technické pomoci a cílených informací malým a středním podnikům.
- (89) Členské státy by na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií měly stanovit pravidla pro hrazení a sdílení nákladů spojených s připojením k síti a posílením distribuční soustavy a technickými přizpůsobeními, která jsou nezbytná pro integraci nových výrobců elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, s přihlédnutím k pokynům a kodexům vypracovaným v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ⁽⁴³⁾ a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ⁽⁴⁴⁾. Výrobcům elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny by mělo být umožněno vypsat veřejnou soutěž na práce související s připojením. Měl by být usnadněn přístup elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, zvláště kogeneračním jednotkám malého výkonu a mikrokogeneračním jednotkám, k rozvodné síti. V souladu s čl. 99 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 a čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/73/ES mohou členské státy uložit povinnosti veřejné služby, a to i ve vztahu k energetické účinnosti, podnikům působícím v elektroenergetice a v odvětví zemního plynu.
- (90) Je nezbytné vymezit ustanovení týkající se vyúčtování, jednotného kontaktního místa, mimosoudního řešení sporů, energetické chudoby a základních smluvních práv s cílem uvést je případně do souladu s příslušnými ustanoveními týkajícími se elektřiny podle směrnice (EU) 2019/944 s cílem posílit ochranu spotřebitelů a umožnit konečným zákazníkům, aby měli ***přímý přístup k podrobným***, jasným a aktuálním informacím o své spotřebě ***elektřiny***, tepla, chlazení nebo teplé užitkové vody a mohli regulovat svou spotřebu energie, ***čímž by se dosáhlo toho, aby byla spotřeba energie pro spotřebitele plně transparentní***.

⁽⁴²⁾ ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).***

⁽⁴³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁽⁴⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

Středa 14. září 2022

- (91) Větší ochrana spotřebitelů by měla být zaručena dostupností efektivních nezávislých mechanismů pro mimosoudní urovnávání sporů všem spotřebitelům; mezi tyto mechanismy patří veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Členské státy by proto měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.
- (92) Měl by být uznán a aktivně podporován přínos společenství pro obnovitelné zdroje podle směrnice (EU) 2018/200180 a občanských energetických společenství podle směrnice (EU) 2019/944 k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a plánu dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030. Členské státy by proto měly úlohu společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství zvážit a podporovat. Uvedená společenství mohou členským státům pomoci **uplatňovat zásadu „energetická účinnost v první řadě“ na místní úrovni tím, že ve spolupráci s místními orgány zvýší energetickou účinnost na místní úrovni nebo na úrovni domácností, jakož i ve veřejných budovách.** Mohou posílit postavení spotřebitelů a zapojit je a umožnit určitým skupinám zákazníků v domácnostech, a to i ve venkovských a odlehlých oblastech **a v nejvzdálenějších regionech,** aby se účastnili projektů a intervencí v oblasti energetické účinnosti, **přičemž často takováto opatření kombinují s investicemi do energie z obnovitelných zdrojů. Energetická společenství hrají důležitou úlohu také při vzdělávání a zvyšování povědomí občanů o opatřeních, která mohou provádět za účelem dosažení úspor energie. Pokud jsou energetická společenství náležitě podporována členskými státy,** mohou pomoci v boji proti energetické chudobě usnadněním projektů v oblasti energetické účinnosti, snížením spotřeby energie a nižšími sazbami za dodávky. **Členské státy by měly odstranit zbytečné překážky, aby se zajistilo, že budování energetických společenství bude atraktivní. Orgány veřejné správy na všech úrovních by měly být v této oblasti řádně vyškoleny.**
- (92a) *Dlouhodobých změn chování ve spotřebě energie lze dosáhnout posílením postavení občanů. Energetická společenství mohou pomoci dosáhnout dlouhodobých úspor energie, zejména v domácnostech, a zvýšit udržitelné investice ze strany občanů a malých podniků. Členské státy by měly takovéto aktivity občanů posilovat podporou komunitních energetických projektů a organizací.*
- (93) Měl by být uznán přínos jednotných kontaktních míst nebo podobných struktur jakožto mechanismů, které mohou umožnit vícerym cílovým skupinám, včetně občanů, malých a středních podniků a veřejných orgánů, navrhopvat a provádět projekty a opatření související s přechodem na čistou energii. **Přínos jednotných kontaktních míst může být velmi důležitý pro nejzranitelnější zákazníky, včetně žen v celé jejich rozmanitosti a rodičů samoživitelů, neboť by tato místa mohla fungovat jako jednodušší, spolehlivý a přístupný zdroj informací o zlepšování energetické účinnosti.** Tento příspěvek může zahrnovat poskytování technického, správního a finančního poradenství a pomoci, usnadnění nezbytných správních postupů nebo přístupu na finanční trhy či pokyny s vnitrostátním a evropským právním rámcem, včetně pravidel a kritérií pro zadávání veřejných zakázek, a taxonomií EU.
- (94) Komise by měla přezkoumat dopad svých opatření na podporu rozvoje platforem nebo fór, zahrnujících mimo jiné subjekty evropského sociálního dialogu, na rozvoj vzdělávacích programů zaměřených na energetickou účinnost a v případě potřeby předloží další opatření. Komise by rovněž měla podporovat evropské sociální partnery při jejich diskusích o energetické účinnosti, zejména u zranitelných spotřebitelů a konečných uživatelů, včetně těch, kteří trpí energetickou chudobou.
- (95) Spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální Unii do roku 2050 je ústředním prvkem Zelené dohody pro Evropu. Evropský pilíř sociálních práv, který společně vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017, řadí energii mezi základní služby, na přístup k nimž má každý právo. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám⁽⁴⁵⁾, **zejména v souvislosti s inflačním tlakem a výrazným zvyšováním cen energií.**

⁽⁴⁵⁾ Evropský pilíř sociálních práv, zásada 20 „Přístup k základním službám“: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_cs.

Středa 14. září 2022

- (96) Je nezbytné zajistit, aby lidé postižení energetickou chudobou, zranitelní zákazníci a případně osoby žijící v sociálním bydlení byli chráněni a aby jim za tímto účelem byla dána možnost aktivně se účastnit intervencí a opatření ke zvýšení energetické účinnosti a souvisejících opatření na ochranu spotřebitele nebo informačních opatření, která členské státy provádějí. **Měly by být vypracovány cílené osvětové kampaně, které by ilustrovaly přínosy energetické účinnosti a poskytovaly informace o dostupné finanční podpoře.**
- (97) Veřejné financování dostupné na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie by mělo být strategicky investováno do opatření ke zvýšení energetické účinnosti, zejména ve prospěch zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a osob žijících v sociálním bydlení. Členské státy by měly využít veškeré finanční příspěvky, které by mohly obdržet ze Sociálního klimatického fondu ⁽⁴⁶⁾, a příjmy z povolenek ze systému EU pro obchodování s emisemi. Tyto příjmy podpoří členské státy při plnění jejich povinnosti provádět opatření v oblasti energetické účinnosti a politická opatření v rámci povinných úspor energie přednostně u zranitelných zákazníků a osob postižených energetickou chudobou, mezi něž mohou patřit lidé, kteří žijí ve venkovských a odlehklých regionech.
- (98) Vnitrostátní systémy financování by měly být doplněny vhodnými systémy pro zvýšení informovanosti, technikou a administrativní pomoc a snazší přístup k financování, což umožní co nejlepší využití dostupných finančních prostředků, zejména pro osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky a případně osoby žijící v sociálním bydlení.
- (99) Členské státy by měly posílit postavení všech lidí a chránit je stejným způsobem bez ohledu na jejich pohlaví, gender, věk, zdravotní postižení, rasu nebo etnický původ, sexuální orientaci, náboženské vyznání nebo přesvědčení a zajistit, aby byly odpovídajícím způsobem chráněny osoby, které jsou nejvíce postiženy energetickou chudobou nebo jimž hrozí větší riziko, že jí budou postiženy, nebo jsou nejvíce vystaveny nepříznivým dopadům energetické chudoby. Kromě toho by členské státy měly zajistit, aby opatření v oblasti energetické účinnosti nezhoršovala žádné stávající nerovnosti, zejména pokud jde o energetickou chudobu.
- (100) Členské státy by měly zajistit, aby vnitrostátní energetické regulační orgány přijaly integrovaný přístup zahrnující potenciální úspory v odvětvích zásobování energií a konečné spotřeby. Aniž je dotčena bezpečnost dodávek, integrace trhu a předběžné investice do elektrizačních soustav na moři nezbytných k využívání obnovitelné energie z moří, měly by vnitrostátní energetické regulační orgány zajistit, že při plánování a rozhodování se bude uplatňovat zásada „energetická účinnost v první řadě“ a že sazby a regulační opatření týkající se sítí budou obsahovat pobídky ke zvýšení energetické účinnosti. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby zásadu „energetická účinnost v první řadě“ zohledňovali provozovatelé přenosových a distribučních soustav. To by pomohlo provozovatelům přenosových a distribučních soustav zvažovat lepší řešení v oblasti energetické účinnosti a dodatečné náklady vzniklé při pořizování zdrojů na straně poptávky, jakož i environmentální a sociálně-ekonomické dopady různých investic do sítí a provozních plánů. Takový přístup vyžaduje posun od úzkého hlediska ekonomické účinnosti k maximalizaci blahobytu společnosti. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ by měla být uplatňována zejména v souvislosti se scénářem rozšiřování energetické infrastruktury, kde by řešení na straně poptávky mohla být považována za schůdné alternativy a měla by být řádně posouzena, a tato zásada by se měla stát nedílnou součástí posuzování projektů plánování sítí. Její uplatňování by měly přezkoumávat vnitrostátní regulační orgány.
- (101) Měl by být k dispozici dostatečný počet spolehlivých profesionálů specializovaných na oblast energetické účinnosti, aby se zajistilo efektivní a včasné provádění této směrnice, například pokud jde o soulad s požadavky na provádění energetických auditů a zavádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti. Členské státy by proto měly zavést systémy certifikace a/nebo rovnocenné kvalifikace a vhodné odborné přípravy pro poskytovatele energetických služeb, energetické audity a další opatření ke zvyšování energetické účinnosti v úzké spolupráci se sociálními partnery, poskytovateli odborné přípravy a dalšími relevantními zúčastněnými stranami. Tyto systémy by měly být každé čtyři roky počínaje prosincem 2024 posuzovány a v případě potřeby aktualizovány, aby byla zajištěna nezbytná úroveň způsobilosti poskytovatelů energetických služeb, energetických auditorů, energetických manažerů a osob zajišťujících instalaci prvků budov.

⁽⁴⁶⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Sociální fond pro klimatická opatření (COM(2021)0568 final).

Středa 14. září 2022

- (102) Je nezbytné pokračovat v rozvoji trhu energetických služeb, aby byla zajištěna dostupnost jak na straně poptávky, tak na straně nabídky energetických služeb. Transparentnost, například v podobě seznamů certifikovaných poskytovatelů energetických služeb, a poptávku mohou stimulovat také dostupné vzorové smlouvy, výměna osvědčených postupů a pokyny, které mohou významně přispět k využívání energetických služeb a uzavírání smluv o energetických službách a zvýšit důvěru v poskytovatele energetických služeb. Ve smlouvě o energetických službách se příjemce energetické služby vyhne investičním výdajům tím, že využije část finanční hodnoty úspory energie k tomu, aby uhradil investice vynaložené zcela nebo částečně třetí stranou. To může pomoci přilákat soukromý kapitál, který má zásadní význam pro vyšší podíl renovace budov v Unii, uplatnění odborných znalostí na trhu a vytváření inovativních obchodních modelů. U jiných než obytných budov **a obytných budov ve vlastnictví veřejných subjektů** s užitnou podlahovou plochou nad 500 m² **a budov pro sociální účely** by proto mělo být povinné posoudit proveditelnost uzavírání smluv o energetických službách k renovaci. To je krok správným směrem ke zvýšení důvěry ve společnosti poskytující energetické služby a k vytvoření podmínek pro další rozšiřování těchto projektů v budoucnosti.
- (103) Vzhledem k ambiciózním cílům v oblasti renovace v příštím desetiletí v souvislosti se sdělením Komise s názvem „Renovační vlna“ je nezbytné posílit úlohu nezávislých tržních zprostředkovatelů, včetně jednotných kontaktních míst nebo podobných podpůrných mechanismů, aby bylo možné stimulovat rozvoj trhu na straně poptávky i nabídky a podpořit uzavírání smluv o energetických službách pro renovace soukromých i veřejných budov. Místní energetické agentury by v tomto ohledu mohly hrát zásadní úlohu a určit a podpořit zřizování potenciálních zprostředkovatelů nebo jednotných kontaktních míst. **Tato směrnice by měla pomoci zlepšit dostupnost produktů, služeb a poradenství na trhu Unie a na místních trzích, mimo jiné také tím, že podpoří potenciál podnikatelek zaplnit mezery na trhu a zajistit inovativní způsoby zvýšení energetické účinnosti.**
- (104) Uzavírání smluv o energetických službách stále čelí významným překážkám v několika členských státech kvůli přetrvávajícím regulačním a neregulačním překážkám. Je proto nezbytné zabývat se nejednoznačností vnitrostátních právních rámců, nedostatkem odborných znalostí, zejména pokud jde o nabídková řízení, a konkurenčními půjčkami a granty.
- (105) Členské státy by měly i nadále podporovat veřejný sektor při využívání smluv o energetických službách tím, že poskytnou vzorové smlouvy, které zohledňují dostupné evropské nebo mezinárodní normy, pokyny pro výběrová řízení a pokyny pro statistické zpracovávání smluv o energetických službách⁽⁴⁷⁾, které v květnu 2018 zveřejnil Eurostat a Evropská investiční banka v souvislosti s nakládáním se smlouvami o energetických službách na účtech vládních institucí a které poskytly příležitosti k řešení zbývajících regulačních překážek pro tyto smlouvy v členských státech.
- (106) Členské státy přijaly opatření k určení a řešení regulačních a neregulačních překážek. Avšak je třeba zvýšit úsilí, aby bylo možné odstranit regulatorní i neregulatorní překážky bránící využívání smluv o energetických službách a finančních ujednání s třetí stranou, která napomohou tomu, aby byly dosaženy úspory energie. Mezi tyto překážky patří účetní pravidla a postupy, jež brání tomu, aby se kapitálové investice a roční finanční úspory plynoucí z opatření ke zvýšení energetické účinnosti přiměřeně odrážely v účetnictví po celou dobu trvání investice.
- (107) Členské státy použily vnitrostátní akční plány energetické účinnosti z let 2014 a 2017 k podávání zpráv o pokroku při odstraňování regulačních a neregulačních překážek bránících energetické účinnosti, pokud jde o rozdělení povídek mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy. Členské státy by však měly nadále zaměřovat své úsilí tímto směrem a využívat potenciál energetické účinnosti v souvislosti se statistikou Eurostatu z roku 2016, z níž vyplývá, že více než čtyři z deseti Evropanů žijí v bytech a více než tři z deseti Evropanů jsou nájemci.
- (108) Členské státy **a regionální a místní orgány** by měly být podporovány v tom, aby plně využívaly evropských fondů dostupných v rámci VFR a nástroje Next Generation EU včetně Nástroje pro oživení a odolnost, fondů politiky soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Fondu pro spravedlivou transformaci, jakož i finančních nástrojů a technické pomoci dostupných v rámci InvestEU, ke stimulaci soukromých a veřejných investic do opatření ke zvyšování energetické účinnosti. Investice do energetické účinnosti mohou přispívat

⁽⁴⁷⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

Středa 14. září 2022

k hospodářskému růstu, zaměstnanosti, inovacím a ke snížení energetické chudoby v domácnostech, a mají proto pozitivní dopad na hospodářskou, sociální a územní soudržnost a zelené oživení. Možnými oblastmi pro financování jsou například opatření v zájmu energetické účinnosti veřejných budov a bydlení **a odborná příprava, rekvalifikace a prohloubení dovedností odborníků, zejména na pracovních místech souvisejících s renovací budov**, aby se tak podpořila zaměstnanost v odvětví energetické účinnosti. Komise zajistí součinnost mezi různými nástroji financování, zejména fondy v rámci sdíleného řízení a přímého řízení (jako jsou centrálně řízené programy Horizont Evropa nebo LIFE), jakož i mezi granty, půjčkami a technickou pomocí s cílem maximalizovat jejich pákový efekt na soukromé financování a jejich dopad na dosažení cílů politiky v oblasti energetické účinnosti.

- (109) Za účelem prosazování cílů této směrnice by členské státy měly vybízet k využívání finančních mechanismů. Tyto finanční mechanismy mohou zahrnovat finanční příspěvky a pokuty za neplnění některých ustanovení této směrnice; zdroje vyčleněné na energetickou účinnost podle čl. 10 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽⁴⁸⁾; zdroje vyčleněné na energetickou účinnost v evropských fondech a programech a v evropských finančních nástrojích vytvořených pro tyto účely, jako je například Evropský fond pro energetickou účinnost. **Členské státy by měly pracovat na vytvoření platform zaměřených na sdružování malých a středních projektů s cílem vytvořit soubory projektů vhodných pro financování.**
- (110) Finanční mechanismy by případně mohly být založeny na zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z projektových dluhopisů Unie; zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z prostředků Evropské investiční banky a dalších evropských finančních institucí, zejména Evropské banky pro obnovu a rozvoj a Rozvojové banky Rady Evropy; zdrojích získaných pákovým efektem ve finančních institucích; vnitrostátních zdrojích získaných též vytvořením regulačních a fiskálních rámců stimulujících provádění iniciativ a programů v oblasti energetické účinnosti; a příjmy z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES⁽⁴⁹⁾.
- (111) Finanční mechanismy zejména mohou využívat uvedené příspěvky, zdroje a příjmy k umožnění a stimulaci soukromých kapitálových investic, zejména k přilákání institucionálních investorů, a při tom využívat kritéria, jež zajistí dosažení environmentálních a sociálních cílů v případě poskytnutých prostředků; využívat inovativních finančních mechanismů (např. záruk na úvěry pro soukromý kapitál, záruk na úvěry podporující uzavírání smluv o energetických službách, grantů, zvýhodněných půjček a specializovaných úvěrových rámců, systémů financování třetí stranou), které snižují rizika projektů v oblasti energetické účinnosti a umožní nákladově efektivní renovace i v domácnostech s nízkými nebo středními příjmy; být napojené na programy nebo agentury, které budou soustřeďovat projekty zaměřené na úspory energie a posuzovat jejich kvalitu, poskytovat technickou pomoc, podporovat trh s energetickými službami a pomáhat s vytvářením poptávky spotřebitelů po těchto službách.
- (112) Finanční mechanismy také mohou poskytovat náležité zdroje na podporu školicích a certifikačních programů, které slouží ke zlepšování a akreditaci dovedností v oblasti energetické účinnosti; poskytovat prostředky na výzkum a demonstrace v oblasti jednotek malého výkonu a mikrogeneračních jednotek pro výrobu energie a na urychlení jejich zavádění a optimalizaci připojování těchto jednotek do sítě; být napojené na programy zaměřené na provádění činností na podporu energetické účinnosti ve všech obydlích s cílem předcházet energetické chudobě a povzbuzovat majitele bytového fondu pronajímající obydlí, aby co nejvýše zvýšili energetickou účinnost svého majetku; poskytovat náležité zdroje na podporu sociálního dialogu a tvorbu standardů majících za cíl zvýšení energetické účinnosti a zajištění dobrých pracovních podmínek a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (113) S cílem zajistit praktický účinek cílů snižování energetické náročnosti budov veřejných subjektů by měly být využívány dostupné programy financování, finanční nástroje a inovativní finanční mechanismy Unie. V tomto ohledu mohou členské státy při vytváření těchto mechanismů na nepovinném základě využít příjmy z ročních

⁽⁴⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽⁴⁹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES ze dne 23. dubna 2009 o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 136).

Středa 14. září 2022

emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES a zohlednit přitom vnitrostátní rozpočtové předpisy. **Komise a členské státy by měly regionálním a místním správním orgánům o těchto programech poskytovat dostatečné informace. Jedním z nástrojů pro poskytování těchto informací by mohla být například iniciativa Pakt starostů a primátorů.**

- (114) Aby zůstaly zachovány pobídky v systému pro obchodování s emisemi, které odměňují investice do nízkouhlíkových technologií a připravují odvětví zapojená do tohoto systému na inovace potřebné v budoucnu, měla by Komise při provádění cíle v oblasti energetické účinnosti sledovat dopad příslušných opatření na směrnici 2003/87/ES o vytvoření systému Unie pro obchodování s emisemi. Bude muset sledovat dopad na ta odvětví průmyslu, v nichž hrozí značné riziko úniku uhlíku, stanovená rozhodnutím Komise 2014/746/EU⁽⁵⁰⁾, aby zajistila, že ustanovení této směrnice podporují rozvoj těchto odvětví a že mu nebrání.
- (115) Opatření členských států by měla být podpořena vhodně koncipovanými a účinnými finančními nástroji Unie v rámci programu InvestEU a financování od Evropské investiční banky (EIB) a Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD), jež by měly podporovat investice do energetické účinnosti ve všech fázích energetického řetězce a uplatňovat komplexní analýzu nákladů a přínosů s modelem diferencovaných diskontních sazeb. Finanční podpora by se měla zaměřovat na nákladově efektivní metody zvyšování energetické účinnosti, které by vedly ke snížení spotřeby energie. EIB a EBRD by ve spolupráci s vnitrostátními podpůrnými bankami měly navrhnout, vytvořit a financovat programy a projekty specificky přizpůsobené odvětví energetické účinnosti, mimo jiné domácnostem čelícím energetické chudobě.
- (116) Právní předpisy, které se průřezově týkají různých odvětví, poskytují pevný základ pro ochranu spotřebitele u široké škály stávajících energetických služeb, a je pravděpodobné, že se budou v budoucnu rozvíjet. Některá základní smluvní práva zákazníků by nicméně měla být jasně stanovena. Je třeba, aby spotřebitelé měli k dispozici srozumitelné a jednoznačné informace o svých právech týkajících se energetiky.
- (117) Větší ochrana spotřebitelů je zaručena dostupností efektivních nezávislých mechanismů pro mimosoudní urovnávání sporů všem spotřebitelům, jako je veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Členské státy by proto měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřízení stížností.
- (118) Za účelem posouzení účinnosti této směrnice by měly být stanoveny požadavky provést obecný přezkum této směrnice a předložit zprávu Evropskému parlamentu a Radě do 28. února 2027. Tento přezkum by měl umožnit nezbytnou harmonizaci při zohlednění vývoje v oblasti hospodářství a inovací.
- (119) Ústřední roli při vytváření, navrhování, provádění a hodnocení opatření stanovených v této směrnici by měly hrát místní a regionální orgány, aby mohly náležitě řešit specifické rysy svého klimatu, kultury a společnosti.
- (119a) **Vzhledem ke zvláštním charakteristikám nejvzdálenějších regionů, jak jsou uznány v článku 349 Smlouvy o fungování EU, zejména pokud jde o propojení, výrobu, dodávky a spotřebu energie a zvýšené riziko energetické chudoby, je třeba při vypracovávání, provádění a hodnocení opatření stanovených v této směrnici věnovat zvláštní pozornost nejvzdálenějším regionům a jejich obyvatelům.**
- (120) Standardní koeficient pro úspory udávané v kWh elektřiny by měl být s ohledem na technický pokrok a rostoucí podíl obnovitelných zdrojů energie v odvětví výroby elektřiny přezkoumán tak, aby odrážel změny faktoru primární energie pro elektřinu a jiné nosiče energie. Výpočty faktoru primární energie pro elektřinu zohledňující skladbu zdrojů energie jsou založeny na ročních průměrných hodnotách. Pro výrobu jaderné elektrické energie a tepla se používá metoda započtení „fyzikálního obsahu energie“ a pro výrobu elektrické energie a tepla z fosilních paliv

⁽⁵⁰⁾ Rozhodnutí Komise 2014/746/EU ze dne 27. října 2014, kterým se podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES sestavuje seznam odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jim hrozí značné riziko úniku uhlíku (Úř. věst. L 308, 29.10.2014, s. 114).

Středa 14. září 2022

a biomasy se používá metoda „technické účinnosti přeměny“. V případě energie z obnovitelných zdrojů nezaložených na spalování se používá metoda přímého ekvivalentu založená na přístupu „celkové primární energie“. K výpočtu podílu primární energie pro elektřinu v zařízeních pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny se používá metoda uvedená v příloze II této směrnice. Spíše než marginální postavení na trhu se používá průměrné postavení na trhu. Předpokládá se, že účinnost přeměny energie dosahuje 100 % u obnovitelných zdrojů nezaložených na spalování, 10 % u geotermálních elektráren a 33 % u jaderných elektráren. Výpočet celkové účinnosti pro zařízení pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny vychází z nejnovějších údajů Eurostatu. Pokud jde o hranice systému, faktor primární energie je pro všechny zdroje energie 1. Hodnota faktoru primární energie se vztahuje k roku 2018 a vychází z interpolovaných údajů nejnovější verze referenčního scénáře modelu PRIMES za roky 2015 a 2020 upravených podle údajů Eurostatu za dobu do roku 2016. Analýza zahrnuje členské státy a Norsko. Soubor údajů pro Norsko vychází z údajů ENTSO-E.

- (121) Úspory energie vyplývající z provádění právních předpisů Unie by měly být započítávány, pouze pokud vyplývají z opatření, jež přesahuje minimální požadavky vyžadované danými právními akty Unie, ať již stanovením ambicióznějších požadavků v oblasti energetické účinnosti na úrovni členského státu, nebo vyšší mírou provádění opatření. Budovy představují značný potenciál pro další zvyšování energetické účinnosti a renovace budov je při zvyšování energetických úspor zásadním a dlouhodobým prvkem, který nabízí úspory z rozsahu. Proto je nezbytné objasnit, že všechny úspory energie pocházející z opatření podporujících renovaci stávajících budov mohou být započteny pouze tehdy, pokud přesahují úspory, ke kterým by došlo za neexistence politického opatření, a pokud členský stát prokáže, že povinná, zúčastněná nebo pověřená strana skutečně přispěla k dosažení započtených úspor energie.
- (122) V souladu se strategií energetické unie a zásadami zlepšování právní úpravy by se měl klást větší důraz na pravidla dohledu a kontroly pro provádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativních politických opatření, včetně požadavku na ověření statisticky reprezentativního vzorku opatření. V této směrnici by se „statisticky významné části a reprezentativnímu vzorku opatření ke zvyšování energetické účinnosti“ mělo rozumět tak, že se vyžaduje vytvoření podmnožiny statistické populace uvedených opatření na úsporu energie způsobem, který přesně odráží celou populaci všech opatření na úsporu energie, a tak umožňuje vyvození přiměřených závěrů o spolehlivosti všech opatření.
- (123) Energie vyrobená technologiemi pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů v budovách nebo na nich snižuje objem energie pocházející z fosilních paliv. Snižování spotřeby energie a využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětví stavebnictví jsou významnými opatřeními ke snížení energetické závislosti Unie a emisí skleníkových plynů, a to zejména s ohledem na ambiciózní cíle v oblasti klimatu a energetiky stanovené pro rok 2030, jakož i na globální závazek přijatý v souvislosti s Pařížskou dohodou. Pro účely svých kumulativních povinných úspor energie mohou členské státy ke splnění svých požadavků v oblasti energetické účinnosti zohlednit úspory energie z politických opatření na podporu technologií v oblasti obnovitelných zdrojů v souladu s metodikou výpočtu uvedenou v této směrnici. Úspory energie z politických opatření týkajících se využívání přímého spalování fosilních paliv by se neměly započítávat.
- (124) Některé změny zavedené touto směrnicí mohou vyžadovat následnou změnu nařízení (EU) 2018/1999, aby se zajistila soudržnost mezi těmito dvěma právními akty. Nová ustanovení týkající se zejména stanovení **závazných** vnitrostátních příspěvků, **plánů a milníků**, mechanismů odstraňování nedostatků a oznamovacích povinností by měla být zefektivněna a převedena do uvedeného nařízení, jakmile bude změněno. S ohledem na změny navržené v této směrnici může být rovněž nutné přehodnotit některá ustanovení nařízení (EU) 2018/1999. Dodatečné požadavky na podávání zpráv a monitorování by neměly vést k vzniku žádných nových paralelních systémů podávání zpráv, ale budou podléhat stávajícímu rámci pro monitorování a podávání zpráv podle nařízení (EU) 2018/1999.
- (125) V zájmu podpory praktického provádění této směrnice na celostátní, regionální a místní úrovni by Komise měla i nadále podporovat výměnu zkušeností s postupy, srovnáváním, vytvářením sítí, jakož i inovativními postupy prostřednictvím online platformy.

Středa 14. září 2022

- (126) Jelikož cílů této směrnice, totiž dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti a vytvoření podmínek pro další zvyšování energetické účinnosti a pro klimatickou neutralitu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (127) Za účelem umožnit přizpůsobení technickému pokroku a změnám v distribuci energetických zdrojů by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o přezkum harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti stanovených na základě této směrnice a o hodnoty, metody výpočtu, standardní koeficient primární energie a požadavky uvedené v přílohách této směrnice.
- (128) Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽⁵¹⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (129) V zájmu zajištění jednotných podmínek provádění této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽⁵²⁾.
- (130) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují věcnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z uvedené předchozí směrnice.
- (131) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic stanovených v příloze XV části B ve vnitrostátním právu,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI, DEFINICE A CÍLE ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit splnění **závazného** cíle Unie pro energetickou účinnost a umožňuje další zvyšování energetické účinnosti, **čímž přispívá k provádění Pařížské dohody a k bezpečnosti Unie v oblasti dodávek energie tím, že omezuje závislost na dovozu energie, včetně fosilních paliv, a současně transformuje vztahy Unie s partnery ze třetích zemí v oblasti energie za účelem dosažení klimatické neutrality.**

Tato směrnice stanoví pravidla zaměřená na upřednostňování energetické účinnosti ve všech odvětvích, odstranění překážek na trhu s energií a překonání některých nedokonalostí trhu, jež brání účinnosti při dodávkách, **přenosu, skladování** a využívání energie. Rovněž stanoví zavedení **závazných** vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.

⁽⁵¹⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽⁵²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Středa 14. září 2022

Tato směrnice přispívá k uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“, a pomáhá tak Unii stát se inkluzivní, spravedlivou a prosperující společností s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje.

2. Požadavky stanovené touto směrnicí jsou minimálními požadavky a nebrání členským státům, aby si ponechaly či zavedly přísnější opatření. Tato opatření musí být slučitelná s právem Unie. V případě, že vnitrostátní právní předpisy stanoví přísnější opatření, členské státy je oznámí Komisi.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- (1) „energií“ všechny formy energetických produktů, paliva, teplo, obnovitelné zdroje energie, elektřina nebo jakákoliv jiná forma energie, jak jsou definovány v čl. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ⁽³⁾;
- (2) „energetickou účinností v první řadě“ energetická účinnost v první řadě podle definice v čl. 2 bodě 18 nařízení (EU) 2018/1999;
- (3) „energetickým systémem“ systém primárně určený k poskytování energetických služeb k uspokojení poptávky odvětví konečné spotřeby po energii ve formě tepla, paliv a elektřiny;
- (3a) **„účinností systému“ výběr energeticky účinných řešení, pokud zároveň umožňují nákladově efektivní dekarbonizaci, dodatečnou flexibilitu a účinné využívání zdrojů;**
- (4) „spotřebou primární energie“ hrubá dostupná energie, vyjma zásobníků mezinárodních námořních plavidel, konečné neenergetické spotřeby, tepla z okolního prostředí **a geotermální energie používané v tepelných čerpadlech;**
- (5) „konečnou spotřebou energie“ veškerá energie dodávaná odvětvím průmyslu, dopravy (včetně spotřeby energie v mezinárodní letecké dopravě), veřejným a soukromým službám, zemědělství, domácnostem, lesnictví a rybářství a jiným koncovým uživatelům (koncoví uživatelé energie). Tato spotřeba nezahrnuje spotřebu energie u zásobníků mezinárodních námořních plavidel, teplo z okolního prostředí **a geotermální energii používanou u tepelných čerpadel** a dodávky do odvětví přeměny energie, odvětví energetiky a ztráty v důsledku přenosu a distribuce (použijí se definice uvedené v příloze A nařízení (ES) č. 1099/2008);
- (6) „energetickou účinností“ poměr výstupu ve formě výkonu, služby, zboží nebo energie k množství vstupní energie;
- (7) „úsporami energie“ množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- (8) „zvýšením energetické účinnosti“ nárůst energetické účinnosti v důsledku technologických či ekonomických změn nebo v důsledku změn v lidském chování;
- (9) „energetickou službou“ fyzický přínos, užitek nebo prospěch získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;
- (10) „veřejnými subjekty“ „veřejní zadavatelé“ podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ⁽⁴⁾;

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22. října 2008 o energetické statistice (Úř. věst. L 304, 14.11.2008, s. 1).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

Středa 14. září 2022

- (10a) „budovami pro sociální účely“ budovy využívané výhradně jinými než veřejnými subjekty, které jsou financovány z veřejných prostředků a poskytují služby obecného zájmu, jako je vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby nebo sociální bydlení;
- (11) „celkovou užitnou podlahovou plochou“ podlahová plocha budovy nebo části budovy, v níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí;
- (12) „veřejnými zadavateli“ veřejní zadavatelé podle definice v čl. 6 odst. 1 směrnice 2014/23/EU, čl. 2 odst. 1 směrnice 2014/24/EU a čl. 3 odst. 1 směrnice 2014/25/EU;
- (13) „zadavateli“ zadavatelé podle definice ve směrnicích 2014/23/EU a 2014/25/EU;
- (14) „systémem hospodaření s energií“ soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících prvků plánu, který stanoví cíl v oblasti energetické účinnosti a strategii k dosažení tohoto cíle, včetně monitorování skutečné spotřeby energie, opatření přijatých za účelem zvýšení energetické účinnosti a měření pokroku;
- (15) „evropskou normou“ norma přijatá Evropským výborem pro normalizaci, Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice nebo Evropským ústavem pro telekomunikační normy a zpřístupněná veřejnosti;
- (16) „mezinárodní normou“ norma přijatá Mezinárodní organizací pro normalizaci a zpřístupněná veřejnosti;
- (17) „povinnou stranou“ distributor energie nebo maloobchodní prodejce energie nebo provozovatel přenosové soustavy, na kterého se vztahují vnitrostátní systémy povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9;
- (18) „pověřenou stranou“ právnická osoba pověřená vládou nebo jiným veřejným subjektem vytvořením, řízením nebo provozem finančního systému jménem vlády nebo jiného veřejného subjektu;
- (19) „zúčastněnou stranou“ podnik nebo veřejný subjekt, který se zavázal splnit určité cíle podle dobrovolné dohody, nebo na který se vztahuje vnitrostátní regulační politický nástroj;
- (20) „prováděcím veřejným orgánem“ veřejnoprávní subjekt, který odpovídá za provádění nebo monitorování zdanění energie a emisí CO₂, finanční systémy a nástroje, daňové pobídky, standardy a normy, označování energetické účinnosti štítky, odbornou přípravu a vzdělávání;
- (21) „politickým opatřením“ regulační, finanční, daňový, dobrovolný nástroj nebo nástroj pro poskytování informací oficiálně zřízený a prováděný v členském státě s cílem vytvořit podpůrný rámec, požadavek nebo pobídku pro účastníky trhu, aby poskytovali a kupovali energetické služby a přijímali další opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- (22) „individuálním opatřením“ opatření, jehož výsledkem je ověřitelné a měřitelné nebo odhadnutelné zvýšení energetické účinnosti a které je přijato v důsledku politického opatření;
- (23) „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, včetně provozovatelů distribučního systému, jež odpovídá za přepravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům nebo distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodávají;
- (24) „provozovatelem distribuční soustavy“ „provozovatel distribuční soustavy“ podle definice v čl. 2 bodě 29 směrnice (EU) 2019/944, pokud jde o elektřinu, a v čl. 2 bodě 6 směrnice 2009/73/ES, pokud jde o plyn;
- (25) „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;
- (26) „konečným zákazníkem“ fyzická nebo právnická osoba, jež nakupuje energii pro své vlastní konečné využití;

Středa 14. září 2022

- (27) „poskytovatelem energetických služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo provádí opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení konečného zákazníka či v rámci jeho budovy;
- (27a) **„malým a středním podnikem“ nebo „MSP“ podnik ve smyslu čl. 2 odst. 1 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES⁽⁵⁵⁾;**
- (27b) **„mikropodnikem“ podnik ve smyslu definice uvedené v čl. 2 odst. 3 přílohy doporučení 2003/361/ES;**
- (28) „energetickým auditem“ systematický postup za účelem získání dostatečných znalostí o profilu energetické spotřeby **a hospodaření s energií** určité budovy či skupiny budov, průmyslového nebo obchodního provozu nebo zařízení a soukromé nebo veřejné služby, který identifikuje a kvantifikuje možnosti nákladově efektivních úspor energie, identifikuje potenciál pro nákladově efektivní využívání nebo výrobu energie z obnovitelných zdrojů a podává zprávy o zjištěních;
- (29) „smlouvou o energetických službách“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, ověřované a kontrolované během celého trvání smlouvy, kdy jsou dílo, dodávka nebo služba do tohoto opatření placeny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti nebo k jinému dohodnutému kritériu energetické náročnosti, například finančním úsporám;
- (30) „intelligentním měřicím systémem“ inteligentní měřicí systém podle definice ve směrnici (EU) 2019/944;
- (30a) **„dobíjecí stanicí“ dobíjecí stanice ve smyslu definice uvedené v čl. 2 odst. 41 směrnice ... [nařízení o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (AFIR) – 2021/0223(COD)];**
- (31) „provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy“ „provozovatel přenosové soustavy“ podle definice v čl. 2 bodě 35 směrnice (EU) 2019/944 a „provozovatel přepravní soustavy“ podle definice ve směrnici 2009/73/EC pro elektřinu, resp. plyn;
- (32) „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;
- (33) „ekonomicky odůvodněnou poptávkou“ poptávka, která nepřekračuje potřeby tepla nebo chlazení a která by byla za tržních podmínek jinak uspokojována jinými procesy výroby energie než kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;
- (34) „užitečným teplem“ teplo vyrobené v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky po vytápění a chlazení;
- (35) „elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny“ elektřina vyrobená v procesu spojeném s výrobou užitečného tepla a vypočtená podle metodiky stanovené v příloze II;
- (36) „vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňující kritéria stanovená v příloze III;
- (37) „celkovou účinností“ roční objem výroby elektrické a mechanické energie a užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě tepla v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny a hrubé výroby elektrické a mechanické energie;
- (38) „poměrem elektřiny a tepla“ poměr mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a užitečným teplem při plném kombinovaném režimu na základě provozních dat konkrétní jednotky;
- (39) „kogenerační jednotkou“ jednotka schopná pracovat v režimu kombinované výroby tepla a elektřiny;

⁽⁵⁵⁾ **Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).**

Středa 14. září 2022

- (40) „kogenerační jednotkou malého výkonu“ kogenerační jednotka s instalovanou kapacitou nižší než 1 MW_e;
- (41) „mikrokogenerační jednotkou“ kogenerační jednotka s maximální kapacitou nižší než 50 kW_e;
- (42) „účinným dálkovým vytápěním a chlazením“ soustava dálkového vytápění nebo chlazení, která splňuje kritéria stanovená v článku 24;
- (43) „účinným vytápěním a chlazením“ varianta vytápění a chlazení, která ve srovnání s výchozím scénářem, který odráží situaci, kdy nejsou podniknuta žádná opatření, měřitelně snižuje vstupní primární energii nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému, a to nákladově efektivním způsobem podle analýzy nákladů a přínosů podle této směrnice a při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- (44) „účinným individuálním vytápěním a chlazením“ varianta individuální dodávky vytápění a chlazení, která ve srovnání s účinným dálkovým vytápěním a chlazením měřitelně snižuje vstupní primární energii z neobnovitelných zdrojů nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému nebo vyžaduje stejné množství primární energie z neobnovitelných zdrojů, avšak za nižší cenu, při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- (45) „datovým centrem“ struktura nebo skupina struktur, **kteřé se používají pro umístění, propojení a provoz počítačových systémů/serverů a souvisejících zařízení za účelem ukládání, zpracování a přenosu dat, jakož i souvisejících činností, jak jsou definovány v nařízení Komise (EU) 2022/132 ⁽⁵⁶⁾**;
- (46) „podstatnou rekonstrukcí“ rekonstrukce, jejíž náklady přesáhnou 50 % investičních nákladů na novou srovnatelnou jednotku;
- (47) „agregátorem“ „nezávislý agregátor“ podle definice v čl. 2 bodě 19 směrnice (EU) 2019/944;
- (48) „energetickou chudobou“ **neschopnost domácnosti uspokojit své základní potřeby dodávek energie spojená s cenovou nedostupností** a nedostatečný přístup domácnosti k základním energetickým službám zaručujícím **základní úroveň pohodlí a zdraví**, důstojnou životní úroveň a zdraví, včetně přiměřeného vytápění, teplé vody, chlazení, osvětlení a energie k napájení spotřebičů, a to v příslušném vnitrostátním kontextu a kontextu stávající sociální politiky a dalších příslušných politik, **přičemž je tato chudoba důsledkem jednoho z následujících faktorů nebo jejich kombinace: nedostatečné disponibilní příjmy, vysoké výdaje na energii a špatná energetická účinnost domácností**;
- (49) „konečným uživatelem“ fyzická či právnická osoba nakupující vytápění, chlazení nebo užitkovou teplou vodu pro vlastní konečnou spotřebu nebo fyzická či právnická osoba, která užívá jednotlivou budovu nebo ucelenou část budovy v budově s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelové budově s vytápěním, chlazením nebo teplou užitkovou vodou z ústředního zdroje, která nemá přímou ani individuální smlouvu s dodavatelem energie;
- (50) „rozdělenými pobídkami“ nedostatek spravedlivého a přiměřeného rozdělení finančních závazků a odměn souvisejících s investicemi do energetické účinnosti mezi dotčené subjekty, například vlastníky a nájemce nebo různé vlastníky ucelených částí budov nebo vlastníky a nájemce či různé vlastníky budov s více bytovými jednotkami nebo víceúčelových budov.
- (50a) „strategií zapojení“ **strategie, která stanoví cíle, rozvíjí techniky a vytváří proces zapojení všech příslušných zúčastněných subjektů na vnitrostátní a místní úrovni, včetně zástupců občanské společnosti, jako jsou spotřebitelské organizace, do procesu tvorby politik s cílem zvýšit informovanost o těchto politikách, získat k nim zpětnou vazbu a zlepšit jejich přijetí veřejností**;

⁽⁵⁶⁾ Nařízení Komise (EU) 2022/132 ze dne 28. ledna 2022, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 o energetické statistice, pokud jde o provádění aktualizací pro roční, měsíční a krátkodobé měsíční energetické statistiky (Úř. věst. L 20, 31.1.2022, s. 208).

Středa 14. září 2022

(50b) „jednotným kontaktním místem“ jednotné místo pro poskytování poradenství, pokynů a informací.

Článek 3

Zásada „energetická účinnost v první řadě“

1. V souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“ členské státy zajistí, **aby řešení v oblasti energetické účinnosti, včetně zdrojů na straně poptávky a systémové flexibility, byla posuzována při navrhování a** plánování politických rozhodnutí, **jakož i** rozhodnutí o významných investicích týkajících se těchto odvětví:

a) energetické systémy a

b) neenergetická odvětví, v nichž mají uvedená odvětví dopad na spotřebu energie a energetickou účinnost, **včetně budov, dopravy, vodohospodářství, informačních a komunikačních technologií (IKT), zemědělství a finančního sektoru.**

2. Členské státy zajistí, aby uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“, **případně včetně odvětvové integrace a meziodvětvových dopadů,** bylo ověřováno příslušnými subjekty v případech, kdy rozhodnutí o plánování, politikách a investicích podléhají požadavkům na schválení a monitorování.

2a. Při uplatňování tohoto článku zohlední členské státy doporučení Komise (EU) 2021/1749 ⁽⁵⁷⁾.

3. Při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ členské státy:

a) vytváří, uplatňují a zveřejňují metodiku nákladů a přínosů, která umožňuje řádné posouzení širších přínosů řešení v oblasti energetické účinnosti s přihlédnutím k celému životnímu cyklu a předvídatelnému vývoji, systémové a nákladové efektivnosti, bezpečnosti dodávek a kvantifikaci ze společenského, zdravotního a ekonomického hlediska a z hlediska klimatické neutrality;

aa) zajistí, aby uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ mělo pozitivní vliv na řešení energetické chudoby;

b) určí subjekt odpovědný za sledování uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ a dopadů **regulačních rámců, včetně finančních předpisů, a** rozhodnutí o plánování, politikách a investicích na spotřebu energie a energetickou účinnost **a na energetické systémy;**

ba) zajistí, aby provedené investice byly ekologicky udržitelné ve všech fázích energetického hodnotového řetězce, a uplatňují zásadu objemovosti při přechodu ke klimatické neutralitě;

c) podávají Komisi v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu v souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2018/1999 zprávy o tom, jak byla zásada „energetická účinnost v první řadě“ zohledněna v celostátních, regionálních **a místních** rozhodnutích o plánování, politikách a investicích týkajících se celostátních a regionálních energetických systémů **a neenergetických odvětví, pokud mají tato odvětví vliv na spotřebu energie a energetickou účinnost, a to mimo jiné pokud jde o následující otázky:**

i) posouzení systematického uplatňování a přínosů zásady „energetická účinnost v první řadě“ v energetických systémech, zejména ve vztahu ke spotřebě energie;

⁽⁵⁷⁾ Doporučení Komise (EU) 2021/1749 ze dne 28. září 2021 k Zásadám „energetická účinnost v první řadě“: od principů k praxi — Pokyny k uplatňování zásady při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj“.

Středa 14. září 2022

- ii) seznam opatření přijatých k odstranění zbytečných regulačních a neregulačních překážek pro provádění zásady „energetická účinnost v první řadě“ a řešení na straně poptávky, a to i prostřednictvím identifikace vnitrostátních právních předpisů a opatření, které jsou s touto zásadou v rozporu;

3a. Do ... [6 měsíců od vstupu této směrnice v platnost] přijme Komise akt v přenesené pravomoci, kterým doplní tuto směrnici stanovením společného obecného rámce, včetně postupů pro dohled, monitorování a podávání zpráv, který mohou členské státy používat při navrhování metodik nákladů a přínosů uvedených v odst. 3 písm. a), aby tak byla zajištěna srovnatelnost a zároveň byla členským státům ponechána možnost přizpůsobit se vnitrostátním a místním podmínkám.

Článek 4

Cíle energetické účinnosti

1. Členské státy společně zajistí snížení spotřeby energie v roce 2030 alespoň o **40 % konečné spotřeby energie a 42,5 % spotřeby primární energie** ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře z roku **2007** tak, aby v roce 2030 v Unii konečná spotřeba energie v Unii nepřesáhla **740** Mtoe a spotřeba primární energie nepřesáhla **960** Mtoe. ⁽⁵⁸⁾

2. Každý členský stát stanoví **závazné** vnitrostátní příspěvky v oblasti energetické účinnosti ke konečné spotřebě energie a spotřebě primární energie, aby bylo společně dosaženo závazného cíle Unie stanoveného v odstavci 1. Členské státy oznámí tyto příspěvky spolu s plánem **s dvěma referenčními body (milníky) v roce 2025 a v roce 2027** pro tyto příspěvky Komisi jako součást aktualizace jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2018/1999 a jako součást jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, jak jsou uvedeny v článku 3 a článcích 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999, a v souladu s postupy uvedenými ve zmíněných ustanoveních. **Při stanovování svých závazných vnitrostátních příspěvků** členské státy uplatní vzorec uvedený v příloze I této směrnice a vysvětlí, jak a na základě jakých údajů byly tyto příspěvky vypočteny.

Členské státy rovněž ve svých vnitrostátních příspěvcích v oblasti energetické účinnosti uvedou podíly na spotřebě energie v odvětvích konečné spotřeby energie, jak jsou vymezena v nařízení (ES) č. 1099/2008 o energetické statistice, včetně průmyslu, bydlení, služeb a dopravy. Uvedou se rovněž odhady spotřeby energie v **IKT**.

Při stanovování těchto příspěvků členské státy vezmou v úvahu:

- a) skutečnost, že v roce 2030 nesmí být konečná spotřeba energie Unie vyšší než **740** Mtoe nebo spotřeba primární energie vyšší než **960** Mtoe;
- b) opatření stanovená touto směrnicí;
- c) další opatření na podporu energetické účinnosti v členských státech a na úrovni Unie;
- d) **následující** relevantní faktory ovlivňující úsilí v oblasti účinnosti **zahrnuté do vzorce stanoveného v příloze I**:
 - i. společná úroveň ambicí nezbytná pro dosažení cílů v oblasti klimatu;
 - ii. spravedlivé rozdělení úsilí v celé Unii;
 - iii. energetická náročnost hospodářství;
 - iv. nevyužité nákladově efektivní možnosti úspor energie;

⁽⁵⁸⁾ Výchozí cíl Unie v oblasti energetické účinnosti byl původně stanoven a vypočten na základě projekcí referenčního scénáře z roku 2007 pro rok 2030. Změna metodiky Eurostatu pro výpočet energetické bilance a zlepšení následných modelovacích projekcí vyžadují změnu výchozích hodnot. Při použití stejného přístupu k vymezení cíle, tj. jeho srovnání s budoucími základními projekcemi, je tedy cíl Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 stanoven ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře z roku 2020 pro rok 2030, které odrážejí vnitrostátní příspěvky z vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. V důsledku aktualizace uvedených výchozích hodnot bude muset Unie dále zvýšit svůj cíl v oblasti energetické účinnosti v roce 2030 alespoň o 9 % ve srovnání s mírou úsilí podle referenčního scénáře pro rok 2020. Nový způsob vyjádření výše cílů Unie nemá vliv na skutečnou míru potřebného úsilí.

Středa 14. září 2022

e) jiné vnitrostátní **faktory** ovlivňující spotřebu energie, zejména:

- i) vývoj a prognóza HDP;
- ii) změny v oblasti dovozu a vývozu energie, vývoj ve skladbě zdrojů energie a využívání nových udržitelných paliv;
- iii) rozvoj všech obnovitelných zdrojů energie, jaderná energie, zachycování a ukládání CO₂;
- iv) dekarbonizace energeticky náročných odvětví.

iv a) úroveň ambicí ve vnitrostátních plánech dekarbonizace/klimatické neutrality.

Pokud členské státy zohlední vnitrostátní faktory uvedené v třetím pododstavci písm. e), nesmí to vést k nesplnění cíle Unie v oblasti energetické účinnosti. Komise posoudí, zda je společný příspěvek členských států dostatečný k dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti, a vyhodnotí, zda jsou tyto příspěvky v souladu s dosažením milníků. Pokud dospěje k závěru, že příspěvky nejsou dostatečné, navrhne do dvou měsíců od okamžiku, co členské státy oznámí své vnitrostátní příspěvky k energetické účinnosti, každému členskému státu upravený vnitrostátní příspěvek k energetické účinnosti, který zajistí, aby společný příspěvek členských států dosáhl cíle Unie v oblasti energetické účinnosti. Při uplatňování tohoto mechanismu Komise zajistí, aby mezi součtem vnitrostátních příspěvků členských států a cílem Unie v oblasti energetické účinnosti nebyl žádný rozdíl ve spotřebě primární energie a konečné spotřebě energie.

3. Komise na základě svého posouzení podle čl. 29 odst. 1 a 3 nařízení (EU) 2018/1999 **posoudí pokrok členských států při plnění jejich závazných vnitrostátních příspěvků a milníků uvedených v odstavci 2 tohoto článku. Pokud Komise na základě svého posouzení dospěje k závěru, že nebylo dosaženo dostatečného pokroku při plnění příspěvků v oblasti energetické účinnosti, členské státy, které nedodrží svůj ■ plán a milníky uvedené v odstavci 2 tohoto článku, zajistí, aby byla do jednoho roku od data obdržení posouzení Komise provedena dodatečná opatření, aby se zajistilo, že opět začnou směřovat k dosažení svých příspěvků v oblasti energetické účinnosti. Uvedená dodatečná opatření zahrnují mimo jiné tato opatření:**

- a. vnitrostátní opatření přinášející další úspory energie, včetně intenzivnější pomoci při rozvoji projektů k provádění investičních opatření v oblasti energetické účinnosti;
- b. zvýšení povinných úspor energie stanovených v článku 8;
- c. úprava povinnosti pro veřejný sektor;
- d. poskytnutí dobrovolného finančního příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost uvedeného v článku 28 nebo do jiného finančního nástroje určeného pro energetickou účinnost, přičemž roční finanční příspěvky se rovnají investicím potřebným ke splnění ■ plánu.

Pokud členský stát nedodrží ■ plán uvedený v odstavci 2 tohoto článku, zahrne do své integrované vnitrostátní zprávy o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 vysvětlení **opatření, která přijme s cílem tento nedostatek vyřešit, aby zajistil splnění svých vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti, a **objemu úspor energie, které má každé jednotlivé opatření přinést.****

Komise posoudí, zda vnitrostátní opatření uvedená v tomto odstavci postačují k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti. Pokud se vnitrostátní opatření považují za nedostatečná, navrhne Komise v příslušných případech kromě uvedených doporučení také opatření a uplatní svou pravomoc na úrovni Unie, aby se zajistilo zejména dosažení cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.

4. Komise do 31. prosince 2026 posoudí veškeré metodické změny údajů vykazovaných podle nařízení (ES) č. 1099/2008 o energetické statistice, metodiky pro výpočet energetické bilance a energetických modelů pro spotřebu energie v Evropě a v případě potřeby navrhne technické úpravy výpočtu cílů Unie pro rok 2030, aby zůstala zachována úroveň ambicí stanovená v odstavci 1 tohoto článku.

Středa 14. září 2022

KAPITOLA II

PŘÍKLADNÁ ÚLOHA VEŘEJNÉHO SEKTORU

Článek 5

Veřejný sektor jdoucí příkladem v oblasti energetické účinnosti

1. Členské státy zajistí, aby se celková konečná spotřeba energie všech veřejných subjektů každoročně snížila nejméně o 2 % ve srovnání s rokem X-2 (přičemž X je rok, kdy tato směrnice vstoupí v platnost).

Členské státy mohou při výpočtu konečné spotřeby energie svých veřejných subjektů zohlednit klimatické rozdíly v jednotlivých členských státech.

2. Členské státy zahrnou do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a jejich aktualizací podle nařízení (EU) 2018/1999 seznam **všech** veřejných subjektů, které musí přispívat ke splnění povinnosti stanovené v odstavci 1 tohoto článku, množství snížení spotřeby energie **a úspory energie**, kterých má každý z nich dosáhnout, a opatření, která plánují k jeho dosažení. Členské státy v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o energetice a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 podají Komisi zprávu o snížení konečné spotřeby energie, jehož bylo každý rok dosaženo.

3. Členské státy zajistí, aby regionální a místní orgány stanovily ve svých plánech dekarbonizace konkrétní opatření v oblasti energetické účinnosti po konzultaci s **příslušnými** zúčastněnými stranami, **případně jejich energetickými agenturami** a veřejností, včetně konkrétních skupin ohrožených energetickou chudobou nebo více náchylných vůči jejím dopadům z **důvodu jejich příjmu, pohlaví, demografie, zdravotního stavu nebo příslušnosti k menšinové skupině**, jako jsou **osoby menšinového rasového nebo etnického původu**. Členské státy rovněž zajistí, aby regionální a místní orgány **při navrhování a provádění opatření v oblasti energetické účinnosti zamezily negativním přímým nebo nepřímým dopadům opatření v oblasti energetické účinnosti na energeticky chudé domácnosti, domácnosti s nízkými příjmy nebo zranitelné skupiny**.

4. Členské státy **poskytují** veřejným orgánům, a to i na regionální a místní úrovni, **finanční a technickou podporu** při zavádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti **a vybízí je k tomu, aby kromě úspor energie zohledňovaly širší přínosy renovace veřejných budov, zejména škol, center denní péče, pečovatelských domů, chráněného bydlení, nemocnic a sociálního bydlení, jako je zlepšení kvality vnitřního ovzduší a životních podmínek a pohodlí osob**. Členské státy **poskytují** pokyny, **podporují** budování kompetencí a příležitostí k odborné přípravě, **mimo jiné v oblasti energetické renovace, a to využíváním smluv o energetických službách a partnerství veřejného a soukromého sektoru**, a **podporují** spolupráci mezi veřejnými subjekty. Členské státy **podporují veřejné orgány při řešení nedostatku pracovních sil potřebných pro všechny fáze ekologické transformace, včetně řemeslníků, vysoce kvalifikovaných odborníků na zelené technologie, pracovníků v oblasti aplikované vědy a inovátorů**.

5. Členské státy vybízí veřejné subjekty, aby v rámci svých investičních a politických činností zohledňovaly emise uhlíku během životního cyklu, **jakož i hospodářské a sociální přínosy a přínosy z hlediska energetické bezpečnosti, a poskytují v této věci zvláštní pokyny**.

5a. Členské státy vybízí veřejné subjekty, aby přijaly vhodná opatření k řešení vytápění budov ve vlastnictví nebo užívání veřejných subjektů, zejména prostřednictvím výměny starých a neúčinných topidel a postupného vyřazování fosilních paliv.

5b. Členské státy podporují využívání veřejné dopravy a dalších méně znečišťujících a energeticky účinnějších prostředků mobility, jako je železniční doprava, jízda na kole, chůze nebo sdílená mobilita, a to prostřednictvím obnovy a dekarbonizace vozového parku, podporou přechodu na jiné druhy dopravy a zahrnutím těchto druhů dopravy do plánování městské mobility.

Středa 14. září 2022

Článek 6

Příkladná úloha budov veřejných subjektů

1. Aniž je dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, každý členský stát zajistí, aby byla každoročně renovována alespoň 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů **v následujících kategoriích a v budovách pro sociální účely** s cílem transformovat je alespoň na budovy s téměř nulovou spotřebou energie **nebo s nulovými emisemi** v souladu s článkem 9 směrnice 2010/31/EU, **přičemž se patřičně zohlední nákladová účinnost a technická proveditelnost:**

- a) budovy vlastněné veřejnými subjekty,
- b) budovy nově užívané veřejnými subjekty, od ... [datum vstupu této směrnice v platnost];
- c) budovy užívané veřejnými subjekty v rozhodném okamžiku (prodloužení pronájmu, prodej, změna užívání, významné opravy nebo údržba).

Členské mohou od povinnosti renovovat, která je uvedena v prvním pododstavci, osvobodit sociální bydlení, pokud by renovace nebyla nákladově neutrální nebo by vedla k výraznému zvýšení nájemného pro osoby žijící v sociálním bydlení, přičemž by toto zvýšení nebylo možné žádným způsobem omezit na ekvivalent finančních úspor ve vyúčtování za energii.

Pokud veřejné subjekty sídlí v budově, kterou nevlastní, uplatní v maximální možné míře svá smluvní práva a vybídnuou vlastníka budovy k renovaci budovy, aby se stala budovou s téměř nulovou spotřebou energie v souladu s článkem 9 směrnice 2010/31/EU, **nebo k tomu, aby zavedl systém hospodaření s energií nebo provedl smlouvu o energetických službách s cílem zachovat a postupem času zlepšit energetickou náročnost.** Při uzavírání nové smlouvy o užívání budovy, kterou nevlastní, veřejné subjekty zajistí, aby tato budova spadala do dvou nejvyšších tříd energetické účinnosti uvedených v certifikátu energetické náročnosti, **nebo zavedou smluvní ustanovení, kterými se vlastník budovy zaváže k renovaci budovy, která zajistí, aby se stala budovou s téměř nulovou spotřebou energie ještě předtím, než ji veřejný subjekt začne užívat.**

Tento minimální 3 % podíl se vypočte z celkové podlahové plochy budov majících celkovou užitou plochu nad 250 m² ve vlastnictví veřejných subjektů **a budov pro sociální účely**, jež k 1. lednu 2024 nejsou budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

Členské státy mohou stanovit požadavky, které zajistí, aby v případech, kdy je to technicky a ekonomicky proveditelné, byly budovy ve vlastnictví nebo v užívání veřejných subjektů uvedené v prvním a třetím pododstavci tohoto odstavce a budovy pro sociální účely větší než 250 m² vybaveny systémy automatizace a kontroly budov nebo jinými řešeními pro aktivní řízení toků energie v souladu s čl. 14 odst. 4 směrnice 2010/31/EU.

Je-li to technicky proveditelné a nákladově efektivní, vyvinou členské státy maximální úsilí k tomu, aby v budovách ve vlastnictví nebo v užívání veřejných subjektů instalovaly určitý počet dobíjecích stanic, který překračuje minimální požadavky stanovené v článku 12 směrnice... [přepřracovaná směrnice o energetické náročnosti budov – 2021/0426(COD)].

1a. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy uplatňovat méně přísné požadavky, které stanoví jiné požadavky na energetickou účinnost pro tyto kategorie budov:

- a) budovy úředně chráněné jako součást vymezeného prostředí nebo vzhledem k jejich zvláštní architektonické nebo historické hodnotě, pokud by splnění některých požadavků na minimální energetickou náročnost nepřijatelným způsobem změnilo jejich charakter nebo vzhled;
- b) budovy ve vlastnictví ozbrojených sil nebo ústředních vládních institucí, které slouží účelům národní obrany, s výjimkou jednotlivých obytných nebo kancelářských budov pro ozbrojené síly a další zaměstnance orgánů národní obrany;

Středa 14. září 2022

c) budovy užívané pro bohoslužby a náboženské účely.

1b. S cílem dosáhnout předběžných úspor energie a pobídnout k včasným opatřením může členský stát, jenž v kterémkoli roce do 31. prosince 2026 provede v souladu s odstavcem 1 renovaci více než 3 % celkové podlahové plochy budov veřejných orgánů, započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v jakémkoliv ze tří následujících let. Členský stát, který renovuje více než 3 % celkové podlahové plochy svých budov od 1. ledna 2027, může započítat příslušný nadbytek do ročního podílu renovace v následujících dvou letech.

2. Členské státy mohou do ročního podílu renovace budov započítat nové budovy v jejich užívání a vlastnictví, které jsou náhradami konkrétních budov veřejných subjektů zbořených v předchozích dvou letech. Tyto výjimky se uplatní pouze tehdy, pokud by byly nákladově efektivnější a udržitelnější z hlediska dosažené spotřeby energie a emisí CO₂ během životního cyklu ve srovnání s renovací těchto budov. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní obecná kritéria, metodiky a postupy pro určení těchto výjimečných případů.

3. Pro účely tohoto článku členské státy zpřístupní veřejnosti soupis vytápěných nebo chlazených budov **ve vlastnictví nebo užívání veřejných subjektů uvedených v prvním a třetím pododstavci odstavce 1 a budov pro sociální účely** s celkovou uživatelskou podlahovou plochou přesahující 250 m². Tento soupis se vypracuje do 30. června 2024 a alespoň jednou ročně se aktualizuje. **Je sloučen v rámci uživatelsky vstřícné databáze a propojen s přehledem fondu budov vyhotoveným v rámci vnitrostátních dlouhodobých strategií renovací v souladu s článkem 2a směrnice 2010/31/EU a databázemi zřízenými podle článku 19 této směrnice [přepřacované znění směrnice o energetické náročnosti budov – 2021/0426(COD)].**

Pokud tyto soupisy již existují na místní a regionální úrovni, přijme každý členský stát vhodná opatření k usnadnění činností týkajících se shromažďování a zpracování údajů souvisejících s jeho soupisem. Tento soupis rovněž umožní soukromým subjektům, včetně společností poskytujících energetické služby, aby se podílely na renovačních řešeních. Středisko EU pro sledování fondu budov může shromažďovat údaje o charakteristikách fondu budov, výkonnosti obvodových plášťů budov, technických systémech budov, renovaci budov a jejich energetické náročnosti s cílem zajistit lepší znalosti o energetické náročnosti odvětví stavebnictví prostřednictvím srovnatelných údajů.

Soupis obsahuje alespoň tyto údaje:

a) podlahovou plochu v m²;

ab) roční spotřebu energie v případě tepla, chlazení, elektřiny a teplé vody, pokud jsou takovéto údaje k dispozici;

b) certifikát energetické náročnosti každé budovy vydaný v souladu s článkem 16 směrnice...[přepřacované znění směrnice o energetické náročnosti budov – 2021/0426(COD)], přičemž v případě, že certifikát energetické náročnosti budovy neexistuje, musí být poskytnuty informace o zdroji tepla v dané budově, o energetické náročnosti budovy vyjádřené v kWh/(m²*r), o větracích a chladicích zařízeních, jakož i dalších technických zařízeních;

ba) naměřené úspory energie vyplývající z renovace budov ve vlastnictví nebo v užívání veřejných subjektů a budov pro sociální účely a z jiných opatření v oblasti energetické účinnosti provedených v těchto budovách;

bb) stáří, typ použití, typologie a umístění (městské nebo venkovské) budov.

Kromě údajů uvedených ve třetím pododstavci vynaloží členské státy veškeré úsilí, aby do svých soupisů zahrnuly kvalitativní aspekty. Zejména mohou ke svým soupisům připojit popis opatření týkajících se jejich strategií zapojení s cílem zajistit, aby vlastníci a uživatelé budov přizpůsobili své chování úsporám energie a provozním požadavkům budov s téměř nulovou spotřebou energie. Tyto přílohy budou zpřístupněny prostřednictvím informačních středisek spravovaných místními orgány, která budou přístupná zúčastněným stranám, včetně tvůrců politik, soukromých pronajímatelů sociálních bytů a sdružení nájemníků a správců soukromých kanceláří, nebo budou do již existujících informačních středisek doplněny.

Středa 14. září 2022

Článek 7

Zadávání veřejných zakázek

1. Členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé při uzavírání veřejných zakázek a koncesí, jejichž hodnota se rovná finančním limitům stanoveným v článku 8 směrnice 2014/23/EU, článku 4 směrnice 2014/24/EU a článku 15 směrnice 2014/25/EU nebo je překračuje, nakupovali pouze výrobky, služby a budovy a stavební práce s vysokou energetickou účinností **a přitom řádně zohledňovali účinné řízení finančních zdrojů** v souladu s požadavky uvedenými v příloze IV této směrnice.

Členské státy rovněž zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé uplatňovali při uzavírání veřejných zakázek a koncesí, jejichž hodnota se rovná finančním limitům uvedeným v prvním pododstavci nebo je překračuje, zásadu „energetická účinnost v první řadě“ uvedenou v článku 3 této směrnice, a to i u těch veřejných zakázek a koncesí, pro něž příloha IV nestanoví žádné zvláštní požadavky.

2. Povinnost stanovená v odstavci 1 se na zakázky ozbrojených sil vztahuje pouze v takovém rozsahu, kdy její použití nebude v rozporu s podstatou a hlavními cíli činností ozbrojených sil. Uvedená povinnost se nevztahuje na zakázky na dodávky vojenského vybavení ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES⁽⁵⁹⁾.

3. Aniž je dotčen čl. 26 odst. 4 této směrnice, členské státy zajistí, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé zvážili proveditelnost uzavření dlouhodobých smluv o energetických službách, které by zajišťovaly dlouhodobé úspory energie při uzavírání smluv o službách s významným energetickým obsahem.

4. Aniž je dotčen odstavec 1, mohou členské státy při nákupu balíčku výrobků, na nějž se plně vztahuje akt v přenesené pravomoci přijatý na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369⁽⁶⁰⁾, vyžadovat, aby úhrnná energetická účinnost měla přednost před energetickou účinností jednotlivých výrobků tohoto balíčku, a to nákupem balíčku výrobků, který vyhovuje kritériu příslušnosti do nejvyšší **dostupné** třídy energetické účinnosti.

5. Členské státy **požadují**, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé ve vhodných případech zohledňovali při zadávání veřejných zakázek, **zejména v odvětví dopravy**, širší aspekty udržitelnosti, sociální aspekty, aspekty životního prostředí a oběhového hospodářství, aby bylo dosaženo cílů Unie v oblasti dekarbonizace a nulového znečištění. Ve vhodných případech a v souladu s požadavky stanovenými v příloze IV členské státy vyžadují, aby veřejní zadavatelé a zadavatelé zohledňovali kritéria Unie pro zadávání zelených veřejných zakázek.

V zájmu zajištění transparentnosti při uplatňování požadavků na energetickou účinnost v procesu zadávání veřejných zakázek členské státy zveřejní informace o dopadu na energetickou účinnost v případě zakázek, jejichž hodnota se rovná finančním limitům uvedeným v odstavci 1 nebo je překračuje. Veřejní zadavatelé **požadují**, aby uchazeči zveřejňovali informace o potenciálu globálního oteplování nové budovy **a budovy určené k renovaci týkající se** celého životního cyklu, **včetně používání nízkouhlíkových materiálů a oběhovosti používaných materiálů**, a tyto informace u zakázek **zveřejní**, zejména v případě nových budov s podlahovou plochou přesahující 2 000 metrů čtverečních.

Členské státy podporují veřejné zadavatele a zadavatele při zavádění požadavků na energetickou účinnost, a to i na regionální a místní úrovni, tím, že stanoví jasná pravidla a pokyny, včetně metodik posuzování nákladů životního cyklu a dopadů na životní prostředí a souvisejících nákladů, zřídí centra pro podporu kompetencí, podpoří spolupráci mezi veřejnými zadavateli, a to i přeshraničně, a pokud možno využijí souhrnného zadávání veřejných zakázek a digitálního zadávání veřejných zakázek.

5a. V případě potřeby může Komise při uplatňování požadavků na energetickou účinnost v procesu zadávání veřejných zakázek poskytnout vnitrostátním orgánům a úředníkům odpovědným za zadávání veřejných zakázek další pokyny a nástroje. Taková podpora může posílit stávající podpůrná fóra (např. koordinovaná opatření) určená pro členské státy a pomoci jim zohlednit kritéria pro zelené veřejné zakázky.

⁽⁵⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti (Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽⁶⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 1).

Středa 14. září 2022

6. Členské státy stanoví právní a správní předpisy a správní postupy v oblasti veřejných nákupů, sestavování ročních rozpočtů a účetnictví nezbytné k zajištění toho, aby jednotliví veřejní zadavatelé nebyli odrazováni od investování do zvyšování energetické účinnosti a od uzavírání smluv o energetických službách a mechanismů financování třetí stranou zřízených na dlouhodobém smluvním základě.

7. Členské státy odstraní veškeré regulatorní a neregulatorní překážky energetické účinnosti týkající se zejména právních a správních předpisů a správních postupů v oblasti nákupu, sestavování ročních rozpočtů a účtování s cílem zajistit, aby jednotlivé veřejné subjekty nebyly odrazovány od investování do zvyšování energetické účinnosti a od uzavírání smluv o energetických službách a mechanismů financování třetí stranou zřízených na dlouhodobém smluvním základě.

Členské státy podají Komisi zprávu o opatřeních přijatých k odstranění překážek, které brání zavádění zvyšování energetické účinnosti v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999.

KAPITOLA III**ÚČINNOST PŘI VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE****Článek 8****Povinné úspory energie**

-1. S cílem stabilně a předvídatelně přispívat k plnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030 a cíle klimatické neutrality pro rok 2050 zajistí členské státy kumulativní úspory energie u konečného uživatele v obdobích, pro která povinnost platí. První období, pro které povinnost platí a které je uvedeno v odst. 1 písm. a), je od roku 2014 do roku 2020. Druhé období, pro které povinnost platí a které je uvedeno v odst. 1 písm. b) a c), je od roku 2021 do roku 2030.

1. Členské státy dosáhnou kumulativních úspor v konečném využití energie, které odpovídají alespoň:

- a) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje za poslední tři roky před 1. lednem 2013. Z tohoto výpočtu lze zcela nebo zčásti vyjmout objem prodeje energie spotřebované v dopravě;
- b) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023 ve výši 0,8 % roční konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměru za poslední tři roky před 1. lednem 2019. Odchylně od tohoto požadavku dosáhnou Kypr a Malta nových každoročních úspor od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023 odpovídajících 0,24 % roční konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměru za poslední tři roky před 1. lednem 2019;
- c) novým každoročním úsporám od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2030 ve výši 2 % roční konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměru za poslední tři roky před 1. lednem 2020.

Členské státy rozhodnou, jak má být vypočtené množství nových úspor rozvrženo v průběhu každého období uvedeného v prvním pododstavci písm. a), b) a c) za podmínky, že ke konci každého období, po které povinnost platí, je dosaženo požadovaných celkových kumulativních úspor v konečném využití energie.

Členské státy nadále dosahují nových ročních úspor v souladu s mírou úspor stanovenou v prvním pododstavci písm. c) za každé desetileté období po roce 2030.

2. Členské státy dosáhnou objemu úspor energie požadovaného podle odstavce 1 tohoto článku buď zavedením systému povinného zvyšování energetické účinnosti uvedeného v článku 9, nebo přijetím alternativních politických opatření uvedených v článku 10. Členské státy mohou kombinovat systém povinného zvyšování energetické účinnosti s alternativními politickými opatřeními. Členské státy zajistí, aby úspory vyplývající z politických opatření uvedených v článcích 9 a 10 a v čl. 28 odst. 11 byly vypočteny v souladu s přílohou V.

Středa 14. září 2022

3. Členské státy zavedou systémy povinného zvyšování energetické účinnosti, alternativní politická opatření či jejich kombinaci nebo programy či opatření financované z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost přednostně mezi osobami postiženými energetickou chudobou, **nízkopříjmovými domácnostmi**, zranitelnými zákazníky a osobami žijícími v sociálním bydlení. Členské státy zajistí, aby politická opatření prováděná podle tohoto článku neměla na uvedené osoby nepříznivý dopad. Členské státy v příslušných případech co nejlépe využijí financování, včetně veřejného financování, finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie a příjmů z povolenek podle čl. 22 odst. 3 písm. b), s cílem odstranit nepříznivé dopady a zajistit spravedlivou a inkluzivní transformaci energetiky.

S cílem dosáhnout objemu úspor energie, který je požadován podle odstavce 1, členské státy zváží a podpoří úlohu společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, pokud jde o jejich příspěvek k provádění těchto politických opatření.

Členské státy **stanoví** minimální podíl na požadovaném objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě u osob postižených energetickou chudobou, **nízkopříjmových domácností**, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení, **a tohoto podílu** dosáhnou. Tento podíl se rovná alespoň podílu domácností trpících energetickou chudobou, jak je uvedeno v jejich vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu vypracovaném v souladu s čl. 3 odst. 3 písm. d) nařízení o správě 2018/1999. **Členské státy při posuzování podílu energetické chudoby ve svých národních plánech v oblasti energetiky a klimatu zohlední ukazatele uvedené v písmenech a) až bb) tohoto pododstavce.** Pokud členský stát neoznámí podíl domácností trpících energetickou chudobou, jak byl posouzen v jeho vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, podíl na požadovaném objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě u osob postižených energetickou chudobou, **nízkopříjmových domácností**, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení se musí rovnat alespoň aritmetickému průměrnému podílu níže uvedených ukazatelů za rok 2019 nebo, pokud za rok 2019 není k dispozici, lineární extrapolaci jejich hodnot za poslední tři roky, které jsou k dispozici:

- a) neschopnost mít doma přiměřeně teplo (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]);
- b) nedoplatky na účtech za veřejné služby (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]) a

ba) celkový počet obyvatel žijících v obydlí se zatékající střechou, vlhkými stěnami, podlahami nebo základy nebo s hnilobou v okenních rámech nebo na podlaze (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);

bb) míra ohrožení chudobou (Eurostat, šetření SILC a ECHP [ilc_li02]) (mezí bod: 60 % mediánu ekvivalizovaného příjmu po sociálních transferech.

4. Členské státy zahrnou informace o použitých ukazatelích, aritmetický průměrný podíl a výsledek politických opatření stanovených v souladu s odstavcem 3 tohoto článku do aktualizací svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2018/1999, do svých následných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu podle článků 3 a 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 a do příslušných zpráv o pokroku v souladu s článkem 17 uvedeného nařízení.

5. Členské státy mohou započítat úspory energie, které vyplývají z politických opatření, bez ohledu na to, zda byla zavedena do 31. prosince 2020 nebo později, pokud tato opatření vedou k novým individuálním opatřením realizovaným po 31. prosinci 2020. Úspory energie, kterých bylo dosaženo v jakémkoli období, pro které povinnost platí, se nezapočítají do požadovaného objemu úspor energie za předešlá období uvedená v odstavci 1, pro která povinnost platí.

6. Pokud členské státy dosáhnou alespoň svých kumulativních povinných úspor v konečném využití energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b), mohou požadovaný objem úspor energie uvedený v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) vypočítat jedním nebo více z těchto způsobů:

- a) uplatněním roční míry úspor z prodeje energie konečným zákazníkům nebo z konečné spotřeby energie, která se vypočte na základě průměrného prodeje nebo průměrné spotřeby za poslední tři roky před 1. lednem 2019;
- b) částečným nebo úplným vyjmutím energie spotřebované v dopravě z výchozího scénáře pro výpočet;

Středa 14. září 2022

c) využitím jakékoli varianty stanovené v odstavci 8.

7. Pokud členské státy využijí jakékoli z možností uvedených v odstavci 6, pokud jde o požadované úspory energie uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b), stanoví:

a) svou vlastní roční míru úspor, kterou budou používat při výpočtu svých kumulativních úspor v konečném využití energie a která zajistí, aby konečný objem jejich čistých úspor energie nebyl nižší než míra stanovená podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b);

b) svůj vlastní výchozí scénář pro výpočet, z něhož lze zčásti či zcela vyjmout energii spotřebovanou v dopravě.

8. S výhradou odstavce 9 může každý členský stát:

a) provést výpočet požadovaný v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) pomocí těchto hodnot: 1 % v letech 2014 a 2015; 1,25 % v letech 2016 a 2017; 1,5 % v letech 2018, 2019 a 2020;

b) z výpočtu zcela nebo zčásti vyjmout celkový objem prodeje energie, s ohledem na období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), nebo konečnou spotřebu energie, s ohledem na období uvedené v písmeni b) uvedeného pododstavce, spotřebované při průmyslových činnostech uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES;

c) započítat do požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a b) úspory energie dosažené v odvětvích přeměny, distribuce a přenosu či přepravy energie, včetně infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení, vyplývající z provedení požadavků stanovených v čl. 23 odst. 4, čl. 24 odst. 4 písm. a) a čl. 25 odst. 1, 5 až 9 a 11. Členské státy informují Komisi o svých plánovaných politických opatřeních podle tohoto písmene za období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 coby součásti svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Dopad těchto opatření se vypočte podle přílohy V a zahrne do daných plánů;

d) započítat do požadovaného objemu úspor energie úspory energie dosažené v důsledku individuálních opatření nově zavedených od 31. prosince 2008, jejichž dopad bude pokračovat i v roce 2020 ve vztahu k období uvedenému v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) a po roce 2020 ve vztahu k období uvedenému v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) a lze jej změřit a ověřit;

e) započítat do požadovaného objemu úspor energie úspory energie vyplývající z politických opatření, pokud lze prokázat, že tato opatření vedla k individuálním opatřením realizovaným od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2020, která přinesou úspory po 31. prosinci 2020;

f) z výpočtu požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a b) vyjmout 30 % ověřitelného množství energie vyrobené na budovách nebo uvnitř budov pro vlastní potřebu v důsledku politických opatření podporujících nové instalace technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů;

g) započítat do požadovaného objemu úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. a) a b) úspory energie, které převyšují povinné úspory energie za období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020, za předpokladu, že tyto úspory vyplývají z individuálních opatření realizovaných v rámci politických opatření uvedených v člancích 9 a 10 nahlášených členskými státy v jejich vnitrostátních akčních plánech energetické účinnosti a vykázaných v jejich zprávách o pokroku v souladu s článkem 24.

9. Členské státy vypočítají dopad variant zvolených podle odstavce 8 pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) a b) a uplatní jej odděleně

a) pro výpočet objemu úspor energie požadovaných pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), přičemž členské státy mohou využít odst. 8 písm. a) až d). Všechny varianty zvolené podle odstavce 8 nesmějí v součtu představovat více než 25 % objemu úspor energie uvedených v odst. 1 prvním pododstavci písm. a);

b) pro výpočet objemu úspor energie požadovaných pro období uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b), přičemž členské státy mohou využít odst. 8 písm. b) až g) za předpokladu, že individuální opatření uvedená v odst. 8 písm. d) budou mít ověřitelný a měřitelný dopad i po 31. prosinci 2020. Všechny varianty zvolené podle odstavce 8 nesmějí v součtu představovat více než 35 % snížení objemu úspor energie vypočítaného podle odstavců 6 a 7.

Středa 14. září 2022

Členské státy bez ohledu na to, zda zčásti nebo zcela vyjmou energii spotřebovanou v dopravě ze svých výchozích scénářů pro výpočet nebo zda využívají některou z variant uvedených v odstavci 8, zajistí, aby vypočtený čistý objem nových úspor, jichž má být dosaženo při konečné spotřebě energie v období uvedeném v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2023, nebyl nižší než objem vyplývající z uplatnění roční míry úspor podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b).

10. Členské státy v aktualizacích svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2018/1999, ve svých následných integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu podle článků 3 a 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 a v souladu s přílohou III nařízení (EU) 2018/1999 a příslušných zprávách o pokroku uvedou způsob výpočtu objemu úspor energie, jichž má být dosaženo v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030 a v příslušných případech vysvětlí, jak byla stanovena roční míra úspor a výchozí scénář pro výpočet a které varianty uvedené v odstavci 8 tohoto článku byly uplatněny a do jaké míry.

11. Členské státy oznámí Komisi objem požadovaných úspor energie podle odst. 1 prvního pododstavce písm. c) a odstavce 3 tohoto článku, popis politických opatření, která mají být provedena za účelem dosažení požadovaného celkového objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě, a jejich metodiky výpočtu podle přílohy V této směrnice v rámci aktualizací svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2018/1999 a jako součást svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu podle článků 3 a 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999. Členské státy použijí šablonu pro podávání zpráv, kterou členskými státy poskytně Komise.

12. Pokud Komise na základě posouzení integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 29 nařízení (EU) 2018/1999 nebo návrhu či konečné aktualizace posledního oznámeného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu podle článku 14 nařízení (EU) 2018/1999 nebo posouzení následných návrhů a konečných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu podle článků 3 a 7 až 12 nařízení (EU) 2018/1999 dospěje k závěru, že politická opatření nezajišťují dosažení požadovaného objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce období, na které se povinnost vztahuje, může Komise v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2018/1999 vydat doporučení pro ty členské státy, jejichž politická opatření považuje za nedostatečná k zajištění splnění jejich povinných úspor energie.

13. Pokud členský stát nedosáhne požadovaných kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce každého období stanoveného v odstavci 1 tohoto článku, na které se povinnost vztahuje, dosáhne zbývajících úspor energie kromě požadovaných kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce následujícího období, na které se povinnost vztahuje.

14. Jako součást aktualizací svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a příslušných zpráv o pokroku a svých následných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu oznámených podle nařízení (EU) 2018/1999 členské státy prokáží mimo jiné na základě důkazů a výpočtů,:

- a) že nedochází k dvojímu započítání úspor energie v případech, kdy se dopady politických opatření nebo individuálních opatření překrývají;
- b) jak úspory energie dosažené podle odst. 1 prvního pododstavce písm. b) a c) přispívají k dosažení jejich vnitrostátního příspěvku podle článku 4;
- c) že byla zavedena politická opatření ke splnění jejich povinných úspor energie, navržená v souladu s požadavky tohoto článku, a že tato politická opatření jsou působivá a vhodná k zajištění dosažení požadovaného objemu kumulativních úspor energie v konečné spotřebě do konce každého období, na které se povinnost vztahuje.

Článek 9

Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti

1. Pokud se členské státy rozhodnou plnit své povinnosti k dosažení objemu úspor požadovaných podle čl. 8 odst. 1 prostřednictvím systému povinného zvyšování energetické účinnosti, zajistí, aby povinné strany uvedené v odstavci 2 tohoto článku, které působí na území jednotlivých členských států, dosáhly svých povinných kumulativních úspor v konečném využití energie uvedených v čl. 8 odst. 1, aniž je dotčen čl. 8 odst. 8 a 9.

Středa 14. září 2022

V případě potřeby mohou členské státy rozhodnout, že povinné strany dosáhnou těchto úspor zcela či zčásti formou příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost podle čl. 28 odst. 11.

2. Členské státy na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určí povinné strany mezi provozovateli přenosových soustav, **provozovateli distribučních soustav**, distributory energie nebo maloobchodními prodejci energie a distributory pohonných hmot nebo maloobchodními prodejci pohonných hmot působícími na jejich území. Objemu úspor energie nutných ke splnění dané povinnosti dosáhnou povinné strany u konečných zákazníků, určených členským státem, nezávisle na výpočtu podle čl. 8 odst. 1, nebo pokud tak členské státy rozhodnou, prostřednictvím certifikovaných úspor dosažených jinými subjekty, jak je popsáno v odst. 10 písm. a) tohoto článku.

3. Pokud jsou jako povinné strany podle odstavce 2 určeni maloobchodní prodejci energie, zajistí členské státy, aby tito prodejci při plnění svých povinností nevytvářeli překážky, které by spotřebitelům bránily ve změně dodavatele.

4. Členské státy **vybízají** povinné strany, aby dosáhly podílu na svých povinných úsporách energie u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, **nízkopříjmových domácností** a případně osob žijících v sociálním bydlení. Členské státy mohou od povinných stran rovněž vyžadovat, aby dosáhly cílů snížení nákladů na energii a úspor energie podporou opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně opatření finanční podpory zmírňujících dopady cen uhlíku na malé a střední podniky **a mikropodniky**.

5. Členské státy od povinných stran **vyžadují**, aby spolupracovaly s **regionálními** a místními orgány nebo obcemi, **jakož i se sociálními službami a organizacemi občanské společnosti s cílem vytvořit platformu zaměřenou na snižování energetické chudoby, podporovat** opatření ke zvýšení energetické účinnosti u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, **nízkopříjmových domácností** a případně osob žijících v sociálním bydlení. To zahrnuje určení a řešení specifických potřeb konkrétních skupin ohrožených energetickou chudobou nebo více náchylných vůči jejím dopadům. Za účelem ochrany osob ohrožených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení vybídnou členské státy povinné strany, aby prováděly opatření, jako je renovace budov, včetně sociálního bydlení, nahrazování spotřebičů, finanční podpora a pobídky pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souladu s vnitrostátními systémy financování a podpory, nebo energetické audity.

6. Členské státy vyžadují, aby povinné strany každoročně podávaly zprávy o úsporách energie dosažených povinnými stranami v důsledku opatření propagovaných mezi lidmi postiženými energetickou chudobou, zranitelnými zákazníky a případně osobami žijícími v sociálním bydlení, a požadují souhrnné statistické údaje o jejich konečných zákaznících (v nichž jsou zachyceny změny v úsporách energie oproti údajům předloženým dříve) a o poskytnuté technické a finanční podpoře.

7. Objem úspor energie vyžadovaný od každé povinné strany vyjádří členské státy jako konečnou spotřebu energie, nebo jako spotřebu primární energie. Metoda zvolená pro vyjádření požadovaného objemu úspor energie se používá také pro výpočet úspor hlášených povinnými stranami. Při převodu objemu úspor energie se použijí hodnoty výhřevnosti uvedené v příloze VI prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2066⁽⁶¹⁾ a faktor primární energie podle článku 29, pokud nelze odůvodnit použití jiných převodních koeficientů.

8. Členské státy zřídí systémy měření, kontroly a ověřování k provádění zdokumentovaného ověřování alespoň statisticky významné části a reprezentativního vzorku opatření ke zvyšování energetické účinnosti zavedených povinnými stranami. Toto měření, kontrola a ověřování se provádí nezávisle na povinných stranách. [Pokud je určitý subjekt povinnou

⁽⁶¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012 (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1).

Středa 14. září 2022

stranou v rámci vnitrostátního systému povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9 a v rámci systému EU pro obchodování s emisemi u budov a silniční dopravy [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)⁽⁶²⁾], systém sledování a ověřování zajistí, aby byla cena uhlíku přenesená při propouštění paliv ke spotřebě [podle čl. 1 odst. 21 dokumentu COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)] zohledněna při výpočtu úspor energie a podávání zpráv o nich, pokud jde o opatření na úsporu energie daného subjektu.]

9. Členské státy informují Komisi v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 o zavedených systémech měření, kontroly a ověřování, mimo jiné včetně použitých metod, zjištěných problémů a způsobu jejich řešení.

10. V rámci systému povinného zvyšování energetické účinnosti členské státy mohou povolit povinným stranám, aby prováděly tyto činnosti:

- a) započítávat do svého povinného plnění certifikované úspory energie dosažené poskytovateli energetických služeb nebo jinými třetími stranami, včetně případů, kdy povinné strany podporují opatření prováděná jinými státem schválenými subjekty nebo orgány veřejné správy, která mohou nebo nemusí zahrnovat formální partnerství a mohou být kombinována s jinými zdroji financí. V případě takového povolení členské státy zajistí, aby certifikace energetických úspor dodržela schvalovací postup, který zavedou členské státy, který bude jasný, transparentní a otevřený všem účastníkům trhu a jehož cílem bude minimalizace nákladů spojených s certifikací;
- b) započítávat úspory dosažené v daném roce tak, jako by byly místo toho dosaženy v kterémkoli ze čtyř předchozích nebo tří následujících let, pokud se tím nepřesáhne konec období, po která povinnost platí, uvedených v čl. 8 odst. 1;

Členské státy posoudí a případně přijmou opatření k minimalizaci dopadu přímých a nepřímých nákladů systémů povinného zvyšování energetické účinnosti na konkurenceschopnost energeticky náročných průmyslových odvětví, která čelí mezinárodní konkurenci.

11. Členské státy každoročně zveřejní úspory energie dosažené každou z povinných stran nebo každou podskupinou povinných stran a celkem v rámci systému.

Článek 10

Alternativní politická opatření

1. Pokud se členské státy rozhodnou dosáhnout povinného objemu úspor energie podle čl. 8 odst. 1 formou alternativních politických opatření, zajistí dosažení povinných úspor energie podle čl. 8 odst. 1 u konečných zákazníků, aniž je dotčen čl. 8 odst. 8 a 9.

2. Pro všechna nedaňová opatření zavedou členské státy systémy měření, kontroly a ověřování, v jejichž rámci se na základě dokumentace ověří alespoň statisticky významná část a reprezentativní vzorek opatření ke zvýšení energetické účinnosti zavedených zúčastněnými nebo pověřenými stranami. Měření, kontrola a ověřování se provádí nezávisle na zúčastněných nebo pověřených stranách.

3. Členské státy informují Komisi v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999 o zavedených systémech měření, kontroly a ověřování, mimo jiné včetně použitých metod, zjištěných problémů a způsobu jejich řešení.

4. Při podávání zpráv o daňovém opatření, **včetně parafiskálních poplatků nebo odvodů**, členské státy **prokáží, že byly navrženy s cílem vytvářet úspory energie, a dále** prokáží, jak byla při navrhování daného daňového opatření zajištěna účinnost cenového signálu, jako je daňová sazba a viditelnost v průběhu času. Dojde-li ke snížení daňové sazby, členské státy odůvodní, jakým způsobem daňová opatření přesto stále vedou k novým úsporám energie.

⁽⁶²⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a nařízení (EU) 2015/757 (Text s významem pro EHP){SEC(2021) 551 final} – {SWD(2021) 557 final} – {SWD(2021) 601 final} – {SWD(2021) 602 final}.

Středa 14. září 2022

Článek 11

Systémy hospodaření s energií a energetické audity

1. Členské státy zajistí, aby podniky *se zohledněním všech nosičů energie dohromady uplatňovaly systém hospodaření s energií, pokud jejich průměrná roční spotřeba energie za předchozí tři roky je:*

a) *vyšší než 100 TJ, což platí od 1. ledna 2024;*

b) *vyšší než 70 TJ, což platí od 1. ledna 2027.*

Systém hospodaření s energií musí být certifikován nezávislým subjektem v souladu s příslušnými evropskými nebo mezinárodními normami.

2. Členské státy zajistí, aby podniky **■**, které neuplatňují systém hospodaření s energií, byly podrobeny energetickému auditu, *pokud jejich průměrná roční spotřeba energie za předchozí tři roky se zohledněním všech nosičů energie dohromady je:*

a) *vyšší než 10 TJ, což platí od 1. ledna 2024;*

b) *vyšší než 6 TJ, což platí od 1. ledna 2027.*

Energetické audity **provádějí** nezávisle a nákladově efektivním způsobem **v souladu s příslušnými evropskými nebo mezinárodními normami** kvalifikovaní nebo akreditovaní odborníci **na dané odvětví nebo akreditované nezávislé orgány z daného odvětví** v souladu s požadavky stanovenými v článku 26 nebo je provádějí a kontrolují nezávislé orgány podle vnitrostátních právních předpisů. Energetické audity se provádějí alespoň jednou za čtyři roky od data předchozího energetického auditu.

Výsledky energetických auditů včetně doporučení z těchto auditů **vyústí v konkrétní a realizovatelné prováděcí plány uvádějící náklady a návratnost každého doporučení v oblasti energetické účinnosti a tyto výsledky jsou předány** vedení podniku. **Členské státy zajistí, aby provádění doporučení bylo povinné, s výjimkou těch, u nichž je doba návratnosti delší než tři roky.** Členské státy zajistí, aby výsledky a provedená doporučení byly zveřejněny ve výroční zprávě podniku **a byly veřejně dostupné, s výjimkou informací, na něž se vztahují vnitrostátní právní předpisy na ochranu obchodního tajemství a důvěrnosti.**

2a. Členské státy mohou vybědnout všechny způsobilé podniky, aby ve svých výročních zprávách poskytovaly tyto informace:

a) *informace o roční spotřebě energie udané v kWh;*

b) *informace o ročním objemu spotřebované vody udané v metrech krychlových;*

c) *srovnání roční spotřeby energie a vody s předcházejícími roky pro stejné zařízení.*

3. Členské státy prosazují, aby všichni koneční zákazníci měli přístup k energetickým auditům, které mají vysokou kvalitu, jsou nákladově efektivní a

a) jsou prováděny nezávisle kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky na základě kvalifikačních kritérií nebo

b) jsou prováděny a kontrolovány nezávislými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Energetické audity ve smyslu prvního pododstavce mohou být prováděny vnitropodnikovými odborníky nebo energetickými auditory za předpokladu, že dotýčný členský stát **zavedl záruky, aby zajistil, že jsou schopni provádět audity nezávisle, a aby zajistil** systém za účelem zajištění a kontroly jejich kvality, zahrnující případně i každoroční náhodný výběr alespoň statisticky významného procentního podílu ze všech energetických auditů, které provádějí.

Středa 14. září 2022

Za účelem zajištění vysoké kvality energetických auditů a systémů hospodaření s energií členské státy pro energetické audity zavedou transparentní a nediskriminační minimální kritéria založená na zásadách stanovených v příloze VI **a v evropských nebo mezinárodních normách**. Členské státy zajistí, aby se prováděly kontroly kvality k zajištění platnosti a přesnosti energetických auditů.

Energetické audity nesmějí obsahovat ustanovení, která by bránila předávání nálezů auditu kterémukoli kvalifikovanému či akreditovanému poskytovateli energetických služeb, jestliže zákazník nemá námitky.

4. Členské státy vypracují programy, jejichž cílem bude stimulovat malé a střední podniky, na něž se nevztahuje odstavec 1 nebo 2, aby energetické audity absolvovaly a následně realizovaly doporučení v těchto auditech uvedená **a řídily se minimálními kritérii uvedenými v příloze VI, a cílem programů bude rovněž poskytovat těmto podnikům technickou podporu**.

Členské státy **vytvoří** na základě transparentních a nediskriminačních kritérií a aniž jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory **mechanismy, jako jsou střediska energetického auditu pro malé a střední podniky a mikropodniky, pokud nekonkurují soukromým auditorům**, s cílem **poskytovat** malým a středním podnikům **dotované energetické audity**, jakož i jiné systémy podpory pro malé a střední podniky, a to i v případě, že uzavřely dobrovolné dohody, s cílem hradit náklady na energetický audit a na provádění vysoce nákladově efektivních doporučení uvedených v energetických auditech v případě, že dojde k uskutečnění navrhovaných opatření.

Členské státy podporují a poskytují pobídky k provádění doporučení prostřednictvím technické a finanční podpory, která se nezapočítává do maximální výše podpory de minimis poskytované podnikům, a snazšího přístupu k financování, přičemž zvláštní pozornost je věnována malým a středním podnikům a podnikům, které provádějí doporučení s největším dopadem na dekarbonizaci z hlediska energetické účinnosti.

Členské státy seznámí malé a střední podniky, mimo jiné prostřednictvím příslušných zprostředkovatelských organizací, které je zastupují, s konkrétními příklady toho, jak by systémy hospodaření s energií mohly napomoci jejich podnikání. Komise napomáhá členským státům tím, že podporuje výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

4a. Pro účel odstavce 4 členské státy zajistí, aby programy zahrnovaly:

- a) integraci systémů hospodaření s energií zahrnující vedení podniku, včetně finančních pobídek se závazkem podniku přijmout stanovená opatření v oblasti energetické účinnosti;**
- b) podporu malých a středních podniků při kvantifikaci vícenásobných přínosů energeticky účinných opatření v rámci jejich provozu;**
- c) vypracování plánů energetické účinnosti specifických pro jednotlivé podniky, které byly sestaveny v interaktivním procesu, s určením prioritních cílů, opatření a finančních a technologických možností;**
- d) rozvoj sítí malých a středních podniků pro energetickou transformaci, které budou zprostředkovávat nezávislí zprostředkovatelé;**
- e) podpůrné mechanismy pro tyto sítě pro zavádění energetických auditů nebo systémů hospodaření s energií.**

5. Členské státy vypracují programy, jejichž cílem bude stimulovat jiné než malé a střední podniky, na něž se nevztahuje odstavec 1 nebo 2, aby energetické audity absolvovaly a následně realizovaly doporučení v těchto auditech **a řídily se přitom minimálními kritérii stanovenými v příloze VI**.

6. Energetické audity se považují za splňující požadavky odstavce 2, jsou-li prováděny nezávisle na základě minimálních kritérií založených na zásadách stanovených v příloze VI a jsou-li prováděny na základě dobrovolných dohod uzavřených mezi organizacemi zúčastněných stran a pověřeným orgánem a podléhajících dohledu příslušného členského státu nebo jiných subjektů, jimž příslušné orgány svěřily danou odpovědnost, nebo Komise,.

Přístup účastníků trhu nabízejících energetické služby je založen na transparentních a nediskriminačních kritériích.

7. **Má se za to, že podniky, které provádějí smlouvu o energetických službách, plní požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 za předpokladu, že smlouva o energetických službách zahrnuje nezbytné prvky systému hospodaření s energií a splňuje požadavky stanovené v příloze XIV.**

Středa 14. září 2022

8. **Má se za to, že** podniky, které zavádějí systém environmentálního řízení certifikovaný nezávislým orgánem podle příslušných evropských či mezinárodních norem, **plní** požadavky odstavců 1 a 2, pokud příslušný systém environmentálního řízení zahrnuje energetický audit na základě minimálních kritérií založených na zásadách stanovených v příloze VI.

9. Energetické audity mohou probíhat samostatně nebo mohou být součástí širšího environmentálního auditu. Členské státy mohou požadovat, aby součástí energetického auditu bylo posouzení technické a ekonomické proveditelnosti připojení ke stávající nebo plánované síti dálkového vytápění nebo chlazení.

Aniž jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory, mohou členské státy zavést systémy pobídek a podpor pro provádění doporučení uvedených v energetických auditech a podobných opatření.

9a. Členské státy podporují zavádění systémů hospodaření s energií a energetických auditů v rámci veřejné správy na celostátní, regionální a místní úrovni.

Článek 11a

Datová centra

1. Členské státy vyžadují, aby vlastníci a provozovatelé každého datového centra s instalovaným příkonem IT nejméně 100 kW, zejména v odvětví IKT, na svém území do 15. března 2024 a poté každý rok zveřejňovali informace stanovené v příloze VIa na základě harmonizovaného formátu.

2. Členské státy neprodleně předloží informace, které shromáždily podle odstavce 1, Komisi. Informace se zveřejňují prostřednictvím databáze zřízené a provozované Komisí.

3. Komise přijme pokyny pro monitorování a zveřejňování energetické náročnosti datových center v souladu s přílohou VIa. Tyto pokyny obsahují harmonizované definice pro každou informaci, jakož i jednotnou metodiku měření, pokyny pro podávání zpráv a harmonizovaný vzor pro předávání informací s cílem umožnit jednotné podávání zpráv ve všech členských státech.

4. Členské státy vybízejí vlastníky a provozovatele každého datového centra na svém území s instalovaným příkonem IT rovným nebo větším než 1 MW, aby brali v potaz osvědčené postupy uvedené v nejnovější verzi Evropského kodexu energetické účinnosti v datových střediscích nebo v dokumentu CEN-CENELEC CLC TR50600-99-1 „Zařízení a infrastruktury datových center – část 99-1: doporučené postupy pro hospodaření s energií“, dokud nevstoupí v platnost akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 31 odst. 3 této směrnice.

5. Komise do 15. března 2025 zhodnotí dostupné údaje o energetické účinnosti datových center poskytnuté členskými státy v souladu s odstavcem 2 a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Ke zprávě bude případně připojen návrh dalších opatření ke zlepšení energetické účinnosti, včetně stanovení minimálních výkonnostních norem a posouzení proveditelnosti přechodu na střediska s nulovými čistými emisemi, a to v úzké konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami. Tento návrh může stanovit časový rámec, v němž musí stávající datová centra splňovat minimální výkonnostní normy.

Článek 12

Měření zemního plynu

1. Členské státy zajistí, je-li to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, aby byli koneční zákazníci odebírající zemní plyn vybaveni cenově konkurenceschopnými individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie konečného zákazníka a poskytují informace o skutečném čase použití.

Tyto individuální měřiče za konkurenceschopné ceny se poskytnou vždy:

a) při výměně stávajícího měřiče, ledaže je to technicky nemožné nebo nákladově neefektivní vzhledem k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám;

Středa 14. září 2022

b) při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích budovy, jak stanoví směrnice 2010/31/EU.

2. Pokud a v rozsahu, v jakém zavedou inteligentní měřicí systémy a inteligentní měřiče pro zemní plyn v souladu se směrnicí 2009/73/ES, členské státy:

- a) zajistí, aby měřicí systémy poskytovaly konečným zákazníkům informace o skutečné době používání a aby při stanovení minimálních funkčních požadavků na měřiče a povinností pro účastníky trhu byly plně zohledněny cíle energetické účinnosti a přínosy pro konečné zákazníky;
- b) zajistí zabezpečení inteligentních měřičů a sdělování údajů a soukromí konečných zákazníků v souladu s příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se ochrany údajů a soukromí;
- c) požadují, aby byly zákazníkům při instalaci inteligentních měřičů poskytnuty náležité rady a informace, zejména o veškerých možnostech inteligentních měřičů s ohledem na řízení odečtů a kontrolu spotřeby energie.

Článek 13

Měření týkající se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby byli koneční zákazníci odebírající dálkové vytápění, dálkové chlazení a teplou užitkovou vodu vybaveni měřiči za konkurenceschopné ceny, které přesně odrážejí jejich skutečnou spotřebu energie.
2. Pokud jsou do budovy vytápění, chlazení nebo teplá užitková voda zajišťovány z ústředního zdroje zásobujícího více budov nebo ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nainstaluje se měřič na výměník tepla nebo do odběrného místa.

Článek 14

Dílicí měření a rozdělení nákladů na vytápění, chlazení a teplou užitkovou vodu

1. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla či chlazení nebo teplé užitkové vody u každé ucelené části budovy, pokud je to technicky proveditelné a nákladově efektivní z hlediska přiměřenosti ve vztahu k potenciálním úsporám energie.

Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření spotřeby tepla v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V tom případě lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní obecná kritéria, metodiky nebo postupy pro stanovení technické neproveditelnosti a nákladové neefektivnosti.

2. V nových budovách s více bytovými jednotkami a v obytných částech nových víceúčelových budov, které jsou vybaveny ústředním ohřevem teplé užitkové vody nebo jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění, musí být bez ohledu na odst. 1 první pododstavec poskytnuty individuální měřiče pro měření spotřeby teplé užitkové vody.

3. Členské státy v zájmu zajištění transparentnosti a přesnosti započítávání individuální spotřeby zajistí zavedení transparentních a veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na vytápění, chlazení a spotřebu teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelových budovách, které jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, nebo v nichž převažují systémy vlastního společného vytápění nebo chlazení. Tato pravidla podle potřeby obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na energii využitou:

Středa 14. září 2022

- a) jako teplá užitková voda;
- b) jako teplo vyzařované ze zařízení v budově a k vytápění společných prostor v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory;
- c) k vytápění nebo chlazení bytů.

Článek 15**Požadavek dálkového odečtu**

1. Pro účely článků 13 a 14 musí být nově instalované měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění dálkově odečitatelné. Podmínky technické proveditelnosti a nákladové efektivnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 platí.
2. Měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, které již byly nainstalovány, ale nejsou dálkově odečitatelné, musí být vybaveny možností dálkového odečítání, nebo nahrazeny dálkově odečitatelnými přístroji do 1. ledna 2027, pokud dotčený členský stát neprokáže, že to není nákladově efektivní.

Článek 16**Informace o vyúčtování zemního plynu**

1. V případě, že koneční zákazníci nemají inteligentní měřiče uvedené ve směrnici 2009/73/ES, členské státy zajistí, aby informace o vyúčtování zemního plynu byly v souladu s bodem 1.1 přílohy VII spolehlivé, přesné a založené na skutečné spotřebě, pokud je to technicky proveditelné a ekonomicky odůvodněné.

Tuto povinnost lze splnit pomocí systému pravidelných vlastních odečtů prováděných konečnými zákazníky, kteří výsledky těchto odečtů ze svých měřičů sdělují dodavateli energie. Pouze v případě, že konečný zákazník neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané účtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

2. Měřiče nainstalované v souladu se směrnicí 2009/73/ES umožňují získávání přesných informací o vyúčtování na základě skutečné spotřeby. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci měli možnost snadného přístupu k doplňujícím informacím o historické spotřebě umožňujícím podrobnou vlastní kontrolu.

Doplňující informace o historické spotřebě zahrnují:

- a) souhrnné údaje za období nejméně uplynulých tří let nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li toto období kratší. Tyto údaje odpovídají intervalům, za něž byly získány obvyklé údaje pro vyúčtování;
 - b) podrobné údaje na základě času spotřeby za jakýkoli den, týden, měsíc a rok. Tyto údaje jsou konečnému zákazníkovi zpřístupněny prostřednictvím internetu nebo rozhraní měřiče za období nejméně 24 uplynulých měsíců nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li toto období kratší.
3. Bez ohledu na to, zda inteligentní měřiče byly nainstalovány nebo ne, členské státy:
 - a) vyžadují, aby poskytovateli energetických služeb určenému konečným zákazníkům byly na žádost konečného zákazníka zpřístupněny údaje o jeho vyúčtování za energii a o jeho historické spotřebě v rozsahu, v jakém jsou dostupné;
 - b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování a aby tito zákazníci na požádání obdrželi jasné a srozumitelné vysvětlení způsobu, jakým bylo jejich vyúčtování vypracováno, především v případech, kdy vyúčtování není založeno na skutečné spotřebě;
 - c) zajistí, aby koneční zákazníci spolu s vyúčtováním obdrželi vhodné informace poskytující zevrubný přehled stávajících cen energie v souladu s přílohou VII;

Středa 14. září 2022

- d) mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebudou informace uvedené v těchto vyúčtováních považovány za žádost o platbu. V těchto případech členské státy zajistí, aby dodavatelé zdrojů energie nabízeli flexibilní ujednání pro skutečné platby;
- e) vyžadují, aby zákazníkům byly na požádání poskytovány informace a odhady týkající se nákladů na energii, a to včas a snadno pochopitelnou formou, která zákazníkům umožní srovnání podobných nabídek.

Článek 17

Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby v případě, že jsou nainstalovány měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, byly informace o vyúčtování a o spotřebě spolehlivé, přesné a založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění v souladu s body 1 a 2 přílohy VIII pro všechny konečné uživatele.

Pokud tak členský stát stanoví a s výjimkou dílčího měření spotřeby na základě indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění podle článku 14, lze tuto povinnost splnit pomocí systému, kde koneční zákazníci nebo koneční uživatelé pravidelně sami provádějí odečty ze svých měřičů a ohlašují odečtené údaje. Pouze v případech, kdy konečný zákazník nebo konečný uživatel neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané zúčtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

2. Členské státy:

- a) vyžadují, aby poskytovateli energetických služeb určenému konečným uživatelem byly na žádost konečného uživatele zpřístupněny informace o vyúčtování konečného uživatele za energii a o jeho historické spotřebě nebo jeho odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud jsou dostupné;
- b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování;
- c) zajistí, aby všichni koneční uživatelé spolu s vyúčtováním obdrželi jasné a srozumitelné informace v souladu s bodem 3 přílohy VIII;
- d) podporují kybernetickou bezpečnost a zajistí ochranu soukromí a údajů konečných uživatelů v souladu s platným právem Unie.

Členské státy mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebude poskytování informací o vyúčtování považováno za žádost o platbu. V tom případě členské státy zajistí, aby byla nabízena flexibilní ujednání pro skutečné platby.

3. Členské státy rozhodnou, kdo bude odpovídat za poskytování informací uvedených v odstavcích 1 a 2 konečným uživatelům, kteří nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem energie.

Článek 18

Náklady na přístup k informacím o měření a vyúčtování zemního plynu

Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci dostávali veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování za spotřebu energie bezplatně a aby koneční zákazníci měli vhodný a bezplatný přístup k údajům o své spotřebě.

Článek 19

Náklady na přístup k informacím o měření, vyúčtování a spotřebě vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé obdrželi veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování spotřeby energie bezplatně a aby měli vhodný a bezplatný přístup k údajům o své spotřebě.

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku platí, že rozdělování nákladů na poskytování informací o vyúčtování individuální spotřeby vytápění, chlazení a teplé užitkové vody v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách ve smyslu článku 14 se provádí na neziskovém základě. Náklady vyplývající ze zadání tohoto úkolu třetí straně, například poskytovateli služeb nebo místnímu dodavateli energie, zahrnující měření skutečné individuální spotřeby v těchto budovách, její rozdělování a započítávání, lze v přiměřeném rozsahu přenést na konečné uživatele.

Středa 14. září 2022

3. V zájmu zajištění přiměřených nákladů na služby v oblasti dílčího měření podle odstavce 2 mohou členské státy stimulovat hospodářskou soutěž v tomto odvětví služeb přijetím vhodných opatření, jako například doporučit či jinak podpořit využívání výběrových řízení nebo využívání interoperabilních zařízení a systémů usnadňujících změnu poskytovatele služeb.

KAPITOLA IV

INFORMOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ A POSÍLENÍ JEJICH POSTAVENÍ

Článek 20

Základní smluvní práva týkající se vytápění, chlazení a teplé užitkové vody

1. Aniž jsou dotčeny předpisy Unie o ochraně spotřebitele, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ⁽⁶³⁾ a směrnice Rady 93/13/EHS ⁽⁶⁴⁾, členské státy zajistí, aby měli koneční zákazníci a (pokud se na ně výslovně odkazuje) koneční uživatelé práva stanovená v odstavcích 2 až 8 tohoto článku.
2. Koneční zákazníci mají právo uzavřít se svým dodavatelem smlouvu, která obsahuje:
 - a) totožnost a adresu dodavatele;
 - b) poskytované služby a nabízené úrovně kvality služeb;
 - c) druhy nabízených služeb údržby;
 - d) prostředky, kterými lze získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách, poplatcích za údržbu a balíčcích produktů nebo služeb;
 - e) dobu platnosti smlouvy, podmínky, za nichž je možné smlouvu a služby, včetně produktů nebo služeb, které jsou s těmito službami v balíčku, obnovit a zrušit, a informaci o tom, zda je možné smlouvu bezplatně vypovědět;
 - f) všechny náhrady a odškodnění, které se uplatňují v případě, že není dodržena dohodnutá úroveň kvality služby, včetně nesprávného nebo zpožděného vyúčtování;
 - g) způsob zahájení postupu mimosoudního urovnávání sporů v souladu s článkem 21;
 - h) informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto odstavce, jasné sdělené prostřednictvím vyúčtování nebo internetové stránky podniku **a zahrnující kontaktní údaje nebo odkaz na internetovou stránku jednotného kontaktního místa uvedeného v článku 21.**

Smluvní podmínky musí být spravedlivé a dobře známe předem. Zákazníci musí být o smluvních podmínkách informováni před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytují se informace týkající se záležitostí uvedených v tomto odstavci taktéž před uzavřením smlouvy.

Koneční zákazníci a koneční uživatelé obdrží stručný přehled základních smluvních podmínek ve srozumitelné, výstižné a jednoduché podobě.

2a. Dodavatelé poskytují konečným zákazníkům a konečným uživatelům kopii smlouvy, transparentní informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o běžných podmínkách týkajících se přístupu ke službám v odvětví vytápění, chlazení a teplé užitkové vody a jejich používání.

⁽⁶³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽⁶⁴⁾ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29).

Středa 14. září 2022

3. Koneční zákazníci musí být náležitě informováni o každém záměru změnit smluvní podmínky. Dodavatelé svým konečným zákazníkům přímo, transparentním a srozumitelným způsobem oznamují každou změnu cen za dodávky i důvody a podmínky změny a její rozsah, a to ve vhodnou dobu, nejpozději dva týdny, a v případě zákazníků v domácnostech jeden měsíc před tím, než změna nabude účinku. **Koneční zákazníci musí být informováni o svém právu na ukončení smlouvy, pokud neakceptují nové smluvní podmínky nebo změny cen za dodávky, které jim oznámil dodavatel v souladu se smlouvou. Koneční zákazníci neprodleně informují konečné uživatele o zamýšlených smluvních změnách.**

4. Dodavatelé nabízejí konečným zákazníkům širokou nabídku způsobů plateb. Uvedené způsoby plateb nesmějí nepřiměřeně diskriminovat žádné zákazníky. Jakýkoli rozdíl v poplatcích spojených se způsoby plateb nebo systémy placení záloh musí být objektivní, nediskriminační a přiměřený a nesmí překročit přímé náklady, které příjemce hradí za používání konkrétní platební metody nebo systému placení záloh, v souladu s článkem 62 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366⁽⁶⁵⁾.

5. V souladu s odstavcem 6 nesmějí být zákazníci v domácnostech, kteří mají přístup k systémům placení záloh, těmito systémy znevýhodňováni.

6. Dodavatelé nabízejí konečným zákazníkům a **případně** konečným uživatelům spravedlivé a transparentní obecné podmínky, jež jsou poskytovány ve srozumitelném a jednoznačném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, které by bránily výkonu práv zákazníků, například nadměrnou smluvní dokumentaci. Konečným uživatelům je na požádání poskytnut přístup k těmto obecným podmínkám. Koneční zákazníci a koneční uživatelé jsou chráněni před nepoctivými nebo zavádějícími způsoby prodeje. Koneční zákazníci se zdravotním postižením dostávají veškeré příslušné informace o své smlouvě se svým dodavatelem v přístupných formátech.

7. Koneční zákazníci a koneční uživatelé mají právo na dobrou úroveň služeb a vyřízení stížností ze strany svých dodavatelů. Dodavatelé vyřizují stížností nekomplikovaným způsobem, spravedlivě a rychle.

7a. Příslušné orgány odpovědné za provádění opatření na ochranu spotřebitele stanovených v této směrnici musí být nezávislé na tržních zájmech a musí být schopny přijímat správní rozhodnutí.

Článek 21

Informovanost a zvyšování povědomí

1. Členské státy **ve spolupráci s regionálními a místními orgány** zajistí, aby informace o dostupných opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, individuálních krocích a finančních a právních rámcích byly transparentní **a dostupné** a byly široce šířeny mezi všechny relevantní účastníky trhu, jako jsou koneční spotřebitelé, koneční uživatelé, spotřebitelské organizace, zástupci občanské společnosti, společenství pro obnovitelné zdroje, občanská energetická společenství, místní a regionální orgány, energetické agentury, poskytovatelé sociálních služeb, stavitelé, architekti, inženýři, auditoři v oblasti životního prostředí a energetiky a osoby zajišťující instalaci prvků budov ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice 2010/31/EU.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu a usnadnění účinného využívání energie konečnými odběrateli a konečnými uživateli. Tato opatření musí být součástí vnitrostátní strategie, jako je integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 nebo dlouhodobá strategie renovací podle definice **ve směrnici ... [přepracovaná směrnice o energetické náročnosti budov – 2021/0426(COD)]**.

Pro účely tohoto článku tato opatření obsahují řadu nástrojů a politik podporujících změnu chování, jako jsou:

i) fiskální pobídky;

ii) přístup k finančním prostředkům, poukázkám, grantům nebo subvencím;

ii a) dostupnost veřejně podporovaných energetických auditů a individuálně přizpůsobených poradenských služeb a podpor pro spotřebitele v domácnostech, zejména zranitelné spotřebitele, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení;

⁽⁶⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

Středa 14. září 2022

ii b) individuálně přizpůsobené poradenské služby pro malé a střední podniky a mikropodniky;

- iii) poskytování informací ve formě přístupné pro osoby se zdravotním postižením;
- iv) vzorové projekty;
- v) aktivity na pracovišti;
- vi) činnosti v oblasti odborné přípravy;
- vii) digitální nástroje;

vii a) strategie zapojení.

Pro účely tohoto článku zahrnují tato opatření mimo jiné rovněž níže uvedené způsoby a prostředky zapojení účastníků trhu, jako jsou účastníci trhu uvedení v odstavci 1:

- i) vytvoření jednotných kontaktních míst nebo podobných mechanismů pro poskytování technického, administrativního a finančního poradenství a pomoci v oblasti energetické účinnosti, včetně **energetických kontrol na místě určených pro domácnosti**, energetických renovací budov, **informací o nahrazení starých a neúčinných systémů vytápění moderními a účinnějšími zařízeními**, využívání obnovitelné energie **a skladování energie** pro budovy, konečným zákazníkům a konečným uživatelům, zejména domácnostem a drobným uživatelům mimo domácnosti, **včetně malých a středních podniků a mikropodniků**;

i a) spolupráci se soukromými subjekty, které poskytují služby, jako jsou energetické audity, řešení financování a provádění energetických renovací, a propagace těchto služeb;

- ii) poskytování informací o nákladově efektivních a snadno dosažitelných změnách ve spotřebě energie;
- iii) šíření informací o opatřeních v zájmu energetické účinnosti a finančních nástrojích;
- iv) vytvoření jednotných kontaktních míst, která konečným spotřebitelům a konečným uživatelům poskytnou veškeré nezbytné informace o jejich právech, rozhodném právu a mechanismech pro řešení sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato jednotná kontaktní místa mohou být součástí obecných kontaktních míst pro poskytování informací spotřebitelům.

2a. Pro účely tohoto článku spolupracují členské státy s příslušnými orgány a soukromými zúčastněnými stranami na vytváření specializovaných místních, regionálních nebo vnitrostátních jednotných kontaktních míst pro energetickou účinnost. Tato jednotná kontaktní místa jsou meziodvětvová a interdisciplinární a jejich výsledkem jsou projekty vypracované na místní úrovni, které vznikají na základě:

- a) poskytování poradenství a zjednodušených informací o technických a finančních možnostech a řešeních domácnostem, malým a středním podnikům, mikropodnikům, veřejným orgánům;
- b) propojování potenciálních projektů, zejména projektů menšího rozsahu, s účastníky trhu;
- c) poskytování poradenství ohledně chování v oblasti spotřeby energie s cílem aktivně zapojit spotřebitele;
- d) poskytování informací o programech odborné přípravy a vzdělávání s cílem zajistit více odborníků v oblasti energetické účinnosti a rekvalifikovat odborníky a prohlubovat jejich dovednosti s cílem uspokojit potřeby trhu;
- e) shromažďování a předkládání typologických souhrnných údajů z projektů v oblasti energetické účinnosti Komisi, jež usnadňují jednotná kontaktní místa; tyto údaje Komise každý druhý rok zveřejní ve zprávě s cílem sdílet zkušenosti a posílit přeshraniční spolupráci mezi členskými státy v zájmu propagace příkladů osvědčených postupů z různých typů budov, bydlení a podniků;
- f) poskytování ucelené podpory všem domácnostem, se zvláštním zřetelem k domácnostem trpícím energetickou chudobou a k budovám s největší energetickou náročností, jakož i k akreditovaným společnostem a montážním firmám poskytujícím služby modernizace přizpůsobené různým typům bydlení a zeměpisnému rozsahu, a poskytování podpory pokrývající různé fáze projektu modernizace, zejména za účelem snazšího uplatňování minimálních norem energetické náročnosti stanovených v článku 9 směrnice ... [přepřpracovaná směrnice o energetické náročnosti budov – 2021/0426(COD)];

Středa 14. září 2022

g) rozvoje služeb pro zranitelné spotřebitele trpící energetickou chudobou a domácnosti s nízkými příjmy.

Členské státy spolupracují s místními a regionálními orgány s cílem podpořit spolupráci mezi veřejnými subjekty, energetickými agenturami a komunitními iniciativami a podporovat, rozvíjet a rozšiřovat jednotná kontaktní místa prostřednictvím integrovaného procesu. Komise poskytne členským státům pokyny pro vytvoření těchto jednotných kontaktních míst s cílem zavést v celé Unii harmonizovaný přístup.

3. Členské státy vytvoří vhodné podmínky pro to, aby účastníci trhu mohli konečným spotřebitelům, včetně zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a případně osob žijících v sociálním bydlení, **malých a středních podniků a mikropodniků**, poskytovat přiměřené a cílené informace a poradenství týkající se energetické účinnosti.

4. Členské státy zajistí konečným zákazníkům, konečným uživatelům, zranitelným zákazníkům, osobám postiženým energetickou chudobou a případně osobám žijícím v sociálním bydlení přístup k jednoduchým, spravedlivým, transparentním, nezávislým, účinným a efektivním mechanismům mimosoudního urovnání sporů, pokud jde o urovnávání sporů týkajících se práv a povinností stanovených touto směrnicí, prostřednictvím nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv pro energetiku, orgán sdružující spotřebitele nebo regulační orgán. Pokud se konečný zákazník zákazníkem ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ⁽⁶⁶⁾, splňují tyto mechanismy mimosoudního urovnání sporů požadavky stanovené v uvedené směrnici.

V případě potřeby členské státy zajistí, aby subjekty alternativního řešení sporů spolupracovaly za účelem nalezení jednoduchého, spravedlivého, transparentního, nezávislého, efektivního a účinného mechanismu mimosoudního urovnání sporů v případě jakéhokoli sporu, který vznikne v souvislosti s produkty nebo službami spojenými s jakýmkoli produktem nebo službou nebo balíčkem produktů či služeb, které spadají do oblasti působnosti této směrnice.

Účast podniků na mechanismech mimosoudního urovnání sporů pro zákazníky v domácnostech je povinná, ledaže členský stát Komisi prokáže, že jiné mechanismy jsou stejně účinné.

5. Aniž jsou dotčeny základní zásady právní úpravy majetkových a nájemních poměrů členských států, členské státy přijmou nezbytná opatření s cílem odstranit regulatorní a neregulatorní překážky energetické účinnosti, týkající se rozdělení pobídek mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy navzájem s cílem zajistit, aby tyto strany nebyly odrazovány od investic do zvyšování účinnosti, které by jinak vynaložily, tím, že individuálně nezískají plný prospěch, nebo tím, že chybějí pravidla pro vzájemné rozdělení nákladů a přínosů;

opatření zaměřená na odstranění těchto překážek mohou zahrnovat poskytování pobídek, **včetně pobídek týkajících se financování a možnosti využít finančních řešení třetích stran**, zrušení nebo změnu právních nebo správních předpisů, přijímání pokynů a výkladových sdělení nebo zjednodušení správních postupů, včetně vnitrostátních právních předpisů a opatření upravujících rozhodovací procesy u nemovitostí s více vlastníky. Tato opatření mohou být spojena s poskytováním vzdělávání, odborné přípravy a konkrétní informační a technické pomoci v oblasti energetické účinnosti účastníkům trhu, jako jsou účastníci trhu uvedení v odstavci 1.

Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu mnohostranného dialogu za účasti příslušných **místních a regionálních orgánů**, veřejných a sociálních partnerů, jako jsou organizace vlastníků a nájemců, spotřebitelské organizace, **distributoři energie nebo maloobchodní prodejci energie, společnosti poskytující energetické služby**, společenství pro obnovitelné zdroje, občanská energetická společenství, místní a regionální orgány, příslušné veřejné orgány a agentury, a s cílem předložit návrhy společně přijímaných opatření, pobídek a pokynů týkajících se rozdělení pobídek mezi vlastníky a nájemce nebo mezi vlastníky budovy nebo ucelené části budovy.

Každý členský stát oznámí tyto překážky a opatření přijatá ve své dlouhodobé strategii renovací podle článku 2a směrnice 2010/31/EU a nařízení (EU) 2018/1999.

⁽⁶⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 63).

Středa 14. září 2022

6. Komise vybízí k výměně a rozsáhlému šíření informací o osvědčených postupech a metodikách v oblasti energetické účinnosti ke zmírnění rozdělení pobídek v členských státech **a za tímto účelem poskytuje technickou pomoc.**

Článek 21a

Partnerství pro energetickou účinnost

1. Do ... [12 měsíců od vstupu této směrnice v platnost] Komise vytvoří evropská odvětvová partnerství pro energetickou účinnost tím, že v odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, doprava, finančnínictví a stavebnictví, inkluzivním a reprezentativním způsobem propojí klíčové zúčastněné strany, včetně sociálních partnerů. Komise pro každé evropské odvětvové partnerství pro energetickou účinnost jmenuje předsedu.

2. Partnerství uvedené v odstavci 1 usnadňuje vedení dialogů o klimatu a vybízí odvětví k vypracovávání plánů energetické účinnosti s cílem zmapovat dostupná opatření a technologické možnosti pro dosažení úspor v oblasti energetické účinnosti, k přípravě na přechod na energii z obnovitelných zdrojů a k dekarbonizaci odvětví. Tyto plány cenným způsobem přispějí k podpoře odvětví při plánování nezbytných investic, které jsou zapotřebí k dosažení cílů této směrnice a nařízení (EU) 2021/1119, a usnadní přeshraniční spolupráci mezi aktéry za účelem posílení vnitřního trhu Evropské unie.

Článek 22

Posílení postavení a ochrana zranitelných zákazníků a zmírnění energetické chudoby

1. Členské státy **vypracují důslednou dlouhodobou strategii a** přijmou vhodná opatření k posílení postavení a ochraně osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, **nízkopříjmových domácností** a případně osob žijících v sociálním bydlení.

Při vymezování pojmu zranitelných zákazníků podle čl. 28 odst. 1 a článku 29 směrnice (EU) 2019/944 a čl. 3 odst. 3 směrnice 2009/73/ES členské státy zohlední konečné uživatele.

2. Členské státy provedou opatření ke zvýšení energetické účinnosti a související opatření na ochranu spotřebitele nebo informační opatření, zejména opatření uvedená v článku 21 a čl. 8 odst. 3, přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, **nízkopříjmových domácností** a případně osob žijících v sociálním bydlení s cílem zmírnit energetickou chudobu. **Členské státy zavedou vhodné nástroje pro monitorování a hodnocení, aby zajistily, že opatření ke zvýšení energetické účinnosti budou osoby postižené energetickou chudobou podporovat.**

3. Na podporu zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou, **nízkopříjmových domácností** a případně osob žijících v sociálním bydlení členské státy:

a) provedou opatření ke zvýšení energetické účinnosti s cílem zmírnit distribuční účinky vyplývající z jiných politik a opatření, jako jsou daňová opatření prováděná podle článku 10 této směrnice nebo uplatňování obchodování s emisemi u budov a v odvětví dopravy podle směrnice o systému ETS [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)];

aa) zajistí, aby opatření na podporu nebo usnadnění energetické účinnosti, zejména ta, která se týkají budov a mobility, nevedla k nepřiměřenému zvýšení cen těchto služeb nebo k většímu sociálnímu vyloučení;

b) co nejlépe využijí veřejné finanční prostředky dostupné na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie, případně včetně finančního příspěvku, který členský stát obdržel ze Sociálního klimatického fondu podle [článku 9 a článku 14 nařízení o Sociálním klimatickém fondu, COM(2021)0568 final], a příjmů z dražeb povolenek z obchodování s emisemi podle EU ETS [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)], přednostně na investice do opatření ke zvýšení energetické účinnosti;

c) v příslušných případech provedou včasné investice zaměřené na budoucnost do opatření ke zvýšení energetické účinnosti, **např. do modernizace systémů vytápění, chlazení a větrání**, předtím, než se projeví distribuční dopady jiných politik a opatření;

d) podpoří technickou pomoc, **kte**rá usnadní výměnu osvědčených postupů v oblasti reforem regulačních rámců, jako jsou právní předpisy týkající se nemovitostí a nájemních smluv, které souvisí s opatřeními týkajícími se energetické účinnosti, a zavádění podpůrných finančních nástrojů, jako jsou systémy pokladničních poukázek, místní rezerva na úvěrové ztráty, záruční fondy, fondy zaměřené na rozsáhlé renovace a renovace s minimálním energetickým ziskem;

Středa 14. září 2022

- e) podpoří technickou pomoc pro sociální aktéry, aby propagovali aktivní zapojení zranitelných zákazníků do trhu s energií a pozitivní změny v jejich chování v oblasti spotřeby energie;
- f) zajistí přístup k finančním prostředkům, grantům nebo dotacím spojeným s minimálními energetickými zisky **a usnadní přístup k cenově dostupným bankovním úvěrům nebo specializovaným úvěrovým rámcům.**

3a. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu osob postižených energetickou chudobou, domácností s nízkými příjmy, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení před nespravedlivým stanovováním a zvyšováním cen za dodávky tepla, chlazení a teplé užitkové vody.

4. Členské státy zřídí síť odborníků z různých odvětví, jako je zdravotnictví, **energetika**, stavebnictví, **odvětví vytápění a chlazení** a sociální odvětví, **případně včetně místních a regionálních energetických agentur**, s cílem vypracovat strategie na podporu místních a celostátních subjektů s rozhodovací pravomocí při provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti, která zmírňují energetickou chudobu, opatření k vytvoření solidních dlouhodobých řešení ke zmírnění energetické chudoby a k rozvoji vhodné technické pomoci a finančních nástrojů. Členské státy usilují o vytvoření sítě odborníků, která zajistí vyvážené zastoupení žen a mužů a bude odrážet perspektivy lidí v celé jejich rozmanitosti.

Tatáž síť odborníků podporuje členské státy, aby:

- a) **stanovily** vnitrostátní definice, ukazatele a kritéria energetické chudoby, osob trpících energetickou chudobou a pojmu zranitelných zákazníků, včetně konečných uživatelů;
- b) **vypracovaly** nebo **zdokonalily** příslušné ukazatele a soubory údajů týkající se problematiky energetické chudoby, které by se měly používat a o nichž by měly být podávány zprávy;
- c) **stanovily** metody a opatření k zajištění cenové dostupnosti, podpory nákladové neutrality bydlení nebo způsobů, jak zajistit, aby z veřejných prostředků investovaných do opatření ke zvýšení energetické účinnosti měli prospěch jak vlastníci, tak nájemci budov a ucelených částí budov, zejména pokud jde o zranitelné zákazníky, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení;
- d) **posoudily** a v příslušných případech **navrhly** opatření k prevenci nebo nápravě situací, kdy jsou konkrétní skupiny více postiženy energetickou chudobou nebo jim hrozí větší riziko nebo jsou zranitelnější vůči nepříznivým dopadům energetické chudoby, jako jsou ženy, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, děti a osoby menšinového rasového nebo etnického původu.

KAPITOLA V

ÚČINNOST PŘI DODÁVKÁCH ENERGIE

Článek 23

Posouzení a plánování při dodávkách tepla a chlazení

1. Každý členský stát v rámci svého integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, svého následného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu a příslušných zpráv o pokroku oznámených v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 oznámí Komisi komplexní posouzení vytápění a chlazení, **jehož součástí bude zmapování oblastí vytípaných pro nové sítě vytápění a chlazení.** Uvedené komplexní posouzení obsahuje informace stanovené v příloze IX a je doprovázeno posouzením provedeným podle čl. 15 odst. 7 směrnice (EU) 2018/2001.

2. Členské státy zajistí, aby **všechny příslušné strany, včetně veřejných a soukromých zúčastněných stran**, měly možnost účastnit se přípravy plánů vytápění a chlazení, komplexního posouzení a příslušných politik a opatření.

Středa 14. září 2022

3. Pro účely posouzení uvedeného v odstavci 1 provádějí členské státy analýzu nákladů a přínosů, která se vztahuje na jejich území a je založena na klimatických podmínkách, ekonomické proveditelnosti a technické vhodnosti. Analýza nákladů a přínosů umožňuje usnadnění určení a provedení nejefektivnějších řešení z hlediska zdrojů a nákladů za účelem naplnění potřeb v oblasti dodávek tepla a chlazení, **přičemž zohledňuje celkovou účinnost systému, přiměřenost a odolnost energetické soustavy a zásadu „energetická účinnost v první řadě“**. Tato analýza nákladů a přínosů může být součástí posouzení vlivů na životní prostředí ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ⁽⁶⁷⁾.

Členské státy určí příslušné orgány odpovědné za provádění analýz nákladů a přínosů, poskytnou podrobné metodiky a předpoklady v souladu s přílohou X a stanoví a zveřejní postupy pro ekonomickou analýzu.

4. Je-li na základě posouzení uvedeného v odstavci 1 a analýzy uvedené v odstavci 3 zjištěn potenciál pro použití vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo účinného dálkového vytápění a chlazení **nebo výroby elektrické energie z odpadního tepla pro vlastní spotřebu**, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, přijmou členské státy **nebo místní a regionální odpovědné orgány** vhodná opatření pro rozvoj infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení **nebo pro stimulaci rozvoje zařízení pro přeměnu přebytečného odpadního tepla na elektrickou energii pro vlastní spotřebu** či pro přispění k rozvoji vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a využívání vytápění a chlazení z odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie v souladu s odstavcem 1 a čl. 24 odst. 4 a 6.

Není-li na základě posouzení uvedeného v odstavci 1 a analýzy uvedené v odstavci 3 zjištěn potenciál, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, včetně administrativních nákladů na provedení analýzy nákladů a přínosů uvedené v čl. 24 odst. 4, mohou dotčené členské státy **společně s místními a regionálními orgány** osvobodit zařízení od plnění požadavků stanovených v uvedeném odstavci.

5. Členské státy přijmou politiky a opatření, které zajistí, aby byl identifikován potenciál zjištěný v komplexních posouzeních provedených podle odstavce 1. Tyto politiky a opatření zahrnují alespoň prvky uvedené v příloze IX. Každý členský stát oznámí uvedené politiky a opatření jako součást aktualizace svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, svého následného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu a příslušných zpráv o pokroku oznámených v souladu s nařízením (EU) 2018/1999.

Členské státy při přípravě své politiky a opatření shromáždí informace o zařízeních kombinované výroby tepla a elektřiny a jednotkách ve stávajících místních sítích dálkového vytápění a chlazení a provedou posouzení potenciálu úspor energie. Tyto informace obsahují alespoň údaje o účinnosti systému, ztrátách v systému, hustotě připojení, ztrátách v síti a teplotním rozptylu, spotřebě primární a konečné energie, emisních faktorech a předřazených řetězcích zdrojů energie. Tyto údaje se zveřejní a členské státy je zpřístupní veřejnosti.

6. Členské státy **zajistí, aby** regionální a místní orgány vypracovaly místní plány vytápění a chlazení alespoň v obcích s celkovým počtem obyvatel **dosahujícím alespoň 35 000, a obce s nižším počtem obyvatel vyzvou k vypracování těchto plánů**. Uvedené plány **musí**:

a) vycházet z informací a údajů poskytnutých v komplexních posouzeních provedených podle odstavce 1, poskytnout odhad a zmapování potenciálu pro zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím **připravenosti nízkoteplotního dálkového vytápění, vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny**, zpětného získávání odpadního tepla, a energie z obnovitelných zdrojů při vytápění a chlazení v dané konkrétní oblasti; **kromě toho se provede analýza zařízení pro vytápění a chlazení v místním fondu budov, která zohlední potenciál jednotlivých oblastí pro opatření v oblasti energetické účinnosti a která bude základem pro šablony plánu renovace pro podobné typy budov s cílem rychle, nákladově efektivně a vzájemně koordinovaným způsobem transformovat budovy a dodavatelské infrastruktury;**

aa) **být plně v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“;**

b) zahrnovat strategii pro využití potenciálu identifikovaného podle odst. 6 písm. a);

c) **být schopny zapojit všechny příslušné regionální nebo místní zúčastněné strany a zajistit účast široké veřejnosti, včetně provozovatelů místní energetické infrastruktury v rané fázi;**

⁽⁶⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

Středa 14. září 2022

- ca) **zohlednit stávající energetickou infrastrukturu pro plyn, teplo a elektřinu;**
- d) **zvážit společné potřeby místních komunit a různých místních nebo regionálních správních jednotek nebo regionů;**
- da) **posoudit úlohu energetických společenství a dalších iniciativ vedených spotřebiteli, které mohou aktivně přispět k realizaci místních projektů v oblasti vytápění a chlazení;**
- db) **zahrnovat strategii pro upřednostnění osob postižených energetickou chudobou, domácností s nízkými příjmy, zranitelných spotřebitelů a případně osob žijících v sociálním bydlení, jak je uvedeno v článku 22, včetně analýzy trhu s cílem určit a pochopit potřeby cílových skupin a navrhnout programy uzpůsobené jim na míru;**
- dc) **posoudit, jak financovat provádění stanovených politik a opatření, a zajistit finanční mechanismy, které spotřebitelům umožní přechod na vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů;**
- dd) **zvážit cenovou dostupnost energie, bezpečnost dodávek a přiměřenost a odolnost energetické soustavy;**
- e) **zahrnovat trajektorii pro dosažení cílů plánů v souladu s klimatickou neutralitou a sledování pokroku při provádění identifikovaných politik a opatření;**
- ea) **vypracovat strategii pro plánování výměny starých a neúčinných zařízení na vytápění a chlazení ve veřejných institucích vysoce účinnými alternativami s cílem postupně přestat využívat fosilní paliva;**
- eb) **posoudit možné synergie s plány sousedních regionálních nebo místních orgánů na podnícení společných investic a nákladové efektivnosti.**

Členské státy zajistí, aby **všechny příslušné strany, včetně veřejných a příslušných soukromých zúčastněných stran**, měly možnost účastnit se přípravy plánů vytápění a chlazení, komplexního posouzení a příslušných politik a opatření.

Za tímto účelem vypracují členské státy doporučení na podporu regionálních a místních orgánů při provádění politik a opatření v oblasti energeticky účinnějšího vytápění a chlazení založeného na obnovitelných zdrojích energie na regionální a místní úrovni s využitím identifikovaného potenciálu. Členské státy podpoří regionální a místní orgány v nejvyšší možné míře všemi prostředky, včetně programů finanční podpory a technické podpory. **Členské státy zajistí, aby plány vytápění a chlazení odpovídaly dalším místním požadavkům na plánování v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí, aby se tak zabránilo vzniku administrativní zátěže pro místní a regionální orgány a podpořila se účinná realizace plánů.**

6a. Místní plány vytápění a chlazení může společně provádět skupina několika sousedních místních orgánů, pokud k tomu existují vhodné zeměpisné a správní podmínky a odpovídající infrastruktura pro vytápění a chlazení.

6b. Provádění místních plánů vytápění a chlazení ověřuje a posuzuje příslušný orgán. Pokud je provádění na základě trajektorie a monitorování podle odst. 6 písm. e) považováno za nedostatečné, navrhne příslušný orgán opatření k odstranění těchto nedostatků.

Článek 24

Dodávky vytápění a chlazení

1. Za účelem zvýšení primární energetické účinnosti a podílu energie z obnovitelných zdrojů v dodávkách vytápění a chlazení je účinným systémem dálkového vytápění a chlazení systém, který splňuje tato kritéria:

- a. do 31. prosince **2027** systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 75 % tepla z kombinované výroby tepla a elektřiny nebo 50 % z kombinace této energie a tepla **dodávaných do sítě;**
- b. od 1. ledna **2028** systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 80 % tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo alespoň kombinaci této tepelné energie vstupující do sítě, přičemž podíl energie z obnovitelných zdrojů činí alespoň 5 % a celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů, odpadního tepla nebo tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny činí nejméně 50 %;

Středa 14. září 2022

- c. od 1. ledna 2035 systém, který využívá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, přičemž podíl energie z obnovitelných zdrojů činí nejméně 20 %;
- d. od 1. ledna 2045 systém, který využívá alespoň 75 % energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla, přičemž podíl energie z obnovitelných zdrojů činí nejméně 40 %;
- e. od 1. ledna 2050 systém, který využívá pouze energii z obnovitelných zdrojů a odpadní teplo, přičemž podíl energie z obnovitelných zdrojů činí nejméně 60 %.

f. v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“, pokud podíl odpadního tepla překračuje kritéria uvedená v písmenech c), d) a e) a pokud by jinak docházelo ke ztrátám odpadního tepla, může být odpadním teplem nahrazen kterýkoli jiný zdroj energie;

g. bylo provedeno posouzení maximálních potřebných teplot v distribuční síti.

2. Členské státy zajistí, aby systém dálkového vytápění a chlazení, který se buduje nebo podstatně rekonstruuje, splňoval kritéria stanovená v odstavci 1 použitelná v době, kdy po rekonstrukci začíná fungovat nebo pokračuje v provozu. Kromě toho členské státy zajistí, aby při výstavbě nebo podstatné rekonstrukci systému dálkového vytápění a chlazení nedošlo ke zvýšení využívání fosilních paliv jiných než zemního plynu ve stávajících zdrojích tepla ve srovnání s roční spotřebou průměrovanou za předchozí tři kalendářní roky plného provozu před rekonstrukcí a aby žádné nové zdroje tepla v uvedeném systému nevyužívaly fosilní paliva. **Členské státy dále zajistí, aby bylo zmapováno a zveřejněno, kudy vedou stávající systémy dálkového vytápění a chlazení.**

3. Členské státy zajistí, aby od 1. ledna 2025 a poté každých pět let provozovatelé všech stávajících systémů dálkového vytápění a chlazení s celkovým energetickým výstupem vyšším než 5 MW, které nesplňují kritéria stanovená v odst. 1 písm. b) až e), vypracovali plán na zvýšení primární energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů **a snížení distribučních ztrát**. Tento plán obsahuje opatření ke splnění kritérií stanovených v odst. 1 písm. b) až e) a musí být schválen příslušným orgánem.

3a. Členské státy zajistí, aby datová centra o celkovém jmenovitém energetickém příkonu vyšším než 100 kW využívala odpadní teplo nebo pro rekuperaci odpadního tepla našla jiné uplatnění, s výjimkou případů, kdy jsou schopna prokázat, že to není technicky nebo ekonomicky proveditelné v souladu s posouzením uvedeným v odstavci 4.

4. Aby bylo možné posoudit ekonomickou proveditelnost zvýšení energetické účinnosti dodávek tepla a chlazení, členské státy zajistí, aby na úrovni zařízení byla prováděna analýza nákladů a přínosů v souladu s přílohou X, pokud jsou nově plánována nebo podstatně rekonstruována tato zařízení **a pokud jim dosud nevznikly materiální náklady**:

- a) tepelná elektrárna o průměrném ročním celkovém energetickém příkonu nad 5 MW, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů zajištění provozu tohoto zařízení jakožto zařízení s vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;
- b) průmyslové zařízení o průměrném ročním celkovém energetickém příkonu nad 5 MW za účelem posouzení využití odpadního tepla na místě a mimo něj;
- c) zařízení služeb o průměrném ročním energetickém příkonu nad 5 MW, jako jsou zařízení na čištění odpadních vod a zařízení LNG, za účelem posouzení využití odpadního tepla na místě a mimo něj;
- d) datové centrum o celkovém jmenovitém energetickém příkonu nad **100 kW** za účelem posouzení **technické proveditelnosti, nákladové efektivnosti a dopadu na energetickou účinnost, poptávky po dálkovém vytápění, včetně sezónních výkyvů, pokud jde o** využívání odpadního tepla k uspokojení ekonomicky odůvodněné poptávky a připojení uvedeného zařízení k síti dálkového vytápění nebo k účinnému systému dálkového chlazení/ systému dálkového chlazení založenému na obnovitelných zdrojích energie **nebo jiné uplatnění rekuperace odpadního tepla**. Analýza musí vzít v úvahu řešení systému chlazení, která umožňují odstranit nebo zachytit odpadní teplo při užitečné teplotě s minimálním přídatným energetickým příkonem.

Členské státy zajistí, aby byly odstraněny regulační překážky pro využívání odpadního tepla a aby byla poskytnuta dostatečná podpora pro využívání odpadního tepla, jsou-li zařízení uvedená v písmenech a) až d) nově naplánována nebo rekonstruována. Pro účely posuzování odpadního tepla na místě pro účely písmen b) až d) lze namísto analýzy nákladů a přínosů stanovené v tomto odstavci provést energetické audity v souladu s přílohou VI.

Středa 14. září 2022

Instalace vybavení pro zachycování oxidu uhličitého vyprodukovaného spalovacím zařízením za účelem jeho geologického ukládání, jak je stanoveno ve směrnici 2009/31/ES, se nepovažuje za rekonstrukci pro účely prvního pododstavce písmen b) a c).

Členské státy si vyžádají provedení analýzy nákladů a přínosů ve spolupráci s podniky odpovědnými za provoz daného zařízení.

5. Členské státy mohou z působnosti odstavce 4 vyjmout:

- a) zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1 500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let, na základě postupu ověřování zavedeného členskými státy za účelem zajištění splnění tohoto kritéria pro osvobození;
- b) zařízení, která musí být umístěna v blízkosti geologického úložiště schváleného podle směrnice 2009/31/ES;
- c) datová centra, jejichž odpadní teplo je nebo bude využíváno v síti dálkového vytápění nebo přímo k vytápění prostor, přípravě teplé užitkové vody, k jiným účelům v budově nebo skupině budov, kde se dané datové centrum nachází, **nebo k jiným účelům v příslušném místě datového centra.**

Pro vynětí jednotlivých zařízení z působnosti odst. 4 písm. c) a d) mohou členské státy také stanovit prahové hodnoty vyjádřené objemem dostupného využitelného odpadního tepla, poptávkou po teple nebo vzdálenostmi mezi průmyslovými zařízeními a sítěmi dálkového vytápění.

Členské státy oznámí výjimky přijaté podle tohoto odstavce Komisi.

6. Členské státy přijmou kritéria pro vydání povolení podle článku 8 směrnice (EU) 2019/944 nebo kritéria pro rovnocenné oprávnění za účelem:

- a) zohlednění výsledku komplexních posouzení uvedených v čl. 23 odst. 1;
- b) zajištění splnění požadavků uvedených v odstavci 4;
- c) zohlednění výsledku analýzy nákladů a přínosů uvedené v odstavci 4.

7. Členské státy mohou osvobodit jednotlivá zařízení od požadavku – vyplývajícího z kritérií pro vydávání povolení nebo oprávnění uvedených v odstavci 6 – provést varianty, jejichž přínosy jsou vyšší než náklady, existují-li pro to závažné právní, vlastnické nebo finanční důvody. V těchto případech dotčený členský stát předloží Komisi oznámení obsahující odůvodnění takového rozhodnutí, a to do tří měsíců ode dne jeho přijetí. Komise může vydat k oznámení stanovisko do tří měsíců od jeho přijetí.

8. Odstavce 4, 5, 6 a 7 tohoto článku se použijí na zařízení, na něž se vztahuje směrnice 2010/75/EU, aniž jsou dotčeny požadavky uvedené v směrnici.

9. Členské státy shromažďují informace o analýzách nákladů a přínosů provedených v souladu s odst. 4 písm. a), b), c) a d) tohoto článku. Uvedené informace by měly obsahovat alespoň údaje o dostupných množstvích dodávek tepla a tepelných parametrech, o plánovaném ročním počtu provozních hodin a o zeměpisné poloze lokalit. Uvedené údaje se zveřejňují s náležitým ohledem na jejich potenciální citlivost.

10. Na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti podle písmene f) přílohy III členské státy zajistí, aby podle objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií stanovených každým členským státem mohl být zaručen původ elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Zajistí, aby tato záruka původu splňovala požadavky a obsahovala alespoň údaje specifikované v příloze XI. Členské státy vzájemně uznávají své záruky původu, výlučně jako důkaz o údajích uvedených v tomto odstavci. Každé odmítnutí uznat záruku původu jako takovýto důkaz, zejména z důvodů spojených se zamezením podvodům, musí být založeno na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích. O každém takovém odmítnutí a jeho důvodech uvědomí členské státy Komisi. V případě odmítnutí uznat záruku původu může Komise přijmout rozhodnutí s cílem přinutit odmítající stranu, aby záruku uznala, zejména s ohledem na objektivní, transparentní a nediskriminační kritéria, na nichž se toto uznání zakládá.

Středa 14. září 2022

Komise je oprávněna přezkoumat, prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci přijatých v souladu s článkem 31 této směrnice, harmonizované referenční hodnoty účinnosti stanovené v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2402 ⁽⁶⁸⁾.

11. Členské státy zajistí, aby veškerá dostupná podpora pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny byla podmíněna tím, že vyrobená elektřina pochází z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a že odpadní teplo je účelně využíváno k dosažení úspor primární energie. Veřejná podpora kombinované výroby tepla a elektřiny a výroby tepla pro dálkové vytápění a sítí dálkového vytápění podléhá pravidlům pro poskytování státní podpory, pokud se na ni vztahují.

Článek 25

Přeměna, přenos nebo přeprava a distribuce energie

1. Vnitrostátní energetické regulační orgány při plnění regulačních úkolů stanovených ve směrnici (EU) 2019/944 a 2009/73/ES týkajících se rozhodování o provozování infrastruktury v oblasti plynu a elektřiny uplatňují zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v souladu s článkem 3 této směrnice, a to včetně jejich rozhodnutí o síťových sazbách, **aniž je dotčena zásada nediskriminace a nákladové efektivnosti. Kromě zásady „energetická účinnost v první řadě“ zohlední vnitrostátní energetické regulační orgány nákladovou efektivnost, účinnost systému a bezpečnost dodávek a dodržují přístup založený na životním cyklu, aby zajistily dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a její udržitelný rozvoj.**

2. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových a distribučních soustav zemního plynu a elektřiny uplatňovali zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v souladu s článkem 3 této směrnice **a v souladu s cíli Unie v oblasti klimatu a udržitelnosti** ve svých rozhodnutích o plánování a rozvoji sítí a o investicích. **Flexibilita na straně poptávky je ústřední součástí posuzování plánování a provozu sítí.** Při současném zohlednění bezpečnosti dodávek a integrace trhu členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav **investovali** do aktiv, **která obstojí i v budoucnosti**, s cílem přispět ke zmírňování změny klimatu. Vnitrostátní regulační orgány **mohou** poskytnout metodiky a pokyny k tomu, jak posuzovat alternativy v analýze nákladů a přínosů, **a to v úzké spolupráci s provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav, kteří mohou sdílet klíčové technické poznatky**, s přihlédnutím k širším přínosům, a při schvalování, ověřování nebo monitorování projektů předložených provozovateli přenosových soustav nebo provozovateli distribučních soustav by měly ověřovat uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ ze strany provozovatelů přenosových soustav nebo provozovatelů distribučních soustav.

3. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových a distribučních soustav **sledovali a kvantifikovali celkový objem síťových ztrát souvisejících se sítí, kterou provozují, a aby přijali nákladově efektivní opatření ke zvýšení účinnosti sítě a řešení potřeb v oblasti rozvoje infrastruktury a ztrát, které způsobila zvýšená elektrifikace na straně poptávky i výroby.** Provozovatelé přenosových a distribučních soustav oznámí tato opatření vnitrostátnímu energetickému regulačnímu orgánu. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových a distribučních sítí posoudili opatření ke zvýšení energetické účinnosti, pokud jde o jejich stávající přenosové nebo distribuční soustavy zemního plynu nebo elektřiny, a zlepšili energetickou účinnost při navrhování a provozu infrastruktury, **zejména pokud jde o zavádění inteligentních sítí.** Členské státy vyzvou provozovatele přenosových a distribučních sítí k vývoji inovativních řešení pro zlepšení **účinnosti a udržitelnosti, včetně** energetické účinnosti, stávajících **a budoucích** soustav prostřednictvím předpisů založených na pobídkách.

4. Vnitrostátní energetické regulační orgány zahrnou do výroční zprávy vypracované podle čl. 59 odst. 1 písm. i) směrnice (EU) 2019/944 a podle článku 41 směrnice (EU) 2009/73/ES zvláštní oddíl o pokroku dosaženém při zvyšování energetické účinnosti, pokud jde o provoz infrastruktury v oblasti zemního plynu a elektřiny. V těchto zprávách vnitrostátní energetické regulační orgány posoudí **celkovou účinnost** při provozování infrastruktury v oblasti zemního plynu a elektřiny a opatření prováděná provozovateli přenosových a distribučních soustav a případně poskytnou doporučení ke zlepšení energetické účinnosti, **včetně nákladově efektivních alternativ, které zmírní nápor v době špičkového zatížení a celkovou spotřebu elektřiny.**

5. Pokud jde o elektřinu, zajistí členské státy, aby regulace sítí a síťové sazby splňovaly kritéria uvedená v příloze XII s přihlédnutím k pokynům a kodexům vypracovaným podle nařízení (EU) 2019/943.

⁽⁶⁸⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2402 ze dne 12. října 2015, kterým se přezkoumávají harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla za použití směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU a kterým se zrušuje prováděcí rozhodnutí Komise 2011/877/EU (Úř. věst. L 333, 19.12.2015, s. 54).

Středa 14. září 2022

6. Členské státy mohou povolit sociálně orientované složky programů a struktur sazeb za přenos či přepravu a distribuci energie po síti, pokud jsou veškeré rušivé účinky na přenosovou či přepravní a distribuční soustavu omezeny na nezbytné minimum a pokud nejsou nepřiměřené danému sociálnímu cíli.
7. Vnitrostátní regulační orgány zajistí odstranění těch pobídek v sazbách za přenos či přepravu a distribuci energie, které narušují energetickou účinnost **a odezvu na straně poptávky**, pokud jde o výrobu, přenos či přepravu, distribuci a dodávky elektřiny a zemního plynu. **Členské státy zajistí účinnost při navrhování infrastruktury a provozu stávající infrastruktury, a aby sazby v rámci směrnice (EU) 2019/944 umožňovaly dodavatelům zlepšit účast spotřebitelů na účinnosti systému.**
8. Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav musí splňovat požadavky stanovené v příloze XII.
9. Vnitrostátní regulační orgány mohou případně od provozovatelů přenosových soustav a provozovatelů distribučních soustav vyžadovat, aby snížením poplatků za připojení a využívání soustavy podpořili umístění vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny do blízkosti oblastí poptávky po teple.
10. Členské státy mohou umožnit výrobcům elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, kteří se chtějí připojit k síti, aby vypsali veřejnou soutěž na práce související s připojením.
11. Při podávání zpráv podle směrnice 2010/75/EU a aniž je dotčen čl. 9 odst. 2 této směrnice členské státy zváží zahrnutí informací o úrovních energetické účinnosti zařízení provádějících spalování paliv o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více s ohledem na příslušné nejlepší dostupné techniky vyvinuté v souladu se směrnicí 2010/75/EU.

KAPITOLA VI HORIZONTÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 26

Dostupnost systémů kvalifikace, akreditace a certifikace

1. Členské státy zajistí odpovídající úroveň způsobilosti pro povolání v oblasti energetické účinnosti, která odpovídá potřebám trhu. Členské státy v úzké spolupráci se sociálními partnery zajistí, aby byly pro povolání v oblasti energetické účinnosti, včetně poskytovatelů energetických služeb, poskytovatelů energetických auditů, energetických manažerů, nezávislých odborníků a osob zajišťujících instalaci prvků budov podle směrnice 2010/31/EU, k dispozici systémy certifikace a/nebo rovnocenné kvalifikační systémy, v případě potřeby včetně vhodných programů odborné přípravy, a aby byly spolehlivé a přispívaly k plnění vnitrostátních cílů v oblasti energetické účinnosti a celkových cílů EU v oblasti dekarbonizace.

Poskytovatelé systémů certifikace a/nebo rovnocenných kvalifikačních systémů, v případě potřeby včetně vhodných programů odborné přípravy, musí být akreditováni v souladu s nařízením (ES) č. 765/2008 ⁽⁶⁹⁾.

1a. Členské státy podpoří certifikaci, odbornou přípravu a vzdělávací programy s cílem zajistit odpovídající úroveň způsobilosti pro povolání v oblasti energetické účinnosti, která odpovídá potřebám trhu. Členské státy zavedou opatření na podporu účasti na těchto programech, zejména pro malé a střední podniky a osoby samostatně výdělečně činné. Do ... [12 měsíců od vstupu této směrnice v platnost] Komise zahájí celounijní kampaň s cílem přilákat k povoláním v oblasti energetické účinnosti více lidí a zajistit rovný přístup pro ženy.

1b. Do ... [12 měsíců od vstupu této směrnice v platnost] Komise zřídí jednotnou přístupovou platformu, která bude poskytovat podporu a umožní sdílení znalostí s cílem zajistit odpovídající úroveň kvalifikovaných odborníků, aby se dosáhlo cílů EU v oblasti klimatu a energetiky. Tato platforma bude sdružovat členské státy, sociální partnery, vzdělávací instituce, akademickou obec a další příslušné zúčastněné strany s cílem podporovat a šířit osvědčené postupy, a zajistit tak více odborníků v oblasti energetické účinnosti, ale i rekvalifikaci a prohlubování dovedností stávajících odborníků, v zájmu uspokojení potřeb trhu.

⁽⁶⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30-47).

Středa 14. září 2022

2. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní systémy certifikace nebo rovnocenné kvalifikační systémy, v případě potřeby včetně programů odborné přípravy, **byly založeny na stávajících evropských nebo mezinárodních normách.**

3. Členské státy zveřejní systémy certifikace či rovnocenné kvalifikační systémy nebo vhodné programy odborné přípravy uvedené v odstavci 1 a spolupracují mezi sebou navzájem a s Komisí při porovnávání těchto systémů a jejich uznávání.

Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění informovanosti spotřebitelů o dostupnosti daných systémů v souladu s čl. 27 odst. 1.

4. Členské státy do 31. prosince 2024 a poté každé **dva** roky posoudí, zda dané systémy zajišťují nezbytnou úroveň způsobilosti **a genderové vyváženosti** poskytovatelů energetických služeb, energetických auditorů, energetických manažerů, nezávislých odborníků a osob zajišťujících instalaci prvků budov podle směrnice 2010/31/EU. **Posoudí rovněž rozdíl mezi počtem dostupných a potřebných odborníků.** Příslušné posouzení a doporučení zveřejní.

Článek 27

Energetické služby

1. Členské státy podporují trh energetických služeb a přístup malých a středních podniků na něj tím, že šíří jasné a snadno dostupné informace o:

- a) dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb a doložkách, které by měly být v takových smlouvách obsaženy, aby byly zaručeny úspory energie a práva konečných zákazníků;
- b) finančních nástrojích, pobídkách, grantech, revolvingových fonděch, zárukách, systémech pojištění a půjčkách na podporu projektů služeb v oblasti energetické účinnosti;
- c) dostupných poskytovatelích energetických služeb, kteří jsou kvalifikováni a/nebo certifikováni, a jejich kvalifikacích a/nebo certifikacích v souladu s článkem 26;
- d) dostupných metodikách monitorování a ověřování a systémech kontroly kvality.

2. Členské státy podpoří rozvoj štítků kvality, mimo jiné obchodními sdruženími, v příslušných případech na základě evropských nebo mezinárodních norem.

3. Členské státy zveřejňují a pravidelně aktualizují seznam dostupných kvalifikovaných či certifikovaných poskytovatelů energetických služeb a jejich kvalifikací či certifikací v souladu s článkem 26, nebo zajišťují rozhraní, jímž mohou poskytovatelé energetických služeb poskytovat informace.

4. Členské státy **zajistí, aby** veřejné subjekty využívaly smlouvy o energetických službách pro renovace velkých budov. U renovací velkých jiných než obytných budov, **veřejných obytných budov** s užitnou podlahovou plochou nad 500 m² **a budov pro sociální účely** členské státy zajistí, aby veřejné subjekty posoudily proveditelnost využívání smluv o energetických službách **a dalších energetických služeb založených na výkonnosti.**

Členské státy mohou veřejné subjekty vybízet, aby uzavírání smluv o energetických službách kombinovaly s rozšířenými energetickými službami, včetně odezvy na straně poptávky a skladování, **s cílem zajistit úspory energie a udržet dosažené výsledky v průběhu času prostřednictvím průběžného monitorování, účinného provozu a údržby.**

5. Členské státy podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:

- a) poskytují vzorové smlouvy pro uzavírání smluv o energetických službách, které obsahují alespoň prvky, jejichž seznam je uveden v příloze XIII, a zohledňují stávající evropské nebo mezinárodní normy, dostupné pokyny pro výběrová řízení a pokyny Eurostatu pro statistické zpracovávání smluv o energetických službách na účtech vládních institucí;
- b) poskytují informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, včetně, je-li k dispozici, analýzy nákladů a přínosů využívající přístupu založeného na době životnosti;

Středa 14. září 2022

- c) **podporují a** zveřejňují databázi realizovaných a probíhajících smluv o energetických službách, která zahrnuje plánované a dosažené úspory energie.
6. Členské státy podporují řádné fungování trhu energetických služeb tím, že přijímají tato opatření:
- a) určují a propagují kontaktní místo či místa, kde mohou koneční zákazníci získat informace uvedené v odstavci 1;
- b) zajišťují odstranění regulatorních a neregulatorních překážek, které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách a jiných modelů služeb v oblasti energetické účinnosti v zájmu určení nebo provádění opatření k úspoře energie;
- c) zřizují poradní orgány, **společnosti poskytující energetické služby** a nezávislé tržní zprostředkovatele, včetně jednotných kontaktních míst nebo podobných podpůrných mechanismů, a propagují jejich úlohu s cílem stimulovat rozvoj trhu na straně poptávky a nabídky a zveřejňují informace o uvedených podpůrných mechanismech a zpřístupňují je účastníkům trhu.
7. Za účelem podpory řádného fungování trhu s energetickými službami mohou členské státy zřídit individuální mechanismus nebo jmenovat veřejného ochránce práv, který zajistí účinné vyřizování stížností a mimosoudní urovnávání sporů vyplývajících ze smluv o energetických službách.
8. Členské státy zajistí, aby se distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie zdrželi všech činností, které mohou bránit poptávce po energetických službách nebo opatřeních zaměřených na zvyšování energetické účinnosti a jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů těchto služeb nebo opatření, včetně uzavírání trhu před konkurencí nebo zneužívání dominantního postavení.

Článek 28

Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost, finanční a technická podpora

1. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, členské státy napomáhají zřizování finančních mechanismů nebo využívání stávajících mechanismů pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem maximalizace přínosů většího počtu finančních toků a kombinace grantů, finančních nástrojů a technické pomoci.
2. Komise případně přímo nebo prostřednictvím evropských finančních institucí pomáhá členským státům s vytvářením finančních mechanismů a nástrojů na podporu vývoje projektů na celostátní, regionální nebo místní úrovni s cílem zvyšovat investice do energetické účinnosti v různých odvětvích a chránit zranitelné zákazníky, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení a posilovat jejich postavení, mimo jiné začleněním hlediska rovnosti, aby nikdo nebyl opomenut.
3. Členské státy přijmou opatření, která zajistí, aby úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, jako jsou zelené hypotéky a zelené úvěry, zajištěné i nezajištěné, byly finančními institucemi nabízeny široce a nediskriminačně a aby byly pro spotřebitele viditelné a přístupné. Členské státy přijmou opatření pro snadnější uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní. Členské státy zajistí, aby bankám a jiným finančním institucím byly poskytovány informace o možnostech účasti na financování opatření ke zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru.
- 3a. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, přijmou členské státy režimy finanční podpory, aby posílily využívání opatření ke zvýšení energetické účinnosti u nově vybudovaných individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení a při podstatné rekonstrukci těchto systémů, jakož i využívání opatření k nahrazení starých a neúčinných zařízení pro vytápění a chlazení vysoce účinnými alternativami.**

Členské státy usnadní zřízení místních odborníků a technické pomoci s cílem poskytovat poradenství ohledně osvědčených postupů, pokud jde o dosažení dekarbonizace místního dálkového vytápění a chlazení, např. tím, že umožní přístup k projektům dostupným na místě a ke specializované finanční podpoře.

Středa 14. září 2022

4. Komise usnadňuje výměnu osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními nebo regionálními orgány či subjekty, a to například formou výročních schůzek regulačních orgánů, prostřednictvím veřejných databází s informacemi o provádění opatření členskými státy a srovnáváním jednotlivých zemí.

5. S cílem mobilizovat soukromé financování pro opatření týkající se energetické účinnosti a energetické renovace, **přispívat k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti a vnitrostátních příspěvků podle článku 4 této směrnice a cílů uvedených ve směrnici 2010/31/EU** vede Komise dialog s veřejnými a soukromými finančními institucemi a s konkrétními odvětvími, jako je doprava, IKT a stavebnictví, za účelem **identifikace potřeb** a vytyčení možného postupu.

6. Opatření uvedená v odstavci 5 zahrnují tyto prvky:

a) mobilizaci kapitálových investic do energetické účinnosti zohledněním širších dopadů úspor energie;

aa) usnadnění zavádění specializovaných finančních nástrojů pro energetickou účinnost a systémů financování ve velkém měřítku, které mají zřídit finanční instituce;

b) zajištění lepších údajů o energetické a finanční náročnosti:

i) dalším prověřením způsobů, jak investice do energetické účinnosti zlepšují hodnoty podkladových aktiv;

ii) podporou studií posuzujících monetizaci jiných než energetických přínosů investic do energetické účinnosti.

7. S cílem mobilizovat soukromé financování pro opatření týkající se energetické účinnosti a energetické renovace členské státy při provádění této směrnice:

a) zváží způsoby, jak lépe využít **systémů hospodaření s energií** a energetických auditů podle článku 11 k ovlivnění rozhodování;

b) optimálně využijí možností a nástrojů dostupných z rozpočtu Unie a navrhovaných v iniciativě „inteligentní financování pro inteligentní budovy“ a ve sdělení Komise s názvem „Renovační vlna“.

8. Komise poskytne členským státům a účastníkům trhu do 31. prosince 2024 pokyny, jak uvolnit soukromé investice.

Účelem pokynů je pomoci členským státům a účastníkům trhu při rozvoji a realizaci jejich investic do energetické účinnosti v různých programech Unie a navrhnout vhodné finanční mechanismy a řešení s kombinací grantů, finančních nástrojů a podpory při vývoji projektů s cílem rozšířit stávající iniciativy a využít financování Unie jako katalyzátoru k mobilizaci a aktivaci soukromého financování.

9. **Do ... [datum provedení směrnice ve vnitrostátním právu]** členské státy mohou zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost. Cílem **vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost** je realizovat opatření týkající se energetické účinnosti **na podporu vnitrostátních příspěvků členských států podle čl. 4 odst. 2. Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být zřízen jako účelový fond v rámci již existujícího vnitrostátního nástroje na podporu kapitálových investic.**

Členské státy ve svých vnitrostátních fondech pro energetickou účinnost zavedou finanční nástroje, včetně veřejných záruk, aby zvýšily využívání soukromých investic do energetické účinnosti a úvěrových produktů a inovačních programů v oblasti energetické účinnosti uvedených v odstavci 3 tohoto článku. Podle čl. 8 odst. 3 a článku 22 **vnitrostátní fond pro energetickou účinnost podpoří provádění opatření přednostně u zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a případně osob žijících v sociálním bydlení. Tato podpora zahrnuje financování malých a středních podniků, které tyto prostředky využijí na opatření v oblasti energetické účinnosti, s cílem mobilizovat a aktivovat soukromé financování malých a středních podniků, čímž se podpoří provádění vnitrostátních opatření týkajících se energetické účinnosti na podporu členských států při plnění jejich vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti a jejich orientačních plánů uvedených v čl. 4 odst. 2.** [Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být financován z příjmů z dražeb povolenek podle systému EU pro obchodování s emisemi v odvětví stavebnictví a dopravy.]

Středa 14. září 2022

10. Členské státy mohou umožnit, aby veřejné subjekty plnily povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prostřednictvím každoročních příspěvků do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost odpovídajících výši investic vyžadovaných ke splnění těchto povinností.

11. Členské státy mohou stanovit, že povinné strany mohou plnit své povinnosti uvedené v čl. 8 odst. 1 a 4 tím, že každý rok přispějí do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností.

12. Členské státy mohou při vytváření inovativních finančních mechanismů pro zvýšení energetické účinnosti využívat příjmů z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES.

12a. Komise posoudí účinnost a účelnost investičních opatření v oblasti energetické účinnosti prováděných v členských státech a jejich schopnost zvýšit využívání soukromých investic do energetické účinnosti, přičemž také zohlední potřeby veřejných financí vyjádřené ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Komise vyhodnotí, zda by mechanismus ke zvýšení energetické účinnosti na úrovni Unie, jehož cílem by bylo poskytovat záruku EU, technickou pomoc, včetně jednotného kontaktního místa, a související granty umožňující provádění finančních nástrojů a systémů financování a podpory na vnitrostátní úrovni, mohl nákladově efektivním způsobem podpořit dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti a klimatu, a případně navrhne zřízení takového mechanismu.

Do ... [30. března 2024] předloží Komise za tímto účelem Evropskému parlamentu a Radě zprávu, kterou případně doplní o legislativní návrh.

12b. Členské státy oznámí Komisi do ... [15. března 2025] a poté každé dva roky v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu v souladu s články 17 a 21 nařízení (EU) 2018/1999 tyto údaje:

- a) odhad objemu veřejných a soukromých investic do energetické účinnosti, včetně investic prostřednictvím smluv o energetické účinnosti a pákového efektu dosaženého prostřednictvím veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti;**
- b) objem úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, přičemž se rozlišují zajištěné a nezajištěné úvěrové produkty;**
- c) vnitrostátní programy financování zavedené za účelem zvýšení energetické účinnosti a zavedení osvědčených postupů a inovativní systémy financování energetické účinnosti.**

Pro usnadnění přípravy zpráv uvedených v prvním pododstavci poskytne Komise členským státům do ... [15. března 2024] společnou šablonu. Členské státy zprávu vypracovanou podle této šablony připojí jako přílohu ke svým integrovaným vnitrostátním zprávám o pokroku v oblasti energetiky a klimatu.

Článek 29

Převodní koeficienty a primární energetické faktory

1. Pro účely srovnání úspor energie a přepočtu na srovnatelnou jednotku se použijí hodnoty výhřevnosti uvedené v příloze VI prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2066 ⁽⁷⁰⁾ a primární energetické faktory stanovené v odstavci 2, pokud nelze odůvodnit použití jiných hodnot nebo faktorů.

2. Primární energetický faktor se použije pro výpočet úspor energie vyjádřených v primární energii s využitím přístupu zdola nahoru založeného na konečné spotřebě energie.

3. Pro úspory udané v kWh elektřiny použijí členské státy koeficient pro přesný výpočet výsledných úspor spotřeby primární energie. Členské státy použijí standardní koeficient 2,1, pokud nevyužijí možnosti stanovit jiný koeficient na základě odůvodněných vnitrostátních okolností.

⁽⁷⁰⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012 (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1).

Středa 14. září 2022

4. Pro úspory udané v kWh u jiných nosičů energie použijí členské státy koeficient pro přesný výpočet výsledných úspor spotřeby primární energie.
5. Pokud členské státy stanoví vlastní koeficient standardní hodnoty stanovené podle této směrnice, stanoví jej transparentní metodou na základě vnitrostátních **nebo místních** okolností ovlivňujících spotřebu primární energie. Tyto okolnosti musí být odůvodněné, ověřitelné a musí se zakládat na objektivních a nediskriminačních kritériích.
6. Při stanovení vlastního koeficientu zohlední členské státy skladbu zdrojů energie zahrnutou do aktualizace jejich integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a následného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, které mají být oznámeny Komisi v souladu s nařízením (EU) 2018/1999. Pokud se členské státy odchýlí od standardní hodnoty, oznámí Komisi koeficient, který používají, spolu s metodikou výpočtu a podkladovými údaji v aktualizaci svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a následných integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu v souladu s nařízením (EU) 2018/1999.
7. Do 25. prosince 2022 a následně každé čtyři roky Komise tento standardní koeficient reviduje na základě zaznamenaných údajů. Uvedená revize se provede s ohledem na její účinky na jiné právní předpisy Unie, jako je směrnice 2009/125/ES a nařízení (EU) 2017/1369. **Metodika se pravidelně posuzuje, aby se zajistilo, že úspory energie povedou k co největšímu snížení emisí skleníkových plynů a zároveň přispějí k postupnému ukončení používání fosilních paliv.**

KAPITOLA VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 30

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tyto předpisy Komisi do [data provedení] a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny těchto ustanovení.

Článek 31

Akty v přenesené pravomoci

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 32, pokud jde o přezkum harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti uvedených v čl. 24 odst. 10 druhém pododstavci.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 32 za účelem změny nebo doplnění této směrnice přizpůsobením hodnot, výpočetních metod, standardních koeficientů primární energie a požadavků stanovených v článku 29, přílohách II, III, V, VII až XI a XIII.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 32 za účelem doplnění této směrnice stanovením společného systému Unie pro hodnocení udržitelnosti datových center umístěných na jejím území, a to **do jednoho měsíce od vstupu této směrnice v platnost** a po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami. Tento systém stanoví definici ukazatelů udržitelnosti datových center a v souladu s **článkem 11a** této směrnice definuje minimální prahové hodnoty pro významnou spotřebu energie a stanoví klíčové ukazatele a metodiku jejich měření.

Článek 32

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

Středa 14. září 2022

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 31 je svěřena Komisi na dobu pěti let od [datum vyhlášení v Úředním věstníku]. Komise vypracuje zprávu o výkonu přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament ani Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 31 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 31 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 33

Přezkum a sledování provádění

1. V kontextu zprávy o stavu energetické unie podá Komise v souladu s čl. 35 odst. 1 a odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2018/1999 zprávu o fungování trhu s uhlíkem, přičemž zohlední dopady provádění této směrnice.
2. Do 31. října 2025 a poté každé čtyři roky Komise vyhodnotí stávající opatření k dosažení zvýšení energetické účinnosti a dekarbonizace v oblasti vytápění a chlazení. Uvedené hodnocení zohlední:
 - a) trendy týkající se energetické účinnosti a emisí skleníkových plynů v oblasti vytápění a chlazení, včetně dálkového vytápění a chlazení;
 - b) vzájemné vazby mezi přijatými opatřeními;
 - c) změny energetické účinnosti a emisí skleníkových plynů v oblasti vytápění a chlazení;
 - d) stávající a plánované politiky a opatření v oblasti energetické účinnosti a politiky a opatření v oblasti snižování emisí skleníkových plynů na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU a
 - e) opatření, která členské státy uvedly ve svých komplexních posouzeních podle čl. 23 odst. 1 této směrnice a oznámily v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1999.

Ve lhůtách uvedených v prvním pododstavci předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o tomto hodnocení a případně navrhne opatření k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky.

3. Členské státy do 30. dubna každého roku předají Komisi statistické údaje týkající se vnitrostátní výroby elektřiny a tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a z kombinované výroby tepla a elektřiny s nízkou účinností, v souladu s metodikou uvedenou v příloze II, ve vztahu k celkovým kapacitám pro výrobu tepla a elektřiny. Předají rovněž výroční statistické údaje o kapacitách kombinované výroby tepla a elektřiny, o palivu pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a o výrobě a kapacitách, pokud jde o dálkové vytápění a chlazení, ve vztahu k celkové výrobě a kapacitám pro teplo a elektřinu. Členské státy předají statistické údaje o úsporách primární energie dosažených uplatňováním kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu s metodikou uvedenou v příloze III.

Středa 14. září 2022

4. Komise do 1. ledna 2021 posoudí potenciál pro energetickou účinnost v oblasti přeměny, transformace, přenosu, přepravy a skladování energie a podá o tom zprávu Evropskému parlamentu a Radě. K této zprávě případně připojí legislativní návrhy.
5. S výhradou jakýchkoli změn ustanovení o maloobchodních trzích ve směrnici 2009/73/ES Komise do 31. prosince 2021 posoudí ustanovení týkající se informací o měření, účtování a spotřebě v souvislosti se zemním plynem, o čemž podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě, s cílem uvést je případně do souladu s příslušnými ustanoveními pro elektřinu uvedenými ve směrnici (EU) 2019/944, aby byla posílena ochrana spotřebitele a koneční zákazníci měli možnost častěji získávat jasné a aktuální informace o své spotřebě zemního plynu a regulovat ji. Co nejdříve po předložení této zprávy Komise případně přijme legislativní návrhy.
6. Do 31. října 2022 Komise posoudí, zda Unie dosáhla svého hlavního cíle pro energetickou účinnost pro rok 2020.
7. Komise do 28. února 2027 a poté každých pět let vyhodnotí tuto směrnici a podá o tom zprávu Evropskému parlamentu a Radě.

Toto hodnocení zahrnuje:

- a) posouzení všeobecné účinnosti této směrnice a potřeby dále upravit politiku Unie v oblasti energetické účinnosti v souladu s cíli Pařížské dohody z roku 2015 a s ohledem na ekonomický a inovační vývoj;
- aa) komplexní posouzení souhrnného makroekonomického dopadu této směrnice s důrazem na její dopad na energetickou bezpečnost Unie, ceny energie, minimalizaci energetické chudoby, hospodářský růst, konkurenceschopnost, tvorbu pracovních míst, náklady na mobilitu a kupní sílu domácností;**
- b) hlavní cíle Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 uvedené v čl. 4 odst. 1 s cílem revidovat uvedené cíle směrem nahoru v případě výrazného snížení nákladů v důsledku hospodářského nebo technologického vývoje, nebo bude-li to třeba ke splnění cílů Unie v oblasti dekarbonizace pro rok 2040 nebo 2050 nebo jejich mezinárodních závazků v oblasti dekarbonizace;
- c) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat nových ročních úspor v souladu s čl. 8 prvním pododstavcem písm. c) za desetiletá období po roce 2030;
- d) posouzení toho, zda členské státy mají nadále zajišťovat, aby alespoň 3 % celkové podlahové plochy vytápěných a/nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů bylo každý rok renovováno v souladu s čl. 6 odst. 1, s cílem revidovat podíl renovace v uvedeném článku;
- e) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat podílu úspor energie u zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a případně osob žijících v sociálním bydlení v souladu s čl. 8 odst. 3 za desetiletá období po roce 2030;
- f) posouzení toho, zda členské státy mají nadále dosahovat snížení konečné spotřeby energie v souladu s čl. 5 odst. 1.

K této zprávě Komise předloží **komplexní posouzení toho, zda je zapotřebí tuto směrnici přezkoumat v zájmu zjednodušení právní úpravy, a případně návrhy dalších opatření. Komise se průběžně přizpůsobuje osvědčeným správním postupům a přijímá veškerá opatření za účelem jednoduššího provádění této směrnice, aby administrativní zátěž byla co nejmenší.**

Článek 34**Postup projednávání ve výboru**

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Středa 14. září 2022

Článek 35

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články [...] a přílohami [...] [články a přílohy, které byly podstatně změněny ve srovnání se zrušenou směrnicí] do [...].

Znění těchto opatření neprodleně sdělí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnici zrušenou touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 36

Zrušení

Směrnice 2012/27/EU, ve znění aktů uvedených v příloze XV části A, se zrušuje s účinkem od [...] [první den po datu uvedeném v čl. 35 odst. 1 prvním pododstavci], aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic uvedených v příloze XV části B ve vnitrostátním právu.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze XVI.

Článek 37

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Články [...] a přílohy [...] [články a přílohy, které se ve srovnání se zrušenou směrnicí nemění] se použijí ode dne [...] [první den po datu uvedeném v čl. 35 odst. 1 prvním pododstavci].

Článek 38

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA I**PŘÍSPĚVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ K DOSAŽENÍ CÍLŮ UNIE V OBLASTI ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI V ROCE 2030 TÝKAJÍCÍCH SE KONEČNÉ SPOTŘEBY ENERGIE A/NEBO SPOTŘEBY PRIMÁRNÍ ENERGIE**

1. Výše příspěvků členských států se vypočítá na základě vzorce:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1-Target) FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1-Target) PEC_{B_{2030}}$$

kde C_{EU} je korekční faktor **stanovený Komisí poté, co členské státy oznámily svůj cíl**, Target je úroveň ambicí jednotlivých členských států a $FEC_{B_{2030}}$ $PEC_{B_{2030}}$ je referenční scénář z roku 2020 použitý jako výchozí scénář pro rok 2030.

2. Následující vzorec představuje objektivní kritéria odrážející faktory uvedené v čl. 4 odst. 2 písm. d) bodech i) až iv), z nichž každé se použije pro stanovení úrovně ambicí jednotlivých členských států v % (Target) a má ve vzorci stejnou váhu (0,25):
- a) paušální příspěvek („ F_{flat} “);
 - b) příspěvek v závislosti na HDP na obyvatele („ F_{wealth} “);
 - c) příspěvek v závislosti na energetické náročnosti („ $F_{intensity}$ “);
 - d) příspěvek související s potenciálem nákladově efektivních úspor energie („ $F_{potential}$ “).
3. F_{flat} představuje cíl Unie do roku 2030, který zahrnuje dodatečné úsilí potřebné k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti týkajících se konečné spotřeby energie (FEC) a spotřeby primární energie (PEC) ve srovnání s projekcemi referenčního scénáře z roku **2007** pro rok 2030.
4. F_{wealth} se vypočítá pro každý členský stát na základě indexu jeho tříletého průměrného reálného HDP na obyvatele podle Eurostatu ve vztahu k tříletému průměru Unie za období 2017–2019, vyjádřeného jako parita kupní síly (PPP).
5. $F_{intensity}$ se vypočítá pro každý členský stát na základě indexu jeho tříleté průměrné konečné energetické náročnosti (FEC nebo PEC na reálný HDP v PPP) ve vztahu k tříletému průměru Unie za období 2017–2019.
6. $F_{potential}$ se vypočítá pro každý členský stát na základě úspor v konečné spotřebě energie nebo spotřebě primární energie podle scénáře PRIMES MIX 55 % pro rok 2030. Úspory jsou vyjádřeny ve vztahu k projekcím referenčního scénáře z roku **2007** pro rok 2030.
7. Pro každé kritérium uvedené v bodě 2 písm. a) až d) se použije dolní a horní mez. Úroveň ambicí pro každý faktor je omezena na 50 % a 150 % průměrné úrovně ambicí Unie v rámci daného faktoru.
8. Zdrojem vstupních údajů použitých pro výpočet faktorů je Eurostat, není-li uvedeno jinak.
9. F_{total} se vypočítá jako vážený součet všech čtyř faktorů (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{intensity}$ a $F_{potential}$). Cíl se pak vypočítá jako součin celkového faktoru F_{total} a cíle EU.
10. **Komise určí** korekční faktor pro spotřebu primární energie a konečnou spotřebu energie C_{EU} , **který** se použije na **cílové příděly všech členských států** s cílem kalibrovat součet všech vnitrostátních příspěvků na cíle Unie v oblasti spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie do roku 2030. Faktor C_{EU} je pro všechny členské státy stejný.

PŘÍLOHA II**OBECNÉ ZÁSADY PRO VÝPOČET ELEKTŘINY Z KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY****Část I***Obecné zásady*

Hodnoty pro výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozu dané jednotky za běžných provozních podmínek. U mikrokogeneračních jednotek může být výpočet založen na ověřených hodnotách.

- a) Výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny se považuje za rovnou celkové roční výrobě elektřiny jednotky měřené na výstupních svorkách hlavních generátorů, jsou-li splněny tyto podmínky:
- i) u kogeneračních jednotek typů b), d), e), f), g) a h) uvedených v části II s celkovou roční účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 75 %;
 - ii) u kogeneračních jednotek typů a) a c) uvedených v části II s celkovou roční účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 80 %.
- b) U kogeneračních jednotek s celkovou roční účinností vyjádřenou hodnotou nižší, než je hodnota uvedená v písm. a) bodu i) (kogenerační jednotky typů b), d), e), f), g) a h) uvedené v části II), nebo s roční celkovou účinností vyjádřenou hodnotou nižší, než je hodnota uvedená v písm. a) bodu ii) (kogenerační jednotky typů a) a c) uvedené v části II), se elektřina z kombinované výroby tepla a elektřiny vypočte podle vzorce:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

kde:

E_{CHP} je množství elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny;

C je poměr elektřiny a tepla;

H_{CHP} je množství užitečného tepla pocházejícího z kombinované výroby tepla a elektřiny (vypočtené pro tento účel jako celková výroba tepla minus veškeré teplo vyrobené v oddělených kotlích nebo odběrem ostré páry z parního generátoru před turbínou).

Výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny musí být založen na skutečném poměru elektřiny a tepla. Pokud skutečný poměr elektřiny a tepla kogenerační jednotky není znám, je možno použít následující náhradní hodnoty, zejména pro statistické účely, u jednotek typů a), b), c), d) a e) uvedených v části II, pokud vypočtená elektřina z kombinované výroby tepla a elektřiny nepřekročí celkovou výrobu elektřiny dané jednotky:

Typ jednotky	Předpokládaný poměr elektřiny a tepla, C
paroplynové zařízení s rekuperací tepla	0,95
parní protitlaková turbína	0,45
parní kondenzační odběrová turbína	0,45
plynová turbína s rekuperací tepla	0,55
spalovací motor	0,75

Středa 14. září 2022

Pokud členské státy zavedou náhradní hodnoty pro poměr elektřiny a tepla pro jednotky typů f), g), h), i), j) a k) uvedené v části II, musí být tyto předpokládané hodnoty zveřejněny a oznámeny Komisi.

- c) Pokud je určitý podíl energetického obsahu spotřeby paliva v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny zpětně získán v chemikáliích a recyklován, lze jej odečíst od spotřeby paliva před výpočtem celkové účinnosti uvedeným v písmenech a) a b).
- d) Členské státy mohou určit poměr elektřiny a tepla jako poměr mezi elektřinou a užitečným teplem při kombinovaném provozu při nižší kapacitě pomocí provozních údajů konkrétní jednotky.
- e) Členské státy mohou používat pro účel výpočtů podle písmen a) a b) jiná období než jeden rok.

Část II

Technologie kombinované výroby tepla a elektřiny, na které se vztahuje tato směrnice

- a) paroplynové zařízení s rekuperací tepla;
- b) parní protitlaková turbína;
- c) parní kondenzační odběrová turbína;
- d) plynová turbína s rekuperací tepla;
- e) spalovací motor;
- f) mikroturbíny;
- g) Stirlingovy motory;
- h) palivové články;
- i) parní stroje;
- j) organické Rankinovy cykly;
- k) jakýkoli jiný typ technologie nebo její kombinace spadající pod definici uvedenou v čl. 2 bodě 32.

Při provádění a uplatňování obecných zásad pro výpočet elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny členské státy použijí podrobné pokyny stanovené rozhodnutím Komise 2008/952/ES ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Komise 2008/952/ES ze dne 19. listopadu 2008 stanovující podrobné pokyny pro provádění a uplatňování přílohy II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES (Úř. věst. L 338, 17.12.2008, s. 55).

PŘÍLOHA III**METODIKA URČOVÁNÍ ÚČINNOSTI PROCESU KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY**

Hodnoty pro výpočet účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny a úspor primární energie se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozu dané jednotky za běžných provozních podmínek.

a) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny

Pro účely této směrnice musí vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňovat tato kritéria:

- kombinovaná výroba tepla a elektřiny z kogeneračních jednotek musí zajišťovat úspory primární energie vypočtené podle písmene b) ve výši alespoň 10 % ve srovnání s referenčními údaji pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny;
- výrobu z kogeneračních jednotek malého výkonu a mikrokogeneračních jednotek, která zajišťuje úspory primární energie, je možno kvalifikovat jako vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny;
- přímé emise oxidu uhličitého z kombinované výroby tepla a elektřiny, při níž se využívají fosilní paliva, jsou nižší než 270 g CO₂ na 1 kWh energetického výstupu z kombinované výroby (včetně vytápění/chlazení, elektřiny a mechanické energie);
- při výstavbě nebo podstatné rekonstrukci systému dálkového vytápění a chlazení nedošlo ke zvýšení využívání fosilních paliv jiných než zemního plynu ve stávajících zdrojích tepla ve srovnání s roční spotřebou zprůměrovanou za předchozí tři kalendářní roky plného provozu před rekonstrukcí a aby žádné nové zdroje tepla v uvedeném systému nevyužívaly jiná fosilní paliva než zemní plyn.

b) Výpočet úspor primární energie

Výše úspor primární energie zajišťovaných kombinovanou výrobou tepla a elektřiny podle přílohy II se vypočte na základě tohoto vzorce:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100\%$$

kde:

PES představuje úspory primární energie;

CHP H_η je účinnost tepla pocházejícího z kombinované výroby tepla a elektřiny určená jako roční výstup užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu užitečného tepla a elektřiny pocházejících z kombinované výroby tepla a elektřiny;

Ref H_η je referenční hodnota účinnosti pro oddělenou výrobu tepla;

CHP E_η je elektrická účinnost kombinované výroby tepla a elektřiny určená jako roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu užitečného tepla i elektřiny pocházejících z kombinované výroby tepla a elektřiny. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, může být roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny zvýšena o dodatečný prvek představující množství elektřiny ekvivalentní této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle čl. 24 odst. 10.

Ref E_η je referenční hodnota účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny.

c) Výpočty úspor energie pomocí alternativního výpočtu

Členské státy mohou vypočítat úspory primární energie z výroby tepla a elektrické a mechanické energie níže uvedeným způsobem, aniž by použily přílohu II, k vyloučení částí tepla a elektřiny u stejného procesu, které nepocházejí z kombinované výroby tepla a elektřiny. Tuto výrobu lze považovat za vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pokud splňuje kritéria účinnosti uvedená v písmeni a) této přílohy a pokud u kogenerační jednotky s kapacitou elektrické energie vyšší než 25 MW je celková účinnost vyšší než 70 %. Specifikace množství elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny v rámci takové výroby se však pro účely vydání záruk původu a pro statistické účely určuje podle přílohy II.

Středa 14. září 2022

Pokud se úspory primární energie na výrobní proces vypočítávají způsobem uvedeným výše, úspory primární energie se vypočtou pomocí vzorce uvedeného v písmeni b) této přílohy s tím, že místo „CHP H η “ se dosadí „H η “ a místo „CHP E η “ se dosadí „E η “, kde:

H η je tepelná účinnost výrobního procesu určená jako roční výroba tepla dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla a elektřiny;

E η je elektrická účinnost výrobního procesu určená jako roční výroba elektřiny dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla i elektřiny. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, může být roční výroba elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny zvýšena o dodatečný prvek představující množství elektřiny ekvivalentní této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle čl. 24 odst. 10.

d) Členské státy mohou používat pro účely výpočtů podle písmen b) a c) této přílohy jiná období než jeden rok.

e) Výpočet úspor primární energie pro mikrokogenerační jednotky může být založen na ověřených údajích.

f) Referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny

Tyto harmonizované referenční hodnoty účinnosti se skládají z matice hodnot odlišených podle příslušných faktorů, včetně roku výstavby a druhů paliva, a musí se zakládat na řádně zdokumentovaném rozboru, který mimo jiné zohlední provozní údaje za reálných podmínek, směs paliva a klimatické podmínky, jakož i použité technologie kombinované výroby tepla a elektřiny.

Referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny podle vzorce uvedeného v písmeni b) stanoví provozní účinnost oddělené výroby tepla a elektřiny, která má být nahrazena kombinovanou výrobou tepla a elektřiny.

Referenční hodnoty účinnosti se vypočtou podle těchto zásad:

- i) pro kogenerační jednotky vychází srovnání s oddělenou výrobou elektřiny ze zásady, že se srovnávají tytéž kategorie paliva;
 - ii) každá kogenerační jednotka se srovnává s nejlepší a ekonomicky odůvodnitelnou technologií oddělené výroby tepla a elektřiny dostupnou na trhu v roce výstavby kogenerační jednotky;
 - iii) referenční hodnoty účinnosti kogeneračních jednotek starších deseti let se stanoví ve výši referenčních hodnot jednotek starých deset let;
 - iv) referenční hodnoty účinnosti oddělené výroby elektřiny a výroby tepla musí odrážet klimatické rozdíly existující mezi členskými státy.
-

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA IV**POŽADAVKY NA ENERGETICKOU ÚČINNOST PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK**

V zadávacích řízeních na veřejné zakázky a koncese veřejní zadavatelé a zadavatelé, kteří nakupují výrobky, služby, budovy a stavební práce:

- a) pokud výrobek spadá do působnosti aktu v přenesené pravomoci přijatého na základě nařízení (EU) 2017/1369 nebo do působnosti související prováděcí směrnice Komise, nakupují pouze výrobky splňující kritérium stanovené v čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení;
- b) pokud výrobek, který nespadá pod písmeno a), spadá do působnosti prováděcího opatření v rámci směrnice 2009/125/ES přijatého po vstupu této směrnice v platnost, nakupují pouze výrobky splňující kritéria energetické účinnosti stanovená v uvedeném prováděcím opatření;
- c) pokud se na výrobek nebo službu vztahují kritéria Unie pro zelené veřejné zakázky s významem pro energetickou účinnost výrobku nebo služby, vynaloží veškeré úsilí, aby nakoupili pouze výrobky a služby, které splňují alespoň technické specifikace stanovené na „základní“ úrovni v příslušných kritériích Unie pro zelené veřejné zakázky, mimo jiné na datová centra, serverové místnosti a cloudové služby, v kritériích Unie pro zelené veřejné zakázky na silniční osvětlení a dopravní signalizaci a kritériích Unie pro zelené veřejné zakázky na počítače, monitory, tablety a chytré telefony;
- d) nakupují pouze pneumatiky, jež splňují kritérium nejvyšší třídy energetické účinnosti spotřeby paliv definované nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/740 ⁽¹⁾. Tento požadavek nebrání veřejným subjektům, aby v případech odůvodněných bezpečností nebo ochranou veřejného zdraví nakupovaly pneumatiky v nejvyšší třídě přilnavosti za mokra nebo nejvyšší třídě vnějšího hluku odvalování;
- e) při vypisování veřejných soutěží na poskytování služeb vyžadují, aby poskytovatelé služeb používali pro účely poskytování dotyčných služeb pouze výrobky, jež splňují požadavky uvedené v písmenech a), b) a d). Tento požadavek se vztahuje pouze na nové výrobky, které poskytovatelé služeb zakoupí částečně nebo zcela pro účely poskytování dotyčné služby;
- f) nakupují pouze budovy, jež splňují alespoň minimální požadavky energetické náročnosti podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2010/31/EU nebo uzavírají nové nájemní smlouvy pro tyto budovy, ledaže je účelem koupě:
 - i) rozsáhlá renovace nebo demolice;
 - ii) odprodej budovy veřejným subjektem bez jejího využití pro vlastní účely tohoto subjektu nebo
 - iii) její zachování jakožto úředně chráněné stavby jako součást vymezeného prostředí nebo vzhledem k její zvláštní architektonické nebo historické hodnotě.

Plnění těchto požadavků se ověří pomocí certifikátů energetické náročnosti podle článku 11 směrnice 2010/31/EU.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/740 ze dne 25. května 2020 o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné parametry, o změně nařízení (EU) 2017/1369 a o zrušení nařízení (ES) č. 1222/2009 (Úř. věst. L 177, 5.6.2020, s. 1).

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA V**SPOLEČNÉ METODY A ZÁSADY PRO VÝPOČET DOPADU SYSTÉMŮ POVINNÉHO ZVYŠOVÁNÍ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI NEBO JINÝCH OPATŘENÍ PODLE ČLÁNKŮ 8, 9 A 10 A ČL. 28 ODS. 11**

1. Metody pro výpočet úspor energie kromě úspor vyplývajících z daňových opatření pro účely článků 8, 9 a 10 a čl. 28 odst. 11.

Pro výpočet úspor energie mohou povinné, zúčastněné nebo pověřené strany či prováděcí veřejné orgány použít tyto metody:

- a) očekávané úspory, s poukazem na výsledky předchozích nezávisle sledovaných energetických zlepšení v obdobných zařízeních. Generický přístup je v tomto případě definován jako „ex ante“;
 - b) měřené úspory, podle kterých se úspory ze zavedení opatření nebo balíčku opatření určují zaznamenáváním skutečného snížení spotřeby energie s řádným zohledněním faktorů, jako jsou adicionalita, obydlenost budov, úroveň výroby a povětrnostní podmínky, jež mohou ovlivnit spotřebu. Generický přístup je v tomto případě definován jako „ex post“;
 - c) poměrné úspory, při nichž se používají technicko-inženýrské odhady. Tento přístup lze použít pouze v případech, kdy je stanovení spolehlivých měřených údajů pro konkrétní zařízení obtížné nebo neúměrně drahé, například při nahrazení kompresoru nebo elektrického motoru jiným, jehož jmenovitý výkon v kWh se liší od výkonu, pro který byly naměřeny nezávislé hodnoty úspor, nebo pokud stanovení uvedených odhadů probíhá na základě metodik a kritérií stanovených na vnitrostátní úrovni kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky nezávislými na dotčených povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách;
 - d) zkoumané úspory, kdy se určuje reakce spotřebitelů na poradenství, informační kampaně, systémy označování štítky či systémy certifikace nebo na inteligentní měření spotřeby. Tento přístup je možné použít pouze pro úspory vyplývající ze změn chování spotřebitelů. Nelze jej použít u úspor v důsledku zavedení fyzických opatření.
2. Při stanovování úspor energie v případě opatření pro zvyšování energetické účinnosti pro účely článků 8, 9 a 10 a čl. 28 odst. 11 se použijí tyto zásady:
- a) členské státy prokáží, že politické opatření bylo zavedeno za účelem splnění povinných úspor energie a dosažení úspor v konečném využití energie podle čl. 8 odst. 1. Členské státy poskytnou důkaz a dokumenty prokazující, že úspory energie jsou způsobeny politickým opatřením, včetně dobrovolných dohod;
 - b) musí se prokázat, že se jedná o úspory nad rámec úspor, kterých by bylo dosaženo i bez činnosti povinných, zúčastněných nebo pověřených stran nebo prováděcích veřejných orgánů. K určení úspor, které lze započítat jako dodatečné, členské státy zohlední, jak by se spotřeba energie a poptávka po ní vyvíjely bez daného politického opatření, přičemž zohlední alespoň tyto faktory: trendy spotřeby energie, změny v chování spotřebitelů, technologický pokrok a změny v důsledku jiných opatření provedených na úrovni Unie a členských států;
 - c) úspory plynoucí ze zavedení povinných právních předpisů Unie se považují za úspory, kterých by bylo dosaženo v každém případě, a které tedy nelze započítat jako úspory energie pro účely čl. 8 odst. 1. Odchylně od tohoto požadavku lze úspory týkající se renovace stávajících budov započítat jako úspory energie pro účely čl. 8 odst. 1, je-li zajištěno splnění kritéria významnosti uvedeného v bodě 3 písm. h) této přílohy. Opatření na podporu zvýšení energetické účinnosti ve veřejném sektoru v souladu s články 5 a 6 mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s požadavky této přílohy;
 - d) opatření přijatá podle nařízení (EU) 2018/842 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů lze považovat za významná, ale členské státy musí prokázat, že vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s požadavky této přílohy;

Středa 14. září 2022

- e) členské státy nemohou do plnění povinných úspor energie podle čl. 8 odst. 1 započítat sníženou spotřebu energie v odvětvích včetně dopravy a stavebnictví, k níž by v každém případě došlo v důsledku obchodování s emisemi podle směrnice EU o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Je-li subjekt povinnou stranou v rámci vnitrostátního systému povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 9 této směrnice a v rámci systému EU pro obchodování s emisemi z budov a silniční dopravy [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)], systém sledování a ověřování zajistí, aby byla při výpočtu a vykazování úspor energie v souvislosti s jeho opatřeními k úspoře energie zohledněna cena uhlíku přenesená při uvolnění paliva ke spotřebě [podle čl. 1 bodu 21 COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)];
- f) započítat lze pouze úspory překračující tyto úrovně:
- i) výkonnostní emisní normy Unie pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla vyplývající z provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ⁽¹⁾. Členské státy musí předložit důkazy, své předpoklady a metodiku výpočtu, aby prokázaly adicionalitu k novým požadavkům Unie na emise CO₂ z vozidel;
- ii) požadavky Unie na odstranění z trhu některých výrobků spojených se spotřebou energie vyplývající z provádění prováděcích opatření podle směrnice 2009/125/ES. Členské státy předloží důkazy, své předpoklady a metodiku výpočtu, aby prokázaly adicionalitu;
- g) jsou povoleny politiky, jejichž účelem je podpořit vyšší úrovně energetické účinnosti výrobků, vybavení, přepravních systémů, vozidel a paliv, budov a prvků budov, procesů nebo trhů, s výjimkou politických opatření týkajících se používání technologií přímého spalování fosilních paliv, jež se provádějí od **1. července 2028, a s výjimkou politických opatření, na základě kterých je dotováno používání technologií přímého spalování fosilních paliv v obytných budovách, jež se provádějí od 1. ledna 2024. Úspory energie v důsledku politických opatření týkajících se používání přímého spalování fosilních paliv lze započítat do plnění povinných úspor energie v maximální výši rovnající se jedné čtvrtině úspor energie od 1. ledna 2024 do 30. června 2028;**
- ga) **individuální opatření týkající se technologií přímého spalování fosilních paliv nejsou od 1. července 2028 povolena. Jsou však povolena individuální opatření podporující kombinace technologií. V případě politických opatření podporujících kombinace technologií nelze podíl úspor energie souvisejících s technologiemi spalování fosilních paliv započítat počínaje 1. červencem 2028;**

[pozn. návrh 20]

- i) opatření na podporu instalace technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů malého rozsahu na budovách nebo v budovách mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Výpočet úspor energie musí být v souladu s požadavky této přílohy;
- j) opatření na podporu instalace solárních termálních technologií mohou být způsobilá pro účely splnění požadavků na úspory energie stanovených v čl. 8 odst. 1, pokud vedou k ověřitelným a měřitelným či odhadnutelným úsporám v konečném využití energie. Teplo z okolního prostředí zachycené solárními termálními technologiemi může být vyloučeno z jejich spotřeby energie u konečného uživatele;
- k) v případě politik, které urychlují zavádění účinnějších produktů a vozidel, s výjimkou politik týkajících se používání přímého spalování fosilních paliv, lze započítat celé úspory za předpokladu, že se prokáže, že k zavedení došlo před uplynutím průměrné očekávané životnosti produktu nebo vozidla či před běžným nahrazením produktu nebo vozidla, a úspory lze započítat pouze pro období do konce průměrné očekávané životnosti produktu nebo vozidla, které se mají nahradit;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011 (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 13).

Středa 14. září 2022

- l) členské státy při podpoře přijímání opatření v zájmu energetické účinnosti v příslušných případech zajistí zachování norem kvality pro výroby, služby a zavádění opatření nebo v případě neexistence takových norem tyto normy zavedou;
 - m) členské státy se pro účely zohlednění klimatických rozdílů mezi regiony mohou rozhodnout, že přizpůsobí úspory energie standardní hodnotě či umožní odlišné úspory energie v souladu s teplotními rozdíly mezi regiony;
 - n) při výpočtu úspor energie se přihlíží k životnímu cyklu opatření a k míře, kterou úspory v čase klesají. Výpočet se provede součtem úspor, jichž bude jednotlivými individuálními opatřeními dosaženo ode dne jejich provedení do konce každého období, po které povinnost platí. Alternativně mohou členské státy přijmout jinou metodu, u níž se předpokládá dosažení alespoň stejného celkového objemu úspor. V případě použití jiné metody členské státy zajistí, aby celkový objem úspor energie vypočtený její pomocí nebyl vyšší než objem úspor energie vypočtený součtem úspor, jichž bude dosaženo jednotlivými individuálními opatřeními ode dne jejich provedení do roku 2030. Členské státy ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu podle nařízení (EU) 2018/1999 podrobně popíší, jakou jinou metodu použily a jakým způsobem zajistily splnění závazného požadavku na výpočet.
3. Členské státy zajistí, aby byly splněny tyto požadavky pro politická opatření přijatá podle článku 10 a čl. 28 odst. 11:
- a) politická opatření a individuální opatření přinášejí ověřitelnou úsporu v konečném využití energie;
 - b) odpovědnost každé zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu, podle toho, co je relevantní, je jasně definována;
 - c) úspory energie, jichž je či má být dosaženo, jsou určeny transparentním způsobem;
 - d) objem úspor energie, které jsou vyžadovány nebo kterých má být dosaženo prostřednictvím politického opatření, se vyjadřuje jako konečná spotřeba energie nebo spotřeba primární energie za použití výhrevnosti nebo faktorů primární energie uvedených v článku 29;
 - e) je poskytnuta a zveřejněna výroční zpráva o úsporách energie dosažených pověřenými stranami, zúčastněnými stranami a prováděcími veřejnými orgány, jakož i údaje o ročním trendu úspor energie;
 - f) probíhá sledování výsledků a přijímání vhodných opatření, není-li pokrok uspokojivý;
 - g) úspory energie, které jsou výsledkem individuálního opatření, může započítat nejvýše jedna strana;
 - h) je prokázáno, že činnosti zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu jsou významné pro dosažení započtených úspor energie;
 - i) činnosti zúčastněné strany, pověřené strany nebo prováděcího veřejného orgánu nemají nepříznivý dopad na zranitelné zákazníky, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení.
4. Při určování úspor energie vyplývajících z daňových politických opatření **a parafiskálních poplatků** zavedených podle článku 10 se použijí tyto zásady:
- a) zohlední se pouze úspory energie, jichž bylo dosaženo daňovými opatřeními, která překračují minimální úroveň zdanění platné pro paliva, jak to vyžaduje směrnice Rady 2003/96/ES ⁽²⁾ nebo směrnice Rady 2006/112/ES ⁽³⁾;

⁽²⁾ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽³⁾ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

Středa 14. září 2022

- aa) *úvěr se poskytne pouze na úspory energie z daňových opatření a parafiskálních poplatků určených k dosažení úspor energie ve smyslu čl. 2 bodu 7;*
- b) **■** cenové elasticity pro výpočet dopadu daňových opatření (zdanění energie) **jsou specifické pro segment koncových uživatelů, včetně příjmových tříd, druhů a velikosti společností, a** představují **tak** reakci poptávky po energii na změny ceny a odhadují se na základě aktuálních a reprezentativních oficiálních zdrojů údajů, které se vztahují na daný členský stát, a v příslušných případech na základě doprovodných studií nezávislého institutu. **■**
- c) úspory energie vyplývající z doprovodných nástrojů daňové politiky, včetně fiskálních pobídek nebo plateb do fondu, se započítávají zvlášť;
- d) k posouzení úspor energie vyplývajících z daňových opatření **se použijí** odhady krátkodobé elasticity, aby se zabránilo překrývání s právem Unie a jinými politickými opatřeními;
- e) členské státy určí distribuční účinky zdanění a rovnocenných opatření na zranitelné zákazníky, osoby postižené energetickou chudobou a případně osoby žijící v sociálním bydlení a uvedou účinky zmírňujících opatření prováděných v souladu s čl. 22 odst. 1 až 3;
- f) členské státy poskytnou důkaz, včetně metodik výpočtu, že v případě překrývání dopadu opatření v oblasti zdanění energie nebo uhlíku či obchodování s emisemi podle směrnice EU o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)] nedochází k dvojímu započítání úspor energie.

5. Oznámení metodiky

Členské státy v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 oznámí Komisi své navrhované podrobné metodiky pro fungování systémů povinného zvyšování energetické účinnosti a alternativní opatření uvedená v člancích 9 a 10 a v čl. 28 odst. 11. Tato oznámení, vyjma případů týkajících se daní, obsahují informace:

- a) o úrovni požadavku na úspory energie požadované podle čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce nebo úspory, jejichž dosažení se očekává za celé období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030;
- b) o tom, jak bude vypočtené množství nových úspor energie požadovaných podle čl. 8 odst. 1 prvního pododstavce nebo úspor energie, jejichž dosažení se očekává, rozvrženo v průběhu období, po které povinnost platí;
- c) o povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách nebo prováděcích veřejných orgánech;
- d) o cílových odvětvích;
- e) o politických opatřeních a individuálních opatřeních, včetně očekávaného celkového objemu kumulativních úspor energie na každé opatření;
- f) o politických opatřeních nebo programech či opatřeních financovaných z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, jež jsou zaváděny přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;
- g) o podílu a objemu úspor energie, jichž má být dosaženo u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;
- h) v příslušných případech o použitých ukazatelích, aritmetickém průměrném podílu a výsledku politických opatření stanovených podle čl. 8 odst. 3;
- i) v příslušných případech o dopadech a nepříznivých účincích politických opatření prováděných podle čl. 8 odst. 3 na osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky a případně osoby žijící v sociálním bydlení;
- j) o délce období, po které povinnost platí, pro systémy povinného zvyšování energetické účinnosti;
- k) v příslušných případech o objemu cílů v oblasti úspor energie nebo snižování nákladů, jichž mají povinné strany dosáhnout u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků a případně osob žijících v sociálním bydlení;

Středa 14. září 2022

- l) o opatřeních stanovených politickým opatřením;
 - m) o metodice výpočtu, včetně toho, jak byla určována adicionalita a významnost a jaké metodiky a referenční hodnoty se použijí pro očekávané a poměrné úspory, a v příslušných případech o použité výhrevnosti a převodních koeficientech;
 - n) o životním cyklu opatření a způsobu, jak je vypočten nebo na čem je založen;
 - o) o přístupu přijatém za účelem řešení klimatických rozdílů uvnitř členského státu;
 - p) o systémech sledování a ověřování pro opatření podle článků 9 a 10 a o způsobu, jakým je zajištěna jejich nezávislost na povinných, zúčastněných nebo pověřených stranách;
 - q) v případech týkajících se daní o:
 - i) cílových odvětvích a segmentech daňových poplatníků;
 - ii) prováděcím veřejném orgánu;
 - iii) úsporách, jejichž dosažení se očekává;
 - iv) délce trvání daňového opatření;
 - v) metodice výpočtu, včetně toho, které cenové elasticity jsou použity a jakým způsobem byly určeny a dále
 - vi) způsobu, jakým bylo zabráněno překrývání s obchodováním s emisemi v souladu se směrnicí EU o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů [COM(2021)0551 final, 2021/0211(COD)] a odstraněno riziko dvojího započítání.
-

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA VI**MINIMÁLNÍ KRITÉRIA PRO ENERGETICKÉ AUDITY VČETNĚ ENERGETICKÝCH AUDITŮ PROVÁDĚNÝCH JAKO SOUČÁST SYSTÉMŮ HOSPODAŘENÍ S ENERGIÍ**

Energetické audity uvedené v článku 11 jsou založeny na těchto kritériích:

- a) jsou založeny na aktuálních, naměřených, zpětně zjištěných provozních údajích o spotřebě energie a (v případě elektriny) profilech zatížení;
- b) obsahují podrobný přezkum profilu energetické spotřeby budov či skupin budov, průmyslových provozů či zařízení včetně dopravy;
- c) určují opatření v zájmu energetické účinnosti ke snížení spotřeby energie;
- d) určují potenciál pro nákladově efektivní využívání nebo výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- e) vychází, je-li to možné, z analýzy nákladů životního cyklu a nikoli jen z prosté doby návratnosti, a tak zohledňují dlouhodobé úspory, zbytkové hodnoty dlouhodobých investic a diskontní sazby;
- f) jsou přiměřené a dostatečně reprezentativní, aby umožnily vyvození spolehlivých závěrů o celkové energetické náročnosti a spolehlivé určení nejvýraznějších možností zlepšení.

Energetické audity umožňují provádění podrobných a ověřených výpočtů pro navrhovaná opatření, a tak poskytují jasné informace o možných úsporách.

Údaje používané v energetických auditech musí být možné uchovávat pro provádění analýz předchozího vývoje a sledování náročnosti.

I

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA VIA**MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA MONITOROVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI DATOVÝCH CENTER**

V souvislosti s energetickou náročností datových center uvedených v čl. 11a odst. 1 se monitorují a zveřejňují minimálně tyto informace:

- a) *název datového centra, jméno vlastníka a provozovatelů datového centra, obec, v níž datové centrum sídlí, s výjimkou datových center souvisejících s národní bezpečností a obranou;*
- b) *podlahová plocha datového centra; instalovaný výkon; nastavené teplotní hodnoty; roční příchozí a odchozí datový provoz, má-li je provozovatel datového centra k dispozici, s přihlédnutím k obchodnímu modelu a druhu zákazníka a objem údajů uchovávaných a zpracovávaných v datovém centru, pokud to ovlivňuje spotřebu energie datového centra;*
- c) *náročnost datového centra za poslední celý kalendářní rok v souladu s klíčovými ukazateli náročnosti podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4 „Informační technologie – Zařízení a infrastruktury datových center“, s náležitým zohledněním zeměpisné polohy datového centra, poptávky po opětovném použití tepla a dostupné tepelné infrastruktury, a to až do vstupu v platnost aktu v přenesené pravomoci podle článku 31 této směrnice:*
 - i) *účinnost využití energie (PUE) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-2*
 - ii) *faktor obnovitelné energie (REF) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-3*
 - iii) *faktor opakovaného využití energie (ERF) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-6*
 - iv) *poměr účinnosti chlazení (CER) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-7*
 - v) *účinnost využití uhlíku (CUE) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-8*
 - vi) *účinnost využití vody (WUE) podle normy CEN/CENELEC EN 50600-4-9*

PŘÍLOHA VII**MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA VYÚČTOVÁNÍ A INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ NA ZÁKLADĚ SKUTEČNÉ SPOTŘEBY ZEMNÍHO PLYNU****1. Minimální požadavky pro vyúčtování****1.1. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby**

Aby koneční zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat, mělo by být vyúčtování prováděno na základě skutečné spotřeby alespoň jednou ročně a informace o vyúčtování by měly být poskytovány alespoň jednou za čtvrt roku, a to na požádání, nebo pokud si spotřebitelé zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a v ostatních případech dvakrát ročně. Z tohoto požadavku lze vyjmout plyn užívaný pouze pro účely vaření.

1.2. Minimální informace obsažené ve vyúčtování

Členské státy zajistí, aby v případě potřeby koneční zákazníci měli ve svých vyúčtováních, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech k dispozici v jasné a pochopitelné podobě tyto informace:

- a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie;
- b) srovnání aktuální spotřeby energie konečného zákazníka se spotřebou za stejné období předchozího roku, nejlépe v grafické podobě;
- c) kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o energetických spotřebičích.

Členské státy kromě toho v případech, kdy je to možné a přínosné, zajistí, aby koneční zákazníci měli ve svých vyúčtováních, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech k dispozici v jasné a pochopitelné podobě srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným zákazníkem stejné uživatelské kategorie.

1.3. Poradenství týkající se energetické účinnosti doprovázející vyúčtování a další informace pro konečné zákazníky

Při zaslání smluv a změn ve smlouvách a ve vyúčtování, které zákazníci dostávají, nebo na internetových stránkách určených jednotlivým zákazníkům informují distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie své zákazníky jasně a srozumitelně o kontaktních údajích nezávislých středisek pro poskytování poradenství spotřebitelům, energetických agentur nebo podobných institucí, včetně jejich internetových adres, kde mohou získat poradenství ohledně dostupných opatření v zájmu energetické účinnosti, srovnávacích profilů pro jejich spotřebu energie a technických údajů o energetických spotřebičích, které mohou pomoci snížit spotřebu těchto spotřebičů.

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA VIII**MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA INFORMACE O VYÚČTOVÁNÍ A O SPOTŘEBĚ PRO VYTÁPĚNÍ, CHLAZENÍ A TEPLOU UŽITKOVOU VODU****1. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění**

Aby koneční uživatelé mohli regulovat svou spotřebu energie, provádí se vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou ročně.

2. Minimální četnost informací o vyúčtování nebo spotřebě

Do 31. prosince 2021 jsou konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za čtvrt roku na vyžádání, nebo pokud si koneční zákazníci zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a v ostatních případech dvakrát ročně.

Od 1. ledna 2022 jsou konečným uživatelům v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, poskytovány informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění alespoň jednou za měsíc. Mohou být zpřístupněny také prostřednictvím internetu a aktualizovány tak často, jak to měřicí zařízení a používané systémy umožňují. Vytápění a chlazení mohou být z této povinnosti mimo otopné/chladicí období vyjmuty.

3. Minimální informace obsažené ve vyúčtování

Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé měli ve svých vyúčtováních, jsou-li založena na skutečné spotřebě nebo odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, k dispozici v jasné a srozumitelné podobě tyto informace:

- a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie nebo celkové náklady na vytápění a odečty indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění;
- b) informace o použité skladbě zdrojů energie a souvisejících ročních emisích skleníkových plynů, a to i pro konečné uživatele napojené na dálkové vytápění nebo dálkové chlazení, a popis jednotlivých uplatňovaných daní, poplatků a sazeb. Členské státy mohou omezit rozsah požadavku na poskytování informací o emisích skleníkových plynů tak, aby zahrnovaly pouze dodávky ze soustav dálkového vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW;
- c) srovnání aktuální spotřeby energie konečných uživatelů se spotřebou na vytápění a chlazení za stejné období předchozího roku, v grafické podobě, opravené o klimatický korekční faktor;
- d) kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o spotřebičích energie;
- e) informace o souvisejících postupech pro podávání stížností, mediačních službách nebo mechanismech alternativního řešení sporů, podle práva jednotlivých členských států;
- f) srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem stejné uživatelské kategorie. V případě elektronických vyúčtování lze místo toho tato srovnání zveřejnit na internetových stránkách a odkázat na ně v těchto vyúčtováních.

Vyúčtování, která se nezakládají na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, musí obsahovat jasné a srozumitelné vysvětlení toho, jak byla částka uvedená ve vyúčtování vypočtena, a alespoň informace uvedené v písmenech d) a e).

PŘÍLOHA IX**POTENCIÁL PRO ÚČINNOST V OBLASTI VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ**

Komplexní posouzení vnitrostátních potenciálů pro vytápění a chlazení podle čl. 23 odst. 1 zahrnuje tyto prvky, z nichž zároveň i vychází:

Část I**PŘEHLED VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ**

1. poptávka po vytápění a chlazení z hlediska posuzované užitečné energie ⁽¹⁾ a vyčíslené konečné spotřeby energie v GWh za rok ⁽²⁾ podle odvětví:
 - a) bydlení;
 - b) služby;
 - c) průmysl;
 - d) jakékoli jiné odvětví, které individuálně spotřebuje více než 5 % celkové vnitrostátní poptávky po užitečném vytápění a chlazení;
2. určení nebo v případě bodu 2 písm. a) podbodu i) určení nebo odhad současné dodávky vytápění a chlazení:
 - a) podle technologie, v GWh za rok ⁽³⁾, v odvětvích uvedených v bodě 1, je-li to možné, s rozlišením mezi energií získanou z fosilních a obnovitelných zdrojů:
 - i) na místě v obytných prostorech a v prostorech určených k poskytování služeb získané pomocí:
 - kotlů vyrábějících pouze teplo;
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
 - tepelných čerpadel;
 - jiných technologií a zdrojů na místě;
 - ii) na místě v prostorech, kde se neposkytují služby, a v jiných než obytných prostorech získané pomocí:
 - kotlů vyrábějících pouze teplo;
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
 - tepelných čerpadel;
 - jiných technologií a zdrojů na místě;
 - iii) mimo dané místo získané pomocí:
 - vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
 - odpadního tepla;
 - jiných technologií a zdrojů mimo dané místo;
 - b) určení zařízení, která produkují odpadní teplo nebo chlad, a jejich potenciálních dodávek tepla nebo chladu, v GWh za rok;

⁽¹⁾ Množství tepelné energie potřebné pro uspokojení potřeby vytápění a chlazení koncových uživatelů.

⁽²⁾ Měly by být použity nejaktuálnější dostupné údaje.

⁽³⁾ Měly by být použity nejaktuálnější dostupné údaje.

Středa 14. září 2022

- i) zařízení pro výrobu tepelné energie, která mohou dodávat odpadní teplo nebo mohou být za tímto účelem dodatečně vybavena, s celkovým tepelným příkonem vyšším než 50 MW;
 - ii) zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny s využitím technologií uvedených v části II přílohy II s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW;
 - iii) spalovny odpadů;
 - iv) zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW kromě zařízení uvedených v bodě 2 písm. b) podbodech i) a ii) vyrábějících teplo nebo chlad pomocí energie z obnovitelných zdrojů;
 - v) průmyslová zařízení s celkovým tepelným příkonem vyšším než 20 MW, která mohou dodávat odpadní teplo;
- c) vykázaný podíl energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla nebo chladu v konečné spotřebě energie v odvětví dálkového vytápění a chlazení (*) za posledních 5 let v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001;
3. mapa pokrývající celé území státu, která (při zachování důvěrnosti informací, jež mají z obchodního hlediska citlivou povahu) uvádí:
- a) oblasti poptávky po vytápění a chlazení, které vyplnou z analýzy uvedené v bodě 1, s využitím jednotných kritérií pro zaměření se na oblasti s vysokou energetickou náročností v obcích a příměstských oblastech;
 - b) stávající místa dodávky vytápění a chlazení určená podle bodu 2 písm. b) a zařízení na přenos dálkového vytápění;
 - c) plánovaná místa dodávky vytápění a chlazení popsaná v bodě 2 písm. b) a zařízení na přenos dálkového vytápění;
4. prognóza vývoje poptávky po vytápění a chlazení s cílem zachovat výhled na dalších 30 let, v GWh, s přihlédnutím zejména k prognózám na příštích 10 let, ke změně poptávky v budovách a různých odvětvích průmyslu a k dopadu politik a strategií souvisejících s řízením poptávky, jako jsou dlouhodobé strategie renovací budov podle směrnice (EU) 2018/844;

Část II**CÍLE, STRATEGIE A POLITICKÁ OPATŘENÍ**

5. plánovaný příspěvek členského státu k jeho vnitrostátním záměrům, cílům a příspěvkům týkajícím se pěti dimenzí energetické unie stanovených v čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2018/1999, jichž lze dosáhnout prostřednictvím účinnosti při dodávkách tepla a chlazení, zejména v souvislosti s čl. 4 písm. b) body 1 až 4 a čl. 15 odst. 4 písm. b), přičemž se uvede, které z těchto prvků jsou v porovnání s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu dodatečné;
6. celkový přehled stávajících politik a opatření popsanych v nejnovější zprávě předložené v souladu s články 3, 20, 21 a čl. 27 písm. a) nařízení (EU) 2018/1999;

(*) Poté, co se v souladu s článkem 35 směrnice (EU) 2018/2001 stanoví metodika pro výpočet množství energie z obnovitelných zdrojů používané pro chlazení a dálkové chlazení, se určení „chlazení z obnovitelných zdrojů“ provádí v souladu s uvedenou směrnicí. Do té doby se provádí podle příslušné vnitrostátní metodiky.

Část III**ANALÝZA HOSPODÁŘSKÉHO POTENCIÁLU ÚČINNOSTI VYTÁPĚNÍ A CHLAZENÍ**

7. analýza hospodářského potenciálu ⁽⁵⁾ různých technologií vytápění a chlazení se provádí na celém vnitrostátním území prostřednictvím analýzy nákladů a přínosů uvedené v čl. 23 odst. 3 a určí alternativní scénáře pro účinnější a obnovitelné technologie vytápění a chlazení, přičemž se v příslušných případech rozlišuje mezi energií získanou z fosilních a obnovitelných zdrojů.

Měly by být vzaty v úvahu tyto technologie:

- a) průmyslové odpadní teplo a chlad;
- b) spalování odpadu;
- c) vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny;
- d) obnovitelné zdroje energie (např. geotermální, solární termální energie a biomasa) jiné než zdroje využívané k vysoce účinné kombinované výrobě tepla a elektřiny;
- e) tepelná čerpadla;
- f) omezení ztrát tepla a chladu ze stávajících sítí dálkového vytápění a chlazení;

8. tato analýza hospodářského potenciálu zahrnuje tyto kroky a aspekty:

- a) Aspekty:
 - i) analýza nákladů a přínosů pro účely čl. 23 odst. 3 zahrnuje ekonomickou analýzu, která bere v úvahu socioekonomické a environmentální faktory ⁽⁶⁾, a finanční analýzu provedenou k posouzení projektů z hlediska investorů. Jak ekonomické, tak finanční analýzy používají jako kritérium pro posouzení čistou současnou hodnotu;
 - ii) výchozí scénář by měl sloužit jako referenční bod, přičemž by měl zohledňovat politiky platné v době sestavování tohoto komplexního posouzení ⁽⁷⁾ a být spojen s údaji shromážděnými podle části I a bodu 6 části II této přílohy;
 - iii) alternativy k výchozímu scénáři zohlední cíle nařízení (EU) 2018/1999 v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Každý scénář vykazuje ve srovnání s výchozím scénářem tyto prvky:
 - hospodářský potenciál zkoumaných technologií za použití čisté současné hodnoty jako kritéria;
 - snížení emisí skleníkových plynů;
 - úspory primární energie v GWh za rok;
 - dopad na podíl energie z obnovitelných zdrojů ve vnitrostátní skladbě zdrojů energie.

Scénáře, jež nejsou z technických nebo finančních důvodů nebo v důsledku vnitrostátních předpisů proveditelné, lze v rané fázi analýzy nákladů a přínosů vyloučit, pokud důvody pro vyloučení vycházejí z pečlivých, zřejmých a řádně doložených úvah.

V analyzovaných scénářích by se při posuzování a rozhodování měly zohlednit náklady a úspory energie vyplývající ze zvýšené pružnosti dodávek energie a z optimálnějšího provozu elektroenergetických sítí včetně nákladů, které nevzniknou, a úspor vyplývajících z omezení investic do infrastruktury.

⁽⁵⁾ Analýza hospodářského potenciálu by měla uvádět objem energie (v GWh), který lze ročně vyrábět každou z analyzovaných technologií. Rovněž by měla být zohledněna omezení a vzájemné vztahy v rámci energetického systému. Analýza může využít modely založené na předpokladech představujících fungování běžných typů technologií nebo systému.

⁽⁶⁾ Včetně posouzení uvedeného v čl. 15 odst. 7 směrnice (EU) 2018/2001.

⁽⁷⁾ Konečným termínem pro zohlednění politik pro výchozí scénář je konec roku, který předchází roku, do jehož konce má být komplexní posouzení provedeno. To znamená, že politiky přijaté do jednoho roku před konečným termínem pro předložení komplexního posouzení není třeba brát v úvahu.

Středa 14. září 2022**b) Náklady a přínosy**

Náklady a přínosy uvedené v bodě 8 písm. a) zahrnují alespoň tyto přínosy a náklady:

i) Přínosy:

- hodnotu výstupu pro spotřebitele (vytápění, chlazení a elektřina),
- v maximální možné míře vnější přínosy, jako jsou přínosy v oblasti životního prostředí, emisí skleníkových plynů a zdraví a bezpečnosti,
- v maximální možné míře účinky na trh práce, energetickou bezpečnost a konkurenceschopnost.

ii) Náklady:

- kapitálové náklady na zařízení a vybavení,
- kapitálové náklady souvisejících energetických sítí,
- variabilní a fixní provozní náklady,
- náklady na energii,
- v maximální možné míře náklady v důsledku účinků v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti,
- v maximální možné míře náklady v oblasti trhu práce, energetické bezpečnosti a konkurenceschopnosti.

c) Relevantní scénáře pro výchozí scénář:

Zváží se všechny relevantní scénáře pro výchozí scénář, včetně úlohy účinného individuálního vytápění a chlazení.

- i) analýza nákladů a přínosů se může týkat buď posouzení jednotlivého projektu nebo skupiny projektů v rámci širšího místního, regionálního nebo vnitrostátního posouzení s cílem stanovit pro danou zeměpisnou oblast pro účely plánování optimální řešení dodávek tepla nebo chlazení z hlediska nákladové efektivity a přínosů ve srovnání s výchozím scénářem.

d) Hranice a integrovaný přístup:

- i) zeměpisná hranice zahrnuje vhodnou přesně vymezenou zeměpisnou oblast;
- ii) analýzy nákladů a přínosů zohlední veškeré relevantní centralizované nebo decentralizované zdroje dodávek dostupné v rámci systému a zeměpisné hranice, včetně technologií posuzovaných v bodě 7 části III této přílohy, a trendy a charakteristiky poptávky po vytápění a chlazení.

e) Předpoklady:

- i) členské státy poskytnou pro účely analýzy nákladů a přínosů předpoklady týkající se cen důležitých vstupních a výstupních faktorů a diskontní sazby;
- ii) diskontní sazba použitá při ekonomické analýze pro výpočet čisté současné hodnoty se zvolí na základě evropských nebo vnitrostátních pokynů;
- iii) členské státy podle potřeby použijí vnitrostátní, evropské či mezinárodní prognózy vývoje cen energií ve svém celostátním, regionálním nebo místním kontextu;

Středa 14. září 2022

- iv) ceny použité v ekonomické analýze musí odrážet socioekonomické náklady a přínosy. Externí náklady, jako jsou účinky v oblasti životního prostředí nebo zdraví, by měly být zahrnuty v maximální možné míře, tedy pokud existuje tržní cena nebo pokud je tato cena již zahrnuta v evropských nebo vnitrostátních předpisech.
- f) Analýza citlivosti:
 - i) provede se analýza citlivosti za účelem posouzení nákladů a přínosů projektu nebo skupiny projektů, která vychází z proměnných faktorů, jež mají významný dopad na výsledek výpočtů, jako jsou různé ceny energie, úrovně poptávky, diskontní sazba a další.

Část IV

POTENCIÁLNÍ NOVÉ STRATEGIE A POLITICKÁ OPATŘENÍ

9. přehled nových legislativních a nelegislativních politických opatření ⁽⁸⁾ k dosažení hospodářského potenciálu určeného v souladu s body 7 a 8, jakož i jejich předpokládaných:
- a) snížení emisí skleníkových plynů;
 - b) úspor primární energie v GWh za rok;
 - c) dopadů na podíl vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
 - d) dopadů na podíl energie z obnovitelných zdrojů ve vnitrostátní skladbě zdrojů energie a v odvětví vytápění a chlazení;
 - e) vazeb na vnitrostátní finanční plánování a úspor nákladů pro veřejný rozpočet a účastníky trhu;
 - f) odhadovaných případných opatření veřejné podpory, s jejich ročním rozpočtem a vymezením prvku možné podpory.

⁽⁸⁾ Tento přehled zahrnuje finanční opatření a programy, které mohou být během doby trvání komplexního posouzení přijaty, aniž by bylo předjíráno samostatné oznámení režimů veřejné podpory pro posouzení státní podpory.

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA X**ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ***Zásady pro účely čl. 24 odst. 4 a 6*

Analýzy nákladů a přínosů poskytují informace pro účely opatření uvedených v čl. 24 odst. 4 a 6:

Pokud je plánováno zařízení pro samostatnou výrobu elektřiny nebo zařízení bez rekuperace tepla, provede se porovnání plánovaného zařízení nebo plánované rekonstrukce s rovnocenným zařízením, které vyrábí stejné množství elektřiny nebo procesního tepla, avšak disponuje systémem rekuperace odpadního tepla a dodává teplo prostřednictvím vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo sítí dálkového vytápění a chlazení.

Posouzení v rámci daného zeměpisného ohraničení zohlední plánované zařízení a jakékoli vhodné existující či potenciální místo poptávky po teple nebo chlazení, jež by tímto zařízením mohlo být zásobováno, a to s ohledem na rozumné možnosti (například technickou proveditelnost a vzdálenost).

Ohraničení systému se stanoví tak, aby zahrnulo plánované zařízení a tepelná a chladicí zatížení, jako například budovu či budovy a průmyslový proces. V rámci tohoto ohraničení systému se stanoví a porovnají celkové náklady na poskytování tepla a elektřiny pro oba případy.

Tepelná nebo chladicí zatížení zahrnují stávající tepelná nebo chladicí zatížení, například průmyslová zařízení nebo stávající systém dálkového vytápění nebo chlazení, a v městských oblastech rovněž tepelné nebo chladicí zatížení a náklady, jež by vznikly, pokud by skupina budov nebo část města byly vybaveny novou sítí dálkového vytápění nebo chlazení nebo by došlo k jejich napojení na tuto novou síť.

Analýza nákladů a přínosů vychází z popisu plánovaného zařízení a srovnávacího zařízení nebo srovnávacích zařízení, jenž zahrnuje elektrický, případně tepelný výkon, druh paliva, plánované použití a plánovaný roční počet provozních hodin, umístění a poptávku po elektřině a teple.

Při posuzování využití odpadního tepla se zohlední současné technologie. Posouzení zohlední přímé využití odpadního tepla nebo jeho přizpůsobení na vyšší teplotní úrovni nebo obojí. V případě rekuperace odpadního tepla na místě se posoudí alespoň použití výměníků tepla, tepelných čerpadel a technologií pro přeměnu tepla na elektřinu. V případě rekuperace odpadního tepla mimo dané místo se jako potenciální místa poptávky posoudí alespoň průmyslová zařízení, zemědělské areály a sítě dálkového vytápění.

Pro účely daného srovnání se zohlední poptávka po tepelné energii a druhy vytápění a chlazení používané místy poptávky po teple nebo chlazení nacházejícími se v okolí. Do srovnání jsou zahrnuty náklady infrastruktury pro plánované i srovnávací zařízení.

Analýza nákladů a přínosů pro účely čl. 24 odst. 4 zahrnuje ekonomickou analýzu zaměřenou na finanční analýzu odrážející skutečné transakce peněžních toků vyplývající z investic do jednotlivých zařízení a z jejich provozu.

Projekty s kladným výsledkem analýzy nákladů a přínosů jsou takové projekty, u nichž je součet diskontovaných přínosů v ekonomické a finanční analýze vyšší než součet diskontovaných nákladů (čistý přínos).

Členské státy stanoví hlavní zásady pro metodiku, odhady a časový horizont pro ekonomickou analýzu.

Členské státy mohou požadovat, aby společnosti odpovědné za provoz tepelných elektráren, průmyslových podniků, sítí dálkového vytápění a chlazení, nebo jiné strany, na něž má vliv vymezené ohraničení systému a zeměpisné ohraničení, poskytly údaje, jež budou využity při posuzování nákladů a přínosů jednotlivých zařízení.

PŘÍLOHA XI**ZÁRUKA PŮVODU ELEKTŘINY Z VYSOCE ÚČINNÉ KOMBINOVANÉ VÝROBY TEPLA A ELEKTŘINY**

a) Členské státy přijmou opatření s cílem zajistit, aby:

i) záruka původu elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny:

- umožňovala výrobcům prokazovat, že elektřina, kterou prodávají, je vyrobena z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, a byla za tímto účelem vydávána na žádost výrobce,
- byla přesná, spolehlivá a zabezpečená proti podvodu,
- byla vydávána, přenášena a zrušována elektronicky;

ii) tatáž energetická jednotka z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny byla zohledněna pouze jednou.

b) Záruka původu podle čl. 24 odst. 10 obsahuje alespoň tyto informace:

- i) základní údaje, umístění, typ a výkon (tepelný a elektrický) zařízení, ve kterém byla energie vyrobena;
- ii) data a místa výroby;
- iii) nižší výhřevnost zdroje paliva, ze kterého byla elektřina vyrobena;
- iv) množství a využití tepla vyrobeného spolu s elektřinou;
- v) množství elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny podle přílohy III, na kterou se vztahuje záruka;
- vi) úspory primární energie vypočtené podle přílohy III a založené na harmonizovaných referenčních hodnotách účinnosti uvedených v písmenu f) přílohy III;
- vii) nominální elektrickou a tepelnou účinnost zařízení;
- viii) zda zařízení obdrželo investiční podporu a v jaké výši;
- ix) zda energetická jednotka obdržela jinou podporu ze strany vnitrostátního režimu podpory a v jaké výši a druh režimu podpory;
- x) datum uvedení zařízení do provozu a
- xi) datum a zemi vydání a jedinečné identifikační číslo.

Záruka původu se standardně vystavuje pro 1 MWh. Týká se čistého elektrického výkonu měřeného na hranici zařízení a předaného do elektrické sítě.

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA XII**KRITÉRIA ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI PRO REGULACI ENERGETICKÉ SÍTĚ A PRO SAZBY V ELEKTROENERGETICKÝCH SÍTÍCH**

1. Sítové sazby odrážejí náklady související s úsporami nákladů v sítích dosaženými na straně poptávky a na základě opatření reagujících na poptávku a na základě distribuované výroby energie, včetně úspor v důsledku snížení nákladů na dodání nebo investic do sítí a optimálnějšího provozování sítě.
2. Regulace sítě a sazby nebrání provozovatelům sítí či maloobchodním prodejcům ve zpřístupňování systémových služeb pro opatření reagujících na poptávku, řízení poptávky a distribuovanou výrobu energie na organizovaných trzích s elektřinou, zejména:
 - a) posunutí zatížení ze strany konečných zákazníků z doby špičky na dobu mimo špičku s ohledem na dostupnost energie vyráběné z obnovitelných zdrojů, energie z kombinované výroby tepla a elektřiny a distribuované výroby energie;
 - b) úspory energie v důsledku reakce agregátorů energie na poptávku rozptýlených spotřebitelů;
 - c) snížení poptávky v důsledku opatření v zájmu energetické účinnosti prováděných poskytovateli energetických služeb, včetně společností poskytujících energetické služby;
 - d) připojení a řízení odběru z výrobních zdrojů při nižších napětích;
 - e) připojení výrobních zdrojů nacházejících se blíže míst spotřeby a
 - f) skladování energie.

Pro účely tohoto ustanovení termín „organizované trhy s elektřinou“ zahrnuje mimoburzovní trhy a burzy s elektřinou pro obchodování s energií, kapacitou, vyrovnávací kapacitou a pomocnými službami ve všech časových rámcích včetně termínovaných, denních a vnitrodenních trhů.

3. Sítové či maloobchodní sazby mohou podporovat dynamickou tvorbu cen v rámci opatření reagujících na poptávku konečných zákazníků, například:
 - a) sazby stanovené v závislosti na době používání;
 - b) ceny v době vrcholné špičky;
 - c) ceny v reálném čase a
 - d) úlevy za snížení odběru v době špiček.
-

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA XIII**POŽADAVKY NA ENERGETICKOU ÚČINNOST PRO PROVOZOVATELE PŘENOSOVÝCH SOUSTAV A PROVOZOVATELE DISTRIBUČNÍCH SOUSTAV**

Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav musí:

- a) vypracovat a zveřejnit svá standardní pravidla pro hrazení a sdílení nákladů na technické úpravy, jako je připojení k elektrické síti, posílení sítě a výstavba nových sítí, zlepšení provozu sítě a pravidla pro nediskriminační uplatňování kodexů sítě, které jsou nutné pro začlenění nových výrobců dodávajících do propojené sítě elektřinu z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;
- b) poskytnout každému novému výrobcí elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, který chce být připojen k soustavě, komplexní a nezbytné informace, které potřebuje, včetně:
 - i) komplexního a podrobného odhadu nákladů souvisejících s připojením;
 - ii) přiměřených a přesných lhůt pro přijetí a vyřízení žádosti o připojení k síti;
 - iii) přiměřené přibližné lhůty nezbytné pro každé navrhované připojení k síti. Celkový proces připojení k síti by neměl trvat déle než 24 měsíců, s přihlédnutím k tomu, co je přiměřeně proveditelné a nediskriminační;
- c) zavést standardizované a zjednodušené postupy pro připojení rozptýlených výrobců elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny s cílem usnadnit jejich připojení k síti.

Standardní pravidla podle písmene a) jsou založena na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích, která zohledňují zejména všechny náklady a přínosy související s připojením těchto výrobců k síti. Mohou umožnit různé typy připojení.

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA XIV

MINIMÁLNÍ PRVKY, KTERÉ MAJÍ BÝT OBSAŽENY VE SMLOUVÁCH O ENERGETICKÝCH SLUŽBÁCH NEBO V SOUVISEJÍCÍCH SPECIFIKACÍCH VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

- Zjištění/doporučení analýzy/auditů provedené/ho před uzavřením smlouvy, která/který se týká spotřeby energie v budově s cílem zavést opatření ke zvýšení energetické účinnosti.
- Jasný a transparentní seznam opatření v oblasti účinnosti, která mají být prováděna, nebo výsledků v oblasti účinnosti, kterých má být dosaženo.
- Zaručené úspory, jichž má být dosaženo prováděním opatření obsažených ve smlouvě.
- Trvání a důležité milníky smlouvy, podmínky výpovědi a výpovědní lhůta.
- Jasný a transparentní seznam povinností každé smluvní strany.
- Referenční údaj (údaje) umožňující zjistit dosažené úspory.
- Jasný a transparentní seznam kroků, které je třeba učinit pro provedení opatření nebo souboru opatření, a případně související náklady.
- Povinnost provádět v plném rozsahu opatření obsažená ve smlouvě a zdokumentovat veškeré změny provedené v průběhu projektu.
- Předpisy stanovující začlenění rovnocenných požadavků do veškerých dílčích smluv se třetími stranami.
- Jasně a transparentní informace o finančních důsledcích projektu a rozdělení podílu obou stran smlouvy na dosažených peněžních úsporách (tj. odměně poskytovatele služeb).
- Jasná a transparentní ustanovení o měření a ověřování dosažených zaručených úspor, kontrolách kvality a zárukách.
- Ustanovení objasňující postup za účelem reakce na měnící se rámcové podmínky, které se dotýkají obsahu a výsledku smlouvy (tj. změny v cenách energie, v intenzitě využívání zařízení).
- Podrobné informace o povinnostech každé ze smluvních stran a o sankcích za jejich porušení.

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA XV

Část A

Zrušená směrnice a seznam jejích následných změn**(uvedené v článku 36)**

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1)	
Směrnice Rady 2013/12/EU (Úř. věst. L 141, 28.5.2013, s. 28)	
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 75)	pouze článek 2
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210)	
Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1)	pouze článek 54
Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/504 (Úř. věst. L 85 I, 27.3.2019, s. 66)	pouze článek 1
Nářízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/826 (Úř. věst. L 137, 23.5.2019, s. 3)	
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125)	pouze článek 70

Část B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu**(uvedené v článku 36)**

Směrnice	Lhůta pro provedení
2012/27/EU	5. června 2014
(EU) 2018/844	10. března 2020
(EU) 2018/2002	25. června 2020, s výjimkou čl. 1 bodů 5 až 10 a bodů 3 a 4 přílohy 25. října 2020, pokud jde o čl. 1 body 5 až 10 a body 3 a 4 přílohy
(EU) 2019/944	31. prosince 2019, pokud jde o čl. 70 bod 5 písm. a) 25. října 2020, pokud jde o čl. 70 bod 4 31. prosince 2020, pokud jde o čl. 70 body 1 až 3, bod 5 písm. b) a bod 6

Středa 14. září 2022

PŘÍLOHA XVI**SROVNÁVACÍ TABULKA**

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Čl. 2 vět	Čl. 2 vět
Čl. 2 bod 1	Čl. 2 bod 1
—	Čl. 2 body 2 a 3
Čl. 2 bod 2	Čl. 2 bod 4
Čl. 2 bod 3	Čl. 2 bod 5
Čl. 2 bod 4	Čl. 2 bod 6
Čl. 2 bod 5	Čl. 2 bod 7
Čl. 2 bod 6	Čl. 2 bod 8
Čl. 2 bod 7	Čl. 2 bod 9
Čl. 2 bod 8	Čl. 2 bod 10
Čl. 2 bod 9	—
Čl. 2 bod 10	Čl. 2 bod 11
	Čl. 2 body 12 a 13
Čl. 2 bod 11	Čl. 2 bod 14
Čl. 2 bod 12	Čl. 2 bod 15
Čl. 2 bod 13	Čl. 2 bod 16
Čl. 2 bod 14	Čl. 2 bod 17
Čl. 2 bod 15	Čl. 2 bod 18
Čl. 2 bod 16	Čl. 2 bod 19
Čl. 2 bod 17	Čl. 2 bod 20
Čl. 2 bod 18	Čl. 2 bod 21
Čl. 2 bod 19	Čl. 2 bod 22
Čl. 2 bod 20	Čl. 2 bod 23
Čl. 2 bod 21	Čl. 2 bod 24
Čl. 2 bod 22	Čl. 2 bod 25
Čl. 2 bod 23	Čl. 2 bod 26
Čl. 2 bod 24	Čl. 2 bod 27
Čl. 2 bod 25	Čl. 2 bod 28
Čl. 2 bod 26	—
Čl. 2 bod 27	Čl. 2 bod 29
Čl. 2 bod 28	Čl. 2 bod 30
Čl. 2 bod 29	Čl. 2 bod 31
Čl. 2 bod 30	Čl. 2 bod 32
Čl. 2 bod 31	Čl. 2 bod 33
Čl. 2 bod 32	Čl. 2 bod 34
Čl. 2 bod 33	Čl. 2 bod 35

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 2 bod 34	Čl. 2 bod 36
Čl. 2 bod 35	Čl. 2 bod 37
Čl. 2 bod 36	Čl. 2 bod 38
Čl. 2 bod 37	Čl. 2 bod 39
Čl. 2 bod 38	Čl. 2 bod 40
Čl. 2 bod 39	Čl. 2 bod 41
Čl. 2 bod 40	—
Čl. 2 bod 41	Čl. 2 bod 42
Čl. 2 bod 42	Čl. 2 bod 43
Čl. 2 bod 43	Čl. 2 bod 44
—	Čl. 2 bod 45
Čl. 2 body 44 a 45	Čl. 2 body 46 a 47
—	Čl. 2 body 48, 49 a 50
—	Článek 3
—	Čl. 4 odst. 1
Čl. 3 odst. 1 první pododstavec	Čl. 4 odst. 2 první pododstavec
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec větě	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec větě
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. a) a b)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. a) a b)
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. c)	—
Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec písm. d)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. c)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec větě	—
—	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. d) větě
—	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. d) body i), ii) a iii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. a)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. d) bod iv)
—	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. e) větě
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. b)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. e) bod i)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. c)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. e) bod ii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. d)	Čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec písm. e) bod iii)
Čl. 3 odst. 1 třetí pododstavec písm. e)	—
Čl. 3 odst. 2 a 3	—
Čl. 3 odst. 4	Čl. 33 odst. 6
Čl. 3 odst. 5 a 6	—
—	Čl. 4 odst. 3
—	Čl. 4 odst. 4
—	Článek 5
Čl. 5 odst. 1 první pododstavec	Čl. 6 odst. 1 první pododstavec
Čl. 5 odst. 1 druhý pododstavec	—
Čl. 5 odst. 1 třetí pododstavec	Čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 5 odst. 1 čtvrtý a pátý pododstavec	—
Čl. 5 odst. 2 a 3	—
Čl. 5 odst. 4	Čl. 6 odst. 2
Čl. 5 odst. 5	Čl. 6 odst. 3
Čl. 5 odst. 6 a 7	—
Čl. 6 odst. 1 první pododstavec	Čl. 7 odst. 1 první pododstavec
Čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec	—
—	Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec
Čl. 6 odst. 1 třetí pododstavec	—
Čl. 6 odst. 2, 3 a 4	Čl. 7 odst. 2, 3 a 4
—	Čl. 7 odst. 5 a 6
—	Čl. 7 odst. 7 druhý pododstavec
Čl. 7 odst. 1 návětí, písm. a) a b)	Čl. 8 odst. 1 návětí, písm. a) a b)
—	Čl. 8 odst. 1 písm. c)
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 8 odst. 5
Čl. 7 odst. 1 třetí pododstavec	Čl. 8 odst. 1 druhý pododstavec
Čl. 7 odst. 1 čtvrtý pododstavec	Čl. 8 odst. 1 třetí pododstavec
—	Čl. 8 odst. 2, 3 a 4
Čl. 7 odst. 2	Čl. 8 odst. 6
Čl. 7 odst. 3	Čl. 8 odst. 7
Čl. 7 odst. 4	Čl. 8 odst. 8
Čl. 7 odst. 5	Čl. 8 odst. 9
Čl. 7 odst. 6	Čl. 8 odst. 10
Čl. 7 odst. 7	—
Čl. 7 odst. 8	—
Čl. 7 odst. 9	—
Čl. 7 odst. 10	—
Čl. 7 odst. 11	—
—	Čl. 8 odst. 11, 12 a 13
Čl. 7 odst. 12	Čl. 8 odst. 14
Čl. 7a odst. 1, 2 a 3	Čl. 9 odst. 1, 2 a 3
—	Čl. 9 odst. 4, 5 a 6
Čl. 7a odst. 4 a 5	Čl. 9 odst. 7 a 8
—	Čl. 9 odst. 9
Čl. 7a odst. 6 a 7	Čl. 9 odst. 10 a 11
Čl. 7b odst. 1 a 2	Čl. 10 odst. 1 a 2
—	Čl. 10 odst. 3 a 4
—	Čl. 11 odst. 1 a 2
Čl. 8 odst. 1 a 2	Čl. 11 odst. 3 a 4
Čl. 8 odst. 3 a 4	—

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
—	Čl. 11 odst. 5
Čl. 8 odst. 5	Čl. 11 odst. 6
—	Čl. 11 odst. 7
Čl. 8 odst. 6	Čl. 11 odst. 8
Čl. 8 odst. 7	Čl. 11 odst. 9
—	Čl. 11 odst. 10
Článek 9	Článek 12
Článek 9a	Článek 13
Článek 9b	Článek 14
Článek 9c	Článek 15
Článek 10	Článek 16
Článek 10a	Článek 17
Článek 11	Článek 18
Článek 11a	Článek 19
—	Článek 20
—	Čl. 21 odst. 1
Čl. 12 odst. 1	Čl. 21 odst. 2
Čl. 12 odst. 2 větě a písm. a) body i) až v)	Čl. 21 odst. 2 druhý pododstavec body i) až v)
Čl. 12 odst. 2 písm. b)	Čl. 21 odst. 2 druhý pododstavec bod vi)
—	Čl. 21 odst. 2 třetí pododstavec
Čl. 12 odst. 2 písm. b) body i) a ii)	Čl. 21 odst. 2 třetí pododstavec bod i)
—	Čl. 21 odst. 2 třetí pododstavec body ii) a iii)
—	Čl. 21 odst. 2 třetí pododstavec bod iv)
—	Čl. 21 odst. 4
—	Čl. 21 odst. 5 třetí a čtvrtý pododstavec
—	Článek 22
Článek 13	Článek 30
Čl. 14 odst. 1 a 2	—
—	Čl. 23 odst. 1 a 2
Čl. 14 odst. 3	Čl. 23 odst. 3 první pododstavec
—	Čl. 23 odst. 3 druhý pododstavec
Čl. 14 odst. 4	Čl. 23 odst. 4
—	Čl. 23 odst. 5 a 6
—	Čl. 24 odst. 1, 2 a 3
Čl. 14 odst. 5 větě a písm. a)	Čl. 24 odst. 4 větě a písm. a)
Čl. 14 odst. 5 písm. b), c) a d)	—
—	Čl. 24 odst. 4 písm. b), c) a d) a druhý pododstavec
Čl. 14 odst. 5 druhý a třetí pododstavec	Čl. 24 odst. 4 třetí a čtvrtý pododstavec
Čl. 14 odst. 6 písm. a)	Čl. 24 odst. 5 písm. a)
Čl. 14 odst. 6 písm. b)	—

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 14 odst. 6 písm. c)	Čl. 24 odst. 5 písm. b)
—	Čl. 24 odst. 5 písm. c)
Čl. 14 odst. 6 druhý a třetí pododstavec	Čl. 24 odst. 5 druhý a třetí pododstavec
Čl. 14 odst. 7, 8 a 9	Čl. 24 odst. 6, 7 a 8
—	Čl. 24 odst. 9
Čl. 14 odst. 10 a 11	Čl. 24 odst. 10 a 11
Čl. 15 odst. 1 první pododstavec	Čl. 25 odst. 1
Čl. 15 odst. 1 druhý a třetí pododstavec	—
—	Čl. 25 odst. 2, 3 a 4
Čl. 15 odst. 1 čtvrtý pododstavec	Čl. 25 odst. 5
Čl. 15 odst. 2 a 2a	—
Čl. 15 odst. 3 a 4 a odst. 5 první pododstavec	Čl. 25 odst. 6, 7 a 8
Čl. 15 odst. 5 druhý pododstavec	—
Čl. 15 odst. 6 první pododstavec	—
Čl. 15 odst. 6 druhý pododstavec	Čl. 25 odst. 9
Čl. 15 odst. 7	Čl. 25 odst. 10
Čl. 15 odst. 9 první pododstavec	Čl. 25 odst. 11
Čl. 15 odst. 9 druhý pododstavec	—
Čl. 16 odst. 1 a 2	—
—	Čl. 26 odst. 1 a 2
Čl. 16 odst. 3	Čl. 26 odst. 3
—	Čl. 26 odst. 4
Čl. 17 odst. 1 první pododstavec	—
Čl. 17 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 28 odst. 3
Čl. 17 odst. 2	Čl. 21 odst. 3
Čl. 17 odst. 3	—
Čl. 17 odst. 4	—
Čl. 17 odst. 5	Čl. 21 odst. 6
Čl. 18 odst. 1 návětí	Čl. 27 odst. 1 návětí
Čl. 18 odst. 1 písm. a) body i) a ii)	Čl. 27 odst. 1 písm. a) a b)
—	Čl. 27 odst. 1 písm. c) a d)
Čl. 18 odst. 1 písm. b)	Čl. 27 odst. 2
Čl. 18 odst. 1 písm. c)	Čl. 27 odst. 3
—	Čl. 27 odst. 4
Čl. 18 odst. 1 písm. d) body i) a ii)	Čl. 27 odst. 5 písm. a) a b)
—	Čl. 27 odst. 5 písm. c)
Čl. 18 odst. 2 písm. a) a b)	Čl. 27 odst. 6 písm. a) a b)
Čl. 18 odst. 2 písm. c) a d)	—
—	Čl. 27 odst. 6 písm. c)
—	Čl. 27 odst. 7

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Čl. 18 odst. 3	Čl. 27 odst. 8
Čl. 19 odst. 1 písm. a)	Čl. 21 odst. 5 první pododstavec
Čl. 19 odst. 1 písm. b)	Čl. 7 odst. 7 první pododstavec
Čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec	Čl. 21 odst. 5 druhý pododstavec
Čl. 19 odst. 2	—
Čl. 20 odst. 1 a 2	Čl. 28 odst. 1 a 2
—	Čl. 28 odst. 3
Čl. 20 odst. 3, 3a, 3b a 3c	Čl. 28 odst. 4, 5, 6 a 7
Čl. 20 odst. 3d	Čl. 28 odst. 8 první pododstavec
—	Čl. 28 odst. 8 druhý pododstavec
Čl. 20 odst. 4, 5, 6 a 7	Čl. 28 odst. 9, 10, 11 a 12
Článek 21	Čl. 29 odst. 1
—	Čl. 29 odst. 2, 3, 4, 5, 6 a 7
Čl. 22 odst. 1 a 2	Čl. 31 odst. 1 a 2
—	Čl. 31 odst. 3
Článek 23	Článek 32
Čl. 24 odst. 4a, 5 a 6	Čl. 33 odst. 1, 2 a 3
Čl. 24 odst. 7, 8, 9, 10 a 12	—
Čl. 24 odst. 13 a 14	Čl. 33 odst. 4 a 5
Čl. 24 odst. 15 návětí	Čl. 33 odst. 7 návětí
Čl. 24 odst. 15 písm. a)	—
Čl. 24 odst. 15 písm. b)	Čl. 33 odst. 7 písm. a)
—	Čl. 33 odst. 7 písm. b), c), d), e) a f)
Čl. 24 odst. 15 druhý pododstavec	Čl. 33 odst. 7 druhý pododstavec
Článek 25	—
Článek 26	Článek 34
Čl. 27 první pododstavec	Čl. 36 první pododstavec
Čl. 27 druhý pododstavec	—
Čl. 27 třetí pododstavec	Čl. 36 druhý pododstavec
Čl. 27 odst. 2 a 3	—
Čl. 28 odst. 1 první pododstavec	Čl. 35 odst. 1 první pododstavec
Čl. 28 odst. 1 druhý pododstavec	—
Čl. 28 odst. 1 třetí a čtvrtý pododstavec	Čl. 35 odst. 1 druhý a třetí pododstavec
Čl. 28 odst. 2	Čl. 35 odst. 2
Článek 29	Článek 37
Článek 30	Článek 38
—	Příloha I
Příloha I	Příloha II
Příloha II	Příloha III
Příloha III	Příloha IV

Středa 14. září 2022

Směrnice 2012/27/EU	Tato směrnice
Příloha IV	—
Příloha V	Příloha V
Příloha VI	Příloha VI
Příloha VII	Příloha VII
Příloha VIIa	Příloha VIII
Příloha VIII	Příloha IX
Příloha IX	Příloha X
Příloha X	Příloha XI
Příloha XI	Příloha XII
Příloha XII	Příloha XIII
Příloha XIII	Příloha XIV
Příloha XV	—
—	Příloha XV
—	Příloha XVI

Středa 14. září 2022

P9_TA(2022)0316

Přiměřené minimální mzdy v Evropské unii *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2022 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (COM(2020)0682 – C9-0337/2020 – 2020/0310(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/25)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2020)0682),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 153 odst. 2 ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0337/2020),
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro právní záležitosti k navrženému právnímu základu,
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na odůvodněná stanoviska předložená dánským parlamentem, maltským parlamentem a švédským parlamentem v rámci protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, uvádějící, že návrh legislativního aktu není v souladu se zásadou subsidiarity,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 25. března 2021 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 19. března 2021 ⁽²⁾,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 15. června 2022 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 59 a 40 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A9-0325/2021),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2020)0310

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 14. září 2022 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, směrnici (EU) 2022/2041.)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 220, 9.6.2021, s. 106.

⁽²⁾ Úř. věst. C 175, 7.5.2021, s. 89.

Středa 14. září 2022

P9_TA(2022)0317

Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů ***I

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 14. září 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)) ⁽¹⁾

(Řádný legislativní postup: první čtení)

[Pozměňovací návrh 1, pokud není uvedeno jinak]

(2023/C 125/26)

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY EVROPSKÉHO PARLAMENTU (*)

k návrhu Komise

2021/0218 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 a čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Zelená dohoda pro Evropu ⁽³⁾ stanoví cíl, aby Unie do roku 2050 dosáhla klimatické neutrality způsobem, který přispěje k evropskému hospodářství, růstu a vytváření pracovních míst. Tento cíl a cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o **alespoň 55 %**, který je stanoven v **nařízení (EU) 2021/1119 („evropský rámec pro klima“)**, vyžadují transformaci energetiky a výrazně vyšší podíl obnovitelných zdrojů energie v integrovaném energetickém systému.

⁽¹⁾ Věc byla vrácena k interinstitucionálním jednáním příslušnému výboru podle čl. 59 odst. 4 čtvrtého pododstavce (A9-0208/2022).

^(*) Pozměňovací návrhy: nový text či text nahrazující původní znění je označen tučnou kurzivou; vypuštění textu je označeno symbolem **■**.

⁽¹⁾ Úř. věst. C, , s. .

⁽²⁾ Úř. věst. C, , s. .

⁽³⁾ Sdělení Komise COM(2019) 640 final ze dne 11.12.2019, Zelená dohoda pro Evropu.

Středa 14. září 2022

- (1a) Transformace energetiky má na členské státy, regiony, hospodářská odvětví a občany různý vliv v závislosti na jejich konkrétní situaci. Je proto nezbytné zajistit, aby byla Zelená dohoda prováděna způsobem, který podporuje hospodářskou, sociální a územní soudržnost v Unii, a aby byla transformace energetiky spravedlivá a inkluzivní. Zejména je třeba zajistit, aby nedošlo k narušení v kritických odvětvích, která uspokojují základní potřeby hospodářství a společnosti, jako je mobilita.
- (1b) Energie je základním výrobním faktorem, po kterém je trvalá poptávka a který je životně důležitý z ekonomického, sociálního a environmentálního hlediska. Veškeré lidské činnosti, včetně dopravy, závisí na dostatečném množství cenově dostupné energie, která je v případě potřeby k dispozici.
- (1c) Všeobecný akční program Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (8. akční program pro životní prostředí) stanoví tematické prioritní cíle pro rok 2030 v oblastech zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně, ochrany a obnovy biologické rozmanitosti, netoxického oběhového hospodářství, nulového znečištění životního prostředí a minimalizace environmentálních tlaků z výroby a spotřeby ve všech odvětvích hospodářství, a uznává, že tyto cíle, které se zaměřují na příčiny škod na životním prostředí i jejich dopady, jsou ze své podstaty vzájemně propojeny. Dlouhodobým prioritním cílem 8. akčního programu pro životní prostředí je rovněž to, aby nejpozději do roku 2050 obyvatelé žili spokojeně, a to v mezích možností naší planety, v udržitelné ekonomice blahobytu, v níž se ničím neplýtvá, růst je regenerativní, Unie neutrální z hlediska klimatu a nerovnosti byly výrazně omezeny. Zdravé životní prostředí je základem dobrých životních podmínek všech lidí a je prostředím, v němž je chráněna biologická rozmanitost, ekosystémům se daří a příroda je chráněna a obnovována, což vede k posílení odolnosti vůči změně klimatu i přírodním katastrofám a jiným environmentálním rizikům.
- (1d) Všeobecný akční program Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 (8. akční program pro životní prostředí), což je rámec pro opatření Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, se zaměřuje na urychlení ekologické transformace na klimaticky neutrální, udržitelné, odolné a konkurenceschopné oběhové hospodářství bez toxických látek, efektivně využívající zdroje a založené na obnovitelných zdrojích energie, a to spravedlivým, rovným a inkluzivním způsobem, a na ochranu, obnovu a zlepšení stavu životního prostředí, mimo jiné zastavením a zvrácením úbytku biologické rozmanitosti. Podporuje a posiluje integrovaný politický a prováděcí přístup a je založen na Zelené dohodě pro Evropu. 8. akční program pro životní prostředí uznává, že dosažení této transformace si vyžádá systémovou změnu, která podle Evropské agentury pro životní prostředí musí být zásadní, transformační a průřezová a vést k důležitým posunům a přeorientování v rámci systémových cílů, pobídek, technologií, sociálních postupů a norem a v rámci znalostních systémů a přístupů ke správě věcí veřejných.
- (1e) Pro dosažení cílů je nezbytné zajistit, aby legislativní iniciativy, programy, investice, projekty a jejich provádění byly v souladu s cíli 8. akčního programu pro životní prostředí, přispívaly k nim a nepoškozovaly je. Ke splnění cílů 8. akčního programu pro životní prostředí bude nutné kromě toho zajistit, aby sociální nerovnosti vyplývající z dopadů a politik souvisejících s klimatem a životním prostředím byly minimalizovány a aby opatření přijatá na ochranu životního prostředí a klimatu byla prováděna sociálně spravedlivým a inkluzivním způsobem, jakož i uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů v politikách týkajících se klimatu a životního prostředí, a to i začleňováním genderového hlediska do všech fází procesu tvorby politik, a proto jsou tyto aspekty v 8. akčním plánu pro životní prostředí stanoveny rovněž jako základní podmínky.
- (1f) Cílem, který byl v 8. akčním programu pro životní prostředí stanoven pro rok 2030 v oblasti zmírňování změny klimatu, je rychlé a předvídatelné snižování emisí skleníkových plynů a současně posílení pohlcování pomocí přírodních propadů uhlíku v Unii, aby se dosáhlo cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2021/1119, v souladu s klimatickými a environmentálními cíli Unie při současném zajištění spravedlivé transformace, v jejímž rámci nebude nikdo opomenut. S cílem přispět k dosažení cílů 8. akčního programu pro životní prostředí se v něm rovněž stanoví základní podmínka pro postupné rušení dotací škodlivých pro životní prostředí, mimo jiné stanovením lhůty pro postupné rušení dotací na fosilní paliva v souladu s ambicí omezit globální oteplování na 1,5 °C, jakož i závazný rámec Unie pro sledování pokroku členských států při postupném rušení dotací na fosilní paliva a podávání zpráv o něm, a to na základě dohodnuté metodiky.

Středa 14. září 2022

- (1g) *Cílem této směrnice je zajistit, aby v rámci energetické politiky EU byly podporovány investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů při současném zachování energetické suverenity každého členského státu.*
- (1h) *Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů je součástí balíčku „Fit for 55“, který bude mít rovněž řadu dopadů na Unii, mimo jiné na konkurenceschopnost, tvorbu pracovních míst, kupní sílu domácností, dosažení cílů v oblasti klimatu a na rozsah úniku uhlíku. Pravidelně by proto mělo být prováděno komplexní hodnocení souhrnného makroekonomického dopadu nařízení, která tvoří balíček „Fit for 55“.*
- (2) *Vzhledem k tomu, že odvětví energetiky přispívá více než 75 % celkových emisí skleníkových plynů v Unii, hraje energie z obnovitelných zdrojů zásadní úlohu při plnění Zelené dohody pro Evropu a má zásadní význam pro dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Snižováním těchto emisí skleníkových plynů přispívá energie z obnovitelných zdrojů rovněž k řešení problémů souvisejících s životním prostředím, jako je úbytek biologické rozmanitosti, znečištění půdy, vody a ovzduší, pokud využívání zdrojů energie z obnovitelných zdrojů tyto problémy nezhoršuje. Díky nízkým provozním nákladům na obnovitelné zdroje energie a menšímu vlivu cenových otřesů ve srovnání s fosilními palivy hrají obnovitelné zdroje energie při řešení problému energetické chudoby klíčovou úlohu.*
- (2a) *Vzhledem k tomu, že se stále více zemí zavazuje ke klimatické neutralitě do poloviny století, předpokládá se, že domácí i celosvětová poptávka po technologiích obnovitelných zdrojů poroste a nabídne významné příležitosti pro vytváření pracovních míst, rozšíření evropské průmyslové základny obnovitelných zdrojů energie a pokračující vedoucí postavení Evropy ve výzkumu a vývoji inovativních technologií v oblasti obnovitelných zdrojů, což následně posílí konkurenční výhodu evropských společností a energetickou nezávislost EU na dovozu fosilních paliv.*
- (2b) *Podíl hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů v EU dosáhl v roce 2020 úrovně 22 % ⁽⁴⁾, což je o 2 procentní body více než cíl pro podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie pro rok 2020, jak je stanoveno ve směrnici 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.*
- (2c) *Energie z obnovitelných zdrojů je klíčovým faktorem umožňujícím udržitelný rozvoj, který přímo i nepřímo přispívá k mnoha cílům udržitelného rozvoje, včetně zmírňování chudoby, přístupu ke vzdělávání, vodě a hygienickým zařízením. Obnovitelné zdroje energie rovněž přinášejí značné sociálně-ekonomické výhody, vytvářejí nová pracovní místa a podporují místní průmyslová odvětví.*
- (2d) *Na mezinárodní úrovni se Komise na konferenci Organizace spojených národů o změně klimatu (COP 26) v roce 2021 společně s globálními partnery zavázala ukončit v mezinárodním měřítku přímou podporu výroby energie z fosilních paliv bez omezování emisí a využít tyto finanční prostředky na zavádění energie z obnovitelných zdrojů.*
- (2e) *Na konferenci COP26 Komise spolu se světovými lídry zvýšila úroveň globálních ambicí v oblasti ochrany a obnovy světových lesů a urychleného přechodu na dopravu s nulovými emisemi.*
- (2f) *Výroba energie z obnovitelných zdrojů často probíhá na místní úrovni a závisí na regionálních malých a středních podnicích. Členské státy by proto měly do stanovování cílů a podpory politických opatření plně zapojit místní a regionální orgány.*
- (2g) *Vzhledem k tomu, že přibližně 35 milionů Evropanů je zasaženo energetickou chudobou ⁽⁵⁾, politiky v oblasti energie z obnovitelných zdrojů mají důležitou úlohu v rámci každé strategie zaměřené na řešení energetické chudoby a zranitelnosti spotřebitelů.*

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220119-1>

⁽⁵⁾ Doporučení Komise (EU) 2020/1563 ze dne 14. října 2020 týkající se energetické chudoby.

Středa 14. září 2022

- (3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁽⁶⁾ stanoví závazný cíl Unie dosáhnout do roku 2030 podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie ve výši minimálně 32 %. Podle plánu pro dosažení cíle v oblasti klimatu by se podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie musel do roku 2030 zvýšit na 45 %, aby bylo dosaženo cíle Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů⁽⁷⁾. Cíl stanovený v článku 3 uvedené směrnice je proto třeba zvýšit.
- (3a) *V souladu s doporučením Komise ze dne 28. září 2021 s názvem Zásada „energetická účinnost v první řadě“: od principů k praxi. Pokyny k uplatňování zásady při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj“, by se v této směrnici měl zaujmout integrovaný přístup, a to podporou energeticky nejúčinnějších obnovitelných zdrojů v každém daném odvětví a při každém daném použití, jakož i podporou účinnosti systému tak, aby pro různé hospodářské činnosti bylo zapotřebí co nejmenší množství energie.*
- (3b) *V souladu se sdělením Komise ze dne 18. května 2022 s názvem „Plán REPowerEU“ je nákladově efektivní cestou ke zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a diverzifikaci dodávek plynu do roku 2030 zvýšení výroby udržitelného biomethanu na nejméně 35 miliard m³, čímž se podpoří bezpečnost dodávek a ambice EU v oblasti klimatu. Komise by měla vypracovat strategii EU pro řešení regulačních překážek bránících rozšíření výroby biomethanu a jeho začlenění do vnitřního trhu EU s plynem.*
- (3c) *S cílem podpořit nákladově efektivní dosažení cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a elektrifikaci odvětví konečné spotřeby a zároveň umožnit domácnostem a průmyslovým odvětvím hrát aktivní úlohu při zajišťování a dekarbonizaci energetického systému EU a odměňovat je za to by členské státy měly zajistit, aby vnitrostátní regulační rámec umožňoval snížení poptávky po elektřině ve špičce aktivací flexibility na straně poptávky ve všech odvětvích konečné spotřeby. Za tímto účelem by členské státy mohly do svých integrovaných plánů v oblasti energetiky a klimatu zavést minimální cíl pro snížení poptávky po elektřině ve špičce do roku 2030 alespoň o 5 % s cílem zvýšit flexibilitu systému v souladu s čl. 4 písm. d) bodem 3 nařízení (EU) 2018/1999.*
- (3d) *Jedním z pěti cílů politiky soudržnosti na období 2021–2027 je dosažení zelenější Evropy podporou investic do čisté energie, oběhového hospodářství, zmírňování změny klimatu a udržitelné dopravy. Je tedy třeba, aby cílem fondů politiky soudržnosti bylo předcházet prohlubování rozdílů tím, že budou pomáhat regionům, které nesou nejtěžší břemeno transformace, podpoří investice do infrastruktury a přípravu pracovníků na nové technologie, aby bylo zajištěno, že nikdo nebude opomenut.*
- (3e) *EFRR bude muset podporovat prosazování energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů; propagovat energii z obnovitelných zdrojů; rozvoj inteligentních energetických systémů a sítí, jakož i podporovat udržitelnou multimodální městskou mobilitu jako součást přechodu na čistou bezuhlíkovou ekonomiku; ESF+ musí přispět ke zlepšení systémů vzdělávání a odborné přípravy, které jsou nezbytné pro adaptaci dovedností a kvalifikací a pro rekvalifikaci, včetně rekvalifikace pracovní síly, musí přispět k vytváření nových pracovních míst v odvětvích souvisejících s životním prostředím, klimatem, energetikou, oběhovým hospodářstvím a biohospodářstvím (článek 4 nařízení o ESF+).*
- (3f) *Pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů je charakteristický výrazný místní rozměr. Je tedy důležité, aby členské státy plně zapojovaly místní a regionální orgány do plánování a provádění vnitrostátních opatření v oblasti klimatu, aby zaručovaly přímý přístup k finančním prostředkům a sledovaly pokrok v realizaci přijatých opatření. Je-li to proveditelné, měly by členské státy do vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zahrnout místní a regionální příspěvky.*
- (3g) *Politika soudržnosti hraje důležitou úlohu při pomoci ostrovním regionům dosáhnout cílů klimatické neutrality, přičemž je třeba mít na paměti dodatečné náklady spojené s odvětvími, jako je energetika a doprava, jakož i dopad mobilních technologií na jejich energetické systémy, které vyžadují investice do správy nestálých obnovitelných zdrojů energie, jež jsou proporcionálně vzato velmi vysoké.*

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82-209).

⁽⁷⁾ Bod 3 sdělení Komise COM(2020) 562 final ze dne 17.9.2020, Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030: Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů.

Středa 14. září 2022

- (3h) *Nejodlehlejší ostrovní regiony stejně jako jiné nejvzdálenější regiony čelí kvůli své malé velikosti a izolovaným energetickým systémům velkému problému, pokud jde o dodávky energie, protože obecně závisí na dovozu fosilních paliv pro výrobu elektřiny, dopravu a vytápění.*
- (3i) *Prioritou by mělo být využívání energie z obnovitelných zdrojů, včetně slapové energie, které by mohlo ostrovům přinést značné výhody a zohledňovat potřeby místních komunit, včetně zachování tradiční ostrovní architektury a místního biotopu. Měl by být proto podporován rozvoj široké škály obnovitelných zdrojů energie na základě jejich zeměpisných charakteristik. Je třeba uvítat programy zaměřené na zelený vodík, které ostrovy zahájily.*
- (4) Stále více se uznává, že je třeba sladit politiky v oblasti bioenergie se zásadou kaskádového využívání biomasy⁽⁸⁾ s cílem zajistit spravedlivý přístup na trh se surovinami biomasy pro rozvoj inovativních řešení s vysokou přidanou hodnotou založených na biotechnologiích a udržitelného oběhového biohospodářství. Při vývoji režimů podpory pro bioenergii by proto členské státy měly zohlednit dostupné udržitelné dodávky biomasy pro energetické a neenergetické účely a zachování vnitrostátních propadů uhlíku a ekosystémů v lesích, **ochranu biologické rozmanitosti**, jakož i zásady oběhového hospodářství a kaskádového využívání biomasy a hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES⁽⁹⁾. **Měly by však mít možnost poskytovat podporu na výrobu energie z pařezů nebo kořenů, pokud se jedná o odpad nebo zbytky vzniklé při provádění prací, jejichž primárním cílem je ochrana přírody a správa krajiny, například odpad nebo zbytky z krajnic. Členské státy by v žádném případě** neměly podporovat využívání jakostní kulatiny k výrobě energie, s výjimkou přesně vymezených okolností, **jako je prevence lesních požárů a nahodilá těžba dřeva.** V souladu se zásadou kaskádového využívání by dřevní biomasa měla být využívána podle své nejvyšší ekonomické a environmentální přidané hodnoty v tomto pořadí priorit: 1) výrobky na bázi dřeva, 2) prodloužení jejich životnosti, 3) opětovné použití, 4) recyklace, 5) bioenergie a 6) likvidace. Není-li pro dřevní biomasu žádné jiné ekonomicky životaschopné nebo ekologicky vhodné použití, pomůže její energetické využití snížit výrobu energie z neobnovitelných zdrojů. Režimy podpory bioenergie členských států by proto měly být zaměřeny na takové vstupní suroviny, u nichž existuje malá tržní konkurence s odvětvími surovin a jejichž získávání je považováno za pozitivní jak pro klima, tak pro biologickou rozmanitost, aby se zabránilo negativním podnětům k neudržitelným způsobům bioenergetiky, jak je uvedeno ve zprávě Společného výzkumného střediska „Využívání dřevní biomasy pro výrobu energie v EU“⁽¹⁰⁾. Na druhé straně je při definování dalších důsledků zásady kaskádového využívání nutné uznat vnitrostátní specifika, jimiž se členské státy řídí při koncipování svých režimů podpory. Prioritní možností by mělo být předcházení vzniku odpadů, opětovné použití a recyklace odpadů. Členské státy by neměly vytvářet režimy podpory, které by byly v rozporu s cíli v oblasti nakládání s odpady a které by vedly k neúčinnému využívání recyklovatelného odpadu. Kromě toho by v zájmu zajištění účinnějšího využívání bioenergie neměly členské státy od roku 2026 poskytovat podporu zařízením vyrábějícím pouze elektřinu, pokud se zařízení nenacházejí v regionech se zvláštním statutem, pokud jde o jejich přechod od fosilních paliv, pokud ■ využívají zachycování a ukládání uhlíku, **nebo pokud nelze zařízení upravit na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, a to výjimečně v odůvodněných případech po schválení Komisí.**
- (5) Rychlý růst a rostoucí nákladovou konkurenceschopnost výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je možné využít k uspokojení rostoucí poptávky po energii, například pomocí tepelných čerpadel pro vytápění prostorů nebo nízkoteplotních průmyslových procesů, elektrických vozidel v dopravě nebo elektrických pecí v některých odvětvích. Elektřinu z obnovitelných zdrojů lze rovněž použít k výrobě syntetických paliv pro spotřebu v odvětvích

⁽⁸⁾ Zásada kaskádového využívání má za cíl dosáhnout účinného využívání zdrojů při využívání biomasy tím, že jiné využití materiálů z biomasy bude upřednostněno před jejich energetickým využitím všude tam, kde je to možné, čímž se zvýší množství biomasy dostupné v rámci systému. V souladu se zásadou kaskádového využívání by dřevní biomasa měla být využívána podle své nejvyšší ekonomické a environmentální přidané hodnoty v tomto pořadí priorit: 1) výrobky na bázi dřeva, 2) prodloužení jejich životnosti, 3) opětovné použití, 4) recyklace, 5) bioenergie a 6) likvidace.

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽¹⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719>

Středa 14. září 2022

dopravy, která lze obtížně dekarbonizovat, jako je letecká a námořní doprava. **Měly by být vyvíjeny inovativní technologie ve spojení se zvláštním cílem, jelikož by mohly přispět k dosažení cílů v oblasti klimatu jak pro rok 2030, tak pro rok 2050.** Rámec pro elektrifikaci musí umožňovat důkladnou a účinnou koordinaci a rozšířit tržní mechanismy tak, aby odpovídaly nabídce i poptávce v prostoru i v čase, stimulovaly investice do flexibility, **skladování energie, reakce na poptávku a jiných mechanismů flexibility** a pomohly integrovat velké podíly variabilní výroby energie z obnovitelných zdrojů. Členské státy by proto měly **v souladu se zásadou „energetická účinnost na prvním místě“** zajistit, aby se zavádění elektřiny z obnovitelných zdrojů nadále zvyšovalo přiměřeným tempem, a uspokojilo tak rostoucí poptávku, **mimo jiné koordinací dovozních strategií na úrovni Unie, a zároveň zajistit, aby se poptávka pružně přizpůsobovala výrobě energie z obnovitelných zdrojů.** Za tímto účelem by členské státy měly zřídit rámec, který bude zahrnovat mechanismy slučitelné s trhem, a to s cílem odstranit zbývající překážky bránící tomu, aby měly bezpečné a přiměřené elektrizační soustavy vhodné pro vysokou úroveň energie z **flexibilních** obnovitelných zdrojů, jakož i zařízení pro skladování energie plně začleněné do elektrizační soustavy. Tento rámec by měl zejména řešit zbývající překážky, včetně těch, které nejsou finanční povahy, jako je nedostatek digitálních a lidských zdrojů příslušných orgánů pro zpracování rostoucího počtu žádostí o povolení.

- (5a) **Inovativní technologie, jako jsou hybridní tepelná čerpadla, je třeba vyvinout a používat v rámci kritérií směrnice (EU) 2018/2001, neboť je lze využít jako přechodovou technologii k naplňování cílů v oblasti klimatu do roku 2030 a jako příspěvek k plnění cílů v oblasti klimatu do roku 2050.**
- (5b) **Budoucí rámec EU pro správu ekonomických záležitostí by měl členské státy motivovat k provádění reforem nezbytných k urychlení ekologické transformace a k umožnění investic do potřebných technologií.**
- (6) Při výpočtu podílu obnovitelných zdrojů v členském státě by se paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu měla započítávat do odvětví, v němž jsou spotřebována (elektřina, vytápění a chlazení nebo doprava). **Pokud jsou paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu spotřebována v jiném členském státě, než ve kterém byla vyrobena, měla by se energie vyrobená spalováním paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu započítat ve výši 80 % jejich objemu v zemi, kde je spotřebována, a 20 % jejich objemu v zemi, kde byla vyrobena, pokud se dotčené členské státy nedohodnou jinak.** Dohody mezi členskými státy mohou mít podobu zvláštní dohody o spolupráci uzavřené prostřednictvím platformy Unie pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie (URDP). Komise by měla být o všech takových dohodách informována a zpřístupnit o nich informace, včetně přesných objemů nabídky a poptávky, časů převodu a data, k němuž ujednání vstoupí v platnost. U dílčích cílů se paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu započítají ve výši 100 % jejich objemu v zemi, kde jsou spotřebována. Aby se zamezilo dvojímu započtení, neměla by se započítávat elektřina z obnovitelných zdrojů použitá k výrobě těchto paliv. To by vedlo k harmonizaci pravidel započítávání pro tato paliva v celé směrnici bez ohledu na to, zda jsou započítávána do celkového cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů nebo do kteréhokoli dílčího cíle. Rovněž by to umožnilo spočítat skutečnou spotřebovanou energii s přihlédnutím k energetickým ztrátám v procesu výroby těchto paliv. Kromě toho by bylo možné započítávat paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu dovážená do Unie a spotřebovávaná v Unii.
- (6a) **Vzhledem k tomu, že nabíjecí proud je udržitelný pouze tehdy, je-li vyroben z čisté energie, měly by analýzy životního cyklu elektrifikovaného tepla, dopravy a průmyslových výrobků vždy zohledňovat zbývající podíly fosilních paliv z předchozí výroby elektřiny.**
- (7) Spolupráce členských států při podpoře energie z obnovitelných zdrojů může mít podobu statistických převodů, režimů podpory nebo společných projektů. Umožňuje nákladově efektivní zavádění energie z obnovitelných zdrojů v celé Evropě a přispívá k integraci trhu. Navzdory svému potenciálu byla spolupráce velmi omezená, což vedlo k neoptimálním výsledkům, pokud jde o účinnost při zvyšování energie z obnovitelných zdrojů. Členské státy by

Středa 14. září 2022

proto měly mít povinnost testovat spolupráci prováděním **pilotních projektů do prosince 2025 a do roku 2030 třetího projektu pro členské státy s roční spotřebou elektřiny vyšší než 100 TWh**. Projekty financované z vnitrostátních příspěvků v rámci mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1294 ⁽¹¹⁾ by tuto povinnost pro zúčastněné členské státy splnily.

- (7a) *Ve všech politikách EU se opatření musí zaměřit na nově stanovené klimatické cíle a na dosažení klimatické neutrality. To je případ politiky soudržnosti, která již více než dvacet let přispívá k dekarbonizaci ekonomiky a zároveň poskytuje příklady a osvědčené postupy, které se mohou odrazit v jiných dimenzích politiky, jako je změna této směrnice. Politika soudržnosti nejenže nabízí investiční příležitosti k plnění místních a regionálních potřeb prostřednictvím evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů, ale poskytuje i jednotný politický rámec k omezení rozdílů v rozvoji jednotlivých evropských regionů a pomáhá jim řešit různé náročné úkoly týkající se jejich rozvoje, mimo jiné prostřednictvím ochrany životního prostředí, vytváření kvalitních pracovních míst a spravedlivého a udržitelného rozvoje podporujícího začlenění.*
- (7b) *Místní a regionální orgány hrají v integrovaném a decentralizovaném energetickém systému klíčovou úlohu. Komise by proto měla podporovat místní a regionální orgány v přeshraniční činnosti tím, že jim bude nápomocna při vytváření mechanismů spolupráce, včetně evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).*
- (7c) *Politika soudržnosti zajišťuje větší soulad a koordinaci mezi politikou soudržnosti a dalšími legislativními oblastmi EU a současně zlepšuje politiku začleňování klimatických aspektů, vytváří účinnější politiky založené na zdrojích, poskytuje cílené finanční prostředky EU a následně zlepšuje provádění politik v oblasti klimatu na místě.*
- (7d) *Je zcela zásadní plně podpořit víceúrovňovou správu a zásady partnerství v rámci přechodu na klimaticky neutrální hospodářství, neboť místní a regionální orgány disponují přímými pravomocemi v otázkách životního prostředí a změny klimatu a provádějí tedy 90 % kroků za účelem přizpůsobení se změně klimatu a 70 % kroků ke zmírnění změny klimatu. Kromě toho tyto orgány připravují také opatření, jejichž cílem je podporovat chování občanů šetrné ke klimatu, včetně opatření souvisejících s nakládáním s odpady, inteligentní mobilitou, udržitelným bydlením a spotřebou energie.*
- (8) *Strategie pro obnovitelnou energii na moři zavádí ambiciózní cíl, jímž je do roku 2050 větrná energie na moři o kapacitě 300 GW a energie z oceánů o kapacitě 40 GW ve všech mořských oblastech Unie. K zajištění této zásadní změny budou muset členské státy přeshraničně spolupracovat na úrovni mořských oblastí. Členské státy by proto měly společně stanovit objem výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, který má být zaveden v každé mořské oblasti do roku 2050, s dílčími kroky v letech 2030 a 2040, a pro tento objem by měly ve svém územním plánu námořních prostor vyčlenit odpovídající plochu. Pokud by mezi potenciálním množstvím obnovitelných zdrojů energie na moři v členských státech a plánovaným množstvím energie z obnovitelných zdrojů na moři mohl vzniknout rozdíl, měla by Komise přijmout další opatření ke snížení tohoto rozdílu. Tyto cíle by měly být zohledněny v aktualizovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu, které budou podle nařízení (EU) 2018/1999 předloženy v letech 2023 a 2024. Při stanovení objemu by členské státy měly zohlednit potenciál energie z obnovitelných zdrojů na moři v každé mořské oblasti, technickou a ekonomickou proveditelnost infrastruktury přenosové soustavy, ochranu životního prostředí, biologickou rozmanitost, přizpůsobení se změně klimatu a další využití moře, zejména pak činnosti, které již v postižených oblastech probíhají a možné škody na životním prostředí, jakož i cíle Unie v oblasti dekarbonizace. Členské státy by kromě toho měly ve stále větší míře zvažovat možnost kombinovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři s přenosovými vedeními propojujícími několik členských států, a to v podobě hybridních projektů nebo v pozdější fázi více sdružené elektrizační soustavy. To by umožnilo tok elektřiny různými směry, čímž by se maximalizoval sociálně-ekonomický blahobyt, optimalizovaly by se výdaje na infrastrukturu a umožnilo udržitelnější využívání moře. Členské státy sousedící s mořskou oblastí by měly využít proces územního plánování námořních prostor k zajištění silné účasti veřejnosti, aby byly zohledněny názory všech zúčastněných stran a pobřežních komunit.*

⁽¹¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1294 ze dne 15. září 2020 o mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 303, 17.9.2020, s. 1).

Středa 14. září 2022

- (8a) *Podmínky považované za nezbytné pro využití potenciálu energie z obnovitelných zdrojů v evropských mořích a oceánech, včetně oblastí kolem ostrovů a nejvzdálenějších regionů, se liší. Unie se proto zavazuje, že pro tyto oblasti zvláštního zájmu zavede alternativní technologie, které jsou schopny zabránit negativním dopadům na mořské prostředí.*
- (8b) *Aby bylo možné využít potenciálu energie z obnovitelných zdrojů všech evropských moří a oceánů, je třeba vzít v úvahu geografickou rozmanitost a alternativní využití mořského prostředí, což vyžaduje mnohem širší soubor technologických řešení. Mezi taková řešení patří plovoucí větrné elektrárny na moři, solární elektrárny, energie mořských vln, mořských proudů a přílivu a odlivu, rozdíl teplotního nebo solného gradientu, vytápění a chlazení pomocí mořské vody, geotermální energie a energie z mořské biomasy (řasy).*
- (8c) *Realizace projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů ve venkovských oblastech a na zemědělské půdě obecně by se měla řídit zásadou proporcionality, doplňkovosti a kompenzace. Členské státy by měly zajistit řádnou realizaci těchto projektů, aby nedocházelo ke ztrátě zemědělské půdy, a podporovat vývoj a využívání vhodných technologií, které by umožnily, aby se výroba energie z obnovitelných zdrojů slučovala s rostlinnou a živočišnou výrobou.*
- (9) *Trh se smlouvami o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů rychle roste a vedle režimů podpory ze strany členských států nebo přímého prodeje na velkoobchodním trhu s elektřinou poskytuje doplňkovou cestu na trh s výrobou energie z obnovitelných zdrojů. Zároveň tyto smlouvy poskytují výrobci jistotu určitého příjmu, zatímco uživatel může mít prospěch ze stabilní ceny elektřiny. Trh se smlouvami o nákupu energie z obnovitelných zdrojů je stále omezen na malý počet členských států a velkých společností, přičemž na velké části trhu Unie přetrvávají značné administrativní, technické a finanční překážky. Kromě smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů posoudí Komise překážky bránící zavádění smluv o nákupu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, které budou hrát stále významnější úlohu při dosahování cílů EU v oblasti klimatu a obnovitelných zdrojů energie. Stávající opatření na podporu využívání smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů uvedená v článku 15 by proto měla být dále posílena prozkoumáním využití úvěrových záruk ke snížení finančních rizik těchto smluv, s přihlédnutím k tomu, že tyto záruky, pokud jsou veřejné, by neměly vytlačovat soukromé financování.*
- (10) *Příliš složité a nadměrně zdlouhavé administrativní postupy představují hlavní překážku pro zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Je třeba dále zjednodušit správní a povolovací postupy, aby se snížila administrativní zátěž jak pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, tak pro související projekty infrastruktury sítí. Do jednoho roku od vstupu této směrnice v platnost by Komise měla revidovat pokyny týkající se udělování povolení s cílem zkrátit a zjednodušit postupy pro nové projekty a modernizaci a vylepšení projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie. V souvislosti s těmito pokyny by měly být vypracovány klíčové ukazatele výkonnosti.*
- (10a) *Místní a regionální orgány jsou klíčovými aktéry, pokud jde o přiblížení Evropy k dosažení jejích cílů v oblasti energetiky a klimatu. Výroba energie na místní úrovni má zásadní význam pro podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů, omezení závislosti na vnějších zdrojích energie a snížení energetické chudoby.*
- (11) *Budovy mají velký nevyužitý potenciál účinně přispívat ke snižování emisí skleníkových plynů v Unii. Dekarbonizace vytápění a chlazení v tomto odvětví prostřednictvím zvýšeného podílu energie z obnovitelných zdrojů na výrobě a využívání energie, zejména v místním kontextu, bude nezbytná k tomu, aby bylo dosaženo cíle stanoveného v evropském právním rámci pro klima pro dosažení cíle Unie v oblasti klimatu, jímž je klimatická neutralita. Pokrok v oblasti využívání obnovitelných zdrojů pro vytápění a chlazení však v posledním desetiletí stagnuje a do značné míry závisí na zvýšeném využívání biomasy. Bez stanovení orientačních cílů pro zvýšení výroby a využívání energie z obnovitelných zdrojů v budovách nebude možné sledovat pokrok a identifikovat úzká místa v zavádění obnovitelných zdrojů energie. Členské státy by měly mít možnost započítat odpadní teplo a chlad do orientačního cíle pro energii z obnovitelných zdrojů v budovách až do výše 20 % s horní hranicí 54 %. Stanovení cílů navíc poskytne investorům dlouhodobý signál, a to i pro období bezprostředně po roce 2030. Půjde o doplněk k povinnostem týkajícím se energetické účinnosti a energetické náročnosti budov, který bude v souladu se*

Středa 14. září 2022

zásadou „energetická účinnost v první řadě“. Proto by měly být stanoveny orientační cíle pro využívání energie z obnovitelných zdrojů v budovách, které by usměrňovaly a podněcovaly úsilí členských států o využití potenciálu využívání a výroby energie z obnovitelných zdrojů **na místě nebo v blízkém okolí** v budovách, podpořily rozvoj technologií, které vyrábějí energii z obnovitelných zdrojů, **napomáhaly jejich účinnému začlenění do energetického systému** a zároveň poskytl jistotu investorům a zapojení na místní úrovni **a přispívaly k účinnosti systému. Systémy obchodování s emisemi jsou navrženy tak, aby zvýšily náklady na energii z fosilních zdrojů a vedly k tržně motivovaným investicím do úspor energie nebo k přechodu na energii z obnovitelných zdrojů. Mělo by se zabránit dvojímu zatížení spotřebitelů prostřednictvím systémů obchodování s emisemi a dalších cílů požadovaných právními předpisy Unie.**

- (11a) **Po invazi Ruska na Ukrajinu nebyly důvody pro rychlou energetickou transformaci nikdy silnější a jasnější. Rusko poskytuje více než 40 % celkové spotřeby plynu v EU, který se většinou používá ve stavebnictví, přičemž toto odvětví je odpovědné za 40 % celkové spotřeby energie v EU. Urychlením zavádění solárních střešních panelů a tepelných čerpadel by EU mohla ušetřit značné množství dovážených fosilních paliv. Přednostní uskutečnění těchto investic ještě více urychlí snižování závislosti EU na vnějších dodavatelích. Podle REPowerEU by jen v roce 2022 bylo možné ušetřit dalších 2,5 mld. m³ plynu instalací střešních solárních fotovoltaických systémů produkcujících až 15 TWh a dalších 12 miliard m³ za každých 10 milionů nainstalovaných tepelných čerpadel. Současně by to bylo významným stimulem pro místní trhy práce, protože jen samotná vlna instalací solárních střech by mohla vytvořit až 225 000 místních pracovních míst v instalačním odvětví ⁽¹²⁾.**
- (12) Nedostatečný počet kvalifikovaných pracovníků, zejména osob provádějících instalaci a projektantů soustav vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, zpomaluje nahrazování systémů vytápění využívajících fosilních paliv systémy založenými na obnovitelných zdrojích energie a je hlavní překážkou integrace obnovitelných zdrojů energie do budov, průmyslu a zemědělství. Členské státy by měly spolupracovat se sociálními partnery a společenstvími pro obnovitelné zdroje na předvídání potřebných dovedností. Měl by být k dispozici dostatečný počet vysoce kvalitních **a účinných strategií zvyšování kvalifikace a rekvalifikace a vzdělávacích programů a možností certifikace**, které zajistí řádnou instalaci a spolehlivý provoz široké soustavy systémů vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů **a technologií skladování i dobíjecích stanic pro elektrická vozidla**, a měly by být navrženy tak, aby přilákaly k účasti v těchto vzdělávacích programech a certifikačních systémech. Členské státy by měly zvážit, jaká opatření by měla být přijata, aby přilákala skupiny, které jsou v daných profesních oblastech v současné době nedostatečně zastoupeny. Seznam vyškolených a certifikovaných osob provádějících instalaci by měl být zveřejněn, aby byla zajištěna důvěra spotřebitelů a snadný přístup k individualizovaným schopnostem projektantů a instalátorů zaručujícím řádnou instalaci a provoz vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů.
- (12a) **Zemědělské a zahradnické podniky mají prostor a střešní plochu a produkují biomasu. To jsou přednosti, které jim umožňují hrát klíčovou úlohu při transformaci energetiky ve venkovských oblastech a venkovských komunitách, zejména s ohledem na decentralizovanou výrobu. Toto odvětví je relativně malým spotřebitelem energie a může vyrábět z obnovitelných zdrojů podstatně více energie, než potřebuje. Proto je nutné dále povzbuzovat a podporovat společné využívání energie a vytváření energetických společenství.**
- (13) Záruky původu jsou klíčovým nástrojem pro informování spotřebitelů i pro další využívání smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů. Za účelem vytvoření soudržné ujednání základny pro využívání záruk původu a poskytnutí přístupu k příslušným podpůrným důkazům pro osoby, které uzavírají smlouvy o nákupu energie z obnovitelných zdrojů, by všichni výrobci energie z obnovitelných zdrojů měli mít možnost získat záruku původu, aniž je dotčena povinnost členských států zohlednit tržní hodnotu záruk původu, pokud výrobci energie obdrží finanční podporu. **Systém záruk původu stanovený členskými státy by měl být harmonizovaným systémem použitelným v celé Unii. Flexibilnější energetický systém a rostoucí požadavky spotřebitelů vyžadují inovativnější, digitálnější, technologicky vyspělejší a spolehlivější nástroj na podporu a dokumentaci rostoucí výroby energie z obnovitelných**

⁽¹²⁾ Evropská komise, Společné výzkumné středisko (2020), Arnulf Jäger-Waldau: „The Untapped Area Potential for Photovoltaic Power in the European Union“ (Nevyužitý potenciál fotovoltaické energie v Evropské unii).

Středa 14. září 2022

zdrojů. Inovativní technologie mohou zejména zajistit vyšší prostorovou a časovou granularitu záruk původu. Aby se usnadnily digitální inovace v této oblasti, měly by členské státy do svých systémů záruk původu zavést další granularitu velikosti.

- (13a) **V souladu se společnou evropskou akcí pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii stanovenou ve sdělení Komise ze dne 8. března 2022 by členské státy měly případně posoudit potřebu rozšířit stávající infrastrukturu plynárenské sítě s cílem usnadnit integraci plynu z obnovitelných zdrojů a snížit závislost na fosilních palivech, zejména pokud tato infrastruktura významně přispívá k propojení mezi alespoň dvěma členskými státy nebo mezi členským státem a třetí zemí.**
- (14) Rozvoj infrastruktury pro síť dálkového vytápění a chlazení by měl být zintenzivněn a směřován k účinnému a flexibilnímu využívání širší škály obnovitelných zdrojů tepla a chladu s cílem zvýšit využívání energie z obnovitelných zdrojů a prohloubit integraci energetického systému. Je proto vhodné aktualizovat seznam obnovitelných zdrojů energie, které by měly síť dálkového vytápění a chlazení stále více zohledňovat, a vyžadovat integraci akumulace tepelné energie jako zdroje flexibility, větší energetické účinnosti a nákladově efektivnějšího provozu.
- (14a) **Opatření členských států k začlenění elektřiny z nestálých obnovitelných zdrojů do sítě při současném zajištění stability sítě a bezpečnosti dodávek se mohou týkat vývoje řešení, jako jsou skladovací zařízení, řízení poptávky a vyrovnávací elektrárny a vysoce účinná zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, která se podílejí na vyrovnávání sítě na podporu elektřiny z nestálých obnovitelných zdrojů.**
- (15) Vzhledem k tomu, že se v Unii očekává do roku 2030 více než 30 milionů elektrických vozidel, je nezbytné zajistit, aby tato vozidla mohla plně přispět k systémové integraci elektřiny z obnovitelných zdrojů, a umožnit tak dosažení vyššího podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů nákladově optimálním způsobem. Musí být plně využita schopnost elektrických vozidel absorbovat elektřinu z obnovitelných zdrojů v době, kdy je hojná, a v případě nedostatku energie ji vrátet zpět do sítě, **což přispívá k systémové integraci elektřiny z různých obnovitelných zdrojů a zároveň zajišťuje bezpečné a spolehlivé dodávky elektřiny.** Je proto **nezbytné** zavést zvláštní opatření týkající se elektrických vozidel a informací o energii z obnovitelných zdrojů a o tom, jak a kdy k ní získat přístup, která doplňují opatření uvedená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/94 ⁽¹³⁾ a [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020]. **K dekarbonizaci evropského odvětví dopravy mohou kromě toho zásadním způsobem přispět solární elektrická vozidla. Ve srovnání s tradičními elektromobily na baterie mají totiž mnohem větší energetickou účinnost, nespolehají se při nabíjení nadměrně na elektrickou síť a mohou generovat dodatečnou čistou energii, kterou je možné dodávat do sítě prostřednictvím dvousměrného nabíjení, což přispívá k energetické nezávislosti Evropy a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů.**
- (15a) **Měl by být plně využit potenciál vyrovnávacích elektráren a zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, které se na vyrovnávání sítě podílejí, na podporu elektřiny z nestálých obnovitelných zdrojů, což umožní rozšíření elektřiny z obnovitelných zdrojů.**
- (16) Aby bylo možné rozvíjet služby flexibility a vyrovnávání z agregace distribuovaných skladovacích zařízení konkurenčním způsobem, měl by být přístup k základním informacím o bateriích, jako je technický stav, stav nabití, kapacita a nastavení výkonu, v reálném čase poskytován za nediskriminačních podmínek a bezplatně vlastníkům nebo uživatelům baterií a subjektům jednajícím jejich jménem **na základě výslovného souhlasu**, jako jsou správci energetických systémů budov, poskytovatelé služeb mobility a další účastníci trhu s elektřinou, **například uživatelé elektrických vozidel, a to v plném souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ⁽¹⁴⁾.** Je proto vhodné zavést opatření řešící potřebu přístupu k těmto údajům pro usnadnění činností souvisejících s integrací domácích baterií a elektrických vozidel, **intelligentních systémů vytápění**

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (Úř. věst. L 307, 28.10.2014, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

Středa 14. září 2022

a chlazení a dalších inteligentních zařízení, která doplní ustanovení o přístupu k údajům o bateriích souvisejícím s usnadněním nového použití baterií v [návrhu nařízení Komise o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020]. Kromě ustanovení právních předpisů Unie o schvalování typu vozidel by se měla použít ustanovení o přístupu k údajům o bateriích elektrických vozidel.

- (17) Rostoucí počet elektrických vozidel v silniční, železniční, námořní a jiné dopravě bude vyžadovat, aby činnosti dobíjení byly optimalizovány a řízeny tak, aby nezpůsobovaly přetížení a plně využívaly dostupnosti elektřiny z obnovitelných zdrojů a nízkých cen elektřiny v soustavě. V situacích, kdy by **inteligentní a** obousměrné nabíjení napomohlo dalšímu pronikání elektřiny z obnovitelných zdrojů do dopravy pomocí vozových parků elektrických vozidel a do elektrizační soustavy obecně, měla by být i tato funkce zpřístupněna. Vzhledem k dlouhé životnosti dobíjecích stanic by požadavky na dobíjecí infrastrukturu měly být aktualizovány způsobem, který by uspokojoval budoucí potřeby a neměl by negativní dopad na rozvoj technologií a služeb.
- (18) Uživatelé elektrických vozidel, kteří uzavírají smluvní dohody s poskytovateli služeb elektromobility a účastníky trhu s elektřinou, by měli mít právo obdržet informace a vysvětlení, jak podmínky dohody ovlivní užívání jejich vozidla a technický stav jeho baterie. Poskytovatelé služeb elektromobility a účastníci trhu s elektřinou by měli uživatelům elektrických vozidel jasně vysvětlit, jak budou odměňováni za služby flexibility, vyrovnávání a skladování elektřiny poskytované elektrizační soustavě a trhu používáním jejich elektrických vozidel. Uživatelé elektrických vozidel musí mít při uzavírání takových dohod v souvislosti s používáním jejich vozidla rovněž zajištěna práva spotřebitelů, zejména pokud jde o ochranu jejich osobních údajů, jako jsou poloha a jízdní zvyklosti. Součástí těchto dohod může být také upřednostnění uživatelů elektrických vozidel, pokud jde o typ elektřiny zakoupené pro použití v jejich elektrických vozidlech, jakož i další preference. Z výše uvedených důvodů je důležité zajistit, aby **dobíjecí infrastruktura, která má být zavedena, byla využívána co nejúčinněji. K tomu, aby se zvýšila důvěra spotřebitelů v elektromobilitu, je nezbytné, aby** uživatelé elektrických vozidel mohli využívat své předplatné na více dobíjecích stanicích. To poskytovateli služeb určených uživateli elektrického vozidla rovněž umožní optimálně integrovat elektrické vozidlo do elektrizační soustavy, a to prostřednictvím předvídatelného plánování a pobídek založených na preferencích uživatele elektrického vozidla, což je rovněž v souladu se zásadami energetického systému zaměřeného na spotřebitele a prozumenty a s právem uživatelů elektrických vozidel jako konečných zákazníků zvolit si dodavatele podle ustanovení směrnice (EU) 2019/944.
- (18a) **Kromě domácích baterií a baterií pro elektrická vozidla má značný potenciál odezvy na straně poptávky řada dalších zařízení, jako jsou inteligentní topná a chladicí zařízení, zásobníky teplé vody, jednotky pro ukládání tepelné energie a další inteligentní zařízení, který by měl být bezodkladně využit, aby spotřebitelé mohli energetickému systému poskytnout svou flexibilitu. Je proto nezbytné zavést opatření umožňující uživatelům, jakož i třetím stranám jednajícím jménem vlastníků a uživatelů, jako jsou účastníci trhu s elektřinou, aby měli v reálném čase přístup k údajům relevantním pro odezvu na straně poptávky, a to za nediskriminačních podmínek a bezplatně a v plném souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2016/679.**
- (19) **V souladu s tím mají** distribuovaná **a decentralizovaná výroba, odezva na straně poptávky a** skladovací zařízení, jako jsou domácí baterie a baterie elektrických vozidel, **inteligentní systémy vytápění a chlazení a další inteligentní zařízení a ukládání tepelné energie, potenciál** nabídnout síti prostřednictvím agregace významné služby flexibility a vyrovnávání. Aby se usnadnil rozvoj těchto **zařízení a s nimi spojených** služeb, měla by být regulační ustanovení týkající se připojení a provozu **decentralizované výroby a** skladovacích zařízení, jako jsou sazby, doby závazku a specifikace připojení, navržena tak, aby nebránila potenciálu všech skladovacích zařízení, včetně malých a mobilních ve srovnání s většími stacionárními skladovacími zařízeními, nabízet soustavě služby flexibility a vyrovnávání a přispívat k dalšímu pronikání elektřiny z obnovitelných zdrojů. **Členské státy by měly rovněž**

Středa 14. září 2022

poskytovat rovné podmínky pro menší účastníky trhu, zejména pro společenství pro obnovitelné zdroje, aby se mohli účastnit trhu bez nepřiměřené administrativní nebo regulační zátěže.

- (20) Dobíjecí stanice, kde elektrická vozidla obvykle parkují delší dobu, například tam, kde lidé parkují z důvodu bydliště nebo zaměstnání, mají velký význam pro integraci energetického systému, a proto je třeba zajistit funkce inteligentního **a obousměrného** dobíjení. **Je třeba přijmout konkrétní iniciativy s cílem zvýšit počet dobíjecích stanic ve venkovských a řídké osídlených oblastech a zajistit adekvátní distribuci v nejvzdálenějších a horských oblastech.** V tomto ohledu je provozování veřejně nepřístupné běžné dobíjecí infrastruktury, **například prostřednictvím inteligentních měřicích systémů**, zvláště důležité pro integraci elektrických vozidel do elektrizační soustavy, neboť se tato infrastruktura nachází tam, kde jsou elektrická vozidla opakovaně zaparkována po dlouhou dobu, například v budovách s omezeným přístupem, na parkovištích zaměstnanců nebo na parkovištích pronajímaných fyzickým nebo právnickým osobám.
- (21) Průmysl představuje 25 % spotřeby energie v Unii a je významným spotřebitelem vytápění a chlazení, pro než se v současné době používají z 91 % fosilní paliva. Plných 50 % poptávky po vytápění a chlazení je však nízkoteplotního druhu (< 200 °C), pro který existují nákladově efektivní možnosti využívající obnovitelné energie, a to též prostřednictvím **přímé elektrifikace z obnovitelných zdrojů, průmyslových tepelných čerpadel a geotermálních řešení**. Průmysl navíc využívá neobnovitelné zdroje jako suroviny k výrobě výrobků, jako jsou ocel nebo chemické látky. Dnešní rozhodnutí o průmyslových investicích budou určovat budoucí průmyslové procesy a energetické možnosti, které může průmysl zvažovat, takže je důležité, aby tato investiční rozhodnutí obstála i v budoucnu **a zabránilo se vytváření uvízlých aktiv**. Proto by měly být zavedeny referenční hodnoty, které by pobízely průmysl k přechodu na výrobní procesy založené na obnovitelných zdrojích, které jsou nejen poháněny obnovitelnou energií, ale využívají také obnovitelné suroviny, jako je např. obnovitelný vodík. ■
- (21a) **Členské státy by měly podporovat nezbytné nástroje územního plánování, které se používají ke klasifikaci zemědělské půdy a vyhledávání půdy vysoké zemědělské hodnoty na základě jejich edafologických vlastností. V rámci své politiky zaměřené na rozvoj a podporu obnovitelných zdrojů energie by měly členské státy zajistit, aby účelem této půdy bylo i nadále její využívání v zemědělství a pro chov hospodářských zvířat.**
- (22) **Při uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ lze obnovitelná paliva nebiologického původu použít pro energetické účely, ale také pro neenergetické účely jako vstupní suroviny nebo suroviny v odvětvích, jako je ocelářství nebo chemický průmysl. Používání obnovitelných paliv nebiologického původu pro oba účely plně využívá jejich potenciál nahradit fosilní paliva používaná jako vstupní suroviny a snížit emise skleníkových plynů v průmyslových procesech, které je obtížné elektrifikovat, a mělo by proto být zahrnuto do cíle pro využívání obnovitelných paliv nebiologického původu. Vnitrostátní opatření na podporu využívání obnovitelných paliv nebiologického původu v těchto průmyslových odvětvích by neměla vést k čistému nárůstu znečištění v důsledku zvýšené poptávky po výrobě elektřiny, kterou uspokojují nejvíce znečišťující fosilní paliva, jako je uhlí, motorová nafta, lignit, ropa, rašelina a ropná břidlice.**
- (22a) **Jak je uvedeno ve vodíkové strategii EU, nízkouhlíková paliva a nízkouhlíkový vodík mohou hrát roli při transformaci energetiky s cílem snížit emise ze stávajících paliv. Vzhledem k tomu, že nízkouhlíková paliva a nízkouhlíkový vodík nejsou obnovitelnými palivy, revize směrnice (EU) .../... [směrnice o zemním plynu a vodíku] by měla definovat doplňková ustanovení týkající se úlohy nízkouhlíkových paliv a nízkouhlíkového vodíku pro dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050.**
- (23) Zvýšení ambicí v odvětví vytápění a chlazení je klíčem k dosažení celkového cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů vzhledem k tomu, že vytápění a chlazení tvoří přibližně polovinu spotřeby energie v Unii a pokrývá širokou škálu koncových využití a technologií v budovách, průmyslu a dálkovém vytápění a chlazení. Aby se urychlil nárůst obnovitelných zdrojů ve vytápění a chlazení, mělo by se roční zvýšení o 1,1 stát závazným minimem pro všechny členské státy **s orientačním cílem až 2,3 podle úrovně REPowerEU**. V případě členských států, které již mají podíl obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení vyšší než 50 %, by mělo být i nadále možné uplatňovat pouze polovinu závazné roční míry zvýšení a členské státy s 60 % nebo více mohou tento podíl započítat jako splňující průměrnou roční míru nárůstu v souladu s čl. 23 odst. 2 písm. b) a c). **Členské státy by měly se zapojením místních**

Středa 14. září 2022

a regionálních orgánů a v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“ provést posouzení svého potenciálu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení a využívání odpadního tepla a chladu. Kromě toho by měla být stanovena navýšení specifická pro členské státy, která přerozdělí dodatečné úsilí na požadovanou úroveň obnovitelných zdrojů v roce 2030 mezi členské státy na základě HDP a nákladové efektivity. Delší seznam různých opatření by měl být rovněž zahrnut do směrnice (EU) 2018/2001 s cílem usnadnit zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie ve vytápění a chlazení. Členské státy **by měly provést tři opatření z tohoto seznamu. Při přijímání a provádění těchto opatření by členské státy měly zajistit jejich přístupnost pro všechny spotřebitele, zejména pro spotřebitele v nízkopříjmových nebo zranitelných domácnostech, a měly by vyžadovat, aby byla významná část opatření prováděna přednostně v domácnostech s nízkými příjmy ohrožených energetickou chudobou a v oblasti sociálního bydlení.**

- (24) Aby se zajistilo, že větší úlohu dálkového vytápění a chlazení bude doprovázet lepší informovanost spotřebitelů, je vhodné vyjasnit a posílit zveřejňování informací o podílu energie z obnovitelných zdrojů, **o souvisejících emisích skleníkových plynů a o energetické účinnosti těchto systémů.**
- (24a) **Odvětví zemědělství má potenciál vyrábět další elektřinu z obnovitelných zdrojů. Tato elektřina z obnovitelných zdrojů se vyrábí decentralizovaným způsobem, což představuje příležitost pro transformaci energetiky. Aby mohla být tato elektřina přivedena do sítě, musí mít síť dostatečnou kapacitu. Ve venkovských oblastech však síť často končí, a proto nemá dostatečnou kapacitu na to, aby mohla pojmout další elektřinu. Je třeba zajistit výraznou podporu posílení sítě ve venkovských oblastech, aby zemědělské podniky mohly skutečně využít svůj potenciální příspěvek k transformaci energetiky prostřednictvím decentralizované výroby elektřiny.**
- (24b) **Malá zařízení na výrobu energie v zemědělských podnicích mají obrovský potenciál zvýšit oběhovost v zemědělských podnicích tím, že přemění odpad a zbytkové toky v zemědělském podniku, mimo jiné statková hnojiva, na teplo a elektřinu. Proto by měly být odstraněny všechny překážky, aby byli zemědělci motivováni k investicím do těchto technologií směrem k oběhovému hospodářství, jako jsou malé vyhnívací nádrže. Jednou z těchto překážek je zhodnocení zbytků v rámci tohoto procesu, např. získávání dusíku ze statkových hnojiv (RENURE), a síranu amonného, který by mělo být možné kategorizovat a používat jako hnojivo.**
- (25) Moderní soustavy účinného dálkového vytápění a chlazení založené na obnovitelných zdrojích prokázaly svůj potenciál poskytovat nákladově efektivní řešení pro integraci energie z obnovitelných zdrojů, vyšší energetickou účinnost a integraci energetického systému, což usnadní celkovou dekarbonizaci odvětví vytápění a chlazení. Aby se zajistilo využití tohoto potenciálu, měl by být roční nárůst energie z obnovitelných zdrojů a/nebo odpadního tepla v oblasti dálkového vytápění a chlazení zvýšen z 1 na **2,3** procentního bodu, aniž by se změnila orientační povaha tohoto zvýšení, jež odráží nerovnoměrný rozvoj tohoto typu sítě v Unii.
- (26) Aby se zohlednil zvýšený význam dálkového vytápění a chlazení a potřeba zaměřit rozvoj těchto sítí na integraci většího množství energie z obnovitelných zdrojů, je vhodné stanovit požadavky, které zajistí připojení dodavatelů energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a chladu, kteří jsou třetími stranami, k soustavám dálkového vytápění nebo chlazení nad 25 MW.
- (27) Odpadní teplo a chlad jsou navzdory své široké dostupnosti nedostatečně využívány, což vede k plýtvání zdroji, nižší energetické účinnosti ve vnitrostátních energetických systémech a vyšší spotřebě energie v Unii, než je nezbytné. Požadavky na užší koordinaci mezi provozovateli dálkového vytápění a chlazení, průmyslovými a terciárními odvětvími a místními orgány by mohly usnadnit dialog a spolupráci nezbytnou k využití nákladově efektivního potenciálu odpadního tepla a chladu prostřednictvím systémů dálkového vytápění a chlazení.
- (28) Aby se zajistilo plné zapojení dálkového vytápění a chlazení do integrace odvětví energetiky, je nezbytné rozšířit spolupráci s provozovateli distribučních soustav elektřiny na provozovatele elektroenergetických přenosových soustav a rozšířit oblast spolupráce na plánování investic do sítí a trhů, aby byl lépe využit potenciál dálkového vytápění a chlazení pro poskytování služeb flexibility na trzích s elektřinou. Měla by být rovněž umožněna další spolupráce s provozovateli plynárenských sítí, včetně vodíkových a jiných energetických sítí, s cílem zajistit širší integraci energetických nosičů a jejich nákladově nejefektivnější využití.

Středa 14. září 2022

- (29) Používání obnovitelných paliv a elektřiny z obnovitelných zdrojů v dopravě může nákladově efektivním způsobem přispět k dekarbonizaci odvětví dopravy v Unii a zlepšit mimo jiné energetickou diverzifikaci v tomto odvětví a zároveň podpořit inovace, růst a zaměstnanost v hospodářství Unie a snížit závislost na dovozech energie. Za účelem dosažení zvýšeného cíle v oblasti úspor emisí skleníkových plynů stanoveného Uníí by měla být zvýšena úroveň energie z obnovitelných zdrojů dodávané všem druhům dopravy v Unii. Vyjádření cíle v oblasti dopravy jako cíle snížení intenzity emisí skleníkových plynů by podpořilo rostoucí využívání nákladově nejefektivnějších a nejvýkonnějších paliv, pokud jde o úspory emisí skleníkových plynů, v dopravě. Navíc by cíl snížení intenzity emisí skleníkových plynů stimuloval inovace a stanovil by jasnou referenční hodnotu pro srovnávání jednotlivých druhů paliv a elektřiny z obnovitelných zdrojů v závislosti na intenzitě emisí skleníkových plynů. Kromě toho by zvýšení úrovně cíle založeného na energii v oblasti pokročilých biopaliv a bioplynu a zavedení cíle pro obnovitelná paliva nebiologického původu zajistilo větší využívání obnovitelných paliv s nejmenším dopadem na životní prostředí u druhů dopravy, které se obtížně elektrifikují. Dosažení těchto cílů by mělo být zajištěno povinnostmi dodavatelů paliv, jakož i dalšími opatřeními obsaženými v [nařízení (EU) 2021/XXX o využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv v námořní dopravě – FuelEU Maritime a nařízení (EU) 2021/XXX o zajištění rovných podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu]. Zvláštní povinnosti dodavatelů leteckých pohonných hmot by měly být stanoveny pouze podle [nařízení (EU) 2021/XXX o zajištění rovných podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu].
- (29a) *Pandemie COVID-19 ukázala strategický význam odvětví dopravy. Zavedení zelených pruhů, které zajišťují bezpečné dodavatelské řetězce pro zdravotnické a záchranné služby, základní dodávky potravin a farmaceutických výrobků, bylo dobrou praxí, která by v budoucnu měla mít v době krize přednost před snižováním emisí.*
- (29b) *Zavedení nebo instalace větrného pohonu a větrných pohonných systémů se považuje za obnovitelný zdroj energie a jedno z řešení dekarbonizace námořní dopravy.*
- (30) Elektromobilita bude hrát zásadní úlohu při dekarbonizaci odvětví dopravy. S cílem podpořit další rozvoj elektromobility by členské státy měly zavést kreditový mechanismus, který provozovatelům veřejně přístupných dobíjecích stanic umožní prostřednictvím dodávek elektřiny z obnovitelných zdrojů **nebo obnovitelné energie** přispívat ke splnění povinnosti stanovené členskými státy pro dodavatele paliv. **Členské státy mohou do tohoto mechanismu zahrnout soukromé dobíjecí stanice, pokud lze prokázat, že elektřina z obnovitelných zdrojů dodávaná těmto dobíjecím stanicím je poskytována výhradně elektrickým vozidlům.** Při podporování elektřiny v dopravě prostřednictvím tohoto mechanismu je důležité, aby členské státy i nadále stanovovaly vysokou úroveň ambicí pro dekarbonizaci své skladby kapalných paliv, **a to zejména v odvětvích dopravy, která lze obtížně dekarbonizovat, jako je námořní a letecká doprava, kde je přímá elektrifikace mnohem obtížnější.**
- (30a) *Vodík lze využít jako vstupní surovinu nebo zdroj energie v průmyslových a chemických procesech a v letecké a námořní dopravě, tedy k dekarbonizaci odvětví, ve kterých není přímá elektrifikace technologicky možná nebo konkurenceschopná, a také ke skladování energie za účelem vyvážení energetického systému v případě potřeby, čímž sehrává významnou roli v integraci energetického systému.*
- (30b) *Regulační rámec Unie a iniciativy zaměřené na dosažení cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů by měly podpořit průmysl při přechodu na udržitelnější evropský energetický systém, zejména při stanovování nových cílů a prahových hodnot výroby.*
- (31) Cílem politiky Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů je přispět k dosažení cílů Evropské unie v oblasti zmírňování změny klimatu, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů. Při sledování tohoto cíle je nezbytné rovněž přispět k širším environmentálním cílům, a to zejména k předcházení úbytku biologické rozmanitosti, který je negativně ovlivněn nepřímou změnou ve využívání půdy spojenou s výrobou některých biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy. **Stejně tak může mít nežádoucí vliv na biologickou rozmanitost, krajinu a místní komunity nedostatečné plánování zařízení velkých větrných nebo fotovoltaických projektů. V úvahu je třeba vzít také nepřímé účinky odlesňování a zhutňování půdy, účinky větrných turbín a konflikty při využívání půdy v souvislosti se solárními parky.** Příspěvek k těmto cílům v oblasti klimatu a životního prostředí představuje pro občany Unie a normotvůrce Unie hluboký a dlouhodobý mezigenerační zájem. **Unie by tak měla podporovat paliva**

Středa 14. září 2022

v množstvích, která vyvažují nezbytné ambice s potřebou zabránit tomu, aby přispívala k přímým a nepřímým změnám ve využívání půdy. V důsledku toho by změny ve způsobu výpočtu cíle v oblasti dopravy neměly mít vliv na mezní hodnoty stanovené pro vykazování tohoto cíle pro některá paliva vyrobená z potravinářských a krmných plodin na jedné straně a paliva s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy na straně druhé. S cílem nevytvářet pobídku k používání biopaliv a bioplynu vyráběných z potravinářských a krmných plodin v dopravě **a zohlednit válku proti Ukrajině** by členské státy měly mít navíc i nadále možnost si zvolit, zda je započítají do cíle v oblasti dopravy, či nikoli. Pokud je nezapočítávají, mohou odpovídajícím způsobem snížit cíl snížení intenzity emisí skleníkových plynů za předpokladu, že biopaliva z potravinářských a krmných plodin uspoří 50 % emisí skleníkových plynů, což odpovídá typickým hodnotám stanoveným v příloze této směrnice pro úspory emisí skleníkových plynů nejvýznamnějších způsobů výroby biopaliv z potravinářských a krmných plodin, jakož i minimální prahové hodnoty úspor platné pro většinu zařízení vyrábějících tato biopaliva. **Kromě toho by členské státy měly rovněž zvážit zajištění dalších dodávek potravin s cílem stabilizovat celosvětové trhy s potravinovými komoditami.**

- (31a) **Měl by být zohledněn článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), který uznává zvláštní zranitelnost nejvzdálenějších regionů vyplývající z jejich odlehlosti od pevninských území, ostrovní povahy, malé rozlohy, obtížné topografie a klimatu a hospodářské závislosti na několika málo produktech, což je kombinace, která výrazně omezuje jejich rozvoj a v mnoha oblastech vytváří značné dodatečné náklady, zejména na dopravu. Vynakládané úsilí a cíle stanovené na evropské úrovni v oblasti snižování emisí skleníkových plynů je nutné přizpůsobit této obtížné situaci a najít přitom rovnováhu mezi cíli v oblasti životního prostředí a vysokými sociálními náklady v těchto regionech.**
- (32) Při vyjádření cíle v oblasti dopravy jako cíle snížení intenzity emisí skleníkových plynů je zbytečné používat multiplikátory na podporu určitých obnovitelných zdrojů energie. Je tomu tak proto, že různé obnovitelné zdroje energie uspoří různá množství emisí skleníkových plynů, a proto přispívají k cíli různě. Elektřina z obnovitelných zdrojů by měla být považována za elektřinu s nulovými emisemi, což znamená, že ve srovnání s elektřinou vyráběnou z fosilních paliv uspoří 100 % emisí. To vytvoří pobídku k využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů, neboť je nepravděpodobné, že by obnovitelná paliva a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku dosáhla tak vysokého procentního podílu úspor. Elektrifikace využívající obnovitelné zdroje energie by se proto stala nejúčinnějším způsobem dekarbonizace silniční dopravy. V zájmu podpory využívání pokročilých biopaliv a bioplynu a obnovitelných paliv nebiologického původu v letecké a námořní dopravě, které je obtížné elektrifikovat, je navíc vhodné zachovat multiplikátor pro paliva dodávaná v těchto druhích dopravy, pokud se započítávají do konkrétních cílů stanovených pro tato paliva.
- (33) Přímá elektrifikace odvětví konečného užití, včetně odvětví dopravy, přispívá k účinnosti **systému** a usnadňuje přechod na energetický systém založený na obnovitelných zdrojích energie. Je tedy sama o sobě účinným prostředkem ke snížení emisí skleníkových plynů. Vytvoření rámce pro doplňkovost, který se vztahuje konkrétně na elektřinu z obnovitelných zdrojů dodávanou elektrickým vozidlům v dopravě, proto není nutné.
- (34) Vzhledem k tomu, že obnovitelná paliva nebiologického původu se započítávají jako obnovitelná energie bez ohledu na odvětví, v němž jsou spotřebována, měla by být pravidla pro určení jejich obnovitelné povahy při výrobě pomocí elektřiny, která se vztahovala pouze na paliva při spotřebě v odvětví dopravy, rozšířena na všechna obnovitelná paliva nebiologického původu bez ohledu na odvětví, v němž jsou spotřebována.
- (34a) **Elektřinu získanou z přímého připojení k jednomu nebo několika zařízením vyrábějícím elektřinu z obnovitelných zdrojů lze plně započítat jako elektřinu z obnovitelných zdrojů, pokud je používána pro výrobu paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu. Zařízení prokazují, že příslušná elektřina byla dodána, aniž by byla elektřina z distribuční soustavy odebírána. Elektřina, která byla odebírána z distribuční soustavy, může být započítána jako elektřina vyrobená zcela z obnovitelných zdrojů, pokud je vyrobena výhradně z obnovitelných zdrojů a uzavřením smlouvy o nákupu elektřiny byly prokázány obnovitelné vlastnosti a jiná odpovídající kritéria. Aby mohlo být palivo plně kvalifikováno jako palivo z obnovitelných zdrojů nebiologického původu, nemělo by k zeměpisné korelaci docházet na úrovni nabídkových zón, ale spíše na úrovni států a tato korelace by měla rovněž zohlednit situaci na moři. Obnovitelné vlastnosti této elektřiny lze uplatnit pouze jednou a v jediné oblasti konečné spotřeby. Totéž by mělo platit pro paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu dovážená do Unie.**

Středa 14. září 2022

- (35) Aby se zajistila vyšší environmentální účinnost kritérií Unie pro udržitelnost a úspory emisí skleníkových plynů pro pevná paliva z biomasy v zařízeních produkujících vytápění, elektřinu a chlazení, měla by být minimální prahová hodnota pro použitelnost těchto kritérií snížena ze současných 20 MW na **7,5 MW**.
- (36) Směrnice (EU) 2018/2001 posílila rámec pro udržitelnost bioenergie a úspory emisí skleníkových plynů tím, že stanovila kritéria pro všechna odvětví konečného užití. Stanovila zvláštní pravidla pro biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy vyrobená z lesní biomasy, která vyžadují udržitelnost těžby a započítávání emisí ze změn ve využívání půdy. V zájmu dosažení zvýšené ochrany biologicky zvláště rozmanitých stanovišť bohatých na uhlík, jako jsou původní lesy **a pralesy**, vysoce biologicky rozmanité lesy, travinné porosty, rašeliniště **a vřesoviště**, by měly být zavedeny výjimky a omezení zdrojové lesní biomasy z těchto oblastí v souladu s přístupem k biopalivům, biokapalinám a palivům z biomasy vyráběným ze zemědělské biomasy. Kritéria úspor emisí skleníkových plynů by se navíc měla vztahovat i na stávající zařízení založená na biomase, aby se zajistilo, že výroba bioenergie ve všech těchto zařízeních povede ke snížením emisí skleníkových plynů ve srovnání s energií vyrobenou z fosilních paliv. **Polopřirozené lesy jsou lesy nebo jiná zalesněná půda, které nejsou původním lesem ani pěstovaným lesem a jsou složeny převážně z původních stromů a druhů keřů, které nebyly vysázeny, mají vysokou hodnotu z hlediska biologické rozmanitosti a klimatu a neměly by být přeměněny na pěstované lesy nebo jinak znehodnoceny. Zvláštní pozornost by měla být věnována lesnictví, aby bylo možné řešit nezodpovězené otázky a poskytovat údaje, neboť jsou klíčové pro lepší pochopení úlohy našich stromů pro klima, životní prostředí, hospodářství a společnost. Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy vyrobená ze zemědělské a lesní biomasy a obnovitelná paliva nebiologického původu by se měla získávat z půdy nebo z lesů, u nichž se respektují práva třetích stran týkající se užívání a držby dané půdy či lesa a u nichž byl získán svobodný, předchozí a informovaný souhlas dotčených třetích stran, a to za účasti institucí a organizací, které tyto strany zastupují, přičemž jsou respektována lidská a pracovní práva třetích stran a není ohrožena dostupnost potravin a krmiv pro třetí strany.**
- (37) Za účelem snížení administrativní zátěže pro výrobce obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku a pro členské státy, pokud Komise prostřednictvím prováděcího aktu uznala dobrovolné nebo vnitrostátní režimy jako poskytnutí důkazu nebo přesných údajů o souladu s kritérii udržitelnosti a úspor skleníkových plynů, jakož i s dalšími požadavky stanovenými v této směrnici, členské státy by měly přijmout výsledky certifikace vydané těmito režimy v rámci uznání ze strany Komise. Aby se snížila zátěž malých zařízení, měly by členské státy zavést zjednodušený ověřovací mechanismus pro zařízení s výkonem od 5 do **20 MW**.
- (38) Cílem databáze Unie, kterou zřídí Komise, je umožnit sledování kapalných a plyných obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku. Její oblast působnosti by měla být rozšířena z dopravy na všechna ostatní odvětví konečného užití, v nichž se tato paliva spotřebovávají. To by mělo zásadním způsobem přispět ke komplexnímu sledování výroby a spotřeby těchto paliv a ke zmírnění rizika dvojího započtení nebo nesrovnalostí v dodavatelských řetězcích, na něž se vztahuje databáze Unie. Aby se zabránilo jakémukoli riziku dvojího uplatňování nároků na stejný plyn z obnovitelných zdrojů, měla by navíc být zrušena záruka původu vydaná pro jakoukoli zásilku plynu z obnovitelných zdrojů zaregistrovanou v databázi. **Tato databáze by měla být zpřístupněna veřejnosti otevřeným, transparentním a uživatelsky vstřícným způsobem. Komise by měla zveřejňovat výroční zprávy pro širokou veřejnost o informacích vykázaných v databázi Unie, včetně množství, zeměpisného původu a typu vstupní suroviny biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy.**
- (38a) **Aby se vyrovnala regulační zátěž pro občany, správní orgány a podniky zavedená touto směrnicí, měla by Komise v rámci svého ročního průzkumu zátěže provedeného podle bodu 48 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů přezkoumat regulační rámec v dotčených odvětvích v souladu se zásadou „jeden přijmout – jeden zrušit“, jak je stanoveno ve sdělení Komise ze dne 29. dubna 2021 nazvaném „Zlepšování právní úpravy: společně v zájmu lepší tvorby právních předpisů“, a případně předložit legislativní návrhy na změnu nebo zrušení ustanovení v jiných legislativních aktech Unie, která v těchto odvětvích vytvářejí náklady na dodržování předpisů.**

Středa 14. září 2022

- (38b) **Vzhledem k rozsáhlému míšení palmového oleje musí být stanovena odpovídající ustanovení proti podvodům, zejména pokud jde o kategorii „použitý kuchyňský olej“. Odhalování podvodů a odrazování od jejich páchání má zásadní význam z hlediska předcházení nekalé hospodářské soutěži a rozsáhlému odlesňování ve třetích zemích, a proto by měla být prosazována plná a certifikovaná sledovatelnost těchto surovin.**
- (39) Nařízení o správě energetické unie (EU) 2018/1999 v řadě míst několikrát odkazuje na závazný cíl na úrovni Unie ve výši alespoň 32 % podílu energie z obnovitelných zdrojů spotřebované v Unii v roce 2030. Vzhledem k tomu, že tento cíl je třeba zvýšit, aby účinně přispíval k úsilí o snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 **alespoň** o 55 %, měly by být tyto odkazy změněny. Jakékoli další stanovené požadavky na plánování a podávání zpráv nevytvoří nový systém plánování a podávání zpráv, ale měly by podléhat stávajícímu rámci pro plánování a podávání zpráv podle nařízení (EU) 2018/1999.
- (40) Oblast působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES⁽¹⁵⁾ by měla být změněna, aby se zabránilo zdvojení regulačních požadavků, pokud jde o cíle dekarbonizace paliv v dopravě, a aby byl zajištěn soulad se směrnicí (EU) 2018/2001.
- (40a) **Je také nutné podporovat výzkum a inovace v oblasti čistých energií, jako je vodík, aby bylo možné uspokojit rostoucí poptávku po alternativních palivech a především uvést na trh energii, která je levnější než fosilní paliva, jako je nafta, topný olej nebo benzín, jejichž ceny aktuálně dosahují rekordních úrovní.**
- (41) Definice směrnice 98/70/ES by měly být změněny s cílem uvést je do souladu se směrnicí (EU) 2018/2001 a zabránit tak tomu, aby se v těchto dvou aktech uplatňovaly různé definice.
- (42) Povinnosti týkající se snižování emisí skleníkových plynů a používání biopaliv stanovené ve směrnici 98/70/ES by měly být zrušeny, aby se zjednodušila regulace a zabránilo se dvojí regulaci, pokud jde o posílené povinnosti týkající se dekarbonizace paliv v dopravě stanovené ve směrnici (EU) 2018/2001.
- (43) Povinnosti týkající se sledování snižování emisí skleníkových plynů a podávání zpráv o něm stanovené ve směrnici 98/70/ES by měly být zrušeny, aby se zabránilo dvojí regulaci povinností podávat zprávy.
- (44) Směrnice Rady (EU) 2015/652, kterou se stanoví podrobná pravidla jednotného uplatňování článku 7a směrnice 98/70/ES, by měla být zrušena, neboť se zrušením článku 7a směrnice 98/70/ES touto směrnicí stává zastaralou.
- (45) Pokud jde o biologické složky v motorové naftě, odkaz směrnice 98/70/ES na motorovou naftu B7, tj. motorovou naftu obsahující až 7 % methylesterů mastných kyselin (FAME), omezuje dostupné možnosti dosažení vyšších cílů pro začlenění biopaliv, jak jsou stanoveny ve směrnici (EU) 2018/2001. Je tomu tak proto, že téměř veškerá dodávka motorové nafty v Unii je již typu B7. Z tohoto důvodu by měl být maximální podíl biologických složek zvýšen ze 7 % na 10 %. Zachování využití typu B10, tj. motorové nafty obsahující až 10 % methylesterů mastných kyselin (FAME) na trhu, vyžaduje celounijní stupeň ochrany B7 pro 7 % methylesterů mastných kyselin v motorové naftě vzhledem k velkému podílu vozidel, která nejsou kompatibilní s typem B10 a u nichž se předpokládá, že budou ve vozovém parku přítomny do roku 2030. To by mělo být zohledněno v čl. 4 odst. 1 druhém pododstavci směrnice 98/70/ES ve znění tohoto aktu.
- (45a) **Větší využívání energie z obnovitelných zdrojů může také zvýšit energetickou bezpečnost a soběstačnost, mimo jiné tím, že sníží závislost na fosilních palivech. Další posilování a propojování přenosové soustavy je však zásadně důležité pro spravedlivé a účinné využití této transformace, aby se výsledné přínosy mohly rovnoměrně rozdělit mezi obyvatelstvo Unie a nevedly k energetické chudobě.**
- (46) Přechodná ustanovení by měla umožnit spořádané pokračování sběru údajů a plnění povinností podávat zprávy, pokud jde o články směrnice 98/70/ES zrušené touto směrnicí.

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998 o jakosti benzínu a motorové nafty a o změně směrnice Rady 93/12/EHS (Úř. věst. L 350, 28.12.1998, s. 58).

Středa 14. září 2022

- (47) Členské státy se v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech ⁽¹⁶⁾ zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Pokud jde o tuto směrnici, považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné, zejména v návaznosti na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Komise v. Belgie ⁽¹⁷⁾ (věc C-543/17).
- (47a) *Unie a její partnerské rozvojové země mají obrovský potenciál, pokud jde o technologickou spolupráci, projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, vývoz čisté energie a rozvoj větší propojenosti sítí čisté energie. Navzdory jejich celkovému stálému růstu se investice do energie z obnovitelných zdrojů stále koncentrují v několika málo regionech a zemích. Regiony, v nichž převládají rozvojové a rozvíjející se země, jsou stále nedostatečně zastoupeny a přitahují pouze asi 15 % celosvětových investic do obnovitelných zdrojů energie ⁽¹⁸⁾. Partnerství Unie v oblasti energetiky by se měla zaměřit na projekty výroby energie z obnovitelných zdrojů, jakož i na podporu rozvoje projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie a stanovení právních a finančních rámců a měla by zahrnovat poskytování nezbytné technické pomoci a předávání znalostí v úzké spolupráci se soukromým sektorem. Spolupráce s Uníí by měla být podmíněna závazky týkajícími se řádné správy věcí veřejných a perspektivou stabilní a dlouhodobé spolupráce. Spolupráce v oblasti udržitelné energetiky by měla být klíčovou prioritou pro vhodné země v rámci iniciativy „Global Gateway“.*

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice (EU) 2018/2001

Směrnice (EU) 2018/2001 se mění takto:

- 1) V článku 2 se druhý odstavec mění takto:

-a) bod 1) se nahrazuje tímto:

„1) ‚energií z obnovitelných zdrojů‘ nebo ‚obnovitelnou energií‘ energie z obnovitelných nefosilních zdrojů, totiž energie větrná, energie slunečního záření (termální a fotovoltaická), geotermální, osmotická, energie okolního prostředí, energie z přílivu nebo vln a jiná energie z oceánů, energie vody, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistění odpadních vod a energie bioplynu;“;

-aa) v bodě 16 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) jehož hlavním účelem není vytváření zisku, ale poskytování environmentálních, hospodářských nebo sociálních společenských přínosů, v souladu se zásadou ‚energetická účinnost v první řadě‘, svým podílníkům nebo členům anebo místním oblastem, kde provozuje svou činnost;“;

a) bod 36 se nahrazuje tímto:

„36) ‚obnovitelnými palivy nebiologického původu‘ kapalná a plyná paliva, jejichž energetický obsah je získáván z jiných obnovitelných zdrojů než z biomasy;“;

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁽¹⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

⁽¹⁸⁾ Mezinárodní agentura pro obnovitelné zdroje energie (Irena) – zpráva o globálním prostředí financování energie z obnovitelných zdrojů za rok 2020, s. 9.

Středa 14. září 2022

b) bod 47 se nahrazuje tímto:

„47) „standardní hodnotou“ hodnota odvozená z typizované hodnoty použitím předem určených faktorů, která může být za okolností určených v této směrnici použita namísto skutečné hodnoty;“;

c) vkládají se nové body, které znějí:

„47a) „jakostní kulatinou“ kulatina pokácená či jinak vytěžená a odstraněná, jejíž vlastnosti, jako jsou druhy, rozměry, přímota a hustota suků, ji činí vhodnou pro průmyslové využití, jak je vymezení a řádně odůvodní členské státy podle příslušných lesních podmínek. To nezahrnuje předkomerční prořezávání nebo stromy vytěžené z lesů postižených požáry, škůdci, chorobami nebo škodami způsobenými abiotickými faktory;

47b) „inovativní technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů“ technologie pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, která alespoň jedním způsobem zlepšuje srovnatelné nejmodernější technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů nebo umožňuje využívat z velké části nevyužívaný zdroj obnovitelné energie a zahrnuje jasný stupeň rizika z technologického, tržního nebo finančního hlediska, který je vyšší než riziko obecně spojené se srovnatelnými neinovativními technologiemi nebo činnostmi;

47c) „nabídkovou zónou“ nabídková zóna ve smyslu čl. 2 bodu 65 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ⁽¹⁹⁾;

47d) „inteligentním měřicím systémem“ inteligentní měřicí systém ve smyslu čl. 2 bodu 23 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ⁽²⁰⁾;

47e) „dobíjecí stanicí“ dobíjecí stanice ve smyslu ■ čl. 2 bodu 33 směrnice (EU) 2019/944;

47f) „účastníkem trhu“ účastník trhu ve smyslu ■ čl. 2 bodu 25 nařízení (EU) 2019/943;

47g) „trhem s elektřinou“ trh s elektřinou ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice (EU) 2019/944;

47h) „domácí baterií“ samostatná akumulátorová baterie o zaručené kapacitě větší než 2 kWh, která je vhodná pro instalaci a použití v domácím prostředí;

47i) „baterií elektrického vozidla“ baterie elektrického vozidla definovaná v čl. 2 bodě 12 [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020 ⁽²¹⁾];

47j) „průmyslovou baterií“ průmyslová baterie ve smyslu čl. 2 bodu 11 [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020];

⁽¹⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽²¹⁾ COM(2020) 798 final.

Středa 14. září 2022

- 47k) „technickým stavem“ technický stav ve smyslu čl. 2 bodu 25 [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020 ⁽²²⁾];
- 47l) „stavem nabití“ stav nabití definovaný v čl. 2 bodu 24 [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020];
- 47m) „nastavením výkonu“ informace uchovávané v systému řízení baterie, který předepisuje nastavení elektrického výkonu, ve kterém baterie pracuje během dobíjení nebo vybíjení tak, aby byl optimalizován její technický stav a provozní využívání;
- 47n) „inteligentním nabíjením“ dobíjení, při němž je intenzita elektřiny dodávané do baterie přizpůsobena v reálném čase na základě informací získaných prostřednictvím elektronické komunikace **a která může být realizována při běžných rychlostech nabíjení i při rychlém nabíjení prostřednictvím reakce na dynamické cenové signály nebo optimalizace toku energie;**
- 47o) „regulačním orgánem“ regulační orgán ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2019/943;
- 47p) „obousměrným nabíjením“ inteligentní nabíjení, u něhož lze směr **toku elektřiny obrátit, což umožňuje, aby elektřina proudila** z baterie do dobíjecí stanice, k níž je připojena;
- 47q) „běžnou dobíjecí stanicí“ běžná dobíjecí stanice ve smyslu čl. 2 bodu 31 [návrhu nařízení o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva, kterým se zrušuje směrnice 2014/94/EU];
- 47r) „komunitní baterií“ **samostatná akumulátorová baterie o zaručené kapacitě větší než 50 kWh, která je vhodná pro instalaci a použití v obytném, obchodním nebo průmyslovém prostředí a je ve vlastnictví společně jednajících samospotřebitelů energie z obnovitelných zdrojů nebo společenství pro obnovitelné zdroje energie;**
- 47s) „smlouvou o nákupu energie z obnovitelných zdrojů“ smlouva, jíž se fyzická nebo právnická osoba zavazuje koupit energii z obnovitelných zdrojů přímo od výrobce, která zahrnuje mimo jiné smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů, smlouvy o nákupu vodíku z obnovitelných zdrojů a smlouvy o nákupu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů;
- 47t) „smlouvou o nákupu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů“ smlouva, jíž se fyzická nebo právnická osoba zavazuje koupit teplo a chlad z obnovitelných zdrojů přímo od výrobce;
- 47u) „smlouvou o nákupu vodíku z obnovitelných zdrojů“ smlouva, jíž se fyzická nebo právnická osoba zavazuje koupit obnovitelná paliva nebiologického původu přímo od výrobce;
- 47v) „průmyslem“ společnosti a výrobky, které spadají do sekcí B, C, F a J, oddílu (63) statistické klasifikace ekonomických činností (NACE REV. 2) ⁽²³⁾;
- 47w) „neenergetickým účelem“ použití paliv jako suroviny v průmyslovém procesu namísto použití k výrobě energie;
- 47x) „obnovitelnými palivy“ biopaliva, biokapaliny, paliva z biomasy a obnovitelná paliva nebiologického původu;

⁽²²⁾ Návrh nařízení Komise o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020 (xxxx).

⁽²³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

Středa 14. září 2022

- 47y) „energetickou účinností v první řadě“ energetická účinnost v první řadě ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení (EU) 2018/1999;
- 47z) „hybridním aktivem z obnovitelných zdrojů na moři“ přenosové zařízení sloužící dvojímu účelu, kterým je propojení výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři a propojení dvou nebo více nabídkových zón;
- 47aa) „dálkovým vytápěním a chlazením založeným na obnovitelných zdrojích“ vysoce energeticky účinné systémy dálkového vytápění a chlazení, které využívají pouze energii z obnovitelných zdrojů;
- 47ab) „primární dřevní biomasou“ veškerá kulatina pokácená či jinak vytěžená a odstraněná. Zahrnuje veškeré dřevo získané z odstraňování, tj. množství dřeva odstraněného z lesů, včetně dřeva získaného v důsledku přirozeného odumírání a z kácení a těžby dřeva. Zahrnuje veškeré odstraněné dřevo s kůrou nebo bez ní, včetně dřeva odstraněného jako kulatina nebo rozštípaného, nahrubo hraněného nebo v jiném tvaru, např. větve, kořeny, pařezy a pahýly (pokud jsou vytěženy) a dřevo, které je nahrubo tvarované nebo špičaté. Nezahrnuje to dřevní biomasu získanou z udržitelných opatření pro předcházení požárům v oblastech s vysokým rizikem vzniku požárů, dřevní biomasu získanou z opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu a dřevní biomasu získanou z lesů postižených přírodními katastrofami, aktivními škůdci nebo chorobami, aby se zabránilo jejich šíření, přičemž se minimalizuje těžba dřeva a chrání biologická rozmanitost, což vede k rozmanitějším a odolnějším lesům, a vychází se z pokynů Komise;
- 47ac) „vodíkem z obnovitelných zdrojů“ vodík vyrobený elektrolyzou vody (v elektrolyzátoru poháněném elektřinou pocházející z obnovitelných zdrojů), reformováním bioplynu nebo biochemickou přeměnou biomasy, pokud je to v souladu s kritérii udržitelnosti stanovenými v článku 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001;
- 47ad) „pěstovaným lesem“ vysázený les, který je intenzivně obhospodařován a splňuje při výsadbě a vyspělosti porostu všechna tato kritéria: jeden či dva druhy, stejná věková třída a pravidelné rozestupy. Zahrnuje rychle rostoucí plantáže na dřevo, vlákninu a energii a nezahrnuje lesy osázené za účelem ochrany nebo obnovy ekosystémů, jakož i lesy vytvořené výsadbou nebo osemem, které se v dospělosti podobají nebo se budou podobat přirozeně se obnovujícím lesům;
- 47ae) „vysazeným lesem“ les složený převážně ze stromů zavedených výsadbou a/nebo záměrným osemem, pokud se očekává, že vysazené nebo vyseté stromy budou v dospělosti tvořit více než padesát procent vegetačního porostu; zahrnuje výmladky ze stromů, které byly původně vysazeny nebo vysety; ■
- 47af) „osmotickou energií“ energie přirozeně vznikající z rozdílu v koncentraci soli mezi dvěma tekutinami, obvykle sladkou a slanou vodou;
- 47ag) „účinností soustavy“ energetická soustava, která nákladově efektivním způsobem integruje různorodé obnovitelné zdroje energie a maximalizuje hodnotu flexibility na straně poptávky s cílem optimalizovat přechod ke klimatické neutralitě, měřeno snížením investičních a provozních nákladů soustavy, emisí skleníkových plynů a využívání fosilních paliv v každém vnitrostátním energetickém mixu;
- 47ah) „hybridní elektrárnou využívající obnovitelné zdroje“ kombinace dvou nebo více technologií výroby energie z obnovitelných zdrojů, které mají stejné připojení k elektrizační soustavě, a může rovněž zahrnovat skladovací kapacitu;
- 47ai) „projektem společného ukládání energie“ projekt zahrnující zařízení na ukládání energie a zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů připojená za stejným přístupovým bodem sítě;

Středa 14. září 2022

47aj) „solárním elektrickým vozidlem“ vysoce energeticky účinné motorové vozidlo s pohonem zahrnujícím pouze neperiferní elektrická zařízení jakožto měnič energie s elektricky dobíjeným systémem ukládání energie, který je možno dobíjet externě, vybavené také fotovoltaickými panely zabudovanými do vozidla.“;

2) Článek 3 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy společně zajistí, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie Unie dosáhl v roce 2030 nejméně **45 %**.

S cílem podpořit výrobu a využívání energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím inovativních technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zachovat konkurenceschopnost průmyslu Unie stanoví každý členský stát orientační cíl, kterým zajistí, že alespoň 5 % nové instalované kapacity elektrické energie z obnovitelných zdrojů se bude v období od ... [vstup této směrnice v platnost] do roku 2030 získávat pomocí inovativních technologií pro energii z obnovitelných zdrojů.

S cílem usnadnit další pronikání elektřiny z obnovitelných zdrojů na trh a zvýšit flexibilitu a vyrovnávací služby stanoví členské státy orientační cíl pro technologie skladování.

Na podporu nákladově efektivního plnění cíle uvedeného v prvním pododstavci a dosažení systémové účinnosti stanoví členské státy minimální orientační vnitrostátní cíl pro flexibilitu na straně poptávky odpovídající 5 % snížení spotřeby ve špičce do roku 2030. Tohoto cíle by mělo být dosaženo aktivací flexibility na straně poptávky ve všech odvětvích konečné spotřeby, včetně renovace budov a energetické účinnosti v souladu se směrnicí (EU) .../... [revidovaná směrnice (EU) 2018/844] a směrnicí (EU) .../... [revidovaná směrnice (EU) 2018/2002].

Členské státy upřesní svůj vnitrostátní cíl flexibility na straně poptávky, včetně průběžných milníků, ve vnitrostátních cílech, které stanoví ve svých integrovaných plánech v oblasti energetiky a klimatu pro zvýšení flexibility soustavy v souladu s čl. 4 písm. d) bodem 3 nařízení (EU) 2018/1999. V případě potřeby může Komise přijmout doplňková opatření, kterými by členské státy podpořila při plnění jejich cílů.

Každý členský stát určí ve svém integrovaném plánu v oblasti energetiky a klimatu v souladu s čl. 4 písm. d) bodem 3 nařízení (EU) 2018/1999 opatření, která jsou nezbytná ke splnění cílů uvedených v odst. 1 druhém a třetím pododstavci tohoto článku.“;

b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby energie z biomasy byla vyráběna způsobem, který minimalizuje nežádoucí narušující účinky na trh se surovinami biomasy a škodlivé dopady na biologickou rozmanitost, **životní prostředí a klima**. Za tímto účelem zohlední hierarchii způsobů nakládání s odpady stanovenou v článku 4 směrnice 2008/98/ES a zásadu kaskádového využívání odpadů uvedenou ve třetím pododstavci.

Jako součást opatření uvedených v prvním pododstavci:

a) Členské státy neposkytují podporu na:

i) použití pilařského dřeva, dýhařského dřeva, pařezů a kořenů k výrobě energie;

ii) výrobu energie z obnovitelných zdrojů vyrobené spalováním odpadu, pokud nebyly dodrženy povinnosti tříděného sběru **a hierarchie způsobů nakládání s odpady** stanovené ve směrnici 2008/98/ES;

iii) postupy, které nejsou v souladu s **prováděcím** aktem uvedeným ve třetím pododstavci.

Středa 14. září 2022

b) Od 31. prosince 2026, a aniž jsou **dotčena ustanovení uvedená v článku 6 a** povinnosti uvedené v prvním pododstavci, členské státy neposkytují podporu na výrobu elektřiny z lesní biomasy v zařízeních vyrábějících pouze elektřinu, pokud tato elektřina nesplňuje alespoň jednu z těchto podmínek:

i) je vyráběna v regionu vymezeném v územním plánu spravedlivé transformace schváleném **■** Komisí v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci, z důvodu jeho závislosti na pevných fosilních palivech, a splňuje příslušné požadavky stanovené v čl. 29 **bodě** 11;

ii) vyrábí se za použití zachycování a ukládání CO₂ z biomasy a splňuje požadavky stanovené v čl. 29 **bodě** 11 druhém pododstavci.

iiia) vyrábí se v zařízeních, která jsou již v provozu ke dni... [den vstupu této pozměňující směrnice v platnost], u nichž nejsou možné změny směrem ke kombinované výrobě tepla a elektřiny z důvodu chybějící infrastruktury a podmínek na straně poptávky a která splňují požadavky stanovené v čl. 29 bodě 11, pokud členské státy oznámí Komisi použití této výjimky a odůvodní ji prostřednictvím ověřených a aktuálních vědeckých a technických informací a pokud Komise výjimku schválí.

Nejpozději jeden rok po ... [den vstupu této pozměňující směrnice v platnost] přijme Komise **prováděcí** akt **■** o způsobu uplatňování zásady kaskádového využívání **lesní** biomasy, zejména o tom, jak minimalizovat využívání jakostní kulatiny pro výrobu energie, se zaměřením na režimy podpory a s náležitým ohledem **na maximální ekonomickou a environmentální přidanou hodnotu a** vnitrostátní specifika, **včetně předcházení požárům a nahodilé těžby.**

Do roku 2026 předloží Komise zprávu o dopadu režimů podpory členských států pro biomasu, včetně dopadu na biologickou rozmanitost, **klima a životní prostředí** a možných narušení trhu, a posoudí **■** režimy podpory pro biomasu.“;

c) vkládá se nový odstavec 4a, který zní:

„4a. Členské státy stanoví rámec, který může zahrnovat režimy podpory a usnadňovat **zavádění projektů společné výroby a skladování energie z obnovitelných zdrojů a** smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů **a nákupu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů** a který umožňuje zavádění **energie** z obnovitelných zdrojů na úrovni, která je v souladu s vnitrostátním příspěvkem členského státu uvedeným v odstavci 2, a tempem, které je v souladu s orientačními trajektoriemi uvedenými v čl. 4 písm. a) bodě. 2 nařízení (EU) 2018/1999. Tento rámec by měl zejména řešit přetrvávající překážky **s cílem podpořit** vysokou úroveň dodávek elektřiny z obnovitelných zdrojů, včetně překážek souvisejících s povolenáckými postupy, **se zaváděním komunitních iniciativ v oblasti energetiky a rozvojem nezbytných sítí pro přenos energie.** Při navrhování tohoto rámce členské státy zohlední dodatečnou energii z obnovitelných zdrojů **a infrastrukturu pro ukládání energie** potřebnou pro uspokojení poptávky v odvětví dopravy, průmyslu, stavebnictví, vytápění a chlazení a pro výrobu obnovitelných paliv nebiologického původu.“.

V souladu se zásadou ‚energetická účinnost v první řadě‘ členské státy zajistí **flexibilní spotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů, obchodování s ní a její skladování v těchto odvětvích konečné spotřeby, aby se napomohlo jejímu pronikání nákladově efektivním způsobem.**

Členské státy mohou uvést souhrn politik a opatření zastřešených tímto podpůrným rámcem a posouzení jejich provádění ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a ve zprávách o pokroku podle nařízení (EU) 2018/1999.“.

Středa 14. září 2022

3) Článek 7 se mění takto:

-a) v odstavci 1 prvním pododstavci se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů a paliv v odvětví dopravy.“;

a) v odstavci 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„S ohledem na první pododstavec písm. a), b) nebo c), se plyn a elektřina z obnovitelných zdrojů při výpočtu podílu hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů zohlední pouze jednou. Energie vyrobená z obnovitelných paliv nebiologického původu se započítává do odvětví (elektřiny, vytápění a chlazení nebo dopravy), kde je spotřebována. **Pokud jsou obnovitelná paliva nebiologického původu spotřebována v jiném členském státě, než ve kterém byla vyrobena, představuje energie vyrobená spalováním obnovitelných paliv nebiologického původu 80 % jejich objemu v zemi a odvětví, kde je spotřebována, a 20 % jejich objemu v zemi, kde byla vyrobena, pokud se dotčené členské státy nedohodnou jinak. Aby bylo možné sledovat takové dohody a zabránit dvojímu započtení, je Komise o každé takové dohodě informována, včetně přesných objemů nabídky a poptávky, časů převodu a data, k němuž ujednání vstoupí v platnost. Komise informace o uzavřených dohodách, včetně jejich načasování, objemu, ceny a případných dodatečných podmínek, zpřístupní.“;**

aa) v odstavci 1 se za druhý pododstavec vkládá nový pododstavec, který zní:

„Pro účely cílů uvedených v člácích 15a, 22a, čl. 23 odst. 1, čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 1 představují obnovitelná paliva nebiologického původu 100 % jejich objemu v zemi, kde jsou spotřebována.“;

b) v odstavci 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Pro účely odst. 1 prvního pododstavce písm. a) se hrubá konečná spotřeba elektřiny z obnovitelných zdrojů vypočítá jako množství elektřiny vyrobené v členském státě z obnovitelných zdrojů, včetně výroby elektřiny od samospotřebitelů energie z obnovitelných zdrojů a společenství pro obnovitelné zdroje energie a elektřiny z obnovitelných paliv nebiologického původu, s výjimkou výroby elektřiny v přečerpávacích elektrárnách využívajících vodu, kterou předtím vypumpovaly vzhůru, a elektřiny používané k výrobě obnovitelných paliv nebiologického původu.“;

c) v odstavci 4 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) Konečná spotřeba energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy se vypočítá jako součet veškerých biopaliv, bioplynu a paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaných a spotřebovaných v odvětví dopravy.“.

4) Článek 9 se mění takto:

a) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. Každý členský stát **může následujícím způsobem uzavřít** s jedním nebo více členskými státy **dohody o spolupráci za účelem zřízení společných projektů** pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, **včetně hybridních aktiv z obnovitelných zdrojů na moři**:

a) do 31. prosince 2025 členské státy s roční spotřebou elektřiny 100 TWh nebo nižší zřídí alespoň dva společné projekty;

Středa 14. září 2022

b) členské státy s roční spotřebou elektřiny vyšší než 100 TWh zřídí do roku 2030 třetí společný projekt. ■ ;

Tyto společné projekty nepředstavují projekty společného zájmu, které již byly schváleny podle nařízení (EU) 2022/869 ^(1a). Určení společných projektů vychází z potřeb uvedených v plánech rozvoje strategické integrované sítě na moři na vysoké úrovni pro každou mořskou oblast a v desetiletém plánu rozvoje sítě, může však jít nad rámec těchto potřeb a mohou se jej účastnit místní a regionální orgány a soukromí provozovatelé.

Projekty financované z vnitrostátních příspěvků v rámci mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů zřízeného prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1294 ⁽¹⁾ se **zohledňují za účelem splnění požadavků uvedených v prvním pododstavci v případě členských států účastnících se těchto projektů.**

Členské státy usilují o spravedlivé rozdělení nákladů a přínosů společných projektů. Za tímto účelem se v příslušné dohodě o spolupráci zohlední všechny příslušné náklady a přínosy společného projektu.

Členské státy informují Komisi o dohodách o spolupráci uvedených v prvním pododstavci, včetně data předpokládaného zprovoznění projektu.

^(1a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).;

⁽¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1294 ze dne 15. září 2020 o mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 303, 17.9.2020, s. 1).

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„7a. Členské státy sousedící s mořskou oblastí spolupracují s cílem společně a po konzultacích se zúčastněnými stranami vymezit množství energie z obnovitelných zdrojů na moři, které plánují vyrobit do roku 2050 v dané mořské oblasti, a to s dílčími kroky a trajektoriemi pro každou mořskou oblast v letech 2030 a 2040 v souladu s nařízením (EU) 2022/869. Každý členský stát uvede objemy, kterých hodlá dosáhnout prostřednictvím nabídkových řízení vyhlášených vládou, s důrazem na technickou a ekonomickou proveditelnost infrastruktury sítě.

Členské státy v dohodách o spolupráci společně zajistí soulad těchto plánů s plněním cílů stanovených ve sdělení Komise ze dne 19. listopadu 2020 nazvaném „Strategie EU pro využití potenciálu obnovitelné energie na moři pro klimaticky neutrální budoucnost“, přičemž budou dodržovat právo Unie v oblasti životního prostředí a ochranu biologické rozmanitosti, specifika a rozvoj v každém regionu, zejména pak činnosti, které již probíhají v dotčených oblastech, možné poškození životního prostředí, potenciál mořské oblasti pro obnovitelnou energii na moři a význam zajištění souvisejícího plánování integrované sítě. Členské státy tento objem a tuto plánovanou síť oznámí v aktualizovaných integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 14 nařízení (EU) 2018/1999. Komise může přijmout doplňková opatření na podporu úsilí členských států o dosažení souladu s trajektoriemi pro jednotlivé přímořské oblasti.

Po sdělení aktualizovaných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu Komise posoudí veškeré možné rozdíly mezi potenciálním množstvím obnovitelných zdrojů energie na moři, jimiž disponují členské státy, a množstvím obnovitelné energie na moři plánovaným na roky 2030, 2040 a 2050. Komise případně přijme dodatečná opatření ke snížení tohoto rozdílu.

Středa 14. září 2022

Členské státy sousedící s mořskou oblastí společně vymezí vhodný prostor pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na moři a tento prostor přidělí ve svých územních plánech námořních prostor a současně zajistí velkou účast veřejnosti tak, aby byly zohledněny názory všech zúčastněných stran a dotčených pobřežních komunit, jakož i dopady na činnosti, které již v dotčených oblastech probíhají.

S cílem usnadnit udělování povolení pro společné projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na moři sníží členské státy složitost a zvýší účinnost a transparentnost povolovacího procesu a posílí vzájemnou spolupráci, případně i zřízením jednotného kontaktního místa („jednotné kontaktní místo“) pro každý prioritní koridor sítě na moři.

V zájmu posílení širokého přijetí ze strany veřejnosti zajistí členské státy, aby bylo možné společenství pro obnovitelné zdroje zahrnout do společných projektů spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na moři.“.

5) Článek 15 se mění takto:

-a) odstavec 1 se mění takto:

a) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Členské státy zajistí, aby vnitrostátní pravidla týkající se postupů schvalování, vydávání osvědčení a povolení, která se uplatňují na zařízení na výrobu energie, včetně hybridních zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, a související přenosové a distribuční sítě na výrobu elektřiny, tepla nebo chladu z obnovitelných zdrojů, a na proces přeměny biomasy na biopaliva, biokapaliny, paliva z biomasy nebo jiné energetické výrobky a na paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu, byla přiměřená a nezbytná a aby přispěla k provádění zásady „energetická účinnost v první řadě.“;

-aa) druhý pododstavec se mění takto:

i) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) všechny správní postupy byly zjednodušeny, včetně regionálních a obecních postupů, a vyřizovány na příslušné správní úrovni a byly stanoveny předvídatelné časové rámce pro postupy uvedené v prvním pododstavci;“;

ii) písmena c) a d) se nahrazují tímto:

„c) všechny správní poplatky, které platí spotřebitelé, projektanti, architekti, stavební firmy a osoby zajišťující instalaci a dodávky zařízení a systémů, byly transparentní a odpovídaly nákladům; a

d) pro decentralizovaná zařízení a pro výrobu a skladování energie z obnovitelných zdrojů byly zavedeny zjednodušené schvalovací postupy a jednotná kontaktní místa představující menší zátěž, včetně postupu na základě prostého oznámení.“;

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy jasně vymezí všechny technické specifikace, které musí splňovat vybavení a systémy pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, aby mohly využít režimy podpory a byly **způsobilé pro zadávání veřejných zakázek**. Pokud existují **regulační nebo** harmonizované normy nebo evropské normy včetně technických referenčních systémů stanovených evropskými orgány pro normalizaci, vyjádří se tyto technické specifikace odkazem na tyto normy. Přednost mají **regulační a** harmonizované normy, na něž byly na podporu evropských právních předpisů, **včetně například nařízení (EU) 2017/1369 nebo směrnice 2009/125/ES**, zveřejněny odkazy v Úředním věstníku Evropské unie. Pokud neexistují, použijí se jiné harmonizované normy a evropské normy v tomto pořadí. Tyto technické specifikace nesmějí předepisovat, v jakých případech se mají vydávat pro příslušné vybavení a systémy osvědčení, a bránit řádnému fungování vnitřního trhu.“;

Středa 14. září 2022

aa) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány na celostátní, regionální a místní úrovni při plánování, včetně územního plánování v rané fázi, projektování, výstavbě a renovaci městské infrastruktury, průmyslových, obchodních nebo obytných oblastí a energetické a dopravní infrastruktury, včetně sítí pro elektřinu, dálkové vytápění a chlazení, zemní plyn a alternativní paliva, zahrnuly ustanovení v zájmu začleňování a zavádění energie z obnovitelných zdrojů, a to i pro samospotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů a společenství pro obnovitelné zdroje, a využití nevyhnutelně vznikajícího odpadního tepla a chladu. Členské státy zejména vybízejí místní a regionální správní orgány, aby do plánování městské infrastruktury zahrnuly ve vhodných případech i vytápění a chlazení využívající obnovitelné zdroje a konzultovaly provozovatele sítí s cílem zajistit zohlednění dopadů programů energetické účinnosti a reakce na poptávku, jakož i zvláštních ustanovení o samospotřebě elektřiny z obnovitelných zdrojů a o společenstvích pro obnovitelné zdroje na plány rozvoje infrastruktury provozovatelů.“;

b) odstavce 4, 5, 6 a 7 se zrušují;

c) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Členské státy posoudí regulační a administrativní překážky, které brání dlouhodobým smlouvám o nákupu energie z obnovitelných zdrojů, včetně smluv o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů, smluv o nákupu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů a smluv o nákupu vodíku z obnovitelných zdrojů, projektů společného skladování energie, jakož i přeshraničních projektů.“

Na vnitrostátní a přeshraniční úrovni odstraní překážky bránící jejich rozvoji, jako jsou překážky bránící povolování, například pro energeticky náročná průmyslová odvětví a malé a střední podniky, jakož i pro další menší subjekty a obce, a podpoří využívání těchto dohod, mimo jiné prozkoumáním způsobů, jak snížit finanční rizika s nimi spojená, zejména využíváním úvěrových záruk. Členské státy zajistí, aby se na tyto smlouvy nevztahovaly nepřiměřené nebo diskriminační postupy nebo jakékoliv poplatky a aby veškeré související záruky původu mohly být převedeny na kupující energie podle smlouvy o nákupu energie z obnovitelných zdrojů.

Členské státy popíší své politiky a opatření na podporu přijetí smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu uvedených v člancích 3 a 14 nařízení (EU) 2018/1999 a ve zprávách o pokroku předkládaných podle článku 17 uvedeného nařízení. V těchto zprávách uvedou rovněž údaje o objemu výroby energie z obnovitelných zdrojů podporované různými druhy smluv o nákupu energie z obnovitelných zdrojů.

Členské státy zajistí, aby žadatelům bylo povoleno předložit všechny relevantní dokumenty v digitální podobě. Pokud žadatel využije možnosti digitální žádosti, musí být digitálně proveden celý povolovací proces včetně administrativních interních procesů. Členské státy dále zajistí digitalizaci veřejných slyšení a postupů účasti.“;

d) doplňuje se nový odstavec 9, který zní:

„9. Do ... [jeden rok od vstupu této pozměňující směrnice v platnost] zveřejňuje Komise pokyny určené členským státům a týkající se povolovacích postupů s cílem urychlit a zjednodušit proces pro nové a modernizované projekty. Tyto pokyny obsahují doporučení, jak provádět a uplatňovat pravidla pro správné postupy stanovené v člancích 15 a 17, spolu s jejich použitím na vytápění, chlazení a výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a kombinovanou výrobu tepla a elektřiny z obnovitelných zdrojů a se souborem klíčových ukazatelů procesů, které umožní transparentní posouzení a sledování pokroku i účinnosti.“

Středa 14. září 2022

Za tímto účelem vede Komise odpovídající konzultace, a to i s příslušnými zúčastněnými stranami. Tyto pokyny zahrnují mimo jiné informace o digitálních a lidských zdrojích povolovacích orgánů, efektivních jednotlivých kontaktních místech, územním plánování, vojenských omezeních a omezeních v oblasti civilního letectví, soudních řízeních, řešení občanskoprávních sporů a o případech mediace, jakož i o úpravách a modernizacích zákonů o těžebních a geologických pracích a o zajištění odpovídající technické kapacity pro plnění těchto úkolů.

Členské státy předloží hodnocení svého povolovacího postupu a opatření ke zlepšení, která mají být přijata v souladu s pokyny aktualizovaného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu uvedeného v čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/199 v souladu s postupem a lhůtami stanovenými v uvedeném článku.

Komise posoudí nápravná opatření v plánech a bodové hodnocení každého členského státu v klíčových ukazatelích výkonnosti. Posouzení se zveřejňuje.

V případě nedostatečného pokroku může Komise přijmout dodatečná opatření na podporu členských států při jejich provádění s cílem pomoci jim s reformováním a racionalizací jejich povolovacích postupů.“

- 6) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 15a

Začlenění energie z obnovitelných zdrojů v budovách

1. S cílem podpořit výrobu a využívání energie z obnovitelných zdrojů **a odpadního tepla a chladu** ve stavebnictví stanoví členské státy orientační cíl pro podíl energie z obnovitelných zdrojů **vyrobené na místě nebo v blízkém okolí, včetně energie ze sítě**, na konečné spotřebě energie ve svém sektoru budov v roce 2030, který je v souladu s orientačním cílem minimálně 49 % podílu energie z obnovitelných zdrojů **a nevyhnutelně vznikajícího odpadního tepla a chladu** a konečné spotřebě energie Unie v sektoru budov v roce 2030. **Členské státy, které výslovně nestanoví cenu uhlíku v odvětví budov prostřednictvím daňového systému nebo systému obchodování s emisemi, nebo členské státy, které se dočasně rozhodnou neuplatňovat nový evropský systém obchodování s emisemi pro budovy a dopravu, stanoví vyšší orientační podíl obnovitelných zdrojů energie.** Vnitrostátní **orientační** cíl se vyjadřuje jako podíl vnitrostátní konečné spotřeby energie a vypočítá se podle metodiky stanovené v článku 7, **podle níž lze do výpočtu zahrnout podíl konečné spotřeby elektřiny z obnovitelných zdrojů zahrnující vlastní spotřebu, energetická sdílení, podíl obnovitelných zdrojů, sdílení na skladě zdrojů energie a nevyhnutelně vznikající odpadní teplo a chlad.** Členské státy zahrnou svůj cíl, jakož i informace o tom, jak jej plánují dosáhnout, do aktualizovaných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 14 nařízení (EU) 2018/1999.

Členské státy mohou do cíle uvedeného v prvním pododstavci započítat odpadní teplo a chlad až do výše 20 %. Pokud se tak rozhodnou, zvýší se tento cíl o polovinu procentního podílu použitého odpadního tepla a chladu na horní hranici 54 %.

2. Členské státy zavedou do svých stavebních předpisů a případně do svých režimů podpory opatření ke zvýšení podílu elektřiny a vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů **vyrobených jak na místě, tak v blízkém okolí, a to i pocházejících ze sítě**, ve fondu budov, včetně vnitrostátních opatření týkajících se podstatného zvýšení vlastní spotřeby energie z obnovitelných zdrojů, sdílení pro obnovitelné zdroje energie, **sdílení místní energie z obnovitelných zdrojů a místního skladování energie, inteligentního a obousměrného dobíjení, dalších služeb flexibility, jako je reakce na poptávku, a to** v kombinaci se zlepšeními energetické účinnosti v souvislosti s **vysoce účinnou** kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, s pasivními budovami s téměř nulovou spotřebou energie a budovami s nulovou spotřebou energie **s ohledem na inovativní technologie.**

Za účelem dosažení orientačního podílu **obnovitelných zdrojů energie** stanoveného v odstavci 1 členské státy ve svých stavebních předpisech a v příslušných případech ve svých režimech podpory nebo jinými prostředky s rovnocenným účinkem vyžadují používání minimálních úrovní energie z obnovitelných zdrojů **vyrobené jak na místě, tak v blízkém okolí, a to i energie ze sítě, v nových budovách a v budovách, které procházejí důkladnou rekonstrukcí**, v souladu s ustanoveními směrnice 2010/31/EU, **pokud je to ekonomicky, technicky a funkčně proveditelné.** Členské státy umožní, aby tyto minimální úrovně byly splněny mimo jiné prostřednictvím účinného dálkového vytápění a chlazení.

Středa 14. září 2022

Pro stávající budovy se první pododstavec použije na ozbrojené síly, avšak pouze v rozsahu, v němž jeho použití není v rozporu s podstatou a hlavním účelem činností ozbrojených sil, a s výjimkou materiálu používaného výhradně pro vojenské účely.

3. Členské státy zajistí, aby veřejné budovy na celostátní, regionální a místní úrovni plnily příkladnou úlohu, pokud jde o podíl využívané energie z obnovitelných zdrojů, v souladu s ustanoveními článku 9 směrnice 2010/31/EU a článku 5 směrnice 2012/27/EU. Členské státy mohou mimo jiné umožnit, aby tato povinnost byla splněna stanovením toho, že střechy **nebo jiné kompatibilní povrchy a podzemní části** budov ve veřejném vlastnictví nebo ve smíšeném soukromém a veřejném vlastnictví bude využívat třetí osoba k instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

Členské státy prosazují spolupráci mezi místními orgány a společenstvími pro obnovitelné energie ve stavebnictví, zejména prostřednictvím zadávání veřejných zakázek. Tato podpora je uvedena ve vnitrostátních plánech renovace budov členských států podle článku 3 směrnice ... [směrnice o energetické náročnosti budov].

4. Za účelem dosažení orientačního podílu energie z obnovitelných zdrojů stanoveného v odstavci 1 členské státy podporují využívání systémů a zařízení pro vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, **včetně inovativních technologií pro místní podmínky, jako jsou inteligentní a na obnovitelných zdrojích založené elektrifikované systémy a zařízení pro vytápění a chlazení, případně doplněné o inteligentní řízení všech decentralizovaných zdrojů energie v budovách prostřednictvím systému hospodaření s energií v budovách, který umí komunikovat s energetickou sítí.** Za tímto účelem členské státy použijí veškerá vhodná opatření, nástroje a pobídky, včetně energetických štítků vypracovaných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ⁽¹⁾, certifikátů energetické náročnosti podle směrnice 2010/31/EU nebo jiných vhodných certifikátů či norem vypracovaných na vnitrostátní úrovni nebo na úrovni Unie, a **mimo jiné i prostřednictvím jednotných kontaktních míst** zajistí poskytování odpovídajících informací a poradenství o obnovitelných a vysoce energeticky účinných alternativách, jakož i o dostupných finančních nástrojích a pobídkách na podporu vyšší míry náhrady starých systémů vytápění **a chlazení** a většího přechodu na řešení založená na obnovitelných zdrojích energie.“

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 1).

7) **Článek 18 se mění takto:**

a) odstavce 3 a 4 se nahrazují tímto:

„3. Členské státy zajistí, aby existovaly systémy osvědčování **nebo rovnocenné vnitrostátní systémy kvalifikací** pro osoby provádějící instalaci a projektanty všech forem systémů vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů v budovách, průmyslu a zemědělství a pro osoby zajišťující instalaci **jiných technologií pro obnovitelné zdroje, technologií pro ukládání a reakce na poptávku, včetně dobíjecích stanic.** Tyto systémy mohou podle potřeby zohledňovat stávající systémy a struktury a vycházet z kritérií stanovených v příloze IV. Každý členský stát **ověří uznávání** osvědčení uděleného jinými členskými státy v souladu s těmito kritérii.

Do 31. prosince 2023 a poté každé tři roky posoudí členské státy rozdíl mezi dostupnými a potřebnými vyškolenými a kvalifikovanými odborníky na instalaci zařízení a případně poskytnou doporučení k odstranění jakýchkoli nedostatků. Hodnocení a doporučení se zveřejňují.

Členské státy zajistí **mj. strategiemi pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace, podmínky pro to, aby byl k dispozici dostatečný počet** vyškolených a kvalifikovaných osob provádějící instalaci **podle odstavce 3** na podporu růstu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, který je nezbytný pro přispění k ročnímu zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení, jak je stanoveno v článku 23, **a k plnění cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v budovách stanoveným v článku 15a, v průmyslu podle článku 22a a v dopravě podle článku 25, a pro přispění k dosažení celkového cíle stanoveného v článku 3.**

Středa 14. září 2022

Aby bylo dosaženo dostatečného počtu osob provádějících instalaci a projektantů, členské státy zajistí, aby – **v případě slučitelnosti s vnitrostátními systémy kvalifikací a osvědčení** – byly k dispozici dostatečné školicí programy vedoucí ke kvalifikaci nebo k osvědčování vztahujícím se na technologie vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů a jejich nejnovějších inovativní řešení. Členské státy zavedou opatření na podporu účasti na těchto programech, a to zejména malých a středních podniků a osob samostatně výdělečně činných, **a k zajištění genderové vyváženosti, při čemž se zaměří zejména na nedostatečně zastoupené menšiny. Je-li to v souladu s již existujícími školicími a kvalifikačními systémy**, mohou členské státy uzavřít dobrovolné dohody s příslušnými poskytovateli a prodejci technologií o výškolení dostatečného počtu osob provádějících instalaci, které mohou být založeny na odhadech prodeje, v nejnovějších inovativních řešeních a technologiích dostupných na trhu.

Členské státy popíší své politiky a svá opatření na podporu efektivního, vysoce kvalitního a inkluzivního vzdělávání, rekvalifikace a zvyšování kvalifikace pracovníků v oblasti energií z obnovitelných zdrojů ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu uvedených v člancích 3 a 14 nařízení (EU) 2018/1999 a ve zprávách o pokroku předkládaných podle článku 17 uvedeného nařízení.

4. Členské státy zpřístupní veřejnosti informace o systémech osvědčování **nebo o rovnocenných systémech kvalifikace** uvedených v odstavci 3. Členské státy **rovněž veřejnosti transparentním a snadno přístupným způsobem zpřístupní** pravidelně **aktualizovaný** seznam osob provádějících instalaci, které mají kvalifikaci nebo osvědčení v souladu s odstavcem 3.;

b) **doplňuje se nový odstavec, který zní:**

„6a. Opatřeními přijatými podle tohoto článku nejsou dotčena opatření přijatá podle směrnic (EU) .../... [směrnice o energetické účinnosti] a (EU) .../... [směrnice o energetické náročnosti budov].“.

8) Článek 19 se mění takto:

-a) **odstavec 1 se nahrazuje tímto:**

„1. Členské státy zajistí, aby pro účely poskytnutí dokladu konečnému spotřebiteli o původu energie z obnovitelných zdrojů, jež je součástí skladby zdrojů energie dodavatele a energie dodávané zákazníkům na základě smluv nabízených s odkazem na spotřebu energie z obnovitelných zdrojů, mohl být původ energie z obnovitelných zdrojů jako takový zaručen ve smyslu této směrnice v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii.“;

a) **odstavec 2 se mění takto:**

i) **první pododstavec se nahrazuje tímto:**

„Za tím účelem členské státy zajistí, aby byla na základě žádosti výrobce energie z obnovitelných zdrojů vydána záruka původu. Členské státy stanoví jednotný systém záruk původu vydávaných pro vodík z obnovitelných zdrojů.“

Členské státy mohou rozhodnout, že pro účely započtení tržní hodnoty záruky původu nebude vydána záruka původu výrobcí, který je příjemcem finanční podpory z režimu podpory.

Komise zavede doplňující informace pro záruky původu, aniž by docházelo k dvojímu započtení.

Na vydávání záruk původu se může vztahovat limit na minimální kapacitu. Záruka původu se  vystavuje pro 1 MWh s možností vydávat její zlomky. Záruky musí být řádně standardizovány prostřednictvím evropské normy CEN-EN 16325 a vydávány na žádost výrobce energie, pokud to nepovede k dvojímu započtení. Pro malá zařízení s výkonem nižším než 50 kW a pro energetická společenství se zavádí zjednodušený registrační postup a snížené registrační poplatky. Záruky původu mohou být vydány pro několik malých, dohromady seskupených zařízení.

Středa 14. září 2022

Pro každou jednotku vyrobené energie je možné vydat jen jednu záruku původu **a tatáž jednotka energie se zohledňuje pouze jednou.**“;

ia) **druhý** pododstavec se zrušuje;

ib) **ve čtvrtém pododstavci se písmeno c) nahrazuje tímto:**

„c) **pokud záruky původu nejsou vydány přímo výrobcí, ale dodavateli nebo spotřebiteli, který energii kupuje za konkurenčních podmínek nebo na základě dlouhodobé smlouvy o nákupu energie z obnovitelných zdrojů.**“;

ii) **pátý** pododstavec se zrušuje;

aa) **odstavec 3 se nahrazuje tímto:**

„3. Pro účely odstavce 1 platí záruky původu pro transakce po dobu 12 měsíců od výroby příslušné jednotky energie. Členské státy zajistí, aby všechny záruky původu, které nebyly zrušeny, skončily nejpozději 18 měsíců od výroby příslušné jednotky energie. Záruky původu, jejichž platnost skončila, zahrnou členské státy do výpočtu svého zbytkového energetického mixu.“;

ab) **odstavec 4 se nahrazuje tímto:**

„4. Pro účely poskytování informací podle odstavců 8 a 13 členské státy zajistí, aby energetické společnosti záruky původu zrušily nejpozději šest měsíců po skončení jejich platnosti. Mimoto do ... [jednoho roku po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] členské státy zajistí, aby údaje o jejich zbytkovém energetickém mixu byly každoročně zveřejňovány.“;

ac) **v odstavci 7 se první pododstavec mění takto:**

i) **písmeno a) se nahrazuje tímto:**

„a) **zdroj energie, ze kterého byla energie vyrobena, a data zahájení a ukončení co nejblíže reálnému času s cílem dosáhnout v intervalech nejvýše jedné hodiny výroby;**“;

ii) **písmeno c) se nahrazuje tímto:**

„c) **základní údaje, umístění, nabídková zóna, typ a kapacita zařízení, ve kterém byla energie vyrobena;**“;

iii) **vkládají se nové body, které znějí:**

„g) **emise skleníkových plynů během životního cyklu zaručené energie v souladu s normou ISO 14067:2018;**

h) **upřesněná časová granularita;**

i) **místní shoda.**“;

b) **odstavec 8 se nahrazuje tímto:**

„Musí-li dodavatel elektřiny poskytnout doklad o **původu** energie z obnovitelných zdrojů ve své skladbě zdrojů energie pro účely čl. 3 odst. 9 písm. a) směrnice 2009/72/ES, učiní tak použitím záruk původu, s výjimkou podílu své skladby zdrojů energie odpovídajícího případným nezaznamenaným obchodním nabídkám, u nichž může dodavatel využít zbytkového mixu.“

Středa 14. září 2022

Musí-li dodavatel plynu poskytnout doklad o původu energie z obnovitelných zdrojů ve své skladbě zdrojů energie pro účely ustanovení přílohy I oddílu 5 směrnice (EU .../... [o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a vodíkem ve znění návrhu uvedeného v COM (2021) 0803], učiní tak použitím záruk původu, s výjimkou podílu své skladby zdrojů energie odpovídajícího případným nezaznamenaným obchodním nabídkám, u nichž může dodavatel využít zbytkového mixu.

Pokud se členské státy dohodly používat záruky původu i pro jiné druhy energie, použijí dodavatelé pro oznámení stejný druh záruky původu jako u dodané energie. Kromě toho, pokud zákazník spotřebovává plyn ze sítě pro vodík nebo zemní plyn, mohou členské státy zajistit, aby zrušené záruky původu odpovídaly příslušným vlastnostem sítě. Podobně mohou být záruky původu vytvořené na základě čl. 14 odst. 10 směrnice 2012/27/EU použity ke zdůvodnění jakýchkoli požadavků na prokázání množství elektřiny vyrobené z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Pokud je elektřina vyrobena za použití vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny s využitím obnovitelných zdrojů energie, lze pro účely odstavce 2 tohoto článku vydat pouze jednu záruku původu, ve které budou uvedeny obě vlastnosti.“;

ba) odstavec 9 se nahrazuje tímto:

„9. Členské státy uznají záruky původu vydané jinými členskými státy v souladu s touto směrnicí výhradně k doložení údajů a skutečností uvedených v odstavci 1 a v odst. 7 prvním pododstavci písm. a) až i). Členský stát může odmítnout uznat záruku původu pouze v případě, že má důvodné pochybnosti o její přesnosti, spolehlivosti či pravosti. Toto odmítnutí a jeho odůvodnění oznámí členský stát Komisi.“;

bb) odstavec 11 se nahrazuje tímto:

„11. Členské státy neuznávají záruky původu vydané třetí zemí s výjimkou případů, kdy Unie s uvedenou třetí zemí podepsala dohodu o vzájemném uznávání záruk původu vydaných v Unii a kompatibilních systémů záruk původu zavedených v uvedené třetí zemi, a pouze dochází-li k přímému dovozu nebo vývozu energie. Komise vydá pokyny objasňující požadavky Unie na uznávání záruk původu vydaných třetí zemí, včetně souvisejících mechanismů správy a řízení, s cílem zefektivnit a urychlit dosažení takových dohod se třetími zeměmi.

Do ... [jeden rok po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] vydá Komise pokyny k příslušným ochranným opatřením pro přeshraniční přenosy.“;

bc) odstavec 13 se nahrazuje tímto:

„13. Komise přijme do 30. června 2025 zprávu, v níž jsou posouzeny možnosti zavedení ekologického označení platného pro celou Unii s cílem podporovat využívání energie z obnovitelných zdrojů pocházející z nových zařízení. Dodavatelé využívají informace obsažené v zárukách původu, aby prokázali splnění požadavků takového označení.“;

bd) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„13a. Komise sleduje fungování systému záruk původu a do 30. června 2025 posoudí rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po zárukách původu na trhu a v případě nerovnováhy určí relevantní faktory ovlivňující nabídku a poptávku a navrhne opatření k nápravě případných strukturálních nerovnováh s cílem podpořit trhy a jejich zaměření na nová zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.“.

Středa 14. září 2022

- 9) V článku 20 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Členské státy tam, kde je to relevantní a kde to vyplývá z jejich posouzení nezbytnosti výstavby nové **nebo modernizace stávající** infrastruktury pro dálkové vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů za účelem dosažení cíle Unie podle čl. 3 odst. 1 této směrnice, které je obsaženo v integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu v souladu s přílohou I nařízení (EU) 2018/1999, učiní **v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“** nezbytné kroky k rozvoji účinné infrastruktury pro dálkové vytápění a chlazení s cílem podporovat vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů energie ■ v kombinaci s akumulací tepelné energie, **systémy pro odezvu na straně poptávky a zařízeními pro výrobu elektřiny a tepla.**

3a. V souladu s příslušnými právními předpisy o trhu s elektřinou členské státy případně přijmou nezbytná opatření k začlenění nestálé elektřiny z obnovitelných zdrojů do sítě a současně zajistí stabilitu sítě a bezpečnost dodávek.“

- 10) Vkládá se článek 20a, který zní:

„Článek 20a

Usnadnění integrace elektřiny z obnovitelných zdrojů do systému

1. Členské státy vyžadují, aby provozovatelé přenosových soustav **a je-li to technicky možné**, pak provozovatelé distribučních soustav na svém území poskytovali co nejpřesněji a co nejbližší reálnému času, avšak v časových intervalech nepřesahujících jednu hodinu, informace o podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů a o obsahu emisí skleníkových plynů v dodané elektřině v každé nabídkové zóně, a to s předběžnými odhady, jsou-li k dispozici. **Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribučních soustav měli přístup k potřebným údajům. Pokud nemají v souladu s vnitrostátními právními předpisy přístup ke všem potřebným informacím, použijí stávající systém hlášení údajů v rámci sítě ENTSO pro elektřinu v souladu s ustanoveními směrnice 2019/944. Provozovatelé přenosových a distribučních soustav však nenesou odpovědnost za chyby v prognózách, odhadech nebo výpočtech způsobené vnějšími okolnostmi. Členské státy podpoří modernizaci inteligentních sítí za účelem lepšího sledování rovnováhy sítě a zpřístupní informace v reálném čase.**

Je-li to technicky možné, provozovatelé distribučních soustav by rovněž měli zpřístupnit anonymizované a souhrnné údaje o potenciálu nabídky a poptávky a o elektřině z obnovitelných zdrojů vyrobené samospotřebiteli a společnostmi pro obnovitelné zdroje energie a dodané do sítě.

1a. Informace a údaje uvedené v odstavci 1 musí být zpřístupněny digitálně tak, aby byla zajištěna interoperabilita na základě harmonizovaných formátů údajů a standardizovaných datových sad, aby je mohli nediskriminačním způsobem používat účastníci trhu s elektřinou, agregátoři, spotřebitelé a koneční uživatelé a aby je bylo možné číst pomocí elektronických komunikačních zařízení ■.

2. Kromě požadavků uvedených v [návrhu nařízení o bateriích a odpadních bateriích, o zrušení směrnice 2006/66/ES a o změně nařízení (EU) 2019/1020] členské státy **přijmou opatření vyžadující**, aby výrobci domácích a průmyslových baterií umožnili v reálném čase přístup k informacím o základním systému řízení baterií, včetně kapacity baterie, technického stavu, stavu nabití a nastavení výkonu, vlastníkům a uživatelům baterií, jakož i třetím stranám jednajícím jejich jménem **s jejich výslovným souhlasem a v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2016/679**, jako jsou společnosti spravující energii v budovách a účastníci trhu s elektřinou, a to za nediskriminačních podmínek a bez jakýchkoli **poplateků**.

Kromě dalších požadavků uvedených v předpisech o schvalování typu a dozoru nad trhem **přijmou** členské státy **do... [6 měsíců od vstupu této pozměňující směrnice v platnost] opatření požadující**, aby výrobci vozidel poskytovali v reálném čase vlastníkům a uživatelům elektrických vozidel, jakož i třetím stranám jednajícím jménem vlastníkům a uživatelům **s jejich výslovným souhlasem**, jako jsou účastníci trhu s elektřinou a poskytovatelé služeb elektromobility, nediskriminačním způsobem a bezplatně **rovněž vlastníkům nebo uživatelům baterií a subjektům jednajícím jejich jménem** palubní údaje týkající se technického stavu baterie, stavu nabití baterie, nastavení výkonu baterie a její kapacity, ■ **a to v plném souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2016/679. V souladu s nařízením o bateriích se údaje sdílejí jako „pouze pro čtení“, což třetím stranám znemožňuje měnit parametry údajů.**

Středa 14. září 2022

Členské státy zajistí, aby výrobci inteligentních systémů vytápění a chlazení, jednotek pro ukládání tepelné energie a dalších inteligentních zařízení, která spotřebitelům usnadňují poskytování odezvy na straně poptávky v energetickém systému, umožnili uživatelům, jakož i třetím stranám jednajícím prostřednictvím výslovného souhlasu jménem majitelů a uživatelů a v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2016/679 bezplatný a nediskriminační přístup k údajům v reálném čase, které jsou relevantní pro reakci na poptávku.

3. Kromě požadavků uvedených v [návrhu nařízení o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva a o zrušení směrnice 2014/94/EU] členské státy zajistí, aby neveřejně přístupné běžné dobíjecí stanice nainstalované na jejich území od [lhůta pro provedení této pozměňující směrnice do vnitrostátního práva] uměly podporovat funkce inteligentního nabíjení a rozhraní s inteligentními měřicími systémy, jakmile je členské státy zavedou, a případně na základě posouzení regulačním orgánem i funkce obousměrného nabíjení podle ustanovení čl. 14 odst. 4 nařízení ... [nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva] a podle toho, jak regulační orgány posoudí jejich možný přínos.

4. Členské státy zajistí, aby do poskytování systémových a vyrovnávacích služeb byly zapojeny všechny prostředky výroby elektřiny, včetně jednotek na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Členské státy rovněž zajistí, aby vnitrostátní regulační rámec nediskriminoval účast na trzích s elektřinou, včetně řízení přetížení a poskytování služeb flexibility a vyrovnávání pro elektrické sítě a sítě dálkového vytápění a chlazení, poskytovatelů skladování energie a flexibility, jakož i služeb vyrovnávání, a to účast malých nebo mobilních systémů, jako jsou domácí baterie, komunitní baterie a elektrická vozidla, a decentralizovaných zdrojů energie s kapacitou nižší než 1 MW, které se účastní systému, jednotek pro skladování tepelné energie, zařízení na přeměnu elektřiny v plyn, tepelných čerpadel a jiných technologií poskytující flexibilitu, a to jak přímo, tak prostřednictvím agregace. Členské státy zajistí rovné podmínky pro menší účastníky trhu, zejména pro společenství pro obnovitelné zdroje, aby se mohli účastnit trhu bez nepřiměřené administrativní nebo regulační zátěže.

4a. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační rámec umožňoval konečným zákazníkům uzavírat smluvní dohody s účastníky trhu s elektřinou a poskytovateli služeb elektromobility, aby mohli získávat informace o podmínkách dohody, včetně informací o ochraně osobních údajů, a jejich důsledcích pro spotřebitele, včetně odměny za flexibilitu.“.

11) Vkládá se článek 22a, který zní:

„Článek 22a

Začlenění energie z obnovitelných zdrojů do průmyslu

1. Členské státy usilují o zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie v objemu energetických zdrojů využívaných pro konečné energetické a neenergetické účely v průmyslovém sektoru o orientační průměrný minimální roční nárůst o 1,9 procentního bodu do roku 2030. Toto zvýšení se vypočítá jako průměr za tříleté období tj. 2024–2027 a 2027–2030.

Členské státy zahrnou politiky a plánovaná a přijatá opatření k dosažení tohoto orientačního zvýšení do svých integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a zpráv o pokroku předkládaných podle článků 3, 14 a 17 nařízení (EU) 2018/1999. Tato opatření zahrnou elektrifikaci průmyslových procesů založenou na obnovitelných zdrojích, pokud je považována za nákladově efektivní řešení. Při přijímání opatření ke zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v průmyslu dodržují členské státy zásadu „energetická účinnost v první řadě“.

Členské státy stanoví regulační rámec, který může zahrnovat opatření na podporu průmyslu v souladu s čl. 3 odst. 4a a podporovat využívání obnovitelných zdrojů a vodíku z obnovitelných zdrojů spotřebovaného průmyslem, přičemž plně zohlední účinnost a mezinárodní konkurenceschopnost jako nezbytné předpoklady pro to, aby bylo využívání energie z obnovitelných zdrojů v průmyslu zaváděno. Tento rámec by měl zejména řešit regulační, správní a hospodářské překážky v souladu s čl. 3 odst. 4a a čl. 15 odst. 8.

Středa 14. září 2022

Členské státy zajistí, aby podíl obnovitelných paliv nebiologického původu používaných pro konečné energetické a neenergetické účely do roku 2030 činil 50 % vodíku používaného pro konečné energetické a neenergetické účely v průmyslu. **Členské státy zajistí, aby do roku 2035 podíl obnovitelných paliv nebiologického původu používaných pro konečné energetické a neenergetické účely činil alespoň 70 % vodíku používaného pro konečné energetické a neenergetické účely v průmyslu. Komise provede v roce 2026 a poté každý rok analýzu dostupnosti paliv nebiologického původu.** Pro výpočet dotyčného procentního podílu se použijí tato pravidla:

- a) pro výpočet jmenovatele se zohlední energetický obsah vodíku pro konečné energetické a neenergetické účely, s výjimkou vodíku použitého jako meziprodukty pro výrobu konvenčních paliv pro dopravu **a vodíku vyrobeného jako vedlejší produkt nebo získaného z vedlejších produktů v průmyslových zařízeních;**
- b) pro výpočet čitatele se zohlední energetický obsah obnovitelných paliv nebiologického původu spotřebovaných v průmyslovém sektoru pro konečné energetické a neenergetické účely, s výjimkou obnovitelných paliv nebiologického původu používaných jako meziprodukty pro výrobu **paliv pro dopravu;**
- c) pro výpočet čitatele i jmenovatele se použijí hodnoty týkající se energetického obsahu paliv uvedené v příloze III.

V návaznosti na stanovení pravidel uvedených v odstavci 1 Komise do 31. ledna 2026 posoudí, zda je s ohledem na regulační, technický a vědecký vývoj vhodné a odůvodněné upravit dílčí cíl pro obnovitelná paliva nebiologického původu do roku 2030, a případně za tímto účelem změnit tento článek, přičemž přiloží posouzení dopadů.

S cílem podpořit řešení využívající energii z obnovitelných zdrojů pro nízkopotenciální a středněpotenciální průmyslové teplo se členské státy vynasnaží zvýšit dostupnost ekonomicky životaschopných a technicky proveditelných obnovitelných alternativ k využívání energie z fosilních paliv pro průmyslové tepelné procesy s cílem ukončit využívání fosilních paliv pro procesy vyžadující teploty vytápění do maximálně 200 °C nejpozději do roku 2027.

1a. Do ... [jeden rok po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] vypracuje Komise globální strategii dovozu vodíku na podporu evropského vodíkového trhu. Tato strategie doplňuje iniciativy na podporu domácí výroby vodíku v Unii, podporuje provádění této směrnice a dosahování cílů v ní stanovených, přičemž náležitě zohledňuje zabezpečení dodávek a strategickou autonomii Unie v oblasti energetiky. Cílem opatření obsažených ve strategii je podpora rovných podmínek založených na rovnocenných pravidlech nebo normách ve třetích zemích, pokud jde o ochranu životního prostředí, udržitelnost a zmírňování změny klimatu. Strategie obsahuje orientační milníky a opatření pro dovoz. Členské státy přijmou vhodná opatření k provedení této strategie ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a zprávách o pokroku předkládaných podle článků 3, 14 a 17 nařízení (EU) 2018/1999. Strategie dále rovněž zohledňuje potřebu rozvíjet přístup místních obyvatel k energii.“.

12) Článek 23 se mění takto:

- a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. V zájmu podpory využívání energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení zvýší každý členský stát podíl energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví o **přibližně 2,3 procentního bodu jako ročního průměru vypočítaného za období let 2021 až 2025 a 2026 až 2030, počínaje podílem energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení dosaženým v roce 2020, vyjádřeným jako podíl na hrubé konečné spotřebě energie v členském státě a vypočteným podle metodiky uvedené v článku 7.**

Tento nárůst je **2,8** procentního bodu pro členské státy, v nichž se využívá odpadní teplo a chlad. V takovém případě mohou členské státy započítávat odpadní teplo a chlad až do výše 40 % průměrného ročního nárůstu.“;

Středa 14. září 2022

- b) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. S cílem poskytnout Komisi úplný přehled o značných rozdílech v úrovni poptávky po průmyslovém teple v celé Unii členské státy provedou posouzení svého potenciálu energie z obnovitelných zdrojů a využívání odpadního tepla a chladu v odvětví vytápění a chlazení, včetně **analýzy nákladů a přínosů zahrnující všechny pozitivní externality**, případně analýzy oblastí vhodných pro jejich zavádění s nízkým ekologickým rizikem a potenciálu pro malé projekty pro domácnosti. **Malé a střední podniky, průmyslové symbiózy a komerční budovy a nastíní veškeré požadavky ohledně infrastruktury za účasti místních a regionálních orgánů.** V rámci tohoto posouzení **se analyzuje, jaké technologie jsou dostupné a ekonomicky schůdné pro průmyslové využití a využití v domácnostech**, s cílem stanovit milníky a opatření pro zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v oblasti vytápění a chlazení a případně využívání odpadního tepla a chladu prostřednictvím dálkového vytápění a chlazení **a malých domácností a malých a středních podniků**, s cílem zavést dlouhodobou národní strategii **pro snížení emisí skleníkových plynů a znečištění ovzduší v důsledku vytápění a chlazení. Tato strategie zohlední různou úroveň kvality tepla (vysokou, střední, nízkou teplotu) specifickou pro různé procesy a použití.** Posouzení je v souladu se zásadou **„energetická účinnost v první řadě“** a je součástí integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu uvedených v člancích 3 a 14 nařízení (EU) 2018/1999 a doprovází komplexní posouzení vytápění a chlazení požadované podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2012/27/EU.“;

- c) v odst. 2 prvním pododstavci se písmeno a) zrušuje;

- ca) v odstavci 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:**

„Členské státy zejména poskytnou vlastníkům nebo nájemcům budov a malým a středním podnikům informace o nákladově efektivních opatřeních a finančních nástrojích ke zlepšení využívání energie z obnovitelných zdrojů v systémech vytápění a chlazení. Členské státy poskytují tyto informace prostřednictvím přístupných a transparentních poradenských nástrojů založených na bázi jednotlivých kontaktních míst.“;

- d) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Za účelem dosažení průměrného ročního nárůstu uvedeného v odstavci 1 prvním pododstavci členské státy provedou alespoň tři z těchto opatření:

- a) fyzické začlenění energie z obnovitelných zdrojů nebo odpadního tepla a chladu do energetických zdrojů a paliv dodávaných pro účely vytápění a chlazení;
- b) instalace vysoce účinných systémů pro vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů v budovách, **připojení budov k vysoce účinným systémům dálkového vytápění a chlazení nebo využití energie z obnovitelných zdrojů** nebo odpadního tepla a chladu pro průmyslové procesy vytápění a chlazení;
- c) opatření, na která se vztahují obchodovatelné certifikáty dokazující splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 prvním pododstavci prostřednictvím podpory instalačních opatření podle písmene b) tohoto odstavce provedených jiným hospodářským subjektem, jako jsou nezávislá osoba provádějící instalaci technologií obnovitelných zdrojů nebo společnost energetických služeb poskytující služby pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- d) budování kapacit pro vnitrostátní, **regionální** a místní orgány za účelem **zmapování místního potenciálu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů a plánování a provádění projektů a infrastruktur v oblasti obnovitelných zdrojů energie a poskytování příslušného poradenství;**
- e) vytvoření rámců pro zmírňování rizik s cílem snížit kapitálové náklady na projekty v oblasti vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů **a v oblasti odpadního tepla a chladu, které mimo jiné umožní slučování menších projektů a jejich ucelenější propojení s dalšími opatřeními v oblasti energetické účinnosti a renovace budov;**

Středa 14. září 2022

- f) podpora smluv o nákupu **řešení pro vytápění a chlazení energií z obnovitelných zdrojů** pro podnikové a kolektivní malé spotřebitele;
- g) plánované režimy nahrazování fosilních **zdrojů** topných soustav, **topných soustav neslučitelných s obnovitelnými zdroji** nebo režimy postupného ukončení využívání fosilních paliv s dílčími cíli;
- h) plánování tepla z obnovitelných zdrojů zahrnující chlazení, požadavky na místní a regionální úrovni;
- i) jiná politická opatření s rovnocenným účinkem, včetně fiskálních opatření, režimů podpory nebo jiných finančních pobídek **příspěvujících k instalaci zařízení na vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů a k rozvoji energetických sítí dodávajících energii z obnovitelných zdrojů pro vytápění a chlazení v budovách a průmyslu;**
- j) **podpora produkce bioplynu a jeho vpouštění do plynárenské sítě namísto jeho využití k výrobě elektřiny;**
- k) **opatření na podporu integrace technologií ukládání tepelné energie do systémů vytápění a chlazení;**
- l) **podpora sítí dálkového vytápění a chlazení založených na obnovitelných zdrojích ve vlastnictví spotřebitelů, zejména společenství pro obnovitelné zdroje, mimo jiné prostřednictvím regulačních opatření, mechanismů financování a podpory.**

Při přijímání a provádění těchto opatření členské státy zajistí přístupnost opatření pro všechny spotřebitele, **včetně těch, kteří jsou nájemníky**, zejména pro ty, kteří žijí v nízkopříjmových nebo zranitelných domácnostech, **a požadují, aby významná část opatření byla přednostně prováděna v domácnostech, které žijí ve stavu energetické chudoby definovaném v [přepřpracovaném znění směrnice o energetické účinnosti], a v sociálním bydlení**, které by jinak nemusely mít dostatečný počáteční kapitál k jejich využití.“.

13) Článek 24 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy by měly podporovat renovaci stávajících a rozvoj vysoce účinných sítí dálkového vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů 4. a 5. generace, které využívají výhradně obnovitelných zdrojů energie a nevyhnutelného odpadního tepla nebo chladu, a to na základě pozitivní ekonomické a environmentální analýzy nákladů a přínosů provedené v partnerství se zúčastněnými místními orgány. Členské státy zajistí, aby byly informace o energetické náročnosti, **emisích skleníkových plynů** a podílu energie z obnovitelných zdrojů v jejich soustavách dálkového vytápění a chlazení konečným spotřebitelům poskytovány snadno přístupným způsobem, například ve vyúčtováních, na internetových stránkách dodavatelů nebo na žádost. Informace o podílu energie z obnovitelných zdrojů se vyjádří alespoň jako procentní podíl hrubé konečné spotřeby vytápění a chlazení přidělené zákazníkům dané soustavy dálkového vytápění a chlazení, včetně informací o tom, kolik energie bylo použito k dodání jedné jednotky vytápění zákazníkovi nebo konečnému uživateli.“;

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Členské státy usilují o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů, **včetně tepla vyrobeného z elektřiny z obnovitelných zdrojů energie**, a z odpadního tepla a chladu v dálkovém vytápění a chlazení nejméně o 2,3 procentního bodu jakožto roční průměr vypočítaný za období let 2021 až 2025 a pro období 2026 až 2030, počínaje podílem energie z obnovitelných zdrojů, **včetně tepla vyrobeného z elektřiny z obnovitelných zdrojů energie**, a z odpadního tepla a chladu v dálkovém vytápění a chlazení dosaženým v roce 2020, a stanoví za tím účelem nezbytná opatření. Podíl energie z obnovitelných zdrojů se vyjádří jako podíl na hrubé konečné spotřebě energie v dálkovém vytápění a chlazení upravený na normální průměrné klimatické podmínky.

Středa 14. září 2022

Členské státy, jejichž podíl energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu v dálkovém vytápění a chlazení přesahuje 60 %, mohou započítat jakýkoli takový podíl jako splňující průměrný roční nárůst uvedený v prvním pododstavci.

Členské státy stanoví nezbytná opatření pro provedení průměrného ročního nárůstu uvedeného v prvním pododstavci ve svých integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu podle přílohy I nařízení (EU) 2018/1999.“;

c) vkládá se nový odstavec 4a, který zní:

„4a. Členské státy zajistí, aby byli provozovatelé soustav dálkového vytápění a chlazení s kapacitou nad 25 Mwth **podněcováni k tomu**, připojit dodavatele energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu, nebo **podněcováni k tomu**, nabídnout, že připojí dodavatele, kteří jsou třetími stranami, a nakoupí od nich teplo a chlad vyrobené z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla a chladu, na základě nediskriminačních kritérií, **která stanoví příslušné členské státy, pokud je toto připojení technicky a ekonomicky proveditelné a** pokud tito provozovatelé potřebují učinit jeden či více z těchto kroků:

- a) uspokojit poptávku nových zákazníků;
- b) nahradit stávající kapacity pro výrobu tepla nebo chladu; a
- c) rozšířit stávající kapacity pro výrobu tepla nebo chladu.“

Členské státy se mohou rozhodnout, že započítají elektřinu z obnovitelných zdrojů použitou při dálkovém vytápění a chlazení do ročního průměrného nárůstu stanoveného v odstavci 4 tohoto článku. Elektřina z obnovitelných zdrojů započtená do čl. 7 odst. 1 písm. b) nebude zohledněna pro účely dosažení cílů stanovených v čl. 7 odst. 1 písm. a).

Pokud se členský stát rozhodne elektřinu z obnovitelných zdrojů použitou při dálkovém vytápění a chlazení započítat, oznámí své rozhodnutí před zavedením takového mechanismu Komisi. Členské státy zahrnou množství elektřiny z obnovitelných zdrojů použité při dálkovém vytápění a chlazení do svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu podle článku 17 nařízení (EU) 2018/1999.“;

d) odstavce 5 a 6 se nahrazují tímto:

„5. Členské státy mohou provozovateli soustavy dálkového vytápění nebo chlazení povolit, aby odmítl připojení a nákup tepla nebo chladu od externího dodavatele v kterékoli z těchto situací:

- a) daná soustava postrádá nezbytnou kapacitu z důvodu jiných dodávek tepla nebo chladu z obnovitelných zdrojů nebo odpadního tepla a chladu;
- b) teplo nebo chlad od dodavatele, který je třetí stranou, nesplňuje technické požadavky nezbytné pro připojení a zajištění spolehlivého a bezpečného provozu soustavy dálkového vytápění a chlazení;
- c) provozovatel může prokázat, že by poskytnutí přístupu vedlo k nadměrnému zvýšení nákladů na teplo nebo chlad pro konečné zákazníky ve srovnání s náklady na využívání hlavního místního zdroje tepla nebo chladu, jež by teplo a chlad z obnovitelných zdrojů nebo odpadní teplo a chlad konkurovaly;
- d) systém provozovatele splňuje definici účinného dálkového vytápění a chlazení stanovenou v [článku x navrhovaného přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti].

Členské státy zajistí, aby provozovatel soustavy dálkového vytápění nebo chlazení, pokud odmítá připojit určitého dodavatele vytápění nebo chlazení podle prvního pododstavce, informoval příslušný orgán o důvodech odmítnutí, jakož i o podmínkách, které musí být splněny, a o opatřeních, která musí být v soustavě přijata, aby připojení bylo umožněno. Členské státy zajistí, aby byl zaveden vhodný postup pro nápravu neodůvodněných zamítnutí.

Středa 14. září 2022

6. Členské státy zavedou **v případě potřeby** koordinační rámec mezi provozovateli soustav dálkového vytápění a chlazení a potenciálními zdroji odpadního tepla a chladu v průmyslových a terciárních odvětvích s cílem usnadnit využívání odpadního tepla a chladu. Tento koordinační rámec zajistí **uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ a usnadní** dialog, pokud jde o využívání odpadního tepla a chladu, zahrnující alespoň:

- a) provozovatele soustav dálkového vytápění a chlazení;
 - b) podniky v průmyslovém a terciárním sektoru produkující odpadní teplo a chlad, které lze ekonomicky využít prostřednictvím soustav dálkového vytápění a chlazení, jako jsou datová centra, průmyslové závody, velké obchodní budovy, **zařízení pro skladování energie** a veřejná doprava; ■
 - c) místní orgány odpovědné za plánování a schvalování energetických infrastruktur.“
 - d) **vědeckí odborníci zabývající se nejmodernějšími systémy dálkového vytápění a chlazení, které jsou vysoce energeticky účinné a plně založené na obnovitelných zdrojích;**
 - e) **společenství pro obnovitelné zdroje zapojená do vytápění a chlazení..“;**
- e) odstavce 8, 9 a 10 se nahrazují tímto:

„8. Členské zřídí rámec, podle kterého provozovatelé elektroenergetických distribučních soustav nejméně každé čtyři roky posoudí ve spolupráci s provozovateli soustav dálkového vytápění nebo chlazení ve svých oblastech potenciál soustav dálkového vytápění nebo chlazení poskytovat zajištění výkonové rovnováhy a další systémové služby, včetně reakce na poptávku a tepelné akumulace přebytečné elektřiny z **centralizovaných a decentralizovaných** obnovitelných zdrojů, a zda by využití zjištěného potenciálu bylo účinnější z hlediska zdrojů a nákladů než alternativní řešení, v **souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“**.

Členské státy zajistí, aby provozovatelé elektroenergetických přenosových a distribučních soustav řádně zohlednili výsledky posouzení požadovaného podle prvního pododstavce při plánování sítě, investicích do sítě a rozvoji infrastruktury na jejich příslušných územích.

Členské státy usnadní koordinaci mezi provozovateli soustav dálkového vytápění a chlazení a provozovateli elektroenergetických přenosových a distribučních soustav s cílem zajistit, aby se na jejich trzích s elektřinou mohly účastnit vyrovnávací, skladovací a jiné služby flexibility, jako je reakce na poptávku, poskytované provozovateli soustav dálkového vytápění a dálkového chlazení, **a to nediskriminačním způsobem**.

Členské státy mohou rozšířit požadavky na posuzování a koordinaci podle prvního a třetího pododstavce na provozovatele plynárenských přepravních a distribučních soustav, včetně vodíkových a jiných energetických sítí.

9. Členské státy zajistí, aby byla práva spotřebitelů a pravidla pro provoz soustav dálkového vytápění a chlazení v souladu s tímto článkem jasně definována, veřejně přístupná a vymáhána příslušným orgánem.

10. Od členského státu se nevyžaduje uplatňování **odstavce 2**, pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

- a) jeho podíl dálkového vytápění nebo chlazení není vyšší než 2 % hrubé konečné spotřeby energie na vytápění a chlazení ke dni 24. prosince 2018;
- b) jeho podíl dálkového vytápění nebo chlazení je zvýšen na 2 % hrubé konečné spotřeby energie na vytápění a chlazení ke dni 24. prosince 2018 v důsledku rozvoje nových účinných soustav dálkového vytápění a chlazení, na základě jeho integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu podle přílohy I nařízení (EU) 2018/1999 a posouzení uvedeného v čl. 23 odst. 1a této směrnice;
- c) 90 % hrubé konečné spotřeby energie v soustavách dálkového vytápění a chlazení se uskutečňuje v soustavách dálkového vytápění a chlazení, které odpovídají definici stanovené v [článku x navrhovaného přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti].“.

Středa 14. září 2022

14) Článek 25 se nahrazuje tímto:

„Článek 25

Snížení intenzity emisí skleníkových plynů v odvětví dopravy v důsledku využívání energie z obnovitelných zdrojů

1. Každý členský stát stanoví povinnost dodavatelů paliv zajistit, že:

a) množství obnovitelných paliv a elektřiny z obnovitelných zdrojů dodávané do odvětví dopravy vede ke snížení intenzity emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o **16 %** ve srovnání se základní úrovní stanovenou v čl. 27 odst. 1 písm. b) v souladu s trajektorií stanovenou členským státem;

b) podíl pokročilých biopaliv a bioplynu vyrobených ze vstupních surovin uvedených v příloze IX části A v energii dodávané do odvětví dopravy činí **nejméně 0,5 % v roce 2025 a nejméně 2,2 % v roce 2030** a podíl obnovitelných paliv nebiologického původu činí v roce **2028 nejméně 2,6 % a nejméně 5,7 % v roce 2030**;

ba) od roku 2030 dodávají dodavatelé paliv nejméně 1,2 % obnovitelných paliv nebiologického původu a obnovitelného vodíku pro námořní dopravu, kde je snížit emise uhlíku obtížné. Členský stát, který na svém území nemá žádné námořní přístavy, se může rozhodnout toto ustanovení nepoužít. Každý členský stát, který hodlá této výjimky využít, o tom uvědomí Komisi nejpozději jeden rok po ... [vstup této pozměňující směrnice v platnost]. Jakékoli následné změny se rovněž oznámí Komisi.

Pokud se seznam vstupních surovin uvedený v části A a v příloze IX změní v souladu s čl. 28 odst. 6, minimální podíl pokročilých biopaliv a bioplynu vyrobených ze vstupních surovin v energii dodávané do odvětví dopravy uvedený v písmenu b) tohoto odstavce se odpovídajícím způsobem zvýší, přičemž bude vycházet z posouzení dopadů provedeného Komisí.

Komise tuto povinnost stanovenou v odstavci 1 posoudí s cílem předložit do roku 2025 legislativní návrh na jeho zvýšení, pokud se náklady na výrobu energie z obnovitelných zdrojů dále významně sníží, bude-li třeba splnit mezinárodní závazky Unie ohledně dekarbonizace nebo bude-li toto zvýšení odůvodněno významným snížením spotřeby energie v Unii.

Pro výpočet snížení uvedeného v písmenu a) a podílu uvedeného v písmenu b) vezmou členské státy v úvahu obnovitelná paliva nebiologického původu rovněž tehdy, jsou-li používána jako meziprodukty pro výrobu konvenčních **dopravních** paliv. Pro výpočet snížení uvedeného v písmenu a) mohou členské státy zohlednit recyklovaná paliva s obsahem uhlíku.

Při stanovení této povinnosti dodavatelů paliv mohou členské státy osvobodit dodavatele paliv, kteří dodávají elektřinu nebo kapalná a plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu, od plnění povinnosti, aby tato paliva obsahovala minimální podíl pokročilých biopaliv a bioplynu vyráběných ze surovin uvedených v příloze IX části A.

2. Členské státy zavedou mechanismus, který dodavatelům paliv na jejich území umožní výměnu kreditů za dodávky energie z obnovitelných zdrojů do odvětví dopravy. Hospodářské subjekty, které dodávají elektřinu z obnovitelných zdrojů **lehkým a těžkým nákladním** elektrickým vozidlům prostřednictvím veřejných dobíjecích stanic **nebo energie z obnovitelných zdrojů**, obdrží kredity bez ohledu na to, zda se na ně vztahuje povinnost stanovená členským státem pro dodavatele paliv, a mohou tyto kredity prodávat dodavatelům paliv, kteří mohou tyto kredity použít ke splnění povinnosti stanovené v odst. 1 prvním pododstavci. **Členské státy se mohou rozhodnout do mechanismu uvedeného v prvním pododstavci zahrnout soukromé dobíjecí stanice, pokud lze prokázat, že elektřina z obnovitelných zdrojů dodávaná těmito dobíjecími stanicemi je poskytována výhradně elektrickým vozidlům.**

15) Článek 26 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

Středa 14. září 2022

i) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Pro účely výpočtu hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů členského státu uvedené v článku 7 a cíle snížení intenzity emisí skleníkových plynů stanoveného v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nesmí být podíl biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy spotřebovaných v dopravě, jsou-li vyrobeny z potravinářských a krmných plodin, vyšší o více než jeden procentní bod, než je podíl těchto paliv na konečné spotřebě energie v odvětví dopravy v daném členském státě v roce 2020 s tím, že podíl konečné spotřeby energie v odvětví dopravy v tomto členském státě představuje nejvýše 7 %.

Na žádost členského státu může Komise povolit odchylku od prvního pododstavce, která členským státům umožní vyloučit biokapaliny používané k výrobě elektřiny v nejvzdálenějších regionech ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování EU z výpočtu stropu 7 % konečné spotřeby energie v odvětví silniční a železniční dopravy podle prvního pododstavce, pokud je tato odchylka odůvodněna místními specifiky. Členské státy požádají Komisi o tuto výjimku do ... [datum provedení této pozměňovací směrnice ve vnitrostátních předpisech] a poskytnou pro ni odůvodnění na základě aktuálních vědecko-technických údajů. Komise rozhodne o žádosti členského státu během tří měsíců po jejím obdržení.“;

ia) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Je-li podíl biopaliv a biokapalin uvedený v první pododstavci v členském státě nižší než 1 %, může být zvýšen na nejvýše 2 % konečné spotřeby energie v odvětvích silniční a železniční dopravy.“;

ii) čtvrtý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Je-li v některém členském státě podíl biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy spotřebovaných v dopravě a vyrobených z potravinářských a krmných plodin omezen na podíl nižší než 7 % nebo se některý členský stát rozhodne tento podíl dále omezit, může dotčený členský stát odpovídajícím způsobem snížit cíl snížení intenzity emisí skleníkových plynů uvedený v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) s ohledem na příspěvek, kterým by tato paliva přispěla k úsporám emisí skleníkových plynů. Členské státy za tímto účelem uvažují, že tato paliva uspoří 50 % emisí skleníkových plynů.“;

b) **1** odstavec 2 se mění takto:

i) v prvním a pátém pododstavci se slova „minimální podíl uvedený v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci“ nahrazují slovy „cíle snížení emisí skleníkových plynů uvedený v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. a)“;

ii) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Do ... [datum vstupu této pozměňující směrnice v platnost] se tato hranice sníží na 0 %.“;

iii) za čtvrtý pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Do 30. června 2023 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o aktualizovaném stavu rozšíření celosvětové produkce relevantních potravinářských a krmných plodin. Tato aktualizace bude zahrnovat nejnovější údaje z posledních dvou let ohledně odlesňování a surovin s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy a bude se týkat i dalších vysoce rizikových komodit v kategorii surovin s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy. Pro účely aktů v přenesené pravomoci uvedených v šestém pododstavci, se maximální podíl průměrného ročního rozšíření celosvětové produkční plochy na půdu s velkou zásobou uhlíku stanoví na 7,9 %.“.

16) Článek 27 se mění takto:

a) název se nahrazuje tímto:

Středa 14. září 2022

„Pravidla pro výpočet v odvětví dopravy a s ohledem na obnovitelná paliva nebiologického původu bez ohledu na jejich konečné použití“;

b) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Pro výpočet snížení intenzity emisí skleníkových plynů podle čl. 25 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) se použijí tato pravidla:

a) úspory emisí skleníkových plynů se vypočítají takto:

- i) u biopaliv a bioplynu vynásobením množství těchto paliv dodávaných do všech druhů dopravy jejich úsporami emisí stanovenými v souladu s článkem 31;
- ii) u obnovitelných paliv nebiologického původu a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku vynásobením množství těchto paliv, které je dodáváno pro všechny druhy dopravy, úsporami emisí stanovenými v souladu s akty v přenesené pravomoci přijatými podle čl. 29a odst. 3;
- iii) v případě elektřiny z obnovitelných zdrojů vynásobením množství elektřiny z obnovitelných zdrojů, která je dodávána všem druhům dopravy, hodnotou referenčního fosilního paliva.

Hodnota referenčního fosilního paliva $EC_{F(e)}$ stanovená v příloze V se použije do 31. prosince 2029. Od 1. ledna 2030 se použije hodnota referenčního fosilního paliva $E_{F(t)}$ stanovená v příloze V.

Úspory emisí skleníkových plynů dosažené v roce 2030 používáním elektřiny z obnovitelných zdrojů v dopravě, vypočtené na základě hodnoty referenčního fosilního paliva $E_{F(t)}$, však představují dodatečný příspěvek elektřiny z obnovitelných zdrojů k tomu, co již bylo dosaženo do 31. prosince 2029 s použitím hodnoty referenčního fosilního paliva $EC_{F(e)}$ pro výpočet úspor emisí od roku 2030.

b) základní úroveň uvedená v čl. 25 odst. 1 se vypočítá tak, že se množství energie dodané do odvětví dopravy vynásobí hodnotou referenčního fosilního paliva $E_{F(t)}$ stanovenou v příloze V;

c) pro výpočet příslušných množství energie se použijí tato pravidla:

- i) pro účely výpočtu konečné spotřeby energie dodávané do odvětví dopravy se použijí hodnoty týkající se energetického obsahu paliv používaných v odvětví dopravy stanovené příloze III;
- ii) pro účely stanovení energetického obsahu paliv používaných v odvětví dopravy neuvedených v příloze III použijí členské státy k určení výhřevnosti paliv příslušné evropské normy. Nebyla-li pro tento účel přijata evropská norma, použijí se příslušné normy ISO;
- iii) množství elektřiny z obnovitelných zdrojů dodávané do odvětví dopravy se určí vynásobením množství elektřiny dodané do tohoto odvětví průměrným podílem elektřiny z obnovitelných zdrojů dodané na území členského státu v předchozích dvou letech. Jako výjimka platí, že pokud je elektřina získána z přímého připojení k zařízení vyrábějícímu elektřinu z obnovitelných zdrojů a dodávána do odvětví dopravy, tato elektřina se plně započítá jako elektřina z obnovitelných zdrojů;
- iv) podíl biopaliv a bioplynu vyrobených ze vstupních surovin uvedených v příloze IX části B na energetickém obsahu paliv a elektřiny dodávaných do odvětví dopravy, s výjimkou Kypru a Malty, je omezen na 1,7 %;

Pokud se seznam vstupních surovin uvedený v příloze IX části B změní v souladu s čl. 28 odst. 6, limitní hodnota těchto biopaliv a bioplynu se odpovídajícím způsobem zvýší, přičemž bude vycházet z posouzení dopadů provedeného Komisí.

Středa 14. září 2022

- d) snížení intenzity emisí skleníkových plynů v důsledku využívání energie z obnovitelných zdrojů se určí tak, že úspora emisí skleníkových plynů vyplývající z používání biopaliv, bioplynu a elektřiny z obnovitelných zdrojů dodávané pro všechny druhy dopravy se vydělí základní úrovní.

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 35, jimiž doplní tuto směrnici tím, že přizpůsobí energetický obsah paliv používaných v odvětví dopravy uvedený v příloze III v souladu s vědeckotechnickým pokrokem;“;

- c) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. Pro výpočet cílů uvedených v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) se použijí tato pravidla:

- a) pro výpočet jmenovatele, tj. množství energie spotřebované v odvětví dopravy, se zohlední všechna paliva a elektřina dodávaná do odvětví dopravy;
- b) pro výpočet čitatele se zohlední energetický obsah pokročilých biopaliv a bioplynu vyrobených ze vstupních surovin uvedených v příloze IX části A a obnovitelných paliv nebiologického původu dodávaných všem druhům dopravy na území Unie;
- c) podíly pokročilých biopaliv a bioplynu vyrobených ze vstupních surovin uvedených v části A přílohy IX a obnovitelných paliv nebiologického původu dodávaných v letecké a námořní dopravě se počítají jako 1,2násobek jejich energetického obsahu.“;

- d) odstavec 2 se zrušuje;

- e) odstavec 3 *se nahrazuje tímto:*

3. Je-li pro výrobu paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používána elektřina, a to buď přímo, nebo pro výrobu meziproduktů, použije se k určení podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů průměrný podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů v zemi výroby ve výši naměřené dva roky před dotčeným rokem.

Elektřinu získanou z přímého připojení k jednomu či několika zařízením vyrábějícím elektřinu z obnovitelných zdrojů lze plně započítat jako elektřinu z obnovitelných zdrojů, pokud je používána pro výrobu paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu, za předpokladu, že toto zařízení prokáže, že příslušná elektřina byla dodána bez odběru elektřiny ze sítě.

Kromě toho elektřina, která byla odebírána z distribuční soustavy, může být započítána jako elektřina vyrobená zcela z obnovitelných zdrojů, je-li vyrobena výhradně z obnovitelných zdrojů a byly prokázány obnovitelné vlastnosti a jiná odpovídající kritéria, čímž se zajistí, aby obnovitelné vlastnosti této elektřiny byly uplatněny pouze jednou a v jediné oblasti konečné spotřeby.

To lze zajistit splněním těchto požadavků:

- a) za účelem prokázání obnovitelných vlastností by měli mít výrobci paliv povinnost uzavírat se zařízeními vyrábějícími elektřinu jednu nebo více smluv o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů pro množství, které je přinejmenším rovnocenné množství elektřiny, o němž se tvrdí, že je plně z obnovitelných zdrojů;
- b) rovnováhy mezi elektřinou z obnovitelných zdrojů nakoupenou prostřednictvím jedné nebo více smluv o nákupu elektřiny a množstvím elektřiny odebraným ze sítě za účelem výroby paliva musí být dosahováno čtvrtletně, aby mohla být výroba plně kvalifikována jako výroba paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu.

Od 1. ledna 2030 musí být rovnováhy mezi elektřinou z obnovitelných zdrojů nakoupenou prostřednictvím jedné nebo více smluv o nákupu elektřiny a množstvím elektřiny odebraným ze sítě za účelem výroby paliva dosahováno buď měsíčně, čtvrtletně, nebo ročně, aby mohla být výroba plně kvalifikována jako výroba paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu. Časová korelace závisí na posouzení provedeném Komisí. Tento požadavek se vztahuje na všechna stávající zařízení, včetně zařízení uvedených do provozu před rokem 2030.

Středa 14. září 2022

Pokud jde o umístění elektrolyzáru, musí být splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

- a) **zařízení vyrábějící elektřinu z obnovitelných zdrojů na základě smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů se nachází ve stejné zemi jako elektrolyzář nebo v sousední zemi; nebo**
- b) **zařízení vyrábějící elektřinu z obnovitelných zdrojů na základě smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů se nachází v nabídkové zóně na moři přiléhající k zemi, kde se elektrolyzář nachází, nebo v sousední zemi.**

Elektřina, která byla odebírána z distribuční soustavy či znovu dodána ze zařízení pro skladování energie, může být započítána jako elektřina vyrobená zcela z obnovitelných zdrojů, je-li vyrobena výhradně z obnovitelných zdrojů a byly prokázány obnovitelné vlastnosti a jiná odpovídající kritéria, čímž se zajistí, aby obnovitelné vlastnosti této elektřiny byly uplatněny pouze jednou a v jediné oblasti konečné spotřeby.

Elektřina vyrobená solárním elektrickým vozidlem, která je používána k pohybu samotného vozidla, se může považovat za zcela obnovitelnou.

(17) Článek 28 se mění takto:

- a) odstavce 2, 3 a 4 se zrušují;
- b) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„Do 31. prosince 2024 přijme Komise akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 35 s cílem doplnit tuto směrnici tím, že specifikuje metodiku pro určení podílu biopaliv a bioplynu pro dopravu vzniklých zpracováním biomasy ve společném procesu s fosilními palivy.“;

ba) v odstavci 6 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

„c) potřebu zabránit účinkům výrazně narušujícím trhy s (vedlejšími) produkty, odpady nebo zbytky s ohledem na budoucí dostupnost surovin a potřebu zabránit narušení trhu vedoucímu k masivnímu dovozu surovin;

d) možnost, že přinese značné úspory emisí skleníkových plynů v porovnání s fosilními palivy na základě posouzení životního cyklu emisí, s přihlédnutím k dostupným objemům vstupních surovin a podílu již existujících jiných konkurenčních průmyslových využití s náležitým ohledem na vnitrostátní specifika;“;

- c) v odstavci 7 se slova „stanovená v čl. 25 odst. 1 čtvrtém pododstavci“ nahrazují slovy „stanovená v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. b).“.

(18) Článek 29 se mění takto:

- a) odstavec 1 se mění takto:

-i) v prvním pododstavci se návětí nahrazuje tímto:

„Energie z biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy se zohlední pro účely uvedené v písmenech a), b) a c) tohoto pododstavce, pouze pokud splňují kritéria udržitelnosti a kritéria úspor emisí skleníkových plynů stanovená v odstavcích 2 až 7 a 10 tohoto článku, a pokud zohledňují hierarchii odpadů stanovenou v článku 4 směrnice 2008/98/ES a zásadu kaskádového využívání uvedenou v článku 3.“;

Středa 14. září 2022

i) v prvním pododstavci se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) příspěvek k podílu energie z obnovitelných zdrojů členských států a cílům uvedeným v čl. 3 odst. 1, čl. 15a odst. 1, čl. 22a odst. 1, čl. 23 odst. 1, čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 1 této směrnice;“;

ia) za první pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Energie z paliv z pevné biomasy se nezohlední pro účely uvedené v písmenech b) a c) prvního pododstavce, pokud pocházejí z primární dřevní biomasy ve smyslu článku 2 této směrnice. S cílem přispět k cíli v oblasti obnovitelných zdrojů uvedenému v čl. 3 odst. 1 nesmí být podíl energie z paliv z pevné biomasy získané z primární dřevní biomasy ve smyslu článku 2 této směrnice vyšší než celkový podíl průměrné spotřeby energie z tohoto paliva v letech 2017–2022 na základě nejnovějších dostupných údajů.“;

ib) druhý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy vyrobené z odpadů a zbytků jiných než zbytků ze zemědělství, akvakultury, rybolovu a lesnictví mohou být zohledněny pro účely uvedené v prvním pododstavci písm. a), b) a c), pokud splňují pouze kritéria úspor emisí skleníkových plynů stanovená v odstavci 10. V případě použití směsného odpadu jsou však provozovatelé povinni používat systémy třídění směsného odpadu definované kvality, jejichž cílem je odstranění fosilních materiálů. Tento pododstavec se použije rovněž na odpad a zbytky, které jsou nejprve zpracovány na produkt, než jsou dále zpracovány na biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy.“

ii) čtvrtý pododstavec se nahrazuje tímto:

„Paliva z biomasy musí splňovat kritéria udržitelnosti a úspor skleníkových plynů stanovená v odstavcích 2 až 7 a 10, jsou-li použita

- a) v případě paliv z pevné biomasy v zařízeních vyrábějících elektřinu, vytápění a chlazení o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 7,5 MW nebo vyšším,
- b) v případě paliv z plynné biomasy v zařízeních vyrábějících elektřinu, vytápění a chlazení o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 2 MW nebo vyšším,
- c) v případě zařízení vyrábějících paliva z plynné biomasy s tímto průměrným průtokem biometanu:

i) více než 500 m³ ekvivalentu methanu/h, měřeno za standardních podmínek teploty a tlaku (tj. 0 °C a 1 bar atmosférického tlaku);

ii) pokud se bioplyn skládá ze směsi methanu a nehořlavých jiných plynů, pro průtok methanu se prahová hodnota stanovená v bodě i) přepočítá proporcionálně k objemovému podílu methanu ve směsi.“;

iii) za čtvrtý pododstavec se vkládá nový pododstavec, který zní:

„Členské státy mohou kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů použít na zařízení s nižším celkovým jmenovitým tepelným příkonem nebo průtokem biometanu.“;

Středa 14. září 2022

aa) v odstavci 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi zemědělské biomasy zohledněné pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) nesmějí být vyrobeny ze surovin získaných z půdy s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti, tj. z půdy, která měla v lednu 2008 nebo později jeden z těchto statusů, a to bez ohledu na to, zda ho stále ještě má, či nikoli:

- a) původní a starý les a jiné zalesněné plochy, tj. les a jiné zalesněné plochy s původními druhy, kde nejsou žádné viditelné známky lidské činnosti a kde nejsou významně narušeny ekologické procesy;
- b) vysoce biologicky rozmanitý les a jiné zalesněné plochy, které jsou druhově bohaté a nezhodnocené a byly příslušným orgánem označeny jako vysoce biologicky rozmanité, ledaže je prokázáno, že získávání těchto surovin do ochrany přírody nezasahovalo;

c) oblasti určené:

- i) zákonem nebo příslušným orgánem k účelům ochrany přírody; nebo
 - ii) k ochraně vzácných nebo ohrožených ekosystémů nebo druhů uznaných mezinárodními dohodami nebo zařazených na seznam sestavený mezivládními organizacemi nebo Mezinárodní unií pro ochranu přírody, jsou-li jako takové uznávány v souladu s čl. 30 odst. 4 prvním pododstavcem, ledaže se prokáže, že produkce surovin do uvedených účelů ochrany přírody nezasahuje;
- d) vysoce biologicky rozmanité travní porosty o rozloze větší než jeden hektar, totiž:
- i) původní travní porosty, které by bez lidského zásahu zůstaly zachovány jako takové a které vykazují přirozené složení druhů a ekologické charakteristiky a procesy; nebo
 - ii) uměle vytvořené travní porosty, které by se bez lidského zásahu v této podobě nezachovaly a které jsou druhově bohaté a nezhodnocené a byly příslušným orgánem označeny jako vysoce biologicky rozmanité, ledaže je prokázáno, že získávání surovin je nezbytné k uchování statusu vysoce biologicky rozmanitých travních porostů.
- iii) vřesoviště, jež si zachovává přirozené složení druhů a ekologické charakteristiky a procesy.“;

b) v odstavci 3 se za první pododstavec vkládá nový pododstavec, který zní:

„Tento odstavec, s výjimkou prvního pododstavce písm. c), se vztahuje rovněž na biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi lesní biomasy.“;

c) ■ odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi zemědělské biomasy zohledněné pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) nesmějí být vyrobeny ze surovin získaných z půdy s velkou zásobou uhlíku, tj. půdy, která měla v lednu roku 2008 jeden z těchto statusů a již ho nemá:

- a) mokřady, tj. půda pokrytá nebo nasycená vodou trvale nebo po významnou část roku;
- b) souvisle zalesněné plochy, totiž půda o rozloze větší než 1 hektar se stromy vyššími než pět metrů a porostem koruny tvořícím více než 30 %, nebo se stromy schopnými dosáhnout těchto limitů in situ;

Středa 14. září 2022

- c) *půda o rozloze větší než jeden hektar se stromy vyššími než pět metrů a porostem koruny tvořícím 10 až 30 % nebo se stromy schopnými dosáhnout těchto limitů in situ, ledaže je prokázáno, že při uplatnění metodiky stanovené v příloze V části C je zásoba uhlíku v oblasti předtím, než došlo k přeměně půdy, a po její přeměně, taková, že by byly splněny podmínky stanovené v odstavci 10 tohoto článku.*

ca) vřesoviště, jež si zachovává přirozené složení druhů a ekologické charakteristiky a procesy.

Tento odstavec se nepoužije, pokud v době, kdy byla surovina získána, měla půda stejný status jako v lednu 2008.

„První pododstavec, s výjimkou písmen b) a c), a druhý pododstavec se vztahují rovněž na biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi lesní biomasy.“;

- d) odstavec 5 se nahrazuje tímto:

„5. Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi zemědělské nebo lesní biomasy zohledněné pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) nesmějí být vyrobeny ze surovin získaných z půdy, která byla v lednu 2008 rašeliništěm, ledaže je prokázáno, že pěstování a získávání surovin nezahrnuje odvodňování dříve neodvodňované půdy, a příslušný vnitrostátní orgán může podat zprávu o tom, že jsou na vnitrostátní či nižší úrovni dodržována kritéria pro minimalizaci rizika používání lesní biomasy získané z neudržitelné produkce uvedené v odstavci 6.“;

- da) *vkládá se nový odstavec, který zní:*

„5a. Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi zemědělské biomasy zohledněné pro účely uvedené v písm. a), b) a c) prvního pododstavce odst. 1 nesmějí být vyrobeny ze surovin získaných v zemi, která není smluvní stranou Pařížské dohody.“;

- e) *v odstavci 6 se první pododstavec mění takto:*

- i) návětí se nahrazuje tímto:*

„Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi lesní biomasy zohledněné pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) a c) nesmějí pocházet z primární dřevěné biomasy, musí zohledňovat hierarchii odpadů stanovenou v článku 4 směrnice 2008/98/ES a zásadu kaskádového využívání uvedenou v článku 3 a musí splňovat následující kritéria, aby se minimalizovalo riziko využívání lesní biomasy pocházející z neudržitelné výroby. S cílem přispět k cílům v oblasti obnovitelných zdrojů uvedeným v čl. 3 odst. 1 nesmí být podíl energie z biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy získané z primární dřevní biomasy ve smyslu článku 2 této směrnice vyšší než celkový podíl průměrné spotřeby energie z tohoto paliva v letech 2017–2022 na základě nejnovějších dostupných údajů.“;

- ii) v písmenu a) se bod iii) nahrazuje tímto:*

„iii) ochranu oblastí, které jsou mezinárodním či vnitrostátním právním předpisem nebo příslušným orgánem určeny pro účely ochrany přírody, včetně mokřadů, travních porostů, vřesovišť a rašelinišť, s cílem zachovat biologickou rozmanitost a předejít ničení přírodních stanovišť, jak je stanoveno ve směrnici 2009/147/ES a směrnici 92/43/EHS, a udržet ekologický stav prostředí oceánů, jak je stanoveno ve směrnici 2008/56/ES, a ekologický stav řek, jak je stanoveno ve směrnici 2000/60/ES“;

Středa 14. září 2022

iii) v písmenu a) se bod iv) nahrazuje tímto:

„iv) těžba se provádí s ohledem na **zajištění toho, aby byla zachována kvalita** půdy a **biologická rozmanitost** s cílem **předejít negativním dopadům** tak, aby se **zamezilo** těžbě pařezů a kořenů **nevhodných pro využití jako materiál, např. prostřednictvím udržitelných postupů obhospodařování lesů**, degradaci původních **nebo starých** lesů nebo jejich přeměně na pěstované lesy a těžbě na citlivých půdách; **předchází holosečím, kromě případů, kdy slouží k dosažení příznivého a vhodného stavu ekosystému**, zajišťuje místně a **ekologicky** vhodné prahové hodnoty pro těžbu mrtvé dřevní hmoty a **zajišťuje** požadavky na používání systémů těžby dřeva, které minimalizují dopady na kvalitu půdy, včetně zhutňování půdy, a na prvky biologické rozmanitosti a stanoviště:“;

v) v písmenu b) se bod iv) nahrazuje tímto:

„iv) těžba se provádí s ohledem na **zajištění toho, aby byla zachována kvalita** půdy a **biologická rozmanitost** s cílem **předejít negativním dopadům** tak, aby se **zamezilo** těžbě pařezů a kořenů **nevhodných pro využití jako materiál, např. prostřednictvím udržitelných postupů obhospodařování lesů**, degradaci původních **nebo starých** lesů nebo jejich přeměně na pěstované lesy a těžbě na citlivých půdách; **předchází holosečím, kromě případů, kdy slouží k dosažení příznivého a vhodného stavu ekosystému**, zajišťuje místně a **ekologicky** vhodné prahové hodnoty pro těžbu mrtvé dřevní hmoty a **zajišťuje** požadavky na používání systémů těžby dřeva, které minimalizují dopady na kvalitu půdy, včetně zhutňování půdy, a na prvky biologické rozmanitosti a stanoviště:“;

fa) vkládá se nový odstavec, který zní:

„7a. **Biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy na bázi lesní biomasy nepřekročí strop pro využívání lesní biomasy stanovený na vnitrostátní úrovni, který je v souladu s cíli daného členského státu v oblasti růstu propadu uhlíku definovanými v nařízení ... [revidované nařízení 2018/841].“;**

g) v odst. 10 prvním pododstavci se písmeno d) nahrazuje tímto:

„d) alespoň 70 % v případě výroby elektřiny, vytápění a chlazení z paliv z biomasy používaných v zařízeních, **která byla uvedena do provozu od 1. ledna 2021** do 31. prosince 2025 a alespoň 85 % v zařízeních, **která budou uvedena do provozu od 1. ledna 2026.**“;

ga) v odstavci 11 se věta nahrazuje tímto:

„11. **Elektřina z paliv z biomasy se zohlední pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) a c) pouze tehdy, pokud používaná paliva nezahrnují primární dřevní biomasu a pokud splňují jeden nebo více z následujících požadavků. S cílem přispět k cílům v oblasti obnovitelných zdrojů uvedeným v čl. 3 odst. 1 nesmí být podíl elektrické energie z paliv z biomasy získané z primární dřevní biomasy ve smyslu článku 2 této směrnice vyšší než celkový podíl průměrné spotřeby elektrické energie z těchto paliv v letech 2017–2022 na základě nejnovějších dostupných údajů.**“;

Středa 14. září 2022

gb) odstavec 13 se nahrazuje tímto:

„13. Pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci tohoto článku se členské státy mohou na omezenou dobu odchýlit od kritérií stanovených v odstavcích 2 až 7, 10 a 11 tohoto článku přijetím jiných kritérií vztahujících se na:

- a) zařízení umístěná v nejvzdálenějším regionu v souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování EU, pokud tato zařízení vyrábějí elektřinu nebo vytápění nebo chlazení z paliva z biomasy **a biokapalin, a na biopaliva určená zejména pro vesmírné odvětví a s ním spojenou činnost v oblasti astrofyziky**, a
- b) paliva z biomasy **a biokapalin** využívaná v zařízeních podle písmene a) tohoto pododstavce **a biopaliva využívaná ve vesmírném odvětví a v rámci s ním spojené činnosti v oblasti astrofyziky** bez ohledu na původ této biomasy, pokud jsou tato kritéria objektivně odůvodněná s cílem zajistit v daném nejvzdálenějším regionu **přístup k bezpečné zajištěné energii**, a tím podpořit přechod od fosilních paliv k udržitelným palivům z biomasy **a biokapalin**.

Pro účely uvedené v čl. 29 prvním pododstavci písm. a), b) a c) se zohlední biokapaliny, biopaliva a paliva z biomasy vyrobená na bázi primární dřevní biomasy získané udržitelným způsobem, která je výsledkem plánování využívání půdy v nejvzdálenějších regionech, jejichž území pokrývají alespoň z 90 % lesy.

K zajištění energetické bezpečnosti nejvzdálenějších regionů mohou členské státy i nadále poskytovat podporu při výrobě elektřiny z lesní biomasy v zařízeních vyrábějících pouze elektřinu, která se nacházejí v nejvzdálenějších regionech, jak je uvedeno v článku 349 Smlouvy o fungování EU.“.

gc) odstavec 14 se nahrazuje tímto:

„14. Členské státy mohou pro účely uvedené v odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) stanovit pro **biopaliva, biokapaliny a** paliva z biomasy dodatečná kritéria udržitelnosti.“.

19) Vkládá se článek 29a, který zní:

„Článek 29a

Kritéria úspor emisí skleníkových plynů pro obnovitelná paliva nebiologického původu a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku

1. Energie z obnovitelných paliv nebiologického původu se započítá do podílu energie z obnovitelných zdrojů členských států a do cílů uvedených v čl. 3 odst. 1, čl. 15a odst. 1, čl. 22a odst. 1, čl. 23 odst. 1, čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 1, pouze pokud úspory emisí skleníkových plynů z používání těchto paliv činí alespoň 70 %.
2. Energii z recyklovaných paliv s obsahem uhlíku lze započítat do cíle snížení emisí skleníkových plynů uvedeného v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. a), pouze pokud úspory emisí skleníkových plynů z používání těchto paliv dosáhnou alespoň 70 %.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 35 za účelem doplnění této směrnice stanovením metodiky pro posuzování úspor emisí skleníkových plynů z obnovitelných paliv nebiologického původu a z recyklovaných paliv s obsahem uhlíku. Tato metodika zajistí, že nebude udělen kredit za zabránění vzniku emisí CO₂, za jehož zachycování byl již získán emisní kredit podle jiných právních předpisů. **Do metodiky se zahrne obsah uhlíku v odpadech a jejich uvolňování do ovzduší.**

Metodika pro posuzování úspor emisí skleníkových plynů z recyklovaných paliv s obsahem uhlíku v každém případě zohlední – v rámci přístupu založeného na životním cyklu – „skrytý“ uhlík.“.

Středa 14. září 2022

19a) Vkládá se článek 29b, který zní:**„Článek 29b****Kritéria udržitelnosti pro vodní elektrárny**

Energie vyrobená z vodní energie se vyrábí v zařízení, které v souladu se směrnicí 2000/60/ES, a zejména s články 4 a 11 uvedené směrnice, provedlo veškerá technicky proveditelná a ekologicky relevantní zmírňující opatření ke snížení nepříznivých dopadů na vodu a opatření ke zlepšení stavu chráněných stanovišť a druhů přímo závislých na vodě.“.

20) Článek 30 se mění takto:**a) v odst. 1 prvním pododstavci se uvozující věta nahrazuje tímto:**

„Mají-li se obnovitelná paliva a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku započítávat do cílů uvedených v čl. 3 odst. 1, čl. 15a odst. 1, čl. 22a odst. 1, čl. 23 odst. 1, čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 1, požádají členské státy hospodářské subjekty, aby **prostřednictvím povinných nezávislých, veřejně přístupných auditů** prokázaly, že byla splněna kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů stanovená v čl. 29 odst. 2 až 7 a 10 a v čl. 29a odst. 1 a 2 pro obnovitelná paliva a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku. Za tím účelem na hospodářských subjektech požadují, aby použily systém hmotnostní bilance, který“;

b) v odstavci 3 se první a druhý pododstavec nahrazují tímto:

„Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby hospodářské subjekty předkládaly spolehlivé informace týkající se souladu s kritérii udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů stanovenými v čl. 29 odst. 2 až 7 a 10 a čl. 29a odst. 1 a 2 **a přihlížely k cílům EU v oblasti biologické rozmanitosti** a **dále** aby hospodářské subjekty na požádání zpřístupnily příslušnému členskému státu i **veřejnosti** údaje použité k vypracování těchto informací. **Členské státy akreditují nezávislé poskytovatele ověřovacích služeb v souladu s nařízením (ES) č. 765/2008, aby k předloženým informacím poskytli stanovisko a aby prokázali, že tak bylo učiněno. Pro splnění požadavků čl. 29 odst. 3 písm. a), b) a d), čl. 29 odst. 4 písm. a), čl. 29 odst. 5, čl. 29 odst. 6 písm. a) a čl. 29 odst. 7 písm. a) lze do prvního místa sběru lesní biomasy použít audit první nebo druhé strany. Audit ověří, zda jsou systémy používané hospodářskými subjekty přesné, spolehlivé a zabezpečené proti podvodům, a ověří i skutečnost, že materiály nebyly záměrně upraveny nebo vyřazeny tak, aby se dodávka nebo její část mohla stát odpadem nebo zbytkem. Hodnotí se rovněž četnost a metodika odebrání vzorků; a robustnost údajů.**

Povinnosti stanovené v tomto odstavci platí bez ohledu na to, zda jsou obnovitelná paliva a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku vyráběna v Unii nebo dovážena. Informace o zeměpisném původu a druhu surovin biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy podle dodavatele paliva jsou k dispozici spotřebitelům v **aktualizované, snadno přístupné a uživatelsky vstřícné podobě** na internetových stránkách provozovatelů, dodavatelů a příslušných orgánů i **na čerpacích stanicích** a aktualizují se každý rok.“;

c) v odstavci 4 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Komise může rozhodnout, že nepovinné vnitrostátní nebo mezinárodní režimy stanovující normy pro výrobu obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku poskytují přesné údaje o úsporách emisí skleníkových plynů pro účely čl. 29 odst. 10 a čl. 29a odst. 1 a 2, prokazují soulad s čl. 27 odst. 3 a čl. 31a odst. 5 nebo prokazují, že dodávky biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy splňují kritéria udržitelnosti uvedená v čl. 29 odst. 2 až 7. Při prokazování toho, že kritéria stanovená v čl. 29 odst. 6 a 7 jsou splněna, mohou subjekty poskytnout požadované důkazy přímo na úrovni oblasti získávání surovin. Komise může uznat oblasti

Středa 14. září 2022

určené k ochraně ekosystémů či druhů, které byly mezinárodními dohodami uznány jako vzácné či ohrožené nebo které byly zařazeny na seznamy sestavené mezivládními organizacemi nebo Mezinárodní unií pro ochranu přírody pro účely čl. 29 odst. 3 prvního pododstavce písm. c) bodu ii).“;

ca) v odstavci 4 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Komise může rozhodnout, že uvedené režimy obsahují přesné informace o opatřeních přijatých pro ochranu půdy, vody a ovzduší, obnovu znehodnocené půdy a zamezení nadměrné spotřeby vody v oblastech, kde je jí nedostatek“;

d) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Členské státy mohou zavést vnitrostátní režimy, v jejichž rámci je v souladu s metodikou vypracovanou podle čl. 29a odst. 3 ověřován soulad s kritérii udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů stanovenými v čl. 29 odst. 2 až 7 a 10 a čl. 29a odst. 1 a 2 v celém spotřebitelském řetězci, do něhož jsou zapojeny příslušné vnitrostátní orgány. Tyto režimy lze rovněž použít k ověření přesnosti a úplnosti informací uvedených hospodářskými subjekty v databázi Unie, k prokázání souladu s čl. 27 odst. 3 a k certifikaci biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy s nízkým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy.

Členský stát může svůj vnitrostátní režim oznámit Komisi. Komise posouzení tohoto režimu upřednostní, aby se usnadnilo vzájemné dvoustranné a vícestranné uznávání těchto režimů. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů rozhodnout, zda takto oznámený vnitrostátní režim splňuje podmínky stanovené v této směrnici. Tyto prováděcí akty se přijímají prezkumným postupem podle čl. 34 odst. 3.

Pokud je rozhodnutí kladné, nesmějí jiné režimy uznané Komisí v souladu s tímto článkem odmítat vzájemné uznávání s vnitrostátním režimem daného členského státu, pokud jde o ověřování souladu s kritérii, pro která byl Komisí uznán.

Pro zařízení vyrábějící elektřinu, vytápění a chlazení s celkovým jmenovitým tepelným příkonem od 5 do 20 MW zavedou členské státy zjednodušené vnitrostátní režimy ověřování s cílem zajistit splnění kritérií udržitelnosti a emisí skleníkových plynů stanovených v čl. 29 odst. 2 až 7 a 10.“;

e) v odstavci 9 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„9. V případě, že hospodářský subjekt předloží doklady nebo údaje získané v souladu s režimem, jenž byl předmětem rozhodnutí podle odstavce 4 nebo 6, nevyžaduje členský stát, aby hospodářský subjekt poskytl další doklady o splnění prvků, na něž se vztahuje režim a pro které byl režim uznán Komisí.“;

f) odstavec 10 se nahrazuje tímto:

„10. Na žádost členského státu, jež se může zakládat na žádosti hospodářského subjektu, Komise na základě všech dostupných důkazů přezkoumá, zda byla splněna kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů stanovená v čl. 29 odst. 2 až 7 a 10 a čl. 29a odst. 1 a 2, pokud jde o zdroje obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku.

Během šesti měsíců od obdržení takové žádosti a v souladu s prezkumným postupem uvedeným v čl. 34 odst. 3 Komise rozhodne prostřednictvím prováděcích aktů, zda může dotčený členský stát buď:

a) pro účely uvedené v čl. 29 odst. 1 prvním pododstavci písm. a), b) a c) zohlednit obnovitelná paliva a recyklovaná paliva s obsahem uhlíku z tohoto zdroje; nebo

Středa 14. září 2022

- b) odchylně od odstavce 9 tohoto článku žádat od dodavatele zdroje obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku, aby předložil další důkazy o splnění těchto kritérií udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů a těchto minimálních hodnot úspor emisí skleníkových plynů.“.

I

- 22) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 31a

Databáze Unie

1. **Do ... [tři měsíce po vstupu této pozměňující směrnice v platnost]** Komise zajistí, aby byla zřízena databáze Unie, která umožní sledování **paliv z biomasy**, kapalných a plyných obnovitelných paliv a recyklovaných paliv s obsahem uhlíku (*dále jen „databáze Unie“*).

2. Členské státy vyžadují, aby příslušné hospodářské subjekty včas zadávaly do této databáze přesné informace o provedených transakcích a o **kritériích udržitelnosti pro paliva**, která jsou předmětem těchto transakcí, včetně emisí skleníkových plynů během jejich životního cyklu od okamžiku jejich výroby do okamžiku jejich spotřeby v Unii. **Propojená plynárenská soustava se považuje za jediný systém hmotnostní bilance. Informace o vtláčení a čerpání se uvedou v databázi Unie pro plyná paliva.** Do databáze se rovněž zahrnou informace o tom, zda byla poskytnuta podpora na výrobu konkrétní zásilky paliva, a pokud ano, informace o typu režimu podpory.

Je-li to vhodné pro zlepšení sledovatelnosti údajů v celém dodavatelském řetězci, je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 35 za účelem dalšího rozšíření rozsahu informací, které mají být zahrnuty do databáze Unie, tak aby zahrnovaly příslušné údaje od okamžiku výroby nebo sběru surovin používaných k výrobě paliv.

Členské státy vyžadují, aby dodavatelé paliv vložili do databáze Unie informace nezbytné k ověření souladu s požadavky stanovenými v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci.

Bez ohledu na pododstavce 1 až 3 by hospodářské subjekty měly v případě plyných obnovitelných paliv a plyných paliv vtláčených do evropské plynárenské soustavy zadávat do této databáze informace o uskutečněných transakcích a o kritériích udržitelnosti a další relevantní informace, jako jsou emise skleníkových plynů paliv až do místa vtláčení do propojené plynárenské soustavy, je-li systém sledovatelnosti hmotnostního vyrovnávání doplněn zárukami původu.

3. Členské státy mají přístup do databáze Unie pro účely sledování a ověřování údajů.

4. Pokud byly pro výrobu dodávky plynu z obnovitelných zdrojů vydány záruky původu, členské státy zajistí, aby byly tyto záruky původu zrušeny **poté, co** bude **zásilka** obnovitelných plynů **odčerpána z evropské propojené plynárenské soustavy**.

5. Členské státy zajistí, aby byla ověřena přesnost a úplnost informací uvedených hospodářskými subjekty v databázi, například pomocí dobrovolných nebo vnitrostátních režimů, **které lze doplnit systémem záruk původu.**

5a. Databáze se otevřeným, transparentním a uživatelsky přívětivým způsobem zpřístupní veřejnosti a je průběžně aktualizována.

O informacích vykázaných v databázi Unie, včetně množství, zeměpisného původu a druhu vstupních surovin obnovitelných a nízkouhlíkových paliv, zveřejňuje Komise výroční zprávy určené široké veřejnosti.“.

- 22a) Článek 33 se mění takto:

a) v odstavci 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„3. V roce 2025 Komise v případě potřeby předloží legislativní návrh regulačního rámce na podporu energie z obnovitelných zdrojů pro období po roce 2030.“;

Středa 14. září 2022

b) v odstavci 3 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Při přípravě legislativního návrhu uvedeného v prvním pododstavci Komise zohlední:

- a) poradenství Evropského vědeckého poradního výboru pro změnu klimatu, zřízeného podle článku 10a nařízení (ES) č. 401/2009;
- b) předpokládaný unijní orientační rozpočet emisí skleníkových plynů uvedený v čl. 4 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1119;
- c) integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu předložené členskými státy do 30. června 2024 podle čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1999;
- d) zkušenosti získané při provádění této směrnice, včetně kritérií udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů; a
- e) technologický vývoj v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.“;

c) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„4a. Do ... [dva roky po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] Komise přezkoumá provádění této směrnice a zveřejní zprávu obsahující závěry tohoto přezkumu. Přezkum se zaměří zejména na:

- a) vnější dopady zavádění energie z obnovitelných zdrojů a její dopad na životní prostředí;
- b) socioekonomické přínosy provádění této směrnice;
- c) stav provádění souvisejících iniciativ v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v rámci plánu REPowerEU;
- d) otázku, zda je růst poptávky po elektřině v odvětví dopravy, průmyslu, stavebnictví a vytápění a chlazení a v odvětví paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu uspokojován rovnocenným nárůstem kapacit výroby energie z obnovitelných zdrojů;
- e) postupné snížení podílu paliv získaných z primární dřevní biomasy ve smyslu článku 2 této směrnice do roku 2030 za účelem započítání do cílů v oblasti obnovitelných zdrojů uvedených v čl. 3 odst. 1, a to na základě posouzení dopadů provedeného Komisí. Tento přezkum postupného snižování bude předložen nejpozději do tří let po provedení této směrnice ve vnitrostátním právu.

Komise a příslušné orgány v členských státech se průběžně přizpůsobují osvědčeným správním postupům a přijímají veškerá další opatření s cílem zjednodušit provádění této směrnice a snížit na minimum náklady na dodržování předpisů pro zúčastněné subjekty a dotčená odvětví.“.

23) Článek 35 se mění takto:

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v čl. 8 odst. 3 druhém pododstavci, čl. 29a odst. 3, čl. 26 odst. 2 čtvrtém a pátém pododstavci, čl. 27 odst. 1 druhém pododstavci, čl. 27 odst. 3 čtvrtém pododstavci, čl. 28 odst. 5, čl. 28 odst. 6 druhém pododstavci, čl. 31 odst. 5 druhém pododstavci a čl. 31a odst. 2 druhém pododstavci je svěřena Komisi na dobu pěti let od [vstupu této pozměňující směrnice v platnost]. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevyssloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.“;

Středa 14. září 2022

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 7 odst. 3 pátém pododstavci, čl. 8 odst. 3 druhém pododstavci, čl. 29a odst. 3, čl. 26 odst. 2 čtvrtém a pátém pododstavci, čl. 27 odst. 1 druhém pododstavci, čl. 27 odst. 3 čtvrtém pododstavci, čl. 28 odst. 5, čl. 28 odst. 6 druhém pododstavci, čl. 31 odst. 5 a čl. 31a odst. 2 druhém pododstavci kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm uvedené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.“;

c) odstavec 7 se nahrazuje tímto:

„Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 7 odst. 3 pátého pododstavce, čl. 8 odst. 3 druhého pododstavce, čl. 29a odst. 3, čl. 26 odst. 2 čtvrtého a pátého pododstavce, čl. 27 odst. 1 druhého pododstavce, čl. 27 odst. 3 čtvrtého pododstavce, čl. 28 odst. 5, čl. 28 odst. 6 druhého pododstavce, čl. 31 odst. 5 a čl. 31a odst. 2 druhého pododstavce vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.“.

24) Přílohy se mění v souladu s přílohami této směrnice.

Článek 2

Změny nařízení (EU) 2018/1999

1) Článek 2 se mění takto:

a) bod 11 se nahrazuje tímto:

„11) ‚cíli Unie v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030‘ závazný cíl pro celou Unii týkající se snížení domácích emisí skleníkových plynů napříč ekonomikou do roku 2030 minimálně o 40 % v porovnání s rokem 1990, závazný cíl pro celou Unii týkající se energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 uvedený v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001, hlavní cíl na úrovni Unie týkající se zlepšení energetické účinnosti do roku 2030 o minimálně 32,5 % a cíl dosažení 15 % propojení elektroenergetických soustav pro rok 2030, případně jakékoli další cíle v této oblasti dohodnuté Evropskou radou nebo Evropským parlamentem a Radou pro rok 2030“;

b) v bodě 20 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) v kontextu doporučení Komise založených na posouzení podle čl. 29 odst. 1 písm. b) týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů, časné plnění příspěvku členského státu k závaznému cíli Unie týkajícímu se energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030, jak je uvedeno v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001, poměřovaného s jeho vnitrostátními referenčními body pro energii z obnovitelných zdrojů“.

2) V článku 4 se písm. a) bod 2 nahrazuje tímto:

„2) s ohledem na energii z obnovitelných zdrojů:

k dosažení závazného cíle Unie týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030, jak je uvedeno v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001, příspěvek k tomuto cíli ve formě podílu energie členského státu z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v roce 2030, s orientační trajektorií tohoto příspěvku od roku 2021. Do roku 2022 dosáhne orientační trajektorie referenčního bodu ve výši alespoň 18 % celkového nárůstu podílu energie z obnovitelných zdrojů mezi závazným vnitrostátním cílem tohoto členského státu pro rok 2020 a jeho příspěvkem k cíli pro rok 2030. Do roku 2025 dosáhne orientační trajektorie referenčního bodu ve výši alespoň 43 % celkového nárůstu podílu energie z obnovitelných zdrojů mezi závazným vnitrostátním cílem tohoto členského státu pro rok 2020 a jeho příspěvkem k cíli pro rok 2030. Do roku 2027 dosáhne orientační trajektorie referenčního bodu ve výši alespoň 65 % celkového nárůstu podílu energie z obnovitelných zdrojů mezi závazným vnitrostátním cílem tohoto členského státu pro rok 2020 a jeho příspěvkem k cíli pro rok 2030.

Středa 14. září 2022

Do roku 2030 dosáhne orientační trajektorie alespoň výši plánovaného příspěvku členského státu. Pokud členský stát očekává, že překročí svůj závazný vnitrostátní cíl pro rok 2020, může jeho orientační trajektorie začínat na úrovni, jejíž dosažení se předpokládá. Orientační trajektorie členských států musí v součtu dosáhnout referenčních bodů Unie v letech 2022, 2025 a 2027 a závazného cíle Unie týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030, který je uveden v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001. Členský stát může vedle svého příspěvku k cíli Unie a své orientační trajektorie pro účely tohoto nařízení uvést vyšší ambice pro účely vnitrostátní politiky“.

3) V článku 5 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Členské státy společně zajistí, aby součet jejich příspěvků dosáhl alespoň úrovně závazného cíle Unie týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030, který je uveden v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001.“.

4) V článku 29 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. V oblasti energie z obnovitelných zdrojů Komise v rámci svého posouzení uvedeného v odstavci 1 provede posouzení pokroku z hlediska podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé celkové spotřebě Unie na základě orientační trajektorie Unie, která začíná 20 % podílem v roce 2020, dosahuje referenčních bodů ve výši alespoň 18 % v roce 2022, 43 % v roce 2025 a 65 % v roce 2027 z celkového nárůstu podílu energie z obnovitelných zdrojů mezi cílem Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2020 a cílem Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 a v roce 2030 dosahuje závazného cíle Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů uvedeného v článku 3 směrnice (EU) 2018/2001.“.

Článek 3**Změny směrnice 98/70/ES**

Směrnice 98/70/ES se mění takto:

1) Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Oblast působnosti

Tato směrnice stanoví pro motorová vozidla a nesilniční pojízdné stroje (včetně plavidel vnitrozemské plavby, pokud se neplaví po moři), zemědělské a lesnické traktory a rekreační plavidla, pokud se neplaví po moři, technické specifikace týkající se zdraví a životního prostředí pro paliva určená pro zážehové a vznětové motory s přihlédnutím k technickým požadavkům na tyto motory.“.

2) Článek 2 se mění takto:

a) body 1, 2 a 3 se nahrazují tímto:

„1. ‚benzinem‘ jakýkoliv těkavý ropný produkt určený k provozu zážehových spalovacích motorů s vnitřním spalováním, jimiž jsou poháněna motorová vozidla, kódů KN 2710 12 41, 2710 12 45 a 2710 12 49;

Středa 14. září 2022

2. „motorovými naftami“ plynové oleje kódu KN 2710 19 43 ⁽²⁴⁾ uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 ⁽²⁵⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 595/2009 ⁽²⁶⁾ a používané pro vozidla s vlastním pohonem;
3. „plynovými oleji určenými pro používání nesilničními pojezdnými stroji (včetně plavidel vnitrozemské plavby), zemědělskými a lesnickými traktory a rekreačními plavidly“ kapalně palivo vyrobené z ropy kódu KN 27101943 ⁽²⁷⁾ podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/53/EU ⁽²⁸⁾, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 167/2013 ⁽²⁹⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1628 ⁽³⁰⁾ a určené k používání ve vznětových motorech“;

b) body 8 a 9 se nahrazují tímto:

„8. ‚dodavatelem‘ dodavatel paliva ve smyslu čl. 2 prvního pododstavce bodu 38 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ⁽³¹⁾;

„9. ‚biopalivy‘ biopaliva ve smyslu čl. 2 prvního pododstavce bodu 33 směrnice 2018/2001;“.

3) Článek 4 se mění takto:

a) v odstavci 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy od dodavatelů vyžadují, aby zajistili uvedení na trh motorové nafty s obsahem methylesterů mastných kyselin (FAME) až do výše 7 %.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby maximální přípustný obsah síry v plynových olejích určených pro používání nesilničními pojezdnými stroji (včetně plavidel vnitrozemské plavby), zemědělskými a lesnickými traktory a rekreačními plavidly byl 10 mg/kg. Členské státy zajistí, aby mohla plavidla vnitrozemské plavby a rekreační plavidla používat jiná kapalná paliva než plynový olej pouze v případě, že obsah síry v těchto kapalných palivech nepřekročí maximální povolený obsah síry pro tyto plynové oleje.“.

⁽²⁴⁾ Číslování těchto kódů KN podle společného celního sazebníku, nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

⁽²⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 ze dne 20. června 2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidla (Úř. věst. L 171, 29.6.2007, s. 1).

⁽²⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 595/2009 ze dne 18. června 2009 o schvalování typu motorových vozidel a motorů z hlediska emisí z těžkých nákladních vozidel (Euro VI) a o přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidel, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a směrnice 2007/46/ES a o zrušení směrnic 80/1269/EHS, 2005/55/ES a 2005/78/ES (Úř. věst. L 188, 18.7.2009, s. 1).

⁽²⁷⁾ Číslování těchto kódů KN podle společného celního sazebníku, nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

⁽²⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/53/EU ze dne 20. listopadu 2013 o rekreačních plavidlech a vodních skútrech a o zrušení směrnice 94/25/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 90).

⁽²⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 167/2013 ze dne 5. února 2013 o schvalování zemědělských a lesnických vozidel a doзору nad trhem s těmito vozidly (Úř. věst. L 60, 2.3.2013, s. 1).

⁽³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1628 ze dne 14. září 2016 o požadavcích na mezní hodnoty emisí plyných a tuhých znečišťujících látek a schválení typu spalovacích motorů v nesilničních mobilních strojích, o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 a (EU) č. 167/2013 a o změně a zrušení směrnice 97/68/ES (Úř. věst. L 252, 16.9.2016, s. 53).

⁽³¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.)

Středa 14. září 2022

- 4) Články 7a až 7e se zrušují.
- 5) Článek 9 se mění takto:
 - a) v odstavci 1 se zrušují písmena g), h), i) a k);
 - b) odstavec 2 se zrušuje.
- 6) Přílohy I, II, IV a V se mění v souladu s přílohou I této směrnice.

Článek 4**Přechodná ustanovení**

- (1) Členské státy zajistí, aby údaje shromážděné a oznámené orgánu určenému členským státem za daný rok [Úřad pro publikace: nahraďte kalendářním rokem, během kterého zrušení nabude účinku] nebo jejich část v souladu s čl. 7a odst. 1 třetím pododstavcem a čl. 7a odst. 7 směrnice 98/70/ES, které se zrušují čl. 3 bodem 4 této směrnice, byly předloženy Komisi.
- (2) Komise zahrne údaje uvedené v odstavci 1 tohoto článku do každé zprávy, kterou je povinna předložit podle směrnice 98/70/ES.

Článek 5**Provedení**

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. prosince **2023**. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 6**Zrušení**

Směrnice Rady (EU) 2015/652 ⁽³²⁾ se zrušuje s účinkem ode dne [Úřad pro publikace: nahraďte odkazem na kalendářní rok, během kterého zrušení nabude účinku].

Článek 7**Vstup v platnost**

Komise předloží do prosince 2024 komplexní posouzení dopadů týkající se kombinovaných a kumulativních účinků balíčku „Fit for 55“, jehož součástí je tato směrnice.

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Tato směrnice je určena členským státům.

V ... dne ...

Za Evropský parlament

předsedkyně

Za Radu

předseda nebo předsedkyně

⁽³²⁾ Směrnice Rady (EU) 2015/652 ze dne 20. dubna 2015, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty (Úř. věst. L 107, 25.4.2015, s. 26-67).

Středa 14. září 2022

Příloha I

Přílohy směrnice (EU) 2018/2001 se mění takto:

- 1) V příloze I se poslední řádek v tabulce zrušuje.

■

- 3) Příloha III se nahrazuje tímto:

ENERGETICKÝ OBSAH PALIV

Palivo	Energetický obsah v hmotnostní jednotce (spodní výhřevnost v MJ/kg)	Energetický obsah v objemové jednotce (spodní výhřevnost v MJ/l)
PALIVO Z BIOMASY NEBO OPERACÍ ZPRACOVÁNÍ BIOMASY		
biopropan	46	24
čistý rostlinný olej (olej vyrobený z olejnatých rostlin lisováním, extrakcí nebo obdobnými postupy, surový nebo rafinovaný, ale chemicky neupravený)	37	34
bionafta – methylestery mastných kyselin (methylester vyrobený z oleje pocházejícího z biomasy)	37	33
bionafta – ethylestery mastných kyselin (ethylester vyrobený z oleje pocházejícího z biomasy)	38	34
bioplyn, který je možné vyčistit na kvalitu zemního plynu	50	—
hydrogenačně upravený olej (olej upravený pomocí vodíku za tepla) pocházející z biomasy, který má být použit jako náhrada za naftu	44	34
hydrogenačně upravený olej (olej upravený pomocí vodíku za tepla) pocházející z biomasy, který má být použit jako náhrada za benzin	45	30
hydrogenačně upravený olej (olej upravený pomocí vodíku za tepla) pocházející z biomasy, který má být použit jako náhrada za tryskové palivo	44	34
hydrogenačně upravený olej (olej upravený pomocí vodíku za tepla) pocházející z biomasy, který má být použit jako náhrada za zkapalněný ropný plyn	46	24
společně zpracovaný olej (zpracovaný v rafinérii současně s fosilními palivy) pocházející z biomasy nebo pyrolyzované biomasy, který má být použit jako náhrada za naftu	43	36
společně zpracovaný olej (zpracovaný v rafinérii současně s fosilními palivy) pocházející z biomasy nebo pyrolyzované biomasy, který má být použit jako náhrada za benzin	44	32

Středa 14. září 2022

Palivo	Energetický obsah v hmotnostní jednotce (spodní výhřevnost v MJ/kg)	Energetický obsah v objemové jednotce (spodní výhřevnost v MJ/l)
společně zpracovaný olej (zpracovaný v rafinérii současně s fosilními palivy) pocházející z biomasy nebo pyrolyzované biomasy, který má být použit jako náhrada za tryskové palivo	43	33
společně zpracovaný olej (zpracovaný v rafinérii současně s fosilními palivy) pocházející z biomasy nebo pyrolyzované biomasy, který má být použit jako náhrada za zkapalněný ropný plyn	46	23
PALIVA, KTERÁ JE MOŽNÉ VYROBIT Z RŮZNÝCH OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ VČETNĚ BIOMASY		
metanol z obnovitelných zdrojů	20	16
etanol z obnovitelných zdrojů	27	21
propanol z obnovitelných zdrojů	31	25
butanol z obnovitelných zdrojů	33	27
nafta vyrobená Fischerovou-Tropschovou syntézou (syntetický uhlovodík nebo směs syntetických uhlovodíků, který má být použit jako náhrada za naftu)	44	34
benzín vyrobený Fischerovou-Tropschovou syntézou (syntetický uhlovodík nebo směs syntetických uhlovodíků, který má být použit jako náhrada za benzín)	44	33
tryskové palivo vyrobené Fischerovou-Tropschovou syntézou (syntetický uhlovodík nebo směs syntetických uhlovodíků, který má být použit jako náhrada za tryskové palivo)	44	33
zkapalněný ropný plyn vyrobený Fischerovou-Tropschovou syntézou (syntetický uhlovodík nebo směs syntetických uhlovodíků, který má být použit jako náhrada za zkapalněný ropný plyn)	46	24
dimethylether (DME)	28	19
vodík z obnovitelných zdrojů	120	—
ETBE (terc-butyl(ethyl)ether vyrobený z etanolu)	36 (z toho 37 % z obnovitelných zdrojů)	27 (z toho 37 % z obnovitelných zdrojů)
MTBE (terc-butyl(methyl)ether vyrobený z metanolu)	35 (z toho 22 % z obnovitelných zdrojů)	26 (z toho 22 % z obnovitelných zdrojů)

Středa 14. září 2022

Palivo	Energetický obsah v hmotnostní jednotce (spodní výhřevnost v MJ/kg)	Energetický obsah v objemové jednotce (spodní výhřevnost v MJ/l)
TAAE (terc-amyl-ethyl-ether vyrobený z etanolu)	38 (z toho 29 % z obnovitelných zdrojů)	29 (z toho 29 % z obnovitelných zdrojů)
TAME (terc-amyl(methyl)ether vyrobený z metanolu)	36 (z toho 18 % z obnovitelných zdrojů)	28 (z toho 18 % z obnovitelných zdrojů)
THxEE (terc-hexyl(ethyl)ether vyrobený z etanolu)	38 (z toho 25 % z obnovitelných zdrojů)	30 (z toho 25 % z obnovitelných zdrojů)
THxME (terc-hexyl(methyl)ether vyrobený z metanolu)	38 (z toho 14 % z obnovitelných zdrojů)	30 (z toho 14 % z obnovitelných zdrojů)
PALIVA Z NEOBNOVITELNÝCH ZDROJŮ		
benzin	43	32
nafta	43	36
vodík z neobnovitelných zdrojů	120	—

4) Příloha IV se mění takto:

a) název se nahrazuje tímto:

„ODBORNÁ PŘÍPRAVA OSOB PROVÁDĚJÍCÍCH INSTALACI A KONSTRUKTÉRŮ ZAŘÍZENÍ NA VÝROBU ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ A VYDÁVÁNÍ OSVĚDČENÍ PRO TYTO OSOBY“

b) úvodní věta a první bod se nahrazují tímto:

„Systémy osvědčování a programy odborné přípravy podle čl. 18 odst. 3 vycházejí z těchto kritérií:

- Postup vydávání osvědčení musí být transparentní a jasně definovaný členským státem nebo jím pověřeným správním orgánem.“;

c) vkládají se nové body 1a a 1b, které znějí:

„1a. Osvědčení vydaná certifikačními orgány musí být jasně definovaná a snadno rozpoznatelná pro pracovníky a odborníky usilující o osvědčení.

1b. Postup vydávání osvědčení musí osobám provádějícím instalaci umožnit vytvoření vysoce kvalitních, spolehlivě fungujících zařízení.“;

d) body 2 a 3 se nahrazují tímto:

„2. Osobám provádějícím instalaci zařízení na biomasu, tepelných čerpadel, mělkých geotermálních zařízení, solárních tepelných zařízení a *technologií skladování a odezvy na straně poptávky, včetně dobíjecích stanic*, se udělí osvědčení na základě absolvování akreditovaného programu odborné přípravy nebo akreditovaným poskytovatelem takového programu *nebo na základě systémů formální kvalifikace v souladu s vnitrostátními právními předpisy.*

Středa 14. září 2022

3. Akreditaci programu odborné přípravy nebo jeho poskytovatele provádí členský stát nebo jím pověřený správní orgán. Akreditační orgán zajistí, aby **programy** odborné přípravy, **zvyšování kvalifikace a rekvalifikace organizované** příslušným poskytovatelem **byly inkluzivní** a měly zaručenu kontinuitu a regionální nebo celostátní působnost.

Poskytovatel programu odborné přípravy musí mít k dispozici odpovídající technické vybavení nezbytné pro praktický výcvik, včetně dostatečného laboratorního vybavení nebo odpovídajícího zařízení pro praktický výcvik.

Kromě základní odborné přípravy musí poskytovatel organizovat kratší opakovací kurzy a kurzy prohlubování dovedností ve formě vzdělávacích modulů, které osobám provádějícím instalaci a konstruktérům umožní získat nové dovednosti, rozšířit a diverzifikovat dovednosti v oblasti různých technologií a jejich kombinací. Poskytovatel odborné přípravy zajistí přizpůsobení odborné přípravy novým technologiím obnovitelných zdrojů v kontextu budov, průmyslu a zemědělství. Poskytovatelé odborné přípravy uznají získání příslušných dovedností.

Programy a moduly odborné přípravy jsou navrženy tak, aby zajistily celoživotní doškolování v oblasti zařízení na výrobu obnovitelné energie a aby byly kompatibilní s odbornou přípravou uchazečů o první zaměstnání či pro dospělé požadující rekvalifikaci či hledající nové zaměstnání.

Programy odborné přípravy jsou navrženy tak, aby usnadnily získání kvalifikací pro různé technologie a řešení a zabránily omezené specializaci na určitou značku či technologii. Poskytovatelem odborné přípravy může být výrobce vybavení nebo systémů, instituce nebo sdružení.“;

da) bod 5 se nahrazuje tímto:

„5. Kurz odborné přípravy musí být ukončen závěrečnou zkouškou podmiňující udělení příslušného osvědčení nebo kvalifikace. Zkouška musí zahrnovat praktické vyhodnocení úspěšné instalace kotlů nebo kamen na biomasu, tepelných čerpadel, mělkých geotermálních zařízení, solárních tepelných zařízení nebo technologií skladování a odezvy na straně poptávky, včetně dobíjecích stanic.“;

e) v bodě 6 písm. c se doplňují nové body iv) a v), které znějí:

„(iv) pochopení studie udržitelnosti a přípravné studie;

(v) pochopení problematiky vrtů v případě geotermálních tepelných čerpadel.“.

5) V příloze V se část C mění takto:

a) body 5 a 6 se nahrazují tímto:

„5. Emise pocházející z těžby nebo pěstování surovin, e_{sc} , zahrnují emise pocházející ze samotného procesu těžby nebo pěstování; ze sběru, sušení a skladování surovin; z odpadu a úniků a z výroby chemických látek nebo produktů použitých při těžbě nebo pěstování. Zachycování CO_2 při pěstování surovin je vyloučeno. Pokud jsou k dispozici, použijí se pro výpočet rozložené standardizované hodnoty pro emise N_2O z půdy uvedené v části D. Jako alternativu skutečných hodnot emisí je povoleno vypočítat průměrné hodnoty založené na místních zemědělských postupech, které vycházejí z údajů o skupinách zemědělských podniků.

6. Pro účely výpočtu uvedeného v bodě 1 písm. a) se k úsporám emisí skleníkových plynů na základě lepšího řízení zemědělství e_{sc} , například přechodu na minimální orbu či bezorebné seti, pěstování lepších plodin či jejich střídání, používání krycích plodin, včetně hospodaření se zbytky plodin, a používání organických pomocných půdních látek (například kompostu nebo digestátu z kvašení mrvy), přihlídně pouze tehdy, pokud s nimi není spojeno riziko negativního vlivu na biologickou rozmanitost. Dále je nutné předložit spolehlivé

Středa 14. září 2022

a ověřitelné důkazy, že obsah uhlíku v půdě se zvyšuje, nebo se dá rozumně očekávat, že v období, kdy byly dotčené suroviny pěstovány, uvedený obsah vzrostl, přičemž se k emisím přihlédne v případě, kde tyto postupy vedou k vyššímu používání umělých hnojiv a herbicidů ⁽¹⁾“;

b) bod 15 se zrušuje;

c) bod 18 se nahrazuje tímto:

„18. Pro účely výpočtů uvedených v bodě 17 se emise takto rozdělované počítají jako $e_{cc} + e_i + e_{sca}$ a ty podíly e_p , e_{td} , e_{ccs} a e_{ccr} , které se vztahují na výrobní kroky až do výrobního kroku, ve kterém vzniká předmětný druhotný produkt, včetně tohoto kroku. Došlo-li k přiřazení emisí druhotným produktům v některém z předchozích výrobních kroků životního cyklu, použije se pro předmětné účely místo těchto celkových emisí jen podíl těchto emisí přiřazený v posledním z těchto výrobních kroků meziprojektu vyráběného paliva. V případě bioplynu a biometanu musí být pro účely tohoto výpočtu zohledněny všechny druhotné produkty, které nespádají do oblasti působnosti bodu 7. K odpadům ani zbytkům se žádné emise nepřidávají. U druhotných produktů, jejichž energetický obsah je záporný, se pokládá energetický obsah pro účely výpočtu za nulový. Emise skleníkových plynů z odpadů a zbytků, včetně všech odpadů a zbytků uvedených v příloze IX, se považují v celém životním cyklu těchto odpadů a zbytků až do doby jejich získání za nulové bez ohledu na to, zda jsou uvedené odpady a zbytky před přeměnou na konečný produkt zpracovávány na prozatímní produkty. V případě paliv z biomasy vyráběných v jiných rafinériích, než které jsou kombinací zpracovatelských zařízení a kotlů nebo kogeneračních jednotek zajišťujících dodávky tepla nebo elektřiny do zpracovatelského zařízení, je analyzovaná jednotkou pro účely výpočtu podle bodu 17 rafinérie.“

6) V příloze VI se část B mění takto:

a) body 5 a 6 se nahrazují tímto:

„5. Emise pocházející z těžby nebo pěstování surovin, e_{cc} , zahrnují emise pocházející ze samotného procesu těžby nebo pěstování; ze sběru, sušení a skladování surovin; z odpadu a úniků a z výroby chemických látek nebo produktů použitých při těžbě nebo pěstování. Zachycování CO_2 při pěstování surovin je vyloučeno. Pokud jsou k dispozici, použijí se pro výpočet rozložené standardizované hodnoty pro emise N_2O z půdy uvedené v části D. Jako alternativu skutečných hodnot emisí je povoleno vypočítat průměrné hodnoty založené na místních zemědělských postupech, které vycházejí z údajů o skupinách zemědělských podniků.“

6. Pro účely výpočtu uvedeného v bodě 1 písm. a) se k úsporám emisí skleníkových plynů na základě lepšího řízení zemědělství e_{sca} , například přechodu na minimální orbu či bezorebné seti, pěstování lepších plodin či jejich střídání, používání krycích plodin, včetně hospodaření se zbytky plodin, a používání organických pomocných půdních látek (například kompostu nebo digestátu z kvašení mrvy), přihlédne pouze tehdy, pokud s nimi není spojeno riziko negativního vlivu na biologickou rozmanitost. Dále je nutné předložit spolehlivé a ověřitelné důkazy, že obsah uhlíku v půdě se zvyšuje, nebo se dá rozumně očekávat, že v období, kdy byly dotčené suroviny pěstovány, uvedený obsah vzrostl, přičemž se k emisím přihlédne v případě, kde tyto postupy vedou k vyššímu používání umělých hnojiv a herbicidů ⁽²⁾“;

⁽¹⁾ Takovými důkazy mohou být měření uhlíku v půdě, například prvním měřením před pěstováním a následnými měřeními v pravidelných několikaletých intervalech. V takovém případě, ještě než je k dispozici druhé měření, by se odhadlo zvýšení uhlíku v půdě na základě reprezentativních experimentů nebo půdních modelů. Od dalšího druhého měření by měření představovala základ pro určení existence zvýšení uhlíku v půdě a jejího rozsahu.

⁽²⁾ Takovými důkazy mohou být měření uhlíku v půdě, například prvním měřením před pěstováním a následnými měřeními v pravidelných několikaletých intervalech. V takovém případě, ještě než je k dispozici druhé měření, by se odhadlo zvýšení uhlíku v půdě na základě reprezentativních experimentů nebo půdních modelů. Od dalšího druhého měření by měření představovala základ pro určení existence zvýšení uhlíku v půdě a jejího rozsahu.

Středa 14. září 2022

- b) bod 15 se zrušuje;
- c) bod 18 se nahrazuje tímto:

„18. Pro účely výpočtů uvedených v bodě 17 se emise takto rozdělované počítají $e_{fc} + e_l + e_{sca}$ + ty podíly e_p, e_{td}, e_{ccs} a e_{cc} , které se vztahují na výrobní kroky až do výrobního kroku, ve kterém vzniká předmětný druhotný produkt, včetně tohoto kroku. Došlo-li k přiřazení emisí druhotným produktům v některém z předchozích výrobních kroků životního cyklu, použije se pro předmětné účely místo těchto celkových emisí jen podíl těchto emisí přiřazený v posledním z těchto výrobních kroků meziproduktu vyráběného paliva.

V případě bioplynu a biometanu musí být pro účely tohoto výpočtu zohledněny všechny druhotné produkty, které nespadají do oblasti působnosti bodu 7. K odpadům ani zbytkům se žádné emise nepřidávají. U druhotných produktů, jejichž energetický obsah je záporný, se pokládá energetický obsah pro účely výpočtu za nulový.

Emise skleníkových plynů z odpadů a zbytků, včetně všech odpadů a zbytků uvedených v příloze IX, se považují v celém životním cyklu těchto odpadů a zbytků až do doby jejich získání za nulové bez ohledu na to, zda jsou uvedené odpady a zbytky před přeměnou na konečný produkt zpracovány na prozatímní produkty.

V případě paliv z biomasy vyráběných v jiných rafinériích, než které jsou kombinací zpracovatelských zařízení a kotlů nebo kogeneračních jednotek zajišťujících dodávky tepla nebo elektřiny do zpracovatelského zařízení, je analyzovanou jednotkou pro účely výpočtu podle bodu 17 rafinérie.“

6a) V příloze VI se vkládá nová část Ba, která zní:

„Ba.

Vstupní suroviny pro výrobu paliv z biomasy pro použití ve stacionárních zařízeních mimo odvětví dopravy, včetně těchto bodů:

1. Podíl biomasy na zbytcích a odpadu v primárním potravinářském průmyslu:

- a) řepné řízky (pouze pro vlastní použití v rámci odvětví);
- b) byliny a listy z praní řepy;
- c) obilné plevy a ovocné skořápky;
- d) podíl biomasy na průmyslovém odpadu, který není vhodný pro použití v potravinovém a krmivovém řetězci;
- e) vláknitá frakce cukrové řepy po extrakci surové šťávy, listů a konců a jiných výluhů získaných po extrakci cukru.

2. Podíl biomasy na kalu z čištění odpadních vod v primárním potravinářském průmyslu;“.

- 7) V příloze VII je v definici „ Q_{usable} “ odkaz na čl. 7 odst. 4 nahrazen odkazem na čl. 7 odst. 3.
- 8) Příloha IX se mění takto:

- a) v části A se úvodní věta nahrazuje tímto:

„Suroviny pro výrobu bioplynu pro dopravu a pokročilých biopaliv;“;

- b) v části B se úvodní věta nahrazuje tímto:

„Suroviny pro výrobu biopaliv a bioplynu pro dopravu, jejichž příspěvek k cíli v oblasti snižování emisí skleníkových plynů stanovenému v čl. 25 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) je omezen.“.

PŘÍLOHA II

Přílohy I, II, IV a V směrnice 98/70/ES se mění takto:

1) Příloha I se mění takto:

a) znění poznámky pod čarou 1 se nahrazuje tímto:

„1) Zkušebními metodami musí být metody uvedené v normě EN 228:2012+A1:2017. Členské státy mohou přijmout analytickou metodu uvedenou v normě, kterou se nahrazuje norma EN 228:2012+A1:2017, pokud lze prokázat, že přesnost této metody je přinejmenším stejně precizní jako přesnost nahrazené analytické metody.“;

b) znění poznámky pod čarou 2 se nahrazuje tímto:

„2) Hodnoty uvedené ve specifikaci jsou ‚pravé hodnoty‘. Při stanovení jejich mezních hodnot byla použita ustanovení normy EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 ‚Ropa a ropné výrobky – Preciznost metod a výsledků měření – Část 1: Stanovení preciznosti údajů ve vztahu ke zkušebním metodám‘ a při stanovení minimální hodnoty byl zohledněn minimální rozdíl 2R nad nulou (R = reprodukovatelnost). Výsledky jednotlivých měření jsou vyhodnocovány na základě kritérií uvedených v normě EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.“;

c) znění poznámky pod čarou 6 se nahrazuje tímto:

„6) Ostatní monoalkoholy a ethery s koncem destilace, který nepřevyšuje údaj stanovený v normě EN 228:2012+A1:2017.“.

2) Příloha II se mění takto:

a) V posledním řádku tabulky „Obsah FAME – EN 14078“, se poslední sloupec „Mezní hodnoty“ „Maximum“, „7,0“ nahrazuje údajem „10,0“;

b) znění poznámky pod čarou 1 se nahrazuje tímto:

„1) Zkušebními metodami musí být metody uvedené v normě EN 590:2013+A1:2017. Členské státy mohou přijmout analytickou metodu uvedenou v normě, kterou se nahrazuje norma EN 590:2013+A1:2017, pokud lze prokázat, že přesnost této metody je přinejmenším stejně precizní jako přesnost nahrazené analytické metody.“;

c) znění poznámky pod čarou 2 se nahrazuje tímto:

„2) Hodnoty uvedené ve specifikaci jsou ‚pravé hodnoty‘. Při stanovení jejich mezních hodnot byla použita ustanovení normy EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 ‚Ropa a ropné výrobky – Preciznost metod a výsledků měření – Část 1: Stanovení preciznosti údajů ve vztahu ke zkušebním metodám‘ a při stanovení minimální hodnoty byl zohledněn minimální rozdíl 2R nad nulou (R = reprodukovatelnost). Výsledky jednotlivých měření jsou vyhodnocovány na základě kritérií uvedených v normě EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.“.

3) Přílohy IV a V se zrušují.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0323

Mimořádná makrofinanční pomoc Ukrajině a navýšení společného rezervního fondu *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině, navýšení společného rezervního fondu o záruky ze strany členských států a zvláštní rezervy na některé finanční závazky týkající se Ukrajiny, na které se poskytuje záruka podle rozhodnutí č. 466/2014/EU, a o změně rozhodnutí (EU) 2022/1201 (COM(2022)0557 – C9-0303/2022 – 2022/0281(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2023/C 125/27)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2022)0557,
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 212 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0303/2022),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 14. září 2022 zavázal schválit postoj Parlamentu podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 59 a 163 jednacího řádu,
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2022)0281

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 15. září 2022 k přijetí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/... o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině, navýšení společného rezervního fondu o záruky ze strany členských států a zvláštní rezervy na některé finanční závazky týkající se Ukrajiny, na které se poskytuje záruka podle rozhodnutí č. 466/2014/EU, a o změně rozhodnutí (EU) 2022/1201

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, rozhodnutí (EU) 2022/1628.)

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0324

Existence zřejmého nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je založena Evropská unie

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. září 2022 o návrhu rozhodnutí Rady, kterým se podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii stanovuje, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Evropská unie založena (2018/0902R(NLE))

(2023/C 125/28)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), zejména na článek 2, čl. 4 odst. 3 a čl. 7 odst. 1 této smlouvy,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a na protokoly k této úmluvě,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
- s ohledem na mezinárodní dohody Organizace spojených národů a Rady Evropy o lidských právech,
- s ohledem na kontrolní seznam právního státu, který přijala Benátská komise na svém 106. plenárním zasedání v Benátkách ve dnech 11.–12. března 2016,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2014 s názvem „Nový postup EU pro posílení právního státu“ (COM(2014)0158),
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2018 o návrhu, který vybízí Radu, aby podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že existuje zřejmé nebezpečí, že se Maďarsko dopouští závažného porušování hodnot, na nichž je Evropská unie založena ⁽¹⁾,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 16. ledna 2020 ⁽²⁾ a 5. května 2022 ⁽³⁾ o probíhajících slyšeních podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU týkajících se Polska a Maďarska,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2021 o porušování práva EU a práv občanů z řad osob LGBTIQ v Maďarsku v důsledku legislativních změn přijatých maďarským parlamentem ⁽⁴⁾,
- s ohledem na kapitoly týkající se Maďarska, které jsou součástí každoroční zprávy Komise o právním státu,
- s ohledem na čl. 105 odst. 5 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti,
- s ohledem na průběžnou zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0217/2022),

A. vzhledem k tomu, že je Unie založena na takových hodnotách, jako je úcta k lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, jak je stanoveno v článku 2 Smlouvy o EU a jak je uvedeno v Listině a zakotveno v mezinárodních smlouvách o lidských právech, a vzhledem k tomu, že tyto hodnoty, které jsou společné členským státům, tvoří základ práv osob žijících v Unii;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 66.

⁽²⁾ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 91.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0204.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 218.

Čtvrtek 15. září 2022

- B. vzhledem k tomu, že z článku 49 Smlouvy o EU, v němž je stanovena možnost každého evropského státu požádat o členství v Evropské unii, vyplývá, že se Unie skládá ze států, které se svobodně a dobrovolně zavázaly k dodržování společných hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU, které tyto hodnoty respektují a které se zavazují je prosazovat, neboť unijní právo je založeno na základním předpokladu, že každý členský stát sdílí se všemi ostatními členskými státy tytéž hodnoty, a uznává, že tak činí i ostatní členské státy ⁽⁵⁾;
- C. vzhledem k tomu, že tento předpoklad předpokládá a odůvodňuje existenci vzájemné důvěry mezi členskými státy v to, že tyto hodnoty budou uznávány, a že tedy bude dodržováno právo EU, kterým jsou prováděny ⁽⁶⁾;
- D. vzhledem k tomu, že dodržování hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU členským státem je podmínkou požívání všech práv vyplývajících z uplatňování Smluv na tento členský stát; vzhledem k tomu, že jakékoli porušení základních hodnot EU vládou členského státu nevyhnutelně znamená útok na osobní svobodu, politická a sociální práva občanů, jejich bohatství a blahobyt; vzhledem k tomu, že se Maďarsko samo přihlásilo k hodnotám zakotveným v článku 2 Smlouvy o EU;
- E. vzhledem k tomu, že zásada loajální spolupráce uvedená v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o EU ukládá Unii a členským státům povinnost vzájemně se respektovat a pomáhat si při plnění závazků vyplývajících ze Smluv a členským státům ukládá povinnost přijmout veškerá vhodná obecná nebo zvláštní opatření k plnění závazků, které vyplývají ze Smluv nebo z aktů orgánů Unie;
- F. vzhledem k tomu, že článek 19 Smlouvy o EU konkretizuje hodnotu právního státu potvrzenou v článku 2 Smlouvy o EU a svěřuje odpovědnost za zajištění neomezeného uplatňování práva EU ve všech členských státech a soudní ochranu práv jednotlivců vyplývajících z tohoto práva vnitrostátním soudům a tribunálům a Soudnímu dvoru ⁽⁷⁾;
- G. vzhledem k tomu, že jakékoli zřejmé nebezpečí závažného porušování hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU členským státem se netýká pouze konkrétního členského státu, v němž dojde k projevení daného rizika, ale má dopad i na ostatní členské státy, na vzájemnou důvěru mezi nimi a na samotnou podstatu Unie a základní práva jejich občanů zaručená právními předpisy Unie;
- H. vzhledem k tomu, že se oblast působnosti článku 7 Smlouvy o EU neomezuje na povinnosti vyplývající ze Smluv, jak je uvedeno v článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a vzhledem k tomu, že Unie může posoudit, zda existuje zřejmé nebezpečí závažného porušování společných hodnot v oblastech, které patří mezi pravomoci členských států;
- I. vzhledem k tomu, že situace v Maďarsku nebyla po několik let dostatečným způsobem řešena a že stále vede k mnoha obavám, a vzhledem k tomu, že se mezitím objevilo mnoho nových problémů, což má negativní dopad na dobré jméno Unie i na její efektivitu a důvěryhodnost, pokud jde o obranu základních práv, lidských práv a demokracie na celém světě, a že je třeba tyto problémy řešit prostřednictvím koordinovaných opatření Unie;
- J. vzhledem k tomu, že v návaznosti na cestu delegace ad hoc Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci do Budapešti ve dnech 29. září až 1. října 2021 má většina členů delegace i nadále vážné obavy o demokracii, právní stát a základní práva v této zemi; vzhledem k tomu, že delegace dospěla k závěru, že se situace od roku 2018 nezlepšila, ale naopak zhoršila;
- K. vzhledem k tomu, že maďarská vláda ignoruje zásadu nadřazenosti práva EU, jak je zakotveno v judikatuře Soudního dvora EU, ale sama tuto instanci využívá k podávání žalob proti stávajícím evropským právním předpisům;
- L. vzhledem k tomu, že maďarský parlament přijal dne 19. července 2022 usnesení, v němž vyzval k omezení pravomocí Evropského parlamentu a k tomu, aby byli poslanci EP jmenováni spíše než voleni;

⁽⁵⁾ Rozsudek ze dne 24. června 2019, *Evropská komise vs. Polská republika*, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, bod 42.

⁽⁶⁾ Posudek Soudního dvora ze dne 18. prosince 2014, posudek podle čl. 218 odst. 11 Smlouvy o fungování EU, 2/13, ECLI:EU:C:2014:2454, bod 168.

⁽⁷⁾ Rozsudek ze dne 27. února 2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses vs. Tribunal de Contas*, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, bod 32.

Čtvrtek 15. září 2022

- M. vzhledem k tomu, že mírové soužití různých etnických skupin má pozitivní dopad na kulturní bohatství a prosperitu národa;
- N. vzhledem k tomu, že blokování restriktivních opatření vůči Rusku v Radě oslabuje schopnost Unie chránit hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o EU jak na území EU, tak i mimo něj a představuje pro Evropskou unii bezpečnostní problém;

Fungování ústavního a volebního systému

- O. vzhledem k tomu, že Komise dne 13. července 2022 uvedla v kapitole o Maďarsku, která je součástí zprávy o právním státu za rok 2022, že transparentnost a kvalita legislativního procesu v této zemi zůstávají zdrojem obav a že maďarská vláda své mimořádné pravomoci využívá ve velké míře, a to i v oblastech, které nesouvisí s pandemií COVID-19, na niž se původně odvolávala; vzhledem k tomu, že obavy vzbuzuje i neúčinné provádění rozsudků evropských a vnitrostátních soudů ze strany státních orgánů; vzhledem k tomu, že začaly fungovat svěřenské fondy ve veřejném zájmu, které jsou financovány značnými částkami z veřejných prostředků a jsou spravovány členy správní rady z okolí současné vlády;
- P. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii onemocnění COVID-19 a jejím následkům ⁽⁸⁾ shledal, že rozhodnutí maďarské vlády prodloužit nouzový stav na dobu neurčitou, pověřit sebe samu vládnutím pomocí dekretů po neomezenou dobu a oslabit dohled maďarského parlamentu nad krizovými opatřeními je v naprostém rozporu s evropskými hodnotami; vzhledem k tomu, že Rada ve svém doporučení ze dne 20. července 2020 týkajícím se národního programu reformy Maďarska na rok 2022, které obsahuje její stanovisko ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2020 ⁽⁹⁾, doporučila zajistit, aby byla veškerá mimořádná opatření přijímána pouze ve striktně nezbytné míře, aby byla časově omezená a v souladu s evropskými a mezinárodními normami, aby nezasahovala do podnikatelské činnosti a nenarušovala stabilitu regulačního prostředí a aby do procesu tvorby politiky účinně zapojovala sociální partnery a zúčastněné strany;
- Q. vzhledem k tomu, že Skupina států proti korupci (GRECO) v rámci Rady Evropy ve své druhé průběžné zprávě o plnění povinností, kterou přijala dne 25. září 2020, uvítala změny zákona o Národním shromáždění, jejichž cílem je zajistit větší funkčnost ustanovení zakazujících nebo omezujících zapojení poslanců parlamentu do určitých činností tím, že stanovuje jasnější důsledky pro případ, že dotýčný poslanec příslušnou záležitost nevyřeší; vzhledem k tomu, že ve zprávě bylo také zjištěno, že ke zlepšení stávajícího rámce maďarského parlamentu pro integritu, zejména ke zvýšení úrovně transparentnosti a konzultací v rámci legislativního procesu (včetně zavedení pravidel pro interakci s lobbisty), k přijetí kodexu chování poslanců (který by se vztahoval zejména na různé situace, jež by mohly vést ke střetu zájmů), k dalšímu rozvoji pravidel ukládajících poslancům povinnost zveřejňovat ad hoc potenciální střety mezi jejich parlamentní činností a jejich soukromými zájmy, k zajištění jednotného formátu majetkových přiznání a k přezkumu široké imunity poslanců stejně jako k zajištění účinného dohledu nad pravidly chování, prohlášeními o střetu zájmů a majetkovými přiznáními a jejich vymáhání, je však i nadále nutné přijmout rozhodnější opatření;
- R. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve svém prohlášení ze dne 20. listopadu 2020 naléhavě vyzvala maďarský parlament, aby odložil hlasování o návrzích zákonů, neboť se obává, že několik návrhů obsažených v komplexním legislativním balíčku, které byly předloženy bez předchozí konzultace a které se týkají takových záležitostí, jako je fungování soudnictví, volební právo, vnitrostátní struktury pro lidská práva, dohled nad veřejnými prostředky a lidská práva osob LGBTI, by mohlo vést k podkopání demokracie, právního státu a lidských práv v Maďarsku; vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 2. července 2021 k ústavním změnám přijatým maďarským parlamentem v prosinci 2020 se znepokojením konstatovala, že tyto změny byly přijaty během výjimečného stavu bez jakékoli veřejné konzultace a že důvodová zpráva má pouze tři strany; vzhledem k tomu, že Benátská komise rovněž uvedla, že články 6, 9 a 11 deváté novelizace, kterou se mění základní zákon Maďarska, pokud jde o vyhlášení války, kontrolu maďarských obranných sil a „zvláštní právní řád“ upravující problematiku válečného stavu, výjimečného stavu a stavu nebezpečí, ponechávají upřesnění většiny podrobností na základních aktech, což by mohlo vést v konečném důsledku k závažným otázkám týkajícím se rozsahu pravomocí státu v průběhu výjimečného

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 282, 26.8.2020, s. 107.

Čtvrtek 15. září 2022

stavu; vzhledem k tomu, že pokud jde o zrušení Národní rady obrany a svěřeni jejích pravomocí vládě, uvedla Benátská komise, že ačkoli to samo o sobě není v rozporu s evropskými normami, vede to ke koncentraci mimořádných pravomocí v rukou výkonné moci, což nelze považovat za povzbuzivý signál, zejména vzhledem k tomu, že v důvodové zprávě se nijak nevysvětluje míra nebo nezbytnost takové změny;

- S. vzhledem k tomu, že dne 12. února 2021 vzal Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy na vědomí obecně negativní situaci, pokud jde o místní a regionální samosprávu v Maďarsku, a to kvůli obecnému nedodržování Evropské charty místní samosprávy, a vyjádřil obavy ohledně jasného trendu směřujícího k opětovné centralizaci, nedostatku účinných konzultací a významného zasahování státu do funkce obcí; vzhledem k tomu, že kongres upozornil také na určité nedostatky v situaci místní samosprávy v zemi, jako je nedostatek finančních prostředků, které mají místní orgány k dispozici, a jejich neschopnost přijímat kvalitní zaměstnance;
- T. vzhledem k tomu, že změny volebního zákona provedené v průběhu let, které spočívají ve změně volebních obvodů a vyplacení odměn vítězům voleb, znevýhodňují opoziční strany; vzhledem k tomu, že Benátská komise a Úřad pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (ODIHR) ve svém společném stanovisku ze dne 18. října 2021 ke změnám volebních právních předpisů z roku 2020 zdůraznily, že rychlost, s jakou byla daná novela přijata, a nedostatek smysluplných veřejných konzultací jsou obzvláště znepokojivé, pokud se týkají volebních právních předpisů, které by neměly být považovány za politický nástroj; vzhledem k tomu, že Benátská komise a OBSE/ODIHR předložily rovněž klíčové doporučení ohledně změny § 3 a § 68 zákona CLXVII z roku 2020 o změně některých zákonů týkajících se voleb, která by měla spočívat ve výrazném snížení počtu volebních obvodů s jedním mandátem i počtu okresů, v nichž musí každá strana navrhnout svého kandidáta současně, aby mohla vytvořit celostátní kandidátní listinu, stejně jako řadu;
- U. vzhledem k tomu, že demokratické volby organizované za rovných podmínek jsou pro demokratickou povahu naší společnosti nanejvýš důležité; vzhledem k tomu, že v reakci na obavy o spravedlnost voleb a výzvy občanské společnosti se OBSE rozhodla vyslat plnohodnotnou mezinárodní volební pozorovatelskou misi ke sledování všeobecných voleb a referenda konaných v Maďarsku dne 3. dubna 2022, což je v případě členských států EU ojedinělá situace; vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE ve svém následném prohlášení o předběžných zjištěních a závěrech, které bylo zveřejněno dne 4. dubna 2022, uvedla, že parlamentní volby a referendum byly zorganizovány a provedeny řádně a profesionálně, že však byly poznamenány nerovnými podmínkami; vzhledem k tomu, že kandidáti byli z velké části schopni vést kampaň svobodně, avšak i když kampaň probíhala v soutěžním duchu, měla velmi negativní tón a vyznačovala se všudypřítomným překrýváním vládnoucí koalice s vládou, přičemž nedostatečná transparentnost a nedostatečný dohled nad financováním kampaní byly pro vládnoucí koalici dalším přínosem; vzhledem k tomu, že způsob, jakým volební komise a soudy řešily celou řadu volebních sporů, nedokázal zajistit účinnou právní ochranu; vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE ve své závěrečné zprávě zveřejněné dne 29. července 2022 uvedla, že mnoho předchozích doporučení ODIHR zůstává z velké části nezohledněno, včetně doporučení týkajících se volebního práva, prevence zneužívání administrativních zdrojů a stírání hranic mezi státními a stranickými úřady, svobody sdělovacích prostředků, financování kampaní a sledování občanů; vzhledem k tomu, že maďarské právní předpisy v rozporu s mezinárodními osvědčenými postupy umožňují odchylky až do výše 20 % od průměrného počtu voličů na jeden volební obvod a že maďarský parlament v rozporu s vnitrostátními právními předpisy nerevidoval po volbách v roce 2018 hranice volebních obvodů, které stanovený limit odchylky překročily; vzhledem k tomu, že nerovné rozdělení voličů mezi volebními obvody s odchylkami v průměru až 33 % zpochybňuje zásadu rovnosti hlasů;
- V. vzhledem k tomu, že dne 24. května 2022 přijal maďarský parlament 10. novelu základního zákona, která vládě umožňuje vyhlásit v případě ozbrojeného konfliktu, války nebo humanitární katastrofy v sousední zemi stav nebezpečí; vzhledem k tomu, že novelizoval také zákon o zvládání katastrof, který vládě umožňuje během stavu nebezpečí vyhlášeného v důsledku ozbrojeného konfliktu, války nebo humanitární katastrofy v sousední zemi zrušit v kterékoli oblasti zákony parlamentu prostřednictvím mimořádných dekretů, což by mohlo pozastavit nebo omezit výkon základních práv nad rámec toho, co je přípustné za běžných okolností; vzhledem k tomu, že dne 8. června 2022 maďarský parlament přijal zákon č. VI z roku 2022 o odstranění následků ozbrojeného konfliktu a humanitární katastrofy v sousední zemi v Maďarsku, který vstoupil v platnost téhož dne; vzhledem k tomu, že tento zákon opravňuje vládu k prodlužování účinku mimořádných vládních dekretů do doby, než vláda ukončí stav nebezpečí;

Čtvrtek 15. září 2022

- W. vzhledem k tomu, že základní zákon byl od svého přijetí novelizován už desetkrát; vzhledem k tomu, že se hlavní akty týkají 35 témat a nyní představují více než 300 právních předpisů, které byly přijaty od roku 2011, často bez veřejné konzultace, a to i v případě, že se dotýkaly oblasti základních práv;
- X. vzhledem k tomu, že předsedové maďarských a rumunských ústavních soudů ve společném prohlášení vydaném v roce 2013 poukázali na zvláštní odpovědnost ústavních soudů v zemích, které se řídí dvoutřetinovou většinou; vzhledem k tomu, že se ve čtvrté novele základního zákona uvádí, že se mají rozhodnutí maďarského Ústavního soudu vydaná před vstupem základního zákona v platnost zrušit; vzhledem k tomu, že se maďarský Ústavní soud ve svých rozhodnutích stále více opírá o pojem ústavní identity; vzhledem k tomu, že v judikatuře se pojem ústavní identity určuje případ od případu, přičemž má přednost před základním zákonem; vzhledem k tomu, že maďarská vláda se stále častěji obrací na Ústavní soud, aby se vyhnul povinnosti vykonat rozsudky Soudního dvora EU (SDEU); vzhledem k tomu, že dne 18. května 2022 Ústavní soud zablokoval referendum o vládních plánech na výstavbu kampusu Fudanské univerzity v Budapešti a na prodloužení dávek v nezaměstnanosti ze současných tří měsíců maximálně na devět měsíců;
- Y. vzhledem k tomu, že panuje stále větší shoda odborníků na tom, že Maďarsko již není demokracií; vzhledem k tomu, že podle indexu demokracie V-Dem univerzity v Göteborgu za rok 2019 se Maďarsko stalo vůbec prvním autoritářským členským státem EU; vzhledem k tomu, že Maďarsko bylo ve zprávě organizace Freedom House Nations in Transit za rok 2020 označeno za zemi s „hybridním režimem“, která ztratila status „zčásti konsolidované demokracie“; vzhledem k tomu, že Maďarsko je hodnoceno jako „narušená demokracie“ a v indexu demokracie společnosti Economist Intelligence Unit za rok 2022 se řadí na 56. místo ze 167 zemí (což je o jednu příčku horší hodnocení než v roce 2020); vzhledem k tomu, že podle indexu demokracie V-Dem za rok 2022 je Maďarsko tím členským státem Unie, který se za posledních deset let zařadil mezi hlavní autokratizující se režimy na světě;

Nezávislost soudnictví a dalších institucí a práva soudců

- Z. vzhledem k tomu, že Komise dne 13. července 2022 uvedla v kapitole o Maďarsku ve zprávě o právním státu za rok 2022, že pokud jde o nezávislost soudnictví, obavy vyjádřené v rámci postupu podle čl. 7 odst. 1 SEU zahájeného Evropským parlamentem, jakož i v předchozích zprávách o právním státu, zůstávají nezohledněny, jako tomu bylo i v případě příslušného doporučení vydaného v rámci evropského semestru; vzhledem k tomu, že tyto obavy se týkají zejména potíží, na něž naráží nezávislá Národní soudní rada při snaze o vyvažování pravomocí předsedy Národního soudního úřadu, pravidel pro volbu předsedy nejvyššího soudu (Kúria) a možností přijímání diskrečních rozhodnutí, pokud jde o jmenování a povyšování soudců, přidělování soudních věcí a bonusy pro soudce a vedoucí pracovníky soudů; vzhledem k tomu, že pokud jde o účinnost a kvalitu, soudní systém funguje dobře, pokud jde o délku řízení, a vykazuje celkově vysokou úroveň digitalizace, a vzhledem k tomu, že platy soudců a státních zástupců se nadále postupně zvyšují; vzhledem k tomu, že dne 26. srpna 2022 několik organizací občanské společnosti požádalo, aby ministr spravedlnosti řešil problémy maďarského soudnictví, a to na základě rozsáhlých konzultací, které povede s širokou veřejností a odborníky, včetně samosprávných a reprezentativních orgánů soudnictví a Benátské komise;
- AA. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr Evropské unie rozhodl ve svém rozsudku ze dne 23. listopadu 2021 ve věci C-564/19 *IS* (illégalité de l'ordonnance de renvoi), že článek 267 Smlouvy o fungování EU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby nejvyšší soud členského státu prohlásil žádost soudu nižšího stupně o předběžné rozhodnutí za protiprávní z toho důvodu, že postoupené otázky nejsou relevantní a nezbytné k vyřešení sporu v hlavním řízení; vzhledem k tomu, že zásada přednosti práva EU vyžaduje, aby soud nižšího stupně nepřihlížel k takovému rozhodnutí nejvyššího vnitrostátního soudu; vzhledem k tomu, že článek 267 Smlouvy o fungování EU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby proti vnitrostátnímu soudci bylo zahájeno disciplinární řízení z důvodu, že předložil Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle tohoto ustanovení;
- AB. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva vyzvala ve svém prohlášení ze dne 14. prosince 2018 maďarského prezidenta, aby vrátil maďarskému parlamentu legislativní balíček týkající se správních soudů; vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 19. března 2019 k zákonu o správních soudech a k zákonu o vstupu zákona o správních soudech a některých přechodných pravidel v platnost uvedla, že hlavní nevýhodou organizačního a správního modelu přijatého v případě správních soudů je to, že se v rukou několika málo zúčastněných stran soustřeďují velmi rozsáhlé pravomoci a že neexistuje žádný účinný systém brzd a protiváhy, který by tyto pravomoci vyvažoval;

Čtvrtek 15. září 2022

- AC. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve své zprávě ze dne 21. května 2019 v návaznosti na návštěvu Maďarska konanou ve dnech 4. až 8. února 2019 konstatovala, že řada reforem soudnictví v Maďarsku v průběhu druhé dekády 21. století vyvolala obavy ohledně jejich dopadu na nezávislost soudnictví a že v systému obecných soudů vyvstaly otázky ohledně účinnosti dohledu vykonávaného Národní soudní radou nad předsedou Národního soudního úřadu v souvislosti s nedávnými anomáliemi pozorovanými ve vztahu mezi těmito soudními orgány, pokud jde o postupy jmenování soudců; vzhledem k tomu, že ačkoli komisařka uvítala nedávnou změnu původních právních předpisů o správních soudech, k níž došlo v reakci na stanovisko Benátské komise, není přesvědčena o tom, že tyto změny jsou z hlediska řešení vážných obav zjištěných Benátskou komisí dostatečné;
- AD. vzhledem k tomu, že v roce 2019 se maďarský parlament rozhodl odložit vstup legislativního balíčku týkajícího se správních soudů v platnost a vláda uvedla, že upustila od myšlenky zavést samostatné správní soudy; vzhledem k tomu, že několik důležitých prvků balíčku bylo zavedeno v rámci řady legislativních změn přijatých v letech 2019–2021;
- AE. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve svém prohlášení ze dne 28. listopadu 2019 naléhavě vyzvala maďarský parlament, aby změnil zákon ovlivňující nezávislost soudnictví; vzhledem k tomu, že komisařka vyjádřila názor, že ustanovení umožňující správním orgánům podávat ústavní stížnosti na základě nepříznivých rozhodnutí obecných soudů vzbuzují obavy ohledně dodržování záruk spravedlivého procesu v případech jednotlivých stěžovatelů a že spolu s navrhovanými změnami kvalifikace a jmenování soudců a jednotnosti judikatury hrozí také riziko menší nezávislosti jednotlivých soudců při plnění jejich základních funkcí a vytvoření nadměrné hierarchie v rámci soudního systému;
- AF. vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 16. října 2021 ke změnám zákona o organizaci a správě soudů a zákona o právním postavení a odměňování soudců, které maďarský parlament přijal v prosinci 2020, zopakovala doporučení vyjádřená v jejím stanovisku z roku 2012, pokud jde o úlohu předsedy Národního soudního úřadu, jímž se příslušné orgány nezabývaly; vzhledem k tomu, že Benátská komise rovněž doporučila stanovit jasné, transparentní a předvídatelné podmínky pro přidělování soudců na vyšší pozici po ukončení jejich předchozího vyslání; vzhledem k tomu, že Benátská komise vydala několik doporučení týkajících se přidělování případů, pravomoci předsedy Nejvyššího soudu navyšovat počet soudních kolegií, rozhodnutí o jednotnosti a složení senátů v rámci řízení o jednotné stížnosti; vzhledem k tomu, že Benátská komise rovněž zjistila, že režim jmenování prezidenta Nejvyššího soudu zavedený změnami z roku 2019 by mohl představovat vážné riziko politizace a mít významné důsledky pro nezávislost soudnictví nebo jeho vnímání veřejností, a to kvůli zásadní úloze této funkce v soudním systému;
- AG. vzhledem k tomu, že skupina GRECO ve své druhé průběžné zprávě o plnění povinností ze dne 25. září 2020 konstatovala, že nebyl zaznamenán žádný další pokrok v souvislosti se soudci a třemi zbývajících neprovedenými doporučeními, a že její vlastní zjištění týkající se pravomocí předsedy Národního soudního úřadu (jak pokud jde o postup jmenování nebo povyšování kandidátů na funkce soudců, tak o postup přerazení soudců) mají i nadále zvláštní význam; vzhledem k tomu, že pokud jde o státní zástupce, skupina GRECO uvítala, že v platnost vstoupily legislativní změny, které stanovují povinné zapojení disciplinárního komisaře do disciplinárního řízení, aniž by však potvrdila, že 17. doporučení (disciplinární řízení v případě státních zástupců) bylo nyní dodrženo; vzhledem k tomu, že nebylo dosaženo žádného pokroku, pokud jde o prodloužení funkčního období nejvyššího státního zástupce, širokou imunitu státních zástupců a vypracování kritérií, jimiž by se mělo řídit odebrání případů podřízeným státním zástupcům;
- AH. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN pro nezávislost soudců a právníků ve svém sdělení ze dne 15. dubna 2021 adresovaném maďarské vládě vyslovil názor, že jmenování prezidenta Nejvyššího soudu lze považovat za útok na nezávislost soudnictví a za pokus o to, aby se soudnictví podrobilo vůli zákonodárné složky, což je v rozporu se zásadou dělby moci; vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj poukázal také na zvláště znepokojivou skutečnost, totiž že byl předseda Nejvyššího soudu zvolen navzdory zjevné námitce Národní soudní rady, a zdůraznil, že rozhodnutí

Čtvrtek 15. září 2022

ignorovat negativní stanovisko této rady lze vykládat jako politické prohlášení vládnoucí většiny; vzhledem k tomu, že podle zvláštního zpravodaje bylo hlavním účinkem reformy soudního systému, ne-li hlavním cílem, narušení ústavně chráněné zásady nezávislosti soudnictví a umožnění zákonodárným a výkonným orgánům zasahovat do výkonu spravedlnosti;

- AI. vzhledem k tomu, že ve svém rozhodnutí ze dne 2. prosince 2021 o očekávaném posíleném dohledu nad výkonem rozsudků Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve věci *Gazsó Group vs. Maďarsko* Výbor ministrů Rady Evropy připomněl, že se dotýká skupina případů týkala strukturálního problému nadměrné délky občanskoprávních, trestních a správních řízení a nedostatku účinných vnitrostátních opravných prostředků; vzhledem k tomu, že Výbor ministrů vzal s uspokojením na vědomí přijetí návrhu zákona, kterým se zavádí kompenzační opravný prostředek v případě nepřiměřeně dlouhých občanskoprávních řízení, ale důrazně vyzval příslušné orgány, aby zajistily, aby byl tento zákon v souladu s Evropskou úmluvou o lidských právech; vzhledem k významu této záležitosti, její odborné povaze a uplynutí lhůty stanovené ESLP v jeho pilotním rozsudku ze dne 16. října 2016 Výbor ministrů důrazně vybídl příslušné orgány, aby prozkoumaly veškeré možné způsoby urychlení svého plánování;
- AJ. vzhledem k tomu, že dne 9. března 2022 Výbor ministrů Rady Evropy ve svém prozatímním usnesení o očekávaném posíleném dohledu nad výkonem rozsudku ESLP ve věci *Baka v. Maďarsko* důrazně vyzval příslušné orgány, aby v úzké spolupráci se sekretariátem Výboru ministrů zvýšily své úsilí o nalezení způsobů, jak zavést požadovaná opatření k zajištění toho, aby rozhodnutí maďarského parlamentu o odvolání předsedy Nejvyššího soudu (tzv. Kúria) podléhalo účinnému dohledu nezávislého soudního orgánu v souladu s judikaturou ESLP; vzhledem k tomu, že Výbor ministrů rovněž také připomněl, že se orgány zavázaly k vyhodnocení vnitrostátních právních předpisů týkajících se postavení soudců a správy soudů, a naléhavě je vyzval, aby předložily závěry svého hodnocení, včetně záruk a opatření na ochranu soudců před neoprávněnými zásahy, aby tak mohl Výbor ministrů plně posoudit, zda obavy týkající se odrazujícího účinku (tzv. chilling effect) na svobodu projevu soudců v důsledku porušení, k nimž došlo v těchto případech, byly rozptýleny;
- AK. vzhledem k tomu, že Maďarsko zaujímá 69. místo ze 139 zemí v indexu právního státu World Justice Project pro rok 2021 (pokles o dvě místa ve srovnání s předchozím rokem) a zaujímá poslední místo (31. z 31 zemí) v EU, ESVO a regionu Severní Ameriky;

Korupce a střety zájmů

- AL. vzhledem k tomu, že Komise dne 13. července 2022 ve zprávě o právním státu za rok 2022 v kapitole věnované Maďarsku uvedla, že provádění většiny opatření v rámci protikorupční strategie na období 2020–2022 bylo odloženo a že nebyla oznámena žádná nová strategie a že přetrvávají nedostatky, pokud jde o lobbování a efekt „otáčivých dveří“ a rovněž financování politických stran a kampaní; vzhledem k tomu, že nezávislé kontrolní mechanismy stále nejsou schopny v dostatečné míře odhalovat korupci a přetrvávají obavy ohledně nedostatku systematických kontrol a nedostatečného dohledu nad majetkovými příznámi a prohlášeními o zájmech, jakož i ohledně chybějících pravidel pro střet zájmů pro svěřenské fondy veřejného zájmu; vzhledem k tomu, že nedostatečné výsledky vyšetřování obvinění z korupce týkajících se vysoce postavených úředníků a jejich bezprostředního okolí jsou i nadále vážným problémem, třebaže bylo zahájeno prošetřování některých nových případů korupce na vysoké úrovni; vzhledem k tomu, že obavy vzbuzuje také nedostatek soudního přezkumu rozhodnutí nevyšetřovat a nestíhat korupci, zejména jedná-li se o prostředí, kde se stále ještě neřeší rizika klientelismu, protekcionismu a nepotismu ve veřejné správě na vysoké úrovni;
- AM. vzhledem k tomu, že ve svých odpovědích na písemné otázky adresované komisaři Hahnovi v rámci slyšení ze dne 11. listopadu 2019 o udělení absolutoria Komisi za rok 2018 Komise uvedla, že v období 2014–2020 byly v Maďarsku v návaznosti na horizontální audit v oblasti zadávání veřejných zakázek, který odhalil závažné nedostatky ve fungování systému řízení a kontroly v souvislosti s kontrolou postupů zadávání veřejných zakázek, přijaty a provedeny paušální finanční opravy;
- AN. vzhledem k tomu, že ve svém doporučení ze dne 12. července 2022 pro doporučení Rady k národnímu programu reformy Maďarska na rok 2022 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2022 Rada Maďarsku doporučila, aby přijalo opatření k posílení protikorupčního rámce, mimo jiné zlepšením úsilí v oblasti stíhání a přístupu k veřejným informacím, a k posílení nezávislosti soudnictví, jakož i ke zlepšení kvality a transparentnosti rozhodovacího procesu prostřednictvím účinného společenského dialogu, spolupráce s dalšími zúčastněnými stranami a pravidelných posouzení dopadů a ke zlepšení hospodářské soutěže v oblasti zadávání veřejných zakázek;

Čtvrtek 15. září 2022

- AO. vzhledem k tomu, že Evropský úřad pro boj proti podvodům ve své zprávě o činnosti za rok 2020 ze dne 10. června 2021 uvedl, že Komise doporučil, aby získala zpět 2,2 % plateb uskutečněných v rámci evropských strukturálních a investičních fondů a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na období 2016–2020; vzhledem k tomu, že se jedná o nejvyšší procentuální podíl plateb, které mají být od členských států získány zpět, a že tento podíl výrazně převyšuje průměr 0,29 %; vzhledem k tomu, že v souvislosti s finančními prostředky EU určenými pro oblast rozvoje, které byly přiděleny Maďarsku, došlo k podvodům; vzhledem k tomu, že spolu s vysokou mírou korupce došlo k nárůstu sociální nerovnosti a chudoby, což vede nejen k velké nejistotě mezi obyvatelstvem, ale představuje také porušení základních práv;
- AP. vzhledem k tomu, že v listopadu 2021 zaslala Komise Maďarsku dopis týkající se zásadních problémů, pokud jde o nezávislost soudnictví, neúčinné stíhání korupce a nedostatky v zadávání veřejných zakázek, které by mohly představovat riziko pro finanční zájmy EU; vzhledem k tomu, že Komise ve svém dopise popsala systémové problémy a nedostatečné vyvozování odpovědnosti za korupci, přičemž maďarským orgánům položila 16 konkrétních otázek týkajících se záležitostí, jako jsou střety zájmů, příjemci prostředků EU a záruky soudního přezkumu nezávislými soudy; vzhledem k tomu, že navzdory těmto obavám Komise odložila uplatňování nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu ⁽¹⁰⁾ do dubna 2022;
- AQ. vzhledem k tomu, že předsedkyně Komise dne 5. dubna 2022 oznámila, že komisař pro rozpočet a správu Johannes Hahn informoval maďarské orgány o plánech Komise přistoupit k dalšímu kroku a formálně aktivovat nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, zejména v souvislosti s problémy týkajícími se korupce; vzhledem k tomu, že Komise konečně zahájila formální postup proti Maďarsku podle nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, neboť dne 27. dubna 2022 vydala písemné oznámení; vzhledem k tomu, že dne 20. července 2022 se Komise rozhodla informovat Maďarsko o svém záměru předložit návrh prováděcího rozhodnutí Rady a dát mu příležitost předložit připomínky;
- AR. vzhledem k tomu, že dne 6. dubna 2022 Komise rozhodla, že Maďarsku zašle dodatečnou výzvu, aby zajistila správné provedení směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek ⁽¹¹⁾, směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí ⁽¹²⁾ a směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ⁽¹³⁾; vzhledem k tomu, že podle Komise maďarské právo umožňuje širší uplatňování výjimek, pokud jde o bezpečnostní důvody a smlouvy dotované prostřednictvím daňových zvýhodnění, a že tyto výjimky vedou k širšímu vyloučení smluv z povinností podle práva EU; vzhledem k tomu, že Komise se dále domnívá, že změny maďarského těžebního zákona, které umožňují udělovat koncese na těžbu bez transparentních nabídkových řízení, jsou v rozporu se zásadou transparentnosti;
- AS. vzhledem k tomu, že dne 19. května 2022 se Komise rozhodla zaslat Maďarsku výzvu týkající se nesprávného provedení směrnice (EU) 2017/1371 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie ⁽¹⁴⁾;
- AT. vzhledem k tomu, že dne 25. září 2020 skupina GRECO ve své druhé průběžné zprávě o plnění doporučení konstatovala, že Maďarsko dosud uspokojivě provedlo nebo uspokojivě realizovalo pouze pět z 18 doporučení obsažených ve čtvrté hodnotící zprávě, a dospěla k závěru, že celkově nízká úroveň plnění doporučení je i nadále „globálně neuspokojivá“;
- AU. vzhledem k tomu, že se Maďarsko rozhodlo, že se nebude podílet na posílené spolupráci za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce ani se nebude účastnit posílené spolupráce mezi žalobci EU;

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie, (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29.

Čtvrtek 15. září 2022

- AV. vzhledem k tomu, že ve svém technickém přezkumu zprávy o stavu ochrany maďarské složky přeshraničního světového dědictví „Fertő/Neusiedlersee Cultural Landscape“ vytvořené v květnu 2021 dospěla Mezinárodní rada UNESCO pro památky a lokality k závěru, že projekt rekreačního střediska u jezera Sopron Fertő by ve své plánované velikosti a formě poškodil autentičnost a integritu přeshraničního světového dědictví;
- AW. vzhledem k tomu, že Maďarsko se umístilo na 73. místě ze 180 zemí a území, na něž se vztahuje index vnímání korupce organizace Transparency International za rok 2021 (pokles o jedno místo ve srovnání s předchozím rokem), a jeho pořadí od roku 2012 neustále klesá;

Ochrana soukromí a údajů

- AX. vzhledem k tomu, že ve zprávě z pracovní cesty ad hoc delegace Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci do Budapešti ve dnech 29. září až 1. října 2021 byly vyjádřeny obavy ohledně toho, že ve stávajících právních předpisech chybí záruky týkající se sledování osob, aniž by existoval systém skutečných brzd a protivah a nápravných opatření; vzhledem k tomu, že byly také vyjádřeny obavy ohledně údajného používání špiónážního softwaru Pegasus, který vyvinula společnost NSO Group, a zvýšeného sledování aktivistů, novinářů, právníků a politiků;
- AY. vzhledem k tomu, že v červenci 2021 investigativní portál Direkt36 na základě údajů uniklých z jedné z databází odhalil, že v letech 2018 až 2021 byl špiónážní software Pegasus použit ke sledování přibližně 300 maďarských občanů, včetně nezávislých novinářů, vlastníků sdělovacích prostředků, právníků, politiků, podnikatelů kritizujících vládu a bývalých státních úředníků; vzhledem k tomu, že evropský inspektor ochrany údajů ve svých předběžných poznámkách k modernímu špiónážnímu softwaru, které byly zveřejněny dne 15. února 2022, dospěl k závěru, že rozsáhlé využívání vysoce vyspělých špiónážních softwarů, jako je Pegasus, může způsobit bezprecedentní rizika a škody, nejen pokud jde o základní práva a svobody, ale také o demokracii a právní stát, přičemž nastínil sérii kroků a opatření, které by měly být zárukou ochrany před nezákonným využíváním špiónážního softwaru, a uvedl, že nejúčinnější cestou, jak chránit základní práva a svobody, by bylo zakázat v EU vývoj a zavádění špiónážního softwaru, který disponuje kapacitami softwaru Pegasus; vzhledem k tomu, že provládní sdělovací prostředky v Maďarsku o softwaru Pegasus téměř vůbec neinformovaly;
- AZ. vzhledem k tomu, že Výbor ministrů Rady Evropy ve svém rozhodnutí ze dne 9. března 2022 o očekávaném posíleném dohledu nad výkonem rozsudku ESLP ve věci *Szabó a Vissy v. Maďarsko* připomněl, že dotčený případ se týkal porušení práva stěžovatelů na respektování jejich soukromého a rodinného života a jejich soukromé korespondence, k nimž došlo v důsledku maďarských právních předpisů o opatřeních tajného sledování souvisejících s národní bezpečností, které postrádaly dostatečně přesné, účinné a komplexní záruky týkající se nařízení a výkonu těchto opatření a případného zjednání nápravy v souvislosti s nimi; vzhledem k tomu, že Výbor ministrů dále zdůraznil, že tajné sledování by mělo být považováno za vysoce rušivý akt, který potenciálně zasahuje do práva na svobodu projevu a soukromí a ohrožuje základy demokratické společnosti, a zároveň připomněl, že v reakci na rozsudek ESLP orgány v roce 2017 oznámily, že je třeba provést legislativní reformu; vzhledem k tomu, že Výbor ministrů s vážným znepokojením konstatoval, že legislativní proces je stále v předběžné fázi a že orgány nedoložily žádný další relevantní vývoj, a proto důrazně vyzval orgány, aby urychleně přijaly opatření nezbytná k tomu, aby vnitrostátní právní předpisy byly plně v souladu s požadavky Evropské úmluvy o lidských právech, aby stanovily harmonogram legislativního procesu a aby výboru předložily návrh legislativního návrhu;

Svoboda projevu, včetně plurality sdělovacích prostředků

- BA. vzhledem k tomu, že Komise ve zprávě o právním státu za rok 2022 ze dne 13. července 2022 v kapitole věnované Maďarsku uvedla, že je třeba posílit funkční nezávislost a účinnost Úřadu pro sdělovací prostředky a že pokračující směřování značného objemu státní reklamy do provládních sdělovacích prostředků vytváří nerovné podmínky v mediálním prostředí; vzhledem k tomu, že veřejnoprávní sdělovací prostředky působí v rámci složitého institucionálního systému, přičemž panují obavy o jejich redakční a finanční nezávislost, a že pracovníci sdělovacích prostředků i nadále čelí problémům při výkonu své činnosti, včetně sledování investigativních novinářů; vzhledem k tomu, že v přístupu k veřejným informacím je i nadále bráněno v rámci stavu ohrožení;

Čtvrtek 15. září 2022

- BB. vzhledem k tomu, že dne 15. července 2022 se Komise rozhodla žalovat Maďarsko u Soudního dvora z důvodu porušení telekomunikačních předpisů EU rozhodnutím maďarské Rady pro sdělovací prostředky, v němž z velmi pochybných důvodů zamítla žádost společnosti Klubrádió o využívání rádiového spektra; vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru, že rozhodnutí maďarské Rady pro sdělovací prostředky zamítnout prodloužení platnosti práv společnosti Klubrádió bylo nepřiměřené a netransparentní a že maďarský vnitrostátní zákon o sdělovacích prostředcích byl v tomto konkrétním případě uplatňován diskriminačním způsobem, což je v rozporu se směrnicí (EU) 2018/1972, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace¹⁶, a se svobodou projevu⁽¹⁵⁾;
- BC. vzhledem k tomu, že dne 11. září 2018 byla založena Středoevropská nadace pro tisk a sdělovací prostředky (KESMA); vzhledem k tomu, že konsolidace více než 470 sdělovacích prostředků v rámci nadace KESMA měla dopady, pokud jde o zmenšení prostoru pro nezávislé a opoziční sdělovací prostředky a přístup maďarských občanů k informacím; vzhledem k tomu, že finanční prostředky vynaložené na veřejné sdělovací prostředky a KESMA jsou využívány na vládní propagandu a diskreditaci opozice a nevládních organizací; vzhledem k tomu, že mediální prostředí může být ovlivňováno ve prospěch vlády prostřednictvím manipulace s vlastnictvím sdělovacích prostředků, ovládnutím regulačních orgánů a dříve nezávislých sdělovacích prostředků ze strany státu, vládními příjmy z reklamy a udělováním licencí, což jsou metody, které se opakují i v jiných částech Evropy;
- BD. vzhledem k tomu, že ve svém rozsudku ze dne 8. října 2019 ve věci *Szurovecz v. Maďarsko* dospěl ESLP k závěru, že došlo k porušení svobody projevu, pokud jde o znemožnění přístupu sdělovacích prostředků do přijímacích zařízení pro žadatele o azyl; vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem tohoto rozsudku stále chybí;
- BE. vzhledem k tomu, že Evropský soud pro lidská práva ve svých rozsudcích ze dne 3. prosince 2019 ve věci *Scheiring a Szabó v. Maďarsko* a ze dne 2. prosince 2021 ve věci *Szél v. Maďarsko* konstatoval, že došlo k porušení svobody projevu, pokud jde o umístění transparentů v maďarském parlamentu; vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem těchto rozsudků stále chybí;
- BF. vzhledem k tomu, že ve svém rozsudku ze dne 20. ledna 2020 ve věci *Magyar Kétfarkú Kutya Párt v. Maďarsko* dospěl ESLP k závěru, že došlo k porušení svobody projevu v souvislosti s tresty za poskytování mobilní aplikace politické strany, která voličům umožňovala, aby si vyfotili, anonymně načetli a komentovali neplatné hlasy odevzdané během referenda o imigraci v roce 2016; vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem tohoto rozsudku stále chybí;
- BG. vzhledem k tomu, že dne 23. března 2020 vyjádřil zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků ve svém prohlášení znepokojení nad ustanoveními návrhu zákona o reakci na koronavirus v Maďarsku, jež by mohla mít negativní dopad na práci sdělovacích prostředků, které informují o pandemii;
- BH. vzhledem k tomu, že ve svém rozsudku ze dne 26. května 2020 ve věci *Mándli a další v. Maďarsko* dospěl ESLP k závěru, že v případě zrušení novinářské akreditace stěžovalů v maďarském parlamentu došlo k porušení svobody projevu; vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem tohoto rozsudku stále chybí;
- BI. vzhledem k tomu, že propuštění šéfredaktora předního maďarského nezávislého zpravodajského portálu Index.hu dne 24. července 2020 vedlo k tomu, že více než 70 novinářů podalo na protest proti jednoznačnému vměšování a vládnímu tlaku na jejich zpravodajský portál hromadnou výpověď;
- BJ. vzhledem k tomu, že podle prvního přehledu v rámci projektu mapování svobody sdělovacích prostředků financovaného Komisí a zveřejněného v červenci 2020 měla krize COVID-19 v Maďarsku zřejmě největší dopad na svobodu sdělovacích prostředků ze všech evropských zemí, neboť se prohloubily již existující problémy a objevily se nové otázky; vzhledem k tomu, že nové právní předpisy proti šíření „falešných“ nebo „zkreslených“ informací, které byly v Maďarsku přijaty během nouzového stavu, způsobily mezi sdělovacími prostředky a aktéry v této oblasti nejistotu a autocenzuru;
- BK. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve svém memorandu o svobodě projevu a svobodě sdělovacích prostředků v Maďarsku zveřejněném dne 30. března 2021 uvedla, že kombinované účinky regulačního orgánu pro sdělovací prostředky, který je politický kontrolovaný, trvalých a předpojatých zásahů státu do mediálního trhu narušily podmínky pro pluralitu sdělovacích prostředků a svobodu projevu v Maďarsku; vzhledem k tomu, že komisařka rovněž dospěla k závěru, že svobodná politická diskuse a svobodná výměna různých názorů, které jsou předpokladem pro úspěch demokratických společností, byly výrazně omezeny, zejména mimo hlavní město;

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36.

Čtvrtek 15. září 2022

- BL. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodajka OSN pro prosazování a ochranu práva na svobodu přesvědčení a projevu v návaznosti na svou návštěvu Maďarska ve dnech 15. až 22. listopadu 2021 uvedla, že intervence Maďarska v odvětví sdělovacích prostředků v posledním desetiletí by v nadcházejících volbách mohly představovat riziko pro lidská práva; vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodajka OSN dále upřesnila, že tím, že uplatňují vliv na regulační orgány sdělovacích prostředků, poskytují značné státní prostředky na podporu provládních sdělovacích prostředků, usnadňují rozšiřování a rozvoj sdělovacích prostředků, které se řídí provládní redakční linií, a ostrakizují sdělovací prostředky a novináře, kteří podávají zprávy kritizující vládu, orgány aktivně přetvářejí mediální odvětví a ve svém úsilí o nastolení „vyváženosti“ podkopávají rozmanitost, pluralitu a nezávislost sdělovacích prostředků;
- BM. vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE dne 4. dubna 2022 v prohlášení o předběžných zjištěních a závěrech po parlamentních volbách a referendu uvedla, že předpojatost a nedostatečná vyváženost v monitorovaném zpravodajství a absence diskusí mezi hlavními protivníky v těchto volbách výrazně omezily možnost voličů učinit informovanou volbu; vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE dne 29. července 2022 ve své závěrečné zprávě zdůraznila, že rozsáhlé vládní reklamní kampaně a neobjektivní zpravodajství ve veřejných a mnoha soukromých sdělovacích prostředcích poskytly vládnoucí straně platformu pro všudypřítomnou kampaň;
- BN. vzhledem k tomu, že dne 8. dubna 2022 maďarský národní volební úřad označil za protiprávní celostátní kampaň nevládních organizací, v níž byli lidé vyzváni, aby v referendu, které se týkalo přístupu dětí k informacím o otázkách sexuální orientace a genderové identity, hlasovali neplatně, a uložil pokuty 16 různým maďarským nevládním organizacím, které se zúčastnily kampaně k tomuto referendu;
- BO. vzhledem k tomu, že Maďarsko se řadí na 85. místo ze 180 zemí a území podle světového indexu svobody tisku organizace Reportéři bez hranic za rok 2022 a je uvedeno v analýze pro oblast Evropa – Střední Asie jako jedna ze zemí, které zintenzívnily tvrdé zákony proti novinářům;

Akademická svoboda

- BP. vzhledem k tomu, že v rozsudku ze dne 6. října 2020 ve věci C-66/18 *Komise v. Maďarsko* (Enseignement supérieur) Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že Maďarsko tím, že přijalo opatření stanovená v čl. 76 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. CCIV z roku 2011 o národním vysokoškolském vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 13, čl. 14 odst. 3 a článku 16 Listiny, článku 49 Smlouvy o fungování EU a článku 16 směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu⁽¹⁶⁾, jakož i z Dohody o zřízení Světové obchodní organizace; vzhledem k tomu, že Středoevropská univerzita musela opustit Budapešť;
- BQ. vzhledem k tomu, že v říjnu 2018 maďarská vláda rozhodla, že genderová studia budou vyřazena ze seznamu magisterských studijních programů způsobilých pro akreditaci a veřejné financování;
- BR. vzhledem k tomu, že dne 2. července 2019 přijal maďarský parlament změny řady zákonů o institucionálním systému a financování výzkumu, vývoje a inovací, čímž Akademii věd zbavil její nezávislosti; vzhledem k tomu, že dne 31. srpna 2020 odstoupilo vedení Univerzity divadelního a filmového umění (SZFE) na protest proti ustavení správní rady jmenované vládou; vzhledem k tomu, že ministerstvo pro technologie a inovace jmenovalo pět členů nové správní rady a odmítlo členy navržené univerzitním senátem; vzhledem k tomu, že dvě třetiny z 33 nadací pro správu aktiv veřejného zájmu vykonávajících veřejné funkce, které byly vytvořeny do konce roku 2021, budou řídit vysokoškolské instituce, které dříve provozoval stát;
- BS. vzhledem k tomu, že dne 2. července 2021 Benátská komise ve svém stanovisku k ústavním změnám přijatým maďarským parlamentem v prosinci 2020 poznamenala, že by měl být znovu zvážěn článek 7 deváté změny týkající se článku 38 ústavy a zavedení nadací pro správu aktiv veřejného zájmu vykonávajících veřejné funkce do základního práva; vzhledem k tomu, že Benátská komise doporučila, že tyto nadace by měly být spíše upraveny zákonem, který

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36.

Čtvrtek 15. září 2022

jasně stanoví všechny příslušné povinnosti transparentnosti a odpovědnosti za správu jejich finančních prostředků (veřejných i soukromých), jakož i vhodné záruky nezávislosti, pokud jde o složení a fungování správní rady; vzhledem k tomu, že Benátská komise rovněž uvedla, že tyto zákony by měly zohledňovat významnou úlohu univerzit jako prostoru svobody myšlení a svobodné debaty a stanovit veškerá náležitá opatření k zajištění řádné ochrany akademické nezávislosti a institucionální autonomie;

- BT. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodajka OSN pro podporu a ochranu práva na svobodu přesvědčení a projevu ve svém prohlášení ze dne 22. listopadu 2021 v návaznosti na návštěvu Maďarska naléhavě vyzvala orgány, aby účinně chránily akademickou svobodu a respektovaly práva profesorů a studentů, a to vzhledem k rizikům, které pro nezávislost akademických pracovníků představuje privatizace státních univerzit;

Svoboda náboženského vyznání

- BU. vzhledem k tomu, že dne 21. prosince 2018 byla vyhlášena komplexní změna církevního zákona z roku 2011; vzhledem k tomu, že podle maďarské vlády by tato změna otevřela pro náboženské komunity zákonné možnosti, jak požádat u Městského soudu v Budapešti o status náboženského sdružení, registrované církve nebo začleněné církve; vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem rozsudku ESLP ve věci *Magyar Keresztény Mennonita Egyház a další v. Maďarsko*, v němž bylo shledáno porušení práva na svobodu sdružování ve světle práva na svobodu náboženského vyznání v důsledku zrušení registrace církví, stále chybí;
- BV. vzhledem k tomu, že dne 2. července 2021 Benátská komise ve svém stanovisku k ústavním změnám přijatým maďarským parlamentem v prosinci 2020 vydala doporučení v tom smyslu, že systém veřejných škol musí poskytovat objektivní a pluralitní osnovy, aby se zabránilo indoktrinaci a diskriminaci z jakýchkoli důvodů, přičemž musí respektovat přesvědčení rodičů a jejich svobodu volby mezi náboženským a nenáboženským vyučováním;
- BW. vzhledem k tomu, že Komise dne 13. července 2022 uvedla v kapitole o Maďarsku, která je součástí zprávy o právním státu za rok 2022, že na organizace občanské společnosti je i nadále vyvíjen tlak; vzhledem k tomu, že dne 27. července 2022 několik organizací občanské společnosti uvedlo, že návrh zákona předložený vládou, který mění pravidla pro veřejné konzultace „v zájmu dosažení dohody s Evropskou komisí“, nabízí řešení jen zdánlivě; vzhledem k tomu, že Komise rovněž poukázala na to, že posílení účasti veřejnosti na tvorbě právních předpisů je důležitým cílem, ale v první řadě by vyžadovalo skutečnou vůli ze strany vlády, smysluplné provádění stávajících právních předpisů a mnohem účinnější záruky než ty, které jsou obsaženy v návrhu zákona;

Svoboda sdružování

- BX. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 18. června 2020 ve věci C-78/18, *Komise v. Maďarsko* (transparentnost sdružení), dospěl k závěru, že přijetím ustanovení⁽¹⁷⁾ zákona č. LXXVI z roku 2017 o transparentnosti organizací, které dostávají podporu ze zahraničí, zavedlo Maďarsko diskriminační a neodůvodněná omezení zahraničních darů organizacím občanské společnosti v rozporu se svými povinnostmi podle článku 63 Smlouvy o fungování EU a článků 7, 8 a 12 Listiny; vzhledem k tomu, že dne 18. února 2021 se Komise rozhodla zaslat maďarským orgánům výzvu, neboť měla za to, že nepřijaly nezbytná opatření ke splnění povinností vyplývajících z uvedeného rozsudku; vzhledem k tomu, že dne 20. července 2021 Komise ve zprávě o právním státu za rok 2021 v kapitole věnované Maďarsku uvedla, že maďarský parlament tento zákon zrušil a zavedl nová pravidla pro kontroly zákonnosti týkající se občanské společnosti a že je i nadále vyvíjen tlak na organizace občanské společnosti kritické vůči vládě; vzhledem k tomu, že systematické rušení zásad právního státu, demokracie a základních práv výrazně omezilo prostor pro opoziční strany a organizace občanské společnosti, odbory a zájmové skupiny a neponechává žádný prostor pro společenský dialog a konzultace;

⁽¹⁷⁾ Ustanovení, která ukládají povinnosti registrace, prohlášení a zveřejnění určitým kategoriím organizací občanské společnosti, které přímo nebo nepřímo čerpají podporu ze zahraničí přesahující určitou prahovou hodnotu, a jež stanoví možnost uložení sankcí vůči organizacím, které tyto povinnosti neplní.

Čtvrtek 15. září 2022

- BY. vzhledem k tomu, že přijetí nového zákona nepředcházela žádná veřejná konzultace a nedošlo ani k přímým konzultacím s nevládními organizacemi, což je v rozporu s doporučením Benátské komise, které uvedla ve svém stanovisku ze dne 20. června 2017, a sice že by se do veřejné konzultace měly pokud možno zapojit všechny organizace občanské společnosti, jejichž status, financování nebo oblasti činnosti budou ovlivněny vstupem tohoto právního předpisu v platnost; vzhledem k tomu, že podle nového zákona mohou být tyto organizace nyní podrobovány pravidelným finančním kontrolám Státního kontrolního úřadu; vzhledem k tomu, že organizace občanské společnosti se obávají, že Státní kontrolní úřad, jehož hlavní funkcí je sledovat využívání veřejných prostředků, a nikoli soukromých darů, bude využíván k tomu, aby na ně vyvíjel větší tlak; vzhledem k tomu, že organizace občanské společnosti varovaly, že novým zákonem o nevládních organizacích stát zasahuje do autonomie sdružování organizací zřízených na základě práva na sdružování a do soukromí občanů, kteří hájí veřejný zájem, a že tento zákon poškozují uplatňování svobody projevu a demokratickou veřejnost jako celek; vzhledem k tomu, že Státní kontrolní úřad zahájil dne 17. května 2022 kontroly desítek nevládních organizací a požádal o jejich účetní politiku a politiku správy hotovosti;
- BZ. vzhledem k tomu, že dne 23. července 2021 bylo oznámeno, že dárcovské státy fondů Evropského hospodářského prostoru a Norských fondů – Island, Lichtenštejnsko a Norsko – nedosáhly dohody o jmenování provozovatele fondu, který by spravoval financování občanské společnosti v Maďarsku; vzhledem k tomu, že v důsledku toho nebudou během stávajícího období financování prováděny žádné programy, čímž se ruší financování ve výši 214,6 milionu EUR, které bylo vyčleněno pro Maďarsko;
- CA. vzhledem k tomu, že dne 17. prosince 2018 Benátská komise a OBSE/ODIHR ve svém společném stanovisku k oddílu 253 zákona XLI ze dne 20. července 2018, kterým se mění některé daňové zákony a další související zákony, a ke zvláštní imigrační dani uvedly, že 25 % daň z finanční podpory činnosti podporující přistěhovalectví prováděné v Maďarsku nebo z finanční podpory na provoz organizací se sídlem v Maďarsku, které vykonávají činnost podporující přistěhovalectví, nesplňuje požadavek zákonnosti a představuje neodůvodněný zásah do práva dotčených nevládních organizací na svobodu projevu a sdružování;
- CB. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve své zprávě ze dne 21. května 2019 vypracované v návaznosti na její návštěvu Maďarska ve dnech 4. až 8. února 2019 zdůraznila, že legislativní opatření stigmatizovala a kriminalizovala činnosti občanské společnosti, které by měly být v demokratické společnosti považovány za plně legitimní a mají trvalý odrazující účinek na nevládní organizace, a současně poznamenala, že některá právní ustanovení jsou výjimečně vágní, svévolná a neprováděná v praxi;
- CC. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN pro lidská práva migrantů ve své zprávě ze dne 11. května 2020 o návštěvě Maďarska v roce ve dnech 10.–17. července 2019 uvedl, že organizace občanské společnosti zabývající se právy migrantů v Maďarsku se při výkonu své legitimní a důležité práce potýkaly s řadou překážek, které vyplývají z legislativních změn, finančních omezení a dalších operativních a praktických opatření přijatých příslušnými orgány; vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN také konstatoval, že řada organizací občanské společnosti byla podrobena očerňujícím kampaním, v některých případech následovaným správním nebo trestním vyšetřováním;

Právo na rovné zacházení, včetně práv osob LGBTIQ

- CD. vzhledem k tomu, že dne 13. července 2022 Komise v kapitole o Maďarsku ve zprávě o právním státu za rok 2022 uvedla, že maďarský komisař pro základní práva získal více pravomocí, ale na základě pochybností o jeho nezávislosti byla snížena akreditace jeho úřadu; vzhledem k tomu, že Podvýbor pro akreditaci Globální aliance národních institucí pro lidská práva ve své zprávě a doporučeních z virtuálního zasedání uspořádaného ve dnech 14.–25. března 2022 doporučil snížit zařazení komisaře pro základní práva na status B, neboť podvýbor neobdržel písemné důkazy nezbytné k prokázání toho, že komisař účinně vykonává svůj mandát ve vztahu ke zranitelným skupinám, jako jsou etnické menšiny, osoby LGBTIQ, obránci lidských práv, uprchlíci a migranti, nebo v souvislosti s důležitými otázkami v oblasti lidských práv, jako je pluralita sdělovacích prostředků, občanský prostor a nezávislost soudnictví; vzhledem k tomu, že podvýbor je toho názoru, že komisař jedná způsobem, který vážně ohrožuje soulad s pařížskými zásadami pro kritéria norem pro vnitrostátní lidskoprávní instituce; vzhledem k tomu, že podvýbor rovněž zaznamenal problémy týkající se procesů výběru a jmenování a pracovních vztahů a spolupráce s organizacemi občanské společnosti a obránci lidských práv;

Čtvrtek 15. září 2022

- CE. vzhledem k tomu, že dne 15. června 2021 maďarský parlament přijal zákon původně určený k boji proti pedofilii, který v návaznosti na změny navržené poslanci vládnoucí strany Fidesz obsahuje ustanovení zakazující zobrazování homosexuality a změn pohlaví nezletilým osobám; vzhledem k tomu, že zákon zakazuje, aby témata homosexuality a změny pohlaví byla součástí sexuální výchovy, a stanoví, že tuto výchovu mohou nyní vyučovat pouze registrované organizace; vzhledem k tomu, že změny zákona o obchodní reklamě a zákona o sdělovacích prostředcích vyžadují, aby reklama a obsah ukazující LGBTI osoby patřily do kategorie V (tj. nedoporučováno pro nezletilé osoby); vzhledem k tomu, že spojování sexuální orientace a genderové identity s trestnými činy, jako je pedofilie, je nepřijatelné a vede k další diskriminaci a stigmatizaci sexuálních menšin; vzhledem k tomu, že v důsledku vnitrostátních předpisů, kterými se osobám mladším 18 let zakazuje nebo omezuje přístup k obsahu, který znázorňuje takzvanou „odlišnost od sebeidentity odpovídající pohlaví při narození, změnu pohlaví nebo homosexualitu“, vydala maďarská vláda dekretem, kterým se knihkupcům dětské literatury nařizuje, aby balili knihy a média, která zobrazují homosexualitu, do „uzavřených obalů“, a zakazuje prodej knih či médií, které zobrazují vztahy mezi osobami stejného pohlaví nebo změny pohlaví, v okruhu do 200 metrů od každé školy nebo kostela; vzhledem k tomu, že se to vztahovalo i na knihu příběhů pro děti „Fairlyland is for everyone“ od nakladatelství Labriz;
- CF. vzhledem k tomu, že dne 2. prosince 2021 Komise rozhodla zaslat maďarským orgánům odůvodněné stanovisko, neboť se domnívá, že uložením povinnosti poskytovat informace o odchylce od „tradičních genderových rolí“ Maďarsko omezuje svobodu projevu autorů a vydavatelů knih (článek 11 Listiny), dopouští se neodůvodněné diskriminace na základě sexuální orientace (článek 21 Listiny) a nesprávně uplatňuje pravidla EU týkající se nekalých obchodních praktik podle směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu ⁽¹⁸⁾;
- CG. vzhledem k tomu, že dne 15. července 2022 se Komise rozhodla předložit věc Maďarska SDEU v souvislosti s jeho vnitrostátními předpisy, kterými se osobám mladším 18 let zakazuje nebo omezuje přístup k obsahu, který znázorňuje takzvanou „odlišnost od sebeidentity odpovídající pohlaví při narození, změnu pohlaví nebo homosexualitu“; vzhledem k tomu, že Komise došla k závěru, že tyto právní předpisy jsou zejména v rozporu se směrnicí 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb ⁽¹⁹⁾, směrnicí 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu ⁽²⁰⁾ a rovněž s lidskou důstojností, svobodou projevu a informací, právem na respektování soukromého života a právem na nediskriminaci, jak je zakotveno v člancích 1, 7, 11 a 21 Listiny; vzhledem k tomu, že Komise rovněž uvedla, že vzhledem k závažnosti těchto porušení jsou napadená ustanovení rovněž v rozporu se společnými hodnotami stanovenými v článku 2 Smlouvy o EU; vzhledem k tomu, že dne 22. června 2021 se 18 členských států připojilo na zasedání Rady pro obecné záležitosti ke společnému prohlášení proti přijetí tohoto zákona;
- CH. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve své zprávě zveřejněné dne 21. května 2019 v návaznosti na její návštěvu Maďarska, která proběhla ve dnech 4. až 8. února 2019, popsala, jak Maďarsko zaostává v oblasti rovnosti žen a mužů a práv žen, a uvedla, že politické zastoupení žen je výrazně nízké, ve vládní politice jsou otázky žen úzce spjaty s rodinnými záležitostmi a že orgány přestaly provádět zvláštní strategii pro rovnost žen a mužů;
- CI. vzhledem k tomu, že dne 29. dubna 2020 nezávislý odborník OSN na ochranu před násilím a diskriminací na základě sexuální orientace a genderové identity ve svém prohlášení naléhavě vyzval Maďarsko, aby upustilo od navrhovaných právních předpisů, které by upíraly transsexuálním a dalším genderově různorodým osobám právo na právní uznání a sebeurčení;
- CJ. vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro práva dítěte vydal dne 3. března 2020 závěrečné připomínky k šesté pravidelné zprávě o Maďarsku, v nichž vyzval maďarskou vládu, aby jednala, přijala strategii a poskytovala informace a podporu zranitelným dětem, včetně konkrétních opatření zaměřených na dívky, romské děti, děti žádající o azyl a migrující děti

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1.

Čtvrtek 15. září 2022

a lesbické, gay, bisexuální, transgender a intersexuální děti; vzhledem k tomu, že tento výbor rovněž vyjádřil vážné znepokojení nad tím, že děti se zdravotním postižením jsou odnímány od rodin a žijí v ústavech, že maďarské orgány nepřijaly dostatečná opatření s cílem ukončit umísťování do ústavní péče a podporovat přístup ke zdravotní péči, rehabilitačním službám a dalším činnostem v oblasti začleňování, nad případy sexuálního zneužívání a špatného zacházení s dětmi se zdravotním postižením v ústavní péči, nedostatkem informací o situaci romských dětí se zdravotním postižením a nad přetrvávající stigmatizaci dětí se zdravotním postižením;

- CK. vzhledem k tomu, že dne 5. května 2020 přijal maďarský parlament usnesení o odmítnutí ratifikace Úmluvy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva);
- CL. vzhledem k tomu, že Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku ze dne 16. července 2020 ve věci Rana v. Maďarsko shledal, že bylo porušeno právo na respektování soukromého života v případě transgender muže z Íránu, který získal azyl v Maďarsku, ale nemohl v této zemi zákonně změnit své pohlaví a jméno; vzhledem k tomu, že ve svém rozhodnutí ze dne 10. června 2022 týkajícím se očekávaného posíleného dohledu nad výkonem rozsudku Výbor ministrů Rady Evropy se znepokojením konstatoval, že maďarské orgány nepřijaly žádná opatření k nalezení vhodného řešení pro legálně usazené státní příslušníky třetích zemí žádající o právní uznání pohlaví; vzhledem k tomu, že maďarský parlament navíc v květnu 2020 přijal právní předpisy, které maďarským transgender osobám znemožňují právní uznání pohlaví;
- CM. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve svém prohlášení ze dne 14. června 2021 naléhala na maďarské poslance, aby zamítli návrhy změn zakazující diskusi o sexuální a genderové identitě a rozmanitosti; vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 13. prosince 2021 ke slučitelnosti zákona LXXIX z roku 2021, kterým se mění některé zákony na ochranu dětí, s mezinárodními lidskoprávními normami dospěla k závěru, že změny lze stěží považovat za slučitelné s Evropskou úmluvou o lidských právech a mezinárodními normami v oblasti lidských práv, a naléhavě vyzvala maďarské orgány, aby zrušily řadu ustanovení;
- CN. vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 2. července 2021, které se týká ústavních změn přijatých maďarským parlamentem v prosinci 2020, doporučila, aby změna ústavy týkající se manželství jakožto svazku jednoho muže a jedné ženy a doplnění, že „matka je žena, otec je mužem“, nebylo využito jako příležitost ke zrušení stávajících zákonů na ochranu osob, které nejsou heterosexuály, nebo ke změně těchto zákonů v jejich neprospěch; vzhledem k tomu, že Benátská komise rovněž doporučila, aby výklad a uplatňování ústavních změn, zejména při navrhování prováděcích právních předpisů, byly prováděny tak, aby byla důsledně uplatňována zásada nediskriminace z jakýchkoli důvodů, včetně sexuální orientace a genderové identity; vzhledem k tomu, že dále konstatovala, že změna ve znění „Maďarsko chrání právo dětí na vlastní identitu odpovídající jejich pohlaví při narození“ by měla být zrušena nebo pozměněna, aby se zajistilo, že v jejím důsledku nebudou upírána práva transgender osobám na právní uznání jejich nabyté genderové identity;
- CO. vzhledem k tomu, že Benátská komise ve svém stanovisku ze dne 18. října 2021 ke změnám zákona o rovném zacházení a podpoře rovných příležitostí a zákona o komisaři pro základní práva přijatým maďarským parlamentem v prosinci 2020 uvedla, že se sloučením orgánů pro rovné zacházení s vnitrostátními institucemi pro lidská práva jsou spojena rizika, mimo jiné včetně rozdílných tradic, právních postupů a přístupů, které orgány mohou mít, a poznamenala, že střet pravomocí, které komisař pro lidská práva již má podle zákona CXI, s pravomocemi, které získal jako nástupce maďarského Úřadu pro rovné zacházení, je jasným důkazem rizika, které může ohrozit účinnost práce v oblasti prosazování rovnosti a boje proti diskriminaci;
- CP. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve svém prohlášení ze dne 13. ledna 2022 uvedla, že je hluboce politováníhodné, že maďarská vláda rozhodla uspořádat vnitrostátní referendum o přístupu dětí k informacím o otázkách sexuální orientace a genderové identity ve stejný den jako parlamentní volby, neboť to podporuje účelové využívání lidských práv LGBTIQ osob; vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE dne 29. července 2022 ve své závěrečné zprávě zdůraznila, že právní rámec pro referendum je z velké části nedostatečný a neposkytuje rovné podmínky pro kampaně k referendům, neboť nesplňuje klíčová doporučení podle mezinárodních

Čtvrtek 15. září 2022

osvědčených postupů a podle novely z roku 2018 má vláda plná práva na volební kampaň, pokud je iniciátorem referenda, což je v rozporu s mezinárodními osvědčenými postupy, a orgány nejsou povinny poskytovat voličům objektivní informace o otázkách souvisejících s referendem nebo o postojích zastánců a oponentů, což zpochybňuje schopnost voličů učinit informovanou volbu; vzhledem k tomu, že referendum proti osobám LGBTQ, které bylo uspořádáno v Maďarsku dne 3. dubna 2022, bylo neplatné, neboť ani jedna možná volba („ano“ nebo „ne“) nezískala 50 % hlasů; vzhledem k tomu, že toto referendum bylo ve velké míře kritizováno za porušení zásady nediskriminace;

- CQ. vzhledem k tomu, že mezinárodní volební pozorovatelská mise OBSE dne 29. července 2022 ve své závěrečné zprávě zdůraznila, že ženy tvoří méně než 20 % všech kandidátů, což výrazně omezuje možnost posílení nízkého zastoupení žen ve vnitrostátní politice v Maďarsku; vzhledem k tomu, že podíl žen zvolených do maďarského parlamentu v roce 2022 představuje 14 %;
- CR. vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro práva osob se zdravotním postižením ve svých závěrečných připomínkách ke kombinované druhé a třetí zprávě o Maďarsku, které vydal dne 25. března 2022, vyjádřil znepokojení nad tím, že osoby se zdravotním postižením nemají mechanismus, který by jim umožňoval činit samostatná rozhodnutí, a doporučil Maďarsku, aby změnilo své právní předpisy tak, aby bylo zajištěno, že podporované rozhodování bude respektovat důstojnost, autonomii, vůli a preference osob se zdravotním postižením při výkonu jejich právní způsobilosti; vzhledem k tomu, že tento výbor rovněž doporučil Maďarsku, aby přepracovalo svá opatření a přesměrovalo své rozpočty na komunitní podpůrné služby, jako je osobní asistence, s cílem zajistit lidem se zdravotním postižením možnost vést nezávislý a rovnoprávný život v komunitě;

Práva osob patřících k menšinám, včetně Romů a Židů, a ochrana před nenávisťnými výroky namířenými proti těmto menšinám

- CS. vzhledem k tomu, že Komise dne 9. června 2021 rozhodla zaslat Maďarsku výzvu, neboť jeho vnitrostátní právní předpisy nejsou plně v souladu s pravidly EU zakazujícími diskriminaci podle směrnice 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ ⁽²¹⁾, a směrnice Rady 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání ⁽²²⁾, jež vyžadují, aby členské státy stanovily účinné, přiměřené a odrazující sankce za diskriminaci; vzhledem k tomu, že k zásadní změně došlo v červenci 2020, kdy Maďarsko změnilo vnitrostátní režim sankcí a uložilo soudům povinnost poskytovat morální náhradu za diskriminaci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pouze ve formě služeb odborné přípravy nebo vzdělávání, a nikoli ve formě jednorázové platby; vzhledem k tomu, že Evropský parlament opakovaně vyzýval členské státy, aby potíraly anticeganismus pomocí účinných legislativních a politických opatření;
- CT. vzhledem k tomu, že dne 2. prosince 2021 zaslala Komise Maďarsku výzvu týkající se provedení rámcového rozhodnutí 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva ⁽²³⁾, neboť maďarský právní rámec nekriminalizuje veřejné schvalování, popírání nebo hrubé zlehčování mezinárodních trestných činů a nezajišťuje, aby rasistické a xenofobní pohnutky byly považovány za přitěžující okolnost nebo aby vnitrostátní soudy tuto motivaci zohlednily u jakéhokoli spáchaného trestného činu;
- CU. vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace ve svých závěrečných připomínkách ze dne 6. června 2019 k 18. až 25. pravidelné zprávě o Maďarsku uvedl, že je hluboce znepokojen výskytem rasistických nenávisťných projevů vůči Romům, migrantům, uprchlíkům, žadatelům o azyl a dalším menšinám, které podněcují nenávisť a nesnášenlivost a někdy podněcují násilí vůči těmto skupinám, zejména ze strany předních politiků a sdělovacích prostředků, a to i na internetu; vzhledem k tomu, že výbor byl obzvláště znepokojen zprávami, že veřejné osobnosti, a to i na nejvyšších úrovních, učinily prohlášení, která mohou podněcovat rasovou nenávisť, zejména v rámci vládní kampaně proti imigrantům a uprchlíkům zahájené v roce 2015 a za přítomnosti a fungování organizací, které podporují rasovou nenávisť; vzhledem k tomu, že ačkoli výbor bere na vědomí informace o opatřeních přijatých ke zlepšení situace Romů, a to i v oblasti zdraví a vzdělávání, jakož i prostřednictvím národní strategie sociálního začleňování z roku 2011, je i nadále velmi znepokojen přetrvávající diskriminací Romů a segregací a extrémní chudobou, kterým Romové čelí;

⁽²¹⁾ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽²²⁾ Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

⁽²³⁾ Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55.

Čtvrtek 15. září 2022

- CV. vzhledem k tomu, že poradní výbor Rady Evropy pro Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin ve svém pátém stanovisku k Maďarsku, které přijal dne 26. května 2020, uvedl, že Maďarsko pokračuje ve své politice na podporu národnostních menšin založené na pevném legislativním rámci, ale že je i nadále nezbytné řešit strukturální problémy Romů ve všech oblastech veřejného a soukromého života, včetně vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a přístupu ke zdravotní péči; vzhledem k tomu, že výbor zdůraznil, že je třeba přijmout naléhavá opatření s cílem napravit situaci Romů, bojovat proti předčasnému ukončování školní docházky a podporovat inkluzivní a kvalitní vzdělávání, a to i v segregovaných oblastech; vzhledem k tomu, že dále poukázal na to, že ve znevýhodněných regionech je zapotřebí větší doplňkovosti mezi vnitrostátními a místními politikami s cílem poskytnout dlouhodobá řešení problémů v oblasti zaměstnanosti a bydlení a že pokud jde o přístup ke zdravotní péči a sociálním službám, lidé nadále čelí vážným praktickým překážkám, které poškozují zejména romské ženy a děti;
- CW. vzhledem k tomu, že dne 10. června 2022 Výbor ministrů Rady Evropy ve svém rozhodnutí o očekávaném posíleném dohledu nad výkonem rozsudků Evropského soudu pro lidská práva ve věci Horváth a Kiss v. Maďarsko připomněl, že tento případ se týká diskriminačního umísťování a nadměrného zastoupení romských dětí ve zvláštních školách pro děti s mentálním postižením a že stát má pozitivní povinnost zabránit přetrvávání diskriminačních praktik; vzhledem k tomu, že výbor důrazně zopakoval svou výzvu určenou orgánům, aby poskytly příklady prokazující účinnost správních a soudních opravných prostředků s ohledem na zjištění odborných výborů a aby doplnily statistické údaje poskytnuté v tomto ohledu, naléhavě vyzval orgány, aby doplnily statistické informace o etnicky rozčleněné údaje uvádějící počet odvolání podaných v případech romských dětí, a důrazně zopakoval svou výzvu orgánům, aby poskytly další informace o veškerých příslušných postupech před komisařem pro základní práva;
- CX. vzhledem k tomu, že dohled nad výkonem rozsudků ESLP ve věci *Balázs Group v. Maďarsko* týkajících se porušování zákazu diskriminace ve spojení se zákazem nelidského či ponižujícího zacházení z toho důvodu, že orgány účinně neprošetřily otázku možných rasových motivů špatného zacházení s romskými žadateli ze strany donucovacích orgánů, stále chybí;
- CY. vzhledem k tomu, že dne 29. července 2022 přijali vedoucí představitelé politických skupin Parlamentu prohlášení, v němž odsoudili otevřeně rasistická prohlášení předsedy vlády Viktora Orbána o tom, že se nechtějí stát „národy smíšené rasy“, a zdůraznili, že tato prohlášení porušují naše hodnoty, které jsou rovněž zakotveny ve Smlouvách EU;

Základní práva migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků

- CZ. vzhledem k tomu, že SDEU dne 19. března 2020 rozhodl ve věci *C-564/18 Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, že směrnice 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany⁽²⁴⁾ brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako nepřijatelné z důvodu, že žadatel přicestoval na území dotčeného členského státu přes stát, v němž tato osoba nebyla vystavena pronásledování nebo hrozbě vážné újmy nebo v němž je zaručena dostatečná úroveň ochrany; vzhledem k tomu, že SDEU dospěl k závěru, že směrnice rovněž znemožňuje použití vnitrostátní právní úpravy, která soudu rozhodujícímu o odvolání proti rozhodnutí, jímž se zamítá žádost o mezinárodní ochranu jako nepřijatelná, ukládá pro vydání rozhodnutí lhůtu osmi dnů, v případě, že tento soud není schopen v této lhůtě zajistit účinnost hmotněprávních pravidel a procesních záruk, které žadateli přiznává právo EU;
- DA. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 2. dubna 2020 ve spojených věcech *C-715/17, C-718/17 a C-719/17*, včetně věci *Komise v. Maďarsko* (dočasný mechanismus pro relokační žadatelů o mezinárodní ochranu) rozhodl, že Maďarsko od 25. prosince 2015 neplní povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 5 odst. 2 rozhodnutí (EU) 2015/1601⁽²⁵⁾, tím, že v pravidelných intervalech, nejméně však každé tři měsíce, neuvádí přiměřený počet žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mohou být rychle přemístěni na jeho území, a v důsledku toho nesplnilo povinnosti týkající se relokace, které pro něj vyplývají z čl. 5 odst. 4 až 11 uvedeného rozhodnutí;

⁽²⁴⁾ Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 60.

⁽²⁵⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601 ze dne 22. září 2015, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 80).

Čtvrtek 15. září 2022

- DB. vzhledem k tomu, že SDEU ve svém rozsudku ze dne 14. května 2020 ve spojených věcech C-924/19 PPU a C-925/19 PPU *Országos Idegengondozási Felügyelőség Dél-alföldi Regionális Igazgatóság a Országos Idegengondozási Felügyelőség* rozhodl, že ze směrnice 2008/115/EC o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí⁽²⁶⁾ a ze směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu⁽²⁷⁾, vyplývá, že povinnost státního příslušníka třetí země neustále se zdržovat v tranzitním prostoru, jehož prostor je omezený a uzavřený, v jehož rámci je pohyb tohoto státního příslušníka omezen a sledován a který tento státní příslušník nemůže z vlastní vůle legálně opustit v žádném směru, představuje zbavení osobní svobody, jež je příznačné pro „zajištění“ ve smyslu uvedených směrnic; vzhledem k tomu, že SDEU uvedl, že právo EU vylučuje řadu ustanovení maďarských právních předpisů;
- DC. vzhledem k tomu, že SDEU ve svém rozsudku ze dne 17. prosince 2020 ve věci C-808/18 *Komise v. Maďarsko* („*Acueil des demandeurs de protection internationale*“) rozhodl, že Maďarsko nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnic 2008/115/ES, 2013/32/EU a 2013/33/EU tím, že: i) stanovilo, že žádosti o mezinárodní ochranu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti lze předkládat pouze v tranzitních prostorech Röszke a Tompa, a zásadně omezilo počet žadatelů, kterým je denně povolen vstup do těchto tranzitních prostor; ii) zavedlo systém obecného zadržování žadatelů o mezinárodní ochranu v tranzitních prostorech Röszke a Tompa; iii) umožnilo vyhoštění všech státních příslušníků třetích zemí neoprávněně pobývajících na jeho území bez dodržení postupů a záruk stanovených v *acquis*, a iv) výkon práva žadatelů o mezinárodní ochranu na setrvání na jeho území podrobilo podmínkám, které jsou v rozporu s právem EU; vzhledem k tomu, že dne 27. ledna 2021 oznámila Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) v návaznosti na rozsudek SDEU, že pozastavuje svou činnost v Maďarsku; vzhledem k tomu, že dne 12. listopadu 2021 Komise rozhodla předložit věc Maďarska SDEU, protože nevyhovělo rozsudku, a požádala Soudní dvůr, aby nařídil zaplacení finančních sankcí (věc C-123/22);
- DD. vzhledem k tomu, že Komise dne 9. června 2021 rozhodla zaslat maďarským orgánům výzvu a odůvodněné stanovisko, protože plně neprovedly směrnicí 2013/32/EU, pokud jde o ustanovení o osobním pohovoru, lékařském vyšetření, zárukách pro děti a dospívající bez doprovodu a o azylovém řízení;
- DE. vzhledem k tomu, že Komise dne 15. července 2021 rozhodla předložit věc Maďarska SDEU, neboť považuje nové azylové řízení za neslučitelné s článkem 6 směrnice 2013/32/EU vykládaným ve světle článku 18 Listiny (věc C-823/21 *Komise v. Maďarsko*);
- DF. vzhledem k tomu, že SDEU ve svém rozsudku ze dne 16. listopadu 2021 ve věci C-821/19 *Komise v. Maďarsko* („*Incrimination de l'aide aux demandeurs d'asile*“) rozhodl, že Maďarsko nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají: i) z čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32/EU, neboť umožnilo odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřipustnou z důvodu, že žadatel přicestoval na jeho území přes stát, v němž tato osoba nebyla vystavena pronásledování nebo hrozbě vážné újmy nebo v němž je uzákladována dostatečná úroveň ochrany; ii) z čl. 8 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 směrnice 2013/32/EU a čl. 10 odst. 4 směrnice 2013/33/EU neboť, ve svém vnitrostátním právu trestně postihuje jednání jakékoli osoby, která v rámci organizační činnosti poskytuje pomoc při vypracování nebo podání žádosti o azyl na jeho území, je-li možné nade vší rozumnou pochybnost prokázat, že tato osoba věděla, že této žádosti nemůže být na základě tohoto práva vyhověno; a iii) z čl. 8 odst. 2, čl. 12 odst. 1 písm. c) a čl. 22 odst. 1 směrnice 2013/32/EU a čl. 10 odst. 4 směrnice 2013/33/EU, neboť brání tomu, aby jakákoliv osoba podezřelá ze spáchání takového trestného činu měla právo přiblížit se k jeho vnějším hranicím;
- DG. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve své zprávě ze dne 21. května 2019 v návaznosti na návštěvu Maďarska ve dnech 4. až 8. února 2019 konstatovala, že postoj, který maďarská vláda uplatňuje vůči přistěhovalcům a žadatelům o azyl od roku 2015, vedl k vytvoření legislativního rámce, jenž podkopává přijímání žadatelů o azyl a integraci uznaných uprchlíků, které patří k mezinárodním závazkům v oblasti lidských práv;

⁽²⁶⁾ Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98.⁽²⁷⁾ Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 96.

Čtvrtek 15. září 2022

- DH. vzhledem k tomu, že Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve své zprávě ze dne 17. března 2020 vydané po své návštěvě Maďarska v roce 2018 zdůraznil, že od jeho návštěvy ad hoc v roce 2017 nebylo učiněno nic pro to, aby byly zavedeny účinné záruky, které by bránily špatnému zacházení s osobami navracenými maďarskými policisty přes hraniční oplocení do Srbska, a bylo rovněž zřejmé, že stále neexistují žádné opravné prostředky, které by těmto osobám poskytly účinnou ochranu před nuceným vyhoštěním nebo navrácením, včetně řetězového navrácení;
- DI. vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace v závěrečných připomínkách ze dne 6. června 2019 ke kombinované 18. až 25. pravidelné zprávě o Maďarsku vyjádřil znepokojení nad alarmující situací žadatelů o azyl, uprchlíků a migrantů, nad zprávami o tom, že zásada nenavrácení není plně dodržována v právních předpisech ani v praxi; vzhledem k tomu, že výbor byl rovněž velmi znepokojen údajným nadměrným používáním síly a násilí příslušníky donucovacích orgánů vůči státním příslušníkům třetích zemí, kteří se nacházeli kdekoli v Maďarsku, přičemž osoby, jež se nacházely v blízkosti hranice se Srbskem, byly „vytlačovány“, což vedlo ke zraněním a újmě na zdraví;
- DJ. vzhledem k tomu, že ESLP ve svém rozsudku ze dne 2. března 2021 ve věci R. R. a další v. Maďarsko dospěl k závěru, že nedostatek potravin poskytovaných prvním stěžovateli (R.R.) a podmínky pobytu ostatních stěžovatelů (těhotné ženy a děti) vedly k porušení zákazu nelidského či ponižujícího zacházení; vzhledem k tomu, že ESLP rovněž shledal, že pobyt stěžovatelů v tranzitním prostoru představoval faktické zbavení svobody a že neexistence formálního rozhodnutí orgánů a řízení, v nichž by soud mohl urychleně rozhodnout o zákonnosti jejich zadržení, vedla k porušení práva na svobodu a bezpečnost; vzhledem k tomu, že ESLP dospěl k podobným závěrům ve svých rozsudcích ze dne 24. února 2022 ve věci M.B.K. a další v. Maďarsko a ze dne 2. června 2022 ve věci H.M. a další v. Maďarsko; vzhledem k tomu, že stále chybí posílený dohled nad výkonem tohoto rozsudku;
- DK. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN pro lidská práva migrantů ve své zprávě ze dne 11. května 2020 o návštěvě Maďarska v roce 2019 zopakoval svou výzvu maďarské vládě ke smysluplnému přehodnocení stávající situace a jejích migračních politik a uvedl, že Maďarsko by mělo ukončit tzv. krizovou situaci, která neodpovídá skutečnosti a má závažný negativní dopad na lidská práva migrantů, žadatele o azyl, svobodu organizací občanské společnosti a pravomoci soudnictví, jakož i zrušit všechna ostatní omezující opatření s podobnými charakteristikami a důsledky;
- DL. vzhledem k tomu, že ESLP ve svém rozsudku ze dne 8. července 2021 ve věci Shahzad v. Maďarsko shledal, že vůči stěžovateli bylo uplatněno „kolektivní“ vyhoštění, neboť orgány nezjišťovaly jeho individuální situaci a neposkytly skutečné a účinné možnosti vstupu do Maďarska, že stěžovatel nebyl vyhoštěn v důsledku svého jednání a neměl k dispozici odpovídající opravný prostředek; vzhledem k tomu, že stále chybí posílený dohled nad výkonem tohoto rozsudku;
- DM. vzhledem k tomu, že ve svém rozhodnutí ze dne 2. prosince 2021 týkajícím se očekávaného posíleného dohledu nad výkonem rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Ilias a Ahmed v. Maďarsko Výbor ministrů Rady Evropy připomněl, že se tento případ týká porušení procesní povinnosti podle článku 3 Evropské úmluvy o lidských právech posoudit rizika špatného zacházení před vyhoštěním žadatelů o azyl do Srbska na základě obecné domněnky o „bezpečné třetí zemi“, s hlubokým politováním konstatoval, že nebyly podniknuty žádné kroky k nezbytnému přehodnocení právní domněnky o „bezpečné třetí zemi“ ve vztahu k Srbsku, a důrazně zopakoval svou výzvu, aby bylo toto přehodnocení provedeno bez dalšího prodloužení a v souladu s požadavky judikatury ESLP a aby byly poskytnuty jeho důvody a výsledky; vzhledem k tomu, že výbor také s vážným znepokojením konstatoval, že navzdory obavám vyjádřeným v jeho předchozím rozhodnutí praxe nuceného navrácení bez náležitého postupu pokračovala, a důrazně zopakoval svou výzvu maďarským orgánům, aby plně dodržovaly požadavky vyplývající z rozsudku ESLP a aby zajistily, že se nucené návraty budou řídit řádnými postupy a zárukami, zejména pokud jde o právo každé osoby požádat o azyl, jak je stanoveno v mezinárodním právu;
- DN. vzhledem k tomu, že stále chybí dohled nad výkonem rozsudků ESLP ve věci Nabil a další v. Maďarsko týkajících se porušování práva žadatelů o azyl na svobodu a bezpečnost z důvodu jejich zadržení do doby, než bude posouzena opodstatněnost jejich žádostí o azyl;

Čtvrtek 15. září 2022

DO. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva ve své zprávě ze dne 12. srpna 2022 adresované Výboru ministrů Rady Evropy uvedla, že přístup k azylovému řízení a k věcnému a individuálnímu posouzení rizik je v Maďarsku prakticky nemožný z důvodu následných a překrývajících se opatření přijatých vládou od roku 2015; vzhledem k tomu, že potenciálním žadatelům o azyl je buď odepřen legální vstup na území, nebo jsou až na několik výjimek nuceni opustit Maďarsko a před podáním žádosti o mezinárodní ochranu podstoupit předběžné prověření v rámci velvyslanectví; vzhledem k tomu, že toto postupné odbourávání azylového systému důsledně doprovází a podporuje tvrdý diskurz proti přistěhovalcům ze strany maďarské vlády, který dále oslabuje přijímání a ochranu uprchlíků a žadatelů o azyl v zemi;

Hospodářská a sociální práva

DP. vzhledem k tomu, že ve svém doporučení ze dne 12. července 2022, které se týká vnitrostátního reformního programu Maďarska na rok 2022 a kterým se předkládá stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska na rok 2022, Rada doporučila pokračovat v začleňování nejzranitelnějších skupin na pracovní trh, zejména na základě zvyšování kvalifikace, a prodloužit dobu poskytování dávek v nezaměstnanosti, s cílem zlepšit přiměřenost sociální pomoci a zajistit přístup k základním službám a přiměřenému bydlení pro všechny; vzhledem k tomu, že doporučila zlepšit výsledky vzdělávání a zvýšit účast znevýhodněných skupin, zejména Romů, na kvalitním všeobecném vzdělávání a zlepšit přístup ke kvalitním službám prevence a primární péče;

DQ. vzhledem k tomu, že ve svých závěrečných připomínkách k šesté pravidelné zprávě Maďarska ze dne 3. března 2020 Výbor OSN pro práva dítěte doporučil, aby Maďarsko i nadále investovalo do opatření k odstranění chudoby, a přitom věnovalo zvláštní pozornost romským dětem a dětem žijícím v socioekonomicky znevýhodněných oblastech, a vyjádřil vážné obavy ohledně počtu studentů předčasně opouštějících školu, z nichž většina pochází ze znevýhodněného prostředí, a přidělování veřejných škol náboženským komunitám, což může přispět k segregaci na základě náboženského vyznání a přesvědčení, ohledně pokračující segregace romských dětí ve vzdělávání, rozdílů ve vzdělání mezi romskými a neromskými dětmi, nedostatku oficiálních údajů o romských dětech ve vzdělávání, šikany, zneužívání a vyloučení, jimž děti ve školách čelí, zejména LGBTI děti, a využívání kázeňských metod ve školách, které nechrání děti před fyzickým a duševním násilím;

DR. vzhledem k tomu, že dne 11. února 2022 vydala maďarská vláda mimořádné nařízení, které definovalo „nezbytné minimální služby“, jež musí být podle zákona o stávkách poskytovány, a jež jsou vykládány tak široce, že jakoukoli stávku znemožňují; vzhledem k tomu, že mimořádné nařízení omezilo práva učitelů, kteří oznámili plány na stávku dne 16. března 2022;

DS. vzhledem k tomu, že poté, co byl přijat zákaz obvyklého bydliště ve veřejném prostoru, požádalo několik obecných soudů Ústavní soud, aby tento právní předpis zrušil, a poukazovalo přitom na řadu důvodů, proč je tento zákon protiústavní; vzhledem k tomu, že Ústavní soud po dlouhé prodlevě všechny žádosti předložené obecnými soudy ze všech důvodů zamítl a odmítl vzít v úvahu jakákoli podání, která nepodporovala odůvodnění vlády; vzhledem k tomu, že v případě bezdomovectví se systém sociálního zabezpečení zaměřuje především na prohlašování, že pobyt osob bez domova na veřejných prostranstvích je nezákonný, a na represivní opatření namísto sociálního začleňování;

1. opakuje, že jeho obavy ohledně situace v Maďarsku se týkají těchto otázek:

- fungování ústavního a volebního systému,
- nezávislosti soudnictví a dalších institucí a práv soudců,
- korupce a střetů zájmů,
- ochrany soukromí a ochrany údajů,
- svobody projevu, včetně plurality sdělovacích prostředků,
- akademické svobody,

Čtvrtek 15. září 2022

- svobody náboženského vyznání,
- svobody sdružování,
- práva na rovné zacházení, včetně práv osob LGBTIQ,
- práv osob patřících k menšinám, včetně Romů a Židů, a ochrany proti nenávisným výrokům namířeným proti těmto menšinám,
- základních práv migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků,
- hospodářských a sociálních práv;

2. je přesvědčen, že skutečnosti a tendence uvedené v usneseních Parlamentu společně představují systémové ohrožení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU a znamenají zřejmé nebezpečí jejich závažného porušení; vyjadřuje hluboké znepokojení nad záměrným a systematickým úsilím maďarské vlády o oslabení základních hodnot Unie zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU a odsuzuje toto počínání; zdůrazňuje, že tyto trendy se od aktivace čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU podstatně zhoršily; zdůrazňuje, že maďarská vláda nese odpovědnost za obnovení souladu s právem EU a hodnotami zakotvenými v článku 2 Smlouvy o EU, a vyjadřuje hluboké politování nad tím, že nedostatek rozhodných opatření EU přispívá k rozpadu demokracie, právního státu a základních práv v Maďarsku, v důsledku čehož se tato země podle příslušných ukazatelů změnila na hybridní režim volební autokracie;

3. odsuzuje skutečnost, že Rada není v probíhajícím postupu podle čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU schopna dosáhnout významného pokroku; naléhavě vyzývá Radu, aby zajistila, že během postupů podle článku 7 se slyšení budou konat minimálně jednou za předsednictví, a aby se rovněž zabývala novým vývojem, který má dopad na právní stát, demokracii a základní práva; vyzývá Radu, aby po každém slyšení zveřejnila podrobný zápis; zdůrazňuje, že není třeba jednomyslnosti v Radě, aby bylo možné určit zřejmé riziko závažného porušení hodnot Unie podle čl. 7 odst. 1 či vydat konkrétní doporučení dotčeným členským státům a stanovit lhůty pro provedení těchto doporučení; znovu Radu vyzývá, aby tak učinila, a zdůrazňuje, že jakékoli další prodlevy u těchto opatření by znamenaly porušení zásad právního státu ze strany samotné Rady; zdůrazňuje, že členské státy mají povinnost jednat společně a ukončit útoky na hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o EU; vyzývá Radu, aby co nejdříve vydala doporučení Maďarsku s cílem vyřešit problémy uvedené v usnesení Parlamentu ze dne 12. září 2018 a ve stávajícím usnesení a požádala ho o provedení všech uvedených rozsudků a doporučení, včetně těch, které se týkají obecných voleb, jež se konaly dne 3. dubna 2022; trvá na tom, že ve všech řízeních souvisejících s článkem 7 Smlouvy o EU by Parlament měl mít možnost předložit Radě svůj odůvodněný návrh, účastnit se slyšení podle článku 7 Smlouvy o EU a být neprodleně a plně informován ve všech fázích postupu;

4. vyzývá Radu a Komisi, aby věnovaly větší pozornost systematickému rozbíjení zásad právního státu i vzájemnému působení různých případů porušování hodnot EU uvedených v jeho usneseních; zdůrazňuje, že nekontrolované porušování zásad právního státu podkopává demokratické instituce a v konečném důsledku ovlivňuje lidská práva a životy všech osob v zemi, v níž k tomuto porušování dochází; zdůrazňuje, že Unie by měla hájit všechny hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o EU se stejným odhodláním;

5. vyzývá Komisi, aby plně využila nástroje, jež má k dispozici, a zabránila tomu, aby Maďarsko závažným způsobem porušovalo hodnoty, na nichž je Unie založena, tj. zejména zrychlená řízení o nesplnění povinnosti, žádosti o předběžná opatření u Soudního dvora a kroky týkající se neprovedení rozsudků Soudního dvora; připomíná význam nařízení o podmíněnosti dodržování zásad právního státu a vítá rozhodnutí o jeho uplatnění v případě Maďarska, i když s velkým zpožděním a v omezeném rozsahu; vyzývá Komisi, aby na základě tohoto nařízení okamžitě přijala opatření v souvislosti s dalšími případy porušování zásad právního státu, zejména pokud jde o případy související s nezávislostí soudnictví a dalšími důvody uvedenými v dopise, který Komise dne 19. listopadu 2021 zaslala Maďarsku; zdůrazňuje, že uplatňování nařízení o podmíněnosti dodržování zásad právního státu je doplňujícím nástrojem k postupu podle článku 7, je přímo použitelné ve všech členských státech a vymahatelné od ledna 2021, a vyzývá Komisi, aby přijala veškeré nezbytné kroky k zajištění jeho účinného prosazování; bere na vědomí riziko zneužívání finančních prostředků v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a opakuje svou výzvu Komisi, aby maďarský plán neschvalovala, dokud Maďarsko nebude plně dodržovat všechna doporučení evropského semestru pro svou zemi v oblasti právního státu a dokud neprovede všechny příslušné rozsudky Soudního dvora Evropské unie a ESLP; očekává, že Komise před schválením dohod o partnerství a programů v rámci politiky soudržnosti vyloučí veškerá rizika, která přispívají ke zneužívání finančních prostředků EU

Čtvrtek 15. září 2022

nebo k porušování zásad právního státu; vyzývá Komisi, aby přísněji uplatňovala nařízení o společných ustanoveních ⁽²⁸⁾ a finanční nařízení ⁽²⁹⁾ s cílem zabránit jakémukoli zneužívání fondů EU z politických důvodů; domnívá se, že uplatňování těchto nástrojů na ochranu hodnot zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU je ještě naléhavější v době, kdy jsou tyto hodnoty ohroženy válkou Ruska proti Ukrajině a kroky, které Rusko podniká proti EU;

6. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby koneční příjemci nebo jiní příjemci finančních prostředků EU nebyli zbaveni financování v případě, že jsou uplatněny sankce v rámci mechanismu podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 4 a 5 nařízení o podmíněnosti; vyzývá Komisi, aby našla způsoby, jak rozdělovat finanční prostředky EU prostřednictvím místních samospráv a nevládních organizací, pokud dotčená vláda nespolupracuje na odstranění nedostatků při uplatňování zásad právního státu;

7. vyzývá Komisi, aby v Maďarsku podporovala nezávislou občanskou společnost, která chrání hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o EU, zejména s využitím programu Občané, rovnost, práva a hodnoty; opakuje svou výzvu Komisi, aby přijala komplexní strategii pro občanskou společnost na ochranu a rozvoj občanského prostoru v Unii, která by zahrnovala všechny stávající nástroje a stanovila soubor konkrétních opatření, která budou chránit a posilovat občanský prostor;

8. znovu vyzývá Komisi a Radu, aby okamžitě zahájily jednání s Parlamentem o mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva v podobě interinstitucionální dohody, včetně stálého cyklu politik mezi orgány EU;

9. vítá závěry Konference o budoucnosti Evropy, zejména závěry obsažené v návrhu č. 25 o právním státu, demokratických hodnotách a evropské identitě, a znovu opakuje, že je třeba posílit postup pro ochranu hodnot, na nichž je Unie založena, a vyjasnit odhodlání a důsledky porušování základních hodnot;

10. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Organizaci spojených národů.

⁽²⁸⁾ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

⁽²⁹⁾ Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.

Čtvrtek 15. září 2022

P9_TA(2022)0328

Status a financování evropských politických stran a evropských politických nadací *I**

Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 15. září 2022 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací (přepřacované znění) (COM(2021)0734 – C9-0432/2021 – 2021/0375(COD)) ⁽¹⁾

(Řádný legislativní postup – přepřacování)

(2023/C 125/29)

Pozměňovací návrh 1**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 2 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (2a) Článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zakotvuje zásadu začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, podle níž při všech svých činnostech usiluje Unie o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy;

Pozměňovací návrh 2**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 3 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (3a) Článek 21 Listiny stanoví právo na rovnost žen a mužů ve všech oblastech.

Pozměňovací návrh 3**Návrh nařízení****Bod odůvodnění 12 a (nový)**

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- (12a) Evropským politickým nadacím by měly být uznány různé úrovně přidružení a kategorie výzkumných partnerů, aby byla umožněna větší flexibilita a usnadněna svoboda výzkumu.

⁽¹⁾ Věc byla vrácena k interinstitucionálním jednáním příslušnému výboru podle čl. 59 odst. 4 čtvrtého pododstavce (A9-0223/2022).

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 23

Znění navržené Komisí

- (23) Evropský právní status přiznaný evropským politickým stranám a jejich přidruženým nadacím by jim měl zajišťovat právní způsobilost a uznání ve všech členských státech. Tato právní způsobilost a uznání je ovšem neoprávněné k tomu, aby nominovaly kandidáty do vnitrostátních voleb či do **voleb** do Evropského parlamentu. Udělení takového či podobného oprávnění zůstává v pravomoci členských států.

Pozměňovací návrh

- (23) Evropský právní status přiznaný evropským politickým stranám a jejich přidruženým nadacím by jim měl zajišťovat právní způsobilost a uznání ve všech členských státech. Tato právní způsobilost a uznání je ovšem neoprávněné k tomu, aby nominovaly kandidáty do vnitrostátních voleb či do **vnitrostátních nebo regionálních volebních obvodů ve volbách** do Evropského parlamentu. Udělení takového či podobného oprávnění zůstává v pravomoci členských států.

Pozměňovací návrh 144

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 30

Znění navržené Komisí

- (30) Evropské politické strany **a** jejich členské strany by měly jít příkladem, pokud jde o odstraňování genderových rozdílů v politické oblasti. Pokud evropské politické strany chtějí čerpat finanční prostředky Unie, měly by mít vnitřní pravidla na podporu genderové **vyváženosti** a **měly by být transparentní, pokud jde o genderovou vyváženost jejich členských stran**. Evropské politické strany by měly **poskytnout důkazy o své vnitřní politice genderové vyváženosti** a o genderovém zastoupení ve svých členských stranách, pokud jde o kandidáty na poslance Evropského parlamentu a poslance Evropského parlamentu. Evropské politické strany se rovněž vyzývají k tomu, aby poskytovaly informace o inkluzivnosti a zastoupení menšin v rámci svých členských stran.

Pozměňovací návrh

- (30) Evropské politické strany, jejich členské strany **a evropské politické nadace** by měly jít příkladem, pokud jde o odstraňování genderových rozdílů v politické oblasti. Pokud evropské politické strany **a evropské politické nadace** chtějí čerpat finanční prostředky Unie, měly by mít vnitřní pravidla na podporu genderové **rovnosti, včetně plánu pro rovnost žen a mužů a protokolu pro prevenci, odhalování a potírání sexuálního obtěžování a obtěžování na základě pohlaví**. Evropské politické strany by **kromě toho měly být transparentní, pokud jde o genderovou vyváženost jejich členských stran, a poskytnout důkazy o genderovém zastoupení ve svých členských stranách, pokud jde o kandidáty na poslance Evropského parlamentu. Evropské politické strany a evropské politické nadace by rovněž měly prostřednictvím výroční zprávy poskytnout důkazy o své vnitřní politice v oblasti rovnosti žen a mužů**. Evropské politické strany se rovněž vyzývají k tomu, aby poskytovaly informace o inkluzivnosti a zastoupení menšin v rámci svých členských stran.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 38

Znění navržené Komisí

- (38) Nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014 uznává kromě příspěvků z rozpočtu Evropské unie pouze dvě kategorie příjmů evropských politických stran a nadací, konkrétně příspěvky členů a dary. Řada zdrojů příjmů pocházejících z vlastních hospodářských činností (např. prodej publikací nebo **konferenční poplatky**) nespadá do působnosti těchto dvou kategorií, což vede k problémům v oblasti účetnictví a transparentnosti. Proto by měla být vytvořena třetí kategorie příjmů („vlastní zdroje“). Podíl vlastních zdrojů na celkovém rozpočtu evropské politické strany nebo nadace by měl být omezen na 5 %, **aby nebyl naddimenzovaný ve vztahu k** celkovému rozpočtu daného subjektu.

Pozměňovací návrh

- (38) Nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014 uznává kromě příspěvků z rozpočtu Evropské unie pouze dvě kategorie příjmů evropských politických stran a **evropských politických** nadací, konkrétně příspěvky **nebo poplatky za přidružení** členů a dary. Řada zdrojů příjmů pocházejících z vlastních hospodářských činností (např. prodej publikací nebo **poplatky za účast na konferencích nebo seminářích**) nespadá do působnosti těchto dvou kategorií, což vede k problémům v oblasti účetnictví a transparentnosti. Proto by měla být vytvořena třetí kategorie příjmů („**doplňkové** vlastní zdroje“). Podíl **doplňkových** vlastních zdrojů na celkovém rozpočtu evropské politické strany nebo **evropské politické** nadace by měl být omezen na 10 % **částky získané z příspěvků a poplatků za přidružení, aby zůstal úměrný** celkovému rozpočtu daného subjektu.

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 39

Znění navržené Komisí

- (39) Aby mohly oslovit své členy a volební obvody v Unii, evropské politické strany by měly mít právo používat své finanční zdroje na přeshraniční politické kampaně. Financování a omezení volebních výdajů stran a kandidátů v rámci těchto kampaní by mělo být upraveno předpisy jednotlivých členských států.

Pozměňovací návrh

- (39) Aby mohly oslovit své členy a volební obvody v Unii, evropské politické strany by měly mít právo používat své finanční zdroje na přeshraniční politické kampaně, **jako jsou kampaně za referendum a kampaně vedené v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, včetně sestavování a propagace kandidátních listin pro tyto volby v celé Unii**. Financování a omezení volebních výdajů stran a kandidátů v rámci těchto kampaní by mělo být upraveno předpisy jednotlivých členských států.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 41

Znění navržené Komisí

- (41) Evropské politické strany **by neměly přímo ani nepřímo financovat jiné politické strany a zejména ne vnitrostátní politické strany či kandidáty. Evropské politické nadace by neměly přímo ani nepřímo financovat evropské ani vnitrostátní politické strany či kandidáty.** Zákaz nepřímého financování by však evropským politickým stranám neměl bránit v tom, aby veřejně podporovaly své členské strany v Unii v otázkách, které jsou pro Unii relevantní, **nebo** aby podporovaly politické činnosti ve společném zájmu, a mohly tak plnit svůj úkol podle čl. 10 odst. 4 Smlouvy o EU. **Kromě toho** by evropské politické **strany a jejich přidružené** evropské politické **nadace** měly financovat pouze činnosti v souvislosti s vnitrostátními kampaněmi k referendům, pokud se týkají **provádění Smlouvy o EU a Smlouvy o fungování EU**. V těchto zásadách se odráží prohlášení č. 11 k článku 191 Smlouvy o založení Evropského společenství, připojené k závěrečnému aktu Smlouvy z Nice.

Pozměňovací návrh

- (41) Evropské politické strany **a evropské politické nadace by neměly využívat finanční prostředky získané ze souhrnného rozpočtu Evropské unie k přímému či nepřímému financování jiných politických subjektů, a zejména ne vnitrostátních politických stran či kandidátů.** Zákaz nepřímého financování by však evropským politickým stranám **nebo evropským politickým nadacím** neměl bránit v tom, aby veřejně podporovaly své členské strany **nebo členské organizace** v Unii v otázkách, které jsou pro Unii relevantní, aby podporovaly politické činnosti ve společném zájmu **nebo se zapojovaly do vzdělávacích činností**, a mohly tak plnit svůj úkol podle čl. 10 odst. 4 Smlouvy o EU **a posilovat evropský „demos“.** **Zákaz nepřímého financování by neměl bránit účasti zástupců a zaměstnanců politických stran ani potenciálně politicky aktivních osob na akcích evropských politických nadací.** Evropské politické **nadace by se však neměly zapojit do školení politických kandidátů během šesti měsíců před vnitrostátními nebo evropskými volbami.** **Kromě toho by** evropské politické strany měly financovat pouze činnosti v souvislosti s vnitrostátními kampaněmi k referendům, pokud se týkají **otázek přímo souvisejících s Uníí.** V těchto zásadách se odráží prohlášení č. 11 k článku 191 Smlouvy o založení Evropského společenství, připojené k závěrečnému aktu Smlouvy z Nice.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 50

Znění navržené Komisí

- (50) Je nezbytné vytvořit společný archiv pro informace zveřejněné evropskými politickými stranami. Uvedený archiv by vzhledem ke své specifické úloze při provádění tohoto nařízení měl zřídit a spravovat úřad, a to jako součást rejstříku evropských politických stran. Evropské politické strany by informace obsažené v archivu měly úřadu zasílat ve standardním formátu, přičemž tyto informace mohou být automatizovány. Evropské politické strany by v archivu úřadu měly zpřístupnit informace, které umožní porozumět širšímu kontextu politického reklamního sdělení a jeho cílům. Informace o částce přidělené na politickou reklamu v souvislosti s konkrétní kampaní, které mají být do archivu zahrnuty, mohou vycházet z **odhadovaného přidělu finančních prostředků**. Částky, které mají být v archivu uvedeny, zahrnují dary pro konkrétní účely **nebo** věcné dávky.

Pozměňovací návrh

- (50) Je nezbytné vytvořit společný archiv pro informace zveřejněné evropskými politickými stranami. Uvedený archiv by vzhledem ke své specifické úloze při provádění tohoto nařízení měl zřídit a spravovat úřad, a to jako součást rejstříku evropských politických stran. Evropské politické strany by informace obsažené v archivu měly úřadu zasílat ve standardním formátu, přičemž tyto informace mohou být automatizovány. Evropské politické strany by v archivu úřadu měly zpřístupnit informace, které umožní **občanům** porozumět širšímu kontextu politického reklamního sdělení a jeho cílům. Informace o částce přidělené na politickou reklamu v souvislosti s konkrétní kampaní, které mají být do archivu zahrnuty, mohou vycházet z **realistického odhadu financování a skutečných částek, jakmile budou známy**. Částky, které mají být v archivu uvedeny, zahrnují dary pro konkrétní účely, věcné dávky, **příspěvky, poplatky za přidružení a doplňkové vlastní zdroje**.

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 61

Znění navržené Komisí

- (61) S cílem usnadnit sledování provádění tohoto nařízení by každý členský stát měl určit jednotná kontaktní místa odpovědná za koordinaci s evropskou úrovní. Tato kontaktní místa by měla mít k dispozici dostatečné zdroje, aby byla schopna zajistit účinnou koordinaci, a to i v otázkách souvisejících s monitorováním politické reklamy.

Pozměňovací návrh

- (61) S cílem usnadnit sledování provádění tohoto nařízení by každý členský stát měl určit jednotná kontaktní místa odpovědná za koordinaci s evropskou úrovní. Tato kontaktní místa by měla mít k dispozici dostatečné zdroje, aby byla schopna zajistit účinnou koordinaci, a to i v otázkách souvisejících s monitorováním politické reklamy. **Úřad by měl pravidelně svolávat setkání jednotných kontaktních míst určených členskými státy za účelem výměny osvědčených postupů v záležitostech společného zájmu.**

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 1 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) je buď uznáno, nebo zřízeno v souladu s právním řádem alespoň jednoho členského státu;

Pozměňovací návrh

b) je buď uznáno, nebo zřízeno v souladu s právním řádem alespoň jednoho členského státu **nebo třetí země, která je členem Rady Evropy a má v ní plná práva na zastoupení;**

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 3

Znění navržené Komisí

3) „evropskou politickou stranou“ politické společenství, které sleduje politické cíle, usiluje o plnění těchto cílů v rámci Unie a je zaregistrováno v souladu s tímto nařízením u Úřadu pro evropské politické strany a evropské politické nadace uvedeného v článku 7;

Pozměňovací návrh

3) „evropskou politickou stranou“ politické společenství, které sleduje politické cíle, usiluje o plnění těchto cílů v rámci Unie, **jehož většina členských stran je buď uznána právním řádem alespoň jednoho členského státu, nebo je zřízena v souladu s ním, má sídlo v Evropské unii a** jež je zaregistrováno v souladu s tímto nařízením u Úřadu pro evropské politické strany a evropské politické nadace uvedeného v článku 7;

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 7

Znění navržené Komisí

7) „darem“ **nabídka hotovosti**, nabídka nepeněžních darů, poskytnutí zboží či služeb (včetně zápůjček) nebo provedení činností a jiných transakcí, které představují hospodářskou výhodu pro dotyčnou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, za cenu nižší než tržní, s výjimkou **členských** příspěvků a běžných politických činností, které jednotlivci vykonávají na dobrovolném základě;

Pozměňovací návrh

7) „darem“ **platba**, nabídka nepeněžních darů, poskytnutí zboží či služeb (včetně zápůjček) nebo provedení činností a jiných transakcí, které představují hospodářskou výhodu pro dotyčnou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, za cenu nižší než tržní, s výjimkou příspěvků, **poplatek za přidružení, doplňkových vlastních zdrojů** a běžných politických činností, které jednotlivci vykonávají na dobrovolném základě;

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 8

Znění navržené Komisí

- 8) „**členským** příspěvkem“ platba **v hotovosti**, včetně členských poplatků, nebo nepeněžní příspěvky či poskytnutí zboží či služeb (včetně zápůjček) nebo provedení činností a jiných transakcí, které představují hospodářskou výhodu pro dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, za cenu nižší, než je tržní, jsou-li evropské politické straně nebo evropské politické nadaci poskytnuty jedním z jejích členů, s výjimkou běžných politických činností, které jednotliví členové vykonávají na dobrovolném základě;

Pozměňovací návrh

- 8) „příspěvkem“ platba, **s výjimkou případů, kdy je jasně uvedeno, že příspěvek pochází ze souhrnného rozpočtu Evropské unie**, včetně členských poplatků, nebo nepeněžní příspěvky či poskytnutí zboží či služeb (včetně zápůjček) nebo provedení činností a jiných transakcí, které představují hospodářskou výhodu pro dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, za cenu nižší, než je tržní, jsou-li evropské politické straně nebo evropské politické nadaci poskytnuty jedním z jejích členů, **který má sídlo nebo bydliště v Unii**, s výjimkou běžných politických činností, které jednotliví členové vykonávají na dobrovolném základě;

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 8 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 8a) „poplatkem za přidružení“ jakákoli platba poskytnutá evropské politické straně nebo evropské politické nadaci jednou z jejích členských stran nebo členských organizací, která má sídlo ve třetí zemi, jež je členem Rady Evropy a má v ní plná práva na zastoupení.

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 9

Znění navržené Komisí

- 9) „**vlastními** zdroji“ příjem vytvořený vlastními hospodářskými činnostmi, jako jsou **konferenční poplatky a** prodej publikací;

Pozměňovací návrh

- 9) „**doplňkovými vlastními** zdroji“ příjem vytvořený vlastními hospodářskými činnostmi, jako jsou **příspěvky ze společných činností s dalšími politickými subjekty**, prodej publikací, **poplatky za účast na konferencích nebo seminářích nebo příjmy z jiných činností přímo souvisejících s politickou činností**;

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 10

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 10) „nepřímým financováním“ financování, z něhož má členská strana finanční výhodu, a to i v případě, že nejsou přímo převáděny žádné finanční prostředky; to by mělo zahrnovat případy, které straně umožňují vyhnout se výdajům, jež by jinak musela vynaložit na jiné činnosti, než jsou **politické** činnosti **ve společném zájmu**, organizované pro její vlastní a výhradní prospěch;

- 10) „nepřímým financováním“ financování, z něhož má členská strana finanční výhodu, a to i v případě, že nejsou přímo převáděny žádné finanční prostředky; to by mělo zahrnovat případy, které straně umožňují vyhnout se výdajům, jež by jinak musela vynaložit na jiné činnosti, než jsou **společné** činnosti **s dalšími politickými subjekty spolufinancované v rozsahu, v jakém se týkají otázek, které jsou pro oblasti činnosti Unie relevantní**, organizované pro její vlastní a výhradní prospěch;

Pozměňovací návrh 17

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 16

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 16) „politickou reklamou“ reklama **ve smyslu** čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy];

- 16) „politickou reklamou“ reklama **stanovená v** čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy];

Pozměňovací návrh 18

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 17

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 17) „politickým reklamním sdělením“ sdělení **ve smyslu** čl. 2 bodu 3 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy];

- 17) „politickým reklamním sdělením“ sdělení **stanovené v** čl. 2 bodu 3 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy];

Pozměňovací návrh 19

Návrh nařízení

Čl. 2 – odst. 1 – bod 18

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- 18) „službami politické reklamy“ služby **ve smyslu** čl. 2 bodu 5 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy].

- 18) „službami politické reklamy“ služby **stanovené v** čl. 2 bodu 5 nařízení (EU) 2022/xx [o transparentnosti a cílení politické reklamy].

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 20

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 1 – písm. d

Znění navržené Komisí

- d) respektuje, zejména ve svém programu a ve své činnosti, hodnoty, na kterých je založena Evropská unie a které jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o EU, a sice úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Poskytne písemné prohlášení **za použití** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh

- d) respektuje, zejména ve svém programu a ve své činnosti, hodnoty, na kterých je založena Evropská unie a které jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o EU, a sice úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost a právní stát, **jakož i** dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin **a za tímto účelem** poskytne písemné prohlášení **v podobě** vzoru uvedeného v příloze I.

Pozměňovací návrh 21

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 1 – písm. e

Znění navržené Komisí

- e) zajišťuje **rovněž**, aby jeho členské strany se sídlem v Unii dodržovaly hodnoty uvedené v článku 2 Smlouvy o EU a aby jeho členské strany se sídlem **mimo Unii** dodržovaly rovnocenné hodnoty. **Poskytne** písemné prohlášení **za použití** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh

- e) zajišťuje, aby jeho členské strany, **jež mají** sídlo v Unii, dodržovaly hodnoty uvedené v článku 2 Smlouvy o EU a aby jeho členské strany se sídlem **ve třetí zemi, která je členem Rady Evropy a má v ní plná práva na zastoupení**, dodržovaly rovnocenné hodnoty, **a předloží za tímto účelem** písemné prohlášení **ve formě** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh 22

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. c

Znění navržené Komisí

- c) respektuje, zejména ve svém programu a ve své činnosti, hodnoty, na kterých je založena Evropská unie a které jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o EU, a sice úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Poskytne písemné prohlášení **za použití** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh

- c) respektuje, zejména ve svém programu a ve své činnosti, hodnoty, na kterých je založena Evropská unie a které jsou uvedeny v článku 2 Smlouvy o EU, a sice úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin **a** poskytne **za tímto účelem** písemné prohlášení **ve formě** vzoru uvedeného v příloze I;

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 23

Návrh nařízení

Čl. 3 – odst. 2 – písm. d

Znění navržené Komisí

- d) zajišťuje rovněž, aby její členské organizace se sídlem v Unii dodržovaly hodnoty vyjádřené v článku 2 Smlouvy o EU a aby její členské organizace se sídlem **mimo Unii** dodržovaly rovnocenné hodnoty. **Poskytne** písemné prohlášení **za použití** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh

- d) zajišťuje rovněž, aby její členské organizace, **jež mají** sídlo v Unii, dodržovaly hodnoty vyjádřené v článku 2 Smlouvy o EU a aby její členské organizace se sídlem **ve třetí zemi, která je členem Rady Evropy a má v ní plná práva na zastoupení**, dodržovaly rovnocenné hodnoty, **a předloží za tímto účelem** písemné prohlášení **ve formě** vzoru uvedeného v příloze I;

Pozměňovací návrh 24

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 1 – písm. i

Znění navržené Komisí

- i) **požadavek, aby členské strany jasně viditelným a uživatelsky vstřícným způsobem zobrazovaly logo evropské politické strany s upřesněním, že toto logo musí být umístěno v horní části úvodní strany internetových stránek dané členské strany, a to stejně viditelným způsobem jako vlastní logo této strany;**

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 131

Návrh nařízení

Čl. 4 – odst. 1 – písm. j

Znění navržené Komisí

- j) její vnitřní pravidla týkající se genderové **vyváženosti**.

Pozměňovací návrh

- j) její **vlastní** vnitřní pravidla týkající se genderové **rovnosti**.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 26

Návrh nařízení

Článek 4 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 4a

Povinnost transparentnosti, pokud jde o používání log, zveřejňování politického programu a genderovou vyváženost

1. Každá evropská politická strana zajistí, aby členské strany zveřejnily na svých internetových stránkách politický program a logo evropské politické strany. Logo evropské politické strany se zobrazuje v horní části titulní stránky internetových stránek členské strany, a to na dobře viditelném místě.

2. Každá evropská politická strana a její členské strany zveřejní na svých internetových stránkách informace o genderové vyváženosti kandidátů ve volbách do Evropského parlamentu, jež se konají po ... [den vstupu tohoto nařízení v platnost] spolu s aktualizovanými informacemi o zastoupení žen a mužů mezi jejich poslanci Evropského parlamentu. Každá evropská politická strana zajistí, aby její členské strany zveřejnily tyto informace o svých kandidátech ve volbách do Evropského parlamentu a o svých poslancích Evropského parlamentu na svých internetových stránkách.

Pozměňovací návrh 27

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Aby občané porozuměli širšímu kontextu politického reklamního sdělení a jeho cílům, každá evropská politická strana **do pěti pracovních dnů od prvního zveřejnění** předá úřadu informace týkající se každého politického reklamního sdělení, které sponzoruje nebo přímo zveřejňuje. Tyto informace zahrnují alespoň informace uvedené v bodě 1 přílohy II.

2. Aby občané porozuměli širšímu kontextu politického reklamního sdělení a jeho cílům, každá evropská politická strana předá úřadu informace týkající se každého politického reklamního sdělení, které sponzoruje nebo přímo zveřejňuje. Tyto informace zahrnují alespoň informace uvedené v bodě 1 přílohy II. **Informace se úřadu poskytují snadno přístupnou formou a za použití jednoduchého jazyka.**

Pozměňovací návrh 28

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 3

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3. Úřad **neprodleně** zveřejní informace uvedené v odstavci 2 v archivu stanoveném v článku 8. **Informace jsou předkládány ve formě, která je snadno přístupná, jasně viditelná a uživatelsky vstřícná a používá jednoduchý jazyk.**

3. Úřad **bez zbytečného prodlení** zveřejní informace uvedené v odstavci 2 v archivu stanoveném v článku 8.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 29

Návrh nařízení

Čl. 5 – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Členské státy určí jeden nebo více vnitrostátních regulačních orgánů příslušných k dohledu nad dodržováním ustanovení odstavců 1, 2 a 4 a uvědomí o tom úřad. Tyto vnitrostátní regulační orgány nebo subjekty vykonávají své pravomoci nestranně a transparentně a jsou právně odlišeny od vlády a funkčně nezávislé na svých příslušných vládách a na jakémkoli jiném veřejném či soukromém subjektu. Úřad na svých internetových stránkách zveřejní a průběžně aktualizuje seznam vnitrostátních regulačních orgánů členských států. Rozhodnutí vnitrostátních regulačních orgánů podléhají účinné právní ochraně. Členské státy zajistí, aby bylo možné na žádost kterékoli zúčastněné strany požadovat, aby evropská politická strana ukončila jakékoli porušování povinností stanovených v odstavcích 1, 2 nebo 4.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 133

Návrh nařízení

Čl. 6 – odst. 1 – písm. i a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ia) její vlastní vnitřní pravidla týkající se genderové rovnosti.

Pozměňovací návrh 134

Návrh nařízení

Článek 6 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 6a

Požadavky na pravidla v oblasti rovnosti žen a mužů

1. Kolektivní řídicí orgány evropských politických stran a evropských politických nadací musí být genderově vyvážené.

Čtvrtek 15. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Evropské politické strany a evropské politické nadace přijmou plán pro rovnost žen a mužů včetně mechanismů, které zaručí aktivní účast žen v celé jejich rozmanitosti a evropské politické strany vyzvou své členské strany, aby učinily totéž.

3. Evropské politické strany a evropské politické nadace mají protokol týkající se prevence, odhalování a potírání sexuálního obtěžování a obtěžování na základě pohlaví. Zajišťují nezávislost a odborné znalosti odborníků provádějících vyšetřování a přijímají vhodná opatření vůči pachatelům těchto činů. Evropské politické strany a evropské politické nadace začlení do svých vnitřních předpisů zákaz sexuálního obtěžování a obtěžování na základě pohlaví.

Pozměňovací návrh 30

Návrh nařízení

Čl. 7 – odst. 2 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Úřad rozhoduje o registraci a zrušení registrace evropské politické strany či evropské politické nadace v souladu s postupy a podmínkami stanovenými v tomto nařízení. Úřad mimoto pravidelně ověřuje, zda registrované evropské politické strany a evropské politické nadace nadále splňují podmínky pro registraci stanovené v článku 3 a ustanovení týkající se jejich řízení podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e) a **f)** a v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g).

Pozměňovací návrh

Úřad rozhoduje o registraci a zrušení registrace evropské politické strany či evropské politické nadace v souladu s postupy a podmínkami stanovenými v tomto nařízení. Úřad mimoto pravidelně ověřuje, zda registrované evropské politické strany a evropské politické nadace nadále splňují podmínky pro registraci stanovené v článku 3 a ustanovení týkající se jejich řízení podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), **f)** a **h)** a v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g).

Pozměňovací návrh 31

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. Veškeré změny dokumentů nebo stanov předložených jako součást žádosti o registraci v souladu s čl. 9 odst. 2 se oznámí úřadu, který postupem podle čl. 18 odst. 2 a 4 registraci obdobně aktualizuje.

Pozměňovací návrh

5. Veškeré změny dokumentů nebo stanov předložených jako součást žádosti o registraci v souladu s čl. 9 odst. 2 se oznámí úřadu **do dvou měsíců. Úřad s ohledem na tyto změny za použití postupů stanovených v** čl. 18 odst. 2 a 4 registraci obdobně aktualizuje.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 32

Návrh nařízení

Čl. 10 – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Aktualizovaný seznam členských stran evropské politické strany, připojený ke stanovám strany v souladu s čl. 4 odst. 2, se každoročně zasílá úřadu. Změny, které mohou mít za následek, že evropská politická strana již nesplňuje podmínku stanovenou v čl. 3 odst. 1 písm. b), musí být úřadu oznámeny do čtyř týdnů od jejich provedení.

Pozměňovací návrh

6. Aktualizovaný seznam členských stran evropské politické strany, připojený ke stanovám strany v souladu s čl. 4 odst. 2, se každoročně **do 30. září** zasílá úřadu. Změny, které mohou mít za následek, že evropská politická strana již nesplňuje podmínku stanovenou v čl. 3 odst. 1 písm. b), musí být úřadu oznámeny do čtyř týdnů od jejich provedení.

Pozměňovací návrh 33

Návrh nařízení

Čl. 11 – název

Znění navržené Komisí

Ověřování a plnění podmínek a požadavků pro registraci

Pozměňovací návrh

Ověřování a plnění podmínek a požadavků pro registraci
a přezkoumání důvodů pro výmaz z rejstříku úřadem

Pozměňovací návrh 34

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Aniž je dotčen postup stanovený v **odstavci 3 tohoto článku**, úřad pravidelně ověřuje, zda registrované evropské politické strany a evropské politické nadace nadále splňují podmínky pro registraci stanovené v článku 3 a ustanovení týkající se řízení uvedená v čl. 4 odst. 1 písm. a), b) **a** d), e) a **f**) a v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g).

Pozměňovací návrh

1. Aniž je dotčen postup stanovený v **článku 11a**, úřad pravidelně ověřuje, zda registrované evropské politické strany a evropské politické nadace nadále splňují podmínky pro registraci stanovené v článku 3 a ustanovení týkající se řízení uvedená v čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), **f**) a **h**) a v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g).

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 35

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Pokud úřad shledá, že již není splněna některá z podmínek pro registraci nebo některé ustanovení týkající se řízení podle odstavce 1, s výjimkou podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) a v čl. 3 odst. 2 písm. c), uvědomí o této skutečnosti dotčenou evropskou politickou stranu nebo nadaci.

Pozměňovací návrh

2. Pokud se po ověření provedeném podle odstavce 1 tohoto článku úřad domnívá, že by se na evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci mohl vztahovat některý z důvodů pro zrušení registrace podle čl. 19 odst. 1 písm. a) bodu i) nebo ii), informuje o tom bez zbytečného odkladu dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci.

Pokud úřad ví o okolnostech, které naznačují, že by se na evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci mohl vztahovat některý z důvodů pro zrušení registrace podle čl. 19 odst. 1 písm. a) nebo podle čl. 19 odst. 2, informuje o tom bez zbytečného odkladu dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci.

Při informování evropské politické strany nebo evropské politické nadace podle prvního nebo druhého pododstavce úřad vyzve dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, aby předložila své připomínky do jednoho měsíce od obdržení dotčených informací.

Pozměňovací návrh 36

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

3. 1 Evropský parlament, který jedná z vlastního podnětu nebo na základě odůvodněné žádosti podané skupinou občanů v souladu s příslušnými ustanoveními jeho jednacího řádu, nebo Rada či Komise mohou úřad požádat, aby ověřil, zda určitá evropská politická strana nebo evropská politická nadace splňuje podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. d) a v čl. 3 odst. 2 písm. c). V tomto případě a v případě uvedeném v čl. 19 odst. 3 písm. a) úřad požádá výbor nezávislých významných osobností uvedený v článku 14 o stanovisko k dané věci. Výbor vydá stanovisko do dvou měsíců.

Pozměňovací návrh

3. V případě nedodržení čl. 3 odst. 1 písm. c), f) nebo g), čl. 3 odst. 2 písm. e), f) nebo g) nebo ustanovení o správě uvedených v odstavci 1 tohoto článku poskytne úřad dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci příležitost zavést opatření nezbytná k nápravě situace ve lhůtě stanovené v odstavci 2 tohoto článku. Úřad může lhůtu prodloužit na základě odůvodněné žádosti dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace, pokud je takové prodloužení nezbytné a vhodné s ohledem na nápravná opatření plánovaná evropskou politickou stranou nebo evropskou politickou nadací.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 37

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Zjistí-li úřad skutečnosti, které mohou vyvolat pochybnosti o tom, zda určitá evropská politická strana nebo evropská politická nadace splňuje podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. d) a v čl. 3 odst. 2 písm. c), informuje Evropský parlament, Radu a Komisi, aby kterýkoli z těchto orgánů mohl podat žádost o ověření uvedenou v prvním pododstavci. Aniž je dotčen první pododstavec, Evropský parlament, Rada a Komise oznámí, zda tak hodlají učinit, do dvou měsíců od obdržení této informace.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 38

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3 – pododstavec 3

Znění navržené Komisí

Postupy podle prvního a druhého pododstavce se nezahajují v období dvou měsíců před konáním voleb do Evropského parlamentu. Uvedené časové omezení se nevztahuje na postup stanovený v článku 12.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 39

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3 – pododstavec 4

Znění navržené Komisí

S ohledem na stanovisko výboru úřad rozhodne o zrušení registrace dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace. Rozhodnutí úřadu musí být řádně odůvodněno.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 40

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 3 – pododstavec 5

Znění navržené Komisí

Rozhodnutí o zrušení registrace z důvodu neplnění podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) může úřad přijmout pouze v případě zjevného a závažného porušení těchto podmínek. Použije se na něj postup uvedený v odstavci 4.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 41

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 4 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

4. Rozhodnutí o zrušení registrace evropské politické strany nebo nadace z důvodu zjevného a závažného porušení podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) úřad oznámí Evropskému parlamentu a Radě. Rozhodnutí vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud Evropský parlament a Rada nevznesou ve lhůtě tří měsíců od oznámení rozhodnutí Evropskému parlamentu a Radě námitky nebo pokud před uplynutím této lhůty Evropský parlament i Rada úřad uvědomí, že nevznesou námitky. Pokud Evropský parlament a Rada námitky vynesou, zůstane evropská politická strana či nadace registrovaná.

Pozměňovací návrh

4. Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 a 3 nebo po obdržení připomínek nebo informací o nápravných opatřeních od dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace v této lhůtě úřad bez zbytečného odkladu a s ohledem na všechny tyto připomínky předložené evropskou politickou stranou nebo evropskou politickou nadací posoudí, zda se na evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci vztahuje některý z důvodů pro zrušení registrace podle čl. 19 odst. 1 písm. a) nebo podle čl. 19 odst. 2.

Pozměňovací návrh 42

Návrh nařízení

Čl. 11 – odst. 4 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Evropský parlament a Rada mohou vznést námitky proti rozhodnutí pouze z důvodů souvisejících s posouzením plnění podmínek pro registraci stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) a v čl. 3 odst. 2 písm. c).

Pozměňovací návrh

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 43**Návrh nařízení****Čl. 11 – odst. 4 – pododstavec 3***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

Dotčená evropská politická strana nebo evropská politická nadace musí být informována o tom, že proti rozhodnutí úřadu o zrušení registrace byly vzneseny námitky.

vypouští se

Pozměňovací návrh 44**Návrh nařízení****Čl. 11 – odst. 4 – pododstavec 4***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

Evropský parlament a Rada přijmou stanovisko podle svých pravidel pro rozhodování stanovených v souladu se Smlouvami. Námitky musí být řádně odůvodněny a zveřejněny.

vypouští se

Pozměňovací návrh 45**Návrh nařízení****Čl. 11 – odst. 5***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

5. Rozhodnutí úřadu o zrušení registrace evropské politické strany či evropské politické nadace, proti němuž nebyly vzneseny námitky postupem podle odstavce 4, se společně s podrobným odůvodněním zrušení registrace oznámí dotčené evropské politické straně nebo nadaci a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie. Rozhodnutí nabývá účinku oznámením v souladu s článkem 297 Smlouvy o fungování EU.

vypouští se

Pozměňovací návrh 46**Návrh nařízení****Čl. 11 – odst. 6***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

6. Evropská politická nadace automaticky pozbývá svého statusu evropské politické nadace, jestliže je evropská politická strana, k níž je přidružena, vymazána z rejstříku.

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 47

Návrh nařízení

Článek 11 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 11a

Ověření podmínek pro registraci týkajících se hodnot, na nichž je Unie založena

1. Evropský parlament, který jedná z vlastního podnětu nebo na základě odůvodněné žádosti podané skupinou občanů v souladu s příslušnými ustanoveními jeho jednacího řádu, nebo Rada či Komise mohou úřad požádat, aby ověřil, zda určitá evropská politická strana nebo evropská politická nadace splňuje podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. d) a e) a čl. 3 odst. 2 písm. c) a d). V takových případech a v případech uvedených v čl. 11b odst. 2 úřad bez zbytečného odkladu informuje dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci, vyzve ji, aby předložila své připomínky, a umožní jí, aby do jednoho měsíce zavedla opatření k nápravě situace.

Úřad může lhůtu prodloužit na základě odůvodněné žádosti dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace, pokud je prodloužení nezbytné a vhodné s ohledem na nápravná opatření plánovaná evropskou politickou stranou nebo evropskou politickou nadací.

Po uplynutí lhůty uvedené v prvním a druhém pododstavci nebo po obdržení připomínek a informací o nápravných opatřeních od dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace v této lhůtě předloží úřad připomínky dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace a případně popis nápravných opatření přijatých touto stranou nebo nadací výboru nezávislých významných osobností uvedenému v článku 14 a požádá tento výbor o stanovisko k dané věci. Výbor vydá stanovisko do dvou měsíců.

Zjistí-li úřad skutečnosti, které mohou vyvolat pochybnosti o tom, zda určitá evropská politická strana nebo evropská politická nadace splňuje podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. d) a e) a v čl. 3 odst. 2 písm. c) a d), informuje Evropský parlament, Radu a Komisi, aby kterýkoli z těchto orgánů mohl podat žádost o ověření uvedenou v prvním pododstavci. Aniž je dotčen první pododstavec, Evropský parlament, Rada a Komise oznámí, zda tak hodlají učinit, do dvou měsíců od obdržení této informace.

Čtvrtek 15. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. Postupy podle odstavce 1 se nezačínají v období do dvou měsíců před konáním voleb do Evropského parlamentu.

3. Úřad rozhodne o zrušení registrace dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace s přihlédnutím ke stanovisku výboru nezávislých významných osobností uvedeného v článku 14. Rozhodnutí úřadu musí být řádně odůvodněno.

4. Rozhodnutí o zrušení registrace z důvodu neplnění podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) nebo d) může úřad přijmout pouze v případě zjevného a závažného porušení těchto podmínek. Na rozhodnutí se použije postup uvedený v odstavci 5.

5. Rozhodnutí o zrušení registrace evropské politické strany nebo evropské politické nadace z důvodu zjevného a závažného porušení podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) nebo d) úřad oznámí Evropskému parlamentu a Radě. Rozhodnutí vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud Evropský parlament a Rada nevznesou ve lhůtě tři měsíců ode dne, kdy je jim rozhodnutí oznámeno, námitky nebo pokud před uplynutím této lhůty Evropský parlament i Rada úřad uvědomí, že nevznesou námitky. Pokud Evropský parlament a Rada námitky vznesou, zůstane evropská politická strana či evropská politická nadace registrovaná.

6. Evropský parlament a Rada mohou vznést námitky proti rozhodnutí úřadu o zrušení registrace evropské politické strany nebo evropské politické nadace pouze z důvodů souvisejících s posouzením splnění podmínek registrace stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) nebo d).

7. Pokud byla vznesena námitka proti rozhodnutí úřadu o zrušení registrace evropské politické strany nebo evropské politické nadace, úřad o této námitce dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci informuje.

8. Evropský parlament a Rada přijmou stanovisko podle svých pravidel pro rozhodování stanovených v souladu se Smlouvami. Každá námitka proti rozhodnutí úřadu o zrušení registrace evropské politické strany nebo evropské politické nadace musí být řádně odůvodněna a zveřejněna.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 48

Návrh nařízení

Článek 11 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 11b

Ověření povinností podle vnitrostátního práva

1. Pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace nesplnila příslušné povinnosti podle vnitrostátních právních předpisů použitelných podle čl. 17 odst. 2 prvního pododstavce a pokud je toto nesplnění s ohledem na svobodu sdružování zakotvenou v článku 12 Listiny a potřebu zajistit pluralitu politických stran v Evropě natolik závažné, že odůvodňuje zrušení její registrace, může členský stát sídla evropské politické strany nebo evropské politické nadace podat úřadu žádost o zrušení registrace. Tato žádost musí být řádně odůvodněna. V žádosti se zejména přesně a úplně uvede protiprávní jednání a konkrétní vnitrostátní požadavky, které nebyly splněny.

Pokud se předmět žádosti členských států týká výhradně nebo převážně prvků ovlivňujících dodržování hodnot, na nichž je Unie založena, jak je vyjádřeno v článku 2 Smlouvy o EU, zahájí úřad postup ověřování v souladu s článkem 11a.

V ostatních případech, kdy členský stát ve své žádosti podle prvního pododstavce potvrdí, že proti takové žádosti existuje účinný opravný prostředek na vnitrostátní úrovni a všechny opravné prostředky týkající se takové žádosti byly vyčerpány, úřad po vyslechnutí zástupce dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace posoudí, zda se na dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci vztahuje důvod pro zrušení registrace podle čl. 19 odst. 1 písm. d).

2. Pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace závažným způsobem neplní příslušné povinnosti vyplývající z použitelného vnitrostátního práva podle čl. 17 odst. 2 druhého pododstavce, a pokud se daná záležitost týká výhradně nebo převážně záležitostí spojených s respektováním hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU, na nichž je Evropská unie založena, může se dotčený členský stát obrátit na Úřad s žádostí v souladu s ustanoveními prvního pododstavce odstavce 1. Úřad postupuje v souladu s druhým pododstavcem odstavce 1.

3. Úřad postupuje ve všech případech bez zbytečného prodlení. Dotčený členský stát a dotčenou evropskou politickou stranu nebo evropskou politickou nadaci úřad informuje o dalším postupu ve vztahu k odůvodněné žádosti o zrušení registrace.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 49

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. **Pokud** je úřad informován o **rozhodnutí vnitrostátního** dozorového úřadu **ve smyslu** čl. 4 bodu 21 nařízení (EU) 2016/679, jímž se shledá, že fyzická nebo právnická osoba porušila platná pravidla pro ochranu osobních údajů, a pokud z uvedeného rozhodnutí vyplývá či existují-li jinak oprávněné důvody k domněnce, že protiprávní jednání souvisí s politickými činnostmi některé evropské politické strany nebo evropské politické nadace v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, úřad tuto věc postoupí výboru nezávislých významných osobností uvedenému v článku 14 tohoto nařízení. Úřad může v případě potřeby spolupracovat s příslušným **vnitrostátním** dozorovým úřadem.

Pozměňovací návrh

2. **Úřad** je informován o **všech rozhodnutích na vnitrostátní úrovni** dozorového úřadu **stanoveného** v čl. 4 bodu 21 nařízení (EU) 2016/679, jímž se shledá, že fyzická nebo právnická osoba porušila platná pravidla pro ochranu osobních údajů, a pokud z uvedeného rozhodnutí vyplývá či existují-li jinak oprávněné důvody k domněnce, že protiprávní jednání souvisí s politickými činnostmi některé evropské politické strany nebo evropské politické nadace v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, úřad tuto věc postoupí výboru nezávislých významných osobností uvedenému v článku 14 tohoto nařízení. Úřad může v případě potřeby spolupracovat s příslušným dozorovým úřadem.

Pozměňovací návrh 50

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. S ohledem na stanovisko výboru úřad rozhodne podle **čl. 30 odst. 2** písm. a) bodu vii), zda dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci uloží finanční sankce. Rozhodnutí úřadu musí být řádně odůvodněno, zejména pokud jde o stanovisko výboru, a musí být neprodleně zveřejněno.

Pozměňovací návrh

4. S ohledem na stanovisko výboru úřad rozhodne podle **čl. 30 odst. 1** písm. a) bodu vii), zda dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci uloží finanční sankce. Rozhodnutí úřadu musí být řádně odůvodněno, zejména pokud jde o stanovisko výboru, a musí být neprodleně zveřejněno.

Pozměňovací návrh 51

Návrh nařízení

Čl. 12 – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. Postupem stanoveným v tomto článku není dotčen postup stanovený v článku 11.

Pozměňovací návrh

5. Postupem stanoveným v tomto článku není dotčen postup stanovený v článku 11, **11a a11b. Lhůta uvedená v čl. 11a odst. 2 se na postup podle tohoto článku nevztahuje.**

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 52

Návrh nařízení

Čl. 13 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Úřad každoročně připraví a zveřejní zprávu o činnosti evropských politických stran v oblasti politické reklamy. **Tato** zpráva obsahuje **věcné shrnutí zpráv** za příslušný ohlašovací rok, které zveřejnily evropské politické strany podle čl. 5 odst. 4, **jakož i veškerá rozhodnutí vnitrostátních regulačních orgánů určených podle čl. 5 odst. 6 nebo dozorových úřadů uvedených v čl. 5 odst. 7, která konstatují, že evropská politická strana porušila článek 5 tohoto nařízení.**

Pozměňovací návrh

Úřad každoročně připraví a zveřejní zprávu o činnosti evropských politických stran v oblasti politické reklamy. Zpráva obsahuje **zprávy** za příslušný ohlašovací rok, které zveřejnily evropské politické strany podle čl. 5 odst. 4.

Pozměňovací návrh 53

Návrh nařízení

Čl. 19 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Evropská politická strana nebo evropská politická nadace pozbývá své evropské právní subjektivity **oznámením** rozhodnutí **podle čl. 11 odst. 5.**

Pozměňovací návrh

1. Evropská politická strana nebo evropská politická nadace pozbývá své evropské právní subjektivity **výmazem z rejstříku na základě** rozhodnutí **úřadu:**

a) **pokud úřad v rámci postupu stanoveného v článku 11 zjistí, že:**

i) **dotyčná evropská politická strana nebo evropská politická nadace nesplňuje jednu z podmínek pro registraci stanovených v čl. 3 odst. 1 písm. a), b), c), f) nebo g) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. a), b), e), f) nebo g);**

ii) **dotyčná evropská politická strana nebo evropská politická nadace nedodržuje jedno z ustanovení o řízení uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), f), h) nebo i) nebo v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) nebo g);**

iii) **dotyčná evropská politická strana nebo evropská politická nadace se nachází v jedné ze situací zakládajících vyloučení uvedených v čl. 136 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046;**

Čtvrtek 15. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- iv) rozhodnutí o registraci dotyčné evropské politické strany nebo evropské politické nadace je založeno na informacích rozhodných pro rozhodnutí o registraci, které byly nesprávné nebo zavádějící, nebo pokud bylo rozhodnutí dosaženo podvodem;
- b) pokud v rámci postupu stanoveného v článku 11a úřad zjistí, že podmínky registrace stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo v čl. 3 odst. 2 písm. c) nebo d) týkající se dodržování hodnot zakotvených v článku 2 Smlouvy o EU byly dotyčnou evropskou politickou stranou nebo jejími členskými stranami nebo dotyčnou evropskou politickou nadací nebo jejími členskými organizacemi zjevně a závažně porušeny;
- c) na žádost dotyčné evropské politické strany nebo evropské politické nadace nebo
- d) na žádost členského státu, který splňuje požadavky stanovené v čl. 11b odst. 1 a 3.

Pozměňovací návrh 54

Návrh nařízení

Čl. 19 – odst. 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2. O výmaz evropské politické strany nebo evropské politické nadace z rejstříku rozhodne úřad, a to:

- a) přijetím rozhodnutí podle čl. 11 odst. 2 až 5;
- b) nastane-li situace uvedená v čl. 11 odst. 6;
- c) na žádost dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace;
- d) v případech uvedených v odst. 3 prvním pododstavci písm. b).

2. Pokud se úřad rozhodne vymazat evropskou politickou stranu z rejstříku, vymaže z rejstříku také evropskou politickou nadaci, která je k ní přidružená.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 55

Návrh nařízení

Čl. 19 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace závažným způsobem neplní příslušné povinnosti vyplývající z vnitrostátního práva na základě čl. 17 odst. 2 prvního pododstavce, může se členský stát, v němž má sídlo, obrátit na úřad s řádně odůvodněnou žádostí o zrušení registrace této strany či nadace, v níž je přesným a vyčerpávajícím způsobem uvedeno, o jaké protiprávní jednání se jedná a které konkrétní vnitrostátní požadavky nebyly splněny. V takovém případě úřad:

- a) zahájí postup ověřování v souladu s čl. 11 odst. 3 tohoto nařízení, jedná-li se o záležitosti týkající se výhradně nebo převážně záležitostí spojených s respektováním hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU, na nichž je založena Unie. Použije se rovněž čl. 11 odst. 4, 5 a 6 tohoto nařízení;
- b) v ostatních záležitostech přijme rozhodnutí o výmazu dotčené evropské politické strany či evropské politické nadace z rejstříku, pokud odůvodněná žádost dotčeného členského státu potvrdí, že byly vyčerpány všechny vnitrostátní opravné prostředky.

Pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace závažným způsobem neplní příslušné povinnosti vyplývající z použitelného vnitrostátního práva podle čl. 17 odst. 2 druhého pododstavce, a pokud se daná záležitost týká výhradně nebo převážně záležitostí spojených s respektováním hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU, na nichž je Evropská unie založena, může se dotčený členský stát obrátit na Úřad s žádostí v souladu s ustanoveními prvního pododstavce tohoto odstavce. Úřad postupuje v souladu s prvním pododstavcem písm. a) tohoto odstavce.

Úřad postupuje ve všech případech bez zbytečného prodlení. Dotčený členský stát a dotčenou evropskou politickou stranu nebo nadaci úřad informuje o dalším postupu ve vztahu k odůvodněné žádosti o zrušení registrace.

Pozměňovací návrh 56

Návrh nařízení

Čl. 19 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Úřad stanoví den zveřejnění podle odstavce 1 po konzultaci s členským státem, v němž má evropská politická strana nebo evropská politická nadace své sídlo.

Pozměňovací návrh

3. Rozhodnutí úřadu o výmazu evropské politické strany nebo evropské politické nadace z rejstříku se zasílá a oznamuje dotyčné evropské politické straně nebo evropské politické nadaci. Toto rozhodnutí se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 57

Návrh nařízení

Čl. 20 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Evropská politická strana, která je registrována v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v tomto nařízení, která je zastoupena v Evropském parlamentu alespoň jedním svým členem a která se nenachází v žádné ze situací odůvodňujících její vyloučení podle čl. 136 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, může požádat o finanční prostředky ze souhrnného rozpočtu Evropské unie v souladu s podmínkami, které schvalující osoba Evropského parlamentu zveřejní v rámci výzvy k podávání žádostí o příspěvky.

Pozměňovací návrh

1. Evropská politická strana, která je registrována v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v tomto nařízení, která je zastoupena v Evropském parlamentu alespoň jedním svým členem a která se nenachází v žádné ze situací odůvodňujících její vyloučení podle čl. 136 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, může požádat o finanční prostředky ze souhrnného rozpočtu Evropské unie v souladu s podmínkami, které schvalující osoba Evropského parlamentu zveřejní v rámci výzvy k podávání žádostí o příspěvky **ze souhrnného rozpočtu Evropské unie.**

Pozměňovací návrh 58

Návrh nařízení

Čl. 20 – odst. 3 – pododstavec 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Přímé členství Evropského parlamentu se připouští v případě, že poslanec Evropského parlamentu není členem vnitrostátní nebo regionální strany přidružené k evropské politické straně.

Pozměňovací návrh 59

Návrh nařízení

Čl. 20 – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. V rámci omezení stanovených v člancích 24 a 25 se mezi výdaje, které lze proplatit z finančního příspěvku, řadí administrativní výdaje a výdaje spojené s technickou pomocí, schůzemi, výzkumem, přeshraničními akcemi, studiemi, informacemi a publikacemi, jakož i výdaje spojené s kampaněmi.

Pozměňovací návrh

5. V rámci omezení stanovených v člancích 24 a 25 se mezi výdaje, které lze proplatit z finančního příspěvku **ze souhrnného rozpočtu Evropské unie**, řadí administrativní výdaje a výdaje spojené s technickou pomocí, schůzemi, výzkumem, přeshraničními akcemi, studiemi, informacemi a publikacemi, jakož i výdaje spojené s kampaněmi.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 60

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Pro získání finančních prostředků ze souhrnného rozpočtu Evropské unie podá evropská politická strana nebo evropská politická nadace, která splňuje podmínky čl. 20 odst. 1 nebo 2, žádost k Evropskému parlamentu po výzvě k podání žádostí o příspěvky nebo návrhů.

Pozměňovací návrh

1. Pro získání finančních prostředků ze souhrnného rozpočtu Evropské unie podá evropská politická strana nebo evropská politická nadace, která splňuje podmínky čl. 20 odst. 1 nebo 2, žádost k Evropskému parlamentu po výzvě k podání žádostí o příspěvky **ze souhrnného rozpočtu Evropské unie** nebo **po výzvě k předkládání** návrhů.

Pozměňovací návrh 61

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Evropská politická strana a evropská politická nadace v době podání žádosti dodržuje povinnosti uvedené v článku 26. Ode dne podání žádosti do konce rozpočtového roku nebo akce, k nimž se vztahuje příspěvek nebo grant, je zapsaná v rejstříku a nevztahují se na ni žádné sankce stanovené v čl. 30 odst. 1 a čl. 30 odst. 2 písm. a) bodu v) **až ix).**

Pozměňovací návrh

2. Evropská politická strana a evropská politická nadace v době podání žádosti dodržuje povinnosti uvedené v článku 26. Ode dne podání žádosti do konce rozpočtového roku nebo akce, k nimž se vztahuje příspěvek nebo grant **ze souhrnného rozpočtu Evropské unie**, je zapsaná v rejstříku a nevztahují se na ni žádné sankce stanovené v čl. 30 odst. 1 a čl. 30 odst. 2 písm. a) bodu v) **a vi).**

Pozměňovací návrh 62

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Evropská politická strana přiloží ke své žádosti důkazy prokazující, že její členské strany z EU během dvanácti měsíců předcházejících poslednímu dni lhůty pro podání žádosti zpravidla zveřejňovaly na svých internetových stránkách politický program a logo evropské politické strany v souladu s čl. 4 odst. 1 bodem i).

Pozměňovací návrh

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 63

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. Evropská politická strana do své žádosti zahrne důkazy prokazující její soulad s čl. 4 odst. 1 písm. j) a skutečnost, že její členské strany po dobu dvanácti měsíců před podáním přihlášky na svých internetových stránkách průběžně zveřejňovaly informace o zastoupení žen a mužů mezi kandidáty v posledních volbách do Evropského parlamentu a o vývoji zastoupení žen a mužů mezi svými poslanci Evropského parlamentu.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 64

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 5

Znění navržené Komisí

5. Evropská politická strana do své žádosti zahrne důkazy prokazující její soulad s článkem 5 a důkazy o tom, že udržuje aktualizovanou politiku používání politické reklamy a že tuto politiku prováděla v průběhu dvanácti měsíců předcházejících konečnému datu pro podávání žádostí.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 65

Návrh nařízení

Čl. 21 – odst. 7

Znění navržené Komisí

7. Schvalující osoba Evropského parlamentu přijme rozhodnutí do tří měsíců od uzavření výzvy k podání žádostí o příspěvky nebo výzvy k podávání návrhů a povolí odpovídající prostředky a spravuje je v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2018/1046 .

Pozměňovací návrh

7. Schvalující osoba Evropského parlamentu přijme rozhodnutí do tří měsíců od uzavření výzvy k podání žádostí o příspěvky **ze souhrnného rozpočtu Evropské unie** nebo výzvy k podávání návrhů a povolí odpovídající prostředky a spravuje je v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2018/1046 .

Pozměňovací návrh 66

Návrh nařízení

Čl. 23 – název

Znění navržené Komisí

Dary, příspěvky a vlastní zdroje

Pozměňovací návrh

Dary, příspěvky, **poplatky za přidružení** a **doplňkové** vlastní zdroje

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 67

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

2. Evropské politické strany a evropské politické nadace podávají současně s roční účetní závěrkou podle článku 26 také seznam všech dárců a jejich odpovídajících darů s uvedením povahy a hodnoty jednotlivých darů. Tento odstavec se rovněž vztahuje na příspěvky členských stran evropských politických stran a členských organizací evropských politických nadací.

Pozměňovací návrh

2. Evropské politické strany a evropské politické nadace podávají současně s roční účetní závěrkou podle článku 26 také seznam všech dárců a jejich odpovídajících darů s uvedením povahy a hodnoty jednotlivých darů. Tento odstavec se rovněž vztahuje na příspěvky **a poplatky za přidružení** členských stran evropských politických stran a členských organizací evropských politických nadací **a na příspěvky přesahující 1 500 EUR od jednotlivých členů evropských politických stran a evropských politických nadací.**

Pozměňovací návrh 68

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 2 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

U darů pocházejících od fyzických osob, které svou hodnotou přesahují 1 500 EUR a nepřesahují 3 000 EUR, dotčená evropská politická strana nebo evropská politická nadace uvede, zda **příslušní dárci poskytl** předchozí písemný souhlas ke zveřejnění v souladu s čl. 36 odst. 1 písm. e).

Pozměňovací návrh

U darů **a příspěvků** pocházejících od fyzických osob, které svou hodnotou přesahují 1 500 EUR a nepřesahují 3 000 EUR, dotčená evropská politická strana nebo evropská politická nadace uvede, zda **příslušné fyzické osoby poskytl** předchozí písemný souhlas ke zveřejnění v souladu s čl. 36 odst. 1 písm. e).

Pozměňovací návrh 69

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Dary, které obdrží evropské politické strany a evropské politické nadace, **a výdaje financované z těchto darů** do šesti měsíců před volbami do Evropského parlamentu, musí být písemně nahlášeny úřadu v souladu s odstavcem 2 jednou týdně.

Pozměňovací návrh

3. Dary, které obdrží evropské politické strany a evropské politické nadace do šesti měsíců před volbami do Evropského parlamentu, musí být písemně nahlášeny úřadu v souladu s odstavcem 2 jednou týdně.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 70

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 5 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

5. U všech darů, jejichž hodnota přesahuje 3 000 EUR, požádají evropské politické strany a evropské politické nadace dárce o poskytnutí informací nezbytných pro jejich řádnou identifikaci. Evropské politické strany a evropské politické nadace předají obdržené informace úřadu na jeho žádost.

Pozměňovací návrh

5. Pokud jde o všechny dary od jediného dárce, jejichž souhrnná roční hodnota přesahuje 3 000 EUR, požádají evropské politické strany a evropské politické nadace tyto dárce, aby poskytli informace nezbytné pro jejich řádnou identifikaci. Evropské politické strany a evropské politické nadace předají obdržené informace úřadu na jeho žádost.

Pozměňovací návrh 71

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 5 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Úřad stanoví formulář, který se použije pro účely prvního pododstavce.

Pozměňovací návrh

Úřad stanoví formulář, který se použije za účelem identifikace dárců podle prvního pododstavce.

Pozměňovací návrh 72

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 6 – písm. a

Znění navržené Komisí

a) anonymní dary nebo příspěvky;

Pozměňovací návrh

a) anonymní dary, příspěvky nebo poplatky za přidružení;

Pozměňovací návrh 73

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 6 – písm. d

Znění navržené Komisí

d) dary pocházející od jakýchkoli soukromých subjektů sídlících v třetí zemi nebo od jednotlivců z třetí země, kteří nemají právo hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu.

Pozměňovací návrh

d) dary pocházející od jakýchkoli soukromých subjektů sídlících mimo Unii nebo od jednotlivců ze zemí mimo Unii, kteří nemají právo hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 74

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 8

Znění navržené Komisí

8. Má-li úřad důvod se domnívat, že byl nějaký dar **poskytnut** v rozporu s tímto nařízením, provede kontrolu. Za tímto účelem může požádat evropskou politickou stranu či evropskou politickou nadaci a její dárce o doplňující informace.

Pozměňovací návrh

8. Má-li úřad důvod se domnívat, že byl nějaký dar **přijat** v rozporu s tímto nařízením, provede kontrolu. Za tímto účelem může požádat evropskou politickou stranu či evropskou politickou nadaci a její dárce o doplňující informace.

Pozměňovací návrh 75

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 9

Znění navržené Komisí

9. **Příspěvky od členů evropské politické strany, kteří mají sídlo v členském státě nebo jsou občany členského státu, a příspěvky od členských stran se sídlem v členském státě Rady Evropy jsou přípustné.** Celková hodnota příspěvků **od členů** nesmí překročit 40 % ročního rozpočtu **evropské politické strany. Hodnota příspěvků členských stran, které mají sídlo v zemi mimo Unii, nepřesáhne 10 % celkových příspěvků od členů.**

Pozměňovací návrh

9. Celková hodnota příspěvků **evropské politické straně** nesmí překročit 40 % **jejího** ročního rozpočtu.

Pozměňovací návrh 76

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 9 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

9a. Celková hodnota poplatků za přidružení uhrazených evropské politické straně nesmí překročit 20 % celkové hodnoty příspěvků této straně. Poplatky za přidružení lze hradit pouze v rámci obecně platných pravidel a sazeb stanovených evropskou politickou stranou.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 77

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 10 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

10. **Příspěvky od členů evropské politické nadace, kteří mají sídlo v členském státě nebo jsou občany členského státu, nebo od členských organizací se sídlem v zemi, která je členem Rady Evropy, a od evropské politické strany, k níž je přidružena, jsou přípustné. Celková hodnota příspěvků od členů** nesmí přesáhnout 40 % ročního rozpočtu evropské politické nadace a **nesmějí** pocházet z prostředků získaných evropskou politickou stranou podle tohoto nařízení ze souhrnného rozpočtu Evropské unie. **Hodnota příspěvků od členských organizací, které mají sídlo v zemi mimo Unii, nepřesáhne 10 % celkových příspěvků členů.**

Pozměňovací návrh

10. **Celková hodnota příspěvků, které evropské politické nadaci uhradili její členové, a finančních prostředků získaných od evropské politické strany, k níž je přidružena, nesmí přesáhnout 40 % ročního rozpočtu evropské politické nadace a nesmí** pocházet z prostředků získaných evropskou politickou stranou podle tohoto nařízení ze souhrnného rozpočtu Evropské unie.

Pozměňovací návrh 78

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 10 a (nový)

Znění navržené Komisí

12. Příspěvky, které nejsou podle tohoto nařízení povoleny, musí být vráceny v souladu s odstavcem 7.

Pozměňovací návrh

10a. **Celková hodnota poplatků za přidružení uhrazených evropské politické nadaci nesmí překročit 20 % celkových příspěvků této nadaci.**

Pozměňovací návrh 79

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 12

Znění navržené Komisí

12. Příspěvky, které nejsou podle tohoto nařízení povoleny, musí být vráceny v souladu s odstavcem 7.

Pozměňovací návrh

12. Příspěvky **nebo poplatky za přidružení**, které nejsou podle tohoto nařízení povoleny, musí být vráceny v souladu s odstavcem 7.

Pozměňovací návrh 80

Návrh nařízení

Čl. 23 – odst. 13

Znění navržené Komisí

13. Hodnota vlastních zdrojů evropské politické strany nebo evropské politické nadace pocházejících z vlastní hospodářské činnosti nesmí přesáhnout **5 % ročního rozpočtu** této evropské politické **strany** nebo evropské politické **nadace**.

Pozměňovací návrh

13. Hodnota **doplňkových** vlastních zdrojů evropské politické strany nebo evropské politické nadace pocházejících z vlastní hospodářské činnosti nesmí přesáhnout **10 % částky pocházející z příspěvků** této evropské politické **straně** nebo **poplatků za přidružení uhrazených této straně nebo** evropské politické **nadaci**.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 81

Návrh nařízení

Čl. 24 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Financování evropských politických stran **a evropských politických nadací** ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje může být použito k financování kampaní k referendům, pokud se tyto kampaně týkají **provádění Smluv Unie**.

Pozměňovací návrh

2. Financování evropských politických stran ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje může být použito k financování kampaní k referendům, pokud se tyto kampaně týkají **otázek přímo souvisejících s Evropskou unií**.

Pozměňovací návrh 82

Návrh nařízení

Čl. 25 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Bez ohledu na čl. 24 odst. 1 nesmí být financování evropských politických stran ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje použito pro přímé ani nepřímé financování jiných politických **stran**, a zejména ne vnitrostátních stran či kandidátů. Tyto vnitrostátní politické strany a kandidáti se i nadále řídí vnitrostátními předpisy.

Pozměňovací návrh

1. Bez ohledu na **čl. 23 odst. 10 a** čl. 24 odst. 1 nesmí být financování evropských politických stran ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje použito pro přímé ani nepřímé financování jiných politických **subjektů**, a zejména ne vnitrostátních stran či kandidátů. Tyto vnitrostátní politické strany a kandidáti se i nadále řídí vnitrostátními předpisy.

Pozměňovací návrh 83

Návrh nařízení

Čl. 25 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. Financování evropských politických nadací ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje nesmí být použito na jiné účely než na financování jejich úkolů uvedených v čl. 2 bodu 4 a na výdaje, které jsou přímo spojené s cíli vytyčenými v jejich stanovách v souladu s článkem 6. Zejména nesmí být použito na přímé ani nepřímé financování voleb, politických stran nebo kandidátů či jiných nadací.

Pozměňovací návrh

2. Financování evropských politických nadací ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo z jiného zdroje nesmí být použito na jiné účely než na financování jejich úkolů uvedených v čl. 2 bodu 4 a na výdaje, které jsou přímo spojené s cíli vytyčenými v jejich stanovách v souladu s článkem 6. Zejména nesmí být použito na přímé ani nepřímé financování voleb, politických stran nebo kandidátů **v průběhu šesti měsíců před konáním vnitrostátních či evropských voleb ani na financování** jiných nadací.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 84

Návrh nařízení

Čl. 26 – odst. 1 – pododstavec 1 – návětí

Znění navržené Komisí

1. Nejpozději do šesti měsíců od konce rozpočtového roku předloží evropské politické strany a evropské politické nadace **úřadu, v kopii** schvalující osobě Evropského parlamentu, **a příslušnému vnitrostátnímu kontaktnímu místu členského státu sídla:**

Pozměňovací návrh

1. Nejpozději do šesti měsíců po skončení rozpočtového roku předloží evropské politické strany a evropské politické nadace schvalující osobě Evropského parlamentu **v otevřeném a strojově čitelném formátu tyto dokumenty:**

Pozměňovací návrh 85

Návrh nařízení

Čl. 26 – odst. 1 – pododstavec 1 – písm. c

Znění navržené Komisí

c) seznam dárců a přispěvatelů a jejich odpovídajících darů **nebo** příspěvků nahlášených v souladu s čl. 23 odst. 2, 3 a 4.

Pozměňovací návrh

c) seznam dárců a přispěvatelů a jejich odpovídajících darů, příspěvků **nebo poplatků za přidružení** nahlášených v souladu s čl. 23 odst. 2, 3 a 4.

Pozměňovací návrh 86

Návrh nařízení

Čl. 26 – odst. 1 – pododstavec 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Evropské politické strany a evropské politické nadace rovněž zašlou kopii každého dokumentu předloženého podle prvního pododstavce úřadu a příslušnému vnitrostátnímu kontaktnímu místu členského státu, v němž mají sídlo. Tato kopie musí být v otevřeném a strojově čitelném formátu.

Pozměňovací návrh 87

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí

2. Úřad kontroluje, zda evropské politické strany a evropské politické nadace dodržují povinnosti podle tohoto nařízení, zejména v souvislosti s článkem 3, čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e) **a f)**, čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g), čl. 10 odst. 5 a 6 **a články 23, 24 a 25.**

Pozměňovací návrh

2. Úřad kontroluje, zda evropské politické strany a evropské politické nadace dodržují povinnosti podle tohoto nařízení, zejména v souvislosti s článkem 3, čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), f) **a h)**, **článkem 4a, článkem 5**, čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g), čl. 10 odst. 5 a 6 **a článkem 23. V případech, kdy se nejedná o financování ze souhrnného rozpočtu Evropské unie, úřad rovněž kontroluje, zda evropské politické strany plní své povinnosti podle čl. 25 odst. 1.**

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 88

Návrh nařízení

Čl. 27 – odst. 2 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Schvalující osoba Evropského parlamentu kontroluje, zda evropské politické strany a evropské politické nadace dodržují povinnosti v souvislosti s financováním ze strany Unie podle tohoto nařízení **v souladu s nařízením** (EU, Euratom) 2018/1046. Při provádění této kontroly přijme Evropský parlament nezbytná opatření v oblasti předcházení a boje proti podvodům ohrožujícím finanční zájmy Unie.

Pozměňovací návrh

Schvalující osoba Evropského parlamentu kontroluje, zda evropské politické strany a evropské politické nadace dodržují povinnosti v souvislosti s financováním ze strany Unie podle tohoto nařízení **a podle nařízení** (EU, Euratom) 2018/1046. Při provádění této kontroly přijme Evropský parlament nezbytná opatření v oblasti předcházení a boje proti podvodům ohrožujícím finanční zájmy Unie.

Pozměňovací návrh 89

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. V souladu s článkem 19 úřad rozhodne o výmazu evropské politické strany nebo evropské politické nadace z rejstříku jakožto sankci v následujících situacích:

- a) pokud dotčená strana nebo nadace je v některé ze situací zakládajících vyloučení uvedených v čl. 136 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046;
- b) pokud je v souladu s postupy uvedenými v čl. 11 odst. 2 až 5 zjištěno, že již nesplňuje jednu nebo více podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 nebo 2;
- c) pokud rozhodnutí o registraci dotčené strany nebo nadace bylo založeno na nesprávných či zavádějících údajích, za něž nese odpovědnost žadatel, nebo pokud toto rozhodnutí bylo získáno podvodně;
- d) pokud žádost členského státu o zrušení registrace z důvodu závažného neplnění povinností podle vnitrostátních právních předpisů splňuje požadavky stanovené v čl. 19 odst. 3 písm. b).

Pozměňovací návrh

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 90**Návrh nařízení****Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod ii***Znění navržené Komisí*

ii) v případě nedodržení závazků přijatých a nesouladu informací poskytnutých evropskou politickou stranou nebo evropskou politickou nadací podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), f) , **i**) a **j**) a podle čl. 6 odst. 1 písm. a), b), d) a e);

Pozměňovací návrh

ii) v případě nedodržení závazků přijatých a nesouladu informací poskytnutých evropskou politickou stranou nebo evropskou politickou nadací podle čl. 4 odst. 1 písm. a), b), d), e), f) **a h**) a podle čl. 6 odst. 1 písm. a), b), d) a e);

Pozměňovací návrh 91**Návrh nařízení****Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod ii a (nový)***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

ii a) v případě nedodržení povinností stanovených v čl. 4a odst. 1;

Pozměňovací návrh 92**Návrh nařízení****Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod ii b (nový)***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

ii b) v případě nedodržení povinností stanovených v čl. 4a odst. 2;

Pozměňovací návrh 93**Návrh nařízení****Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod ii c (nový)***Znění navržené Komisí**Pozměňovací návrh*

ii c) v případě nedodržení povinností stanovených v čl. 5 odst. 1 až 5;

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 94

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod viii

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

viii) **v případě neposkytnutí důkazů o používání log a nezveřejnění politických programů v souladu s čl. 21 odst. 3;**

vypouští se

Pozměňovací návrh 95

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 2 – písm. a – bod ix

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ix) **v případě neposkytnutí důkazů o zastoupení žen a mužů v souladu s čl. 21 odst. 4.**

vypouští se

Pozměňovací návrh 96

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 2 – písm. b – bod i

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

i) pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace přijala dary **a** příspěvky, které nejsou povoleny podle čl. 23 odst. 1 nebo **5**, nejsou-li splněny požadavky stanovené v čl. 23 odst. 7;

i) pokud evropská politická strana nebo evropská politická nadace přijala dary, příspěvky **nebo poplatky za přidružení**, které nejsou povoleny podle čl. 23 odst. 1 nebo **6**, nejsou-li splněny požadavky stanovené v čl. 23 odst. 7;

Pozměňovací návrh 97

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 4 – návěti

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4. Pro účely odstavců **2 a 3** se evropské politické straně nebo evropské politické nadaci uloží tyto finanční sankce:

4. Pro účely odstavců **1 a 2** se evropské politické straně nebo evropské politické nadaci uloží tyto finanční sankce:

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 98

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 4 – písm. b – pododstavec 1 – návětí

Znění navržené Komisí

b) v případě kvantifikovatelného protiprávního jednání pevně stanovené procento z nezákonně získaných nebo neoznámených částek v souladu s následující stupnicí, do maximální výše 10 % ročního rozpočtu dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace:

Pozměňovací návrh

b) v případě kvantifikovatelného protiprávního jednání pevně stanovené procento z nezákonně získaných nebo neoznámených částek **nebo částek použitých na financování činností, které jsou zakázány podle článku 25**, v souladu s následující stupnicí, do maximální výše 10 % ročního rozpočtu dotčené evropské politické strany nebo evropské politické nadace:

Pozměňovací návrh 99

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 4 – písm. b – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Pro účely uplatňování procentních částek uvedených v prvním pododstavci jsou jednotlivé dary **či** příspěvky posuzovány odděleně.

Pozměňovací návrh

Pro účely uplatňování procentních částek uvedených v prvním pododstavci jsou jednotlivé dary, příspěvky, **poplatky za přidružení nebo částky použité na financování činností zakázaných podle článku 25** posuzovány odděleně.

Pozměňovací návrh 100

Návrh nařízení

Čl. 30 – odst. 5 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

5a. Úřad získá zpět odpovídající částky od evropské politické strany nebo evropské politické nadace, které byly uloženy finanční sankce.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 101

Návrh nařízení

Čl. 33 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Za účelem dosažení úplného souladu s povinnostmi uvedenými v článku 38 poskytne úřad nebo schvalující osoba Evropského parlamentu před přijetím konečného rozhodnutí o případných sankcích uvedených v **článku 30** dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci příležitost přijmout opatření potřebná pro nápravu situace v přiměřené lhůtě, která by obvykle neměla přesáhnout jeden měsíc. Úřad nebo schvalující osoba Evropského parlamentu zejména umožní opravu administrativních a početních chyb, v případě potřeby poskytnutí doplňujících dokumentů nebo informací nebo opravu drobných chyb.

Pozměňovací návrh

1. Za účelem dosažení úplného souladu s povinnostmi uvedenými v článku 38 poskytne úřad nebo schvalující osoba Evropského parlamentu před přijetím konečného rozhodnutí o případných sankcích uvedených v **čl. 30 odst. 1 písm. a) bodu i) až iv)** dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci příležitost přijmout opatření potřebná pro nápravu situace v přiměřené lhůtě, která by obvykle neměla přesáhnout jeden měsíc. Úřad nebo schvalující osoba Evropského parlamentu zejména umožní opravu administrativních a početních chyb, v případě potřeby poskytnutí doplňujících dokumentů nebo informací nebo opravu drobných chyb.

Pozměňovací návrh 102

Návrh nařízení

Čl. 33 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. V případě, že evropská politická strana nebo evropská politická nadace nepřijme nápravná opatření ve lhůtě uvedené v odstavci 1, bude přijato rozhodnutí o odpovídajících sankcích uvedených v článku 30.

Pozměňovací návrh

2. V případě, že evropská politická strana nebo evropská politická nadace nepřijme **dostatečná** nápravná opatření ve lhůtě uvedené v odstavci 1, bude přijato rozhodnutí o odpovídajících sankcích uvedených v článku 30.

Pozměňovací návrh 103

Návrh nařízení

Čl. 33 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. **Odstavce 1 a 2 se nevztahují na podmínky uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. b) až f) a v čl. 3 odst. 2 písm. c).**

Pozměňovací návrh

vypouští se

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 104

Návrh nařízení

Čl. 34 – název

Znění navržené Komisí

Zpětné získávání prostředků

Pozměňovací návrh

Ukončení rozhodnutí o financování s účinností do budoucna

Pozměňovací návrh 105

Návrh nařízení

Čl. 34 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Schvalující osoba Evropského parlamentu **na základě rozhodnutí úřadu o výmazu evropské politické strany nebo evropské politické nadace z rejstříku** zruší **jakékoliv** stávající rozhodnutí **nebo dohodu** o financování **ze strany Unie, kromě případu uvedeného v čl. 19 odst. 2 písm. c) a čl. 3 odst. 1 písm. b) a f).** Rovněž získá zpět veškeré finanční prostředky poskytnuté ze strany Unie, včetně nevyužitých finančních prostředků Unie z předchozích let.

Pozměňovací návrh

1. Schvalující osoba Evropského parlamentu ukončí stávající rozhodnutí o financování **určené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci s účinností do budoucna z těchto důvodů:**

a) **na základě rozhodnutí úřadu o výmazu strany nebo nadace z rejstříku, s výjimkou rozhodnutí založeného na důvodu pro zrušení registrace stanoveném v čl. 19 odst. 1 písm. a) bodě iv);**

b) **na základě rozhodnutí o sankci podle čl. 30 odst. 1 písm. a) bodů v) a vi).**

Další důvody pro ukončení rozhodnutí o financování s účinností do budoucna mohou být uvedeny v dohodě o příspěvku nebo grantové dohodě.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 106

Návrh nařízení

Čl. 34 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. 1 Evropská politická strana nebo evropská politická nadace, které je uložena sankce za některé z protiprávních jednání uvedených v čl. 30 odst. 1 a v čl. 30 odst. 2 písm. a) bodech v) a vi), již nesplňuje podmínky čl. 21 odst. 2. Schvalující osoba Evropského parlamentu proto ukončí dohodu o příspěvku či grantovou dohodu nebo zruší rozhodnutí o financování z prostředků Unie obdržených podle tohoto nařízení a získá zpět částky neoprávněně vyplacené podle dohody o příspěvku, grantové dohody nebo rozhodnutí, včetně veškerých nevyužitých prostředků Unie z předchozích let. Schvalující osoba Evropského parlamentu získá zpět neoprávněně vyplacené částky na základě dohody o příspěvku či grantové dohody nebo rozhodnutí rovněž od fyzické osoby, vůči níž bylo přijato rozhodnutí podle článku 31, přičemž případně přihlédne k výjimečným okolnostem týkajícím se této fyzické osoby.

V případě takového ukončení nebo zrušení jsou platby ze strany schvalující osoby Evropského parlamentu omezeny na nárokovatelné výdaje, které vznikly evropské politické straně do dne, kdy ukončení nebo zrušení financování nabylo účinku, nebo způsobilé výdaje, které vznikly evropské politické nadaci do téhož dne.

Tento odstavec se vztahuje rovněž na případy uvedené v čl. 19 odst. 2 písm. c) a čl. 3 odst. 1 písm. b) a f).

Pozměňovací návrh

2. Rozhodnutí o ukončení rozhodnutí o financování s účinností do budoucna nabývá účinnosti dnem stanoveným v rozhodnutí o ukončení, nebo není-li v něm uveden žádný den, dnem, kdy je rozhodnutí o ukončení oznámeno evropské politické straně nebo evropské politické nadaci.

Pozměňovací návrh 107

Návrh nařízení

Čl. 34 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Ukončení rozhodnutí o financování s účinností do budoucna má tyto účinky:

a) platnost dohody o příspěvku nebo grantové dohody skončí dnem uvedeným v odstavci 2;

Čtvrtek 15. září 2022

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

- b) platby ze strany schvalující osoby Evropského parlamentu se omezí na nárokovatelné výdaje, které skutečně vznikly evropské politické straně do dne uvedeného v odstavci 2, nebo na způsobilé náklady, které skutečně vznikly evropské politické nadaci do téhož dne;
- c) výdaje nebo náklady vzniklé evropské politické straně nebo evropské politické nadaci ode dne uvedeného v odstavci 2 jsou považovány za nevratné nebo nezpůsobilé náklady;
- d) schvalující osoba Evropského parlamentu získá zpět veškeré neoprávněně vyplacené finanční prostředky Unie, včetně
 - i) finančních prostředků Unie, které byly vynaloženy na nevratné výdaje nebo nezpůsobilé náklady, a
 - ii) veškerého nevyužitého předběžného financování Unie, které nebylo vynaloženo přede dnem uvedeným v odstavci 2, včetně nevyužitých finančních prostředků Unie z předchozích let; a dále
- e) schvalující osoba Evropského parlamentu získá zpět veškeré neoprávněně vyplacené částky od fyzické osoby, o níž bylo přijato rozhodnutí podle článku 31.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 108

Návrh nařízení

Článek 34 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Článek 34a

Zrušení rozhodnutí o financování se zpětnou účinností

1. Na základě rozhodnutí úřadu o výmazu evropské politické strany nebo evropské politické nadace z rejstříku z důvodu pro zrušení registrace, jenž je stanoven v čl. 19 odst. 1 písm. a) bodě iv), zruší schvalující osoba Evropského parlamentu rozhodnutí o financování určená dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci se zpětnou účinností ke dni přijetí těchto rozhodnutí.
2. Zrušení rozhodnutí o financování se zpětnou účinností má tyto účinky:
 - a) platnost dohody o příspěvku nebo grantové dohody skončí dnem, kdy bylo oznámení o jejím zrušení předloženo dotčené evropské politické straně nebo evropské politické nadaci;
 - b) veškeré výdaje nebo náklady vzniklé evropské politické straně nebo evropské politické nadaci jsou považovány za nevratné nebo nezpůsobilé náklady; a dále
 - c) veškeré částky vyplacené na základě dohody o příspěvku nebo grantové dohody spolu s nevyužitými finančními prostředky Unie z předchozích let jsou považovány za neoprávněné platby a získají se zpět podle nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.

Pozměňovací návrh 109

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 1 – návětí

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Na internetových stránkách, které byly vytvořeny pro tento účel, **schvalující osoba Evropského parlamentu pod dohledem úřadu** nebo **této schvalující osoby** zveřejní v otevřeném a strojově čitelném formátu tyto informace:

1. Na internetových stránkách, které byly vytvořeny pro tento účel, **Evropský parlament** nebo **úřad v souladu s rozdělením svých povinností** zveřejní v otevřeném a strojově čitelném formátu tyto informace:

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 110

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 1 – písm. f

Znění navržené Komisí

f) příspěvky uvedené v čl. 23 odst. (9) a (10) a oznámené evropskými politickými stranami a evropskými politickými nadacemi podle čl. 23 odst. 2, včetně totožnosti členských stran či organizací, které zaplatily příspěvky;

Pozměňovací návrh

f) příspěvky **a poplatky za přidružení** uvedené v čl. 23 odst. 9 a 10 a oznámené evropskými politickými stranami a evropskými politickými nadacemi podle čl. 23 odst. 2, včetně totožnosti **jednotlivých členů**, členských stran či organizací, které zaplatily příspěvky, **s výjimkou příspěvků přesahujících 1 500 EUR a dosahujících maximálně 3 000 EUR ročně od fyzických osob, které k takovému zveřejnění nedaly svůj písemný souhlas;**

Pozměňovací návrh 111

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 1 – písm. f a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

fa) poplatky za přidružení uvedené v čl. 23 odst. 9a a 10a a oznámené evropskými politickými stranami a evropskými politickými nadacemi podle čl. 23 odst. 2, včetně totožnosti stran či organizací, které provedly tyto platby;

Pozměňovací návrh 112

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 1 – písm. f b (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

fb) doplňkové vlastní zdroje uvedené v čl. 23 odst. 13 a oznámené evropskými politickými stranami a evropskými politickými nadacemi podle čl. 23 odst. 2;

Pozměňovací návrh 113

Návrh nařízení

Čl. 36 – odst. 2

Znění navržené Komisí

2. **Evropský parlament** zveřejní seznam právnických osob, které jsou členy evropské politické strany, připojený ke stanovám strany v souladu s čl. 4 odst. 2 a aktualizovaný v souladu s čl. 10 odst. 6, jakož i celkový počet jednotlivých členů.

Pozměňovací návrh

2. **Úřad** zveřejní seznam právnických osob, které jsou členy evropské politické strany, připojený ke stanovám strany v souladu s čl. 4 odst. 2 a aktualizovaný v souladu s čl. 10 odst. 6, jakož i celkový počet jednotlivých členů.

Čtvrtek 15. září 2022

Pozměňovací návrh 114

Návrh nařízení

Čl. 37 – odst. 8

Znění navržené Komisí

8. Evropské politické strany a evropské politické nadace, členské státy a nezávislé subjekty či odborníci oprávnění k provádění auditu účtů podle tohoto nařízení odpovídají v souladu s použitelným vnitrostátním právem za škody, jež způsobí při zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení. Členské státy zajistí, aby byly uplatňovány účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušování tohoto nařízení, **nařízení (EU) 2016/679 a vnitrostátních předpisů přijatých na jejich základě, a zejména za podvodné použití osobních údajů.**

Pozměňovací návrh

8. Evropské politické strany a evropské politické nadace, členské státy a nezávislé subjekty či odborníci oprávnění k provádění auditu účtů podle tohoto nařízení odpovídají v souladu s použitelným vnitrostátním právem za škody, jež způsobí při zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení. **Aniž je dotčeno nařízení (EU) 2016/679**, členské státy zajistí, aby byly uplatňovány účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušování tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 115

Návrh nařízení

Čl. 44 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

2a. Veškeré procesní kroky a rozhodnutí, které předtím přijal Evropský parlament, Rada nebo Komise, schvalující osoba Evropského parlamentu nebo úřad v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 1141/2014 nebo na jeho základě, zůstávají v platnosti a jsou vykládány ve světle tohoto nařízení.

Pozměňovací návrh 117

Návrh nařízení

Příloha II – část 2 – odrážka 5 a (nová)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

— **v případě použití technik cílení veškeré informace požadované podle nařízení (EU) 2016/679.**

